JOUĬ, 21 AUGUSTU 1875 — Unu numĕru 10 Bani — BUCUREȘCI ANUL V No. 1017

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In di...
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Fentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă și artecolĭ nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ și reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 bani
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ și reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Agram, 30 Augustŭ. — Adresa spre rĕspunsŭ la discursulŭ tronuluĭ, primită de dieta Croaţieĭ, esprimă că preocupările despre cestiunea Herzegovineĭ s'ŭ îmblânditŭ prin viua încredere a croaţilorŭ în generositatea cavalerĕscă a împĕratuluĭ și prin convingerea deja dobêndită că guvernulŭ, ajutatŭ și de puterniciĭ sĕĭ aliaţi, va îngriji c'o mână fermă de interesele cele maĭ precióse ale umanităţiĭ și se va sili s'asicure pacea continuă a monarchieĭ ș'a tuturorŭ celorŭ-l-alte state civilisate din Europa.

Viena, 30 Augustŭ.—*Corespondinţa politică* ḑice că Muntenegru negociadă în în secretŭ cu Pórta pentru a se îngagia se stea neutru d'aci înainte în schimbulŭ unorŭ concesiunĭ teritoriale.

Ragusa, 30 Augustŭ. — 1000 soldaţĭ turcĭ, venindŭ despre Liubinje, aŭ reeșitŭ sĕ intre în Trebinje, fără sĕ dea unŭ focŭ.

Constantinopole, 30 Augustŭ. — Selimpaşa cu treĭ bataliunĭ a sositŭ la Mostar pe calea de la Kleck, fără se întâmpine nicĭ o resistinţă.

BUCUREȘCI, 20 AUGUSTU

Noĭ ne-amŭ pronunţatŭ pentru luptă în tóte modurile și pe tóte căile. Numaĭ lupta alimentĕḑă viaţa uneĭ naţiunĭ și o înalţă. Este dreptŭ că nu totŭ-dé-una cetăţeniĭ esŭ triumfătorĭ din lupta ce întreprinde contra forţeĭ brutale; dérŭ până în fine totŭ eĭ suntŭ invingătorĭ; căcĭ lupta întăresce braţulŭ, oţelesce credinţa și ţine pe omŭ într'o activitate care nu lasă pe rĕŭ viitorĭ se facă totŭ-dé-una aceia ce voescŭ eĭ.

Pentru acestŭ cuvêntŭ, noĭ ne-am pronunţatŭ de la începutŭ pentru mergerea alegătorilorŭ la votŭ mâine spre a alege unŭ deputatŭ în loculuĭ vacantŭ lăsatŭ de unulŭ din aleșiĭ bandelorŭ din Bucureșcĭ. Acéstă ideiă, pe câtŭ amŭ vĕḑutŭ, aŭ avutu-o și cele l'alte organe ale oposiţiuniĭ, atâtŭ cele din capitală câtŭ și cele din provinciă.

In scopulŭ acesteĭ alegerĭ aŭ fostŭ în locealulŭ redacţiuniĭ *Alegĕtoruluĭ liberŭ* și douĕ întruniri publice, una Dumineḑă sĕră, și alta a sĕră.

In cea dintêiŭ întrunire Domnulŭ Candiano și D. Macedonski aŭ fostŭ pentru abţinere, subt cuvêntŭ că, de óre ce capitala ș'a alesŭ o dată representanţiĭ sĕĭ, nu maĭ póte se participe la o alegere parţială, maĭ cu sémă că guvernulŭ are la dispositiunea sea atâtŭ pe ruralĭ câtŭ și puterea materială care va opri pe alegĕtorĭ de a esercita votulŭ în linisce. Domnulŭ Fleva a combătutŭ acéstă ideiă, contrariă principiuluĭ electivităţiĭ și alŭ lupteĭ, cu argumentele cele maĭ logice și maĭ conforme cu situaţiunea. Domnia sea a terminatŭ pronuţându-se pentru luptă.

In a doua întrunire a vorbitŭ D. Brătianu și érășĭ D. Fleva. Amândouĭ aŭ arĕtatŭ că alegĕtoriĭ trebue sĕ mérgă la votŭ, maĭ presusŭ de tóte pentru a'șĭ esercita unŭ dreptŭ atâtŭ de scumpŭ carĭ îlŭ aŭ și pentru care popórele civilisate aŭ vĕrsatŭ șiróe de sânge.

Acéstă opiniune decĭ aprobându-se de cea maĭ mare parte a alegĕtorilorŭ ce eraŭ presenţĭ, și rĕmâindŭ irevocabilă, mâine cetăţeniĭ capitaleĭ vorŭ merge întru îndeplinirea datorieĭ lorŭ.

Nu-ĭ consiliemŭ ce trebue sĕ facă, căcĭ eĭ suntŭ destulŭ de esperimentaţĭ. Totŭ ce putemŭ sĕ le aducemŭ aminte, este ca sĕ mérgă toţĭ și odată în numĕrŭ maĭ mare ca sĕ impue respectŭ administraţiuneĭ și spaĭmă bandelorŭ.

Candidatulŭ oposiţiuneĭ este D. Fleva, a căruia onestitate, patriotismŭ și capacitate nu se póte pune alĕturĭ, nicĭ chiar în mintea celorŭ maĭ marĭ inimicĭ aĭ sĕĭ, cu acelea ale faliţilorŭ și risipitorilorŭ avereĭ comunale.

La votŭ dérŭ, alegĕtorĭ, cu curagiŭ, cu energiă și cu credinţă în puterea și dreptulŭ nostru, décă voiţĭ sĕ isbutiţĭ, décă voiţĭ sĕ mergemŭ către unŭ viitorŭ maĭ bunŭ.

Tótă ḑiaristica streină se ocupă aḑĭ maĭ cu deosebire despre afacerile din Herzegovina. Tóte popórele se întrebŭ ce atitudine trebue se ţie décă acéstă rescólă se va întinde și va lua proporţiunĭ marĭ. Numaĭ noĭ nu ne-amŭ gândit până acum la acésta.

Situaţiunea este într'adevĕr grea, positiunea nóstră critică, și trebue sĕ ne gîndimŭ multŭ până sĕ ne pronunţămŭ. Noĭ credemŭ că celŭ maĭ bunŭ miḑilocŭ arŭ fi pentru ţéra nóstră, décă lucrurile s'arŭ complica, *stricta neutralitate*. Până însĕ se arĕtămŭ motivulŭ acesteĭ opiniunĭ a nóstre, se vedeţĭ ce ne spune *Orientulŭ latinŭ* în acéstă privinţă. Sĕ'lŭ ascultămŭ :

Suntŭ patru sĕptĕmânĭ, de câdŭ locuitoriĭ Herzegovineĭ aŭ ridicatŭ armele contra turcilorŭ, carĭ i-aŭ împilatŭ și i-aŭ storsŭ. Este de prisosŭ a cerceta motivele acesteĭ resculărĭ. Popórele asuprite, maltratate și despoiate totŭ odată, aŭ nu numaĭ motivŭ, aŭ unŭ *dreptŭ sântŭ* a se rescula contra asupritoruluĭ, asupra impilatoruluĭ! Numaĭ popórele laşe și fără conscinţă, fără demnitate, fără sîmbure de viaţă în sînŭ, sufere în tăcere și cu blândeţe jugulŭ ce le încovóie.

Locuitoriĭ Herzegovineĭ, usândŭ d'acestŭ dreptŭ, s'aŭ resculatŭ.

Care va fi resultatulŭ acesteĭ rescóle? Étă o întrebare pe care va resolva-o numaĭ viitorulŭ celŭ maĭ d'aprópe. Până atuncĭ este importantŭ, pe basa aparinţelorŭ și a faptelorŭ împlinite a precisa caracterulŭ rescóleĭ, și a cerceta care póte fi atitudinea diplomaţieĭ. și cu deosebire a Austro-Ungarieĭ, în facia acesteĭ rescóle.

Tóte popórele slavice din sudŭ-ostulŭ Europeĭ vorŭ a înălţa acéstă rescólă la o luptă de *independinţă și unire* a tuturorŭ elementelorŭ slavice din sudŭ-ostulŭ Europeĭ, maĭ cu sémă din imperiulŭ turcescŭ. Rescóla fu salutată cu entusiasmŭ de tótă presa slavică. In Bohemia, Serbia și Croaţia se arangiară îndată colecte pentru susţinerea insurgenţilorŭ, și începură a se duce voluntarĭ la insurgenţĭ. Tòta presa slavică strigă că Serbia și Montenegru se intre în acţiune.

Rĕmâne déră bine constatatŭ, că Slavĭ de sub Turcia vorŭ a se elibera și a se uni cu orĭ-ce preţŭ, și vorŭ a profita d'acéstă ocasiune, fie preparată de lungŭ timpŭ, fie neașteptată.

Nu încape îndoială, că déca elementelorŭ slavice din imperiulŭ turcescŭ li s'arŭ lăsa mâna liberă, și n'arĭ interveni cele alte puterĭ, și-arŭ căpĕta independinţa și unirea.

Darŭ chiarŭ a icĭ zace cestiunea. Ce vorŭ face cele-l-alte puterĭ europene? Lăsa-vorŭ cursŭ liberŭ evenimentelorŭ séŭ se vorŭ amesteca și vorŭ împedica evoluţiunile ulterióre?

Câdŭ vomŭ fi studiatŭ bine antecedinţele fie-căreĭ puterĭ în cestiunea orientale, și câdŭ vomŭ fi urmăritŭ cu atenţiune mișcările diplomatice de la erumperea rescóleĭ, *și câdŭ ne vomŭ informa, pe câtŭ numaĭ se póte, și despre cele ce se petrecŭ de câte-va ḑile în Viena*, credemŭ că vomŭ putea precalcula, déca nu precisŭ celŭ puţinŭ aprosimativŭ, atitudinea puterilorŭ.

Este credulitate copilărĕscă a presupune, că Rusia nu va favorisa în unŭ modŭ séŭ altulŭ mișcarea elementuluĭ slavicŭ din imperiulŭ turcescŭ.

Ne abstragemŭ de la simpatiele de rasă și de la propagandă rusă ce a devenitŭ unŭ secretŭ publicŭ, și rĕmânemŭ numaĭ simplu la tradiţiunea politiceĭ rusescĭ în Oriente, care asemenea este atâtŭ de binecunoscută.

Acéstă tradiţiune impune Rusieĭ a sfărîma semiluna. Independinţa și unirea elementuluĭ slavicŭ este prin urmare lovitura penultimă ce Rusia are s'o dea Turcieĭ. Lovitura ultimă va urma apoĭ de sine. Este déră numaĭ o consecinţă naturale ceia ce înregistrămŭ în următórele despre Rusia. Ḑiarulŭ de St. Petresburg, ale căruĭ relaţiunĭ oficióse suntŭ bine cunoscute, spuse verde în ḑilele acestea, *«că Slaviĭ aŭ totŭ-dé-una se conteze la ajutorulŭ Rusieĭ.»* A doua împrejurare este, că în cercurile diplomatice se spune, ca positivŭ, că Rusia arŭ fi dechiaratŭ, că nu va putea se judece de cât fórte blând, déca Nichita principele Montenegruluĭ nu va putea reţinea poporulŭ sĕŭ de la amesteculŭ în resscóla Herzegovineĭ. Acésta nu va se ḑică de câtŭ că: tu Montenegrule ia armele și intră în luptă.

Se póte ce-va maĭ clarŭ?

Rusia este așia dară angagiată în acéstă luptă, prin tradiţiunile eĭ politice, prin simpatia de rasă, prin dorulŭ ferbinte d'a pune piciorŭ tare în Oriente.

Cu totulŭ în altŭ sensŭ este angagiată Austro-Ungaria în acéstă luptă. Politica eĭ are douĕ tăișe în acéstă cestiune, și póte prea uşorŭ ca cu amândouĕ sĕ se taie totŭ ea.

Posta Austrieĭ d'a face anecsărĭ în Oriente este vechiă și neatinsă, este deja tradiţionale.

De câdŭ bĕtrâna Austriă se mărită cu Ungaria, acéstă posta căpătă nouĕ pene. Maghiariĭ făcură pe regele se jure, la încoronare, că déca elŭ va lua prin arme séŭ va căpăta prin ereditate vre-o ţéră ce óre câdŭ-va s'a ţinutŭ de Ungaria, aceia se se incorporeḑe la Ungaria.

Apoĭ sciţĭ, că pretenţiunile bechiarismuluĭ maghiarŭ nu mergŭ maĭ departe de câtŭ până la Ma-

www.dacoromanica.ro

rea-négră. Pe lângă acésta, de unŭ timpŭ încóce în Austro-Ungaria a începutŭ a se cultiva prin anume scrieri ideia de anectare a Bosniei şi a Herzegovinei. In o broşură militară apărută anulŭ acesta, se tracta şi se precisa planulŭ de resboiŭ pentru efectuarea acesteĭ anecsări.

Ideia nu este chiarŭ nouĕ, încă Iosifŭ alŭ II ţicea, că elŭ pe Rusia ce înaintédă spre Constantinopolu trebue s'o prevină prin Rumelia.

Aşia déră Austro-Ungaria este plină de tradiţiuni de anecsare în Orientŭ. Eĭ! Incurcăturile orientalĭ s'aŭ începutŭ, tunurile resună, sângele curge. Ce va face Austro-Ungaria acum? Va încerca se anecsedé?

De câte-va ţile încóce se petrecŭ aicĭ lucrurĭ care merită deosebita atenţiune.

Intre Andrassy şi ambasadoriĭ puterilorŭ se ţinŭ totŭ mereŭ conferinţe. Şi din cele ce potŭ transpira se vede, că Austro-Ungaria voesce cu orĭ-ce preţŭ se se înăbuşéscă rescóla. Motivele credemŭ a le putea afla fórte uşorŭ.

Austro-Ungaria, şi cu deosebire Ungaria, nu se teme de nimicŭ maĭ tare de câtŭ de independinţa şi unirea Slavilorŭ. Da, se teme, pentru că Austro-Ungaria şi cu deosebire maghiariĭ nu potŭ se afle nicĭ cea maĭ mică simpatie la popórele slavice, precum nu află la Românĭ. Maghiariĭ, înaintea Slavilorŭ ca şi înaintea Românilorŭ, suntŭ nesce duşmanĭ, şi domnia lorŭ de 8 anĭ încóce le-a câştigatŭ deosebite drepturĭ la acestŭ neplăcutŭ titlu.

Maghiariĭ sciŭ prea bine că întărirea Slavismuluĭ ca şi a Romanismuluĭ este mórtea lorŭ. Dreptŭ aceia Andrassy, ca maghiarŭ şi totŭ odată conducĕtor alŭ politiceĭ austro-maghiare, va lucra din tóte puterile ca sĕ împedice *acţiunea slavică*. D'aicĭ se esplică pentru ce Austro-Ungaria desvoltă o acţiune febrilĕ în cestiunea rescóleĭ din Herzegovina, pentru ce ea bate cu neastêmpărŭ la uşele celorŭ alte puterĭ, pentru ce Andrassy conferéză neîntreruptŭ cu ambasadoriĭ.

Dupe cele ce transpiră, cestiunea se învêrtesce pe lângă acelŭ punctŭ, că Austro-Ungaria se capete învoirea puterilorŭ *d'a interveni* déca rescóla va lua proporţiunĭ maĭ marĭ, şi anume déca se va estinde şi în Bosnia dupe cum se sună.

Astŭ-felŭ Austro-Ungaria, déca se va fi convinsŭ că, cu acéstă ocasiune, nu arŭ putea face anecsărĭ, arŭ voi ca se sugrume mişcarea slavică, şi se impedice orĭ-ce independinţă şi consolidare a popórelorŭ în Oriente.

Pre cândŭ era se încheiŭ, primescŭ scirea, că în consultările diplomatice d'aicĭ s'a decisŭ, că Ausrro-Ungaria va observa strînsŭ neutralitatea, chiarŭ şi în casulŭ cândŭ Montenegrulŭ va intra în acţiune.

Monitorulŭ de aţĭ publică senatoriĭ şi deputaţiĭ aleşĭ la colegiile vacante, în ţilele de 17 şi 18 Augustŭ, în următorulŭ modŭ:

Senatoriĭ aleşi în colegiulŭ I-iŭ:

La Dorohoiŭ.— D. Panaitŭ Cazimir, cu 21 voturĭ.

La Oltŭ. — Neîntrunindu-se alegĕtoriĭ, nu s'a făcutŭ alegerea.

Deputaţiĭ aleşi în colegiulŭ I-iŭ:

La Râmnicu-Săratŭ. — Colonelŭ N. Popovicĭ, cu 31 voturĭ.

La Prahova. Colonelŭ G. Manu, cu 35 voturĭ.

La Argeşiŭ. — D. Iŏn Brătianu, cu 37 voturĭ, din 67 votanţĭ.

La Romanŭ. — D. D. C. Sturza.

La Fălciu. — D. Stefan Roseti.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

In Francia, consiliurile generalĭ espediadă aşa de iute lucrările lorŭ în câtŭ, jumĕtate din ele le-aŭ şi terminatŭ deja, fără vr'unŭ incidentŭ notabilŭ. Prefecţiĭ D-nuluĭ Buffet s'aŭ arĕtatŭ, în privinţa câtorŭ-va punte, aprópe politicoşĭ pentru acéstă sĕrmană Republică, aĭ căruĭ servitorĭ suntŭ fără voia lorŭ. S'aŭ găsitŭ câţĭ-va din eĭ, carĭ 'ĭ-aŭ pronunciatŭ numele cu óre-care respectŭ, şi carĭ aŭ făcut elogiulŭ instituţiunilorŭ ce 'şĭ-aŭ datŭ, fără a atrage asupra lorŭ fulgerile puteriĭ guvernamentale. In departamentulŭ Aisne, un vechiŭ ministru, D-nulŭ Waddington, a pututŭ, într'unŭ banchetŭ oficialŭ, sĕ facă elogiulŭ D-nuluĭ Thiers şi a guvernuluĭ sĕŭ, sĕ céră disoluţiunea Adunăreĭ, şi sĕ ureţe viaţă lungă Republiceĭ, fără a fi întrerupt de D-nul prefect. In Oise, ducele D'Aumale a favorisatŭ pe facĭă, pentru compositiunea comisiuneĭ de permanenţă, lista republicană, şi a lăsatŭ fără nicĭ unŭ ajutorŭ lista pe care figurase o mulţime de nume bonapartiste.

Acesta e faptulŭ celŭ maĭ principalŭ din situaţiunea presentă a Franciei. Republicaniĭ moderaţĭ şi orleaniştiĭ inteligenţĭ se înţelegŭ şi se apropiă uniĭ de alţiĭ, pentru a se putea opune cu maĭ multă putere inamiculuĭ comunŭ.

Din Spania, scirile ce citimŭ prin ţiare suntŭ cu totulŭ favorabile causeĭ luĭ Don Alphonso. *Gacetta*, spunea maĭ deunăţĭ că oraşele şi satele din Alava refusă a lua armele pentru causa carliştilorŭ, şi prin urmare, Don Carlos cu bandele séle maĭ are acumŭ în facĭă unŭ alŭ douilea inamicŭ maĭ puternicŭ de câtŭ celŭ d'ântêiŭ: populaţiunile satelorŭ, care potŭ face cele maĭ marĭ pagube carliştilorŭ.

Fortereţa Seo d'Urgel, despre care ţiarile aŭ vorbitŭ aşa de multŭ, în câtŭ fără voia eĭ a ajunsŭ a fi celebră, a capitulatŭ în fine, şi Martinez Campos, generalulŭ supremŭ alŭ armateĭ asediatóre, e stăpênŭ pe fortereţa principale şi pe diferitele forturĭ carĭ apĕră oraşiulŭ.

Asteptămŭ cu impacienţă scirile, pe carĭ nu vorŭ lipsi a ne aduce ţiarele, pentru a vedea prin ce midlóce se va maĭ putea susţine Don Carlos, *legitimulŭ rege alŭ tuturorŭ Spanielorŭ*.

In Germania se vorbesce de regele Bavarieĭ şi de operaţiunile militare carĭ aŭ avutŭ locŭ în Bavaria. Ţiarele berlinese aŭ începutŭ sĕ strige că ce trebuinţă a avutŭ regele Ludovicŭ a maĭ face astŭ-felŭ de operaţiunĭ? In ce a simţitŭ elŭ trebuinţă imperativă a acesteĭ desfăşurărĭ de trupe?

Astŭ-felŭ de întrebărĭ a începutŭ sĕ'şĭ puiă presa berlinesă c'unŭ tonŭ amenin̦ătorŭ, şi în polemicile ce s'aŭ încinsŭ pe urmă în ţiarele lorŭ se póte vedea clarŭ şi bine înţelesŭ că tóte întrebările lorŭ se reducŭ la acésta: pentru ce Bavaria maĭ arétă Europeĭ că maĭ există printre statele libere şi independente?

Italia trimite mereŭ voluntarĭ Herzegovineĭ. *Il Diritto* anunciă aceste succesive plecărĭ într'un modŭ formalŭ. «Aţĭ, 26 Augustŭ, încă câţĭ-va veteranĭ carĭ aŭ asistatŭ în glorióselе bătăliĭ ce aŭ pusŭ primele base ale unităţiĭ italiane, aŭ plecatŭ sĕ ofere spada lorŭ nenorociţilorŭ locuitorĭ aĭ Herzegovineĭ, carĭ se luptă pentru libertatea lorŭ.

In ceia ce privesce atitudinea guvernuluĭ italianŭ privitóre la menţinerea păceĭ, cu tóte că voesce ca sĕ facă ca cele-l'alte puterĭ, adică sĕ maĭ inspire şi prin ajutórele eĭ, *omuluĭ bolnavŭ*, puţină viaţă, totuşĭ diplomaţia italiană e hotărâtă de a arĕta o viă sympathiă popórelorŭ revoltate. Limbagiulŭ ţiarelorŭ guvernuluĭ nu lasă nicĭ o îndoială în acéstă privinţă.

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA

Ţiarulŭ vienesŭ, *Tages-Presse*, a primitŭ următórea telegramă, datată din 23 Augustŭ, din Belgrad:

Principele Milan a primitŭ aţi corpulŭ diplomaticŭ. Evenimentele din Herzegovina aŭ fostŭ discutate în totŭ cursulŭ întreţinereĭ. Toţĭ diplomaţiĭ s'aŭ pronunciatŭ cu energiă pentru menţinerea păceĭ. Principele Wrede, consululŭ generalŭ alŭ Austrieĭ, s'a pronunciatŭ în favórea păceĭ cu o insistenţă mult maĭ mare de câtŭ cea de ordinarŭ. Principele Milan a fostŭ fórte reservatŭ în limbagiulŭ sĕŭ.

Elŭ a spusŭ într'unŭ modŭ vagŭ că «speră» sĕ pótă opri vĕrsarea de sânge şi sĕ ajungă la o aranpiare a lucrurilorŭ, care sĕ satisfacă pe toţĭ. Consululŭ generalŭ alŭ Francieĭ nu a asistatŭ la acéstă întrunire. Se ţice că era indispus.

Găsimŭ în *Obzor*, din 21 August, unŭ articolŭ fórte interesantŭ alŭ ţiaruluĭ montenegrénŭ *Glas Cernagorca*, sub titlulŭ de: *Neutralitate*. Étă'lŭ:

«Insurecţiunea din Herzegovina a datŭ locŭ la o mulţime de comentariĭ interesante, atâtŭ aci la noĭ, câtŭ şi în străinătate. S'a pusŭ spiritulŭ poporuluĭ serbŭ şi acela alŭ tuturorŭ populaţiunilorŭ croate din Balkan, în facia gravităţeĭ evenimentelorŭ actuale din Herzegovina, şi aŭ dispositiunilorŭ pe carĭ marile puterĭ a luatŭ facĭă cu insurecţiunea, şi de aci s'a dedusŭ puntulŭ principalŭ alŭ unităţiĭ nóstre naţionale. Acestea suntŭ cestiunĭ carĭ [illegible] consideraţiunĭ maĭ marĭ şi de carĭ n'avemŭ a ne preocupa aci. Sĕ discutămmŭ unŭ lucru maĭ secundarŭ.

«De la începutulŭ insurecţiuneĭ din Herzegovina, Montenegrulŭ a devenitŭ puntulŭ asupra căruia insurgenţiĭ şi tóte popórele Balkanuluĭ aŭ fixatŭ ochiĭ lorŭ, şi care a datŭ nascere în creeriĭ politicilorŭ străinĭ la o mulţime de combinaţiuni şi reflexiuni politice. Cu tóte acestea lucrulŭ e fórte simplu. Herzegovina e luătraşă cu Montenegru; locuitoriĭ lor aŭ acelaşĭ dorinţe, acelaşĭ aspiraţiunĭ. Trebue orĭ-cine sĕ se mire de ţea ce presupune poporulŭ serbŭ. Serbiĭ credŭ că Montenegreniĭ suntŭ indiferenţĭ la sângerósele lupte ale fraţilorŭ lorŭ. Politiciĭ străinĭ credŭ c'aŭ descoperitŭ lucrurĭ marĭ cândŭ aŭ auditŭ că Montenegrulŭ a datŭ ajutorŭ insurgenţilorŭ. Din acestŭ puntŭ de vedere, ne-a părutŭ straniŭ sgomotulŭ, care se respândise ţilele acestea, cum că Montenegrulŭ arŭ fi promisŭ neutralitatea sea Porţeĭ otomane, déca ea va acorda principeluĭ Nikita navigaţiunea pe rîulŭ Boyana, şi va lăsa ca sĕ aibă Montenegrulŭ agenţĭ diplomaticĭ la Scutarĭ şi Serajevo.

Prin astă insinuaţiune rĕŭ voitóre, inemiciĭ Montenegruluĭ voesc sĕ'lŭ facă suspectŭ în facia populaţiunilorŭ slave. Acestŭ scopŭ, din fericire, nu a fostŭ atinsŭ, pentru că îndată s'a înţelesŭ réaua credinţă a ţiarelorŭ, carĭ începuserĕ sĕ vorbéscă în felulŭ acesta.

Montenegrulŭ e unŭ statŭ autonomŭ, şi în acéstă cualitate, elŭ are datoriĭ carĭ nu se potŭ călca în picióre cu uşurinţă. Aceste datoriĭ suntŭ singura limită a neutralităţeĭ Montenegruluĭ, faciă de o parte cu insurecţiunea şi de alta cu Sublima-Pórtă.

Nu se sciă până acum care va fi oraşulŭ Herzegovineĭ în care are sĕ se strîngă comisariĭ puterilorŭ pentru a începe negociările de pacificaţiune. Aceste negociărĭ vor începe în primile ţile ale luĭ Septembriŭ. Cu tóte acestea, se presupune cu óre care siguranţă oraşulŭ ce va servi pentru a se ţine conferinţele. Va fi Mostar. Vorŭ lua parte la aceste conferinţe:

Din partea Porţeĭ, Server-Paşa; din partea Austrieĭ, D-nu Wasicĭ; a Rusieĭ, D-nu Jastreboff; a Germanieĭ, baronulŭ de Lichtenberg; a Francieĭ, D-nu de Vienne; a Italieĭ, D-nu Durando.

Până acum nu se sciă de cine va fi representatŭ Anglia în acéstă conferinţă.

DIVERSE

Mama şi Leulŭ. In juniŭ 18—, corabia „*Wanderer*“ a părăsitŭ colonia Monrovia de pe malulŭ Liberia. Intre pasageriĭ sĕĭ numĕra acéstă corabiă şi pe Benton, misionariŭ tînĕrŭ, cu dómna Benton, frumósa sea soţiă şi cu plăpânda lorŭ fetiţă de treĭ anĭ—Clara.

Două sĕptĕmâni întregĭ s'a luptatŭ „*Wanderer*“ cu vênturile, isbindu-se către ţĕrmurĭ, până ce în urmă, căpitanulŭ s'a vĕdutŭ constrînsŭ a înfunda ancora, în sînulŭ mareĭ, pe malulŭ de la Marocco. Unŭ punctŭ frumosŭ acesta, numaĭ vr'o sută stângenĭ de la capulŭ munteluĭ Atlas.

www.dacoromanica.ro

Aruncându-şi privirea spre ţéră, vĕdură pasagerii unu tablou romanticu, unu întinsu locu abundante de vegetale, nesce arbori gigantici şi plante volburóse, de totu genulu cari se avêntau susu pe copaci, şi erau pline de cele mai pestriţe flori. Aceste ghirlande de flori se împleteau şi peste piscurile stâncelorŭ, şi depindea în josu în formă de tapete miraculóse în vale.

După amĕdi alinêndu-se vêntulu încâtu-va, a espediatu căpitanulu o barcă mică spre sondarea sînuluĭ de mare în care se afla.

— Aşia bucurosu m'aşu duce cu Clara pe ţĕrmure, — ţise atunci Helena către Benton, sociulu eĭ,—ea aşa doresce câteva floricele de cele frumóse.

— Fórte bine, — respunse Benton, — décă căpitanulu 'şĭ va lua ostenéla a ne pune pe uscatu, sĕ mergemu.

Căpitanulu numaĭ de câtu s'a învoitu, şi pasagerii nostrii numaĭ de câtu fuseră debarcaţi pe ţĕrmurĭ.

— Sĕ nu vĕ depărtaţi tare, domnule!— le ţise căpitanulu debarcaţilorŭ, căruia i era cunoscută posiţiunea loculuĭ.

Dĕrŭ micuţa Clare, numaĭ de câtu se urcă pe o colină acoperită cu florĭ mândre şi atrăgĕtóre.

— Ascéptă-mĕ George, — ţise Helena către bărbatu, — eu alergu ţisĕ o aducu înapoĭ.

Intru aceea Clara s'a şi fostu urcatu ca la o sută paşĭ naintea mameĭ séle, mânele şi umerii golĭ i se şi vulnerară de rugiĭ spinoşĭ, şi ajungêndu-o dómna Benton, şi voindu cu o batistă muiată în picăturile ce susura de p'o stâncă, sĕ'ĭ acopere ranele, de odată trăsare de unu urletu ca de tunetu, că şi muntele se părea a'lu cutremura.

Isbită de spaimă privesce îndreptu, şi — oh! grozăviă! — capulu stufosu cu ochiĭ fulgerătorĭ, aĭ unuĭ leu africanu, privia la eie din tufă!

Acesta se mişcă, maĭ întêiu scóte capulu, apoĭ totu sveltulu sĕu corpu din tufă, vêlvêindu din cóma, dându din códa, şi cu mârâitură adâncă, arĕtându-şi ascuţitulu dinţilorŭ, sta înaintea grupeĭ înspăimântate!

— Dumneţeulu meu! Dumneţeulu meu! — a fostu totu ce a pututu esclama sermana femeiă în astă grozavă posiţiune, şi 'şĭ strîngea dulcea copilă la sînulu mumescu.

Acum observă şi Benton periculului. Elu nu era armatu, decĭ numaĭ de câtu dete semnalu celorŭ din barcă, carii încă cunoscêndu situaţiunea, la chemarea căpitanuluĭ vêslară spre corabiă şi înapoĭ în câte-va momente, şi se prevĕdură cu arme umplute, carĭ la comanda căpitanuluĭ numaĭ de câtu se descărcară spre leu.

Leulu uşiorŭ rănitu, cu o urlătură înfricoşiată s'a întorsu către matrozi, dĕrŭ în momentulu următoriu érăşĭ s'a luatu după dómna Benton, care, cu o repeţire desperată, suia la munte cu fata în braţe.

Ea suia totu înainte, éră leulu după dênsa. Câte odată 'şĭ arunca privirea înderĕtu, dĕrŭ nu vedea de cât ochiĭ schinteitorĭ aĭ sĕlbateculuĭ înfuriatu.

Ea acum abia respira, era sprópe de leşinare, nicĭ nu auţia strigătele celorŭ ce'ĭ alerga întru ajutoriu!

—Eĭ suntu departe, eĭ nu ne maĭ potu ajuta! Noĭ vomu fi sfâşiate în bucăţĭ, maĭ înainte de sosirea lorŭ! — aşa cugete tortura pe bidata femeiă.

Nu vedea nicĭ o scăpare! Şi tocmaĭ pentru aceea voia sĕ încerce totu, ce iarŭ sta în putere.

Misionariulu încă, care în fruntea matrozilorŭ persecuta leulu, desperase; elu ascepta în totu momentulu sĕ'şĭ vĕţă socia şi copila victimă monstruluĭ feroce. Leulu, faţă de aceştia se afla întru o liniă drépta cu fugĕtórele; o împuşcătură decĭ arŭ fi pututu, tocmaĭ viaţa scumpelorŭ séle, periclita.

Puterile fisice ale dómneĭ Benton, pe lângă tótă incordarea, a începutu a scădea, ea tremura şi se legăna, gemêndu desperată, căcĭ persecutorulu setosu de sânge îşĭ îndoise paşiĭ.

— Ah cerule! óre sĕ nu fiă nimicu spre scăparea eĭ! — esclama Benton, punându-şi mâna la frunte.

Leulu se afla acumu abia ţece paşĭ din napoia d-neĭ Benton.

— Focu! Eu vĕ concedu! Nu este altă scăpare! — a comandatu misionarulu desperatu, matrozilorŭ.

— E dreptu, — adause căpitanulu palidu ca mórtea, — trebue sĕ dămu focu, séu leulu séu dama — va pica!

Elu se puse la comandă. Matrozi ţintiră şi împuşcară. Dĕrŭ nu pică nicĭ leulu, nicĭ dama. Matrozi îngrijiţi de mamă, ţintiseră prea susu.

Şi vênătórea cea sĕlbatică se continuă.

Dómna Benton a zăritu în depărtare într'o căscătură de stâncĭ, o grupă de arborĭ, care în acestu momentu criticu, i revócă încă ó dată o speranţă dulce, şi i maĭ întări puterile scăţute. »De arŭ putea ajunge la acea grupă, dóră sub scutulu aceluia, va putea barem atâta timpu paralisa apucătura leuluĭ, până ce arŭ putea sosi mântuitori eĭ,— cugeta în sine, şi îşĭ încorda toţĭ nervii ca sĕ ajungă la ea.

Dĕrŭ ah! tristă amăgire!

Numaĭ ţece paşĭ până la arborĭ, şi totuşĭ nu póte maĭ departe! Unu abisu afundu căscă între ea şi grupa, pe fundulu căreia, murmura unu pîrîu furiosu. O săritură peste prăpastiă era imposibilă, s'arŭ fi sdrobitu ambele de ascuţitulu stâncelorŭ. Se întórce decĭ desperată cu spatele spre abisu, éră cu facia spre leulu turbatu.

Acum nu maĭ este scăpare! Mórtea la spate, mórtea în faciă!

Dĕrŭ nicĭ în lăturĭ nu era refugiu, căcĭ şi într'acolo se învîrtea cascada prepăstieĭ.

Leulu — vĕţêndu pe dómna Benton în faţă — stă pe locu.

Elu începe a mârâi furiosu şi triumfatorŭ, şi a se pituli spre săritura fatală.

Mama în acestu momentu groţavu, îşĭ strînge féta şi maĭ înfocatu la peptu.

A sări în prăpastiă, preferă prĕdăreĭ bestieĭ!

Nu maĭ este timpu de perdutu. Unu momentu încă, şi furiosulu leu se va repeţi spre ele!

Dĕrŭ în acestu momentu sublimu, fulgeră în mintea eĭ unu cugetu cutezatorŭ! Unu cugetu — care póte fi inspiraţiunea numaĭ a uneĭ mame, a căreia copilă e ameninţată de mórte!

Şi — prinde copila cu ambe mâinĭ, o ridică numai câtu se póte de a supra capuluĭ seu, o ţine încă aşea: ca setosulu animalu, se vĕţă bine ránile sângeróse ale fetiţeĭ, ce'ĭ causase rugi pe umerĭ şi mâinĭ!

Acéstă scenă a revoltatu şi maĭ tare setea de sânge a sĕlbateculuĭ leu.

Cu unu urletu înăduşitu se stînjinesce a sări de pe o stâncă, pe care se posase ca sĕ apuce copila înălţată.

Acésta a doritu şi dómna Benton. Câudu 'şĭ a ridicatu copila de a supra capuluĭ, a constrînsu pe leu, ca elu încă sĕ facă o săritura maĭ înaltă şi maĭ mare. In momentulu câudu sbóră leulu ca sĕ apuce fata, dómna Benton, resolută, s'a ascernutu cu faţa la pământu, şi astu-felu paralisându apucătura leuluĭ, ele a scăpatu, éră leulu s'a datu peste capu în abisu, ca se nu se véţă maĭ multu.

Pe jumĕtate ameţiţi de obosélă estraordinară, fu dusă dómnă Benton pe corabiă care în ţiua viitóre şi părăsi loculu, a căruĭ evenimentu înfricoşatu a torturatu inima uneĭ mame până la mormêntu.

O durere nervósă a chinuit'o în tótă viaţa de la catastrofa acea pe Dómna Benton. Pĕrulu capuluĭ, în puţine ţile ia albitu, éră acumu— murindu de câţĭ-va anĭ— zace în cimitirulu modestu alu unuĭ satu nu departe de Hastig,lêngă al căreia monumentu se ridică şi statua de marmoră a unuĭ leu.

(*Familia*)

* * *

Omu în cămaşă în mijloculu unuĭ quadrilu. — Işĭ pote cine-va închipui efectulu ce trebue sĕ producă într'unu balu apariţiunea unuĭ domnu, care pică ca din cerŭ numaĭ cu cămaşa, tocmaĭ în miţloculu unuĭ cadrilu.

Acésta se întâmplă, ţice ţiarulu *Figaro*, într'o Sâmbătă séra, în uliţa Saint-Gratien, la unu neguţătoru de vinurĭ cu numele Lomergul, unde se bancheta o nuntă. Danţurile aveau locu într'unu micu bastimentu ad-hoc, aşeţatu în grădină şi compusu numaĭ dintr'unu mare salonu facutu chiar pe pământu. Unu vecinu, pe care muzica îlu împiedica sĕ dórmă, D. Boulet, meşter-pictoru, vroi sĕ îşĭ dea celu puţinu plăcerea de a privi. Sare numaĭ în cămaşă de nópte peste ferestră şi se scobóră pe acoperĕmêntulu bastimentuluĭ, pentru ca sĕ privéscă în năuntru printr'o ferestruică aşeţată pe acoperĕmêntu şi care era deschisă pentru ca sĕ maĭ ésă căldura.

Din nenerocire, acoperĕmêntul pe care-lu credea în zink era curatu numaĭ de cartonu bitumatu şi de la ceĭ dintâĭ paşĭ, curiosulu nostru nocturn trecu prin acoperĕmêntu şi pică în costumulu descrisu dreptu în faţă cu mirésa care executa unu avant-deux.

Vĕ puteţi închipui mirarea şi tumultulu. In fine, după o frumósă esplicare, Boulet, care nu'şĭ făcuse de câtu nişte uşóre sgâriiturĭ, s'a suit în odae la dênsulu, promiţênd, că câtu va trăi, nu se va maĭ duce pe vârfulu caselorŭ pentru ca sĕ privéscă veseliele de nuntă.

* * *

Glumă englizéscă. Ţiarulu *d' Aix-les-Bains* ne relatéză faptulu următoru întêmplatu nu de multu la Annecy, lângă Pithiviers:

«De optu lunĭ unu englesu, cu numele Atkinson, cumpărase o vilă în acésta comună. In timpu de şése lunĭ, lucrătoriĭ necontenitu aŭ fostu lucratu de dênsa. Când lucrulu a fostu terminatu, D. Atkinson, instalându-se, a voitu se dea o petrecere notabililorŭ din comună.

»La şése óre, tótă lumea se puse la masă; notabili însĕ observară cu mirare că nu se găsea nicĭ unu servitoru de faţă. Cu tóte aceste, invitaţi luară supa fără sĕ ţică unu cuvêntu. De o-dată, câudu tótă lumea terminase sĕ mănânce supa, D. Atkinson puse o şuerătóre în gură şi la momentu farfurile de supă sĕ făcură nevĕţute şi în loculu lorŭ sosiră treĭ magnifice farfuriĭ de argintu conţinêndu fie-care câte o gâscă.

»In jurulu meseĭ de la unu capĕtu la altulu se dederă maĭ multe ţipete de teróre.

—Dĕrŭ dacă aşĭ dresa unu procesu-verbalu? ţise încetişoru Primarulu vecinuluĭ seu.

„N'apucase se termine vorba, şi D. Atkinson, observêndu că'ĭ prea caldu, la altă şuerătură, plafundulu fără de veste sĕ făcu nevĕţutu. In acelaşĭ timpu, D. Atkinson ce era îmbrăcatu cu o redingotă grósă négră, se găsi de-o-dată îmbrăcatu în albu.

„Notabilii din Annecy voiră sĕ sară josu de pe scaunele lorŭ, dĕrŭ scaunele şi cu masa pe nesimţite şi fără de veste se rĕdicară de cincĭ picióre în aerŭ.

„După o minută tocmaĭ, bieţiĭ invitaţi aŭ fostu aduşĭ iarăşĭ pe pământu, câudu toţĭ luară fuga, ocărîndu şi blestemându pe englez.

„Se póte închipui huetulu ce se făcu în oraşu; autoritatea judeciară a fostu obligată sĕ intervină şi sĕ constate atuncĭ lucrulu ce începuse a se presupune că D. Atkison era unu vechiu şefu maşinistu de theatru, fórte cunoscutu în Englitera.

„După ce făcuse o frumósă avere, s'a retrasu şi a venitu sĕ locuéscă ţéra nevesteĭ séle, în care a creţutu de cuviinţă sĕ facă gluma acésta".

(*Apĕr. legiĭ.*)

* * *

Ceva fórte oribilu. La Capracota, provincia Molisa, în Italia, étă ce s'a petrecutu acumu de curându.

O tênără ţĕrancă, era aprópe sĕ facă câudu fu coprinsă de nisce dureri teribile. Móşa, care sta lângă ea, i dă sĕ bea unu după altu vr'o ţece pahare de vinu fórte tare. Ţĕranca cade într'unu somu letargicu. Persónele, cari o încongióră, se speriă de imobilitatea eĭ şi alérgă la doctoru, care, venindu, o declară mórtă.

Incepu sĕ plângu bărbatulu şi copiiĭ ce maĭ avea; aceste dureróse plângeri nu putură sĕ scóle pe nenorocita mumă. Trecu câte-va césuri; se ducu la primăriă, facu actulu de mórte; îngropătorii vinu.

I se légă *mórteĭ* mânile şi piciórele şi se culcă în cosciugu; în fine, o ducu la mormêntu şi'o îngropă.

După douĕ ţile însă, unulu din copiĭ *mórteĭ* muri; trebui sĕ desgrópe din nou coşciugulu şi sĕ'lu pună lângă mama sea.

Câudu ajunseră până la cosciugu, vĕţură cu spaimă cuile eşite afară. Deschiseră cosciugulu... mórta se schimbase din locu şi frânghia care 'ĭ lega mânele şi piciórele era rósă. Acumu dĕrŭ sĕrmana femeă murise..... şi lângă dênsa copilulu făcutu.....şi trăindu!!

ULTIME SCIRĬ

Belgrad, 27 Augustu. Câţi-va insurgenţi, comandaţi de preotulu Zarko, carĭ sĕ dirigéu spre fruntaria Herzegovineĭ, aŭ fostu întâlniţi de trupe turce, superióre în numĕru. Insurgenţiĭ s'aŭ retrasu în bună regulă, pe teritoriulu serbu, unde aŭ fostu desarmaţi.

Londra, 27 Augustu. *Le Globe* spune, într'unu modu fórte vagu, dupe o telegramă venită din Shangai, că D-nu Wade arŭ fi fostu insultatu la Peking, şi că acestu evenimentu arŭ fi în stare sĕ turbure raporturile ce esistă aţi între China şi Anglia.

New-York, 29 Augustu. Comandantulu uneĭ năvi americane de la Panama anunţă că statulu federativu alu Panameĭ a declaratu resbelu guvernuluĭ federalu alu Columbieĭ.

Bombai, 27 Augustu. *Gazetta de Bombay* publică o telegramă prin care arĕtă cum că D-nu Wade, ministrulu Anglie de la Pekin, insultatu fiindu de Chinesii arŭ fi cerutu guvernuluĭ reginei Victoria instrucţiuni şi trupe.

Shangai, 26 Augustu. Escadrele puterilorŭ străine, carĭ veghiadă în mările Chineĭ, s'aŭ reunitu la Tche-Foo.

BIBLIOGRAFIE

A eşitu de sub tiparu şi se află de vêndare la tóte librăriele din Capitală şi la administraţiunea ţiaruluĭ *Pressa*: **Conveţiunea Comercială cu Austro-Ungaria,** (textu Românu şi francesu, după textulu oficialu şi corectatu după originalele aflate la onor. Ministeru de esterne), însoţită de espunerea de motive a d-luĭ Ministru de esterne, de raporturile delegaţilorŭ din Camera şi din Senat, precum şi de maĭ multe discursuri ţinute în Camera cu ocasiunea discuţiuneĭ acesteĭ Conveţiuniĭ.

Preţulu 2 leĭ nouĭ.

Administraţia *Presseĭ*.

www.dacoromanica.ro

John Gosnell & C-nie

Parfumorĭ brevetaţĭ aĭ Majestăţiĭ Sêle Regineĭ Angliei, aĭ Alteţeĭ Sêle Regale Principesa de Galles şi aĭ principalelor Curţĭ ale Europeĭ

Stricarea dinţilor oprirea

saŭ prevenirea dupĕ voinţă

Se află la toţĭ parfumerĭ

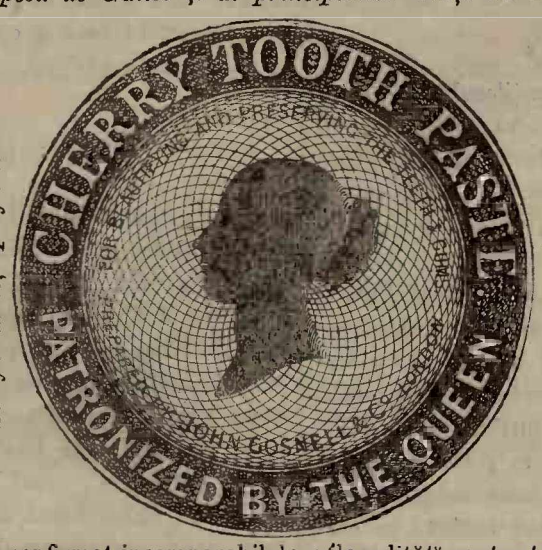

Albéta mărgăritarului data

smaltului dinţilor

şi chimiştĭ din lume.

Intrebuinţarea a confirmat incomparabilele séle calităţĭ pentru tóletă şi grijagureĭ

cea maĭ bună preparaţiune pentru dinţĭ.

Lumea sĕ se témă de contrafacerĭ. Proprietariĭ brevetuluĭ informédă că vorŭ urmări pe orĭ-ce contra-facĕtor séŭ detentor de contra-facerĭ aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia cari le vor procura probe contra deliquenţilor.

Depositul la Bucurescĭ, Iaşĭ, Galaţĭ, Brăila la dd. Appel şi Comp.

DIETZ & Co.,

St. Paul's Buildings, Carter Lane,

LONDON,

inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones

CU

PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustre
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Braţe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ preveḑute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dându o lumină albă manifică, şi constatate egale cu 25, 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite franco dupecerere.

Pensionatulŭ P. Alexandrescu.

Strda Cernichi No. 4 vis-a-vis de Biserica Sfinţi

Se primescŭ eleviĭ internĭ primarĭ şi gymnasialĭ până la numĕrulŭ de 30, propunându-mĭ de a'ĭ îngriji bine şi a mĕ ocupa însumĭ serios cu educaţiunea şi instrucţiuuea lorŭ, avêndŭ în ajutor profesorĭ titularĭ şi guvernorĭ necesarĭ spre a face practica cu elevĭ în institutŭ, în limbele Francesă şi Germană.

Cursurile primarĭ începŭ la 20 August, érŭ gymnasialĭ la 1 Septembriŭ.

D-niĭ părinţĭ amatorĭ de a da educaţiune şi Instrucţiune copiilorŭ suntŭ învitaţĭ a vedea Institutulŭ şi condiţiunile de admisiune de la ora 9 până la 4 ore dupe amiadă în tóte çilele.

Directore **P. Alexandrescu.**

Profesore de sciinţele Naturale şi Agricultură.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la **Hotel de Franţa.**

ANUNCIU

O Junĕ demóselă în etate de 20 anĭ, deresce a preda Iecţiunĭ în limba Gérmană, în Piano şi Desenŭ.

A se adressa Strada Dionisie Nr. 49.

PRIMA FABRICA ROMANA

DE

Boiangerie Artistică şi Apretură cu Abur

„TEINTURERIE PARISIENE"

Bucurescĭ — Strada Germană No. 22.

Vis-a-vis de Hotelŭ „CONCORDIA".

Se recomandă spre a vopsi, apreta orĭ ce felŭ de stofe precum: postavurĭ, lânurĭ, bumbacurĭ şi mătăsĕriĭ, catifelurĭ, panglicĭ şi dantelurĭ. Totă-d'o-dată se póte, orĭ şi ce haine purtate în tóte nuanţele dorite dupe monstrele celemaĭ nouĭ, vopsi şi stampă.

A. S. Freund.

Chimistŭ.

HOTELU BRAILOIU.

IN CRAIOVA

Sub semnatulŭ face cunoscutŭ că a deschisŭ acestŭ stabilimentŭ cu mare eleganţa, cu mobile comfortabile, asemenea şi unŭ Restaurant cu mâncărĭ şi bĕuturĭ bune. Tóte acestea cu preţurĭ fórte moderate.

D-niĭ voiagiorĭ cari vor honora Hotelulŭ vor fi pe deplinŭ mulţămiţĭ.

Antreprenor: **Ioseph Balogh.**

PRIMULU ATELIERU ROMÂNU

DE

„GRAVURA"

Strada germană No. 22 vis-a-vis de Hotelŭ Concordia în Birou de informaţiue alŭ D-luĭ F. Binder se primescŭ orĭ ce lucrărĭ relative la gravură cu preţurĭ eftine.

Cu stimă

C. H. Unverdorm.

ANUNCIU IMPORTANTU

Se vinde prin licitaţiă de bună voiă prin trinunalulŭ de Ilfov secţiunea III, casele din podulŭ Mogoşóeĭ Nr. 61 a minoruluĭ. Costică Scarlat Filipescu la 23 Augustŭ.

Tutrice Filipescu.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ No. 12.

Bucurescĭ.

MERSUL TRENURILOR IN ROMANIA

Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875} pe liniile Bucurescĭ-Barboşĭ-Roman, Bucurescĭ-Vêrciorova (Orşova), Barboşĭ-Galatz şi Tecuciŭ-Bêrlad. Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875}

Bucurescĭ-Barboşĭ Romanŭ			tren. accelerate	Trenurĭ de persóne		Trenurĭ mixte
Bucurescĭ	rest.	Plec.	8.15	10.00	diminéţa	
		Sosit	9.35	11.45		
Ploeştĭ.	rest.	Plec.	9.50	12,05		
		Sosit	11.24	2.15		
Buzeŭ	rest,	Plec.	11.34	2.35		
		Sosit	1.43	5.30		dimin.
Brăila	rest.	Plec.	1.53	5.45		7.15
		Sosit	2.25	6.20	dimin.	8.00
Barboşĭ	rest.	Plec.	2.45	séră	9.05	dimin.
		Sosit	4.28		11.15	
Tecucĭ	rest.	Plec.	4.38		11.40	
		Sosit	7.26		3.00	
Bacău	rest.	Plec.	7.33		3.12	
Roman	rest.	Sosit	8.40		4.25	

Roma-Barboş Bucurescĭ			tren. accelerate	Trenurĭ de persóne		Trenurĭ mixte
Roman.	rest.	P.	8.45		12.10	
		S.	9.43		1.17	
Bacău.	rest.	P.	9.50		1.27	
		S.	12.20		4.45	
Tecuci	rest.	P.	12 30		5.10	
		S.	2.06	dimin.	7.20	séră
Barboşĭ	rest.	P.	2.26	8.10	séra	7.45
		S.	2.58	8.45		8.30
Brăila	rest.	P.	3.08	8.58		séră
		S.	5.19	11.50		
Buzeŭ	rest.	P.	5.27	12.10		
		S.	7.00	2.25		
Ploeştĭ	rest.	P.	7.12	2.45		
Bucurescĭ	rest.	S.	8.30	4.20		

Bucurescĭ-Orşova (Vărciorova)			Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
Bucurescĭ	rest.	P.	dimin. 9.15	p. m. 3.50
		S.	—	séra
Pitescĭ	rest.	P.	12.25	9.00
		S.	pos. m.	
Slatina	rest.	P	3.15	
		S.	—	
Craiova	rest.	P.	5.30	
		S.	séra	
Turnu-Sev.	rest.	P.	9.45	
		S.	—	
Verciorova	rest.	P.	10,15	

Vărciorova-Bucures.			Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
Vêrciorova	rest.	P.	dimiu. 6.50	
		S.	—	
Turnu-Sev.	rest.	P.	7.15	
		S.	a. mer.	
Craiova	rest.	P.	11.50	
		S.	p, m.	
Slatina	rest.	P	1.45	
		S.	séră	dimin.
Pitescĭ	rest.	P.	4.35	7.80
		S.	—	—
Bucurescĭ	rest!	P.	7.30	11.34

Barboşĭ-Galaţĭ şi vice-versa	tren. accelerate	Trenurĭ de persóne.	
	nópte	séră	séră
Barboşĭ rest. Pl.	2.55	6.25	7.25
Galaţĭ rest. Sos.	3.30nó.	7.00sé.	8.00sé
Galaţĭ rest. Pl.	1.20nó.	8.25 di.	7.30di
Barboşĭ rest. Sos.	1.55nó.	9.00 di.	8.00di

Tecuciŭ-Bêrlad şi vice-versa		Tren. de persóne	Trenur mixte
		dimin.	p.-m.
Tecucĭ	rest. Ple	5 00	5.35
Bărlad	rest. Sos	705	7.60
		di·min.	séră
Bărlad	rest. Pléc.	8.40	10.00s.
Tecucĭ	rest. Sos.	10.50	12.00n

Corespunde cu Viena şi vice-versa

Roman	Plécă	8.52d.	4.53s.	Viena	Plec	10.30d. 8.00d.
Păşcanĭ	Soses	9.53	6.53n.	Cracovia		9.35n. 10.36
Iaşi		1.03a.	9.33	Lemberg		6.17d. 12.15a.
Botoşanĭ		1.23	—	Sucéva		5.11s. 6.30d.
Sucéva		11.50	6.55	Botoşanĭ		3.00 —
Lemberg		11.08n.	3.45	Iaşi		3.45 7.08d.
Craiova		1.33	5.39n	Păşcanĭ		7.07n. 9.54
Viena	Soses	5.20a.	7.29	Roman	Soses	8.09 11.32a.

Bucurescĭ-Pitescĭ şi vice-versa.

Bucurescĭ-	Pléc.	7.45d.	4.15a.	Piteştĭ	Plé.	5.00s.	6.30d.
Titu	Sos.	8.58	6.15		Sos.	—	7.58
	Pléc	9.08	6.43	Găescĭ	Plé.	6.05	8.13
Găeştĭ	Sos.	9.40	7.12		Sos.	—	8.55
	Pléc	9.56	7.40	Titu	Pléc	6.45	9.10
Piteşt	Sosi.	10.05	9.15	Bucurescĭ	Sos.	8.00	11.10

Bucurescĭ-Curgiu şi vice-verse

				Merc. şi Sâmbătă
Bucurescĭ	Plec.	7, 00 dimin.	5. 50 séra	2. 00 post-meridian.
Giurgiu	Sosit	9, 00.	7. 55	5. 15.
Giurgiu	Plec.	6, 50.	4. 43.	1, 46.
Bucurescĭ	Sosit	8, 50.	6, 45	500

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 12 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.			104 ¼
» Domeniale	8	%	103 —
» Oppenheim	8	%	106 —
Scrisurĭ fonciare	7	%	90 ½
Renta	5	%	70 —
Ac. dr. de fer ro. (St.)			29 —
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	%	89 —
Ac.Soc. d'asig. Dacia.	8	%	760 —
Ac » » Roma.	8	%	130 —
Ac Societate financia.	8	%	290 —
Ac Băncei de Brăila.	8	%	— —
Leosurĭ Municipale	—		22 —
Mandate	—		— —

SCHIMBULU

Paris	3 lunĭ	99	10 —
Marsilia	»	99	10 —
Belgia	»	99	10 —
Londra	»	25	10 —
Berlin	»	1	22 ½
Lipsca	»	1	22 —
Viena	»	2	22 —

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate	—	—	—	60	—	74	99	—	103	58	—	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu ciacâr, calit. I. kila	—	—	—	—	—	—	77	—	85	60	—	78	—	—	—	80	—	84	84	—	—	75	—	80
» » » II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	72	68	—	—	—	—	—
Grâu căruă » I. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Porumbulŭ	44	—	15	50	—	53	74	—	77	59	—	60	—	—	—	56	—	60	67	—	—	60	—	65
Orzulŭ	—	—	—	38	—	40	42	—	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—
Ovăzulŭ	—	—	—	30	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Secara	—	—	—	52	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rapiţa calit. I. kila	—	—	—	160	—	190	125	—	127	52	—	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » III. 3c	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

	Galaţĭ	Ismail	Brăila	Giurgiŭ	Calafat	Severin	Oltenița	Măgurele	Bechet	Călarcşi	Islaz
	18 August	18 August	19 August	7 Augustŭ	18 August	18 August	15 August	25 August	8 August.	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
	încăr. deşert.	încăr. deserte	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
	1		27 7	4 11	1			5	7		
	2 2		5 6	10 4		1	2	1 18			
	2 1		3	9	1		1	1 1			
	2 2			9	1	1	1	2 1	1		

PREŢIURILE PRODUCTELOR

CURSUL VIENEI

Viena, 31 August s. n.

EFECTELE

Metalice	69 60
Naţionale	73 05
Lose	111 70
Acţiunĭ băncei	919 —
Creditulŭ	208 40
London	111 65
Oblig. rur. ung.	81 25
» Temeşvar.	81 50
» Transilv.	79 75
» Croate	84 —
Arg. în măr.	101 85
Ducăţi	5 27½
Napoleonĭ	8 92

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Naţională, Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ Nr. 24

www.dacoromanica.ro

VINERĬ, 22 AUGUSTŬ 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V No. 1018

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărel lunĭ.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	25 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, **Fleet Street**, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Pesta, 31 Augustŭ. — Dieta Ungarieĭ s'a deschisŭ. Discursulŭ tronuluĭ relevă marele reforme necesare pentru a asicura esistenţa Ungarieĭ ca statŭ, şi conchide că raporturile eĭ cu puterile străine fiindŭ din cele maĭ cordiale, autorisă pe guvernŭ a spera că, cu tóte evenimentele iscate de curêndŭ, pacea va fi menţinută şi dieta va putea prin urmare sĕ se ocupe de lucrările eĭ legislative, fără a fi turburată. Discursulŭ a fostŭ primitŭ cu strigăte de : *Eljen*.

Belgrad, 31 Augustŭ.— Noulŭ cabinetŭ s'a formatŭ şi e probabile că astă-séra va apare în ţiarulu oficialŭ. Persónele ce-lŭ compunŭ suntŭ: Preşedinte şi la lucrărĭ publice, Steftscha; la interne d. Gruicĭ; la esterne d. Risticĭ; la justiţiă d. Radivoj Mykojkovicĭ; la resbelŭ d. Nicolicĭ; la finance d. Jovanovicĭ; la culte d. Stojan Boscovicĭ.

BUCURESCI, 21 AUGUSTU

Amŭ ţisŭ în diferite rêndurĭ că, sub regimulŭ aţĭ domnitorŭ, nu maĭ există nicĭ o sicuranţă, de óre ce legile suntŭ călcate cu impunitate, autoriĭ abusurilorŭ revoltătóre încurageaţĭ, érŭ nenorociţiĭ, ale cărorŭ crime nu constă de câtŭ în susţinerea veritățiĭ, suntŭ arestaţĭ.

Faptele ce amŭ enunţatŭ pe fie care ţi, şi acelea ce vomŭ pune astăţĭ subt ochiĭ lectorilorŭ noştriĭ, vinŭ a confirma pe deplinŭ justele nóstre afirmaţiunĭ chiarŭ în ochiĭ acelora carĭ ne-aŭ aruncatŭ cu uşurinţă epitetulŭ de calomniatorĭ, cândŭ noĭ amŭ denunţatŭ abusurile şi amŭ cerutŭ urmărirea lorŭ.

Se sciă că procesulŭ pentru falsificare de acte private alŭ vestituluĭ usurarŭ Aulagnier, în contra căruia onorabilulŭ Domnŭ jude instructorŭ Ciuleĭ, devotatulŭ regimuluĭ, a ţisŭ că nu e casŭ de urmărire,—de şi faptulŭ era evidentŭ — se află înaintea Curţiĭ de Casaţiune unde prevenitulŭ a făcutŭ recursŭ. Dosarulŭ acesteĭ afaceriĭ se sustrage în modŭ criminalŭ, fără a se sci de cine, din grefa aceleĭ înalte curţĭ, actele falsificate disparŭ din arhive, şi inocentulŭ D-luĭ Ciuleĭ crede cu tăriă în realisarea dulceĭ speranţe a'şĭ relua libertatea.

Ce va ţice lectoriĭ noştriĭ, ce ne vorŭ respunde ómeniĭ ordineĭ cu luminaţiĭ judecătorĭ de instrucţiune, cândŭ le vomŭ spune că de la sustragerea dosaruluĭ este aprópe o lună de ţile, şi cu tóte acestea Domniĭ procurorĭ staŭ indiferinţĭ în facia uneĭ cutesanţe aşa de marĭ ? Ce felŭ ? se sustrage dosarulŭ în care se află tóte probele şi actele instruite pentru falsificare, şi justiţia tace în timpŭ de maĭ bine de o lună ? Se comitŭ fapte ce amerinţă securitatea cetăţianuluĭ, îĭ periclitéţă averea sea, în sênulŭ celorŭ maĭ înalte autorităţĭ ale ţĕriĭ, şi magistraţiĭ competinţĭ nu iaŭ nicĭ o mĕsură pentru descoperirea autoruluĭ lorŭ ? Care sĕ fie causa acesteĭ tăceriĭ profunde a parquetuluĭ Tribunaluluĭ de Ilfovŭ ? Ascéptă Domniĭ procurorĭ ca orĭ ce umbră de probă pentru aflarea sustractorilorŭ sĕ dispară şi apoĭ sĕ dea cursŭ instrucţiuneĭ ?

Noĭ credemŭ că o asemenea procedare, departe de a fi protectórea legilorŭ şi averiĭ nóstre, din contra nu face de câtŭ a încuragia crimele şi pe autoriĭ lorŭ. Resultatulŭ finalŭ alŭ unorŭ asemenea întârdieriĭ şi indiferenţe, din partea justiţieĭ, nu póte fi de câtŭ desastruosŭ pentru naţiune; printr'ênsele se propagă impunitatea care face ca sicuranţa sĕ dispară cu desăvêrşire din societate şi orĭ ce avêntŭ de progresŭ sĕ înceteţe.

O crimă nepedepsită, unŭ abusŭ toleratŭ, face ca altele sĕ le urmeţe cu repeţiciune, şi tóte în detrimentul moralităţiĭ publice şi alŭ interesélorŭ generale. Acésta este atâtŭ de adevĕratŭ încâtŭ violările legilorŭ aŭ luatŭ proporţiunĭ înspăimêntătóre într'unŭ timpŭ fórte scurtŭ şi sustracţiunile de acte publice şi delapidările se operéţă pe o scară fórte întinsă. Pentru a pune în evidenţă acésta, vomŭ anunţa, în trécĕtŭ numaĭ, sustracţiunĭ nemaĭ auţite până acum prin enormitatea lorŭ; astŭ-felŭ de la Corpulŭ Portăreilorŭ Trib. Ilfov s'a furatŭ **1500 dosare** şi s'aŭ luatŭ recipise ; de la judele instructorŭ *Dedu* s'aŭ arsŭ maĭ multedosare, făcêndu-se imposibilă orĭ ce pedepsire a celorŭ inculpaţĭ prin probele aflate într'ênsele.

E adevĕratŭ că autoriĭ unora din aceste fapte, reprobate de morală, se urmărescŭ, déră nu e maĭ puţinŭ adevĕratŭ că infracţiunea există, dauna pentru societate s'a făcutŭ şi nenorociţiĭ litiganţĭ suferă consecinţele unorŭ impunităţĭ aprópe generale, patronite de regimulŭ ordineĭ.

In facia acesteĭ stărĭ déră, suntemŭ în dreptŭ a cere stricta aplicare a legilorŭ pentru toţĭ; moralitatea publică, blesată prin sustragerea dosaruluĭ Aulagnier, reclamă o aspră pedépsă a culpabiluluĭ; arŭ trebui ca justiţia sĕ procédă cu maĭ mare repeţiciune, spre a nu se face însăşĭ complicele unorŭ ilegalităţĭ reprobate de orĭ ce omŭ onestŭ. Nu este logicŭ nicĭ raţionalŭ ca numaĭ în delicte de presă magistraţiĭ sĕ instruiască cu precipitare, trimiţêndŭ în temniţe pe autoriĭ unorŭ ofense închipuite, érŭ în altele, de o gravitate cu multŭ maĭ mare, sĕ stea indiferinţĭ.

Acestŭ modŭ de justiţiă ne îndémnă sĕ credemŭ că totulŭ se face cu premeditare, şi în scopulŭ culpabilŭ de a se distruge securitatea în acéstă societate sdruncinată, de crime şi ilegalităţĭ în ultimiĭ cinci anĭ. Étă déră pentru ce strigămŭ D-lorŭ ministriĭ că nu lucréţă pentru naţiune, ci numaĭ în profitulŭ străinuluĭ, ale căruia interese le servă.

Printre fiinţele decăţute, cu carĭ regimulŭ desordineĭ şi anarhicĭ se servă în întreprinderile séle meschine, şi carĭ în timpurile din urmă aŭ devenitŭ spaima cetăţenilorŭ pacinicĭ, este şi renumitulŭ primarŭ de la Dobrenĭ, Siligeanu, protegiatulŭ D-luĭ Dimitrie Ghica.

Numeróse plângerĭ ne vinŭ pe fie-care ţi în contra acesturĭ primarŭ pentru abusurile comise de elŭ, abusurĭ pentru a cărorŭ perpetrare se urmăresce de unŭ timpŭ îndelungatŭ de către prea învĕţatulŭ jude instructorŭ Cairŭ. Afacerea acesteĭ slugĭ plecată a guvernuluĭ se află încă înaintea justiţieĭ, fără ca elŭ sĕ fi fostŭ suspendatŭ séŭ destituitŭ, de şi în contrăĭ esistă probe suficiente de culpabilitate, de óre-ce D-lŭ Jude Cairŭ, cu totŭ devotamentulŭ ce'lŭ are pentru protectorulŭ prevenituluĭ, a cerutŭ de la Curtea de Apelŭ darea acestuia în judecată.

Dupe câtŭ ne amintimŭ, onorabilulŭ Domnŭ I. Creţeanu, fostulŭ jude instructorŭ, care era la începutŭ însărcinatŭ cu instruirea afaceriĭ, în urma probelorŭ adunate a cerutŭ Prefectuluĭ respectivŭ suspendarea primaruluĭ Siligeanu pentru abusurĭ revoltătóre. Domnulŭ Prefectŭ — care, ni se pare, erea D-lŭ Herăşescu— respunde că cererea de suspendare nu se póte satisface: maĭ ântêiŭ, pentru că fiindŭ timpulŭ alegerilorŭ are necesitate de acelŭ primarŭ, şi apoĭ, pentru că nu i s'a comunicatŭ şi D-séle probele de culpabilitate pentru ca, în înalta'ĭ înţelepciune, sĕ se pronunţe asupra faptuluĭ.

Sĕ scie că alegerile începêndu-se, D-lŭ I. Creţeanu 'şĭ a datŭ demisiunea , érŭ onorabilulŭ Domnŭ Cairŭ 'ĭ a luatŭ locŭlŭ. In urma déră a justeĭ reclame, făcută de integrulŭ Jude Creţeanu către D-lŭ Prefectŭ, tótă lumea nu putea de câtŭ sĕ se aştepte ca succesorulŭ sĕŭ sĕ persiste în cererea de suspendare a primaruluĭ, spre a seda o reparaţiune moralităţiĭ publice, ultragiate de funcţionarĭ ca Siligeanu.

Acéstă cale era cu atâtŭ maĭ naturală din partea D-luĭ Cairŭ, cu câtŭ D-sea, în facia probelorŭ ce i se ofereaŭ, nu a pututŭ face altŭ de câtŭ a cere la Curtea de Apelŭ darea în judecată a prevenituluĭ.

Lucrurile însĕ nu s'aŭ urmatŭ astŭ-felŭ. D-lŭ Cairu înspăimêntatŭ, se vede, de aerulŭ dictatorialŭ alŭ prefectuluĭ, renunţă tacitŭ la cererea de suspendare a Primaruluĭ, şi nu aviséţă nicĭ chiarŭ pe Ministrulŭ de interne asupra casuluĭ.

Astŭ-felŭ fiindŭ faptele, ne vom permite a întreba pe multŭ lăudatulŭ jude instructorŭ, ce are pretiţiunea a se numi strictŭ ecsecutorŭ alŭ legiĭ, pentru ce D-sea nu a stăruitŭ în cererea de a se suspenda Primarulŭ Siligeanu ? Pentru ce a toleratŭ sĕ remâiă la postulŭ sĕŭ acela, în care D-sea, în urma probelorŭ adunate, a aflatŭ pe autorulŭ maĭ multorŭ abusurĭ monstruóse? Acésta trebue sĕ fiă justiţia şi imparţialitatea unuĭ jude instructorŭ, chiarŭ în facia preveniţilorŭ ce aŭ cu eĭ înalta protecţiune a marilorŭ ómenĭ de *ordine* şi *stabilitate?*

Domnulŭ jude instructorŭ Cairŭ, ne cerêndŭ suspendarea primaruluĭ pe care 'lŭ credea culpabilŭ, a încuragiatŭ prin acesta abusurile, dându o probă patentă de o prea mare menagiare către ómeniĭ serviliĭ aĭ regimuluĭ; procedare D-séle e arbitrară şi bleséţă simţimentele de demnitate ale nenorociţilorŭ locuitorĭ din Dobrenĭ, carĭ suntŭ astŭ-felŭ condamnaţĭ a avea de primarŭ pe unŭ individŭ asupra căruia există grave probe de culpabilitate.

In interesulŭ moralităţiĭ publice dérŭ, ceremŭ cu insistenţă da la D-lŭ Ministru de interne suspendare primaruluĭ din Dobrenĭ, a căruia dare în judecată s'a cerutŭ de

www.dacoromanica.ro

la Curtea de Apelŭ. Numaĭ făcêndŭ astŭ-felŭ va da satisfacţiune justeĭ îndignaţiunĭ a cetăţenilorŭ, carĭ 'şĭ vêdŭ interesele lorŭ administrate de nesce individĭ ce numaĭ respectă nicĭ lege nicĭ averea particularilorŭ.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Le Journal de Genève publică următórele amĕnunte asupra primiriĭ ce s'a făcutŭ D-luĭ Thiers, în Geneva.

Cu tóte că dorinţa sea era de a păstra incognitulŭ, şi cu tóte că ḑiua şi ora sosireĭ séle nu fusese cunoscută de câtŭ în ultimulŭ momentŭ, totuşĭ, ḑice *Jurnalulŭ de Geneva*, treĭ séŭ patru sute de persóne l'aşteptaŭ la gară, unde a fostŭ primitŭ cu cele maĭ călduróse aclamaţiunĭ de: *Trăéscă Thiers! Trăéscă fostulŭ preşedinte alŭ Republiceĭ francese*! Aceste aclamaţiunĭ l'aŭ însoţitŭ până la hotelulŭ Beau-Rivage, unde i se reţinuse apartamente fără a i se spune otelieruluĭ pentru cine; cu tóte acestea, patrioţiĭ genovesĭ ghiciseră, şi astŭ-felŭ D-lŭ Thiers primi felicitaţiunile cele maĭ sincere din partea lorŭ.

D-nu Thiers este însoţitŭ de Dómna Thiers şi de D-nu Barthelemy Saint- Hilaire.

D-nu Thiers a primitŭ în ḑiua următóre unŭ óre-care numĕrŭ de visite particulare.

Séra, grădina otelului a fostŭ iluminată şi crucea federală strălucia în limbĭ de focŭ sub feréstra expresidentuluĭ. Fanfara francesă îĭ da o serenadă.

In acelaşŭ timpŭ, o delegaţiune a Societăţeĭ francese fu întrodusă, şi D-nu Hillaire, vorbindŭ în numele colegilorŭ séĭ, i-a adresatŭ câte-va vorbe, bine gândite, bine simţite şi bine esprimate, asupra suveniruluĭ, pe care totŭ-dé-una îlŭ va deştepta în inimile adevăraţilorŭ patrioţi, numele omuluĭ ilustru, care, dupe ce făcuse totulŭ pentru a scuti ţéra sea de relele resbeluluĭ, se sacrificase a micşora ororile învingereĭ şi mărimea perderilorŭ. Orĭ-ce arŭ gîndi aceia, carĭ aŭ înlocuitŭ pe D-nulŭ Thiers în guvernŭ, numele séŭ va rĕmâne pentru totŭ-dé-una legatŭ de liberarea teritoriuluĭ; recunoştinţa Francesilorŭ îĭ aparţine pentru eternitate.

D-nu Thiers a rĕspunsŭ pe scurtŭ, în felulŭ uneĭ afectuóse convorbirĭ intime, érŭ nu în acela alŭ unuĭ discursŭ oficialŭ. A mulţumitŭ deputaţiuneĭ; elŭ sciă, a ḑisŭ, că sentimentele esprimate de deputaţiune sunt acelea ale majorităţeĭ francese din Elveţia; dérŭ o operă care e menită a dura are trebuinţă de timp; ea nu se improviséḑă. "Pretutindenĭ e imperfecţiune; şi acésta e unŭ elementŭ de care trebue sĕ ţinemŭ comptŭ, décă nu voimŭ sĕ ne descuragiămŭ.

«D-vóstră chiarŭ, Domniĭ meĭ, carĭ locuiţĭ în Elveţia, o ţéră liberă şi republicană, care are obiceiulŭ libertăţeĭ, care are moravurile republicane, pré bine vedeţĭ că şi dînsa are crise, de carĭ însĕ niminea nu se neliniştéşte seriosŭ. Nouĕ, ne va trebui timpŭ pentru ca sĕ ajungemŭ aci, dérŭ cu răbdare şi prudenţă, vomŭ ajunge.

«Sĕ nu uitămŭ, domniĭ meĭ, că Elveţia este iubită în Francia; numele séŭ a devenitŭ popularŭ prin serviciele ce ne a datŭ în timpurĭ nenorocite, şi acestea suntŭ suvenire, carĭ nu se ştergŭ din inima Francesilorŭ. De sicurŭ, numele Republiceĭ elveţiane este astŭ-felŭ în câtŭ póte câştiga sympathiĭ guvernuluĭ actualŭ alŭ Francieĭ, sympathiĭ, pe carĭ în alte epoce nu le-arŭ fi pututŭ întêlni. Trebue sĕ privimŭ viitorulŭ cu linisce.»

Dupĕ câte-va vorbe încă, D-nulŭ Thiers a invitatŭ pe visitatoriĭ sĕĭ sĕ şéḑă; conversaţiunea a fostŭ simplă, animată, cordială, şi cândŭ capulŭ delegaţiuneĭ s'a sculatŭ sĕ plece, D-nulŭ Thiers a datŭ mâna la toţĭ óspeţiĭ sĕĭ, cumŭ făcuse şi la sosire.

Puţinŭ dupe aceia, fanfarele aŭ începutŭ şi mulţimea care staţiona înaintea hoteluluĭ a aclamatŭ de maĭ multe orĭ pe ilustrulŭ călĕtorŭ, pe care l'avemŭ în momentele de faciă în oraşulŭ nostru.

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

Citimŭ în ḑiarulŭ *Obzor* din 23 Augustŭ: Ni se anunciă din Kostainica, cu data de 22 Augustŭ, că Turciĭ aŭ datŭ focurĭ astă-ḑi la Ribariţa şi aŭ rănitŭ pe unŭ împiegatŭ vamalŭ austriacŭ. Eĭ voiescŭ sĕ ia cu forţa dupe teritoriulŭ austriacŭ vitele pe carĭ creştiniĭ le-aŭ condusŭ acolo; aŭ jăfuit totulŭ în modulŭ celŭ maĭ barbarŭ. La Kostainica, aŭ prĕdatŭ casa bogatuluĭ negustorŭ Kecman şi *Kadiulŭ* (funcţionar turcesc) a împărţit préda jăfuitorilorŭ.

Insurgenţiĭ n'aŭ perdutŭ curagiulŭ, dérŭ nu aŭ muniţiunĭ şi puscĭ.

De la Sissek, cu data de 22 Augustŭ, acelaşŭ ḑiarŭ ne spune, dupe sciriĭ oficiale, că numĕrulŭ refugiaţilorŭ bosniacĭ pe teritoriulŭ austriacŭ este de 10,000 de *raiele* şi 5,000 capete de vite de muncă. Vameşiĭ austriacĭ soméḑă pe refugiaţĭ a plăti drepturile de vamă, lucru, care e în contra legeĭ. Erĭ, o luptă a avutŭ locŭ lângă Dubiţa. Turciĭ aŭ avutŭ 50 morţĭ şi insurgenţiĭ numaĭ douĭ (?).

Din Staragradiska, 22 Augustŭ, *Obzor* primesce scirea că Turciĭ speriaţĭ aŭ fugitŭ pe teritoriulŭ austriacŭ.

Se anunciă din Belgrad, unuĭ ḑiar din Viena, că s'a publicatŭ în capitala Serbieĭ unŭ *comunicatŭ* oficialŭ. Acestŭ documentŭ ḑice că principele a chiămatŭ pe D-nulŭ Risticĭ şi l'a însărcinatŭ a compune unŭ noŭ ministeriŭ.

Fiindŭ că D-nulŭ Risticĭ cerea ca sesiunea noueĭ Scupcine sĕ se deschidă tocmaĭ la 20 Septembriŭ, principele, în situaţiunea actuale, n'a pututŭ primi acéstă condiţiune. Prin urmare, vechiulŭ cabinetŭ va deschide sesiunea parlementară, şi va rĕmâne în funcţiune până la formarea definitivă a unuĭ ministerŭ.

Corespondinţa politică, după ce demonstră fórte bine că nu se póte da nicĭ unŭ creḑĕmêntŭ vesteĭ că Turcia arŭ voi sĕ ocupe militarmente Serbia, adauge: abia se póte admite că Sublima-Pórtă, în momentulŭ cândŭ primesce mediaţiunea celorŭ treĭ puterĭ alte Nordului, sĕ ia o mĕsură, care, departe de a fi politică, póte se aducă guvernuluĭ din Stambulŭ încurcăturile cele maĭ marĭ şi cele maĭ periculóse.

Scrisoriĭ particulare, adresate din Albania ḑiaruluĭ vienesŭ *Tages Presse*, anunciă că paşa a fostŭ asasinatŭ şi că insurecţiunea a isbucnitŭ în munţĭ.

După ḑiarele din Viene, agitaţiunea este fórte mare în Creta. Deja, aŭ începutŭ prin munţĭ sĕ se aréte bande armate de ómenĭ. Écă motivele nemulţumiriĭ generale din Cretă:

Indată după încetarea insurecţiuniĭ din Creta, 1868, sultanul promise locuitorilorŭ insularĭ unŭ órecare numĕrŭ de reforme, carĭ, până acum, nu s'aŭ făcutŭ.

Suntŭ douĕ luniĭ, de cândŭ Cretensi adresară sultanuluĭ o petiţiune unde'ĭ aduceaŭ aminte promisiunile séle. Nicĭ nu se rĕspunse petiţiuneĭ. Din contra, impositele se măriră în mare quantitate.

De aci dérŭ nasce cause insurecţiuneĭ.

Numeroşĭ voluntarĭ, carĭ vinŭ de la Odessa, din Rusia, aŭ sositŭ în Belgrad şi se pregătescŭ a se uni cu insurgenţi. La Zagreb (Agram) s'a formatŭ unŭ corpŭ de o sută de studenţĭ, carĭ se prepară a intra în Bosnia.

RESPUNS
D-luĭ Iordachi Vulpescu.

(*Vilhelm-Strasse No*, 76, *Berlin*).

Domnuluĭ meŭ,

Suntŭ câte-va ḑile, punêndu-mĕ séra la masă, găsiŭ sub şervetŭ o broşură contra Capuluĭ Statuluĭ, sub semnată Iordachi Vulpescu.

Amŭ aflatŭ pe urmă că unŭ numĕrŭ mare de asemnea broşurĭ s'arŭ fi distribuitŭ clandestinŭ atâtŭ în capitală câtŭ şi prin alte judeţe.

Titlulŭ broşureĭ, modulŭ cum o primisem, escitară curiositatea mea; amŭ citit'o precum mi sĕ recomanda cu cea maĭ mare atenţiune, şi étă vĕ comunicŭ resultatulŭ reflecţiunelorŭ mele, pe carĭ vĕ rogŭ sĕ aveţĭ pacienţa sĕ le citiţĭ şi D-vóstră.

Primo ş'înainte de tóte, cărticica D-vóstră nu e o broşură, ci unŭ pamfletŭ.

Secundo, numele de Vulpescu (etimologiea Vulpe), nu e unŭ nume legitimŭ, ci de sigurŭ unŭ *pseudonim* ales cu o dibăcie infernală, ceea ce se póte lesne constata, cetindŭ primele pagine ale pamfletuluĭ, unde D-vóstră singurŭ mărturisiţĭ că aţĭ ocupatŭ, funcţiunĭ importante, c'aţĭ fost deputat, c'aţĭ avut onóre de a vorbi adese-orĭ cu Măria sea Domnitoriul (D-ḑeŭ sĕ-ĭ dea ḑile şi fericire), c'aţĭ frecuentatŭ în fine salónele, unde v'aţĭ întâlnitŭ cu Primulŭ nostru Ministru şi unde aţĭ auḑit pe marele omŭ de stat, pe atuncea simplu particularŭ, ocărându pe Măria Sa şi făcêndu'lŭ neamţŭ.

Şi *tertio*, pamfletulŭ nu e publicatŭ la Berlin, Wihelm-Strase, precumŭ vroiţĭ sĕ ne faceţĭ sĕ credemŭ, c'o ipocrisie bine justificată prin numele ce l'aţĭ adoptatŭ, şi nu remâne nicĭ o îndoială că'ĭ scósă în ţéră; căcĭ de era tipărită în străinĕtate, atuncea totŭ cu aceiaşĭ ipocrisie de Machiavel, subscriaţĭ de sicurŭ Bucurescĭ séŭ Iaşĭ, imprimeria Naţională séŭ alta, cu scopulŭ perfidŭ atâtŭ de a face pe guvernŭ sĕ pérdă urma, câtŭ şi de a chinui şi necăji pe bieţiĭ noştri poliţaĭ, parapoliţaĭ şi agenţĭ poliţienescĭ.

In câtŭ privesce forma, declarŭ D-nule Iordache Vulpescu că cărticica D-vóstră e scandalósă! Aruncaţĭ invective unuĭ Prinţŭ de viţă mare, unuĭ Suveranŭ, unuĭ capŭ coronatŭ! Iĭ cântaţĭ pe tóte tonurile *dute*, *dute n'aĭ maĭ fi*, şi'lŭ sfătuiţĭ sĕ'şĭ *ia geamantanulŭ* binişorŭ şi sĕ trécă graniţa!..... Dérŭ ce gândiţĭ, D-nule Vulpescu, şi unde, vĕ treziţĭ...? In Spania, în Anglia, în Belgia, în Italia, în America...? aceste ţĕrĭ lepădate de Dumneḑeŭ, unde nimica nu maĭ este sacru, unde furiele uneĭ prese desfrânate nu maĭ respectă nicĭ chiar majestatea Tronuluĭ!

Nu! D-nule Vulpescu, D-vóstră aţĭ uitatŭ, se vede, că trăiţĭ aci în România constituţională, în anulŭ 75 din secolulŭ alŭ XIX-lea, subt domnia ilustruluĭ alesŭ alŭ întreguluĭ poporŭ românŭ prin libera espresiune a memorabiluluĭ plebiscitŭ din anulŭ 1866, din era creştină.

Nu mĕ voiŭ intinde maĭ multŭ asupra formeĭ scandalóse a pamfletuluĭ, şi viŭ la cestiunea de fondŭ, luândŭ asupră-mĭ uşóra sarcină de a combate şi refuta, cu moderaţiunea ce mĕ caracterisă, punctele principale din opera D-vóstră.

Orĭ-care omŭ cu câtu-şĭ de puţinŭ bunŭ simţŭ şi câtu-şĭ de puţină învĕţătură şi cunoscinţă de ţéră, citindŭ opuscululŭ în cestiune, va pricepe imediatŭ că nu vĕ trageţĭ dintr'o viţă nobilă, ci dintr'o viţă ciocoiască, (pentru mine D-nule, totŭ ce nu'ĭ prinţŭ, comte séŭ celŭ puţinŭ baronŭ, e numaĭ de câtŭ ciocoiŭ); acéstă deducţiune resultă chiarŭ din stilulŭ D-vóstră.

Le stile c'est l'homme même, a ḑisŭ marele naturalistŭ şi filosofŭ *Buffon*, şi stilulŭ D-vóstră fiindŭ eminamente obraznicŭ, egalitarŭ, revoluţionarŭ şi petrolistŭ, resultă că şi persóna D-vóstră nu póte fi de câtŭ obraznică, egalitară, revoluţionară şi petrolistă.

Ah! D-nule, vĕ cucoşiţĭ, vĕ sburliţĭ, vĕ sborşiţĭ, vĕ învineţiţĭ, câtŭ unŭ curcanŭ, pentru că Măria Sea Domnitorulŭ (D-ḑeŭ sĕ'ĭ dea ḑile), a pretinsŭ numaĭ de câtŭ ca concesiunea căilorŭ ferate române sĕ fiă dată ilustreĭ companie D-lorŭ Strusberg, Ratibor, Prinţulŭ Hohenlohe etc. cu 300,000 francĭ chilometrulŭ, pe cândŭ alţĭ concesionarĭ făceaŭ oferte mult maĭ avantagióse pentru ţéră; strigaţĭ *la scandale*, discutaţĭ, pledaţĭ causa, apelaţĭ ca unŭ felŭ de apoplecticŭ la umbrele luĭ Stefan şi luĭ Mihaĭ Bravu.....dérŭ turbate séŭ naive, Domnule, spuneţi'mĭ cândŭ aţĭ avut onóre de a vedea în ţéra nóstră doctorĭ milionarĭ, prinţĭ şi comiţĭ sĕ vie sĕ ne facă drumurĭ?... Vĕ aduceţĭ, sĕ vede, aminte de timpulŭ cândŭ sĕ făcea şosele de nişte antreprenorĭ obscurĭ ca Dniĭ Cozadin, Docan, Elliad, etc...! Şi mĕ maĭ apucă érŭ şi unŭ rîsŭ spazmoticŭ cândŭ vĕ audŭ pomenindŭ cu amfază de Stefan celŭ Mare şi de Mihaĭ Vitézu; dérŭ,

www.dacoromanica.ro

scumpe Domnule, atâtŭ Stefan câtŭ şi Mihaĭ nu s'a rădicatŭ aşa de susŭ în istoria lumeĭ decâtŭ prin geniulŭ lorŭ şi prin faptele lorŭ glorióse, fără care numele lorŭ nu străbătea prin secole şi n'ajungea până la noĭ.....da pe lângă unŭ Hohenzollern-Sigmaringen, fie elŭ câtŭ de tênĕrŭ şi neaptŭ pentru afacerile publice (după cum pretindeţĭ), unŭ Stefan séŭ unŭ Mihaĭ nu potŭ însemna maĭ multŭ decâtŭ spre esemplu antreprenoriĭ Cozadin séŭ Elliad pe lângă antreprenoriĭ, Ratibor şi prinţulŭ Hohenlohe. Da! D-le Iordache, sunteţĭ cu totulŭ rĕtăcitŭ! Pasiunea D-vóstră vĕ duce până acolo, că reproşaţĭ iubituluĭ nostru suveranŭ de ce bate din picióre! Par-că vĕ bate vouă, séŭ v'a bătutŭ vre-o dată?...Prea bine face Măria Sea că bate din picióre; îlŭ va lumina póte D-ḑeŭ sĕ bată şi alminterea.

Luaţĭ actŭ şi faceţĭ mare casŭ de o vorbă scăpată, aruncată póte în vêntŭ: *quand un Hohenzollern donne sa parole d'honneur, il la tient.*

Eĭ bine, D-le Vulpescu, D-vóstră care criticaţĭ, judecaţĭ şi condamnaţĭ, D-vóstră vĕ puneţĭ de sigurŭ, în mintea vóstră, ca onorabilitate, capacitate şi inteligenţă, maĭ presusŭ decâtŭ personalităţile cărora le faceţĭ asemene procese, eĭ bine, vĕ repetŭ, gândiţi-vĕ, aduceţi-vĕ aminte de câte orĭ aţĭ datŭ parola D-vóstră de onóre de Iordache Vulpescu şi n'aţĭ ţinutŭ'o!... Étă prin urmare imconpetenţa D-vóstră stabilită pentru a critica şi judeca asemenea fapte.

Aruncaţĭ Domnitoruluĭ nostru (D-ḑeŭ etc...) acusaţiunea de sperjurŭ, pentru c'a jurat Constituţiunea şi n'a observatŭ-o, lăsândŭ a se violenta alegerile şi a se falsifica representaţiunea Naţională. Mare trébă! în adevĕrŭ, D-le Vulpescu, şi tocmaĭ aci vĕ aşteptămŭ.

Suveranulŭ ţĕreĭ, fostulŭ locotenentŭ prusianŭ, (precumŭ îlŭ cualificaţĭ în modŭ satiricŭ), a sacrificatŭ de bună-voie posiţiunea sea de locotenentŭ în armată, numaĭ pentru noĭ şi ca sĕ ne regulariséscă ţéra; rangulŭ de locotenentŭ în armata germană, cândŭ maĭ cu sémă acestŭ locotenentŭ are nume Sigmaringen, ecuivaléză, cred, demnităţeĭ de Domnŭ, al uneĭ ţĕrĭ puţin populată şi puţinŭ civilisată. Suveranul ţĕreĭ, dérŭ, dupe ce a consumat sacrificiulŭ, dupe ce s'a căsătoritŭ, dupe ce s'a aşedatŭ la noĭ, dupe ce a cumpĕratŭ moşia Poeni şi a devenitŭ proprietarŭ mare, dupe ce a începutŭ a zidi la Sinaia unŭ adevĕratŭ Palatŭ (nu o ruină de a le nóstre), dupe ce 'şĭ a perdutŭ póte pentru noĭ cariera în armata germană, astădĭ s'enţelege că ţine la rangulŭ sĕŭ de Domnŭ, nu pentru Lista Civilă, pre cum insinuaţĭ cu perfidiă, ci ca posiţiune socială.

Ţinêndŭ la Domniă, e uşorŭ de priceputŭ că Măria Sea nu sĕ prea împacă cu constituţiunea şicăitóre de care ne bucurămŭ, ci s'împacă maĭ bine cu cuconulŭ Lascarachi Dobresau, care şi elŭ sĕrmanulŭ, ţinêndŭ la postulŭ s'ŭ de Primŭ Ministru favoratŭ, 'şĭ a organisatŭ pentru eterna menţinere a Regimuluĭ Ordineĭ, o armată de viteji funcţionarĭ, demni şi sprintenĭ magistraţĭ, şi o Poliţie care ciomăgeşte pe opozanţĭ şi reĭ de gura ca D-ta, D-le Vulpescu.

Cu stricta observare a Constituţieĭ, D-le, unŭ aşa edificiŭ admirabilŭ construitŭ de cincĭ anĭ încóce cu atâtŭ chinŭ, atâta greutate, atâtea cheltuelĭ, s'arŭ risipi într'unŭ césŭ, ca şi acele monumente rĕŭ zidite ce se dărîmă într'o clipă, spălate de unŭ pohoiŭ.

Câtŭ pentru epistola adresată luĭ Auerbach, e din parte-vĕ şi o copilărie şi unŭ actŭ de rea credinţă de a face caḑŭ de ea. Care dintre noĭ fiindŭ surghiunitŭ în Germania, nu'şĭ arŭ aduce aminte de câmpiele mânóse ale Românieĭ, de familiea, de amicĭ, de copilele sprincenate, rĕmase departe în Patria!.....

Viŭ acuma la chestiunea cea mare de germanisare, ce vĕ înspăimântă pe atât. Strigaţĭ trădare şi fulgeraţĭ cu anathemurile vóstre invasiunea nemţéscă pe calea economică. Ḑiceţĭ că Naţiunea Română nu e creată într'unŭ césŭ de elucubraţiune germană, că ea îşĭ are trecutulŭ eĭ gloriosŭ şi istoria seculară păstrată în sînulŭ poporuluĭ ca o tradiţiune sacră!...Tóte aceste suntŭ bune, D-le Vulpescu, darŭ uitaţi-vĕ maĭ departe, vedeţĭ cum Rusia a rusificatŭ pe polonezĭ, cum Anglia a britanizatŭ pe Indienĭ, cum Francia a francizatŭ pe Arabĭ, şi luaţĭ bine séma că nicĭ Indienĭ, nicĭ Arabiĭ, nicĭ Engleziĭ nu chemasă pe streinĭ în ţéra lorŭ. Şi vĕ miraţĭ, D-le, că Germaniĭ căutaţĭ de noĭ cu lumînarea, chiămaţĭ de noĭ, aduşĭ de noĭ, sĕ caute a ne germanisa! şi cu ce modestie încă, numaĭ pe calea economică şi financiară!

Nu, D-le, nu sunteţĭ dreptŭ!

Conclusiune:

D-le Vulpescu, D-vóstră în esaltaţiunea de care suferiţĭ, faceţĭ ca óla cea de lutŭ ce începuse a sburda, şi sĕ totŭ ciocănea de o ólă de schijă, până cândŭ s'a alesŭ năsipŭ din ea,

Luaţĭ bine séma, cu atâtŭ maĭ multŭ că óla de lutŭ e deşartă şi cea de schijă plină.

X...

(*Curierulŭ de Dorohoiŭ*).

Alegerile aḑĭ în Bucuresci.

Sistemulŭ alegerilorŭ s'a schimbatŭ aḑĭ, în particularŭ la colórea de Roşiu.

Pe cândŭ în cele-l-alte colorĭ bandele erauŭ organisate, înarmate cu ciomege şi gata de bătaie; pe cândŭ toţĭ primariĭ de prin satele Districtuluĭ Ilfovŭ se aflauŭ aséră la Prefectura Districtuluĭ spre a lua ordine cum trebue sĕ mustruluiască pe ruralĭ; pe cândŭ toţĭ aginţiĭ poliţienescĭ 'şĭ-auŭ datŭ léfa pe o lună spre a'şĭ cumpĕra haine civile carĭ sĕ le ascunḑă purtarea ilegală şi amenin̂ţările; pe cândŭ se petreceauŭ tóte acestea, colórea de Roşiu era preocupaţiunea ómenilorŭ ordineĭ într'o casă din strada Pensionatuluĭ.

Precum însă D. Baron este destulŭ de născocitorŭ în ce este şiretlicŭ şi rĕutate, a găsitŭ şi astă-dată unŭ noŭ metodŭ spre a isbuti şi la acéstă colóre, la care n'a isbutitŭ nicĭ o dată.

Domnulŭ Baron a scornitŭ că D. I. Brătianu arŭ fi provocatŭ pe cetăţenĭ la una din întruniriĭ ca nu numaĭ alegĕtori se mérgă la votŭ, dérŭ chiarŭ şi aceia carĭ nu auŭ dreptŭ, şi sĕ întrebuinţeze chiarŭ violin̂ţa pentru a triumfa.

Acéstă invenţiune nu numaĭ că a publicatŭ-o în *Presa* de aḑĭ, dérŭ încă a servitŭ poliţieĭ de armă de acusaţiune contra a maĭ multorŭ cetăţenĭ din colórea de roşiŭ.

Astŭ-felŭ, pe cândŭ o mare parte din alegĕtorĭ se aflauŭ adunaţĭ la otelulŭ *Dacia* spre a porni la primăriă, sĕ'şĭ formeḑe biuroulŭ şi sĕ 'şĭ dea votulŭ, póliţia intervine şi îĭ arestéḑă acolo subt cuvêntŭ că suntŭ în grupă mare şi voescŭ sĕ facă turburare. Eĭ staŭ câtŭ-va timpŭ acolo, până afiă din cetăţenĭ de dupe afară, alérgă la parchetŭ, aduce unŭ procurore, încheiă procesŭ verbalŭ despre acéstă violin̂ţă a poliţieĭ şi cetăţeniĭ se liberésă. Astă-dată însĕ era prea târḑiŭ. Poliţia cu bandele formase biuroulŭ şi instituise gardă de bătĕuşĭ pe la intrărĭ ca se nu lase pe alegĕtorĭ se intre. Acésta a făcutŭ pe maĭ toţĭ alegĕtoriĭ sĕ pornéscă pe la casele lorŭ.

La unele din colórele cele l-alte, majoritatea alegĕtorilorŭ abţinêndŭ-se, ceĭ carĭ s'auŭ dusŭ auŭ fostŭ luaţĭ la gónă de banditĭ.

Sistemulŭ dérŭ nu s'a părăsitŭ, şi, dupe cum se vede, nu se póte părăsi de câtŭ cu încetarea domnieĭ străinismuluĭ şi a aginţilorŭ sĕĭ din capulŭ ţĕreĭ.

DIVERSE

Ventriloquia séŭ engastrimythismulŭ. Citimŭ c'unŭ viŭ interesŭ studiulŭ publicatŭ în ḑiarulŭ *le Buletin français* de D-nu Antoine Simón, asupra *ventriloquieĭ séŭ engastrimythismuluĭ* cum se ḑice în limba medicilorŭ.

«Primulŭ savantŭ, ḑice D-nu Antonie Simon, care aruncă óre-care lumină asupra acesteĭ cestiunĭ, fu abatele de la Chapelle, censorŭ regalŭ la Paris, şi unŭ băcanŭ de la Saint-Germain-en-Laye, ventriloquulŭ Saint-Gilles, fu obiectulŭ observaţiunilorŭ séle.

«Acesta din urmă, negociantŭ fórte seriosŭ, dérŭ ventrioquiŭ amatorŭ, nu ascundea de locŭ arta sea. Elŭ nu usa de talentulŭ seŭ de câtŭ pentru a amusa pe ómeni ceĭ oneştĭ, şi a corigia caracterile cele rele. Abatele de la Chapelle citéḑă într'adevĕrŭ pe unŭ june însuratŭ de curêndŭ, pe care vocea mysteriósă a luĭ Saint-Gilles îlŭ făcu sĕ iubéscă pe nevastasea şi sĕ numaĭ umble după altele; pe uni avarĭ, pe dată i făcu sĕ renunţe la vanităţile asteĭ lunĭ şi sĕ se consacre bine afacerilorŭ.

«Saint-Gilles dedese la Saint-Germain, câte-va şedinţe de ventriloquiă, care făcuse sĕ se mire pe întréga curte, toţĭ academiciĭ şi toţĭ doctori, care asistaŭ. Toţĭ testară realitatea phenomenuluĭ, dérŭ nu 'ĭ putură esplica causa. Abatele Arnaud, care cunoscea pe Saint-Gilles, scrise abateluĭ de la Ghapelle şi'lŭ învită ca sĕ pĕtrundă acestŭ mysterŭ. Indată, eruditulŭ abate ceru luĭ Saint-Gilles permisiunea de a veni la dênsulŭ, cerere, care i fu cu graciositate acordată.

«La 17 Februariŭ 1770, avu locŭ acéstă întrevedere, pe care abatele de la Chapelle o narézăă în modulŭ următorŭ:

« Saint-Gilles mĕ conduse întro cameră în dosulŭ prăvălieĭ, şi ne puserămŭ fiecare pe unŭ scaunŭ împrejurulŭ uneĭ mese. Eŭ eram în faciă luĭ, şi privirile mele nu'lŭ părăséŭ de locŭ, sĕ vĕḑŭ décă muschiĭ obrazuluĭ nu se mişcă de locŭ, cândŭ elŭ va voi sĕ'mĭ vorbéscă ca ventriloquŭ.»

«Dupe ce îmĭ spuse o mulţime de scene fórte comice, făcute prin talentulŭ sĕŭ de ventriloquŭ, tăcu puţinŭ şi de odată auḑiiŭ, chiămându-mĕ cine-va «Domnule de la Chapelle» c'unŭ sunetŭ de voce aşia de straniŭ, în câtŭ îmĭ trecură furnicĭ prin totŭ corpulŭ.

«— Acumŭ 'mĭ-aĭ vorbitŭ ca unŭ ventriloquŭ, ḑiseiŭ. Elŭ îmĭ respunse printr'unŭ surîsŭ; dérŭ, cândŭ eŭ 'ĭ arĕtamŭ direcţiunea de unde mi-se păruse că venise vocea, auḑiiŭ aceiaşĭ voce ḑicêndu'mĭ «nu de acolo». Şi atunci vocea mi-se păru că ese din altă parte.»

«In Austria, unŭ altŭ ventriloquŭ amatorŭ, leotoenentulŭ Colonelŭ, baronŭ de Mengen, făcea principala distracţiune a înalteĭ societăţĭ vienese.

«Omŭ de spiritŭ şi engastrimythŭ minunat, elŭ îşĭ imaginase de a conversa c'omică păpuşă care spunea lucrurile cele maĭ vesele. Ecă spre esemplu finele unuĭ dialogŭ:

Baronulŭ de Mengen— Escĭ o mică cochetă, care necăjescĭ pe tótă lumea:— Păpuşa — Domnule, cândŭ cine-va e frumósă, este espusă invidieĭ şi persecuţiuneĭ.

«Şi după aste cuvinte, baronulŭ bagă păpuşa în bozunarŭ: ecă cumŭ suntŭ ómeni, srigă păpuşă: pentru că suntŭ maĭ forţĭ, 'şĭ imaginéḑă, că autoritate şi putere e justiţiă.

«Intr'o ḑi unŭ oficerŭ Irlandesŭ, care asista la o astŭ-felŭ de scenă, se aruncă asupra buzunaruluĭ operatoreluĭ pentru avedea ce e păpuşa acea. Mica figură se puse se strige, că o năbuşesce, şi nu încetă cu strigătele eĭ, până cândŭ oficerulŭ nu o maĭ strînse. Baronulŭ de Mengeni 'ĭ-o dete atunci şi Irlandesulŭ vĕḑu că nu e decâtŭ o bucată de lemnŭ acoperitŭ cu cârpe»!

* * *

Dă'mĭ atunci douĭ! X... unŭ omŭ care sciă sĕ se împrumute cu cea maĭ mare politeţă şi sĕ nu dea îndĕrĕtŭ cu cea maĭ mare delicateţă, întêlnesce erĭ pe bulevardŭ pe amiculŭ sĕŭ Z...

— Dă'mĭ unŭ napoleonŭ, amice, amŭ o trebuinţă nebună de elŭ, strigă X...

— Incă unŭ împrumutŭ!... Ascultă, ḑise Z..., maĭ bine sĕ ţi'lŭ dăruescŭ.

— E!!! şi de ce aşa?

— Sciŭ că n'o sĕ mi'lŭ maĭ daĭ, şi o sĕ ne supĕrămŭ pentru o bagatelă d'unŭ napoleonŭ!

— Ah! bine..... décă e aşia, *dă'mĭ douĭ!*

ULTIME SCIRĬ

Bayonna, 28 Augustŭ. Carlisti auŭ îndreptatŭ cu maĭ multă energiă tunurile contra murilorŭ oraşilorŭ Hernani şi Montevideo.

Se anunţă venirea în curêndŭ a corpuluĭ de armată alŭ generaluluĭ Loma la San-Sebastian. Carlişti continuă a desminţi capitularea fortereţeĭ Seo d'Urgel.

Viena, 27 Augustŭ. Ambasadorulŭ Austrieĭ a declaratŭ mareluĭ Vizirŭ că Austria consideră orĭ-ce anexiune a ţĕrilorŭ revoltate cu teritoriele séle, ca contrariă intereselorŭ séle. Marţĭ, 28 Augustŭ, consuli delegaţĭ se vorŭ reuni la Mostarŭ. Se ḑice că insurgenţi auŭ proclamatŭ pe Liubraticĭ, voivodŭ alŭ Herzegovineĭ.

Berlin, 28 Augustŭ. Se ḑice, însĕ până acum nu s'a confirmatŭ, că în Bosnia s'arŭ fi constituitŭ unŭ guvernŭ naţionalŭ.

Londra, 28 Augustŭ. Lord Russell a scrisŭ ḑiaruluĭ *Times* o scrisóre, în care, aducêndŭ aminte subscripţiunile făcute la Londra în favórea insurgenţilorŭ grecĭ, elŭ ḑice: «Suntŭ gata a subscri 50 lire sterlinge pentru insurgenţiĭ herzegovineni cari s'auŭ revoltatŭ contra releĭ administraţiuni turce

New-York, 28 Augustŭ. D. Kalston, presidentulŭ Băncеĭ Caleforniеĭ, s'a ucisŭ singurŭ.

AVIS IMPORTANTU.

Suntŭ rugaţĭ D-niĭ proprietarĭ şi Arhitecţĭ carĭ vorŭ avea trebuinţă de cărămidă, a se adresa direcrŭ la subscrisulŭ séŭ la D-nulŭ N. Senjiorjiŭ, ce se află în totŭ d'auna la fabrica de cărămidă situată la Crângaşŭ, Móra Ciurelŭ, sicurĭ fiindŭ D-lorŭ de cualitate şi preţurĭ moderate.

C. N. Rădulescu.— Strada Academieĭ Nr. 24.

www.dacoromanica.ro

DIPLOMA DE ONOARE

Prospecte în limba Română se dau şi se trimetŭ franco.

INDUSTRIA FRANCEZA

J. HERMANN-LACHAPELLE

CONSTRUCTOR-MECANIC

144 RUE DU FAUBOURG-POISSONNIÈRE 144

in Paris.

REPRESEN. PRINC. M. WEISSMANN (actualminte în Bucur.; Hotel *Union*).

MARE MEDALIA DE AUR

etc. etc.

Prospecte franco în limbele Rusă şi Francesă.

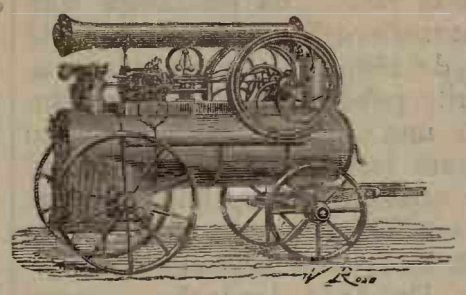

MAŞINE PENTNU AGRICULTURA ŞI INDUSTRIA

Renumite maşine cu aburĭ verticale, horizontale, portative, fixe, semi-fixe, locomobile, cu întórcere flacării, mersu semplu şi schimbător, de la unu şi douĭ caĭ — potere.

Preciul de la 1800 şi 2800 frc.

Pompe afundătóre şi de fântâni pentru alimentare şi jocurĭ hydraulice a oraşelor, comunelor, locuinţelor etc. dând apa de la 1250 până la 150,000 litre francese pe oră. Preciul de la 450 franci.

Escelentele aparate cu care fie-care póte fabrica orĭ-ce bĕutură gazósă şi alcoolice de fantasia.

Preciul de la 1600 francĭ. Sifóne şi accesoriile speciale.

Noua batóză din anul 1875 cu indouit Tarar, sistema fraţilorŭ Rose dând grăuntele curat fără a maĭ fi trebuinţă de cilindru d'asortat, morişcă saŭ ciuru. Preciul 2300 francĭ.

Móră pe colonă-turnuleţu cu pietrele din Laférté sous Jouarre de la 90 centimetre până la 1 m. 50 în diametru, mişcate cu forsa aburului singur, saŭ a apiĭ şi a vĕntuluĭ împreună.

Preciul de la 2300 francĭ.

Ferestree etc. etc.

Promptă effectuare a comandelor.

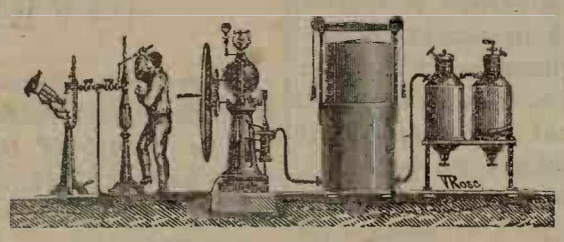

Pentru orĭ-ce irformaţiunĭ şi prospecte a se adresa 5 Strada Germană la librăria D-lor H. Zametzky et Comp.

Avantaje enorme, în construcţiunĭ Important: în Bêrlad la D. Albert-Tierri-Suţu, se află o móră complectă din ale nóstre, la D. Porumbaru din Bucureştĭ, D-niĭ fraţi Konya din Iaşĭ, maşine cu aparate de băuturĭ gazóse, la scóla de meseriĭ din Craiova etc. se póte vede fabricaţiunea în lucru.

ANUNCIU.

Cu ocasiunea redeschiderii Liceelor şi Gymnasielor, subscrisul primesc în familia mea doĭ scolarĭ de clasa I saŭ II gymnasiale, însărcinându-mĕ a-ĭ medita la tóte studiele claseĭ lor din Lyceul unde funcţionez ca profesor. Avantagiele imense ce oferă o asemenea îngrijire vor fi de îndată apreţiate de părinţiĭ carĭ-şĭ impun orĭ-oe sacrificiŭ ca să asigure fiilor lor o adevĕrată cultură materială, morală şi intelectuală.

B. Stilescu.
profesor la Lyceul St. Sava.
Strada Belvedere, No. 16.

Saint-Raphael, vin fortificant, *digestif* tonicŭ reconstituitorŭ, gustŭ excelentŭ; maĭ eficace pentru persónele slabe, de câtŭ cele feruginóse, de cât quininele. Datŭ pentru fatigele de stomachŭ, chlorosă, anemiă, convalescinţă. Dosă: o jumĕtate de paharŭ micŭ dupe masă.

Depositŭ la D-niĭ Ovessa, Zürner Schmettau. Rissdörfer la Bucurescĭ; Pohl la Craiova; Marin Cartoviciu, Andrea la Galaţi; Racovicî la Tecuciu; Racovicĭ Konia la Iassy; Racovicĭ la Băcăŭ; Schvab, la Turnu-Severin; Kauffman, Pezalis la Brăila; Bvethener, la Bêrlad.

ANUNCIU IMPORTANTU

Toţi D-niĭ comercianţi ce doresc a închiria Şatre în târgul Rîurenĭ, suntŭ învitaţi sĕ se adreseze la D-na Elena Zăgănésca tutórea caseĭ defunctuluĭ Dimitrie Zăgănescu, domiciliat în Comuna Vatra Schituluĭ Şerbănescĭ lângă Drăgăşanĭ.

DE VENZARE

Vinŭ albŭ şi negru de délu mare în butóe de 30 vedre până la 50 vedre.

Strada Herĕstrăŭ No. 137.

PUBLICATIUNE.

Facŭ cunoscutŭ Domnilorŭ advocaţi şi orĭ cărorŭ altor persóne arŭ avea necesităţi de esecutărĭ, sentinţe judecătorescĭ, verĭ ce alte titlurĭ, proteste de poliţe, îndepliniri de procedură şi stăruinţe pe la autorităţi aci în capitală şi prin districte, şi care îĭ distragŭ de la alte ocupaţiunĭ saŭ interese; că se potŭ adresa la sub semnatulŭ fostŭ Portărelŭ pe lângă trib. de Ilfovŭ şi onor. curţiĭ din Bucureştĭ, domiciliatŭ în Suburbia Batiştea, Strada Polonă No. 58, proprietatea mea şi mĕ angajedŭ ca de urgenţă şi cu totŭ scrupululŭ posibilŭ pentru satisfacere.

Dimitrie Procopian

VINŬ vechiŭ şinoŭ în butóe séŭ în buţi, la A. Slătinénu, în Batiste.

MERSUL TRENURILOR IN ROMANIA

Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875} pe liniile Bucurescĭ-Barboşĭ-Roman, Bucurescĭ-Vêrciorova (Orşova), Barbosĭ-Galatz şi Tecuciŭ-Bêrlad. Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875}

Bucurescĭ-Barboşĭ Romanŭ			tren. accelerate	Trenurĭ de persóne	Trenurĭ mixte
Bucurescĭ	rest.	Plec.	8.15	10.00 diminĕţa	
		Sosit	9.35	11.45	
Ploeştĭ.	rest.	Plec.	9.50	12,05	
		Sosit	11.24	2.15	
Buzeŭ	rest,	Plec.	11.34	2.35	
		Sosit	1.43	5.30	dimin.
Brăila	rest.	Plec.	1.53	5.45	7.15
		Sosit	2.25	6.20	dimin. 8.00
Barboşĭ	rest.	Plec.	2.45	séră	9.05 dimin.
		Sosit	4.28		11.15
Tecucĭ	rest.	Plec.	4.38		11.40
		Sosit	7 26		3.00
Bacău	rest.	Plec.	7.33		3.12
Roman	rest.	Sosit	8.40		4.25

Roma-Barboş Bucurescĭ			tren. accelerate	Trenurĭ de persóne		Trenurĭ mixte
Roman.	rest.	P.	8.45		12.10	
Bacău.	rest.	S.	9.43		1.17	
		P.	9.50		1.27	
Tecuci	rest.	S.	12.20		4.45	
		P.	12 30		5.10	
Barboşĭ	rest.	S.	2.06	dimin.	7.20	séră
		P.	2.26	8.10	séra	7.45
Brăila	rest.	S.	2.58	8.45		8.30
		P.	3.08	8.58		séră
Buzeŭ	rest.	S,	5.19	11.50		
		P.	5.27	12.10		
Ploeştĭ	rest.	S.	7.00	2.25		
		P.	7.12	2.45		
Bucurescĭ	rest.	S.	8.30	4.20		

Bucurescĭ-Orşova (Vărciorova)			Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
Bucurescĭ	rest.	P,	9.15	3.50
		S.	—	séra
Pitescĭ	rest.	P.	12.25	9.00
		S.	pos. m.	
Slatina	rest.	P	3.15	
		S	—	
Craiova	rest.	P.	5.30	
		S.	séra	
Turnu-Sev.	rest.	P.	9.45	
		S.	—	
Verciorova	rest.	P.	10.15	

Vărciorova-Bucures.			Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
			dimiu.	
Vêrciorova	rest.	P.	6.50	
		S.	—	
Turnu-Sev.	rest.	P.	7.15	
		S.	a. mer.	
Craiova	rest.	P.	11.50	
		S.	p, m.	
Slatina	rest.	P	1.45	
		S.	séră	dimin.
Pitescĭ	rest.	P.	4.35	7.20
		S.	—	—
Bucurescĭ	rest!	P.	7.30	11.34

Barboşĭ-Galaţi şi vice-versa	tren. accelerate	Trenurĭ de persóne.	
	nopte	séră	séră
Barboşĭ rest. Pl.	2.55	6.25	7.25
Galaţi rest. Sos.	3.30nó.	7.00sé.	8.00sé
Galaţi rest. Pl.	1.20nó.	8.25 di.	7.30 di
Barboşĭ rest. Sos.	1.55nó.	9.00 di.	8.00 di

Tecuciŭ-Bêrlad şi vice-versa		Tren. de persóne	Trenur mixte
		dimin.	p.-m.
Tecucĭ	rest. Ple	5 00	5.35
Bărlad	rest. Sos	705	7.60
		dimin.	séră
Bărlad	rest. Pléc.	8.40	10.00s.
Tecucĭ	rest. Sos.	10.50	12.00n

Corespunde cu Viena şi vice-versa						
Roman	Plécă	8.52d.	4.53s.	Viena	Plec	10.30d.	8.00d.
Păşcani	Soses	9.53	6.53n.	Cracovia		9.35n.	10.36
Iaşi		1.03a.	9.33	Lemberg		6.17d.	12.15a.
Botoşani		1.23	—	Sucéva		5.11s.	6.30d.
Sucéva		11.50	6.55	Botoşani		3.00	—
Lemberg		11.08n.	3.45	Iaşĭ		3.45	7.08d.
Craiova		1.33	5.39n	Păşcani		7.07n.	9.54
Viena	Soses	5.20a.	7.29	Roman	Soses	8.09	11.32a.

Bucurescĭ-Pitescĭ şi vice-versa.							
Bucurescĭ-Titu	Pléc.	7.45d.	4.15a.	Piteştĭ Găescĭ	Plé.	5.00s.	6.30d.
	Sos.	8.58	6.15		Sos.	—	7.58
	Pléc	9.08	6.43		Plé.	6.05	8.13
Găeştĭ	Sos.	9.40	7.12	Titu	Sos.	—	8.55
	Pléc	9.56	7.40		Pléc	6.45	9.10
Piteş	Sosi.	10.05	9.15	Bucurescĭ	Sos.	8.00	11.10

Bucurescĭ-Curgiu şi vice-verse				Merc. şi Sâmbătă
Bucurescĭ	Plec.	7, 00 diminéţa	5. 50 séra	2.00 post-meridian.
Giurgiu	Sosit	9, 00.	7. 55	5. 15.
Giurgiu	Plec.	6, 50.	4. 43.	1, 46.
Bucurescĭ	Sosit	8, 50.	6, 45	500

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Naţională, Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academiei Nr 24

www.dacoromanica.ro

SÂMBATA, 23 AUGUSTU 1875 — Unu numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V No. 1019

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei lunĭ.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 bani.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românulŭi*)·

Ragusa, 1 Septembre. — Ierĭ, după amĕdĭ, insurgenţiĭ aŭ fostŭ atacaţĭ aprópe de monastirea Duza de patru bataliunĭ trupe regulate cu patru tunurĭ. După puţină resistenţă, insurgenţiĭ părăsiră monastirea şi se retraseră în munţi.

Consulele generalŭ turcŭ de la Ragusa, Persio, a muritŭ în astă nópte.

Belgrad, 1 Septemere. — Noulŭ ministru de culte, Boscovicĭ, fiindŭ bolnavŭ, l'a înlocuitŭ profesorele Vasiljevicĭ; asemenea d. Risticĭ a fostŭ numitŭ vice-preşedinte alŭ cabinetuluĭ.

Constantinopole, 31 Augustŭ, (*oficială*). O telegramă a guvernuluĭ, primită de la Mostar, cu data de 30 Augustŭ, anunciă următórele:

Gendarmeria redifilorŭ a atacatŭ aĕĭ cu fórte mare succesŭ pe insurgenţiĭ aprópe de Onstanticĭ, Dobicĭ şi Prubeny în districtulŭ Dileci. Insurgenţiĭ, bătuţi pe deplin, aŭ fugitŭ în numĕrŭ mare spre fruntariele austriace.

BUCURESCI, 22 AUGUSTU

Acumŭ câtŭ-va timpŭ, în pădurea Vlăsieĭ, era organisată o bandă de rĕŭ-făcĕtorĭ carĭ jefuiaŭ pe trecĕtorĭ, secuestraŭ persónele şi de multe orĭ mergeaŭ până la torturele cele mai crude, chiarŭ până la omorŭ.

Pădurea Vlăsieĭ tăindu-se sĕŭ rărindu-se, şi comunicaţiunea făcêndu-se maĭ înlesniciósă, ast-felŭ că o companiă de soldaţĭ póte fórte lesne sĕ o strĕbată şi sĕ prindă pe ceĭ adăpostiţĭ în pădure, banditiĭ s'aŭ refugiatŭ în Bucurescĭ.

Aci eĭ s'aŭ maĭ civilisatŭ în îmbrăcăminte, în traiŭ, în modulŭ de a lucra; însĕ faptele lorŭ trecute, obiceiurile sunt totŭ aceleaşĭ. Uniĭ ca funcţionarĭ, altiĭ subtŭ ordinile acelorŭ funcţionarĭ plătiţĭ de aceĭ carĭ aŭ interese de eĭ, îşĭ practică meseria în facia lumeĭ ziua namiaza mare. Décă aŭ în mâinĭ manipularea banilorŭ publicĭ, îĭ delapidésă; décă suntu funcţionarĭ administrativĭ, batŭ, torturéză, secuestréză persónele cetăţenilorŭ şi scrisorile lorŭ; décă suntŭ amploiaţĭ prin cancelariele magistratureĭ, fură dosarele; décă suntŭ înrolaţĭ spre a face alegerĭ, îşĭ îndeplinescŭ misiunea cu aceiaşĭ barbariă şi minuţiositate ca şi în pădurea Vlăsieĭ.

*

Erĭ, dupe cum amŭ anunţatŭ în numĕrulŭ trecutŭ, a începutŭ în capitală alegerea unuiŭ deputatŭ. Banditiĭ Vlăsieĭ n'aŭ negligiatŭ nimicŭ de a se face demnĭ de reputaţiunea lorŭ trecută. Brutalităţĭ, violinţe, bătăĭ, secuestrărĭ de persóne şi chiarŭ de grupurĭ întregĭ de ceĭ maĭ însemnaţĭ comercianţĭ, atentate de a lua scrisorile din mâna trecĕtorilorŭ şi de a aŭ resta pe aceĭ carĭ s'aŭ opusŭ, a fostŭ erĭ laurĭĭ cu carĭ s'aŭ încununatŭ aceste nenorocite creaturĭ.

Este într'adevĕrŭ tristŭ, este dureróssŭ a vedea capitala Românieĭ devenindŭ jucăria unorŭ asemenea ómenĭ! Nu ne surprinde însĕ faptele lorŭ, căcĭ eĭ îşĭ făceaŭ meseria. Aceea ce ne surprinde, aceea ce ne-a strînsŭ inima de durere şi ne-a umplutŭ sufletulŭ de întristare şi totŭ de o dată de indignare, a fostŭ rolulŭ ce Domniĭ miniştrĭĭ aŭ pusŭ pe armată se jóce faciă cu acestŭ tablouŭ îngroditorŭ!

Armata română, care este destinată se apere ţéra de inamicĭĭ din afară şi sĕ păzéscă ordinea şi constituţiunea pe care a juratŭ Carol de Hohenzollern cândŭ s'a urcatŭ pe tronulŭ Românieĭ, acea armată era pusă la ordinile aginţilorŭ poliţienescĭ ceĭ maĭ infecţĭ, la ordinile epistaţilorŭ ceĭ maĭ imbecilĭ.

In ziua de erĭ, în aceiaşĭ zi, **21 Augustŭ**, cândŭ la 1419 armata română, avêndŭ în frunte pe neînvisulŭ eroŭ Stefan celŭ mare, Domnulŭ Moldoveĭ, se lupta la Stefănescĭ şi învingea pe Albulŭ, Sultanulŭ tătarilorŭ, cu tóte hordele luĭ, armata română, avêndŭ în frunte pe Domnulŭ generalŭ Florescu, se uita, negreşitŭ cu indignare şi fără se pótă se facă nimicŭ din causa disciplineĭ, cum banditiĭ comiteaŭ tóte atrocităţile şi tóte infamiele.

*

Publicămŭ maĭ nainte, dupe *Românulŭ* şi dupe *Alegĕtorulŭ liberŭ*, câte-va acte privitóre la unele din faptele banditilorŭ vlăsienĭ, de carĭ vorbimŭ. Numaĭ din ele singure se póte vedea că amŭ ajunsŭ într'o situaţiune escepţională care, nu maĭ póte dăinui multŭ timpŭ fără ca acéstă ţéră sĕ se prefacă într'unŭ vastŭ câmpŭ de luptă şi se ne tratămŭ uniĭ pe altiĭ ca Druzĭĭ cu Maroniţiĭ.

Nu se maĭ póte nega aĕĭ că aceĭ carĭ se află în capulŭ afacerilorŭ nostre aŭ perdutŭ orĭ ce simţimêntŭ de pudóre şi de demnitate şi că aŭ ajunsŭ ca prostituatele acelea carĭ nu maĭ aŭ ce perde, de óre ce aŭ perdută *totŭ*. Este însĕ bine ca naţiunea se maĭ tolerese acéstă cangrenă care se întinde, fără a lua măsurĭ pentru stărpirea eĭ?

Noĭ întrebămŭ numaĭ, fără a o consilia ce se facă. Naţiunea e suverană şi póte se tolerese totulŭ, sĕ se sinucidă chiarŭ singură, décă voesce. Vedemŭ însĕ reulŭ şi nu putemŭ se nu dămŭ strigătulŭ de alarmă, de óre ce cangrena se întinde şi peste corpulŭ nostru.

Amŭ ziss.

Primulŭ organŭ alŭ Domnuluĭ Boerescu, continuêndŭ a ne vorbi de pretinsele avantage oferite industrieĭ nóstre agricole prin convenţiunea comercială, se silesce, în numĕrulŭ sĕŭ de erĭ, printr'o serie de argumente sofistice, a ne demonstra că singura ramură a activităţiĭ nóstre sociale ce trebuia încuragiată erea agricultura, de óre ce ţéra nóstră nu e încă preparată pentru cele-l-alte industriĭ.

Se zice de adversariĭ noştri că orĭ ce industriă, alta de cât cea agricolă, nu putea trăi, pentru că noĭ nu avemŭ capitalurĭ necesariĭ disponibile, şi că nu esistă nicĭ asociaţiunĭ de capitalistĭ. Acestŭ prim argumentŭ este, ni se pare, lipsitŭ de orĭ ce seriositate; a afirma că ţéra nóstră nu are capitalŭ disponibile, este a spune celŭ maĭ patentŭ neadevĕrŭ; capitale esistă, şi încă fórte numeróse, dérŭ ele nu suntŭ întrebuinţate în comerţŭ sĕŭ industriă, maĭ întâiŭ din causa nesiguranţeĭ şi a falseĭ aplicărĭ a legilorŭ, şi apoĭ din lipsa de protecţiune a industrieĭ nóstre naţionale.

Dovadă că în România esistă capitale, e chiarŭ ultimulŭ împrumutŭ alŭ comuneĭ Bucurescĭ la care, în timpŭ de câte-va zile numaĭ, s'aŭ subscrisŭ peste 41 de milióne leĭ, tocmaĭ spre a se da o desminţire eclatantă acelorŭ carĭ afirmă că România nu se póte susţine de câtŭ cu capitale şi industriă străină.

Apoĭ décă nu arŭ esista chiarŭ în ţéră capitale însemnate, carĭ sĕ alimenteze industria naţionale, cine nu s'a convinsŭ de marele spiritŭ de asociaţiune alŭ Românilorŭ? Cine maĭ póte zice aĕĭ de bunacredinţă, în urma societăţilorŭ ca *Dacia, Societatea financiară*, *Creditulŭ fonciare* etc. că românĭĭ nu 'şĭ puteaŭ asocia capitalele lorŭ?

Décă dérŭ avemŭ capitale şi aptitudinea de a ne asocia, este iraţionalŭ şi nelogicŭ a se zice că nu trebuia încuragiată industria manufacturieră; din contra, ea trebuiă încuragiată pe aceiaşĭ linia ca şi cea agricolă, căcĭ fără acésta, orĭ câtŭ de desvoltată arŭ fi agricultura într'unŭ statŭ, fiindŭ singură, nu póte face pe cetăţenĭ fericiţĭ.

Cum dérŭ se putea încuragia industria nóstră naţională? Evidentŭ prin mărirea taxelorŭ la importulŭ manufacturelorŭ străine şi prin dispariţiunea tutulorŭ acelorŭ cause funeste ce facŭ improductive capitalele, silindŭ pe capitalistĭ a le ţine ascunse. Étă dérŭ aceia ce arŭ trebui se facă guvernulŭ, déca nu arŭ tinde din tóte puterile séle sĕ sugrume în faşe industria ce avemŭ.

In locŭ déră, Domnĭ Miniştrĭĭ, de a ne spune că ne lipsescŭ capitalele, faceţĭ ca justiţia sĕ fie una pentru toţĭ, ca magistraţiĭ sĕ ia adevĕratulŭ rolŭ de apĕrătorĭ aĭ celorŭ asupriţĭ, căcĭ numaĭ atuncĭ, securitatea aparêndŭ, capitaliştiĭ vorŭ veni bucurosŭ a'şĭ plasa fondurile lorŭ disponibile.

Astăzĭ însĕ, cândŭ justiţia e cu celŭ maĭ tare, cândŭ industria străină e îmbrăţişată şi protesă de guvernanţĭ; cândŭ, în fine, cu totĭ avemŭ înainte tristele precedente de persecuţiune create în privinţa fabricelorŭ D-lorŭ Băleanu, Cogălniceanu etc., nimenĭ nu maĭ póte avea imprudenţa sĕŭ acea exaltaţiune patriotică de a'şĭ espune capitalele séle la o perdere sigură.

Trecêndŭ peste nedemna calomniă ce se aduce de ziarulŭ D-luĭ Boerescu, atâtŭ acum ca şi în trecutŭ, că Romaniĭ nu aŭ aptitudinea necesariă pentru industriele manufacturiere, faptŭ combătutŭ de multe şi recente probe, vomŭ veni la afirmaţiunea că ne lipsescŭ lucrătoriĭ românĭ carĭ, se zice, nu potŭ fi luaţĭ dintre muncitorĭĭ de la ţéra spre a'ĭ răpi din *miĭlocŭlŭ fericirĭĭ spre aĭ aduce în braţele miserieĭ*; nicĭ dintre străinĭ, de óre-ce în acestŭ casŭ s'arŭ zice că se colonisédă ţéra cu elemente străine.

Acéstă afirmaţiune este o inesactitate maĭ revoltătóre de câtŭ cea d'întêiŭ chiarŭ Ce felŭ? România nu are braţe pentru industriă? Déră acele miĭ şi zecĭ de miĭ de indivizĭ ce întâlnimŭ la fie-care pasŭ, lipsiţĭ de cele necesariĭ, căzuţĭ în miseriă completă şi abia ducênduşĭ esistenţa de aĕĭ până mâine, nu arŭ putea,—esistêndŭ fabrica de industria naţională — sĕ'şĭ amelioreze sórta? Apoĭ acele nenorocite femeĭ ce cutreeră stradele şi bulevardele, vegetându în cea maĭ penibilă stare, svêrcolindu-se în miĭlocŭlŭ imoralităţiĭ detestabile din causa lipseĭ, nu arŭ putea ocupa ele o funcţiune modestă, conformă miĭlócelorŭ fisice de carĭ dispunŭ? Evidentŭ că da; şi astŭ-felŭ societatea arŭ obţine avantagiĭ imense, atâtŭ pe terêmulŭ materialŭ, câtŭ şi pe celŭ moralŭ.

—

Domniĭ ministrĭĭ dérŭ n'aŭ încuragiatŭ industria naţională nu pentru că ea nu era aptă poporuluĭ românŭ sĕŭ pentru că acésta nu oferă bracie numeróse şi capabile, ci pentru că le-aŭ plăcutŭ maĭ bine a sacrifica orĭ-ce ramură de bogăţiă naţională în profitulŭ străinilorŭ, ale cărorŭ interese le servă. Prin încuragiarea industrieĭ nóstre naţionale, amŭ fi pututŭ oferi miĭlóce de existenţă acelorŭ nenorociţĭ muncitorĭ carĭ suferă miseria cea maĭ cumplită din causa impositelorŭ sdrobitóre şi a diferitelorŭ greutăţĭ zilnice şi carĭ, dupe opiniunea domnilorŭ baronĭ de la *Pressa*, înótă în fericirĭ cerescĭ.

Ómenĭĭ trecutuluĭ însĕ, nu aŭ voitŭ a rupe o clasă de ómenĭ din braţele miserieĭ ce'ĭ duce la mormêntŭ; în locŭ de a căuta sĕ le amelioreze sórta dureróssă spre a facilita înmulţirea populaţiuneĭ zecimate de diferite boale, din contra s'aŭ silitŭ a le-o deteriora, pentru ca sĕ pótă dispune de eĭ ca de nisce fiinţe private de raţiune; în locŭ de a da o impulsiune maĭ mare încercărilorŭ laudabile ale bărbaţi-

www.dacoromanica.ro

lorŭ ce aŭ înfiinţatŭ fabrice de industriă, din contra le-aŭ persecutatŭ, pentru că astŭ-felŭ comandă interesele străine.

Din recunóscerea dérŭ a D-lorŭ ministrii, că prin Convenţiune nu aŭ încuragiatŭ dintre industrii, de câtŭ pe cea agricolă, şi acésta într'unŭ modŭ derisoriŭ, ne face sĕ credemŭ în sinceritate că, la încheiarea acestei convenţiuni, aŭ fostŭ privaţi de orĭ-ce simţimêntŭ de patriotismŭ, faptŭ pentru care naţiunea le va plăti în curêndŭ şi de care ea a şi începutŭ a se achita printr'unŭ dispreţŭ bine meritatŭ, adresatŭ guvernanţilorŭ sĕĭ servilĭ.

In vanŭ vorŭ maĭ tenta ómeniĭ ordineĭ a ne convinge de avantagele Convenţiuneĭ austro-maghiare, în vanŭ ne va spune că naţiunea câştigă milióne, cândŭ tótă lumea vede în modŭ incontestabilŭ că noĭ perdemŭ industria şi prin urmare progresulŭ acesteĭ ţĕrĭ.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Scirile din Bosnia şi din Herzegovina, fără a anuncia încetarea definitivă a hostilităţilorŭ, pare că indică cu tóte acestea o maĭ puţină energiă de a se lupta, atâtŭ din partea creştinilorŭ câtŭ şi din a Turcilorŭ.

Fi-va apropiata conferinţă a delegaţilorŭ din diferitele state, conferinţă fixată la 31 Augustŭ, care sĕ fi adusŭ acestŭ resultatŭ? Nu se sciă cu sicuranţă, ţice *la République française*, dérŭ arŭ fi bine ca sĕ aruncămŭ o privire repide asupra situaţiuneĭ în momentulŭ cândŭ acţiunea diplomatică începe.

Insurecţiunea din Herzegovina, urmată de aprópe de acea din Bosnia, a avutŭ dreptŭ causă, nu aşa de multŭ unŭ avêntŭ patrioticŭ pentru restauraţiunea vechiuluĭ imperiŭ serbŭ, câtŭ intenţiunea fórte legitimă de a pune sfêrşitŭ vexaţiunilorŭ fiscale şi personale fórte numeróse şi carĭ duréţă de multŭ; în fondŭ, insurecţiunea a fostŭ ca sĕ se rĕsbune onórea familielorŭ continuŭ ameninţată, de multe orĭ atacată; de a apĕra proprietatea nesicură prin răpirile başĭ-buţucilorŭ şi funcţionarilorŭ musulmanĭ. Până acumŭ trupele musulmane aŭ fostŭ mereŭ învinse. Pórta, care respinsese cu atâtŭ dispreţŭ bunele consiliĭ ale diferitelorŭ puterĭ şi care pretinse că nu va asculta plângerile creştinilorŭ de câtŭ dupe ce va distruge insurecţiunea, Pórta, a trebuitŭ în fine se priméscă mediaţiunea puterilorŭ celorŭ marĭ şi sĕ numéscă unu comisarŭ, Server-Paşa, însărcinatŭ, ca împreună cu consuliĭ europenĭ sĕ facă o anchetă seriósă asupra afacerilorŭ din Bosnia şi Herzegovina.

Ce va eşi din astă anchetă? Nu ne îndoimŭ că va fi demonstrarea necesităţeĭ imperióse, absolute a reformelorŭ celorŭ maĭ radicalĭ în administraţiune, şi póte chiarŭ a situaţiuneĭ provincielorŭ revoltate, faciă cu Pórta. Organele opiniuniĭ publice din Rusia, Germania, Englitera chiarŭ, suntŭ unanime asupra acestuĭ puntŭ. Sĕ sperămŭ dérŭ că mediaţiunea marilorŭ puterĭ va avea bune resultate pentru creştiniĭ din Bosnia şi că se va da dreptate plângerilorŭ lorŭ în limita equitabiluluĭ şi posibiluluĭ.

Bosnenĭ şi Herzegovinenĭ, se ţice, dupe ultimele scirĭ ce avemŭ, că arŭ fi organisatŭ unŭ guvernŭ provisoriŭ cu care comisiunea va putea negocia cu maĭ multă uşurinţă, de câtŭ cu bandele risipite pe tótă întinderea ţĕreĭ.

Se scriă, din Brêma, cu data 23 Augustŭ, către *la République française*:

«Congresulŭ ţiariştilorŭ germanĭ a terminatŭ erĭ în bĕtrâna cetate hanseatică a ţecea a sea sesiune. Mĕ veţĭ întreba, fără îndoélă, ce este asociaţiunea acésta. Nu e cam uşorŭ a rĕspunde la acésta cestiune. Este, déca vreţĭ, societatea ómenilorŭ de litere, cu o competinţă politică maĭ mare, unŭ numĕrŭ de membri maĭ micŭ, o acţiune administrativă maĭ multŭ bine facătóre de câtŭ eficace. Asociaţiunea ţiariştilorŭ, a căreia probă palpabilă şi evidentă este congresulŭ, se silesce maĭ multŭ de a influenţa legile relative la presă, de a provoca reforme necesare, de a da la o parte pedicele, decă maĭ suntŭ încă, de câtŭ a crea o asociaţiune practică, apĕrândŭ cu inteligenţă şi energiă drepturile incontestabile ale propietăţiĭ literare şi silindu-se a mări vănturile materiale, prin carĭ sĕşi pótă procura necesariulŭ scriitoriĭ în generalŭ. Este adevĕratŭ că în oraşele cele marĭ, spre esemplu, la Viena, esistă asociaţiunĭ locale carĭ lucréţă cu o laudabilă ardóre pentru împlinirea uneĭ părţĭ din acésta sarcină. *Concordia* vienesă, spre esemplu, care dispune de marĭ miţlóce materiale, póte fi citată ca unŭ modelŭ în genulŭ tutulorŭ asociaţiunilorŭ de acéstă natură. *Concordieĭ*, déca nu mĕ înşelŭ, sĕ datoresce iniţiativa în convocaţiunea primuluĭ congresŭ alŭ ţiariştilorŭ germanĭ. Era în 1865, după agitaţiunile sulevate de cestiunea Holsteinuluĭ, şi în miţloculŭ agitaţiunilorŭ multŭ maĭ grave, carĭ precedară scurtulŭ dérŭ sângerosulŭ duelŭ alŭ Prusieĭ cu Austria. Congresulŭ nu putea fi opera unuĭ partidŭ, pentru că se adresară invitaţiunĭ la tóte ţiarele quotidiane fără dinstincţiure de opiniune; dér, în faptŭ, ideea se născu în câmpulŭ democraţieĭ. Ţiarele reacţionare (clericalĭ propriŭ ţisŭ nu esistaŭ), inemice principiuluĭ de asociaţiune, se abţinură de a trimite delegaţĭ. Congresulŭ luă o apucătură liberală şi austriacă, care se regăsesce în reuniunile nrmătóre până la resbelulŭ din 1870.

Totŭ-dé-una cândŭ delegaţiĭ se unescŭ într'unŭ oraşŭ, care schimbădin anŭ în anŭ, se pune o întrebare, care e înaintea tutulorŭ celorŭ alte, fiă ea de interesŭ generalŭ, fiă de interesŭ particularŭ alŭ preseĭ. Astŭ-felŭ, după constituţiunea nouluĭ imperiŭ, se luă în congresŭ o seriă de resoluţiunĭ, carĭ fură trimise comisiuniĭ însărcinate cu elaborarea legeĭ pentru pressă, şi carĭ, — lucru ce se va părea straniŭ în Francia—fură primite fórte bine de comisiune. Apoĭ, Congresuluĭ din 1871, se datoresce în mare parte supresiunea impositului timbruluĭ în Prusia.

In acestŭ anŭ, toţĭ se întrebaŭ care sĕ fiă *cestiunea-capŭ* séŭ principală care va prima pe tóte celel'alte, cândŭ de odată, se produce incidentulŭ *de la Gazetta de Francfort*. Sciţĭ de ce este vorba. Cinci redactorĭ aĭ ţiaruluĭ aŭ fostŭ pe rêndŭ arestaţĭ, pentru că nu voiseră sĕ dea mărturiĭ cu ocasiunea unuĭ delictŭ urmăritŭ de procurorulŭ regeluĭ. Alţĭ redactorĭ, în acelaşĭ casŭ, suntŭ asemenea isbiţĭ de aceleaşĭ mandate de urmărire. Adunarea ţiariştilorŭ, neputêndŭ considera c'unŭ ochiŭ nepăsătorŭ acestŭ atacŭ datŭ libertăţiĭ preseĭ, şi dreptuluĭ, pe care legea 'lŭ recunósce orĭ-căruĭ autorŭ alŭ unuĭ articolŭ de a a păstra anonymul subt condiţiune ca responsabilitatea articululuĭ sĕ incumbe editoruluĭ. Astŭ-felŭ se practică în tóte statele civilisate. D-nulŭ Sonnemann, redactorulŭ capŭ alŭ *Gazetteĭ de Francfort*, venise la Brema pentru a pleda causa sea; ceia ce şi făcu cu elocinţa şi energia'ĭ obicĭnuită. Se găsi, cu tóte acestea, unŭ scriitorŭ naţionalŭ liberalŭ care sĕ combată pe D-nulŭ Sonnemann şi sĕ susţină menţinerea aceliaşĭ stărĭ de lucrurĭ, aceluĭ *statu quo* care lasă arbitrariuluĭ guvernuluĭ unŭ spaţiŭ aşia de mare. Acestŭ paladinŭ alŭ forţeĭ a fostŭ D-nulŭ doctorŭ Rodermann, din Lipsca, redactorulŭcapŭ alŭ *Gazetteĭ Universale* din acelŭ oraşŭ. Dupĕ o strălucită discuţiune, în care D-nulŭ Kletke, decanulŭ ţiarismuluĭ germanŭ a venitŭ în ajutorulŭ confrateluĭ sĕŭ din Francfort, D-nulŭ Rodermann, a fostŭ bătutŭ, şi adunarea a votatŭ resoluţiunea ca comitetulŭ permanentŭ sĕ facă tóte demarşele, pentru a obţine modificaţiunea într'unŭ sensŭ care sĕ facă imposibilă repeţirea unorŭ incidente ca acelea de la Francfort, care a impresionatŭ aşia de urîtŭ opiniunea publică.

Congresulŭ a luatŭ apoĭ şi alte resoluţiunĭ de unŭ interesŭ curatŭ interiorŭ; s'aŭ separatŭ apoĭ satisfăcuţĭ aprópe mediocru de ospitalitatea bremesă. Cele alte oraşe, unde Congresulŭ se adunase până acum manifestase sympathia lorŭ pentru presă prin recepţiunĭ maĭ pompóse, prin escursiunĭ, prin baluri, etc. etc. Nicĭ locuitoriĭ, nicĭ municipalitatea bremesă n'aŭ creţlutŭ de trebuinţă a cheltui pentru óspeţiĭ lorŭ. Uniĭ pretindŭ că aacéstă abţinere e causată prin spiritulŭ de economiă, alţiĭ prin lipsa de iubire pentru presă. Orĭ cum ar fi, trebue sĕ trécă timpŭ pentru ca Congresulŭ sĕ se maĭ ţină în Germania nordică.

Pentru anulŭ viitorŭ, s'a alesŭ Wiesbaden, ca oraşŭ de întrunire al Congresuluĭ.

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

Ţiarulŭ *Obzor*, de la 24 August dă următórele scirĭ asupra revolteĭ din Herzegovina:

«La Jasenovaci, insurgenţiĭ aŭ respinsŭ unŭ detaşamentŭ turcŭ de 40 ómenĭ şi i-aŭ gonitŭ pe teritoriulŭ austriacŭ, unde aŭ fostŭ desarmaţĭ. Cândŭ Turciĭ aŭ voitŭ sĕ se reîntórcă în Turcia, aŭ cerutŭ sĕ li se dea armele. Comandantulŭ gardeĭ de la fruntariă a refusatŭ şi eĭ s'aŭ adresatŭ generaluluĭ Molinari, la Agram, care n'a rĕspunsŭ încă.

Din Staragradiska se anunciă, cu data de 23 Augustŭ, că creştiniĭ continuă a emigra pe teritoriulŭ austriacŭ; astăţĭ aŭ venitŭ 2000 cu 3000 de vite de muncă. Negustoriĭ de vite de aci cumpĕră cu preţurile cele maĭ micĭ vitele sĕrmanilorŭ refugiţĭ, carĭ suntŭ siliţĭ sĕ le vêndă pentru a'şĭ cumpĕra hrană. Turciĭ de la Orahovo aŭ cerutŭ unŭ armistiţiu; însĕ insurgenţiĭ i'a silitŭ sĕ depună armele. Din Brood, 24 Augustŭ, se spune că insurgenţiĭ, în numĕrŭ de 400, stabiliţĭ pe muntele Motajicia, combatŭ cu succesŭ contra a 2,000 de Poturicĭ (musulmani slavĭ). Capulŭ Turcilorŭ de la Brood, Osman-bey Capetanovicĭ e rănitŭ.

La Zavalicĭ, *raielele* se organiséţă. Toţĭ sĕ revoltă, de la tênĕrulŭ de 20 de anĭ, până la bĕtrânulŭ de 60, şi armaţĭ cu topóre, iatagane, cóse şi furcĭ plecŭ contra Turcilorŭ

Se anunciă de la fruntaria bosniacă către ţiarulŭ *Narodni Lysti*, din Zara, că în Bosnia, masacrulŭ creştinilorŭ continuă, maĭ cu sémă la Jaicĭ, Skolpicĭ, Bilalevicĭ, Suicĭ, etc. Fómetea domnesce în tótă ţéra.

Populaţiunea turcă începe sĕ se témă de calea pe care a apucatŭ lupta, şi *valiuluĭ* Bosniei, Dervich-Paşa, şi'a trimisŭ *haremulŭ* la Constantinopole pentru maĭ multă siguranţă.

Istok, ţiarŭ slavŭ, afirmă că maĭ toţĭ capi insurecţiuneĭ suntŭ Montenegreni. După *Corespondinţa Italiană*, comandantulŭ supremŭ alŭ insurgenţilorŭ din Herzegovina arŭ fi unŭ oficerŭ plinŭ de bravură şi fórte esperimentatŭ, numitŭ Viajco vicĭ. Elŭ şi'a făcutŭ studiele la o academiă din Rusia şi a lucratŭ la organisarea armateĭ serbe.

Alegerile aţĭ în Bucurescĭ.

Protestulŭ alegĕtorilorŭ de la colórea de negru:

Domnule Preşedinte,

Amŭ venitŭ astăţĭ, 21 Augustŭ 1875, sĕ ne esercităm dreptulŭ cetăţenescŭ de a vota.

Amŭ găsitŭ strada Remus ocupată de sergenţĭ, epistaţĭ, comisarĭ, toţĭ sub comanda d-luĭ Gălăşescu, comisarulŭ coloriĭ de Negru. O companiă de soldaţĭ sta cu armele încrucişate, într'unŭ locŭ deschisŭ, peste drumŭ, în faţa localuluĭ alegerilorŭ. Aceste forţe le-amŭ găsitŭ strînse, adunate încă de la orele 6, diminéţa.

Amŭ voitŭ totuşĭ, în faţa acestorŭ forţe ameninţătóre, sĕ intrămŭ în curtea localuluĭ alegerilorŭ; nu ne-a fostŭ cu nicĭ unŭ chipŭ permisŭ de către agenţiĭ poliţienescĭ carĭ, pe strada Remus, nu permiteaŭ circulaţiunea şi nu lăsaŭ sĕ trécă de câtŭ pe ómeniĭ aduşĭ totŭ de agenţiĭ poliţienescĭ séŭ recomandaţĭ de dênşiĭ. Dupe orele 9, în urma instălărĭĭ biurouluĭ provisoriŭ, abia amŭ fostŭ lăsaţĭ sĕ mergemŭ în localŭ, ca sĕ ne vedemŭ despreţuite drepturile nóstre cele maĭ sânte.

Constituţiunea, legea electorală aŭ fostŭ călcate, libertatea sacră a votuluĭ a fostŭ nesocotită. Nu maĭ este ingerinţă guvernamentale, nu maĭ este nicĭ presiune. Am găsitŭ desfiinţatŭ cu desĕvêrşire dreptulŭ cetăţenilorŭ de a-şĭ esercita cele maĭ preţióse drepturĭ ale lorŭ: drepturile politice.

In urma acestora, constatândŭ cele espuse maĭ susŭ, noĭ sub scri-

www.dacoromanica.ro

şiĭ, alegĕtorĭ în colegiulŭ III, cáţĭ ne-amŭ pututŭ întâlni la orele 9, protestămŭ în numele legilorŭ nóstre violate, şi declarămŭ că ne retragemŭ de la votŭ, că alegere nu maĭ póte fi în asemenea condiţiunĭ.

Primiţĭ consideraţiunile nóstre.

Remus Oprénu.— Grigore Iliescu.— Dumitru Ionescu.— Constandin Lisandru.— Romulus Oprénu.— B. Nicola.— R. Constantinescu. — Ghiţă Popescu. — George Ionescu. — Lisandru Dumitru. — Tudor Constandin. — Tudor Ivan. — Ghiţă Niţă. — M. Bălănescu. — Gheorghe Dumitrescu. — I. Bălăşescu. — Simion Marin. — Mincu Dobre. — Petre Călin. — Ivan Béncu. — D. Iliescu. — Tudor Radu.— Iancu Gheorghiu. — Radu Radu, — G. Dragomirescu. — C. Sebulescu. — Alesandru Ionescu. — Dumitrache Stănescu. — Nicu Gheţu. — Şerban Nedelcu. — Niţă Constandinescu. — Nae Manea. — Petre Manea. — Alex. Teodorescu.— Marin Marin. — Manole Lazăr. — Tănase Manolescu.— Nae Barbu.— Petre Négu.—

[Alegĕtorulŭ liberŭ].

Libertatea individuale şi inviolabilitatea domiciliuluĭ suptŭ regimulŭ ordineĭ.

D-luĭ prim-procurorŭ alŭ tribunaluluĭ de Ilfovŭ.

Domnule prim-procurorŭ,

Astăţĭ Juoĭ, 21 Augustŭ, aducêndu-mĭ unŭ servitorŭ de la redacţiunea *Românuluĭ* o scrisóre, suptcomisarulŭ suburbieĭ Negustoriĭ, dimpreună cu unŭ serginte, aŭ intratŭ în curte şi aŭ vrutŭ se 'ĭ ia scrisórea în silnicie, amenińţându'lŭ că 'lŭ va închide, déca nu i-o va da şi nu va spune de unde este. Apoĭ nevrêndŭ aducĕtorulŭ scrisoriĭ sĕ se supue şi dându scrisórea socieĭ mele, care eşise afară auḑindŭ larmă în curte, numitulŭ suptcomisarŭ l'a luatŭ cu forţa şi l'a dusŭ la comisia de negru, unde l'a închisŭ fără altă formă.

Viindŭ acasă şi aflându de acéstă urmare, pe care o lasŭ d-vóstră sĕ o calificaţĭ, m'amŭ dusŭ la comisiă îndată se reclamŭ şi sĕ cerŭ liberarea omuluĭ. N'amŭ găsitŭ nicĭ pe d. comisarŭ, nicĭ pe d. directore, ci numaĭ pe d. Bodescu, pomojniculŭ comisieĭ, care 'mĭ spuse că în adevĕrŭ suptcomisarulŭ suburbieĭ Negustoriĭ a adusŭ unŭ omŭ cu *categoriă*, şi l'a depusŭ în arestŭ, dérŭ că nu'lŭ póte libera până nu va veni d. comisarŭ; că déca voiŭ sĕ reclamŭ la d-laĭ, sĕ mĕ ducŭ la *Biuroulŭ de alegerĭ, că'lŭ găsescŭ acolo.*

Denunciŭ faptulŭ acestea de violare de domiciliŭ şi de secestrare ilegală de persóne, comisŭ ḑiua 'n améḑa-mare de agintele poliţienescŭ susŭ-numitŭ, şi în numele legiĭ violale cu atâta cutesanţă de acestŭ aginte, vĕ cerŭ domnule procurore sĕ bine-voiţĭ a constata de urgenţă faptulŭ şi a da în judecată pe acelŭ d. suptcomisarŭ.

La din contră, va rêmânea constatatŭ că persónele şi domiciliele nóstre suntŭ lăsate fără nicĭ o protecţiune în préda şi 'n batjocura aginţilorŭ poliţienescĭ celorŭ maĭ inferiorĭ.

Primiţĭ etc.

Eug. Stătescu.

D-sĕle d-luĭ prim-procurorŭ alŭ tribunaluluĭ de Ilfovŭ.

Domnule prim-procurorŭ,

Este o oră şi jumĕtate, de cândŭ amŭ trimisŭ pe servitorulŭ redacţiuniĭ *Românuluĭ*, a nume Niţă Pârvulescu, cu o epistolă la d. Eugeniŭ Stătescu, strada Sboruluĭ No. 5. Aflu că servitorulŭ ajungêndŭ la pórta d-luĭ Stătescu a fostŭ acostatŭ de unŭ subcomisarŭ, care vrêndŭ sĕ 'ĭ ea scrisórea din mână şi întrebându'lŭ de unde este şi ce caută la d. Stătescu, l'a silitŭ sĕ se refugieḑe în curte, unde subcomisarulŭ prin violaţiune de domiciliŭ l'a urmăritŭ. Aci servitorulŭ a încredinţatŭ d-neĭ Stătescu epistola ce purta, ênsĕ la eşire a fostŭ luatŭ cu forţa de către subcomisarŭ şi sergentŭ şi dusŭ la comisiă, unde este arestatatŭ.

Sperŭ că d-vóstră, domnule prim-procurorŭ, carĭ nu puteţĭ ocroti nesce asemenĭ infamiĭ fără nume, veţĭ merge îndată la comisia de Negru se constataţĭ faptulŭ şi se liberaţĭ pe celŭ arestatŭ printr'unŭ arbitrarŭ atâtŭ de revoltătorŭ. Permite'mĭ în acelaşŭ timpŭ se sperŭ, domnule primŭ-procurorŭ, că în consciinţa d-vóstră veţĭ aprecia că meritŭ o pedépsă aceia carĭ abuséḑă în modŭ atâtŭ de nedemnŭ de puterea ce le este încredinţată.

Primiţĭ vĕ rogŭ, domnule procurorŭ, asicurarea consideraţiuniĭ mele.

Emiliŭ Costinescu.

Bucurescĭ, 21 Augustŭ, 1875, ora 1 ½ p. m.

[Românulŭ.]

SCIRI MĔRUNTE

Ni se scrie din Severin că la colegiulŭ alŭ douilea a fostŭ alesŭ D. I. Ghica, cu 78 voturĭ contra D-luĭ Costaforu, care a întrunitŭ numaĭ 66.

Intre voturile date ambasaduluĭ nostru la Viena, nu este nicĭ o notabilitate din Districtŭ. Ele se compune tóte numaĭ de sub-prefecţĭ, pomojnicĭ, portăreĭ, scriitorĭ şi câţĭ-va primarĭ de comune. Din contra, majoritatea opositiuneĭ se compune de toţĭ proprietarĭ marĭ, de toţĭ avuţiĭ, proprietarĭ micĭ, de inteligenţă şi de toţĭ orăşenĭ cumŭ se cade.

Aceĭ carĭ aŭ susţinutŭ candidatura D-luĭ Ghica cu putere, aŭ fostŭ toţĭ tineriĭ instruiţĭ, între carĭ maĭ cu sémă D. Sefendache.

—

Vocea Covurluiuluĭ ne spune că D. Lascar Catargiu, trecêndŭ la moşia sea Golăşeĭ, i s'arŭ fi furatŭ la gara din Galaţĭ o casetă cu diferite obiecte.

La perchisiţiunea făcută, caseta s'a găsit aruncată, însĕ cu încuetórea stricată şi ... fără a lipsi ceva din tr'ênsa ... ne spune fóia galaţiană!

—

L'Economiste roumain, din Bucurescĭ, ne spune că cultura tutunuluĭ care, în 1868, producea 2,150,83e kilos, şi care în 1872 a ajunsŭ până la 4,000,000, nu maĭ dă aḑĭ decâtŭ 400,000 kilos, cantitate necesară pentru trebuinţele administraţiuniĭ Monopoluluĭ. Acéstă plantă care, în 1868, dedea esportaţiuniĭ aprópe de 500,000 kilos, representându o valóre de aprópe 10,000,000 nu se maĭ cultivă acum decâtŭ pentru Monopolŭ; esportaţiunea a încetatŭ cu desevêrşire.

DIVERSE

Moralitatea unuĭ jude instructorŭ. Dómna N... e o tênĕră cochetă, frumósă şi plină de graţiĭ, răpindŭ prin farmecile séle inimele cele maĭ indiferente. Intêmplarea a făcutu-o sĕ asiste la comiterea uneĭ ofense puţinŭ însemnate, care a datŭ nascere uneĭ reclame adresate D-luĭ Y... judele instructorŭ din oraşulŭ B...

Dómna N... e chiămată ca martoră la instruirea afacereĭ, nu pentru că casulŭ era gravŭ séŭ pentru că era neapĕratŭ necesitate de declaraţiunea D-séle, căcĭ deja depusese vre-o cincĭ marturĭ în acelaşŭ sensŭ, ci numaĭ pentru că moralulŭ jude auḑise, cum ḑicea elŭ, că D-na N... e frumósă şi are răpitóre calităţĭ cariĭlŭ făcea se arḑă de dorinţa de a'ĭ vorbi şi póte *de a o iubi.*

Ḑiua procesuluĭ sosesce; martora, însoţită de bărbatulŭ sĕŭ, se presintă la cabinetulŭ instrucţiuneĭ unde fură primiţĭ de grefierulŭ respectivŭ. Era ora 12 şi judele încă nu venise; era la dejunŭ; vine ora 1 şi dejunulŭ încă nu se terminase; ceĭ douĭ veniţĭ, se impacientaŭ, dérŭ maĭ cu sémă soţulŭ D-neĭ N... Sĕrmanulŭ! nu scia câtŭ are sĕ ascepte, şi încă nu în cabinetulŭ unde şedea pe fotoliŭ ci în sală cu aprodulŭ spre a privi unŭ spectacolŭ care trebuia sĕ'ĭ rupă inima!

Ora 1 şi jumĕtate sosesce, şi împreună cu ea multŭ aşteptatulŭ judecătorŭ. Era dupe dejunŭ. D-nulŭ M... soţulŭ D-neĭ N... fu invitatŭ afară, érŭ acesteia i-se făcu onórea a o reţine înăuntru. Depositia martoreĭ nu se luă îndétă: D-nulŭ Y... voia sĕ o maĭ privéscă, sĕ'ĭ vorbéscă şi sĕ'ĭ facă chiarŭ declaraţiunĭ carĭ nu lipsiră a fi auḑite şi de grefierŭ.

In fine, positiunea instructoruluĭ moralŭ devenea din ce în ce maĭ penibilă; imaginaţiunea i-se aprindea la aspectulŭ aceleĭ fiinţe pe care elŭ o numea ceréscă, şi grefierulŭ fu invitatŭ printr'unŭ semnŭ din ochiulŭ dreptŭ alŭ judecĕtoruluĭ sĕ ésă afară. Acesta se supuse; era în adevĕrŭ ordinulŭ superioruluĭ sĕŭ, căru ia — după espresiunea unuĭ omŭ din societatea înaltă — îĭ datorea *respectŭ* şi *supunere.*

Ce s'o fi petrecutŭ în acestŭ timpŭ în întrulŭ cabinetuluĭ, între ceĭ douĭ porumbeĭ, nu scimŭ; ceia ce amŭ vĕḑutŭ, e că judele era emoţionatŭ — de promisiunile se înţelege, ale iubiteĭ séle — érŭ nenorocitulŭ bărbatŭ, care ardea de gelosiă, privea cu durere scenele sfâşietóre din întru printre perdelile transparente ale unorŭ ferestre ce 'lŭ separaŭ de templulŭ *justiţieĭ.*

Instrucţia ofensi dură de astă dată 5 ore; *depositiunea* fusese lungă şi dificilă, dérŭ judele era cu tóte acestea mulţumitŭ? obţinuse realisarea dulceĭ séle speranţe? legătura era creată, dérŭ dura-va multŭ? nu scimŭ. Ce ḑiceţĭ acumŭ iubiţĭ lectorĭ? Nu'ĭ aşia că e moralŭ acestŭ nobilŭ judecătorŭ?

* * *

Tată pe neasceptate. Maĭ dăunaḑĭ la gara de Est din Paris, D-nu B... se preumbla prin salonulŭ de asceptare, fumându o ţigară şi gândindu-se la soţia sea care, se afla la Coulommiers. Elŭ ascepta ca trenulŭ sĕ plece, cându vede o femeă înbrăcată fórte simplu, însă curatŭ, că se apropiă de elŭ ţinêndŭ unŭ copilŭ în braţe. Juna mamă rógă pe D-nu B... sĕ 'ĭ ţină puţinŭ copilulŭ sĕ se ducă sĕ'şĭ ia unŭ pachetŭ pe care'lŭ uitase în sala cea mare a Gareĭ.

D-nu D... cam surprinsŭ, primesce şi ia copilulŭ în braţe; muma plecă, dérŭ nu se maĭ întórse. Ora plecăreĭ se apropia, D-nu B... începe sĕ se îngrijéscă; întrebă pe funcţionari gareĭ şi, în fine, auḑi că persóna pe care elŭ o ascéptă părăsise cu iuţială gara.

In acelŭ momentŭ, sună clopoţelulŭ de plecare.

Situaţiunea devenise cu totulŭ încurcată, împiegaţiĭ şi călĕtoriĭ rîdeaŭ de D-nu B...

— Ei bine, strigă acesta rîḑêndŭ, e alŭ meŭ; soţia mea are sĕ fiă încântată cându îlŭ vomŭ arăta. Totŭ n'avemŭ noĭ copiĭ.

Şi astŭ-felŭ, tătuţu improvisatŭ şi cu micuţu bunŭ venitŭ plecară la Coulommiers.

* * *

Consiliŭ. Unŭ tênĕrŭ întreba pe o femeă de spiritŭ, amica mumeĭ sale, cum sĕ facă elŭ ca sĕ ajungă cavalerŭ perfectŭ.

— Fórte simplu, ḑise acea: să vorbescĭ de femeĭ, se vorbescĭ femeilorŭ tinere şi sĕ asculţĭ pe cele bĕtrâne.

* * *

La Tribunalulŭ corecţionalŭ.— Presedentulŭ. Te-a prinsŭ cu mâna în bozunarulŭ acusatoruluĭ.

Acusatulŭ. Pe mine! Moştŭ! domnule presedinte. Sĕ'ţĭ spuiŭ cum s'a petrecutŭ faptulŭ. (aci acusatulŭ începe sĕ înşire o mulţime de minciunĭ, se încurcă érŭ începe...)

Presidentele. Pentru ce minţĭ. D ta? N'aĭ advocatŭ?

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 28 Augustŭ. Prisoniariĭ de la Seo d'Urgel aŭ fostŭ conduşĭ la Puycerda; de acolo vorŭ fi transferaţĭ în fortĕreţa Montjuich în Barcelona.

Guvernulŭ a decisŭ sĕ lase tribunalelorŭ tótă iibertatea în causa criminală care s'a începutŭ de maĭ bine d'unŭ anŭ contra episcopuluĭ d'Urgel.

Ragusa, 28 Augustŭ. Rapórte favorabile insurecţiuneĭ anunciă că revoltaţiĭ aŭ coprinsŭ oraşulŭ Plava şi că 150 Turcĭ s'aŭ unitŭ cu dênşiĭ. Aceleaşĭ rapórte spunŭ că insurgenţiĭ cu 4 tunurĭ bombardéḑă fortulŭ Goransko.

Shangai, 28 Augustŭ. Recente noutăţĭ venite din Peking arétă cu esactitate ce s'a petrecutŭ în acea capitală. D-nu Wade, ministrulŭ Angliei, mergêndŭ sĕ dea o visită vice-regeluĭ Likung-Chang, acesta l'a făcutŭ sĕ aştepte şi D nu Wade s'a retrasŭ.

Vice-regele s'a scuḑatŭ imediatŭ, şi astfelŭ acéstă afacere nu presintă nicĭ o gravitate.

Ragusa, 29 Augustŭ. Se asigură că o mică de voluntarĭ serbĭ, sub comanda luĭ Zarco s'aŭ reunitŭ în monasterea Bukoviţa, în vechia Serbiă şi de acolo aŭ năvălitŭ în teritoriulŭ turcescŭ.

MAI NOU

O telegramă sosită aḑĭ din Belgrad ne spune că unŭ numĕrŭ óre care de turcĭ aŭ trecut pe teritorutŭ sêrbŭ şi aŭ omorîtŭ maĭ mulţĭ sătenĭ.

Se vorbesce de o mare bătălie între insurginţiĭ herţegovineĭ şi trupele turce este iminentă la Jarova.

INSERŢIUNI şi RECLAME

Intre casele făcĕtóre de bine din Capitală, este şi biserica, Sântulŭ Spiridon nouŭ, încredinţată sub epitropia Mitropoliţilorŭ şi ministrilorŭ de finance şi de esterne.

In aniĭ trecuţĭ s'a vĕḑutŭ prin ḑiare vorbindu-se de reaua administraţiune şi derăpănările aceleĭ biserici. Ea a rĕmasŭ ca o zidire isolată într'unŭ câmpŭ pustiŭ, precumŭ se vede de cându se află, subt îngrijirea D-luĭ Michalache Papazolu actualulŭ epitropŭ. Nu s'a făcut nicĭ o ameliorare din causă că D. Papazolu se bucura de adăpostitórea protecţiune a răposatuluĭ mitropolitŭ Nifon.

Acum sperămŭ însĕ că subt actualulŭ sântŭ mitropolitŭ, şi ceĭ douĭ ministriĭ, se vorŭ lua mĕsurĭ de îndreptarea rĕuluĭ ce bântue administraţiunea aceleĭ bisericĭ.

X.

AVIS IMPORTANTU.

Suntŭ rugaţĭ D-niĭ proprietarĭ şi Arhitecţĭ, carĭ vorŭ avea trebuinţă de cărămidă, a se adresa direcrŭ la subscrisulŭ séŭ la D-nulŭ N. Senjiorjiŭ, ce se află în totŭ d'auna la fabrica de cărămidă situată la Crângaşŭ, Móra Ciurelŭ, sicurĭ fiindŭ D-lorŭ de cualitate bună şi preţurĭ moderate.

C. N. Rădulescu. — Strada Academieĭ Nr. 24.

www.dacoromanica.ro

John Gosnell & C-nie

Parfumorĭ brevetaţĭ aĭ Majestăţiĭ Séle Regineĭ Angliĕ, aĭ Alteţeĭ Séle Regale Principesa de Galles şi aĭ principalelor Curţi ale Europeĭ

Sfarmă dinţilor oprirea saŭ prevenirea după voinţă

Se află la toţi parfumerĭi

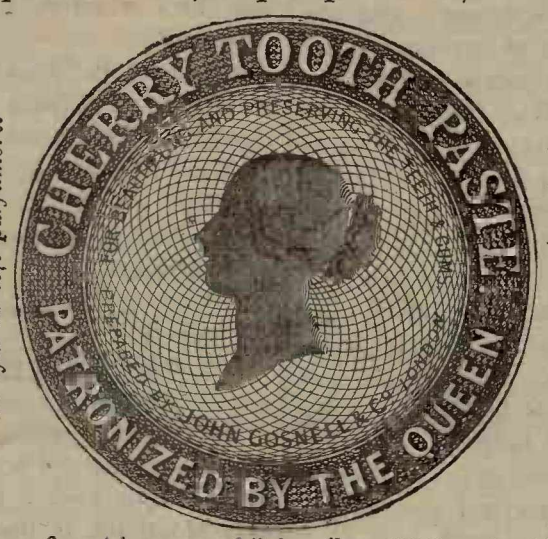

Albéta mărgăritarului data smaltului dinţilor *şi chimişti din lume.*

Intrebuinţarea a confirmat incomparabilele séle calităţi pentru tóletă şi grijagureĭ

cea maĭ bună preparaţiune pentru dinţi.

Lumea sĕ se témă de contrafaceri. Proprietariĭ brevetului informédă că vorŭ urmări pe orĭ-ce contra-facĕtor séŭ detentor de contra-faceri aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia cari le vor procura probe contra deliquenţilor.

Depositul la Bucurescĭ, Iaşi, Galaţi, Brăila la dd. Appel şi Comp.

DIETZ & CO.,
St. Paul's Buildings, Carter Lane,
LONDON,
inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones
CU
PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustr
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Braţe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre sunt prevĕdute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dându o lumină albă manifică, şi constatate egale cu 25, 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite franco dupecerere.

De închiriatŭ Casele din strada Fôntâneĭ No. 33, sub Schitulŭ Măgurénu, cu 7 încăperĭ, pivniţe puţŭ în curte şi grădină. Adresa în aceiaşĭ Stradă No. 32.

S'a furatŭ *Unŭ ceasornicŭ* de damă de aurŭ matŭ, cu douĕ capace, su smaltŭ albastru închis şi micĭ diamante pe capaculŭ de d'asupra, cu lanţŭ de aurŭ lungŭ dresŭ în douĕ locurĭ cu aţă, cu belciugelŭ de aurŭ cu pietre de mărgăritarŭ. Ceasorniculŭ pórtă No. 1727.

D-niĭ vênzĕtorĭ de lucrurĭ precióse şi Onor. public cărora se vor presenta este scule spre cumpărĕtóre suntŭ rugaţĭ a bine voi sĕ dea de scire ouor. Prefectura poliţiĭ Capitaleĭ care este informată şi persónele care prin orĭ-ce întêmplare le vor găsi suntŭ rugate a le duce la Onor. Curte de Compturĭ spre a le da în mâna subsemnatulŭ păgubaşŭ de la care va priimi o bună recompensă.

D. Stamatescu.

ANUNCIU

O Junĕ demóselă în etate de 20 anĭ, deresce a preda Iecţiunĭ în limba Gérmană, în Piano şi Desenŭ.

A se adressa Strada Dionisie Nr. 49.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la Hotel de Franţa.

PRIMA FABRICA ROMANA
DE
Boiangerie Artistică şi Apretură cu Abur
„TEINTURERIE PARISIENE"
Bucurescĭ — Strada Germană No. 22.
Vis-a-vis de Hotelŭ „CONCORDIA".

Se recomandă spre a vopsi, apreta orĭ ce felŭ de stofe precum: postavurĭ, lânurĭ, bumbacurĭ şi mătăsĕriĭ, catifelurĭ, panglicĭ şi danteluri. Totă-d'o-dată se póte, orĭ şi ce haine purtate în tóte nuanţele dorite dupe monstrele cele maĭ nouĭ, vopsi şi stampă.

A. S. Freund.
Chimistŭ.

HOTELU BRAILOIU.
IN CRAIOVA

Sub semnatulŭ face cunoscutŭ că a deschisŭ acestŭ stabilimentŭ cu mare eleganţa, cu mobile comfortabile, asemenea şi unŭ Restaurant cu mâncărĭ şi bĕuturĭ bune. Tóte acestea cu preţurĭ fórte moderate.

D-nii voiagiorĭ cari vor honora Hotelulŭ vor fi pe deplinŭ mulţămiţĭ.

Antreprenor: Ioseph Balogh.

PRIMULU ATELIERU ROMÂNU
DE
„GRAVURA"

Strada germană No. 22 vis-a-vis de Hotelŭ Concordia în Birou de informaţiue alŭ D-luĭ F. Binder se primescŭ orĭ ce lucrărĭ relative la gravură cu preţurĭ eftine.

Cu stimă
C. H. Unverdorm.

ANUNCIU IMPORTANTU

Se vinde prin licitaţiă de bună voiă prin trinunalulŭ de Ilfov secţiunea III, casele din podulŭ Mogoşóeĭ Nr. 61 a minoruluĭ Costică Scarlat Filipescu la 23 Augustŭ.

Tutrice Filipescu.

CĂRŢI BISERICESCI

De vênzare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ No. 12.

Bucurescĭ.

MERSUL TRENURILOR IN ROMANIA

Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875} pe liniile Bucurescĭ-Barboşĭ-Roman, Bucurescĭ-Vêrciorova (Orşova), Barboşĭ-Galatz şi Tecuciŭ-Bêrlad. Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875}

Bucurescĭ-Barboşĭ Romanŭ		tren. accelerate	Trenurĭ de persóne	Trenurĭ mixte
Bucurescĭ	rest. Plec.	8.15 séră	10.00 diminéţa	
Ploeştĭ.	rest. Sosit	9.35	11.45	
	Plec.	9.50	12,05	
Buzeŭ	rest, Sosit	11.24	2.15	
	Plec.	11.34	2.35	
Brăila	rest. Sosu	1.43	5.30	dimin.
	Plec.	1.53	5.45	7.15
Barboşĭ	rest. Sosit	2.25	6.20	dimin. 8.00
	Plec.	2.45	séră 9.05	dimin.
Tecucĭ	rest. Sosit	4.28		11.15
	Plec.	4.38		11.40
Bacău	rest. Sosit	7.26 diminéţa		3.00 postm.
	Plec.	7.33		3.12
Roman	rest. Sosit	8.40		4.25

Roma-Barboş Bucurescĭ		tren. accelerate	Trenurĭ de persóne		Trenurĭ mixte
Roman.	rest. P.	8.45 séră		12.10 post. m.	
Bacău.	rest. S.	9.43		1.17	
	P.	9.50		1.27	
Tecuci	rest. S.	12.20		4.45	
	P.	12.30		5.10	
Barboşĭ	rest. S.	2.06	dimin.	7.20 séra	séră 7.45
	P.	2.26	8.10		8.30
Brăila	rest. S.	2.58	8.45		séră
	P.	3.08	8.58		
Buzeŭ	rest. S,	5.19	11.50		
	P.	5.27	12.10		
Ploeştĭ	rest. S.	7.00 diminéţa	2.25 post. m.		
	P.	7.12	2.45		
Bucurescĭ	rest. S.	8.30	4.30		

Bucurescĭ-Orşova (Vărciorova)		Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
Bucurescĭ	rest. P.	dimin. 9.15	p. m. 3.50
	S.	—	séra
Pitescĭ	rest. P.	12.25	9.00
	S.	pos. m.	
Slatina	rest. P	3.15	
	S.	—	
Craiova	rest. P.	5.30	
	S.	séra	
Turnu-Sev.	rest. P.	9.45	
	S.	—	
Verciorova	rest. P.	10.15	

Vărciorova-Bucures.			Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
Vêrciorova	rest.	P.	dimiu. 6.50	
		S.	—	
Turnu-Sev.	rest.	P.	7.15	
		S.	a. mer.	
Craiova	rest.	P.	11.50	
		S.	p, m.	
Slatina	rest.	P	1.45	
		S.	séră	dimin.
Pitescĭ	rest.	P.	4.35	7.50
		S.	—	—
Bucurescĭ	rest!	P.	7.30	11.34

Barboşĭ-Galaţĭ şi vice-versa		tren. accelerate	Trenurĭ de persóne.
		nópte	séră
Barboşĭ	rest. Pl.	2.55	6.25
Galaţĭ	rest. Sos.	3.30nó.	7.00sé.
Galaţĭ	rest. Pl.	1.20nó.	8.25 di.
Barboşĭ	rest. Sos.	1.55nó	9.00 di.

Tecuciŭ-Bêrlad şi vice-versa		Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
		dimin.	p.-m.
Tecucĭ	rest. Plc	5 00	5.35
Bărlad	rest. Sos	705	7.60
		dimin.	séră
Bărlad	rest. Pléc.	8.40	10.00s.
Tecucĭ	rest. Sos.	10.50	12.00n

Corespunde cu ..ena şi vice-versa

Roman	Plécă	8.52d.	4.53s.	Viena	Plec	10.30d.	8.00d.
Păşcanĭ	Soses	9.53	6.53n.	Cracovia		9.35n.	10.36
Iaşi		1.03a.	9.33	Lemberg		6.17d.	12.15a.
Botoşanĭ		1.23	—	Sucéva		5.11s.	6.30d.
Sucéva		11.50	6.55	Botoşanĭ		3.00	—
Lemberg		11.08n.	3.45	Iaşi		3.45	7.08d.
Craiova		1.33	5.39n	Păşcanĭ		7.07n.	9.54
Viena	Soses	5.20a.	7.29	Roman	Soses	8.09	11.32a.

Bucurescĭ-Pitescĭ şi vice-versa.

Bucurescĭ-	Pléc.	7.45d.	4.15a.	Piteştĭ	Plé.	5.00s.	6.30d.
Titu	Sos.	8.58	6.15	Găescĭ	Sos.	—	7.58
	Pléc	9.08	6.43		Plé.	6.05	8.13
Găeştĭ	Sos.	9.40	7.12	Titu	Sos.	—	8.55
	Pléc	9.56	7.40		Pléc	6.45	9.10
Piteşt:	Sosi,	10.05	9.15	Bucurescĭ	Sos.	8.00	11.10

Bucurescĭ-Curgiu şi vice-verse

				Merc. şi Sâmbătă
Bucurescĭ	Plec.	7, 00 diminéţa	5. 50 séra	2. 00 post-meridian.
Giurgiu	Sosit	9, 00.	7. 55	5. 15.
Giurgiu	Plec.	6, 50.	4. 43.	1, 46.
Bucurescĭ	Sosit	8, 50.	6, 45	500

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 12 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.		104	¼
» Domeniale	8	103	—
» Oppenheim	8	106	—
Serisurĭ fonciare	7	90	½
Renta	5	70	—
Ac. dr. de fer-ro. (St.)		29	—
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	89	—
Ac.Soc. d'asig. Dacia.	8	760	—
Ac » » Roma.	8	130	—
Ac Societate financia.	8	290	—
Ac Bănceĭ de Brăila.	8	—	—
Meosurĭ Municipale	—	22	—
Landate	—	—	—

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ	99	10	—
Marsilia »	99	10	—
Belgia »	99	10	—
Londra »	25	10	—
Berlin »	1	22	¼
Lipsca »	1	22	—
Viena »	2	22	—

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate	—	—	—	70	—	74	99	-	103	66	—	75	—	—	—						75	—	80
Grâu ciacâr. calit. I. kila	—	—	—	—	—	—	77	-	85	78	—	86	—	—	—	78	—	84	84	—	—			
» » » II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	72	68	—	—			
Grâu căruă » I. »	—	—	—																				
» » » II. »	—	—	—	80	—	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Porumbulŭ	44	—	15	50	—	53	74	—	77	62	—	70	60	—	60	55	—	27	67	—	—			
Orzulŭ	—	—	—	36	—	38	42	—	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	60	—	65
Ovăzulŭ	—	—	—	30	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Secara	—	—	—	52	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Rapiţa calit. I. kila	—	—	—	160	—	190	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
» » II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
» » III. 3[t]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţĭ		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenița		Măgurele		Bechet		Călarcşĭ		Islaz	
18 August		21 August		19 August		20 August		20 August		20 August		15 August		25 August		8 August.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
incăr.	deşert.	incăr.	deşerte	incăr.	deşert.	incăr.	deşert.	incăr.	deşert.	incăr.	deşert.	incăr.	deşert.	incăr.	deşert.	incăr.	deşert.	incăr.	deşert.	incăr.	deşert.
1				27	7	2	10		1		1				5		7				
2	2	1	1	5	6	7	2	1		1		2		1	18						
2		3		3		10		2				1			1	1					
2						10		2		1		1		2	1	1					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

—	—	—	70	—	74	99	-	103	66	—	75	—	—	—						75	—	80
—	—	—	—	—	—	77	-	85	78	—	86	—	—	—	78	—	84	84	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	72	68	—	—			
—	—	—																					
—	—	—	80	—	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
44	—	15	50	—	53	74	—	77	62	—	70	60	—	60	55	—	27	67	—	—			
—	—	—	36	—	38	42	—	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	60	—	65
—	—	—	30	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	52	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	160	—	190	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			

CURSUL VIENEI

Viena, 2 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	69	80
Naţionale	73	30
Lose	112	—
Acţiuni băncel	918	—
Creditulŭ	206	60
London..	111	75
Oblig. rur. ung.	81	25
» Temeşvar.	81	—
» Transilv.	79	75
» Croate	84	—
Arg. în măr	101	75
Ducăţi	5	28
Napoleoni	8	81

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Naţională, Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ Nr. 24

www.dacoromanica.ro

DUMINECA, 24 AUGUSTŬ 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V No. 1020

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
» »	II	2 leĭ
» »	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Bolgrad, 2 Augustŭ.— In astă nópte Turciĭ aŭ trecutŭ în muntele Stladz, de pe teritoriulŭ Serbieĭ, ş'aŭ ucisŭ maĭ mulţi sătenĭ.

La Javora bătălia este eminintă.

BUCURESCI, 23 AUGUSTU

Unŭ cetăţian fórte onorabilŭ, care nu-şĭ póte închipui că unŭ omŭ e în stare se spue neadevĕruri, citindŭ nerusinatele scorniri şi inesactităţi cu carĭ îşĭ umple colónele fóia oficiósă a Domnuluĭ baron de Boerescu, a strigatŭ într'unŭ momentŭ de indignare :

— Cum se póte sĕ minţă cineva cu atâta cinismŭ !

— Aceĭ carĭ mintŭ în tóte modurile către ţĕră, — ĭ-a respunsŭ cu sânge rece unŭ prietenŭ alŭ sĕŭ,— cum voescĭ sĕ facă escepţiune cu presa lorŭ ?

Argumentulŭ este puternicŭ şi logicŭ.

Aceştĭ ómenĭ, de la venirea lorŭ la putere, nu aŭ trăitŭ de câtŭ prin neesactităţi.

Aŭ spusŭ ţĕreĭ că financele suntŭ prospere, cândŭ înotămŭ în datoriĭ.

Aŭ susţinutŭ că sórta poporuluĭ s'a amelioratŭ, şi ĕlŭ nu maĭ póte suferi greutăţile vieţiĭ, din causa lipseĭ şi a nenumĕratelorŭ imposite.

Aŭ manifestatŭ aplecărĭ liberalĭ, şi eĭ aŭ înfiinţatŭ legĭ restrictive şi chiarŭ feudale.

Aŭ strigatŭ că convenţiunea comerciale este folositóre ţĕreĭ, pe cândŭ prin ea se dă concesiunĭ enorme Austrieĭ şi drepturĭ evreilorŭ.

Tóte acestea minciunĭ însĕ aŭ fostŭ înaintate cu unŭ scop folositorŭ pentru eĭ, şi pentru a putea înşela opiniunea publică. Cu tóte acestea opiniunea publică, de şi a fostŭ tratată de eĭ ca femeiă de stradă, a rĕspunsŭ la tóte prin cuvintele cetăţénuluĭ de maĭ susŭ:

— Aceĭ carĭ mintŭ în tóte, trebue se minţă şi cu acéstă ocasiune.

Aşa respundemŭ şi noĭ celorŭ de la fóia D-luĭ baron în cestiunea alegeriĭ care s'a făcutŭ erĭ şi alaltă-erĭ, la colegiulŭ III din Bucurescĭ.

Cuvêntulŭ *minciună* este într'adevĕrŭ camŭ ne parlamentarŭ; îlŭ întrebuinţămŭ contra obiceiuluĭ nostru; dérŭ cândŭ eştĭ în facia unorŭ ómenĭ carĭ spunŭ nesce enormităţĭ nerusinate şi vorbescĭ de nesce fiinţe carĭ aŭ perdutŭ până şi demnitatea de omŭ, nu poţĭ de câtŭ se te servĭ de espresiunĭ demne de eĭ.

Presa Domnuluĭ baronŭ, ca se scuse infamiele ce aveaŭ se întrebuinţese aginţiĭ administraţiuneĭ a doua dĭ, chiarŭ în ajunulŭ alegeriĭ a spusŭ că D. I. Brătianu, în întrunirea de Marţĭ sĕră, arŭ fi provocatŭ pe cetăţenĭ se mĕrgă la alegere nu numaĭ ceĭ cu dreptŭ, déră şi ceĭ fără dreptŭ, şi se lupte cu toţĭ până la estremitate.

La acea întrunire eraŭ miĭ de ómenĭ. Aceştia negreşitŭ că aŭ datŭ desmintirea cea maĭ categorică foieĭ oficióse, prin indignarea lorŭ la citirea eĭ. Decĭ, nu amŭ ridicatŭ acéstă cestiune pentru dênşiĭ, nicĭ pentru cetăţeniĭ din Bucurescĭ carĭ aŭ aflatŭ chiarŭ în acea sĕră resumatulŭ discursuluĭ ce a ţinutŭ D. Brătianu şi carĭ aŭ vĕdutŭ aceste douĕ dile modulŭ nemaĭ auditŭ cu carĭ s'a scosŭ din urnă D. Hagi Pandele ca deputatŭ alŭ capitaleĭ. Ne-amŭ otărîtŭ a vorbi în acéstă privinţă numaĭ pentru provinciĭ, pe unde *Presa* se trimite gratisŭ şi pe unde se potŭ găsi ómenĭ carĭ încă nu s'aŭ convinsŭ până acum de modulŭ cum povestesce ea faptele.

Nu numaĭ că D. Brătianu n'a provocatŭ pe cetăţeniĭ fără dreptŭ a merge la localele alegerilorŭ şi a lupta cu toţiĭ până la estremitate, dérŭ încă a consiliatŭ chiarŭ pe alegĕtorĭ se nu lupte, ci numaĭ sĕ se ducă sĕ'şĭ pue votulŭ în urnă ca sĕ-şĭ îndeplinéscă unŭ dreptŭ care îlŭ are şi care reclamă acéstă dutoriă.

De la acéstă recomandare fórte moderată până la inventiunile *Preseĭ*, este o deosebire enormă ca de la grajdurile Câmpinénuluĭ până la palatulŭ principeluĭ de Bismarck.

Prin urmare, minciună s'a spusŭ din partea fóieĭ oficióse, şi acésta nu ca sĕ ia mĕsurĭ de frica vre uneĭ rescóle, dupe cum dicŭ unĭĭ din amicĭĭ guvernuluĭ, ci spre a scusa infamiele ce s'aŭ comisŭ la 21 ale acesteĭ lunĭ.

Una din condiţiunile indispensabile pentru ca o naţiune sĕ pótă prospera maĭ multŭ séŭ maĭ puţinŭ repede, şi pentru ca ea sĕ'şĭ desvólte cu maĭ mare facilitate facultăţile de care dispune, e ca justiţia — acéstă puternică basă a orĭcărĭĭ societăţi — sĕ se distribue cu imparţialitate între toţĭ cetăţeniĭ fără distincţiune, fie eĭ ceĭ maĭ înalţĭ membrii aĭ societăţiĭ séŭ ceĭ maĭ de josŭ burgedĭ.

Cândŭ în adevĕrŭ justiţia nu e aceiaşĭ pentru toţĭ ; cândŭ criminaliĭ cu înalte protecţiunĭ găsescŭ scăparea lorŭ în mâinile magistraţilorŭ ce aŭ juratŭ de a pedepsi crimele cu severitate, vomŭ vedea o mare parte a societăţiĭ transformată în spoliatorĭ, érŭ restulŭ în impacienţĭ ; crimele ce rodŭ puterea morală şi materială a uneĭ naţiunĭ se vorŭ înmulţi în acestŭ casŭ şi societatea se va sdruncina din fundamentulŭ sĕŭ chiarŭ.

O justiţiă parţială — décă aceştĭ douĭ termenĭ se potŭ concilia — demoralisează şi corupe caracterulŭ uneĭ naţiunĭ ; ea stimulează pe cetăţenĭ, pe de-o-parte a comite infracţiunĭ, érŭ pe de-alta a se sili sĕ obţină favórea celorŭ ce aŭ puterea în mâinile lorŭ, sacrificându totŭ-dé-una onórea şi independinţa lorŭ în schimbulŭ uneĭ impunităţĭ disolvante şi uciditóre a orĭ-căreĭ societăţĭ.

Acea dérŭ ce trebue orĭ-căruĭ poporŭ ca o condiţiune *sine qua non* pentru propăşirea sea spre civilisaţiune, este o justiţiă strictă, nisce legĭ carĭ sĕ protégă pe toţĭ cetăţeniĭ, sĕ favorise în generalŭ pe toţĭ individiĭ şi nu numaĭ câteva clase de ómenĭ ; ne trebue nisce legĭ, în fine, înaintea cărora sĕ tremure toţĭ cetăţeniĭ nu pentru asprimea lorŭ peste mĕsură, ci sciindŭ că ele se vorŭ aplica şi că nu vorŭ remânea o literă mórtă.

La noĭ, din nenorocire, nu tocmaĭ acésta este cea ce domnesce; favoritismulŭ pentru uniĭ şi persecuţiunea pentru alţiĭ, suntŭ mobilele ce conducŭ pe cea maĭ mare parte din magistraţiĭ noştriĭ. Apărut'a unŭ individŭ care sĕ fi comisŭ cele maĭ marĭ crime şi nelegiuirĭ, şi care sĕ fi despreţuitŭ justiţia şi demnitatea naţiuneĭ ? Ĕlŭ va fi sicurŭ de impunitate, décă are cu sine buna voinţă a celorŭ de susŭ şi déca, prin servilismulŭ sĕŭ degradatŭ, reuşesce a'şĭ atrage favorisarea lorŭ ; étă din contra unŭ prevenitŭ pentru o infracţiune de cea maĭ mică însemnătate, séŭ unŭ nenorocitŭ publicistŭ care nu face altŭ de câtŭ a propaga veritatea şi a combate arbitrariulŭ ; eĭ bine ! aceştia vorŭ fi de sicurŭ pedepsiţĭ cu cea maĭ rigurósă asprime.

Aci, în cea maĭ mare parte a casurilorŭ, judecătorulŭ numaĭ este imparţialulŭ apreciatorŭ alŭ faptelorŭ ; teama de legĭ— atâtŭ de salutară în orĭ-ce statŭ— s'a înlocuitŭ cu spaima de judecătorĭ, carĭ, sub unŭ guvernŭ ca celŭ de adĭ, când moravurile suntŭ decădute şi cândŭ guvernanţiĭ nu maĭ respectă nicĭ conştiinţa, nicĭ libertatea, se conducŭ nu de justiţiă şi legĭ, ci de ordinile superiorilorŭ lorŭ. Cine nu a vĕdutŭ şi nu vede încă judecătorĭ servilĭ înaintaţĭ cu repedĭciune, magistraţiĭ carĭ aŭ datŭ probe de órbă supunere către putere priviţĭ cu o extremă favóre de către aceia în alŭ cărorŭ interesŭ aŭ sacrificatŭ onórea şi demnitatea lorŭ ?

Asemenea acte, de şi compromitătóre pentru justiţiă, totuşĭ ele se vĕdŭ cu abundenţă prodigiósă pe fie-care dĭ la noĭ, unde ministriĭ sunt atotŭ-putinţĭ; avênd la dispositiune magistratura întrégă, eĭ nu hesită a le violenta consciinţa cândŭ interesulŭ lorŭ reclamă acésta.

O altă sistemă se vede practicându-se încă la noĭ de o mare parte din magistraţĭ ce nu ambiţionédă a fi la înălţimea misiuneĭ lorŭ, este— în materiă penală— a se arunca maĭ totŭ-d'auna culpa asupra celorŭ micĭ carĭ, fórte adesea, suntŭ victime, érŭ ceĭ marĭ se menagiadă, în detrimentulŭ moralităţiĭ publice; sĕ răpesce unŭ inocentŭ din midloculŭ societăţiĭ, se trimite între zidurile umede ale temniţelorŭ, presentându-se ca unŭ criminalŭ în locŭlŭ celuĭ adevĕratŭ pe care póte judecătorulŭ nu 'lŭ a putut afla, séŭ pe care 'lŭ a menagiatŭ din alte considerăţiunĭ. «Étă, ni se dice, strigaţĭ că crimele s'aŭ înmulţitŭ în societate, că securitatea a dispărutŭ din sînulŭ eĭ şi că criminaliĭ aŭ luatŭ unŭ avêntŭ ne maĭ vĕdutŭ până acum; eĭ bine, étă că justiţia 'şĭ face datoria ; étă delapidatorulŭ sustractarulŭ etc. trimisŭ în temniţă şi prin urmare *opiniunea publică satisfăcută.*»

Nenorocită justiţiă ! In tocmaĭ pentru a se putea dice cu îngâmfare «*étă opiniunea publică satisfăcută*» cine nu a vĕdutŭ fórte adesea deţinuţĭ nu adevĕraţiĭ culpabilĭ, ci nesce inocenţĭ torturaţĭ moralmente şi fisicamente în temniţe şi prin cabinetele incuisitoriale ale judecătorilorŭ de instrucţiă ?

Mulţĭ din aceia, carĭ nu potŭ suferi instituţiunĭ democratice ca aceia a *juraţilorŭ*, aruncă asupra acestorŭ cetăţenĭ acusarea celorŭ maĭ marĭ criminalĭ, pe cândŭ în realitate adevĕrata culpă nu e a acestora, ci a D-lorŭ procurorĭ şi judecătorĭ de instrucţiune carĭ instruescŭ infracţiunile cu mare uşurinţă şi trimitŭ înaintea juraţilorŭ pe ceĭ inocenţĭ.

Acéstă sistemă este în adevĕrŭ detestabilă; până cândŭ marĭĭ noştriĭ ómenĭ de la justiţie nu o vorŭ face sĕ înceteze, vorŭ continua a suferi ca şi până acum funestele consecinţe ale lipseĭ de securitate; până cândŭ justiţia în acéstă nenorocită ţĕră nu va lua adevĕratulŭ rolŭ ce i se cuvine, distribuindu-se cu imparţialitate de către judecătorĭ integri şi cu independinţă de caracterŭ, nu vomŭ putea merge nicĭ unŭ pasŭ înainte, fără a ne învĕrti în acelaşĭ cercŭ vi-

www.dacoromanica.ro

ţiosŭ ce percurgemŭ de cinci anĭ de ḑile.

Către justiţia déră trebue a ne dirige astăḑĭ privirile, căci ea este fundamentulŭ ori-căriĭ societăţĭ. Fără ea, naţiunile disparŭ în miḑlocululŭ uneĭ anarchiĭ cumplite ce nicĭ o dată nu va lipsi de a apare.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Citimŭ în *la République française*, cu data de 31 Augustŭ:

Le Journal des Débats a publicatŭ erĭ, în privinţa insurecţiuniĭ din Herzegovina şi din Bosnia, unŭ articolŭ care va produce o viŭ impresiune în străinĕtare. In acest articolŭ, *le Journal des Débats* se decide în fine a recunósce împreună cu aceia, carĭ n'aŭ încetatŭ până acumŭ a apĕra interesele politiceĭ nóstre tradiţionale în Orientŭ «că campania Crimeeĭ n'a fostŭ de câtŭ o întreprindere de parvenitŭ, şi că interveţiunea nóstră din 1854, în favóreaTurcieĭ, a fostŭ cu totulŭ sterilă.» *Le Journal des Débats* adauge că «insurecţiunea din Herzegovina şi din Bosnia este o revoltă totŭ atâtŭ de naturală pe câtŭ de legitimă, provocată de exacţiunile nesuferite ale învingĕtorilorŭ, carĭ suntŭ, cum s'a ḑisŭ adesea, numaĭ visitatorĭ în Europa, érŭ nicĭ de cumŭ locuitorĭ stabilĭ.

Aceste declaraţiunĭ, într'adevĕrŭ, le asceptamŭ de la *Jurnalulŭ Desbaterilorŭ*. D-nulŭ John Lemoine nu putea sĕ stea multŭ fără a se supune evidenţeĭ. Elŭ a înţelesŭ că, în peninsula balcanică, este, nu unŭ focarŭ de panslavismŭ, cumŭ s'a demonstratŭ adesea, ci o colecţiune de naţiunĭ carĭ voescŭ sĕ recucerĕscă independenţa lorŭ, pentru singurulŭ motivŭ că nu póte suferi forma de Statŭ care le este impusă. *Statu quo*, observă cu dreptate D-nulŭ Lemoine, n'a fostŭ mănţinutŭ în provinciele europene ale Turcieĭ, de câtŭ numaĭ prin rivalitatea puterilorŭ.

Lucrurile fiindŭ astŭ-felŭ, trebue óre ca printr'unŭ singurŭ respectŭ mutualŭ, puterile sĕ se mulţuméscă a face numaĭ acéstă simplă dérŭ ineficace reparaţiune? Séŭ trebue ca, din contra, sĕ punà sapa în acestŭ edificiŭ care se derâmă? Dupe părerea nóstră, diplomaţia europénă, în acéstă circumstanţă, are o sarcină seriósă de împlinit, şi este de doritŭ ca, fiindŭ la înălţimea acesteĭ sarciniĭ, sĕ nu caute a perpetua lupta influenţelorŭ în niscе ţĕrĭ, a cărorŭ grijă principală este recucerirea drepturilorŭ, pe carĭ nimenea nu le póte contesta.

Gazetta de Moscova publică unŭ importantŭ articolŭ, prin care caută a stabili necesitatea uneĭ înţelegerĭ între puterĭ asupra cestiuni orientuluĭ, articolŭ din care estragem următórele părţĭ maĭ principale:

«Puterile nu suntŭ încă gata, până acuma, a resolve chestiunea Orientuluĭ. Astŭ-felŭ fiindŭ, singurulŭ lucru ce rĕmâne de făcut, este de a regula afacerile aşa în câtŭ sĕ se împiedice ca teribila cestiune sĕ nu ni se maĭ impună din noŭ, într'unŭĭ momentŭ neoportunŭ, prin forţa mpregiurărilorŭ. Este cu neputinţă de a atinge acestŭ scopŭ, continuândŭ a rĕmâne indiferinţĭ. Chiarŭ ómenĭ politicĭ aĭ Englitereĭ aştéptă nouĭ rescóle în Turcia ca unŭ lucru fórte naturalŭ, şi cine póte spune déca asemenĭ rescóle nu vorŭ isbucni la o epocă maĭ desavantagiósă de câtŭ epoca actuală? Pentru acea trebue sĕ ne mişcămŭ, sĕ ne silimŭ de a întârḑia încă pentru câtŭ-va timpŭ crisa cea periculósă, séŭ déca va fi cu putinţă, a o preveni cu totulŭ.

«Déca esistenţa Turcieĭ este indispensabile Europeĭ, déca acéstă existenţă nu e astăḑĭ ameninţată de nicĭ o altă putere, noĭ susţinem că Europa trebue, în propriulŭ sĕŭ interesŭ, ca şi în acela alŭ Turcieĭ, sĕ ia mĕsurĭ spre a garanta pe Sultanulŭ de repetarea periodică a pericoluluĭ ce'lŭ ameninţă. Déră nu se póte atinge acestŭ scopŭ de câtŭ numaĭ déca tótă Europa va conlucra la dênsulŭ. Nu nu maĭ Austria, Rusia, séŭ Englitera, nu unŭ grupŭ formatŭ de óre-carĭ puterĭ, ci tóte puterile împreună trebue sĕ constrîngă pe Sultanŭ de a face guvernulŭ sĕŭ suferitŭ pentru supuşiĭ sĕĭ. Déca s'a stabilitŭ înţelegere spre a se admite că Turcia e unŭ membru necesarŭ familieĭ europene, trebue ca şi Europa sĕ facă ca pacea sĕ devină posibile în Turcia.»

Aci ḑiarulŭ rus semnaléḑă schimbarea ce s'a operatŭ în politica orientale a Engliteriĭ, apoĭ examină în următorulŭ modŭ oportunitatea şi mĕsura ce trebue a lua puterile miḑlocitóre:

«O conlucrare amicală a Europeĭ, în scopulŭ de a pacifica Turcia, ar fi fostŭ cu totulŭ nepracticabile altă dată, atuncĭ pe cândŭ puterile n'aveaŭ încredere, se temeaŭ unele de altele, şi pe cândŭ representanţiĭ lorŭ la Constantinopole eraŭ în rivalitate de influenţă. Déră mulţămită Domnuluĭ, Europa 'şĭ-a formatŭ acum altŭ-felŭ de ideĭ şi d'unŭ caracterŭ maĭ satisfăcĕtorŭ; acestŭ faptŭ e recunoscutŭ de chiar presa Londreĭ, că Turcia nu va putea nicĭ o dată sĕ formeḑe unŭ organismŭ întregŭ naţionalŭ. Spre a asigura existenţa sea, trebue sĕ acorde autonomia la fie-care din părţile sĕle discordante luate isolatŭ. Descentralisaţiunea trebue sĕ fie remediulŭ care sĕ se aplice, şi autoritatea suverană a Sultanuluĭ va fi cu atâtŭ maĭ tare stabilită, cu câtŭ se va acorda treptatŭ supuşilorŭ sĕĭ creştinĭ unŭ gradŭ raţionabilŭ de independenţă.

«Puterile vorŭ avea sĕ decidă în înţelegere gradulŭ de autonomiă ce trebue sĕ li se acorde, şi mĕsura garanţielorŭ de uşurare leală pe care vorŭ trebui s'o procure sultanuluĭ. Indrăsnimŭ a spune că acesta e singurulŭ miḑlocŭ propriŭ de a reconcilia pe supuşiĭ sultanuluĭ cu dominaţiunea otomană, şi a'ĭ învĕţa sĕ privéscă pe Turcia ca o păzitóre contra pericolelorŭ carĭ arŭ putea sĕĭ ameninţe din afară şi ca o garanţiă a desvoltăriĭ lorŭ în întru.»

Se scriă din Yeddo *Gazetteĭ d'Italia*:

«Parlamentulŭ japonesŭ s'a deschisŭ pentru prima dată la 20 Iuliŭ, la 11 ore ante-meridiane. Ceĭ şése-ḑecĭ de membriĭ carĭ îlŭ compunŭ eraŭ îmbrăcaţĭ europenesce: fracŭ negru, cravată albă. ghete lustruite, pălăriĭ mecanice subt braţŭ. Imperatorulŭ a pronnnciatŭ următorulŭ discursŭ:

D-lorŭ membriĭ aĭ Adunăreĭ provinciale!

«Viŭ aḑĭ în miḑlocululŭ D-vóstră pentru a vĕ proba interesulŭ ce amŭ pentru sarcina pe care sunteţĭ chiămaţĭ a o împlini. Sperŭ că fie-care din D-vóstră vĕ veţĭ înţelege datoria în cursulŭ discuţiuneĭ asupra afacerilorŭ provinciale. Marea dificultate consistă în aceea de a sci fie-care a apĕra numaĭ interesele provincieĭ pe care o representă.

In înferbântarea discuţiuneĭ, nu uitaţĭ, cu tóte acestea, interesele generalĭ ale ţĕreĭ. Fiţĭ uniţĭ, pentru ca provinciele şi patria sĕ pótă trage óre-care profitŭ din discuţiunile Dvóstră, şi pentru ca sĕ se pótă ḑice eă, cu deschiderea acesteĭ adunărĭ, a începutŭ pentru Japonia o eră de prosperitate. Respectaţĭ vorbele mele».

In ḑiua viitóre, discuţiunea publică a începutŭ asupra organisaţiuneĭ poliţieĭ şi asupra regulăriĭ stradelorŭ. Imperatorulŭ asista la şedinţă.

Onorŭ senatorŭ Ioan Desliu a adresatŭ, maĭ ḑilele trecute; următórea scrisóre către redacţiunea ḑiarulŭ *l'Indépendance belge*

Domnule Redactorĭ,

Câte-va ḑiare francese, germane, belge şi italiane, vorbindŭ despre convenţiunea vămilorŭ, făcută între România şi guvernulŭ austriacŭ, aŭ criticatŭ opositiunea Camereĭ deputaţilorŭ şi suveranitatea Românieĭ facià cu Turcia.

Fiindŭ eŭ însumĭ din partidulŭ opositiuneĭ la Corpulŭ legislativŭ, mĕ credŭ obligatŭ şi îmĭ facŭ o datoriă de a lumina publiculŭ asupra adevĕrateĭ stărĭ de lucrurĭ, şi ţiŭ a o demonstra în modŭ positivŭ tutulorŭ ḑiarelorŭ, carĭ s'aŭ făcutŭ ecoulŭ partisanilorŭ cabinetuluĭ din Bucurescĭ.

Maĭ âinteiŭ opositiunea a fostŭ tratată de ambiţiósă şi de periculósă pentru pacea Europeĭ orientale; maĭ multŭ de câtŭ acésta, s'a pretinsŭ că acéstă opositiune nu era de câtŭ opera radicalilorŭ (roşiilorŭ) care umblă dupe putere pentru a realisa scopulŭ lorŭ

Aci este maĭ cu sémă punctulŭ asupra căruia insistŭ.

Nu se găsesce acum în România de câtŭ o opositiune care represintă maĭ totalitatea ţĕreĭ, şi a căreĭ dorinţă este de a vedea schimbându-se sistemulŭ guvernamentalŭ, singurulŭ mijlocŭ de a evita deplorabilele consecinţe ale uneĭ nemulţumirĭ generale. Dupe cum vĕ va fi facilŭ sĕ constataţĭ, domnilorŭ redactorĭ, nu este vorba de câtŭ de o cestiune de administraţiune cu totulŭ interióră; dérŭ cabinetulŭ din Bucurescĭ, care, pentru a obţine bunele graţiĭ ale marilorŭ puterĭ, nu maĭ servesce interesele coróneĭ, îşĭ dă silinţele de a interpreta cererea nóstră în sensulŭ şi în favórea lorŭ.

Câtŭ despre cele ce se rapórtă la recunoscinţa suveranităţeĭ nóstre de către guvernulŭ austriacŭ cu ocasiunea conventiuneĭ vamale, ḑiarele nu sciŭ fără îndoélă că ea datéḑă de secole şi că este confirmată prin articolulŭ 22 din tractatulŭ din Paris de la 1856.

Sublima pórta, Austria şi Marea Britaniă trebuiescŭ, ca şi noĭ, sĕ conserve tractatele schimbate cu ţéra nóstră, atâtŭ sub raportulŭ alianţelorŭ câtŭ şi sub raportulŭ comerciale.

Comptămŭ pe drepturile recunoscute în aceste tractate şi pe o atitudine bine voitóre a puterilorŭ garante.

Étă, prin urmare, fapte; sperŭ că aceste linĭ vorŭ servi în acelaşĭ timpŭ lorduluĭ Stratheden, pentru a recunósce drepturile tĕreĭ nóstre contestate de dênsulŭ în Parlamentulŭ englesŭ.

In cea ce concerne avantagele ce va trage România din conventiunea vamale, aprobată de majoritatea guvernamentală cu tótă forţa argumintelorŭ presintate de opositiune, este de totŭ interesulŭ de a sci că acéstă convenţiune are multă afinitate cu aceea făcută sub Ludovicŭ XVI între Francia şi Engletera, atuncĭ cândŭ marele diplomatŭ Pitt, sciindu sĕ profite de slăbiciunea ministruluĭ francesŭ, primia binecuvêntările ţĕreĭ sele, pe cândŭ poporulŭ francesŭ blăstema pe regele seŭ inocentŭ.

Recurgŭ, domnilorŭ redactorĭ, la obligenţa d-vóstră şi la imparţialitatea d-vóstră aşea de cunoscută pentru a astepta publicaţiunea acesteĭ scrisorĭ.

Primiţĭ, domnilorŭ redactorĭ, încredinţarea perfecteĭ mele consideraţiunĭ.

Ioan Deşliu (Senatorŭ).

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

Corespondenţa politică, din 26 Augustŭ, anunciă că fortulŭ Drieno, asediatŭ de insurgenţĭ, se apĕra încă în séra de 24. Asediaţĭ, somaţĭ a se preda, aŭ rĕspunsŭ prin focŭ. S'a primitŭ în castrele insurgenţilorŭ asiguraţiunea formală că peste câte-va ḑile forţele tóte ale Montenegruluĭ vorŭ intra în luptă. *Corespondenţa politică* opinéḑă în modulŭ următorŭ: «séŭ póte că aceste asigurărĭ vinŭ de la guvernulŭ principeluĭ Nikita, séŭ, cea ce e maĭ probabilŭ, de la agitatoriĭ carĭ voescŭ sĕ întreţină curagiulŭ în inimele insurgenţilorŭ prin idea unuĭ puternicŭ ajutorŭ!»

In contra uneĭ telegrame din Belgrad, sosită la 25 *Corespondenţa politică* spune că ceĭ 500 de serbĭ, comandaţĭ de popa Zarko, nu numaĭ aŭ ajuns dincolo de fruntaria servo-bosniacă, dérŭ aŭ bătut trupele turce de la Vicegrad, şi că se vor reuni în curêndŭ cu insurgenţiĭ.

Citimŭ în *Obzor*, de la 25 şi 26 Augustŭ:

«Primimŭ de la Stara-Gradiska vestea că creştiniĭ fugŭ în mulţime pe teritoriulŭ austriacŭ. Eĭ aŭ intenţiunea de a'şĭ aduce totŭ mobilierulŭ în Austria pentru că ḑicŭ că acesta nu e unŭ resbelŭ civilŭ ci unŭ resbelŭ de esterminaţiune. Turciĭ aŭ răpitŭ unŭ copilŭ de la sînulŭ mumeĭ sĕle şi l'aŭ aruncatŭ în Sava!!

In lupta de la Podgoritza nicĭ uniĭ nicĭ alţiĭ n'aŭ fostŭ pe deplinŭ învingĕtorĭ. La 24 August, Turciĭ aŭ masacratŭ pe tóte femeile şi pe toţĭ copiĭ carĭ fugiseră din sate şi veniseră de conăciseră pe malurile rîuluĭ Verbas. Turciĭ măcelărescŭ pe insurgenţiĭ răniţĭ!!

Se anunţă din Bucurescĭ, ḑiaruluĭ *Obzor*, ḑice *la République française*, ca şi în Bulgaria revolte parţiale arŭ fi începutŭ sĕ isbucnéscă. Bande de insurgenţĭ arŭ fi începutŭ sĕ se aréte prin munţiĭ Slivno, Grabonsko şi prin precipiţiurile de la Troiana. Cea d'âncêiŭ, banda de la Slivno, s'arŭ fi şi întâlnitŭ cu turciĭ, şi i-arŭ fi bătutŭ acolo în munte. S'a făcutŭ o mulţime de arestaţiunĭ prin satele dupe marginile Danubiuluĭ; s'aŭ arestatŭ studenţiĭ carĭ vinŭ din străinĕtate cu paşapórte în regulă.

www.dacoromanica.ro

CURIOSITAȚI

Presa de alaltă-erĭ, vorbindŭ despre aflarea D-luĭ Bordeanu în Bucurescĭ, ḑice ca Domnia sea este redactorulŭ unuĭ ḑiarŭ *La Turquie* care se publică la Constantinopole în *limba turcă*!

Învĕţaţiĭ şi despre totŭ sciitoriĭ redactorĭ de la *Presa*, prin acéstă noutate într'adevĕrŭ ş'aŭ datŭ sciinţa pe faciă.

La Turquie se publică *în limba turcă*!! Nicĭ atâta lucru n'aŭ pututŭ se vĕḑă învĕţaţiĭ nostriĭ, că déca se publica acelŭ ḑiarŭ *în limba Turcă* şi voia se traducă numele luĭ în cea română, nu era trebuinţăse'lŭ traducă în limba francesă.

Tótă lumea sciă însĕ că *la Turquie* se publică în franţuzesce, afară de *redactoriĭ* de la *Presa*!!

Ca se vĕḑă cititoriĭ nostriĭ până la ce gradŭ se ridică capacitatea şi inteligenţa D-luĭ Lascar Catargiu în materiă de compositiune, ascultaţĭ aci finalulŭ uneĭ frase dintr'unŭ raportŭ.

Vorbindŭ despre destituirea unuĭ funcţionarŭ de la gara drumuluĭ de ferŭ Pascanĭ, care a delapidatŭ 902 francĭ, şi a negligiatŭ serviciulŭ, ḑice:

«*Deficitulŭ* şi **neregulile** *s'aŭ* **acoperitŭ** *din garanţia sea!*»

Nu e aşea că e curiosŭ, a se îndeplini *neregulile* din garanţia sea!

COLEGIUL III DE ILFOV

—

SECŢIUNEA COLOREI DE VERDE

Pentru ca sĕ cunóscă publicŭlŭ bucurescianŭ, pentru ca sĕ sciă ţéra întrégă cum s'aŭ făcutŭ elecţiunile şi în rêndulŭ acesta, mĕ simţŭ datorŭ, ca alegĕtorŭ în colegiulŭ III şi ca martorŭ ocularŭ, sĕ relatezŭ următórele:

Pe la şése ore de diminéţă, m'am dusŭ la localulŭ oficeruluĭ stăreĭ civile din colórea de Verde. De şi prea de diminéţă, sala unde urma sĕ se facă alegerea era deschisă şi înţesată de ómenĭ. Balconulŭ localuluĭ, ferestrele chiarŭ eraŭ garnisite de figurile cele maĭ sinistre. Armata se afla la facia localuluĭ. Amŭ avutŭ curagiulŭ sĕ intru în sală. Duşumeaua camereĭ era acoperită de mucurĭ de ţigărĭ, şi unŭ fumŭ opacŭ se învêrtea pe lângă individele ce se aflaŭ în năuntru. De cândŭ şedéŭ acolo şi cum intraseră, nu sciŭ. Indignatŭ de acéstă fără de lege ce se petrecea cu atâta sfruntare în facia puliţieĭ chiarŭ, amŭ alergatŭ imediatŭ la parchetŭ sĕ reclamŭ. Nu amŭ găsitŭ pe nimenĭ. De aci amŭ fostŭ la d. procurorŭ Budişteanu, pe care nu l'am găsitŭ a casă. Amŭ voitŭ sĕ cautŭ pe d. procurorŭ Georgescu, dérŭ nu am pututŭ afla domiciliulŭ. Desperatŭ de absenţa tuturorŭ, voescŭ sĕ 'mĭ îndrepteḑŭ paşiĭ către prefectura poliţieĭ şi întâmplarea face ca sĕ întâlnescŭ pe d. Băţcovénu în facia Pasagiuluĭ. Mĕ adreseḑŭ d-séle şi îĭ cerŭ cu insistenţă sĕ constate flagranta călcare de lege ce se comitea la secţiunea coloreĭ de Verde, unde maĭ nainte de ora legale colegiulŭ era deschisŭ. Mi-a fostŭ însĕ cu neputinţă sĕ'ĭ dobândescŭ asistenţa. D-sea regreta că nu póte face nimicŭ, de óre-ce nu lucréḑă fără prealabila autorisaţiune a şefuluĭ sĕŭ, d. primŭ-Procurorŭ. In vanŭ amŭ invocatŭ în favoru'mĭ legea, care ordonă şi celuĭ din urmă agentŭ alŭ poliţieĭ auxiliare sĕ instrumenteze fără nicĭ o delegaţiune cândŭ se comite o infracţiune de asemenea natură, şĭ cu atât maĭ multŭ cândŭ este vorba de unŭ flagrantŭ delictŭ. A trebuitŭ ca, împreună cu d. Băţcoveanu, sĕ mĕ ducŭ la poliţiă spre a dobândi de la d. Populeanu autorisaţiunea ce pretindea că'ĭ este indispensabile. D. Primŭ-Procurorŭ nu era aci. Dupe 2 ore de alergare, mĕ ducŭ din noŭ la localulŭ de alegere, fără nicĭ unŭ ajutorŭ. Déră în acestŭ intervalŭ, totulŭ intrase în starea normale.

Imĭ rĕmânea unŭ mijlocŭ sigurŭ de probaţiune. D. Căpitan Racovénu şi d. Căpitan Sterian, care se afla cu garda înaintea localuluĭ, d. locotenentŭ Dumitrescu, şi toţĭ ceĭ-l-alţĭ oficerĭ de ḑserviciŭ, vĕḑuseră totŭ ce se petrecuse. Mĕ reîntorcŭ la poliţiă, găsescŭ pe d. Populeanu, îĭ facŭ reclamaţiunea mea, propunêndŭ ca martorĭ pe susŭ citatele persóne. Convenimŭ însĕ, ca, în vederea ocupaţiuneloruŭ séle, sĕ amânămŭ ancheta pe a doua ḑi, cândŭ d. Primŭ-Procurorŭ promite se invite la parchetŭ pe susŭ arĕtaţiĭ domnĭ oficerĭ spre a le lua depositiunea.

Mulţămitŭ, mĕ ducŭ din noŭ la localulŭ de alegerĭ. Peste puţinŭ sosesce şi d. Paapa, delegatulŭ Primărieĭ. Voescŭ sĕ mĕ urcŭ susŭ. Nu apucŭ sĕ păşescŭ douĕ trepte şi mĕ pomenescŭ de o dată cu un individŭ înaltŭ că se apropie de mine, mĕ întrébă déca cunoscŭ pe Constandinescu, şi imĭ pune cotulŭ în pieptŭ ca sĕ mĕ precipite josŭ. Voescŭ sĕ mĕ scapŭ din mâinile luĭ, însĕ unŭ braţŭ puternicŭ mĕ opreşte pe la spate, congiurêndu-mĕ sĕ nu mĕ urcŭ susŭ, fiindŭ-că aŭ de gîndŭ sĕ mĕ *snopéscă în bătăĭ*. Aceiaşĭ persónă care îmĭ purta atâtŭ interesŭ fără ca eŭ sĕ o cunoscŭ, imĭ astupă drumulŭ şi mĕ dete josŭ.

Aceĭ carĭ se îndoescŭ de veracitatea arĕtărilorŭ mele, sĕ întrebe pe d. locotenentŭ Dumitrescu din regimentulŭ 6-lea, şi sĕ spue d-sea de câtă indignaţiune nu a fostŭ coprinsŭ la vederea acestuĭ odios spectacolŭ.

Écă în ce modŭ practică guvernulŭ libertatea votuluĭ şi cumŭ se respectă legea sub nobila *clică a ordineĭ*.

Vomŭ reveni.

Ion Dendrino.

[Alegĕtorulŭ liberŭ].

SCIRI DIN ŢERA

In judeţulŭ Muscelŭ a ploatŭ în ḑilele de 10, 11 şi 12 curentŭ, érŭ în cincĭ comune din plasa Podgoria a căḑutŭ piatră în mărime ca aluna, causândŭ stricăciuniĭ la vie şi pământurĭ.

Porumburile în genere suntŭ bune; grâulŭ şi orzulŭ se treeră.

La 14 Augustŭ curentŭ, unŭ mare cârdŭ de locuste aŭ venitŭ în judeţulŭ Buḑĕŭ, aşeḑêndu-se pe o suprafaţă de 15,000 pogóne.

In ḑiua de 15, s'a începutŭ isgonirea lorŭ cu mare activitate, alungându-se dupĕ unŭ teritoriŭ de 1,000 pogóne. La 16 s'a isgonitŭ după teritoriulŭ comunelorŭ Scurteştĭ, Mărăcineniĭ şi Ziliştea, care ocupă o suprafaţă de 10,000 pogóne. La 17, din causa curentuluĭ vêntuluĭ, locustele nu se putea ridica de câtŭ ca la o înălţime de 10 stânjenĭ şi căḑeaŭ josŭ, staţionându astŭ-felŭ pe teritoriulŭ comuneĭ Fundeniĭ şi pe o parte din alŭ comuneĭ Ziliştenca. S'a luatŭ tóte mĕsurile, dérŭ a fostŭ imposibilŭ de a le isgoni şi s'a procedatŭ la uciderea şi îngroparea lorŭ.

Ismail, 17 Augustŭ. In cursulŭ sĕptĕmâneĭ, ploĭ n'a urmatŭ; treeratulŭ s'a începutŭ, păşunatulŭ viteloruŭ se îndréptă şi va fi satisfăcĕtorŭ, porumbulŭ şi meiulŭ mergŭ bine, afară de acela atinsŭ de locuste; produsulŭ încă nu se cunóşte în totŭ judeţulŭ. Preţurile suntŭ cele următóre:

Grâulŭ, de la 70—85 leĭ chila.
Secara. de la 40—52 leĭ chila.
Orḑulŭ, 28 leĭ chila.
Porumbulŭ, 50 leĭ chila.

Bolgrad, 17 Augustŭ. — Timpulŭ favorabilŭ, treeratulŭ continue, porumbulŭ şi érba de păşune pe la localităţile neatinse de locuste suntŭ fórte bune; grâulŭ se vinde 90 până la 100 leĭ chila, secara 65—70 leĭ, orzulŭ 50—55 leĭ, porumbulŭ 55—60 leĭ, ovĕzulŭ 45—50 leĭ chila.

Tecuciŭ, 18 Augustŭ. In cursulŭ acesteĭ sĕptĕmâniĭ a ploatŭ parţialŭ; recolta porumbuluĭ se speră abondentă, pe unele locurĭ bântuită de locuste venite acumŭ din noŭ, pâinea albă aprópe strînsă, eamaşurile îndreptate,

Preţurile productelorŭ suntŭ: grâulŭ 60 leĭ chila, secara 30 leĭ chila, porumbulŭ 28 leĭ chila, orzulŭ 30 leĭ chila, ovĕzulŭ 30 leĭ chila, şi rapiţa 65 leĭ chila.

(*Monitorulŭ*).

DIVERSE

Scrisorile dupĕ totă globulŭ. Unŭ ḑiarŭ germanŭ dă următórele amĕnunte statistice asupra scrisorilorŭ cari circulă anualŭ în tóte ţĕrile.

Circulaţiunea scrisorilorŭ espediate prin postă coprinde aprópe 3 miliarde 300 miliône de scrisorĭ pentru globulŭ întregŭ, adică 100 pe secundă séŭ 3 pentru unŭ individŭ. Greutatea totale a acestoruŭ scrisorĭ este de 33 miliône kilograme.

Hârtia scrisorilorŭ desfăşurată arŭ acoperi o suprafaţă de 8 mile geographice patrate, aprópe întréga suprafaţă a principatuluĭ de Schomburg-Lippa. Din aceste 3,300 miliónc de scrisorĭ, 490 miliône circulă în ţĕrile carĭ aŭ luatŭ parte la tratatulŭ internaţionalŭ. Pentru a regula acordulŭ a 50 de administraţiunĭ postale, carĭ esistă, a trebuitŭ 1000 de conventiuniĭ postale. Pentru a se substitui acestoruŭ multiple şi contradictoriĭ convenţiuni, nesce regulĭ uniforme, s'a făcutŭ congresulŭ de la Berna din 1874; elŭ a pusŭ basa unuĭ reglementŭ unicŭ pentru tóte ţĕrile civilisate, reglementŭ, care, simplificândŭ şi ameliorândŭ formalităţile, reduce într'unŭ modŭ considerabilŭ cheltuelile administraţiunilorŭ.

* * *

Secta Săltătoriloruŭ. O sectă de care vorbesce fórte mult ḑiarele este acea din Rusia a *săltătoriloruŭ* alŭ căruia cultŭ se resumă in extase, în convulsiunĭ, danţurĭ mystice şi mortificaţiunĭ violente şi neauḑite. Unŭ bĕtrânŭ ţeranŭ din cerculŭ de la Tambow este marele pontifice alŭ acesteĭ secte. Reputaţiunea sea e întinsă în tótă Rusia, şi peregrini curgă la el din tóte părţile, în statul Uwarwe, unde locuesce. O trupă de pelerinĭ se întorceaŭ de la Uwarowe maĭ maĭ ḑilele trecute, într'o stare de estremă agitaţiune; de odată unulŭ din eĭ declară că e Isusŭ-Christosŭ; o femeă strigă la minutŭ că e sânta Barba. Pelerini se oprescŭ, se desbracă de vestimênte şi începŭ unŭ adevăratŭ sabatŭ de fermecătoriĭ, isbindu-se şi muşcându-se ca vechiĭ flagelanţĭ. In fine, eĭ iaŭ o femeă, o légă de rótă uneĭ trăsurĭ, cari o sfâşiă în bucăţĭ şi îşĭ urméḑă calea!!!

* * *

Militarulŭ philosophŭ. Fiulŭ comandantuluĭ B... va da esamenŭ de bacalaureatŭ peste câte-va ḑile.

Părintele sĕŭ îlŭ întrébă se véḑă ce sciă.

—Sĕ vedemŭ, ce aĭ învĕţatŭ din philosophiă?

— Multe...psycologia...

— Ce lucru e asta?

— Studiulŭ facultăţiloruŭ spiritului, cari suntŭ în ţnumĕrŭ de treĭ: sensibilitatea, inteligenţa şi activitatea.

—Activitatea, ḑise militarulŭ care începuse sĕ adórmă, ce'aĭ învĕţatŭ asupra eĭ.

— Că depinde de voinţă.

— Ce ḑicĭ? strigă comandentulŭ: profesori carĭ te învéţă suntŭ nesce proştĭ; *activitatea nu depinde de câtŭ de ministeriulŭ de resbelŭ.*

* * *

Colosalŭ!! Usina Krupp trimite la esposiţiunea din Philadephia unŭ tunŭ monstru care cântăresce singurŭ 110,000 livre. Basele séle 80,000 şi manivela 50,000.

ULTIME SCIRĬ

Perpignan, 29 Augustŭ. Scirile de la Seo d'Urgel constată că garnisóna carlistă din citadelă a defilatŭ aḑĭ înaintea trupeloruŭ alphonsiste, Lizaraga, în uniformă de general, şi episcopulŭ d'Urgel în sutană roşiă, mergeaŭ în capulŭ armateĭ; aŭ fostŭ fórte bine primiţĭ de Jovellar, generalulŭ alphonsistŭ.

Madrid, 28 Augustŭ. (*Oficialŭ*). Ambasadorulŭ Germanieĭ a felicitatŭ aḑĭ guvernulŭ luĭ Don Alphons de coprinderea citadeleĭ Seo d'Urgel.

Florenţa, 30 Augustŭ. *La Nazione* anunciă că sănĕtatea luĭ Garibaldi la Caprera este fórte sdruncinată, din causa unoruĭ lucrărĭ obositóre pe carĭ Garibaldi le-a terminatŭ.

Viena, 30 Augustŭ *Corespondenţa politică* anunciă că D-nulŭ Devienne, care fusese numitŭ representantŭ alŭ Francieĭ în comisiunea consulară a Herzegovineĭ, este înlocuitŭ de D-nulŭ Dozon, fostŭ viceconsulŭ alŭ Albanieĭ şi actualŭ consulŭ la Mostar.

Acelaşŭ ḑiarŭ spune că Montenegru dupe nesce concesiunĭ ce i-a făcutŭ Pórta, s'a legatŭ a ţine neutralitatea.

INTERNATULU LIBERTATEA.

DIRIGIATŬ DE D-NU PETRE S. TRAJAN.
Suburbia Negustoriĭ, Str. Domniţeĭ N. 7.

Anunţă Onor: Publicu că cursurile pentru clasele Primare voruŭ începe la 18 Augustŭ regulatŭ.

Se face cunoscutŭ asemenea că s'a înfiinţatŭ şi clasa I Gymnasială în Internatŭ. Cursurile voruŭ începe regulatŭ la I Septemvrie. Érŭ eleviĭ se primescŭ de la 18 Augustŭ.

Profesoriĭ suntŭ publicĭ de Gymnasiŭ. Direcţiunea face cunoscutŭ că a înfiinţatŭ şi scóla de Asilŭ, menită a primi în sînulŭ sĕŭ micĭi copiĭ de la 4-6 anĭ.

S'a angagiatŭ o Dómnă cu cunoscinţe speciale de aceste systeme care va dirige acéstă scólă şi unŭ pedagogŭ asemenea.

Detaliurĭ se vĕḑŭ în Programa care s'a mpărţitŭ. Asemenea se potŭ lua informaţiunĭ de la Direcţia Internatuluĭ în tóte ḑilele de la orele 9. A. M. până la orele 4. P. M.

BIBLIOGRAFIE

A eşitŭ de sub tiparŭ şi se află de vêndare la tóte librăriele din Capitală şi la administraţiunea ḑiaruluĭ *Pressa*: **Conventiunea Comercială cu Austro-Ungaria**, (textŭ Românŭ şi francesŭ, după textulŭ oficialŭ şi corectatŭ după originalele aflate la onor. Ministerŭ de esterne), însoţită de espunerea de motive a d-luĭ Ministru de esterne, de raporturile delegaţilorŭ din Cameră şi din Senat, precum şi de maĭ multe discursurĭ ţinute în Cameră cu ocasiunea discuţiuneĭ acesteĭ Convenţiiunĭ.

Preţulŭ 2 leĭ nouĭ.

Administraţia *Presseĭ*.

INSTITUTULU VACCINAL

Direcţiunea : strada Pitar-Moşiu No. 5

Vacinaţiunĭ şi Revaccinaţiunĭ cu **Vaccin animal. Astă-ḑi Duminică 24 Augustŭ şi mâine Luni 25 Augustŭ**, la orele treĭ p. m. precise.

Director **Dr. Vlădescu.**

www.dacoromanica.ro

CĂLĂUZĂ PRACTICĂ

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Uă combinatiune speciale ne permite a indica publicului căte-va din medicamentele francese mai multu pretiute in lumea intrégă şi preparate la Paris suptu supraveghierea inventatorilorŭ. Toţi sciu cu ce ingrijiri minutióse se prepară medicamentele in Francia. Reputatiunea acestorŭ producte şi vindarea lorŭ considérabilă aŭ datŭ nascere la unŭ mare numĕrŭ de imitatiuni adesea reŭ preparate şi carĭ suntŭ unŭ pericolŭ pentru sănătatea publică. Sfătuimŭ decĭ pe cumpĕrătorĭ a se adresa la casele indicate in josulŭ acestui avisŭ, aceste case vându producte cumpărate directŭ inventatorilorŭ Francesĭ.

INSOMNIE. — Insomnia este in genere causată séu de viue durérĭ, ca in casurile de podagră, rumatisme, nevralgiĭ, răniĭ, colice, durerĭ, de dintĭ, etc., séu de preocuparĭ morale, séu de escitatiunea causată prin furtunĭ şi marĭ căldurĭ, — Siropulŭ de chloral de Follet la dosa de una séu doue lingure de ciorbă, intrunŭ pătrarŭ de paharŭ cu apă, dă in cateva minute unŭ somnŭ linistitŭ şi naturale carĭ readuce puterile bolnavului şi facilită vindecarea. — Are uă actiune miraculósă asupra tusiĭ care fatigă atatŭ de multŭ pe bolnavĭ patimaşĭ de bronşite şi phthisie.

Nu s'arŭ puté prea multŭ atrage atentiunea generale asupra acestui medicamentŭ care arŭ trebui se se găséscă in tóte familiele pentru momentulŭ de trebuintă, căcĭ se pôte afirma că acela care a usatu uă dată de dansulŭ voesce in totŭ-déuna se aibe la dănsulŭ uă sticluţă de **Siropu de Chloral de Follet**, atătŭ efectele séle suntŭ repede şi miraculóse.

DURERI DE STOMACU — Maĭ tóte maladiele de stomacŭ, carĭ facŭ digestiunea atătŭ de penibile şi de dificile suntŭ tămăduite prin intrebuinţarea **carbunelui lui Belloc** care se ea la mâncarĭ suptŭ formă de prafŭ séu de pastiliă. Acestŭ medicamentŭ a devenitu populare in Francia pentru curarisirea acestorŭ morburĭ. **Carbunele lui Belloc** a primitŭ in 1849, aprobatiunea Academieĭ din Paris.

NEVRALGII MIGRENE — Tratamentulŭ celŭ maĭ eficace, şi celŭ maĭ repede consistă in a lua intr' uă lingură de apă doue séu treĭ **perle de essenta de terebenthina ale doctorelui Clertan**. De optu din ţece orĭ uşurarea se produce in căte-va momente. Essenţa de terebenthină avându trebuinţă d'a fi distilată şi purificată cu uă minutiósă ingrijire şi marĭ precautiunĭ, se se pădéscă de contrafacerĭ carĭ arŭ puté fi vătămătóre şi se se céră pe sticluţă semmnătura **Clertan.**

VERME SOLITARIU — Vorbind de Kousso, profesorele Bouchardat ţice in formulariulŭ seŭ : « Este celŭ maĭ bunŭ remediŭ contra vermelui solitariŭ, daru trebue ca se se stie sicurŭ origina sa; doctorele Trousseau m'a asicuratŭ că de maĭ multe orĭ Koussoulŭ de próstă calitate produsese otrăvirĭ.

Pe d'alta parte, profesorĭ Trousseau şi Pidoux spunŭ in tractatulŭ lorŭ de therapeutică : « Prafulŭ de Kousso are uă savóre nauseabondă care face administratiunea sé dificile. Unŭ pharmacistŭ din Paris, **D. Mentel** a avutŭ idea de a granula Koussoulŭ cu zaharŭ. Pregatitŭ astu-felŭ, koussoulŭ este lesne de luatŭ, chiarŭ de copiĭ.

Koussoulu granulatu de Mentel este garantatŭ de 1ma calitate.

AFECTIUNILE DE PEPTU (bronsita, phthisia, dureri de gatu). — Pentru tratamentulŭ acestorŭ bóle, remediulŭ celŭ maĭ eficace, celŭ maĭ usitatŭ, şi celŭ care costă maĭ pucinŭ, este **Gudronulu lui Guyot**. Se ea in dosa d'uă linguriţa de dulcéţa intr'unŭ paharŭ de apă séu de vinŭ, de maĭ multe orĭ pe ţi. A se feri de multŭ numerósele imitărĭ.

D. Guyot prepară asemenea capsule rotunde de grosimea unui hapure carĭ conţinŭ gudronŭ de Norvegia purŭ de prima alegere. Aceste capsule de **Gudronulu lui Guyot** se eaŭ la mâncare şi potŭ inlocui apa de gudronŭ. Acestŭ din urmă productŭ trebue se fie cu totulŭ specialŭ recomandatŭ persónelorŭ suferindŭ de bronşite, de phthisie şi de guturaiurĭ vechĭe.

In aceste feluri de bóle esistă de multe orĭ uă tusă care obosesce bolnavulŭ şi' lŭ impedică d'a dormi. A se lua séra **Sirop de Chloral de Follet**, intr'unŭ paharŭ d'apă, cea ce dă unŭ somnŭ linistitŭ, şi binefăcatorŭ.

FRIGURI — Cându unŭ accesŭ de friguri este de tăiatŭ repede, trebuesce a se recurge la sulfatulŭ de quinină. Acestŭ medicamentŭ are unŭ gustŭ nesuferitu care face luarea sa dificile. Doctorele Clertan a parvenitu se infăşure sulfatulŭ de quinină intr'uă invelitóre de gelatină transparentă şi fórte supţire. **Perlele de sulfatu de quinina ale lui Clertan** suntŭ de grosimea unui hapure şi se eaŭ lesne fără a lăsa nicĭ unŭ gustŭ. Invelitórea se disolvă in stomacŭ şi medicamentulŭ lucrésă repede. Acestŭ productŭ aduce marĭ servicie făcând lesne pentru toţĭ luarea unuĭ remediŭ atătŭ de utile.

Când este vorbă de friguri vechĭ, périodice şi persistente va trebui se se renunţe la sulfatulu de quinină care in zadarŭ obosesce stomaculŭ, şi se va recurge la **vinulu de Quininum Labarraque**. Acestŭ medicamentŭ, aprobatŭ de Academia de Medicină din Paris, contine in proportiunĭ fixe şi invariabile tóte elementele utile conţinute in quinquina. In ţerrile unde domnescŭ frigurile elŭ este, celŭ maĭ sicuru preservativŭ. Ajunge d'a se bea unŭ păhăruţu in fiecare diminéţă.

ANEMIE, SLABICIUNEA SANGELUS, PALIDE COLORI — Aceste hapurĭ ale lui **Vallet** suntŭ unulŭ din celle maĭ bune feruginóse, a se da persónelorŭ slabe, junelorŭ fete şi convalescenţilorŭ. Aceste hapurĭ aŭ obţinutu aprobarea Academieĭ de Medecină din Paris, cea ce trebue se le recomande la increderea bolnavilorŭ. A se păzi de numerósele contrafacerĭ séu imitărĭ ş'a se esige pe eticheta semnĕtura lui **Vallet**.

Celorŭ carĭ aŭ dificultate a lua aceste hapurĭ, se pôte recomanda **siropulu de Phosphatu de Feru de Robiquet**, care şi elŭ a obtinutu aprobatiunea atătŭ de rară a Academieĭ de Medecină din Paris.

DIGESTIUNI DIFICILE (DURERĬ DE CAPU, AMETÉLA). — A inghiţi doue séu treĭ **Perle de Ether ale Doctorelui Clertan**, intr'uă lingură de apă, efectŭ maĭ immediatŭ.

PURGATIVE. — Numĕrulŭ purgativelorŭ este considerabile ; printre ele, un mare numerŭ suntŭ atătŭ de violente şi active că adesea producŭ inflamatiunĭ in stomacŭ s'in intestine. — **Prafulu lui Rogé** cu citratu de magnesie, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris este de sicurŭ purgativulŭ prin escelinţă. — Ajunge d'a se disolve uă sticluţă intr'uă sticlă séu uă jumătate sticlă de apă pentru a obţine indată uă limonadă d'unŭ gustŭ agreabile care curăţă certamente şi fără a ocasiona nici unŭ accidentŭ.

Nu este medicamentŭ care se fi fostŭ atătŭ de contrăfăcutŭ ca **Prafulu lui Rogé**. S'a şi constatatŭ că unele din acele contrafacerĭ nu continea citratŭ de magnesie de şi era indicatŭ pe eticheta. Cumpărătorulŭ va trebŭi decĭ se céră ca eticheta se pórte semnatura Rogé şi ca sticluţa se pórte la fiecare estremitate uă pecete cu litere in patru colorĭ. Acésta este marca de fabrică a inventatorelui.

GUTURAIURI, TUSE, GRIPE. — De la 1820, **Pasta Regnauld**, ţine celŭ d'anteiŭ rândŭ printre pectorale. Voga sa universale are doue motive ; ca tine maĭ ânteiŭ la gustulŭ seŭ agreabile şi la eficacitatea sa, s'apoĭ la lipsa de opium cea ce o face cu totulŭ inofensivă.

CONVALESCENTE. — **Quinium Labarraque** de care deja s'a făcutŭ mentiune pentru tratamentulŭ frigurilorŭ este tonicŭlŭ şi reparatorulŭ prin escelintă, acestŭ vinu d'uă eficacitate incomparabile, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris, aduce cele maĭ marĭ servicie convalescenţilorŭ, persónelorŭ slabe şi epuisate, femeilorŭ carĭ se scolă din laudiă, tinerelorŭ fete carĭ se formésă şi se desvoltă cu anevoinţă, ş'in fine bătrînilorŭ slabitĭ prin vărstă.

TEMPERAMENTE SLABE, PHTHISIE, RACHITISMU. — A se lua in fie-care ţi cate-va lingure de **Oliu de ficatu de Morunu alui Berthé.** Acestŭ oliu de ficatŭ de morunu este singurulŭ care a obţinutŭ aprobatiunea Academieĭ de Medecină din Paris. — Elŭ este garantatŭ cu totulŭ purŭ, cea ce este d'uă mare importanţă cand se scie că cele mai multe oliurĭ din comerciu suntŭ mestecate cu oliurĭ de totŭ-felulŭ.

DIARRHEE-COLERINE. — Celu maĭ bunŭ remediu este de sicurŭ suptu-nitratulŭ de bismuth, darŭ acestŭ medicamentŭ fiindŭ destulŭ de greŭ de luatŭ, este bine a se da preferinţă **Bismutului granulatu alui Mentel.** Copiĭ chiarŭ 'lŭ eaŭ ca bombóne, pentru gustulŭ seŭ de zaharŭ.

DENTITIUNEA COPIILORU. — Pentru a facilita dentitiunea, a preveni convulsiunile şi rachitismulŭ la copiĭ nimicŭ maĭ bunŭ ca **Osteina Mouriès** care este uă combinatiune de phosphatŭ de calce şi de albuşŭ de oue. Acestŭ productŭ suptŭ formă de grişiu se prepară ca ciorbă in lapte séu zémă de carne. Fie-care sticluţă este insoţită d'uă mică mesură care indică dosa.

Acestŭ medicamentŭ a fostŭ aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris.

Osteina Mouriès conlucrand intr'unŭ modŭ activŭ la formarea şi la nutritiunea sistemului ososŭ, va fi cu utilitate administrată in casurile de fracturĭ şi de rachitismŭ.

DENTIFRICE. — Sunt atătea bóle de dinţi şi de gură causate prin intrebuintarea unui dentifrice preparatŭ intr'unŭ modŭ contrariŭ sciinţeĭ că convine se damŭ aci locŭ questiuneĭ dentifricelorŭ.

D. Pelletier, membrŭ alŭ Academieĭ de Medecină din Paris dupe ce a adusŭ unŭ iminentŭ serviciu umanităteĭ descoperind sulfatulŭ de quinină, voi se se ocupe şi cu igiena gureĭ, aducand in această lucrare tóte cunoscintele séle sciinţifice.

Elŭ recunoscu că alteratiunea dintilorŭ provenea prea desŭ din intrebuintarea dentifricelorŭ inventate până atuncĭ şi aceasta pentru că acele producte eraŭ maĭ in totŭ-dé-una acide, lucru contrariŭ principelorŭ sciinţeĭ. D. Pelletier compuse atuncĭ doue dentifricie, unulŭ solide, altulŭ liquide, oferind tóte garantiele dorite pentru intreţinerea gureĭ.

Odontina Pelletier este uă pastă móle asupra carăia se trece usorŭ peria umedă, ea dă dinţilorŭ culóra albă cautată, fără a altéra nicĭ uă dată emaliulŭ lorŭ.

Elixirulu odontalgicu de Pelletier fortifica gingiele parfumă gura şi scóte mirosulŭ lăsatŭ de ţigărĭ. Este destulŭ a se vărsa căte-va picături intr'unŭ pacharu cu apă pentru a da unŭ parfumŭ suave.

Aceste doue dentifricie previnŭ numeróse durerĭ de dinţĭ. Numele şi positiunea sciinţifică a inventatorelui lorŭ suntŭ uă garantiă de perfectiunea lorŭ.

Uă instructiune detaliată insoţesce fie-care din productele aci susŭ indiçate.

DEPOSIT IN BUCURESCI *la d-nii Appel şi C-nia. Rissdŏfer, Schmettau, farmacistulŭ Curţii; ĕră în Ploieşti la d-nii Rudolf Schmettea (la Michaiŭ Bravulŭ).*

PASTA EPILATORIA. Distruge orĭ-ce tulee importune după obraţŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ. DUSSER, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacques Rousseau No. 1,* Paris.

Girante responsabile, Dumitru Ilristea. Tipografia Naţională, Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ Nr. 24

www.dacoromanica.ro

MARȚI, 26 AUGUSTU 1875 — Unu numĕrŭ 10 Bani — BUCUREȘCI ANUL V No. 1021

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoțitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă și articolii nepublicați se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiuni și reclame, Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mica pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ și reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la Domnu Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, se adresa la Typ. Națională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Kragujevatz, 3 Septembre.—Președintele consiliuluĭ de ministriĭ, d. Stefanovitz, a anunciatŭ în Skupcină formarea nouluĭ cabinetŭ, care a fostŭ primitŭ cu aclamațiunĭ pentru principele Milan.

Ziarulŭ *Politische Correspondenz* află că comisarulŭ estraordinarŭ alŭ Porțiĭ, Serverpașa, va sosi aĭcĭ la Mostar.

Membriĭ comisiuniĭ consularie plécă aĭcĭ din Ragusa și vorŭ sosi la Mostar totŭ astădĭ, 3 Septembre.

Acelașĭ ziarŭ, dându amĕnunte despre lupta întêmplată în ziua de 30 Augustŭ la Kasaba, zice că insurginții arŭ fi fostŭ victorioșĭ, pe cându Turciĭ arŭ fi suferitŭ perderĭ însemnate.

Totŭ *Politische Correspondenz* anunciă, după scirile ce are din Belgrad, că guvernulŭ serbŭ ia marĭ mĕsurĭ militare pentru a 'șĭ apăra fruntăriele țĕreĭ.

BUCUREȘCI, 25 AUGUSTU

Miniștriĭ de nópte aĭ Principeluĭ Carol, înspăimêntațĭ de puternica voce a adevĕruluĭ susținutŭ cu curagiŭ de ziarele independinte din țéră, s'aŭ năpustitŭ cu tótă furia posibilă asupra redactorilorŭ lorŭ carĭ caută a combate faptele neomenóse și arbitrare ale regimuluĭ. Numeróse procese de presă s'aŭ intentatŭ în contra spirituluĭ Constituțiuneĭ; nemărginite și variĭ persecuțiunĭ se dirigŭ în contra tutorŭ acelora carĭ, abstrecțiune făcêndŭ de interesele lorŭ materiale și caracterulŭ feroce alŭ celorŭ de la putere, daŭ concursulŭ lorŭ, fie prin presă séŭ cuvêntŭ, mareĭ cause a națiuneĭ.

Se scie că presa, în orĭ ce statŭ, are sublima misiune de a areta guvernanților adevĕrata cale pe care trebue sĕ mérgă conformŭ intereselorŭ națiuneĭ, de a propaga principiele ce suntŭ conforme progresuluĭ și aspirațiunilorŭ naționale, și de a combate vițiele din orĭ ce parte a societățiĭ arŭ veni ele. Unŭ guvernŭ care tentédă, ca celŭ actualŭ, a întórce presa de la adevĕrata sea misiune, prin fondarea ziarelorŭ salariate, séŭ prin persecutarea celorŭ independinte, probédă cu suficiență și în modŭ nediscutabilŭ că se află într'o decădere morală absolută și că dominațiunea sea, susținută de bande și corupțiune, este în ajunŭ de a dispare prin însășĭ puterea factice pe care se rédimă.

Intradevĕrŭ, nu prin persecuțiunĭ neomenóse se convingŭ consciințele; nu prin destituirea celorŭ maĭ integriĭ funcționarĭ chiarŭ — sub cuvêntŭ că arŭ fi profesându cutare séŭ cutare principiĭ, séŭ că arŭ fi calaborându la ziarele independinte(*)—se susține unŭ guvernŭ basatŭ pe anarchiă și în contra căruia națiunea strigă necontenitŭ. Nu, Domnĭ Ministriĭ; destituirile funcționarilor oneștĭ și probĭ, pentru motive de felulŭ acestora, vĕ degradă arĕtându națiuniĭ neputința în care vĕ aflați și pasiunea cu care urmăriți pe ceĭ ce vĕ demască actele antinaționale și arbitrariĭ; aveți la dispositiune judecătorĭ servilĭ cu carĭ puteți — orĭ cându veți voi — a aresta pe ziariștiĭ ce nu vĕ placŭ, dérŭ în toți acești bărbați independinți veți afla luptătorĭ energicĭ carĭ nu vorŭ înceta unŭ singurŭ momentŭ de a vĕ urmări pasŭ cu pasŭ pe tóte căile ce percugeți, spre a vĕ înfiera cu sigiliulŭ străinismuluĭ ce protegiațĭ.

Unŭ cetățianŭ persecutatŭ, unŭ ziaristŭ trimisŭ în temniță pentru gustulŭ unuĭ ministru séŭ alŭ unuĭ jude instructorŭ care, cându îĭ convine, învéță în cabinetulŭ sĕŭ pe *preveniții favoriți — fie chiarŭ pentru delicte de presă — respunsurile ce trebue sĕ dea la interogatorŭ*, facŭ sĕ apară nouĭ adversarĭ, uniĭ maĭ decișĭ de câtŭ alțiĭ a lupta cu tăriă în contra abusurilorŭ, în contra celorŭ ce protegŭ pe banditĭ și pe criminalĭ; și cându aceste manopere meschine ale celorŭ de la putere ajungŭ a se resfrânge asupra întregeĭ țĕrĭ, atuncĭ, vaĭ acestorŭ nenorociți tiranĭ ce credŭ că se potŭ susține prin falsificarea legilorŭ și a voinței poporuluĭ opresatŭ și batjocoritŭ!

Nu sciŭ óre tóte acestea învețațiĭ noștriĭ guvernanțĭ? Nu aŭ înaintea ochilorŭ istoria care le spune că despoțiĭ ce sugrumă consciința și libertatea sântă a cugetăreĭ, disparŭ la cea d'ântêiŭ manifestare a voinței poporuluĭ, întocmaĭ ca întunereculŭ nopțiĭ la aparițiunea radelorŭ grandióse ale sóreluĭ? Décă sciŭ acestea, pentru ce persecută pe ziariștiĭ independinți, și vexédă presa ce'ĭ combatŭ? Pentru care cuvêntŭ aplică cu atâta furiă arestulŭ preventivŭ în delicte de presă, cându Constituțiunea îlŭ desaprobă? Noĭ credemŭ că falșiĭ apĕrătorĭ aĭ ordineĭ și aĭ adevĕrateĭ stabilități, facŭ aceste fapte degradătóre numaĭ pentru că rațiunea e aprópe de a'ĭ părăsi cu totulŭ, și pentru că pasiunea și vana ambițiune a uneĭ puteri factice, îĭ oprescŭ de a cugeta maĭ maturŭ asupra consecințelorŭ ce potŭ decurge din procedările ridicole și ilegale ce întrebuințézĕ.

Pentru că vorbimŭ despre delictele de presă și de judecătoriĭ instructorĭ cu douĕ morale, ne permitemŭ a reveni aĭcĭ asupra uneĭ grave cestiunĭ ce țintesce la libertatea cuvêntuluĭ și a presiĭ, adică asupra arestațiuneĭ ilegale a D-luĭ Basarabescu, redactorulŭ ziaruluĭ *Poporulŭ*.

Se scie că suntŭ vre-o douĕ zecĭ de zile de când prea onorabilulŭ jude instructorŭ *Cairŭ*, voindŭ a da probe de înaltŭ și devotatŭ apărătorŭ alŭ Principeluĭ Carol de Hohenzolern, a trimisŭ în temnița de la Văcărescĭ pe D-lŭ Basarabescu, pentru că acesta arŭ fi ofensatŭ persóna Domnitoruluĭ, printr'o comparațiune a dinastieĭ cu nesce lucrurĭ ne curate. Invețatulŭ judecătorŭ, nu numaĭ că a găsitŭ necesarŭ a urmări cu o furiă demnă de regimulŭ actualŭ pe autorulŭ pretinseĭ comparațiunĭ, déră încă a crezut necesarŭ a respinge liberarea provisoriă a deținutuluĭ, printr'o ordonanță încheiată de D-sea în unire cu D-lŭ procurorŭ Budișteanu.

Nu vomŭ maĭ discuta aci ilegalitatea arestuluĭ preventivŭ în materiă de presă, interdisŭ de Constituțiunea din 1866; vomŭ întreba numaĭ pe D-lŭ Gregoriŭ Cairŭ, devotatulŭ regimuluĭ ordineĭ, pentru ce atâta rigurositate cu unŭ ziaristŭ în contra căruia nu esistă nicĭ chiarŭ probele necesariĭ, că elŭ arŭ fi autorulŭ articoluluĭ încriminatŭ? Pentru ce ține arbitrarŭ arestatŭ unŭ cetățianŭ, cându în contră'ĭ nu esistă nicĭ cea maĭ mică umbră de culpabilitate?

Domnulŭ Cairŭ, a căruia dosă de capacitate publiculŭ imparțialŭ o scie, spre a posa în mare inteligentŭ și abilŭ descoperitorŭ alŭ tutorŭ crimelorŭ esistente și neesistente, se năpustesce asupra D-luĭ Basarabescu, îlŭ ia dreptŭ autorŭ alŭ unuĭ articolŭ, a căruia paternitate nu s'a probatŭ cu nimicŭ, și spre a satisface dorința ministrilorŭ, în speranța vre uneĭ recompense viitóre, îlŭ internédă la penitenciarulŭ Văcărescĭ.

Care suntŭ în adevĕrŭ probele pe carĭ se basédă D-lŭ Cairŭ când răpesce libertatea Redactoruluĭ de la *Poporulŭ*? Nimicŭ altŭ de câtŭ o simplă declarațiune a girantuluĭ, smulsă în urma arestăriĭ la Poliție, că D-lŭ Basarabescu este autorulŭ articoluluĭ încriminatŭ; nicĭ o probă alta nu se află în dosarŭ, nicĭ o depositiune a tipografilorŭ, séŭ a vre uneĭ alte persóne care sĕ vie a confirma cele zise de girantŭ, și nicĭ o urmă de manuscriptŭ alŭ articoluĭ în cestiune. Apoĭ pe o simplă afirmațiune a unuĭ individŭ care, în casulŭ de față este însușĭ prevenitulŭ, este raționalŭ, logicŭ și legalŭ a se aresta unŭ cetățianŭ? Nu sciă priceputulŭ judecătorŭ Cairŭ, că tóte principiele de dreptŭ penalŭ nu admitŭ ca probă suficientă de culpabilitate numaĭ simpla declarațiune a prevenituluĭ care, în dorința legitimă de a se sustrage pe sine de la penalitate, póte arunca culpa asupra orĭ-cuĭ îĭ va eși înainte? Unde a pututŭ învĕța D-lŭ Cairŭ strania teoriă ce profesédă, și în ce tractatŭ de dreptŭ a putut'o găsi? Amŭ dori sĕ scimŭ acésta, căcĭ altŭ-felŭ suntemŭ induși a crede că ea nu póte esista de câtŭ în vasta inteligință a acelora carĭ tindŭ, prin faptele lorŭ ilegale, a obține favórea ministrilorŭ ce resplătescŭ cu abundență servilismulŭ celŭ maĭ degradătorŭ.

Onorabilulŭ jude Cairŭ, în ordonanța sea de respingere a cereriĭ de liberare provisoriă, dupe ce afirmă că instrucțiunea e terminată, se sprijină pe douĕ considerante puerile, adică, pe téma că D-lŭ Basarabescu va fugi, disparându de sub rigórea legilorŭ, și pe cuvêntulŭ că D-sea arŭ putea fi condamnatŭ la o amendă de 10,000 leĭ noĭ.

Primulŭ considerantŭ e absurdŭ și cade de sine, de óre-ce D-nulŭ Basarabescu a probatŭ că are încredere în justiția țĕreĭ, presentându-se fără întêrdiere îndată ce a fostŭ chiămatŭ la instrucțiune, érŭ secundulŭ ne dă cea maĭ patentă probă că D-nulŭ Cairŭ și D-nulŭ procurorŭ Budișteanu nu aŭ nicĭ cea maĭ mică ideiă de legea ce suntŭ chiămați a aplica, de óre-ce ea nu prescriă în art. 399 din codulŭ penalŭ de câtŭ o amendă de 5,000 leĭ și nicĭ de cum de 10,000, cum afirmă învețațiĭ judecĕtorĭ aĭ D-luĭ Lahovary.

Dérŭ décă D-nulŭ Cairŭ cunósce totŭ atâtŭ de puținŭ legea ca și miserabila positiune în care se află arestulŭ justițieĭ unde, dupe expre-

(*) Domnulŭ Stelianŭ Dumitrescu, grefierŭ alŭ unuia din judecătoriĭ de instrucție de la tribunalulŭ de Ilfov, a fostŭ destituitŭ pentru cuvêntŭ că colabora la acestŭ ziarŭ.

www.dacoromanica.ro

siunea D-séle propriă, trimite, *spre păstrare*, pe preveniţi, este celŭ puţin D-sea logicŭ? Putemŭ respunde cu sicuranţă negativŭ, îndată ce ne vom aminti că totŭ D-sea a fostŭ chiămatŭ sĕ instruiască procesulŭ de calomniă prin presă alŭ D-luĭ H. Racotă, amiculŭ intimŭ alŭ D-luĭ Boerescu, şi că de şi faptulŭ a fostŭ constatatŭ până la evidenţă ca aparţinêndŭ D-luĭ Racotă, totuşĭ logiculŭ judecĕtorŭ a admisŭ că nu e raţionalŭ a i-se aplica arestulŭ preventivŭ. Apoĭ décă este aşia, pentru ce nu a procedatŭ în acelaşŭ modŭ cu D-nulŭ Basarabescu? De ce pentru unulŭ e anti-constituţionalŭ arestulŭ preventivŭ în delicte de presă, şi pentru celŭ-l'altŭ constituţionalŭ? Nu cum-va pentru că primulŭ e rudă cu unŭ ministru, érŭ secundulŭ nu?

Procedarea D-luĭ Cairŭ dérŭ e din tóte puntele arbitrară şi lipsită de orĭ-ce umbră de logică; D-sea a voitŭ ca cu orĭ-ce preţŭ, printr'o rea apĕrare a ilustreĭ nóstră dinastiĭ, sĕ trécă la nemurire ca şi colegulŭ D-séle, D-lŭ Ciuleĭ, cunoscutŭ de tótă lumea prin vestitele procese din timpulŭ nenorocitelorŭ operaţiunĭ electorale

Acésta este justiţia de açĭ în nenorocita Românià. Aceştia suntŭ judecĕtoriĭ chiămaţĭ a înfiera crimele şi a protege pe ceĭ inocenţĭ!

Çiarele străine de la 1 septembre publică următórea telegramă din Berlin:

«Comitetulŭ consiliuluĭ de supraveghiare alŭ companieĭ căilorŭ ferate române, anunţă că elŭ nu póte priimi condiţiunile ce pretinde guvernulŭ românŭ pentru a sancţiona convenţiunea încheiată cu elŭ.

«Se sciă că acéstă cóndiţiune consistă în cedarea uneĭ părţĭ a linieĭ ferate guvernuluĭ românŭ. Comitetulŭ consiliuluĭ de supraveghiare a otărîtŭ, în consecinţă, de a reclama din noŭ de la guvernulŭ românŭ *esecutarea* convenţiuneĭ, şi de a solicita de la ministru de esterne alŭ Germanieĭ sprijinulŭ sĕŭ în aceste demarşe.»

Se sciă că guvernulŭ românŭ a venitŭ în cameră şi a cerutŭ 63 milióne ca sĕ le dea nemţilorŭ carĭ ne-aŭ maĭ furatŭ, cu modŭ de împrumutare. Câţĭ-va deputaţĭ din majoritate, indignându-se chiarŭ eĭ de acéstă cutesanţă a miniştrilorŭ, s'aŭ opusŭ şi aŭ priimitŭ amendamentulŭ D-luĭ Menelas Ghermany, prin care se cerea ca unŭ numerŭ de chilometre din calea ferată, echivalentŭ cu suma, se rĕmâe în proprietatea statuluĭ românŭ chiarŭ de îndată.

Acésta este convenţiunea care nu place nemţilorŭ şi contra căria cere intervenţiunea, pe motivulŭ că *arŭ avea o convenţiune cu guvernulŭ românŭ în acéstă privinţă*!

După mărturisirea nemţilor dérŭ, guvernulŭ românŭ a maĭ făcutŭ o crimă, încheindŭ convenţiunĭ cu străiniĭ; fără consimţimêntulŭ niciĭ alŭ naţiuneĭ, niciĭ chiarŭ alŭ chemaţilorŭ luĭ, puindŭ naţiunea română în posiţiune de a fi ameninţată cu abdicarea şi invasiunea!

Norocire că, pe câtŭ aflămŭ din sorginte sicură, guvernulŭ germanŭ nu numaĭ că refusă intervenţiunea, dérŭ procurorele regescŭ a pusŭ chiarŭ sigiliulŭ pe registrele societăţiĭ de la 1872 încóce.

Vomŭ reveni asupra acesteĭ cestiunĭ.

A se vedea ultime sciriĭ pe pagina III.

Cu ocasiunea proectuluĭ, emisŭ de organulŭ principalŭ alŭ Londreĭ, *Times*, şi care consistă în a face din Bosnia şi Herzegovina unŭ principatŭ autonomŭ, dérŭ tributarŭ Porţeĭ, çiarulŭ *le Nord*, care sprijină cu energiă acéstă combinaţiune, asigură şi demonstră că tóte cabinetele europone aŭ recomandatŭ, fie-care la timpulŭ sĕŭ, acestŭ systemŭ ca singura soluţiune a cestiuniĭ Orientuluĭ.

«Se începemŭ, çice *le Nord*, cu Austria, puterea cea maĭ directŭ interesată în conflictele Turcilorŭ cu *raielele*. Étă cum se esprima D-nu Beust, în luna luĭ Noembriŭ 1866, în o conversaţiune cu ambasado-Rusieĭ de la Viena.

«Voimŭ sĕ trăimŭ în pace şi linisce cu toţĭ vecinĭĭ noştri, şi dorescŭ ca totŭ astŭ-felŭ sĕ fiă şi cu creştiniĭ din Orientŭ, carĭ suntŭ legaţĭ prin comunitate de origină cu câte-va populaţiunĭ din monarchia nóstră. Suntŭ dérŭ dispusŭ a favorisa în eĭ desvoltarea autonomieĭ şi a stabiliriĭ unuĭ guvernŭ liberŭ, limitatŭ prin o legătură órecare de vasalitate. Acesta este singurulŭ mijlocŭ de a consolida pacea între sultanŭ şi *raiele*, şi Austria este fórte interesată a contribui la acestŭ resultatŭ, depărtândŭ şi distrugêndŭ în totalŭ şansele uneĭ conflagraţiunĭ pe care nu trebue, în interesulŭ eĭ, sĕ o dorésca.»

Maĭ târçiŭ, într'o telegramă adresată baronuluĭ de Prokesch, cu data de 22 Ianuariŭ 1867, ministrulŭ Austrieĭ vorbia astŭ-felŭ:

«Avêndŭ prin grijile tutulorŭ puterilorŭ garante instituţiunĭ autonome, după diversitate de rasă şi de religiune, populaţiunile creştine supuse Porţeĭ arŭ deveni obligatele întregeĭ Europĭ. Astŭ-felŭ este cuvêntulŭ fondamentalŭ care, după opiniunea mea, arŭ trebui sĕ dicteçe resoluţiunile puterilorŭ în propunerea pe care amŭ trimis'o la Paris pentru ca sĕ îngagiămŭ o schimbare de ideĭ asupra chestiuniĭ care ne ocupă»

In privinţa mĕsurilorŭ ce trebuescŭ luate pentru a se remedia rĕulŭ, guvernulŭ francesŭ, din acea epocă, era şi maĭ afirmativŭ asupra imposibilităţiĭ de a se mânţine dominaţiunea turcă în condiţiunile actuale, şi în cea ce privea specialŭ afacerea Creteĭ, elŭ nu se da la o parte din naintea unuĭ espedientŭ maĭ radicalŭ de câtŭ simpla autonomiă. Citimŭ, într'adevĕrŭ, într'unŭ oficiŭ adresatŭ de lordulŭ Stanley lorduluĭ Cowley, cu data de 13 Martiŭ 1867, substanţa uneĭ telegrame a marchisuluĭ de Moustier, pe care ambasadorulŭ Francieĭ de la Londra o comunicase presidentuluĭ cabinetulŭi englesŭ. Étă ce çicea marchisulŭ de Moustier:

«*Turcia numaĭ póte esista multŭ timpŭ în condiţiunile actuale.* Disproporţiunea între chieltuelile şi veniturile séle este prea mare. Singura şansă de scăpare este acea de a'şĭ concentra trupele ce are, în locŭ de a le dispersa, şi de a evita cu îngrijire şi sîrguinţă ca sĕ nu 'şĭ maĭ cheltuéscă *şi puţină vitalitate ce maĭ posedă*. Separaţiunea Creteĭ de Turcia este inevitabilă, dupĕ părerea guvernuluĭ francesŭ. Pórta arŭ face maĭ bine sĕ consulteçe populaţiunea insuleĭ, în cea ce o privesce pe acestea din urmă, în anexiunea sea cu Grecia. Guvernulŭ Turcieĭ arŭ scăpa demnitatea sea luândŭ acéstă iniţiativă.»

Cabinetulŭ de la Florenţa era în acele timpurĭ de aceaşĭ opiniune şi s'arŭ putea găsi în archivele lorŭ documente nu maĭ puţinŭ semnificative de câtŭ acelea ce citarămŭ.

Apoĭ *le Nord* terminà astŭ-felŭ:

«Cumŭ dérà sĕ conciliăm aceştĭ douĭ termenĭ: integritatea imperiuluĭ otomanŭ şi amelioraţiunea sórteĭ creştinilorŭ? Prin aplicaţiunea regimuluĭ, care are pentru elŭ tradiţiunea indigenă, sancţiunea esperienţeĭ, adesiunea theoretică a puterilorŭ europene, prin aplicaţiunea regimuluĭ autonomieĭ. Nicĭ o dată o ocasiune maĭ favorabilă nu se va presenta pentru a resolva astŭ-felŭ cestiunea a Orientuluĭ. Alianţa celorŭ treĭ puteri ale Nordului, venirea în ajutorulŭ lorŭ a Francieĭ şi a Italieĭ, oferă o garanţiă, unică până acum, ca acéstă cestiune sĕ pótă fi tratată fără a se nasce de aci bănuelile mutualĭ, rivalitatea şi incoherenţa, carĭ totŭdé-una s'aŭ presentatŭ ca o pedică în acéstă cestiune.

Marele consiliŭ din Geneva, în şedinţa sea de Sâmbătă, 28 Augustŭ, a adoptatŭ, dupe o a treia citire, următorulŭ proectŭ de lege asupra cultuluĭ esteriorŭ.

Art. 1. — Orĭ-ce celebraţiune de cultŭ, procesiune, séŭ ceremoniă religiósă, este interçisă pe calea publică.

Art. 2. — Este esceptatŭ de acéstă interdicţiune, serviciulŭ divinŭ prescrisŭ de autorităţile militare pentru trupele cantonale şi federale!

Art. 3. — Portulŭ orĭ-căruĭ costumŭ eclesiasticŭ séŭ de ordinŭ religiosŭ este interçisŭ pe calea publică persónelorŭ care şedŭ la Geneva de maĭ multŭ de o lună.

Art. 4. — Contravenitoriĭ suntŭ pasibilĭ de pedepse de la una până la 8 çile de închisóre poliţienéscă, şi de la 10 până la 50 francĭ amendă.

Art. 5. — Suntŭ pasibilĭ de aceleaşĭ pedepse autoriĭ şi complicĭĭ desordinilorŭ prin carĭ se escită mulţimea la despreţulŭ legeĭ şi autorităţeĭ şi ura între cetăţenĭ, desordine carĭ vorŭ resulta de la celebraţiunea unuĭ cultŭ publicŭ într'o propietate privată.

Corespondenţele din Belgradŭ presintă situaţiunea fórte gravă în Serbia. Scupcina, care în majoritate e compusă din elemente hostile păceĭ, ne face sĕ presimţimŭ óre-carĭ turburărĭ. «Deputaţiĭ numiţĭ acum, çice *Gazetta d'Augsburg*, şi'aŭ luatŭ congediŭ de la alegĕtoriĭ lorŭ, avêndŭ ca cuvêntŭ, după care sĕ se conducă, vorbele *«Resbelŭ Turcilorŭ»*. Eĭ vinŭ dérŭ în Camerà cu ferma voinţă a provoca o resoluţiune asupra acestuĭ puntŭ. *«Acum séŭ nicĭ o dată»*, se aude din tóte părţile în Serbia.

In astă stare de lucruri, cu dispositiunile resbelnice pe carĭ le manifestă ţera, *Gazetta d'Augsburg* e de opiniune că unŭ ministerŭ, care va dăinui nu póte fi de câtŭ fatale dinastieĭ Obrenovicilorŭ, făcêndŭ ca soluţiunea sĕ se termine cu totulŭ altŭ-felŭ. «Opiniunea este aşa de escitată, çice corespondentulŭ *Gazetteĭ d'Augsburg* în câtŭ décă principele nu se dă în partea partiduluĭ acţiuneĭ, suntŭ sicurŭ că se va trece la ordinea çileĭ Marinovicĭ şi cu pupilulŭ sĕŭ.»

Citimŭ în altă corespondinţă, adresată aceluiaşĭ çiarŭ:

«In Serbia domnesce unŭ enthusiasmŭ care până acum nu s'a cunoscutŭ. Naţiunea întrégă, fără distincţiune de partidŭ, de rangŭ, de sexŭ, de vêrstă, este pentru resbelŭ, şi guvernulŭ celŭ maĭ energicŭ nu s'arŭ putea opune acestuĭ curentŭ unanimŭ. Serbiĭ nu vĕdŭ scăparea lorŭ propiă de câtŭ în unŭ puternicŭ ajutorŭ datŭ fraţilorŭ lorŭ carĭ se luptă. In aceste momente maĭ cu sémă, cândŭ insurecţiunea atinge fruntaria serbă, nu potŭ înţelege cum maĭ póte Serbia sĕ maĭ păstreçe neutralitatea pe care până acum a observat'o aşa de lealŭ.»

Alegerile sub actualulŭ guvernŭ.

COLEGIULŬ III DE ILFOVŬ.

Este de prisosŭ sĕ ne maĭ întindemŭ asupra celorŭ petrecute cu ocasiunea acestorŭ din urmă alegerĭ. Orĭ-câte amŭ çice asupra acestuĭ subiectŭ, cuvintele nóstre arŭ părea fără forţă pe lângă teribilulŭ adevĕrŭ ce România întrégă cunóşte. Guvernulŭ, astă dată ca totŭ-déuna, a ţinutŭ sĕ înăbuşéscă consciinţa cetăţenilorŭ şi sĕ desfiinţeçe dreptulŭ sacru de a vota, acordatŭ alegĕtorilorŭ de Constituţiune.

Locŭlŭ însĕ unde elŭ a voitŭ, maĭ mult de câtŭ în orĭ-care altulŭ, sĕ'şĭ aréte temeritatea, a fostŭ capitala. Prudenţa cea maĭ elementară l'arŭ fi povĕţuitŭ ca, tocmaĭ în centrulŭ spre care convergéză tóte privirile, sĕ arate pucinŭ respectŭ pentru legalitate. Câtuşĭ de puţinŭ! Elŭ doria sĕ 'şĭ afişeçe neruşinarea în ochiĭ ceĭ maĭ luminaţi. Étă pentru care cuvêntŭ alegerile aŭ fostŭ cu totulŭ suprimate în Bucurescĭ.

Cu tóte acestea, sentimentulŭ de orórea de repulsiune, de desgustŭ, ce elŭ inspiră lumeĭ, este aşa de înrădĕcinatŭ în ţéră şi a devenitŭ aşa de universalŭ, în câtŭ violinţele nu i-aŭ servitŭ de câtŭ sĕ adauge nuoĭ pete peste acele carĭ 'ĭ maculéză vestmintele, şi presiunile séle n'aŭ fostŭ pretutindeniĭ coronate de succesulŭ aşteptatŭ.

Judeţele Argeşŭ, Mehedinţĭ, Romanŭ şi Oltu aŭ trimisŭ pe d-nii. Iŏn Brătianu, Iŏn Ghica, D. Constantin Sturza şi Nicolae Băscoveanu în Camerile legiuitóre. Bâtele şi ingerinţele ministeriale nu aŭ triumfatŭ de câtŭ în districtele Prahova, Dorohoiŭ, Fălciu şi Cahulŭ, unde numele d-lorŭ Gheorghe Manu, Panaitŭ Casimir, Stefan Roseti şi Vasile Costaforu aŭ fostŭ scóse din urne.

In ceea ce privesce Ilfovulŭ, repetămŭ încă o dată că alegere nu a fostŭ în acestŭ judeţŭ. Alegĕtoriĭ, pentru a evita scandalurile la carĭ erauŭ provocaţĭ, aŭ protestatŭ şi s'au abţinutŭ, lăsându pe comisarĭ, sub-comisarĭ, epistaţĭ şi sergenţĭ

www.dacoromanica.ro

de orașiŭ sĕ proclame pe d. Dimitrie Hagi-Pandele de representantŭ alŭ lorŭ.

Succesulŭ oposițiuneĭ este cu atâtŭ maĭ remarcabilŭ cu câtŭ clasele de mițlocŭ ale societățeĭ nóstre, acelea carĭ suferă și formézĕ majoritatea țĕreĭ, aŭ fostŭ depărtate de la votŭ. Colegiurile I și II, votândŭ contra guvernuluĭ, aŭ dovedităŭ încă o dată că elŭ nu maĭ are pe nimenĭ care sĕ 'lŭ susțiă, și că legile din urmă, juncțiunile, convențiunea și împrumutulŭ de 63 de milióne și jumĕtate aŭ resculatŭ în țĕră o reprobațiune care nu maĭ are limite!

Amŭ publicatŭ în țiarulŭ nostru de la 22 Augustŭ o dare de sémă a d-luĭ Ión Dendrino, prin care se arĕta cum se petrecuse alegerea de deputatŭ la colegiulŭ III-lea de Ilfov, — secțiunea coloreĭ de Verde, — și cum, chiarŭ înainte de ora legală, salonulŭ oficeruluĭ stăreĭ civile fusese deschisŭ și lăsatŭ la complecta discrețiune a bandeĭ ce se instalase de cu séra într'însulŭ. D. Ión Dendrino reclamase la parchetŭ în contra acesteĭ ilegalităț, și primulŭ-procurorŭ promisese, pentru a doua-dĭ, anchetarea faptuluĭ. D. Populeanu făgăduise chiarŭ sĕ invite la parchetŭ pe onorabiliĭ oficerĭ carĭ fuseseră declarați ca martorĭ și din depositiunea cărora reclamantulŭ avea sĕ facă sĕ resară adevĕrulŭ.

A doua țiĭ, d. Populeanu a refusatŭ cu obstinență sĕ facă ancheta ce i se ceruse, fiindŭ-că faptulŭ denunciatŭ, acela alŭ ocupăreĭ salonuluĭ unde avea sĕ se facă alegerea de către bande, evacuarea luĭ câte-va momente maĭ nainte de sosirea domnuluĭ delegatŭ alŭ primărieĭ, precum și presența armateĭ în facia localuluĭ nu constitue nicĭ crimă nicĭ delictŭ.

Acéstă teoriă este demnă de magistratulŭ care a conceput'o, dérŭ în contradicțiune cu spiritulŭ și cu litera legeĭ.

In adevĕrŭ, D. Populeanu, ca magistratŭ trebue se sciă că legiuitoruluĭ cândŭ legiferézĕ nu se amusă sĕ concépă dispositiuni vane și fără nicĭ unŭ folosŭ. Cândŭ se creézĕ o lege, aceĭ carĭ iaŭ țparte la confecționarea eĭ, discută fie-care articolŭ, justifică fie-care cuvêntŭ întrebuințatŭ și caută sĕ încongióre cu câtŭ s'arŭ putea maĭ multe garanțiĭ, scopulŭ la care îșĭ propune sĕ ajungă. Altmintrelea elŭ este condamnatŭ sĕ'șĭ véță opera discreditată.

Cândŭ s'a conceputŭ legea electorală în vigóre, tótă lumea avea înainte 'ĭ pe cea veche cu tóte viciurile și imperfecțiunile séle. Legiuitoruluĭ a căutatŭ, în vederea esperienteĭ dobêndite, sĕ introducă tóte ameliorațiunele posibile. Elŭ a încongiuratŭ de o infinitate de garanțiĭ libertatea votuluĭ, și a pusŭ orĭ câtŭ a pututŭ maĭ multe piedice fraudeĭ în alegerĭ.

Insuflețitŭ dérŭ de aceste ideĭ, legiuitoruluĭ a voitŭ sĕ facă inviolabilă localuluĭ de alegerĭ, până în momentulŭ în care delegatulŭ primărieĭ îlŭ părăsesce în paza și mâinele alegĕtorilorŭ. Inainte de 9 ore, nimenuĭ nu'ĭ este permisă intrarea în acestŭ sanctuarŭ. Legiuitoruluĭ 'i-a fostŭ témă de posibilitatea celeĭ maĭ micĭ fraude, 'i-a fostŭ témă de intimidare, de presiunea ce ocuparea anticipată a localuluĭ putea sĕ eserciteze asupra cetățienilorŭ alegĕtorĭ. Cu alte cuvinte, legea electorală consideră ca o împiedicare de la esercitarea drepturilorŭ civice, contravenirea la acéstă dispositiune.

Décă este astŭ-felŭ, cum Domnulŭ prim-procurorŭ a refusatŭ facerea ancheteĭ ce i-se cerea? Cumŭ a cutezatŭ sĕ afirme că fapta denunciată nu constitue nicĭ crimă nicĭ delictŭ? D. Populeanu trebue sĕ sciă măcarŭ atâta că în condica penală esistă art. 95 care pedepsesce pe aceĭ carĭ, prin orĭ-ce miȝlóce, caută sĕ împedice pe unŭ cetățianŭ de la esercitarea dreptuluĭ sĕŭ de votare. Și apoĭ desfășiurarea forțeĭ armate dinaintea localuluĭ la 6 ore de diminéță fără ca ea sĕ fi fostŭ chiămată de biuroŭ, singurulŭ în dreptŭ de a usa de acésta prerogativă, nu constitue disprețiulŭ celŭ maĭ vădităŭ alŭ legeĭ electorale? Acestŭ atrupamentŭ de armată, de ómenĭ de bătăușĭ și de poliție, nu cade elŭ sub previsiunile art. 95 din codulŭ penalŭ? Așea déră d. prim-procurorŭ trebuia, dupe părerea nóstră, sĕ constate cine a chematŭ armata, cine a permisŭ poliție sĕ vină, cine a instalatŭ pe bătĕușĭ în salonulŭ de alegerĭ, într'unŭ cuvêntŭ, sĕ véță cine a organisatŭ totŭ acestŭ nelegiuitŭ atrupamentŭ care a împiedicatŭ pe cetățenĭ de la esercitarea liberă a drepturilorŭ lorŭ civice.

Aceste considerațiunĭ juste și echitabile nu suntŭ acelea care animă pe d. Populeanu. D-sa de multŭ a încetatŭ de a fi persóna la care unŭ nedreptățitŭ arŭ putea sĕ alerge. Influențele înalte la care țilnicŭ este espusă calitatea de prim-procurorŭ, l'aŭ făcutŭ sĕ închiță ochiĭ la totŭ ce se petrecuse împregiuru'ĭ, sĕ necunóscă legea, sĕ'șĭ necunóscă datoria. In vanŭ arŭ căuta cine-va sĕ'lŭ oprésc dupĕ clina pe care alérgă de câtŭ va timpŭ. Și atâtŭ de adevĕratŭ este cea ce țicemŭ, încâtŭ d. Populeanu a mersŭ cu uitarea legeĭ până a nu permite subalternilorŭ seĭ nicĭ o mișcare, fără prealabila sea delegațiune. Legea penală este categorică Ea coprinde dispositiunĭ pedepsitóre pentru funcționariĭ carĭ, însărcinațiu urmărirea delictelorŭ, refusă asistența ce li se cere. Nu suntemŭ óre în dreptŭ a crede că delegațiunea fără de care d. Populeanu nu permite nicĭ unŭ felŭ de acțiune d-lorŭ procurorĭ de secțiune, maĭ cu sémă într'o ți de alegere, este cerută cu scopulŭ de a sustrage pe individulŭ recalcitrantŭ de pedépsa legală? Nu s'a întâmplatŭ acésta în speția nóstră, în care d-luĭ Băscoveanu nu'ĭ-a fostŭ permisŭ sĕ prindă pe bande în flagrantŭ delictŭ de violare a săleĭ de alegerĭ? A alerga dupe permisiunea d-luĭ prim-procurore, este de multe orĭ a perde urma crimeĭ.

Ecă sub clica «ordineĭ» ce a ajunsŭ însĕ-șĭ justiția, la care recurgeamŭ ca la cea din urmă speranță!

[Alegĕtorulŭ liberŭ].

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

După scirile publicate de *Corespondința politică*, de la 28 Augustŭ, capiĭ insurgențilorŭ s'arŭ fi strînsŭ în monasteriulŭ Kossurovo, pentru a delibera asupra conduiteĭ ce vorŭ trebui sĕ aibă față cu tentativa de mediațiune a marilorŭ puterĭ. La 26, în castrele insurgențilorŭ, se arĕta socrulŭ principeluĭ de Montenegru, Petar Stevo Vukovicĭ, ca omulŭ celŭ maĭ capabilŭ pentru a intra în relațiunĭ în numele revoltațilorŭ cu consuliĭ delegațĭ. Pe urmă însĕ, Vukovicĭ a perdut șansele de a fi alesŭ, căcĭ elŭ de la începutŭ, alergândŭ din Montenegru în sînulŭ insurecțiuneĭ, a promisŭ asistența Montenegruluĭ, ceea ce până acumŭ nu s'a realisatŭ formalŭ, și astŭ-felŭ, abusândŭ de inocența insurgențilorŭ a perdutŭ creditulŭ de care se bucura. Prin urmare, este probabilĭ că insurgenți vorŭ trimite altŭ delegatŭ la adunarea consulorŭ de la Kossurovo.

Corespondința politică, anunciă că ceĭ 100 de Serbi comandațĭ de popa Zarko arŭ fi coprinsŭ orășelulŭ Priboj, pe fruntaria bosniacă și arŭ fi incendiatŭ maĭ multe sate turcescĭ.

Din Ragusa, cu data de 29 Augutŭ, se anunciă că voluntariĭ serbĭ, intrați în Herzegovina, érŭ fi arsŭ satulŭ Novazarosk.

Se vorbesce de 250 ómenĭ, cea maĭ mare parte italianĭ, desbarcați lângă Kleck carĭ aŭ traversatŭ munțĭ și s'aŭ unitŭ cu insurgențiĭ.

Fratele luĭ Liubraticĭ, comandantulŭ supremŭ alŭ insurecțiuneĭ, s'a dusŭ în misiune la Pesta.

DIVERSE

Unŭ maritagiŭ de precădere. — Cestiunile de precădere, de etichetă oficială, jócă unŭ rolŭ importantŭ în sferele politice și administrative, ca și în salónele lumeĭ marĭ.

Nu de multŭ o cestiune de asemenea natură a rĕcitŭ fórte multŭ raporturile representantuluĭ uneĭ puterĭ cu suveranulŭ pe lângă care era acreditatŭ.

Acestea suntŭ lucrurĭ de puțină importanță, se va țice; fiă! dérŭ lucrurile micĭ producŭ adesea efecte marĭ, și istoria furnică de incidente ce aŭ avutŭ gravitate din causa lipseĭ regulelorŭ de precădere

Vomŭ nara în acéstă privință o anecdotă gluméță.

La 1757 era în Italia una din cele maĭ frumóse femeĭ ce a pututŭ visa imaginațiunea, și care era objectulŭ omagielorŭ tutulorŭ personagielorŭ șusŭ așeḑate și alŭ tuturorŭ curțilorŭ.

Era D-șóra Caterina Brignolé, fiica luĭ Josef Brignolé, vechiŭ ambasadorŭ alŭ republiceĭ de Geneva la Versailles, și nepóta luĭ Jean-François Brignolé-Salé, dogele Genoveĭ.

Honóre de Grimaldi-Matignon, duce de Valentinois, pair de Francia și principe de Monaco, cunoscuse la Paris pe frumósa Genovesă și se înamorase de ea la nebuniă. Acésta împărtășindŭ pasiunea amantuluĭ eĭ, declară tatăluĭ eĭ că va lua pe principele de Monaco séŭ se va face călugăriță, voință pe care o exprimă prin acestŭ jocŭ de cuvinte: *O Monaco o monaca* (Séŭ Monaco 'séŭ monacă).

Honorea se grăbi de a cere pe Caterina în căsătoriă și 'ĭ fu dată.

Mama frumóseĭ logodnice voi sĕ însoțéscă pe fia sea la Monaco, și sosirea lorŭ în portulŭ acestuĭ orașŭ dede locŭ la aventura cea maĭ singulară ce póte resulta dintr'o cestiune de etichetă.

D-na Brignolé mama spera că principele va veni s'o ia împreună cu fiica sea de pe galera unde se aflaŭ, și amêndouĕ așteptară multŭ pe vasŭ fără a vedea pe galantŭ sosindŭ.

De altă parte Honoré Grimaldi pretindea că damele trebuiaŭ sĕ desbarce și sĕ vină întru întîmpinarea sea la palatŭ de unde nu se mișcă.

Dupe o așteptare din cele maĭ încurcate, D-na Brignolé, impacientată, amerință că va pleca înapoĭ și trimise acésta vorbă principeluĭ

Acesta, departe de a se formalisa, expediă la portŭ corpulŭ sĕŭ de musică, care execută aria unuĭ cântecŭ fórte la modă: *Ce! plecați fără sĕ vĕ oprésc nimicŭ!*

Supĕrată de acéstă luare 'n rîsŭ, mândra Genovesă redică ancora și dede ordinŭ de plecare.

Ruptura părea seriósă și principele cugetă a capitula. Elŭ trimise damelorŭ un ambasadorŭ însărcinatŭ cu cuvinte de pace și împăciuire carĭ fură favorabilŭ primite de frumósa Caterina.

Dupĕ câte-va desbaterĭ, écă soluțiunea ce fu adoptată spre a se termina disputa și transacțiunea ce puse capĕtŭ certeĭ de etichetă:

Se apropiă galera de cheiulŭ de debarcare cam de 2 metre, apoĭ se aruncă unŭ podŭ între cheiŭ și galeră.

Principele făcu jumĕtatea, drumuluĭ pe podŭ, și damele cea-l'altă jumĕtate, și întâlnirea se efectuă în mijlocŭ.

Eticheta fu salvată și căsĕtoria avu locŭ. dérŭ nu pentru lungŭ timpŭ. Principesa se săturĭ, se pare, de capriciele și actele de gelosiă ale bărbatuluĭ eĭ, și părăsi castelulŭ, la câți-va anĭ dupĕ acea, spre a se duce sĕ trăéscă la Paris în 1763.

* * *

Datoria publică a globuluĭ. Pall Mall Gazette a făcutŭ o curiósă statistică: lista datorielorŭ publice a diferitelorŭ state după globŭ. După socotelile acestuĭ țiarŭ, suma totală a tutulorŭ este 4 miliarde 200 milióne livre sterlinge, acestŭ totalŭ era acum doĭ anĭ; în timpulŭ de față acéstă sumă s'a maĭ măritŭ cu 500 milióne.

Statele carĭ intră în acéstă statistică suntŭ în numĕrŭ de 20: Francia, Marea Britaniă, Statele-Unite, Ispania, Italia, Austria, Rusia, Germania, cu statele cele micĭ, Turcia, India Brasilia, Holanda, Egyptulŭ, Portugalia, Mexiculŭ, coloniele australiene, Perulŭ, Belgia, Ungaria, Canada. Aceste 20 de state plătescŭ împreună 188.550.000 lire sterlinge dobêndă. Este probabilŭ însĕ, cu în realitate, Statele carĭ plătescŭ dobêndă la datoriile lorŭ nu daŭ numaĭ 188 de milióne, ci 200 de milióne lire sterlinge.

Dobêndă variédă nominalŭ de 2 $^{2}/_{3}$ % în Holanda, de 10 % în Egyptŭ, 3 $^{1}/_{2}$ % în Anglia.

Cele alte plătescŭ în modulŭ următorŭ: 18 % Mexiculŭ; 7 % Turcia și Perulŭ; Austria 6 %; Belgia, Canada 5 %: Statele-Unite, 4 $^{1}/_{2}$ %; Italia 4 %; Austria 4 $^{1}/_{3}$ %; Spania și Portugalia 3 %; Rusia și Brasilia 4 %; Germania 4 %; India 4 %; Holanda 4 $^{1}/_{4}$ %; Ungaria 7 $^{1}/_{2}$ %; Egyptŭ 8 %; Turcia și Perulŭ 1 %; și Mexiculŭ 18 %.

ULTIME SCIRĬ

Belgrad, 1 Septembre. Omladina a organisatŭ o preumblare cu facle în onórea principeluĭ Milanŭ. Acéstă manifestațiune a fostŭ provocată de formarea nouluĭ cabinetŭ.

Berlin, 1 Septembre. *Corespondința provinciale* anunciă că vechiulŭ episcopŭ de Padeborn, acela, care, nefiindŭ autorisatŭ de nimenĭ, părăsise reședința ce 'ĭ fusese dată, a fostŭ privatŭ de drepturile de cetățénŭ prusianŭ, prin decisiunea ministruluĭ cultelorŭ, în virtutea legi imperiuluĭ din 4 Martiŭ 1874.

Madrid, 1 Septembre. (*Oficialŭ*) Flotta cantabrică a bombardatŭ erĭ Lequeito și a ocasionatŭ marĭ pagubĭ în acestŭ orașŭ. Bombardarea continuă și astădĭ.

Constantinopole, 1 Septembre. *Levant-Herald* în numĕrulŭ sĕ de adĭ, afirmă că esistă o mare agitațiune în Armenia, din causa prea mareluĭ zelŭ pe care 'lŭ dĕsfășură perceptori impositelorŭ,

Londra, 1 Septembre. Se asigură că principele de Galles se va îmbarca la Veneția pentru Indiĭ la 16 Octombrie pe nava *Serapis*. O parte din escedra engiesă din Mediterana îlŭ va însoți până la Athena.

AVIS IMPORTANTU.

Suntŭ rugați D-niĭ proprietarĭ și Arhitecțĭ, carĭ vorŭ avea trebuință de cărămidă, a se adresa direcrŭ la subscrisulŭ séŭ la D-nulŭ N. Senjiorjiŭ, ce se află în totŭ d'auna la fabrica de cărămidă situată la Crângașŭ, Móra Ciurelŭ, sicurĭ fiindŭ D-lorŭ de cualitate bună și preturĭ moderate.

C. N. Rădulescu. — Strada Academieĭ Nr. 24

www.dacoromanica.ro

ANUNCIU IMPORTANTU

Suntŭ cunoscute îndestulŭ rodinciiile pământurilorŭ şi situaţia localnică de tóte avantagiele agricole şi comerciale, între Bucureştĭ şi Dunărea, a moşieĭ nóstre, şi care este în vederea orĭ căruĭ muncitorŭ şi intreprinzătorŭ de interese plugăreştĭ; numaĭ puţinŭ şi de orĭ-ce arendaşiŭ saŭ şi Propietarŭ din prejurŭ, şi de la alte părţĭ, toţĭ cunoscŭ fără sĕ pótă ascunde frumósele pământurĭ de natură, şi poziţia eĭ splendidă, ce însuşaşte moşia nóstră Ulmeniĭ Ungurenĭ din susŭ către apusŭ de lângă schelea Olteniţa judeţulŭi Ilfovŭ, unde precum se zice vom avé şi o ramură dc drumŭ de fierŭ, de la Olteniţa şi până la Bucur scĭ: Este însă de însemnatŭ şi acea dulce atmosferă în privinţa higieniĭ orĭ cărorŭ hălăduitorĭ de orĭ ce condiţie arŭ fi cariera séŭ meseria sea, fără sĕ maĭ detailămŭ şi acca gospodărie rurală de tóte miçlócele iconomice, şi apoĭ tocmaĭ lungă unŭ portŭ, ca şi în faţa Capitaleĭ ţĕreĭ.

Dupe maĭ multe dérŭ chibzuirĭ, şi în consideraţia de calităţile ce conţine acéstă moşie, încă de demultŭ proprietarulŭ moşieĭ avêndŭ în prevederea sa dupe ecsperienţele îndelungate şi ecsersate de însuşĭ, în afacerĭ câmpeneştĭ, s'a şi determinatŭ în raionulŭ moşiĭ şi vechia vatră, ce conţine acea frumósă posiţie de hălăduirĭ, pentru verĭ-ce speculantŭ saŭ meseriaşŭ pravăliaşŭ de orĭ-ce —rând; astŭ-felŭ că aci e locŭlŭ de avantaje chiarŭ şi pentru celŭ maĭ din urmă neguţătorĭ şi orĭ-ce meseriaşĭ, se va stabili şi târgŭ de sĕptămână în tóte duminicile.

Câtŭ pentru rodnicia pământurilorŭ moşiĭ, amŭ putea întreba chiarŭ pe muncitorulŭ plugarŭ localnicŭ, şi din prejurŭ, adică, fivorŭ adevĕrate că locurile din coprinsulŭ pădureĭ ce s'aŭ tăiatŭ, şi cu multe cheltuelĭ s'aŭ limpeçitŭ tulpinele, precumŭ şi acele locurĭ până la capulŭ moşiĭ de ţelină, şi care la timpŭ şi lucratŭ bine pogonulŭ produce peste treĭ chile de grâŭ, peste patru chile de porumbŭ şi cincĭ chile meiŭ, osebitŭ şi alte semănăturĭ, érŭ maĭ alesŭ acelŭ întinsŭ islaçŭ în crivina Dunăriĭ neatinsŭ de ferulŭ pluguluĭ la 70-80 de anĭ arăturĭ şi semănăturĭ de rapiţă, şi unde pogonulŭ lucratŭ bine produce peste treĭ chile de rapiţă, numaĭ puţinŭ niminea arŭ putea ascunde şi acele frumóse liveçĭ din préjma Dunăriĭ, şi că pogonulŭ n'arŭ putea produce şi până la treĭ cară fânŭ de măsură, pe cândŭ în acele locurĭ fulgerişe de câmpŭ, acele păişurĭ abia sĕ producă unŭ carŭ de rândŭ, asemenea şi acea trestie şi papură de felurite interese, pentru rogojinĭ, învelişurĭ de case, magaçiĭ şi altele.

Câtŭ pentru gâldaele cu peşte ruptĕ din Dunăre, suntŭ îndestulătóre, atâtŭ în interesulŭ moşeĭ, precumŭ şi în interesele şi îndestularea verĭ căruĭ hălăduitorŭ.

Suntŭ darŭ marginite locurile de case şi prăvăliĭ, pentru alcătuirea de târgŭ, pentru orĭ ce doritorŭ de hălăduirea sa ohamnică, adică, noă ştânjelărgimnĭ ea loculuĭ, şi optŭ spre-çece stânjenĭ lungimea luĭ, astŭ-felŭ că omulŭ póte avea şi casă de locuitŭ şi prăvălie, în speculele séle, cu unŭ preţŭ de şése-spre-çece Napoleonĭ, érŭ pogonulŭ de muncă câte opot spre-çece napoleoniţ şi va sĕ çică unŭ hălăduitorŭ ohmanicŭ, cu pogónele de muncă, cu locŭlŭ de casă şi de prăvălie, póte într'unŭ anŭ de çile chiarŭ, sĕ'şĭ scóţă banĭ cumpĕrătorilor acespamênturĭ, şi sĕ'ĭ maĭ rĕmâie şi adălmaşu în buçunarŭ; şi alte trebuinţe multŭ maĭ multŭ folositŭ, de câtŭ acele măreţe alişverişiurĭ de prin oraşe şi capitale marĭ.

Orĭ ce doritorŭ dar ce arŭ ştĭ sĕ'şĭ cântăréscă interesile sale, în acea situaţiune localnică, nu va pierde din vedere o astŭ-felŭ de ocasie prin întârçiere, căcĭ nişte astŭ-felŭ de prilegiurĭ nu le póte omulŭ totŭ d'auna întâlni, ca orĭ-ce mărfurĭ fabricate şi grămădite prin dughene şi magaçinurĭ de mobile şi alte lucrurĭ surprinçetóre, şi care aducŭ la ruină pe orĭ-ce braslă, şi isnafŭ de orĭ ce rândŭ, chiar şi pe muncitorulŭ nostru plugarŭ, care aŭ şi părăsitŭ multe din interesile domesnice şi casnice ale sale, precum Inulŭ, cănepa, lâna, duçiĭ pentru mătasie, şi altele.

Muşterii, darŭ de aceste cumpărărĭ ohavnice, precum s'a vorbitŭ maĭ susŭ, se vorŭ arăta saŭ înşiĭ de faţă, séŭ prin oferte sigilate, în Bucurescĭ Strada Cometuluĭ Suburbia Sîntulŭ Visarion la proprietarulŭ moşiĭ subsemnatulŭ.

I. Scărişorénu.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediază promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acompiŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întêrçierĭ.

I. Athanasiu & I. Klee.

CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşĭ Magasinŭ Mare Depou de

CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU

Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru Zugravĭ.

De arendatŭ Proprietatea D-luĭ Em. Crădişteanu districtulŭ Vlaşca, Plasa Călnişti numită Strâmba, Crângurile ce are 400 pogóne arabile, 600 pog. fânéţă, 2 morĭ pe apa Neazgnovuluĭ, suhat, podŭ cu tacsă, magazii, pătulŭ, case arenseştĭ în cea maĭ bună stare.

Doritoriĭ se vorŭ adresa la casa Proprietaruluĭ din Bucureştĭ din strada Amzeĭ, No. 1 în tóte çilele până la orele 12 diminéţa.

De închiriatŭ Casele din strada Fôntâneĭ No. 33, sub Schitulŭ Măgurénu, cu 7 încăperĭ, pivniţe puţŭ în curte şi grădină. Adresa în aceiaşĭ Stradă No. 32.

S'a furatŭ *Unŭ ceasornicŭ* de damă de aurŭ matŭ, cu douĕ capace, su smaltŭ albastru închis şi micĭ diamante pe capaculŭ de d'asupra, cu lanţŭ de aurŭ lungŭ dresŭ în douĕ locurĭ cu aţă, cu belciugelŭ de aurŭ cu pietre de mărgăritarŭ. Ceasorniculŭ pórtă No. 1727.

D-niĭ vêndĕtorĭ de lucrurĭ precióse şi Onor. public cărora se vor presenta este scule spre cumpărĕtóre suntŭ rugaţĭ a bine voi sĕ dea de scire ouor. Prefectura poliţiĭ Capitaleĭ care este informată şi persónele care prin orĭ-ce întêmplare le vor găsi suntŭ rugate a le duce la Onor. Curte de Compturĭ spre a le da în mâna subsemnatulŭ păgubaşŭ de la care va priimi o bună recompensă.

D. Stamatescu.

ANUNCIU

Susţinerea vieţiĭ devenindŭ fórte dificilă în Bucurescĭ, astŭ-felŭ că rarŭ din persóne maĭ potŭ păstra vre o sumă de banĭ, ca la încetarea lorŭ din viaţă sĕ aibă cu ce sĕ se înmormênteze, pentru acésta m'amŭ decisŭ a da ajutorulŭ meŭ Onor. public Bucureşteanŭ, de a le face înlesnire prin următorulŭ abonamentŭ:

Vorŭ piăti numaĭ 5 francĭ pe anŭ; în locŭ de: *300 francĭ clasa IV conform regulamentuluĭ Primărieĭ Capitaleĭ Bucurescĭ.*

Pentru aceştĭ 5 francĭ pe anŭ vor avea: «Oranistulŭ şi Catafalulŭ, Pórta mare a caseĭ cernită cu postavŭ. Coşciugulŭ imbrăcatŭ cu plisă împreună cu respetele şi perina. O colivă. Carulŭ cu patru caĭ şi cu lacheĭ trebulncioşi. Zăbranicele, séŭ sfeşnicele şi madipolonulŭ la grópă. Treĭ oca lumînărĭ de céră albă. Plata a 3 preoţĭ aĭ bisericiĭ şi a 2 dascălĭ.

Acestŭ abonamentŭ se va pune îndată în lucrare cândŭ 1000 persóne se vorŭ înscrie de a se abona.

Cine voesce d'a se abona, şi a se presinta séŭ în persónĕ séŭ prin scrisorĭ francate sercitândŭ numele, pronumele, secsulŭ, etatea şi domiciliulŭ.

Stabilimentulŭ meŭ este în calea Moşilorŭ No. 100.

Ioan Costescu

Decurator de pompe funebre.

Un tênĕrŭ absolventŭ alŭ facultăţiĭ de litere şi filosofiă din Bucurescĭ se ofere a face lecţiunĭ şi meditaţiunĭ pentru limbele română, francesă şi latină cursŭ primarŭ şi secundarŭ, în institute particulare precum şi în familiĭ. A se adresa la administraţia acestuĭ çiarŭ.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la Hotel de Franţa.

ANUNCIU.

Cu ocasiunea redeschideriĭ Liceelor şi Gymnasielor, subscrisul primesc în familia mea doĭ scolarĭ de clasa I saŭ II gymnasiale, însărcinându-mĕ a-ĭ medita la tóte studiele claseĭ lor din Lyceul unde funcţionez ca profesor. Avantagiele imense ce oferă o asemenea îngrijire vor fi de îndată apreţiate de părinţiĭ carĭ-şĭ impun orĭ-oe sacrificiŭ ca să asigure fiilor lor o adevĕrată cultură materială, morală şi intelectuală.

B. Stilescu.

profesor la Lyceul St. Sava.

Strada Belvedere, No. 16.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ No. 12.

Bucurescĭ.

„SOSIRE"

Marţĭ sosesţe aci în capitală D-nu

A. S. FREUND, Ghimistŭ şi antreprenorulŭ „Primeĭ Boiangerieĭ de luxe artisiică română din Turnu-Severinŭ".

Strada Germană No. 22,

şi va remânea numaĭ vr'o câte-va çile aci.

DE VENZARE

Vinŭ albŭ şi negru de délu mare în butóe de 30 vedre până la 50 vedre.

Strada Herĕstrăŭ No. 137.

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Naţională, Antr. C. N. Rădulescu, strada Academiei N. 24

www.dacoromanica.ro

MERCURĬ, 27 AUGUSTŬ 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V No. 1022

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 bani
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)·

Belgrad, 5 Septembre. — Deschiderea Skupcineĭ cu solemnitate se va face Jouĭ la Krakuevatz, unde ministriĭ vorŭ pleca mâne. Câtŭ pentru principe nu e sicurŭ déca va pleca şi dênsulŭ.

Numirea lui Kaljevics, (*Omladinistŭ*) ca preşedinte alŭ Skupcineĭ, s'a aprobatŭ de guvernŭ.

Noutăţile diu Bosnia anunţă c'arŭ fi isbucnitŭ o rescólă în localităţile învecinate cu Gradatchacz şi Bickza, negreşitŭ însuflată de aginţĭ sêrbĭ.

Cospoli 6 Septembre. — O telegramă din Mostarŭ cu data de 4 Septembre arétă că Server-paşa, primitŭ de către Pórtă, constată scăderea maĭ cu totulŭ a insurecţiuniĭ. Insurgenţiĭ sosindŭ neîncetatŭ şi în mare numĕrŭ se supunŭ. Trupele imperiale strĕbătŭ ţéra fără a se întâlni cu insurgenţi carĭ de maĭ multe ţile nu maĭ facŭ oposiţiune.

Comisarulŭ specialŭ prevede că în puţinŭ timpŭ ordinea va fi cu totulŭ restabilită, înainte chiar de intervenirea consulilorŭ puterilorŭ străine.

BUCURESCI, 26 AUGUSTU

Amŭ arĕtatŭ în diferite numere ale acestuĭ ţiarŭ, că sub regimulŭ ce ne guvernă aţĭ, legile suntŭ suspendate, domnia bandelorŭ a luatŭ locŭlŭ adevĕrateĭ ordine, şi că anarhia s'a întinsŭ în modŭ înspăimântătorŭ în societate.

La tóte faptele denunţate de noĭ, ni s'a respunsŭ de ţiarele guvernamentale prin injuriĭ; la tóte probele ce amŭ adusŭ în sprijinirea aserţiunilorŭ ce amŭ făcutŭ, s'a ţisŭ că ordinea reclamă acésta, că securitatea publică impune luarea mĕsurilorŭ celorŭ maĭ arbitrare şi ilegale.

In numele ordineĭ se comitŭ cele maĭ sfruntate nelegiuiriĭ; în numele stabilităţi se tolerĕţă crimele şi se asigură impunitatea celorŭ ce aŭ nerušinare a le comite. Déca ceremŭ contŭ guvernanţilorŭ pentru călcarea Constituţiuneĭ, prin întroducerea forţeĭ armate în localurile alegerilorŭ, ni se rĕspunde că menţinerea ordineĭ publice — cândŭ ea nu se turbură de câtŭ de banditĭ — necesitĕţă acéstă procedare; déca combatemŭ guvernulŭ pentru faptulŭ neomenosŭ de a falsifica voinţa năţiuneĭ, érăşĭ *stabilitatea* este pusă în jocŭ.

Aşa déră stabilitatea — a jafuluĭ şi ilegalităţilorŭ, — şi ordinea — anarchieĭ şi crimelorŭ —, suntŭ armele în numele cărora cetăţeniĭ suntŭ bătuţĭ, arestaţĭ, şi opriţĭ de a 'şĭ esercita drepturile lorŭ garantate de Constituţiune.

Tótă lumea strigă în contra acesteĭ ordine şi stabilităţĭ, numaĭ ceĭ de la putere însĕ, aviţĭ de a rĕmâne pentru eternitate la cârma statuluĭ, continuă a persista într'ênsa, a resturna legile şi a impune voinţa lorŭ aceleia a mareĭ maĭorităţĭ a naţiuneĭ.

Tóte ţiarele independinte combatŭ cu perseverinţă abusurile patronate de regimŭ, violinţele operate de administraţiune, érŭ ómeniĭ falseĭ ordine şi aĭ *stabilităţiĭ în nelegiuiriĭ*, ne strigă fără pudóre că *ordinea* domină peste tótă, că securitatea s'a întinsŭ peste tótă societatea nóstră, şi că legile suntŭ maĭ respectate ca totŭ-dé-una.

Cu tóte acestea déca 'şĭ aruncă cine-va o privire succintă asupra situaţiuneĭ va vedea cu uşurinţă că aţĭ — sub acestŭ regimŭ de *fericire* — numĕrulŭ crimelorŭ celorŭ maĭ înspăimântătóre a luatŭ proporţiuniĭ enorme; că sustracţiuniĭ şi abusuriĭ ce nu s'aŭ maĭ vĕţutŭ nicĭ o dată se comitŭ acum, sub guvernulŭ părintescŭ alŭ D-luĭ Lascar Catargiu. Asasinatele se execută în ţiua mare, fără témă; sustracţiuniĭ de acte publice se perpetrĕţă cu o abundenţă prodigiósă, nu numaĭ de la autorităţile inferióre, dérŭ chiarŭ de la Inalta Curte de Casaţiune, faptŭ care, nimenĭ nu va putea susţine că s'a maĭ comisŭ altă dată, dérŭ în faţa căruia parchetulŭ întregŭ alŭ aceleĭ curţĭ a statŭ indeferentŭ în timpŭ de o lună, fără sĕ fi luatŭ vre o mĕsură óre care, fără sĕ fi încheiatŭ celŭ puţinŭ unŭ procesŭ verbalŭ pentru constatarea sustrageriĭ dosaruluĭ Aulagnier, de care amŭ vorbitŭ în numerile trecute.

Eĭ bine! se póte numi acéstă situaţiune, *ordine, stabilitate în bine*? Se póte ţice că libertatea şi averea cetăţénuiuĭ suntŭ garantate aţĭ, cândŭ parchetulŭ celeĭ maĭ înalte autorităţi, cu D-lŭ Vioreanu în capulŭ sĕŭ, ascéptă impulsiune de la presă pentru urmărirea autoruluĭ uneĭ sustracţiuniĭ, de şi avea cunoştinţă de ea?

Sĕ nu se ţică, cum s'a repetatŭ de multe orĭ, de ţiarele oficióse, că suntem nedrepţĭ aruncândŭ asupra guvernuluĭ perpetrarea cutăreĭ sĕŭ cutăreĭ crime, orĭ a asasinatelorŭ ce se înmulţescŭ, şi a tutorŭ celor-alte ilegalităţĭ ce aŭ luatŭ proporţiuniĭ înspăimântătóre. Nu! Cea maĭ mare responsabilitate a înmulţiriĭ crimelorŭ şi delictelorŭ, incumbă guvernulnĭ care nu se îngrijeşte ca magistraţiĭ aleşĭ de elŭ sĕ fie strictŭ executorĭ aĭ legilorŭ!

Insuşĭ Domnulŭ Lahovary, ministrulŭ justiţieĭ, cerêndŭ în Cameră şi Senatŭ corecţionalisarea unorŭ crime — pe carĭ ţicea că juraţiĭ nu le pedepsescŭ — afirma că *impunitatea* este elementulŭ principalŭ ce face ca infracţiunile sĕ se înmulţéscă. Eĭ bine! astă-ţĭ cândŭ codulŭ penalŭ s'a modificatŭ, dupĕ gustulŭ şi principiele regimuluĭ, pentru ce numĕrulŭ abusurilorŭ şi ilegalităţilorŭ în locŭ de a descresce, se măresce din ţi în ţi? Evidentŭ pentru cuvênsulŭ fórte simplu că s'a admisŭ sistema impunităţiĭ, şi se practică cu stăruinţă de mare parte din magistraţiĭ ce substitue voinţa lorŭ voinţeĭ şi spirituluĭ legiĭ, şi interesulŭ lorŭ, marelorŭ interese ale naţiuneĭ.

Déca dérŭ Domniĭ miniştriĭ credŭ că acéstă stare se póte numi *ordine*, numeasc'o; noĭ însĕ nu vomŭ înceta a o combate stimulândŭ naţiunea a lucra şi ea conformŭ legilorŭ esistente, spre restabilirea dreptuluĭ şi a legalităţiĭ.

Printr'o seriă de articole, noĭ amŭ constatatŭ şi publicatŭ abusurile şi actele culpabile a le Ministruluĭ actualŭ alŭ instrucţiuneĭ publice, D-nu T. Maiorescu, permutărĭ şi destituiriĭ fără motive de profesoriĭ, dispositiuniĭ destructive contra instrucţiuneĭ publice, indiferenţă şi dispreţŭ pentru învĕţământulŭ ruralŭ, dispositiuniĭ pernicióse ce coprinde legea asupra instrucţiuneĭ publice, şi carĭ aŭ de scopŭ sĕ facă din D-nulŭ Maiorescu unŭ paşă absolutŭ. Noĭ amŭ făcutŭ acele denunciărĭ animaţĭ de sentimentulŭ de iubire pentru ţéra nóstră, éră nicĭ de cum pentru persóna D-luĭ Maiorescu pentru care n'avemŭ nicĭ urâ, nicĭ stimă.

Celŭ maĭ mare bine ce se póte face astăţĭ iubiteĭ nóstre patrie, este desvoltarea instrucţiuneĭ publice! Istoria constată de ajunsŭ cumŭ la începutulŭ acestuĭ secolŭ s'a ridicatŭ Germania, o ţéră pe care o cunóşte destulŭ de bine, D-lŭ Ministru, cum s'a ridicatŭ acéstă ţĕră sdrobită de Napoleon. Ce mĕsurĭ a luatŭ baronulŭ de Stein ca se refacă din Prusia o putere şi ca sĕ o prepare a'şĭ relua rangulŭ sĕŭ perdutŭ?

Aceste mĕsurĭ aŭ fostŭ fundarea de scóle şi de universităţĭ.

Adresămŭ aceste liniĭ nu D-luĭ Maiorescu, care n'are nicĭ o simpatie pentru acéstă ţĕră, ci colegilorŭ sĕĭ, carĭ suntŭ celŭ puţinŭ românĭ. Permiteve-ţĭ încă, D-lorŭ Miniştri, ca D-nulŭ Maiorescu sĕ dea lovituri repetite instrucţiuneĭ nóstre publice? Şi Domnitorulŭ Carol de Hohenzolern n'a cunoscutŭ încă ce omŭ este Ministrulŭ sĕŭ de la instrucţiunea publică? Dupe ce a supusŭ corpulŭ profesoralŭ unuĭ omŭ, declaratŭ chiarŭ de acestŭ corpŭ ca nedemnŭ de a fi profesorŭ, urma-va elŭ de a'lŭ susţine pentru ruina instrucţiuneĭ nóstre publice?

In adevĕrŭ D-nulŭ Maiorescu recurge la tóte meţiele ascunse séŭ făţişe ca sĕ'şĭ ajungă la scopulŭ sĕŭ care nu este altulŭ de câtŭ a germanisa şcólele nóstre, limba nóstră. D-sea esclude din clasele primare cărţĭ didactiee apreţiate de toţĭ şi aprobate conformŭ legiĭ, ca sĕ le înlocuéscă prin alte cărţĭ, carĭ n'aŭ altŭ meritŭ de câtŭ că ceĭ însărcinaţĭ de a le elabora, se supunŭ orbeşte de a observa într'ênsele ortographia din faimósele séle *critice*, operă lipsită de orĭ-ce valóre reală.

Pentru ce déră acéstă inacţiune din partea consiliuluĭ permanentŭ alŭ instrucţiuneĭ publice? De la intrarea D-luĭ Odobescu în acestŭ consiliŭ, se pare că D-niĭ Zalomit, Orescu, Petrescu numaĭ aŭ nicĭ o acţiune. Noĭ 'ĭ conjurămŭ, în acestŭ momentŭ maĭ cu sémă cândŭ şcólele se redeschidŭ, sĕ pue unŭ frîŭ capricielorŭ ministeriale, şi sĕ susţină în contra tutulorŭ, cărţile cele bune cu care junimea este obicĭnuită, şi ale cărorŭ valóre şi utilitate suntŭ recunoscute de toţĭ.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Gazetta de Moscova într'unŭ articolŭ, da sĕ se înţelégă acum câte-va ţile, că déca o acţiune diplomatică s'arŭ angagia în privinţa reglementuluĭ cestiunilorŭ actuale în orientŭ, Rusia va insista pentru ca acéstă acţiune sĕ nu se facă numaĭ de cele treĭ imperiĭ, ci sĕ se invite la acesta şi cele alte puterĭ. *Tages-Presse*, ţice că a primitŭ de la unŭ importantŭ personagiŭ din Sânt-Petersburg informaţiuni precise în acéstă privinţă, carĭ aruncă órecumŭ puţină lumină asupra ultimilorŭ negociaţiuni relative la cestiunile de carĭ e vorba, cestiuni, pe carĭ credemŭ că trebue sĕ le reproducemŭ.

Dupe ce observă că Rusia da-

www.dacoromanica.ro

toresce situaţiunea sea actuală în Europa dibăcieĭ principeluĭ Gorciakoff, care a sciutŭ sĕ resiste oferirilorŭ seducĕtóre ale principeluĭ Bismarck, adică tentaţiuneĭ de a redeştepta cestiunea Orientuluĭ în profitulŭ Rusieĭ, corespondentulŭ ţiaruluĭ *Tages-Presse* ne spune că comiţele Andrassy, a propusŭ ântêiŭ o acţiune colectivă a celorŭ treĭ puterĭ imperiale la Constantinopole. De altă parte, Rusia, a avutŭ meritulŭ de a nu limita acţiunea diplomatică numaĭ pentru cele treĭ puterĭ din Nordŭ, ci a chema împreună cu ele pe tóte cele alte carĭ aŭ semnat tractatulŭ de la Paris. Graţiă iniţiativeĭ Rusieĭ, Francia, Anglia şi Italia aŭ fostŭ invitate a lucra împreună cu tripla alianţă. Acesta este o nouĕ probă că cabinetulŭ nostru, în politica sea, ţice *Gazetta de Moscova*, privesce interesele europene érŭ nu numaĭ interesele rusescĭ. Este posibilŭ că în óre-care cercurĭ, carĭ credeaŭ că numaĭ ele suntŭ amicele Rusieĭ, sĕ se pară aceste demarşe că nu suntŭ politice; déră Rusia cunósce fórte bine nu numaĭ situaţiunea sea în Europa ci şi datoriele pe carĭ i le impune acéstă situaţiune; ea este determinată a'şĭ împlini datoriile séle fără a fi influenţată de nemulţumirile particulare»

Acéstă atitudine a guvernuluĭ din Petersburg, ţice *la République-française*, nu e nouĕ. *Le Nord*, care asigură că Rusia a fostŭ totŭ-de-una puterea cea maĭ fidelă tratatuluĭ de la Paris din 1856 şi care, adauge că ea a reclamatŭ denunţarea acestuĭ instrumentŭ diplomaticŭ pentru că din derogaţiune în derogaţiune elŭ nu maĭ conservă de câtŭ clausele carĭ, iĕraŭ ne favorabile, *Le Nord*, citĕdă în sprijinulŭ acesteĭ tese circulara principeluĭ Gorciakoff cu data de $^{19}/_{31}$ Octombriŭ 1870, din care, unŭ pasagiŭ este într'adevĕrŭ fórte caracteristicŭ. Étă'lŭ.

«Majestatea sea imperială este gata a se înţelege cu puterile carĭ aŭ subsemnatŭ acéstă transacţiune, séŭ pentru a confirma stipulaţiunile generalĭ, séŭ pentru a le reînoi, séŭ, în fine, pentru a substitui acestora unŭ altŭ arangiamentŭ equitabilŭ care sĕ asigure pacea Orientuluĭ şi echilibrulŭ oriental. Majestatea sea e convinsă că acéstă pace şi acestŭ echilibru vorŭ avea o garanţiă maĭ multŭ, cândŭ vorŭ fi fundate pe nisce base maĭ juste şi maĭ solide de câtŭ acelea carĭ resultă din o posiţiune pe care nicĭ una din marile puterĭ nu va putea-o privi ca o condiţiune normală de esistenţă.

O corespondinţă adresată din Belgrad către *Lloyd Pest* descriă astŭ-felŭ cabinetulŭ Stefecia-Gruici-Ristici:

«D-nu Ristici este prea cunoscutŭ pentru ca sĕ vĕ maĭ vorbescŭ de elŭ; dênsulŭ a luatŭ portofoliulŭ ministeriuluĭ afacerilorŭ străine.

«D-nu Stefecia este presidentulŭ ministrilorŭ. Acesta e unŭ bĕtrânŭ partisanŭ alŭ principierilor şcóleĭ naţionale. A fostŭ presidentŭ alŭ Senatuluĭ şi maĭ în urmă tutorŭ alŭ principeluĭ Milanŭ. Aparţine partiduluĭ naţionalŭ dérŭ nu e radicalŭ.

«D-nu Gruicĭ este ministru de interne. Elŭ este capulŭ Omladineĭ séŭ partiduluĭ june-liberalŭ. Oratorŭ de meritŭ şi omŭ de mare capacitate, la 1864 cândŭ se descoperi complotulŭ luĭ Maistoricĭ, elŭ era membru la înalta curte de justiţiă; dete o sentinţă din cele maĭ liberale în favórea conjuraţilorŭ, dérŭ aceste sentinţă avu pentru elŭ consecinţe funeste. Se retrase la Viena şi în 1868 fu rehabilitatŭ şi numitŭ representantŭ alŭ Serbieĭ la Stambulŭ. Pe urmă fu alesŭ senatorŭ la Consiliulŭ de Statŭ, unde se află şi acum. Are mulţĭ partisanĭ şi face în parlamentŭ opositiune partiduluĭ conservatorŭ.

«Ministrulŭ justiţieĭ este Miloikovicĭ care a fostŭ vice-preşedinte în timpulŭ Regenţeĭ:

«D-nulŭ Novakovicĭ va conserva póte portofoliulŭ cultelor, póte însĕ ca acestŭ portofoliŭ sĕ fiă datŭ D-luĭ Baskovicĭ, unulŭ din membriĭ ceĭ maĭ ţeloşĭ aĭ Omladineĭ şi radicalŭ. Strălucitŭ historicŭ, elŭ va da acum primele séle probe de omŭ politicŭ.

«Colonelulŭ Nicolicĭ, militarŭ ce 'şĭ-a făcutŭ studiele în Belgia şi Francia va lua portofoliulŭ de la resbelŭ. E unŭ omŭ fórte energicŭ.

«D Kolievicĭ va lua financiele. Este omladinistŭ şi liberalŭ dérŭ nu radicalŭ.

«Olimpicĭ va fi ministrul lucrărilorŭ publice; aparţine partiduluĭ «Juna Serbia».

Acesta este ministeriulŭ care a intratŭ în funcţiunĭ; sarcina sea va fi fórte dificilă, pentru că opiniunea publică e surescitată.

Unŭ faptŭ gravŭ, se ţice, că s'a petrecutŭ în ţilele acestea în Antilele spaniole. D-nulŭ Vergas séŭ Venegas, vechiŭ ofiţerŭ alŭ insurecţiuneĭ din Cuba, ştabilitŭ actualmente la Saint-Domingo, luase locŭ pe paquebotulŭ englesŭ *Eyder*, care mergea la Jamaica; la Porto-Rico, unde acestŭ vaporŭ stete puţinŭ, autorităţile spaniole, cu tóte protestaţiunile căpitanuluĭ Crompton, aŭ venitŭ în navă, aŭ arestatŭ pe Venegas séŭ Vergas şi ducêndu'lŭ pe ţĕrmŭ, fără cea maĭ mică întârţiere 'lŭ-aŭ împuşcatŭ.

Acestŭ actŭ de violenţă, décă e esactŭ, va causa indignaţiunea naturală tutulorŭ ómenilorŭ oneştĭ şi va putea din nouŭ causa complicaţiunĭ între Anglia şi Ispania; însĕ e vorba de a se sci décă paquebotul se afla în apele spaniole, cândŭ arestaţiunea avu locŭ, séŭ, dupe cum se pretinde, în marea liberă; de altă parte, este de discutatŭ décă paquebotulŭ englesŭ póte fi privitŭ ca unŭ teritoriŭ britanicŭ, şi décă autoritatea spaniolă a violatŭ séŭ nu dreptulŭ ginţilorŭ, arestându pe Venegas.

Ce este adevĕratŭ din tóte aceste lucrurĭ, se întrĕbă *la République française*? Este dificilŭ de a se vedea încă. Dérŭ, ceea ce este sigurŭ, este că guvernulŭ spaniolŭ, se conduce dupe proverbulŭ normandŭ «orĭ ce casŭ rĕŭ se póte nega» şi astŭ-felŭ se silesce a micşiora lucrulŭ şi a'lŭ face prin urmare puţinŭ importantŭ. Astŭ-felŭ se telegrafiézĕ la *Agenţa Havas* că Venegas, care a fostŭ desertorŭ, şi delapidatorŭ de banĭ publicĭ n'a fostŭ împuşcatŭ. Étă ce spune versiunea guvernuluĭ luĭ Don Alphons.

«La 13 Iuliŭ, unŭ oficiărŭ şi doĭ soldaţĭ se presentară pe nava englesă *Eyder*, cândŭ acesta sosise la Porto-Rico pentru a lua pe D-nulŭ Venegas, acusatŭ ca desertorŭ şi ca delapidatorŭ de banĭ publicĭ. D-nulŭ Venegas consimţi a urma pe oficiărulu însărcinatŭ cu arestaţiunea sea.

«Căpitanulŭ naveĭ, D-lŭ Crompton, constată pentru a nu fi elŭ responsabilŭ, că elŭ nu va interveni de locŭ în libertatea de acţiune a D-luĭ Venegas, pe care elŭ îlŭ considera liberŭ a nu urma pe oficiarŭ. D-nulŭ Venegas declară că va merge de bună voiă şi fu închisŭ în fortulŭ Moro. In timpulŭ acesta elŭ era fórte sănĕtosŭ. Consululŭ Angliеĭ este singurulŭ care a protestatŭ contra acesteĭ arestărĭ».

Ce trebue sĕ credemŭ? Promptitudinea cu care autorităţile spaniole omóră de ordinarŭ pe prisoniarĭ cu banĭ, ne face sĕ ne îndoimŭ de mărinimia guvernoruluĭ de la Porto-Rico şi sĕ. nu credemŭ ceea ce s'a comunicatŭ *agenţiĭ Havas*.

Asceptândŭ ca sĕ se esplice pe deplinŭ acéstă afacere, ne pare că guvernulŭ din Madrid s'a pusŭ într o posiţiune fórte dificilă prin guvernulŭ sĕŭ de la Porto-Rico.

TURBURILE DIN HERZEGOVINA.

Agenţa Gavas a primitŭ următórea telegramă din Ragusa cu data de 30 Augustŭ: Flota turcă veghiadă pe lângă cóstele Albanieĭ; după scirile de sorginte slavă, Zarco arŭ fi în Albania de susŭ, lângă Novivaros unde arŭ fi bătutŭ 600 basĭ-buzucĭ şi le'arŭ fi luatŭ 200 de caĭ. Turciĭ aŭ isbutitŭ, trecêndŭ pe la Libinge a veni până sub muri Trebinjeĭ; insurgenţi s'aŭ retrasŭ în munţĭ.

Turci aŭ datŭ focŭ ţice altă telegramă din Belgrad, pădurilorŭ care încongiură fruntaria Bosnieĭ. Incendiulŭ se vedea fórte bine din localităţile situate pe fruntaria Serbieĭ.

Intr'o scrisore adresată la *Standard* şi publicată de acestŭ ţiarŭ, se anunciă că s'a formatŭ la Londra unŭ comitetŭ care este însărcinatŭ a strînge subscripţiunĭ în favórea «Chreştinilorŭ, victime ale rĕuluĭ guvernŭ turcŭ din Bosnia şi din Herzegovina».

Se citesce în *Obzor* de la 28 Augustŭ următórele amĕnunte asupra lupteĭ care a avutŭ locŭ la 20 Augustŭ: Eşirămŭ la 7 ore de diminéţă şi apucarămŭ la muntele Troscicia, situatŭ la o jumĕtate de oră departe de Trebinje. Aripa dréptă era cea maĭ puternică, stînga era slabă, centrulŭ puţinŭ maĭ tare. La 8 bătaia se îngagiă de aripa dréptă; 30 Dalmaţĭ de la gurile Cattaro şi câţĭ-va Montenegrenĭ se unisera cu eă. Turci atacară de treĭ-orĭ şi de treĭ-orĭ fură respinşĭ. Vĕţêndŭ că flanculŭ stângŭ alŭ nostru este slabŭ, eĭ se repeţirā asupra luĭ, după ce primiră ajutorŭ din Trebinje. Flanculŭ stângŭ alŭ nostru (unŭ insurgentŭ vorbesce) împreună cu centrulŭ se dederă cu regulă înapoĭ până se uniră cu drépta. Astŭ-felŭ concentraţĭ, atacarămŭ pe Turcĭ, carĭ fură siliţĭ de a suna retragerea după o luptă d'unŭ quartŭ de oră. Noĭ, cândŭ se făcu séră, ne retraserămŭ în monasteriulŭ Duzi, luândŭ cu noĭ morţi noştri carĭ eraŭ în numĕrŭ de doĭ; unŭ alŭ treilea nu putu fi găsitŭ din causa nopţeĭ. Turci aŭ avutŭ 17 morţĭ şi 40 de răniţĭ.

Étă, în fine, instrucţiunile redigiate de representanţiĭ puterilorŭ europene, carĭ au asistatŭ la conferinţa de la Viena, instrucţiunĭ după carĭ trebuiă sĕ se conducă ambasadori din Constantinopole şi comisari din Mostar:

1. Invitaţiune adresată Porţeĭ pentru a reprime îndată insurecţiunea.

2. Autorisaţiune dată Turcieĭ a desbarca trupe necesariĭ la Kleck.

3. Consiliĭ Porţeĭ a face reforme carĭ să previnā o altă nouĕ insurecţiune.

4. Acţiune pacificĕtóre asupra insurgenţilorŭ fără a'ĭ trata ca o naţiune belligerantă.

O intrebare D-luĭ Ministru de lucrări publice.

Ce sĕ face, d-le ministru, cu şoseaua ce trece prin valea mare, plasa Podgoriĭ, Judeţulŭ Muscelŭ spre Câmpu-lungŭ? Aţĭ avutŭ încă reclamaţiune la 8 Marte, anulŭ curentŭ; vi s'a arĕtată că şoseaua este câtŭ se póte de nepractică, că presintă o inclinaţiune pronunţată, care face aprópe imposibilă urcarea trăsureĭ góle chiar; că podeţele, de la 1871 până aţĭ, între Valea-mare şi Vieroşŭ suntŭ nefăcute, comunicaţia intreruptă.

Arŭ fi de doritŭ ca sĕ se ia energice dispositiunĭ spre a se coregia aceste înconveniente atâtŭ de prejudiţiabile judeţienilorŭ.

D-luĭ redactore alŭ ROMÂNULUĬ.

Domnule redactore,

Ierĭ pe la 5 ore după amĕţĭ unŭ factorŭ 'mĭ-a adusŭ unŭ plicŭ, alŭ căruĭ portŭ reclamându'lŭ maĭ 'nainte d'a'lŭ desigila, şi plătindu-i'lŭ a şi plecatŭ pe dată.

Astăţĭ pe la 2 ore dupe amĕţi, d. substitutŭ de procurore, Grigore Zenidi, însoţitŭ de d. ajutorŭ alŭ poliţieĭ, întroducêndu-se în domiciliul meŭ 'mĭ adresĕdă aceste cuvinte: „d-le Costică, amŭ venitŭ ca sĕ mĕ 'ncredinţedŭ décă aţĭ primitŭ cu posta de ierĭ o broşură întitulată Spionulŭ Prusianŭ séŭ prinţulŭ Carol de Hohenzollern, Domnŭ alŭ Romănieĭ".

Décă cunóşteţĭ pe autorulŭ eĭ şi décă broşura vi s'a trimisŭ pe lângă vre-o epistolă?

Respunsulŭ meŭ a fost clarŭ c'am primitŭ broşura într'unŭ plicŭ, pe care maĭ 'nainte d'a mi se înmâna, nu sciŭ, cine îlŭ deslipise şi relipise, şi nu cu multă îngrijire; că nu cunoscŭ pe autorulŭ broşureĭ şi nicĭ c'amŭ primitŭ vre o epistolă pe lângă broşură.

După terminarea acestuĭ rĕspuns, d. Substitutŭ m'a întrebatŭ, décă facŭ vre o pretenţiune pentru desigilarea pliculuĭ: eŭ i-amŭ, rĕspunsŭ că nu.

www.dacoromanica.ro

In urma acestorŭ declaraţiunĭ d. substitut, mi'a pretinsŭ broşura şi'a'ĭ subtsemna unŭ procesŭ-verbale, cea ce amŭ şi urmatŭ.

Apoĭ salutêndu-ne, eŭ amŭ rĕmasŭ în casa mea şi d-lorŭ aŭ plecatŭ cum veniserĕ.

Spre sĕră însă, eşindŭ din casă, mi-s'a spusŭ c'asemenea broşurĭ aŭ maĭ primitŭ şi alţi cetăţenĭ, şi că ele s'aŭ cititŭ şi recititŭ de maĭ mulţĭ, chiar prin pravăliele din piaţă, şi că totŭ cu asemenea modŭ aŭ fostŭ astădĭ adunate.

Vĕ mărturisescŭ, stimabile domnŭ redactore, că ciudată şi multŭ ciudată a fostŭ acéstă împrejurare pentru mine, fiindŭ că eŭ n'amŭ înţelesŭ nicĭ de cum ce-a cugetatŭ autorulŭ broşureĭ cândŭ mi-a trămis'o şi mie, căcĭ eŭ nu suntŭ omŭ din China: sciŭ ce s'a petrecutŭ şi ce se petrece în ţéra mea, citescŭ şi înţelegŭ românesce.

Amŭ reflectatŭ multŭ şi asupra precedeurilorŭ urmate cu împărţirea şi strângerea broşurelorŭ, şi n'amŭ pututŭ conchide de câtŭ că aprecierea şi calificarea unorŭ asemenea lucrurĭ este maĭ bine sĕ lasŭ a se face de către alţiĭ...

Orĭ-care arŭ fi cugetarea celorŭ ce le colpórtă, eŭ credŭ că trebuie a le denuncia spre cunoscinţa turorŭ.

Primiţĭ, d-le redactore, etc. etc.

C. Fussea.

Têrgovişte, 23 Augustŭ.

Primarulŭ Comuneĭ Dobrenĭ, Siligeanu, despre ale căreia acte amŭ ţisŭ în trécătŭ câte-va cuvinte în revista nóstră de la 21 Augustŭ corentŭ, ne trimite ca rĕspunsŭ la cele susţnute de noĭ reclama ce publicămŭ maĭ la vale.

Domnulŭ Siligeanu pare cu totulŭ susprinsŭ de abusurile la care amŭ făcutŭ noĭ alusiune, şi ne cere a'ĭ spune natura faptelorŭ comise în detrimentulŭ moralităţiĭ publice, şi pe denunţătoriĭ acelorŭ fapte.

Ca respunsŭ la scrisórea fideluluĭ representantŭ alŭ regimulu', Siligeanu, ne vomŭ mărgini de o cam dată a'ĭ spune că abusurile monstruóse, a cărorŭ comitere amŭ ţisŭ că planédă asupra D-séle, suntŭ denunţate încă de multŭ la parchetulŭ Tribunaluluĭ de Ilfov şi că D-lŭ Jude Cairŭ este acela care instruindŭ afacerea, a găsitŭ probe suficiente de culpabilitate ceia-ce 'l aŭ făcutŭ sĕ céră de la Curtea de Apel, darea în judecată a numituluĭ primarŭ care face din autoritatea sea o armă în contra nenorociţilorŭ ţĕranĭ.

Darea în judecată dérŭ a primaruluĭ Siligeanu fiindŭ cerută chiarŭ de către D-lŭ Jude Cair colegulŭ D-lŭ Ciulei, ambiĭ devotaţĭ şi zeloşĭ aperătorĭ aĭ regimuluĭ ordineĭ, este evidentŭ că culpabilitatea numituluĭ primarŭ trebue sĕ fie nedubitabilă şi de natura a impune acestuia sĕ se resemne în faţa unorŭ ilegalităţĭ alŭ cărorŭ autorŭ nu putea fi altulŭ de câtŭ D-sea.

A veni însĕ astădĭ D-lŭ Siligeanu sĕ posese în inocentŭ şi sĕ ia aerulŭ că nu scie nimicŭ din faptele de carĭ amŭ vorbitŭ, cândŭ D-sea a fostŭ interogatŭ la instrucţia care duréză de maĭ multŭ timpŭ şi cândŭ o mulţime de marturĭ aŭ depusŭ în contra'ĭ pentru abusurĭ ce aŭ revoltatŭ chiarŭ pe ceĭ maĭ indiferinţĭ muncitorĭ, este a ne arăta că nu maĭ respectă nicĭ publiculŭ înaintea căruia are curagiulŭ a apare, şi că despreţuesce — sigurŭ de impunitate — legile ce garantédă securitatea şi conservarea bunelorŭ moravurĭ în societate.

Vomŭ stărui dérŭ şi astădĭ, ca D-lŭ Ministru de interne sĕ suspende câtŭ maĭ curêndŭ pe primarulŭ de care ne ocupămŭ, de óre-ce s'a cerutŭ darea luĭ în judecată. Ţinêndŭ încă la postulŭ de primarŭ pe unŭ individŭ în contra căruia esistă grave probe de culpabilitate, ne va proba că încuragédă abusurile şi că se face cu premeditare complicele autorilorŭ lorŭ.

Étă reclama primaruluĭ Siligénu:

Domnule Redactorŭ!

Dupe informaţiunele ce amŭ luatŭ de la prietinĭ, amŭ vĕdutŭ în ţiarulŭ *Telegraphulŭ* de la 22 Augustŭ a. c. No. 1018 unŭ articolŭ de alŭ II-lea gradŭ care se referă la cualitatea mea de primarŭ alŭ comuneĭ Dobrenĭ, şi alŭ căreĭ autorŭ vede cu mare părere de rĕŭ că autoritatea judiciară sĕŭ administrativă nu iea nicĭ o mĕsură pentru a'ĭ satisface plăcerea; şi astŭ-felŭ a'şĭ ajunge scopulŭ, care de şi se vede că este numaĭ buna stare şi fericirea ţĕranuluĭ, însĕ elŭ urmăresce cu totulŭ unŭ altŭ scopŭ, pe care publiculŭ îlŭ póte cunósce chiarŭ din conclusiunea articoluluĭ menţionatŭ. Arŭ fi bine ca cine-va cândŭ se presintă cu unŭ articolŭ spre a'lŭ da publicităţiĭ, şi care articolŭ tinde maĭ multŭ sĕŭ maĭ puţinŭ la onórea şi calitatea uneĭ persóne, sĕ fiă însoţitŭ cu detaliurĭ asupra faptelorŭ şi împrejurărilorŭ ce i se impută aceleĭ persóne, precumŭ şi asupra probelorŭ ce vinŭ în sarcina eĭ; ca astŭ-felŭ orĭ-cine arŭ citi acelŭ articolŭ se védă într'unŭ modŭ lămuritŭ şi clarŭ intenţiunea şi scopulŭ la care tinde acelŭ autorŭ, ĕrŭ nu subt masca că doresce binele cetăţenilorŭ să arunce blamurĭ în contra tutulorŭ ce credŭ că nu împărtăşescŭ ideile lorŭ.

Domnule redactorŭ, pentru ca sĕ nu avemŭ multă polemică de presă, de óre-ce funcţiunea mea nu'mĭ permite sĕ respundŭ la orĭ-ce atac care 'mĭ s'arŭ aduce de órecare persóne necunoscute, de aceia vĕ rogŭ a da publicităţii şi a desveli tóte faptele criminale ce vĕ suntŭ denunţate în totŭ coprinsulŭ lorŭ, precumŭ şi pe denunciatorĭ ca astŭ-felŭ sĕ sciu cu cine amŭ afface, cum sĕ respundŭ şi cine suntŭ aceĭ «nefericiţĭ ţĕranĭ». Şi dupe ce veţĭ publica tóte acestea, promitŭ că voiŭ respunde într'unŭ modŭ suficientŭ, aşia ca sĕ se cunóscă ninţele decădute carĭ suntŭ spaima cetăţienilorŭ paclnicĭ,

Totŭ odată vĕ rogŭ, D-le redactorŭ, a da acésta publicităţiĭ.

Alŭ D-vóstră.

Primarŭ: *Siligeanu.*

PROCESU-VERBALU

Noĭ Ión Constantinescu, subt-comisarŭ la clasa I la subt-comisia VII, colórea de Negru din Bucurescĭ;

Astă-ţĭ, 20 Augustŭ 1775, informatŭ fiindŭ din *svonŭ* că N. G. Mihăescu, Mantu Stoian din suburbia Oborulŭ-Noŭ, strada Mihaiŭ-Bravulŭ, Gheorghe Badea şi Ispas Măgureanu din suburbia Pantilimonulŭ, toţĭ patru aŭ plecatŭ în mahalale, stabilimente publice, făcêndŭ propagandă contra guvernuluĭ, *aclamândŭ* pe toţĭ cetăţenĭĭ că mâine 21 corentŭ suntŭ alegerĭ, toţĭ în unire şi într'unŭ numĕrŭ mare sĕ calce peste tunurĭ şi armată; bine *dechiaţĭ* vorŭ isbuti prin puterea lorŭ sĕ alégă pe deputatulŭ Fleva. Astŭ-felŭ dérŭ, punêndu-se în urmărire de noĭ aceşĭ *perturbatorĭ*, ce voescŭ a rescula publiculŭ, s'aŭ şi găsitŭ pe la orele 9 séra la stabilimentulŭ unuia dintr'ênşiĭ Ispasŭ Măgureanu, adunaţĭ într'o trupă cu alţiĭ de prin colórea de Roşu, *carĭ îşĭ preparaŭ sórtea* pentru reeşita de mâine, asvêrlindŭ diferite calomniĭ injurióse contra guvernuluĭ actualŭ, şi maĭ cu sémă unulŭ dintr'ênşiĭ anume N. G. Mihăescu a începutŭ cu î verşunarea cea maĭ teribilă se detaileţe celorŭ alţĭ camaradĭ aĭ sĕĭ că: *în anulŭ 1866 cândŭ s'a detronatŭ Vodă-Cuza, I. Sea a subscrisŭ abdicarea pe spatele socruluĭ sĕŭ,* ce a fostŭ de meseriă pantofarŭ. *Astŭ-felŭ sĕ'ĭ ajute Dumneţeŭ şi luĭ ca Vodă-Carol s'abdice pe spatele sĕŭ.*

In facia uneĭ asemeni *degradărĭ* contra guvernuluĭ ş'a tronuluĭ, i-am somatŭ în numele legiĭ *spre a mĕ urmări*, cândŭ din toţĭ *m'aŭ urmăritŭ* numaĭ patru, căcĭ ceĭ-alţĭ ce eraŭ străinĭ aŭ dispărutŭ, precum asemenea, pe drumŭ, din ceĭ patru a dispărutŭ şi Ispasŭ Măgureanu. Acestea dérŭ fiindŭ cele petrecute în faţa mea, s'a dresatŭ presintele procesŭ-verbale.

Suptcomisarŭ, *I. Constantinescu.*

(Românulŭ).

DIVERSE

Căpitanul Webb. Căpitanul Webb, care a trecutŭ acumŭ de curêndŭ în notŭ, pasulŭ de Calais, este eroulŭ ţileĭ în Anglia. Ca înnotătorŭ Webb aparţine scóleĭ vechĭ. Mişcările sélle suntŭ încete, elŭ nu face de câtŭ 20 sĕŭ 22 înnotaturĭ pe minutŭ; nicĭ o dată elŭ nu ea în apă posele avantagióse ale acelor tritonĭ care se sprijină pe o parte şi formédă, prin ajutorulŭ braţuluĭ dreptŭ şi picioruluĭ stângŭ, o figură perfectŭ rectiliniă, care se mişcă cu iuţélă ca cum unŭ curentŭ de electricitate l'arŭ percurge. Aceste gentileţe, bune pentru a escita entusiasmulŭ uneĭ scolĭ de natăţiune, arŭ fi de puţinŭ ajutorŭ în traversarea pasuluĭ de Calais. Prin loviturĭ de peptŭ viguróse, căpitanulŭ Webb innaintédă mereŭ, aspirândŭ la fie care înnotătură o mare quantitate e aerŭ.

La plecarea luĭ, marea era aşea de calmă în câtŭ, nava cu pânde care'lŭ escorta, şi în care se aflaŭ representanţi preseĭ şi doĭ membri din *Hex Swimming Club,* care eraŭ c'unŭ felŭ de judecătorĭ, şi câţĭ-va curioşĭ privilegiaţĭ şi nu puteaŭ sĕ'lŭ ajungă, şi că trebuia sĕ vâsleţe ca sĕ fie în aceaşĭ liniă cu elŭ.

Cu încetulŭ, cu încetulŭ, energia căpitanuluĭ Webb se calmă şi mişcările deveniră maĭ rare cu tóte că viguróse şi regulate.

La mieţulŭ nopţeĭ, vêntulŭ începu sĕ bată şi curentulŭ incepu sĕ tragă pe Webb în o direcţiune opusă. Lupta omuluĭ în contra elementelorŭ începu din acelŭ momentŭ, căcĭ cele 13 ore ce le petrecuse inainte nu fuseserĕ pentru elŭ, in raportŭ cu starea mareĭ de acumŭ de cât o baiă fórte lungă. Webb, avêndŭ însĕ rarulŭ privilegiŭ de a fi organisatŭ astŭ-felŭ în câtŭ apa sĕ nu'lŭ rĕcéscă de locŭ, nu simţia nicĭ unŭ cârceiŭ, prinŭ urmare nu'i causa de locŭ perdere de puterĭ.

Dérŭ obstacolulŭ care veni sĕ se arunce în mijloculŭ sucesuluĭ sĕŭ, acelŭ vêntŭ şi acelŭ curentŭ, îlŭ sili sĕ facă apelŭ la tótă energia sea pentru a merge înainte. Momentulŭ celŭ maĭ crudŭ fu la 6 ore de diminéţă. O céţă déră nu lăsa să védă ţermulŭ ce i'arŭ fi datŭ curagiŭ; se descuragiă pentru douĕ, treĭ secunde şi ĕrăşĭ începu.

Strigăte de *ura*! care veneaŭ din bărcile ce'lŭ încongiuraŭ i îndoiră curagiulŭ. Cu tenacitatea unuĭ Englesŭ, elŭ refusă de a fi luatŭ în barcă, cu tóte că nu maĭ putea de locŭ şi era silitŭ la fie-care cinci minute sĕ se lase pe spate sĕ se odihnéscă. Chiar daca arŭ fi primitŭ, totŭ era sĕ fiă celŭ maĭ mare înnotătorŭ cunoscutŭ. Insă voi sĕ móră séŭ sĕ reuşéscă!

După ce se repausă puţinŭ plecă ĕrăşĭ. Aprópe de totŭ de Calais i veni o ideă fórte bună, puse o barcă cu 8 Francesĭ care'lŭ insoţiaŭ la drépta luĭ şi astŭ-felŭ îlŭ apĕră de valurile măreĭ care'lŭ fatigaŭ fórte multŭ. In fine ajunse ostenitŭ prăpăditŭ. Insă cum era, ruptŭ de fatigă, după ce şeduse 18 ore în apă trebui sĕ ésă în balconŭ ca sĕ asculte serenada ce 'ĭ daŭ Englesi, compatrioţi luĭ!!

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 3 Septembre. *Gazetta oficiale* anunciă că Dorregaray, în capulŭ a 1000 de ómenĭ, a traversatŭ Aragonulŭ şi cată sĕ intre în Navara prin defileurile munţilorŭ.

Pesta 4 Septembre. D. Ghycrzi a fostŭ alesŭ presidentŭ alŭ camereĭ deputaţilorŭ cu 305 voturĭ din 327 votanţĭ

Constantinopole, 1 Septembre. Agentulŭ Serbieĭ a desmintitŭ, prin ordinulŭ guvernuluĭ seŭ, noutatea că principele Milan voesce sĕ abdice.

Viena, 1 Septembriŭ. Se ţice că insurecţiunea din Bosnia e terminată. Insurgenţiĭ s'aŭ supusŭ paşeĭ de la Bajanluka,

Roma, 2 Septembriŭ. Membriĭ Congresuluĭ sciinţificŭ din Palermo urmédă lucrările lorŭ. Oraşulŭ Palermo le-a făcutŭ o primire splendidă; profesoriĭ şi studenţiĭ Universităţeĭ aŭ datŭ erĭ în onórea membrilorŭ străinĭ din Congresŭ unŭ banchetŭ la care asista şi D-nulŭ Bonghi ministrulŭ instrucţiuneĭ. S'a ridicatŭ maĭ multe toaste în sănĕtatea regeluĭ, pacea Italieĭ şi ţĕrilorŭ vecine.

ERATTA

In numĕrulŭ de erĭ pe pagina I ultimulŭ rêndŭ alŭ colóneĭ a IV s'a ţisŭ din eróre *arestulŭ justiţieĭ* în locŭ de **arestulŭ poliţieĭ.**

PENSIONATUL DE FETE

EMILIA LUZATTO.

Strada Negustori No. 4.

Are onóre a anuncia pe Onor. publicŭ şi părinţiĭ de familie că cursurile atât Primare cât şi Gymnasiale vor începe de la 1 Septembriŭ viitorŭ.

Directóre, *Emilia Luzatto.*

Vulturescu *avocatul Primeĭ Societăţĭ de Credit funciar rural din Bucureşti* anunţă acelorŭ carĭ vorŭ binevoĭ a'l onora cu increderea D-lor că, pe lângă susţinerea proceselor la tóte instanţele judecătoreştĭ din ţéră, se maĭ însărcinéză şi cu indeplinirea formalităţilor necesariĭ pentru aceĭ ce voescŭ sĕ se imprumute de la *Creditulŭ fonciar urban din Bucureşti.* — Consultaţiunĭ, diminéţa de la 8 ore pênĕ la ţece ore şi jumĕtate şi séra de la 6 ore pênĕ la opt ore, *în strada Cometu Nr. 22 la spatele bisericeĭ Sf. Visarion.*

---

www.dacoromanica.ro

DIPLOMA DE ONOARE

Prospecte în limba Română se dau şi se trimetu franco.

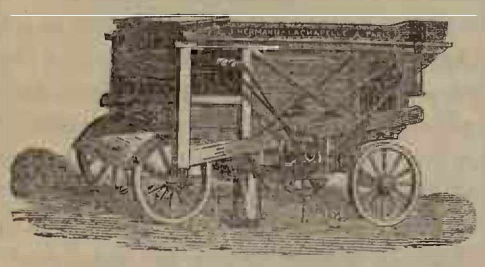

INDUSTRIA FRANCEZA

J. HERMANN-LACHAPELLE

CONSTRUCTOR-MECANIC

144 RUE DU FAUBOURG-POISSONNIÈRE 144

in Paris.

REPRESEN. PRINC. M. WEISSMANN (actualminte în Bucur.; Hotel *Union*).

MARE MEDALIA DE AUR

etc. etc.

Prospecte franco în limbele Rusă şi Francesă.

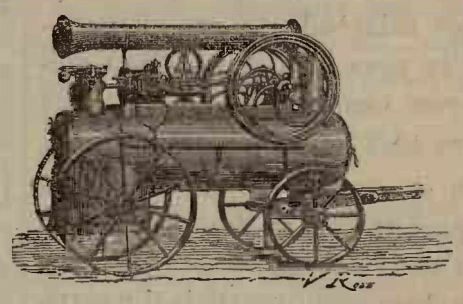

MAŞINE PENTNU AGRICULTURA ŞI INDUSTRIA

Renumite maşine cu aburi verticale, horizontale, portative, fixe, semi-fixe, locomobile, cu întórcere flacării, mersu semplu şi schimbător, de la unu şi doui cai — potere.

Preciul de la 1800 şi 2800 frc.

Pompe afundătóre şi de fântâni pentru alimentare şi jocuri hydraulice a oraşelor, comunelor, locuinţelor etc. dând apa de la 1250 până la 150,000 litre francese pe oră. Preciul de la 450 franci.

Escelentele aparate cu care fie-care póte fabrica orî-ce bĕutură gazósă şi alcoolice de fantasia.

Preciul de la 1600 franci. Sifóne şi accesoriile speciale.

Noua batóză din anul 1875 cu indouit Tarar, sistema fraţilorŭ Rose dând grăuntele curat fără a mai fi trebuinţă de cilindru d'asortat, morişcă saŭ ciuru. Preciul 2300 franci.

Móră pe colonă-turnuleţu cu pietrele din Lafórté sous Jouarre de la 90 centimetre până la 1 m. 50 în diametru, mişcate cu forsa aburului singur, saŭ a apii şi a vĕntului împreună.

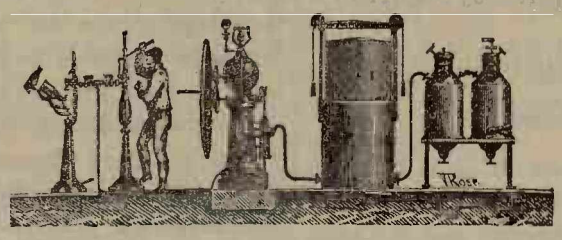

Preciul de la 2300 franci.

Ferestree etc. etc.

Promptă effectuare a comandelor.

Avantaje enorme, în construcţiuni. Important: în Bêrlad la D. Albert-Tierri-Suţu, se află o móră complectă din ale nóstre, la D. Porumbaru din Bucureşti, D-nii fraţi Konya din Iaşi, maşine cu aparate de băuturi gazóse, la scóla de meserii din Craiova etc. se póte vede fabricaţiunea în lucru.

Pentru orî-ce informaţiuni şi prospecte a se adresa 5 Strada Germană la librăria D-lor H. Zametzky et Comp.

S'a reimprimatŭ

GRAMATICA LATINĂ

dupe

BURNOUF.

cu unŭ adaosŭ de esercitie şi cu o serie de vescună şi themate adoptatn la inteligenţa scolarilorŭ de Cl. I şi II Lyceali.

de **B. Stilescu.**

De arendat de la 23 Aprilie 1876 înainte pe cursŭ de cinci ani moşia Resvadu de susŭ din Districtulŭ Dîmboviţa plassa dealuluĭ, proprietatea Domnului Michail Pencovici. Amatorii de a o închiria sĕ se arate până a $^{14}/_{26}$ Octombrie fiitorŭ la Casa Proprietarului, în Bucuresci, strada Brezoianu No. 17 Colórea de Roşu.

Une demoiselle de l'étranger désire donner des leçons de chant et de piano.

Strada Renascerei 3.

PUBLICATIUNE.

Facŭ cunoscutŭ Domnilorŭ advocaţi şi orî cărorŭ altor persóne arŭ avea necesităţi de esecutărĭ, sentinţe judecătoresci. verĭ ce alte titlurĭ, proteste de poliţe, îndeplinirĭ de procedură şi stăruinţe pe la autorităţi aci în capitală şi prin districte, şi care îi distragŭ de la alte ocupaţiuni saŭ interese ; că se potŭ adresa la sub semnatulŭ fostŭ Portărelŭ pe lângă trib. de Ilfovŭ şi onor. curţii din Bucureşti, domiciliatŭ în Suburbia Batiştea, Strada Polonă No. 58, proprietatea mea şi mĕ angajedŭ ca de urgenţă şi cu totŭ scrupululŭ posibilŭ pentru satisfacere.

Dimitrie Procopian.

„SOSIRE"

Marţi sosesţe aci în capitală D-nu

A. S. FREUND, Ghimistŭ şi antreprenorulŭ „Primeĭ Boiangerieĭ de luxe artistică română din Turnu-Severinŭ".

Strada Germană No. 22,

şi va remânea numaĭ vr'o câte-va ţile aci.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu

Strada Bărăţieĭ No. 12.

Bucuresci.

DIETZ & CO.,

St. Paul's Buildings, Carter Lane,

LONDON,

inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones

CU

PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustre
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Brate
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ prevĕdute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dându o lumină albă manifică, şi constatate egale cu 25, 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite franco dupecerere.

MERSUL TRENURILOR N ROMANA

Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875} pe liniile Bucuresci-Barboşi-Roman, Bucuresci-Vêrciorova (Orşova), Barbosi-Galatz şi Tecuciŭ-Bêrlad. Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875}

Bucuresci-Barboşi Romanŭ		tren. accelerate	Trenurĭ de persóne		Trenurĭ mixte
Bucuresci	rest. Plec.	8.15	10.00	diminéţa	
Ploeşti.	rest. Sosit	9.35	11.45		
	Plec.	9.50	12,05		
Buzeŭ	rest, Sosit	11.24	2.15		
	Plec.	11.34	2.35		
Brăila	rest. Sosit	1.43	5.30		dimin.
	Plec.	1.53	5.45		7.15
Barboşi	rest. Sosit	2.25	6.20		dimin. 8.00
	Plec.	2.45	séră		9.05 dimin.
Tecucĭ	rest. Sosit	4.28			11.15
	Plec.	4.38			11.40
Bacău	rest. Sosit	7.26		diminéţa	3.00 post-m.
	Plec.	7.33			3.12
Roman	rest. Sosit	8.40			4.25

Roma-Barboş Bucuresci		tren. accelerate	Trenurĭ de persóne		Trenurĭ mixte
Roman,	rest. P.	8.45	séră		12.10 post-m.
Bacău.	rest. S.	9.43			1.17
	P.	9.50			1.27
Tecuci	rest. S.	12.20			4.45
	P.	12 30			5.10
Barboşi	rest. S.	2.06		dimin.	7.20 séră
	P.	2.26		8.10 séra	7.45
Brăila	rest. S.	2.58		8.45	8.30
	P.	3.08		8.58	séră
Buzeŭ	rest. S,	5.19		11.50	
	P.	5.27		12.10	
Ploeşti	rest. S.	7.00		diminéţa	2.25 post-m.
	P.	7.12			2.45
Bucuresci	rest. S.	8.30			4.20

Bucuresci-Orşova (Vărciorova)		Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
Bucuresci	rest. P.	9.15	3.50
	S.	—	séra
Pitesci	rest. P.	12.25	9.00
	S.	pos. m.	
Slatina	rest. P	3.15	
	S.	—	
Craiova	rest. P.	5.30	
	S.	séra	
Turnu-Sev.	rest. P.	9.45	
	S.	—	
Verciorova	rest. P.	10.15	

Vărciorova-Bucures.		Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
		dimin.	
Vêrciorova	rest. P.	6.50	
	S.	—	
Turnu-Sev.	rest. P.	7.15	
	S.	a. mer.	
Craiova	rest. P.	11.50	
	S.	p, m.	
Slatina	rest. P	1.45	
	S.	séră	dimin.
Pitesci	rest. P.	4.35	7.50
	S.	—	—
Bucuresci	rest! P.	7.20	11.34

Barboşi-Galaţi şi vice-versa		tren. accelerate	Trenurĭ de persóne.	
		nópte	séră	séră
Barboşi	rest. Pl.	2.55	6.25	7.25
Galaţi	rest. Sos.	3.30nó.	7.00sé.	8.00sé
Galaţi	rest. Pl.	1.20nó.	8.25 di.	7.30 d
Barboşi	rest. Sos.	1.55nó.	9.00 di.	8.00 d

Tecuciŭ-Bêrlad şi vice-versa			Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
			dimin.	p.-m.
Tecucĭ	rest.	Plec	5 00	5.35
Bărlad	rest.	Sos	705	7.60
			dimin.	séră
Bărlad	rest.	Pléc.	8.40	10.00s.
Tecucĭ	rest.	Sos.	10.50	12.00n

Corespunde cu Viena şi vice-versa						
Roman	Plécă	8.52d.	4.53s.	Viena	Plec	10.30d.	8.00d.
Păşcani	Soses	9.53	6.53n.	Cracovia		9.35n.	10.36
Iaşi		1.03a.	9.33	Lemberg		6.17d.	12.15a.
Botoşanĭ		1.23	—	Sucéva		5.11s.	6.30d.
Sucéva		11.50	6.55	Botoşani		3.00	—
Lemberg		11.08n.	3.45	Iaşĭ		3.45	7.08d.
Craiova		1.23	5.39n	Păşcanĭ		7.07n.	9.54
Viena	Soses	5.20a.	7.29	Roman	Soses	8 09	11.32a.

Bucuresci-Pitesci şi vice-versa.				Pitesti			
Bucuresci-	Pléc.	7.45d.	4.15a.	Pitestĭ	Plé.	5.00s.	6.30d.
Titu	Sos.	8.58	6.15	Găescĭ	Sos.	—	7.58
	Pléc	9.08	6.43		Plé.	6.05	8.13
Găeştĭ	Sos.	9.40	7.12	Titu	Sos.	—	8.55
	Pléc	9.56	7.40		Pléc	6.45	9.10
Pitest	Sosi.	10.05	9.15	Bucuresci	Sos.	8.00	11.10

Bucuresci-Curgiu şi vice-verse					Merc. şi Sâmbătă
Bucuresci	Plec.	7, 00	diminéţa	5. 50	2. 00
Giurgiu	Sosit	9, 00.	séra	7. 55	5. 15.
Giurgiu	Plec.	6, 50.		4. 43.	1, 46.
Bucuresci	Sosit	8, 50.		6, 45	500

post-meridian.

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Naţională, Antr. C. N. Rădulescu, strada Academiei N. 24

www.dacoromanica.ro

JOUĬ, 28 AUGUSTŬ 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V No. 1023

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciuri şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciuri, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Belgrad, 6 Septembre. — Şése sute voluntarĭ intraţi în Bosnia aprópe de Ratsca in vecinătate de Schbetz aŭ fostŭ atacaţi Sâmbătă şi bătuţi de o bataliune de Nizamĭ.

Toţi miniştriĭ aŭ plecatŭ aĭ la Krakujewatz, unde se va duce Mercurĭ şi principele pentru deschiderea Skupcineĭ.

Ministrulŭ afacerilotŭ străine a anunţatŭ oficialŭ represintanţilorŭ marilorŭ puterĭ că guvernulŭ a interdisŭ trecerea peste fruntariĭ a bandelorŭ armate.

Noutatea respândită că nouĭ trupe turce arŭ fi năvălitŭ pe teritoriulŭ sêrbŭ este desmințită.

BUCURESCI, 27 AUGUSTU

Amŭ publicatŭ în numĕrulŭ de erĭ unŭ procesŭ verbalŭ alŭ vestituluĭ sub comisarŭ Constantinescu prin care, acusându-se maĭ mulţi cetăţenĭ pacinicĭ că aŭ făcutŭ propagandă electorală, aŭ fostŭ maltrataţi, arestaţi şĭ purtaţi între săbiĭ în modulŭ celŭ maĭ neomenosŭ de agenţiĭ poliţienescĭ.

Acestŭ actŭ arbitrarŭ, ne arată cumplita stare de anarhiă în care vegetédă naţiunea română, graţiă regimuluĭ ordineĭ de adĭ, şi curagiuluĭ sfruntatŭ cu care se violédă de agenţiĭ administrativĭ libertatea cetăţénuluĭ garantată de Constituţiune, fără a fi pedepsiţi.

Patru nenorociţi cetăţenĭ din culórea de negru, pentru unŭ motivŭ ridiculŭ inventatŭ de unŭ sub comisarŭ de o simplicitate rară, cum se vede din chiarŭ procesulŭ verbalŭ dresatŭ de elŭ, aŭ fostŭ duşi înaintea Tribunaluluĭ în modŭ arbitrarŭ, răpiţi de la ocupaţiunile lorŭ, impedicaţi de a'şĭ esercita nesce drepturĭ date de Constituţiune, şi cu tóte acestea, parquetulŭ nu a credutŭ necesarŭ sĕ ia nicĭ o mĕsură în contra unorŭ asemenea sbirĭ poliţienescĭ, carĭ dispunŭ dupe placŭ de libertatea cetăţenilorŭ? Acésta este justiţia şi garanţia libertăţilorŭ nóstre sub regimulŭ *ordineĭ* şi *stabilităţiĭ* D-luĭ Lascar Catargiu?

Décă Tribunalulŭ, găsindŭ ilegală arestaţiunea făcută de sub comisarulŭ ce represintă cu fidelitate epoca în care trăimŭ, a liberatŭ pe arestaţi de la închisóre, datu-s'a acestorŭ nenorociţi vre-o reparaţiune pentru daunele causate materialmente şi moralmente? Datus'a vre-o satisfacţiune óre-care acestorŭ victime ale sbirilorŭ poliţienescĭ carĭ prin incapacitatea lorŭ punŭ în jocŭ persóna Domnitoruluĭ? Nu! Cetăţeniĭ arestaţi ilegalŭ aŭ suferitŭ daune fără a fi despăgubiţi, érŭ aceia carĭ pentru dispreţulŭ moralităţiĭ publice aŭ călcatŭ legea, se bucură de impunitate spre a opera noĭ abusurĭ, unele maĭ revoltătóre de câtŭ altele.

Cum dérŭ se póte califica acéstă justiţiă ce domnesce în România décă nu nedreptă şi protectóre a celorŭ ce calcă legile în favorulŭ celorŭ de la putere? Ce felŭ? Se găsescŭ judecătorĭ carĭ sĕ spue că amenda la care arŭ putea fi condamnatŭ unŭ ţiaristŭ pentru delicte de presă inventate se póte sui la 10,000 leĭ — numaĭ pentru dorinţa de a nu'lŭ libera nicĭ-o-détă — şi nu se găsesce nimenĭ care sĕ céră darea în judecată a acelora pentru care legea e o ficţiune? Se găsescŭ judecătorĭ carĭ sĕ urmăréscă cu o repeţiciune ne maĭ auditată pe delicuenţiĭ imaginarĭ de presă, şi nimenĭ care sĕ pue o dată pentru totŭ-dé-una unŭ sfârşitŭ acestorŭ abusurĭ ale agenţilorŭ poliţienescĭ, transformaţi în sbirĭ ce vexédă pe cetăţenĭ, răpindu'ĭ din miţiloculŭ afacerilorŭ lorŭ şi târându'ĭ pe strade încongiuraţi de baionete ca pe tâlharĭ?

Nenorocita ţéră! Ètă causa primordială ce face ca crimele sĕ se înmulţéscă la noĭ, ca securitatea sĕ dispară cu desĕvêrşire! Maĭ ţică-se dérŭ că avemŭ legĭ şi libertăţi, că avemŭ tribunale carĭ sĕ dea satisfacţiune celorŭ opresaţi, şi penalitate opresorilorŭ. Noĭ nu vomŭ înceta a ţice că trăimŭ în miţiloculŭ uneĭ complecte anarchiĭ ce ucide societăţile fără întêrţiere.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Deschiderea Reichstaguluĭ ungarŭ a avutŭ locŭ Lunĭ în presenţa imperatoruluĭ. Discursulŭ tronuluĭ, pronunciatŭ cu acéstă ocasiune, face sĕ reésă necesitatea urgentă a unorŭ modificaţiunĭ importante în tóte părţile legislaţiuneĭ imperiuluĭ. Regulamentulŭ financielorŭ ţĕreĭ apare maĭ întêiŭ de urgenţă. Esistenţa şi securitatea Ungarieĭ, ca statŭ, comandă imperiosŭ restabilirea echilibruluĭ în budgetŭ.

Discursulŭ tronuluĭ speră că, dupĕ introducţiunea reformelorŭ, va reuşi a învinge dificultăţile situaţiuneĭ. Discursulŭ menţionédă maĭ cu sémă de nisce proecte de amelioraţiune a justiţieĭ şi terminarea reţeleĭ de drumŭ de ferŭ, deslegarea cestiunilorŭ relative la cultŭ şi căsătoriă şi la Bancă. Elŭ menţionédă încă de negociaţiunile carĭ aŭ avutŭ locŭ între cele douĕ părţĭ ale imperiuluĭ şi carĭ aŭ adusŭ pactulŭ de la 1867 şi 1868:

„Relaţiunile nóstre cordiale cu puterile străine, ţice discursulŭ, justifică speranţa ce avemŭ că pacea va fi mănţinută, chiarŭ cu evenimentele ce s'aŭ întêmplatŭ acumŭ de curêndŭ, şi că puteţi fără nicĭ o pedică sĕ vĕ împliniţi sarcina legislativă ce vi-s'a impusŭ".

Se crede că D-nulŭ Tisza, presidentulŭ ministeruluĭ ungarŭ este autorulŭ acestuĭ discursŭ.

Perderea fortereţeĭ Seo d'Urgel pare că a datŭ lovitura mortală causeĭ carliste din Spania. Ţiarulŭ jesuiţilorŭ din Roma, *La Voce della Verità* merge până acolo în câtŭ afirmă că Don Carlos, descuragiatŭ va licenţia armata pentru a nu începe lupta de câtŭ peste câtŭ-va timpŭ, cândŭ i-se vorŭ presenta circumstanţe favorabile. Ţiarulŭ ultramontanŭ voesce aprópe sĕ aplaude, o asemenea decisiune, strigândŭ că totŭ-dé-una când Carlos se va presinta, va alerga împrejurulŭ luĭ toţi spaniolii pentru că în Don Carlos e personificată adevĕrata libertate, pe cândŭ Don Alphons nu e altŭ ceva de câtŭ representantulŭ tyranieĭ liberale. Don Carlos cu bandele personifică adevĕrata libertate! Ce derisiune!!

Unŭ numĕrŭ de vre 100 locuitorĭ din Păcureţi adresédă ţiaruluĭ *Vocea Prahoveĭ* următórea plângere:

D-le Redactore! Focŭlŭ căduţŭ pe fraţiĭ din Mehedinţi s'a întinsŭ şi asupra nóstră.— Noĭ, obştia Comuneĭ Păcureţi, moşneni şi clăcaşi, suntemŭ amenințaţi sĕ ne ia vitele, porumbulŭ de pe câmpŭ—hrana copilaşilorŭ — şi chiar cenuşa din vatră, décă nu vomŭ plăti 300 galbenĭ, rĕscumpĕrarea porumbuluĭ din desfiinţatele pătule de reservă.

«O Dómne, ce o maĭ fi şi afurisita asta de dare, născocită de *blânda* nóstră stăpânire.»

«Noĭ, D-le Redactore, scimŭ că amŭ pusŭ în porumbare câte 2 chile şi eĭ ne aŭ datŭ, la uniĭ câte 2 băniţi de ştiuleţi eră la alţiĭ nicĭ una; pentru ce ne cerŭ astădĭ, unora — foştĭ clăcaşi — câte unŭ leŭ nouŭ ocaua, éră altora — moşnenilorŭ — care avemŭ holdele nóstre éră nu boerescĭ şi care nu suntemŭ în condiţiunea Art. 50 din legea rurală, sĕ plătimŭ sute de galbenĭ ca sĕ săturămŭ lăcomia nesăţioşilorŭ...»

«Amŭ arĕtatŭ D-luĭ Primarŭ legea, şi dreptŭ rĕspunsŭ écă ce ne a ţisŭ:» *nu sciŭ eŭ de lege, eŭ suntŭ lege.*»

«Cândŭ ni se dă astŭ-felŭ de rĕspunsŭ, cui sĕ maĭ ne jeluimŭ? Ispravniculuĭ? !... s'aŭ jeluitŭ vecinii noştri din Mehedinţi şi le a ţisŭ: *sĕ plătéscă banii*, Asta a fostŭ dreptatea Ispravniculuĭ. — Amŭ ajunsŭ sĕ credemŭ că nu maĭ é dreptate în acéstă amărîtă ţéră, că ea s'a dusŭ peste nouă mărĭ şi ţĕrĭ, de la noĭ; căcĭ, décă arŭ fi dreptate, nu arŭ avea îndrăsnélă tóte lighiónile sĕ puiă totŭ felulŭ de dăjdiĭ numaĭ pe capulŭ nostru, alŭ săteniloră.

«Ajunşi în sapă de lemnŭ, şi neavêndŭ cu ce maĭ plăti, ciocoiĭ de la stăpânire, voesc póte sĕ ne *luămŭ lumea în capŭ*, şi nedăjduiţi sĕ ne părăsimŭ *ţétrele* în care locuimŭ, mormintele părinţilorŭ şi copilaşilorŭ noştri, şi sĕ ne ducemŭ *unde vomŭ vedea cu ochiĭ*, pentru ca sĕ aducă eĭ, totŭ felulŭ de lighioniĭ străine pe scumpele nóstre moşióre pentru carĭ şi aŭ vĕrsatŭ sângele străbuniĭ noştri ca sĕ ni le păstreţe.

Nu maĭ scimŭ ce sĕ facemŭ. Suntŭ surdĭ toţi aceia la care reclamămŭ.

Vĕ rugămŭ şi pe D-v., maĭ spuneţi-le că noĭ nu maĭ putemŭ sĕ dămŭ, de câtŭ póte pe nefericiţiĭ noştri copilaşi ca sĕ'ĭ vêndă Turcilorŭ, cum făcéŭ *strămiĭ* — cândŭ stăpânéŭ prin banĭ acéstă ţéră — până acum 50 de anĭ, cândŭ ne a scăpatŭ, cum spunŭ părinţiĭ, *unŭ Domnŭ Tudorŭ*.

«Până cândŭ o veni stăpânirea sĕ ne esecute, te rugămŭ, D-le Redactore, sĕ bine-voeşti a publica, în ţiarulŭ D-tĕle, cele aci descrise, ca sĕ scie ţéra întrégă starea de jale în care ne găsimŭ *noi Păcureţenii*; avemŭ nădejde că strigândŭ cu noĭ şi alţiĭ, într'unŭ ţipetŭ de durere, *sĕ deşteptămŭ* pe cârmuitoriĭ ţĕreĭ nóstre, şi sĕ facemŭ sĕ *audă Măria sea Vodă* ce se petrece în acéstă ţéră, care 'lŭ a alesŭ *sĕ ne fie domnŭ*, şi care s'a făgăduitŭ, cândŭ s'a suitŭ pe scaunulŭ Domnieĭ, *ca o sĕ ne dea dreptate de câte orĭ vomŭ cere*, şi că o sĕ facă fericirea nóstră, a săteniloră, pe care ne săracescŭ şi ne snopescŭ ceĭ care se scólă maĭ de diminéţă,»

Primiţi, etc.

MIŞCAREA SOCIALISTĂ în Rusia.

Găsimŭ, într'unŭ numĕrŭ alŭ ţiaruluĭ *Daily Telegraph*, o corespondenţă din Sânt-Petersburg, plină de amĕnunte curióse asupra progresuluĭ propagandeĭ revoluţionare din Rusia şi asupra numeróselorŭ procese, care de ordinarŭ urmédă după propagandă.

Lectoriĭ noştri n'aŭ uitatŭ póte, că, érna trecută, sĕ respândise sgomotulŭ că o vastă conspiraţiune socialistă se descoperise în Rusia şi că numeróse arestaţiunĭ fuseserĕ făcute. Organele oficiale ale guvernuluĭ negară atuncĭ gravitatea faptelorŭ asupra cărora se fundase acele sgomote; dérŭ décă credem pe corespondentulŭ luĭ *Daily Telegraph*, acum nu maĭ e mijlocŭ de a se nega nimic, căcĭ unŭ raportŭ alŭ ministruluĭ de justiţiă confirmă şi maĭ multe fapte de câtŭ câte s'aŭ ţisŭ asupra propagandeĭ socialiste din Rusia. Acestŭ raportŭ, în care, se ţice, că este constatatŭ că socialiştiĭ aŭ întinsŭ propaganda

www.dacoromanica.ro

lorŭ şi aŭ căpĕtatŭ o influinţă considerabilă în 37 provinciĭ, din cele 51 din care se compune imperiulŭ rusŭ, nu era destinatŭ a se da publicităţiĭ, dĕrŭ acum s'a dĕsveluitŭ prin o circulară a ministeruluĭ instrucţiuneĭ publice care recomandà ca mijlocŭ de a resista propagandeĭ revoluţionare, o instrucţiune morală şi religiósă maĭ forte, şi o supraveghiere maĭ severă asupra studieloră şi ocupaţiuniloră junimeĭ. Nu este apoĭ probabilŭ, că se va putea judeca în secretŭ 7 sĕŭ 8 sute de preveniţĭ carĭ aŭ fostŭ arestaţĭ érna trecută. Maĭ curêndŭ sĕŭ maĭ târdiŭ lumina trebuià sĕ se facă asupra acestoră numeróse arestaţiuni.

Până cândŭ marile procese politice se voră face la Sânt-Petersburg, corespondentuluĭ luĭ *Daily Telegraph* întreţine pe lectoriĭ sĕĭ de o afacere care nu e de câtŭ o episodă din marea conspiraţiune.

Elŭ narĕdă afacerea a patru studenţĭ, douĭ ţĕranĭ şi douĭ soldaţĭ carĭ aŭ fostŭ judecaţĭ de o curte, specială, compusă de patru senatorĭ, douĭ mareşalĭ aĭ nobleţeĭ, de primarulŭ Odeseĭ şi unŭ bătrênŭ al districtuluĭ. Crima ce se impută acestoră tineri, este acea că aŭ datŭ în circulaţiune scrieri sedităse şi că aŭ escitatŭ pe poporŭ la revoltă.

Naturalŭ, eĭ aŭ fostŭ condamnaţĭ şi étă ce pedépsă li s'a datŭ: doĭ studenţĭ, ceĭ maĭ compromişĭ în acéstă afacere, Diakof şi Siriakof aŭ fostŭ condamnaţĭ, celŭ d'întêiŭ la 10 anĭ de muncă silnică, alŭ doilea la 6 anĭ de muncă silnică în Siberia; ceĭ doĭ ţĕranĭ, fie-care la câte 9 anĭ de muncă silnică totŭ în Siberia. Ceĭ doĭ soldaţĭ, în privinţă cărora s'aŭ găsitŭ circumstanţe atenuante, aŭ fost pedepsiţĭ, unulŭ c'unŭ anŭ anŭ, altulŭ cu 9 lunĭ de închisóre. In fine, ceĭ alţĭ doĭ studenţĭ, carĭ nu eraŭ culpabilĭ de câtŭ numaĭ că sĕ găsise la eĭ unŭ paquetŭ de cărţĭ nedeschisŭ, paquetŭ pe care Diriakof îlŭ depusese acolo, aŭ fostŭ achitaţĭ, căcĭ nu se póte considera ca o pedépsă cele 10 şi 6 ţile de închisóre ce li s'aŭ datŭ ca unŭ felŭ de avertismentŭ pentru viitorŭ.

Incidentulŭ celŭ maĭ remarcabilŭ din acestŭ procesŭ, ale căruĭ amĕnunte ne suntŭ necunoscute, este acela că agenţiĭ poliţieĭ secrete aŭ fostŭ auţiţĭ ca martorĭ, şi că Diriakof şi Siriacof aŭ declaratŭ că, apĕrându-se în contra unoră mărturiĭ de genulŭ acesta, ar fi a se degrada pe eĭ înşiĭ.

Prin acésta eĭ 'şĭ'aŭ agravatŭ pedépsa. Dérŭ cum sĕ nu admirămŭ demnitatea de care aceştĭ bravĭ studenţĭ aŭ datŭ o probă aşa de strălucită?!

Cum sĕ nu admirămŭ şi cea ce vomŭ numi, *cascadele* justiţieĭ umane? Étă, de esemplu, de o parte unŭ colonelŭ englesŭ care comite unŭ atentatŭ la pudórea uneĭ june femeĭ ce se află singură într'unŭ vagonŭ alŭ drumuluĭ de ferŭ; elŭ e condamnatŭ la unŭ anŭ de închisórea cea maĭ bună care se póte imagina; şi étă de altă parte, nesce tineri carĭ propagă publicaţiunĭ, numite sedităse, şi sunt condamnaţĭ la 10 şi 6 anĭ de muncă silnică in Siberia!

Dérŭ ce suntŭ aceste publicaţiunĭ sedităse? Corespondentulŭ luĭ *Daily Telegraph* ni le spune. Suntŭ nesce opere micĭ, de unŭ caracterŭ popularŭ, scrise în dialectulŭ *Mojicilorŭ* (clasa de josŭ a Rusieĭ) şi care sémănà maĭ multŭ cu romanciulŭ de câtŭ cu o libelă séŭ cu unŭ pamfletŭ politicŭ. Intre altele se află cântece a cărorŭ *tendinţă* este socialistă şi o traducţiune din „*Istoria unuĭ ţĕran*» de Erckmann-Chatrian.

Este adeveratŭ că refusându-se în Francia stampilla de colportagiŭ broşureĭ D-nuluĭ Gladstone, amŭ fi în cea maĭ mare contradicţiune décă ne amŭ mira vĕdêndŭ în Rusia că se consideră ca seditióse cărţile populare ale luĭ Erckmann-Chatrian. Tóte se facŭ numaĭ cu o mică diferinţă în avantagiulu Franciei: traducĕtoruluĭ broşureĭ D-nuluĭ Gladstone a fostŭ condamnatŭ la 10 anĭ de muncă silnică.

Remâne sĕ scimŭ acumŭ décă aceste condamnaţiunĭ, pe carĭ ne permitemŭ a le numi severe, voră opri propaganda socialistă şi décă o maĭ mare surveghiare poliţienéscă, morală şi religiósă, voră putea învinge spiritulŭ revoluţionarŭ care agită junimea de tóte clasele din Rusia.

Corespondentulŭ ţiaruluĭ *Daily Telegraph* şi ţiarulŭ rusŭ *Golos* ţicŭ ambele că *nu*. Acesta din urmă merge până ţice că adeveratulŭ remediŭ este libertatea discuţiuneĭ, libertatea preseĭ. Acéstă categorică afirmaţiune nu meritä şi ea vre-o ţece anĭ de muncă silnică în Siberia?!

Apoĭ, toţĭ aceia carĭ voescŭ ca presa sĕ aibă maĭ multă libertate pretinde că activitatea societăţiloră secrete din Rusia este proporţională cu rigorile ce esercită asupra preseĭ, şi că introducţiunea şi lectura operiloră revoluţionare imprimate la Londra şi la Geneva se înmulţesce cu atât cu câtŭ restricţiunĭ maĭ severe se impunŭ libereĭ espresiunĭ a opiniuniloră la Sânt-Petersburg şi la Moscova. Aceia carĭ vorbescŭ astŭ-felŭ suntŭ gangrenaţĭ de socialismŭ, de republicanismŭ şi de alte *ismurĭ* egalmente periculóse. Écă şi conclusiunea articoluluĭ din *Daily Telegraph*:

Nu credémŭ acumŭ unŭ anŭ în posibilitatea uneĭ revoluţiunĭ în Rusia. De atunci, circumstanţele mi-aŭ permisŭ de a face o cunoscinţă maĭ întinsă cu opiniunea radicală şi a trebuitŭ, nu fără a fi surprinsŭ, de a recunósce însu'mĭ, până la ce punctŭ ideile cele maĭ radicale şi cele maĭ socialiste suntŭ respândite în tóte clasele societăţeĭ. Imĭ pare acumŭ că, în Rusia, o revoluţiune décă nu va fi inevitabilă, este de sicurŭ probabilă; şi décă lucrurile voră merge mereŭ ca acumŭ, ea va isbucni cândŭ nu vomŭ ascepta de locŭ. Totulŭ ce se face pentru a 'năbuşi rĕulŭ îĭ măresce intensitatea.

Nu credemŭ situaţiunea totŭ aşa de gravă ca corespondentulŭ luĭ *Daily Telegraph*, şi convinşĭ precum suntemŭ că unŭ guvernŭ inteligentŭ póte totŭ-dé-una prin concesiunĭ făcute la timpŭ, a alinia spiritele agitate, noĭ voimŭ ca guvernulŭ rusŭ sĕ se distingă de cele alte guverne ignorante şi stupide carĭ nu sciă de câtŭ sĕ şĕdă pe supapă şi sĕ se felicite că aŭ comprimatŭ vaporulŭ. (*Evenimen.*).

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

Fremdenblatt anunciă că din Belgrad 'ĭ-a sositŭ scirea că în adresa la discursulŭ tronuluĭ, *Scupcina va arunca mânuşa Turcieĭ*. Erĭ o deputaţiune de negustorĭ din oraşŭ a venitŭ sĕ céră nouluĭ ministerŭ declaraţiunea de resbelŭ. D-nulŭ Risticĭ a rĕspunsŭ că se va gândi şi se va refera apoĭ şi la prudenţa principeluĭ Milan.

Citimŭ în *Corespondenţa politică*:

«Insurgenţiĭ suntŭ fórte iritaţĭ asupra Muntenegruluĭ pentra că acesta a lăsatŭ sĕ intre provisiunile turcescĭ în fortulŭ Nikicĭ, unde se apĕraŭ turciĭ, putêndŭ fórte bine sĕ nu'ĭ lase, de óre-ce trecéŭ pe teritoriulŭ montenegreanŭ. Montenegrulŭ s'a scuzatŭ invocândŭ tratatele existente. Elŭ n'arŭ fi autorisatŭ trecerea de câtŭ a micĭ cualităţĭ de provisiunĭ. In fine, Muntenegreniĭ pronunciă a repara rĕulŭ făcutŭ, susţinêndŭ cu maĭ multă energiă causa insurgenţiloră.

Cuartierulŭ generalŭ alŭ insurgenţiloră este de aci înainte la Kossikrovo şi acéstă strămutare se consideră ca semnŭ cum că direcţiunea insurecţiuneĭ are sĕ viă de aci înainte de la Cettinge.

D-nulŭ Premenaz, adjutantŭ alŭ principeluĭ de Muntenegru a avutŭ o întrevorbire cu consululŭ generalŭ alŭ Rusieĭ, căruia 'ĭ-a declaratŭ că principele Nikita este într'o posiţiune periculóă. Décă poporulŭ va cere resbelulŭ, principele Nikita care e pusŭ de poporŭ, va trebui sĕ'lŭ asculte.

Ordonanţa No. 104.

1875, Augustŭ 19.

Avêndŭ în vedere cererea de liberare provisoriă pe cauţiune făcută de prevenitulŭ N. Basarabescu, depusŭ cu mandatulŭ nostru No. 2,690 din 75;

Considerândŭ că faptul pentru care prevenitulŭ este depusŭ se pedepsesce ca simplu delictŭ;

Considerândŭ că instrucţiunea afaceriĭ se găsesce astă-ţĭ terminată, astŭ-felŭ că scopulŭ deţinerĭ prevenituluĭ nu maĭ remâne de câtŭ acela de a nu se sustrage prin dosire de la pedépsă;

Considerândŭ că art. 77 c. p., în basa căruia se esersă urmărire contra prevenituluĭ, prescrie pe lângă pedépsa inchisoriĭ şi amenda de la 2,000 până la 10,000 leĭ, într'unŭ modŭ imperativŭ;

Considerândŭ că nu se póte sci âncă cuantumulŭ amendeĭ la care prevenitulŭ arŭ putea fi condamnatŭ, în casulŭ cândŭ contra luĭ s'arŭ declara că esistă casŭ de urmărire;

Considerândŭ c'acelŭ cuantumŭ póte sĕ se ridice până la 10,000 leĭ;

Avêndŭ în vedere art. 122 şi 124 din pr. cod. pen.;

Avêndŭ în vedere conclusiunile D-luĭ procurore;

Pentru aceste motive şi în unire cu conclusiunile D-luĭ procurore;

Dispunemŭ a se admite cererea de liberare pe cauţiune, cându prevenitulŭ va justifica de depu[illegible] cumeĭ de ţece milĭ leĭ.

Acéstă ordonanţă este supusă oposiţiuneĭ conformŭ art. 137 proc. cod. pen.

(Semnatŭ) jude, *Gr. L. Cairŭ.*

(Semnatŭ) procurorŭ, *Budişténu.*

PRINCIPELE

(BALADĂ)

I

Principele prin grădină
Intr'o ţi sĕ preumbla,
Fruntea-ĭ veselă şi lină
Cu mândrie ridica!
Dusŭ pe gândurĭ înflorite,
Sufletu'ĭ cu dulcĭ simţirĭ,
Urzia patrieĭ iubite
Unŭ lungŭ şirŭ de fericirĭ?
Florĭ şi pasĕrĭ pe-a sa cale,
Că'ĭ ţîmbescŭ i sĕ părea,...
Vêntulŭ pe aripele séle
Aste şopte 'ĭ aducea:
«Măria ta,
«Măria ta,
«Ţéra este fericită!
«Măria ta,
«Măria ta,
«Fie-ţĭ viaţa fericită!»

II

Dup'o vreme óre-care,
Anĭ trecuse la miţ-locŭ,
Principele cu 'ntristare
Sĕ rentórse 'n acelŭ locŭ!
Fruntea'ĭ galbenă 'ncruntată
Sĕ 'nclina către pământŭ,
Erŭ grădina, întristată,
Iĭ părea ca unŭ mormêntŭ!
Florĭ şi pasĕrĭ pe-a sa cale
Dênsulŭ nu maĭ întâlnea!..
Vêntulŭ lamentându cu jale
Aste şopte 'ĭ aducea:
«Măria ta,
«Măria ta,
«Ţéra geme 'ngenuchiată!
«Măria ta,
«Măria ta,
«Fie'ţĭ viaţa blasfemată!»

III

Pentru-a treia óră 'n fine,
Principele celŭ sperjurŭ,
In acea grădină vine
A sorbi unŭ aerŭ purŭ!
Insĕ aerulŭ pe dată
I sĕ pare înveninatŭ!
Iarba 'ĭ pare-a fi pătată
De un sânge ce-a vĕrsatŭ!
Şerpĭ, năpârce, pe-a sa cale
Intâlnesce 'naintându;
Vêntulŭ, — pasurile sale
Le preurmă, murmurându:
«Măria ta,
«Măria ta,
«Unŭ sprejur multŭ nu domnesce!
«Măria ta,
«Măria ta,
«Ura în pepturĭ colcotesce!»

1865 Al. A. Macedonschi.

Distinsulŭ cetăţénŭ Ión Adrian, unulŭ din bărbaţiĭ iubiţĭ carĭ aŭ luptatŭ prin devotamentulŭ loră către patriă pentru libertăţile şi drepturile poporuluĭ românŭ, a muritŭ la 14 Augustŭ corentŭ. Curagiosŭ şi aprigŭ publicistŭ, ţelosŭ propagatorŭ alŭ principieloră de adevĕrata ordine şi progresŭ, regretatulŭ Adrianŭ a contribuitŭ din tóte forţele séle, atâtŭ ca cetăţénŭ particularŭ, câtŭ şi ca deputatŭ în adunarea legiuitóre, la înălţarea statuluĭ Românieĭ şi la îmulţirea libertăţiloră carĭ, fidelŭ aplicate, facŭ gloria şi mărirea unuĭ statŭ.

Stimatŭ şi iubitŭ de toţĭ carĭ 'lŭ aŭ cunoscutŭ pentru amórea sea către ţĕră şi instituţiunile democratice, lasă prin dispariţiunea sea din mijlocŭlŭ societăţiĭ nóstre, unŭ golŭ insemnatŭ; manifestându durerea nóstră pentru perderea unuĭ asemenea cetăţénŭ veneratŭ de toţĭ, ne credemŭ datorĭ a reproduce în colónele ţiaruluĭ nostru discursulŭ ce s'aŭ rostitŭ la înmormântarea sea:

www.dacoromanica.ro

Onorabilă Adunare!

In aceste momente de profundă întristare, cându inimile tutulorŭ suntŭ cuprinse de jale şi durere, pentru trecerea din viéţă a cetăţénuluĭ Ión Adrian vĕ rogŭ a'mĭ acorda câte-va minute spre a vorbi ce-va despre viaţa luĭ publică şi privată, ca cetăţénŭ şi ca particularŭ. Nu dóră că viaţa şi faptele luĭ nu ne suntŭ cunoscute tuturorŭ, şi nu numaĭ nouĕ, dărŭ şi ţĕreĭ întregĭ; ci pentru ca în aceste momente solemne, sĕ facemŭ o recapitulaţiune de ele — dupe cum se făcea o dinióră în Egipetŭ — ca sĕ vedemŭ dacă elŭ, şi-a îndeplinitŭ cum trebue datoria de omŭ, de cetăţénŭ, de sociŭ şi de amicŭ, şi dupe aceia a vĕrsa o lacrimă de durere, care nu va fi cea din urmă.

Cetăţénulŭ **I. Adrian** este născutŭ din părinţĭ românĭ în urbea Mihăilenĭ la anulŭ 1837. Studiele sele elementare şi le-a făcutŭ în oraşulŭ Fălticenĭ, érŭ cele secondare şi superióre în Academia naţională din Iaşĭ. Fiindŭ încă pe băncile scolare promitea multŭ societăţiĭ şi ţĕreĭ. In totŭ-dé-una a fostŭ premiantulŭ claseĭ sele. La anulŭ 1856 finindu-şĭ studiile cu fórte bunŭ succesŭ, de îndată a şi începutŭ a lucra pentru progresulŭ şi înflorirea ţĕreĭ sele; a intratu dérŭ ca profesorŭ primarŭ la şcóla publică din Dorohoiŭ, unde prin metóda sea cea escelentă şi manierele séle cele blânde, se făcuse iubitŭ atâtŭ de şcolarĭ câtŭ şi de părinţĭ Dupĕ unŭ intervalŭ de doĭ anĭ. fu numit profesorŭ de Istorie şi Geografie la gimnasiulŭ din Galaţi. Aci era în elementulŭ sĕŭ. Eloquentŭ şi cu bună judecată, lecţiunile séle de istorie nu tindeaŭ decâtŭ a face din junĭ sĕĭ elevĭ ómenĭ de societate, bunĭ românĭ şi devotaţĭ patrioţĭ. Dérŭ tocmaĭ în acelŭ timpŭ începu în ţéră a se deştepta spiritulŭ românilorŭ. Ideia de o Românie unită şi independentă străbătuse de la unŭ capĕtŭ la altulŭ. *Ce făcu* **Adrian** *atuncea?* Işĭ lăsă catedra sea şi se duse în capitala Iaşĭ, unde în unire cu ceĭ maĭ celebrĭ bărbaţĭ românĭ, luptă atâtŭ ca cetăţénŭ câtŭ şi ca ţiaristŭ pentru realisarea marilorŭ principiĭ şi reforme naţionale. unirea ţĕrilorŭ, independenţa Românieĭ, disfiinţarea privilegiilorŭ, etc. Elŭ este dérŭ unulŭ din aceĭ bărbaţĭ carĭ aŭ lucratŭ pentru a fi o Românie. Vĕdêndŭ realisate do inţele séle şi ale ţĕreĭ, şi înfiinţându-se gimnasulŭ din urbea nóstră, fu numitŭ din noŭ profesorŭ de Istorie şi Geografie şi de limba francesă, unde desvoltarea sentimentelorŭ naţionale şi iubirea de ţéră, însoţia tóte lecţiunile séle.

In anulŭ 1864 fu numitŭ inspectorulŭ şcólelorŭ din judeţele ţĕreĭ de susŭ. Cu toţiĭ scimŭ câtŭ interesŭ punea şi câtă silinţă 'şĭ-a datŭ pentru organisarea şcólelorŭ, şi maĭ cu sémă acelorŭ rurale. Putemŭ afirma că infiinţarea şi organisarea lorŭ luĭ o datorimŭ. Sub inspecţiunea luĭ aceste şcóle dedéŭ în adevĕrŭ fructele de care avea ţéra trebuinţă.

La finele anuluĭ 1868, Onor. guvernŭ voindŭ a rĕdica gimnasiulŭ nostru la gradulŭ de Liceŭ, îlŭ chemă érăşĭ, şi'lŭ numi profesore de Istorie şi de Geografie, cursulŭ superiorŭ şi Directorŭ, cu însărcinarea specială de a organisa şi acéstă şcólă dupe cum legea şi interesele ţĕreĭ cerea. Aicĭ n'a statŭ de câtŭ 5 séŭ 6 lunĭ, în care timpŭ liceulŭ se bucura de o administraţiune escelentă şi o armonie complectă.

Pe lângă funcţiunile didactice şi ţiaristica, fu numitŭ în maĭ multe rênduriĭ şi în funcţiunĭ administrative, pe care tóte le-a ocupatŭ cu lealitate şi energiă.

De şi a ocupatŭ diferite posturĭ publice, totuşĭ cariera literilorŭ, la care era chematŭ de natură, nu aŭ părăsit-o niciodată. Elŭ a scrisŭ *versurile séle* în care blaméză viciile şi adóră virtuţile, în care cântă pe unĭ din eroiĭ românilorŭ. Elŭ a redactatŭ ţiarulŭ literarŭ «*Steluţa*» pentru respândirea luminieĭ şi sciinţeĭ în porŭ. Conferinţele luĭ publice, pe care le făcea despre domniĭ românĭ, şi prin care aréta cine suntŭ şi ce trebue sĕ fie româniĭ, suntŭ, credemŭ, în memoria nóstră. **Adrian** dérŭ este unulŭ din literaţiĭ şi poeţiĭ românĭ.

In anulŭ 1870 bucurându-se de deplina stimă şi încredere a cetăţenilorŭ Botoşanenĭ, fu alesŭ deputatŭ în Camera legislativă. Cu tóţiĭ scimŭ cu câtă demnitate a purtatŭ elŭ acéstă frumósă misiune. La începutulŭ anuluĭ 1871, desvoltându-se Camera din care făcea parte, s'a retrasŭ în cetatea sea şi se ocupa cu meseria de tipografŭ, érŭ în anulŭ acesta bucurându-se de încrederea comercianţilorŭ românĭ din judeţele Botoşanĭ şi Dorohoiŭ, fu alesŭ Preşedinte onorificŭ al Camereĭ de Comerciŭ din aceste judeţe, misiune pe care o purta ca un adevĕrat românŭ, care doresce prosperitatea comercialuluĭ naţionalŭ.

Ca sociŭ, în casa sea totŭ-dé-una predomnea armonia. Ca amicŭ era devotatŭ până la sacrificiŭ. Ca omŭ de societate era totŭ-dé-una blândŭ şi amabilŭ; ca cetăţénŭ lua parte la tóte lucrurile ce se atingea de binele ţĕreĭ. Cândŭ era vorba a se înfiinţa o societate literară, **Adrian** era în fruntе; câudŭ se cerea vr'unŭ sacrificiŭ pentru ajutorulŭ vre unuĭ nenorocitŭ, **Adrian** era celŭ întêiŭ; câudŭ era a se face ce-va pentru ţéra şi cetatea sea, elŭ era primulŭ. Vorbele de *patriă, libertate* şi *egalitate*, nu eraŭ cuvinte góle în gura şi inima sea; cea ce ţicea séŭ scria aceia şi făcea.

Étă cine fu cetăţénulŭ **Adrian**. Étă viaţa sea, étă faptele séle !. Judecaţi'lŭ.

De câtŭ-va timpŭ îşĭ propusese a merge sĕ visiteţe munţiĭ, monastirile şi locurile istorice a Românieĭ Moldove. Munţiĭ, acele frumuseţĭ naturale şi acele bariere nestrebătute. Monastirele, acele monumente strămoşescĭ, în carĭ ca în nesce cetăţĭ se adăposteaŭ strămoşiĭ nostri în timpurĭ de nevoe. Locurile istorice, acele termopile unde o mână de românĭ se luptaŭ cu mii de barbarĭ. Acest voiagiŭ voea a'lŭ face din douĕ puncte de vedere: întâiŭ ca se prostérnă înaintea lorŭ ca la nesce locurĭ sânte; şi alŭ doilea, ca se maĭ dea ceva la lumină din faptele şi gloria strămoşilorŭ noştri. Elŭ nu se ducea ca sĕ visiteţe şi sĕ admire lucurile ţĕrilorŭ străine, ci ale ţĕreĭ séle. In ţiua de 14 a luneĭ curente Augustŭ, de diminéţă a şi plecatŭ cu drumulŭ de ferŭ spre a'şĭ realisa dorinţa de care era aprinsŭ. Dérŭ...nenorocire...crudă sórtă... ajungêndŭ la gara Paşcanĭ fu cuprinsŭ de o maladie ale căreĭ cause nu se sciŭ, şi în maĭ puţinŭ de o oră îşĭ dete sufletulŭ, departe de socia sa, de rudele séle şi de amiciĭ sĕĭ. Da **Adrian**, soţulŭ, ruda şi amiculŭ nostru, **Adrian**, scriitorulŭ românŭ, patriotulŭ românŭ, nu maĭ este!... a muritŭ...Cruda mórte ni l'a răpitŭ!...

Sĕrmană Românie! tu aĭ nevoe de bărbaţĭ devotaţĭ şi luminaţĭ, iarŭ fiiĭ tĕĭ se perdŭ ca roua dimineţeĭ şi ca florile din câmpŭ!

O mórte! eştĭ prea crudă câudŭ răpeştĭ din midloculŭ nostru ómenĭ carĭ potŭ sĕ ne fie de unŭ mare folosŭ, atâtŭ ca privaţi câtŭ şi ca cetăţenĭ! Alinatuţi-aĭ fómea ta, sfâşiindŭ, prin grozavele tale ghiare pe scumpulŭ nostru concetăţénŭ.—Ce? Aĭ crĕdutŭ ca'lŭ faci nnnorocitŭ, décă l'aĭ răpitŭ aşa de timpuriŭ din midloculŭ nostru şi a naţiunel române. Nu, ci din contră l'aĭ înălţatŭ la loculuĭ fericireĭ.

O tu, crudă mórte, care încungiurĭ pământulŭ cu unŭ singurŭ sborŭ! Tu secere neadormită, care ţi-aĭ împlântatŭ crudele tale lovirĭ spre a trunchia nnŭ omŭ ce ne era atâtŭ de necesarŭ! Aŭ dóră aripele tale n'aŭ pututŭ cruţa ţilele aceluia ce ni era atâtŭ de iubitŭ? Ce crimă te-a silitŭ ca aşa de severŭ sĕ'lŭ condamnĭ, în câtŭ astăţĭ ţĕrêna sĕ'lŭ acopere, sĕ dispară de la lumina ţileĭ, sĕ inducă în anima nóstră dureriĭ atâtŭ de cumplite, în câtŭ pătrunşĭ de grózā, vĕţêndŭ deschiţêndu-se uşa mormêntuluĭ, sĕ se ude feţele nóstre de lacrime amare şi vocele nóstre sĕ se înăduşe de veninulŭ săgeţeĭ téle?!...

Da, **Adrian** nu maĭ este!... **Adrian** nu maĭ trăesce!...

A! ce amŭ ţisŭ! mintea mi se rătăcesce... amŭ comisŭ o eróre... o eróre grozavă... o erore contra religiuniĭ şi a dreptеĭ raţiunĭ .. Nu este esactŭ.

Vanitatea vanităţilorŭ, totulŭ este vanitate. Étă cum ne arétă biserica că este viaţa acésta pământéscă.

Da, totulŭ este vanitate în lumea acésta; nascerĭ ilustre, rangurĭ, onoruri, gloriĭ, avuţiĭ, *vanitatea vanităţilorŭ!*

Douĕ lucrurĭ însĕ nu suntŭ vanităţĭ douĕ lucrurĭ suntŭ nemuritóre: *sufletulŭ omuluĭ şi faptele luĭ cele bune.* Corpulŭ, după legile natureĭ si ordinulŭ creatoruluĭ, ca orĭ ce lucru materialŭ, se preface în ţĕrână; sufletulŭ, ca celŭ ce face parte din dumneţeire, este nemuritorŭ; faptele cele bune asemenea suntŭ neuitate.

Ceréscă nemurire! Tu ne sprijinescĭ câudŭ sufletulŭ nostru este cup rinsŭ de doliŭ! Ómenilorŭ fricoşĭ, carĭ vĕ cutremuraţĭ de frica morţeĭ! Aŭ dóră aţĭ uitatŭ demnitatea natureĭ şi a destinaţieĭ vóstre? Cumĭ vomŭ putea noĭ sĕ ne amestecămŭ cu peritórea haină care ne încongióră? Nu, noĭ nu suntemŭ sufletŭ; corpurile nóstre ne servă numaĭ ca unŭ vestmêntŭ. Isbéscă mórtea, surpe, strice acéstă peritóre haină, asvêrle-o în mormêntŭ: omulŭ celŭ interiorŭ, omulŭ celŭ adevĕratŭ, este maĭ pre susŭ de puterea sea; D-ţeŭ l'a destinatŭ se trăiască şi chiarŭ după surparea universuluĭ.

O mórte! câudŭ tu săgeţĭ pe unŭ dreptŭ, unde este birunţa ta? Omulŭ începe a trăi chiarŭ din acelŭ teribilŭ momentŭ, în care se pare a muri. Scăpatŭ de temniţa simţirilorŭ, numaĭ atuncĭ, omulŭ se bucură de totă libertatea sea, şi trăesce într'adevĕrŭ. Ce este dérŭ mórtea? Mormêntulŭ desfrânărilorŭ, deşteptarea virtuţilorŭ, naşterea omuluĭ în viaţa cea adevĕrată.

O virtuţi! o fapte marĭ şi generóse! voĭ sunteţĭ darurile cerescĭ care faceţĭ pe unŭ omŭ nemuritorŭ pe pământŭ!

Totŭ omulŭ prin sufletulŭ sĕŭ este nemuritorŭ; nu totŭ omulŭ este nemuritorŭ prin faptele sale. Omulŭ viciosŭ, omulu care trăesce numaĭ pentru sine, care nu face nimicŭ pentru gloria şi fericirea ţĕreĭ séle, omulŭ care nu dă ajutorŭ semenilorŭ sĕĭ, este nemuritorŭ numaĭ cu sufletulŭ, iarŭ pe pământŭ între ómenĭ este mortŭ, este uitatŭ pentru eternitate! Omulŭ însĕ, care s'aŭ ilustratŭ prin virtuţile şi faptele séle, prin facerile de bine către semenĭĭ sĕĭ, prin sacrificiile pentru ţéra şi cetatea sea, acela trăesce şi pe pământŭ câtŭ va trăi şi omenirea. Este dérŭ de douĕ orĭ nemuritorŭ!

Acestŭ felŭ de nemurire va avea şi amiculŭ, care acum ţice înaintea nóstră fără suflare. Da, faptele luĭ **Adrian** suntŭ nemuritóre: nemuritorŭ va fi şi elŭ câtŭ va esista o Românie. **Adrian** a trecutŭ din astă lumeĭ a trecutŭ, a trecutŭ, însă cu viaţa sea omenésca — precum trece totŭ ce nasce şi trăesce pe pământŭ — dérŭ nu şi cu viaţa'ĭ nemuritóre, ce nu se póte şi nu se va putea stinge niciodată din inimele nóstre şi a generaţiunelorŭ ce ne vorŭ succede! **Adrian** nu maĭ este între ceĭ viĭ de aice; dérŭ viă va fi memoria faptelorŭ şi sentimentelorŭ séle, neperitóre icónă înaintea a totŭ cetăţénuluĭ de bine.

Multŭ întristată soţie! ştimŭ că durerea'ţĭ este mare pentru perderea iubitului soţŭ; consoléză-te măcarŭ că acea durere nu o simţĭ singură, ci o simtŭ toţĭ amiciĭ luĭ, toţĭ concetăţenĭ luĭ, o simte România întrégă.

Érŭ voĭ rude şi amicĭ, vĕrsaţĭ cele maĭ ferbinţi lacrĕmĭ de durere, sărutându remăşiţele aceluia ce v'aŭ făcutŭ onóre de a fi rudă séŭ amicŭ.

Érŭ tu, sufletŭ nobilŭ şi caritabilŭ, minte luminată şi inspirată de adevĕrŭ, ânimă liberă şi indipendentă, sbóră cu fericire la Tronulŭ nemurireĭ, unde suspinele nóstre te urméţă, precum bocirile desolate ale celorŭ părăsiţĭ, urméţă fiinţelorŭ multŭ iubite.

Nemângâiată este şi nemângâiată va fi cetatea nóstră! şi lacrimele concetăţenilorŭ téĭ, vorŭ face se crească pe mormêntulŭ téŭ: *verdeaţa*, simbolulŭ speranţeĭ.

Adio! Nu uita de susŭ din ceruriĭ, unde tronéţă sufletele libere, a ruga îndurarea salvatoruluĭ ca sĕ întindă mâna sea protectóre asupra multŭ iubiteĭ téle patriiĭ!

Adio, pentru eternitate!

C. Gallin.

DIVERSE

X... primi o monetă fără ca sĕ ia séma şi mergêndŭ în o cafenea a dat'o chelneruluĭ plătindŭ o cafea. —

— Piesa este falsă, respunse Kelnerulŭ arĕtându-i moneta care sémănă a fi de plumbŭ.—

— Falsă ? replică *X*! şi reluându piesa o examină, pe urmă o redede băiatuluĭ cu unŭ aerŭ de satisfacţiune.—

—Priveşte, ţice elŭ, cifrele acesteĭ piese; este din anulŭ 1837 — dacă piesa arŭ fi fostŭ falsă, cum nu s'a observatŭ de la 1837 şi până acumŭ ?—

* * *

Unŭ domnŭ care avea unŭ ochiŭ de email imitatŭ care îlŭ scotea totŭ-deauna câudŭ se culca, aflându-se într'unŭ Otelŭ, chiamă pe chelnerŭ şi 'ĭ dă acestŭ ochiŭ ţicêndŭ sĕ'lŭ punĕ în apă rece; chelnerulŭ ia ochiulŭ însă nu plecă ci asteptă. — Ce asteptaţĭ 'lŭ întrebă D-lŭ ?

— Asteptŭ respunse kelnerulŭ sĕ 'mĭ daţĭ şi pe celŭ altŭ ochiŭ,—

ULTIME SCIRĬ

Sant-Sbastian, 3 Septembre *El Cuartel real*, organŭ oficialŭ carlistŭ, publică circulara adresată de guvernulŭ luĭ don Carlos representanţilorŭ puterilorŭ străine, miniştrilorŭ luĭ Don Alphonso şi directorilorŭ ţiarolorŭ străine. Acéstă circulŭră sĕ plânge că armata alphonsistă face unŭ resbelŭ ilegalŭ şi acusă pe ţiarişti de parţialitate.

Neapol, 2 Septembre, Principele Humbert a plecatŭ astă-séră la Palermo, însoţitŭ de D-nu Minghetti, ministrulŭ financelorŭ şi D-nu Finali, ministrulŭ comerciuluĭ.

Berlin, 3 Septembriŭ. *Germania*, organŭ catolicŭ, într'unŭ articolŭ relativŭ la pelerinagiulŭ proectatŭ de Germanĭ spre a merge la Lourdes, terminĕ consiliêndŭ pe persónele dispuse a face pelerinagiŭ sĕ nu se lase a fi desfătuiţĭ de niciŭ o consideraţiune.

Ragusa, 29 Augustŭ. Turciĭ din Stolaciŭ mergŭ asupra Trebinjeĭ de o parte, şi de alta 500 de Montenegrenĭ de la Grahova se apropie totŭ de Trebinje. Se prevede o mare bătăliă pentru 30 séŭ 31 Augustŭ.

www.dacoromanica.ro

CALAUZA PRACTICA

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Subt acestŭ titlu se vede inseratŭ în „*Telegrafulŭ*“ No. 24 a. c. lunĭ consiliindŭ pe cumpărătorĭ a se adresa numaĭ la treĭ firme din Bucurescĭ, cu alte cuvinte că la alţĭ farmaciştĭ şi Droguiştĭ din Capitală *bănuesce nu fi falşificate* tinţêndŭ a păgubi şi a descredita pe toţĭ depositariĭ medicamentelorŭ francese. Nu negŭ că subscriitoriĭ aceluĭ anunciŭ nu potŭ cumpăra d'a dreptulŭ de la Inventatorĭ, mĕ simtŭ însă datorŭ a nu lăsa publicul indusŭ a fi în eróre, maĭ cu sémă Publiculŭ celŭ din Provincie.

Subscrisulŭ dupe cum este cunoscutŭ amŭ înfiinţatŭ în anulŭ 1873 în Capitală o „*Droguerie engros*“ asortată cu totŭ ce este necesariŭ tuturor farmacielorŭ din Romania în quantităţĭ de totŭ felulŭ de Medicamente îndestulătóre, întreţinênd relaţiunĭ directe cu fie care inventatorŭ de medicamente franeese, astŭ-felŭ încâtŭ furnisezŭ cu puţine escepţiunĭ tuturorŭ farmaciştiiorŭ din România, şi declar că acele medicamente ce subsemnatoriĭ aceluĭ anunciŭ voescŭ sĕ şi le monopoliseze, se găsesce atât la toţĭ farmaciştiĭ din Capitală câtŭ şi la toţĭ ceĭ de prin Districte furnisate de mine.

I. OVESSA.

Nous avons l'honneur d'informer un public bien distingué que nous avons établi dès le premier Mai au coin de l'avenue de **Kerepes et la rue Nagy kereszt** une succursale de nôtre magasin avec un grand choix de

Voitures à la mode.

Le magasin principal reste néamoins dans la frabrique même rue Salétrom No. 4. où les commandataires bien estimés peuvent être servi nod seulement de voitures achevées mais aussi de details de construction.

[Restant avec nos civilités respectuluses

Kölber Frères,

fabricants de voitures de la Cour imp. et royale.
Budapest.

Pour éviter des ereurs avec des noms ressemblants on est prié d'adresser des lettres et des dépêches sous l'adresse

☞ Kölber testvérek udvari kocsigyára. ☜

ANUNCIU

Susţinerea vieţiĭ devenindŭ fórte dificilă în Bucurescĭ, astŭ-felŭ că rarŭ din persóne maĭ potŭ păstra vre o sumă de banĭ, ca la încetarea lorŭ din viaţă sĕ aibă cu ce sĕ se înmormênteze, pentru acésta m'amŭ decisŭ a da ajutorulŭ meŭ Onor. public Bucureşteanŭ, de a le face înlesnire prin următorulŭ abonamentŭ:

Vorŭ piăti numaĭ 5 francĭ pe anŭ; în locŭ de: *300 francĭ clasa IV conform regulamentuluĭ Primărieĭ Capitaleĭ Bucurescĭ.*

Pentru aceştĭ 5 francĭ pe anŭ vor avea: «Oranistulŭ şi Catafalulŭ, Pórta mare a caseĭ cernită cu postavŭ. Coşciugulŭ imbrăcatŭ cu plisă împreună cu rĕspetele şi perina. O colivă. Carulŭ cu patru caĭ şi cu lacheĭ trebulncioşi. Zăbranicele, sĕu sfeşnicele şi madipolonulŭ la grópă. Treĭ oca lumînărĭ de céră albă. Plata a 3 preoţĭ aĭ bisericiĭ şi a 2 dascălĭ.

Acestŭ abonamentŭ se va pune îndată în lucrare cândŭ 1000 persóne se vorŭ înscrie de a se abona.

Cine voesce d'a se abona, şi a se presinta sĕŭ în persónĕ sĕŭ prin scrisorĭ francate sercitândŭ numele, pronumele, secsulŭ, etatea şi domiciliulŭ.

Stabilimentulŭ meŭ este în calea Moşilorŭ No. 100.

Ioan Costescu

Decurator de pompe funebre.

Un tĕnĕrŭ absolventŭ alŭ facultăţiĭ de litere şi filosofiă din Bucurescĭ se ofere a face lecţiunĭ şi meditaţiunĭ pentru limbele română, francesă şi latină cursŭ primarŭ şi secundarŭ, în institute particulare precum şi în familiĭ. A se adresa la administraţia acestuĭ ţiarŭ.

Differite odăĭ bine arangate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la **Hotel de Franţa.**

ANUNCIU.

Cu ocasiunea redeschideriĭ Liceelor şi Gymnasielor, subscrisul primesc în familia mea doĭ scolarĭ de clasa I saŭ II gymnasiale, însărcinându-mĕ a-ĭ medita la tóte studiele claseĭ lor din Lyceul unde funcţionez ca profesor. Avantagiele imense ce oferă o asemenea îngrijire vor fi de îndată apreţiate de părinţiĭ carĭ-şĭ impun orĭ-oe sacrificiŭ ca să asigure fiilor lor o adevĕrată cultură materială, morală şi intelectuală.

B. Stilescu.

profesor la Lyceul St. Sava.

Strada Belvedere, No. 16.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ No. 12.

Bucurescĭ.

DE VENZARE

Vinŭ albŭ şi negru de délu mare în butóe de 30 vedre până la 50 vedre.

Strada Herĕstrăŭ No. 137.

„SOSIRE“

Marţĭ soseşte aci în capitală D-nu

A. S. FREUND, Ghimistŭ şi antreprenorulŭ „Primeĭ Boiangerieĭ de luxe artistică română din Turnu-Severinŭ“.

Strada Germană No. 22,

şi va remânea numaĭ vr'o câte-va ţile aci.

S'a furatŭ *Unŭ ceasornicŭ* de damă de aurŭ matŭ, cu douĕ capace, su smaltŭ albastru închis şi micĭ diamante pe capaculŭ de d'asupra, cu lanţŭ de aurŭ lungŭ dresŭ în douĕ locurĭ cu aţă, cu belciugelŭ de aurŭ cu pietre de mărgăritarŭ. Ceasorniculŭ pórtă No. 1727.

D-niĭ vêndĕtorĭ de lucrurĭ precióse şi Onor. public cărora se vor presenta este scule spre cumpărĕtóre suntŭ rugaţĭ a bine voi sĕ dea de scire ouor. Prefectura poliţiĭ Capitaleĭ care este informată şi persónele care prin orĭ-ce întêmplare le vor găsi suntŭ rugate a le duce la Onor. Curte de Compturĭ spre a le da în mâna subsemnatulŭ păgubaşŭ de la care va priimi o bună recompensă.

D. Stamatescu.

De arendatŭ Proprietatea D-luĭ Em. Crădişteanu districtulŭ Vlaşca, Plasa Călnişti numită Strâmba, Crângurile ce are 400 pogóne arabile, 600 pog. fânĕţă, 2 morĭ pe apa Neazgnovuluĭ, suhat, podŭ cu tacsă, magaziĭ, pătulŭ, case arenseştĭ în cea maĭ bună stare.

Doritoriĭ se vorŭ adresa la casa Proprietaruluĭ din Bucureştĭ din strada Amzeĭ, No. 1 în tóte ţilele până la orele 12 diminĕţa.

De închiriatŭ Casele din strada Fôntâneĭ No. 33, sub Schitulŭ Măgurénu, cu 7 încăperĭ, pivniţe puţŭ în curte şi grădină. Adresa în aceiaşĭ Stradă No. 32.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediadă promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acomptŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întêrdierĭ.

I. Athanasiu & I. Klee.

CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşĭ Magasinŭ Mare Depou de

CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU

Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru **Zugravĭ.**

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 12 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.			104 ¼
» Domeniale.....	8	%	103 —
» Oppenheim.....	8	%	106 —
Scrisurĭ fonciare... ...	7	%	90 ½
Renta.....	5	%	70 —
Ac. dr. de fer ro. (St.)			29 —
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	%	89 —
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	%	760 —
Ac » » Roma.	8	%	130 —
Ac Societate financia.	8	%	290 —
Ac Băncel de Brăila.	8	%	— —
Meosurĭ Municipale.....	—		22 —
Landate.....	—		— —

SCHIMBULU

Paris 3 luni.	99	10 —
Marsilia »	99	10 —
Belgia »	99	10 —
Londra »	25	10 —
Berlin »	1	22 ½
Lipsca »	1	22 —
Viena »	2	22 —

Bastimentele

Corăbiĭ sosite.....	
» pornite..	
Vapóre sosite.....	
» pornite.....	

Producte

Grâu ghirca, greutate.....	— — —
Grâu ciacâr. calit. I. kila...	— — —
» » » II. » ...	— — —
Grâu căruăŭ » I. »	— — —
» » » II. »	— — —
Porumbulŭ.....	44 — 15
Orzulŭ.....	— — —
Ovăzulŭ.....	— — —
Secara.....	— — —
Rapiţa calit. I. kila.....	— — —
» » II. »	— — —
» » III. 3².	— — —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

	Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenița		Măgurele		Bechet		Călarcşĭ		Islaz	
	18 August		24 August		19 August		20 August		24 August		26 August		15 August		25 August		8 August.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
	încăr.	dăşert.	încăr.	desrte	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
	1				27	7	2	10	1		1					5		7				
	2	2	1		5	6	7	2	3	1			2		1	18						
			2		3		10		3		1		1			1	1					
			1				10		3				1		2	1	1					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

	—	—	—	70	—	74	99	-	103	66	—	75	58	—	75	—	—	—	—	—	—	75	—	80
	—	—	—	—	—	—	77	-	85	78	—	86	—	—	—	70	—	75	84	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	55	—	50	55	—	60	68	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	80	—	85	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	44	—	15	77	—	80	74	—	77	62	—	70	—	—	—	54	—	58	67	—	—	60	—	65
	—	—	—	50	—	53	42	—	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—
	—	—	—	34	—	36	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	52	—	54	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

CURSUL VIENEI

Viena, 4 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	70 —
Naţionale.....	73 70
Lose.....	111 90
Acţiunĭ băncel	927 —
Creditulŭ.....	206 70
London.....	111 90
Oblig. rur. ung.	81 —
» Temeşvar.	81 —
» Transilv..	79 60
» Croate...	84 —
Arg. în măr...	101 80
Ducăţĭ.....	5 28 ½
Napoleonĭ.....	8 91

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Naţională, Antr. C. N. Rădulescu, strada Academieĭ N. 24

www.dacoromanica.ro

VINERĬ, 29 AUGUSTŬ 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V No. 1024

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Ori-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele netrancate se refusă şi articolii nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Constantinopole, 6 Septembre. — O telegramă din Mostar, cu data de 4 Septembre, diminéţa, primită de către Pórtă de la Server-paşa, constată scăderea mai cu totulŭ a insurecţiuneĭ. Insurgenţiĭ, sosindŭ neîncetatŭ şi în mare numĕrŭ, se supunŭ. Trupele imperiale străbatŭ ţéra fără a se întâlni cu insurgenţiĭ, carĭ de maĭ multe ţile nu maĭ facŭ opositiune.

Comisarulŭ specialŭ prevede că în puţinŭ timpŭ ordinea va fi cu totulŭ restabilită, înainte chiarŭ de intervenirea consulilorŭ puterilorŭ străine.

Constantinopole, 7 Septembre. — O telegramă a luĭ Hussein-paşa către ministrulŭ de resbelŭ, cu data de 3 ale curinteĭ, anunţă: După predarea monastireĭ Chunna insurgenţiĭ carĭ aŭ fugitŭ în munţĭ continuă d'a se supune.

O telegramă oficială de la Serajewo anunţă c'o bandă sêrbă compusă din vre 1000 ómenĭ, trecêndŭ Drina aprópe de Ozenitza a fostŭ pe deplinŭ desfiinţată de trupe.

Autorităţile turce aŭ secuestratŭ şése tunurĭ şi 500 puscĭ trimise din Serbia.

Berlin, 7 Septembre. Ambasadoriĭ Germanieĭ de la Petersburg şi Paris aŭ sositŭ la Berlin şi'aŭ fostŭ primiţĭ în audienţă de împĕratulŭ.

Cetinge, 8 Septembre. — Alaltă-ieri a fostŭ o luptă înverşiunată aprópe de Babra: 3000 Nizamĭ c'o bateriă d'artileriă aŭ atacatŭ pe insurginţi; Turciĭ aŭ fostŭ bătuţi perdêndŭ 200 morţi şi numeroşi răniţi, érŭ insurgenţiĭ arŭ fi avutŭ numaĭ cinci morţi şi 20 răniţi.

Constantinopole 7 Septembre. — O telegramă a valiuluĭ Bosnieĭ cu data de 6 anunciă următórele: Numeroşi insurgenţi, voindŭ sĕ ocupe trecerea Selsko-Mazalom, aŭ fostŭ pe deplinŭ bătuţi de douĕ batalióne turce de la Galoka. Apoĭ, urmândŭ încă treĭ încăierărĭ, trupele aŭ ocupatŭ strîmtórea, érŭ insurgenţiĭ aŭ fugitŭ, lăsândŭ 150 morţi şi maĭ totŭ atâţia răniţi. Trupele turce aŭ avutŭ 5 morţi. Trupele, turce aŭ avutŭ 5 morţi şi'unŭ rănitŭ.

Constantinopole, 8 Septembre (oficială). — Mĕsura d'a se trămite trupe la Nisch şi la Widin este luată cu scopŭ d'a preveni orĭ-ce năvălire posibilă din acea parte şi'a mănţine liniştea, érŭ nicĭ de cum ca o manifestare ostilă contra Serbieĭ.

BUCURESCI, 28 AUGUSTU

Pare că e destinatŭ ca nimicŭ sĕ nu se facă în acéstă nenorocită ţéră prin mâna fatală a streinuluĭ, fără ca finanţele statuluĭ sĕ fie frustate, şi fără ca cele maĭ marĭ interese ale cetăţenilorŭ sĕ fie atinse şi compromise în modŭ simţitorŭ, fără ruşine.

Basaţĭ pe experienţa trecutuluĭ, şi pe precipitarea cu care adunarea D-luĭ Catargiu a datŭ construirea căiĭ ferate, Ploescĭ-Predealŭ, companieĭ englese, Grawley, amŭ susţinutŭ că şi în acéstă nouă întreprindere naţiunea în locŭ de a câştiga ceva, din contră va pierde pe tĕrĕmulŭ economicŭ, politicŭ şi financiarŭ. Amŭ combătutŭ din tóte puterile acéstă convenţiune în care amŭ vĕdutŭ o nouă armă dată în mâinile streinilorŭ spre a ne esploata şi jefui, déră pe care asociaţiĭ coţcarilorŭ ne o presentaŭ ca cea maĭ salutară şi în condiţiunile cele maĭ avantagióse pentru naţiune.

Nu a trecutŭ multŭ cu tóte acestea de le votarea concesiuneĭ, şi noiĭ concesionarĭ aŭ începutŭ deja a ne arĕta că nu amŭ fostŭ înşelaţĭ în prevederile nóstre, şi că aceştia, ca şi prinţişoriĭ germanĭ, caută a deroga în folosulŭ lorŭ, de la clausele contractuluĭ, în detrimentulŭ localităţilorŭ însemnate pe unde trebue sĕ trécă linia ferată.

Astŭ-felŭ, pentru a face ca linia sĕ fiă maĭ scurtă şi prin urmare sĕ construiască maĭ puţine chilometre de cale ferată, şi pentru ca sĕ evite lucrărĭ importante de artă, pe carĭ concesionariĭ suntŭ obligaţĭ a le face, eĭ propunŭ ca, violândŭ art. 12 din caetulŭ de însărcinărĭ care le impune sarcina de a face o staţiune la *Câmpina* de a doua clasă, sĕ lase acestŭ oraşiŭ la o parte şi separatŭ de calea ferată prin apa Prahoveĭ.

Cu modulŭ acesta, concesionariĭ arŭ fi scutiţĭ de construirea unuĭ tunelŭ de maĭ bine de 230 metri şi a unuĭ podŭ de 200 metri peste apa Prahoveĭ, precumŭ şi de o cale ferată de câte-va chilometre, érŭ frumosulŭ oraşiŭ Câmpina care întreţine fórte multe relaţiunĭ comerciale cu muntenĭĭ şi cu locuitoriĭ din Transilvania remâne isolatŭ de calea ferată, şi prin urmare ameninţatŭ cu o cădere sigură.

In locŭ dérŭ de a se favorisa relaţiunile comerciale ale oraşelor maĭ însemnate dintre Ploeştĭ-Predealŭ prin calea ferată, din contra, concesionariĭ caută a le da o lovitură isolându-le şi călcându chiar caetulŭ de însărcinăreĭ; în locŭ de a construi tunelurile, podurile şi tóte lucrările de artă cari, se ţice, aŭ contribuitŭ a face pe unşiĭ D-luĭ Grawley sĕ'ĭ dea acéstă întreprindere, cu enorma sumă de 42 milióne leĭ nouĭ, concesionariĭ caută a aduce tóte ameliorăţiunele posibile posiţiuneĭ lorŭ, în detrimentulŭ financelorŭ statuluĭ.

Acéstă propunere a companieĭ Grawley de a se lăsa isolată de calea ferată, Câmpina, unulŭ din cele maĭ viĭ oraşe comerciale din Prahova, aŭ făcutŭ pe locuitoriĭ luĭ a adresa D-luĭ ministru de lucărĭ publice o plângere în contra uneĭ asemenea lucrărĭ, arĕtândŭ tóte desavantagele enorme ce presintă pentru Câmpina traseulŭ proectatŭ de concesionarĭ în contra caietuluĭ de însărcinărĭ.

Asculta-va Ministrulŭ lucrărilorŭ publice cererea nenorocitilorŭ cetăţenĭ din Câmpina, séŭ va consimţi a se viola contractulŭ dintre guvern şi Grawley contractŭ care prescrie o gară de a doua clasă la acelŭ oraşŭ? Scimŭ că enorme pagube materiale şi morale, ni s'aŭ adusŭ fără nicĭ unŭ scrupulŭ sub actualulŭ regimŭ; scimŭ încă că imense sacrificiĭ a fostŭ condamnată acéstă ţéră sĕ sufere în favorulŭ străinilorŭ carĭ, armaţĭ cu protecţiunea celorŭ de la putere, aŭ căutatŭ a ne spolia, déră totuşĭ nu credemŭ că se va maĭ sancţiona şi acestă nouă frustrare a intereselorŭ celorŭ maĭ însemnate locaiităţĭ dintre Prahova şi Predealŭ şi a finanţelorŭ ruinate ale statuluĭ.

Aprobându-se abaterea traseuluĭ prin puntele cerute de compania Grawley, se va maĭ causa încă o daună financiară pentru statŭ, căcĭ linia ferată către salinele Doftana, va fi cu multŭ maĭ lungă trebuindŭ a se lega la Cocorĕştiĭ Capreĭ în locŭ de Bănescĭ, costându maĭ multŭ şi mărindŭ cheltuelile de transportŭ ale săreĭ de la Doftana.

Etă déră o gravă cestiune ce ne credemŭ datorĭ a o pune în vederea D-luĭ Ministru alŭ lucrărilorŭ publice, pentru ca acesta, în facia celuĭ puţinŭ a textuluĭ clarŭ şi precisŭ alŭ art. 12 din caetulŭ de însărcinărĭ ce prescrie o gară de a 2 clasă la Câmpina, sĕ nu lase pe concesionarĭ a se abate de la obligaţiunile ce 'şĭ aŭ impusŭ în schimbulŭ imenseĭ sume de 42 milióne leĭ; în casulŭ contrarŭ, ne va proba că intregulŭ ministeru a participatŭ la acéstă nouĕ coţcăriă cu intenţiunea sumbră numaĭ de a înavuţi pe străinĭ şi de a jefui şi prâda în favorulŭ acestora, statulŭ Românŭ.

Spre a se vedea că regimulŭ desordineĭ ce domnesce în Romînia de cinci anĭ de ţile, s'a îngrijatŭ a umple Tribunalele cu judecătorĭ ca D-lŭ Cairŭ şi Ciuleĭ, cu alŭ cărorŭ ajutorŭ sĕ pótă persecuta pe ţiariştiĭ independinţi, reproducemŭ maĭ la vale douĕ depeşĭ adresate ţiaruluĭ *Românuluĭ*, ca denunţare în facia ţĕriĭ, a violărilorŭ ce se face libertăţiĭ si drepturilorŭ cetăţenescĭ.

Dintr'ênsele se vede furia nemărginită a guvernuluĭ şi a instrumentelorŭ séle servile, de a vexa presa prin miţloace ilegale, şi de a face ca prin terór şi corupţiune sĕ'şĭ ţiă ascunse nelegiuirile şi abusurile ce comitŭ.

Dorohoĭ 6 Septembre.

Astăţĭ fratele meŭ Vasile Calcantraurŭ a fostŭ depusŭ în prevenţiă, supt bănuiala de autorŭ alŭ unuĭ articolŭ inseratŭ în ţiarulu *Curierulŭ de Dorohoiŭ* din 17 Augustŭ curinte ; elŭ a arĕtatŭ şi doveţĭ cu probe şi marturĭ pe autorulŭ aceluĭ articolŭ, ênsĕ d. jude instructorŭ Angelescu făr'a ţiné sémă de dispositiunile art. 24 din Constituţiunea ţĕreĭ nóstre, a creţutŭ cu tóte acestea de cuviinţă a 'lŭ depune.

Amŭ telegrafiatŭ d-luĭ ministru de justiţiă, cerêndŭ dreptatea contra uneĭ atâtŭ de ilegale procedărĭ, care a indignatŭ lumea vĕţêndŭ că la Dorohoiŭ nu se maĭ respectă libertatea cetăţenilorŭ.

Vĕ rogŭ şi pe d-vóstră d'a vĕ asocia cu mine ş'a protesta în contra arbitrariuluĭ.

N. Calcantraur.

Dorohoĭ 8 Septembre.

Dupe multă stăruinţă, amŭ pututŭ obţine o carte de intrare liberă în arestulŭ preventivŭ ş'a putea vedea astŭ-felŭ pe fratele meŭ V. Calcantraur. Prefectulŭ însĕ plecândŭ, nu sciŭ dupe ale căruĭ ordine, îngrijitorulŭ arestuluĭ refusă orĭ-ce comunicare cu prevenitulŭ, atâtŭ a familieĭ câtŭ ş'a apĕrătoriloru sĕĭ; nu esistă însĕ nicĭ o ordonanţă de punere la secretŭ.

Inseraţĭ vĕ rogŭ ş'acestŭ faptŭ între nenumĕratele călcărĭ de lege ale regimeluĭ actualŭ.

N. Calcantraur.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Citimŭ în *l'Union* :

Comisiunea de Permanenţă a Francieĭ a ţinutŭ erĭ o importantă şedinţă, şi discuţiunile séle, cu tóte că n'aŭ fostŭ sancţionate, ne prevestescŭ căderea D-luĭ Buffet. Oratoriĭ Stângeĭ aŭ atacatŭ cu vioiciune pe vice-preşedintele consiliuluĭ de miniştriĭ, care în discursurile séle din Adunarea de la Versailles, ne obicĭnuise cu maĭ multă îndrăsnélă şi precisiune. Loviturile ce i s'aŭ datŭ, eraŭ bine îndreptate, şi pe terenulŭ unde adversariĭ sĕŭ 'lŭ-aŭ condusŭ, D-lŭ Buffet n'a sciutŭ séŭ n'a pututŭ arĕta qualităţile ordinare ale talentuluĭ sĕŭ. Respunsurile séle eraŭ încurcate şi timide ; se pare că aceste discuţiunĭ în facia uneĭ comisiunĭ, sustrasă prin regulamentŭ de la influenţele carĭ determină voturile de confienţă, 'ĭ-aŭ luatŭ tótă vigórea şi presenţa de spiritŭ.

www.dacoromanica.ro

Politica luĭ 25 Februariŭ nu priiesce D-nuluĭ vice-presidentŭ alŭ consiliuluĭ. care a făcutŭ o mare eróre inaugurând-o. Acésta nu ne face sĕ ne mirămŭ, şi de multŭ timpŭ noĭ prevĕdusemŭ acestŭ resultatŭ. Acel'aşŭ omŭ nu póte fi omulŭ luĭ 24 Maiŭ, rĕmâindŭ amiculŭ şi susţinĕtorulŭ celorŭ cu 25 Februariŭ. D-nulŭ Buffet nu a înţelesŭ acestŭ lucru; acésta este una din acele erorĭ ale raţiuneĭ séle, care trebue maĭ curêndŭ séŭ maĭ târdiŭ sĕ le expiă.

Corespondentulŭ din Francia alŭ ţiaruluĭ *le Danube*, scriă următórele, asupra stăreĭ actuale a Franciei, unde clericaliĭ isbescŭ în drépta şi în stânga libertatea cugetăreĭ, facŭ cele maĭ marĭ sacrificiĭ pentru a grămădi în mâinele lorŭ totŭ învĕţământulŭ, şi a putea inphiltra astŭ-felŭ în creeriĭ tinerĭ aĭ junimeĭ acele principiĭ ce întorcŭ lumea în timpulŭ evuluĭ-meţiŭ de barbară memoriă. Nicĭ o dată nu s'a pututŭ maĭ bine vedea care suntŭ adevĕratele planurĭ ale clericalilorŭ din Francia, de câtŭ în timpiĭ actualĭ cândŭ, siliţĭ din tóte părţile prin polemicele ţiarelorŭ adevĕratŭ francese, a'şĭ arĕta idósa lorŭ natură, cu o sfruntare desfrênată eĭ prevestescŭ din nainte ce aŭ sĕ facă, déca din nenorocirea Franciei. învĕţământulŭ în generalŭ va cădea în mâinele lorŭ.

Étă articolulŭ corespondentuluĭ ţiaruluĭ *le Danube*:

De patru anĭ, în timpulŭ vacanţelorŭ, marile evenimente politice aŭ fostŭ preparate din 1873. Adunarea îşĭ suspendase lucrările séle, cândŭ complotulŭ monarchicŭ dete lovitura din urmă D-luĭ Thiers; legitimiştiĭ, orleaniştiĭ şi bonapartiştiĭ se reuniră într'o singură phalangă şi într'o frumósĕ nópte de Maiŭ resturnară pe acela pe care istoria îlŭ va numi «liberatorulŭ ţĕreĭ». Şése luni dupe aceia, se profită de alte vacanţe pentru a se tenta o restauraţiune monarchică, dérŭ edificiulŭ ce se construise pe nisipŭ se derâmă din causa baseĭ.

Anulŭ trecutŭ, totŭ în timpulŭ vacanţelorŭ, orleaniştiĭ dupe ce se certaseră cu legitimitatea, aŭ întinsŭ mâna centruluĭ stângŭ şi aŭ încheiatŭ acea alianţă memorabilă din care a eşitŭ acelŭ lucru estraordinarŭ, inesplicabilŭ, străinŭ, care se numesce Republica ce se va putea revisui, soră gémănă a fostuluĭ Septenatŭ.

Astă-ţi toţĭ se întrébă ce se va putea inventa, ce phenomenŭ se va maĭ nasce din vacanţele actuale. Mĕ grăbescŭ a respunde: unŭ complotŭ clericalŭ între Buffet şi Dupanloup pentru a 'năbuşi în Francia ultimele urme ale libereĭ cugetărĭ. Se prepară o seriă de legĭ destinate a asicura cleruluĭ supremaţia în societatea francesă şi înainte de tote, o lege contra francmasonerieĭ.

Se spăimêntă orĭ-cine cândŭ se gândesce la progresulŭ ce aŭ făcutŭ clericaliĭ în Francia. Elŭ tinde a 'năbuşi spiritulŭ galicŭ care procede de la Rabelais, Molière, Voltaire şi Paul Louis Courrier. In nicĭ o epocă din istoria Franciei, nu s'a vĕdutŭ o astŭ-felŭ de supunere către Vaticanŭ. Subt acelŭ personagiŭ sinistru, care se numesce Marele-Rege, Regele-Sore, care a revocatŭ edictulŭ de la Nantes, care a ordonatŭ dragonadele, clerulŭ Franciei, alŭ căruĭ organŭ era Bossuet, ţinea tare, faciă cu Curia romană, drepturile bisericeĭ galicane. Subt Napoleon I-iŭ, autorulŭ Concordatuluĭ, episcopiĭ francesĭ ascultaŭ de voinţa imperială, ca generalĭ de divisiune; *ecclesia militans* era disciplinată ca o brigadă a gardeĭ imperiale. Eĭ bine, ierĭ celŭ din urmă din episcopiĭ galicanĭ fu redusŭ a'şĭ da demisiunea, pentru că nu putea sĕ se înţelégă cu clerulŭ sĕŭ, care e cu totulŭ ultramontanŭ.

In scurtulŭ spaţiŭ alŭ vacanţelorŭ parlamentare, partidulŭ clericalŭ va reuşi a funda patru universităţĭ: una la Lille, alta la Paris, a treia la Angers şi a patra la Toulouse. Acésta din urmă se va compune din 4 facultăţĭ, una de litere, alta de sciinţe, a treia de dreptŭ şi ultima de medicină. Deschiderea cursurilorŭ va avea locŭ la 1 Noembriŭ, în magnificile edificiurĭ ale vechiuluĭ ordinŭ de cavalerĭ hospitaliarĭ aĭ *Stuluĭ* Ioan de Ierusalim. Décă credemŭ óre-care sgomote, se va crea o clinică specială, unde nu vorŭ fi administrate de câtŭ numaĭ apele miraculóse, şi o catedră unde se va arĕta *in extenso* virtuţile curative ale apelorŭ de la Lourdes, Paray-le-Monial şi altele locurĭ consacrate.

In septămâna acésta n'a fostŭ vorbă de câtŭ de unŭ planŭ piosŭ de a se visita sub direcţiunea comiteluĭ Stolberg principalele locurĭ sfinte din Francia. Aceştĭ pelerinĭ trebuiaŭ a se duce întâiŭ la Paris, şi de acolo, după ce vorŭ auţi leturghia în biserica Notre-Dame-des-Victoires, vorŭ pleca la Lourdes. Catoliciĭ moderaţĭ chiarŭ ţicŭ că asta insemnéţă o lipsă de tactŭ absolută. După ce aŭ intratŭ în teritoriile Franciei cu casca în capŭ şi puşca pe umĕrŭ, vinŭ aţĭ sub protecţiunea steaguluĭ *S-teĭ* Fecióre a călca pe plagele abia cicatrisate ale Franciei.

Guvernulŭ s'a emoţionatŭ de astă piósă invasiune care putea provoca nesce demonstraţiunĭ anti-germane carĭ la rêndul lor, puteaŭ aduce supĕrĕtore complicaţiunĭ. Étă ce a fixat neîndrăsnindŭ a interţice manifestaţiunea; o mulţime de restricţiunĭ pentru acestŭ pelerinagiŭ, în câtŭ germaniĭ vor renunţa, creţŭ, décă se vorŭ gândi puţinŭ; décă vorŭ veni şi cu aste restriţciunĭ vorŭ merge sub supraveghiarea poliţieĭ aşa că cortegiulŭ pelerinilorŭ, de la Lourdes şi Paray-le-Monial, va sĕmĕna în perfecţiune cu unŭ transportŭ de condamnaţĭ în Noua-Caledoniă.

Ţiarulŭ *Balcanulŭ* în numĕrulŭ sĕŭ de la 23 Augustŭ corentŭ publică următorulŭ apelŭ:

APELU

Vocea umanităţeĭ cere imperiosŭ ca sĕ nu stămŭ muţĭ şi nesimţitorĭ la ţipetele de durere ale fraţilorŭ noştri carĭ îşĭ vérsă sângele pe câmpulŭ de bătaie. Inima nóstră se îndreptéză instinctivŭ către suferinţĭ şi o compatimire profundă ne dictéză a le veni în ajutorŭ. Momentele suntŭ supreme. Sĕ aiergămŭ dérŭ fie-care a depune obolulŭ nostru pe altarulŭ bineluĭ. Fraţiĭ noştri şi omenirea întrégă vorŭ bine-cuvênta chiarŭ celŭ maĭ micŭ ajutorŭ întrebuinţatŭ spre alinarea suferinţelorŭ. In primulŭ rangŭ, compătimirea nóstră se va purta asupra răniţilorŭ fraţĭ. Luptele desperate în Herzegovina şi Bosnia cerŭ deja hecatombe de victime. Tótă solicitudinea nóstră nu va fi de câtŭ fórte minimă în comparaţiune cu abnegaţiunea şi eroismulŭ lorŭ.

Cu acestŭ scopŭ dérŭ s'a constituitŭ, într'unŭ modŭ spontaneŭ şi pornitŭ numaĭ de sentimente flantropice, unŭ comitetŭ care 'şĭ propune a aduna în acéstă ţéră ospitalieră miţlócele necesare spre a veni în ajutorŭ răniţilorŭ.

Acestŭ comitetŭ se compune din persónele următóre: G. Stranschi, doctorŭ în medicină, S. Ceren., A, Apostolov, T. Dimitrov, P. Iegev, Sf. Laţcovicĭ, candidaţĭ în medicină. I. Cavalgiev, comerciantă, K. Ţancov, redactorŭ.

Din statutele acesturĭ comitetŭ publicate aci, se va vedea lămuritŭ scopulŭ luĭ.

Adresămŭ dérŭ acestŭ apelŭ către toţĭ Slaviĭ, către fraţiĭ noştri Romînĭ şi în fine către orĭ-cine, fără deosebire de naţionalitate şi de religiune, ca fie-care, după puterea sa, sĕ sacrifice o parte din binele sĕŭ materialŭ. Celŭ maĭ micŭ ajutorŭ va fi primitŭ cu profundă recunoscinţă şi va fi imediatŭ transmisŭ la loculuĭ suferinţeĭ.

Ofrandele se primescă la redacţia ţiaruluĭ »Balcanulŭ«, calea Moşilorŭ No; 105, de la orele 9 până la 12 a. m.

Atâtŭ numele donatoruluĭ câtŭ şi obiectulŭ donaţiuneĭ se vorŭ publica în ţiarele ţĕreĭ care vorŭ bine voi ase însărcina cu acesta.

Ajutorŭ darŭ, fraţilorŭ creştinĭ; este vorba sĕ dovedimŭ din noŭ că în noĭ bate aceiaşĭ inimă nobilă cu care ne amŭ distinsŭ până acumŭ. Umanitatea bine-cuvênteţe acéstă întreprindere.

Suntŭ rugate onor. redacţiunĭ din ţéră sĕ bine-voiască a reproduce acestŭ apelŭ.

Bucurescĭ 1875.

Comitetulŭ filantropic bulgarŭ. din Bucurescĭ,

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

Găsimŭ într'unŭ numĕrŭ alŭ ţiaruluĭ *Obzor* de la 28 şi în altulŭ de la 30 Augustŭ informaţiunile următóre asupra insurecţiuneĭ:

In monatseriulŭ Kosirovo a avut locŭ o reunire a capilor revoluţiuneĭ, în care Liubobrastici a fostŭ numitŭ capŭ alŭ insurecţiuneĭ. *Tagblatt*, din Viena în numĕrulŭ sĕŭ de la 27 ţice că cu acéstă ocasiune principele Montenegruluĭ arŭ fi fostŭ numitŭ comandantŭ supremŭ şi că elŭ arŭ fi primitŭ acestŭ titlu. La Cetinge totulŭ se prepară pentru resbelŭ. S'a discutatŭ apoĭ pe cine sĕ alégă a merge sĕ se înţelégă cu consuliĭ străinĭ, şi alegerea a fostŭ favorabilă luĭ Stevo Vucovicĭ, socrulŭ principeluĭ Nikita. Este maĭ probabilŭ de câtŭ totŭ dé'una că insurgenţiĭ vor refusa propositiunile consulilor străinĭ şi a depune armele; nu va resulta ast-felŭ nicĭ o ameliorăţiune pentru *raiele* şi sângele va fi vĕrsatŭ în vanŭ.

Ágenţa Havas publică, dă sub tóte reservele următórele informaţiunĭ carĭ'ĭ suntŭ telegrafiate de la Ragusa, cu data de 2 Septembriŭ:

«După noutăţile de originĕ slavă, insurgenţiĭ arŭ fi atacatŭ treĭ forturĭ micĭ în Albania de susŭ. Unŭ corpŭ de 1500 başi-buzucĭ a alergatŭ de la Berat în ajutorŭ şi a fostŭ silitŭ sĕ se retragă cu o perdere de 200 morţĭ séŭ răniţĭ. Insurgenţiĭ aŭ perdutŭ 100 de ómenĭ, dérŭ aŭ luatŭ tóte provisiunile Turcilorŭ carĭ le suntŭ de mare folosŭ

După aceleaşĭ informaţiunĭ, 1200 insurgenţiĭ aŭ bătutŭ unŭ corpŭ de Turcĭ la Casaba. Turciĭ aŭ încercatŭ marĭ perderĭ.

In Serbia, căpitanulŭ Wlajcovicĭ echipă o mică armată, cu care va merge în contra Turcilorŭ. Se respândise vestea că a şi plecatŭ; nu e adevĕratŭ acésta, de óre-ce elŭ e încă la Belgrad, unde armédă ómeniĭ. Marele negociantŭ *en gros* D. Krzmanovicĭ (Bosniacŭ de originĕ) echipă şi elŭ cu a sea cheltuială o altă legiune care va pleca totŭ cu a luĭ Wlajcovicĭ.

DARUL ŢIARULUI

«PRESSA»

In alegerile-aceste
Cândŭ la votŭ mergeamŭ cu zorŭ,
Bătĕuşiĭ fără veste
Cu grămada mĕ 'nconjorŭ!
Sĕ mĕ 'ntorcŭ nu e putinţă;...
Ce sĕ facŭ şi cumŭ sĕ scapŭ? ..
Téma 'mĭ dete iscusinţă
Ş'o idee 'mĭ veni în capŭ:
Presa o aveamŭ la mine,
Decĭ o scotŭ din pozunarŭ
Rĕsfrângêndu'ĭ titlu bine,
Şi mergêndŭ cu unŭ pasŭ rarŭ,
C'o citescŭ cu luare-aminte
Mĕ prefacŭ, şi printre eĭ
O stergŭ ca unŭ omŭ cu minte
Ca sĕ scapŭ d'aceştĭ mişeĭ!
Cândŭ mĕ vĕdŭ cu *Pressa* 'n mână
Toţĭ în lăturĭ mi se daŭ
Şi toţĭ mĕ salută pînă
Pe-altă uliţă o iaŭ!
Aşea dérŭ şi prin urmare,
Acestŭ degradatŭ ţiarŭ
In infecta 'ĭ degradare
Totŭ are şi elŭ unŭ darŭ;
Darulŭ ca sĕ te păzéscă
De cinstiţiĭ bătĕuşĭ
Ce suntŭ puşĭ sĕ întăréscă
Ale Primărieĭ uşĭ!

Bucurescĭ 1875 Augustŭ 23

Al. A. Macedonschi.

Apele minerale din ţéră. — Băile de la Puciósa. — Datoria nóstră cu staţiunile balneare din ţéră.

Repausatulŭ doctorŭ românŭ Stefanŭ Vasile Episcupescu ne spune în cartea sea asupra apelorŭ minerale din România, suntŭ patru-ţecĭ de anĭ: «că necu-«noştinţa acestorŭ ape face ca pătimaşiĭ «sĕ fie trămişĭ la băile pământurilorŭ «străine unde potŭ se mérgă cu duiumulŭ «ceĭ cu stare pătimaşĭ, remâindŭ ceĭ fără «stare, cea maĭ mare parte a norodului «pătimaşŭ, în tânguială şi patimă de mór-«te, fără mângâiere şi mijlocŭ de mân-«tuire.» Ţisele bunuluĭ şi patriotuluĭ doctorŭ Episcupescu se potŭ aplica şi până în ţiua de astăţĭ la multe din staţiunile nóstre balneare. Este adevĕratŭ că de la unŭ timpŭ încóce băile nóstre începŭ a fi maĭ apreţuite de către Românĭ; că virtuţile lorŭ curative tăgăduite din ignoranţă séŭ din rea voinţă, nu maĭ suntŭ contestate făţişŭ; cu tóte acestea vedemŭ pe fie-care anŭ unŭ numĕrŭ însemnatŭ de

www.dacoromanica.ro

familiĭ părăsindŭ ţéra şi plecândŭ care în Austria, care în Germania, Francia şi Belgia. Deca întrebĭ pentru ce óre nu mergŭ la băiele din ţéră, ţi-se réspunde séu că nu'şĭ află înlesnirile pentru o viaţă comodă, séu pentru că doctoriĭ le-aŭ recomandatŭ cutare băĭ din străinătate. Ceia ce este maĭ originalŭ este că multe din aceste familiĭ nu se ducŭ departe în străinĕtate, ci se oprescŭ împrejurulŭ Braşovuluĭ séu la Mehadia lângă fruntariele ţĕreĭ. Ace'a stare de lucruri este vătĕmătóre intereselorŭ române atâtŭ din punctulŭ de vedere economicŭ câtŭ şi medicalŭ. Economicesce, este învederatŭ că familiele care petrecŭ câte douĕ luni şi maĭ bine la o staţiune balneară lasă acolo sume însemnate de banĭ, şi cu osebíre familiele române carĭ obicinuescŭ a petrece peste fruntariĭ, cunoscute prin dispositiunea particulară ce aŭ de a cheltui într'unŭ modŭ galantŭ. Fie cine înţelege câtŭ arŭ câştiga băile nóstre cândŭ acele sume de banĭ s'arŭ cheltui în România. Cu acésta nu înţelegemŭ că numaĭ de câtŭ să nu maĭ mérgă Românĭ la băile străine; din contră, cândŭ va fi dovedităŭ că nu avemŭ în ţéră cutare apă minerală, atuncĭ, bine înţelesŭ, că fie-care este liberŭ sĕ'şĭ caute sănĕtatea unde va afla mijlóce eficace de îngrijire.

Din punctulŭ de vedere medicalŭ, emigraţiunea periodică peste fruntariĭ a familielorŭ avute are inconvenientulŭ de a lăsa la băiele nóstre familiele cu mijlóce maĭ restrînse, de a micşora prin urmare venitulŭ băilorŭ, şi ca consecinţă de a nu permite proprietarilorŭ respectivĭ sĕ facă tóte îmbunătăţirile reclamate de sciinţă.

Mt se va respunde şi acum ceia ce mi s'a réspunsŭ orĭ-cândŭ amŭ stăruitŭ pentru apĕrarea producţiuneĭ naţionale: suntemŭ stăpânĭ pe banĭ noştrĭ şi prin urmare avemŭ dreptulŭ de a merge unde ne place şi unde aflămŭ pe lângă băĭ şi tóte desfătările de care avemŭ trebuinţă. La băile din ţéră lipsescŭ tóte comoditătile, tóte distracţiunile, aşa în câtŭ ne espunemŭ ca, în locŭ de a dobêndi sănĕtatea, sĕ o perdemŭ.

Aşa este; sunteţĭ stăpânĭ pe banĭ dvóstră şi nimenĭ nu 'şĭ póte însuşi dreptulŭ de a vĕ îndatora sĕ staţĭ în ţéră. Ceia ce ţinemŭ însĕ este sĕ lămurimŭ pe câtŭ értă cronica unuĭ ţiarŭ, situaţiunea apelorŭ nóstre minerale. Maĭântêiŭ trebue bine specificatŭ că, pe lângă calitatea de omŭ avutŭ, are cine-va şi pe aceia d'a fi românŭ, şi astŭ-felŭ fiindŭ fie-care suntemŭ datorĭ a contribui din tóte puterile pentru desvoltarea producţiuneĭ naţionale de tóte gradele. Producţiunea apelorŭ minerale fiindŭ d'o mare însemnătate avemŭ românésca datorie ca sĕ încuragiămŭ prosperitatea băilorŭ în fiinţă şi sĕ provocămŭ înfiinţarea de alte staţiunĭ; sĕ facemŭ noĭ în România ceia ce s'a făcutŭ şi la alte stabilimente balneare din Europa. Ungurĭ, şi în acésta ca în alte multe cestiunĭ de interesŭ naţionalŭ, meritĕ tótă lauda, aŭ făcutŭ tóte sacrificiele ca sĕ atragă lumea pe la băilę lorŭ. Eĭ ceĭ d'ântêiŭ aŭ datŭ esemplulŭ: marĭ cu micĭ, cu trebuinţă, fără trebuinţă aŭ căutatŭ sĕ încurajeze pe întreprinzĕtorĭ de băĭ. In acésta aŭ reuşitŭ atâtŭ de bine că, dupe câtŭ ni se spune, venitulŭ celŭ maĭ mare alŭ băilorŭ de la Mehadia şi alte staţiunĭ balneare din Austro-Ungaria, provine de la românĭ. N'avemŭ la cunoştinţă ca vre-unŭ Austro-Ungarŭ, fie de ce némŭ va fi, sĕ fi venitŭ la băile din România. Şi maĭ multŭ: Austro-Ungarĭ aŭ reuşitŭ a importa în România o cătăţime însemnată de ape minerale în flacóne. N'arŭ fi óre românéscă faptă, cândŭ ne-amŭ hotărî şi noĭ a face ce aŭ făcutŭ veciniĭ noştrĭ? Şi în acésta rolulŭ principalŭ este alŭ avuţilor, alŭ acelora carĭ, prin chieltuelele lorŭ, prin posiţiunea socială, prin mulţimea relaţiunilorŭ, potŭ sĕ facă în câţĭ-va anĭ reputaţiunea uneĭ staţiunĭ de băĭ.

La obiecţiunea că la băile nóstre nu se află tóte mijlócele de vieţuire comodă ca în alte ţĕrĭ, vomŭ întêmpina că nu tăgăduimŭ cum că străiniĭ, maĭ doritorĭ de desvoltarea producţiuneĭ naţionale, aŭ sciutŭ sĕ înzestreze băile lorŭ cu tóte mijlócele de vieţuire cerute de delicateţa sănĕtăţiĭ şi de trebuinţele ce şĭ-aŭ creatŭ ómeniĭ care aŭ trăitŭ anĭ îndelungaţĭ afară din ţéră; însĕ vomŭ susţine cu probe că şi la maĭ multe din staţiunile nóstre de băĭ află pătimaşiĭ mijlóce de vieţuire îndestulătóre. Neapăratŭ că până astăzĭ la băile nóstre nu se află tótă distracţiunea care esistă la băile din Germania; şi póte că nicĭ nu este de doritŭ ca sĕ se adopte tóte acele distracţiunĭ, carĭ póte aŭ contribuitŭ maĭ multŭ la renumirea acelorŭ băĭ de câtŭ escelenţa apelorŭ; însĕ găsesce omulŭ totŭ ce este necesarŭ pentru a trăi bine în sensulŭ igienicŭ alŭ cuvêntuluĭ. Mĕ aflu la băile de la Puciósa; amŭ studiatŭ cu tótă atenţiunea ce meritĕ acéstă localitate şi mijlócele séle de vieţuire; eĭ bine, neamŭ convinsŭ pe deplinŭ că în acéstă deliciósă staţiune de băĭ póte cine-va trăi cu totŭ confortulŭ ce se póte recomanda persónelorŭ care vinŭ la băĭ sĕ'şĭ caute sănĕtatea, érŭ nu sĕ se ţină numaĭ de petrecerĭ sgomotóse şi vătĕmătóre. Nu scimŭ în care parte 'şĭ póte cine-va procura cele de vieţuitŭ cu maĭ multă abundenţă, de maĭ bună calitate şi cu preţurĭ maĭ moderate! Este adevĕratŭ că în acéstă staţiune lipsescŭ otelurile unde se găsescŭ tóte d'a gata; însĕ, în schimbŭ, suntŭ mulţime de case de închiriatŭ bine construite şi fórte sănĕtóse. Şi déca otelurile suntŭ o necesitate, cine nu înţelege că pe dată ce s'arŭ simţi nevoia s'arŭ construi şi aicĭ ca aiurea; că déca acéstă staţiune cum şi altele arŭ fi visitate de unŭ maĭ mare şi maĭ avutŭ numĕrŭ de suferinzĭ, tóte mijlócele de traiŭ s'arŭ îmbunĕtăţi.

Isvórele minerale de la Puciósa suntŭ sulfuróse şi feruginóse. Se ţice c'arŭ fi fostŭ descoperite de nesce medicĭ ruşĭ pe la 1828. Se arétă de locuitoriĭ ceĭ bĕtrânĭ grămedĭ de pietre maĭ susŭ de isvóre, pietre carĭ aŭ servitŭ pentru încălţirea băilorŭ ce luaŭ bolnaviĭ ruşĭ. De la acea epocă până astă-zĭ reputaţiunea apelorŭ de la Puciósa a mersŭ crescêndŭ. Mulţime de pătimaşĭ dintr'aceia, cărora mijlócele nu le permitŭ ca sĕ mérgă în ţĕrĭ străine, mărturisescŭ că s'aŭ folositŭ luândŭ băĭ şi bêndŭ apă din aceste isvóre. Maĭ mulţĭ dintre mediciĭ noştrĭ aŭ recomandatŭ cu căldură aceste ape. Pe mine însĕ m'aŭ sfătuitŭ în anulŭ acesta doctoriĭ Calenderolu, Iatropolu şi Severeanu ca sĕ mĕ cautŭ la Puciósa contra unuĭ reumatismŭ. Aci amŭ aflatŭ pe fraţiĭ Vlădescĭ, medicĭ cunoscĕtorĭ, şi carĭ ne-aŭ recomandatŭ cu multă stăruinţă eficacitatea apelorŭ d'aicĭ. Cândŭ dérŭ suferinzĭĭ mărturisesc că s'aŭ folositŭ; cândŭ capacităţĭ medicale susţinŭ că apele de la Puciósa suntŭ dintre cele maĭ eficace; cândŭ învĕţatulŭ chimistŭ doctorulŭ Bernath ne-a dovedităŭ prin analisă că aceste ape suntŭ din cele maĭ bogate în principiurĭ curative; cândŭ mijlócele de vieţuire suntŭ abundente; cândŭ localitatea oferesce aerulŭ celŭ maĭ curatŭ, atmosfera cea maĭ potolită, ş'o variaţiune de peisage care dispută pitoresculŭ celorŭ maĭ renumite staţiunĭ balneare, ce pretestŭ maĭ putemŭ avea pentru a nu ne hotărî cu toţiĭ ca sĕ încuragiămŭ desvoltarea acesteĭ staţiunĭ de băĭ?

Noĭ sperămŭ că astăzĭ maĭ cu sémă cândŭ ideile de progresŭ economicŭ, de desvoltare a tuturorŭ industrielorŭ naţionale, aŭ începutŭ sĕ prindă rădĕcină în spiritele tuturorŭ Românilorŭ, sperămŭ că nu va trece multŭ timpŭ şi vomŭ avea fericirea sĕ vedemŭ pe tóte ilustraţiunile nóstre medicale recomandându suferinzĭilorŭ apele de la Puciósa; pe toţĭ ceĭ cu mijlóce abandonându calea care conduce peste fruntariĭ şi îndreptându-se spre vechia capitală a Românieĭ séu în alte direcţiunĭ carĭ conducŭ la staţiunile nóstre balnearea.

Amŭ adunatŭ, pe câtŭ ne a permisŭ timpulŭ, tóte elementele trebuincióse pentru unŭ studiŭ economicŭ asupra localităţiĭ cunoscută supt numele de Puciósa, dérŭ alŭ căruia nume este Podurile-de-susŭ; vomŭ rêndui aceste note şi le vomŭ comunica publiculuĭ românŭ. Sperămŭ că în aceste studiĭ vomŭ învedera câte avantagie oferă acéstă localitate atâtŭ celorŭ suferinzĭ câtŭ şi celorŭ carĭ plécă din capitală séu alte oraşe numaĭ ca sĕ maĭ schimbe aerulŭ. Până atuncĭ ne permitemŭ a face celŭ maĭ căldurosŭ apelŭ către învĕţatulŭ corpŭ medicalŭ românŭ şi a'lŭ ruga, în numele intereselorŭ naţionale, sĕ ia supt protecţiunea sea încurageiarea acesteĭ industriĭ pe care ne-o invidiază alte ţĕrĭ, industria staţiunilorŭ balneare. De la învĕţaţiĭ noştrĭ medicĭ depinde, în mare parte, ca séu sĕ vedemŭ înflorindŭ băile nóstre, séu sĕ le vedemŭ pe unele căzêndŭ, érŭ pe altele lâncezindŭ într'o stare vecină cu peirea. Suntemŭ convinşĭ că acéstă din urmă alternativĕ nu se va îndeplini. Medicii românĭ aŭ datŭ prea multe dovedĭ de sciinţă şi de patriotismŭ pentru a ne încredinţa că de la anulŭ viitorŭ va începe o adevĕrată revoluţiune în obiceiurile nóstre; că de la anulŭ înainte multe familiĭ, în locŭ d'a părăsi frumósa nóstră ţéră pentru a chieltui în ţĕrĭ străine, se vorŭ îndrepta către acele staţiunĭ aşedate maĭ tóte în colinele frumoşilorŭ noştrĭ Carpaţĭ. Aşia sĕ dea Dumnedeŭ sĕ fiă!

P. S. Aurelianŭ.

Podurile-de-susŭ (Puciósa) 10 Augustŭ 1875.

DIVERSE

Logodna Principeluĭ Milan. Principele domnitorŭ alŭ Serbieĭ s'a logoditŭ, Sâmbătă 26 Iuliŭ, la 4 ore p. m. la Grand-Hotelŭ în Viena. Elŭ este în etate de 21 anĭ. Fidanţata sea este D-şóra *Natalia Kiezko* — fica unuĭ colonelŭ rusŭ şi mare proprietarŭ — şi are numaĭ 16 anĭ. Se rudesce cu principele Gorciacoff prin acésta că fiulŭ acestui-a a luatŭ de soţiă pe verişóra logodniceĭ, viitóreĭ principese Serbe. Unchiulŭ şi epitropulŭ D-şóreĭ *Kiezko* este principele Al. Muruzi unulŭ dintre bărbaţiĭ care aŭ jucat unŭ rolŭ însemnatŭ în Moldova.

Frumuseţia eĭ este lăudată de mulţĭ; educaţiunea 'şi a făcut'o la Paris, şi dota ce aduce bărbatuluĭ seŭ este fórte însemnată, şi compusă din marĭ proprietăţĭ în Rusia şi România.

Se ţice că ea se urcă, prin îngrijirea epitropuluĭ sĕŭ, la şése milióne ruble.

Cununiele se vorŭ face, în tómna acésta la Belgrad, cu mare pompă. Mirésa principeluĭ Milan va petrece véra la Paris, unde a fostŭ crescută şi unde a cunoscutŭ — ca copilă de 4 anĭ — în casă părintéscă, pe fiitorulŭ sĕŭ soţiŭ. Rĕmasă orfană de tată, D-şóra Kiezko trăia cu muma sea alternativmente la Paris, Petresburg séu în Basarabia.

După mórtea mumeĭ séle, mătuşia séa D-na Moruzi (sora mameĭ séle) a luat'o în casa sea, 'ĭ a datŭ o educaţiune distinsă şi a îngrijit'o cu afecţiune în adevĕrŭ maternă,

D-şóra Kiezko este fórte modestă, s'a obicinuitŭ a trăi într'o perfectă simplicitate şi pórtă — din causa doliuluĭ — haine negre; ea n'a pusŭ pânĕ acumŭ, pe dênsa nicĭ unŭ felŭ de diamante.

La logodnă, principele purta uniforma de generalŭ Serbŭ şi crucea cea mare a Austrieĭ şi Rusieĭ; éră mirésa o rochie albă fórte simplă şi pĕrulŭ 'ĭ era ornatŭ cu câte-va florĭ fórte frumóse. Presinţi la ceremoniă eraŭ: cele douĕ principese *Obrenovicĭ*, muma principeluĭ *Milan*, născută *Catargi*, şi vĕduva luĭ *Mihail Obrenovicĭ*, născută *Huniadi*, — principele şi principésa *Muruzi*, D. *Marinovicĭ* fostŭ primŭ-Minittru alŭ Serbieĭ, *Zukici* representantulŭ Serbieĭ la Berlin şi alţiĭ...

Arhimandritulŭ rusŭ *Raiewshi* a cititŭ obicinuita oraţiune, în urma căreia s'aŭ schimbatŭ inelele nupţiale. Pe la orele 6 s'a datŭ de principe unŭ prânzĭu oficialŭ în otelulŭ *Lamm* la care aŭ luatŭ parte toţĭ invitaţiĭ de la logodnă.

Scara otelului era împodobită cu covóre şi florĭ iar musica cânta cele maĭ plăcute ariĭ.

Cu acéstă ocasiune principele a primitŭ felicitaţiunĭ prin telegrame din partea maĭ multorŭ regĭ şi principĭ aĭ Europeĭ. Fidanţiata sea a plecatŭ, după câte-va dille, cu unchiulŭ şi mătuşa sea la Paris, spre a comanda cele necesariĭ pentru nuntă, de unde se va întórce la moşiile séle, din Basarabia; éră principele — părăsindŭ Viena — s'a dusŭ în Ungaria la moşia mătuşeĭ séle principesa Iulia Obrenovicĭ, şi de acolo la Belgrad.

După unele ţiare, primirea ce s'aŭ făcutŭ principeluĭ la întórcere, se ţice a fi fostŭ din cele maĭ entusiaste; cu tóte acestea— după cum spune ţiarulŭ „*Imera*“ într'o corespondinţă din *Belgrad*, poporulŭ — viŭ mişcatŭ de suferinţele fraţilorŭ din Herţegovina — nu se putea opri de a cânta:

Sĕ trăiarcă Natalia
Déră... acum la bătălie.

Vocea Prahoveĭ.

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 3 Septembriŭ. Telegrame publicate aci, anunciă că Dorregaray a trecutŭ în Aragon pe lângă Panticosa, cu 2500 ómeni. Voesce se intre în Navara pe înălţimile munţilorŭ.

Pau, 4 Septembriŭ. O sută de carlişti aŭ intratŭ pe teritorulŭ francesŭ în departamentulŭ Basses-Pyrénées. Aŭ fostŭ desarmaţĭ pe dată de autorităţile francese.

Viena, 4 Septembriŭ. Se vorbesce prin cercurile politice de aci de nesce reclamaţiunĭ pe carĭ guvernulŭ Serbieĭ le-ar fi făcutŭ ministeriuluĭ turcŭ în privinţa uneĭ violaţiunĭ de teritoriŭ.

Turin, 4 Septembre, Relaţiunile Statelorŭ-Unite cu Tunisulŭ s'aŭ ruptŭ. Fregatele americane, vĕzêndŭ că nu se dă satisfacţiune consululuĭ americanŭ, aŭ plecatŭ luândŭ cu ele pe consulŭ şi familia sea.

Belgrad, 31 Augustŭ. Se ţice că membriĭ Scupcineĭ s'aŭ declaratŭ pentru resbelŭ. Trupele mergŭ la frontariă. Dincolo de fruntariă, pe teritoriulŭ bosniacŭ, pădurile ardŭ, incendiate de Turcĭ! Insurgenţiĭ se grupézĕa continuŭ în Albania.

Montevideo, 3 Septembriŭ. Revoluţiunea din Uragay merge crescêndŭ. Guvernulŭ desfăşură cea maĭ mare activitate.

INSTITUTULU VACCINAL

Direcţiunea : strada Pitar-Moşiu No. 5

Vacinaţiunĭ şi Revaccinaţiunĭ cu **Vaccin animal. Astă-zĭ Vineri 29 Augustŭ şi mâine Sâmbătă 30 Augustŭ,** la orele treĭ p. m. precise.

Director **Dr. Vlădescu.**

www.dacoromanica.ro

AVIS.

D-LOR ARENDAȘI ȘI PROPRIETARĬ, DE MAȘINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOȘILORU No. 74. **LA VAPORE.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru mașinĭ curatŭ, și diferite culorĭ făcute gata. Asemenea și baniță de mĕsură, lucrate fórte solide și cu prețŭ moderatŭ.

De arendat de la 23 Aprilie 1876 înainte pe cursŭ de cinci anĭ moșia Resvadu de susŭ din Districtulŭ Dîmbovița plassa dealuluĭ, proprietatea Domnuluĭ Michail Pencovicĭ. Amatorĭĭ de a o închiria sĕ se arate până a 14/26 Octombrie fiitorŭ la Casa Proprietarulu, în Bucurescĭ, strada Brezoianu No. 17 Colórea de Roșu.

DE VENZARE

Vinŭ albŭ și negru de délu mare în butóe de 30 vedre până la 50 vedre.

Strada Herĕstrăŭ No. 137.

S'a reimprimatŭ

GRAMATICA LATINĂ

dupe

BURNOUF.

cu unŭ adaosŭ de esercițiĭ și cu o serie de versiunĭ și themate adaptate la inteligența scolarilorŭ de Cl. I și II Lyceală de

B. Stilescu.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la Hotel de Franța.

CĂRȚI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăției No. 12.

Bucurescĭ.

John Gosnell & C^nie

Parfumorĭ brevetațĭ aĭ Majestățiĭ Sĕle Reginei Angliei, aĭ Alteței Sĕle Regale Principesa de Galles și aĭ principalelor Curțĭ ale Europeĭ

Stricarea dinților oprirea sau prevenirea după voință

Se află la toți parfumerĭ

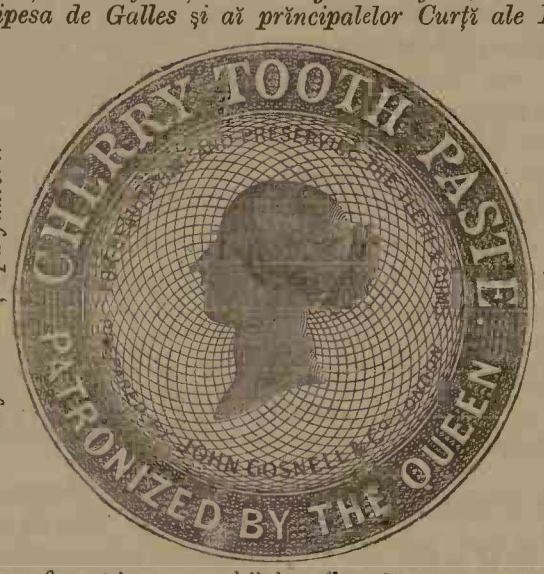

Albéța mărgăritarului data smaltului dinților

și chimiștĭ din lume.

Intrebuințarea a confirmat incomparabilele sĕle calităț pentru tóletă și grijagureĭ

cea maĭ bună preparațiune pentru dinți.

Lumea sĕ se témă de contrafaceri. Proprietariĭ brevetulu informéză că vorŭ urmări pe orĭ-ce contra-facĕtor sĕŭ detentor de contra-faceri aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia cari le vor procura probe contra deliquenților.

Depositul la Bucurescĭ, Iași, Galați, Brăila la dd. Appel și Comp.

DIETZ & Co.,

St. Paul's Buildings, Carter Lane,

LONDON,

inventator și Fabricator de Celebre

Lampe Paragones

CU

PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustre
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Brațe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ prevĕdute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dându o lumină albă manifică, și constatate egale cu 25, 20, 15 și 11 lumânărĭ.

Prețurile curente se trimite franco dupecerere.

Une demoiselle de l'étranger désire donner des leçons de chant et de piano.

Strada Renascereĭ 3.

S'a perdutŭ a séră la 27 August, pe la 6 ore séra unŭ actŭ de vie de 7 pogóne de pe șoséua Colintina a d-luĭ Alecu Vardala din preună cu maĭ multe hârtiĭ legate într'o batistă cu bulinurĭ negre, cine va fi găsit'o, este rugatŭ a le aduce la D-lŭ Alecu Chirculescu. Advocat, strada Fântânĭĭ No. 80. care va primi o recompensă de la D-luĭ.

Maria Mărculescu.

oăscută Vardala.

Un tĕnĕrŭ absolventŭ alŭ facultățiĭ de litere și filosofiă din Bucurescĭ se ofere a face lecțiunĭ și meditațiunĭ pentru limbele română, francesă și latină cursŭ primarŭ și secundarŭ, în institute particulare precum și în familiĭ. A se adresa la administrația acestuĭ ziarŭ.

De închiriatŭ Casele din strada Fôntâneĭ No. 33, sub Schitulŭ Măgurénu, cu 7 încăperĭ, pivnițe puțŭ în curte și grădină. Adresa în aceiași Stradă No. 32.

De vêndare maĭ multe buțĭ de vinŭ de Drăgășanĭ și de délŭ. Strada Bulevardu No. 24.

MERSUL TRENURILOR N ROMANA

Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875} pe liniile Bucurescĭ-Barboșĭ-Roman, Bucurescĭ-Vêrciorova (Orșova), Barbosĭ-Galatz și Tecuciŭ-Bêrlad. Valabil de la {24 Decemb. 1874 / 5 Ianuarie 1875}

Bucurescĭ-Barboșĭ Romanŭ			tren. accelerate	Trenurĭ de persóne	Trenurĭ mixte
Bucurescĭ	rest.	Plec.	8.15 séra	10.00 diminéța	
Ploeștĭ.	rest.	Sosit	9.35	11.45	
		Plec.	9.50	12,05	
Buzeŭ	rest.	Sosit	11.24	2.15	
		Plec.	11.34	2.35	
Brăila	rest.	Sosit	1.43	5.30	dimin.
		Plec.	1.53	5.45	7.15
Barboșĭ	rest.	Sosit	2.25	6.20	dimin. 8.00
		Plec.	2.45	séra	9.05 dimin.
Tecucĭ	rest.	Sosit	4.28		11.15
		Plec.	4.38		11.40
Bacău	rest.	Sosit	7.26 diminéța		3.00 post-m.
		Plec.	7.33		3.12
Roman	rest.	Sosit	8.40		4.25

Roma-Barboș Bucurescĭ			tren. accelerate	Trenurĭ de persóne		Trenurĭ mixte
Roman.	rest.	P.	8.45 séra		12.10 post-m.	
Bacău.	rest.	S.	9.43		1.17	
		P.	9.50		1.27	
Tecuci	rest.	S.	12.20		4.45	
		P.	12 30		5.10	
Barboșĭ	rest.	S.	2.06	dimin.	7.20	séră
		P.	2.26	8.10	séra	7.45
Brăila	rest.	S.	2.58	8.45		8.30
		P.	3.08	8.58		séră
Buzeŭ	rest.	S,	5.19	11.50		
		P.	5.27	12.10		
Ploeștĭ	rest.	S.	7.00 diminéța	2.25 post-m.		
		P.	7 12	2.45		
Bucurescĭ	rest.	S.	8 30 diminéța	4.30 post-m.		

Bucurescĭ-Orșova (Vărciorova)			Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
Bucurescĭ	rest.	P.	dimin. 9.15	p. m. 3.50
		S.	—	séra
Pitescĭ	rest.	P.	12.25	9.00
		S.	pos. m.	
Slatina	rest.	P	3.15	
		S	—	
Craiova	rest.	P.	5.30	
		S.	séra	
Turnu-Sev.	rest.	P.	9.45	
		S.	—	
Verciorova	rest.	P.	10.15	

Vărciorova-Bucures.			Tren. de persóne	Trenurĭ mixte
Vêrciorova	rest.	P.	dimiu. 6.50	
		S.	—	
Turnu-Sev.	rest.	P.	7.15	
		S.	a. mer.	
Craiova	rest.	P.	11.50	
		S.	p, m.	
Slatina	rest.	P	1.45	
		S.	séră	dimin.
Pitescĭ	rest.	P.	4.35	7.80
		S.	—	—
Bucurescĭ	rest!	P.	7.30	11.34

Barboșĭ-Galați și vice-versa	tren. accelerate	Trenurĭ de persóne.	
	nópte	séră	séră
Barboșĭ rest. Pl.	2.55	6.25	7.25
Galați rest. Sos.	3.30nó.	7.00sé.	8.00sé
Galați rest. Pl.	1.20nó.	8.25 di.	7.30 d
Barboșĭ rest. Sos.	1.55nó.	9.00 di.	8.00 d

Tecuciŭ-Bêrlad și vice-versa	Tren. de persóne	Trenur mixte
	dimin.	p.-m.
Tecucĭ rest. Plec	5 00	5.35
Bărlad rest. Sos	705	7.60
	dimin.	séră
Bărlad rest. Pléc.	8.40	10.00s.
Tecucĭ rest. Sos.	10.50	12.00n

Corespunde cu ..ena și vice-versa						
Roman	Plécă	8.52d.	4.58s.	Viena	Plec	10.30d.	8.00d.
Păscanĭ	Soses	9.53	6.53n.	Cracovia		9.35n.	10.36
Iași		1.03a.	9.33	Lemberg		6.17d.	12.15a.
Botoșanĭ		1.23	—	Sucéva		5.11s.	6.30d.
Sucéva		11.50	6.55	Botoșanĭ		3.00	—
Lemberg		11.08n.	3.45	Iași		3.45	7.08d.
Craiova		1.33	5.39n	Păscanĭ		7.07n.	9.54
Viena	Soses	5.20a.	7.29	Roman	Soses	8 09	11.32a.

Bucurescĭ-Pitescĭ și vice-versa.							
Bucurescĭ-	Plec.	7.45d.	4.15a.	Pitești	Plé.	5.00s.	6.30d.
Titu	Sos.	8.58	6.15	Găescĭ	Sos.	—	7.58
	Pléc	9.08	6.43		Plé.	6.05	8.13
Găești	Sos.	9.40	7.12	Titu	Sos.	—	8.55
	Pléc	9.56	7.40		Pléc	6.45	9.10
Piteș	Sosi.	10.05	9.15	Bucurescĭ	Sos.	8.00	11.10

Bucurescĭ-Curgiu și vice-verse				
				Merc. și Sâmbătă
Bucurescĭ	Plec.	7, 00 diminéța	5. 50 séra	2.00 post-meridian.
Giurgiu	Sosit	9, 00.	7. 55	5. 15.
Giurgiu	Plec.	6, 50.	4. 43.	1, 46.
Bucurescĭ	Sosit	8, 50.	6, 45	500

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Națională, Antr. C. N. Rădulescu, strada Academieĭ N. 24

www.dacoromanica.ro

SÂMBATA, 30 AUGUSTU 1875 — Unu numĕru 10 Bani — BUCURESCI ANUL V No. 1025

ABONAMENTE

	In Oraşu	In districte.
Pentru unu anu	24	30 lei.
Pentru jumĕ. anu	12	15 —
Pentru trei luni	7	8 —

Ori-ce Abonamentu neînsoţitu de valóre se refusă.

Abonamentele se facu numai de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardu.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 bani
Reclame pe pagina	III	1 leu
" "	II	2 lei
" "	I	3 lei

Pentru Francia : se priimescu anunciuri şi reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciuri, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academiei 24.

BUCURESCI, 29 AUGUSTU

Unulu din principiele salutarii ale Constituţiunei nóstre din 1866, este divisiunea puterilorŭ statului în *puterea legislativă*, *judecătorésca* şi *executivă*. Conformu acestui principiu, nici uneia din puterile statului nu'i este permisu a impieta asupra drepturilorŭ celorŭ-l'alte, fără ca aceia cari trecu peste limitele puterei lorŭ sĕ nu'şi atragă, într'unu timpu mai apropiatu séu mai depărtatu, pénalitatea prescrisă de legi.

Puterea legislativă în unire cu cea executivă confecţionédă legile, pe cari le aplică puterea judecătorésca ; primele determină sancţiunea drepturilorŭ şi prescriu penalităţile, érŭ cea din urmă face ca aceste legi sĕ nu remână o literă mórtă, ca principiele conţinute într'ênsele sĕ nu fiă o pură ficţiune, neexistându în domeniulu realităţii.

Cându una din aceste puteri constituite, trece peste atribuţiunile ce i-s'au determinatu de constituitorii din 1866, atunci întregulu organism socialu este viţiatu, şi mersulu afacerilorŭ statului înceteadă de a mai urma cursulu sĕu naturalu şi regulatu. Ori de câte ori de esemplu puterea executivă, ardându de dorinţa de a avea câtu mai multă forţă la dispositiunea sea, se amestecă în atribuţiunile judecătorilorŭ, impune magistraţilorŭ decisiunile ce voru trebui sĕ dea şi face ca voinţa sea sĕ ia loculu voinţei şi spiritului legii, atunci justiţia nu mai există de câtu în principiu, desordinea e organisată de aceia cari aru trebui s'o combată, şi cetăţenii suntu constrênşi a se determina sĕ'şi facă ei înşi-şi justiţia.

Dovédă de acestea este chiaru starea tristă şi nenorocită în care ne aflămu noi românii, datorită sistemei nefaste inaugurată în nóptea de 10 Martiu, sistemă care constă în amestecului puterei executive atâtu în atribuţiunile puterei judecătoresci câtu şi ale celei legislative. Din primele momente ale sancţionării acestei detestabile sisteme, amu vĕdutu din nenorocire consciinţa cetăţenilorŭ violată, drepturile sacre ale alegĕtorilorŭ călcate în picióre fără cea mai mică umbră de pudoare pentru ca guvernanţii, instrumentele servile ale străinului, sĕ-şi pótă îndeplini — prin ajutorulu unoru camere fără iubire de ţéră—tóte dorinţele séle neromânesci, îmbuibându liftele străine cu munca şi sudórea poporului românu.

Magistratura nu a fostu nici ea cruţată; judecătorii demni şi capabili au fostu uniі destituiţi şi permutaţi érŭ alţii, ne mai putêndu suferi urgiele administraţiunei, au demisionatu, înfierându regimulu desordinei ciocoiesci cu sigiliulu străinismului; aceia însĕ cari au oferitu concursulu lorŭ nenorociteі cause a ómenilorŭ trecutului fanariotu, au fostu favorisaţi şi pusi în funcţiuni mai înalte.

Concesiunile reciproce déră din partea guvernanţilorŭ şi a instrumentelorŭ create de ei în ramura judicătorésca, administrativă şi legiuitóre, au făcutu ca nesicuranţa, luându loculu adevĕrateі ordine, crimele înmulţindu-se în proporţiuni înspăimântătóre, jafurile averii publice fiindu ocrotite şi ne pedepsite, România sĕ cadă în trista stare în care vegetédă de cinci ani de ţile.

Astădi rolulu unuiu ministru nu mai este de a supraveghia pe magistraţi spre a nu eşi din adevĕrata cale arĕtată de legi, ci de a urmări pasu cu pasu, pe ceі cari, din negligenţă séu stupidate, calcă legile, pentru ca în schimbulu acestorŭ ilegalităţi sĕ pótă obţine concursulu lorŭ degradatorŭ, în compensarea persecuţiunii ce au indreptatu în contra preseі liberale şi în contra a totu ce este onorabilu şi demnu.

Déca actualulu guvernu aru avea cea mai mică umbră de respectu pentru legalitate şi dreptu-rile cetăţenilorŭ; déca elu aru voi sĕ arate celu mai micu interesu pentru justiţiă şi stricta ei distribuire, aru găsi mulţi judecători cari, ne fiindu la înălţimea misiuneі lorŭ, atâtu în privinţa moralităţii câtu şi a capacităţii necesare unui adevĕratu magistratu, aru trebui eliminaţi din corpulu înaltu alu magistraturii, pe care 'lu degradă cu presenţa lorŭ.

Ministrii însĕ au cu totulu alte preocupaţiuni : suntu cetăţeni cari trebuescu persecutaţi; suntu bărbaţi cu trecutu onorabilu cari trebuescu trimişi în temniţe pe o simplă bănuială de delicte séu infracţiuni de presă; suntu alegeri de făcutu, bande de organisatu, nouі concesiuni de conceputu, şi tóte acestea îi consumă timpulu în care aru putea sĕ 'şi arunce o mică radă de privire către viitorulu ţĕriі şi fericirea poporului românu.

Situaţiunea celorŭ mai multe din Tribunalele nóstre se află într'o stare deplorabilă; negligenţa şi reaua voinţă se vede predominând peste totu, şi cu tóte acestea Domnii ministrii tacu şi iau sub scutulu lorŭ tóte aceste acte cari nu potu aduce de câtu perturbaţiune în societate.

Déca aru veni unu străinu sĕ visiteze unele autorităţi din capitală chiaru, unde aru trebui sĕ existe unu controlu mai seriosu, aru rĕmânea convinsu ca barbaria există în tótă puterea cuvêntului în România şi că dispreţulu ómenilorŭ puteri, pentru legi şi libertăţi, este la culme.

Amu visitatu şi noi câte-va autorităţi de acestea, între cari şi cabinetulu D-lui Jude instructore Cairu, şi amu rĕmasu înmărmuriţi de desordinea ce amu vĕdutu dominându acolo: arestanţii suntu ţinuţi în prevenţiune luni întregi, fără ca instrucţiunea sĕ se fi terminatu; dosare trimise de la Primulu procurorŭ încă de prin Iuniu pentru a se face urmărirea delictelorŭ şi crimelorŭ, dintre care multe suntu grave, dérŭ care tóte stau în aceiaşi stare în care se aflau la trimiterea lorŭ de la parchetu, ne fiindu luată nici o mĕsură de urmărire.

Şi pentru ce acésta? Pentru că D-lu Cairu vine mai târdiu de 12 ore, şi pentru că D-sea e deprinsu mai multu cu urmărirea proceselorŭ de presă de câtu a celorŭ-l-alte.

Scie tóte acestea D-lu Ministru alu justiţieі?

Póte că nu:

Amu dori însĕ ca D-sea sĕ visiteze celu puţinu Tribunalele din capitală şi sĕ dea satisfacţiune opiniuneі publice şi reclamelorŭ ce de multe ori i-s'au adresatu chiaru D-séle.

A se vedea ultime scirі pe pagina III.

Dorohoiu 8 Septembre.

Redacţiuni ROMÂNULUI.

Ancă o victimă a regimului actuale : venerabilului cetăţénu Dimitrie Scarlatu Miclescu, advocatu, fostu deputatu şi ministru, s'a depusu astădi în prevenţiune pentru delictu de presă. Articlulu incriminatu este celu publicatu în ziarulu *Curierulu de Dorohoiu*, No. 16. supt titlulu *Revista Judeţului* din lunile Iuniu şi Iuliu. Mi s'a spusu la urechiă că toţi membrii comitatului partiteі naţionale liberale voru avea aceaşi sórte. Adăogăţi şi faptulu-persecuţiunilorŭ.

Teodoru Juan.

Dorohoiu 8 Septembre.

Redacţiuni ROMÂNULUI

Delicte de presă. Arestări surprindĕtóre se inventă şi se esecută mai pe tótă ziua. D. Miclescu este a doua victimă. Regimulu ne împinge galopându către prăpastiă.

Hasnaşi.

O telegramă din Belgrad, sosită astă-di, dice *Corespondenţa politică*, din 2 Septembriu, anunciă că Turcii au invasu pe teritoriulu Serbu.

Fóia oficiósă crede că nu e de câtu o simplă intrare a Turcilorŭ conduşi de posta de jafu, adică nu unu actu de hostilitate politică, ci o hoţiă de vite de muncă, şi că acestu actu nu póte complica situaţiunea.

Corespondenţa politică afirmă noutatea dată de unu ziaru englesu, că Serbia are intenţiunea de a face din violaţiunea teritoriului de lângă Stolaciu obiectulu uneі circulări diplomatice.

Acelaşi ziaru face consideraţiuni următórele asupra situaţiuneі actuale a Serbieі :

«Noulu ministeru s'a formatu în facia unoru dificultăţi necunoscute până acumu de miculu statu alu Serbilorŭ. Dispositiunile opiniuneі publice de o parte, presiunea esercitată de cea altă de marele puteri, au contribuitu a face formaţiunea cabinetului fórte dure rósă pentru principele Milan. D-nulu Ristici, care sĕ arĕtă ca omulu necesarŭ, impuse nisce condiţiuni cari nu se puteau primi. Cu tóte acestea negociaţiunile începură, şi elu abandonă vre-o câte-va din pretenţiunile lui. In fine, cumu s'a anunciatu prin telegraphu, elu a luatu portofoliulu afacerilorŭ străine, şi, dupe cumu se dice, cu promisiunea de a fi vice-preşedinte alu consiliului. Astu-felu, D-nulu Ristici este *de facto* déca nu şi oficialu, capulu şi sufletulu cabinetului. Numirea D-lui Stefecia, la presidenţa cabinetului, nu póte fi considerată de câtu ca o garanţiă de pace dată puterilorŭ străine.

«Guvernulu n'are, momentanu, nici unu proectu de lege a presinta Skupcineі. In consecinţă, este probabilu că, îndată dupe deschiderea solemnă a sesiuneі, ea va fi prorogată pentru unu timpu de 6 sĕptămâni, déca nu se va presinta vr'unu incidentu relativu la situaţiunea politiceі generale.

«Prorogaţiunea va da timpu noului cabinetu de a se înţelege asupra unui programu politicu şi guvernamentalu cu care va trebui sĕ se presinte la Skupcină.

«Până atunci, Adunarea procede la verificaţiunea titlurilorŭ; ea n'a

www.dacoromanica.ro

în acelŭ locŭ, cândŭ se pomeni érăşĭ cu unulŭ din ofiţerii carĭ veniseră deja. Insocitŭ de acesta, D. Repezeanu se duse la legiune, unde puse imediatŭ în libertate pe gardiştiĭ arestaţĭ.

A doua ḑi indignatŭ cu dreptŭ cuvêntŭ de procedeulŭ guvernuluĭ vis-a-vis de dênsulŭ, d. Repezeanu îşĭ dete damisiunea. Se ḑice că până acum ea nu a fostŭ încă primită.

Din acéstă simplă apropiare a faptelorŭ póte cine-va sĕ judice de spiritulŭ de dreptate ce animă pe ómeniĭ noştriĭ de la putere şi pe agenţiĭ lorŭ.

Maĭ mulţĭ cetăţenĭ suntŭ arestaţĭ în modŭ arbitrarŭ, fără se aibă altă vină de câtŭ opiniunile lor, suntŭ deţinuţĭ douĕ ḑile şi douĕ nopţĭ prin localurile infecte ale despărţireĭ comisieĭ, prefecturеĭ de poliţie, şi capulŭ parchetuluĭ refusă de a le da libertatea şi 'ĭ trimite dinaintea Tribunaluluĭ ca sĕ o obţie de la dênsulŭ.

Maĭ mulţĭ gardiştĭ suntŭ arestaţĭ legalmente, prin ordine superióre, esprese, pentru infracţiuni anume determinate, şi, dupe unŭ intervalŭ de câte-va ore, se pune poliţia întrégă în mişcare, se violéză domiciliurile ómenilorŭ, se sperie femeile nóptea pentru a li se da libertatea.

Étă ce felŭ se practică justiţia în acéstă sĕrmană ţéră!

Şi sĕ ne maĭ mirămŭ déca lumea blestemă starea de lucruriĭ în care ne aflămŭ şi pe ómeniĭ fatalĭ carĭ aŭ creat-o!

(Alegĕtorulŭ Liberŭ.)

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

Citimŭ în *Corespondenţa politică* din Viena următórele sciriĭ, carĭ ne arétă ca intervenţiunea puterilorŭ a folositŭ într'unŭ modŭ enormŭ Turcilorŭ. Altmintrelea, Turcia arŭ fi fostŭ şi până astă-ḑi bătută în tóte părţile de insurgenţĭ. Apoĭ, poporaţiunele ce nu se revoltaseră până cândŭ interveniră consuliĭ, era maĭ multŭ ca probabilŭ că era sĕ se rĕscóle vĕḑêndŭ bunele succese ale fraţilorŭ lorŭ. Acumŭ însă, în speranţa unorŭ reforme umane, care sĕ facă viaţa creştinilorŭ din Turcia, déca nu fericită celŭ puţinŭ tolerabilă, eĭ aŭ voitŭ maĭ bine s'ascepte a vedea resultatulŭ negociaţiunilorŭ tutulorŭ consulilorŭ puterilorŭ străine de la Mostar. Totuşĭ însă, cu tóte aceste reparaţiunĭ ineficace şi numaĭ pentru câtŭ-va timpŭ esistente ale diplomaţieĭ europene, care nu vrea sĕ strice equilibrulŭ puterilor, cuvêntulŭ eşitŭ din gura lorduluĭ Palmerston se va aplica cu maĭ multŭ cuvêntŭ ca totŭ-dé-una Turcieĭ. *Bolnavulŭ din Orientŭ* trebue sĕ schimbe aerulŭ. Celŭ din Europa i-e vătĕmătorŭ în secolulŭ alŭ XIX.

Étă scirile carĭ ni le dă *Corespondenţa politică*:

«După informaţiunile nóstre, ultimile operaţiunĭ ale Turcilorŭ la Trebinje şi monasteriul Duza, aŭ avutŭ unŭ efectŭ imensŭ. Ḑece mile împrejurŭ nu se măĭ vede nicĭ unŭ insurgentŭ. Toţĭ s'aŭ retrasŭ în munţĭ, unde trebuiă sĕ se unéscă tóte bandele risipite în diferite ţinuturĭ. Indată dupĕ afacerea de la Duza, aşa de fatală insurgenţilorŭ, ceĭ carĭ fugeaŭ aŭ întêlnitŭ unŭ curierŭ montenegrénŭ ce venia înaintea lorŭ. Acestŭ curierŭ aducea capilorŭ insurgenţilorŭ, dintre carĭ nicĭ unulŭ nu era visibilŭ nicĭ la Terbinje, nicĭ la Duza, ordinulŭ de a se mânţine, déca e posibilŭ, incă 8 ḑile în posiţiunile lorŭ; nu se cunosceaŭ încă la Cetinge învingerile pe carĭ le păţise insurgenţiĭ. Déca va trece aceste 8 ḑile, ḑicea curierulŭ, insurgenţiĭ potŭ sĕ compteḑe pe Montenegru.

«Instrucţiunile curieruluĭ nu maĭ avea efectŭ atuncĭ. Tóte aceste circumstanţe vorŭ modifica natura promisiunilorŭ pe carĭ Montenegru adesea le făcuse insurgenţilorŭ.

«Arŭ trebui, continuă corespondentulŭ, evenimente estraordinare pentru ca să se maĭ adune insurgenţiĭ în districtulŭ Trebinje.

«Câtŭ despre conduita Turcilorŭ, în aceste lupte, a fostŭ ca cea ordinară. Soldaţiĭ şi chiarŭ oficeriĭ nu şi'aŭ schimbatŭ diferitele obiceiurĭ pe carĭ le are în timpŭ de pace. *Fórte încete în mişcările lorŭ, trupele turce n'aŭ datoritŭ victoria de câtŭ întâmplăreĭ, érŭ nu dibăcieĭ şefilorŭ lorŭ.* Aŭ într'adevĕrŭ răbdarea, bravura şi cumpătarea, qualităţi esenţiale pentru unŭ soldatŭ, dérŭ în momentele decisive se *zăpăcescŭ* şi numaĭ suntŭ bune la nimicŭ, maĭ cu sémă capiĭ.

După ḑiarulŭ *Istok*, guvernulŭ turcŭ a adresatŭ principeluĭ Nikita o protestaţiune contra participaţiuneĭ Montenegrenilorŭ la aceste lupte. Principele Nikita a rĕspunsŭ, *într'unŭ modŭ rece*, că elŭ desaprobă acesta, dérŭ n'are putere aĭ opri. Prin urmare, lasă Porţeĭ sarcina de a pedepsi pe rebeliĭ montenegreni.

CRITICA LITERARĂ.

GRAMATICA D-LUI J. MANLIU.

Scriitoriĭ românĭ aĭ epoceĭ nóstre aŭ intratŭ, credemŭ, în singura cale în care cată sĕ fiĕ condusă o limbă neolatinŭ pentru a deveni fecundă şi a produce fructele séle; silinţele lorŭ aŭ constatŭ ca sĕ cureţe limba nóstră, sĕ o degage, pe câtŭ se póte, de tóte espresiunile străine, de toţĭ barbarismiĭ ce-ĭ aŭ adusŭ în ţéra nóstră invasiunile barbare. Cândŭ, pentru sărăcia limbeĭ, suntŭ siliţĭ sĕ recurgă la espresiunĭ nu române, eĭ le creaḑă mai cu sémă dupe espresiunile corespondinte latine, şi cândŭ este vorba de lucrurĭ esclusivŭ moderne, le împrumută de la limbele surorĭ cu limba română.

Acésta este fórte raţionalŭ, şi suntemŭ încredinţaţĭ că D. J. Manliu, care în operile séle didactice, afectéḑă că caută neîncetatŭ metóda raţională, arŭ trebui sĕ le aprobeḑe.

Unĭĭ profesorĭ aŭ compusŭ gramatice imperfecte, fărŭ îndoélă (căcĭ cine póte sĕ se laude că produce o operă perfectă) în carĭ tratéḑă limba română ca o limbă neolatină, împrutândŭ din limba latină aceleaşĭ părţĭ ale cuvêntuluĭ şi o mulţime de termenĭ pe carĭ timpulŭ le a consacratŭ: acésta este celŭ puţinŭ metoda adoptată pentru cele-l-alte limbĭ neolatine.

Noĭ nu susţinemŭ că acéstă metódă este cea maĭ bună: spiritulŭ omenescŭ caută neîncetatŭ progresulŭ şi face continuŭ nouĭ cercărĭ; probă de acéstă este mersulŭ, nu nouŭ, ci împrumutatŭ din limba germană, mersŭ pe care l'a adoptatŭ D. Manliu în gramatica sea destinată pentru clasele primare. Acéstă gramatică amŭ cititŭ'o, şi cată sĕ mărturisescŭ că amŭ priceput-o cu multă dificultate; acum déră credŭ utilŭ a spune impresiunea mea asupra acesteĭ opere totŭ cu aceiaşĭ francheţă cu care aŭ fostŭ criticaţĭ în anulŭ trecutŭ *Ex sutoribus medici.*

Gramatica D-tale elementară destinată pentru clasa II primară se deosibesce de cele alte opere prin treĭ lucrurĭ:

1 Diferinţă de metódă.

2 Deosebirea în divisiunea părţilorŭ cuvêntuluĭ.

3. Obscuritatea definiţiunilorŭ D-tale.

In adevĕrŭ până astăḑĭ gramaticile elementare compuse pentru copiĭ, a căroruĭ inteligenţă nu este încă desvoltată se mărginea a-ĭ învĕţa sĕ distingă şi se scrie vorbele limbeĭ lorŭ, creḑêndŭ că maĭ târḑiŭ arŭ fi timpŭ sĕ'ĭ înveţe a raţiona asupra eĭ.

Invĕţămêntulŭ D-tale însĕ este cu totul deosebitŭ: D-ta ḑicĭ şcolarilorŭ:

«Faceţĭ propoşiţiunĭ, 'descompuneţĭ a-«ceste propoşiţiunĭ în vorbe, descompu-«neţĭ aceste vorbe în .. etc.» Apreţieḑŭ fórte acéstă metódă, este prea fumósă, şi meritŭ laude déca aţĭ fi învĕţat'o însuţĭ; dérŭ fiindŭ că aĭ copiat-o fără a avea curagiulŭ de a o mărturisi, dintr'o gramatică francesă ce o cunoscĭ maĭ bine de câtŭ mine, îţĭ rĕmâne nu maĭ gloria de *copistŭ.*

1 Acéstă metodă este prea raţională şi logică. Are numaĭ unŭ singurŭ defectŭ, şi acestŭ defectŭ este că nu e potrivită cu inteligenţa scolarilorŭ. Ce aĭ ḑice D-ta de unŭ profesorŭ de aritmetică care arŭ învĕţa pe şcolariĭ sĕĭ teoria divisiuneĭ maĭ nainte de aĭ fi învĕţatŭ de a face divisiunea? Maĭ nainte de tóte esaminéḑă starea de desvoltare în care se află inteligenţa şcolarilorŭ D-tale, şi veĭ vedea că metóda D-tale nu póte fi înţelésă de câtŭ numaĭ de câţĭ-va şcolarĭ de o inteligenţă prematuramente desvoltată, érŭ nicĭ de cum de masa elevilorŭ cărora o destinaĭ. Păstréză, D-le, metoda D-tale pentru şcolarĭ înaintaţĭ, şi în cărţile D-tale elementare nu te gândi la altŭ-ceva de câtŭ a te sili a fi înţelesŭ de şcolarĭ de o etate fragetă. O asemenea metódă a făcutŭ gloria luĭ Lhómond şi a multorŭ altora, şi acéstă metodă este multŭ maĭ dificile de câtŭ îşĭ póte cine-va închipui. A voi cine-va sĕ dea unuĭ copilŭ lucrurĭ maĭ presusŭ de inteligenţa sea, este de ordinarŭ alŭ face sĕ pérḑă timpulŭ şi câte o dată sĕ'lŭ dobitocéscă. Cândŭ veĭ îmbĕtrâni puţinŭ în cariera profesorală, veĭ recunósce acestŭ adevĕrŭ.

2. Venimŭ acum la împăţirea părţilorŭ cuvêntuluĭ.

Sĕ admitemŭ că metoda D-tale produce fructele dorite, şi că eleviĭ D-tale devinŭ abilĭ logicĭ. Ce vorŭ ḑice eĭ cândŭ îĭ veĭ învĕţa că în frasa *părinţiĭ meĭ, meĭ* este unŭ pronume? Aci *meĭ* nu este pusŭ în locŭlŭ unuĭ nume, ci se află adjunctŭ la unŭ nume. Increderea lorŭ în D-ta va începe a se clătina. Bunulŭ lorŭ simţŭ ce aĭ cercatŭ sĕ'lŭ desvolteziĭ va fi pentru eĭ o armă ce vorŭ întórce învĕţămêntuluĭ D-tale.

In fine, Domnulŭ meŭ, nu ne amăgi. Scopulŭ D-tale a fostŭ sĕ facĭ ce-va nouŭ, şi aĭ creḑutŭ că totŭ ce poţĭ sĕ facĭ maĭ bine este sĕ copiezĭ gramatica germană. Din acea gramatică aĭ copiatŭ totŭ ce deosibesce gramatica D-tale de cele-l-alte opere relative la divisiunea părţilorŭ cuvêntuluĭ. Eştĭ dérŭ unŭ copistŭ orbŭ: n'aĭ observatŭ că némţulŭ dă adjectivuluĭ numele de cualificativŭ (Eigenschaftvort). Clasa sea de adjective este dérŭ prea restrînsă; n'aĭ avutŭ curagiulŭ sĕ adopteḑĭ acéstă vorbă. Némţulŭ, a căruĭ limbă e primitivă érŭ nu derivată ca a nóstră, aşéḑă adjectivele séle determinative în clasa pronumenilorŭ, pe carĭ nu le numesce pronumenĭ ca noĭ ci *pro-vorbe*, ceea ce n'aĭ observatŭ. Rolulŭ ḑiceriĭ *provorbe* este multŭ maĭ întinsŭ de câtŭ acela alŭ pronumeluĭ nostru. Afară de acésta, némţulŭ pune numele de numĕrŭ într'o divisiune ce numesce numerală. In încurcătura D-tale aĭ făcutŭ totŭ aşa; fie; dérŭ spune-mĭ, D-le, avantagiulŭ sistemuluĭ D-tale? Noĭ nu vedemŭ de cât o straniă invenţiune. Déca celŭ puţinŭ arŭ fi fostŭ a D-tale, amŭ ḑice: onóre acelora carĭ caută căĭ nouĭ, şi déca nu isbutesce, le rĕmânŭ celŭ puţinŭ gloria investigaţiunilorŭ; dérŭ aceia carĭ copiaḑă fără sĕ aibă nicĭ capacitatea de a ameliora, nicĭ curagiulŭ de a mărturisi că aŭ copiatŭ, sciţĭ numele ce eĭ merită? Acela de *plagiarĭ.*

3. Sciĭ fórte bine, Domnulŭ meŭ, că unorŭ inteligenţe puţinŭ desvoltate este inutilŭ şi câte o dată chiarŭ periculosŭ de a vorbi o limbă neînţelésă. Ce vorŭ ḑice eleviĭ D-tale de frasa: *Substantivulŭ se chiamă materialŭ cândŭ arétă o fiinţă séŭ unŭ lucru din care cea maĭ mică parte pórtă numele întreguluĭ.* Acéstă frasă nu numaĭ că n'are nicĭ unŭ înţelesŭ, dérŭ încă este o problemă de deslegatŭ pentru inteligenţele cele maĭ desvoltate. Şi despre acéstă difiniţiune ce ḑicĭ? *Pronumele ce se întrebuinţéḑă singure se numesce pronumenĭ substantive*: ḑicerile nume séŭ substantive (fiindŭ óre-cum sinonime, în locŭ de *pronume substantive* amŭ putea ḑice *pro-substantive nume.* In fine, n'aĭ inventatŭ acéstă definiţiune de câtŭ ca sĕ scapĭ din încurcătura în care aĭ căḑutŭ în fie-care minutŭ vrêndŭ numaĭ sĕ germanisezĭ limba nóstră, şi ca sĕ definimŭ într'o singură vorbă opera D-tale, ea nu este de câtŭ unŭ galimatias.

Atragemŭ fórte seriosŭ atenţiunea consiliuluĭ permanentŭ de intrucţiune publică asupra acesteĭ cărţĭ didactice, menite maĭ multŭ a arunca în spiritele elevilorŭ confusiunea şi scepticismuluĭ. Ni se afirmă că acéstă carte este elaborată sub inspiraţiunile D-luĭ Maiorescu, acelŭ omŭ fatalŭ care, pentru nefericirea generaţiunilorŭ presinte şi viitóre, este chematŭ astăḑĭ a conduce sórta instrucţiuneĭ.

Unŭ Sutore.

VODA A MURITUI

DIALOGŬ ÎNTRE MINE ŞI UNŬ AMICŬ SUBT CUZA-VODĂ

Intr'o ḑi 'n a mea odae
Unŭ amicŭ intră uimitŭ:
— «Amŭ o veste ce-o sĕ 'ţĭ pae
«Camŭ ciudată»! — mi-a vorbitŭ.
— «Spune-mĭ ce e, şi grăbesce!»
Esclamaiŭ neliniscitŭ.
— «Plânsu 'n ochi-mĭ sĕ citesce....
Vodă a muritŭ!»

— «Ce?... sĕ fiĕ cu putinţă?...»
— «E întocmaĭ cum îţĭ spunŭ,
«Iţĭ vorbescŭ în cunoscinţă,
«Că e-aşa, capu mi'lŭ punŭ!
«Iosăşĭ aḑĭ de diminéţă
«Pe-unŭ ministru-amŭ 'ntâlnitŭ,
«Cu 'ntristarea scrisă 'n faţă...
«Vodă a muritŭ!»

— «Iosĕ cum sciĭ astă veste?...»
«Il întrebŭ atuncea eŭ.
— «Jurŭ că nu este poveste....
«Martorŭ unŭ amicŭ alŭ meŭ!
— «Dérŭ ministrulŭ pe-a ta cale
«Ḑicĭ că tristŭ l'aĭ întâlnitŭ?...
«Atuncĭ sluga dumnitale....
«Vodă n'a muritŭ!»

Al. A. Macedonschi.

ULTIME SCIRĬ

Toulousa, 4 Septembriŭ. Pelegriniĭ germanĭ vorŭ sosi la Toulousa în 9 Septembriŭ. Vorŭ pleca în ḑiua viitóre, 10 Septembriŭ, pentru Lourdes. Trenulŭ ce 'ĭ aḑuce vine directŭ de la Mons din Belgia. In acestŭ trenŭ suntŭ amestecaţĭ şi pelegriniĭ germanĭ şi ceĭ belgianĭ. In maximum, 600 de pelegrinĭ vorŭ merge la Lourdes.

Berlin, 5 Septembriŭ. O telegramă adresată ḑiarului *Perseveranza* anunciă că călĕtoria imperatoruluĭ Germanieĭ, în Italia, s'a determinatŭ definitivŭ. D-nu de Bismarck nu va însoţi pe imperatorŭ. — Marchisulŭ de Cavour a muritŭ în vecinătăţile Turinuluĭ.

Paris, 7 Septembriŭ. Instrucţiunile pe carĭ ministrulŭ de esterne, Ducele Decazes, le-a adresatŭ miniştrilorŭ franceşĭ din Orientŭ, tiudŭ, ḑice *le Mémorial diplomatique*, a linisci spiritele şi a menţine *statu quo*.

«In aceste limite, politica francesă, ḑice instrucţiunile, va putea merge de acordŭ cu acea a marilor puterĭ.

«Intr'unŭ cuvêntŭ, respectulŭ tratatelorŭ este în acéstă cestiune, ca şi în cele alte rapórte internaţionale ale nóstre, basa politiceĭ guvernuluĭ luĭ Mac-Mahon.»

www.dacoromanica.ro

în acelŭ locŭ, cândŭ se pomeni érăşĭ cu unulŭ din ofiţeriĭ carĭ veniseră deja. Insocitŭ de acesta, D. Repezeanu se duse la legiune, unde puse imediatŭ în libertate pe gardiştiĭ arestaţĭ.

A doua ḑi indignatŭ cu dreptŭ cuvêntŭ de procedeulŭ guvernuluĭ vis-a-vis de dênsulŭ, d. Repezeanu îşĭ dete damisiunea. Se ḑice că până acum ea nu a fostŭ încă primită.

Din acéstă simplă apropiare a faptelorŭ póte cine-va sĕ judice de spiritulŭ de dreptate ce animă pe ómeniĭ noştriĭ de la putere şi pe agenţiĭ lorŭ.

Maĭ mulţĭ cetăţenĭ suntŭ arestaţĭ în modŭ arbitrarŭ, fără se aibă altă vină de câtŭ opiniunile lor, suntŭ deţinuţĭ douĕ ḑile şi douĕ nopţĭ prin localurile infecte ale despărţireĭ comisieĭ, prefectureĭ de poliţie, şi capulŭ parchetuluĭ refusă de a le da libertatea şi 'ĭ trimite dinaintea Tribunaluluĭ ca sĕ o obţie de la dênsulŭ.

Maĭ mulţĭ gardiştĭ suntŭ arestaţĭ legalmente, prin ordine superióre, esprese, pentru infracţiunĭ anume determinate, şi, dupe unŭ intervalŭ de câte-va ore, se pune poliţia întrégă în mişcare, se violéză domiciliurile ómenilorŭ, se sperie femeile nóptea pentru a li se da libertatea.

Étă ce felŭ se practică justiţia în acéstă sĕrmană ţéră!

Şi sĕ ne maĭ mirămŭ déca lumea blestemă starea de lucruriĭ în care ne aflămŭ şi pe ómeniĭ fatalĭ carĭ aŭ creat-o!

(Alegĕtorulŭ Liberŭ.)

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

Citimŭ în *Corespondenţa politică* din Viena următórele sciriĭ, carĭ ne arétă că intervenţiunea puterilorŭ a folositŭ într'unŭ modŭ enormŭ Turcilorŭ. Altmintrelea, Turcia arŭ fi fostŭ şi până astă-ḑi bătută în tóte părţile de insurgenţĭ. Apoĭ, poporaţiunele ce nu se revoltaseră până cândŭ intervenirĕ consuliĭ, era maĭ multŭ ca probabilŭ că era sĕ se rĕscóle vĕḑêndŭ bunele succese ale fraţilorŭ lorŭ. Acumŭ însă, în speranţa unorŭ reforme umane, care sĕ facă viaţa creştinilorŭ din Turcia, déca nu fericită celŭ puţinŭ tolerabilă, eĭ aŭ voitŭ maĭ bine s'ascepte a vedea resultatulŭ negociaţiunilorŭ tutulorŭ consulilorŭ puterilorŭ străine de la Mostar. Totuşĭ însă, cu tóte aceste reparaţiunĭ ineficace şi numaĭ pentru câtŭ-va timpŭ esistente ale diplomaţieĭ europene, care nu vrea sĕ strice equilibrulŭ puterilor, cuvêntulŭ eşitŭ din gura lorduluĭ Palmerston se va aplica cu maĭ multŭ cuvêntŭ ca totŭ-dé-una Turcieĭ. *Bolnavulŭ din Orientŭ* trebue sĕ schimbe aerulŭ. Celŭ din Europa i-e vătĕmătorŭ în secolulŭ alŭ XIX.

Étă scirile carĭ ni le dă *Corespondenţa politică*:

«După informaţiunile nóstre, ultimile operaţiunĭ ale Turcilorŭ la Trebinje şi monasteriul Duza, aŭ avutŭ unŭ efectŭ imensŭ. Ḑece mile împrejurŭ nu se măĭ vede nicĭ unŭ insurgentŭ. Toţĭ s'aŭ retrasŭ în munţĭ, unde trebuiă sĕ se unéscă tóte bandele risipite în diferite ţinuturĭ. Indată dupĕ afacerea de la Duza, aşa de fatală insurgenţilorŭ, ceĭ carĭ fugeaŭ aŭ întêlnitŭ unŭ curierŭ montenegrénŭ ce venia înaintea lorŭ. Acestŭ curierŭ aducea capilorŭ insurgenţilorŭ, dintre carĭ nicĭ unulŭ nu era visibilŭ nicĭ la Terbinje, nicĭ la Duza, ordinulŭ de a se mânţine, déca e posibilŭ, încă 8 ḑile în posiţiunile lorŭ; nu se cunosceaŭ încă la Cetinge învingerile pe carĭ le păţise insurgenţiĭ. Decă va trece aceste 8 ḑile, ḑicea curierulŭ, insurgenţiĭ potŭ sĕ compteḑe pe Montenegru.

«Instrucţiunile curieruluĭ nu maĭ avea efectŭ atuncĭ. Tóte aceste circumstanţe vorŭ modifica natura promisiunilorŭ pe carĭ Montenegru adesea le făcuse insurgenţilorŭ.

«Arŭ trebui, continuă corespondentulŭ, evenimente estraordinare pentru ca să se maĭ adune insurgenţiĭ în districtulŭ Trebinje.

«Câtŭ despre conduita Turcilorŭ, în aceste lupte, a fostŭ ca cea ordinară. Soldaţiĭ şi chiarŭ oficeriĭ nu şi'aŭ schimbatŭ diferitele obiceiurĭ pe carĭ le are în timpŭ de pace. *Fórte încete în mişcările lorŭ, trupele turce n'aŭ datoritŭ victoria de câtŭ întâmplăreĭ, érŭ nu dibăcieĭ şefilorŭ lorŭ.* Aŭ într'adevĕrŭ răbdarea, bravura şi cumpătarea, qualităţĭ esenţiale pentru unŭ soldatŭ, dérŭ în momentele decisive se *zăpăcescŭ* şi numaĭ suntŭ bune la nimicŭ, maĭ cu sémă capiĭ.

După ḑiarulŭ *Istok*, guvernulŭ turcŭ a adresatŭ principeluĭ Nikita o protestaţiune contra participaţiuneĭ Montenegrenilorŭ la aceste lupte. Principele Nikita a rĕspunsŭ, *într'unŭ modŭ rece*, că elŭ desaprobă acesta, dérŭ n'are putere aĭ opri. Prin urmare, lasă Porţeĭ sarcina de a pedepsi pe rebeliĭ montenegreniĭ.

CRITICA LITERARĂ.

GRAMATICA D-LUI J. MANLIU.

Scriitoriĭ românĭ aĭ epoceĭ nóstre aŭ intratŭ, credemŭ, în singura cale în care cată sĕ fie condusă o limbă neolatinŭ pentru a deveni fecundă şi a produce fructele séle; silinţele lorŭ aŭ constatŭ ca sĕ cureţe limba nóstră, sĕ o degage, pe câtŭ se póte, de tóte espresiunile străine, de toţĭ barbarismiĭ ce-ĭ aŭ adusŭ în ţéra nóstră invasiunile barbare. Cândŭ, pentru sărăcia limbeĭ, suntŭ siliţĭ sĕ recurgă la espresiunĭ nu române, eĭ le creaḑă maĭ cu sémă dupe espresiunile corespondinte latine, şi cândŭ este vorba de lucrurĭ esclusivŭ moderne, le împrumută de la limbele surorĭ cu limba română.

Acésta este fórte raţionalŭ. şi suntemŭ încredinţaţĭ că D. J. Manliu, care în operile séle didactice, afectéḑă că caută neîncetatŭ metóda raţională, arŭ trebui sĕ le aprobeḑe.

Unĭĭ profesorĭ aŭ compusŭ gramatice imperfecte, fărŭ îndoélă (căcĭ cine póte sĕ se laude că produce o operă perfectă) în carĭ tratéḑă limba română ca o limbă neolatină, împrutândŭ din limba latină aceleaşĭ părţĭ ale cuvêntuluĭ şi o mulţime de termenĭ pe carĭ timpulŭ le a consacratŭ: acésta este celŭ puţinŭ metoda adoptată pentru cele-l-alte limbĭ neolatine.

Noĭ nu susţinemŭ că acéstă metódă este cea maĭ bună: spiritulŭ omenescŭ caută neîncetatŭ progresulŭ şi face continuŭ nouĭ cercărĭ; probă de acéstă este mersulŭ, nu nouŭ, ci împrumutatŭ din limba germană, mersŭ pe care l'a adoptatŭ D. Manliu în gramatica sea destinată pentru clasele primare. Acéstă gramatică amŭ citit'o, şi cată sĕ mărturisescŭ că amŭ pricepŭt-o cu multă dificultate; acum déră credŭ utilŭ a spune impresiunea mea asupra acesteĭ opere totŭ cu aceiaşĭ francheţă cu care aŭ fostŭ criticaţĭ în anulŭ trecutŭ *Ex sutoribus medici.*

Gramatica D-tale elementară destinată pentru clasa II primară se deosibesce de cele alte opere prin treĭ lucrurĭ:

1 Diferinţă de metódă.

2 Deosebirea în divisiunea părţilorŭ cuvêntuluĭ.

3. Obscuritatea definiţiunilorŭ D-tale.

In adevĕrŭ până astăḑĭ gramaticile elementare compuse pentru copiĭ, a cărorŭ inteligінţă nu este încă desvoltată se mărginea a-ĭ învĕţa sĕ distingă şi se scrie vorbele limbeĭ lorŭ, creḑêndŭ că maĭ târḑiŭ arŭ fi timpŭ sĕ'ĭ înveţe a raţiona asupra eĭ.

Invĕţămêntulŭ D-tale însĕ este cu totul deosebitŭ: D-ta ḑicĭ şcolarilorŭ:

«Faceţĭ propositiuni, 'descompuneţĭ a-«ceste propositiuni în vorbe, descompu-«neţĭ aceste vorbe în .. etc.» Apreţieḑŭ fórte acéstă metódă, este prea frumósă, şi merită laude déca aţĭ fi învĕţat'o însuţĭ; dérŭ fiindŭ că aĭ copiat-o fără a avea curagiulŭ de a o mărturisi, dintr'o gramatică francesă ce o cunoscĭ maĭ bine de câtŭ mine, îţĭ rĕmâne numaĭ gloria de *copistŭ.*

Acéstă metodă este prea raţională şi logică. Are numaĭ unŭ singurŭ defectŭ, şi acestŭ defectŭ este că nu e potrivită cu inteligінţa scolarilorŭ. Ce aĭ ḑice D-ta de unŭ profesorŭ de aritmetică care arŭ învĕţa pe şcolariĭ sĕĭ teoria divisiuneĭ maĭ nainte de aĭ fi învĕţatŭ de a face divisiunea? Maĭ nainte de tóte esaminéḑă starea de desvoltare în care se află inteligінţa şcolarilorŭ D-tale, şi veĭ vedea că metóda D-tale nu póte fi înţelésă de câtŭ numaĭ de câţĭ-va şcolarĭ de o inteligінţă prematuramente desvoltată, érŭ nicĭ de cum de masa elevilorŭ cărora o destinaĭ. Păstréză, D-le, metoda D-tale pentru şcolarĭ înaintaţĭ, şi în cărţile D-tale elementare nu te gândi la altŭ-ceva de câtŭ a te sili a fi înţelesŭ de şcolarĭ de o etate fragetă. O asemenea metódă a făcatŭ gloria luĭ Lhómond şi a multorŭ altora, şi acéstă metodă este multŭ maĭ dificile de câtŭ îşĭ póte cine-va închipui. A voi cine-va sĕ dea unuĭ copilŭ lucrurĭ maĭ presusŭ de inteligenţa sea, este de ordinarŭ alŭ face sĕ pérḑă timpulŭ şi câte o dată sĕ'lŭ dobitocéscă. Cândŭ veĭ îmbĕtrâni puţinŭ în cariera profesorală, veĭ recunósce acestŭ adevĕrŭ.

2. Venimŭ acum la împăţirea părţilorŭ cuvêntuluĭ.

Sĕ admitemŭ că metoda D-tale produce fructele ḑorite, şi că elevĭĭ D-tale devinŭ abilĭ logicĭ. Ce vorŭ ḑice eĭ cândŭ îĭ veĭ învĕţa că în frasa *părinţiĭ meĭ, meĭ* este unŭ pronume? Aci *meĭ* nu este pusŭ în locŭlŭ unuĭ nume, ci se află adjunctŭ la unŭ nume. Increderea lorŭ în D-ta va începe a se clătina. Bunulŭ lorŭ simţŭ ce aĭ cercatŭ sĕ'lŭ desvolteziĭ va fi pentru eĭ o armă ce vorŭ întórce învĕţămêntuluĭ D-tale.

In fine, Domnulŭ meŭ, nu ne amăgi. Scopulŭ D-tale a fostŭ sĕ facĭ ce-va nouŭ. şi aĭ creḑutŭ că totŭ ce poţĭ sĕ facĭ maĭ bine este sĕ copiezĭ gramatica germană. Din acea gramatică aĭ copiatŭ totŭ ce deosibesce gramatica D-tale de cele-l-alte opere relative la divisiunea părţilorŭ cuvêntuluĭ. Eştĭ déră unŭ copistŭ orbŭ: n'aĭ observatŭ că némţulŭ dă adjectivuluĭ numele de cualificativŭ (Eigenschaftvort). Clasa sea de adjective este déră prea restrînsă; n'aĭ avutŭ curagiulŭ sĕ adopteḑĭ acéstă vorbă. Némţulŭ, a cărui limbă e primitivă érŭ nu derivată ca a nóstră, aşéḑă adjectivele séle determinative în clasa pronumenilorŭ, pe carĭ nu le numesce pronumenĭ ca noĭ ci *pro-vorbe*, ceea ce n'aĭ observatŭ. Rolulŭ ḑiceriĭ *provorbe* este multŭ maĭ întinsŭ de câtŭ acela alŭ pronumeluĭ nostru. Afară de acésta, némţulŭ pune numele de numĕrŭ într'o divisiune ce numesce numerală. In încurcătura D-tale aĭ făcutŭ totŭ aşa; ne; dérŭ spune-mĭ, D-le, avantagiulŭ sistemuluĭ D-tale? Noĭ nu vedemŭ de cât o straniă invenţiune. Déca celŭ puţinŭ arŭ fi fostŭ a D-tale, amŭ ḑice: onóre acelora carĭ caută căĭ nouĭ, şi déca nu isbutesce, le rĕmânŭ celŭ puţinŭ gloria investigaţiunilorŭ; dérŭ aceia carĭ copiaḑă fără sĕ aibă nicĭ capacitatea de a ameliora, nicĭ curagiulŭ de a mărturisi că aŭ copiatŭ, sciţĭ numele ce eĭ merită? Acela de *plagiarĭ.*

3. Sciĭ fórte bine, Domnulŭ meŭ, că unorŭ inteligінţe puţinŭ desvoltate este inutilŭ şi câte o dată chiarŭ periculosŭ de a vorbi o limbă neînţelésă. Ce vorŭ ḑice eleviĭ D-tale de frasa: *Substantivulŭ se chiamă materialŭ cândŭ arétă o fiinţă séŭ unŭ lucru din care cea maĭ mică parte pórtă numele întreguluĭ.* Acéstă frasă nu numaĭ că n'are nicĭ unŭ înţelesŭ, dérŭ încă este o problemă de deslegatŭ pentru inteligінţele cele maĭ desvoltate. Şi despre acéstă difiniţiune ce ḑicĭ? *Pronumele ce se întrebuinţézŭ singure se numesce pronumenĭ substantive*: ḑicerile nume séŭ substantive fiindŭ óre-cum sinonime, în locŭ de *pronume substantive* amŭ putea ḑice *pro-substantive nume.* In fine, n'aĭ inventatŭ acéstă definiţiune de câtŭ ca sĕ scapĭ din încurcătura în care aĭ căḑutŭ în fie-care minutŭ vrêndŭ numaĭ sĕ germanisezĭ limba nóstră, şi ca sĕ definimŭ într'o singură vorbă opera D-tale, ea nu este de câtŭ unŭ galimatias.

Atragemŭ fórte seriosŭ atenţiunea consiliuluĭ permanentŭ de intrucţiune publică asupra acesteĭ cărţĭ didactice, menite maĭ multŭ a arunca în spiritele elevilorŭ confusiunea şi scepticismulŭ. Ni se afirmă că acéstă carte este elaborată sub inspiraţiunile D-luĭ Maiorescu, acelŭ omŭ fatalŭ care, pentru nefericirea generaţiunilorŭ presinte şi viitóre, este chematŭ astăḑĭ a conduce sórta instrucţiuneĭ.

Unŭ Sutore.

VODA A MURITUI

DIALOGŬ ÎNTRE MINE ŞI UNŬ AMICŬ SUBT CUZA-VODĂ

Intr'o ḑi 'n a mea odae
Unŭ amicŭ intră uimitŭ:
— «Amŭ o veste ce-o sĕ 'ţĭ pae
«Camŭ ciudată»! — mi-a vorbitŭ.
— «Spune-mĭ ce e, şi grăbesce!»
Esclamaiŭ neliniscitŭ.
— «Plânsu 'n ochi-mĭ sĕ citesce....

Vodă a muritŭ!»

— «Ce?... sĕ fie cu putinţă?...»
— «E întocmaĭ cum îţĭ spunŭ,
«Iţĭ vorbescŭ în cunoscinţă,
«Că e-aşa, capu mi'lŭ punŭ!
«Insăşĭ aḑĭ de diminéţă
«Pe-unŭ ministru-amŭ 'ntâlnitŭ,
«Cu 'ntristarea scrisă 'n faţă...

«Vodă a muritŭ!»

— «Insĕ cum sciĭ astă veste?...»
«Il întrebŭ atuncea eŭ.
— «Jurŭ că nu este poveste....
«Martorŭ unŭ amicŭ alŭ meŭ!
— «Déiŭ ministrulŭ pe-a ta cale
«Ḑicĭ că tristŭ l'aĭ întâlnitŭ?...
«Atuncĭ sluga dumnitale....

«Vodă n'a muritŭ!»

Al. A. Macedonschi.

ULTIME SCIRĬ

Toulousa, 4 Septembriŭ. Pelegriniĭ germanĭ vorŭ sosi la Toulousa în 9 Septembriŭ. Vorŭ pleca în ḑiua viitóre, 10 Septembriŭ, pentru Lourdes. Trenulŭ ce 'ĭ aduce vine directŭ de la Mons din Belgia. In acestŭ trenŭ suntŭ amestecaţĭ şi pelegriniĭ germanĭ şi ceĭ belgianĭ. In maximum, 600 de pelegrinĭ vorŭ merge la Lourdes.

Berlin, 5 Septembriŭ. O telegramă adresată ḑiaruluĭ *Perseveranza* anunciă că călĕtoria imperatoruluĭ Germanieĭ, în Italia, s'a determinatŭ definitivŭ. D-nu de Bismarck nu va însoţi pe imperatorŭ. — Marchisulŭ de Cavour a muritŭ în vecinătăţile Turinuluĭ.

Paris, 7 Septembriŭ. Instrucţiunile pe carĭ ministrulŭ de esterne, Ducele Decazes, le-a adresatŭ miniştrilorŭ franceşĭ din Orientŭ, ţinduŭ, ḑice *le Mémorial diplomatique*, a linisci spiritele şi a menţine *statu quo*.

«In aceste limite, politica francesă, ḑice instrucţiunile, va putea merge de acordŭ cu acea a marilor puterĭ.

«Intr'unŭ cuvêntŭ, respectulŭ tratatelorŭ este în acéstă cestiune, ca şi în cele alte rapórte internaţionale ale nóstre, basa politiceĭ guvernuluĭ luĭ Mac-Mahon.»

www.dacoromanica.ro

CALAUZA PRACTICA

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Subt acestŭ titlu se vede inseratŭ în „*Telegrafulŭ*“ No. 24 a. c. lunĭ consiliindŭ pe cumpărătorĭ a se adresa numaĭ la treĭ firme din Bucurescĭ, cu alte cuvinte că la alţi farmacişti şi Droguişti din Capitală *banuesce nu fi falşificate* tindêndŭ a păgubi şi a descredita pe toţi depositariĭ medicamentelorŭ francese. Nu negŭ că subscriitoriĭ aceluĭ anunciŭ nu potŭ cumpăra d'a dreptulŭ de la Inventatorĭ, mĕ simtŭ însă datorŭ a nu lăsa publicul indusŭ a fi în eróre, maĭ cu sémă Publiculŭ celŭ din Provincie.

Subscrisulŭ dupe cum este cunoscutŭ amŭ înfiinţatŭ în anulŭ 1873 în Capitală o „*Droguerie engros*“ asortată cu totŭ ce este necesariŭ tuturor farmacielorŭ din Romania în quantităţi de totŭ felulŭ de Medicamente îndestulătóre, întreţinêndŭ relaţiunĭ directe cu fie care inventatorŭ de medicamente franeese, astŭ-felŭ încâtŭ furnisezŭ cu puţine escepţiunĭ tuturorŭ farmacistilorŭ din România, şi declar că acele medicamente ce subsemnatoriĭ aceluĭ anunciŭ voescŭ sĕ şi le monopoliseze, se găsesce atât la toţi farmacistiĭ din Capitală câtŭ şi la toţi ceĭ de prin Districte furnisate de mine.

I. OVESSA.

Nous avons l'honneur d'informer un public bien distingué que nous avons établi dès le premier Mai au coin de l'avenue de Kerepes et la rue Nagy kereszt une succursale de nôtre magasin avec un grand choix de

Voitures à la mode.

Le magasin principal reste néamoins dans la frabrique même rue Salétrom No. 4. où les commandataires bien estimés peuvent être servi nod seulement de voitures achevées mais aussi de details de construction.

Restant avec nos civilités respectueuses

Kölber Frères,

fabricants de voitures de la Cour imp. et royale.
Budapest.

Pour éviter des ereurs avec des noms ressemblants on est prié d'adresser des lettres et des depêches sous l'adresse

Kölber testvérek udvari kocsigyára.

ANUNCIU

Susţinerea vieţiĭ devenindŭ fórte dificilă în Bucurescĭ, astŭ-felŭ că rarŭ din persóne maĭ potŭ păstra vre o sumă de banĭ, ca la încetarea lorŭ din viaţă sĕ aibă cu ce sĕ se înmormênteze, pentru acésta m'amŭ decisŭ a da ajutorulŭ meŭ Onor. public Bucureşteanŭ, de a le face înlesnire prin următorulŭ abonamentŭ:

Voiŭ piăti numaĭ 5 francĭ pe anŭ; în locŭ de: *300 francĭ clasa IV conform regulamentuluĭ Primărieĭ Capitaleĭ Bucurescĭ.*

Pentru aceştiĭ 5 francĭ pe anŭ vor avea: «Oranistulŭ şi Catafalulŭ, Pórta mare a caseĭ cernită cu postavŭ. Coşciugulŭ imbrăcatŭ cu plisă împreună cu respetele şi perina. O colivă. Carulŭ cu patru caĭ şi cu lacheĭ trebulncioşi. Zăbranicele, séŭ sfeşnicele şi madipolonulŭ la grópă. Treĭ oca lumînărĭ de céră albă. Plata a 3 preoţi aĭ bisericiĭ şi a 2 dascălĭ.

Acestu abonamentŭ se va pune îndată în lucrare cândŭ 1000 persóne se vorŭ înscrie de a se abona.

Cine voesce d'a se abona, şi a se presinta séŭ în persónĕ séŭ prin scrisorĭ francate sercitândŭ numele, prenumele, secsulŭ, etatea şi domiciliulŭ.

Stabilimentulŭ meŭ este în calea Moşilorŭ No. 100.

Ioan Costescu.

Decurator de pompe funebre.

De arendatŭ Proprietatea D-luĭ Em. Crădişteanu districtulŭ Vlaşca, Plasa Călnişti numită Strâmba, Crângurile ce are 400 pogóne arabile, 600 pog. fânéţă, 2 morĭ pe apa Neazgnovuluĭ, suhat, podŭ cu tacsă, magaziĭ, pătulŭ, case arenseştĭ în cea maĭ bună stare.

Doritoriĭ se vorŭ adresa la casa Proprietaruluĭ din Bucureştĭ din strada Amzeĭ, No. 1 în tóte ţilele până la orele 12 diminéţa.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

De vêndare maĭ multe buţĭ de vinŭ de Drăgăşanĭ şi de délŭ. Strada Bulevardu No. 24.

S'a furatŭ *Unŭ ceasornicŭ* de damă de aurŭ matŭ, cu douĕ capace, su smaltŭ albastru închis şi micĭ diamante pe capaculŭ de d'asupra, cu lanţŭ de aurŭ lungŭ dresŭ în douĕ locurĭ cu aţă, cu belciugelŭ de aurŭ cu pietre de mărgăritarŭ. Ceasorniculŭ pórtă No. 1727.

D-niĭ vêndĕtorĭ de lucrurĭ precióse şi Onor. public cărora se vor presenta este scule spre cumpărĕtóre suntŭ rugaţĭ a bine voi sĕ dea de scire ouor. Prefectura poliţiĭ Capitaleĭ care este informată şi persónele care prin orĭ-ce întêmplare le vor găsi suntŭ rugate a le duce la Onor. Curte de Compturĭ spre a le da în mâna subsemnatulŭ păgubaşŭ de la care va priimi o bună recompensă.

D. Stamatescu.

ACTŬ DE MULŢUMIRE

Sub-semnatul în urma maĭ multor Maladiĭ ce amŭ suferitŭ, adică, dropică şi flegmă, şi dupe maĭ multe cure ce amŭ întrebuinţatŭ, numaĭ prin d-lŭ Vasile Ciobănescu, domiciliatŭ în Misilŭ, *la hanu d. Niţă Bucurŭ* cunoscŭ că m'amŭ curarisitŭ, prin practicile séle medicamente; Pentru care la rândulŭ meŭ vĕdêndumă radicalŭ curarisitŭ, publicŭ acésta spre cunoştinţă şi recomandare.

1875, Augustŭ 28.

Theodorŭ Ionescu.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediază promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acomptŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întêrdierĭ.

I. Athanasiu & I. Klee.

CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşĭ Magasinŭ Mare Depou de

CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU

Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru Zugravĭ.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 28 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută		103 3/4
» Domeniale	8	102 —
» Oppenheim	8	103 —
Scrisurĭ fonciare	7	90 1/4
Renta	5	69 1/2
Ac. dr. de fer ro. (vt.)		27 3/4
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	87 1/2
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	750 —
Ac » » Roma.	8	125 —
Ac Societate financia.	8	280 —
Ac Băncel de Brăila.	8	— —
Meosurĭ Municipale	—	22 —
Landate	—	— —

SCHIMBULU

Paris 3 luni	—	— —
Marsilia »	99	30 —
Belgia »	—	— —
Londra »	25	15 —
Berlin »	1	22 1/2
Lipsca »	1	22 1/4
Viena »	2	22 1/4

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate	70 — 74
Grâu ciacâr. calit. I. kila	62 — 46
» » » II. »	— — —
Grâu căruăŭ » I. »	80 — 85
» » » II. »	77 — 80
Porumbulŭ	50 — 53
Orzulŭ	34 — 36
Ovăzulŭ	30 — 32
Secara	52 — 54
Rapiţa calit. I. kila	30 — 32
» » II. »	— — —
» » III. 3%	— — —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi	Ismail	Brăila	Giurgiŭ	Calafat	Severin	Oltenita	Măgurele	Bechet	Călarcşi	Islaz
18 August	28 August	27 August	20 August	24 August	28 August	15 August	25 August	28 August.	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
încăr. dăşert.	încăr. deserte	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
2	1	13 1	2 10	5			5	14		
1 2		2 4	7 2	1	1	2	1 18	1		
2	1		10	4		1	1	5		
2	2	1	10	5	4	1	2 1	5		

PREŢIURILE PRODUCTELOR

—	—	—	70	—	74	88	—	103	66	—	75	58	—	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	62	—	46	78	—	86	—	—	—	65	—	70	84	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	—	50	55	—	60	68	—	—	—	—	—
—	—	—	80	—	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	77	—	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	—	15	50	—	53	72	—	79	62	—	70	—	—	—	50	—	52	67	—	—	50	—	52
—	—	—	34	—	36	42	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—
—	—	—	30	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	52	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—	—	—	—
—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

CURSUL VIENEI

Viena, 4 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	70 —
Naţionale	73 70
Lose	111 90
Acţiunĭ băncel	927 —
Creditulŭ	206 70
London	111 90
Oblig. rur. ung.	81 —
» Temeşvar.	81 —
» Transilv.	79 60
» Croate	84 —
Arg. în măr.	101 80
Ducăţi	5 28 1/2
Napoleonĭ	8 91

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Naţională, Antr. C. N. Rădulescu, strada Academieĭ N. 24

www.dacoromanica.ro

DUMINECA, 31 AUGUSTŬ 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1026

ABONAMENTE

	In Orașŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoțitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă și articolii nepublicați se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiuni și reclame, Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ și reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, se adresa la Typ. Națională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

Belgrad, 10 Septembre. Discursulŭ tronuluĭ, rostitŭ de principele Milan la deschiderea Skupcineĭ, conține următórele pasagie în privința Bosnieĭ și Herzegovineĭ:

«Națiunea nóstră este neliniștită la frontiere și patria în desvoltarea eĭ. O parte a populațiuniĭ de la frontieră, părăsindu-și căminele, trebue se privighese cu mâna armată sicuranța patrieĭ, și fie ca evenimentele se previnŭ o situațiune maĭ gravă.

«Fără speranță de vre o îmbunătățire a situațiuniĭ, populațiunile aŭ luatŭ armele spre a se apăra de abusŭ. Guvernulŭ Sultanuluĭ grămădesce trupe la fruntariele Serbieĭ și acésta încurcă situațiunea. Națiunea ne cere se luămŭ mĕsurĭ pentru a protegia populațiunile bosniage carĭ fugŭ pe teritoriulŭ nostru în fața foculuĭ și a iataganuluĭ. Făcêndŭ acésta, situațiunea arŭ deveni și maĭ dificilă. E de speratŭ însĕ că prin înțelepciunea Sultanuluĭ ș'a puterilorŭ garantate va reușĭ a se găsi unŭ mĭjlocŭ d'a asicura aceste ținuturĭ ș'a le satisface. Că vecinĭ limitrofĭ, noĭ suferimŭ maĭ multŭ de câtŭ orĭ cine de aceste lupte periodice. Prin urmare, mĕ voiŭ sili pe câtŭ voiŭ putea a crea o stare de lucrurĭ care sĕ aducă pacea în Bosnia și Herzegovina.»

BUCURESCI, 30 AUGUSTU

Ministerulŭ de nópte alŭ D-luĭ Lascar Catargiu, ca orĭ-care altulŭ ce se susține la putere prin falsificarea voinței naționale și prin călcarea tutulorŭ legilorŭ fundamentale ale statuluĭ, vede necontenitŭ în atitudinea chiarŭ cea maĭ pacĭnică a cetățenilorŭ proecte de revoluțiunĭ, conspirațiunĭ comuniste și alte societățĭ carĭ tóte aŭ de scopŭ, dupĕ elŭ, a resturna actuala ordine de lucrurĭ.

De la venirea sea la putere, guvernulŭ facțiuneĭ ciocoiescĭ, în neadormita sea iubire pentru frânele statuluĭ, a căutatŭ a inventa totŭ felulŭ de asemenea conspirațiunĭ, fiă cu intima dorință de a aresta pe bărbațiĭ independenți, fiă pentru a preîntêmpina isbucnirea legitimeĭ indignațiunĭ a poporuluĭ care se vede nu numaĭ spoliatŭ de ómenĭ puterĭĭ, dérŭ încă batjocoritŭ de ființele decădute și imorale cu carĭ se servă regimulŭ.

Agenții devotațĭ aĭ D-lorŭ Ministri, avêndŭ și eĭ dorința naturală de a place stăpânilorŭ ce'ĭ consideră ca pe nesce instrumente vile ale îndeplinirĭĭ ambițiunilorŭ lorŭ, se silescŭ prin tóte mĭjlócele, fiă prin călcarea legilorŭ și violarea libertăților celorŭ maĭ sacre ale omuluĭ, fiă prin manifestarea unuĭ zelŭ nemărginitŭ către putere, a satisface tóte ordinele acestora, orĭ câtŭ de imorale și contrariĭ legilorŭ arŭ fi ele.

Inventarea de revoluțiunĭ imaginare, este celŭ maĭ eficace mĭjlocŭ de a persecuta pe cetățenĭ, a respândi spaimă și teróre în mĭjlocululŭ lorŭ; puterea dérŭ a usatŭ și uséză într'unŭ cuvêntŭ de elŭ, acolo unde nu domina de câtŭ liniștea din partea poporuluĭ, speranța și credința în viitorŭ.

Una din aceste noĭ conspirațiunĭ, fructŭ alŭ servilismuluĭ adiministrațiuneĭ și alŭ proverbialeĭ insomnĭĭ a D-lorŭ Ministrĭ, este marea conspirațiune descoperită de neadormitulŭ prefectŭ de Némțŭ, a căreia resultate era sĕ fiă—rescularea lucrătorilorŭ uneia din fabricele din Târgulŭ Némțu de către D-lŭ Ión Brătianu.

Étă în ce constă acéstŭ noŭ atentatŭ la revoltă, astŭ-felŭ cum ni 'lŭ comunică o corespondință a *Apĕrătoruluĭ legiĭ*:

Prefectulŭ de Némțŭ telegrafiază din Piatra agenților sĕĭ din Tîrgulŭ Némțu că conspiratorulŭ Ion Brătianu a venitŭ acolo cu intențiune de a scula poporul și pe lucrătorĭĭ de la o fabrică de postav din apropiare. Poliția în dată se pune în picióre, caută turbată într'o parte și alta pe capulŭ revoluțiuneĭ, și după ce înconjură cu tóte forțele disponibile fabrica de postavŭ unde se ₫icea că a venitŭ D. I. Brătianu, descoperă că presupusulŭ conspiratorŭ era unŭ simplu lucrătorŭ prusianŭ de curêndŭ angajatŭ la acea fabrică.

Administrația rĕmase uimită, érŭ luminatulŭ perfectŭ pierdu frumósa ocasiune de a obține vre o nouĕ favóre a regimuluĭ.

Étă déră la ce ridiculŭ espune pe guvernŭ și administrațiune téma ce inspiră unŭ guvernămêntŭ arbitrarŭ și tiranicŭ, ce nu se sprijină pe iubirea poporuluĭ, ci pe corupțiune și trădare.

Aflămŭ că Primarulŭ comuneĭ Chirnogi, séŭ maĭ bine a doua ediție a luĭ Siligeanu, fiindŭ chematŭ înaintea justițieĭ de către maĭ mulțĭ locuitorĭĭ ale cărorŭ proprietățĭ le aŭ violatŭ prin construirea uneĭ șosele peste dênsele, a fost găsitŭ culpabilŭ de judele instructorŭ Cairu, faptŭ care 'lŭ a făcutŭ a cere de la Curtea de Apelŭ darea în judecată a primaruluĭ în cestiune.

Décă însĕ D-lŭ Cairu a găsitŭ probe suficiente de culpabilitate în contra numituluĭ primarŭ, cerut'a în consecință suspendarea luĭ? Nu! Dsea a întrebuințat și aci aceiașĭ procedare ca și cu primarulŭ Siligénu, lăsându în funcțiune pe unŭ individŭ care, prin faptele séle ilegale, a causatŭ consătenilorŭ sĕĭ daune simțitóre.

Domnul Cairu pare déră decis prin procedările D-séle, fie din rea credință séŭ ignoranță, a nu da o deplină satisfacțiune nemulțumirilorŭ unorŭ nenorociți muncitorĭ carĭ, după chiar constatările făcute de D-sea, aŭ fost păgubiți și violați într'unul din drepturile lor cele maĭ esențiale; arŭ fi trebuitŭ sĕ credemŭ ca D-sea sĕ aibă celŭ puținŭ buna-voință a comunica acésta ministruluĭ respectivŭ, pentru ca acesta sĕ ia la rêndulŭ sĕŭ mĕsurile ce va găsi necesarĭĭ.

Terminându, aducemŭ la cunoscința D-luĭ ministru de interne acestŭ faptŭ, rugându și pe celŭ de justițiă a avea o maĭ bună privighiare către judecătorĭ în ale cărorŭ mâinĭ e libertatea, onórea și averea cetățenilorŭ.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Cu ocasiunea nenumĕratelorŭ atacurĭ îndreptate de *Presa* contra D-luĭ Generalŭ Lakemam, Domnia sea îĭ trimise următorulŭ respunsŭ fórte scurtŭ, dérŭ fórte coprinĕătorŭ:

Copăceni, 23 Augustŭ 1875.

D-luĭ redactorŭ alŭ ₫iaruluĭ „Pressa“

Domnule redactorŭ,

Stimabilulŭ D-téle ₫iarŭ, *Pressa*, conține unŭ articolŭ, care mĕ privesce, întitulatŭ «Alegĕtorulŭ liberŭ și Mazar-pașa».

In câtŭ se atinge de interpelarea ce-mĭ faceți asupra chirieĭ de una miă galbenĭ a caseĭ mele, amŭ onóre a vĕ respunde că considerŭ cestiunea ca nefiindŭ la locululŭ eĭ într'o fóiă publică și, mulțumindu-vĕ de zelulŭ ce puneți pentru apĕrarea afăcerilorŭ mele, refusŭ a vĕ rĕspunde.

In privința telegrameĭ false inserată în *Standard* și espediată din Bucurescĭ, numaĭ onorabilului d. ministru de esterne vĕ póte da lămuririĭ.

Câtŭ pentru aserțiunile d-vóstră asupra mea ca străinŭ, credŭ că d-vóstră, care aveți onórea se fiți guvernați d'unŭ principe germanŭ, aț putea fi maĭ indulginte, cu atâtŭ maĭ multŭ că toțĭ oficiariĭ românĭ, carĭ aŭ servitŭ subt mine în România, Crimea și aiurea, aŭ bine-voitŭ a mĕ considera în totŭdé-una ca frate de arme.

Amŭ onóre a rĕmânea alŭ d-vóstre prea obligatŭ.

Stefan Lakeman.

In Francia, aniversarea luĭ 4 Septembriŭ n'a datŭ locŭ la nicĭ o manifestațiune, și ₫iarele reacționare aŭ constatatŭ acestŭ faptŭ cu óre-care amărăciune.

Redactoriĭ foilorŭ bonapartiste și clericale îșĭ frămêntă capulŭ a afla causa acesteĭ tăcerĭ. Republicanĭĭ, se întrébă eĭ, aŭ alesŭ o altă dată? Acésta îĭ îngrijesce fórte multŭ. Cum sĕ facă, décă totulŭ e așia de liniscitŭ, pentru a representa democrația francesă ca o haită de turbulenți, de autorĭ de desordine, care sĕ ajute spectrulŭ roșiu și sĕ speriă pe conservatorĭ Incă unŭ elementŭ de polemică care va lipsi organelorŭ reacțiuneĭ!

Din contra, scriitorĭĭ bonapartiștĭ nu 'șĭ aŭ ținutŭ péna, și astŭ-felŭ republicaniĭ aŭ asistatŭ anulŭ acesta, cu ocasiunea luĭ 4 Septembriŭ, la o nouă grămadă de injurĭĭ contra miserabililorŭ republicanĭ, carĭ în acea epocă nefastă aŭ scăpatŭ Francieĭ onórea sea și n'aŭ desperatŭ de nimicŭ. De giaba aceștĭ ómenĭ, carĭ meritŭ tot₫a disprețulŭ acelora ce cugetă dreptŭ, denatură historia; prosa lorŭ murdară și mincinósă va rĕmâne totŭdé-una neputinciósă în facia imenseĭ majorități a poporuluĭ francesŭ, care a ajunsŭ în acea stare gloriósă pe care naturalŭ trebue sĕ o doréscă orĭ-ce poporŭ, *guvernarea luĭ prin elŭ însu-și.*

In Ispania, causa carlistă pare că perde din ce în ce terenulŭ pe care'lŭ poseda înainte de căderea Cantavieĭ și Seo-d'Urgel. Campania, alŭ căruĭ epilogŭ a fostŭ căderea orașiuluĭ Seo-d'Urgel, a descuragiatŭ fórte multŭ pe partisanĭĭ pretendentuluĭ. Biscaya e aprópe ca sĕ se supuiă guvernuluĭ alphonsistŭ, și se spune că unŭ numĕrŭ considerabilŭ de carliștĭ aŭ trecutŭ în Francia.

Presa alphonsistă anunciă de acumŭ învingerea totală a pretendentuluĭ «acestŭ omŭ care n'are inimă de spaniolŭ, care a transformatŭ fertilele câmpiĭ ale patrieĭ séle în nisce imense pustiĭ acoperite în tóte părțile cu grămeĭ colosale de cenușe, care a făcutŭ ca țĕraniĭ sĕ'șĭ părăséscă holdele și sĕ rătăcéscă ca bestiile prin pădurile sĕlbaticĭ, și de multe orĭ sĕ fiă constrînșĭ a conduce, în împunsăturile săbielorŭ carliste, trupele aceluĭ barbarŭ, în contra fraților sĕĭ; acestŭ omŭ ₫icŭ, ₫iariștiĭ luĭ

www.dacoromanica.ro

Don Alphoso, a perdută curagiulŭ şi va trebui, vrêndŭ nevrêndŭ, sĕ se retragă dinaintea trupelorŭ sĕle victorióse.

Eĭ bine, acestŭ barbarŭ séŭ locotenenţiĭ luĭ— ceea ce e maĭ rĕŭ— suntŭ trataţĭ de militari luĭ Don Alphonso, nu ca nisce banditĭ a cărorŭ sabia de multe orĭ a fostŭ mânjită de sângele femeilorŭ, ci ca o armată beligerantă, care a purtatŭ resbelulŭ într'unŭ modŭ lealŭ şi după principiurile moderne.

Generalulŭ comandantŭ supremŭ, alŭ armateĭ asediatóre alphonsiste, Martinez-Campos, a tratatŭ pe Lizaraga şi pe episcopulŭ de la Seo într'unŭ modŭ care a făcutŭ sĕ se mire şi sĕ se indigneḑe toţĭ reprezentanţiĭ preseĭ străine carĭ asistaŭ la rediţiunea fortereţeĭ. Episcopulŭ, omulŭ luĭ D-ḑeŭ, care a omorîtŭ unŭ preotŭ în miḑloculŭ slujbeĭ, a cerutŭ cu o sfruntare fără nume, liberarea pe parolă. Complesenţa luĭ Martinez-Campos nu a mersŭ până la acestŭ punctŭ şi a refusatŭ cererea odiosuluĭ episcopŭ.

Asociaţiunea pentru reforma şi codificaţiunea dreptuluĭ ginţilor ţine unŭ congresŭ la Haga, capitala Olandeĭ. Europa şi America suntŭ representate în acestŭ congresŭ prin jurisconsulţiĭ lorŭ ceĭ maĭ distinşĭ. Biroulŭ congresuluĭ a fostŭ astŭ-felŭ compusŭ: D-nu Dudley-Field, din New-Jork, presidentŭ, D-nu Travers Taiss, din Londrŭ, şi doctorulŭ Borchhardt din Berlin, vice-preşedinţĭ. D-nu James, B. Miles, din Boston, Jenkins şi Bailey, din Londra secretarĭ şi secretarĭ-adjutorĭ.

Programa coprinde următórele propositiunĭ de discutatŭ.

1. Sĕ se stabilésca ce formalităţĭ şi ce amĕnunte trebuiă sĕ fiă observate de două séŭ maĭ multe naţiunĭ beligerante înainte de a începe lupta.

2 In ce limite trebue sĕ se reducă arbitragiulŭ în diferendele internaţionale.

3) Codificaţiunea dreptuluĭ ginţilorŭ, progresele realisate de la Congresulŭ din Geneva din 1874.

4) Carĭ suntŭ datoriile carĭ incumbă unuĭ statŭ neutru pentru a opri armarea în porturile sĕle a navelorŭ de resbelŭ şi esportaţiunea muniţiunilorŭ de resbelŭ.

5) Déca este posibilŭ de a regula într'unŭ modŭ pacificŭ prin ajutorulŭ uneĭ convenţiunĭ internaţionale, legile şi obiceiurile resbeluluĭ şi dupe care mĕsură.

In o şedinţă, D. Miles a pronunciatŭ unŭ frumosŭ discurs, unde a espusŭ pe lungŭ lucrările asociaţiuneĭ în timpŭ de treĭ anĭ. In şedinţa următóre acesteia, dupe o vie discuţiune, congresulŭ a refusatŭ, cu 30 voturĭ contra a 27. de a lua în consideraţiune moţiunea Couvreur, carĭ arétă dorinţa ca imperatorulŭ Rusieĭ sĕ reîncépă opera congresuluĭ din Bruxelles şi sĕ facă o conferinţă la Sânt-Petersburg, pentru a micşora relele resbeluluĭ.

In altă şedinţă, congresulŭ a adoptatŭ o resoluţiune care declară că se consideră ca o datorie a guvernuluĭ în interesulŭ umanităţiĭ şi civilisaţiuneĭ a se diminua quantitatea armărilorŭ de resbelŭ. O comisiune s'a formatŭ pentru a anuncia guvernelorŭ acéstă resoluţiune.

Congresulŭ a adoptatŭ asemenea o moţiune a D-luĭ Amos care esprima dorinţa ca guvernele europene sĕ dea unŭ caracterŭ practicŭ declaraţiuneĭ tratatuluĭ din Paris 1856 în ceia ce privesce arbitragiulŭ înaintea declaraţiuniĭ resbeluluĭ.

Congresulŭ a numitŭ o comisiune care va stabili principiurile unuĭ codŭ maritimŭ internaţionalŭ.

Le Journal officiel ne anunţă că, în urma bunilor operaţiunĭ ale delegaţilor comitetuluĭ central, presidat de dómna mareşală de Mac-Mahon, se dedese persónelorŭ, a cărorŭ case fusese distruse de inundaţiune, unŭ ajutorŭ care, în mediă, face 30 pentru 100. O recentă decisiune a comitetuluĭ centralŭ a îndoitŭ suma acestorŭ ajutóre. Prin urmare, li se va da sĕrmanilorŭ inundaţĭ câte 60 pentru sută. Tóte mĕsurile suntŭ luate pentru ca sumele se se plătéscă, cum merg lucrările ce inundaţĭ proectéḑă cu banĭ daţĭ de comitetŭ. Sumele carĭ nu trecŭ peste 200 de francĭ se daŭ tóte odată, nu în termenĭ ca altele maĭ marĭ.

PACEA.

Citimŭ în *Apĕrătorulŭ legiĭ* de la 21 Augustŭ sub acestŭ titlu, următorulŭ articolŭ:

«Câte-va puşte descărcate într'un micŭ districtŭ muntosŭ, aŭ fostŭ de ajunsŭ ca sĕ turbure repaosulŭ Europeĭ. S'aŭ pusŭ întrebarea nu cumva revolta Herzegovineĭ avea sĕ facă sĕ isbucnéscă cestiunea Orienteluĭ, şi sĕ provóce o conflagraţiune generală. Pacea este de unŭ interesŭ atâtŭ de capitalŭ pentru lumea modernă, resboiulŭ este într'unŭ desacordŭ atâtŭ de mare cu necesităţile munceĭ, acéstă supremă lege a vieţeĭ nóstre economice, în câtŭ maĭ s'aŭ găsitŭ vinovatŭ unŭ poporŭ apăsatŭ pentru că voesce sĕ combată opresiunea, în locŭ sĕ se resigneze a suporta în pace suferinţa sea, în vederea binelui nostru.

Sĕ dămŭ dreptate diplomaţieĭ. Ea n'aŭ esitatŭ unŭ minutŭ, aŭ înţelesŭ imediatŭ acéstă îndoită necesitate: conservarea păciĭ lumeĭ, îndreptarea unorŭ plângerĭ carĭ sunt o ameninţare supărătóre, darŭ legitimă pentru acéstă pace.

Decĭ, o îndoită intervenţiune: Puterile aŭ intervenitŭ în propriulŭ lorŭ interesŭ, din puntulŭ de vedere generalŭ alŭ liniştieĭ europene; apoĭ aŭ maĭ intervenitŭ şi interesulŭ restrînsŭ alŭ populaţiunilorŭ supuse séŭ tributare guvernuluĭ turcescŭ în peninsula Balcanilorŭ, din punctulŭ de vedere special alŭ uneĭ ameliorăţiunĭ a stăreĭ acestorŭ populaţiunĭ,— ameliorăţiune care este, în definitivŭ, una din condiţiunile indispensabile pentru mânţinerea integrităţeĭ Imperiuluĭ otomanŭ.

Situaţiunea respectivă a puterilorŭ, în presenţa eventualităţilorŭ ce ar nasce dintr'o desmembrare a acestuĭ Imperiŭ, imposibilitatea uneĭ soluţiunĭ care sĕ pótă satisface divesele competiţiunĭ, explică de altă parte politica adoptată, fără a micşora întru nimica menitulŭ acesteĭ politice. Acordulŭ se face totŭ-déuna de câte orĭ este vorba de a se înlătura o împărţire, care se ştie că este inevitabilă, dérŭ de la care nu se speră în presentŭ unŭ beneficiŭ egalŭ beneficiuluĭ speratŭ în viitorŭ.

Rusia este cu totulŭ absorbită de propăşirile sĕle din Asia de susŭ şi din regiunile Caucasuluĭ, carĭ suntŭ prima tréptă în spre Anatolia şi în spre Bosfor. Ca şi pentru Roma din Occidentŭ suntŭ maĭ multe drumurĭ carĭ ducŭ la Roma Orientuluĭ. Şi cele maĭ cotite în aparenţă nu suntŭ în realitate cele maĭ lungĭ. De altă parte cucerirea Măreĭ Negre prin anularea tratatuluĭ de Paris este unŭ felŭ de cucerire indirectă a canaluluĭ ce conduce din acéstă mare la Mediterana. Afară de acésta, reorganisarea Rusieĭ, atâtŭ din punctulŭ de vedere alŭ forţelorŭ sĕle militare, câtŭ şi din acelea alŭ viabilităţeĭ imensuluĭ sĕŭ teritoriŭ, fără a vorbi de instrumentele sĕle industriale, este departe de a fi terminată Ea ştie, într'unŭ modŭ din nenorocire prea înţelept şi prea înspăimântătorŭ pentru echilibrulŭ europeanŭ, că a lucra în tăcere pentru puterea presentuluĭ este mijlocŭlŭ celŭ maĭ sigurŭ de a pregăti puterea viitoriuluĭ. Şi apoĭ ea nu ignoréză ce stavilă arŭ întîmpina la trecerea eĭ de pe ţermurile Dnistruluĭ şi ale Prutuluĭ la Balcanĭ. Acésta stavilă este Dunărea, fluviulŭ germanŭ prin excelenţă, acestŭ Mississipi alŭ Germanieĭ, ale căruia gurĭ de la Marea Neagră impórtă totŭ atâtŭ interesele vecinilorŭ noştriĭ, pe câtŭ şi gurele fluviuluĭ Mississipi din America în golfulŭ Mexiculuĭ, impórtă Staturilorŭ-Unite.

Una din ţintele resboiuluĭ contra secesiuneĭ Sudistilorŭ era, într'adevĕrŭ, posesiunea acesteĭ marĭ artere comerţiale care, închisă fiindŭ la o extremitate, făcea unŭ adevĕratŭ impasŭ din nemărginita şi îmbelşugata vale care începe la lacurile superióre şi se întinde către marea Antilelorŭ. Aceleaşĭ raţiunĭ de intercusă comerţială şi de unitate de teritoriŭ, carĭ impunéŭ Statelorŭ de la Nordŭ necesitatea unuĭ domeniŭ politicŭ, a unuĭ drept suveranŭ asupra cursuluĭ şi gurelorŭ Mississipuluĭ, nu vorŭ permite Germanieĭ sĕ lase a se desnaţionalisa puterniculŭ fluviŭ germanŭ.

Câtŭ despre imperiulŭ austro-maghiarŭ, acesta arŭ avea a se teme maĭ multŭ de câtŭ orĭ-cine de una dintre singurele soluţiunĭ actualmente posibile, ce aŭ fostŭ puse înainte, anume stabilirea une confederaţiunĭ a slavilorŭ de la sudŭ subt egemonia Serbieĭ. Acestŭ panslavismŭ, parţialmente realisatŭ dincolo de Drava şi de Sava, arŭ încălca necesariamente puterea şi frontariile austriace la sudŭ, dupe cum pangermanismulŭ le ameninţă la nordŭ. Ne aducemŭ aminte de luptele croaţilorŭ contra ungurilorŭ şi de antagonismulŭ dieteĭ din Agram contra dieteĭ din Pesta. Croaţiĭ arŭ voi sĕ urmeze sórta fraţilorŭ lorŭ în slavismŭ şi în aspiraţiunĭ de neatêrnare. Austria, subt acestŭ raportŭ, şi abstracţiune făcêndŭ de la alte consideraţiunĭ numaĭ puţinŭ însemnate, este particularmente interesată la aceia ca cestiunea Orientuluĭ sĕ nu se pună.

Astŭ-felŭ, de o parte Rusia, care are acéstă situaţiune admirabilă că *statulŭ quo* o servesce numaĭ puţinŭ de câtŭ o acţiune directă, — de altă parte, **Germania prusiană, deja instalată prin principatulŭ unuĭ Hohenzollern la cursulŭ Dunăreĭ de josŭ, şi care voesce sĕ facă din ţĕrile ţermurene continuarea politică şi complementulŭ comercialŭ alŭ patrieĭ Germane**, de altă parte apoĭ, Austria, ale căreia pericule le-amŭ spusŭ, în casulŭ uneĭ desmembrărĭ, chiar parţiale, a imperiuluĭ Osmanlîilorŭ, — tóte puterile acestea trebue, independentŭ de mobile maĭ înalte, sĕ doréscă sincerŭ pacea, şi sĕ o asicure în viitorŭ prin suprimarea causelorŭ care o ameninţă în presentŭ.

Câtŭ pentru Francia şi Anglia, dênsele din raţiunĭ maĭ înalte, maĭ generale, maĭ puţinŭ egoiste, dérŭ nu maĭ puţinŭ decisive, trebue la rêndulu lorŭ sĕ împedice orĭ-ce arŭ putea servi de pretextŭ séŭ de ocasiune la unŭ începutŭ de ruină pe acestŭ pămêntŭ unde 'şĭ aŭ datŭ întêlnire atâtea ardente rîvnirĭ. Presenţa Angliеĭ şi a Franciеĭ în comisiunea de anchetă şi de protecţiune va fi pentru Bosnia şi Herzegovina cea maĭ bună garanţiă pentru apĕrarea drepturilorŭ lorŭ şi a satisfaceреĭ neajunsurilorŭ lorŭ. Dérŭ nu trebue ca diplomaţia sĕ se lase a fi dusă de lentórea obicinuită administraţiuneĭ turcescĭ.

Situaţiunea principeluĭ Milan este dintre cele maĭ delicate în presenţa populaţiunilorŭ agitate din Serbia. Aceleaşĭ dificultăţĭ există, pentru micŭlŭ guvernŭ alŭ Montenegruluĭ. Prudenţa comandă sĕ se prevină orĭ-ce complicaţiune nouă. Déră, în acestŭ scopŭ trebue ca populaţiunile, cărora sĕ cere sĕ depună armele, sĕ fie sigure de eficacitatea intervenţiuneĭ puterilorŭ în favórea lorŭ. Déca guvernulŭ turcescŭ este garantatŭ în integritatea sea de câtre Europa, trebue de altă parte ca supuşiĭ creştinĭ, aĭ acestuĭ imperiu, sĕ fie egalminte garantaţĭ de dênsa în aceste drepturĭ sacre, la carĭ nu potŭ abdica nicĭ chiar civilisaţiunile cele maĭ elementare.

Prima garanţie se fortifică altmintrelea prin a doua. Pacea este datoria puterilorŭ, pentru că acéstă pace stă în mâna lorŭ. In acéstă împrejurare, ca totŭ-dé-una, celŭ

www.dacoromanica.ro

mai mare bine sĕ află în acordŭ cu celŭ mai mare dreptŭ, şi pacea cu justiţia.

Alexandru Rey.

TURBURARILE DIN HERZEGOVINA.

Pall Mall Gazette publică o telegramă a corespondentului sĕŭ, prin care anunciă, după nesce ţiare slave, că capiĭ insurgenţilorŭ s'aŭ unitŭ în opiniuni, în adunarea de la Kosirovo pentru a publica unŭ manifestŭ prin care sĕ céră independenţa Bosniei şi Herzegovinei sub unŭ principe creştinŭ, alesŭ din dynastiele domnitóre în Europa. Eĭ nu refusă de a plăti tribut Porţeĭ şi a lua în rĕspunderea lorŭ o parte din datoria publică a imperiului, dérŭ nu voescŭ a veni înaintea comisiuneĭ consulare de la Mostar, pentru că se temŭ de influinţa ce vorŭ avea Turciĭ în aceste conferinţe.

Vidovdan, din Belgrad, cu data de 31 Augustŭ, publică resumatulŭ următorŭ asupra situaţiuneĭ insurgenţilorŭ din Herzegovina şi din Bosnia.

«Insurgenţiĭ nu daŭ aşa mare importanţă instrucţiuneĭ diplomatice, dérŭ îşĭ urmédă sarcina ce şi-a impusŭ fără întrerupere. La adunarea, pe care aŭ ţinut-o în Kosirovo, eĭ arŭ fi numitŭ pe principele Montenegrului protectorulŭ lorŭ şi principele, se ţice, că arŭ fi acceptatŭ acéstă demnitate, preparându-se a le veni în ajutorŭ

Pentru a da proiectelorŭ lorŭ de resbelŭ unŭ caracterŭ mai simplu, eĭ aŭ făcut apelŭ la toţi Herzegocvinenii şi popórelor de aceiaşĭ rasă. Aes tŭ apelŭ n'a pututŭ până acum sĕ se rĕspândéscă pretutindeni, însă insurecţiunea se întinde continuŭ.

«Celŭ mai mare resultat pe care l'a obţinutŭ insurgenţi în ţilele din urmă este luarea oraşuluĭ Focia, oraşŭ pe Drina in Bosnia; insurecţiunea se 'ntinde mereŭ. Toţi ómeni, de la etatea de 20 până la 60 de anĭ, aŭ luatŭ armele la 27 Augustŭ; o luptă se ţice că a avut locŭ la Staparŭ pe rîulŭ Verbas.

Prin urmare, insurecţiunea în locŭ ca sĕ diminue cumŭ afirmă unele ţiare, a cărorŭ interesŭ nu'lŭ putemŭ cunósce, cândŭ spunŭ că insurecţiunea perde din ce în ce terenulŭ, din contra sĕ întinde pretutindeni şi e ceva miraculosŭ că Bulgaria sĕ nu sĕ fi revoltatŭ până astădĭ.»

Din séra, 2 Septembriŭ, *Obzor* spune următórele: La Nevesinje, o mare luptă a avutŭ locŭ; insurgenţi aŭ fostŭ deplinŭ invingĕtorĭ. 1500 de turcĭ aŭ fost puşĭ pe fugă, 200 din eĭ omorîţi şi 80 răniţi.

Fortĕreţele din prejurulŭ Nevesinji suntŭ în mâinile insurgenţilorŭ, carĭ aŭ luatŭ 80 de caĭ şi 100 de puscĭ

Pe cândŭ tótă presă europénă reclamă intervenţiunea puterilorŭ spre a miţiloci pe lângă sublima Pórtă ca se ameliorese sórta populaţiunilorŭ crescine din imperiulŭ orientuluĭ, presa turcă combate acéstă intervenţiune.

Intre ţiarele turcescĭ, *Djerideĭ Havadişŭ* mai cu sémă se asprimă astŭ-felŭ.

„Din momentulŭ ce se ridică cestiunea cea maĭ neînsemnată séŭ se produce cea mai mică turburare, puterile străine s'amestică în afacerile interióre ale Turcieĭ. Rusia, Francia, Germania, Italia, Austria, şi Englitera, carĭ aŭ la dênsele ca şi noĭ cestiunĭ religióse séŭ politice de desbătutŭ, arŭ fi rĕspinsŭ cu indignare cea mai mică încercare de amestecŭ din partea streinuluĭ. Este óre justŭ ca aceleaşĭ puterĭ se pretinţă Sublimeĭ Porţĭ ca sĕ priméscă unŭ amestecŭ streinŭ îndată ce s'arétă unŭ micŭ puntŭ negru spre Turcia? Imperiulŭ otomanŭ este astădĭ o putere de prima ordine; elŭ póte pune pe piciorŭ de resbelŭ 800,000 ómenĭ armaţi cu puscĭ cu acŭ şi cu tunurĭ Krupp; este dérŭ destulŭ de puternicŭ pentru a năbuşi singurŭ rescólele carĭ se producŭ pe teritoriulu sĕŭ, şi nu se va lăsa, pentru tótă lumea, sĕ fiă sfâşiatŭ, din causa uneĭ demonstraţiunĭ sedițióse. Ţelulŭ cabinetelorŭ europene provine d'acolo că nu cunoscŭ Turcia; dérŭ noĭ, carĭ scimŭ că fiă-care palmă de pămêntŭ din imperiulŭ nostru a fostŭ stropită cu sângele părinţilorŭ nostrĭ, suntemŭ sicurĭ că vomŭ fi în totŭ-dé-una gata se respingemŭ atacurile îndreptate ţĕriĭ nóstre de bande inamice.”

Estrasŭ din ţiarele române

Curierulŭ, din Iaşĭ, publică următórea observaţiune fórte nemerită:

Fóia oficiósă *Journal de Bucarest*, dând sémă de resultatulŭ ultimelorŭ alegerĭ parţiale, se esprimă astŭ-felŭ: «D. colonelŭ Basile Costaforu s'a numitŭ (a été nommé) senatorŭ; D. prinţulŭ Ión Ghica s'a alesŭ (a été élu) deputatŭ, etc.» Vrea se ţică că însăşĭ foile guvernuluĭ recunoscŭ că deputaţiĭ şi senatoriĭ sĕĭ suntŭ *numiţi* şi că numaĭ puciniĭ oposanţĭ ce s'aŭ pututŭ strecura suntŭ adevĕraţĭ aleşĭ. Le mulţumimŭ de mărturisire!!

FATA DIN PORTIŢA

Lângă o portiţă
Sta o copiliţă,...
Lângă copiliţă stă unŭ tinerelŭ!...
Ea era frumósă,
Dulce, graţiósă,...
Graţiosŭ şi dulce multŭ era şi elŭ!

Buclele eĭ blonde
Cădeaŭ vagabonde
In cascade d'aurŭ pe albu'ĭ grumazŭ,
Şi ca o hetélă,
Vérgură gătéiă,
Incadraŭ şi bustulŭ şi alŭ eĭ obraţŭ!

Cum n'arŭ fi iubit'o,
Cum n'arŭ fi dorit'o,
Acelŭ mândru june 'nalt şi ochieşelŭ, ...
'Naltŭ ca o mlădiţă,
Blândŭ ca o fetiţă,
Cu miţ-locŭ subţire trasŭ ca prin inelŭ!

Elŭ o iubea dĕră,
Şi copila, iară
La amorul'ĭ tenĕrŭ nu sĕ 'mpotrivia;
Ins'a lorŭ etate
De timiditate
Flacĕrea într'ênşiĭ le înăbuşia!

Mai în totŭ d'auna
Cândŭ rĕsăria luna
Veniaŭ în portiţă de se întâlniaŭ!
Şi întréga nópte,
In plăcute şópte,
In candide glume, eĭ o petreceaŭ!

Dĕr cu-adolescenţa
Piere Inocenţa,
Şi adolescenţa pentru eĭ sosi!...
Tênĕra fetiţă
Luĭ 'ĭ-a datŭ guriţă,...
Preste cât-va însĕ elŭ o părăsi!

Crunta disperare
Pe o rea cărare
Spre greşelĭ amarnicĭ o împinse-atuncĭ!
Vaĭ, căcĭ o greşélă
E în vecĭ fatală,...
Cândŭ aĭ făcutŭ una spre-altele te-aruncĭ!

Ceĭ ce aŭ vĕdut'o
Orĭ aŭ cunoscut'o,
Aţĭ n'ar maĭ cunósce-o déc'o arŭ vedea!
Astŭ-felŭ de schimbată
Este juna fată
Ce de frumuseţe dulce strălucea!

Inima 'ĭ sdrobită
Aţĭ e împietrită,...
Nimenea nu póte a o re'ncălţi!
Tristă, mută, rece,
Ea prin stradă trece,
Şi nimicŭ s'o mişce nu arŭ reuşi!

Ce s'aŭ făcutŭ óre
Faţa'ĭ ţîmbitóre,
Buţele 'ĭ carmine, ochi'ĭ lucitorĭ,
Şi acea dulceaţă
Ce purta în faţă,
Şi acele graţiĭ, tinere comorĭ?...

Vaĭ, s'aŭ stinsŭ în clipă,
Căcĭ pe-a sa aripă
Le-a-luatŭ Disperarea şi le-a spulberatŭ,
Ca unŭ crivĕţŭ tare
Ce fără 'ndurare,
Frunţele din arborĭ smulge ne'ncetatŭ!

June copiliţe,
Ce staţĭ în portiţe,
Nu vĕ maĭ încredeţĭ lesne 'n tineretĭ!
Căcĭ la juráminte
Inima lorŭ minte,...
Juramêntulŭ de-astădĭ, mâne 'lŭ uită eĭ!

Al. A. Macedonschi.

Bucurescĭ, 1875, 26 Augustŭ.

DIVERSE

O evasiune audaciósă. O evasiune operată cu o rară îndrăsnélă a avutŭ locŭ Vinerĭ de diminéţă, 27 Augustŭ, la spitalulŭ militarŭ din Lyon, ţice *Micululŭ Lyonesŭ*. Unŭ soldatŭ din alŭ 25-lea de liniă Babion, închisŭ în penitenciarulŭ militarŭ, fusese transportatŭ după cererea luĭ în spitalŭ în urma uneĭ indispositiunĭ de puţină greutate. Starea sănĕtăţiĭ luĭ se ameliorase şi era sĕ fie dusŭ érŭ în penitenciarŭ.

Până cândŭ sĕ fie transportatŭ, fusese lăsatŭ sĕ se plimbe şi elŭ cu ceĭ alţĭ bolnavĭ prin curtea spitaluluĭ c'unŭ gardianŭ dupe elŭ; de acolo elŭ îşĭ făcu planulŭ.

Cândŭ deţinuţĭ eraŭ în curte, unulŭ din eĭ luă pe gardianŭ sĕ mergă cu elŭ la... pentru că era fórte slabŭ, şi abia putea sĕ se ţină pe picióre. Când acesta dispăru, Babion se repeţi pe o înălţime de pămêntŭ şi de acolo, prin avêntulŭ ce 'şĭ luă, sări pe murulŭ penitenciaruluĭ, şi susŭ pe murŭ călare se desbracă de haina în chisoreĭ şi se aruncă binişorŭ pe strada Sala fórte puţinŭ frequentată, căcĭ sórele ardea din tótă puterea luĭ. Elŭ era însĕ aprópe golŭ.

Babion era unŭ omŭ care nu sĕ lăsa a fi învinsŭ de unŭ aşea micŭ obstacolŭ. Până séra găsi în Lionŭ unŭ paltonŭ şi o pereche de pantaloniĭ.

Cândŭ sĕ ţică în fine oh! şi sĕ'şĭ ude gâtulŭ c'unŭ paharŭ bunŭ de vinŭ, mâna a douĭ agenţi 'lŭ apucară de gâtŭ care rĕmase neudatŭ şi fu érăşĭ internatŭ.

Prin urmare saltulŭ mortalŭ, încercat

căruia toţi detinuţĭ rĕmăseseră îmmărmuriţĭ fusese făcutŭ de geaba.

* * *

Clubulŭ cuţituluĭ şi furculiţeĭ! Clubulŭ cuţituluĭ şi furculiţeĭ s'a fundatŭ acumŭ de curêndŭ la Paris şi inauguraţiunea sea, va avea locŭ la 15 ale luĭ Septembriu.

The Knife and Fork-Club este titlu bizarŭ aiŭ cerculuĭ pe care 'lŭ fundéză acumŭ gastronomulŭ Albert Jasse.

Promotoriĭ acesteĭ transformaţiunĭ *sosiale*, adică de *sosŭ*, speră a stabili în cerculŭ lorŭ unŭ adevĕratŭ centru gastronomicŭ, făcêndŭ sĕ strĕlucéscă, asupra întregeĭ Europi, adevĕratele principie ale arteĭ culinare. Prin asta se pare că voescŭ sĕ facă propagandă cu doctrinele luĭ Brillat-Savarin, propagandă care nu se va sfârşi de câtŭ prin o complectă revoluţiune în nutrimentele claseiorŭ sĕrace de ómenĭ.

A fostŭ alesŭ presidente alŭ Societăţeĭ D-nu Blanchard Gavroy.

ULTIME SCIRĬ

Bruxelles, 6 Septembriŭ. Dupĕ telegramele adresate din Belgrad ţiaruluĭ *l'Indépendance belge*, este de temutŭ ca Serbia sĕ nu intre în curêndŭ în luptă cu Turcia.

Haga. 5 Septembriŭ. Congresulŭ asociaţiuneĭ dreptuluĭ ginţilorŭ a numitŭ pe lord Penzance presidentŭ alŭ Congresului pe anulŭ viitorŭ 1876, pe D-nulŭ Laboulaye presidentŭ honorariŭ şi pe D-niĭ Dudley-Field şi comitele Sclopis, vice-presidenţĭ

Madrid, 5 Septembriŭ (*oficialŭ*). Generalulŭ Delatre anunciă guvernuluĭ din Madrid că 347 carlişti, 40 caĭ şi 3 căruţe încărcate cu arme, făcêndŭ parte din banda luĭ Dorregaray, aŭ fostŭ arestaţĭ în Francia de autorităţile respective.

Madrid, 6 Septembriu. Toţĭ prisonieriĭ din Sio-d'Urgel, împreună cu episcopulŭ; aŭ fostŭ imbarcaţĭ la Barcelona şi duşĭ în fortăreţa d'Alicante.

O curte specială s'a formatŭ pentru a judeca pe episcopŭ; unŭ delegat alŭ aceliĭ curţĭ a fostŭ trimisŭ a'ĭ lua interogatoriŭ.

INTERNATULU LIBERTATEA.

Dirigiatŭ de D-nu Petre S. Trajan.
Suburbia Negustoriĭ, Str. Domniţeĭ N. 7.

Anunţă Onor: Publicu că cursurile pentru clasele Primare vorŭ începe la 18 Augustŭ regulatŭ.

Se face cunoscutŭ asemenea că s'a înfiinţatŭ şi clasa I Gymnasială în Internatŭ. Cursurile vorŭ începe regulatŭ la I Septemvrie. Érŭ eleviĭ se primescŭ de la 18 Augustŭ.

Profesoriĭ suntŭ publicĭ de Gymnasiŭ. Direcţiunea face cunoscutŭ că a înfiinţatŭ şi scóla de Asilŭ, menită a primi în sînulŭ sĕŭ miciĭ copiĭ de la 4-6 anĭ.

S'a angagiatŭ o Dómnă cu cunoscinţe speciale de aceste systeme care va dirige acéstă scólă şi unŭ pedagogŭ asemenea.

Detaliurĭ se vĕdŭ în Programa care s'a mpărţitŭ. Asemenea se potŭ lua informaţiunĭ de la Direcţia Internatuluĭ în tóte ţilele de la orele 9. A. M. până la orele 4. P. M.

Vulturescu *avocatul Primeĭ Societăţĭ de Credit funciar rural din Bucureştĭ* anunţă acelorŭ carĭ vorŭ binevoĭ a'l onora cu increderea D-lor că, pe lângă susţinerea proceselor la tóte instanţele judecătorescĭ din ţĕră, se maĭ însărcinéză şi cu indeplinirea formalităţilor necesariĭ pentru aceĭ ce voescŭ sĕ se imprumute de la *Creditulŭ fonciar urban din Bucureştĭ*. — Consultaţiunĭ, diminéţa de la 8 ore pênĕ la ţece ore şi jumĕtate şi séra de la 6 ore pênĕ la opt ore, *în strada Cometu Nr. 22 la spatele bisericeĭ Sf. Visarion.*

www.dacoromanica.ro

CĂLĂUZĂ PRACTICĂ

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Ună combinatiune speciale ne permite a indica publicului căte-va din medicamentele francese mai multu pretiute in lumea intrégă şi preparate la Paris suptu supraveghierea inventatorilorŭ. Toţi sciu cu ce ingrijiri minutióse se prepară medicamentele in Francia. Reputatiunea acestorŭ producte şi vinḑarea lorŭ considérabilă aŭ datŭ nascere la unŭ mare numĕrŭ de imitatiunĭ adesea reŭ preparate şi carĭ suntŭ unŭ pericolŭ pentru sănătatea publică. Sfătuimŭ decĭ pe cumpĕrătorĭ a se adresa la casele indicate in josulŭ acestui avisŭ, aceste case vându producte cumpărate directŭ inventatorilorŭ Francesĭ.

INSOMNIE. — Insomnia este in genere causată séu de viue durérĭ, ca in casurile de podagră, rumatisme, nevralgiĭ, rănĭ, colice, durerĭ, de dintĭ, etc., séu de preocuparĭ morale, séu de escitatiunea causată prin furtunĭ şi marĭ căldurĭ, — Siropulŭ de chloral de Follet la dosa de una séu doue lingure de ciorbă, intrunŭ pătrarŭ de paharŭ cu apă, dă in cateva minute unŭ somnŭ linistitŭ şi naturale carĭ readuce puterile bolnavului şi facilită vindecarea. — Are uă actiune miraculósă asupra tusiĭ care fatigă atatŭ de multŭ pe bolnavĭ patimaşĭ de bronşite şi phthisie·

Nu s'arŭ puté prea multŭ atrage atentiunea generale asupra acestui medicamentŭ care arŭ trebui se se gă éscă in tóte familiele pentru momentulŭ de trebuintă, căcĭ se pôte afirma că acela care a usatu uă dată de dansulŭ voesce in totŭ-déuna se aibe la dănsulŭ uă sticluţă de **Siropu de Chloral de Follet**, atătŭ efectele séle suntŭ repede şi miraculóse.

DURERI DE STOMACU — Maĭ tóte maladiele de stomacŭ, carĭ facŭ digestiunea atătŭ de penibile şi de dificile suntŭ tămăduite prin intrebuinţarea **carbunelui lui Belloc** care se ea la măncarĭ suptŭ formă de prafŭ séu de pastiliă. Acestŭ medicamentŭ a devenitu populare in Francia pentru curarisirea acestorŭ morburĭ. **Carbunele lui Belloc** a primitŭ in 1849, aprobatiunea Academieĭ din Paris.

NEVRALGII MIGRENE — Tratamentulŭ celŭ maĭ eficace, şi celŭ maĭ repede consistă in a lua intr' uă lingură de apă doue séu treĭ **perle de essenta de terebenthina ale doctorelui Clertan.** De optu din ḑece orĭ uşurarea se produce in căte-va momente. Essenţa de terebenthină avându trebuinţă d'a fi distilată şi purificată cu uă minutiósă ingrijire şi marĭ precautiunĭ, se se pădéscă de contrafacerĭ carĭ arŭ puté fi vătămătóre şi se se céră pe sticluţă semmnătura **Clertan.**

VERME SOLITARIU — Vorbind de Kousso, profesorele Bouchardat ḑice in formulariulŭ seŭ : « Este celŭ maĭ bunŭ remediŭ contra vermelui solitariŭ, daru trebue ca se se stie sicurŭ origina sa; doctorele Trousseau m'a asicuratŭ că de maĭ multe orĭ Koussoulŭ de próstă calitate produsese otrăvirĭ.

Pe d'alta parte, profesorĭ Trousseau şi Pidoux spunŭ in tractatulŭ lorŭ de therapeutică: « Prafulŭ de Kousso are uă savóre nauseabondă care face administratiunea sé dificile. Unŭ pharmacistŭ din Paris, **D. Mentel** a avutŭ idea de a granula Koussoulŭ cu zaharŭ. Pregatitŭ astu-felŭ, koussoulŭ este lesne de luatŭ, chiarŭ de copiĭ.

Koussoulu granulatu de Mentel este garantatŭ de sa calitate.

AFECTIUNILE DE PEPTU (**bronsita, phthisia, dureri de gatu**). — Pentru tratamentulŭ acestorŭ bóle, remediulŭ celŭ maĭ eficace, celŭ maĭ usitatŭ, şi celŭ care costă maĭ pucinŭ, este **Gudronulu lui Guyot**. Se ea in dosa d'uă linguriţa de dulcéţa intr'unŭ paharŭ de apă séu de vinŭ, de maĭ multe orĭ pe ḑi. A se feri de multŭ numerósele imitărĭ.

D. Guyot prepară asemenea capsule rotunde de grosimea unui hapure carĭ conţinŭ gudronŭ de Norvegia purŭ de prima alegere. Aceste capsule de **Gudronulu lui Guyot** se eaŭ la măncare şi potŭ inlocui apa de gudronŭ. Acestŭ din urmă productŭ trebue se fie cu totulŭ specialŭ recomandatŭ persónelorŭ suferindŭ de bronşite, de phthisie şi de guturaiurĭ vechĭe.

In aceste feluri de bóle esistă de multe orĭ uă tusă care obosesce bolnavulŭ şi' lŭ impedică d'a dormi. A se lua séra **Sirop de Chloral de Follet**, intr'unŭ paharŭ d'apă, cea ce dă unŭ somnŭ linistitŭ, şi binefăcatorŭ.

FRIGURI — Căndŭ unŭ accesŭ de frigurĭ este de tăiatŭ repede, trebuesce a se recurge la sulfatulŭ de quinină. Acestŭ medicamentŭ are unŭ gustŭ nesuferitu care face luarea sa dificile. Doctorele Clertan a parvenitu se infăşure sulfatulŭ de quinină intr'uă invelitóre de gelatină transparentă şi fórte suptire. **Perlele de sulfatu de quinina ale lui Clertan** suntŭ de grosimea unui hapure şi se eaŭ lesne fără a lăsa nicĭ unŭ gustŭ. Invelitórea se disolvă in stomacŭ şi medicamentulŭ lucrésă repede. Acestŭ productŭ aduce marĭ servicie făcănd lesne pentru toţĭ luarea unuĭ remediŭ atătŭ de utile.

Căndŭ este vorbă de frigurĭ vechĭ, périodice şi persistente va trebui se se renunţe la sulfatulu de quinină care in zadarŭ obosesce stomaculŭ, şi se va recurge la **vinulu de Quinin m Labarraque**. Acestŭ medicamentŭ, aprobatŭ de Academia de Medicină din Paris, contine in proportiunĭ fixe şi invariabile tóte elementele utile conţinute in quinquina. In ţerrile unde domnescŭ frigurile elŭ este, celŭ maĭ sicuru preservativŭ. Ajunge d'a se bea unŭ păhăruţu in fiecare diminéţă.

ANEMIE, SLABICIUNEA SANGELUS, PALIDE COLORI — Aceste hapurĭ ale lui **Vallet** suntŭ unulŭ din celle maĭ bune feruginóse, a se da persónelorŭ slabe, junelorŭ fete şi convalescenţilorŭ. Aceste hapurĭ aŭ obţinutu aprobarea Academieĭ de Medecină din Paris, cea ce trebue se le recomande la increderea bolnavilorŭ. A se păḑi de numerósele contrafacerĭ séu imitărĭ ş'a se esige pe eticheta semnĕtura lui **Vallet**.

Celorŭ carĭ aŭ dificultate a lua aceste hapurĭ, se póte recomanda **siropulu de Phosphatu de Feru de Robiquet**, care şi elŭ a obtinutu aprobatiunea atătŭ de rară a Academieĭ de Medecină din Paris.

DIGESTIUNI DIFICILE (**DURERĬ DE CAPU, AMETÉLA**). — A inghiţi doue séu treĭ **Perle de Ether ale Doctorelui Clertan**, intr'uă lingură de apă, efectŭ maĭ immediatŭ.

PURGATIVE. — Numĕrulŭ purgativelorŭ este considerabile; printre ele, un mare numerŭ suntŭ atătŭ de violente şi active că adesea producŭ inflamatiunĭ in stomacŭ s'in intestine. — **Prafulu lui Rogé** cu citratu de magnesie, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris este de sicŭru purgativulŭ prin escelinţă. — Ajunge d'a se disolve uă sticluţă intr'uă sticlă séu uă jumătate sticlă de apă pentru a obţine indată uă limonadă d'unŭ gustŭ agreabile care curăţă certamente şi fără a ocasiona nici unŭ accidentŭ.

Nu este medicamentŭ care se fi fostŭ atătŭ de contrăfăcutŭ ca **Prafulu lui Rogé**. S'a şi constatatŭ că unele din acele contrafacerĭ nu continea citratŭ de magnesie de şi era indicatŭ pe eticheta. Cumpărătorulŭ va trebŭi decĭ se céră ca eticheta se pórte semnatura Rogé şi ca sticluţa se pórte la fiecare estremitate uă pecete cu litere in patru colorĭ. Acésta este marca de fabricŭ a inventatorelui.

GUTURAIURI, TUSE, GRIPE. — De la 1820, **Pasta Regnauld**, ţine celŭ d'anteiŭ rándŭ printre pectorale. Voga sa universale are doue motive; ca tine maĭ ânteiŭ la gustulŭ seŭ agreabile şi la eficacitatea sa, s'apoĭ la lipsa de opium cea ce o face cu totulŭ inofensivă.

CONVALESCENTE. — **Quinium Labarraque** de care deja s'a făcutŭ mentiune pentru tratamentulŭ frigurilorŭ este toniculŭ şi reparatorulŭ prin escelintă, acestŭ vinu d'uă eficacitate incomparabile, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris, aduce cele maĭ marĭ servicie convalescenţilorŭ, persónelorŭ slabe şi epuisate, femeilorŭ carĭ se scolă din lauḑiă, tinerelorŭ fete carĭ se formésă şi se desvoltă cu anevoinţă, ş'in fine bătrinilorŭ slabitĭ prin vărstă.

TEMPERAMENTE SLABE, PHTHISIE, RACHITISMU. — A se lua in fie-care ḑi cate-va lingure de **Oliu de ficatu de Morunu alui Berthé.** Acestŭ oliu de ficatŭ de morunu este singurulŭ care a obţinutŭ aprobatiunea Academieĭ de Medecină din Paris. — Elŭ este garantatŭ cu totulŭ purŭ, cea ce este d'uă mare importanţă cand se scie că cele mai multe oliurĭ din comerciu suntŭ mestecate cu oliurĭ de totŭ-felulŭ.

DIARRHEE-COLERINE. — Celu maĭ bunŭ remediu este de sicurŭ suptu-nitratulŭ de bismuth, darŭ acestŭ medicamentŭ fiindŭ destulŭ de greŭ de luatŭ, este bine a se da preferinţă **Bismutului granulatu alui Mentel.** Copiĭ chiarŭ 'lŭ eaŭ ca bombóne, pentru gustulŭ seŭ de zaharŭ.

DENTITIUNEA COPIILORU. — Pentru a facilita dentitiunea, a preveni convulsiunile şi rachitismulŭ la copiĭ nimicŭ maĭ bunŭ ca **Osteina Mouriès** care este uă combinatiune de phosphatŭ de calce şi de albuşŭ de oue. Acestŭ productŭ suptŭ formă de grişiu se prepară ca ciorbă in lapte séu zémă de carne. Fie-care sticluţă este insoţită d'uă mică mesură care indică dosa.

Acestŭ medicamentŭ a fostŭ aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris.

Osteina Mouriès conlucrand intr'unŭ modŭ activŭ la formarea şi la nutritiunea sistemului ososŭ, va fi cu utilitate administrată in casurile de fracturĭ şi de rachitismŭ.

DENTIFRICE. — Sunt atătea bóle de dinţi şi de gură causate prin intrebuintarea unui dentifrice preparatŭ intr'unŭ modŭ contrariŭ sciinţeĭ că convine se damŭ aci locŭ questiuneĭ dentifricelorŭ.

D. Pelletier, membrŭ alŭ Academieĭ de Medecină din Paris dupe ce a adusŭ unŭ iminentŭ serviciu umanităteĭ descoperind sulfatulŭ de quinină, voi se se ocupe şi cu igiena gureĭ, aducand in această lucrare tóte cunoscintele séle sciinţifice.

Elŭ recunoscu că alteratiunea dinţilorŭ provenea prea desŭ din intrebuintarea dentifricelorŭ inventate pănă atuncĭ şi aceasta pentru că acele producte eraŭ maĭ in totŭ-déuna acide, lucru contrariŭ principelorŭ sciinţeĭ. D. Pelletier compuse atuncĭ doue dentifricie, unulŭ solide, altulŭ liquide, oferind tóte garantiele dorite pentru intreţinerea gureĭ.

Odontina Pelletier este uă pastă móle asupra carăia se trece usorŭ peria umedă, ea dă dinţilorŭ culóra albă cautată, fără a altéra nicĭ uă dată emaliulŭ lorŭ.

Elixirulu odontalgicu de Pelletier fortifica gingiele, parfumă gura şi scóte mirosulŭ lăsatŭ de ţigărĭ. Este destulŭ a se vărsa căte-va picături intr'unŭ pacharu cu apă pentru a da unŭ parfumŭ suave.

Aceste doue dentifricie previnŭ numeróse durerĭ de dinţĭ. Numele şi positiunea sciinţifică a inventatorelui loru suntŭ uă garantiă de perfectiunea lorŭ.

Uă instructiune detaliată insoţesce fie-care din productele aci susŭ indicate.

DEPOSIT IN BUCURESCI *la d-nii Appel şi C-nia. Rissdöfer, Schmettau, farmacistulŭ Curţii; éră in Ploieşti la d-nii Rudolf Schmettea (la Michaiŭ Bravulŭ).*

Vinurĭ vechĭ albe de vêndare la D-nu Urlăţianu Calea Moşilorŭ, No. 132

Girante responsabile, Dumitru Hristea. Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

MARȚI, 2 SEPTEMBRE 1875 — Unu numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1027

ABONAMENTE

	La Orașŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru trei luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoțitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-cărei lunĭ.

Epistolele nefrancate se refusă și articolĭi nepublicaț se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiunĭ și reclame, Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
» »	II	2 lei
» »	I	3 lei

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ și reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la Domnu Philipp Lŏb, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, se adresa la Typ. Națională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românulŭĭ*)

Belgrad, 10 Septembre, 11 ore 30 minute diminéța. — Dupe informațiunile sosite aci până aĕĭ de la Krakujewats, discursulŭ rositŭ erĭ de principe la deschiderea Skupcineĭ menționézŭ maĭ întâiŭ de gravele evenimente din Bosnia și Herzegovina, esprimându simpatiĭ pentru aceste provinciĭ. (Unele din pasagiele relative la aceste evenimente aŭ fostŭ ascultate c'o solemnă tăcere).

Discursulŭ menționézŭ în urmă despre maĭ multe proiecte de legĭ privitóre la afacerile interióre, anunciă logodna principeluĭ (primită cu aclamațiunĭ), și termină ḑicêndŭ că principele comptédă pe sprijinulŭ națiuneĭ, maĭ cu sémă în gravele momente actuale, țindŭ sémă că națiunea sêrbă a datŭ în totŭ-dé-una ajutorulŭ sĕŭ în asemenĭ circumstanțe. (Strigăte intusiaste: Toțĭ voimŭ acésta.)

Constantinopole, 10 Septembre. — O telegramă a valiuluĭ Bosnieĭ, espediată din Mostar, cu data de 7 Septembre, anunciă: Hussein-pașa și Nedib plecându de la Stolats aŭ sositŭ la Trebinje și Bilek, fără sĕ aibă vr'o luptă cu insurginții, carĭ aŭ fugitŭ pe căiele Trebinjeĭ, Ragusei și Bilek.

Trebinje, 10 Septembre. — Comunicațiunile s'aŭ restabilitŭ de insurginți. Trupele din Trebinje și Bilek primescŭ aprovisionărĭ din Ragusa. Generariĭ 1) aŭ primitŭ ordinŭ se restabiléscă și dênșiĭ comunicațiunile între Gatchya și Bilek.

BUCURESCI, 1 SEPTEMBRE

E destulŭ cine-va sĕ aibă celŭ maĭ micŭ sîmțŭ de dreptate și umanitate, ca sĕ védă starea de miseriă și de persecutărĭ în care se află poporulŭ românŭ, maĭ cu sémă celŭ de la țéră, subtŭ actualuluĭ regimŭ alŭ corupțiuniĭ și alŭ streinismuluĭ.

Din tóte părțile se ridicŭ reclame către guvernŭ contra abusurilorŭ, nedreptățilorŭ și persecuțiunilorŭ ce se facŭ de agințiĭ administrațiuniĭ. Guvernulŭ însĕ, în locŭ se ia mĕsurĭ a îndrepta rĕulŭ, pare că într'adinsŭ îlŭ face sĕ créscă. Voesce negreșitŭ se pedepséscă pe acésta glótă de ómenĭ, carĭ producŭ bogățiele țĕreĭ, carĭ daŭ sângele lorŭ pentru apĕrarea naționalităței și a religiuniĭ părințilorŭ noștriĭ, dérŭ carĭ aŭ nenorocirea sĕ se fi născutŭ aicĭ și sĕ pórte numele de românĭ.

Amŭ avutŭ ocasiune sĕ mergŭ prin districte, și chiar prin sate, și amŭ vĕḑutŭ că ómenĭ ordineĭ de la putere, în locŭ sĕ iea óre-carĭ mĕrurĭ ca sĕ maĭ îngădue pe sărmaniĭ țĕranĭ cu plata dărilorŭ în facia lipseĭ complecte, în facia timpuluĭ în care n'a pututŭ încă strânge tóte bucatele dupe câmpŭ, din contra aŭ datŭ ordine severe, ilegale și chiara barbare, aginților de prin districte sĕ se serve de miḑilóce de carĭ nu s'aŭ servitŭ nicĭ însăși pașiĭ din Herzegovina înainte de începerea rescóleĭ.

Astŭ-felŭ în Districtulŭ Teleormanŭ — și ceia ce este într'unŭ districtŭ nu póte se nu fie și în cele l'alte;— în acestŭ districtŭ, care nu produce de câtŭ cereale, administrațiunea a datŭ ordine ca nicĭ unŭ țĕranŭ sĕ nu póta încărca producte și se le ducă în portŭ, fără ca sĕ fi presentatŭ biletulŭ de plata dărilorŭ către statŭ, către județŭ și către comună.

Orĭ cine vede că acéstă dispositiune nu numaĭ că nu este dréptă, dérŭ nu este nicĭ logică. Inteligința ómenilorŭ de la putere a fostŭ atâtŭ de mărginită, în câtŭ se nu pótă vedea că, décă țĕranulŭ nu'șĭ vinde productele, nu are cu ce plăti dările, și trebue prin urmare a merge întêiŭ cu munca sea în portŭ, a o vinde și apoĭ a'șĭ regula socotelile cu D. Perceptorŭ!

Nu este însĕ în natura acestorŭ ómenĭ de a judica bine și în folosulŭ poporuluĭ. Eĭ aŭ o cale trasă maĭ dinainte. Ingreuiarea sórteĭ celuĭ săracŭ este misiunea lorŭ. Pentru acestŭ cuvêntŭ, eĭ întrebuințédă tóte miḑilócele spre a ruina pe țĕranŭ și a'lŭ aduce în stare de ilotŭ.

Dispositiunea de maĭ susŭ are încă incovenientulŭ că face pe bietulŭ țĕranŭ a'șĭ vinde productele cu nisce prețurĭ maĭ multŭ de câtŭ miserabile. Uniĭ cauta sĕ'șĭ vêndă productele pe locŭ, și le dă cu unŭ prețŭ maĭ puținŭ de jumĕtate. Alțiĭ se împrumută cu dobânḑĭ considerabile, ca se plătéscă dările, și apoĭ se ducŭ cu productele în portŭ. Aci însĕ, séŭ din causa esploatăreĭ samsarilorŭ, séŭ din lipsa de prețurĭ, suntŭ siliți sĕ le dea pe nimicu. Amŭ asistatŭ la asemenea vêndărĭ și amŭ vĕḑutŭ grâulŭ de cea maĭ bună calitate, care se vinde de comercianțĭ cu 80 și 90 leĭ nouĭ, țĕraniĭ dându'lŭ cu 130 leĭ vechĭ, adică 48 leĭ nouĭ. Aceste cifre credemŭ că demonstră îndestulŭ unde póte duce pe sârmanulŭ muncitorŭ de la țéră dispositiunile administrațiuniĭ, de a'lŭ sili sĕ plătéscă imediatŭ și cu orĭ-ce prețŭ dările cele grele la carĭ l'aŭ condamnatŭ nisce guverne vitrige și nisce camere servile. Negreșitŭ la complecta și fatala sĕrăciă.

Unŭ guvernŭ cu puțină dorință de binele publicŭ, arŭ fi procedatŭ cu totulŭ altŭ felŭ. Elŭ arŭ fi datŭ ordine ca, până cândŭ nu se vorŭ strânge tóte productele, până nu se va usca porumbulŭ și pune în pătule, până la tómnă în fine, nicĭ unŭ țĕranŭ sĕ nu se esecute cu orĭ ce prețŭ. Astŭ-felŭ arŭ fi datŭ timpŭ populațiuniĭ rurale se aștepte și ea nesce timpurĭ maĭ bune, până prețurile se vorŭ urca, și se vêndă munca sea cu unŭ prețŭ maĭ convenabilŭ din care sĕ'șĭ plătéscă dările cu o parte, érŭ cu alta sĕ'șĭ chrănéscă copiĭ în timpulŭ erneĭ. Guvernulŭ actualŭ n'a voitŭ se urmese astŭ-felŭ, și prin urmare n'a căutatŭ de câtŭ se lovésca în interesele poporuluĭ de la țéră, cum lovesce pe tóte căile în interesulŭ întreguluĭ poporŭ românŭ.

Domnulŭ Cogălniceanu ḑicea o dată că poporulŭ ruralŭ este *temelia caseĭ*. Guvernulŭ actualŭ lovesce deci în acéstă temeliă, ca se véḑă maĭ curândŭ dărămându-se întregulŭ edificiŭ.

Și maĭ ḑice că e patriotŭ!

—

Nu este însĕ numaĭ poporulŭ rural obiectulŭ acestorŭ loviriĭ; suntŭ și toțĭ proprietariĭ séŭ arendașiĭ carĭ aŭ nenorocirea se nu împărtășéscă opiniunile și credințele actualuluĭ regimŭ; carĭ, cu alte cuvinte, nu aŭ dispositiunea a'lŭ susține.

Astŭ-felŭ, pe cândŭ D. Argentoianu, A. Balșŭ, C. Racotă și alțiĭ de felulŭ acestora, se tolerésă nu numaĭ a nu plăti dările dérŭ chiar arenḑile de sute miĭ de leĭ, alțĭ proprietarĭ și arendașĭ independințĭ suntŭ urmăriți pentru amândouĕ și li se secuestréză productele înmiitŭ maĭ multŭ, vĕḑêndule pe prețurile cele maĭ reduse.

In curendŭ vomŭ da nume propriĭ și localitățĭ unde s'aŭ petrecutŭ asemenea fapte necalificabile.

Până atunci prevenimŭ pe guvernŭ că acéstă sistemă nu póte se mérgă multŭ. Subt unŭ regimŭ de egalitate, subt care ne supune legile nóstre, se póte ca toțĭ ceĭ urmăriți și persecutați se ceră maĭ întêiŭ chitanțele favoriților ministerialĭ cu carĭ se probeḑe că aŭ plătitŭ dările, și numaĭ atunci se plătéscă și cestia l'altĭ. In ce positiune va fi pusŭ atunci guvernulŭ?

Sĕ se rîdice în facia sea o resistență generală.

Iĭ va plăcea atunci?

—

Publicămŭ maĭ înainte corespondința din Piatra către ḑiarulŭ *Apĕrătorulŭ legeĭ*, privitóre la descoperirea unuiŭ mare complotŭ comunistŭ, alŭ căruia capŭ administrațiunea credea că este D. I. Brătianu, despre care amŭ vorbitŭ în revista numĕruluĭ trecutŭ.

—

Discursulŭ tronuluĭ, rostitŭ de principele Milan la deschiderea Scupcineĭ, ne arétă că Serbia este gata a intra în luptă câtŭ maĭ neîntârḑiat. De și principele afirmă óre cum că se résămă pe înțelepciunea Sultanuluĭ și a puterilorŭ garante, totușĭ în generalŭ discursulŭ sĕŭ este resbelnicŭ și decisivŭ.

«Națiunea este neliniscită la frontieră și patria în desvoltarea eĭ» precumŭ și «mĕ voiŭ sili pe câtŭ voiŭ putea a crea o stare de lucrurĭ care sĕ aducă pacea în Bosnia și Herzegovina,» suntŭ cuvinte carĭ aŭ într'ânsele unŭ sâmbure de viață și de intenționĭ ascunse.

Acea însĕ ce nu a pututŭ sĕ spue principele oficialŭ, în discursulŭ sĕŭ, se póte vedea din lucrurile carĭ se petrecŭ în Serbia de la unŭ capătŭ la altulŭ.

Maĭ tóte ḑiarele independinte și oficiale, și maĭ tóte corespondințele din Belgrad către foile streine, ne arétă pe Serbia pregătită de a intra în luptă.

O corespondință din Belgrad către *Gazetta d'Augsburg*, de la 1 Septembre, se esprimă astŭ-felŭ:

Evenimentele mergŭ aci cu pașĭ repeḑĭ către desnodămêntŭ, și décă nu suntemŭ înșelațĭ de tóte indiciele, nimicŭ nu va fi în stare sĕ împiedice în curêndŭ poporulŭ serbŭ de a lua parte la resbelŭ. Abia ministerulŭ de acțiune se constituise, și deja maĭ tótă populațiunea civilă din Belgradŭ îĭ oferea o mare manifestațiune cu steagurĭ. Naturalmente, imensulŭ cortegiŭ a mersŭ maĭ întêiŭ înaintea palatuluĭ principiarŭ unde a intonatŭ imnulŭ naționalŭ, și unde demonstrațiunea n'a luatŭ de câtŭ unŭ caracterŭ relativŭ moderatŭ. Inaintea otelelorŭ ministrilorŭ, demonstrațiunea s'a accentuatŭ și a luatŭ proporțiunĭ întinse. Inaintea tutulorŭ caselorŭ se auḑia strigăte de: «voimŭ resbelulŭ cu Turciĭ! conduceți-ne la resbelŭ!» Domnulŭ Gronisch, noulŭ ministru de interne, a rĕspunsŭ mulțimeĭ: «Fraților, noĭ ne înțelegemŭ! Eŭ nu potŭ a vĕ ḑice maĭ multŭ, dérŭ sĕ sciți că noĭ ne înțelegemŭ.»

D. Ristitch, ministrulŭ afacerilorŭ străine, n'a părăsitŭ rolulŭ sĕŭ de diplomatŭ; elŭ a respunsŭ: «Fraților, lăsați la înțelepciuna principeluĭ, grațiosulŭ nostru suveranŭ, grija de a resolva cestiunea resbeluluĭ sĕŭ a păciĭ».

Din tóte părțile se telegrafiéză Skupcineĭ:

1) Credemŭ că e vorba de generariĭ austriacĭ.

www.dacoromanica.ro

«Votaţi resbelulŭ; nu voimŭ de câtŭ resbelulŭ!»

In astŭ-felŭ de condiţiuni nu putemŭ a ne îndoi de deschiderea în curêndŭ a ostilităţilorŭ.

Cele-l'alte corespondinţe, precumŭ şi nenumêratele articole din ţiariele sêrbe, ne daŭ diferite scirĭ de felulŭ acesta.

Intre aceste articole este maĭ cu sémă unulŭ în *Vidovdan*, ţiarŭ oficiosŭ, care desvelesce óre cum intenţiu-nile resbelnice ale guvernuluĭ serbŭ.

Din tóte acestea se vede că situaţiunea în Orientŭ se agravéză.

Décă într'adevêrŭ Serbia şi Muntenegrulŭ vorŭ intra în luptă, resbelulŭ se póte generalisa şi se póte complica.

In facia acesteĭ complicaţiunĭ, ce vomŭ face noĭ? Aflămŭ că D. Generalŭ cu «arderea cartuşelorŭ», ar fi ordonatŭ o concentrare de 30,000 ómenĭ pe marginea Sabaruluĭ! Atâta tot. Ce destinaţiune însĕ va avea acele trupe, ce atitudine va ţine guvernulŭ faciă cu nouele complicărĭ, nu se sciă nimicŭ.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Se scrie din Pesta, 28 Augustŭ, câtre *Gazetta de Augsburg*, următórea scire:

«Este fórte esactŭ că în timpulŭ sesiuneĭ legislative, cabinetulŭ Wenckheim-Tisza va dispune de o majoritate maĭ imposantă de câtŭ tóte cabinetele precedenţi, şi că, afară de cestiunea financiară (*causa causarum*), totulŭ merge bine în Ungaria. Dérŭ, fără a considera chiarŭ că fusiunea între partidulŭ Deak şi Stânga e departe de a fi completă, căci lupta a fostŭ înverşunată între aceste douĕ partide în ultimile alegerĭ, multe lucrurĭ maĭ suntŭ de făcutŭ în Ungaria.

«Dupĕ cum se scie, Româniĭ din Transilvania, adică maĭ mulţĭ de 1,500,000 de indivizĭ, determinasĕra a ţine faţă cu alegerile acestea pasivitatea cea maĭ completă. Guvernulŭ scia, într'adevêrŭ, că o mică parte de alegĕtorĭ va merge la votŭ, *dérŭ nu scia că prin abţinerea Românilorŭ transilvănenĭ, scrutinulŭ va da nesce resultate aşa de ridicule.* Astŭ-felŭ, într'unŭ districtŭ nu s'a pututŭ găsi de câtŭ unu alegĕtorŭ. Biroulŭ electoralŭ se decise în fine a aştepta ca guvernulŭ sĕ trimĕţă douĭ, treĭ alegĕtorĭ carĭ de «*bunŭ voe*» sĕ dea votulŭ lorŭ pentru vr'unŭ grafŭ unguescŭ, care sĕ mérgă a representa în Adunare, alesŭ fiindŭ de 3 séŭ 4 alegĕtorĭ, 40 séŭ 50,000 de Românĭ!!

«Guvernulŭ s'a lăudatŭ că a obţinutŭ o victoriă completă în Ungaria meridionale asupra naţionalităţilorŭ. E curiosŭ de a se cunósce mijlócele prin carĭ victoria a fostŭ obţinută. D-nulŭ Miletică, capulŭ Serbilorŭ, fusese învinsŭ în vechiulŭ sĕŭ districtŭ.

«Guvernulŭ voia sĕ opréscă cu orĭ-ce chipŭ numirea sea de deputatŭ. D-nu Miletici face pe unŭ bĕtrânŭ deputatŭ serbŭ sĕ'ĭ cedeţe luĭ loculŭ, ca sĕ'şĭ puie candidatura într'unŭ districtŭ din Confinele militare. Guvernulŭ fu învinsŭ în tóte încercările séle, cu tóte ridiculile mijlóce ce întrebuinţase. Unŭ jude de pace merse până acolo *în câtŭ închise pe tóte soţiile alegĕtorilorŭ* — sub comica prevenţiune că luaseră parte la o agitaţiune ce fusese numaĭ în fecunda imaginaţiune a D-luĭ jude, — numaĭ ca bărbaţiĭ sĕ nu vie la votŭ în timpulŭ cuvenitŭ. De acea nu trebue sĕ ne mirămŭ décă chiarŭ turburărĭ s'arŭ fi născutŭ, ţcausate de aceste procedărĭ turcescĭ şi barbare.

«In districtulŭ electoralŭ Kulpin, din comitatulŭ Bacs, populatŭ de Serbĭ şi Slovacĭ, s'a întrebuinţatŭ miţlóce analóge pentru a se împedica numirea unuĭ Serbŭ a căruia candidatură fusese aclamată de ambele naţionalităţĭ. Acéstă înţelegere fuse cântată susŭ şi tare de foiele slave, carĭ vĕţură cu bucuriă că Slovacĭ şi Serbiĭ, totŭ dé-una divisaţi prin intrigele şi baniĭ aristocraţilorŭ maghiarĭ şi creaturilorŭ lorŭ, s'aŭ unitŭ şi aŭ alesŭ pe D-nulŭ Modrony, unŭ avocatŭ din Presburg, oratorŭ fórte distinsŭ.

«Alegerea acésta irită pe guvernŭ, care'ĭ opuse pe unŭ sêrbŭ influentŭ în ţéra luĭ, pentru ca sĕ diviseţe cele douĕ naţionalităţĭ. Pentru că maĭ era unŭ alŭ treilea candidatŭ, (maghiarŭ), D-lŭ Modrony remase cu 17 voturĭ maĭ josŭ de câtŭ majoritatea absolută la primulŭ turŭ alŭ scrutinuluĭ. Balotagiulŭ se fixă pentru ambiĭ candidaţĭ la 2 Septembriŭ.

«In acestŭ intervalŭ, ne maĭ considerându-se legea cea rigurósă relativă la corupţiunile electoralĭ, agenţiĭ gnvernuluĭ judecătoriĭ, portăreiĭ chiar mergeaŭ din satŭ în satŭ pentru a agita spiritele contra candidatuluĭ liberalŭ şi a recomanda pe Sêrbulŭ guvernamentalŭ».

Se scriă de la fruntaria Serbieĭ, câtre *Gazetta de Augsburg*, nesce noutăţĭ carĭ ne face sĕ afirmămŭ maĭ multŭ de câtŭ totŭ-dé-una că miţlócele pe carĭ Turcia le întrebuinţédă pentru a calma desperarea nenorociţilorŭ locuitorĭ, suntŭ departe de a împlini condiţiunile acelora, carĭ potŭ face ca unŭ porŭ, câtŭ de înverşiunatŭ fiă elŭ contra unuĭ opresorŭ, de odată sĕ se liniştéscă, asceptându a se împlini promisiunile făcute de ceĭ în dreptŭ. Turcia, nu e vorba, aţĭ nicĭ dreptŭ nu maĭ are în facia herzegovinenilorŭ şi bosniacilor a ţice: voiŭ face cutare seŭ cutare reformă ce va transforma cruda viaţă a insurgentuluĭ, séŭ maĭ bine a *raieleĭ* în favorulŭ asteĭ fiinţe care, dupĕ cum ţicea manifestulŭ «de îndată ce vede lumina este destinatŭ torturelorŭ». Astă-ţĭ promisiunile Turcieĭ faciă cu insurgenţiĭ suntŭ întocmaĭ ca acelea pe carĭ le face orĭ-cine ca sĕ scape de vr'unŭ importunŭ, asceptându ca sĕ'lŭ frece pe urmă cândŭ puterea va cădea érŭ în mâinele lorŭ. Aŭ precedenţĭ dupe care sĕ judece, Herzegovinenĭ şi popórele revoltate. Tóte provinciele Turcieĭ, — şi esemplulŭ celŭ maĭ frapantŭ e Creta, — dupĕ ce s'aŭ revoltatŭ, aŭ primitŭ astŭ-felŭ de promisiunĭ carĭ, venindŭ numaĭ din ardintea imaginaţiune a vr'unuĭ mare vizirŭ, s'a dusŭ ca tóte lucrurile carĭ aŭ acéstă sorginţă. Şi ce a rĕmasŭ? Éraşĭ oribila stare de maĭ înainte. Turcia se pare că este, după câte vedemŭ, o energică partisană a principiuluĭ diplomaticŭ de *statu quo*. Da: acésta póte sĕ fiă. Insĕ cândŭ acestŭ *statu quo* numaĭ póte fi suferibil pentru popórele ce 'lŭ suportă? Atunciĭ negreşitŭ sĕ nasce o revoluţiune ca acea a Creteĭ din 1868, ca a Herzegovineĭ din timpulŭ de faciă şi Turcia vine cu promisiunile.

Herzegovinenilŭ nu le vorŭ maĭ crede. Nicĭ chiarŭ presenţa consulilorŭ la Mostarŭ nu'ĭ încuragiă a veni sĕ trateze.

Până când Pórta nu va face reforme radicalĭ în partea acésta a peninsuluĭ Balkanice, revoluţiunea nu va înceta. Turciĭ vorŭ avea repause timporalĭ; însĕ nicĭ odată o linisce completă; din cândŭ în cândŭ revolte parţiale, carĭ, la fie-care momentŭ, vorŭ ameninţa a deveni generalĭ Asta va fi starea Turcieĭ, déca reformele — unele din ele — cerute de insurgenţĭ, nu se vorŭ acorda de Pórtă.

Étă scirile *Gazetteĭ de Augsburg*:

Insurecţiunea în Bosnia a isbucnitŭ pe diferite punte. Insurgenţiĭ din tóte satele se retragŭ în munţĭ; acolo se fortifică, şi în intervale fórte scurte eĭ daŭ năvală asupra Turcilorŭ carĭ maĭ totŭ-dé-una sunt învinşĭ. Capul redifilor turcescĭ, Capitanovicĭ e spaima femeilorŭ şi bĕtrânilorŭ din ţinuturile coprinse între Bosnia şi Verbass Acestŭ ómŭ e bogatŭ. Unŭ fanatismŭ orbŭ îlŭ conduce în tóte acţiunile séle; sacrifică o colosală avere pentru a cumpăra arme şi muniţiunĭ pentru ca sĕ se servéscă cu ele contra unorŭ creştinĭ, carĭ, din nefericirea lorŭ, suntŭ întâlniţĭ pe drumŭ nearmaţĭ séŭ suntŭ în castrele luĭ prisonieri de bună voiă. Pe toţi'ĭ omóră fără cea maĭ mică distincţiune. Tunurĭ n'aŭ armatele turce, pentru că vechiele piese de artileriă aŭ fostŭ trimise înainte de a se începe revoluţiune în Widin pentru a se turna din noŭ şi a se face tunurĭ încărcându-se pe la culasă.

Din Begradŭ se telegrafiadă către *Obzor* că în Balkan, în districtulŭ Nisch (Bulgaria), puternicĭ bande de insurgenţĭ s'aŭ arĕtatŭ conduşĭ de unŭ ţapŭ, care s'a distinsŭ fórte în revoluţiunea din 1867, anume Iliă. Turciĭ din tóte satele suntŭ în arme.

Se scrie din Ragusa, către *Tages Presse* din Viena, următórele amănunte biografice asupra luĭ Liubibratişĭ, celŭ maĭ faimosŭ şefŭ alŭ insurecţiuneĭ din Herzegovina:

«Liubibratişĭ a fostŭ până la 1850 baiatŭ de prăvăliă; maĭ târţiu, elŭ fu calfă într'o mică cârciuma. In cea din urmă insurecţiune a Herzegovineĭ a fostŭ lângă Luka Tucalovicĭ ca secretarŭ, apoĭ ca locotenentŭ. De atuncĭ Liubibratişĭ a statŭ cândŭ în Serbia, cândŭ în Croaţia, cândŭ în Rusia, până în celŭ din urmă timpŭ cândŭ a luatŭ direcţiunea mişcăreĭ ce preparase de multŭ.»

Corespondenţa „Apĕrătoruluĭ Legeĭ".

Viişóra 18 Augustŭ, 1875.

Domnule Redactor!

Mulţĭ ispravnicĭ are Măria sa Voda. Dar ispravnicŭ vrednicŭ ca acelŭ din ţinutulŭ Neamţuluĭ nicĭ n'aŭ maĭ avutŭ, nicĭ n'a maĭ avea. E odată omŭ alŭ trebeĭ. Cu dênsulŭ nu 'ĭ de şagă. Cândŭ bate din picior, tótă suflarea tremură, căci pe lângă ispravnicŭ e şi polcovnicŭ: are cum s'arŭ ţice, douĕ săbiĭ, ca reposatulŭ Crupenschi, ispravniculŭ de Vasluĭ, din vremea luĭ Sturza Vodă,— una de ispravnicŭ şi alta de polcovnicŭ, una o póte purta la drépta şi alta la stânga. Ş'apoĭ maĭ scie sĕ înjure şi pe muschicesce, căci ţice că a fostŭ în slujbă şi la muscalĭ. De aceea opositia nicĭ crâcnesce.

Ca sĕ vĕ faceţĭ o ideiă cum ispravniculŭ nostru apĕră pe M. S. de revoluţiĭ şi alte isnóve de care se apucă demagogiĭ ceĭ de oposanţĭ, vĕ voiŭ povesti unŭ faptŭ care amŭ auditŭ că s'a întêmplatŭ maĭ dăunăţi în târgulŭ Neamţuluĭ.

Trebue maĭ întâiŭ sĕ ştiţĭ că şi târgulŭ Neamţuluĭ îşĭ are autorităţile séle politico-administrative. Şi acolo este unŭ privighetorŭ, séŭ cum se ţice astăţĭ unŭ subprefectŭ, omŭ cu ifosŭ, trăgêndŭ şi elŭ a protipendadă, boer într'unŭ cuvênt, boerŭ de *classa ântâiŭ* în oraşŭ, maĭ alesŭ cândŭ nu suntŭ pe acolo alţiĭ maĭ mariĭ de câtŭ Dómnia sea. Maĭ este apoĭ şi unŭ poliţmaistru, care stă cu şapca de uniformă în mână dinaintea privighetorului, darŭ care ţine şi elŭ în picióre pe bieţiĭ negustoraşĭ şi pe subordinaţiĭ sĕĭ. Aceştia în sfârşitŭ suntŭ puterea târguluĭ; aceştia apĕră dinastia.

Intr'o diminĕţă aceste autorităţĭ eraŭ puternicŭ mişcate. Şi privighetorulŭ şi poliţmaistrulŭ nu'şĭ aflaŭ locŭ. Eĭ făcĕŭ sĕ se stime cu tărie straşnica lorŭ autoritate. Causa acesteĭ emoţiunĭ neauţite era o depeşă venită de la Peatră, de la prefectură, de la acela care ţine în mânele séle şi pâinea şi cuţitulŭ.

Eŭ însumĭ nu amŭ vĕţutŭ acea grozavă depeşe. Dupe unĭĭ se spune însĕ că cuprinsulŭ eĭ arŭ fi fostŭ c'amŭ acesta:

«Voiŭ da eŭ vouĕ procleţilorŭ. Brătianu a venitŭ la Neamţu şi voĭ nu sciţĭ nimicŭ... (urméză o 'njurătură muschicéscă.) Brătianu pregătesce acolo o revoluţie, şi voĭ staţĭ nemişcaţi... (altă 'njurătură). Voiŭ arĕta eŭ... etc. etc. etc.»

Inţelegeţĭ, Domnule redactorŭ, efectulŭ ce a trebuitŭ sĕ facă o aseminea telegramă în inimele unorŭ aşia de credincioşĭ apĕrătorĭ aĭ stăpânireĭ.

Unde e Brătianu?... Striga sub-prefectulŭ către poliţmaistru.

Unde e Brătianu?... striga poliţmaistrulŭ către maĭ miciĭ luĭ.

Unde e Brătianu? — Unde e Brătianu? —Pe cine o fi voindŭ elŭ sĕ rescóle? — Revoţluia era gata; prefectulŭ o spune, şi niminea nu scie nimicŭ.

Cu toţiĭ se punŭ decĭ sĕ caute. Cutreră uliţele, întrébă prin case... Cândŭ de odată, din fericire, unŭ bravŭ şi deşteptŭ agentŭ alŭ poliţieĭ descopere în sfârşitŭ pe cutezătorulŭ rĕsvrătitorŭ.

Trecêndŭ pe una din uliţĭ acestŭ norocosŭ omŭ de poliţie, găsesce doĭ indivizĭ necunoscuţĭ, carĭ se suiaŭ în grabă într'o trăsură, carĭ vorbiaŭ într'o limbă străină, şi dintre carĭ unulŭ — elŭ vĕţuse bine acestŭ semnŭ caracteristicŭ şi neîndoelnicŭ — acelŭ unulŭ avea barbă! Nu maĭ era de statŭ la vorbă. Omulŭ cu barbă era Brătianu, care se ducea la fabrica de postavŭ de lângă târgŭ ca se rescóle lucrătoriĭ.

In asemenea împrejurări grave, numaĭ mĕsurĭ energice, repeţĭ şi prudente totŭ de odată, puteaŭ sĕ salveze tronulŭ şi guvernulŭ. Trebue sĕ mărturisimŭ, în tótă umilinţa, că representanţiĭ guvernuluĭ din târgulŭ Némţuluĭ s'aŭ arĕtatŭ pentru astă dată la înălţimea misiuneĭ lorŭ.

Tótă puterea de care puteaŭ dispune fu pusă în picióre. Porumburile din pregiurulŭ fabriceĭ fură împănate cu ómenĭ armaţĭ. Agenţiĭ deghisaţĭ împinseră arzătorulŭ lorŭ zelŭ până a pătrunde chiarŭ în

www.dacoromanica.ro

lăuntrulŭ fabriceĭ. Aicĭ caută, cercetédă, iscodescŭ: unde e omulŭ cu barbă, ce face în fabrică resvrătitorulŭ bărbosŭ?

In sfîrşitŭ, după multă trudă şi necadŭ, eĭ daŭ peste omulŭ cu barbă. Elŭ era unŭ noŭ impiegatŭ adusŭ de curêndŏ de noulŭ proprietarŭ alŭ fabriceĭ, şi, după câtŭ ni se spune, era şi prusianŭ de némulŭ luĭ.

Primiţĭ etc. *Sava Hărgău*

INFORMAŢIUNILE NÓSTRE

Curtea de Casaţiune a respinsŭ recursulŭ D-luĭ procurore generalŭ Iorgulescu, în privinţa achitărieĭ D-luĭ Al. A Macedonski, precum şi noulŭ motivŭ invocatŭ de parchetulŭ aceleĭ înalte curţĭ.

Mâine, 2 Septembe, va fi, la tribunaiulŭ civilŭ Ilfovŭ, procesulŭ pentru convenţiunea scandalósă şi imorală încheiată între tipografiĭ Thiell şi Weise cu guvernulŭ Lascar Catargiu, relativŭ la publicaţiunea ziaruluĭ guvernamentalŭ *Patria*.

Procesulŭ va fi interesantŭ şi fórte importantŭatâtŭ, pentru natura câtŭ şi pentru subiectulŭ luĭ, căcĭ va desveli până unde merge moralitatea regimuluĭ actualŭ.

Petiţiunea locuitorilorŭ din Câmpina.

Étă petiţiunea adresată D-luĭ ministru alŭ lucrărilorŭ publice de către locuitoriĭ din Câmpina, şi de care amŭ vorbitŭ în unulŭ din numerile nóstre trecute:

Domnule ministre,

Subsemnaţiĭ locuitoriĭ aĭ târguluĭ Câmpina, din plaiulŭ Prahova, judeciulŭ Prahova, aducemŭ respectuosŭ la cunoscinţa domnieĭ-vóstre o mare nedreptate, o mare năpăstuire, fórte păgubitóre, ce voescŭ sĕ ne facâ concesionariĭ căieĭ ferate Ploescĭ-Predélŭ.

Sciţĭ, d-le ministre, că după proiectulŭ cu care s'a datŭ concesiunea acestuĭ drumŭ, linia trebue se trécă, venindŭ despre Ploescĭ spre noĭ, pe din josŭ de Băneştĭ p'unŭ podŭ peste Doftana de 250 metri, pe marginea de apusŭ a Câmpineĭ, unde, făcêndŭ o gară dé clasa II, precum se prevede în caietulŭ de însărcinărĭ, apoĭ străbate înainte, între cótele cu numerile 36 şi 37, printr'unŭ tunelŭ în lungime de 230 metrĭ, şi maĭ mergêndŭ înainte totŭ pe laturea de apusŭ a Câmpineĭ, trece rîulŭ Prahova peste unŭ podŭ de 200 metri pe din josŭ de Bréza către fruntariă.

Concesionariĭ consiliaţĭ numaĭ de propriulŭ lorŭ interesŭ, fără a ţine sémă de nicĭ o altă consideraţiune de interesŭ alŭ localităţilorŭ, voescŭ sĕ tragă o altă linia, ca sĕ înlăture o mare parte din lucrările de artă, şi'a nume tunelulŭ în distanţă de 230 metri, şi podulŭ de peste Prahova în distanţă de 200 metrĭ, linia care lasă târgulŭ Câmpina isolatŭ, la o dinstanţă însemnată şi separatŭ de traseŭ prin rîulŭ Prahova. Eĭ voescŭ sĕ tragă linia prin următórele puncte: de la Ploiescĭ venindŭ spre târgulŭ Câmpina se cobóră pe din josulŭ comuneĭ Cocorăscĭĭ Capreĭ, trece Prahova, unită cu Doftana în dreptulŭ Comuneĭ Bobolia, şi d'aci îndreptându-se înainte se duce dreptŭ la Poiana, dincolo de rîulŭ Prahova, unde vorŭ sĕ facă gară, ocolindŭ astŭ-felŭ Câmpina.

Domnule ministre! Pe lângă cele-l'alte folóse ce póte trage ţéra din linia Ploescĭ-Predealŭ, este maĭ alesŭ desvoltarea localităţilorŭ pe unde arŭ trece ziса liniă, cum de esemplu târgulŭ Câmpina, celŭ maĭ însemnatŭ şi celŭ maĭ desvoltatŭ prin comerciulŭ sĕŭ, de câtŭ tóte cele-l'alte punte din judeţulŭ Prahova. Déca şi acestŭ interesŭ va fi neţinutŭ în sémă, şi nu se vorŭ lua în consideraţiune de câtŭ interesele concesionarilorŭ atuncĭ linia Ploieştĭ-Predealŭ, departe de a ne aduce vre unŭ folosŭ, va avea ca resultatŭ neînlăturabilŭ pustiirea tutulorŭ micelorŭ centrurĭ, ca Câmpina.

Aflându-se în facia intereselorŭ acestorŭ poporaţiunĭ, carĭ contribuescŭ cu munca şi sudórea lorŭ la orĭ-ce asemenea lucrărĭ, şi în facia intereselorŭ concesionarilorŭ, carĭ suntŭ compensaţĭ îndestulŭ prin frumosulŭ preţŭ cu care aŭ obţinutŭ concesiunea, şi în care preţŭ negreşitŭ că s'aŭ prevĕdutŭ tóte dificultăţile, tóte lucrările de artă, căcĭ numaĭ astŭ-felŭ, precumŭ s'a susţinutŭ şi în camere, s'a pututŭ da concesiunea pe preţulŭ oferitŭ, guvernulŭ, ca unŭ părinte alŭ ţĕreĭ, e datorŭ sĕ apere pe cele d'âintêiŭ spre a nu fi înecate de cele din urmă. Guvernulŭ actualŭ are aĕi înaintea sea şi esperienţa făcută cu cele-l'alte concesiunĭ de căĭ ferate, ale cărorŭ linĭ asemenea aŭ căutatŭ sĕ ocoléscă multe centrurĭ comerciale, maĭ multe târgurĭ şi oraşe, séŭ sĕ se depărteze de ele, pentru a scuti lucrărĭ de artă, şi astĕĭ se resimtŭ tóte relele provenite din acéstă toleranţă de bunŭ placŭ, contrariă şi comerciuluĭ şi intereselorŭ ţĕreĭ.

Abaterile linieĭ Ploescĭ-Predélŭ prin punctele pe unde voiescŭ concesionariĭ s'o tragă acum are, pe lângă isbirea intereselorŭ târguluĭ Câmpina, şi'unŭ altŭ mare desavantagiŭ pentru Statŭ şi pentru comerciulŭ săreĭ în genere. Ea trăgêndu-se maĭ la vale, ca sĕ trécă numaĭ o dată apa în dreptulŭ comuneĭ Bobolia, unde Doftana este unită cu Prahova, lungeşte cu multŭ ramura proiectată la salinele Doftana, căcĭ în locŭ d'a se lega acéstă ramura la Băneştĭ, ea va trebui sĕ se lege tocmaĭ la Cocorescĭĭ Capreĭ, prin urmare o cheltuiélă maĭ mare în construcţiune şi o urcare în costulŭ transporturuluĭ săreĭ, potrivitŭ cu distanţa adăugită.

Acestea aduse la cunoştinţa d-vóstră, vĕ rugămŭ respectuosŭ, d-le ministre, ca sĕ bine-voiţĭ a le lua în d'aprópe consideraţiune şi'a face sĕ se esecute proiectulŭ primitivŭ, în temeiulŭ căruia s'a concesionatŭ linia, déca guvernulŭ ţine, cum credemŭ, sĕ nu se ruineze o întrégă poporaţiune activă, care prin anĭ îndelungaţĭ de muncă a pututŭ forma acestŭ micŭ puntŭ de comerciŭ.

St. Miculescu, Gh. Dobrogénu, C. Asanopolu, C. I. Fotescu, C. Ştefănescu, I. Ionescu, A. Gheorghiu, Mih. A. Gheorgiu, Spirea Popp, I. R. Breţénu, N. Angelescu, N. Dumitrescu, C. Teodorescu, M. Călinescu, G. G. Ionescu, N. Poliţoĭ, G. Ghenădescu, N. Marin, I. Moisescu, D. Plopénu, C. Ghenoiu, D. Voiculescu, I. Gontia, I. State, Al. N. Cojocaru, [illegible]. Dimitrescu, Q. Ionescu, I. Ionescu, N. Vlădescu, A. V. Antonescu, E. Căplescu, A. Dumitrănescu, G. Masimŭ, Niţă Ionid, A. Carcalechi, M. Mandragiu, D. Masimŭ C. Nicolaŭ, Al. G. Fotescu.

DIVERSE

Tipŭ de surugiŭ. Surugiulŭ mâna o diligenţă. Dealulŭ era mare, noroiulŭ uscatŭ şi făcutŭ gloduri; în fine, bieţiĭ caĭ abia maĭ puteaŭ sĕ suiă. Surugiulŭ se dedese josŭ de pe capră şi mâna de lângă rótă.

Din câudŭ în câudŭ elŭ deschidea uşa şi o închidea cu sgomotŭ. Şi aşea din 10 în 10 minute acelaşŭ phenomenŭ se opera.

— Ce vreĭ de totŭ deschiĕi uşa, întrebă unŭ călătorŭ?

— Pentru caĭ, rĕspunde surugiulŭ.

— Cum?

— De câte orĭ deschiĕŭ uşa, *eĭ creĕŭ că se dă cine va josŭ... Sĕrmaniĭ astŭ le face plăcere!*

* * *

O nouă invenţiune. Unŭ farmacist a descoperitŭ unŭ mijlocŭ escelinte pentru a stinge îndată petroleulŭ înflăcăratŭ: n'aĭ de câtŭ s'aruncĭ în flacărĭ o mică cantitate de chloroformŭ şi petroleulŭ pe dată se stinge.

Décă acestŭ mijlocŭ este eficace, cum totulŭ ne face sĕ credem, intrepositoriĭ acestuĭ periculosŭ liquidŭ şi căpitaniĭ navelorŭ carĭ'lŭ transportă nu vorŭ neglige de a vea o sticlă de chloroformŭ. Numaĭ décă li s'arŭ da autorisaţiune a cumpăra chloroformŭ.

* * *

Unŭ adevératŭ americanŭ. Maĭ ĕilele trecute, unŭ june americanŭ William C... se prinsese că va face în treĭ-spre-ĕece-ore de douĕ orĭ turulŭ fortificaţiunilor Parisuluĭ. Prinsórea era de douĕ miĭ de francĭ.

Prin urmare, la 1 Septembriu (s. n.), la patru ore de diminéţă, o trăsură conducea la pórta Bas-Meudon treĭ tinerĭ, pe americanulŭ în cestiune şi pe douĭ amicĭ aĭ sĕĭ, însărcinaţĭ a'lŭ urma în trăsură. Americanulŭ descinse şi începu sĕ mérgă c'unŭ pasŭ acceleratŭ. Birjarulŭ pune calulŭ în trapŭ şi'lŭ urmĕdă. Mergŭ, mergŭ, unĭĭ pe josŭ, alţiĭ pe susŭ, o oră, douĕ treĭ... patru...

Dérŭ atuncĭ unulŭ din grupă ceru graţiă... numaĭ putea sĕ mérgă şi acesta fu... caluluĭ. Schimbară déră trăsura.

Americanulŭ mergea mereŭ şi cu putere!

Primulŭ turŭ împrejurulŭ Parisuluĭ fusese făcută în 5 ore 40 minute, şi alŭ doilea era sĕ fiă făcutŭ totŭ aşea, décă alŭ doilea calŭ nu făcea ca celŭ d'âintâiŭ, sĕ stea în locŭ.

Americanulŭ mergea, mergea mereŭ!

Martorilorŭ din trăsură începu sĕ li se urécă. Declarară prinsórea câştigată de teribilulŭ pietonŭ, care ostenise caiĭ companieĭ de trăsurĭ!!

* * *

Esposiţiune. Esposiţiunile suntŭ la modă de la unŭ timpŭ încóce. Astŭ-felŭ la Paris sĕ facŭ esposiţiunĭ peste esposiţiunĭ.

La 1 Octombriu viitorŭ, se va deschide la Londra, în Alexandre Palace, esposiţiunea trăsurilorŭ şi cailorŭ de birjă

Vorŭ fi distribuite premiĭ: 1°) trăsurilorŭ celorŭ maĭ bine ţinute şi curate, şi cailorŭ celorŭ maĭ ageriĭ; 2°) Birjarilorŭ celorŭ maĭ curatŭ îmbrăcaţĭ, celorŭ maĭ politicoşi şi maĭ onestĭ.

Nu suntŭ bogatŭ, dérŭ aşĭ da cu bucuriă jumĕtate din averea doiciĭ mele pentru a vedea în Bucurescĭ făcându-se o asemenea esposiţiune... Birjĭ curate!!

Birjarĭ politicoşi!! Ce visurĭ ale imaginaţiunĭ!

* * *

Dialogŭ. — Cucóna. — Doică, aĭ pusŭ sĕ se *răcéscă* vinulŭ?

Doică —. Nu, cuconiţă, dérŭ amŭ *recoritŭ* cu elŭ pe unŭ prietenŭ venitŭ din satŭ de la mine. Elŭ l'a bĕutŭ pe totŭ.

* * *

Bietulŭ profesorŭ! D-nu L... pentru a esercita memoria copiilorŭ pe carĭ-ĭ instruia, îĭ punea pe toţĭ sĕ recite în fie-căre diminéţă câte unŭ versetŭ din Sânta-Scriptură.

Unulŭ recită următórele din Evangelia luĭ Matheiŭ.

— *Şi Iuda după ce aruncă arginţi în templu, fugi şi se spundură* (Mateiŭ Cap. XXVII. 5.)

— Bine, copilulŭ meŭ, ĕise profesorulŭ, şi întorcêndu-se către unŭ copilŭ de vr'o cincĭ anĭ îlŭ întrebă:

— Sciĭ şi D-ta ce 'ţĭ amŭ datŭ?

— Da, rĕspunse scolarulŭ, şi recită la rêndulŭ sĕŭ.

— *Dute şi fă şi tu aşa* (Luca. Cap. X. 37.)

Inchipuiţi-vĕ pe bietulŭ profesorŭ căruia 'ĭ ĕicea copilulŭ sĕ se ducă sĕ facă şi elŭ ca Iuda!!

* * *

Ĕeŭ că nu e alŭ meŭ! Dómna intră în cuhniă şi vede că servitórea se perde, se încurcă, se face roşiă. Dómna bănuesce ceva; se duce la o ladă mare şi, deschiĕênd'o, vede că ese de acolo unŭ enormŭ jandarmŭ.

— Mario! sĕ sciĭ că te gonescŭ, strigă Dómna.

— Oh! Dómnă! *Ĕeŭ că nu e alŭ meŭ; l'o fi uitatŭ aceia care a fostŭ înaintea mea!*

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 7 Septembriŭ. *Epoca* anunciă că 1000 carlişti plécă mâine către Cuba, unde se va trimite asemenea, maĭ nainte de 15 Septembriŭ, unŭ regimentŭ de cavaleriă equipată. Inainte de finele luneĭ vorŭ pleca 8000 ómenĭ pentru aceiaşĭ destinaţiune.

Santander, 7 Septembriŭ. Generalulŭ Quesada a transferatŭ cartierulŭ sĕŭ generalŭ de la Victoria la Tafala. Generalulŭ şefŭ va începe operaţiunile împrejurulŭ Esteleĭ.

Madrid, 8 Septembriŭ. Se crede că Saballs a fostŭ obligatŭ sĕ fugă pentru a nu fi ucisŭ de ómeniĭ sĕĭ.

Desertaţiunile continuă printre ceĭ 3000 carlişti din Catalonia, care va fi pacificată înainte de finele luĭ Septembre.

Generalulŭ Jovelar a sositŭ la meĕiulŭ nopţeĭ. Miniştriĭ şi numeroşiĭ sĕĭ amicĭ 'lŭ-a felicitatŭ de victoriele în contra Carliştilorŭ.

Constantinopolŭ, 7 Septembriŭ, séra. O telegramă de la Avli anunţă că unŭ numĕrŭ de insurgenţĭ, carĭ voiaŭ sĕ ocupe posiţiunile de la Gotsko şi Mazaboune, aŭ fostŭ bătuţĭ de douĕ batalióne turce.

Ragusa, 7 Septembriŭ. 200 soldaţĭ turcĭ şi 400 basĭ-busucĭ eşiţĭ din Stolaci pentru a'ncerca sĕ ia Dabra, aŭ fostŭ atacaţĭ de 1500 insurgenţĭ către colóna Ugrissera; Turciĭ aŭ avutŭ 300 morţĭ şi răniţĭ; perderile insurgenţilorŭ suntŭ de 60 ómenĭ.

Viena, 8 Septembriŭ. O luptă crâncenă a avutŭ locŭ alaltă-erĭ lângă Dabra, 3000 nisamĭ, avêndŭ şi o bateriă, aŭ atacatŭ pe insurgenţĭ déră aŭ fostŭ bătuţĭ, causânduli-se perderĭ considerabile.

SPECTACOLE

Grădina Rasca. Domnulŭ Raşca, antreprenorulŭ acesteĭ grădine, anunciă că de aĕĭ Luni, 1 Septembre, va urma regulatŭ *concertŭ-souréa* cu orchestra opereĭ italiane subt direcţia D-luĭ Fr. Schipeck.

Iluminaţiune splendidă.

Preţurile *reduse:* Dumineca, Jouia şi sĕrbătorile 1 leŭ şi 50 banĭ pentru bărbaţĭ, şi 1 leŭ pentru dame. Cele-l'alte ĕile unŭ leŭ pentru toţĭ.

Vulturescu *avocatul Primeĭ Societăţĭ de Credit funciar rural din Bucureşti* anunţă acelorŭ carĭ vorŭ binevoĭ a'l onora cu increderea D-lor că, pe lângă susţinerea proceselor la tóte instanţele judecătoreştĭ din ţĕră, se maĭ însărcinéză şi cu indeplinirea formalităţilor necesarĭĭ pentru aceĭ ce voescŭ sĕ se imprumute de la *Creditulŭ fonciar urban din Bucureştĭ.* — Consultaţiunĭ, diminéţa de la 8 ore pênĕ la ĕece ore şi jumĕtate şi séra de la 6 ore pênĕ la opt ore, *în strada Cometu Nr. 22 la spatele bisericeĭ Sf. Visarion.*

www.dacoromanica.ro

CALAUZA PRACTICA

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Subt acestŭ titlu se vede inseratŭ în „*Telegrafulŭ*“ No. 24 a. c. lunĭ consiliindŭ pe cumpărătorĭ a se adresa numaĭ la treĭ firme din Bucurescĭ, cu alte cuvinte că la alţĭ farmaciştĭ şi Droguiştĭ din Capitală *banuesce a fi falşificate* tindêndŭ a păgubi şi a descredita pe toţĭ depositariĭ medicamentelorŭ francese. Nu negŭ că subscriitoriĭ aceluĭ anunciŭ nu potŭ cumpăra d'a dreptulŭ de la Inventatorĭ, mĕ simtŭ însă datorŭ a nu lăsa publicul indusŭ a fi în eróre, maĭ cu sémă Publicului celŭ din Provincie.

Subscrisulŭ dupe cum este cunoscutŭ amŭ înfiinţatŭ în anulŭ 1873 în Capitală o „*Droguerie engros*“ asortată cu totŭ ce este necesariŭ tuturor farmacielorŭ din Romania în quantităţĭ de totŭ felulŭ de Medicamente îndestulătóre, întreţinêndŭ relaţiunĭ directe cu fie care inventatorŭ de medicamente franceese, astŭ-felŭ încâtŭ furnisezŭ cu puţine escepţiunĭ tuturorŭ farmaciştilorŭ din România, şi declar că acele medicamente ce subsemnatoriĭ aceluĭ anunciŭ voescŭ sĕ şi le monopoliseze, se găsesce atât la toţĭ farmaciştiĭ din Capitală câtŭ şi la toţĭ ceĭ de prin Districte furnisate de mine.

I. OVESSA.

Nous avons l'honneur d'informer un public bien distingué que nous avons établi dès le premier Mai au coin de l'avenue de Kerepes et la rue Nagy kereszt une succursale de nôtre magasin avec un grand choix de

Voitures à la mode.

Le magasin principal reste néamoins dans la frabrique même rue Salétrom No. 4. où les commandataires bien estimés peuvent être servi nod seulement de voitures achevées mais aussi de details de construction.

Restant avec nos civilités respectueuses

Kölber Frères,

fabricants de voitures de la Cour imp. et royale.
Budapest.

Pour éviter des ereurs avec des noms ressemblants on est prié d'adresser des lettres et des depêches sous l'adresse

☞ **Kölber testvérek udvari kocsigyára.** ☜

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

PENSIONATUL DE BAETI „LASCU“

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-niĭ părinţĭ că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domniloru părinţĭ. Invĕţăturile se urmézŭ întocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Eleviĭ de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmédă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţĭ în aceestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, aumiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézŭ părinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte çilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şi Ist: Universale la scóla superióră Comerciale.

De arendatŭ Proprietatea D-luĭ Em. Crădişteanu districtulŭ Vlaşca, Plasa Călnişti numită Strâmba, Crângurile ce are 400 pogóne arabile, 600 pog. fânéţă, 2 morĭ pe apa Neazgnovuluĭ, suhat, podŭ cu tacsă, magaziĭ, pătulŭ, case arenseştĭ în cea maĭ bună stare.

Doritoriĭ se vorŭ adresa la casa Proprietaruluĭ din Bucureştĭ din strada Amzeĭ, No. 1 în tóte çilele până la orele 12 diminéţa.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediadă promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acomptŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întêrdiereĭ.

I. Athanasiu & I. Klee.

CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşĭ Magasinŭ Mare Depou de

CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU

Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru Zugravĭ.

S'a reimprimatŭ

GRAMATICA LATINĂ

dupe

BURNOUF.

cu unŭ adaosŭ de esercitie şi cu o serie de versiunĭ şi themate adaptate la inteligenţa scolarilorŭ de Cl. I şi II Lyceaĭ de

B. Stilescu.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la **Hotel de Franţa.**

S'a perdutŭ a séră la 27 August, pe la 6 ore séra unŭ actŭ de vie de 7 pogóne de pe şoséua Colintina a d-luĭ Alecu Vardala din preună cu maĭ multe hârtiĭ legate într'o batistă cu bulinurĭ negre, cine va fi găsit'o, este rugatŭ a le aduce la D-lŭ Alecu Chirculescu. Advocat, strada Fântânĭĭ No. 80. care va primi o recompensă de la D-luĭ.

Maria Mărculescu
născută Vardala.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ No. 12.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 28 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută			103 3/4
» Domeniale	8	%	102 —
» Oppenheim	8	%	103 —
Scrisurĭ fonciare	7	%	90 1/4
Renta	5	%	69 1/2
Ac. dr. de fer ro. (St.)			27 3/4
Ac de pri d.de fer ro.	8	%	87 1/2
Ac Soc. d'asig. Dacia.	8	%	750 —
Ac » » Roma.	8	%	125 —
Ac Societate financia.	8	%	280 —
Ac Bănceĭ de Brăila.	8	%	— —
Meosurĭ Municipale	—		22 —
Landate	—		— —

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ	—	—	—
Marsilia »	99	30	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	15	—
Berlin »	1	22	1/2
Lipsca »	1	22	1/4
Viena »	2	22	1/2

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate	70 — 74
Grâu ciacâr. calit. I. kila	88 - 103
» » » II. »	62 - 46
Grâu căruăĭ » I. »	58 — 60
» » » II. »	60 — 74
Porumbulŭ	58 — 75
Orzulŭ	61 — —
Ovăzulŭ	50 — 53
Secara	59 — 58
Rapiţa calit. I. kila	62 — 70
» » II. »	34 — 36
» » III. »	44 — 43
	30 — 32
	52 — 54
	30 — 32
	125 — 127
	104 — 109

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Gaiaţĭ	Ismail	Brăila	Giurgiŭ	Calafat	Severin	Oltenita	Măgurele	Bechet	Călarcşĭ	Islaz
29 August	28 August	27 August	30 August	24 August	31 August	15 August	25 August	28 August.	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
2 —	1 —	13 1	— —	— 5	1 1	— —	— 5	— 14	— —	— —
3 3	— —	2 4	6 1	1 —	— —	2 —	1 18	1 —	— —	— —
3 —	1 —	— —	4 —	4 —	2 —	1 —	— 1	5 —	— —	— —
6 —	2 —	1 —	4 —	5 —	1 —	1 —	2 1	5 —	— —	— —

PREŢIURILE PRODUCTELOR

—	—	—	70	—	74	88	-	103	58	—	60	58	—	75	—	—	—	—	—	—	70	—	80
—	—	—	—	—	—	62	-	46	60	—	74	—	—	—	65	—	70	84	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	55	—	50	55	—	60	68	—	—	—	—	—
—	—	—	80	—	85	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	77	—	80	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61	—	—	50	—	53	59	—	58	62	—	70	—	—	—	50	—	52	67	—	—	50	—	52
—	—	—	34	—	36	44	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—
—	—	—	30	—	32	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	52	—	54	—	-	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—	—	—	—
—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

CURSUL VIENEI

Viena, 11 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	69	85
Naţionale	74	45
Lose	109	25
Acţiunĭ bănceĭ	997	—
Creditulŭ	233	75
London	110	55
Oblig. rur. ung.	78	10
» Temeşvar	77	25
» Transilv.	74	75
» Croate	79	—
Arg. în măr	105	25
Ducaţi	5	24 1/2
Napoleonĭ	8	91

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

MERCURĬ, 3 SEPTEMBRE 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1028

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15. —
Pentru trei luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
» »	II	2 leĭ
» »	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Cragujevatz, 11 Septembre. — Skupcina a trecutŭ, fără discusiune la ordinea ţilei asupra cereriĭ de ajutorŭ ce i-s'a supusŭ de către o deputaţiune din Bosnia ; maioritatea comisiunii de respunsŭ la adresa tronuluĭ e compusă din partisanĭ aĭ guvernuluĭ şi Omladineĭ. Guvernulŭ îşĭ dă silinţe în favórea uneĭ adrese moderate. Adresa va ocupa adunarea maĭ multe ţile.

BUCURESCI, 2 SEPTEMBRE

Décă voesce cine-va a obţine o deplină convincţiune asupra releĭ credinţe cu care marĭĭ politicĭ, de la organulŭ nobiluluĭ baronŭ de Boerescu, susţine cele maĭ sfruntate neadevĕruri, nu are de câtŭ sĕ citéscă numĕrulŭ de la 28 August alŭ ţiaruluĭ *Presa*.

Dupe acestŭ decăţutŭ organŭ de publicitate, aĭ căruia redactorĭ parŭ coprinşĭ de o complectă zăpăcélă, libertatea preseĭ nicĭ o dată nu a fostŭ maĭ multŭ respectată de câtŭ subt regimulŭ nefastŭ inauguratŭ în nóptea de 10 Martiŭ, prin bătaia din piciorŭ a unuĭ consulŭ prusianŭ, şi că în acestŭ lungŭ intervalŭ guvernanţiĭ nu aŭ făcutŭ nicĭ chiarŭ 5 procese de presă.

Décă nobiliĭ speculanţĭ, de la *Presa*, arŭ face aceste afirmaţiunĭ în facia unuĭ publicŭ care arŭ trăi departe de România, séŭ care arŭ fi într'o absolută nesciinţă de cele ce se petrecŭ în acéstă nenorocită ţĕră, amŭ da naturalmente o maĭ mică gravitate acesteĭ cutesanţe de a se falşifica adevĕrulŭi; când însĕ asemenea enormităţĭ se spunŭ în facia publicului românŭ, care cunósce situaţiunea, care a suferitŭ lovitурile guvernuluĭ streinismuluĭ, care a fostŭ martorŭ alŭ furieĭ cu care ţiarele s'aŭ persecutatŭ şi care, în fine, se vede ameninţatŭ a vedea nouĭ procese de presă, unele maĭ enorme prin absurditatea lorŭ de câtŭ altele, evidentŭ că nu putemŭ ţice de câtŭ că marĭĭ politicĭ de la *Pressa* aŭ perdutŭ orĭ-ce simţimêntŭ de pudóre şi respectŭ către naţiunea în facia căria aŭ cutesanţa a vorbi.

N'aţĭ făcutŭ, ţiceţĭ domnĭ baronĭ, în timpŭ de cincĭ anĭ, nicĭ chiarŭ cincĭ procese de presă, şi cu tóte acestea numĕrulŭ lorŭ este cu multŭ maĭ mare ; pentru a vĕ convinge şi pe D-vóstră de acésta, nu avemŭ de câtŭ a vĕ cita câte-va, o mică parte numaĭ din ele, dérŭ carĭ suntŭ suficiente a vĕ proba că nu vĕ place adevĕrulŭ şi că vĕ serviţĭ numaĭ cu inesactităţĭ. Ast-felŭ, între procesele de presă făcute subt regimulŭ părintesculuĭ guvernŭ Catargi-Andrassy, suntŭ : 3 intentate D-luĭ Mimi redactorulŭ *Lanterneĭ*, 2 ţiaruluĭ *Perdaţulŭ*, câte unulŭ Domnilorŭ Băleanu, Costinescu, A. Macedonsky, Orăşianu, Bancov, Basarabescu, ţiarelorŭ *Ghimpele*, *Curierulŭ de Dorohoiŭ*, etc. etc.

Aşia dérŭ, Domnĭ ministriĭ, numĕrulŭ proceselorŭ de presă, din aceştĭ ultimĭ cincĭ anĭ, este cu multŭ maĭ mare de câtŭ cincĭ ; ele suntŭ nenumĕrate, şi cu tóte acestea ce a resultatŭ din ele ? Condemnatus'a vre unŭ acusatŭ ? Nu ! Toţĭ aŭ fostŭ achitaţĭ de către justiţia imparţială a ţĕreĭ; érŭ aceia carĭ aŭ pornitŭ acele urmăririĭ arbitrariĭ, carĭ aŭ făcutŭ acele arestaţiunĭ ilegale, aŭ fostŭ înfieraţĭ de aceiaşĭ justiţiă imparţială ca nisce călcătorĭ aĭ legilorŭ şi nesocotitorĭ aĭ libertăţilorŭ publice.

Aţĭ intentatŭ dérŭ ţiariştilorŭ nu cincĭ procese de presă, ci nenumĕrate, dérŭ carĭ tóte s'aŭ resolvatŭ în contra D-vóstră şi pentru libertatea absolută a preseĭ, batjorită şi persecutată de D-vóstră.

Déca dérŭ D-v. aţĭ fi fostŭ nisce bărbaţĭ cu consciinţă şi demnitate, v'aţĭ fi supusŭ verdictelorŭ solemne prin carĭ s'aŭ achitatŭ arestaţiĭ pentru delicte de presă ; aţĭ fi cedatŭ spiritului şi literiĭ Constituţiuneĭ, recunoscêndŭ că libertatea preseĭ este cea maĭ sântă şi maĭ preţiósă din libertăţile omuluĭ, şi că ea, departe de a fi persecutată, din contra trebue protesă şi respectată.

Nu aţĭ voitŭ a face acésta, pentru că, ca partisanĭ aĭ despotismuluĭ ce sunteţĭ, aţĭ căutatŭ a sugruma consciinţa, a ucide moralulŭ poporuluĭ şi a face sĕ dispară orĭce umbră de simţimentŭ de justiţiă şi ecitate. Aţĭ persecutatŭ ţiarele cu o furiă demnă de tristele timpurĭ reglementare ; aţĭ făcutŭ încă maĭ multŭ de câtŭ atâtŭ : aţĭ datŭ afară din ţĕră pe douĭ ţiariştĭ onorabilĭ, *Portier* şi *Sardelly*, nisce străinĭ demnĭ de tótă stima, dérŭ carĭ, victime ale furieĭ D-vóstră, aŭ fostŭ constrênşĭ sĕ sufere cele maĭ complecte miseriĭ, graţiă loviturilorŭ primite de la conservatoriĭ regimelorŭ trecute.

Étă, dérŭ, monstruositatea neadevĕrurilorŭ susţinute de ţiarulŭ guvernamntalŭ ; étă respectulŭ ce aŭ ómeniĭ ordineĭ pentru libertatea preseĭ, atacată fără scrupulŭ şi sugrumată de nisce órbe instrumente ale tendinţelorŭ guvernamêntale.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Cu tóte telegramele oficiale pacifice, pregătirile resbelnice în Serbia suntŭ considerabile. *Guzetta d'Augsburg* are din Belgradŭ urmĕtórea corespondinţa, cu data de 3 Septembre:

«De erĭ tóte mĕsurile luate de guvernŭ arétă intenţiunea sea de a da satisfacere cereriĭ generale a naţiuneĭ. In tótă Serbia se face cumpărătóre de nutriment. D. Risticĭ cugetă la adunarea uneĭ sume de ţece milióne oca grâŭ. Va avea astŭ-felŭ totŭ aprovisionamentulŭ trebuinciosŭ, pentru care o rudă a sea îĭ va da concursulŭ necesariŭ.

«In fie-care ţi marĭ convoiurĭ de aĭ intră în Serbia. Miliţia din Belgradŭ, oraşŭ şi împrejmuirĭ, carĭ coprinde 8,000 ómenĭ, va fi chemată la 7 Septembre subt drapele. Unŭ numĕrŭ egalŭ de ómenĭ din landwer, la care se póte adăoga 4,500 ómenĭ din armata regulată, suntŭ gata a intra în luptă.

«Organele omladiniste ameninţă pe noulŭ cabinetŭ cu o cădere complectă, décă elŭ se va presenta înaintea Skupcineĭ cu o ramură de măslinŭ. Influenţa membrilorŭ acesteĭ partide este fórte mare. Ea este cu atâtŭ maĭ considerabilă astăţĭ, cu câtŭ naţiunea se află într'adevĕrŭ în entusiasmulŭ resbeluluĭ.

«Totŭ depândă acum de la atitudinea marilorŭ puterĭ. O singură eventualitate va putea póte se oprésca cursulŭ evenimentelorŭ: acésta va fi o declaraţiune a puterilorŭ, anunţândŭ că ele vorŭ interveni milităresce.

«Aflu că guvernulŭ a cumpăratŭ treĭ bateriĭ de tunurĭ Krupŭ. Tóte mĕsurile suntŭ luate, astŭfelŭ că, décă Skupcina va vota în acestŭ sensŭ, — de care nu este permisŭ nicĭ de cum a ne îndoui, — acţiunea sêrbă va putea începe în cele maĭ micĭ amĕnunte.»

Ţiarulŭ *Courrier de France* publică următórea scrisóre, pe care corespondentulŭ sĕŭ la Spalatro a primit'o de la Liubibratitch, unulŭ din principaliĭ şefi aĭ insurecţiuneĭ din Herzegovina :

Gubci, 21 August (1 Sept).

Prea onorate Domnŭ !

Voivodulŭ Hübmaery, actualmente în luptă cu Turciĭ înaintea satuluĭ Drjem, mĕ însciinţézĕ că unŭ francesŭ, din Paris, numitŭ Guilom Y... în etate de 25 anĭ, locuitorŭ în Scutari, trecêndŭ de amicŭ alŭ D-vóstră şi corespondentŭ în acestŭ oraşiŭ, încorporatŭ la 19 Augustŭ séra în corpulŭ Masslaw Hübmaery, a fostŭ rĕŭ rănitŭ la umĕrulŭ stângŭ înaintea Culeĭ de la Drjem. Elŭ a doritŭ sĕ fiţĭ informatŭ de faptŭ şi sĕ vi se rapórte cuvintele mediculuĭ, care speră de a'lŭ vedea însănĕtoşiatŭ în douĕ lunĭ.

Profitŭ de acéstă ocasiune spre a vĕ mulţumi în numele causeĭ nóstre, de tóte silinţele ce vĕ daţĭ spre a trimite în Francia noutăţile cele maĭ interesante în privinţa nóstră. D-vóstră aţĭ fostŭ celŭ d'ântêiŭ care aţĭ ţisŭ cândŭ toţĭ strigaŭ : «Herzegovina e mórtă !» — «Nu, ea va trăi totŭ-dé-una !» Vĕ mulţumimŭ, ilustre domnŭ ; ea va trăi totŭ-dé-una : căcĭ noĭ trăimŭ, noĭ ceştĭ-l'alţĭ, şi forţele nóstre, numĕrulŭ nostru, armele nóstre crescŭ pe fie-care ţi, viaţa se aprinde printre tóte aceste raiele pe carĭ răcéla săbieĭ turce le coprinsese.

Noĭ vomŭ trăi, vomŭ trăi în pace chiar cu Turciĭ. Nu suntŭ de locŭ diplomatŭ, de şi întăritŭ prin vêrsta şi studiele mele la Viena, Belgrad, Petersburg, şi cu tóte acestea credŭ că diplomaţia póte sĕ puiă în acordŭ aci urile nóstre vechĭ, cu ardintele nostru amorŭ de libertate. Ceia ce ceremŭ noĭ, Serbia, Muntenegrulŭ, Egiptulŭ, România aŭ cerutŭ şi liş'a acordatŭ.

Pentru ce ni s'arŭ refusa nouĕ locŭlŭ pe care l'amŭ merita în miţiloculŭ celorŭ-l'alte naţiunĭ tributare Turcieĭ ? Sĕ temŭ de noĭ. étă ceia ce e sigurŭ; eŭ afirmŭ că îndată ce vomŭ fi liberĭ, nicĭ unŭ turcŭ nu va avea sĕ se teamă de unŭ Herzegovinénŭ. Eĭ bine ! o jurŭ pe Sântulŭ Iónŭ, ne place maĭ bine sĕ dămŭ totulŭ de câtŭ sĕ redevenimŭ raiele. Amŭ făcutŭ sacriciulŭ vieţeĭ nóstre, alŭ familieĭ nóstre, alŭ patrieĭ nóstre, nu maĭ voimŭ sĕ fimŭ trataţĭ ca bestiele, ca o turmă, ci ca ómenĭ; voimŭ ca acestŭ resbelŭ sĕ fie celŭ din urmă, căcĭ vedemŭ pe Turcĭ mergândŭ în contra nóstră, unĭĭ cu moliciune pentru că viseaţă libertatea, ceĭ l'alţĭ cu mâniă pentru că credŭ că noĭ voimŭ destrucţiunea Islamuluĭ.

Noĭ nu facemŭ unŭ resbelŭ religiosŭ : plângemŭ pe fraţiĭ noştriĭ mahometanĭ, ale cărorŭ capete trebue sĕ le tăiemŭ, déră dorimŭ sĕ fimŭ liberĭ pentru a trăi cu eĭ ca amicĭ, toţĭ uniţĭ, toţĭ guvernaţĭ de unŭ principe, orĭ care arŭ fi elŭ, sêrbŭ, germanŭ, rusŭ, austriac, francesŭ, déră nu turcŭ ! Pórta va fi suzerana nóstră, ea va învesti pe principele nostru şi noĭ vomŭ plăti unŭ tributŭ fixatŭ de ea, adoptatŭ de noĭ, şi, din acéstă ţi, décă vre o putere ar ameninţa Pórta, noĭ vomŭ sci a o apĕra precum scimŭ a apĕra libertatea nóstră.

Astŭ-felŭ situaţiunea este prea simplă, şi sĕ nu mergemŭ a o întuneca prin lungĭ şi inutile negociaţiunĭ; acésta e o comediă, juçată

www.dacoromanica.ro

póte cu bună intenţiune, déră o curată comediă. Décă Omer-Paşa ar fi acolo, eŭ, care amŭ cunoscutŭ pe acestŭ teribilŭ inimicŭ alŭ libertăţilorŭ nóstre, nu m'aşĭ teme de a'ĭ ḑice: Ne-aţĭ înşelatŭ, voĭ toţĭ, Osmanlîĭ; nu ne vomŭ maĭ lăsa a fi din noŭ trădaţĭ.

Nu vomŭ trimite pe nimenĭ la Mostar, căcĭ acolo se află turcĭ încoujurându sala consiliuluĭ, şi representantulŭ nostru arŭ putea subsemna sub presiunea baionetelorŭ: sĕ vie sĕ ne găséscă aci la Zubei, séŭ maĭ bine la Cossiereva, séŭ la Gatsko, séŭ orĭ unde se află unŭ voivodŭ; sĕ discute liberŭ şi vorŭ vedea că nu întrebuinţéḑă de câtŭ sofisme, curat sofisme şi vorŭ trebui sĕ se retragă înaintea protestaţiunilorŭ dreptuluĭ.

«Nu, noĭ n'avemŭ nicĭ o garanţiă; nu putemŭ negocia; sĕ aleagă numaĭ: pacea séŭ resbelulŭ; pacea cu libertatea nóstră, resbelulŭ cu ura nóstră; sĕ se grăbéscă numaĭ! Capetele suntŭ înfierbântate în patria luĭ Czerni-George. La Cetinge veghetoriĭ fiĭ aĭ luĭ Ivon celŭ negru rodŭ cu impacienţa frânele ce caută a modera entusiasmulŭ lorŭ pentru causa libertăţiĭ.

Adio, ilustrisime Domnŭ; îţĭ mulţumescŭ totŭ-d'auna; nu vĕ temeţĭ de amiculŭ vostru, elŭ va fi bine îngrijitŭ, şi combateţĭ totŭ-d'auna cu tăriă cu condeiulŭ, pre cum eŭ combatŭ cu spada.

Trăiască libertatea Herzevovineană, Dumneḑeŭ sĕ ne ajute.

Michael Liubibratitch.

contra semnatŭ: *Gruitch.*
senatorŭ.

Fremdenblatt din Viena, de la 6 Septembre, publică o telegramă din Semlin care anunţă că ministrulŭ de resbelŭ alŭ Montenegruluĭ va lua direcţiunea insurecţiuniĭ din Herzegovina.

Foiele oficióse din Viena şi Pesta repetă astăḑĭ în corŭ că, orĭ-ce s'arŭ întêmpla, nu va avea locŭ nicĭ o intervenţiune armata din partea Austro-Ungarieĭ.

Corespondinţa ungară, organŭ alŭ comiteluĭ Andrassy, scria acum câte-va ḑile urmĕtórele liniĭ:

«Esistă unŭ arangiamêntŭ, dupe care, venindŭ ocasiunea, trupele austro-ungare arŭ ocupa cu forţa militară Serbia până la restabilirea paciĭ în provinciele revoltate»

Orientulŭ latinŭ, coprinde următórele rêndurĭ asupra evenimentelorŭ din Orientŭ:

Evenimentele din Orientŭ capĕtă din ḑi în ḑi totŭ maĭ multŭ espresiunea Meduseĭ, şi maĭ vêrtosŭ pentru austro-Ungaria. De la prima împuşcătură ce a resunatŭ în Herzegovina, Austro-Ungaria a căḑutŭ într'unŭ felŭ de parocsismu febrilŭ.

In Viena ca şi în Peşta n'auḑiaĭ de câtŭ: nu se póte! Austro-Ungaria trebue sĕ întervină! Trebue sĕ intervină, căcĭ de nu îşĭ periclitéză interesele, posiţiunea şi împarte póte chiar esistenţa.

Maghiariĭ ca şi nemţiĭ arŭ stinge de arŭ putea în o lingură de apă revoluţiunea slavă.

Atitudinea întârḑiătóre şi necolorată ce a luatŭ Prusia, şi amenińările preseĭ oficiale din Rusia, a făcutŭ sĕ se rĕcéscă creiriĭ învăpăiaţĭ aĭ magiarilorŭ şi aĭ nemţilorŭ austriacĭ; şi începuse a se maĭ linisci, sperândŭ că dóră ancheta consulară trimisă în facia câmpuluĭ de răsboiŭ va reuşi se ducă pe ghiaţă pe insurgenţĭ, se depună armele şi sĕ 'ĭ amâne cu promisiunĭ până la calendele grecescĭ, séŭ „*pascile cailorŭ.*“

Interesantŭ era a vedea în gura consulilorŭ frasa monarchică: „vom împlini *dreptele* vóstre pretenţiunĭ.“ Cu deosebire Romînĭĭ se'şĭ aducă bine aminte că totŭ aşea li s'a respunsŭ şi lorŭ la tóte cererile şi plânsorile dintre anĭĭ 1848 — 1851. Şi acéctă „*drépta*“ împlinire a fostŭ infundarea tribunilorŭ, perfecţilorŭ prin închisorĭ, alungarea peste hotarŭ, limba nemţéscă, Bach, lăcustele flămânde, e tutti quanti din Galiţia, Boemia etc.; érŭ acum, vedeţĭ D vóstră magiarismŭ, sfărâmare şi sĕrăcie la poporŭ şi palatiă la miniştriĭ.

Se vede că insurgenţiĭ nu încrestéză *înalte promisiunĭ*, căcĭ continuă a înpuşca şi a înjunghia la turcĭ. Astŭ-felŭ misiunea ancheteĭ consulare sĕ prefăce în fumŭ.

Gazeta *oficiale* din Berlin, numĕrulŭ recentŭ, însuşĭ mărturisesce acésta, şi ni se pare cu óre-care satisfacţiune, pentru că totŭ lucrulŭ este sulevatŭ de Austro-Ungaria.

Presa din Germania s'a ţinutŭ fórte reservată în cestiunea rescóleĭ slavice. Ḑiarulŭ aminţitŭ însĕ vine acum şi ḑice că Austro Ungaria trebue sĕ intrevină décă nu voiesce aşĭ periclita interesele, putera şi posiţiunea de mare putere. Este greŭ a afla adevĕrata intenţiune a ecesteĭ asmuţărĭ oficiale din Berlin. Este sinceră sĕŭ ba? Voiesce ea se strice slavilorŭ séŭ voiesce se arunce pe Ausro-Ungaria într'o complicaţiune cu popórele din orientŭ, şi în fine chiarŭ cu Rusia, pentru ca apoĭ ea, Prusia, se'şĭ pótă esecuta restulŭ planuluĭ de unificare germană?

Timpulŭ celŭ maĭ d'aprópe va dovedi. Atâtŭ remâne constatatŭ, că o consistenţă aparintĕ ne arată că Prusia şi Rusiaŭ arŭ lucra de acordŭ în acéstă cestiune.

Tóte enunciaţiunile rusescĭ către Serbia şi Montenegru, d'a nu intra în resboiŭ, suntŭ pură diplomaţiă faciă de ochiĭ lumeĭ, pe cândŭ tóte convinŭ în acea, că Rusia nimicŭ nu doresce de câtŭ erumperea rescóleĭ generalĭ. Astŭ-felŭ se afirmă ca positivŭ, că Serbia şi Montenegru intră în rĕsboiŭ; şi *National-Zeitung* tocma pentru acestŭ casŭ sfătuesce pe Austro-Ungaria se intervină şi ea, se înţielege, contra Slavilorŭ.

Astŭ-felŭ, pe semne nu va remanea alta de câtŭ că Austro-Ungaria, uitândŭ cele ce păţise cu Bochesiĭ, se-şĭ bage capulŭ în furnicarulŭ orientalŭ. Eĭ, darŭ era se uitŭ că aḑĭ conduce destinele Austrieĭ unŭ mare diplomatŭ magiarŭ, şi pe lângă armată, séŭ maĭ bine peste acésta, maĭ suntŭ şi — balauriĭ honveḑĭ.

Poliţia austriacă a creḑutŭ de cuviinţă a opri în Viena manifestaţiunile, ce proecta germaniĭ străinĭ, cu ocasiunea aniversăriĭ bătălieĭ de la Sedan.

Motivulŭ este că societatea *Germania*, care a organisatŭ demonstraţiunea, ne avêndŭ nicĭ unŭ caracterŭ politicŭ, nu se póte permite ca ea se facă unŭ precedentŭ de natura manifestaţiuniĭ atâtŭ de resolutŭ politică, ca acésta.

Interdicţiunea a supăratŭ multŭ pe fioiele prusiene.

Citimŭ în *Curierulŭ de Dorohoiŭ*:

Dorohoiŭ, 29 Augustŭ 1875.

D-luĭ H. Goldner Tipograf, Iaşi.

Până cândŭ vomŭ regula unŭ noŭ gerantŭ pentru fóia „Curierulŭ de Dorohoiŭ“, vĕ rugămŭ a continua cu publicarea conformŭ convenţiuneĭ.

Făcândŭ parte din Comitetulŭ de Redacţiune, luămŭ noĭ respunderea asupră-ne.

Articolele de fondŭ, saŭ orĭ-ce altă materie, de astăḑĭ înainte vorŭ fi sub-semnate de autorĭ saŭ visate — pentru cunoştinţa d-vóstre — de restulŭ Comitetuluĭ remasŭ ne încarceratŭ.

In casŭ cândŭ cu materia trimisă nu s'arŭ complecta jurnalulŭ, restulŭ va rĕmânea golŭ.—

Acestŭ golŭ al „Curieruluĭ de Dorohoiŭ,“ va fi pentru iubiţi noştri lectorĭ totŭ atâtŭ de elocinte ca şi penele iubiţilorŭ noştri confraţĭ din cari duoĭ zacŭ în puşcăriă, iarŭ alŭ treilea avu fericirea sĕ scape, din întâmplare, de ghiarele regimuluĭ, aflându-duse de maĭ nainte la băĭ în streinătate.

Golŭ voesce, de golŭ va pieri acestŭ regimŭ distrugătoriŭ pe care ĭlŭ avertisămŭ a pregăti aresturĭ marĭ, câtŭ se póte maĭ marĭ, căcĭ e Naţiunea întrĕgă care se constitue prisonieră, ne maĭ putêndŭ fi cu ómenĭ trădăreĭ şi aĭ streinismuluĭ.

Pentru garanţia D-vóstră veţĭ bine-voi a publica în capulŭ fóeĭ scrisórea de faţă.

Primtţĭ, D-le Goldner, asigurarea distinseĭ nóstre consideraţiunĭ.

G. Hasnaş, T. Juan, N. I. Calcantraur.

Ḑiarulŭ „Telegrafulŭ“ şi D. Scipione Bădescu.

D. Scipion Bădescu ne trimite următórea scrisóre, ca respunsŭ la articolŭ publicatŭ în *Telegrafulŭ* de la 17 Augustŭ.

Atâtŭ dreptulŭ de apĕrare câtŭ şi legea cea nouă a preseĭ, pe care ne-o amintesce D. Bădescu, ne obligă la inserarea sea.

Câtŭ pentru cele coprinse într'ênsa, aceĭ carĭ aŭ cetitŭ cele ḑise de noĭ şi vorŭ ceti şi acéstă scrisóre, vorŭ judica şi se vorŭ pronuncia în consciinţă:

D-le Redactoru alŭ «Telegraphuluĭ».

Este câtŭ-va timpŭ, de cândŭ — pentru motive ce nu vĕ intereséḑă — nu citescŭ nicĭ unŭ ḑiarŭ politicŭ, prin urmare nicĭ ḑiarulŭ d-vóstră. Astŭ-felŭ se face, că décă din întêmplare nu-mĭ spunea unŭ prietinŭ, eŭ nicĭ aḑĭ n'aşĭ şci nimicŭ despre acusările şi delicatele epitete, pe carĭ aţĭ bine-voitŭ a le tremite la adresa mea, prin articolulŭ de fondŭ din numĕrulŭ de la 17 Augustŭ alŭ preţuituluĭ d-vóstră ḑiarŭ. Acum însĕ, că amŭ parvenitŭ a ceti ênsu-mĭ cele scrise de d-vóstră, fie-mĭ permisŭ a vĕ ruga, nu numaĭ pe temeiulŭ colegialităţiĭ de odinióră, darŭ şi pe acela alŭ noului codŭ penalŭ, sĕ bine-voiţĭ a da locŭ în celŭ maĭ de aprópe numĕrŭ alŭ fóeĭ d-vóstre următorelorŭ esplicaţiunĭ:

Suntŭ aprópe şépte anĭ, de cândŭ amŭ începutŭ a manua condeiulŭ de *ḑiaristŭ* în capitala Moldoveĭ, şi încă timpŭ de treĭ anĭ ca prim-collaboratorŭ, apoĭ ca *redactorŭ* alŭ «*Curieruluĭ de Iaşi*», érŭ dupe travestirea aceluia în fóiă oficiósă — ca *directorŭ* şi *redactorŭ* alŭ «*Noului Curierŭ românŭ*», fondatŭ de mine totŭ în Iaşi la finele anuluĭ 1871 şi suspendatŭ în tómna anuluĭ 1873. — Cum amŭ îndeplinitŭ misiunea în ceĭ întêiĭ treĭ anĭ, ajungă a vĕ reaminti aci următórea apreciare a d-luĭ V. A. Urechiă, făcută prin «*Informaţiunile bucurescene*» cu ocasia congresuluĭ ḑiaristicŭ, pare-mise la 6 Octombre 1871: «În congresulŭ presseĭ — ḑice d-sea — se află şi d. Sc. Bădescu, unŭ tênĕrŭ ḑiaristŭ, carele are meritulŭ de a fi întrodusŭ ideile şi sentimentele naţionale în *Curierulŭ de Iaşi*» — Câtŭ pentru «*Noulŭ Curierŭ românŭ*», d-vóstră îĭ cunóscetĭ în de-ajuns conduita, căcĭ amŭ luptatŭ timpŭ de aprópe douĭ anĭ pe terenulŭ acelora-şĭ principiĭ. Unŭ ḑiarŭ, carele în decursulŭ esistenţeĭ séle s'a bucuratŭ de collaborarea benevolă a unorŭ bărbaţĭ distinşĭ, ca repausatulŭ economistŭ Carol Filipŭ, D. Gusti, Generalulŭ Ghica, Serurie, doctorulŭ Popescu, Stănescu şi alţiĭ, credŭ că nicĭ nu putea sĕ'şĭ îndeplinéscă misiunea de câtŭ în celŭ maĭ perfectŭ acordŭ cu cele-l-alte ḑiare, ce luptă pentru dreptulŭ şi prestigiulŭ acesteĭ ţĕrĭ. Spre a vĕ convinge însĕ şi maĭ multŭ, ajungă a vĕ reaminti aci următórele cuvinte ale veteranuluĭ ḑiarŭ «*Românulŭ*», scóse dintr'unulŭ din articolele séle de fondŭ din luna Iunie 1872:» Şi *Noulŭ Curierŭ român* din Iaşi — ḑice acestŭ ḑiarŭ — nu se póte ḑice, că arŭ fi organulŭ vre-unuĭ partidŭ resturnătorŭ, setosŭ de putere; elŭ décă face opositie, o face din convincţiune, cu sinceritate.» In fine, D-le Redactorŭ, credŭ că nicĭ facŭ vre-o paradă, nicĭ spunŭ neadevĕrŭ, cândŭ adaogŭ la tóte aceste, că nu o dată articole întregĭ din ḑiarulŭ meŭ aŭ fostŭ reproduse chiarŭ şi'n preţuita d-vóstră fóie.

Pe de o parte însĕ persecuţiunile de totŭ felulŭ, degenerate chiarŭ până la maltratărĭ ce-amŭ îduratŭ din partea acelora ce nu puteaŭ suporta greutatea adevĕrurilorŭ pronunţate adesea-orĭ — ce e dreptŭ — cu terminĭ cam violenţĭ prin ḑiarulŭ meŭ; pe de altă parte achitarea inesactă şi în o proporţiune considerabilă chiarŭ lipsa totală de achitarea abonamentelorŭ — dificultate resimţită, potŭ sĕ ḑicŭ, de întrĕga presă română, — aŭ slăbitŭ fórte multŭ forţa intreprinderĕĭ mele, maĭ alesŭ în alŭ douilea anŭ. Cu tóte aceste aşŭ fi persistatŭ în indeplinirea greleĭ misiunĭ ce mi-amŭ impusŭ, décă o bólă grea nu m'arŭ fi pusŭ în imposibilitatea de a maĭ putea lucra. Astŭ-felŭ s'a întêmplatŭ, că în ultimile lunĭ ale anuluĭ 1873 ḑiarulŭ meŭ fu suspendatŭ *de facto*. Atuncĭ douĕ ḑiare din Bucurescĭ, prin condeiulŭ unuĭ tênĕrŭ ḑiaristŭ, avură lipsa delicateţeĭ de a mĕ stigmatisa într'unŭ modŭ imprudentŭ şi iloialŭ, declarându-mĕ chiarŭ de fugitŭ din ţĕră cu o comóră de abonamente. Şi acéstă gravă lovitură morală mi-se aplică pe cândŭ eŭ eramŭ încă bolnavŭ în Iaşi; e naturalŭ că trebuia sĕ căḑŭ sub povara eĭ. Peste douĕ lunĭ fuĭ hotărîtŭ a abandona pentru totŭ-dé-una cariera ḑiaristică, de care fuĭ atâtŭ de ingratŭ resplătitŭ, şi'n ajunulŭ anuluĭ noŭ 1874, prin generosulŭ ajutorŭ alŭ d-luĭ *Vasile Alesandri*, amŭ plecatŭ chiarŭ de la Mirceştĭ în străinătate, cu scopulŭ de a termina — pe lângŭ facultatea de litere — *academia comercială* ceea ce amŭ şi isbutitŭ sĕ-o facŭ în Buda-Pesta.

Reîntorsŭ acum de patru lunĭ de la studiŭ, celŭ întêiŭ lucru ce m'a preocupatŭ a fost acela, de a mĕ achita într'unŭ modŭ onestŭ de foştiĭ meĭ abonaţĭ *creditorĭ* (puţinĭ la numĕrŭ), fără însĕ de a mĕ gândi vre-o dată la abonaţiĭ — *debitorĭ*. (atâtŭ de numeroşĭ). Mijloculŭ celŭ maĭ nemeritŭ pentru acésta l'amŭ găsitŭ în editarea bogateĭ mele colecţiunĭ de *poesiĭ poporale*, care constitue cea maĭ preţiósă parte a modesteĭ mele activităţĭ literare. Tocmaĭ însĕ, pe cândŭ mĕ ocupamŭ cu aranjarea acestuĭ opŭ, de o dată, ca din seninŭ, mĕ vĕḑuĭ atacatŭ de

www.dacoromanica.ro

d-vóstră, totu cu vechia acusaţiune, că aşu fi înşelatu ţéra cu abonamente, *plus* că aşi fi injuriatu ţéra prin ziarele ungurescĭ.

Eĭ bine, Domnule Redactoru, înaintea ziaruluĭ meu aŭ apărutu, pre cum bine sciţĭ, atâtea zecimĭ de ziare, dintre carĭ cele maĭ multe aŭ încetatu chiaru dupe întêiulu séu alu douilea numĕru, profitându fie-care de o sumă óre-care de abonamente, şi eu n'amu vĕdutu încă pe niciunulu din aceste ziare, din aceştĭ redactorĭ, acusaţĭ, că arŭ fi înşelatu prin falimentulu lorŭ prematurŭ nicĭ măcaru o cotună, necum o ţéră întrĕgă. Amu vĕdutu însĕ pe unu vechiu ziaristu din Iaşĭ, anume Stoianovicĭ, redactorele «*Clopotelor*» înmormêntatu la 73 cu denarĭ adunaţi pe farfurie, pe cându abonaţiĭ i-datoreŭ sute de galbenĭ, dupe cum probéză condicele administratoreluĭ, d. N. Costinescu. Şi puţinu dupe aceea m'amu vĕdutu pe mine ajunsu la cea maĭ estremă suferinţă, care era sĕ mĕ ducă la ultimulu gradu alu desperăreĭ, décă nu mĕ scăpa mâna generósă a d-luĭ V. Alesandri, pe cându condicele de administrare ale ziaruluĭ meu dovedescu încă până aşĭ o minimă restanţă de peste 5000 francĭ, ce'mĭ datorescu abonaţiĭ, pre carĭ cu tóte aceste mie nu mi-a trecutu prin minte vre-odată nicĭ sĕ 'ĭ declarŭ de înşelaţorĭ, nicĭ sĕ'ĭ trecu în «*catastihulu draculuĭ*», după usulu introdusu de unele ziare bucurescene, de şi aŭ profitatu de sudórea feţeĭ mele, unĭ timpu de unu anu întregu şi alţiĭ chiaru maĭ multu. ....

Nu numaĭ atâtu, Domnule Redactoru! Pentru a nu vĕ vorbi de alte casurĭ analoge, pe carĭ şi D-vóstră le cunósceţĭ în de ajunsu, vĕ voiu reaminti acilea numaĭ falimentulu de rea credinţă alu evreuluĭ Leib Kahane, petrecutu în Iaşĭ, pare-mi-se la anulu 1871. Unu falimentu maĭ odiosu, maĭ oribilu, nicĭ că s'a petrecutu vr'odată în acésta ţéră. Sute de văduve si orfanĭ aŭ devenitu jertfa acesteĭ hoţiĭ. Şi ziaristica română, séu maĭ bine numaĭ doue-treĭ ziare abia aŭ luatu câte o simplă notiţă despre acestu faptu monstrosu, despre acésta coţcărie jidovéscă. Eu însĕ, pentru că din causa releĭ credinţĭ a majorităţiĭ debitorilorŭ, cu alte cuvinte pentru că prin forţa majoră am fostu redusu la unu falimentu *de bună credinţă*, din care profitulu materialu l'a trasu tocmaĭ majoritatea abonaţilorŭ— eu, ziciu, mĕ vĕduĭ espusu celorŭ maĭ grave atacurĭ din partea foştilorŭ meĭ colegĭ, şi încă tocmaĭ a colegilorŭ de principiŭ!.....

Precum veziĭ, Domnule Redactoru, aşu fi meritatu, déca nu maĭ multă indulgenţă, celu puţinu maĭ multă justiţie în casulu de faţă!

Amu fostu prea lungu, póte, în espunerea faptelorŭ şi a motivelorŭ; dérŭ în fine eramu datoru cu aceste esplicaţiuniĭ nu numaĭ foştilorŭ meĭ abonaţĭ de bună credinţă, dérŭ şi foştilorŭ meĭ colegĭ şi chiaru actualilorŭ ziaristĭ din ţéră. Şi achitându-mĕ de acésta datorinţă, nu mĕ potu reţine de a vĕ aduce sincera mea recunoscinţă, că pe de o parte — de şi fără voie — m'aţĭ provocatu óre-şi-cum prin articolulu d-vóstră, pe de alta aţĭ avutu gentilenţa de a-miĭ permite sĕ vĕ facu prin ziarulu d-vóstră— în modu atât de detaliat— aceste sincere esplicaţiuniĭ.

Et nunc venio ad fortissimam rem!

Negreşitu, Domnule Redactoru, voiu fi avêndu multe pĕcate. *Error hominium est*, — şi e naturalu, că eu încă făcêndu parte din marea familie a nobileĭ creaţiuniĭ ce se numesce *omu*, n'amu pututu sĕ desfidu acestu adevĕru eternu. Nu voiu tăgădui dérŭ, că până şi critica cea maĭ indulgentă póte sĕ afle cu înlesnire în domeniulu faptelorŭ mele publice atâta materie de forfecatu, în câtu sĕ nu aibă trebuinţă de a recurge la contrafaceriĭ; îmiĭ pare rĕu însĕ, că numaĭ D-vóstră, Domnule Redactoru, n'aţĭ pututu găsi ceea ce aţĭ căutatu, încâtu a trebuitu sĕ recurgeţĭ la o denaturare atâtu de temerară a faptelorŭ, pentru a mĕ stigmatisa!...

Dérŭ,— trécă de la mine ş'acestu păharu!...

Ziceţĭ, Domnule Redactoru, că eu amu înjuriatu ţéra prin ziarele ungurescĭ, ostile Românieĭ. Eĭ bine, aflaţĭ că amu roşitu la cetirea acesteĭ denunciărĭ, amu roşitu până 'n adêncululu sufletuluĭ; nu însĕ de ruşine, dérŭ de — *indignaţiune.* — Éste prea adevĕratu, că amu scrisu anulu trecutu în doue ziare ungurescĭ şi anume, în „*Hon*", celu întêiu ziaru politică şi „*Vasárnapi Ujság*", celu literaru ilustratu din Buda-Pesta; dérŭ nu maĭ puţinu este adevĕratu, că atâta e totulu ce s'a serisu până aşĭ cu loialitate şi respectu în ziarele ungurescĭ, relativu la România. Sĕ vedeţĭ. In celu întâiu ziaru amu scrisu o serie de articoliĭ relativiĭ la situaţiunea politică internă a Românieĭ, despre carĭ la rĕudulu lorŭ aŭ vorbitu cu laudă maĭ multe ziare române de dincolo şi de dincóce de Carpaţĭ şi pe cari însuşi d-vóstră i-aţĭ reprodusu în traducere *ad literam* chiaru prin colónele ziaruluĭ d-vóstră şi încă fără nicĭ unu comentaru, fără picu de critică, ceea ce probéză, că însuşi d-vóstră v'a convenitu, prin urmare aţĭ admisu şi aprobatu sensulu şi limbagiulu acelorŭ articoliĭ. In alu doilea ziaru amu scrisu şi publicatu maĭ întâiu unu scurtu tratatu asupra literaturieĭ române, dimpreuuă cu protretulu, biografia şi traducerea câtorŭ-va poesiĭ a d-luĭ V. Alesandri; apoĭ câte-va poesiĭ traduse din Bolintinénu; maĭ târziu potretulu şi biografia d-luĭ Cesar Bolliacu şi pe la finele anuluĭ trecutu portretulu şi biografia mitropolituluĭ Miron din Sibiu, împreună cu unu scurtu tratatu asupra constituţiuneĭ bisericeĭ române ortodoxe.

Atâta e totu ce-amu scrisu şi publicatu. Lasu acum sĕ judice ziaru duşmaniĭ meĭ déca tóte aceste suntu ele înjuriĭ, orĭ suntu unu serviciu onestu. unu serviciu patrioticu adusu acesteĭ ţĕrĭ, pe care o iubescu atâtu de multu, ca românu şi bunu cetăţénu.

Domnule Redactoru! Puţinu după denumirea d-luĭ C. Esarcu în postulu de agentu diplomaticu la Roma, amu cetitu în „*Pressa*" unu articolu plin de laude la adresa d-séle, pentru că — ziceau — d-sa arŭ fi făcutu sĕ vorbéscă presa italiană într'unu limbagiu atâtu de amicalu pentru România. Şi maĭ deunăzi amu cititu în „*Românulu*" o polemică a d-luĭ C. A. Rosetti, prin care arată câtu a lucratu d-sea maĭ alesu prin pressa francesă, pentru rădicarea Românieĭ în faţa opiniuneĭ publice europene. Tóte aceste eraŭ bune, eraŭ la locululu lorŭ. Eu însu, pentru că amu sciutu sĕ mĕ introducu pe lângă doue ziare fruntaşe din Buda-Pesta, pentru a face sĕ ţină limbagiulu buneĭ cuviinţe, cându era vorba de România — nu pressa unorŭ naţiuni *amice* şi *surorĭ*, dérŭ presa uneĭ *inamice seculare*, — eu, ziciu, suntu negreşitu unu renegatu, unu trădătoru, şi ce maĭ sciu eu cel... Dĕu...dĕu — *difficile est satyram non scribere.* O asemenea sfruntare a adevĕruiuĭ şi justiţieĭ, lasu sĕ o calificaţĭ însu-şi d-vóstră; câtu pentru mine, amu vocea consciinţeĭ în favorulu meu, şi cu acésta mĕ simtu încă destulu de forte, pentru a mĕ rădica maĭ pre susu de nivelulu ver-căreĭ calomniĭ.

In fine, Domnule Redactoru, aflaţĭ că motivulu pentru care v'aţĭ acăţatu de mine, este o ficţiune; mĕ mândrescu a fi amicu personalu alu d-luĭ *Grandea*, pentru care amu o nemărginită afecţiune, dérŭ nu suntu colaboratorulu d-séle, şi acésta din simpla causă, că, precum v'amu declaratu la începutu, nu numaĭ nu scriu, dérŭ nicĭ citescu, — cu alte cuvinte nu facu de locu nicĭ unu soiu de *politică*.

După tóte aceste, Domnule redactoru, vĕ repetu gratitudinea mea pentru ospitalitatea ce-aţĭ bine-voitu a da acestorŭ rêndurĭ în colónele preţuituluĭ d-vóstră ziarŭ, rugându-vĕ totu-odată sĕ bine-voiţĭ a priimi asicurarea dosebiteĭ mele consideraţiuni.

I. Scipione Bădescu,
vechiu ziaristu.

Bucurescĭ, 30 Aug. 1875.

DIVERSE

Armata carlistă. — Nu se póte face o idee exactă de armata carlistă, dér organisaţiunea sea se pare destulu de problematică.

La Seo-d'Urgel s'aŭ făcutu 800 prisonieriĭ, printre carĭ 100, *una sută, ofiţeriĭ.*

Dilema este destulu de clară: în armata carlistă séu unu ofiţeru se mulţumesce de a comanda la 7 soldaţi, séu se simte maĭ liniscitu între zidurile uneĭ fortereţe de câtu pe câmpia deschisă.

Nu se scie care din aceste douĕ ipotese este maĭ onorabilă pentru ofiţeriĭ *regeluĭ fără coróna*, zice *Fanfulla.*

* * *

Intr'o cafenea. — Băete, déca D-nulu M. F. arŭ întreba de mine, sĕ'ĭ spuiĭ că'lu aşteptu acasă.

— Mĕ érta, Domnule, dérŭ nu cunoscu pe D-nulu M. F.

— Ilu veiĭ recunósce, este unu omu ócheşiu, cu mustaţa lungă...

— Suntu atâţia astu-felu, Domnule...

— Atunci, de sicuru, îlu veiĭ recunósce dupe o decoraţiune pe care nu o pórta

* * *

Caiĭ cu braciele încrucişiate. — Unu locuitoru dintr'o mahala, cu tóte că are caiĭ şi trăsură, ese adesea pe josu, spre marea mirare a vizitiuluĭ sĕu, care'ĭ zise într'o zi:

— Bine, D-nule; Dumnĕtea te ostenescĭ alergându, pe cându caiĭ Dumitéle staŭ în grajdu cu braciele încrucişiate, fără sĕ facă nimicu?

* * *

Distincţiunea unuiu parvenitu. Se vorbea de unu parvenitu fórte cunoscutu.

— Cumu îlu găseştĭ? E forte bine, nu e aşia? Are frumóse trăsuriĭ.

— Da; dérŭ vulgaritatea sea naturală face nedreptate distincţiuneĭ séle.

* * *

Unu frumosu apropos alu unuiu sgârcitu, care terminase ultima sea moştenire. — Ah! Trebue ca de acumu înainte sĕ facu economiĭ, căcĭ nu maĭ amu a aştepta vre o altă moştenire.

* * *

La Tribunalu.— Preşed. Pentru ce 'ţi aĭ asasinatu socia?

Acusat. Pentru că nu trăiamu bine cu dênsa.

Preşed. Nu puteaĭ sĕ te desparţi de dênsa?

Acusat. La cununie ne-amu juratu că numaĭ mórtea ne va despărţi.

* * *

Logica uneĭ bucătărese. — D-şióra Irina se presintézĕ la D-na X în cualitate de bucătĕrésă:

— Sciĭ sĕ gătescĭ bine?

— Da, Dómnă.

— Câtu timpu aĭ statu în casa de unde aĭ eşitu acumu?

— Optu-spre-dece luniĭ.

— Aĭ unu certificatu?

— Da Dómnă.

— Sĕ'lu vedemu.

— Vi-lu voiu arĕta, Dómnă, îndată ce D-vóstră îmiĭ veţĭ putea proba că aţi ţinutu atâta timpu pe o alta în serviciulu D-vóstră.

* * *

Unu jocu de cuvêntu. — Cine-va ziceau, vĕdêndu tóte nuvelele inexacte publicate de către ziarulu *Tagblatt* din Viena:

— Nu *Togbllatt* arŭ trebui sĕ se nu méscă acestu ziaru, ci *Tadblag.*

ULTIME SCIRĬ

Milan, 9 Septembriu. — *Perseveranza* zice că deputaţiunile Camerieĭ şi Senatuluĭ, pre cum şi Cavalieriĭ Anonciadeĭ şi demnitariĭ Curţiĭ, vor merge înaintea imperatoruluĭ Germanieĭ, la sosirea sea. Va fi un mare balu, o revistă a 15,000 ómenĭ şi vênătóre la Mouza.

Imperatorulu va rĕmâne treĭ zile cu principele hereditar şi cu principesa regală de Germania.

Roma, 9 Septembriu. Papa, rĕspundêndu pelerinilorŭ dioceseĭ Laval, a vorbitu de persecuţiunile bisericescĭ, a făcutu tablolu bisericeĭ, în Italia, adăogêndu că Rusia şi Germania caută a distruge catolicismulu şi că Elveţia imitéză pe Germania în persecuţiile eĭ. A vorbitu în urmă de relele condiţiuniĭ în carĭ se află biserica în câte-va state ale Americeĭ de Sudu, şi a esprimatu viele regrete pentru asasinatulu presidentuluĭ republiceĭ Ecuatoruluĭ.

Londra, 9 Septembriu. Comitele Russel a refusatu, din causa sănĕtăţiĭ, a presida reuniunea care va avea locu în favórea insurgenţilorŭ din Herzegovina; se va citi cu tóte acestea o scrisóre din partea sea, redactată în urmĕtorulu sens: ar fi bine de a insista în 1875 pentru esecutarea promisiunilorŭ obţinute în 1860; în vanu însĕ amu spera ca Turciĭ sĕ pótă da vre-o garanţiă pentru îndeplinirea datorieloru unuĭ bunu guvernământu, şi arŭ fi bine ca Austria, Rusia şi alte puteriĭ europene sĕ se însărcinedze cu guvernulu interiorŭ alu Turcieĭ. Déca acésta refusă, e necesarŭ recurge la obţinerea independinţeĭ pentru popórele din Croaţia şi Herzegovina.

«Aşu dori, zice lordul Russel, se vĕdu Tesalia şi Albania provinciĭ grece. Croaţia, Herzegovina şi Serbia sĕ esaminédze însele ce le trebue pentru a avea unu bunu guvernu, Déca puterile reunite arŭ putea găsi un plan de guvernământ justu şi acceptat de Sultanu, menţinêndu-se pacea Europi, aşu fi mulţumitu.»

După lectura scrisoriĭ Comitelui Russel, câtre sir Farley, adunarea a mărturisitu simpatiĭ pentru insurecţiunea din Herzegovina şi s'a angajatu a o ajuta prin tóte mediele legitime.

Vulturescu *avocatul Primeĭ Societăţĭ de Credit funciar rural din Bucureşti* anunţă acelorŭ carĭ vorŭ binevoi a'l onora cu increderea D-lor că, pe lângă susţinerea proceselor la tóte instanţele judecătoreştĭ din ţéră, se maĭ însărcinéză şi cu indeplinirea formalităţilor necesariĭ pentru aceĭ ce voescu sĕ se imprumute de la *Creditulu fonciar urban din Bucureşti.* — Consultaţiuniĭ, diminéţa de la 8 ore pênĕ la zece ore şi jumĕtate şi séra de la 6 ore pênĕ la opt ore, *în strada Cometu Nr. 22 la spatele bisericeĭ Sf. Visarion.*

www.dacoromanica.ro

Anunciŭ important tutulorŭ agricultorilor.

După îndelungate studiĭ şi esperienţă în agricultură a acesteĭ ţĕrĭ, amŭ constatatŭ, că *plugurile* până acum introduse din străinătate. nu corespundŭ exigenţilorĭ pentru exploatarea pământuluĭ d'aice. Causa Principală era, că ele nefiindŭ construite destulŭ *de înalte*, eraŭ supuse la ceia ce se numesce în limbagiul agricultorilorŭ, de a se înneca;— de aceia ams construitŭ unŭ nouŭ sistem de pluguriĭ, care fiind mult *maĭ nalte*, sunt asicurate, contr'acoluĭ mare desavantagiŭ, ase înneca, al sistemurilorŭ esistente.

Acestŭ nouŭ sistemŭ, maĭ are şi marele avantagiŭ de a se putea întrebuinţa şi cu simplele roţile de lemnŭ, obicinuite la plugarĭ — ţĕranĭ — în acéstă ţĕră.

Am avutŭ cea maĭ mare îngrijire, de a construi aceste pluguriĭ, *cu fer nemţescŭ de qualitatea cea maĭ bună*; am datŭ cea maĭ mare *soliditate* tutulorŭ detaliurilor, şi a le pune *lemnŭ de frasinŭ*.

Atragŭ atenţiune a onorabililor Domnĭ agricultorĭ asupra acestuĭ sistem de pluguriĭ, pentru a căruia avantage şi soliditate garantăm.

Informaţiunĭ la sub-semnatul, Strada Germană, 25.

Ioseph Lee.

Asemenea, se află în depositulŭ nostru Locomobile, Batose şi morĭ, din renumita fabrică «*Ruston Proctor & C-o*» din Dincoln (Englitera)

Institutul de Educaţiune şi Instrucţiune de fete Maria I. Casabianu.

Direcţiunea acestuĭ Institut se grăbeşte a anunţa, că cursurile atât din clasele primare cât şi din cele gymnasiale încep regular de la 1 Septembre viitor.

Maĭ sunt încă numaĭ câte-va locurĭ libere până la complectarea numĕruluĭ cerut.

Acest Institut: 1) dirigiat de specialista în materia educaţiuneĭ şi instrucţiuneĭ Maria I. Casabianu; 2, fiind aşezat în centrul oraşuluĭ, în casele reposatuluĭ comite Scarlat Rosseti, cu o vastă grădină de plantaţiunĭ; 3, în privinţa instrucţiuneĭ urmând programa şcólelor statuluĭ, şi elevele din ambele cursurĭ fiind esaminate la examenile generale în şcólele statuluĭ de profesorĭ respectivĭ, din preună cu elevele din acele şcolĭ; 4 avênd şi guvernante cu diplome de cursurĭ pedagogice etc, aceste tóte sunt cele maĭ factice garanţiĭ pentru părinţiĭ, care doresc a găsi cele trei condiţiunĭ principale: *sĕnătatea corpuluĭ, educaţiunea* şi *instrucţiunea* unite la un loc.

23. Bucureştĭ strada Polonă 23

De vêndare maĭ multe buţĭ de vinŭ de Drăgăşanĭ şi de délŭ. Strada Bulevardu No. 24.

AVIS

De închiriatŭ o maşină de treeratŭ, a se adresa pentru informaţiune la Magadia d-luĭ Breul, piaţa Tétruluĭ.

PENSIONATUL DE BAETI „LASCU"

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-niĭ părinţĭ că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domnilorŭ părinţĭ. Invĕţăturile se urmézĕ întocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Elevĭĭ de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmédă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţĭ în aceestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, admiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézĕ părinţiĭ copiĭ în internate. Programe detaliate se potŭ da în tóte çilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şi Ist: Universale la scóla superiórĕ Comerciale.

John Gosnell & C-nie

Parfumorĭ brevetaţĭ aĭ Majestăţiĭ Sêle Regineĭ Angliei, aĭ Alteţeĭ Sêle Regale Principesa de Galles şi aĭ principalelor Curţĭ ale Europeĭ

Stricarea dinţilor oprirea

saŭ prevenirea dupĕ voinţă

Se află la toţĭ parfumerĭĭ

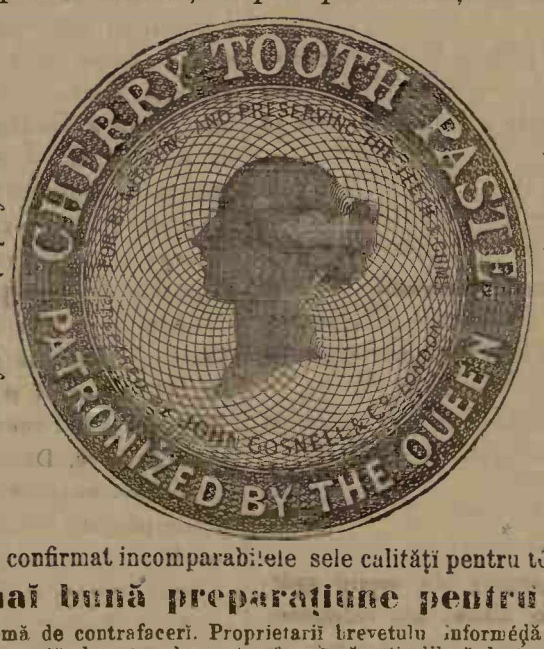

Albéţa mătăsiĭ dintiĭ

smaltului dintiĭ

şi chimiştĭ din nme.

Intrebuinţarea a confirmat incomparabilele sele calităţĭ pentru tóletă şi grijaguleĭ

cea maĭ bună preparaţiune pentru dinţĭ.

Lumea sĕ se témă de contrafaceriĭ. Proprietariĭ brevetuluĭ informédă că vorŭ urmări pe orĭ-ce contra-facĕtor sĕŭ detentor de contra-faceriĭ aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia cari le vor procura probe contra deliquenţilor.

Depositul la Bucurescĭ, Iaşi. Galaţĭ, Brăila la dd. Appel şi Comp.

DIETZ & Co.,

St. Paul's Buildings, Carter Lane,

LONDON,

inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones

CU

PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustre
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Braţe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ prevĕdute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dândŭ o lumină albă manifică, şi constatate egale cu 25, 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite franco dupecerere.

Une demoiselle de l'étranger désire donner des leçons de chant et de piano.

Strada Renascereĭ 3.

Un tĕnĕrŭ absolventŭ aluĭ facultăţiĭ de litere şi filosofiă din Bucurescĭ se ofere a face lecţiunĭ şi meditaţiunĭ pentru limbele română, francesă şi latină cursŭ primarŭ şi secundarŭ, în institute particulare precum şi în familiĭ. A se adresa la administraţia acestuĭ çiarŭ.

De închiriatŭ Casele din strada Fôntâneĭ No. 33, sub Schitulŭ Măgurénu, cu 7 încăperĭ, pivniţe puţŭ în curte şi grădină. Adresa în aceiaşĭ Stradă No. 32.

ACTŬ DE MULŢUMIRE

Suferindŭ de maĭ multŭ timpŭ de slăbiciune de pieptŭ, tuse, flegmă, junghiurĭ şi infierbinţelă, dupĕ tóte căutărlle făcute, 'mĭ-a fost imposibilŭ a mĕ însănătoşi; găsindŭ însă pe D. Vasile Ciobănescu după o cură de câte-va çile, mĕ simtŭ fórte bine, şi scăpat cu desăvîrşire.

Publicŭ dérŭ aceste spre eternă recunoscinţă, căcĭ restulŭ çilelorŭ mele, potŭ çice că datoresŭ D-séle.

Domiciliulŭ sĕŭ în Mizilŭ, Otelul (Aanulŭ) Niţă Bucurŭ.

A. Caofman.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 28 August st. v. 1875.

Obig. Rur. iute. 10 la sută			103 3/4
» Domeniale	8	%	102 —
» Oppenheim	8	%	103 —
Scrisurĭ fonciare	7	%	90 1/4
Renta	5	%	69 1/2
Ac. dr. de fer ro. (St.)			27 3/4
Ac de pri. d.de fer ro.	8	%	87 1/2
Ac Soc. d'asig. Dacia.	8	%	750 —
Ac » » Roma.	8	%	125 —
Ac Societate financia.	8	%	280 —
Ac Bănceĭ de Brăila.	8	%	— —
Meosurĭ Municipale	—		22 —
Landate	—		— —

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ	—	—	—
Marsilia »	99	30	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	15	—
Berlin »	1	22	1/2
Lipsca »	1	22	1/4
Viena »	2	22	1/2

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate	—	—	—	70	—	74	88	—	103	58	—	60	58	—	75	—	—	—	—	—	—
Grâu ciacâr. calit. I. kila	—	—	—	—	—	—	62	—	46	60	—	74	—	—	—	65	—	70	84	—	—
» » » II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	—	50	55	—	60	68	—	—
Grâu căruă » I. »	—	—	—	80	—	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » II. »	—	—	—	77	—	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Porumbulŭ	61	—	—	50	—	52	59	—	58	62	—	70	—	—	—	50	—	52	67	—	—
Orzulŭ	—	—	—	34	—	36	44	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—
Ovăzulŭ	—	—	—	30	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Secara	—	—	—	52	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—
Rapiţa calit. I. kila	—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » II. »	—	—	—	160	—	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » III. »	—	—	—	130	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenita		Măgurele		Bechet		Călarcşi		Islaz	
29 August		1 Sept.		27 August		30 August		1 Sept.		31 August		15 August		25 August		28 August.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
încăr.	deşert.	încăr.	deşerte	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
2				13	1			1		1	1				5		14				
3	3			2	4	6	1		1			2		1	18	1					
3						4		4		2		1			1	5					
6		2		1		4		4		1		1		2	1	5					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

CURSUL VIENEI

Viena, 11 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	70 40
Naţionale	73 75
Lose	112 50
Acţiunĭ băncei	932 —
Creditulŭ	211 50
London	111 60
Oblig. rur. ung.	81 40
» Temeşvar.	81 —
» Transilv.	79 75
» Croate	84 —
Arg. în măr	101 80
Ducăţi	5 30
Napoleonĭ	8 90

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

JOUĬ, 4 SEPTEMBRE 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCUREȘCI ANUL V. No. 1029

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 bani.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
» »	II	2 leĭ
» »	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Constantinopole, 13 Septembre.— In urma unorŭ încăierĕrĭ serióse, în ţilele de Luni, Marţĭ şi Mercurĭ, în carĭ trupele turce aŭ fostŭ bătute, cetatea Trebinje e din noŭ înconjurată de insurgenţi, carĭ aŭ prinsŭ pe calea Raguseĭ unŭ convoiŭ de 25 catârĭ.

Arzuman-Effendi a fostŭ numitŭ directorŭ alŭ biurouluĭ preseĭ.

Server-Paşa a telegrafiatŭ că 64 familiĭ din districtulŭ Stolatz s'aŭ supusŭ.

Sassetot, 13 Septembre.— Sâmbătă, împărătesa Austrieĭ, preumbându-se călare, a căduto de pe calŭ şi a statŭ momentanŭ fără cunoscinţă. Accidentulŭ însĕ n'a avutŭ consecinţe serióse şi rĕulŭ violinte ce i-se causase la capŭ a încetatatŭ îndată. Acum starea generală a împărătesiĭ este deja aşa de bună în câtŭ s'a pututŭ încerca se părăséscă patulŭ.

Constantinopole, 13, Septembre.— După ce consuliĭ puterilorŭ vorŭ călĕtori prin districtele insurginţilorŭ, se vorŭ întruni la Stolatz spre a informa pe Server-Paşa despre resultatulŭ misiuniĭ lorŭ. Déca resultatulŭ nu va fi satisfăcĕtorŭ, atunci Server-Paşa (comisarulŭ Porţiĭ) va da o proclamaţiune prin care va promite satisfacerea tuturorŭ nemulţumirilorŭ bine stabilite, cu condiţiunea că insurginţiĭ sĕ se supue într'unŭ termenŭ ficsŭ.

Belgrad, 13 Septembre.— Principele Milan, întorcêndu-se de la Krakuejewatz, a fostŭ primitŭ cu solemnitate de publicŭ.

Madrid, 13 Septembre.— Unŭ noŭ ministerŭ s'a compusŭ cu generarele Jovellar ca preşedinte alŭ consiliuluĭ şi ministru de resbelŭ. Noulŭ cabinetŭ represintă triumfulŭ sufragiuluĭ universalŭ pentru alegerile Corteselorŭ.

Krakuejewatz, 13 Septembre. — Comisiunea Skupcineĭ, însărcinată cu redactarea rĕspunsuluĭ la discursulŭ tronuluĭ, s'a înţelesŭ cu guvernulŭ ca adresa se nu céră declarare de resbelŭ, dérŭ sĕ se pronunţe cu destulă vioiciune în contra Turcieĭ.

D. Risticiĭ va merge la Belgrad se confere cu principele.

Viena, 13 Septembre. — *Corespondinţa politică* află din Paris că centrulŭ dreptŭ din Adunare va renunţa d'aci înainte la politica-ĭ tradiţionale, după dorinţa principilorŭ d'Orleans.

In urma incidentuluĭ La Roncière, 1) principiĭ d'Orleans arŭ fi decisŭ se renunţe la orĭ-ce pretendinţă eventuală şi sĕ se raliese fără reservă la Republică.

Petersburg, 13 Septembre.—Impĕratulŭ a plecatŭ ierĭ la Livadia.

Madrid, 14 Septembre. — Geuerarele Jovellar a declaratŭ că tóte silinţele ministrilorŭ vorŭ tinde la pacificarea Spanieĭ şi la întrunirea Cortaselorŭ, carĭ vorŭ fi arbitriĭ supremĭ aĭ nouleĭ Constituţiuni.

1) Écă după ţiarele *le Siècle* şi *la République française* în ce constă acestu incidinte:

In ţiua de 5 Septembre bonapartiştiĭ din departamentulŭ Eure aŭ organisatŭ la Evreux unŭ banchetŭ politicŭ, la care aŭ participatŭ vre 160 convivi, maĭ toţi fostĭ funcţionarĭ aĭ imperiuluĭ, avêndŭ în frunte-le pe deputatulŭ bonapartistŭ Raoul Duval. Pe lista invitaţilorŭ figura şi viceamiralele în activitate La Roncière *le Noury*, comandantele escadreĭ de evoluţiuni din Mediterana. Acesta, reţinutŭ de funcţiunea sea, a adresatŭ de pe bordul vasuluĭ Magenta către d. Tardiveau, unulŭ din organisatoriĭ banchetuluĭ, o epistolă prin care, după ce declară «că se asociază din ânimă la orĭ-ce manifestare de unire a părtituluĭ conservatore... că regretă a nu putea fi între amiciĭ sĕĭ... şi că nu va înceta d'a servi cu devotamentŭ guvernulŭ mareşialuluĭ Mac-Mahon, pe câtŭ timpŭ acesta nu va fi têrîtŭ afară din căiele conservatóre,» apoĭ adaoge:

«...*Dérŭ amŭ pretenţiunea că atunci când momentulŭ va fi sositŭ, Francia sĕ redevie liberă în alegerea sea şi se'şĭ reia astŭ-felŭ în concertulŭ europénŭ locululŭ ce 'i este interdisŭ* de actuala formă a guvernuluĭ ieĭ.»

Acéstă epistolă s'a cititŭ la banchetŭ în aplause prelungite şi entusiaste, ş'apoĭ s'a reprodusŭ maĭ de tóte ţiarele.

BUCUREȘCI, 3 SEPTEMBRE

Fóia Domnuluĭ baronŭ din *Pensionat's-strasse*, în numĕrulŭ de erĭ, s'a supĕratŭ focŭ pe guvernulŭ Serbieĭ, atâtŭ pentru moderaţiunea discursuluĭ cu care principele Milan a deschisŭ Skupcina, câtŭ şi pentru atitudinea miniştrilorŭ óre cum pacifică facia cu împrejurările din Bosnia şi Herzegovina.

Domnulŭ baronŭ se arétă resbelnicŭ, maĭ resbelnicŭ de câtŭ eroulŭ pe care l'a nemuritŭ marele nostru poetŭ Heliade subt numele de *Şoltanŭ*. Furia resbelnică se ridică până la acelŭ gradŭ, în câtŭ califică pe ómeniĭ din capulŭ guvernuluĭ sêrbescă de *radicalĭ* şi neconsecuenţĭ, căcĭ înainte de a fi la putere se pronunţaseră pentru resbelŭ şi acum lucrédă maĭ moderatŭ de câtŭ toţĭ moderaţiĭ din lume.

D. Ministrulŭ de esterne alŭ Românieĭ are aerulŭ a ţice serbilorŭ: arŭ trebui *orĭ se muriţĭ cu toţiĭ, orĭ sĕ învingemŭ cu toţiĭ*. Unŭ a semenea curagiŭ resbelnicŭ într'adevĕrŭ nu se póte găsi de câtŭ în capulŭ unorŭ ómeni carĭ, până acum, s'aŭ luptatŭ cu alegĕtoriĭ desarmaţĭ, pe cându mariĭ noştriĭ eroĭ avéŭ la dispositiunea lorŭ armata, pe care o pusese subt ordinile epistaţilorŭ, poliţia şi bandele organisate şi înarmate cu ciomege din pădurea Vlăsieĭ, vechiulŭ cuibŭ alŭ susţiitorilorŭ actualuluĭ regimŭ.

Noĭ nu suntemŭ contra acţiuniĭ Herzegovinene, nu o combatemŭ. Din contra, amŭ dori ca sĕ o vedemŭ triumfându, pentru că principiele nóstre suntŭ libertatea şi independinţa. Amŭ voi şi voimŭ ca tóte popórele împilate sĕ'şĭ recapete dreptulŭ şi neatârnarea, se scape de tiraniĭ lorŭ, subt orĭ-ce formă s'arŭ găsi şi de orĭ-ce naţionalitate arŭ fi eĭ. Ne surprinde însĕ atitudinea baronilorŭ noştriĭ carĭ aŭ manifestatŭ în totŭ-dé-una moderaţiune şi prudenţă, după cum ţicŭ, câudŭ îi vedemŭ pronunţându-se aţĭ contra moderaţiuniĭ şi a prudenţeĭ.

Aceĭ carĭ subt ministeriulŭ Brătianu, 67 şi 68, inventaŭ bande bulgare şi acusaŭ pe acelŭ ministeriŭ că voesce se dea focŭ Orientuluĭ, aţĭ strigă resbelŭ şi combatŭ ministeriĭ sêrbĭ că nu aŭ destulă acţiune, că nu suntŭ consecinţĭ cu principiele ce profesaŭ câudŭ nu eraŭ la putere!

Este acésta óre consecinţă?

Nu este însĕ numaĭ ministeriul radicalŭ din Serbia care a căţutŭ subt urgia Domnilorŭ baronĭ din *Pensionat's-strasse*. *Standard*, organulŭ ministeriuluĭ englesŭ, este a doua victimă. Domniĭ baronĭ se miră cum acestŭ organŭ maĭ întêiŭ se pronunţase pentru intrarea în acţiune, contra Turcieĭ, a Serbieĭ, a Montenegruluĭ şi chiar a Bulgarieĭ, şi acum susţine pacea numaĭ pe baza unorŭ concesiunĭ făcute insurgenţilorŭ. Dumnélorŭ voescŭ cu orĭ-ce preţŭ resbelŭ şi numaĭ resbelŭ. Arŭ dori însĕ ca alţiĭ sĕ se bată, Dumnélorŭ sĕ stea pe saltea şi *independinţa* séŭ *regatulŭ cu apă rece*, cum ţicea odată *Trompetta*, sĕ vie d'a gata:

Glorĭă dupe saltea
Cu ciubucŭ şi cu cafea!

Aĭ pretenţiunea, D-nule baronŭ de Boerescu, sĕ jocĭ în România rolulŭ pe care l'a jucatŭ D. de Bismark în Prusia! Ambiţiunea'ţĭ e nobilă şi înţelésă. Aşa a urmatŭ însĕ D. de Bismark ca sĕ capete gloria de care se bucură aţĭ, ca Dumnéta? Domnulŭ de Bismark a declaratŭ resbelŭ elŭ însuşĭ inemiculuĭ sĕŭ, şi-a pusŭ coifulŭ în capŭ, spada la cópsă şi a plecatŭ pe câmpulŭ de luptă unde usa şi de armă, şi de capŭ, şi de condeiŭ.

Fă şi Dumnéta aşa, décă escĭ resbelnicŭ, décă voescĭ sĕ deviĭ eroŭ, sĕ capeţĭ gloriă. Declarate într'unŭ felŭ, oficialŭ, orĭ pentru insurgenţĭ, orĭ pentru neutralitate. Nu fă resbelŭ din biuroulŭ ţiaruluĭ, nu înjura pe turcŭ de departe ca *Şoltanŭ*, şi, câudŭ îlŭ veĭ vedea venind, înjurătura se degenereze în fu... ga...!

Aceştia se chemŭ eroĭ de Vichleimŭ.

Amŭ semnalatŭ în maĭ multe numere trecute o negligenţă culpabilă din partea D-luĭ Jude instructorŭ Cairu, în ceia ce privesce îndeplinirea datorieloru ce'ĭ impune natura funcţiuneĭ D-séle; amŭ făcutŭ apelŭ la D-nulŭ ministru de justiţiă, rugându'lŭ a avea o maĭ strictă priveghiere asupra magistraţilorŭ, şi a face o revisiă scrupulósă şi imparţială cabinetuluĭ D-luĭ Cairu.

Aŭ trecutŭ deja maĭ multe ţile de câudŭ amŭ denunţatŭ nepăsarea ce are Judele în cestiune pentru urmărirea şi descoperirea crimelorŭ şi delictelorŭ ce i se înaintéză de la parchetulŭ Tribunaluluĭ, şi cu tóte acestea nu scimŭ sĕ se fi luatŭ vre-o mĕsură pentru încetarea uneĭ asemenea stărĭ ce periclitéză liniscea cetăţenilorŭ.

Cestiunea era prea gravă pentru a face pe D-nulŭ ministru de justiţiă sĕ delege nisce persóne onorabile carĭ sĕ constate negligenţa semnalată de noĭ. Făcutu-s'a óre acésta? Vĕţut'a D-nulŭ ministru că din tóte procesele înaintate D-luĭ Cairu din luna Iuniŭ, numaĭ câte-va — ca delictele de presă şi puţine pentru carĭ părţile interesate aŭ stăruitŭ — s'aŭ începutŭ a se urmări, érŭ restulŭ aŭ statŭ prin dulapurĭ şi prin mese uitate şi de sânţĭ şi de D-nulŭ Cairu? Déca a constatatŭ acésta, pentru ce n'a luatŭ nicĭ o mĕsură în contra judeluĭ în cestiune?

Étă cestiunĭ la carĭ aşteptămŭ sĕ ne respundă ministrulŭ laueratŭ de la justiţiă, şi asupra cărora atragemŭ atenţiunea nenorociţilorŭ justiţiabilĭ ce cadŭ pe mâinele D-luĭ Cairu, autorulŭ ordonanţeĭ de respingerea liberăreĭ pe cauţiune a D-luĭ N. Basarabescu.

A se vedea ultime sciriĭ pe pagina III.

Se scrie din Belgradŭ *Republiceĭ francese*, cu data 5 Septembriŭ, următórele:

Poporulŭ serbŭ se asémănă cu celŭ francesŭ în aceia că elŭ cântă şi face manifestaţiuni. Ţiua formăriĭ nouluĭ ministerŭ sosindŭ, a avut locŭ o mare procesiune cu stégurĭ şi o pausă înaintea palatuluĭ şi înaintea locuinţeĭ fiă-căruia din nouiĭ ministriĭ, carĭ toţĭ aŭ pronunciatŭ câte unŭ micŭ discursŭ fórte aplaudatŭ de acéstă mulţime entusiastă care vedea, în formarea cabinetuluĭ de acţiune, realisarea speranţeĭ sele celeĭ maĭ scumpe, resbelulŭ! Principele Milan, care s'a arĕtatŭ de douĕ orĭ, a fostŭ primitŭ cu marĭ hurale şi strigăte de «jivia!». Apoĭ, dupe unŭ alŭ doilea ocolŭ prin oraşŭ, manifestaţiunea a fostŭ respândită de furtună. Noutăţile primite din Bosnia, aŭ contribuitŭ fórte multŭ spre a face acéstă manifestaţiune imposantă şi puternică.

www.dacoromanica.ro

Dimineaţa, în fine, se audise că Zarea, mai ântêiŭ popă, apoi oficerŭ, plecatŭ din Belgradŭ de 50 anĭ, trecuse, în capulŭ a 1000 voluntarĭ frontiera la Priboj, apoi surprinsese la Rutes-Han, pe drumulŭ de la Constantinopole la Serajevo, unŭ convoiŭ de o sutŭ furgóne de muniţiunĭ şi o sută care de costume, pe carĭ le-a luatŭ dupĕ ce a făcutŭ prisonierĭ 400 cavalerĭ.

Dupe acéstă luptă, elŭ a pornitŭ către Nova Varos, pe care a împresurat'o complectamente. Se înţelege uşorŭ emoţiunea resboinică ce a trebuitŭ sĕ producă aceste noutăţĭ, mai cu sémă dupe ce s'a respânditŭ sgomotulŭ că în aceiaşi ţi Herzegovinenii aŭ proclamatŭ pe principele Nichita de comandantŭ, şi că acesta din urmă acceptase. Astŭ-felŭ cândŭ mulţimea a sositŭ înaintea caseĭ Domnuluĭ Gruitch, unŭ omŭ din poporŭ, a strigatŭ: «Gruitch, poporulŭ serbŭ voesce resbelulŭ!» Ministrulŭ de interne a rĕspunsŭ: «Nu e nicĭ timpulŭ, nicĭ momentulŭ de a ne esplica. Eŭ vĕ înţelegŭ, şi credŭ că fie-care din voĭ mĕ înţelege asemenea. Nu potŭ dérŭ a vĕ ţice nimicŭ altŭ în acestŭ momentŭ de câtŭ: nópte bună Sêrbĭ!» Şi dupĕ unŭ momentŭ de tăcere: «vĕ repetŭ, Sêrbĭ, nópte bună.»

Acestŭ discursŭ alŭ nouluĭ ministru a fostŭ aprobatŭ de tótă lumea. Resbelniciĭ l'aŭ înţeles dupĕ voia lorŭ, şi ceĭ pacînicĭ dupĕ a lorŭ.

Décă din partea Bosnieĭ noutăţile suntŭ plăcute, suntemŭ fórte neliniştiţĭ în ceia ce privesce Herzegovina. E adevĕratŭ că Turciĭ nu maĭ posedă de câtŭ cele douĕ platouri de la Mostar şi Trebinje, dérŭ nu avemŭ nicĭ unŭ detaliŭ asupra situaţiuneĭ lorŭ. O depeşă prea favorabilă Turcieĭ anunciă că 2030 ómenĭ desbarcaţĭ la Klek aŭ trecutŭ printre insurgenţĭ şi aŭ intratŭ în Trebinje. O depeşă omóră pe Liubibratitch, şefulŭ încongiuraţilorŭ, şi alta îlŭ oferă trăindŭ, tăindŭ trecerea turcilorŭ în părţile de la Mislina, puntŭ de o importanţă capitală pentru Herzegovina; acesta e singurulŭ drumŭ care arŭ putea servi la împreunarea trupelorŭ de la Mostar şi a acelora de la Klek şi Trebinje reunite.

In acestŭ momentŭ ne sosescŭ douĕ depeşĭ, dintre carĭ, una ne anunciă că o tamiliă puternică Vassojevitch a luatŭ Turcilorŭ patru forturĭ importante, şi alta că 500 voluntarĭ sêrbĭ intraţĭ în Bosnia între Susnitza şi Zvoornitch aŭ făcutŭ prisonierĭ unŭ batalionŭ de nizamĭ, dupĕ ce aŭ arsŭ blocurile turce.

Afară de aceste noutăţĭ, câtŭ pentru situaţiunea generală, domnesce în Serbia o agitaţiune extremă. Bande de voluntarĭ pleacă continuŭ şi opinia publică este atât de surescitată în câtŭ unŭ resbelŭ este inevitabilŭ. Turciĭ aŭ tiranisatŭ cincĭ secole acestŭ statŭ; în acestŭ momentŭ chiarŭ, eĭ comitŭ în Bosnia atrocităţĭ înspăimêntătóre, şi în manifestaţiunea, cu totulŭ pacifică de Marţĭ seara, era acumularea a cincĭ sute de anĭ de umilinţă şi ură.

Décă amŭ da credĕmêntŭ uneĭ corespondinţe din Sant-Petersburg, dorinţa de menţinerea păciĭ, manifestată de Rusia actualmente, se esplică uşorŭ prin starea armateĭ séle. Étă în sfârşitŭ ce ţice acéstă corespondinţă:

«Décă scădemŭ trupele staţionate în Asia, carĭ nu potŭ fi privite ca disponibile pentru un resbel europeanŭ, maĭ ântêiŭ pentru că ele suntŭ necesarĭ pentru ocuparea teritorielorŭ de curêndŭ câştigate, şi apoĭ din causa distanţeĭ enorme la care se află de teatrulŭ operaţiunelorŭ, vomŭ vedea că forţele militare ale Rusieĭ, în Europa, se compunŭ din 160 regimente séŭ 480 batalióne de câte 1017 ómenĭ fie-care, şi de 24 batalióne de vênătorĭ, fie-care de câte 824 ómenĭ, făcêndŭ în totŭ 532,320 ómenĭ, 70,700 cavalerĭ şi 61,900 artileriştĭ.

«Cu tótă desvoltarea drumurilorŭ de ferŭ ruse, miţlócele de comunicaţiune suntŭ încă fórte defectuóse, astŭ-felŭ că mobilisarea armateĭ nu arŭ putea sĕ aibă locŭ de câtŭ cu o perdere considerabilă de timpŭ: ceia-ce, dupe noulŭ modŭ de a se face resbelele, ar putea sĕ aibă de câtcele maĭ desastruóse consecinţe. O altă piedică promptеĭ mobilisărĭ se află în lipse de caĭ de care cavaleria nu e încă înţestrată în numĕrŭ suficientŭ, trebuindŭ încă 31,720 pentru artileria de câmpŭ; decĭ e multŭ de lucru până sĕ se organiseţe acestŭ serviciŭ, pentru cuvêntulŭ că cea maĭ mare parte din bateriĭ suntŭ postate în părţile unde caiĭ suntŭ puţinŭ numeroşĭ. Se póte dérŭ preţice aprópe cu sicuranţă că complecta mobilisare a armateĭ ruse, arŭ necesita nouă până la douĕspre-ţece sĕptĕmânĭ; în circumstanţele cele maĭ favorabile, ea nu s'arŭ putea efectua în maĭ puţinŭ de 10 sĕptĕmânĭ.

«Căile ferate, deschise astă-ţĭ circulaţiuneĭ, suntŭ nesuficiente promptеĭ concentrărĭ a trupelorŭ respândite în tótă întinderea imperiuluĭ. Arŭ trebui spre esemplu la 13 divisiunĭ în garnisonă din Nordvest 26 ţile spre a sosi la Varşovia, séŭ cele 26 divisiunĭ de la Sudvest şi din centru nu arŭ putea sosi în maĭ puţinŭ de 36 ţile.

Afară de acestea, armata rusă, în totalitatea sea, maĭ rĕŭ echipată de câtŭ ale orĭ-cărĭ alte puterĭ marĭ europene, din artileria sea, arŭ putea fi comparată în modŭ avantagiosŭ cu aceiaşĭ ramură de serviciŭ în cele-l'alte state.

Istok pretinde că operaţiunile insurgenţilorŭ vorŭ începe în Bosnia O parte din locuitoriĭ turcĭ din Bosnia se organiséţă în franctirorĭ.

Discursulŭ pronunţatŭ de principele Milan la deschiderea Scupcineĭ.

Domnilorŭ Deputaţĭ!

Suntŭ veselŭ totŭ d'auna cândŭ mĕ aflu în miţlocululŭ poporuluĭ meŭ. Astăţĭ însĕ, maĭ multŭ ca orĭ când, amŭ motive de a mĕ arĕta în miţlocululŭ vostru. Era multŭ timpŭ de cândŭ o Scupcină n'a fost convoca în Sêrbia în circumstanţe aşa de grave. Adesea orĭ a trebuitŭ sĕ mĕ basezŭ pe patriotismulŭ sĕŭ pentru a putea sĕ împlinescŭ greaua mea misiune; acumŭ maĭ cu sémă 'mĭ este indispensabilŭ.

Onorabilĭ domnĭ! Poporulŭ nostru la frontierele patrieĭ este smulsŭ de la liniscea căminelorŭ lorŭ. Părăsindŭ câmpurile lorŭ, o parte din fraţiĭ noştri trebue a protege, cu armele în mâinĭ, frontierele nóstre, securitatea ţĕreĭ nóstre, şi acésta totŭ atâtŭ de câtre Occidentŭ câtŭ şi de către Orientŭ.

Evenimentele ce sĕ desfăşură în Bosnia şi în Herzegovina aŭ pusŭ Serbia, dupe cum vĕ e cunoscutŭ, într'o situaţiune dificilă. Ne prevĕţêndŭ nicĭ unŭ sfârşitŭ suferinţelorŭ lorŭ, popórele acestorŭ provinciĭ s'aŭ ridicatŭ cu armele spre a se apĕra de abusurile ce, fără vederile bine voitóre şi mărinimóse ale M. S. Sultanu, eraŭ condamnaţĭ a suporta.

Guvernulŭ imperialŭ, în mĕsurile ce a luatŭ, pentru a pacifica aceste provinciĭ, a concentratŭ în acel'aşŭ timpŭ pe frontierele nóstre mase de trupe în numĕrŭ considerabilŭ. Prin urmare, situaţiunea Serbieĭ, deja destulŭ de dificilă în sine, a devenitŭ încă şi maĭ dificilă. Pe cândŭ naţiunea nóstră ne cere sĕ luămŭ din parte-ne mĕsurĭ pentru protecţiunea sa, pentru că ea vede în campamentele Turcilorŭ, o ameninţare contra Serbieĭ, drumurile nóstre de la frontiere sunt înţesate de nenorociţĭ, creştinĭ şi Turcĭ, carĭ fugŭ înaintea puterеĭ foculuĭ şi sàbieĭ. De aci pentru ţéra nóstră sacrificiĭ enorme.

Acéstă posiţiune n'arŭ putea fi multŭ tolerabilă. Darŭ Sublima Pórtă, fiindŭ în conferinţă cu puterile garante pentru a ajunge la conciliaţiune, putemŭ ascepta de la înţelepciunea M. S. Sultanuluĭ şi acea a marelorŭ puterĭ, că se va găsi unŭ mijlocŭ d'a sĕ pacifica absolutŭ ţĕrile limitrofe, a cărora sórtă n'arŭ putea sĕ ne fie indiferentă; căcĭ, este evidentŭ că Sârbia ca vecină a acestorŭ provinciĭ, închisă între ele, suferă maĭ multŭ de cât orĭ-care altă ţéră, moralicesce şi economicesce, din aceste roscóle periodice.

In consecinţă, Serbia are unŭ interesŭ seriosŭ ca, o dată pentru totŭ-d'a-una, sĕ se puie unŭ termenŭ unorŭ ast-felŭ de lucrurĭ. Din parte'mĭ voĭ lucra în limitele slabelorŭ mele forţe, a atinge unŭ resultatŭ care sĕ fie propriŭ a satisface aceste regiunĭ.

Domnilorŭ deputaţĭ!

Ministriĭ de care suntŭ încongiuratŭ în aceste circumstanţe remarcabile şi carĭ suntŭ numiţĭ, vĕ vor presenta maĭ multe projecte carĭ aŭ de scopŭ ameliorаţiunea órecărorŭ din instituţiunile nóstre; astŭ-felŭ ca garanţia siguranţeĭ individuale, care va fi asigurată prin legĭ maĭ eficace, autonomia comunală care va fi lărgită şi lăţirea libertăţeĭ preseĭ.

Nu mĕ îndoiescŭ că D-v. veţĭ isprăvi aceste lucrărĭ ce maĭ multe Skupcine precedente aŭ începutŭ cu atâtŭ maĭ multŭ că guvernulŭ este de acordŭ cu voinţa poporuluĭ.

Mĕ bucurŭ că vĕ potŭ comunica unŭ evenimentŭ care umple, în aceaşĭ mĕsură, inima mea de omŭ şi consciinţa mea de principe de satisfacţiune. Ca representantŭ actualŭ alŭ dinastieĭ, căria naţiunea ’ĭ-a manifestatŭ devotamentulŭ sĕŭ, eŭ credŭ că amŭ pusŭ în acordŭ voinţa mea cu acea a poporuluĭ sêrbŭ, alegêndŭ pentru compania vieţeĭ mele şi a tronuluĭ meŭ pe Natalia Petrowna, care prin rasa sa, aparţine poporuluĭ rusŭ, cu care legătura de sânge, credinţa şi atâtea scumpe suveniriĭ ale trecutuluĭ ne unesce.

Skupcina e deschisă. Lumineţe D-ţeŭ representaţiunea poporuluĭ pentru ca sĕ se achite demnŭ de misiunea sea. Sĕ pótă asemenea sĕ domnéscă printre noĭ acéstă unitate care nicĭ o dată n'a lipsitŭ în timpurĭ de crisă. Acesta este principiulŭ, acésta e cea maĭ tare basă a puteреĭ nóstre, a viitoruluĭ nostru.

LEGALITATEA REGIMULUĬ

ÎN

PROCESULŬ DE PRESĂ ŞI ARESTĂRILE DE LA DOROHOIŬ

Curierulŭ de Dorohoiŭ publică următórea scrisóre în care se póte vedea amănuntele asupra procesuluĭ de presă şi arestărilorŭ făcute de guvernŭ la Dorohoiŭ:

In 28 Augustŭ 1875.

Redacţiuneĭ ţiaruluĭ «**Curierulŭ de Dorohoiŭ**»

Unŭ faptŭ durerosŭ pentru mine mĕ face astăţĭ sĕ amŭ recursŭ la D-vóstre şi a vĕ ruga se bine-voiţĭ a da locŭ în coloanele «**Curieruluĭ de Dorohoiŭ**» următórele rêndurĭ:

In ţiua de 22 séŭ 23 Augustŭ, aflându-mĕ în casă la fratele meŭ Vasilie I. Calcantraur, dimpreună cu unŭ amicŭ alŭ nostru D. avocatŭ Teodor Juan, s'a presentatŭ unŭ D. Comisarŭ de poliţie, cu unŭ nămolŭ de hârtiĭ în mână, şi adresându-se către noĭ ne-a datŭ la fie-care câte unŭ mandatŭ de înfăţoşare dinaintea D-luĭ Jude instructorŭ Angelesco, ca inculpaţĭ de delictŭ de pressă.

Mirarea nóstră fu mare, fiindŭ că nu ne sciamŭ culpabilĭ cu nimica, şi nicĭ ne aducemŭ aminte sĕ fi scrisŭ ce-va care sĕ atragă asupra nóstră asprimea legilorŭ; şi vĕ mărturisescŭ că, luândŭ lucrulŭ în glumă, ne-amŭ ţisŭ că şi astă afacere va avea acelaşŭ resultatŭ ca şi alte douĕ pentru care amŭ fostŭ asemenea inculpaţĭ şi sub mandate de înfăţoşare: aceste douĕ afacerĭ aŭ fostŭ, după cum sciţĭ póte, una pentru nişte broşurĭ ce s'aŭ distribuitŭ clandestinŭ în oraşulŭ nostru, şi pentru a cărora distribuire eramŭ inculpaţĭ eŭ şi cu fratele meŭ Vasilie, şi alŭ douilea pentru delictŭ de pressă unde amŭ fostŭ érăşĭ inculpaţĭ ca autorĭ aĭ unuĭ articolŭ publicatŭ în ţiarulŭ D-vóstră No. 15 întitulatŭ: *întrebărĭ şi rĕspunsurĭ.*

Cu aste convincţiunĭ dară, separându-ne, ne-amŭ dusŭ fie-care la trebile nóstre.

Care nu fu însĕ mirarea, durerea şi indignaţiunea mea cândŭ m'amŭ presentatŭ Lunĭ, 25 Augustŭ curentŭ, în cabinetulŭ D-luĭ Jude instructorŭ şi amŭ veţutŭ pe biuroulŭ D-sale treĭ mandate de depunere,

www.dacoromanica.ro

dintre care unulŭ purta numele fratelui meŭ Vasilie, érŭ cele-l-alte doue, ne conţinêndŭ încă nicĭ unŭ nume, le-amŭ presupusŭ a fi destinate pentru mine şi Juan! — Cu tóte acestea resignêndu-mĕ, m'amŭ pusŭ îndată la dispositiunea D-luĭ Judecătorŭ, care, după întrebările obicinuite: *de câţi anĭ eştĭ? ce profesiune aĭ?* etc., îmĭ spune că eŭ aşĭ fi înculpatŭ ca colaboratoriŭ alŭ unuĭ articolŭ publicatŭ în «*Curierulŭ de Dorohoiŭ*» No. 17, intitulatŭ: *Rĕspunsŭ D-luĭ Iordache Vulpescu, Wilhelm-strasse* No. 76, Berlin. Mĕ uitŭ lungŭ la D-lŭ Judecătorŭ şi'ĭ rĕspundŭ pe dată că nu suntŭ eŭ autorele aceluĭ articole, nicĭ colaboratore măcarŭ, căcĭ autorele D. P. H. Cortazzi e destulŭ de capabilŭ şi inteligintе pentru a nu avea trebuinţă de colaboratoriŭ. — D. judecătoriŭ, în facia respunsuluĭ meŭ, sĕ cam turburĕ, ce e dreptŭ; darŭ... O divină Providenţă!.. Tu aĭ inspiratŭ pe D. Judecătorŭ şi écă că'mĭ adreséţă a doua cestiune cam în aştĭ terminĭ: «D. Davidelŭ, la interogatorulŭ ce 'i s'a luatŭ, a arătatŭ că D-ta, d'impreună cu alţiĭ, aĭ fi luatŭ parte la redactarea articoluluĭ în cestiune, de unde resultă că până la proba contrarie D-ta eştĭ autorulŭ. Ce aĭ de respunsŭ şi cu ce aĭ sé te justificĭ?» Mărturisescŭ că m'a surprinsŭ de-o-cam-dată *o astŭ-felŭ de cestinne,* darŭ am rĕspunsŭ şi eŭ urmĕtórele: «D. Davidelŭ nu spune adevĕrulŭ (fiindu-mĭ interdisă altă espresiune). Amŭ scrisŭ şi scriŭ câte o dată în «*Curierulŭ de Dorohoiŭ*», fiindŭ responsabilŭ totŭ-dé-una eŭ de articolele mele; — cunoscŭ Constituţiunea Ţereĭ mele şi în specialŭ art. 24; nu cunoscŭ însĕ nicĭ o lege în lume care sĕ oblige pe unŭ cetăţénŭ a'şĭ proba inocenţa sea, maĭ înainte ca sĕ-ĭ fie dovedită culpă».— Sub-scriŭ interogatorulŭ şi D. Jude îmĭ spune că suntŭ liberŭ. — Cândŭ eşiamŭ însĕ din cabinetulŭ instrucţiuneĭ vĕdŭ pe îngrijitorulŭ arestuluĭ ducêndŭ la închisóre pe frate-meŭ. Ilŭ întrebŭ îndată care e culpa şi elŭ apucă a'mĭ rĕspunde că totŭ articolulŭ pentru care amŭ fostŭ chemaţĭ eŭ şi Juan! — In adevĕrŭ D. Juan mĕ succede la instrucţiune şi, după cumŭ 'mĭ-a spusŭ D-sea, una şi aceiaşĭ causă ne aducea pe tustreĭ d'inaintea D-luĭ jude instructore. — Mĕ adreseţŭ cătră Juan ş'ilŭ întrebŭ, dacă se póte admite complicitatea în materie de pressă? Elŭ îmĭ rĕspunde că nu! — Ilŭ credŭ naturalimente, căcĭ este avocatŭ; darŭ atunci ilŭ maĭ întrebŭ: cum sĕ face că frate-meŭ, fiindŭ înculpatŭ totŭ pentru aceiaşĭ causă ca noĭ, elŭ e pusŭ în prevenţiune şi noĭ nu? — Mister.... sespunde D. Juan; instrucţiunea e secretă, ţice legea; — darŭ eŭ rĕmânŭ totŭ fără esplicaţiunea enigmeĭ!

Peste o oră de la arestarea, frate-meŭ presintă D-luĭ Jude instructore cererea de liberare provisorie pe cauţiune; şi a doua-ţi, adică la 26 curentŭ, D. Procurore dă conclusiunile sále pentru admiterea cereriĭ! — Alergŭ la d. instructore, cu inima palpitândă de bucurie, sperândŭ a da fratéluĭ meŭ scumpa'ĭ libertate... darŭ aci ce sĕ vedĭ? D. Judecatorŭ respunde că are tótă ţiua pentru a sĕ pronuncia! — Amară decepţiune! — Nu-'mĭ puteamŭ închipui vre-o dată că sĕ potŭ găsĭ ómenĭ în lume care sĕ nu simtă şi se iubéscă libertatea! Vĕdŭ însĕ că D. Judecătorŭ de instrucţiune de la Dorohoiŭ nu face mare casŭ de unŭ lucru aşa de sânt şi că pentru D-sea, a fi în arestŭ séŭ liberŭ, e totŭ una!

In fine, pe la orele cinci post-meridiane sĕ notifică prevenituluĭ ordonanţa prin care i se respinge cererea de liberare provisoriă pe cauţiune, pe considerente că instrucţiunea nu e încă complectă, că convincţiunea D-luĭ Jude instructore nu e încă formată, şi ceia ce m'a frapatŭ până şi pe mine, care nu suntŭ omŭ de lege, este urmĕtorulŭ considerentŭ din ordonanţă, şi pe care'lŭ supunŭ la apreciarea ómenilorŭ competinţi:

«Considerândŭ că de şi D. Calcantraur la interogatoriulŭ ce i s'a luatŭ a creţutŭ că prin declaraţiunea D-uĭ Cortazzi cătră D-nia sea şi pe care ne-a presentat'o sub semnătura privată, s'a conformatŭ aliniatuluĭ 3 de sub art. 30 din codulŭ penalŭ, arătândŭ pe D. Cortazzi de autorulŭ vorbituluĭ articolŭ». — Deschidŭ codulŭ penalŭ, mĕ uitŭ la art. 30 şi vĕdŭ că tratédă despre amenţile poliţienescĭ; îmĭ ţicŭ atunci că trebue sĕ fie erore, deschidŭ procedura penală şi vĕdŭ la art. 30 aliniatulŭ alŭ 3-lea urmĕtórea dispositiune: «Procuraţiunea va rĕmânea totŭ-dé-una alăturată la actulŭ de denunţare şi denunţătorulŭ va fi admisŭ a scóte copie de pe actulŭ sĕŭ de denunţare». — Mĕ întrebŭ ce raportŭ póte avea astŭ aliniatŭ cu cererea de liberare a frate-meŭ şi constatŭ unŭ *non-sens.*

Cu tóte acestea însĕ amŭ vĕdutŭ din ordonanţa d-luĭ jude instructore şi m'amŭ pututŭ convinge că este inculpatŭ ca gerante alŭ fóeĭ „*Curierulŭ de Dorohoiŭ*"!— Dérŭ chiarŭ aşa fiindŭ, şi admiţândŭ că Vasilie Calcantraur arŭ fi gerantele aceleĭ foĭ, întrebŭ pe d. jude instructore: ce face D-sea cu art. 24 din Constituţiune carĕ ţice destulŭ de clarŭ că gerantele nu e responsabilŭ de câtŭ atunci cândŭ nu se cunósce autorele! — Pentru mine care, după cumŭ amŭ ţisŭ maĭ susŭ, nu suntŭ omŭ de lege, m'amŭ speriatŭ şi mĕ şi îngrijescŭ, căcĭ în definitivŭ care e siguranţa libertăţeĭ nóstre décă tecste formale de lege nu se bagă în sémă?!— Ajunsemŭ a crede că póte eŭ nu înţelegŭ bine legea, şi în astă incertitudine m'amŭ adresatŭ la avocaţi şi chiarŭ la parte din magistraţiĭ Trib. Dorohoiu, şi cu toţiĭ miaŭ respunsŭ că arestarea este ilegală!... Ne maĭ sciindŭ ce se facŭ, amŭ creţutŭ de cuviinţă a arĕta, prin telegrafŭ, faptulŭ D-luĭ Ministru alŭ Justiţieĭ, care sciŭ că este Doctorŭ şi laureatŭ alŭ facultăţeĭ de dreptŭ din Paris, şi ĭ-amŭ cerutŭ sĕ facă sĕ dispară arbitrariulŭ! — Se vede însĕ că laureaţiĭ înţelegŭ altŭ-feliŭ legea de câtŭ simpliĭ doctorĭ: căcĭ fratemeŭ e încă totŭ la închisóre şi judecătorulŭ de instrucţiune e totŭ la locŭlŭ luĭ! — In acelaşĭ timpŭ amŭ adresatŭ douĕ telegrame ţiarelorŭ „*Românulu*" din Bucurescĭ şi „*Apĕrătorulŭ legeĭ*" din Iaşĭ prin care, espuindu-le faptulŭ arestăreĭ ilegale, cereamŭ sĕ se asocieze cu mine şi a stigmatisa arbitrariulŭ!—

Ceea ce însĕ m'a umplutŭ de spaimă şi m'a făcutŭ sĕ dutezŭ de imparţialitatea D-luĭ jude instructore de Dorohoiŭ, este faptulŭ următoriŭ: — Adoua ţi chiar după arestarea fratéluĭ meŭ Vasilie, D-niĭ Colonelulŭ Georges Catargi şi P. P. Mavrogheni vinŭ la Dorohoiŭ, şi mergêndŭ la Dl. jude instructore, îĭ cerŭ permisiunea de a'lŭ vedea şi în acelaşĭ timpŭ îĭ declarŭ că: Dl. Cortazzi a trimisŭ D-lorŭ articolulŭ în cestiune spre a'lŭ da la tipografi Goldner şi că chiarŭ a vĕdutŭ Dl. Mavrogheni pe Dl. Cottazzi cândŭ compunea acelŭ articolŭ. — Notaţĭ totŭ-o-dată, D-lorŭ Redactorĭ, că dl. Mavrogheni e rudă fórte de aprópe cu d-lŭ Cortazzi şi d-lŭ Colonelŭ Catargi unulŭ din amiciĭ sĕĭ intimĭ!

Credeţĭ póte că in urma declaraţiuneĭ scrise şi sub-scrise de d-lŭ Cortazzi, coraborată astă declaraţiune cu mărturisirea mea şi a d-lorŭ Catargi şi Magrogheni, d-lŭ judecătorŭ a vĕdutŭ erórea — décă eróre putea fi — şi a pusŭ în libertate pe prevenitŭ?! Nicĭ decumŭ! — D-sea a vĕdutŭ bine că frate-meŭ nu e culpabile, dérŭ ca sĕ facă o aparinţă de legalitate, ordonă o verificare de scripte, chemândŭ treĭ esperţĭ cariĭ sĕ se pronuncie décă scrierea şi sub-scrierea din declaraţiunea d-luĭ Cortazzi sĕ potrivesce cu alte scrieriĭ şi subscrieriĭ ale D-séle; însĕ în locŭ de a face astă comparaţiune chiarŭ în acea ţi, celŭ multŭ a doua ţi — căcĭ aci e vorba de libertatea unuĭ omŭ — d-sea ficsasă peste treĭ ţile terminulŭ comparitiuneĭ! — Eĭ bine! astă procedare a D-luĭ jude instructore nu 'mĭ dă dreptulŭ mie, fratele arestatuluĭ, d'a presupune séŭ o rea voinţă din parte-ĭ, séŭ că a primit ordine superióre prin care 'ĭ sĕ ordonă persecutarea nóstră ca uniĭ ce nu facemŭ parte din ortiua guvernamentală şi nu voimŭ a ne pleca capulŭ d'inaintea arbitrariuluĭ şi alŭ ilegalităţeĭ. — Şi ca sĕ probezŭ şi maĭ multŭ că în astă cestiune nu e vorba decâtŭ de persecuţiune, este că d-lŭ jude de instrucţiune, prin adresa No: 1624 din 27 Augustŭ către directorele arestuluĭ, îĭ ordonă de a nu lăsa nimicŭ sĕ comunice cu prevenitulŭ Calcantraur decâtŭ de treĭ orĭ pe septămână, şi asta cu autorisaţiunea formală a Prefectuluĭ! — Astŭ-felŭ că muma, fraţiĭ şi surorele victimeĭ nu'ĭ potŭ duce nicĭ consolarea atâtŭ de necesarie în aste împrejurărĭ, pentru simplu cuvêntŭ că aşa voesce D-lŭ Jude instructore! M'amŭ adresatŭ D-luĭ Procurore şi 'ĭ amŭ cerutŭ a 'mĭ spune décă frate-meŭ e la secretŭ?! D-sea, cercetând lucrările, n'a vĕdutŭ nicĭ o ordonanţă pentru punerea la secretŭ, ci numaĭ simplu copia adreseĭ de maĭ susŭ, şi fără ca astă adresă sĕ fie motivată pe ceva.

Din espunerea faptelorŭ de maĭ susŭ, nu potŭ conchide de câtŭ douĕ lucruri: séŭ că D. jude instructore voesce a persecuta pe fratele meŭ, séŭ că D-sea, neavêndŭ simţulŭ libertăţeĭ, nu scie a o aprecia! In casulŭ dintâiŭ nu amŭ alta de ţisŭ de câtŭ că, ca Românŭ, plângŭ şi mĕ dóre în sufletŭ cândŭ vĕdŭ cine dispune de libertatea nóstră; érŭ în casulŭ alŭ doile, recomândŭ cu tótă seriositatea D-luĭ jude instructore Angelesco tractatulŭ D-luĭ Cousin: *Du vrai, du beau et du bien,* care la pagina 380, lecţiunea XV spune că: „sensibilitatea are şi ea o cultură. Fericiţĭ aceĭ ce aŭ primitŭ de la natură entusiasmulŭ, foculŭ sacrulŭ!" Astŭ tratatŭ îĭ va putea póte disvolta simţulŭ libertăţeĭ, şi ajungêndŭ la pagina 383 va găsi şi aceste sacre cuvinte, pe care D-sea arŭ trebui sĕ le aibă necontenitŭ în minte că: „Libertatea este ceva aşa de sântŭ, că chiarŭ atunci, cândŭ ne rătăcimŭ, ea meritä încă sĕ fie menajată până la óre-care punctŭ."

Aşĭ putea sĕ 'ĭ recomândŭ în acelaşĭ timpŭ şi opulŭ intitulatŭ: *Principiĭ generale de dreptulŭ penale belgiane,* de savantulŭ Hans, care la pagina 278 tomŭ I, vorbindŭ despre delictele de presă, ţice: închisórea preventivă nu póte avea nicĭ o dată locŭ pentru delictele de astă natură."

Lasŭ însĕ altora greaua sarcină de a convinge pe D-lŭ Angelesco despre aste marĭ adevĕruri; câtŭ pentru mine, care 'mĭ-amŭ făcutŭ studiile în Belgia, unde libertatea individuală este pusă aşa de susŭ încâtŭ nimine nu se póte atingŭ de ea fără a fi pedepsitŭ, nu potŭ face alta de câtŭ sĕ mĕ adreseţŭ la D-ţeŭ şi sĕ 'lŭ rogŭ, ca Elŭ, care ne-a scăpatŭ de atâtea rele şi nenorociri, sĕ ne scape şi astă dată de óenmiĭ regimuluĭ actuale!

N. Jordache Calcentraur, *inginer civile alŭ scóleĭ de punţi şi şosele din Gand.*

DIVERSE

O precocitate anthropologică cum nu s'a maĭ vĕdutŭ! La Libourne, se află unŭ copilŭ de 4 anĭ, care are talia unuĭ copilŭ de 7 séŭ 8 anĭ, şi care este conformatŭ întocmaĭ ca unŭ tênĕrŭ de 20. Elŭ are pe totŭ corpulŭ semnele virilităţeĭ, are barbă puţină şi forţă prodigiósă. Pórtă pe umeri sĕĭ câte 60 séŭ 70 chilograme, fără a arĕta că e ostenitŭ şi merge cu aceste greutăţĭ ca cum s'arŭ juca.

Inteligenţa sea e puţinŭ desvoltată şi vorbesce cu mare greutate; adese-orĭ suferă crise nervóse, care'lŭ ostenescŭ fórte multŭ. Părinţiĭ acestuĭ copilŭ nubilŭ suntŭ de taliă ordinară; mama copiluluĭ e mică şi slabă, elŭ are o soră de douĭ anĭ mică, pentru etatea sea şi abia umblândŭ. Atragemŭ atenţiun e sciinţeĭ, ţice *l'Evénement*, în acestŭ phenomenŭ, asupra căruia s'arŭ putea face nisce studiurĭ curióse.

* * *

Unŭ înotătorŭ fără păreche. — La 24 curentŭ avu locŭ unŭ evenimentŭ extraordinarŭ şi fără păreche până acum: căpitanulŭ Webb a traversatŭ canalulŭ La Manche în totŭ, fără nicĭ unŭ aparatŭ.

Marţi, 24 Augustŭ, creţêndŭ momentulŭ favorabilŭ, se aruncă în mare la extremitatea jeteuluĭ Amiralităţiĭ de la Duvre. Era 12 ore 56 minute; sórele radiosŭ strălucia pe o mare perfectŭ de liniscită. Maĭ întâiŭ curentulŭ duse pe intrepidulŭ înotătorŭ pe barca *Varne.* La 4 ore valulŭ începu a se întórce şi 'lŭ îndreptă spre răsăritŭ. La 10 ore 20 minute se afla la 5 mile la Sud de Suth-Foreland şi la la 14 mile Ost-Sud-Ost de Duvre, elŭ înota cu vigóre şi era plinŭ de curagiŭ, Din acelŭ momentŭ succesulŭ întreprinderiĭ părea asiguratŭ.

La 7 ore diminéţa, după o nopte petrecută în mare fără alte haine de câtŭ o păreche de insemne, ajungea la 5 mile de Calais. In fine Mercurĭ, la 11 ore 15 minute, punea pisiorulŭ pe uscatŭ în faţa stabilimentuluĭ de băĭ de la Calais; stătuse în apă aprópe 22 de ore.

De şi sfîrşitŭ de puterĭ, căpitanulŭ Webb era sănĕtosŭ şi cu totulŭ veselŭ de triumfulŭ sĕŭ.

Douĕ bărcĭ şi o corăbióră escortaŭ pe admirabilulŭ înotătorŭ în acea trecere miraculósă. Pe corăbióră se aflaŭ representanţiĭ unorŭ ţiare din Londra ce se ocupă specialmente de sport, precum şi maĭ mulţĭ membri din London Swimming Club (Clubulŭ înotătorilorŭ din Londra).

* * *

Sciinţa geografieĭ în scóle. O mumă întreba pe fiulŭ sĕŭ, unŭ colegianŭ apelpisitŭ:

— Tu aĭ învĕţatŭ geografia. Unde este Herzegovina?

— Ph!... este în tóte ţiarele:

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 10 Septembriŭ. Se vorbesce multŭ la Madridŭ, că iesuiţiĭ bascĭ, convinşĭ de inutilitatea sforţarilorŭ luĭ Don Carlos, lucrédă în favórea păciĭ, conformŭ ordinelorŭ venite de la Roma.

Tribunalulŭ supremŭ de justiţiă a ordonatŭ ca dosarulŭ judiciarŭ alŭ Episcopuluĭ din Seo de Urgel sĕ fie înaintatŭ procuroruluĭ generalŭ, care va face unŭ raportŭ în acéstă privinţă.

Londra, 10 Septembriŭ. *Times* publică depeşa urmĕtóre din Viena, cu data 9 Septembriŭ:

«Pórta a notificatŭ Greciеĭ că va retrage trupele sále de la frontaria greacă; ea a cerutŭ guvernuluĭ grecŭ de a ocupa maĭ forte fruntaria spre a asigura ordinea în acéstă parte.

Viena, 9 Septembriŭ. Atitudinea sântuluĭ scaunŭ în cestiunea Herzegovineĭ este considerată ca trebuindŭ sĕ facilitedе represiunea insurecţiuneĭ; instrucţiunile primite de episcopĭ catolicĭ din provinciele insurgenţilorŭ şi din Dalmaţia suntŭ de a înăbuşi cea d'ântêiŭ mişcare a creştinilorŭ.

www.dacoromanica.ro

CALAUZA PRACTICA

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Subt acestŭ titlu se vede inseratŭ în „*Telegrafulŭ*“ No. 24 a. c. lunĭ consiliindŭ pe cumpĕrătorĭ a se adresa numaĭ la treĭ firme din Bucurescĭ, cu alte cuvinte că la alţĭ farmacişti şi Droguişti din Capitală *banuesce a fi falsificate* tinḑêndŭ a păgubi şi a descredita pe toţĭ depositariĭ medicamentelorŭ francese. Nu negŭ că subscriitoriĭ aceluĭ anunciŭ nu potŭ cumpĕra d'a dreptulŭ de la Inventatorĭ, mĕ simtŭ însă datorŭ a nu lăsa publicul indusŭ a fi în eróre, maĭ cu sémă Publiculŭ celŭ din Provincie.

Subscrisulŭ dupe cum este cunoscutŭ amŭ înfiinţatŭ în anulŭ 1873 în Capitală o „*Droguerie engros*“ asortată cu totŭ ce este necesariŭ tuturor farmacielorŭ din Romania în quantităţi de totŭ felulŭ de Medicamente îndestulătóre, întreţinênd relaţiunĭ directe cu fie care inventatorŭ de medicamente franeese, astŭ-felŭ încâtŭ furnisezŭ cu puţine escepţiunĭ tuturorŭ farmaciştilorŭ din România, şi declar că acele medicamente ce subsemnatoriĭ aceluĭ anunciŭ voescŭ sĕ şi le monopoliseze, se găsesce atât la toţĭ farmaciştiĭ din Capitală câtŭ şi la toţĭ ceĭ de prin Districte furnisate de mine.

I. OVESSA.

Nous avons l'honneur d'informer un public bien distingué que nous avons établi dès le premier Mai au coin de l'avenue de Kerepes et la rue Nagy kereszt une succursale de nôtre magasin avec un grand choix de

Voitures à la mode.

Le magasin principal reste néamoins dans la frabrique même rue Salétrom No. 4. où les commandataires bien estimés peuvent être servi nod seulement de voitures achevées mais aussi de details de construction.

Restant avec nos civilités respectueuses

Kölber Frères,

fabricants de voitures de la Cour imp. et royale.
Budapest.

Pour éviter des ereurs avec des noms ressemblants on est prié d'adresser des lettres et des depêches sous l'adresse

Kölber testvérek udvari kocsigyára.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

De vênḑare, cârnaţĭ bunĭ şi must cu preţurile fórte moderate, strada Boulevard No. 24.

GRÂŬ DE SAMANŢA

800 chile. Chila 120 leĭ, la Belgiugatu de sus-Moştiştea, 25 chilometre de la Bucurescĭ din care 20 şosea. A se adresa la cancelaria proprietăţiĭ şi în Bucurescĭ la depositulŭ de vinurĭ strada Nouă, No. 5, şi la sub-semnatulŭ strada Scaunele. No. 38.

Dumitru Brătianu.

De arendatŭ Proprietatea D-luĭ Em. Crădişteanu districtulŭ Vlaşca, Plasa Călnişti numită Strâmba, Crângurile ce are 400 pogóne arabile, 600 pog. fânéţă, 2 morĭ pe apa Neazgnovuluĭ, suhat, podŭ cu tacsă, magaziĭ, pătulŭ, case arenseştĭ în cea maĭ bună stare.

Doritoriĭ se vorŭ adresa la casa Proprietaruluĭ din Bucureştĭ din strada Amzeĭ, No. 1 în tóte ḑilele până la orele 12 diminéţa.

Renumitulŭ meŭ fabricat:

APA DE MELISSA

Se află de vêndare în Bucurescĭ la D-niĭ T. Athanasiu & T. Klee.

Calea Mogoşóiĭ No. 72.

Ardinnan Gelassie.
la monastirea Ghighiu.

JOS STAHL

PROFESSIEUR

BUCHAREST, PLACE EPISCOPIE

LECONS

D'ALLEMAND ET DE ROUMAIN

explication en français, englais et italiea.
Traduction de toutes ces langues.

De închiriatŭ Casele din strada Fôntâneĭ No. 33, sub Schitulŭ Măgurénu, cu 7 încăperĭ, pivniţe puţŭ în curte şi grădină. Adresa în aceiaşĭ Stradă No. 32.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediaḑă promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acomptŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întêrḑieri.

I. Athanasiu & I. Klee.
CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşĭ Magasinŭ Mare Depou de

CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU

Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru Zugravĭ.

S'a reimprimatŭ

GRAMATICA LATINĂ

dupe

BURNOUF.

cu unŭ adaosŭ de esercitie şi cu o serie de versiunĭ şi themate adaptate la inteligenţa scolarilorŭ de Cl. I şi II Lyceală de

B. Stilescu.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la Hotel de Franţa.

S'a perdutŭ a séră la 27 August, pe la 6 ore séra unŭ actŭ de vie de 7 pogóne de pe şoséua Colintina a d-luĭ Alecu Vardala din preună cu maĭ multe hârtiĭ legate într'o batistă cu bulinurĭ negre, cine va fi găsit'o, este rugatŭ a le aduce la D-lŭ Alecu Chirculescu. Advocat, strada Fântâniĭ No. 80. care va primi o recompensă de la D-luĭ.

Maria Mărculescu.
născută Vardala.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ No. 12.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 28 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.		103	¾
» Domeniale.....	8	102	—
» Oppenheim.....	8	103	—
Scrisurĭ fonciare.....	7	90	¼
Renta.....	5	69	½
Ac. dr. de fer ro. (St.)		27	¾
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	87	½
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	750	—
Ac » » Roma.	8	125	—
Ac Societate financia.	8	280	—
Ac Bănceĭ de Brăila.	8	—	—
Meosurĭ Municipale.....	—	22	—
Landate.....	—	—	—

SCHIMBULU

Paris 8 luni.....	—	—	—
Marsilia »	99	30	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	15	—
Berlin »	1	22	½
Lipsca »	1	22	¼
Viena »	2	22	½

Bastimentele

Corăbiĭ sosite.....
» pornite.....
Vapóre sosite.....
» pornite.....

Productele

Grâu ghirca, greutate.....
Grâu ciacâr. calit. I. kila...
» » » II. »....
Grâu căruăŭ » I. »....
» » » II. »....
Porumbulŭ.....
Orzulŭ.....
Ovăzulŭ.....
Secara.....
Rapiţa calit. I. kila.....
» » II. »....
» » III. 3....

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi	Ismail	Brăila	Giurgiŭ	Calafat	Severin	Oltenita	Măgurele	Bechet	Călarcşi	Islaz
1 Sept.	1 Sept.	27 August	2 Sept.	1 Sept.	31 August	15 August	25 August	28 August.	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
încăr. dăşert.	încăr. deşrte	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
2		13 1	1 7	1	1 1		5	14		
3 3		2 4	4 1	1		2	1 18	1		
3			3	4	2	1	1 5			
6	2	1	3	4	1	1	2 1 5			

PREŢIURILE PRODUCTELOR

60 — 60	70 — 74	88 - 103	62 — 72	58 — 75	— — —	— — —		70 — 80
— — —	— — —	62 - 46	76 — 82	— — —	65 — 70	84 — —		— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	55 — 50	55 — 60	68 — —		— — —
— — —	80 — 85	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —
— — —	77 — 80	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —
— — —	50 — 52	58 — 64	62 — 70	— — —	50 — 52	67 — —		50 — 52
31 — —	34 — 36	43 — 46	— — —	— — —	— — —	41 — —		— — —
30 — —	30 — 32	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —
— — —	52 — 54	— — —	— — —	— — —	44 — 48	— — —		— — —
— — —	30 — 32	125 —127	104 —109	— — —	— — —	— — —		— — —
— — —	160 —190	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —
— — —	130 —150	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —

CURSUL VIENEI

Viena, 14 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	70	35
Naţionale.....	73	80
Lose.....	112	40
Acţiunĭ bănceĭ	932	—
Creditulŭ.....	211	70
London.....	111	60
Oblig. rur. ung.	81	40
» Temeşvar	81	50
» Transilv..	79	75
» Croate...	84	—
Arg. în măr...	101	80
Ducăţi.....	5	29½
Napoleonĭ.....	8	90

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

VINERĬ, 5 SEPTEMBRE 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1030

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublica ĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)·

Kraguejevatz, 15 Septembre. Discusiunĭ violinte în sînulŭ comitatuluĭ pentru respunsŭ la adresa tronuluĭ; maioritatea voiesce a se lăsa la înţelepciunea guvernuluĭ cestiunea décă trebue sĕ se declare resbelulŭ; minoritatea cere a se declara resbelŭ. E probabile că se vorŭ presinta douĕ proiecte de adresă.

BUCURESCI, 4 SEPTEMBRE

Amŭ făcutŭ nenumĕrate denunţărĭ D-nuluĭ ministru de interne şi celuĭ de justiţiă asupra diferitelorŭ abusurĭ şi atrocităţĭ comise de agenţiĭ D-lorŭ în maĭ multe districte. Nu putemŭ tăgădui că unele din acele denunţărĭ, găsindŭ neapĕratŭ în bune dispositiunĭ pe Domniĭ ministriĭ respectivĭ, aŭ avutŭ o urmare folositóre moraleĭ publice. Din nenorocire însĕ, acestea aŭ fostŭ fórte puţine. Cea maĭ mare parte din denunţările nóstre, fondate şi probate cu acte oficiale, staŭ încă în cea maĭ complectă disgraciă în facia Domnilorŭ ministriĭ, astŭ-felŭ că ne pune din noŭ în posiţiune de a le adresa câte-va întrebărĭ.

—

Ce se face cu primarulŭ de la Dobrenĭ şi cu celŭ de la Chirnogĭ, despre carĕ suntŭ reclame îngreuetóre chiarŭ la parchetŭ, şi pentru carĭ D. Jude de instrucţiune a fostŭ silitŭ sĕ céră darea lorŭ în judecată că aŭ abusatŭ într'unŭ modŭ criminalŭ în esercitiulu funcţiuniĭ lorŭ? Amândouĭ decĭ suntŭ daţĭ judecăţiĭ, dérŭ amândouĭ se află încă în capulŭ comunelorŭ respective. Pentru ce D. ministru de interne nu'ĭ suspendă, décă nu voesce sĕ'ĭ destitue? Óre denunţarea acésta, orĭ de câte orĭ s'a făcutŭ, a găsitŭ pe D. ministru în dispositiunĭ rele?

—

Ce se face cu dispariţiunea celorŭ 1500 dosare din tribunalulŭ Ilfovŭ şi cu acela alŭ D-luĭ Aulagnie? Societatea e îngrijată în facia unuiŭ asemenaa faptŭ ne maĭ auditŭ nicĭ într'o ţéră din lume, fiă cea maĭ barbară. Cândŭ averea; onórea şi moralitatea se află astŭ-felŭ jucăria unorŭ escrochĭ, fie-care e în dreptŭ a se întreba: ce se face cu dosarele? Urmăritus'a cine-va, descoperitu-s'a vre-unulŭ din culpabilĭ?

—

Amŭ făcutŭ o denunţare în privinţa torturelorŭ şi omoruluĭ de la Găujanĭ, districtulŭ Vlaşca. Domnulŭ ministru ne-a spusŭ prin comunicatulŭ sĕŭ că torturile şi omorulŭ s'aŭ comisŭ de toţĭ locuitoriĭ comuneĭ.

Amŭ respunsŭ la rêndulŭ nostru atuncĭ şi amŭ probatŭ absurditatea comunicatuluĭ pomenitŭ.

Avemŭ sciriĭ positive că autoriĭ acelorŭ fapte atroce suntu treĭ individĭ, alŭ cărorŭ complice este şi primarulŭ. Ce s'a făcutŭ cu aceştĭ patru criminalĭ? Dupe câtŭ ni se asicură, toţĭ suntŭ liberĭ, şi păcatulŭ a căḑutŭ numaĭ pe evreiulŭ care a luatŭ şi elŭ parte la torture, dérŭ care nu este numaĭ dênsulŭ vinovatŭ ca sĕ fiă arestat numaĭ elŭ. Pentru ce dérŭ se ocrotesce ceĭ-l'alţĭ criminalĭ?

Lumea ḑice că unĭ din criminalĭ suntŭ protegiaţĭ de D. prefectŭ, şi alţiĭ de D. procurorŭ cu care e rudă. Noĭ nu credemŭ; însĕ denunţămŭ acestŭ sgomotŭ ca sĕ'lŭ sciă atâtŭ D. prefectŭ câtŭ şi D. procnrorŭ şi sĕ caute a nu maĭ amâna urmărirea, ca sgomotulŭ sĕ nu se întinḑă maĭ departe şi sĕ ia unŭ caracterŭ de vericitate.

Aflămŭ că la 6 Septembre, Sâmbăta viitóre, d. *Nicolae Alesandrescu* este chiămatŭ în judecata curţiĭ cu juraţĭ din Bucurescĭ pentru «delictŭ de calomniă prin presă asupra agenţilorŭ poliţienescĭ.»

Citaţiunea de înfăţişare pórtă data de 21 Augustŭ şi d-sea n'a primit'o de câtŭ ierĭ diminéţă.

Delictulŭ ce i se impută e o denunciare, publicată pe lângă revista *Românuluĭ* din *16 Maiŭ 1875*, şi 'n ḑiarulŭ nostru cam totŭ din acea ḑi, prin carĕ arĕta că fostulŭ subcomisarŭ de clasa II, Marin Popescu, de pe suburbia Manu-cavafu, a rĕdicatŭ din casă nóptea, pe la 2 ore, pe cetăţianulŭ Costache Alesandrescu Zodiaşu, din acea suburbie, strada Fraţilorŭ, No. 117, şi împreună cu douĭ gardiştĭ l'a dusŭ în arestulŭ Comisieĭ, ş'apoĭ acestŭ nenorocitŭ a muritŭ in ḑiua de 14, 1873, din causa bătăilorŭ ce suferise de la acelŭ subcomisarŭ de clasa II.

Pe la finele luĭ Maiŭ, 1873. d. N. Alesandrescu a fostŭ chiămatŭ de fostulŭ d. jude instructore G. Mihuleţŭ, i s'a luatŭ interogatoriulŭ, a arĕtatŭ numeroşi martorĭ, şi d'atuncea până aḑĭ nu i-s'a maĭ făcutŭ nicĭ cea maĭ micĭ citare sĕŭ notificare a ordonanţeĭ, care s'a datŭ în contra'ĭ tocmaĭ la *1875, Iuniŭ 26*, de d. jude instructor Bucşanŭ care pretinde că e casŭ de urmărire în contra d-luĭ N. Alesandrescu, pe basa art. 294 şi 297 din codulŭ penalŭ.

Incă de la facerea instrucţiuniĭ, acelŭ subcomisarŭ, de formă, a fostŭ destituitŭ şi apoĭ numitŭ érăşĭ sub d. C. Blaramberg, cândŭ d. N. Alesandrdscu a reamintitŭ prin publicitate acelŭ faptŭ oribilŭ şi numitulŭ subcomisarŭ a fostŭ din noŭ destituitŭ.

Procesulŭ şi instrucţiunea suntŭ de tótă frumuseţea, maĭ cu sémă că contraḑicerĭ şi manoperĭ d'ale poliţieĭ hiotice în înţelegere cu fostulŭ d. prim-procurorŭ Ciuflea abunda.

De şi, după lege, delictulŭ de calomniă prin presă, imputatŭ D-luĭ N. Alesandrescu, e prescrisŭ, totuşĭ ne facemŭ plăcerea d'a crede că membriĭ baroulŭi din Bucurescĭ se vorŭ interesa şi d'acestŭ procesŭ de presă, dând totŭ-d'o-datŭ sprijinulŭ sciinţeĭ d-lorŭ triumfuluĭ dreptăţiĭ.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Dupĕ o corespondinţă adresată din Constantinopolu *Agenţieĭ Havas*, concesiunile ce influinţa diplomaţieĭ arŭ fi obţinutŭ de la Pórtă în favórea Serbieĭ şi a Muntenegruluĭ, şi a cărorŭ promisiune arŭ fi desarmatŭ aceste douĕ principate, suntŭ următórele:

Pentru Serbia, evacuarea fortăreţiĭ Zvornik de câtre trupele turce, şi óre-carĭ uşurărĭ din partea Porţiĭ în ceia ce privesce construirea drumurilorŭ de ferŭ; pentru Montenegru, o mică rectificare a fruntarielorŭ.

Aceste pretinse concesiunĭ, carĭ nu arŭ fi de câtŭ simple repeţiţiunĭ de dreptŭ décа arŭ avea locŭ, ne parŭ în fondŭ atâtŭ de neînsemnate, în câtŭ nu putemŭ crede că puterile le-arŭ putea lua ca concesiunĭ reale pentru Serbia şi Montenegru.

In privinţa Herzegovineĭ şi a Bosnieĭ, adaugă aceiaşĭ corespondinţă, guvernulŭ nu crede că trebue sĕ dea probă de slăbiciune, convenindŭ imediatŭ la tóte cererile insurgenţilorŭ.

In cugetarea sea, arŭ fi a da o încuragiare tutorŭ insurecţiunelorŭ viitóre décă arŭ ajunge sĕ se rescóle numaĭ, pentru a obţine ceea ce se cere.

In orĭ-ce casŭ, este unŭ punctŭ asupra căruia guvernulŭ otomanŭ nu pare dispuse sĕ facă vre-o concesiune: acésta este menţinerea absolută a politiceĭ Turcieĭ în starea actuală.

Câtŭ despre cestiunile ulterióre carĭ arŭ putea fi în urmă desbătute în privinţa reformelorŭ necesariĭ administraţiuneĭ otomane şi nedreptăţilorŭ ce se facŭ creştinilorŭ, nu se póte prevedea cu esactitate care va fi soluţiunea. Administraţiunea actuală pare dispusă, atâtŭ prin spiritulŭ de justiţiă, câtŭ şi pentru a respunde aşteptărilorŭ puterilorŭ, a intra într'o cale maĭ largă şi maĭ echitabilă.

De aci însĕ până la autonomia provincielorŭ resculate, de care a vorbitŭ unŭ ḑiarŭ englesŭ, este multŭ. Se scie astă-ḑĭ că Mahmud Paşa, dupe probele ce a datŭ despre patriotica sea energiă, nu este omulŭ care sĕ consimţă la vre-o desmembrare sĕŭ slăbire a unităţiĭ politice otomane. Elŭ crede că în acésta este de acordŭ cu puterile garante. Guvernulŭ Sultanuluĭ nu este ostilŭ, în principiŭ, nicĭ uneĭ reforme, dérŭ voesce *statu-quo* politicŭ.

Resultă dérŭ din acéstă corespondinţă. că totŭ ceia ce puterile europene arŭ putea obţine de la Pórtă pentru Herzegovina şi Bosnia, arŭ fi óre-carĭ micĭ promisiunĭ fără tăriă, ca aceia spre esemplu de a chema maĭ multĭ creştinĭ în funcţiunile publice. Noĭ credemŭ însĕ că puterile nu aŭ pututŭ a se face miḑilocitóre pentru unŭ lucru atâtŭ de micŭ. Arŭ spera ele, afară de acestea, că vorŭ reuşi sĕ prevină reîntórcerea turburărilorŭ în provinciele septentrionale ale imperiuluĭ otomanŭ prin asemenea mĕsurĭ?

E de speratŭ, cu tóte acestea, că acţiunea diplomatică nu se va opri la nisce concesiunĭ atâtŭ de micĭ, cumŭ voesce a crede corespondentulŭ *Agenţieĭ Havas*. La Constantinopolŭ, în adevĕrŭ, se pare, după cumŭ observă *Wiener Presse*, că nu se recunósce în întregimea lorŭ serviciele deja aduse de puterĭ; pare érăşĭ a nu voi sĕ înţelégă că numaĭ graţiă intervenireĭ energice a statelorŭ norduluĭ, la Cettinge şi Belgrad, Pórta se póte lăuda că a limitatŭ insurecţiunea. Puterile aŭ dér dreptulŭ sĕ céră ca lucrările comisiuneĭ de la Mostar sĕ aibă resultate mult maĭ serióse de câtŭ acelea pe carĭ le lasă a se întrevedea corespondinţa precitată.

Nordulŭ crede că aceste resultate nu potŭ fi obţinute fără introducerea unuĭ sistemŭ de *Self-guvernămêntŭ*, la ceia ce Pórta nu pare decisă a se determina.

Telegrafulŭ ne-a semnalatŭ de curêndŭ unŭ articolŭ alŭ ḑiaruluĭ (francesŭ) *de Sant-Petersburg*, contraḑicêndŭ o corespondenţă a *Agenţieĭ Havas* şi atribuindŭ cancelarieĭ ruse primele încercărĭ făcute pe lângă Pórtă în favórea uneĭ mediaţiunĭ din partea puterilorŭ europene între ea şi insurgenţĭ. Étă

www.dacoromanica.ro

pasagiulŭ principalŭ alŭ acestuĭ articolŭ:

«Suntemŭ în posiţiune a spune că iniţiativa acţiuneĭ diplomatice a venitŭ din Sant Petesburg. Austro-Ungaria fiindŭ interesată în primulŭ gradŭ în evenimentele ce se petrecŭ la fruntaria sea, cabinetulŭi din Sant-Petersburg 'ĭ-a oferitŭ concursulŭ sĕŭ pe terêmulŭ diplomaticŭ, convinsŭ că Curtea din Viena, ca şi elŭ, nu putea sĕ aibă în vedere de câtŭ *liniştea şi statu-quo ameliorată.* Cabinetulŭ din Berlin a lucratŭ totŭ astŭ-felŭ. Acordulŭ fiindŭ stabilitŭ pe acestŭ terenŭ, s'a propusŭ celorŭ-l'alte puteri de a se uni şi ele, cu convincţiunea că acestŭ îndoitŭ scopŭ arŭ respunde voinţeĭ lorŭ unanime, şi că acţiunea diplomatică ĭarŭ fi cu atâtŭ maĭ eficace cu câtŭ ea arŭ proceda într'unŭ acordŭ generalŭ".

S'arŭ putea crede că afirmaţiunea foiĭ oficióse ruse nu va găsi contradictorĭ. Cu tóte acestea nu este astŭ-felŭ; la Berlin nu se înfăţişédăţlucrurile sub acelaşĭ aspect ca la Petersburg, căcĭ o telegramă din Berlin către *Daily-News*, cu data 9 Septembriŭ, se esprimă astfelŭ:

«Declaraţiunile făcute de *Jurnal de Saint-Petersburg* în privinţa propunerilorŭ adresate Turcieĭ în cestiunea Herzegovineĭ, suntŭ considerate aci ca neesacte. Puterile occidentale nu suntŭ angajate într'o miḑlocire de câtŭ pentru pacificarea provincielor şi nu pentru îmbunătăţirea *statuluĭ quo*. Consuliĭ reuniţĭ la Mostar n'aŭ puterea de a discuta afacerile interne ale Herzegovineĭ. Există temerea că consululŭ rusescŭ, susţinêndŭ reclamaţiunile insurgenţilorŭ, va causa dificultăţĭ şi disolvarea comisiuneĭ."

Décă dămŭ creḑămêntŭ acesteĭ depeşĭ, înţelegerea celorŭ treĭ puteri ale Nordului, de care s'a făcutŭ atâta sgomotŭ, nu este atâtŭ de complectă cum s'a ḑisŭ, celŭ puţinŭ în cestiunea orientuluĭ. Trebuia în adevĕrŭ sĕ ne aşteptămŭ la acésta; politica seculară a Rusieĭ şi Turcia, maĭ cu sémă în privinţa populaţiunilorŭ crescine, a fostŭ totŭ d'auna cu multŭ maĭ energică şi accentuată de câtŭ a Germanieĭ, spre esemplu, care n'are ca cea d'âmtêiŭ din aceste puteri interese imediate şi vechĭ în aceste regiuni.

Agenţia Havas comunică *Republiceĭ francese* o depeşă din Ragusa, cu data 9 Septembriu, din care resultă că locuitoriĭ din Kucci (Albania) s'aŭ resculatŭ, că douĕ batalióne de trupe regulate aŭ plecatŭ din Podgoritza pentru a'ĭ reprima, şi douĕ miĭ Turcĭ comandaţĭ de Gelim aŭ pornitŭ în contra luĭ Vassoivtch.

Ḑiarulŭ *Narodni Listy* din Praga, ne comunică următórele noutăţĭ:

Zara, 7 Septembriu. Senatorulŭ muntenegreanŭ Plamenats a plecatŭ spre Viena. In apropiere de Zeona, insurecţiunea arŭ fi isbucnitŭ. Familiele insurgenţilorŭ s'arŭ fi refugitŭ la Signe (Dalmaţia). Un corpŭ de 800 insurgenţĭ s'arŭ fi formatŭ la Zubtzi sub comanda luĭ Liubibratitch; se aşteptă la o combatere.

Zaza, 7 Septembriu. 1000 de insurgenţi aŭ bătutŭ 3000 Turcĭ la Dabra. Turcii carĭ aŭ avutŭ 200 morţĭ, aŭ fost complectamente puşĭ pe fugă. Corpulŭ insurgenţilorŭ, care campeaḑă la Zubtzi, se prepară sĕ mérgă spre Trebinje, sub comandamentulŭ luĭ Liubibratitch.

Ragusa, 7 Septembriu. 4000 Muntenegrenĭ se află la Grahova în ordine de bătaiă. Familiele turce din Mostar şi Trebinje fugŭ în Dalmaţia şi anunţă că Péko Pavlovitch (unulŭ din şefiĭ muntenegrenĭ) nu este de câtŭ la douĕ leghe departe de Mostar.

Ragusa, 7 Septembriu. Erĭ s'aŭ auḑitŭ detunăturĭ de puşcĭ la Zubtzi, déră nu se scie resultatulŭ.

INFORMAŢIUNILE NÓSTRE

Ni se comunică din Giurgiu unŭ faptŭ care a pusŭ în consternaţiă pe locuitoriĭ aceluĭ oraşŭ.

Măria sea Domnulŭ şi Măria sea Dómna aŭ fostŭ urmăriţĭ, secuestraţĭ şi sigilaţĭ de poliţia locală...în efigiă.

Ĕcă cumŭ s'a întêmplatŭ faptulŭ:

Unŭ comisarŭ de poliţiă, urmărindŭ aducerea la îndeplinire a uneĭ cărţĭ de judecată, merge la debitore, care era Stan Gâscă cârciumarulŭ, unde, între alte cadre, secuestrată şi protretulŭ Mărieĭ séle Domnuluĭ şi Dómneĭ, puindŭ sigiliulŭ pe elŭ.

Cârciumarulŭ, indignatŭ de acéstă necuviinţă, a scosŭ portretulŭ afară şi l'a atârnatŭ înaintea prăvălieĭ spre a vedea şi publiculŭ până unde merge respectulŭ ómenilorŭ ordineĭ pentru dinastiă. Prăvălia stee chiar în piaţă.

Ceea ce este şi maĭ curiosŭ, este că cârciumarulŭ avea şi alte obiecte de urmăritŭ, secuestratŭ şi sigilatŭ, déră fiindŭ că elŭ conţinea efigia Mărieĭ séle, credemŭ că parchetulŭ din Giurgiu arŭ putea urmări pe nesocotitulŭ de comisarŭ, cu legea în mână chiarŭ!

Respunsŭ la critica literară făcută garamaticeĭ mele, în „*TELEGRAPHUL*" *de la 30 Augustŭ.*

Stimate nucunoscutŭ!

Aĭ bine-voitŭ sĕ dăruescĭ aprópe douĕ colóne din ḑiarulŭ „*Telegraphul*" uneĭ cercetărĭ critice asupra gramaticeĭ mele. 'Ţĭ mulţumescŭ pentru acestŭ pasŭ, căcĭ amŭ încrederea că desbaterea unorŭ asemenea lucrurĭ suntŭ totŭ-dé-una folositóre, nu numaĭ scóleĭ, ci şi mersuluĭ înainte alŭ culturеĭ. Cândŭ ne vomŭ obicinui a ne interesa de adevĕrŭ, şi a pune totŭ zelulŭ trebuinciosŭ în descoperirea şi lămurirea luĭ, suntŭ sigurŭ că ne vomŭ împlini o datorie din cele maĭ sânte. Nu mĕ îndoescŭ unŭ momentŭ, că unŭ interesŭ şi unŭ zelŭ nobilŭ v'a împinsŭ la critica miceĭ mele lucrărĭ didactice. Imĭ pare însĕ rĕŭ, D-lŭ meŭ, — o spunŭ în cugetŭ curatŭ, — că zelulŭ şi interesulŭ dvóstră n'a ajunsŭ ţinta ce, de sigurŭ, v'aţĭ propusŭ, ci o sórtă nefericită v'a abătutŭ pe nisce potecĭ rătăcite, de unde îmĭ este fórte greŭ a vĕ scóte.

Treĭ lucrurĭ deosibescŭ gramatica, lucrată de mine, de cele-l-alte gramaticĭ,— ḑiceţi d-vóstră, — şi acestea suntŭ:

1. Diferinţa de metodă;

2. Altă divisiune a părţilorŭ cuvêntuluĭ, şi

3. Obsecuritatea definiţiunilorŭ.

Care este părerea critică a d-vóstre în privinţa acestorŭ treĭ puncte de deosebire?

Permiteţi-mĭ a o copia.

«Metoda în *dobitocesce*— spuneţĭ d-vóstră — pe copiĭ; divisiunea părţilorŭ cuvêntuluĭ e o *copie órbă* din limba germană şi o *plagiare*; definiţiunile suntŭ *obsccure*; în fine, tótă opera e unŭ *galimatiàs.*»

Conclusinnea d-vóstră e prea crudă şi descuragiatóre, dérŭ sĕ nu o atingemŭ; sĕ lăsămŭ de-o-camŭ-dată în pace şi *galimatias*, şi *obsecuritatea*, şi *plagiarea*, şi *îndobitocirea* d-vóstre, şi sĕ ne ocupămŭ cu desgroparea argumentelorŭ, carĭ ţi-aŭ legitimatŭ acéstă uciḑătóre conclusie. 1. In privinţa metódeĭ (după ce afirmaţĭ că e copiată din o gramatică francesă), adoăgaţĭ că *îndobitocesce* pentru că este prea *raţională* şi *logică.*

Ciudată argumentare!

Nu sciamŭ până astă-ḑi, că foculuĭ arde, fiindŭ că Cesarŭ a fostŭ italianŭ. De la d-vóstră audŭ pentru întâia-dată, că totŭ ce e *raţionalŭ* şi *logicŭ îndobitocesce* pe copilŭ, érŭ ce e *neraţionalŭ* şi *nelogic*, luminéză mintea copiluluĭ.

Nu potŭ atribui acestŭ felŭ de argumentare, Domnulŭ meŭ, de câtŭ uneĭ greşite înţelegerĭ a vorbelorŭ: *raţionalŭ* şi *logicŭ* (lucru ce se póte întêmpla oricăruĭ omŭ nefamiliarisatŭ cu unele vorbe, şi pentru carĭ datoria mea de creştinŭ mĕ împedecă de a vĕ învinovĕţi.)

'Mĭ veţĭ permite însĕ Domnulŭ meŭ, sĕ vĕ rogŭ a citi încă odată, dărŭ cu luare aminte, Gramatica ce aţĭ criticat'o şi mĕ mĕgulescŭ a crede, că înalta d-vóstră inteligiţă nu va întârḑia de a ḑări în acestŭ metodŭ, că deosebirea dintre mine şi celĭ'alţĭ gramatiştĭ, constă în preferinţa ce am avut'o pentru calea *concretă*, pipăită de copilŭ, şi în fugirea de drumulŭ *abstractŭ*, care, orĭ câtŭ de sistematicŭ arŭ fi în sine, mi s'a părutŭ că este cu totulŭ nepotrivitŭ cu înţelegerea copiilorŭ. Cu tótă afirmarea că metoda mea nu póte fi înţelésă de câtŭ numaĭ de câţĭ-va şcolarĭ de o intiligiţă prea maturamente desvoltată, érŭ nicĭ de cumŭ de masa şcolarilorŭ cărora e destinată, vĕ asigurŭ, Domnulŭ meŭ, că sunteţĭ amarŭ înşelaţĭ. Amŭ predatŭ singurŭ gramatica, după acestŭ metodŭ ĭu calsele primare, în cursŭ de maĭ mulţĭ anĭ şi resultatulŭ ce amŭ obţinutŭ a fostŭ în contra părerilorŭ d-vóstre. Paremi-se că aţĭ uitatŭ că buna séu réua reuşită a uneĭ metode, atărnă în mare parte de institutorŭ.

Câtŭ pentru afirmarea copiereĭ după gramatica francesă sperŭ, domnulŭ meŭ, că 'mĭ veţĭ da dreptulŭ de a vĕ soma sĕ probaţĭ lucrulŭ. Eŭ vĕ declarŭ că metoduluĭ este alŭ meŭ propriŭ, lucratŭ de mine însu'mĭ, şi că în acésta lucrare amŭ ţinutŭ socoteală totŭ-dé-una de principiele pedagogice ce amŭ găsitŭ, se înţelege, în scrierile lorŭ. Te someḑŭ déŭ, domnulŭ meŭ, sĕ bine-voeştĭ a resfoi tóte cărţile didactice francese şi germane, şi sĕ declarĭ publicamente cari suntŭ a nume autoriĭ pe carĭ 'ĭ amŭ copiatŭ; altŭ-felŭ publiculŭ cititorŭ va fi în dreptŭ sĕ vĕ dea numele de *Calomniatorŭ*:

2. Trecŭ acum la alŭ douilea punctŭ de distrugere alŭ d-vóstre.

Afirmaţĭ, Domnulŭ meŭ, că divisiunea părţilorŭ cuvêntuluĭ din gramatica mea e o *copiă órbă* din limba germană şi o *plagiare.* — Şi pe ce vĕ întemeiaţĭ pentru a 'mĭ adresa aceste gentileţe?

Argumentele ce găsescŭ în articolulŭ d-vóstrĕ suntŭ următórele:

a). Amŭ numitŭ — ḑiceţĭ d-vóstră — *adjectivŭ* ceia ce némţulŭ numeşte 'cualificativŭ.

b). Amŭ numitŭ *pronume* ceia ce némţulŭ numeşte *provorbŭ.*

c). Amŭ primitŭ numeralulŭ ca o parte de cuvêntŭ deosebită.

Sciŭ, Domnulŭ meŭ, că este fórte greŭ omuluĭ sĕ se desfacă de obiceiurile copilărieĭ. Aţĭ apucatŭ şi d-vostră ca mulţĭ alţĭ sĕ vĕ obicinuiţĭ cu optŭ părţĭ de cuvêntŭ, şi vi se pare fórte ciudatŭ — o credŭ — cândŭ auḑiţĭ altminterea. Ciudatŭ li se părea şi bieţilorŭ creştinĭ că pământulŭ se învêrtesce împrejurulŭ soreluĭ, şi multŭ timpŭ n'aŭ voitŭ se creaḑă în doveḑile date de sciinţă şi multŭ timpŭ aŭ nedreptăţitŭ pe innovatorĭ.

Secululŭ în care trăimŭ — o sciţĭ şi d-vóstră — este secululŭ emancipăriĭ de sub autoritatea nediscutabilă şi alŭ mişcăreĭ cugetăriĭ pe calea progresuluĭ realŭ. In acéstă cale amŭ voitŭ sĕ intru şi eŭ, cândŭ amŭ căutatŭ sĕ mĕ desfacŭ de prejudiţiile scóleĭ nóstre, şi sĕ'mĭ apropieḑŭ ceea ce mi s'a părutŭ adevĕrŭ în cercetările sciinţeĭ, fie germane, fie francese. Iaŭ adevĕrulŭ de orĭ unde îlŭ găsescŭ, fără a mĕ preocupa de nicĭ o altă consideraţiune străină de dênsulŭ. Acésta numiţĭ d-vóstră *plagiare*? Eĭ bine Domnulŭ meŭ, atuncĭ şi d-vóstră în articolul din «*Telegraphulŭ*» sunteţĭ plagiatorŭ, căcĭ scriţĭ într'o limbă pe care n'aţĭ creat'o d-vóstră, ci aţĭ invĕţat'o în casa părintéscă sĕŭ în scóla rumănéscă. Nu sunteţĭ însĕ plagiatorŭ, cândŭ ḑiceţĭ că vorbele «**părinţiĭ meĭ**» este o frasă. Acésta e o invenţiune a d-vóstrĕ care n'a trecutŭ până astăḑĭ prin capulŭ nicĭ unuĭ omŭ care a învĕţatŭ douĕ treĭ buchi de gramatică. Asemenea invenţiunĭ suntŭ cu totulŭ străine de slaba mea judecată. Eŭ m'am mărginitŭ, D-lŭ meŭ, a *imita*, a *culege* din multele gramaticiĭ, carĭ mi-a căḑutŭ în mână, totŭ ce'mi a părutŭ adevĕrată şi metodicŭ pentru facerea uneĭ cărticele, care sĕ foloséscă maĭ multŭ pe copiĭ din scólele nóstre în studierea gramaticeĭ limbeĭ materne. Amŭ isbutitŭ séŭ nu? Aicĭ e o cestiune de critică *conscinţiósă.*

D-vóstră afirmaţĭ că *nu.* Rĕmâne acum sĕ dovediţĭ, căcĭ afirmările în vêntŭ nu potŭ fi luate în seriosŭ.

De aceia nicĭ nu discutŭ împărţirea primită în gramatica mea, până ce nu veţĭ presinta obiecţinnĭ de desbătutŭ. Terminŭ cu acestŭ punctŭ, D-lŭ meŭ, prin a vĕ asigura că, la trebuinţă, voiŭ pune la dispositiunea d-vóstră unŭ numĕrŭ însemnatŭ de tratate de gramatică germană, în carĭ adjectivulŭ se numeşte *Beisvort* séŭ chiarŭ *adjectivŭ.* (Numirea adjectivŭ aŭ împrumutat'o şi Nemţiĭ de la latinĭ în tocmaĭ ca şi noĭ).

Câtŭ despre traducerea, ce daţĭ vorbeĭ *Tŭrwort*, îmĭ veţĭ da voiă sĕ considerŭ numaĭ ca o critică de şicană incompatibilitatea ce vreţĭ sĕ stabiliţĭ între pronume şi *proverbŭ.*

Sĕ ḑicemŭ douĕ vorbe şi despre a treia acusaţiune a d-vóstrĕ, cum că definiţiunile mele suntŭ *obscure* şi *neînţelese* chiar de *inteligiţele cele maĭ desvoltate.* Aşa credeţĭ d-vóstră, şi respectŭ acéstă credinţă, căcĭ o considerŭ ca sinceră. Se póte prea bine ca d-vóstră sĕ nu înţelegeţĭ difiniţiunile din gramatica mea. Suntŭ inteligiţe şi inteligiţe. Sĕ nu credeţĭ însĕ totŭ aşa şi despre copiiĭ începătorĭ. O esperienţă a mea de maĭ mulţĭ anĭ, şi fructele ce mărturisescŭ atâţĭ domnĭ institutorĭ că le a datŭ acéstă obscură gramatică, mĕ autorisă, D-lŭ meŭ, sĕ nuţinŭ multă socoteală nicĭ de acéstă acusare finală

Imĭ veţĭ da voiă sĕ terminŭ, stimate necunoscutŭ, prin manifestarea mirăreĭ de preferinţă, ce avurăţĭ pentru pseudonimul **Cârpaciu** (sutor).

Décă aşŭ fi unŭ *Oraţiŭ* 'mi-aşŭ permite a vĕ versifica o dedicaţiă pe tema:

Ex sutoribus criticus.

Dérŭ nu suntŭ de câtŭ unŭ bietŭ profesoraşŭ plinŭ de dorinţa de a se instrui din luminile D-vóstre critice, însĕ fórte nenorocitŭ că nu mĕ potŭ ridica cu priceperea până la înălţimea din care îmĭ vorbiţĭ:

Câtŭ pentru lovitura ce îndreptaţĭ a-

www.dacoromanica.ro

supra D-lui Ministru, pe care d-vóstră voiţi alu numi *fatalu* daţi-mi voie stimatis ime Cârpaciu sĕ ridicu din umeri şi sĕ'mi facu cruce. Mĕ miru cum aţi cruţatu, cu ocasiunea acestei cărticele, pe cele şépte puteri garante, cari de buna sĕmă au cumpăratu pe autoru, ca sĕ germaniseţde limba Românéscă.

Mĕ închinu cu umilinţa.

I. Manliu.

BULETINU INDUSTRIALU

Apĕrătorului legei publică următórea scrisóre:

Iaşi, 12 Augustu 1875.

Domnule Primaru alu Municipiului Iaşi.

Vĕţêndu că onorabilul ministeru, prin publicaţia sa reprodusă mai în tóte ţiarele din ţéră, face unu apelu la cunoştinţele speciale şi practice ale persónelorŭ ce se ocupă cu industriă şi comerciu, şi acésta în laudabilulu scópu de a putea favorisa câtu se póte mai multu ramura industriei şi comerciului naţionalu, subscrisulu are onóre a vĕ supune următórele lămuriri:

Suntu mai bine de douĕ-ţeci de ani de cându în oraşulu Iaşi mĕ ocupu cu deosebire de arta tipografică. Resultatele la care amu ajunsu suntu departe de a le arĕta singuru, căci ele se mărturisescu prin distinsele şi corectele lucrări ce au eşitu din atelierele séle. Maşini tipografice, maşini litografice, clişele, litere de mai multe feluri, tóte acestea formându materialulu tipo-litograficu, cu mari sume se aducu din străinătate. De bună sĕmă că dorindu a deprinde şi pe ómeni din ţéră cu aceste lucrări, cari tóte concuru la luminarea poporului şi a naţiunei, amu căutatu ca, în locu de a aduce tóte cele necesare din străinătate, sĕ formeţdu aicea mai multe maşini şi instrumente neapăratu trebuitóre unei tipografii. Aşa amu introdusu o maşină de vĕrsatu litere, una de Stereotipiă pre cum şi de Galvanoplastiă. — Elementulu celu mai principalu însĕ alu tipografiei, pre cum în genere se cunóşte, se constitue din litere compuse din plumb şi Antimonium regulus. Acestu materialu brutu este de cea mai imperiósă necesitate, vorbindu în spiritulu economicu şi incurăjătoru industriei din ţéră; taxa importului lui se cuvine a se reduce la celu mai de josu preţu, căci nu numai particularii, ci însuşi Statulu posedă o fonderie de litere. (România numera deja 4 versătorii, dintre cari 2 în Iaşi şi 2 în Bucureşti, cari producu litere destulu de satisfăcĕtóre). Décă acestu importu vederatu, înlesnesce vĕrsătoriile de litere, cruţându-le de plata vămei, de bună sĕmă că va fi în profitulu industriei naţionale; déra totu odată este de observatu că taxa importurilorŭ de litere aduse din străinătate sĕ se ridice, căci numai prin acestu chipu vomu putea dobândi avantagiulu de mai susu; numai adăugimu că intrarea plumbului brutu aru aduce încă unu avantagiu şi mai mare directamente guvernului la fonderiile de cartuşe pentru armată.

'Mi permitu a vĕ descri faptulu analogu ce s'a petrecutu în Austria. Pâna la anul 1860 tóte literile necesare imprimeriilorŭ d'acolo se importau din Germania; se credea a fi o imposibilitate ca Austria sĕ pre-pondereze în acésta industriă. Graţiă guvernului de atunci care pe de o parte ridica taxa importului literilorŭ confecţionate, érŭ pe de alta ajutatu de minele de plumbu cari le posedă în teritoriulu sĕu şi la micului importu pe care l'a redusu, Austria actualmente nu numai că posedă sute de vărsătorii de litere cu câte 500 uvrieri, dar face o concurenţă incredibilă Germaniei

Sub-scrisulu, totu în scopulu rădicărei industriei în ţéră, am înfiinţatu şi o fabrică de cărţi de jocu care, de şi s'aru părea c'aru fi în detrimentulu avuţiei particularilorŭ, totuşi din nenorocire cu toţii scim că unu asemenea flagelu, cu tóte restricţiunile legilorŭ, elu este încă autorisatu şi datu în vênţarea publică, formându ca unu venitu alu fie-cărei comune; într'adevĕru, în primulu tarifu s'a prevĕţdutu deja acésta, şi s'a lăsatu cu 1 fr. 20 bani duzina, daru în vederea importurilorŭ ce se facu, acésta taxă se reduce la nimica. De aceea şi în acésta privinţă atragu seriosu atenţiunea onor Primării şi rogu ca sĕ se urce pe câtu s'aru putea mai multu taxa importului unoru asemine cărţi.

Credu, Domnule Primaru, că prin acésta fabrică amu venit indirectu de a aduce folóse şi banesci pentru jucători (căci ele se vêndu mai eftinu) daru totu odată şi o pâine ţilnică la unu numĕru de ómeni cari se ocupă cu o industriă la care nici nu gândeau.

Importaţiunea acestui fabricatu e cu desăvêrşire oprită în Rusia, cu scopu ca acésta fabricaţiune sĕ se facă în ţéră, care cu tóte acestea este de o cualitate multu mai inferióră de cât producţiunile d'aicea.

Unu articolu încă care aru putea rădica şi înflori arta tipografică din ţéră, este mulţimea imprimatelorŭ ce se aducu din străinătate, pre cum: envellopele de hârtiă de ţigară de felurite desemnuri cari se consumă cu miile de topuri, poliţe, compturi, facturi, calendare volante, cu unu cuvêntu tóte imprimatele ce se consumă în ţéră; acestea supunêndu-se la taxă vamală. voru aduce folóse Statului şi voru încuraja şi industria naţională.

In acestu stabilimentu tipo-litograficu şi de fabrică de cărţi de jocu ce numĕră peste 40 de lucrători creştini, mai toţi români, sub-scrisulu adumbreşce şi procură pâinea ţilnică a mai multoru familii.

Este déra de datoria particularilorŭ a arĕta autorităţiloru competinte şi a atrage seriósa lorŭ atenţiune ca sĕ favoriseţde, prin tóte chipurile speciile de industrii cari se potu introduce în ţéră; căci ocupaţiunea şi lucrulu ţilnicu al omului este aceia ce'i procura o viaţă de şi de muncă însĕ lipsită de miserie.

Faceţi, Domniloru, totu aceia ce este dreptu, folositoru şi înlesnitoru pentru ca industriele din ţéră sĕ înflorésca, pentru ca locuitorii României sĕ nu mai fie birnici industrielorŭ străine, pentru ca sĕ putemu asvârli d'asupră-ne ocara de incapacitate şi nedemni de a face ce-va.

Primiţi, vĕ rogu, asigurarea consideraţielorŭ ce vĕ conservu.

H. Goldner Tipografu.

DIVERSE

La care etate este permisă căsătoria în diversele state europene. Unu conclusu alu Parlamentului englesu din 1874 însărcină pe agenţii diplomatici ai M. Britaniei cu adunarea tutorŭ regulamentelorŭ ce determină etatea în care potu tinerii sĕ păşéscă la taina căsătoriei. Agenţii în urma însărcinărei împărtăşescu guvernului lorŭ următórele amĕnunte: In Ungaria la rom. cath. fiindu căsătoria supusă legilorŭ eclesiastice, canónele prescriu pentru bărbatu etatea de 14, éra pentru femeia etătea de 12 ani. La protestanţi conformu legii trebue ca bărbaţii sĕ fia trecuţi de 18, érŭ femeile de 15 ani. Pentru jidani nu esistă nici o restricţiune în privinţa căsătoriei. In Aus ria conformu codului civilu se cere etatea de 14 ani pentru ambele secse; acésta lege are valóre pentru tóte confesiunile. In Rusia bărbaţii trebue sĕ fi împlinitu etatea de 18, érŭ femeile 16 ani. In Turcia nu esistă nici o lege relativă la încheierea căsătoriei. In Italia bărbatulu nu póte fi mai tânărŭ de 18 şi femeia de 15 ani. In Prusia pentru bărbatu se cere etatea de 18, éra pentru femeia de 15 ani. In Francia ssemenea e ficsată acésta etate pentru ambele secse, însĕ codulu civilu permite în casuri esepţionale dispensări pentru uni din logodnicii cari n'au trecutu încă peste acésta vêrstă. In Belgia are valóre asemenea legea francesă. In Grecia se statorésce etatea cu 14 şi 12 ani. érŭ, în insulile ionice cu 16 şi 14 ani. In Spania se cere pentru bărbatu vêrsta de 14, érŭ pentru femeia de 12 ani, totu acésta vârstă o au în vedere şi legile Portugaliei cu acea deosebire, că tinerii minoreni pentru ca sĕ pótă încheia o căsătoriă valabilă trebue se obţină învoirea părintéscă. In Saxonia bărbatulu trebue sĕ fia de 18, érŭ femeia de 16 ani. In România încă se recere ca bărbatulu sĕ fia de 18, érŭ femeia de 16 ani.

* * *

Statu'a lui Ştefanu celu mare. Citimu în *Coresponpenţa provincială*, că subscripţiunile naţionale pentru rădicarea statuei gloriosului Domnu alu Românilorŭ în oraşulu Iaşi, dupe căldurosulu apelu făcutu de comitatulu districtului Némţu, au produsu în adevĕru efectulu doritu.

Din 100 liste primite de la comitatulu centralu din Iaşi şi distribuite în acestu judeţu, până acuma s'au înapoiatu 65, împreună cu produsulu subscrierilorŭ de 11,912 lei 42 bani, mai rĕmânêndu încă 35 liste, alu cărorŭ resultatu nu îlu cunóscemu; cu tóte acestea putemu spune că elu va fi mulţămitoru, astu-felu în câtu putemu compta pe o sumă totală de 15,000 lei numai de la acestu judeţu.

Sperămu că şi cele-l-alte judeţe nu vor fi mai în urmă, şi cetăţenii vorŭ avea aceI'aşi patriotismu de a încorona frumósa operă cu succesulu doritu.

* * *

Sala tronului în Montenegru. Unu corespondinte, alu ţiarului *Standard* din Londra, care a străbătutu de curându Montenegrulu, descrie astu-felu sala tronului:

Este o sală fórte mare, fórte bine mobilată, cu perdele roşii, cu fotoliuri sculptate, cu otomane de catifea, cu candelabre şi cu unu piano. Pereţii suntu mai toţi acoperiţi de portretele suveranilorŭ europeni — mare parte dăruite de acestia; — dérŭ portretele Tzariloru, Nicolae şi Alesandru suntu în numĕru mai mare. Nici unulu din ele însĕ nu are o valóre artistică, afară de acela alu principesei domnitóre precumu şi acela alu interesantei princese Darinka, vĕduva lui Daniel, Aceste portrete au fostu desemnate de Jaroslav Czemak, slavu fanaticu care a făcutu omagiu principelui. Acela alu princesei Darinka face unu efectu iresistibilu; figura sea pórtă tipulu frumuseţii sălbatice orientală a Haideiei séu a Medorei de Lord-Byron, îndulcitu şi rafinatu prin calităţile spiritului şi inimei.

Princesa Milena are astă-ţi 27 ani a própe; este o femeiă frumósă, cu o ţinută într'adevĕru italiană, singura frumuseţe montenegréna şi singura ce se deosebesce de tóte femeile.

* * *

Ceva americanu. Ţiarulu *le Courrier des Etats-Unis* ne spune că, într'unulu din principalele state ale uniunei, se facu căsătoriele într'o vêrstă fórte tênĕră. Se găsesce 48 fete cari la căsătoriă n'avéu mai multu de 14 ani, pe cându bărbaţii cei mai tineri avéu 16. O vĕduvă de 20 ani s'a măritatu pentru a patra óră cu unu vĕduvu de 20 ani. Se găsesce, în acestă nomenclatură, rĕmase vĕduve de şése ori.

Acolo există despărţieniă ca şi la noi.

* * *

Unu birtu cum suntu multe. Ţilele trecute B... intră într'unu restaurantu şi ceru sĕ-i dea sĕ mănânce.

De la supă până la friptură totu fuse infectu.

B... nu ţise nimicu, déru nici nu mâncă nimicu. Dupĕ ce plăti numai, chemă pe stăpânulu restaurantului.

— Domnule, îi ţise elu, aşu vrea sĕ mĕ îmbrăţişeţi.

Birtaşulu se uită lungu şi se dete înapoi creţêndu că are afface cu unu nebunu.

— Imbrăţişéţă-mĕ, îţi ţicu, repetă B.... căci ne vedemu pentru ultima óră.

ULTIME SCIRI

Belgradu, 11 Septembriu. Sgomotele de potolirea insurecţiunei nu suntu fondate. Nizamii (trupe turce) au suferitu la Dabra o invingere care le a causatu perderi serióse. Bosnia întrégă e aţi revoltată.

Principele Milan, alu cărui discursu e consideratu aci ca resbelnicu, cu tótă reserva formei séle, se va întórce mâine la Kragujevatz. Se aştéptă sĕ se véţdă acţiunea Serbiei manifestându-se îndată.

Irun, 11 Septembriu. Generalulu Raina a operatu o mişcare către Navara de susu şi a ocupatu Navascués cotindu spre aripa stângă carlistă.

Dorregaray a avutu o întrevedere cu Don Carlos la Tulusa.

Bombardamentulu de la Henrani continuă.

Armata lui Guipuzcoa se prepară pentru atacu.

Berlin, 11 Septembriu. Domnişóra de Bismark, fiica cancelarului imperiului, este fidenţata comitelui Wendt, assesorulu imperialu.

Se anunţă din Munich, pentru 28 Septembriu, deschiderea solemnă a dietei din Bavaria.

Berlin, 10 Septembriu. Incercarea de impăciuire a consulilorŭ a căţdutu; Rusia are, se ţice, intenţiunea de a propune o conferiuţă internaţională pentra ameliorarea *Statului quo* în Turcia. Austria, Germania şi Italia, se voru uni probabilu cu Englitera şi Franţa pentru a declara că ele consideră cestiunea ca pură interióră, şi voru refusa a susţine vederile Rusiei.

Mesagerulu Atheneu, ţiarŭ oficiosu declară că politica esterióră a Greciei consistă în a descuragia orî-ce demonstraţiune de natură a turbura pacea în Orientu. «Cându, ţice elu, modificarea cărţei orientului va deveni inevitabilă, noi cu arma în mână vomu sbura în ajutorulu fraţiloru noştri, déca drepturile lorŭ voru fi ameninţate».

www.dacoromanica.ro

Anunciŭ important tutulorŭ agricultorilor.

După îndelungate studiĭ şi esperieuţă în agricultură a acesteĭ ţĕrĭ, amŭ constatatŭ, că *plugurile* până acum introduse din străinătate, nu corespundŭ exigenţilorĭ pentru exploatarea pămăntuluĭ d'aice. Causa Principală era, că ele nefiindŭ construite destulŭ *de nalte*, eraŭ supuse la ceia ce se numesce în limbagiul agricultoriiorŭ, de a se înneca;— de aceia ams construitŭ unŭ noŭ sistem de pluguri, care fiind mult *maĭ nalte*, sunt asicurate, contr'acoluĭ mare desavantagiŭ, ase înneca, al sistemurilorŭ esistente.

Acestŭ noŭ sistemŭ, maĭ are şi marele avantagiŭ de a se putea întrebuinţa şi cu simplele rotile de lemnŭ, obicĭnuite la plugarĭ — ţĕranĭ — în acéstă ţĕră.

Am avutŭ cea maĭ mare îngrijire, de a construi aceste pluguri, *cu fer nemţescŭ de qualitatea cea maĭ bună*; am datŭ cea maĭ mare *soliditate* tutulorŭ detaliurilor, şi a le pune *lemnŭ de frasinŭ*.

Atragŭ atenţiune a onorabililor Domnĭ agricultorĭ asupra acestuĭ sistem de pluguri, pentru a căruia avantage şi soliditate garantăm.

Informaţiunĭ la sub-semnatul, Strada Germană, 25.

Ioseph Lee.

Asemenea, se află în depositulŭ nostru Locomobile, Batose şi morĭ, din renumita fabrică «*Ruston Proctor & C-o*» din Dincoln (Englitera)

Institutul de Educaţiune şi Instrucţiune de fete Maria I. Casabianu.

Direcţiunea acestuĭ Institut se grăbeşte a anunţa, că cursurile atât din clasele primare cât şi din cele gymnasiale încep regulat de la 1 Septembre viitor.

Maĭ sunt încă numaĭ câte-va locurĭ libere până la complectarea numĕruluĭ cerut.

Acest Institut: 1) dirigiat de specialista în materia educaţiuneĭ şi instrucţiuneĭ Maria I. Casabianu; 2, fiind aşezat în centrul oraşuluĭ, în casele reposatuluĭ comite Scarlat Rosseti, cu o vastă grădină de plantaţiunĭ; 3, în privinţa instrucţiuneĭ urmând programa şcólelor statuluĭ, şi elevele din ambele cursurĭ fiind esaminate la examenile generale în şcólele statuluĭ de profesorĭ respectivĭ, din preună cu elevele din acele şcolĭ; 4 avênd şi guvernante cu diplome de cursurĭ pedagogice etc, aceste tóte sunt cele maĭ factice garanţiĭ pentru părinţiĭ, care doresc a găsi cele trei condiţiunĭ principale: *sĕnătatea corpuluĭ, educaţiunea* şi *instrucţiunea* unite la un loc.

23. Bucureştĭ strada Polonă 23

De vêndare maĭ multe buţĭ de vinŭ de Drăgăşanĭ şi de délŭ. Strada Bulevardu No. 24.

AVIS

De închiriatŭ o maşină de treeratŭ, a se adresa pentru informaţiune la Magadia d-luĭ Breul, piaţa Tétruluĭ.

PENSIONATUL DE BAETI „LASCU"

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-niĭ părinţĭ că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domnilorŭ părinţĭ. Invĕţăturile se urmézĕ întocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Elevĭĭ de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmédă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţĭ în aceestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, aumiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézĕ părinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte ţilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şĭ Ist: Universale la scóla superióră Comerciale.

John Gosnell & C-nie

Parfumorĭ brevetaţĭ aĭ Majestăţiĭ Sĕle Regineĭ Angliei, aĭ Alteţeĭ Sĕle Regale Principesa de Galles şi aĭ principalelor Curţĭ ale Europeĭ

Stricarea dinţilor oprirea saŭ prevenirea dupĕ voinţă

Se află la toţĭ parfumerĭĭ

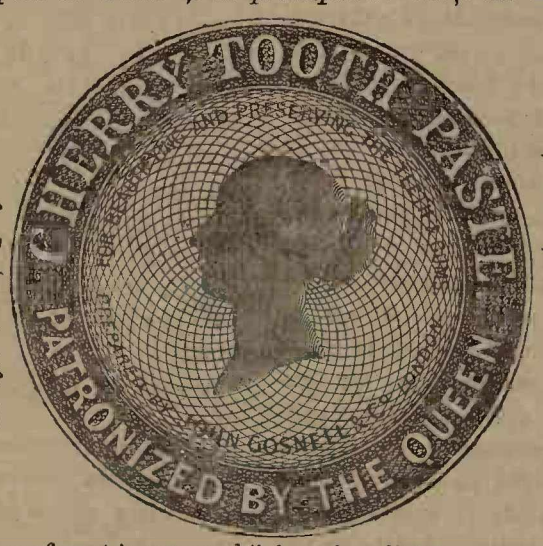

Albéta mărgăritarului dată smaltului dinţilor

şi chimiştĭ din nme.

Intrebuinţarea a confirmat incomparabilele sĕle calităţĭ pentru tóletă şi grijagureĭ

cea maĭ bună preparaţiune pentru dinţĭ.

Lumea sĕ se témă de contrafaceri. Proprietariĭ brevetuluĭ informédă că vorŭ urmări pe orĭ-ce contra-facĕtor sĕŭ detentor de contra-faceri aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia cari le vor procura probe contra deliquenţilor.

Depositul la Bucurescĭ, Iaşĭ, Galaţĭ, Brăila la dd. Appel şi Comp.

DIETZ & Co.,

St. Paul's Buildings, Carter Lane, LONDON,

inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones CU PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustre
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Braţe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ prevĕdute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dândŭ o lumină albă manifică, şi constatate egale cu 25. 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite franco dupecerere.

Renumitulŭ meŭ fabricat:

APA DE MELISSA

Se află de vêndare în Bucurescĭ la D-niĭ T. Athanasiu & T. Klee. Calea Mogoşóiĭ No. 72.

Ardinnan Gelassie.
la monastirea Ghighiu.

ANUNCIU

Casele situate îr suburbia Negustoriĭ strada Culme No. 1. sunt de închiriat dela 26 Oct. viitorŭ. Doritoriĭ se vor adresa la subsemnata.

Efrosinu Păucescu.

Sub. Batişte, Strada Crinuluĭ visavi de N. 5 Casa Lungénu.

S'a perdutŭ a séră la 27 August, pe la 6 óre séra unŭ actŭ de vie de 7 pogóne de pe şoséua Colintina a d-luĭ Alecu Vardala din preună cu maĭ multe hârtiĭ legate într'o batistă cu bulinurĭ negre, cine va fi găsit'o, este rugatŭ a le aduce la D-lŭ Alecu Chirculescu. Advocat, strada Fântâniĭ No. 80. care va primi o recompensă de la D-luĭ.

Maria Mărculescu.
născută Vardala.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ No. 12.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 28 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută			103 ¾
» Domeniale	8	%	102 —
» Oppenheim	8	%	103 —
Scrisurĭ fonciare	7	%	90 ¼
Renta	5	%	69 ½
Ac. dr. de fer ro. (st.)			27 ¾
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	%	87 ½
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	%	750 —
Ac » » Roma.	8	%	125 —
Ac Societate financia.	8	%	280 —
Ac Băncel de Brăila.	8	%	— —
Meosurĭ Municipale	—		22 —
Landate	—		— —

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ	—		— —
Marsilia »	99	30	—
Belgia »	—		— —
Londra »	25	15	—
Berlin »	1	22	½
Lipsca »	1	22	¼
Viena »	2	22	½

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu, ghirca, greutate	60 — 60
Grâu ciacăr. calit. I. kila	— — —
» » » II. »	— — —
Grâu căruă » I. »	— — —
» » » II. »	— — —
Porumbulŭ	— — —
Orzulŭ	31 — —
Ovăzulŭ	30 — —
Secara	— — —
Rapiţa calit. I. kila	— — —
» » II. »	— — —
» » III. »	— — —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenița		Măgurele		Bechet		Călarcşi		Islaz	
1 Sept.		1 Sept.		27 August		2 Sept.		1 Sept.		2 Sept.		15 August		25 August		28 August.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
2				13	1	1	7	1						5		9					
3	3			2	4	4	1		1			2		1	18	1					
3						3		4		1		1			1	1					
6		2		1		3		4				1		2	1	1					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

60 — 60	70 — 74	88 - 103	62 — 72	58 — 75	— — —	— — —															
— — —	— — —	62 - 46	76 — 82	— — —	65 — 70	84 — —															
— — —	— — —	— — —	— — —	55 — 50	55 — 60	68 — —															
— — —	80 — 85	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —															
— — —	77 — 80	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —															
— — —	50 — 52	58 — 64	62 — 70	— — —	50 — 52	67 — —															
31 — —	34 — 36	43 — 46	— — —	— — —	— — —	41 — —															
30 — —	30 — 32	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —															
— — —	52 — 54	— — —	— — —	— — —	44 — 48	— — —															
— — —	30 — 32	125 —127	104 —109	— — —	— — —	— — —															
— — —	160 - 190	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —															
— — —	130 — 150	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —															

CURSUL VIENEI

Viena, 14 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	70	35
Naţionale	73	80
Lose	112	40
Acţiunĭ băncel	932	—
Creditulŭ	211	70
London	111	60
Oblig. rur. ung.	81	40
» Temeşvar.	81	50
» Transilv.	79	75
» Croate	84	—
Arg. în măr	101	80
Ducaţi	5	29 ½
Napoleoni	8	90

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Autr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

MERCURI, 10 SEPTEMBRE 1875 — Unu numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1231

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale ĭe-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 lei
»	I	3 lei

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, : se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

BUCURESCI, 9 SEPTEMBRE

Raportulŭ ce publicămă maĭ la vale, operă a D-luĭ locot. colon. Fălcoianu, directorulŭ Ministeruluĭ lucrărilorŭ publice, este unŭ actŭ de cea maĭ mare importanţă, de óre-ce printr'ênsulŭ se face o puternică lumină în cestiunea atâtŭ de multŭ esploatată în contulŭ oposiţiuneĭ, de ómeniĭ ordineĭ, în cestiunea adică a căilorŭ ferate române.

Acestŭ raportŭ, pe care'lŭ recomandămŭ atenţiuneĭ citítorilor noştri, şi maĭ cu sémă redactorilorŭ de la *Pressa*, tratându despre controlulŭ ce statulŭ era ţinutŭ a esercita atâtŭ la primirea linielorŭ ferate asupra construcţiuneĭ lorŭ, câtŭ şi în urmă, asupra moduluĭ de administraţiune, este pe de o parte confirmaţiunea oficială cea maĭ eclatantă a celorŭ susţinute de noĭ, că liniele s'aŭ pusŭ în circulaţiune pe séma statuluĭ în starea cea maĭ miserabilă şi maĭ nainte de a fi terminate, érŭ pe de alta o desminţire sigură şi isbitóre dată foilorŭ oficióse plătite de coţcariĭ străinĭ, carĭ ţicéŭ că Domniĭ miniştri s'aŭ conformatŭ textuluĭ concesiuneĭ şi caietuluĭ de însărcinărĭ.

Ce este în adevĕrŭ acestŭ raportŭ alŭ D-luĭ Fălcoianu, specialŭ în acéstă materiă, şi carĭ suntŭ puntele esenţiale asupra cărora D-sea atrage atenţiunea ministruluĭ lucrărilorŭ publice?

Acesté punte, de o însemnătate capitală, constatate la timpŭ de presa oposiţiuneĭ cu probe palpabile, suntŭ în resumatŭ următórele:

I. Că tóte comisiunile însărcinate cu constatarea lucrărilorŭ linieĭ fearte Romanŭ-Vêrciorova, fiindŭ numite cu câte-va ţile numaĭ înainte de epocile determinate prin actulŭ de concesiune, aŭ procedat în lucrările lorŭ cu repeţiciunea trenurilorŭ accelerate şi aŭ primitŭ ca bune nisce lucrărĭ de artă carĭ aŭ trebuitŭ sĕ se distrugă la celŭ maĭ neînsemnatŭ usŭ ce s'a făcutŭ de ele.

II. Că *nicĭ una din aceste comisiunĭ, nicĭ controlulŭ statuluĭ, care 'lŭ costă suma enormă de peste 200 miĭ de francĭ pe anŭ, nu a constatatŭ nicĭ numĕrulŭ, nicĭ starea materialuluĭ mişcătorŭ la punĕrea în circulaţiune a linielorŭ*; că din causa acesteĭ lipse de constatărĭ, materialulŭ rulantŭ, nefindŭ suficientŭ, a trebuitŭ sĕ se întreţină într'o continuă reparaţiune, faptŭ care a făcutŭ ca acéstă liniă sĕ fie fórte puţinŭ productivă.

III. Că statulŭ nu a esercitatŭ şi nu esercită absolutŭ nicĭ unŭ controlŭ seriosŭ asupra cheltuelilorŭ de esploatare, carĭ se suie până la 75 la sută, fără sĕ se fi operatŭ vre-o fusiune între construcţiune şi exploatare.

IV. Că e necesarŭ sĕ se numéscă o comisiune care, revenindŭ asupra constatărilorŭ făcute de comisiunile trecute, carĭ s'aŭ achitatŭ cu uşurinţă de sarcina lorŭ în detrimentulŭ statuluĭ, sĕ esamineţe cu scrupulositate pe de o parte tóte lucrările făcute pe linia Romanŭ-Vêrciorova, érŭ pa de alta sĕ controleze starea financiară care se află *astă-ţi fórte înapoiată* şi sĕ determine conformŭ concesiuneĭ partea de chiăltuelĭ ce incumbă esploatării.

Resultă dérŭ din tóte acestea, că oposiţiunea calomniată de partisaniĭ şi asociaţiĭ coţcarilorŭ străinĭ, avea dreptate cândŭ ţicea că drumurile de ferŭ suntŭ în stare próstă, că ele nu suntŭ terminate şi controlulŭ statuluĭ e o derisiune pentru finacele luĭ! Aşia dérŭ, noĭ avémŭ în partea nóstră adevĕrulŭ cândŭ afirmamŭ că, primindu-se drumurile de ferŭ aşia cumŭ aŭ voitŭ a ni le construi speculanţiĭ nemţeştĭ, se calca actulŭ de concesiune şi caetulŭ de însărcinărĭ, că se causa statuluĭ o pagubă enormă şi că guvernulŭ se făcea autorulŭ principalŭ alŭ acestorŭ călcărĭ de legĭ! Aşa dérŭ noĭ amŭ fostŭ adevĕraţiĭ conservatorĭ şi apărătorĭ aĭ avereĭ publice, érŭ guvernulŭ de nópte, Catargi-Boerescu, risipitorulŭ eĭ în folosulŭ stăpânilorŭ lorŭ din Berlinŭ!

Aceste afirmaţiunĭ ce facemŭ, numaĭ suntŭ simple ale nóstre ci ale D-luĭ Fălcoianu, persónă oficială, amicŭ alŭ regimuluĭ, şi actualŭ Directorŭ al ministeruluĭ lucrărilor publice. Dupĕ afirmaţiunele D-séle chiar guvernulŭ născutŭ din piciórele D-luĭ de Radovicĭ a fostŭ o adevĕrată calamitate pentru ţéră; elŭ a făcutŭ din cestiunea căilorŭ ferate o adevĕrată armă de înavuţirea sea şi a străinuluĭ, călcându concesiunea, primindŭ ca bune nisce liniĭ detestabile, unŭ materialŭ rulantŭ insuficientŭ şi vechiŭ, în schimbulŭ uneĭ sume enorme pe care statulŭ o plătesce eoncesionarilorŭ!

Ce vorŭ maĭ ţice dérŭ acumŭ foile oficióse cândŭ raportulŭ D-luĭ Fălcoianu ĭĭ înfereaţă ca pe nesce asociaţĭ aĭ coţcarilorŭ, ca pe nesce risipitorĭ aĭ averiĭ publice? Ce vorŭ maĭ respunde mariĭ politicĭ de la *Presa*, cândŭ li se spune de către chiarŭ partisaniĭ D-lorŭ, că până acumŭ nu a esistatŭ nicĭ unŭ controlŭ asupra căilorŭ ferate, că tóte comisiunile ce aŭ avutŭ acéstă sarcină, din diferite consideraţiunĭ, aŭ preferat a sacrifica interesele ţĕriĭ în profitulŭ străinuluĭ?

Patrioţiĭ de la putere aŭ aruncatŭ totŭ-dé-una asupra partiduluĭ liberalŭ culpa de a fi votatŭ concesiunea nenorocită, Strusberg. Fără însĕ a maĭ aminti ómenilorŭ ordineĭ că şi D-lorŭ 'şĭ aŭ datŭ votulŭ pentru ea, ĭĭ vomŭ întreba érăşĭ ca altă dată: pentru ce nu aŭ aplicatŭ strictŭ acéstă concesiune? Pentru ce aŭ lăsatŭ ca străiniĭ sĕ ne facă, dupĕ cum ţice D-lŭ Fălcoianu, nesce lucrărĭ de artă ce s'aŭ distrusŭ la primele ţile ale întrebuinţărilorŭ, *nesce magasiĭ carĭ tóte s'aŭ surpatŭ sub greutatea de 50 chile producte*?

Este óre patrioticŭ şi românescŭ ca Domniĭ ministri, carĭ totŭ-déuna ne aŭ pusŭ în spinare miseriile concesiuneĭ Strusberg, sĕ stea nepăsătorĭ în faţa procedărilorŭ defectuóse ale comisiunilorŭ şi în faţa releĭ credinţe cu carĭ concesionariĭ aŭ călcatŭ dispoziţiunile caietuluĭ de însărcinărĭ? Pentru ce déră ómeniĭ ordineĭ nu aŭ resiliatŭ concesiunea cândŭ puteaŭ a o face, séŭ celŭ puţinŭ de ce nu aŭ constrânsŭ pe concesionarĭ a se conforma actuluĭ concesiuneĭ? Evidentŭ n'aŭ făcutŭ acésta, pentru că interesele private nu 'ĭ lăsaŭ şi pentru că ordinile de la Berlin le impunéŭ acéstă atitudine nedemnă. Numaĭ astŭ-felŭ se póte justifica nepăsarea manifestată de guvernul luĭ 10 Martiŭ, atât pentru construirea căilorŭ nóstre ferate, câtŭ şi pentru cheltuelile enorme de administraţiune. Numaĭ astŭ-felŭ se póte concepe enormele concesiunĭ făcute constructorilorŭ şi imensele avantage ce li s'a acordatŭ de guvernŭ atâtŭ în fixarea trasculuĭ câtŭ şi a celorŭ-l'alte lucrărĭ de artă.

Acésta déră este una din causele principale carĭ ne facŭ sĕ nu avemŭ încredere în acestŭ ministerŭ; nepăsarea pentru legĭ şi averea publică, estrema bună-voinţă pentru coţcariĭ străinĭ în desavantagiulŭ statuluĭ românŭ şi călcarea angajamentelorŭ luate către naţiune în profitulŭ celorŭ luate către străinĭ, suntŭ atâtea motive puternice carĭ ne facŭ a nu spera nimicŭ bunŭ de la acestŭ ministerŭ care nu a hesitatŭ nicĭ unŭ momentŭ a compromite averea şi onórea acesteĭ ţĕrĭ batjocorite.

Sĕ ne permită déră D-lŭ Fălcoianu a nu pune aşea mare temeĭ pe resoluţiunea aplicată de D-lŭ Ministru asupra raportuluĭ D-séle, resoluţiune de care vorbesce în epistola ce a adresatŭ *Alegĕtoruluĭ liberŭ*; resoluţiunĭ de asemenea natură s'aŭ luatŭ totŭ-déuna, déră ele aŭ rĕmasŭ din nenorocire ne executate. Nimicŭ nu se calcă sub regimulŭ de astăţĭ cu maĭ multă repeţiciune de cătŭ angajamentele luate spre îndreptarea unuĭ rĕŭ ce ni se causéţă de străinĭ; amŭ avutŭ nenumĕrate ocasiunĭ a constata nu numaĭ resoluţiunĭ rĕmase ne executate, dérŭ chiarŭ legĭ votate de corpurile legiuitóre călcate şi nimicite.

Ne trebuescŭ déră fapte spre a putea spera o îndreptare; suntemŭ sătuĭ de resoluţiunĭ ministeriale carĭ nu se îndeplinescŭ de câtŭ numaĭ cândŭ suntŭ favorabile pungeĭ străinilorŭ. Suntemŭ cu atâtŭ maĭ multŭ în dreptŭ de a ţice acestea, cu câtŭ vedemŭ că raportulŭ chiarŭ alŭ D-luĭ Fălcoianu e făcutŭ şi investitŭ cu resoluţiunea ministerială încă din 24 Iuliŭ, fără ca astăţĭ 9 Septembre, cestiunea sĕ fi luat vre-o soluţiune practică şi utilă averiĭ publice.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Asupra discursuluĭ pronunciatŭ de principele Milan, în Skupcina Serbieĭ, *Republica francesă* face următórele apreciărĭ:

Discursulŭ principeluĭ Serbieĭ, în Scupcina din Kregujevats, a făcutŭ o mare sensaţiune în Europa, unde s'a consideratŭ în generalŭ ca conceputŭ într'unŭ spiritŭ pacificŭ. Nu voimŭ a contraţice nicĭ de cumŭ acéstă apreciare; totulŭ e correctŭ în acestŭ discursŭ, şi nu suntemŭ câtuşĭ de puţinŭ surprinşĭ de acésta. Printre consilieriĭ acestuĭ tênĕrŭ principe se află unŭ eminentŭ bărbatŭ de statŭ, D-nulŭ Ristitch, şi se înţelege în destulŭ că elŭ a presidatŭ la redactarea unuĭ discursŭ atâtŭ de înţeleptŭ în fondŭ, câtŭ şi de moderatŭ în formă.

De aci însĕ nu resultă că causa naţională a fostŭ abandonată de guvernulŭ serbŭ. Din contra, principele manifestă tótă solicitudinea sea pentru nenorocitele populaţiunĭ ale Bosnieĭ şi Hertzegovineĭ, şi promite că'şĭ va da tóte silinţele spre a contribui ca Pórta sĕ facă dreptate reclamelorŭ legitime ale raialelorŭ. Pe câtŭ timpŭ guvernulŭ sultanuluĭ nu va respunde printr'o negaţiune acestorŭ reclamaţiunĭ, şi pe câtŭ Comisiunea consulară nu va ajunge la unŭ resultatŭ negativŭ, Serbia va trebui sĕ rĕmână spectatóre: acesta e interesulŭ şi datoria sea.

Ca şefŭ alŭ unuĭ stată europénŭ, legatŭ prin convenţiunĭ internaţionale, principele nu putea sĕ vorbéscă altŭ-felŭ de cumŭ a făcut'o. Nimenĭ nu'şĭ putea închipui că elŭ avea sĕ întoneţe de acumŭ chiarŭ unŭ cântecŭ resboinicŭ şi sĕ agite drapelulŭ naţionalŭ maĭ nainte de a fi sleitŭ tóte şansele uneĭ soluţiunĭ pacifice. Pentru acestŭ cuvêntŭ suntemŭ noĭ surprinşĭ de stăruinţa ciudată ce dĕpunŭ multe ţiare spre a proba atitudinea pacifică a discursuluĭ în Scupcină. De altă parte însĕ, déca recunóscemŭ acestŭ caracterŭ, nu'ĭ esagerămŭ însemnătatea. Poporulŭ serbŭ, escitatŭ de ultimele evenimente, de reamintirea luptelorŭ şi trecutuluĭ sĕŭ istoricŭ, voesce resbelulŭ; Scupcina este compusă în majoritate de ómeni din partida acţiuneĭ cărora li s'a probatŭ necesitatea uneĭ atitudiní reservate, dérŭ carĭ nu vorŭ putea fi reţinuţĭ în ţiua în care arŭ fi sleitŭ orĭ-ce miţĭlocŭ de împăciure între fraţiĭ slavĭ şi turcĭ.

Restabilirea liniştеĭ în Orientŭ, este dérŭ cu totulŭ în mâinele im-

www.dacoromanica.ro

periului Otomanŭ. Déca Pórta voiesce cu seriositate pacea, trebue sĕ facă dreptate pretenţiunelorŭ celorŭ maĭ legitime, sĕ garanteze într'unŭ modŭ solidŭ statutulŭ personalŭ alŭ creştinilorŭ şi sĕ găséscă unŭ *modus vivendi* care sĕ satisfacă pe supuşĭ. Cu acestŭ preţŭ numaĭ va ajunge sĕ readucă liniscea în Bosnia şi Herzegovina. Atitudinea guvernuluĭ serbŭ este pentru presentŭ destulŭ de corectă pentru ca ea sĕ nu pótă ḑice că i se forţéză mâna. Déca încercarea de împăciuire arŭ cădea, ḑéca Serbia va fi tîrâtă în luptă, atunci nu va fi greşala principeluĭ Milian şi a miniştrilorŭ sĕĭ, ci numaĭ a situaţiuneĭ care le va fi creată. Probă de acésta este că noua Scupcină, care se ḑicea a fi atâtŭ de resbelnică, a trecutŭ la ordinea ḑileĭ asupra uneĭ cereriĭ a insurgenţilorŭ din Bosnia. Serbia este înţeléptă, şi urmăresce o politică meditată; sĕ sperămŭ că evenimentele'ĭ vorŭ da dreptate.

Dupĕ informaţiunile primite de la Mostar de ḑiarulŭ *Kelet Nepe*, consuliĭ reuniţĭ în acelŭ oraşŭ, dupe o aşteptare vană de cincĭ ḑile, şi dupĕ o conferinţă iresistibilă în care arŭ fi recunoscutŭ imposibilitatea de a executa împăciuirea dupĕ proectulŭ primitivŭ, arŭ fi redigiatŭ unŭ protocolŭ la 7 Septembriŭ. Din acestŭ documentŭ arŭ fi resultândŭ că în condiţiunile actuale este inutilă încercarea uneĭ transacţiunĭ cu insurgenţiĭ şi arŭ fi constatatŭ că aceştĭ din urmă nu suntŭ nicĭ de cumŭ dispuşĭ sĕ încépă negociărĭ pe basele propuse. In astŭfelŭ de circumstanţe, consuliĭ arŭ fi obligaţĭ sĕ céră nouĭ instrucţiunĭ.

Se scrie între altele, din Agram, ḑiaruluĭ *Deutsche Zeitung*, că unŭ principe austriacŭ arŭ fi suveranulŭ Bosnieĭ şi Herzegovineĭ, în casulŭ în care aceste provinciĭ s'arŭ constitui ca statŭ tributarŭ alŭ Porţiĭ.

Totŭ acelaşĭ ḑiarŭ spune că, dupĕ *Zastava de Navi Sad*, în apropiere de *Una* aŭ avutŭ locŭ 29 lupte în carĭ turciĭ, de şi superiorĭ în numĕrŭ, aŭ fostŭ maĭ peste totŭ bătuţĭ, causându-li-se perderĭ marĭ.

Victor Hugo fiindŭ învitatŭ a lua parte la Congresulŭ păciĭ, ce se repetă în fie-care anŭ în Elveţia, a trimisŭ rĕspunsulŭ următorŭ :

Congresulŭ păciĭ are buna voinţă de a'şĭ aminti de mine şi a mĕ chema. Sunt profundŭ mişcatŭ de acésta.

Nu potŭ de câtŭ a repeta concetăţenilorŭ meĭ din Europa, ceia ce le amŭ ḑisŭ deja de maĭ multe orĭ de la anulŭ 1871, atâtŭ de fatalŭ pentru universulŭ întregŭ. Speranţele mele nu suntŭ sfărâmate ci numaĭ amânate.

Suntŭ în presentŭ douĕ acţiunĭ în civilisaţiune: una pentru, alta contra; acţiunea Franţeĭ şi acţiunea Germanieĭ. Fie care din ele tinde sĕ creeḑe o lume. Germania voesce sĕ creeḑe o Germanĭă; ceia ce vrea însĕ Franţa sĕ facă, este Europa.

A face Germania, e a construi imperiulŭ, adică nóptea; a face Europa este a nasce democraţia, adică lumina.

Fără îndoială că între cele douĕ lumĭ, una întunecósă, alta strălucitóre, una falsă, alta adevĕrată, alegerea e făcută.

Viitorulŭ va desfiinţa Germania şi Franţa; elŭ va înapoia uneia partea sea despre Danubiŭ, celeĭ-l-alte partea sea c tre Rinŭ, şi va face ambelorŭ acestora dărulŭ magnificŭ: Europa, adică marea republică federală a conţinentuluĭ.

Regiĭ se unescŭ spre a se combate, şi facŭ între eĭ tractate de pace carĭ sfârşescŭ prin resbelŭ. De aci aceste monstruóse aglomerarĭ contrariĭ orĭ-căruĭ progresŭ socialŭ, contrariĭ revoluţiuneĭ francese şi libertăţiĭ popórelorŭ. De aci Wellington şi Blucher, Pitt şi Cobourg; de aci acéstă crimă, numită Sânta-Alianţă; cine ḑice alianţa de regĭ, ḑice alianţă de vulturĭ. Acéstă frăţiă fratricidă se va sfârşi, şi Europeĭ Regilorŭ cóalisaţĭ îĭ va succeda Europa Poporelorŭ—Unite.

Astăḑĭ ? Nu ! Mâine ? Da.

Sĕ avemŭ déră credinţa şi sĕ aşteptămŭ viitorulŭ.

Până atunci nu vomŭ avea pace: O ḑicŭ cu durere déră cu tăriă.

Franţa desmembrată este o calamitate umană. Franţa nu este pentru Franţa, ci pentru lume; pentru ca creşterea omenéscă sĕ fie normală, trebue ca Franţa sĕ fie întrégă; o provincie care lipsesce Franţeĭ, nu este o forţă de care e privatŭ progresulŭ, ci este unŭ organŭ ce lipsesce genuluĭ umanŭ; pentru acésta Franţa nu póte nimicŭ conceda din Franţa. Mutilarea sea mutiléḑă civilisaţiunea.

Afară de acestea, sunt peste totŭ frânturĭ, şi în acestŭ momentŭ auḑiţĭ una strigându, Herzegovina. Vaĭ! Nicĭ unŭ somnŭ nu e posibilŭ cu plage ca aceştia: Polonia, Creta, Meţulŭ şi Strasburgulŭ, şi după afronturĭ ca acestea: Imperiulŭ Germanŭ în plinŭ secolulŭ alŭ XIX. Parisulŭ violatŭ de Berlin. Oraşulŭ luĭ Frideric II insultândŭ oraşulŭ luĭ Voltaire, sfinţenia forţeĭ şi eqnitatea violinţeĭ proclamate, progresulŭ pălmuitŭ pe obrasulŭ Franţeĭ. Printr'acestea nu se propagă pacea. Pentru a pacifica trebue a îmblânḑi; pentru a îmblânḑi, trebue a da satisfacţiune. Fraternitatea nu este o afacere de suprafaţă. Pacea nu este o superpositiune.

Pacea este o resultantă. Pacea, totŭ astŭ-felŭ ca şi averea nu se decretă. Cândŭ consciinţa umană se simte în equilibru cu realitatea socială; cândŭ înbucătirea popórelorŭ a făcutŭ unitatea conţinentelorŭ; cândŭ cotropirea numită conchistă şĭ usurparea numita regalitate aŭ dispărutŭ; cândŭ nicĭ o lesinne nu se maĭ face fie unuĭ individŭ, fie uneĭ naţionalităţĭ de către vecinŭ; cândŭ săracului înţelege necesitatea munceĭ şi bogatuluĭ maiestatea eĭ; cândŭ partea materialistă a omuluĭ se subordonă celeĭ spirituale; cândŭ pasiunea se lasă a fi învinsă de raţiune; cândŭ vecheĭ legĭ: *a lua*, succedă noua lege: *a înţelege*; cândŭ frăţia între spirite se sprijină pe armoniă între sine; cândŭ tatălŭ e respectatŭ de copilŭ şi cândŭ copilulŭ e veneratŭ de tată; cândŭ nu maĭ e altă autoritate de câtŭ autorulŭ; cândŭ nimenĭ nu póte ḑice cuiva: tu escĭ vita mea; cândŭ păstorulŭ face locŭ doctoruluĭ şi staululŭ şcóleĭ; cândŭ e identitate între onestitate publică şi onestitate socială; cândŭ unŭ Bonaparte numaĭ e posibilŭ susŭ, precumŭ Troffmann josŭ; cândŭ preotulŭ se simte judecătorŭ şi judecătorulŭ se simte preotŭ, cândŭ adică religiunea este integră şi justiţia adevĕrată; cândŭ fruntariele se ştergŭ între o naţiune şi alta şi se restabilescŭ între bine şi rĕŭ; cândŭ fie-care omŭ îşĭ face din propia sea înţelepciune unŭ felŭ de patriă interióră; atunci totŭ astŭ-felŭ precumŭ se face ḑiuă, se va face şi pacea: ḑiua cu ridicarea sóreluĭ, pacea cu ridicarea dreptuluĭ.

Astŭ-felŭ e viitorulŭ. Eŭ îlŭ salutŭ.

Victor Hugo

(Paris, 9 Septembre 1875)

Raportulŭ Domnului St. Fălcoianu.

D-le Ministru,

Intreprinderea esecutăreĭ linielorŭ ferate de la Romanŭ la Vârciorova, s'a esecutatŭ dupe cum cunóscetĭ într'un modŭ întreruptŭ şi destulŭ de complicatŭ spre a împedica constatările regulate din partea guvernuluĭ, asupra îndatoririlorŭ prescrise în actele de concesiune şi caietele de însărcinărĭ.

Trebuindŭ a se face acum recepţiunea celeĭ din urmă secţiunĭ a acestorŭ linĭ, credŭ de a mea datoriă, d-le Ministru, de a vĕ espune atâtŭ cele petrecute în privinţa constatărilorŭ făcute de ministerulŭ lucrărilorŭ publice, câtŭ şi posiţiunea neregulată în care ne aflămŭ astăḑĭ ca controlŭ în facia societăţiĭ acţionarilorŭ căilorŭ ferate române.

Spre a lămuri şi a resuma aceste espuneri, urméḑă a vĕ arĕta, d-le Ministru, că de la începutulŭ acesteĭ întreprinderĭ şi până astăḑĭ tóte constatările şi esaminările ce s'aŭ făcutŭ aŭ fostŭ totŭ-dé-una conduse cu atâta precipitare şi într'unŭ modŭ atâtŭ de necomplectŭ, în câtŭ potŭ ḑice că nu esistă astăḑĭ în ministerŭ de câtŭ nisce simple formalităţĭ ce se credŭ împlinite dérŭ carĭ suntŭ însĕ departe de a corespunde scopuluĭ pentru care drepturile statuluĭ de priveghere şi controlŭ aŭ fostŭ reservate în actele de concesiune.

In adevĕrŭ, chiarŭ de la începutŭ, tóte lucrările acestorŭ linĭ s'aŭ esecutatŭ, potŭ ḑice, maĭ fără controlŭ, éră constatările lorŭ ulterióre s'aŭ făcutŭ în modulŭ urmĕtorŭ:

Pentru constatarea lucrărilorŭ linielorŭ Romanŭ Pitescĭ, carĭ trebuiaŭ terminate la 1 Septembre 1872, comisiunea însărcinată cu acésta a fostŭ numită la 24 Augustŭ, adică abia cu şése ḑile înainte; ea, cu iuţéla unuĭ trenŭ acceleratŭ, termină constatările séle dupe patru ḑile şi declară că lucrările nu suntŭ terminate, déră că trenurile potŭ circula, dupĕ care se dă termenŭ concesionarilorŭ de douĕ lunĭ pentru sĕvĕrşirea lorŭ, éră liniile se punŭ în esplótare pe comptulŭ garanţieĭ statuluĭ.

La 1 Noembre 1872 fiindŭ termenulŭ sĕvĕrşireĭ, o a doua comisiune fu numită la 28 Octombre, şi acésta, cu raportulŭ din 24 Noembre, constată érăşĭ că lucrările nu suntŭ terminate, rĕmânêndŭ a se maĭ esecuta încă pentru o valóre de peste 5 $^{1}/_{2}$ milióne leĭ. S'a lăsatŭ atunci ca compania sĕ le termine în anulŭ viitorŭ 1873.

La 31 Octombre 1873, o a treia comisiune este numită şi acésta în raportulŭ sĕŭ din 20 Noembre arĕta érăşĭ că lucrările nu suntŭ terminate, urmândŭ a se maĭ esecuta încă pentru o valóre de peste unŭ milionŭ şi jumĕtate.

Jurnalulŭ consiliuluĭ de miniştri din 7 Decembre 1873 recunósce insuficienţa constatărilorŭ făcute şi decide ca «o nouă comisiune sĕ mérgă sĕ constate, pe liniele Roman-Pitescĭ, déca lucrările sĕvĕrşite pre cum şi materialulŭ mişcătorŭ suntŭ tóte esecutate conformŭ caietuluĭ de însărcinărĭ.»

Acéstă comisiune, de şi a fostŭ numită, însĕ atâtŭ din causa timpuluĭ înaintatŭ, câtŭ şi din alte împrejurărĭ, ea n'a pututŭ proceda în lucrare, şi constatările s'aŭ amânatŭ pentru epoca recepţiuneĭ linieĭ Pitescĭ-Vârciorova, a căreia terminare era fixată la 24 Decembre 1874. — Şi la acésta dată timpulŭ rigorosŭ împedică negreşitŭ o asamenea constatare, care se află amânată şi până acum.

Din aceste constatărĭ resultă, d-le Ministru, că nicĭ una din comisiunĭ, fie din causa neterminăriĭ lucrărilorŭ, fie din aceia a repeḑiciuneĭ mersuluĭ sĕŭ, fie din lipsa de elemente necesarĭ, nu a corespunsŭ adevĕratuluĭ scopŭ pentru care eraŭ numite, căcĭ nicĭ una din comisiunĭ n'a esaminatŭ, cu scrupulositatea ce reclamă lucrările de artă esecutarea lorŭ şi, ca dovadă, suntŭ lucrările distruse, pre cum de esemplu în anulŭ 1873 dupĕ esaminarea comisiuneĭ reservoriulŭ de apă din gara Titu, magasinele dupĕ întréga liniă Pitescĭ-Bucurescĭ, s'aŭ derâmatŭ sub povara de 50 chile producte s. c. l.; dín contră în raporturĭ se ḑicŭ esecutate dupĕ proiectele aprobate.

Nicĭ una din Comisiunĭ, nicĭ controlulŭ statuluĭ nu a constatatŭ, voescŭ a ḑice în modŭ regulatŭ, déca în intervalulŭ de la 2 Septembre 1872 şi până astăḑĭ cheltuelile de esplótare nu aŭ coprinsŭ în ele şi multe din acelea care trebuia sĕ privéscă esclusivŭ fondulŭ de construcţiune.

Nicĭ una din comisiunĭ, nicĭ controlulŭ statuluĭ care 'lŭ costă suma enormă de peste 200 miĭ leĭ pe anŭ, nu a constatatŭ nicĭ nnmĕrulŭ, nicĭ starea materialuluĭ mişcătorŭ la punerea în circulaţiune a linielorŭ, şi nicĭ póte da astăḑĭ vre-o lămurire, déca nu ceea ce póte culege din registrele companieĭ. Ceia ce este constatatŭ este că acelŭ materialŭ s'a aflatŭ continuŭ în reparaţiune, şi sum încredinţatŭ că acésta a fostŭ în mare parte causa insuficienţeĭ séle, a deselorŭ accidente, nemulţumirilorŭ comerciuluĭ şi necesitatea prematură a sporireĭ cu din fondurile Statuluĭ la numĕrulŭ vagónelorŭ.

In fine, tóte aceste lipsurĭ de controlŭ şi de constatărĭ aŭ trebuitŭ neapăratŭ sĕ aibă unŭ mare efectŭ asupra veniturilorŭ esploatăreĭ, şi maĭ mult încă sĕ conducă de la începutŭ la o esploatare de 75 % din veniturile linielorŭ, atunci, cândŭ dupĕ cumŭ nu se póte nega de nimenĭ, aceste linĭ nu eraŭ condamnate a fi neproductive, din contra se putea primi plângerĭ continue şi amarĭ din partea comerciuluĭ şi publiculuĭ în generalŭ că era respinsŭ şi că căile ferate nu suntŭ în stare a satisface cererile de transportŭ.

Acésta fiindŭ starea actuală a lucrurilorŭ, credŭ, d-le Ministru, că constatările ce urméḑă a se face astăḑĭ de ministerŭ în privinţa esecutărĭĭ concesiuneĭ de către societatea căilorŭ ferate române, aŭ devenitŭ atâtŭ de complese şi multiple în câtŭ este urgentŭ a se lua mĕsurĭ, celŭ puţinŭ acumŭ, spre a se constata într'unŭ modŭ sistematicŭ lucrările esecutate, căcĭ timpulŭ este unŭ agentŭ destructorŭ căruia maĭ târḑiŭ negreşitŭ i se va imputa multe neajunsurĭ carĭ în realitate póte nu 'l'arŭ privi.

In ceea ce privesce lucrările propriŭ ḑise, constatările potŭ dovedi modulŭ esecutărilorŭ primitive şi starea lorŭ, precumŭ şi ceea ce póte incumba directŭ companieĭ; însĕ, în ceea ce privesce materialulŭ mişcătorŭ, constatările nu potŭ avea de câtŭ unŭ caracterŭ de actualitate, déră şi acésta 'şĭ are importanţa sea, căcĭ trebue sĕ esiste 100 locomotive, peste 450 vagóne de voiagiorĭ, aprópe 1450 vagóne de mărfurĭ şi, dupĕ cumŭ amŭ ḑisŭ maĭ susŭ, nu se scie déca acestŭ numĕrŭ esistă în realitate, nici în ce stare se află, de câtŭ după registrele companiĭ.

O parte de cea maĭ mare importanţă a acestorŭ constatărĭ este acea a cheltuelilorŭ, căcĭ îmĭ pare fórte greŭ a admite o esploatare atâtŭ de onerósă de 75 % fără sĕ fi esistatŭ o fusiune între construcţiune şĭ esploatare, celŭ puţinŭ parţială. Aci controlulŭ statuluĭ va trebui sĕ jóce unŭ rolŭ însemnatŭ, şi fără o impulsiune din cele maĭ stăruitóre elŭ s'arŭ achita érăşĭ necomplectŭ.

După cumŭ cunóscetĭ, d le Ministru, societatea acţionarilorŭ, prin adresa cu No. 18,296 din $^{5}/_{17}$ corentŭ comunică ministeriuluĭ ca la 1 Augustŭ viitorŭ se crede că o parte din lucrările linieĭ Pitesci-Vârciorova vorŭ fi terminate şi anume secţiunea Pitescĭ-Craiova, de şi la punerea în esploatare luase angagiamentulŭ formalŭ ca până la 1 Iuliŭ tóte lucrările sĕ fie terminate, éră în casŭ contrariŭ sĕ se esecute de statŭ în comptulŭ anuităţilorŭ datorite. De şi punerea în circulaţie a aceleĭ linĭ pe comptulŭ garanţieĭ

www.dacoromanica.ro

statuluĭ, în starea eĭ de neterminată, causéză tesauruluĭ publicŭ o pagubă de maĭ multe milióne, căcĭ trenurile nu potŭ circula decâtŭ incomplectŭ şi cu întreruperĭ continue, de şi neterminarea la 1 Iulie este érăşĭ o pagubă, căcĭ este tocmaĭ epoca transporturilorŭ de producte şi altele, şi acea neterminare este causa continuăreĭ circulaţiuneĭ numaĭ cu unŭ singurŭ trenŭ pe ḑi, ceea ce face ca materialulŭ sĕ pérḑă jumĕtate din timpulŭ sĕŭ de întrebuinţare; în fine, cu tóte aceste grave inconveniente, afară numaĭ décă s'arŭ crede utilŭ de a se face o constatare spre a se putea în urmă activa terminarea lucrărilorŭ în comptulŭ anuităţilorŭ datorite, nu credŭ, d-le ministru, oportunŭ de a se numi acum comisiunea de recepţiune a aceleĭ liniĭ, ci atuncĭ cândŭ controlulŭ statuluĭ arŭ încredinţa completa terminare a lucrărilorŭ, căcĭ a se proceda érăşĭ la constatarea numaĭ a bucăţelelorŭ de lucrărĭ ce se *credŭ abia* terminate arŭ fi a se urma aceiaşĭ sistemă ca de la începutŭ, acea sistemă care a aruncatŭ atâta confusiune în lucrărĭ, încâtŭ numaĭ prin cele maĭ obositóre stăruinţe ne-amŭ putea descurca.

Pentru a se putea proceda, d-le Ministru, la o lucrare sistematică şi a se putea obţine unŭ resultatŭ care sĕ lămurésca starea adevĕrată a lucrurilorŭ, suntŭ de opiniune:

I. A se numi o comisiune *permanentă* aĭ căreia membri sĕ aibă a se bucura de o diurnă de 10 leĭ pe ḑi şi a li se pune la dispoziţiune fondurile şi personalulŭ constatărilorŭ séle.

Acesteĭ comisiunĭ sĕ i se pună îndatorirea de a constata, dupĕ tóte regulele arteĭ, lucrările în generalŭ ale linielorŭ Roman-Vêrciorova, procedêndŭ pentru acésta pe secţiunĭ separate, şi presintândŭ unŭ procesŭ-verbalŭ specialŭ şi detaliatŭ pentru fie-care din ele; adică 1) pentru linia Roman-Galaţĭ cu ambranşamentulŭ Tecuci-Bârlad; 2) pentru linia Galaţĭ-Bucurescĭ cu liniele de racordare din porturile Galaţĭ şi Brăila şi racordarea între gările Têrgovişte şi Filaret; 3) pentru linia Bucurescĭ Pitescĭ; 4) pentru secţiunea de la Pitescĭ la Craiova; şi 5) pentru partea de la Craiova la Vêrciorova, făcêndŭ esaminările cu tótă îngrijirea ce reclamă însemnatele sacrificiĭ făcute de ţéră, căcĭ altŭ-felŭ aceste lucrărĭ, aflându-se astă-ḑi pe o sacră fórte întinsă, precipitarea nu arŭ avea de resultatŭ de câtŭ érăşĭ o simplă formalitate ce s'arŭ crede împlinită.

II. In generalŭ esecutările de lucrărĭ nu potŭ fi constatate cu seriositate de câtŭ de agenţiĭ însărcinaţĭ cu privigherea lorŭ în timpulŭ esecutăreĭ, adică asemenea constatărĭ incumbă în specialŭ controluluĭ statuluĭ, érŭ comisiunile nu suntŭ chemate de câtŭ spre a aprecia constatările controluluĭ şi ale sancţiona, ca sĕ ḑicŭ aşa, căcĭ inspecţiunea uneĭ lucrărĭ săvêrşite nu póte lăsa sĕ se vaḑă viciurile de esecuţiune ascunse maĭ cu osebire sub tencuelĭ, sub pământŭ, sub văpsea s. c. l. precumŭ fundaţiunĭ, zidirĭ de sprijinirĭ şi altele, cari suntŭ o parte din cele maĭ importante a acestorŭ felŭ de lucrărĭ.

Resultă dérŭ că comisiunea de esaminare şi recepţiune ce veţĭ numi, va fi în posiţiune de a corespunde séŭ nu aşteptărilorŭ d-v., dupĕ cum controlulŭ va putea séŭ nu a'ĭ da elementele necesariĭ constatărilorŭ séle.

A judeca însĕ dupĕ cele petrecute pênă acum, credŭ că controlulŭ, în starea în care se află, împovoratŭ cu indeletniciriĭ strĕine atribuţiunelorŭ séle, nu va putea corespunde necesităţilorŭ actuale, căcĭ, dupĕ cumŭ resultă din raportulŭ celeĭ din urmă comisiunĭ, elŭ nu a fostŭ în posiţiune atuncĭ de a'ĭ procura nicĭ mĕsurătorĭ, nicĭ carnete de esecutarea lucrărilorŭ, nicĭ tablourĭ de pante, nicĭ tablourĭ de curbe, nicĭ state de materialŭ, astŭfelŭ că, distrasă de la îndatoririle séle, a fostŭ pusă în posiţiune de a le părăsi séŭ a le negligea. Maĭ mult încă, astăḑĭ chiar cândŭ prin acelŭ raportŭ alŭ comisiuneĭ se puse îndatorire controruluĭ de a pregăti verificările pe tĕrêmulŭ lucrărilorŭ esecutate, acea pregătire este abia la începutŭ, şi aceia ce mă îngrijesce maĭ multŭ este că elŭ a asceptatŭ a'şĭ procura elementele necesariĭ acelorŭ verificărĭ de la însă'şi compania pe care este chiămatŭ a o controla.

Credŭ dérŭ, d-le Miniistru, că arŭ fi de cea maĭ mare urgenţă, pe de o parte sĕ se recheme controlulŭ la adevĕratele séle atribuţiunĭ, éră pe de alta, sĕ se oblige a proceda cu cea maĭ mare stăruinţă la lucrările pregătitóre constatărilorŭ ce urméḑă a se face. Totŭ de o dată suntŭ de opiniune ca comisiunea sĕ se numéscă îndată şi sĕ i se céră a se întruni spre a decide, printr'unŭ procesŭ-verbalŭ, modulŭ în care va avea necesitate pentru fiă care secţiune, adică a lua maĭ întêiŭ cunoscinţă prin esaminare detailată a documentelorŭ scrise de tóte faptele petrecute, a determina punctele principale care vorŭ jalona lucrarea sea şi a deduce mersulŭ ce va trebui sĕ urmeze, căcĭ numaĭ astŭ-felŭ se va putea asigura o constatare seriósă şi sistematică.

III. O parte asemenea fórte importantă a constatărilorŭ, este acea a cheltuelelorŭ, căcĭ, dupĕ cum cunóscetĭ, o însemnată cantitate de lucrărĭ s'aŭ esecutatŭ în timpulŭ esploatări, şi controlulŭ statuluĭ nu a fostŭ în posiţiune de a urmări partea cheltuelelorŭ ce incumbă esplótăreĭ. Controlulŭ financiarŭ, dupĕ cum cunóscetĭ se găsesce astăḑĭ fórte înapoiatŭ în esaminarea compturilorŭ, şi este urgentŭ a i se impune sĕ se grăbéscă a aduna tóte elementele ce va trebui sĕ presinte comisiuneĭ în constatările séle, adică a dovedi, prin acte antentice, cari aŭ fostŭ anume cheltuelele ce aŭ căḑutŭ în sarcina esploatărĭ.

Resultă, d-le Ministru, din cele espuse pênă aci, că lucrarea ce urméză a se întreprinde, prin complicările séle, are necesitate de timpŭ spre a putea da unŭ resultatŭ satisfăcĕtorŭ, şi timpulŭ favorabilŭ unorŭ asemenea constatărĭ este celŭ presentŭ de care urméză neapăratŭ a profita, căcĭ aceste lucrărĭ vorŭ reclama neapăratŭ celŭ puţinŭ unŭ intervalŭ de douĕ luniĭ, astŭ-felŭ că nu avemŭ acumŭ înaintea nóstră de câtŭ timpulŭ strictŭ necesarŭ.

Spunundŭ acésta apreciĕreĭ dv., amŭ onóre a vĕ ruga, d-le Ministru, sĕ bine voiţĭ a regula cele ce veţĭ crede de cuviinţă şi a primi asigurarea osebiteĭ mele consideraţiunĭ.

Directorŭ Generalŭ, L. Colonelŭ Fălcoianu.

No. 9134 Iuliŭ 24/5 1875

Corespondinţa Particulară a Telegrafuluĭ.

Giurgiu, 5 Augustŭ, 1875.

Domnule Redactorŭ!

La 4 ale curenteĭ s'a cercetatŭ înaintea Trib. de Vlaşca, procesulŭ de presupusă rebeliune, în care se inculpa D-lŭ Bancovŭ ca autorŭ principal şi alţĭ douĭ sătenĭ!

Acestŭ procesŭ, fu protegiatŭ şi apăratŭ cu destulŭ patriotismŭ de D-niĭ advocaţĭ N. Cantacuzino, B. Epurescu, Stefănescu, C. Mateescu, D. Rădulescu, M. Răsucénu şi G. Carcally.

Cu tóte desvoltările de faptŭ ce s'aŭ făcutŭ de D-nulŭ Rădulescu, prin care se constata până la evidenţă că nu exista probe în contra inculpaţilorŭ, şi cu tótă energica şi elocuenta apărare a D-luĭ Cantacuzino şi Epurescu, Tribunalulŭ a declaratŭ că este luminatŭ şi a condamnatŭ pe inculpaţĭ la 20 ḑile închisóre. D-nulŭ Substitutŭ, care ocupa fotoliulŭ ministeruluĭ publicŭ, între acusările ce a făcutŭ, accentuă cu destulă seriositate că acusatulŭ este «frate» cu Bancovŭ din Craiova şi că trebue a fi condamnatŭ, de óre-ce póte este inspiratŭ de aceleaşĭ sentimente. Ce derîdere!!!

Aceste inspirărĭ juridice ne tememŭ sĕ nu se aibă în vedere, cu ocasiunea remodificăreĭ Coduluĭ Penalŭ. Căcĭ atuncĭ vaĭ de întréga familiă care va avea unŭ membru cu sentimente liberale şi naţionale.

XXX.

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 15 Septembre. Generalulŭ Quesada organiséḑă la Pampeluna şi la Alta batalióne carĭ vorŭ trebui sĕ ia parte la operaţiunile viitóreĭ campaniĭ în contra Carliştilorŭ. O trupă de 12,000 omenĭ va fi trimisă la Cuba înainte de finele luĭ Septembriŭ. Preparaţiunile pentru acestŭ scopŭ se făcŭ cu o iuţélă fórte mare.

Se asigură că guvernulŭ este decisŭ a realisa în Antile importante reforme adminstrative, în sensulŭ celŭ maĭ liberalŭ.

Fracţiunile partiduluĭ constituţionalŭ Santa-Cruz susţinŭ ministerulŭ Jovellar.

Bourg-Madame, 15 Septembriŭ. O bandă carlistă a fostŭ bătută la 13 la Montesqui. Şése-spre-ḑece fugarĭ s'aŭ presentatŭ autorităţilorŭ din Osseja. Resultă din limbagiulŭ lorŭ că partidulŭ carlistŭ este în acéstă regiune complectŭ desorganisatŭ şi descuragiatŭ.

Cettinje, 14 Septembriŭ. Maĭ multe lupte aŭ avutŭ locŭ astă-ḑi pe diferite punte. Peste totŭ Turcĭ aŭ fostŭ siliţĭ a se retrage.

Insurgenţiĭ aŭ avutŭ mare succesŭ maĭ cu sémă la Bobar.

Kragujewatz, 15 Septembriŭ. Discuţiunĭ violente aŭ avutŭ locŭ în comisiunea de adresă. Majoritatea voesce a lăsa înţelepciuneĭ guvernuluĭ cestiunea de a se sci décă resbelulŭ trebue sĕ se declare. Minoritatea cere o declaraţiă de resbelŭ.

E posibilŭ că pentru a se da satisfacere voinţeĭ acesteĭ minorităţĭ, comisiunea sĕ decidă a se supune Skupcineĭ douĕ proecte de adresă.

Irun, 16 Septembriŭ. Armata continuă a 'nainta. Carliştiĭ părăsescŭ posiţiunile lorŭ de lângă Oyarzun şi păḑescŭ numaĭ San-Marcos şi Choritaqueta(?)

Trupele aŭ luatŭ multŭ materialŭ la Oyarzun şi aŭ prinsŭ unŭ mare numĕrŭ de animale.

Ajutóre sosescŭ la Hermani spre a încerca o mişcare către Santiajomendi.

Don Carlos este la Vera.

Madrid, 16 Septembriŭ. *Corespondinţa Ispanieĭ* crede că cortesi nu se vorŭ întruni în acestŭ anŭ.

Londra, 16 Septembriŭ. Dupĕ conţinutulŭ uneĭ depeşĭ din Berlin, publicată de *Pall Mall Gazette*, Rusia insistă cu energiă la Constantinopole spre a determina pe guvernŭ sĕ facă reforme imediate în Herzegovina.

Rusia crede că Pórta, primindŭ miḑlocirea puterilorŭ străine, s'a angagiatŭ moralmente a ameliora posiţiunea actuală a provincielorŭ resculate.

Jurnalulŭ de Sant-Petresburg declară că e de creḑutŭ că puterile Nordeluĭ nu vorŭ putea împedica guvernele sêrbŭ şi muntenegrenŭ a fi târête în curentulŭ revoluţionarŭ cosmopolitŭ.

Gratz, 18 Septembriŭ. Aḑĭ diminéţă la 10 ore, s'a deschisŭ congresulŭ naturaliştilorŭ sub preşedinţa profesoruluĭ Rallet. Maĭ multŭ de 1000 persóne asistaŭ la acéstă solemnitate, între alţĭ guvernorulŭ provincieĭ, Landeshauptmann, contesa de Méran, baróna de Kubech şi unŭ mare numĕrŭ de dame.

Madrid, 18 Septembre. Carlişti aŭ fostŭ în ultimele ḑile bătuţĭ din noŭ. Garnisónele Alfonsiste de la Sant-Sebastianŭ şi Hernani le aŭ luatŭ maĭ cu sémă posiţiunĭ importante lângă Lasasta şi Urnieta.

Circulă sgomotulŭ că unŭ batalionŭ carlistŭ, la Tulusa, a refusatŭ de a se bate. Pare că descuragiarea a coprinsŭ cu totulŭ bandele carliste.

Belgrad, 17 Septembre. Popa Zarka a reaparutŭ din noŭ în capulŭ a 2000 ómenĭ şi 4 tunurĭ între Trepaja şi Novavarasch, şi înstaléză peste totŭ organele guvernuluĭ revoluţionarŭ. Pare că esită încă a lua ofensiva.

Turcĭ aŭ fostŭ bătuţĭ la Novavarasch şi aŭ perdutŭ 50 ómenĭ érŭ insurgenţĭ 28.

La 16 a avutŭ locŭ o luptă viă între insurgenţĭ şi Turcĭ la Crachova (Bosnia de Nord) lângă Sava.

Insurgenţĭ aŭ făcutŭ prisonierĭ 6 Turcĭ, la Crachova. Turci aŭ persecutatŭ pe creştinĭ şi a asasinatu şése. —

Ephoria Spitalelorŭ Civile

La 30 Septembre se va ţine licitaţiune la Ephoriă, Bucur. strada Colţea No. 38, pentru darea în exploatare a 10 miĭ arborĭ, esenţa stejarŭ bunŭ de lucru şi sănătoşĭ, în dimensiune minimă de şése palme în periforiă.

Aceştĭ arborĭ se vor da din pădurea Ciomăgescĭ, distr. Oltu, comuna Samburescĭ. Condiţiunile de exploatare suntŭ înserate în *Monitorulŭ oficialŭ*, No. 193, 1875.

Institutulŭ de fete Emilia Luzzattu

Strada Negustorĭ No. 4.

Direcţiunea acesteĭ institutŭ, are onóre a anunţa pe onorabiliĭ părinţĭ de familiă, carĭ arŭ dori sĕ încredinţeḑe educaţiunea şi instrucţiunea copilelorŭ D-lorŭ în acestŭ institutŭ că, se maĭ află câte-va locurĭ vacante.

Acestŭ institutŭ, fiindŭ aşeḑatŭ în centrulŭ oraşusuĭ, într'una din suburbiele cele maĭ sănĕtóse şi casele încongiurate de o vastă şi frumósă grădină, prin posiţiunea sea întrunesce tóte condiţiunile hygienice.

Cursurile atâtŭ primare câtŭ şi gymnasiale aŭ începutŭ deja de la 1 Septembre curentŭ şi se urmeḑŭ întocmaĭ dupe programele statuluĭ.

Directrice *Em. Luzzattu*

INSTITUTULU VACCINAL

Direcţiunea: strada Pitar-Moşiu No. 5.

Vacinaţiunĭ şi Revaccinaţiunĭ cu **Vaccin animalŭ** la orele 3 p. m. precisŭ.

Director **Dr. Vlădescu.**

De închiriatŭ, în Hôtelul Pesta, vis-à-vis de prefectura Poliţieĭ, maĭ multe apartamente, în cele maĭ bune condiţiĭ de locuitŭ, cu dependinţe pentru serviciŭ, alte apartamente speciale pentru becherĭ, se aflu chiarŭ de acumŭ de închiriatŭ şi cu preţurile cele maĭ moderate.

A se adresa la Dr. N. Măldărescu, strada Silfidelorŭ No. 10, lângă grădina Stefanŭ celŭ mare, intrarea Cişmegiuluĭ despre Gorganĭ.

www.dacoromanica.ro

DESCHIDEREA NOULUI MAGASIN

AU BON MARCHÉ

N. IONNESCU & C-nie

CALEA MOGOŞOAE, VIS-A-VIS DE HOTEL OTETELEŞIANU, CASA LAHOVARI.

Sub-semnaţiĭ anunţăm respectuos pe Onor. Public şi Onor. Clientelă că am priimitŭ unŭ mare şi bogat asortiment de mărfurĭ: **Coloniale, Delicatese, Bĕuturĭ**, precum: *Champagnie*, *Vinurĭ* de *Bordeaux* şi *Ungaria*, în butiliĭ şi cu ocaua, *Vinurĭ* de *Rhin* şi *Drăgăşianĭ*.

Consserve alimentare Pescării differite, **Cărnurĭ** *streine* şi *indigene*, **Brânzeturĭ** diferite, **Ciaiurĭ, Romurĭ** şi **Pesmeţi** differiţi.

Asortiment complect de **Liqueurĭ** din Francia şi Amsterdam, de **Chocolaturĭ** cu şi fără vanilie de la C-ie Colonial, Francaise, Suchard, Marquis şi Perron.— **Compoturĭ** de diferite fructe.— Asortiment complect de **Muştarurĭ, Sosurĭ** englezeştĭ, *Variantes*, *Capere*, *Chornichon*, *Piper cayen*, *Mix Picles* etc. — **Bombone** de *Paris*, **Medicamente Francese** şi **Ceruială** garantată pentru scândurĭ, etc. etc.

NB. **Pesmeţĭ** de *Braşov* şi **Urtŭ prospătŭ** de *Itzcanĭ* priimimŭ la fie care 3 ţile.

Calitatea mărfurilorŭ se garantézŭ şi comandele se efectuézŭ prompt şi solidŭ.

Cu stimă
N. IONNESCU & C-nie.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi **baniţe de mĕsură**, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

De vêndare, cârnaţĭ bunĭ şi must cu preţurile fórte moderate, strada Boulevard No. 24.

GRÂU DE SAMANŢA

800 chile. Chila 120 leĭ, la Belgiugatu de sus-Moştiştea, 25 chilometre de la Bucurescĭ din care 20 şosea. A se adresa la cancelaria proprietăţiĭ şi în Bucurescĭ la depositulŭ de vinurĭ strada Nouă, No. 5, şi la sub-semnatulŭ strada Scaunele. No. 38.

Dumitru Brătianu.

De arendatŭ Proprietatea D-luĭ Em. Crădişteanu districtulŭ Vlaşca, Plasa Călnişti numită Strâmba, Crângurile ce are 400 pogóne arabile, 600 pog. fânéţă, 2 morĭ pe apa Neazgnovuluĭ, suhat, podŭ cu tacsă, magaziĭ, pătulŭ, case arenseştĭ în cea maĭ bună stare.

Doritoriĭ se vorŭ adresa la casa Proprietaruluĭ din Bucureştĭ din strada Amzeĭ, No. 1 în tóte ţilele până la orele 12 diminéţa.

S'a reimprimatŭ
GRAMATICA LATINĂ
dupe
BURNOUF.
cu unŭ adaosŭ de esercitie şi cu o serie de versiunĭ şi themate adaptate la inteligenţa scolarilorŭ de Cl. I şi II Lyceală de

B. Stilescu.

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacques Rousseau No. 1*, Paris.

JOS. STAHL
PROFESSEUR
BUCHAREST, PLACE EPISCOPIE
LEÇONS
D'ALLEMAND ET D'ANGLAIS
explication en français, anglais et roumain.
Traductions de toutes ces langues.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediadă promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acomptŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întârdieri.

I. Athanasiu & I. Klee.
CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşi Magasinŭ Mare Depou de
CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU
Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru Zugravĭ.

PENSIONATUL DE BAEŢI
„LASCU"
Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-niĭ părinţĭ că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domnilorŭ părinţĭ. Invĕţăturile se urmézŭ întocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Eleviĭ de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmédă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţĭ în aceestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, aumiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézŭ părinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte ţilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şi Ist: Universale la scóla superióră Comerciale.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 28 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.		103	3/4
» Domeniale	8	102	—
» Oppenheim	8	103	—
Scrisurĭ fonciare	7	90	1/4
Renta	5	69	1/2
Ac. dr. de fer ro. (St.)		27	3/4
Ac de pri. d.de fer ro.	8	87	1/2
Ac Soc. d'asig. Dacia.	8	750	—
Ac » » Roma.	8	125	—
Ac Societate financia.	8	280	—
Ac Bănceĭ de Brăila.	8	—	—
Meosurĭ Municipale	—	22	—
Landate	—	—	—

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ	—	—	—
Marsilia »	99	30	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	15	—
Berlin »	1	22	1/2
Lipsca »	1	22	1/4
Viena »	2	22	1/2

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate	
Grâu ciacâr. calit. I. kila	
» » » II. »	
Grâu căruană » I. »	
» » » II. »	
Porumbulă	
Orzulŭ	
Ovăzulŭ	
Secara	
Rapiţa calit. I. kila	
» » II. »	
» » III. »	

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenita		Măgurele		Bechet		Călarcşi		Islaz	
1 Sept.		7 Sept.		8 Sept.		2 Sept.		6 Sept.		6 Sept.		8 Sept.		25 August		28 August.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
încăr. dăşert.		încăr. deserte		încăr. deşert.		încăr. deşert.		încăr. deşert.		încăr. deşert.		încăr. deşert.		încăr. deşert.		încăr. deşert.		încăr. deşert.		încăr. deşert.	
2				20	7	1	7			1				5		9					
3	3			11	17	4	1	1				1		1	18	1					
3		3				3		5				1			1	1					
6		1		1		3		5		1		1		2	1	1					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

60	— 60	70	— 74	81	— 103	62	— 72	58	— 75	—	— —	72	— —			70	— 80				
—	— —	—	— —	62	— 92	76	— 82	—	— —	65	— 70	—	— —			—	— —				
—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	55	— 50	55	— 60	65	— —			—	— —				
—	— —	80	— 85	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —			—	— —				
—	— —	77	— 80	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —			—	— —				
—	— —	50	— 52	66	— 74	62	— 70	—	— —	48	— 52	—	— —			50	— 52				
31	— —	34	— 36	40	— 55	—	— —	—	— —	—	— —	36	— —			—	— —				
30	— —	30	— 32	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —			—	— —				
—	— —	52	— 54	—	— —	—	— —	—	— —	44	— 48	—	— —			—	— —				
—	— —	30	— 32	125	— 127	104	— 109	—	— —	—	— —	—	— —			—	— —				
—	— —	160	— 190	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —			—	— —				
—	— —	130	— 150	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —			—	— —				

CURSUL VIENEI

Viena, 20 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	70	15
Naţionale	73	90
Lose	112	—
Acţiunĭ bănceĭ	929	—
Creditulŭ	215	50
London	111	85
Oblig. rur. ung.	81	25
» Temeşvar	81	25
» Transilv.	79	25
» Croate	84	—
Arg. în măr	101	85
Ducăţi	5	29 1/2
Napoleonŭ	8	92

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Autr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

DUMINECA, 7 SEPTEMBRE 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1032

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei lunĭ.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mica pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Constantinopole, 17 Septembre. — Din telegramele consuliloru adresate ambasadoriloru se constată că eĭ aŭ fostŭ bine primiţi pretutindeni, şi că şi-aŭ pututŭ îndeplini misiunea pe lângă maĭ mulţi din capiĭ insurginţiloru; dĕră că aceştia le aŭ declarată că n'aŭ nicĭ o încredere în promisiunile guvernuluĭ localŭ şi cerŭ asicurărĭ formale de la guvernulŭ din Constantinopole.

BUCURESCI, 6 SEPTEMBRE

De câte-va lunĭ se facŭ nisce schimbărĭ radicale în ţĕrile cu carĭ amŭ putea noĭ sĕ ne comparămŭ óre-cumŭ prin forţă şi prin situaţiune.

In Grecia fiindŭ unŭ guvernŭ care a violatŭ alegerile, a risipitŭ averea naţională, a călcatŭ legele şi a nesocotitŭ suveranitatea poporuluĭ, în urma uneĭ manifestaţiunĭ generale, regele a fostŭ silitŭ sĕ intre în dreptulŭ sĕŭ pe care i'lŭ dă Constituţinnea, sĕ înlăture ministeriulŭ vinovatŭ şi sĕ caute unŭ altŭ ministeriŭ democraticŭ şi onestŭ. Acesta disolvêndŭ camera, adusă prin fraudă şi prin violinţă, a înlăturatŭ candidaturele oficiale şi presiunea, a făcutŭ alegerile în plină libertate şi situaţiunea Greciei s'a ameliorată.

Regele deschidêndŭ noulŭ parlamentŭ helenŭ, chiarŭ elŭ a insistatŭ asupra condiţiuneloru legale în carĭ s'aŭ făcutŭ nouĕle alegerĭ şi *a recomandatŭ fidela aplicare a Constituţiuneĭ*. Preocuparea sea maĭ cu sémă, faciă cu noua Cameră, a fostŭ ameliorarea interióră, reforma legeĭ electorale *într'unŭ sensŭ largŭ* şi *o lege pentru responsabilitatea ministerială*. A finitŭ apoĭ declarêndŭ că va căuta sĕ se organiseze financele, astŭ-felŭ *în câtŭ poporulŭ sĕ nu maĭ fiă îngreuiatŭ*.

Aşa dĕrŭ, vechia sistemă de corupţiune şi degradare s'a îngropatŭ în Grecia, şi a renăscutŭ o sistemă nouă, conformă cu dorinţa poporuluĭ şi cu cerinţa timpuluĭ.

Dupe Grecia a venitŭ Serbia. Şi aci a căḑutŭ unŭ ministeriŭ care, şi décă nu era în condiţiunea celuĭ vechiŭ din Grecia şi celuĭ de la noĭ ca arbitrarŭ şi imoralitate, totuşĭ nu era conformŭ cu spiritulŭ poporuluĭ serbŭ şi cu necesităţile séle. Acestuia a urmatŭ unŭ ministerŭ liberalŭ, séŭ *radicalŭ*, dupe cumŭ îlŭ numesce *Pressa* de la noĭ. Cea d'ântêiŭ preocupare a sea, venindŭ la putere acestŭ noŭ ministeriŭ, a fostŭ sĕ intre în practica libertăţiloru celoru maĭ dorite de poporŭ. Astŭ-felŭ, la deschiderea Skupcineĭ principele a anunciatŭ că guvernulŭ sĕŭ va presenta în curêndŭ câte-va legĭ eficace, privitóre la *garanţia sicuranţeĭ individuale*, la *autonomia comunalĕ* şi la *lăţirea libertăţiĭ preseĭ*.

Chiarŭ regele venitŭ prin surprins ă, contra voinţeĭ spaniolilorŭ, don Alphonso, a schimbatŭ ministeriulŭ, pentru că nu voia sĕ convóce în grabă Cortesiĭ şi pe o cale destulŭ de liberală, aceia a *votuluĭ universalŭ*.

Noulŭ ministeriŭ dĕrŭ în Spania, de şi nu este de aceiaşĭ valóre democratică cu celŭ din Grecia şi celŭ din Serbia, totuşĭ este unŭ ministeriŭ care promite nouĭ reforme liberale în peninsulă.

Aşa dĕrŭ, din aceste state, numaĭ noĭ amŭ rĕmasŭ în urmă, numaĭ noĭ suferimŭ încă sfâşierea câinilorŭ reacţiuneĭ. Pe cândŭ în Grecia, Serbia şi Spania se lucrésa spre a se asicura *lebertatea individuală*, *autonomia comunală*, *libertatea presseĭ* şi *organisarea financelorŭ, astŭ-felŭ în câtŭ poporulŭ* se *nu maĭ fie îngreuiatŭ*, la noĭ, cu tóte că avemŭ legĭ carĭ garantésă tóte acestea, ómeniĭ desordineĭ arestésă fără nicĭ unŭ dreptŭ, bate, violésă consciinţele, ducêndŭ pe ţĕranĭ cu biciulŭ la subt-prefectură că se iscăléscă *jălbĭ* către Domnŭ spre a sancţiona legile votate de camere în detrimentulŭ poporuluĭ românŭ, înşelându-lĭ că în acele *jălbĭ* se cere uşurarea dărilorŭ; în loculuŭ autonomieĭ comunale, eĭ aŭ făcutŭ nesce feude; în loculuŭ libertăţiĭ presseĭ, eĭ uséză de puterea lorŭ spre a aresta pe cine voescŭ şi libera pe cine găsescŭ că aŭ óre-care rudeniă cu ministriĭ séŭ cu magistraţiĭ; câtŭ pentru organisarea financelorŭ şi pentru uşurarea poporuluĭ de imposite, eĭ aŭ mersŭ până a înfiinţa, pe lângă cele-l-alte dărĭ enorme, şi *pătularitulŭ*, fără a maĭ vorbi de acea nesocotită dispositiune de a se cere ţĕranuluĭ biletŭ de plata dărilorŭ cândŭ vine cu producte în portŭ, dispositiune care s'arŭ putea denumi *portĕritulŭ*.

Care sĕ fie causa că numaĭ noĭ, dintre aceste treĭ state, se avemŭ nenorocirea a merge înapoĭ, pe cândŭ ele mergŭ cu paşĭ repeḑĭ către progresŭ, către prosperitate?

In ce ne deosebimŭ de aceste state? Şi noĭ avemŭ ca ele o dinastiă. Şi ele aŭ ca noĭ în capulŭ poporuluĭ mladiţe regale? A cuĭ este óre culpa că aceste state se bucură aḑĭ în libertate şi în fericire, pe cândŭ noĭ ne sbatemŭ subt mâinile de ferŭ ale unuiŭ guvernŭ slugă străină, coruptŭ şi degradatŭ, fără nicĭ unŭ respectŭ pentru drepturile şi libertăţile poporuluĭ? A cuĭ este culpa: a naţiuniĭ române séŭ a acelora carĭ îĭ conducŭ destinele eĭ?

Naţiunea singură se respundă, căcĭ noĭ amŭ spusŭ în acéstă privinţă multe şi în diferite rênduri.

Totŭ ce putemŭ spune, este că situaţiunea nóstră sĕ află astăḑĭ fórte departe de a celoru l'alte treĭ puteri şi că trebue se lucrămŭ prin tóte miḑlócele spre a le ajunge.

Citimŭ în *Apĕrătorulŭ legeĭ*:

Camera de punere subt acusare a Curţeĭ de Apelŭ din Iaşi s'a ocupatŭ ḑilele acestea de arestarea preventivă anticonstituţionale a douĭ dintre redactoriĭ *«Curieruluĭ de Dorohoiŭ»*. Ambiĭ aceştĭ redactorĭ arestaţĭ aŭ fostŭ eliberaţi pe cauţiune.

Citimŭ în *Börsen und Handelszeitung* următórea nuvelă:

Ni se comunică informaţiunea că procurorulŭ regalŭ din Berlin a găsitŭ, în catastişele sigilate ale căilorŭ ferate române, probe suficiente ca sĕ dea consiliulŭ de administraţiune în judecată.

Fiindŭ că vorbimŭ de acestŭ subiectŭ sĕ maĭ spunemŭ o scire: Aflămŭ că la $^{1}/_{16}$ curentŭ comitetulŭ de apărare contra daunelorŭ şi esploatăriĭ căilorŭ ferate române a datŭ, la procurorulŭ regalŭ din Berlin, unŭ noŭ actŭ de acusaţiune bazatŭ pe probe, denunţândŭ fraudele comise de administraţiunea acelorŭ căĭ ferate.

A se vedea ultime sciriĭ pe pagina III.

Convenţiunea republicană din New-York a adoptatŭ diferite resoluţiunĭ, dintre carĭ cele maĭ importante suntŭ că Convenţiunea se pronunţă în favórea uneĭ politice basată pe justiţiă şi pe indulgenţă în privinţa statelorŭ de la Sudŭ; acceptă, în limitele prescrise de Constituţiune, intervenirea autorităţiloru militare; recomandă pedepsirea fraudelorŭ publice; declară că întinderea circulăriĭ chârtieĭ-monete este o calamitate publică şi cere reînceperea plăţiloru în monetă câtŭ s'arŭ putea maĭ curêndŭ. Convenţiunea se opune în fine ca preşedintele sĕ fiă realesŭ pentru a treia óră, dĕrŭ mulţămesce d-luĭ Grant pentru serviciele séle şi aprobă politica ce a urmatŭ atâtŭ în întru câtŭ şi în afară.

Causele schimbăriĭ ministeriuluĭ spaniolŭ le găsimŭ astfelŭ în detaliile ce dă ḑiarele străine:

La 11 Septembre s'a ţinutŭ la Madrid consiliŭ de ministriĭ asupra chestiuneĭ alegeriĭ Cortesiloru. Dupĕ lungĭ desbateriĭ, şi cu tóte silinţele presidentuluĭ consiliuluĭ, d. Canovas del Castillo, ca sĕ nu se provóce o desbinare, miniştriĭ aŭ depusŭ colectivŭ demisiunile lorŭ, în mânele regeluĭ.

In chestiunea ce se discuta, treĭ din miniştri se opuneaŭ la numirea viitoriloru Cortesiĭ prin sufragiulŭ universalŭ, pe cândŭ ceĭ-l-alţĭ eraŭ favorabilĭ. Ceĭ treĭ miniştriĭ d'ântêiŭ avea sĕ fie eliminaţi. Cercarea presidentuluĭ de consiliŭ nereuşindŭ a forma unŭ noŭ cabinetŭ cu bărbaţĭ moderaţĭ, a fostŭ însărcinatŭ cu acésta ministrulŭ de resbelŭ Jovellar.

Se spune că proiectulŭ ce se discuta coprindea ca Cortesiĭ sĕ se întrunéscă la 28 Noembre, adică cândŭ regele Alfonso XII va avea 18 anĭ împliniţi, séŭ va fi majorŭ.

Ḑiarele vienese felicită pe preşedintele Republiceĭ de «energia» ce a desvoltatŭ «în cestiunea demonstraţiuneĭ bonapartiste" a vice amiraluluĭ Ronciére le Noury.

«Manifestaţiunea preşedinteiuĭ Republiceĭ, ḑice în acéstă privinţă ḑiarulŭ *Noulŭ Fremdenblatt*, are maĭ cu sémă o importanţă incontestabilă pentru marea majoritate a cetăţenilorŭ carĭ doresc, înainte de tóte, calmulŭ şi liniştea şi carĭ, pentru acestŭ cuvêntŭ, se adună împrejurulŭ partiduluĭ ce pare a le oferi cele maĭ sicure garanţiĭ pentru pace. Étă în adevĕrŭ, o desminţire din cele maĭ categorice opusă sgomotelorŭ ce circulaŭ, şi dupĕ care mareşalulŭ arŭ fi, în secretŭ, unŭ adevĕratŭ infocatŭ alŭ politiceĭ Chissehrüst. Acéstă constituţiune din 25 Februarŭ, obiectulŭ atâtoru numeróse atacurĭ violente, asigură poporuluĭ francesŭ pacea înăuntru şi puterea în afară. Actualmente, Francia ocupă în concertulŭ europeanŭ loculŭ şi rangulŭ ce i se cuvine, găsindu-se pe aceiaşĭ liniă cu cele-l-alte puterĭ. Republica conservatóre a recuceritŭ Franciei posiţiunea pe care o perduse graţiă, politiceĭ aventuróse a dinastieĭ napoleoniane"

Tages-Presse, în aceiaşĭ cestiune, ḑice următórele:

www.dacoromanica.ro

„Mareşalulŭ Mac-Mahon a probatŭ, în modulŭ celŭ mai strălucitŭ, că are hotărîrea fermă de a face sĕ se respecte cu lealitate legea.

«Amiralulŭ a fostŭ revocatŭ din funcţiunile séle. Cu tóte acestea, astă mĕsură are cu multŭ mai mare însemnătate de câtŭ o simplă pedépsă individuală aplicată unui soldatŭ care face pronunciamente.

«Ea mărturisesce ţĕriĭ că ferma voinţă a preşedinteluĭ Republicei nu va tolera nimenuĭ sĕ se jóce cu legea; ea este o probă că mareşalulŭ e dispusŭ sĕ dea o lovitură fatală imperialismuluĭ, în interesulŭ căruia bonapartiştiĭ caută sĕ reaprindă unŭ resbelŭ civilŭ séŭ sĕ readucă o lovitură de statŭ. Étă adevĕratulŭ înţelesŭ alŭ revocăriĭ amiraluluĭ.»

In fine, étă ce mai citimŭ în *Noua presă liberă:*

„Preşedintele Republicei a înţelesŭ că déca ofiţeriĭ în activitate de serviciŭ arŭ putea sĕ facă o astfelŭ de opositiune guvernuluĭ, Francia arŭ cădea cu repediciune în starea Ispanieĭ; elŭ a înţelesŭ că de la asemenea manifestaţiunĭ până la unŭ *pronunciamentŭ* nu e de câtŭ unŭ pasŭ.

«Necuviinţa vice-amiraluluĭ a fost pedepsită, şi unŭ esemplu a fostŭ datŭ obiceiuluĭ tutorŭ oficerilorŭ francesĭ, orĭ câtŭ de susŭ arŭ fi eĭ puşĭ.

«Guvernulŭ francesŭ 'şĭ a făcutŭ datoria şi a liniscitŭ opiniunea publică».

Times publică următórea depeşă în cestiunea turburărilorŭ din Herzegovina:

Cettinje, 9 Septembriŭ. Voluntariĭ de la fruntaria Muntenegruluĭ s'aŭ unitŭ la Banje cu voluntariĭ serbĭ; cartierulŭ generalŭ sêrbŭ este la Nova-Voroch; alŭ nostru este la Plertie. Mehmet-Ali-Paşa este 1 Sienitza şi se prepară a forţa linia. In Muntenegru se află 40,000 refugiaţi, fără a numĕra pe ceĭ din districtulŭ Bielopovlje alŭ cărorŭ numĕrŭ este necunoscutŭ

Acelaşĭ ţiarŭ conţine o depeşă din Viena, în care se face menţiune de o mare luptă care s'arŭ fi datŭ la Ridjan şi la Ostsin, douĕ localităţi pe platoulŭ de la Nicsitch. Acéstă din urmă localitate este asediată încă de la începutulŭ insurecţiuneĭ de Montenegrenĭ carĭ dorescŭ de multŭ a'şĭ însuşi platoulŭ Nikisitch. Lupta a avutŭ locŭ în urma uneĭ eşirĭ óperate de Turcĭ. cu scopŭ de a face aprovisionărĭ; eĭ aŭ fostŭ respinşĭ în fortăreţa lorŭ.

O nouă bandă de insurgenţĭ şi unŭ nuoŭ şefŭ numitŭ Pezija aŭ apărutŭ în apropierea oraşuluĭ turcŭ Gradisco. La 9 Septembriŭ a avutŭ locŭ o încăierare între acéstă bandă şi turcĭ. Se crede, pe fruntaria austriacă, dupĕ numĕrulŭ celŭ mare alŭ rănitilorŭ aduşĭ la Berbor, că lupta n'a fostŭ favorabilă Turcilorŭ.

Se anunţă sosirea în Dalmaţia a unuĭ mare numĕrŭ de Italienĭ, Ruşĭ şi Serbĭ. Printre ceĭ d'ântêiŭ putemŭ cita pe căpitanulŭ Norini, plecatŭ de acum o lună din Roma. şi comitele Carol Forela.

Citimŭ în *Obzor*, din 9 Septembriu, următórele:

Stara Gradiska 7 Septembriu. Erĭ a avutŭ locŭ o luptă crâncenă lângă Dubitza. Turcĭ aŭ avutŭ 15 morţĭ şi insurgenţĭ numaĭ douĭ. Cavaleria turcă a fugitŭ la Gradiska. (teritoriŭ austriacŭ). In fuga sea, a fostŭ surprinsă la Ogorelitza de a doua bandă de insurgenţĭ carĭ aŭ tăiatŭ 23 turcĭ. Numĕrulŭ insurgenţilorŭ se măresce în muntele Kozaratz. Turcĭ, înspăimântaţĭ, se strêngŭ în oraşŭ şi comitŭ atrocităţĭ ne maĭ auḑite. Eĭ aŭ luatŭ de la fie care familiă crescină de la 10 până la 600 galbenĭ strigând: orĭ banĭ orĭ viaţa. Acum continuă a arunca raialele în temniţă supunêndu-le la tortură spre a mărturisi că neguţătorĭ aŭ resculatŭ poporulŭ.

Jassenovatz, 8 Septembriu. Erĭ o companiă de trupe turce. cu şefulŭ sĕŭ respinsă de o bandă de insurgenţĭ, superióră în forţe, s'a refugitŭ pe teritoriulŭ nostru (austriacŭ) pe la *Una.*

Belgrad, 8 Sepetmbriu. Articolulŭ resboinicŭ alŭ ţiaruluĭ *Vidovdan* a făcutŭ unŭ mare efectŭ. Se pretinde că guvernulŭ va remâne neutru numaĭ până cândŭ conferinţele Comisiuneĭ consulare vorŭ fi terminate. Nu se scie însĕ déca acéstă noutate are o valóre oficială.

Constantinopole, 8 Septembriu. O depeşă oficială anunţă că trupele trimise la Nich şi Vidin nu suntŭ destinate de câtŭ menţinerĭ ordineĭ. (Se ascunde cu alte cuvinte că acéstă mĕsură s'a luatŭ în vederea uneĭ rescóle bulgare. — Redacţia *Obzor.*)»

WALHALLA

Walhalla este o parte din Paradisulŭ luĭ Odin, divinitate norvegiană, ne spune dicţionarulŭ. *Walhalla* aici în Bucurescĭ este una din numerósele cafenele, dintre cele maĭ frumóse, din civilisata, dér prea plină de noroiŭ şi prafŭ capitală a Românieĭ, avêndŭ încă şi o scenă pe care se jócă lucrurile cele maĭ frumóse şi în modulŭ celŭ maĭ bunŭ.

Veniţĭ de asistaţĭ ca şi mine la spectacole şi apoĭ veţĭ vedea déca nu veţĭ pleca, de acolo ca şi mine, cu impresia cea maĭ plăcută şi cu dorinţa de a reveni.

O trupă de junĭ, din carĭ ceĭ maĭ mulţĭ trebue sĕ te armezĭ cu vre-o lupă spre a le vedea mustăţile ce acumŭ aŭ de gândŭ sĕ créscă, jócă— cu o inteligiţă şi cu unŭ bunŭ gustŭ, cu unŭ hazŭ ce rare-orĭ âmŭ putut vedea,— compositiile cele maĭ bune, pline de adevĕrate merite şi frumuseţĭ literare, scrise într'o limbă curatŭ românéscă.

Eramŭ în contra cafenelelorŭ, cu séŭ fără spectacolŭ. Dérŭ de vreme ce lumea nu voesce a se întórce de la acestŭ gustŭ, nu găsescŭ cuvinte de a lăuda întreprinderea acestorŭ imberbĭ, întreprindere de a dilecta lumea cu lucrurĭ adevĕratŭ frumóse, cu lucrurĭ serióse, cu lucrurĭ de preţŭ. Lumea aplaudă cu frenesie aicĭ, rîde cu unŭ rîsŭ sănĕtosŭ şi plécă acasă mulţumită, cu lecţiĭ sănĕtóse şi cu impresiĭ marĭ ce adevĕraţiĭ scriitorĭ sciŭ şi trebuescŭ a da şi deştepta. Dérŭ versurĭ, Dumneḑeule, ce torente nesfêrşite şi armonióse curgu de pe acele buze tinere! Lumea extasiată se mira de unde aŭ resăritŭ aceĭ tinereĭ şi de unde scotŭ eĭ atâtea lucrurĭ frumóse!

Amŭ fostŭ de douĕ orĭ numaĭ în acéstă sală. Dumineca din urmă amŭ vĕḑutŭ pe Mateescu recitêndŭ veselulŭ şi spiritualulŭ cântecŭ alŭ D-luĭ Alesandri, *Paraponisitulŭ*, în perfecţiune. Amŭ vĕḑutŭ vesela comedie a D-luĭ Myller, plină de vioiciune, plină de spiritŭ, jucată cu o vervă atrăgĕtóre şi admirabilă, comedie întitulată *1 Aprilie, stilŭ nouŭ;* amŭ auḑitŭ *Frauţuzitele* scrisă în frumóse versurĭ de repossatul Costache Faca, plină de o sare umoristică incomparabilă, în care se face într'unŭ modŭ admirabilŭ cadrulŭ ridicolelorŭ epoceĭ, carĭ ridicole le găsimŭ şi aḑĭ în societate; amŭ auḑitŭ *Sentinela Română* de D. Alexandri, declamată de Manolescu cu o perfecţiă rară de dicţiune şi de espresiă adevĕrată; amŭ vĕḑutŭ pe D-şórele Petrescu si Georgescu jucândŭ în diferite piese fórte bine... Amŭ auḑitŭ multe, şi pentru tóte amŭ contribuitŭ şi eŭ la tunetulŭ de aplause ce sciură a'şĭ atrage.

Décă posomorâtulŭ ţeŭ Odin arŭ fi pututŭ sĕ părăséscă frumósa sea Norvegie şi arŭ fi pututŭ sĕ viă pe acopeşiulŭ acesteĭ sale, prin ferestrele căreia se vedea câteva capete furişiate cu curiositate, de sicurŭ că arŭ fi zîmbitŭ, elŭ care nu zîmbesce nicĭ-o-dĕtă, şi arŭ fi ḑisŭ că décă acéstă sală nu sémănă cu Paradisulŭ sĕŭ, dérŭ de sicurŭ ómenĭ se distréḑ destulŭ de bine aicĭ, şi arŭ fi aplaudatŭ ca şi mine *ideia* acestorŭ junĭ de a transforma, de *a înălţa* aceste cafenele-teatru, dând spectacole *solide* şi *frumóse* şi jucându-le cu inteligenţă şi cu studiŭ.

Dérŭ. . sfârşind, sĕ le facem şi o mică observaţie, séŭ—nu'mĭ-e frică sĕ nu sune vorba rĕŭ— sĕ le esprimămŭ treĭ dorinţe, şi anume: suntŭ în conservatorŭ junĭ carĭ urmĕḑă studiulŭ muziceĭ şi carĭ aŭ vocĭ frumóse, de ce nu'şĭ asociéză câţĭ-va, spre a asculta şi cântece românescĭ cântate de bune vocĭ românescĭ; alŭ douilea, amŭ dori ca în scena acea din *Căsătoria fără voe*, Sgandrel sĕ ḑică luĭ Pancraţie, «că voesce a vorbi românesce» érŭ nu franţuzesce; căcĭ limba din gura luĭ Sgnarel, dupe cum se esprimă Molier, se pare a fi românéscă cândŭ Sganarel ne vorbesce aşa de bine românesce, şi arŭ face maĭ multŭ efect asupra publicului; şi alŭ treilea, celŭ care finesce de recitatŭ sĕ anuncie pe celŭ ce va veni şi ce va recita, ca astŭ-felŭ publicŭl sĕ sciă pe cine vede şi ce aude; şi...alŭ patrulea,—mĕ întinseiŭ cu una maĭ multŭ de câtŭ celе treĭ anunciate— alŭ patrulea sĕ mérgă înainte pe calea apucată cu curagiă şi stăruinţă, luându'şĭ dreptŭ devisă «*muncă şi unire*»

Naţin.

AMICULUI MEU N. PHILIMON.

Sciŭ că nu prea aĭ răbdare pentru versurĭ de cititŭ,
Şi d'aceia eŭ acuma, ca pedépsă, îţĭ trimitŭ
Astă lungă epistolă, şi în versurĭ mĕsurate, —
Lungĭ aprópe de unŭ stîngenŭ, — şi, cum veḑĭ, încă rimate!
Dérŭ te rogŭ sĕ nu te sperĭĭ, sĕ nu creḑĭ că mĕ gândescŭ
De *politica înaltă*, de *sistemă* sĕ'ţĭ vorbescŭ;
Amŭ cuvinte prea temeĭnicĭ ca sĕ fugŭ de astea tóte
Şi din calea lorŭ spinósă sĕ m'abatŭ pe câtŭ se póte.
Suntŭ destuĭ carĭ discută prin casinŭ, prin cafenele,
Carĭ punŭ ţéra la cale şi cascŭ gura pe la stele.
Ş'apoĭ sciŭ, că şi tu astăḑĭ eştĭ vrajmaşŭ îngroḑitorŭ
Alŭ politicĭĭ înalte ş'alŭ înaltuluĭ favorŭ:
Aĭ o ură ne 'mpăcată pentru astă bólă rea
Ce se 'ntinde ca o lepră peste biată ţéra mea,
Şi-ĭ opresce desvoltarea şi progresulŭ literarŭ,
Omorêndŭ orĭ-ce ilusiĭ, şi stingêndŭ orĭ-ce fanarŭ
Ce lumină calea nóstră câte-nnŭ mare viitorŭ,
Respândindŭ descuragjarea, nepăsarea în poporŭ.

Voiŭ sĕ-ţĭ descriŭ frumuseţea munteluĭ ce locuescŭ,
Locuinţa mea retrasă unde 'n pace vieţuescŭ;
Acestŭ locŭ de inspirare, acestŭ locŭ de poesiă
Unde sufletulŭ se 'mbată d'o cerésca armoniă:
Aci amŭ o locuinţă, unŭ frumosŭ pavilionŭ,
Pe o stâncă isolată, ca Manfred din Lord Byron;
Douĕ-spre-ḑece ferestre perceţiĭ îĭ înconjorŭ
Şi din patru părţĭ de lume îmĭ aducŭ lumina lorŭ.
Unŭ patŭ micŭ, umplutŭ cu maldărŭ, pe d'asupra învelitŭ
C'unŭ plocadŭ de la muntence, o manta d'acoperitŭ;
O masă de bradŭ, unŭ scaunŭ; étă mobila frumósă
Cu care se 'mpodobesce locuinţa mea muntósă;
Şi d'asupra fâlfâeşce unŭ stindardŭ cu treĭ colorĭ
Ce atrage de departe pe străiniĭ călătorĭ.
Peste stîncă miĭ de pietre până 'n póle resturnate,
Aluniş şi floricele printre pietre aşeḑate;
Érŭ în póle curge Bîsca lină şi strălucitóre,
Departe de a mea casă cu vr'o şéĭ-ḑecĭ de picióre.

Peste malulŭ de la drépta se întinde o câmpiă,
Şi pe frunte-ĭ miĭ mestécănĭ cu pojghiţa argintiă.
Maĭ în susŭ e o pădure de molifţĭ şi de stejarĭ,
Fagĭ bătrânĭ ca şi pământulŭ, martorĭ altorŭ vécurĭ marĭ.
Spre apusŭ, la póla stânceĭ, stă cu graţiĭ aşeḑată
Locuinţa luĭ *Persescu*, de verḑéţă 'ncocjurată;
Şi dincolo este satulŭ ce se perde printre déluri,
Printre nucĭ bătrânĭ de secolĭ, ca o barcă printre valurĭ;
In miḑlocŭ bisericuţa fără turlă, în ruine,
Unde mergŭ locuitoriĭ către Domnulŭ sĕ se 'nchine.
Maĭ departe p'o câmpiă porumbŭ, grâne aurescŭ,
Ce de hrană pentru érnă la locuitorĭ servescŭ.

Către munţĭ, spre miaḑă nópte, maĭ întêiŭ subt stâncă josŭ
E o móră, o podişcă ş'unŭ stufişiŭ fórte frumosŭ;
Şi alăturĭ, lângă dênsulŭ, stă o salciă plecată
Ce de dinţiĭ căprióriĭ e adesea rumegată.
Câte lacrĕme vărsat'amŭ suptŭ a eĭ dulce rĕcóre
Cândŭ citeamŭ în vre-o carte a virtuţiĭ triumfare,
Séŭ c'unŭ june ce iubesce cu amorŭ, cu pasiune,
Pentru scumpa sea amantă chiar viaţa îşĭ rĕpune!

www.dacoromanica.ro

Vĕdŭ departe Peenteleulŭ ce se 'nalţă ca unŭ norŭ
In miḑloculŭ altorŭ vîrfurĭ de munţĭ cari 'lŭ înconjorŭ;
Braḑĭ, molifţi şi fagĭ de secolĭ, pîrăiaşe revĕrsate;
Codrĭ de copacĭ sĕlbaticĭ printre petre rĕsturnate;
Prăpăstiĭ peste prăpăstiĭ, stâncĭ ce-şĭ perdŭ fruntea în norŭ,
Unde şioimiĭ şi vulturiĭ îşĭ aşeḑŭ culcuşulŭ lorŭ.

Étă loculŭ de plăcere unde astă-ḑĭ viăţuiescŭ,
Unde liberŭ ca vulturulŭ totŭ coprinsulŭ ocolescŭ.
Ca şi valurile mărĭ délurile mĕ 'nconjorŭ,
Dérŭ eŭ staŭ ca Noe 'n chivotŭ şi domnescŭ pe vîrfulŭ lorŭ.
Şi cândŭ vêntulŭ e 'n mâniă alŭ meŭ chioscŭ aerianŭ
Se balanţă cu iuţélă, ca o barcă pe océnŭ,
Făcêndŭ urletulŭ teribilŭ unuĭ valŭ întărâtatŭ,
Séŭ ca vocea unuĭ populŭ ce din lauţurĭ a scăpatŭ!

Aci trăescŭ fórte veselŭ: cândŭ citindŭ în chiosulŭ meŭ,
Cândŭ mergêndŭ la *Sântulŭ George*(1) la *Genune*(2), *Penteleŭ;*
Strebatŭ fără pregetare totŭ coprinsulŭ astuĭ locŭ:
Bolovanulŭ(3) şi *Mociaru*(4), chiarŭ şi *Muntele de focŭ*(5).
Şi cândŭ musa-mĭ ostenită de atâtea alergărĭ,
Peste munţĭ şi peste plaiurĭ, se pune pe cugetărĭ,
Atuncea şi eŭ încalecŭ *bidiviulŭ de Pegas*
Ca se mergŭ spre închinare pe la ḑeiĭ din *Parnas*;
Dérŭ afurisita glóbă sare, bate, sforăesce
Şi fără de complesenţă alevanta, mĕ trântesce,
Şi de multe orĭ cu mâna séŭ piciorulŭ fărâmatŭ,
In câtŭ îmĭ trece totŭ gustulŭ de Parnas şi de rimatŭ.

Cândŭ érŭ norĭ de îndoială mĕ abate, mĕ coprinde,
Cândŭ urâtulŭ, gândurĭ triste peste sufletu-mĭ se 'ntin de,
Lasŭ şi cartea favorită, locuinţa liniscită
Şi alergŭ dupe distracţiĭ, pe câmpia înflorită,
Ca femeia ce aruncă de la sînŭ o albă flóre
Şi alérgă dupe fluturĭ ce staŭ gata ca sĕ sbóre.
Mĕ oprescŭ p'o altă stâncă ce e 'n facia stâncelĭ mele,
Privescŭ cerulŭ, flutureiĭ cumŭ se punŭ pe floricele;
Vĕḑŭ păstoriĭ păzindŭ turma şi din fluere cântândŭ,
Copiliţe drăgălaşe floricele adunândŭ.

Ş'apoĭ cândŭ zărescŭ vulturulŭ cumŭ se 'nalţă şi cumŭ plană
Pe a ceruluĭ câmpiă, prin o lume diafană
Ḑicŭ: „O! omule trufaşe! tu carele te numescĭ
Regele acestorŭ locurĭ ce poseḑĭ, ce locuescĭ;
Tu ce aĭ inteligiuţă şi organŭ cuvêntătorŭ;
Tu care escĭ maĭ aprópe de alŭ lumeĭ creatorŭ!
De ce nu poţĭ şi tu astŭ-felŭ se te înalţĭ ca vulturulŭ
Şi strebătêndŭ acestŭ spaţiŭ se te-amesticĭ cu azurulŭ?»
Înălţândŭ însĕ departe a mea slabă cugetare,
Vĕḑŭ ce micŭ se află omulŭ şi natura câtŭ de mare!

Câte-o dată şi în haine ţĕrănescĭ mĕ străvestescŭ,—
Ca muliţĭ alţiĭ ce cu vorbe patriote se servescŭ
Se înşele biată ţéră şi pe nobilulŭ poporŭ;
Ca unŭ lupŭ schimbatŭ în óie, sĕ s'alégă de păstorŭ,—
Şi totŭ satulŭ iaŭ d'alungulŭ, la vr'o horă mĕ oprescŭ,
Jocŭ munténca şi bătuta şi cu fetele vorbescŭ.
Sciŭ c'aĭ rîde, ḑĕŭ! cu hohotŭ cândŭ,— cum suntŭ de seriosŭ,—
M'aĭ vedea lîng'o fetiţă, cu chipŭ dulce şi frumosŭ,
Vorbindu-ĭ de *fericire*, de *speranţă*, de *amorŭ*
Şi ḑicêndu-ĭ sĕ iubéscă c'aicĭ totă e trecĕtorŭ;
Comparând'o cu *Venera* cândŭ din mare a eşitŭ,
Şi spuindu'ĭ de *constanţă*, de amorulŭ *nefinitŭ*.
Darŭ ea privindu-mĕ 'n faciă şi din umerĭ înălţândŭ,
Se retrage maĭ în urmă şi îmĭ ḑice surîḑêndŭ:
— Orŭ fi, Domnule, frumóse celea ce îmĭ povestescĭ;
Darŭ eŭ nu 'nţelegŭ cuvinte de acestea ce-mĭ vorbescĭ:
Imĭ grăescĭ în altă limbă, ovreesce, păsăresce,
Séŭ maĭ sciŭ cum Domnu sântu! Darŭ nicĭ de cum românesce!

Dese orĭ a ḑileĭ raḑă mĕ găsesce deşteptatŭ,
Cufundatŭ în meditare, pe o stâncă aşeḑatŭ,
Privindŭ regele naturiĭ cum ridică a sea frunte
Din océnurĭ ne sciute şi domnesce peste munte.
Apoĭ mergŭ ca sĕ beaŭ lapte de la staululŭ din vale,
Ce îlŭ mulge de la capre; şi în urmă 'mĭ vĕḑŭ de cale
Către crucea dărêmată, pe unŭ plaiŭ fórte frumosŭ;
Căcĭ de cândŭ mĕ aflu 'n munte m'amŭ făcutŭ religiosŭ!

Şi cândŭ tuciulŭ îmĭ anunţă, cu unŭ sunetŭ plîngătorŭ,
Mórtea ḑileĭ ce se stinge, mĕ coprinde unŭ fiorŭ;
Căcĭ vaĭ! póte, mâine 'n ḑiuă, cu a doua sea sunare,
Va vesti acestorŭ locurĭ ş'a vieţi-mĭ încetare.
Şi cândŭ sórele se duce către lumĭ necunoscute
Se le duc'a sea căldură, ale séle ḑiorĭ plăcute;
Cândŭ se stinge ca o lampă, ca unŭ ochiŭ de muritorŭ
Ce se stinge, se închide la privirea tuturorŭ,
Eŭ mĕ ducŭ în chioscŭ pe stîncă se privescŭ cum luna plină
Se înalţă peste délurĭ, vĕrsândŭ raḑe de lumină.

I. C. F.

(*Bâsca, 1863 Iuliŭ*).

1) *Sântulŭ Gheorghe.* O mănăstire de maicĭ de parte de Bîsca două ore. Posiţia şi locurile carĭ înconjorŭ acéstă monastire suntŭ cele maĭ piioresci. Spre resăritŭ, pe unŭ vêrfŭ de munte se află două pesterĭ a douĭ sihastri ale cărorŭ legende le voiŭ publica în o broşură.

2) *Genunea draculuĭ.* Unŭ ochiŭ, unŭ vêrtejŭ în miḑloculŭ apeĭ unde cine-va, apucatŭ o dată, nu maĭ póte eşi. Şi despre acésta avemŭ se publicămŭ două balade.

3) *Bolovanulŭ Mortatuluĭ.* O stâncă de piatră naltă de 40 picere, în forma uneĭ căpeţinĭ de zahărŭ, eşită din vîrfulŭ unuĭ munte. Acestŭ bolnavŭ e ceva care meritá se fiă vĕḑutŭ.

4) *Mociaru.* Unŭ lacŭ plinŭ cu maĭ multe souirĭ de pesce în vîrfulŭ unuĭ munte. Surfacia luĭ este fórte întinsă, pe care se vĕḑŭ maĭ multe stufurĭ de arborĭ în formă de dumbrăvĭ, şi care, la orĭ ce suflare de vêntŭ, aceste dumbrăvĭ plutescŭ pe facia apeĭ ca nisce luntre.

5) *Muntele de focŭ.* Numele munteluĭ este *Claşna*, dérŭ ţĕraniĭ l'aŭ numitŭ «Muntele de focŭ» pentru că pe la jumătatea luĭ este o rótă ca de douĭ stânjeniĭ pătraţi de pămêntŭ roşiŭ ca căridmida arsă. Din miḑloculŭ acesteĭ róte esŭ maĭ multe limbĭ de focŭ carĭ ardŭ necontenitŭ, ḑioa şi nóptea, pe plóiă şi ninsóre, fără sĕ se stingă. Acestŭ fenomenŭ vulcanicŭ ne a făcutŭ o frumósă impresiune, şi décă satulŭ nu era departie, voiam a aduce din satŭ maĭ multe sape a săpa maĭ adîncŭ ca se vedemŭ ce metalŭ se află în pămêntŭ! Ca se ne asicurămŭ maĭ bine de puterea acelorŭ flacărĭ, amŭ pusŭ de amŭ comptŭ porumbĭ la ele şi s'aŭ coptŭ aşa precumŭ se cóce la orĭ ce focŭ. Cándŭ amŭ vísatŭ acestŭ munte erémŭ cu amiculŭ C A. Nóptea n'amŭ pututŭ a ne întórce la Bîsca şi amŭ rĕmasŭ în coliba unuĭ ţĕranŭ lângă *Lopătarĭ* şi liegă *Bolovanulŭ Mortatuluĭ.* Cum s'a înseratŭ ne amŭ urcatŭ la Bolovan case privimŭ şi nóptea acelŭ focŭ. Şi într'adevĕrŭ, era vrednicŭ de privitŭ! Acele limbĭ de focŭ luaseră o colóre albastră carĭ le da aspectulŭ unorĭ flacărĭ fantastice.

DIVERSE

Pompa unuĭ ambasadorŭ turcŭ. — Ce aŭ devenitŭ pompele şi magnificenţele ce însoţiaŭ ambasadele extraordinare trimise de unŭ suveranŭ la altulŭ, cu ocasiunea vr'unuĭ evenimentŭ mare séŭ vr'uneĭ suirĭ pe tronŭ?

Iu ḑilele nóstre junele rege alŭ Spanieĭ a fostŭ obiectulŭ unorŭ simple felicitaţiunĭ din partea tuturorŭ Curţilorŭ Europeĭ, şi fie-care suveranŭ s'a mulţumitŭ a acredita la Madridŭ unŭ ambasadorŭ modestŭ.

Se scie însă cumŭ s'a procedatŭ de Sultanŭ cu noulŭ rege alŭ Spanieĭ ce s'a urcatŭ pe tronŭ la 1784.

Era Carol III, fiulŭ luĭ Filip V şi al Elisabeteĭ de Farnese, care domnia la Madrid. Ca şi Alfons XII, Carol III fusese proclomatŭ la Madrid, fiindŭ absentŭ din acea capitală, la mórtea luĭ don Carlos, frate consanguin al luĭ Ferdinaad VI. Provocatŭ de imperatorulŭ Maroculuĭ, elŭ făcu resbelŭ monarchuluĭ africanŭ, îlŭ bătu şi'lŭ sili a cere pace.

Acésta fu o ocasiune pentru Sublima-Pórtă de a trimite unŭ ambasadorŭ extraordinarŭ la regele Spanieĭ, şi étă asupra magnificenţeĭ aceleĭ ambasade detaliele cele maĭ exacte:

Suita ambasaduluĭ era astŭ-felŭ compusă: 6 femeĭ de primulŭ rangŭ şi 30 de alŭ doilea; 1 cancelarŭ, 3 interpreţĭ aĭ legiĭ, 2 scutieriĭ, 2 majordomiĭ, 2 maiestri de ceremoniĭ, 8 gentilomiĭ, 24 cavalerĭ, 50 ianiceriĭ şi oficerĭ, 20 eunucĭ al cărorŭ şefŭ era de talia gigantică, 60 feciorĭ, 60 seiḑĭ, mulţime de caĭ, 4 doice avêndŭ fie-care câte unŭ copilŭ.

Presenturile consistaŭ din: 2 elefanţĭ, mascule şi femeiă, 1 dromaderă, 4 tigri, 2 leĭ, 10 pelicanĭ, 10 tărgĭ magnifice, 3 echipagie de caĭ, 24 catărĭ bogatŭ gătiţĭ, 10 lăḑĭ cu petre preţióse, maĭ multe perle din carĭ 2 eraŭ de mărimea unuĭ oŭ de porumbŭ şi pe carĭ eraŭ gravate armele regeluĭ; 1 altă piatră de o mărime şi o strălucire rară; 1,300 sclavĭ, printre carĭ eraŭ 800 femeĭ.

O escadră întrégă trebue sĕ se fi pusŭ în serviciulŭ ambasadeĭ otomane.

Partea interesantă a suiteĭ ce însoţia pe ambasadorŭ, este naturalmente acea a sexuluĭ frumosŭ. Se póte vedea că acelŭ funcţionarŭ diplomaticŭ numĕra 2 categoriĭ de femeĭ: 6 de primulŭ rangŭ, 30 de alŭ doilea, fără a numĕra sclavele. Fără îndoială frumuseţea stabilea categoriele.

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 12 Septembriŭ. Ceĭ treĭ miniştri nouĭ împărtăşesc întru tóte ideile preşedinteluĭ Consiliuluĭ în privinţa alegeriĭ Cortesilorŭ şi în cele-l-alte cestiunĭ politice.

Noulŭ Ministru alŭ afacerilorŭ străine a fostŭ sub secretarŭ de statŭ sub ministrulŭ Bermudez del Castro şi ministrŭ alŭ Spanieĭ la Washington. Elŭ a fostŭ conşcolarŭ alŭ luĭ Castelar şi alŭ luĭ M. Canavas del Castillo. D. Calderon Collantes făcea parte din ultimulŭ ministerŭ alŭ regineĭ Isabela în 1868.

Noulŭ ministru de lucrărĭ publice Herrerea a fostă ministru de douĕ orĭ de la 1868: sub triumviratulŭ Serrano-Prim-Topete şi sub guvernulŭ regeluĭ Amedeŭ.

New-York, 13 Septembriŭ. Guvernorulŭ generalŭ a primitŭ, din isvorŭ oficială şi privatŭ, asecurarea că statulŭ Mississipi este liniştitŭ. Guvernulŭ crede totŭ-dé-una că o intervenţiune este necesară spre a 'mpedica unŭ conflictŭ între cele douĕ rase.

Preşedintele a refusatŭ până acum d'a consimţi.

SALA ATENEULUI.

Duminecă, 7 Septembre, la 2 ore precisŭ

Prima conferinţă publică şi gratuită.

a profesoruluĭ *Zeppenfeld.*

Subiectulŭ conferinţeĭ va fi: *Consideraţiunĭ generale. — Espunerea uneĭ metode de simplificaţiunĭ istorice şi chronologice.* Ascultarea acesteĭ prime conferinţe e indispensabilă pentru a urmări cu interesŭ şi profitŭ pe acelea carĭ vorŭ urma şi'n care conferenţiarulŭ va studia istoria Franciеĭ (350—1789). Părinţiĭ carĭ dirigŭ séŭ supraveghiaḑă educaţiunea copiilorŭ lorŭ, şi persónele carĭ aŭ funcţiunĭ în instrucţiunea publică şi privată suntŭ învitate a asista. Conferenţiarulŭ face unŭ apelŭ particularŭ la junimea din şcóle, în vederea progreselorŭ istorice pentru carĭ se ţinŭ aceste conferinţe.

Jalniciĭ, mumă, soră, fraţĭ şi cumnatŭ, pătrunşĭ de cea maĭ adîncă durere pentru perderea prea iubituluĭ lor fiŭ, frate şi cumnat:

EM. BASILESCU

rógă pe tóte rudele, prieteni şi cunoscuţiĭ a asista la ceremonia funebră ce va avea locŭ Duminică la 7 Septembrie curentŭ, la 3 ore dupe amiaḑĭ, la cimitirulŭ Şerban-Vă, iarŭ Cortegiulŭ va porni din Strada Poloană No. 90.

Dr. N. Măldărescu, întorcêndu-se în capitală, anunciă clienteleĭ séle că locuiesce totŭ în strada Silfidelorŭ, No. 10, la intrarea grădineĭ Cişmegiu, despre Gorganĭ, lângă grădina Stefan-celŭ-Mare. Consultaţiunĭ de la 12—1 şi séra de la 5—7.

www.dacoromanica.ro

CĂLĂUZĂ PRACTICĂ

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Uă combinatiune speciale ne permite a indica publicului căte-va din medicamentele francese mai multu pretiute in lumea intrégă şi preparate la Paris suptu supraveghierea inventatorilorŭ. Toţi sciu cu ce ingrijiri minutiòse se prepară medicamentele in Francia. Reputatiunea acestorŭ producte şi vinḑarea lorŭ considérabilă aŭ datŭ nascere la unŭ mare numărŭ de imitatiunĭ adesea reŭ preparate şi carĭ suntŭ unŭ pericolŭ pentru sănătatea publică. Sfătuimŭ decĭ pe cumpărătorĭ a se adresa la casele indicate in josulŭ acestui avisŭ, aceste case vându producte cumpărate directŭ inventatorilorŭ Francesĭ.

INSOMNIE. — Insomnia este in genere causată séu de viue durérĭ, ca in casurile de podagră, rumatisme, nevralgiĭ, rănĭ, colice, durerĭ, de dinti, etc., séu de preocuparĭ morale, séu de escitatiunea causată prin furtunĭ şi marĭ călduri, — Siropulŭ de chloral de Follet la dosa de una séu doue lingure de ciorbă, intrunŭ pătrarŭ de paharŭ cu apă, dă in cateva minute unŭ somnŭ linistitŭ şi naturale carĭ readuce puterile bolnavului şi facilită vindecarea. — Are uă actiune miraculósă asupra tusiĭ care fatigă atată de multŭ pe bolnavĭ patimaşĭ de bronşite şi phthisie.

Nu s'arŭ puté prea multŭ atrage atentiunea generale asupra acestui medicamentŭ care arŭ trebui se se gă éscă in tóte familiele pentru momentulŭ de trebuintă, căcĭ se póte afirma că acela care a usatu uă dată de dansulŭ voesce in totŭ-déuna se aibe la dânsulŭ uă sticluţă de **Siropu de Chloral de Follet**, atătŭ efectele séle suntŭ repede şi miraculóse.

DURERI DE STOMACU — Maĭ tóte maladiele de stomacŭ, carĭ facŭ digestiunea atătŭ de penibile şi de difícile suntŭ tămăduite prin intrebuinţarea **carbunelui lui Belloc** care se ea la mâncarĭ suptŭ formă de prafŭ séu de pastiliă. Acestŭ medicamentŭ a devenitŭ populare in Francia pentru curarisirea acestorŭ morburĭ. **Carbunele lui Belloc** a primitŭ in 1849, aprobatiunea Academieĭ din Paris.

NEVRALGII MIGRENE — Tratamentulŭ celŭ maĭ eficace, şi celŭ maĭ repede consistă in a lua intr' uă lingură de apă doue séu treĭ **perle de essenta de terebenthina ale doctorelui Clertan**. De optu din dece orĭ uşurarea se produce in căte-va momente. Essenţa de terebenthină avându trebuinţă d'a fi distilată şi purificată cu uă minutiósă ingrijire şi marĭ precautiunĭ, se se pădéscă de contrafacerĭ carĭ arŭ puté fi vătămătóre şi se se céră pe sticluţă semmnătura **Clertan**.

VERME SOLITARIU — Vorbind de Kousso, profesorele Bouchardat ḑice in formulariulŭ seŭ : « Este celŭ maĭ bunŭ remediŭ contra vermelui solitariŭ, daru trebue ca se se stie sicurŭ origina sa; doctorele Trousseau m'a asicuratŭ că de maĭ multe orĭ Koussoulŭ de próstă calitate produsese otrăvirĭ.

Pe d'alta parte, profesorĭ Trousseau şi Pidoux spunŭ in tractatulŭ lorŭ de therapeutică: « Prafulŭ de Kousso are uă savóre nauseabondă care face administratiunea sé dificile. Unŭ pharmacistŭ din Paris, **D. Mentel** a avutŭ idea de a granula Koussoulŭ cu zaharŭ. Pregatitŭ astu-felŭ, koussoulŭ este lesne de luatŭ, chiarŭ de copiĭ.

Koussoulu granulatu de Mentel este garantatŭ de 1ma calitate,

AFECTIUNILE DE PEPTU (bronsita, phthisia, dureri de gatu). — Pentru tratamentulŭ acestorŭ bóle, remediulŭ celŭ maĭ eficace, celŭ maĭ usitatŭ, şi celŭ care costă maĭ pucinŭ, este **Gudronulu lui Guyot**. Se ea in dosa d'uă linguriţa de dulcéţa intr'unŭ paharŭ de apă séu de vinŭ, de maĭ multe orĭ pe ḑi. A se feri de multŭ numerósele imitărĭ.

D. Guyot prepară asemenea capsule rotunde de grosimea unui hapure carĭ conţinŭ gudronŭ de Norvegia purŭ de prima alegere. Aceste capsule de **Gudronulu lui Guyot** se eaŭ la mâncare şi potŭ inlocui apa de gudronŭ. Acestŭ din urmă productŭ trebue se fie cu totulŭ specialŭ recomandatŭ persónelorŭ suferindŭ de bronşite, de phthisie şi de guturaiurĭ vechĭe.

In acestefelurĭ de bóle esistă de multe orĭ uă tusă care obosesce bolnavulŭ şi' lŭ impedică d'a dormi. A se lua séra **Sirop de Chloral de Follet**, intr'unŭ paharŭ d'apă, cea ce dă unŭ somnŭ linistitŭ, şi binefăcatorŭ.

FRIGURI — Cândŭ unŭ accesŭ de frigurĭ este de tăiatŭ repede, trebuesce a se recurge la sulfatulŭ de quinină. Acestŭ medicamentŭ are unŭ gustŭ nesuferitu care face luarea sa dificile. Doctorele Clertan a parvenitu se infăşure sulfatulŭ de quinină intr'uă invelitóre de gelatină transparentă şi fórte suptire. **Perlele de sulfatu de quinina ale lui Clertan** suntŭ de grosimea unui hapure şi se eaŭ lesne fără a lăsa nicĭ unŭ gustŭ. Invelitórea se disolvă in stomacŭ şi medicamentulŭ lucrésă repede. Acestŭ productŭ aduce marĭ servicie făcând lesne pentru toţi luarea unuĭ remediŭ atătŭ de utile.

Când este vorbă de frigurĭ vechĭ, périodice şi persistente va trebui se se renunţe la sulfatulu de quinină care in zadarŭ obosesce stomaculŭ, şi se va recurge la **vinulu de Quinin m Labarraque**. Acestŭ medicamentŭ, aprobatŭ de Academia de Medicină din Paris, contine in proportiunĭ fixe şi invariabile tóte elementele utile conţinute in quinquina. In ţerrile unde domnescŭ frigurile elŭ este, celŭ maĭ sicuru preservativŭ. Ajunge d'a se bea unŭ păhăruţu in fiecare diminéţă.

ANEMIE, SLABICIUNEA SANGELUS, PALIDE COLORI — Aceste hapurĭ ale lui **Vallet** suntŭ unulŭ din celle maĭ bune feruginóse, a se da persónelorŭ slabe, junelorŭ fete şi convalescenţilorŭ. Aceste hapurĭ aŭ obţinutu aprobarea Academieĭ de Medecină din Paris, cea ce trebue se le recomande la increderea bolnavilorŭ. A se păḑi de numerósele contrafacerĭ séu imitărĭ ş'a se esige pe eticheta semnĕtura lui **Vallet**.

Celorŭ carĭ aŭ dificultate a lua aceste hapurĭ, se póte recomanda **siropulu de Phosphatu de Feru de Robiquet**, care şi elŭ a obtinutu aprobatiunea atătŭ de rară a Academieĭ de Medecină din Paris.

DIGESTIUNI DIFICILE (DURERĬ DE CAPU, AMETÉLA). — A inghiţi doue séu treĭ **Perle de Ether ale Doctorelui Clertan**, intr'uă lingură de apă, efectŭ maĭ immediatŭ.

PURGATIVE. — Numĕrulŭ purgativelorŭ este considerabile; printre ele, un mare numerŭ suntŭ atătŭ de violente şi active că adesea producŭ inflamatiunĭ in stomacŭ s'in intestine. — **Prafulu lui Rogé** cu citratu de magnesie, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris este de sicurŭ purgativulŭ prin escelinţă. — Ajunge d'a se disolve uă sticluţă intr'uà sticlă séu uă jumătate sticlă de apă pentru a obţine indată uă limonadă d'unŭ gustŭ agreabile care curăţă certamente şi fără a ocasiona nici unŭ accidentŭ.

Nu este medicamentŭ care se fi fostŭ atătŭ de contrăfăcutŭ ca **Prafulu lui Rogé**. S'a şi constatatŭ că unele din acele contrafacerĭ nu continea citratŭ de magnesie de şi era indicatŭ pe eticheta. Cumpărătorulŭ va trebŭi decĭ se céră ca eticheta se pórte semnatura Rogé şi ca sticluţa se pórte la fiecare estremitate uă pecete cu litere in patru colorĭ. Acésta este marca de fabrică a inventatorelui.

GUTURAIURI, TUSE, GRIPE. — De la 1820, **Pasta Regnauld**, ţine celŭ d'anteiŭ rândŭ printre pectorale. Voga sa universale are doue motive; ca tine maĭ ânteiŭ la gustulŭ seŭ agreabile şi la eficacitatea sa, s'apoĭ la lipsa de opium cea ce o face cu totulŭ inofensivă.

CONVALESCENTE. — **Quinium Labarraque** de care deja s'a făcutŭ mentiune pentru tratamentulŭ frigurilorŭ este toniculŭ şi reparatorulŭ prin escelintă, acestŭ vinu d'uă eficacitate incomparabile, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris, aduce cele maĭ marĭ servicie convalescenţilorŭ, persónelorŭ slabe şi epuisate, femeilorŭ carĭ se scolă din lauḑiă, tinerelorŭ fete carĭ se formésă şi se desvoltă cu anevoinţă, ş'in fine bătrînilorŭ slabitĭ prin vărstă.

TEMPERAMENTE SLABE, PHTHISIE, RACHITISMU. — A se lua in fie-care ḑi cate-va lingure de **Oliu de ficatu de Morunu alui Berthé**. Acestŭ oliu de ficatŭ de morunu este singurulŭ care a obţinutŭ aprobatiunea Academieĭ de Medecină din Paris. — Elŭ este garantatŭ cu totulŭ purŭ, cea ce este d'uă mare importanţă cand se scie că cele mai multe oliurĭ din comerciu suntŭ mestecate cu oliurĭ de totŭ-felulŭ.

DIARRHEE-COLERINE. — Celu maĭ bunŭ remediu este de sicurŭ suptu-nitratulŭ de bismuth, darŭ acestŭ medicamentŭ fiindŭ destulŭ de greŭ de luatŭ, este bine a se da preferinţă **Bi-mutului granulatu alui Mentel.** Copiĭ chiarŭ 'lŭ eaŭ ca bombóne, pentru gustulŭ seŭ de zaharŭ.

DENTITIUNEA COPIILORU. — Pentru a facilita dentitiunea, a preveni convulsiunile şi rachitismulŭ la copiĭ nimicŭ maĭ bunŭ ca **Osteina Mouriès** care este uă combinatiune de phosphatŭ de calce şi de albuşŭ de oue. Acestŭ productŭ suptŭ formă de grişiu se prepară ca ciorbă in lapte séu zémă de carne. Fie-care sticluţă este insoţită d'uă mică mesură care indică dosa.

Acestŭ medicamentŭ a fostŭ aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris.

Osteina Mouriès conlucrand intr'unŭ modŭ activŭ la formarea şi la nutritiunea sistemului ososŭ, va fi cu utilitate administrată in casurile de fracturĭ şi de rachitismŭ.

DENTIFRICE. — Sunt atătea bóle de dinţi şi de gură causate prin intrebuintarea unui dentifrice preparatŭ intr'unŭ modŭ contrariŭ sciinţeĭ că convine se damŭ aci locŭ questiuneĭ dentifricelorŭ.

D. Pelletier, membrŭ alŭ Academieĭ de Medecină din Paris dupe ce a adusŭ unŭ iminentŭ serviciu umanităteĭ descoperind sulfatulŭ de quinină, voi se se ocupe şi cu igiena gureĭ, aducand in această lucrare tóte cunoscintele séle sciinţifice.

Elŭ recunoscu că alteratiunea dinţilorŭ provenea prea desŭ din intrebuintarea dentifricelorŭ inventate pănă atuncĭ şi aceasta pentru că acele producte eraŭ maĭ in totŭ-dé-una acide, lucru contrariŭ principelorŭ sciinţeĭ. D. Pelletier compuse atuncĭ doue dentifricie, unulŭ solide, altulŭ liquide, oferind tóte garantiele dorite pentru intreţinerea gureĭ.

Odontina Pelletier este uă pastă móle asupra carăia se trece usorŭ peria umedă, ea dă dinţilorŭ culóra albă cautată, fără a altéra nicĭ uă dată emaliulŭ lorŭ.

Elixirulu odontalgicu de Pelletier fortifica gingiele, parfumă gura şi scóte mirosulŭ lăsatŭ de ţigărĭ. Este destulŭ a se vărsa căte-va picături intr'unŭ pacharu cu apă pentru a da unŭ parfumŭ suave.

Aceste doue dentifricie previnŭ numeróse durerĭ de dinţĭ. Numele şi positiunea sciinţifică a inventatorelui loru suntŭ uă garantiă de perfectiunea lorŭ.

Uă instructiune detaliată insoţesce fie-care din productele aci susŭ indicate.

DEPOSIT IN BUCURESCI *la d-niĭ Appel şi C-nia. Rissdöfer, Schmettau, farmacistulŭ Curţii; éră in Ploieştĭ la d-niĭ Rudolf Schmettea (la Michaiŭ Bravulŭ).*

De închiriat, Case 5 odăĭ susŭ, dedesupt iarăşĭ odăĭ şi beciurĭ, cu grajdŭ şi şopron, în subur. Negustoori strada Culmi No. 1.

Girante responsabile, Dumitru Hristea, Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

MERCURI, 10 SEPTEMBRE 1875 Unŭ numĕrŭ 10 Bani BUCURESCI ANUL V. No. 1033

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru trei luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolĭ nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
» »	II	2 lei
» »	I	3 lei

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, : se adresa la Typ. Naţională, Strada Academiei 24.

BUCURESCI, 9 SEPTEMBRE

Raportulŭ ce publicămă maĭ la vale, operă a D-luĭ locot. colon. Fălcoianu, directorulŭ Ministeruluĭ lucrărilorŭ publice, este unŭ actŭ de cea maĭ mare importanţă, de óre-ce printr'ênsulŭ se face o puternică lumină în cestiunea atâtŭ de multŭ esploatată în contulŭ oposiţiuneĭ, de ómeniĭ ordineĭ, în cestiunea adică a căilorŭ ferate române.

Acestŭ raportŭ, pe care'lŭ recomandămŭ atenţiuneĭ cititorilor noştri, şi maĭ cu sémă redactorilorŭ de la *Pressa*, tratândŭ despre controlulŭ ce statulŭ era ţinutŭ a esercita atâtŭ la primirea linielorŭ ferate asupra construcţiuneĭ lorŭ, câtŭ şi în urmă, asupra moduluĭ de administraţiune, este pe de o parte confirmaţiunea oficială cea maĭ eclatantă a celorŭ susţinute de noĭ, că liniele s'aŭ pusŭ în circulaţiune pe séma statuluĭ în starea cea maĭ miserabilă şi maĭ nainte de a fi terminate, érŭ pe de alta o desminţire sigură şi isbitóre datăfoilorŭ oficióse plătite de coţcariĭ străinĭ, carĭ ţicéŭ că Domniĭ miniştri s'aŭ conformatŭ textuluĭ concesiuneĭ şi caietuluĭ de însărcinărĭ.

Ce este în adevĕrŭ acestŭ raportŭ alŭ D-luĭ Fălcoianu, specialŭ în acéstă materiă, şi carĭ suntŭ puntele esenţiale asupra cărora D-sea atrage atenţiunea ministruluĭ lucrărilorŭ publice ?

Acesté punte, de o însemnătate capitală, constatate la timpŭ de presa oposiţiuneĭ cu probe palpabile, suntŭ în resumatŭ următórele:

I. Că tóte comisiunile însărcinate cu constatarea lucrărilorŭ linieĭ fearte Romanŭ-Vêrciorova, fiindŭ numite cu câte-va ţile numaĭ înainte de epocile determinate prin actulŭ de concesiune, aŭ procedat în lucrările lorŭ cu repeţiciunea trenurilorŭ accelerate şi aŭ primitŭ ca bune nisce lucrărĭ de artă carĭ aŭ trebuitŭ sĕ se distrugă la celŭ maĭ neînsemnatŭ usŭ ce s'a făcutŭ de ele.

II. Că *nicĭ una din aceste comisiunĭ, nicĭ controlulŭ statuluĭ, care 'lŭ costă suma enormă de peste 200 miĭ de francĭ pe anŭ, nu a constatatŭ nicĭ numĕrulŭ, nicĭ starea materialuluĭ mişcătorŭ la punerea în circulaţiune a linielorŭ*; că din causa acesteĭ lipse de constatărĭ, materialulŭ rulantŭ, nefiindŭ suficientŭ, a trebuitŭ sĕ se întreţină într'o continuă reparaţiune, faptŭ care a făcutŭ ca acéstă liniă sĕ fie fórte puţinŭ productivă.

III. Că statulŭ nu a esercitatŭ şi nu esercită absolutŭ nicĭ unŭ controlŭ seriosŭ asupra cheltuelilorŭ de esploatare, carĭ se suie până la 75 la sută, fără sĕ se fi operatŭ vre-o fusiune între construcţiune şi exploatare.

IV. Că e necesarŭ sĕ se numéscă o comisiune care, revenindŭ asupra constatărilorŭ făcute de comisiunile trecute, carĭ s'aŭ achitatŭ cu uşurinţă de sarcina lorŭ în detrimentulŭ statuluĭ, sĕ esamineţe cu scrupulositate pe de o parte tóte lucrările făcute pe linia Romanŭ-Vêrciorova, érŭ pa de alta sĕ controleze starea financiară care se află *astă-ţĭ fórte înapoiată* şi sĕ determine conformŭ concesiuneĭ partea de chiăltuelĭ ce incumbă esploatărĭĭ.

Resultă dérŭ din tóte acestea, că oposiţiunea calomniată de partisaniĭ şi asociaţiĭ coţcarilorŭ străinĭ, avea dreptate cândŭ ţicea că drumurile de ferŭ suntŭ în stare próstă, că ele nu suntŭ terminate şi controlulŭ statuluĭ e o derisiune pentru finacele luĭ! Aşia dérŭ, noĭ avémŭ în partea nóstră adevĕrulŭ cândŭ afirmamŭ că, primindu-se drumurile de ferŭ aşia cumŭ aŭ voitŭ a ni le construi speculanţiĭ nemţeştĭ, se calca actulŭ de concesiune şi caetulŭ de însărcinărĭ, că se causa statuluĭ o pagubă enormă şi că guvernulŭ se făcea autorulŭ principalŭ alŭ acestorŭ călcărĭ de legĭ! Aşa dérŭ noĭ amŭ fostŭ adevĕraţiĭ conservatorĭ şi apărătorĭ aĭ avereĭ publice, érŭ guvernulŭ de nópte, Catargi-Boerescu, risipitorulŭ eĭ în folosulŭ stăpânilorŭ lorŭ din Berlinŭ!

Aceste afirmaţiunĭ ce facemŭ, numaĭ suntŭ simple ale nóstre ci ale D-luĭ Fălcoianu, persónă oficială, amicŭ alŭ regimuluĭ, şi actualŭ Directorŭ al ministeruluĭ lucrărilor publice. Dupĕ afirmaţiunele D-séle chiar guvernulŭ născutŭ din piciórele D-luĭ de Radovicĭ a fostŭ o adevĕrată calamitate pentru ţĕră; elŭ a făcutŭ din cestiunea căilorŭ ferate o adevĕrată armă de înavuţirea sea şi a străinuluĭ, călcândŭ concesiunea, primindŭ ca bune nisce liniĭ detestabile, unŭ materialŭ rulantŭ insuficientŭ şi vechiŭ, în schimbulŭ uneĭ sume enorme pe care statulŭ o plătesce eoncesionarilorŭ!

Ce vorŭ maĭ ţice dérŭ acumŭ foile oficióse cândŭ raportulŭ D-luĭ Fălcoianu îĭ înfereaţă ca pe nesce asociaţĭ aĭ coţcarilorŭ, ca pe nesce risipitorĭ aĭ averiĭ publice? Ce vorŭ maĭ respunde mariĭ politicĭ de la *Presa*, cândŭ li se spune de către chiarŭ partisaniĭ D-lorŭ, că până acumŭ nu a esistatŭ nicĭ unŭ controlŭ asupra căilorŭ ferate, că tóte comisiunile ce aŭ avutŭ acéstă sarcină, din diferite consideraţiunĭ, aŭ preferat a sacrifica interesele ţĕrĭĭ în profitulŭ străinuluĭ?

Patrioţiĭ de la putere aŭ aruncatŭ totŭ-dé-una asupra partiduluĭ liberalŭ culpa de a fi votatŭ concesiunea nenorocită, Strusberg. Fără însĕ a maĭ aminti ómenilorŭ ordineĭ că şi D-lorŭ 'şĭ aŭ datŭ votulŭ pentru ea, îĭ vomŭ întreba érăşĭ ca altă dată: pentru ce nu aŭ aplicatŭ strictŭ acéstă concesiune? Pentru ce aŭ lăsatŭ ca străiniĭ sĕ ne facă, dupĕ cum ţice D-lŭ Fălcoianu, nesce lucrărĭ de artă ce s'aŭ distrusŭ la primele ţile ale întrebuinţărĭĭ lorŭ, *nesce magasiĭ carĭ tóte s'aŭ surpatŭ sub greutatea de 50 chile producte*?

Este óre patrioticŭ şi românescŭ ca Domniĭ ministri, carĭ totŭ-déuna ne aŭ pusŭ în spinare miseriile concesiuneĭ Strusberg, sĕ stea nepăsătorĭ în faţa procedărilorŭ defectuóse ale comisiunilorŭ şi în faţa releĭ credinţe cu carĭ concesionariĭ aŭ călcatŭ dispoziţiunile caietuluĭ de însărcinărĭ? Pentru ce déră ómenĭĭ ordineĭ nu aŭ resiliatŭ concesiunea cândŭ puteaŭ a o face, séŭ celŭ puţinŭ de ce nu aŭ constrânsŭ pe concesionarĭ a se conforma actuluĭ concesiuneĭ? Evidentŭ n'aŭ făcutŭ acésta, pentru că interesele private nu 'ĭ lăsaŭ şi pentru că ordinile de la Berlin le impunéŭ acéstă atitudine nedemnă. Numaĭ astŭ-felŭ se póte justifica nepăsarea manifestată de guvernul luĭ 10 Martiŭ, atât pentru construirea căilorŭ nóstre ferate, câtŭ şi pentru cheltuelile enorme de administraţiune. Numaĭ astŭ-felŭ se póte concepe enormele concesiunĭ făcute constructorilorŭ şi imensele avantage ce li s'a acordatŭ de guvernŭ atâtŭ în fixarea trasculuĭ câtŭ şi a celorŭ-l'alte lucrărĭ de artă.

Acésta déră este una din causele principale carĭ ne facŭ sĕ nu avemŭ încredere în acestŭ ministerŭ; nepăsarea pentru legĭ şi averea publică, estrema bună-voinţă pentru coţcariĭ străinĭ în desavantagiulŭ statuluĭ românŭ şi călcarea angajamentelorŭ luate către naţiune în profitulŭ celorŭ luate către străinĭ, suntŭ atâtea motive puternice carĭ ne facŭ a nu spera nimicŭ bunŭ de la acestŭ ministerŭ care nu a hesitatŭ nicĭ unŭ momentŭ a compromite averea şi onórea acesteĭ ţĕrĭ batjocorite.

Sĕ ne permită déră D-lŭ Fălcoianu a nu pune aşea mare temeĭ pe resoluţiunea aplicată de D-lŭ Ministru asupra raportuluĭ D-séle, resoluţiune de care vorbesce în epistola ce a adresatŭ *Alegĕtoruluĭ liberŭ*; resoluţiunĭ de asemenea natură s'aŭ luatŭ totŭ-déuna, déră ele aŭ rĕmasŭ din nenorocire ne executate. Nimicŭ nu se calcă sub regimulŭ de astăţĭ cu maĭ multă repeţiciune de cătŭ angajamentele luate spre îndreptarea unuĭ rĕŭ ce ni se causéţă de străinĭ; amŭ avutŭ nenumĕrate ocasiunĭ a constata nu numaĭ resoluţiunĭ rĕmase ne executate, dérŭ chiarŭ legĭ votate de corpurile legiuitóre călcate şi nimicite.

Ne trebuescŭ déră fapte spre a putea spera o îndreptare; suntemŭ sătuĭ de resoluţiunĭ ministeriale carĭ nu se îndeplinescŭ de câtŭ numaĭ cândŭ suntŭ favorabile pungeĭ străinilorŭ. Suntemŭ cu atâtŭ maĭ multŭ în dreptŭ de a ţice acestea, cu câtŭ vedemŭ că raportulŭ chiarŭ alŭ D-luĭ Fălcoianu e făcutŭ şi investitŭ cu resoluţiunea ministerială încă din 24 Iuliŭ, fără ca astăţĭ 9 Septembre, cestiunea sĕ fi luat vre-o soluţiune practică şi utilă averiĭ publice.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Asupra discursuluĭ pronunciatŭ de principele Milan, în Skupcina Serbieĭ, *Republica francesă* face următórele apreciărĭ:

Discursulŭ principeluĭ Serbieĭ, în Scupcina din Kregujevats, a făcutŭ o mare sensaţiune în Europa, unde s'a consideratŭ în generalŭ ca conceputŭ într'unŭ spiritŭ pacificŭ. Nu voimŭ a contraţice nicĭ de cumŭ acéstă apreciare; totulŭ e correctŭ în acestŭ discursŭ, şi nu suntemŭ câtuşĭ de puţinŭ surprinşĭ de acésta. Printre consilieriĭ acestuĭ tênĕrŭ principe se află unŭ eminentŭ bărbatŭ de statŭ, D-nulŭ Ristitch, şi se înţelege în destulŭ că elŭ a presidatŭ la redactarea unuĭ discursŭ atâtŭ de înţeleptŭ în fondŭ, câtŭ şi de moderatŭ în formă.

De aci însĕ nu resultă că causa naţională a fostŭ abandonată de guvernulŭ serbŭ. Din contra, principele manifestă tótă solicitudinea sea pentru nenorocitele populaţiunĭ ale Bosnieĭ şi Hertzegovineĭ, şi promite că'şĭ va da tóte silinţele spre a contribui ca Pórta sĕ facă dreptate reclamelorŭ legitime ale raialelorŭ. Pe câtŭ timpŭ guvernulŭ sultanuluĭ nu va respunde printr'o negaţiune acestorŭ reclamaţiunĭ, şi pe câtŭ Comisiunea consulară nu va ajunge la unŭ resultatŭ negativŭ, Serbia va trebui sĕ rĕmână spectatóre: acesta e interesulŭ şi datoria sea.

Ca şefŭ alŭ unuĭ stată europénŭ, legatŭ prin convenţiunĭ internaţionale, principele nu putea sĕ vorbéscă altŭ-felŭ de cumŭ a făcut'o. Nimenĭ nu'şĭ putea închipui că elŭ avea sĕ întoneţe de acumŭ chiarŭ unŭ cântecŭ resboinicŭ şi sĕ agite drapelulŭ naţionalŭ maĭ nainte de a fi sleitŭ tóte şansele uneĭ soluţiunĭ pacifice. Pentru acestŭ cuvêntŭ suntemŭ noĭ surprinşĭ de stăruinţa ciudată ce depunŭ multe ţiare spre a proba atitudinea pacifică a discursuluĭ în Scupcină. De altă parte însĕ, déca recunóscemŭ acestŭ caracterŭ, nu'ĭ esagerămŭ însemnătatea. Poporulŭ serbŭ, escitatŭ de ultimele evenimente, de reamintirea luptelorŭ şi trecutuluĭ sĕŭ istoricŭ, voesce resbelulŭ; Scupcina este compusă în majoritate de ómenĭ din partida acţiuneĭ cărora li s'a probatŭ necesitatea uneĭ atitudinĭ reservate, dérŭ carĭ nu vorŭ putea fi reţinuţĭ în ţiua în care arŭ fi sleitŭ orĭ-ce miţĭ-locŭ de împăciure între fraţiĭ slavĭ şi turcĭ.

Restabilirea liniştеĭ în Orientŭ, este dérŭ cu totulŭ în mâinele im-

www.dacoromanica.ro

periului Otomanŭ. Déca Pórta voiesce cu seriositate pacea, trebue sĕ facă dreptate pretenţiunelorŭ celorŭ maĭ legitime, sĕ garanteze într'unŭ modŭ solidŭ statutulŭ personalŭ alŭ creştinilorŭ şi sĕ găséscă unŭ *modus vivendi* care sĕ satisfacă pe supuşĭ. Cu acestŭ preţŭ numaĭ va ajunge sĕ readucă liniscea în Bosnia şi Herzegovina. Atitudinea guvernuluĭ serbŭ este pentru presentŭ destulŭ de corectă pentru ca ea sĕ nu pótă ḑice că i se forţéză mâna. Déca încercarea de împăciuire arŭ cădea, déca Serbia va fi târâtă în luptă, atuncĭ nu va fi greşala principeluĭ Milian şi a miniştrilorŭ sĕĭ, ci numaĭ a situaţiuneĭ care le va fi creată. Probă de acésta este că noua Scupcină, care se ḑicea a fi atâtŭ de resbelnică, a trecutŭ la ordinea ḑileĭ asupra uneĭ cereriĭ a insurgenţilorŭ din Bosnia. Serbia este înţeléptă, şi urmăresce o politică meditată; sĕ sperămŭ că evenimentele'ĭ vorŭ da dreptate.

Dupĕ informaţiunile primite de la Mostar de ḑiarulŭ *Kelet Nepe*, consuliĭ reuniţĭ în acelŭ oraşŭ, dupe o aşteptare vană de cincĭ ḑile, şi dupĕ o conferinţă iresistibilă în care arŭ fi recunoscutŭ imposibilitatea de a executa împăciuirea dupĕ proectulŭ primitivŭ, arŭ fi redigiatŭ unŭ protocolŭ la 7 Septembriŭ. Din acestŭ documentŭ arŭ fi resultândŭ că în condiţiunile actuale este inutilă încercarea uneĭ transacţiunĭ cu insurgenţiĭ şi arŭ fi constatatŭ că aceştĭ din urmă nu suntŭ nicĭ de cumŭ dispuşĭ sĕ încépă negociarĭ pe basele propuse. In astŭfelŭ de circumstanţe, consuliĭ arŭ fi obligaţĭ sĕ céră nouĭ instrucţiunĭ.

Se scrie între altele, din Agram, ḑiaruluĭ *Deutsche Zeitung*, că unŭ principe austriacŭ arŭ fi suveranulŭ Bosnieĭ şi Herzegovineĭ, în casulŭ în care aceste provinciĭ s'arŭ constitui ca statŭ tributarŭ alŭ Porţiĭ.

Totŭ acelaşĭ ḑiarŭ spune că, dupĕ *Zastava de Navi Sad*, în apropiere de *Una* aŭ avutŭ locŭ 29 lupte în carĭ turciĭ, de şi superiorĭ în numĕrŭ, aŭ fostŭ maĭ peste totŭ bătuţĭ, causându-li-se perderĭ marĭ.

Victor Hugo fiindŭ învitatŭ a lua parte la Congresulŭ păcĭĭ, ce se repetă în fie-care anŭ în Elveţia, a trimisŭ rĕspunsulŭ următorŭ:

Congresulŭ păcĭĭ are buna voinţă de a'şĭ aminti de mine şi a mĕ chema. Sunt profundŭ mişcatŭ de acésta.

Nu potŭ de câtŭ a repeta concetăţenilorŭ meĭ din Europa, ceia ce le amŭ ḑisŭ deja de maĭ multe orĭ de la anulŭ 1871, atâtŭ de fatalŭ pentru universulŭ întregŭ. Speranţele mele nu suntŭ sfărâmate ci numaĭ amânate.

Suntŭ în presentŭ douĕ acţiunĭ în civilisaţiune: una pentru, alta contra; acţiunea Franţeĭ şi acţiunea Germanieĭ. Fie care din ele tinde sĕ creeḑe o lume. Germania voesce sĕ creeḑe o Germaniă; ceia ce vrea însĕ Franţa sĕ facă, este Europa.

A face Germania, e a construi imperiulŭ, adică nóptea; a face Europa este a nasce democraţia, adică lumina.

Fără îndoială că între celĕ douĕ lumĭ, una întunecósă, alta strălucitóre, una falsă, alta adevĕrată, alegerea e făcută.

Viitorulŭ va desfiinţa Germania şi Franţa; elŭ va înapoia uneia partea sea despre Danubiŭ, celeĭ-l-alte partea sea c tre Rinŭ, şi va face ambelorŭ acestora darulŭ magnificŭ: Europa, adică marea republică federală a conţinentuluĭ.

Regiĭ se unescŭ spre a se combate, şi facŭ între eĭ tractate de pace carĭ sfârşescŭ prin resbelŭ. De aci aceste monstruóse aglomerarĭ contrariĭ orĭ-căruĭ progresŭ socialŭ, contrariĭ revoluţiuneĭ francese şi libertăţiĭ popórelorŭ. De aci Wellingtonşi Blucher, Pitt şi Cobourg; de aci acésta crimă, numită Sânta-Alianţă; cine ḑice alianţa de regĭ, ḑice alianţă de vulturĭ. Acésta frăţiă fratricidă se va sfârşi, şi Europeĭ Regilorŭ cóalisaţĭ îĭ va succeda Europa Poporelorŭ—Unite.

Astăḑĭ? Nu! Mâine? Da.

Sĕ avemŭ déră credinţa şi sĕ aşteptămŭ viitorulŭ.

Până atuncĭ nu vomŭ avea pace: O ḑicŭ cu durere déră cu tăriă.

Franţa desmembrată este o calamitate umană. Franţa nu este pentru Franţa, ci pentru lume; pentru ca creşterea omenéscă sĕ fie normală, trebue ca Franţa sĕ fie întrégă; o provincie care lipsesce Franţeĭ, nu este o forţă de care e privatŭ progresulŭ, ci este unŭ organŭ ce lipsesce genuluĭ umanŭ; pentru acésta Franţa nu póte nimicŭ conceda din Franţa. Mutilarea sea mutiléḑă civilisaţiunea.

Afară de acestea, sunt peste totŭ frânturĭ, şi în acestŭ momentŭ auḑiţĭ una strigându, Herzegovina. Vaĭ! Nicĭ unŭ somnŭ nu e posibilŭ cu plage ca aceştia: Polonia, Creta, Meţulŭ şi Strasburgulŭ, şi după afronturĭ ca acestea: Imperiulŭ Germanŭ în plinŭ secolulŭ alŭ XIX. Parisulŭ violatŭ de Berlin. Oraşulŭ luĭ Frideric II insultându oraşulŭ luĭ Voltaire, sfinţenia forţeĭ şi eqnitatea violinţeĭ proclamate, progresulŭ pălmuitŭ pe obrasulŭ Franţeĭ. Printr'acestea nu se propagă pacea. Pentru a pacifica trebue a îmblânḑi; pentru a îmblânḑi, trebue a da satisfacţiune. Fraternitatea nu este o afacere de suprafaţă. Pacea nu este o superposiţiune.

Pacea este o resultantă. Pacea, totŭ astŭ-felŭ ca şi averea nu se decretă. Când consciinţa umană se simte în equilibru cu realitatea socială; când înbucăţirea popórelorŭ a făcutŭ unitatea conţinentelorŭ; când cotropirea numită conchistă şi usurparea numita regalitate aŭ dispărutŭ; când nicĭ o lesinne nu se maĭ face fie unuĭ individŭ, fie uneĭ naţionalităţĭ de către vecinŭ; când săraculŭ înţelege necesitatea munceĭ şi bogatulŭ maiestatea eĭ; când partea materialistă a omuluĭ se subordonă celeĭ spirituale; când pasiunea se lasă a fi învinsă de raţiune; când vechea legĭ: *a lua*, succedă noua lege: *a înţelege*; când frăţia între spirite se sprijină pe armoniă între sine; când tatălŭ e respectatŭ de copilŭ şi când copilulŭ e veneratŭ de tată; când nu maĭ e altă autoritate de câtŭ autorulŭ; când nimenĭ nu póte ḑice cuiva: tu escĭ vita mea; când păstorulŭ face locŭ doctoruluĭ şi staulŭlŭ şcóleĭ; când e identitate între onestitate publică şi onestitate socială; când unŭ Bonaparte numaĭ e posibilŭ susŭ, precumŭ Troffmann josŭ; când preotulŭ se simte judecătorŭ şi judecătorulŭ se simte preotŭ, când adică religiunea este integră şi justiţia adevĕrată; când fruntariele se ştergŭ între o naţiune şi alta şi se restabilescŭ între bine şi rĕŭ; când fie-care omŭ îşĭ face din propia sea înţelepciune unŭ felŭ de patriă interióră; atuncĭ totŭ astŭ-felŭ precumŭ se face ḑiuă, se va face şi pacea: ḑiua cu ridicarea sóreluĭ, pacea cu ridicarea dreptuluĭ.

Astŭ-felŭ e viitorulŭ. Eŭ îlŭ salutŭ.

Victor Hugo

(Paris, 9 Septembre 1875)

Raportulŭ Domnului St. Fălcoianu.

D-le Ministru,

Intreprinderea esecutăreĭ linielorŭ ferate de la Romanŭ la Vârciorova, s'a esecutatŭ dupe cum cunóscetĭ într'un modŭ întreruptŭ şi destulŭ de complicatŭ spre a împedica constatările regulate din partea guvernuluĭ, asupra îndatoririlorŭ prescrise în actele de concesiune şi caietele de însărcinărĭ.

Trebuindŭ a se face acum recepţiunea celeĭ din urmă secţiunĭ a acestorŭ liniĭ, credŭ de a mea datoriă, d-le Ministru, de a vĕ espune atâtŭ cele petrecute în privinţa constatărilorŭ făcute de ministerulŭ lucrărilorŭ publice, câtŭ şi posiţiunea neregulată în care ne aflămŭ astăḑĭ ca controlŭ în facia societăţiĭ acţionarilorŭ căilorŭ ferate române.

Spre a lămuri şi a resuma aceste espuneri, urméḑă a vĕ arĕta, d-le Ministru, că de la începutulŭ acesteĭ întreprinderĭ şi până astăḑĭ tóte constatările şi esaminările ce s'aŭ făcutŭ aŭ fostŭ totŭ-dé-una conduse cu atâta precipitare şi într'unŭ modŭ atâtŭ de necomplectŭ, în câtŭ potŭ ḑice că nu esistă astăḑĭ în ministerŭ de câtŭ nisce simple formalităţĭ ce se credŭ împlinite dérŭ carĭ suutŭ însĕ departe de a corespunde scopuluĭ pentru care drepturile statuluĭ de priveghere şi controlŭ aŭ fostŭ reservate în actele de concesiune.

In adevĕrŭ, chiarŭ de la începutŭ, tóte lucrările acestorŭ liniĭ s'aŭ esecutatŭ, potŭ ḑice, maĭ fără controlŭ, éră constatările lorŭ ulterióre s'aŭ făcutŭ în modulŭ urmĕtorŭ:

Pentru constatarea lucrărilorŭ linielorŭ Romanŭ Pitescĭ, carĭ trebuiaŭ terminate la 1 Septembre 1872, comisiunea însărcinată cu acésta a fostŭ numită la 24 Augustŭ, adică abia cu şése ḑile înainte; ea, cu iuţéla unuĭ trenŭ acceleratŭ, termină constatările séle dupe patru ḑile şi declară că lucrările nu suntŭ terminate, déră că trenurile potŭ circula, dupĕ care se dă termenŭ concesionarilorŭ de douĕ lunĭ pentru sĕvârşirea lorŭ, éră liniile se punŭ în esplótare pe comptulŭ garanţieĭ statuluĭ.

La 1 Noembre 1872 fiindŭ termenulŭ sĕvârşireĭ, o a doua comisiune fu numită la 28 Octombre, şi acésta, cu raportulŭ din 24 Noembre, constată érăşĭ că lucrările nu suntŭ terminate, rĕmânêndŭ a se maĭ esecuta încă pentru o valóre de peste 5 $^{1}/_{2}$ milióne leĭ. S'a lăsatŭ atuncĭ ca compania sĕ le termine în anulŭ viitorŭ 1873.

La 31 Octombre 1873, o a treia comisiune este numită şi acésta în raportulŭ sĕŭ din 20 Noembre arĕta érăşĭ că lucrările nu suntŭ terminate, urmându a se maĭ esecuta încă pentru o valóre de peste unŭ milionŭ şi jumĕtate.

Jurnalulŭ consiliuluĭ de miniştri din 7 Decembre 1873 recunósce insuficienţa constatărilorŭ făcute şi decide ca «o nouă comisinne sĕ mérgă sĕ constate, pe liniele Roman-Pitescĭ, déca lucrările sĕvârşite pre cum şi materialulŭ mişcătorŭ suntŭ tóte esecutate conformŭ caietuluĭ de însărcinărĭ.»

Acéstă comisiune, de şi a fostŭ numită, însĕ atâtŭ din causa timpuluĭ înaintatŭ, câtŭ şi din alte împrejurărĭ, ea n'a pututŭ proceda în lucrare, şi constatările s'aŭ amânatŭ pentru epoca recepţiuneĭ linieĭ Pitescĭ-Vârciorova, a căreia terminare era fixată la 24 Decembre 1874. — Şi la acésta datŭ timpulŭ rigorosŭ împedică negreşitŭ o asamenea constatare, care se află amânată şi până acum.

Din aceste constatări resultă, d-le Ministru, că nicĭ una din comisiunĭ, fie din causa neterminărĭĭ lucrărilorŭ, fie din aceia a repeḑiciuneĭ mersuluĭ sĕŭ, fie din lipsa de elemente necesarĭ, nu a corespunsŭ adevĕratuluĭ scopŭ pentru care eraŭ numite, căcĭ nicĭ una din comisiunĭ n'a esaminatŭ, cu scrupulositatea ce reclamă lucrările de artă esecutarea lorŭ şi, ca dovadă, suntŭ lucrările distruse, pre cum de esemplu în anulŭ 1873 dupĕ esaminarea comisiuneĭ reservoriuluĭ de apă din gara Titu, magasinele dupĕ întréga liniă Pitescĭ-Bucurescĭ, s'aŭ derâmatŭ sub povara de 50 chile producte s. c. l.; dín contră în raporturĭ se ḑicŭ esecutate dupĕ proiectele aprobate.

Nicĭ una din Comisiunĭ, nicĭ controlulŭ statuluĭ nu a constatatŭ, voescŭ a ḑice în modŭ regulatŭ, déca în intervalulŭ de la 2 Septembre 1872 şi până astăḑĭ cheltuelile de esplótare nu aŭ coprinsŭ în ele şi multe din acelea care trebuia sĕ privéscă esclusivŭ fondulŭ de construcţiune.

Nicĭ una din comisiunĭ, nicĭ controlulŭ statuluĭ care 'lŭ costă suma enormă de peste 200 miĭ leĭ pe anŭ, nu a constatatŭ nicĭ nnmĕrulŭ, nicĭ starea materialuluĭ mişcătorŭ la punerea în circulaţiune a linielorŭ, şi nicĭ póte da astăḑĭ vre-o lămurire, déca nu ceea ce póte culege din registrele companieĭ. Ceia ce este constatatŭ este că acelŭ materialŭ s'a aflatŭ continuŭ în reparaţiune, şi sum încredinţatŭ că acésta a fostŭ în mare parte causa insuficienţeĭ séle, a deselorŭ accidente, nemulţumirilorŭ comerciuluĭ şi necesitatea prematură a sporireĭ cu din fondurile Statuluĭ la numĕrulŭ vagónelorŭ.

In fine, tóte aceste lipsurĭ de controlŭ şi de constatărĭ aŭ trebuitŭ neapăratŭ sĕ aibă unŭ mare efectŭ asupra veniturilorŭ esploatăreĭ, şi maĭ mult încă sĕ conducă de la începutŭ la o esploatare de 75 % din veniturile linielorŭ, atuncĭ, cândŭ dupĕ cumŭ nu se póte nega de nimenĭ, aceste liniĭ nu eraŭ condamnate a fi neproductive, din contra se putea primi plângerĭ continue şi amarĭ din partea comerciuluĭ şi publiculuĭ în generalŭ că era respinsŭ şi că căile ferate nu suntŭ în stare a satisface cererile de transportŭ.

Acésta fiindŭ starea actuală a lucrurilorŭ, credŭ, d-le Ministru, că constatările ce urméḑă a se face astăḑĭ de ministerŭ în privinţa esecutărĭĭ concesiuneĭ de către societatea căilorŭ ferate române, aŭ devenitŭ atâtŭ de complese şi multiple în câtŭ este urgentŭ a se lua mĕsurĭ, celŭ puţinŭ acumŭ, spre a se constata într'unŭ modŭ sistematicŭ lucrările esecutate, căcĭ timpulŭ este unŭ agentŭ destructorŭ căruia maĭ târḑiŭ negreşitŭ i se va imputa multe neajunsurĭ carĭ în realitate póte nu 'l'arŭ privi.

In ceea ce privesce lucrările propriŭ ḑise, constatările potŭ dovedi modulŭ esecutărilorŭ primitive şi starea lorŭ, precumŭ şi ceea ce póte incumba directŭ companieĭ; însĕ, în ceea ce privesce materialulŭ mişcătorŭ, constatările nu potŭ avea de câtŭ unŭ caracterŭ de actualitate, déră şi acésta 'şĭ are importanţa sea, căcĭ trebue sĕ esiste 100 locomotive, peste 450 vagóne de voiagiorĭ, aprópe 1450 vagóne de mărfurĭ şi, dupĕ cumŭ amŭ ḑisŭ maĭ susŭ, nu se scie déca acestŭ numĕrŭ esistă în realitate, nici în ce stare se află, de câtŭ după registrele companiĭ.

O parte de cea maĭ mare importanţă a acestorŭ constatărĭ este acea a cheltuelilorŭ, căcĭ îmĭ pare fórte greŭ a admite o esploatare atâtŭ de onerósă de 75 % fără sĕ fi esistatŭ o fusiune între construcţiune şi esploatare, celŭ puţinŭ parţială. Aci controlulŭ statuluĭ va trebui sĕ jóce unŭ rolŭ însemnatŭ, şi fără o impulsiune din cele maĭ stăruitóre elŭ s'arŭ achita érăşĭ necomplectŭ.

După cumŭ cunóscetĭ, d-le Ministru, societatea acţionarilorŭ, prin adresa cu No. 18,296 din $^{5}/_{17}$ corentŭ comunică ministeriuluĭ ca la 1 Augustŭ viitorŭ se crede că o parte din lucrările linieĭ Pitesci-Vârciorova vorŭ fi terminate şi anume secţiunea Pitescĭ-Craiova, de şi la punerea în esploatare luase angagiamentulŭ formalŭ ca până la 1 Iuliŭ tóte lucrările sĕ fie terminate, éră în casŭ contrariŭ sĕ se esecute de statŭ în comptulŭ anuităţilorŭ datorite. De şi punerea în circulaţie a aceleĭ liniĭ pe comptulŭ garanţieĭ

www.dacoromanica.ro

statuluĭ, în starea eĭ de neterminată, causéză tesauruluĭ publicŭ o pagubă de maĭ multe milióne, căcĭ trenurile nu potŭ circula decâtŭ incomplectŭ şi cu întreruperĭ continue, de şi neterminarea la 1 Iulie este érăşĭ o pagubă, căcĭ este tocmaĭ epoca transporturilorŭ de producte şi altele, şi acea neterminare este causa continuăreĭ circulaţiuneĭ numaĭ cu unŭ singurŭ trenŭ pe ḑi, ceea ce face ca materialulŭ sĕ pérḑă jumĕtate din timpulŭ sĕŭ de întrebuinţare; în fine, cu tóte aceste grave inconveniente, afară numaĭ décă s'arŭ crede utilŭ de a se face o constatare spre a se putea în urmă activa terminarea lucrărilorŭ în comptulŭ anuităţilorŭ datorite, nu credŭ, d-le ministru, oportunŭ de a se numi acum comisiunea de recepţiune a aceleĭ liniĭ, ci atuncĭ cândŭ controlulŭ statuluĭ arŭ încredinţa completa terminare a lucrărilorŭ, căcĭ a se proceda érăşĭ la constatarea numaĭ a bucăţelelorŭ de lucrărĭ ce se *credŭ abia* terminate arŭ fi a se urma aceiaşĭ sistemă ca de la începutŭ, acea sistemă care a aruncatŭ atâta confusiune în lucrărĭ, încâtŭ numaĭ prin cele maĭ obositóre stăruinţe ne-amŭ putea descurca.

Pentru a se putea proceda, d-le Ministru, la o lucrare sistematică şi a se putea obţine unŭ resultatŭ care sĕ lămurésca starea adevĕrată a lucrurilorŭ, suntŭ de opiniune:

I. A se numi o comisiune *permanentă* aĭ căreia membri sĕ aibă a se bucura de o diurnă de 10 leĭ pe ḑi şi a li se pune la dispoziţiune fondurile şi personalulŭ constatărilorŭ séle.

Acesteĭ comisiunĭ sĕ i se pună îndatorirea de a constata, dupĕ tóte regulele arteĭ, lucrările în generalŭ ale linielorŭ Roman-Vêrciorova, procedêndŭ pentru acésta pe secţiunĭ separate, şi presintândŭ unŭ procesŭ-verbalŭ specialŭ şi detaliatŭ pentru fie-care din ele; adică 1) pentru linia Roman-Galaţi cu ambranşamentulŭ Tecuci-Bârlad; 2) pentru linia Galaţi-Bucurescĭ cu liniele de racordare din porturile Galaţi şi Brăila şi racordarea între gările Têrgovişteа şi Filaret; 3) pentru linia Bucurescĭ Pitescĭ; 4) pentru secţiunea de la Pitescĭ la Craiova; şi 5) pentru partea de la Craiova la Vêrciorova, făcêndŭ esaminările cu tótă îngrijirea ce reclamă însemnatele sacrificiĭ făcute de ţéră, căcĭ altŭ-felŭ aceste lucrărĭ, aflându-se astă-ḑi pe o sacră fórte întinsă, precipitarea nu arŭ avea de resultatŭ de câtŭ érăşĭ o simplă formalitate ce s'arŭ crede împlinită.

II. In generalŭ esecutările de lucrărĭ nu potŭ fi constatate cu seriositate de câtŭ de agenţiĭ însărcinaţi cu privigherea lorŭ în timpulŭ esecutăreĭ, adică asemenea constatărĭ incumbă în specialŭ controluluĭ statuluĭ, érŭ comisiunile nu suntŭ chemate de câtŭ spre a aprecia constatările controluluĭ şi ale sancţiona, ca sĕ ḑicŭ aşa, căcĭ inspecţiunea uneĭ lucrărĭ săvêrşite nu póte lăsa sĕ se vaḑă viciurile de esecuţiune ascunse maĭ cu osebire sub tencueliĭ, sub pămêntŭ, sub văpsea s. c. l. precumŭ fundaţiunĭ, zidirĭ de sprijiniriĭ şi altele, cari suntŭ o parte din cele maĭ importante a acestorŭ felŭ de lucrărĭ.

Resultă dérŭ că comisiunea de esaminare şi recepţiune ce veţĭ numi, va fi în posiţiune de a corespunde séŭ nu aşteptărilerŭ d-v., dupĕ cum controlulŭ va putea séŭ nu aĭ da elementele necesariĭ constatărilorŭ séle.

A judeca însĕ dupĕ cele petrecute pênă acum, credŭ că controlulŭ, în starea în care se află, împovoratŭ cu indeletniciriĭ strĕine atribuţiunelorŭ séle, nu va putea corespunde necesităţilorŭ actuale, căcĭ, dupĕ cumŭ resultă din raportulŭ celeĭ din urmă comisiunĭ, elŭ nu a fostŭ în posiţiune atuncĭ de aĭ procura nicĭ mĕsurătoriĭ, nicĭ carnete de esecutarea lucrărilorŭ, nicĭ tablouriĭ de pante, nicĭ tablouriĭ de curbe, nicĭ state de materialŭ, astŭfelŭ că, distrasă de la îndatoririle séle, a fostŭ pusă în posiţiune de a le părăsi séŭ a le negligea. Maĭ mult încă, astăḑĭ chiar cândŭ prin acelŭ raportŭ alŭ comisiuneĭ se puse îndatorire controruluĭ de a pregăti verificările pe tĕrêmulŭ lucrărilorŭ esecutate, acea pregătire este abia la începutŭ, şi aceia ce mă îngrijesce maĭ multŭ este că elŭ a asceptatŭ a'şĭ procura elementele necesariĭ acelorŭ verificărĭ de la însă'şi compania pe care este chiămatŭ a o controla.

Credŭ dérŭ, d-le Miniistru, că arŭ fi de cea maĭ mare urgenţă, pe de o parte sĕ se recheme controlulŭ la adevĕratele séle atribuţiunĭ, éră pe de alta, sĕ se oblige a proceda cu cea maĭ mare stăruinţă la lucrările pregătitóre constatărilorŭ ce urméḑă a se face. Totŭ de o dată suntŭ de opiniune ca comisiunea sĕ se numéscă îndată şi sĕ i se céră a se întruni spre a decide, printr'unŭ procesŭ-verbalŭ, modulŭ în care va avea necesitate pentru fiă care secţiune, adică a lua maĭ întêiŭ cunoscinţă prin esaminare detailată a documentelorŭ scrise de tóte faptele petrecute, a determina punctele principale care vorŭ jalona lucrarea sea şi a deduce mersulŭ ce va trebui sĕ urmeze, căcĭ numaĭ astŭ-felŭ se va putea asigura o constatare seriósă şi sistematică.

III. O parte asemenea fórte importantă a constatărilorŭ, este acea a cheltuelelorŭ, căcĭ, după cum cunóscetĭ, o însemnată cantitate de lucrărĭ s'aŭ esecutatŭ în timpulŭ esploatări, şi controlulŭ statuluĭ nu a fostŭ în posiţiune de a urmări partea cheltuelelorŭ ce incumbă esplótăreĭ. Controlulŭ financiarŭ, dupĕ cum cunóscetĭ se găsesce astăḑĭ fórte înapoiatŭ în esaminarea compturilorŭ, şi este urgentŭ a i se impune sĕ se grăbéscă a aduna tóte elementele ce va trebui sĕ presinte comisiuneĭ în constatările séle, adică a dovedi, prin acte antentice, cari aŭ fostŭ anume cheltuelele ce aŭ căḑutŭ în sarcina esploatăriĭ.

Resultă, d-le Ministru, din cele espuse pênă aci, că lucrarea ce urméză a se întreprinde, prin complicările séle, are necesitate de timpŭ spre a putea da unŭ resultatŭ satisfăcĕtorŭ, şi timpulŭ favorabilŭ unorŭ asemenea constatărĭ este celŭ presentŭ de care urméză neapăratŭ a profita, căcĭ aceste lucrărĭ vorŭ reclama neapăratŭ celŭ puţinŭ unŭ intervalŭ de douĕ luni, astŭ-felŭ că nu avemŭ acumŭ înaintea nóstră de câtŭ timpulŭ strictŭ necesarŭ.

Spunundŭ acésta aprecieĕreĭ dv., amŭ onóre a vĕ ruga, d-le Ministru, sĕ bine voiţĭ a regula cele ce veţĭ crede de cuviinţă şi a primi asigurarea osebiteĭ mele consideraţiunĭ.

Directorŭ Generalŭ, **L. Colonelŭ Fălcoianu.**

No. 9134 Iuliŭ 24/5 1875

Corespondinţa Particulară a Telegrafuluĭ.

Giurgiu, 5 Augustŭ, 1875.

Domnule Redactorŭ!

La 4 ale curenteĭ s'a cercetatŭ înaintea Trib. de Vlaşca, procesulŭ de presupusă rebeliune, în care se inculpa D-lŭ Bancovŭ ca autorŭ principalŭ şi alţĭ douĭ sătenĭ!

Acestŭ procesŭ, fu protegiatŭ şi apăratŭ cu destulŭ patriotismŭ de D-niĭ advocaţĭ N. Cantacuzino, B. Epurescu, Stefănescu, C. Mateescu, D. Rădulescu, M. Răsucénu şi G. Carcally.

Cu tóte desvoltările de faptŭ ce s'aŭ făcutŭ de D-nulŭ Rădulescu, prin care se constata pânĕ la evidenţă că nu exista probe în contra inculpaţilorŭ, şi cu tótă energica şi elocuenta apărare a D-luĭ Cantacuzino şi Epurescu, Tribunalulŭ a declaratŭ că este luminatŭ şi a condamnatŭ pe inculpaţĭ la 20 ḑile închisóre. D-nulŭ Substitutŭ, care ocupa fotoliulŭ ministeruluĭ publicŭ, între acusările ce a făcutŭ, accentuă cu destulă seriositate că acusatulŭ este «frate» cu Bancovŭ din Craiova şi că trebue a fi condamnatŭ, de óre-ce póte este inspiratŭ de aceleaşĭ sentimente. Ce derîdere!!!

Aceste inspirărĭ juridice ne tememŭ sĕ nu se aibă în vedere, cu ocasiunea remodificăreĭ Codului Penalŭ. Căcĭ atuncĭ vaĭ de întréga familiă care va avea unŭ membru cu sentimente liberale şi naţionale.

XXX.

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 15 Septembre. Generalulŭ Quesada organiséḑă la Pampeluna şi la Alta batalióne carĭ vorŭ trebui sĕ ia parte la operaţiunile viitóreĭ campaniĭ în contra Carliştilorŭ. O trupă de 12,000 omenĭ va fi trimisă la Cuba înainte de finele luĭ Septembriŭ. Preparaţiunile pentru acestŭ scopŭ se făcŭ cu o iuţélă fórte mare.

Se asigură că guvernulŭ este decisŭ a realisa în Antile importante reforme adminstrative, în sensulŭ celŭ maĭ liberalŭ.

Fracţiunile partiduluĭ constituţionalŭ Santa-Cruz susţinŭ ministerulŭ Jovellar.

Bourg-Madame, 15 Septembriŭ. O bandă carlistă a fostŭ bătută la 13 la Montesqui. Şése-spre-ḑece fugarĭ s'aŭ presentatŭ autorităţilorŭ din Osseja. Resultă din limbagiulŭ lorŭ că partiduluĭ carlistŭ este în acéstă regiune complectŭ desorganisatŭ şi descuragiatŭ.

Cettinje, 14 Septembriŭ. Maĭ multe lupte aŭ avutŭ locŭ astă-ḑi pe diferite punte. Peste totŭ Turciĭ aŭ fostŭ siliţĭ a se retrage.

Insurgenţiĭ aŭ avutŭ mare succesŭ maĭ cu sémă la Bobar.

Kragujewatz, 15 Septembriŭ. Discuţiunĭ violente aŭ avutŭ locŭ în comisiunea de adresă. Majoritatea voesce a lăsa înţelepciuneĭ guvernuluĭ cestiunea de a se sci décă resbelulŭ trebue sĕ se declare. Minoritatea cere o declaraţiă de resbelŭ.

E posibilŭ că pentru a se da satisfacere voinţeĭ acesteĭ minorităţĭ, comisiunea sĕ decidă a se supune Skupcineĭ douĕ proecte de adresă.

Irun, 16 Septembriŭ. Armata continuă a 'nainta. Carliştiĭ părăsescŭ posiţiunile lorŭ de lângă Oyarzun şi păḑescŭ maĭ San-Marcos şi Choritaqueta(?)

Trupele aŭ luatŭ multŭ materialŭ la Oyarzun şi aŭ prinsŭ unŭ mare numĕrŭ de animale.

Ajutóre sosescŭ la Hermani spre a încerca o mişcare către Santiajomendi.

Don Carlos este la Vera.

Madrid, 16 Septembriŭ. *Corespondinţa Ispanieĭ* crede că cortesi nu se vorŭ întruni în acestŭ anŭ.

Londra, 16 Septembriŭ. Dupĕ conţinutulŭ uneĭ depeşĭ din Berlin, publicată de *Pall Mall Gazette*, Rusia insistă cu energiă la Constantinopole spre a determina pe guvernŭ sĕ facă reforme imediate în Herzegovina.

Rusia crede că Pórta, primindŭ mişlocirea puterilorŭ străine, s'a angagiatŭ moralmente a ameliora posiţiunea actuală a provincielorŭ resculate.

Jurnalulŭ de Sant-Petresburg declară că e de credutŭ că puterile Nordului nu vorŭ putea împedica guvernele sêrbŭ şi muntenegrenŭ a fi târête în curentulŭ revoluţionarŭ cosmopolitŭ.

Gratz, 18 Septembriŭ. Aḑĭ diminéţă la 10 ore, s'a deschisŭ congresulŭ naturaliştilorŭ sub preşedinţa profesoruluĭ Rallet. Maĭ multŭ de 1000 persóne asistaŭ la acéstă solemnitate, între alţĭ guvernorulŭ provincieĭ, Landeshauptmann, contesa de Méran, baróna de Kubech şi unŭ mare numĕrŭ de dame.

Madrid, 18 Septembre. Carlişti aŭ fostŭ în ultimele ḑile bătuţĭ din noŭ. Garnisónele Alfonsiste de la Sant-Sebastianŭ şi Hernani le aŭ luatŭ maĭ cu sémă posiţiunĭ importante lângă Lasasta şi Urnieta.

Circulă sgomotulŭ că unŭ batalionŭ carlistŭ, la Tulusa, a refusatŭ de a se bate. Pare că descuragiarea a coprinsŭ cu totulŭ bandele carliste.

Belgrad, 17 Septembre. Popa Zarka a reaparutŭ din noŭ în capulŭ a 2000 ómenĭ şi 4 tunurĭ între Trepaja şi Novavarasch, şi înstaléză peste totŭ organele guvernuluĭ revoluţionarŭ. Pare că esită încă a lua ofensiva.

Turciĭ aŭ fostŭ bătuţĭ la Novavarasch şi aŭ perdutŭ 50 ómenĭ érŭ insurgenţi 28.

La 16 a avutŭ locŭ o luptă viĕ între insurgenţĭ şi Turcĭ la Crachova (Bosnia de Nord) lângă Sava.

Insurgenţi aŭ făcutŭ prisonieriĭ 6 Turcĭ, la Crachova. Turci aŭ persecutatŭ pe creştinĭ şi a asasinatu şése. —

Ephoria Spitalelorŭ Civile

La 30 Septembre se va ţine licitaţiune la Ephoriă, Bucur. strada Colţea No. 38, pentru darea în exploatare a 10 miĭ arborĭ, esenţa stejarŭ bunŭ de lucru şi sănătoşĭ, în dimensiune minimă de şése palme în periforiă.

Aceştĭ arborĭ se vor da din pădurea Ciomăgescĭ, distr. Oltu, comuna Samburescĭ. Condiţiunile de exploatare suntŭ înserate în *Monitorulŭ oficialŭ*, No. 193, 1875.

Institutulŭ de fete Emilia Luzzattu

Strada Negustoriĭ No. 4.

Direcţiunea acestuĭ institutŭ, are onóre a anunţa pe onorabiliĭ părinţĭ de familiă, carĭ arŭ dori sĕ încredinţeḑe educaţiunea şi instrucţiunea copilelorŭ D-lorŭ în acestŭ institutŭ că, se maĭ află câte-va locurĭ vacante.

Acestŭ institutŭ, fiindŭ aşeḑatŭ în centrulŭ oraşusuĭ, într'una din suburbiele cele maĭ sănĕtóse şi casele încongiurate de o vastă şi frumósă grădină, prin posiţiunea sea întrunesce tóte condiţiunile hygienice.

Cursurile atâtŭ primare câtŭ şi gymnasiale aŭ începutŭ deja de la 1 Septembre curentŭ şi se urmeḑŭ întocmaĭ dupe programele statuluĭ.

Directrice *Em. Luzzattu*

INSTITUTULU VACCINAL

Direcţiunea: strada Pitar-Moşiu No. 5.

Vacinaţiunĭ şi Revaccinaţiunĭ cu **Vaccin animalŭ** la orele 3 p. m. precisŭ.

Director **Dr. Vlădescu.**

De închiriatŭ, în Hôtelul Pesta, vis-à-vis de prefectura Poliţieĭ, maĭ multe apartamente, în cele maĭ bune condiţiĭ de locuitŭ, cu dependinţe pentru serviciŭ, alte apartamente speciale pentru becherĭ, se aflu chiarŭ de acumŭ de închiriatŭ şi cu preţurile cele maĭ moderate.

A se adresa la Dr. N. Măldărescu, strada Silfidelorŭ No. 10, lângă grădina Stefanŭ celŭ mare, intrarea Cişmegiuluĭ despre Gorganĭ.

www.dacoromanica.ro

DESCHIDEREA NOULUI MAGASIN

AU BON MARCHÉ

N. IONNESCU & C-nie

CALEA MOGOŞOAE, VIS-A-VIS DE HOTEL OTETELEŞIANU, CASA LAHOVARI.

Sub-semnaţiĭ anunţăm respectuos pe Onor. Public şi Onor. Clientelă că am priimitŭ unŭ mare şi bogat asortiment de mărfurĭ: **Coloniale, Delicatese, Bĕuturĭ**, precum: *Champagnie*, *Vinurĭ* de *Bordeaux* şi *Ungaria*, în butiliĭ şi cu ocaua, *Vinurĭ* de *Rhin* şi *Drăgăşianĭ*. **Consserve** alimentare **Pescării** differite, **Cărnurĭ** *streine* şi *indigene*, **Brănzeturĭ** diferite, **Ciaiurĭ, Romurĭ** şi **Pesmeţi** differiţĭ.

Asortiment complect de **Liqueruri** din Francia şi Amsterdam, de **Chocolaturĭ** cu şi fără vanilie de la C-ie Colonial, Francaise, Suchard, Marquis şi Perron.— **Compoturĭ** de diferite fructe.— Asortiment complect de **Muştarurĭ, Sosurĭ** englezeştĭ, *Variantes*, *Capere*, *Chornichon*, *Piper cayen*, *Mix Picles* etc. — **Bombone** de *Paris*, **Medicamente Francese** şi **Ceruială** garantată pentru scândurĭ, etc. etc.

NB. **Pesmeţi** de *Braşov* şi **Urtŭ prospătŭ** de *Itzcanĭ* priimimŭ la fie care 3 ţile.

Calitatea mărfurilorŭ se garantézŭ şi comandele se efectuézŭ prompt şi solidŭ.

Cu stimă

N. IONNESCU & C-nie.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi **haniţe de mĕsură**, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

De vêndare, cârnaţĭ bunĭ şi must cu preţurile fórte moderate, strada Boulevard No. 24.

GRÂU DE SAMANŢA

800 chile. Chila 120 leĭ, la Belgiugatu de sus-Moştiştea, 25 chilometre de la Bucurescĭ din care 20 şosea. A se adresa la cancelaria proprietăţiĭ şi în Bucurescĭ la depositulŭ de vinurĭ strada Nouă, No. 5, şi la sub-semnatulŭ strada Scaunele. No. 38.

Dumitru Brătianu.

De arendatŭ Proprietatea D-luĭ Em. Crădişteanu districtulŭ Vlaşca, Plasa Călnişti numită Strâmba, Crângurile ce are 400 pogóne arabile, 600 pog. fânéţă, 2 morĭ pe apa Neazgnovuluĭ, suhat, podŭ cu tacsă, magaziĭ, pătulŭ, case arenseştĭ în cea maĭ bună stare.

Doritorii se vorŭ adresa la casa Proprietaruluĭ din Bucureştĭ din strada Amzeĭ, No. 1 în tóte ţilele până la orele 12 diminéţa.

S'a reimprimatŭ

GRAMATICA LATINĂ

dupe

BURNOUF.

cu unŭ adaosŭ de eserciţie şi cu o serie de versiunĭ şi themate adaptate la inteligenţa scolarilorŭ de Cl. I şi II Lyceală de

B. Stilescu.

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacques Rousseau No. 1*, Paris.

JOS. STAHL

PROFESSEUR

BUCHAREST, PLACE EPISCOPIE

LEÇONS

D'ALLEMAND ET D'ANGLAIS

explication en français, anglais et roumain.

Traductions de toutes ces langues.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediază promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acomptŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întêrdierĭ.

I. Athanasiu & I. Klee.

CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşi Magasinŭ Mare Depou de

CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU

Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru Zugravĭ.

PENSIONATUL DE BAEŢI

„LASCU“

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-nii părinţi că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domnilorŭ părinţi. Invĕţăturile se urmézŭ întocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Elevii de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmézŭ întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţi în acestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, aumiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézŭ părinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte ţilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şĭ Ist: Universale la scóla superióră Comerciale.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 28 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută		103 ¾
» Domeniale	8	102 —
» Oppenheim	8	103 —
Scrisurĭ fonciare	7	90 ½
Renta	5	69 ½
Ac. dr. de fer ro. (St.)		27 ¾
Ac de pri. d.de fer ro.	8	87 ½
Ac Soc. d'asig. Dacia.	8	750 —
Ac » » Roma.	8	125 —
Ac Societate financia.	8	280 —
Ac Băncei de Brăila.	8	— —
Meosurĭ Municipale	—	22 —
Landate	—	— —

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ	—	— —
Marsilia »	99	30 —
Belgia »	—	— —
Londra »	25	15 —
Berlin »	1	22 ½
Lipsca »	1	22 ¼
Viena »	2	22 ½

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate	
Grâu ciacăr. calit. I. kila	
» » » II. »	
Grâu căruiă » I. »	
» » » II. »	
Porumbulŭ	
Orzulŭ	
Ovăzulŭ	
Secara	
Repiţa calit. I. kila	
» » II. »	
» » III. 3c	

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenita		Măgurele		Bechet		Căiaroşi		Islaz	
1 Sept.		7 Sept.		8 Sept.		2 Sept.		6 Sept.		6 Sept.		8 Sept.		25 August		28 August.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
încăr.	deşert	încăr.	deşerte	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
2				20	7	1	7			1					5		9				
3	3			11	17	4	1	1				1		1	18	1					
3		3				3		5				1			1	1					
6		1		1		3		5		1		1		2	1	1					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

60 —	60	70 —	74	81 -	103	62 —	72	58 —	75	— —	—	72 —	—			70 —	80				
— —	—	— —	—	62 -	92	76 —	82	— —	—	65 —	70	— —	—			— —	—				
— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	55 —	50	55 —	60	65 —	—			— —	—				
— —	—	80 —	85	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—			— —	—				
— —	—	77 —	80	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—			— —	—				
— —	—	50 —	52	66 —	74	62 —	70	— —	—	48 —	52	— —	—			50 —	52				
31 —	—	34 —	36	40 —	55	— —	—	— —	—	— —	—	36 —	—			— —	—				
30 —	—	30 —	32	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—			— —	—				
— —	—	52 —	54	— —	—	— —	—	— —	—	44 —	48	— —	—			— —	—				
— —	—	30 —	32	125 —	127	104 —	109	— —	—	— —	—	— —	—			— —	—				
— —	—	160 —	190	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—			— —	—				
— —	—	130 —	150	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—			— —	—				

CURSUL VIENEI

Viena, 20 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	70 15
Naţionale	73 90
Lose	112 —
Acţiunĭ băncеĭ	929 —
Creditulŭ	215 50
London	111 85
Oblig. rur. ung.	81 25
» Temeşvar	81 25
» Transilv.	79 25
» Croate	84 —
Arg. în măr	101 85
Ducăţi	5 29 ½
Napoleonĭ	8 92

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Autr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

JOUĬ, 11 SEPTEMBRE 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1034

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale ĭe-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina IV		15 bani.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Constantinopole, 19 Septembre. — Consuliĭ Austrieĭ, Germanieĭ şi Italieĭ se află la Trebinje, de unde trebuie sĕ plece la Stolatz. Incercările lorŭ, d'a pune în contactŭ pe insurgenţiĭ cu comisarulŭ turcŭ, aŭ întêmpinatŭ pân'acum dificultăţi. Din contra, insurgenţiĭ de la Nevesinje s'arĕtă maĭ simţitorĭ la esortaţiunile consulilorŭ Rusieĭ, Eugliterieĭ şi Francieĭ. Aceştia nu vorŭ putea a'şĭ face raportulŭ definitivŭ de câtŭ dupe ce vorŭ comunica şi cu insurgenţiĭ din munţiĭ Jacko, unde s'aŭ dusŭ ieriĭ; în curêndŭ se vorŭ duce şi la Stolatz.

O telegramă a valiuluĭ Bosnieĭ anunciă că Turciĭ aŭ bătutŭ pe insurgenţiĭ în ţiua de 8 ale curinteĭ lângă Visegrad.

O rescólă a isbucnitŭ aprópe de Tiskovac în vecinătate de Grachovo. Insurgenţiĭ aŭ arsŭ forturile Turcilorŭ şi garnisónele din ele aŭ fugitŭ.

Belgrad, 20 Septembre.— Ţiarele spunŭ că Pórta arŭ fi adresatŭ Serbieĭ o notă, întrebându-o déca voesce menţinerea neutralităţiĭ, şi că Serbia n'arŭ fi rĕspunsŭ încă.

Desbaterea adresiĭ în Skupcină ieriĭ s'a închisŭ.

Constantinopole, 20 Septembre. — Riza-paşa a fostŭ numitŭ ministru de marină, Said-paşa guvernore alŭ Smyrneĭ şi Kadry-beĭ ministru de lucrărĭ publice.

Sassetot, 20 Septembre. — Impĕrătésa Austrieĭ merge maĭ bine.

Paris, 20 Septembre.— Mareşialulŭ Mac-Mahon a sositŭ la Moulins. 1).

D. Buffet a ţinutŭ unŭ discursŭ la Dampièrre, prin care accentuéză înţelegerea în sânulŭ cabinetuluĭ.

Kracujewatz, 20 Septembre. — Scupcina a adoptatŭ cu 71 voturĭ contra 44 proectalŭ de adresă propusŭ de majoritatea comitetuluĭ, care e o parafrasă a discursuluĭ tronuluĭ. Adresa va fi presintată mâine principeluĭ de către o deputaţiune.

Buda-Pesta, 20 Septembre. — Ministrulŭ de finance a presintatŭ Dieteĭ bugetulŭ pe pe 1876 şi a desvoltatŭ espunerea financiară. Bugetulŭ demonstră pentru 1876 economiĭ de 10 milióne, şi unŭ deficitŭ de 11 milióne, afară de 2 ½ milióne ce vor maĭ trebui pentru tunurĭ şi 2 milióne pentru ameliorarea administratiuniĭ. Impositulŭ pe stabilimente şi impositele pe venituriĭ vorŭ reduce acestŭ deficitŭ întregŭ pentru 1876 la 10 milióne, carĭ se vorŭ putea acoperi cu restulŭ împrumuturilorŭ. Spre a stabili unŭ fondŭ de esercitiŭ alŭ diferitelorŭ case şi a converti tóte împrumuturile ungare în rentă, ministrulŭ crede necesariŭ a se face unŭ împrumutŭ de 300 milióne pentru plasarea căruia s'arŭ putea aştepta unŭ timpŭ favorabilŭ. Espunerea a fostŭ primită cu viuĭ aplaude. Apoĭ dieta s'a prelungitŭ până la 4 Noembre.

BUCURESCI, 10 SEPTEMBRE

Esistă unŭ personagiŭ curiosŭ, pe care româniĭ l'aŭ vĕdutŭ de multe orĭ pe stradele Bucurescilorŭ, cu o pălăriă naltă cu bordurile late în capŭ, cu unŭ bastonŭ grosŭ în mână, cu o haină largă pe dé-supra şi cu nisce cisme cu tălpile late. Aceĭ carĭ îlŭ cunoscŭ, îşĭ vorŭ aduce aminte că este vorba de cavalerulŭ d'Equiville.

Acestŭ cavalerŭ era democraticŭ în Francia, monarchistŭ în Spania pe lângă regina Isabela, republicanŭ în comitetulŭ revoluţionarŭ din Turin alŭ căruĭ şefŭ era Mazzini, protestantŭ în Elveţia şi catolicŭ fanaticŭ în Roma, pe lângă papa.

Cavalerulŭ d'Equiville a dispărutŭ de la unŭ timpŭ dupe scena politică, dérŭ în loculuĭ sĕŭ a răsăritŭ unŭ altŭ cavalerŭ, de o altă speciă, însĕ de acelaşŭ caracterŭ constantŭ. Fericitulŭ pământŭ, care a produsŭ acéstă plantă rară şi curiósă, nu este nicĭ alŭ Francieĭ, nicĭ alŭ Spanieĭ, nicĭ alŭ Italieĭ, nicĭ alŭ Elveţieĭ, nicĭ alŭ Germanieĭ, nicĭ alŭ Tombuctuuluĭ, ci, o spunemŭ fără esitare, este pământulŭ Românieĭ, Districtulŭ Argeşŭ, oraşulŭ Pitescĭ.

Domnulŭ Georgio Brătianu, — căcĭ negreşitŭ aţĭ înţelesŭ că e vorba de Domnia sea — nu voesce sĕ se lase o iotă maĭ josŭ de cavalerulŭ d'Equiville. Domnia sea în ţĕră, ca deputatŭ maĭ cu sémă, a susţinutŭ tóte legile cele maĭ despotice şi cele maĭ feudale, de la legea pentru restrângerea libertăţilorŭ publice până la legea comunală care ne dă înderĕtŭ cu douĭ secolĭ. A votatŭ una dupe alta birurĭ, concesiunĭ, bacşişiurĭ şi darurĭ nemţilorŭ, mergêndŭ până a susţine şi vota chiarŭ convenţiunea cu Austro-Ungaria şi împrumutulŭ de 63 milióne. Orĭ de câte orĭ a fostŭ vorba de regatŭ şi independinţă, pe carĭ D-lŭ Boerescu le propaga înaintea începeriĭ rescóleĭ din Herzegovina şi acumŭ le-a făcutŭ tăcute, noulŭ cavalerŭ se areta resbelnicŭ că eroulŭ spaniolŭ Rodrigue Díaz de Bivar, supra-numitŭ *Cid*, şi dictatorŭ alŭ Europeĭ ca Bonaparte. Acestŭ eroŭ însĕ, acestŭ cavalerŭ ortodocsŭ atâtŭ de resbelnicŭ, acestŭ partisanŭ alŭ despotismuluĭ şi alŭ feudalismuluĭ în România, îndată ce ese din ţĕră, îlŭ vedĭ cândŭ catolicŭ ca păpa, când liberŭ gânditorŭ ca Max, până sfârşesce în Congresulŭ păcieĭ din Geneva, unde combate resbelele de orĭ ce natură, tratându cu violinţă şi chiarŭ cu furóre pe aceĭ carĭ le-arŭ provoca, şi declarându-se contra populaţiunilorŭ slave din imperiulŭ otomanŭ carĭ aŭ luatŭ armele pentru libertatea şi independinţa lorŭ.

Étă probă, despre acésta, o scrisóre pe care *Românulŭ* o reproduce dupe ţiarulŭ *le Rappel* de la 18 Septembre :

D. Alfred Talandier, membru în consiliulŭ comunalŭ alŭ Parisuluĭ, ne adresédă scrisórea următóre:

«*Scumpulŭ meŭ d. Vacquerie.*

«Citescŭ în *le Reppel* d'aĭ diminéţă o corespondinţă din Geneva, în care se ţice că d. Brătianu, *vechiŭ ministru românŭ*, era presinte la şedinţa de la 13 Septembre a congresuluĭ păcĭĭ şi că a ţinutŭ unŭ discursŭ, dupe mine, fórte straniŭ, în care poporaţiunile carĭ luptă astăţĭ pentru libertate în Turcia suntŭ fórte rĕŭ tratate. Opiniunele esprimate de oratorŭ suntŭ de ajunsŭ pentru a face sĕ se înţelégă că numaĭ prin eróre s'a pututŭ confunda Brătianu care se află acum la Geneva, cu d. Iónu Brătianu, vechiŭ ministru românŭ. Acestŭ din urmă, în adevĕrŭ, n'a părăsit de locŭ România. Straniulŭ oratorŭ de la congresulŭ păcĭĭ trebuie sĕ fiă d. George Brătianu, membru din maioritatea camereĭ din România, de curêndŭ alésă cu bâte şi cu baionete. Acestŭ Brătianu aparţine ordineĭ morale române, érŭ nu partiteĭ democratice, între aĭ căreia represintanţĭ în orientŭ d. Iónu Brătianu e unulŭ din ceĭ maĭ ilustrĭĭ.

«Informaţiunile mele le amŭ din bună sorginte.

«Devotatulŭ d-tále.

„*A. Talandier.*"

Ne pare fórte bine că D. Talandier a scosŭ publicŭ parisianŭ şi chiarŭ europeanŭ din acéstă eróre în care voia sĕ o arunce corespondintele ţiaruluĭ le *Reppel*. Presa democratică română nu póte de câtŭ seĭ mulţumescă. Ce ţice însĕ D. Boerescu de acéstă atitudine a unuiŭ *alter Ego* alŭ Domnieĭ séle, care l'a urmatŭ în tóte ca umbra? Cum se face că unulŭ în Bucurescĭ laudă şi încuragiază, în *Presa*, insurecţiunea din Herzegovina, mergându până a combate pe *Standard* că a slăbitŭ simpatia pentru insurginţi; érŭ celŭ-l'altă fulgeră aceiaşĭ insurecţiune dupe tribuna Congresuluĭ păceĭ din Geneva?

Este acésta unitate de ideĭ şi de acţiune, cu carĭ se lăuda *Presa* acum câtŭ-va timpŭ că esistă între ómeniĭ ordineĭ?

Sĕ ne spune *Presa* lămuritŭ şi fără esitare.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Asupra întrevedereĭ de la Vevey, citimŭ următórele în *Curierulŭ Francieĭ* :

In momentulŭ întrevedereĭ imperatorilorŭ Germanieĭ şi Rusieĭ la Ems, corespondentulŭ nostru presimţise întêlnirea D-luĭ Thiers cu principele Gorciacoff în Elveţia.

Aceste previderĭ s'aŭ realisatŭ şi informaţiunile nóstre de atuncĭ eraŭ esacte, pentru că faptulŭ le a confirmatŭ lunea din urmă.

In acea ţi, în sfârşitŭ, D-nulŭ Thiers s'a dusŭ de la Ouchy la Vevey unde marele cancelarŭ alŭ Rusieĭ, înconjoratŭ de familia sea, l'a primitŭ cu tóte mărturiele unuĭ vechiŭ şi sincerŭ amicŭ.

Intreţinerea celorŭ douĭ eminenţĭ ómenĭ de statŭ a fostŭ lungă, şi multe cestiunĭ aŭ fostŭ studiate şi aprofundate.

Menţinerea păcĭĭ a preocupatŭ maĭ multŭ pe D-nulŭ Thiers care, de multŭ a înţelesŭ că Francia are necesitate de repaosŭ în situaţiunea actuală. Temerilorŭ D-luĭ Thiers, principele Gortschakoff a opusŭ ferma voinţă a imperatoruluĭ Alexandru, care ţine a nu lăsa sĕ reîncépă érăşĭ resbelulŭ în Europa încă sângerândă.

La rêndulŭ sĕŭ, principele Gortschakoff a manifestatŭ temerile séle în privinţa tendinţelorŭ ce parŭ a acusa guvernulŭ francesŭ, care, dupĕ elŭ, e prea dispusŭ a favorisa întreprînderile clericale. Legea asupra învĕţămêntuluĭ superiorŭ a speriatŭ în câtŭ-va pe amiciĭ Francieĭ în streinĕtate.

D-nulŭ Thiers a reasicuratŭ pe cancelar, arĕtându situaţiunea Francieĭ luĭ Voltaire momentanŭ turburată pe suprafaciă de manoperile clericale, dérŭ ne convertită în masă către doctrina luĭ Syllabus.

«E vorba, a ţisŭ elŭ, a se vedea în practică libertatea învĕţămêntuluĭ. Atuncĭ vomŭ putea judeca de resultatele séle carĭ póte vorŭ fi cu totulŭ altele de câtŭ cele aşteptate."

Cestiunea Orientuluĭ era delicată. Politica Rusieĭ n'a datŭ pe faciă secretulŭ sĕŭ în ceia ce privesce modulŭ sĕŭ de a vedea insurecţiunea din Herzegovina.

Pe acestŭ tĕrêmŭ arţĕtorŭ, ceĭ douĭ diplomaţĭ aŭ fostŭ şi unulŭ şi altulŭ fórte reservaţĭ, ţinêndu-se numaĭ la generalităţĭ. Cu tóte acestea, silitŭ într'unŭ momentŭ de D-nulŭ Thiers, prinţulŭ cancelarŭ a anunciatŭ că Rusia ca şi Francia şi cele-l'alte puterĭ nu s'arŭ opune la formarea unuĭ principatŭ bosniacŭ care arŭ grupa Bosnia, Herzegovina şi Muntenegrulŭ.

Acésta va fi probabilŭ soluţiunea adevĕrată pentru momentŭ, a cestiuneĭ Orientuluĭ.

O corespondinţă adresată din Madrid *Republiceĭ francese*, de la 18 Septembriu, dă câte-va detaliĭ a-

[1] In apropierc de Moulins se facŭ manevre militare.

www.dacoromanica.ro

supra demisionării vechiului ministerŭ spaniolŭ, din care estragemŭ următórele liniĭ:

Cestianea electorală mult timpŭ amânată, fiindŭ pusă alaltă-erĭ pe tapetŭ, divergințele de opiniuni între cele doue grupe ministeriale fură astŭ-felŭ încâtŭ ruptura n'a pututŭ fi evitată. In resumatŭ D-niĭ Canovas, Jovellar, Romero-Robleda, Ayala, Gallaverro și Durran se pronunțaŭ pentru sufragiulŭ universalŭ, pe cândŭ ceĭ-l'alțĭ miniștri moderați Rovia, Cardenas și Castro, trinitate ultra-clericală, nu voiaŭ sĕ auḑă vorbindu-se de acésta.

Ducele de Sexto, D-lŭ Morphy vechiulŭ preceptorŭ alŭ regeluĭ, și funcționarĭ înalțĭ a cărorŭ sórtă era legată cu aceia a ministeruluĭ respectivŭ, își daŭ ostenélă de a determina o înțelegere.

Erĭ déră, la o oră după amiaḑă, în momentulŭ de a intra în ședință în sala în care trebuia a se reuni pentru ultima óra, miniștriĭ esprimaŭ familiariloru lorŭ adunațĭ în anti-camere resoluțiunea determinată de a fini o dată.

Unulŭ din miniștri moderațĭ respundea celorŭ ce'lŭ îndemna de a transige asupra sufragiuluĭ universalŭ: «Nu, și de o mie dĕ orĭ nu! Tatălŭ meŭ chiarŭ de arŭ ridica piatra sea mormêntală spre a'mĭ cere sĕ primescŭ sufragiulŭ univeralŭ, a'șĭ fi silitŭ de a'ĭ respunde: Tată, îmĭ pare rĕŭ, déră nu 'mĭ e posibilŭ a'țĭ face acéstă plăcere!»

La patru ore, după o discuțiune susținută asupra formeĭ, cabinetulŭ în complectŭ desacordŭ presenta în masă demisiunea sea și regele însărcină pe generalulŭ Jovelar, recomandatŭ de Canovas, a forma noulŭ cabinetŭ care represintă triumfulŭ alfonsiștilorŭ liberalĭ, și alŭ cărui inspirator în realitate nu este altulŭ de câtŭ D-lŭ Canovas.

Acéstă transformare a guvernuluĭ a lăsatŭ pe publicŭ într'o indiferință carecteristică. Pare că tóte acestea nu'lŭ intereséḑă, sciind bine că nu are de așteptatŭ nimicŭ bunŭ nicĭ de la alfonsiștiĭ liberalĭ, nicĭ de la ceĭ moderațĭ.

Acestŭ succesŭ alŭ canoviștilorŭ asupra celorŭ moderațĭ séŭ isabeliștĭ, contrariaḑă în câtŭ-va pe sĕrmanulŭ generalŭ Moriones care compromisese renumele sĕŭ revoluționarŭ la Trouville, în anticamerile regineĭ Isabela. Acestŭ luptătorŭ mobilŭ ca și unda, care a fostŭ unulŭ din ceĭ maĭ ardinții lănceriĭ aĭ revoluțiuneĭ anti-isabelistă, s'a prea grăbitŭ a merge sĕ implore ertarea vechilorŭ séle păcate. Se asigură că elŭ arŭ avea intențiunea sĕ ia direcțiunea uneĭ campaniĭ în favórea întórceriĭ exregineĭ în palatulŭ de la Madrid. Elŭ arŭ fi amânatŭ acestŭ proiectŭ, déca arŭ fi pututŭ prevedea căderea moderaților la Madridŭ. Este evidentŭ că nu la ofițeriĭ generalĭ spanioliĭ, vomŭ putea afla înalte esemple de constanță politică.

Amiciĭ de aĭ guvernuluĭ, ḑice *Republica francesă*, asicură că decretul de mobilisarea armateĭ sĕrbescĭ este gata și că pentru a'lŭ da la lumină, ministrulŭ de resbelŭ nu aștéptă de câtŭ resultatulŭ încercăreĭ de împăciuire a consulilorŭ. D-lŭ Ristitch, avêndŭ declaratŭ că guvernulŭ va face ceia ce Scupcina arŭ decide, *Vidovdan* someḑă pe guvernŭ sĕ spuiă francamente carĭ suntŭ resursele militare și financiare ale Serbieĭ și care este situațiuneŭ eĭ în facia Europeĭ.

Ḑiarulŭ *Obzor*, de la 13 Septembriŭ, ne comunică următórele sciriĭ:

Costaĭnitza, 12 Septembriŭ.—Erĭ s'a adusŭ treĭ trăsuriĭ pline cu morțĭ și cinciĭ cu rănițĭ turcĭ. Unŭ maiorŭ turcŭ este rănitŭ. Turciĭ suntŭ în lipsă.

Raĭevoselo, 11 Septembriŭ. In apropiere de Bertchka s'aŭ arĕtatŭ bande de insurgențĭ.

Stara Gradiska, 13 Septembriŭ. Erĭ tótă ḑiua a avutŭ locŭ o luptă la Prozara. Diminéța, bandele turce aŭ alergatŭ sĕ ia parte la lupta alŭ căreia resultatŭ nu e cunoscutŭ încă. Se sciă numaĭ că spre séră turciĭ reveneaŭ împrăștiațĭ.

Ragusa, 13 Septembriŭ. Alaltă erĭ, treĭ corpuriĭ de armată turcești, subt comanda pașeĭ Nedjib, aŭ fostŭ bătuțĭ de insurgențĭ la Bilettchje. Insurgențiĭ aŭ luatŭ o mare cantitate de munițiuni.

CURTI SI TRIBUNALE.

Sâmbătă, 6 Septembre, s'a înfățișatŭ la Curtea cu juraț procesulŭ de calomniă prin presă asupra agințilorŭ polițienescĭ, despre care amŭ vorbitŭ în numĕrulŭ de Vinerea trecută.

Spre a se vedea maĭ bine resultatulŭ acestuĭ procesŭ, publicămŭ maĭ la vale o esactă dare de sémă asupra ședințiĭ Curțiĭ cu juraț din Sâmbăta trecută și atragemŭ asupra'ĭ atențiunea publicului, maĭ cu sémă a d-lorŭ judecătoriĭ însărcinațĭ cu asemeneĭ instrucțiuni, spre a le servi de lecțiune, celŭ puținŭ în viitorŭ, s'a nu maĭ comite asemenea *erori grave*, urmĕrindŭ p'unŭ cetățénŭ, cândŭ are în favórea sea chiarŭ *douĭ anĭ* de prescripțiune, după cum d. Cairŭ comise chiarŭ ḑilele trecute în privința d-luĭ N. Basarabescu, cerêndu'ĭ o cauțiune de 10,000 leĭ, cândŭ legea nu cere de câtŭ 5,000.

Totŭ-d'o-dată esprimămŭ mulțămirile nóstre d-lorŭ apărătoriĭ, carĭ s'aŭ grăbitŭ a rĕspunde la apelulŭ nostru s'a da sprijinulŭ sciinței d-lorŭ spre a face sĕ triumfe dreptatea și adevĕrulŭ, înferându ignoranța séŭ réua-voința.

Curtea cu juraț din Bucurescĭ.

Ședința de Sâmbătă, 6 Septembre, 1875.

După o lungă așteptare spre a se completa numĕrulŭ juraților cerutŭ de lege, s'a deschisŭ ședința sub președința d-luĭ Polizu, membru de curte, asistatŭ de douĭ d-niĭ judecătoriĭ de prima instanță. Fotoliulŭ ministeruluĭ publicŭ era ocupatŭ de d. Budișteanu, procurorŭ de secțiune la tribunalulŭ Ilfovŭ.

După facerea apeluluĭ nominalŭ, constatându-se că maĭ lipsescŭ nouĕ d-niĭ juraț spre a se putea constitui prima comisiune, d. președinte comunică celor-l'alțĭ d-niĭ juraț că numĕrulŭ nu se póte complecta și că Marțĭ sunt rugațĭ sĕ vie toțĭ, căcĭ suntŭ de judecatŭ maĭ multe procese, între carĭ putemŭ cita procesulŭ de presă intentatŭ d-luĭ Hariton Racotă pentru nesce denunciăriĭ în contra d-luĭ Muratŭ, prefectulŭ de Vlașca.

Incă maĭ nainte de deschiderea ședințeĭ, pe banca acusațiuniĭ se afla d. Nicolae Alesandrescu, spre a fi judecatŭ în procesulŭ de calomniă prin presă asupra agenților polițienescĭ, despre care amŭ vorbitŭ în numĕrulŭ de Vineri.

Prevenitulŭ era asistatŭ de d-niĭ apărătoriĭ Remus Oprénŭ, Ciru Econ[illegible]u și I. Dendrino, maĭ venindŭ în urmă d-niĭ George Petrescu și I. Brătescu.

D. apărătorŭ Remus Oprénu, luându cuvêntulŭ, rógă pe onor. d. președinte a lua în considerare o escepțiune ce voesce se redice relativŭ la procesulŭ clientuluĭ sĕŭ, și esprimă părerea că curtea e competintă pentru acésta, chiarŭ nefiindŭ d-niĭ juraț presințĭ.

Curtea, ascultându și opiniunea d luĭ procurorŭ, se declară competintă a judeca cererea d-luĭ Remus Oprénŭ și'ĭ acordă cuvêntulŭ ca s'o desvólte.

D. Remus Oprénu, desvoltându-și cererea, arétă că acțiunea intentată d-luĭ N. Alesandrescu s'a 'nceputŭ în 14 Iuniŭ, 1873, în urma uneĭ denunciăriĭ făcute prin presă; că instrucțiunea s'a urmatŭ până la 1873, Septembre 12, cândŭ s'a terminatŭ, după cum declară judele însărcinatŭ cu instrucțiunea că dênsa era l'acéstă dată completă: atunci trebuia sĕ se trimiță procuroruluĭ și sĕ se facă ordonanța de urmărire. Cu tóte acestea nu s'a făcutŭ nimicŭ, ș'aŭ trebuitŭ sĕ trécă aprópe *douĭ anĭ*, pentru ca rechisitorulŭ sĕ se facă la 10 Martiŭ 1875 și ordonanța sĕ se dea la 26 Iuniŭ, 1875.

In facia acesteĭ procedăriĭ, ținându sémă de dispositiunile art. 593, care ḑice că prescripțiunea curge din ḑiua publicăriĭ, séŭ de la celŭ din urmă actŭ de instrucțiune séŭ de urmărire; fiindŭ că publicarea s'a făcutŭ la 16 Maiŭ, 1873 și ultimulŭ actŭ de procedură la 12 Septembre acelașĭ anŭ, érŭ ordonanța s'a datŭ tocmaĭ la 26 Iuniŭ, 1875, d-sea invócă prescripțiunea stabilită prin ultimulŭ aliniat de la art. 594 din proc. cod. pen., care ḑice că în delicte de presă, prescripțiunea e de patru lunĭ. De și faptulŭ e petrecutŭ sub legea vechiă, déră fiindŭ recunoscutŭ principiulŭ juridicŭ că 'n totdé-una prevenitulŭ póte invoca legea nouă, cândŭ ea e maĭ blândă, d-sea invócă 'n acestŭ casŭ prescripțiunea de la ultimulŭ aliniatŭ alŭ art. 594, ș'acésta maĭ cu sémă că însăși onor. Curte, într'unŭ procesŭ identicŭ, — alŭ d-luĭ Al. A. Macedonski, — a admisŭ acéstă prescripțiune și că Curtea de Casațiune, printr'o recintă hotărîre, care e de notorietate publică, a stabilitŭ acéstă jurisprudință în ceia ce privesce prescrierea delictelorŭ de presă, respingêndŭ ca «*neîntemeiatŭ*» recursulŭ ce făcuse d. procurorŭ-generale în contra aceleĭ hotărîrĭ.

In basa citatelorŭ articole, D-sea rógă pe onor. Curte a admite prescripțiunea, care în casulŭ de față e de 6 orĭ câtŭ cere legea, și a face sĕ se stingă orĭ-ce acțiune séŭ urmărire în contra D-luĭ N. Alesandrescu, relative la acestŭ procesŭ.

D. Procurorŭ, avêndŭ cuvêntulŭ, recunósce și D-sea că, observându dosarulŭ, aŭ trecutŭ *douĭ anĭ* de la celŭ din urmă actŭ de procedură și până la darea ordonanțeĭ; că, prin urmare, în basa aceloraș articole invocate de apărare, trebue admisă prescripțiunea.

Curtea, retrăgându-se și deliberându, admite prescriptiunea, pe aceleași considerante și articole arĕtate de D. Remus Oprénu.

Ședința apoĭ s'a ridicatŭ.

URBANITATEA ȘI DREPTATEA

PRESSEI

Domnule redactore alŭ ḑiaruluĭ *Telegrafulŭ.*

Intorcêndu-mĕ, la 6 ale corenteĭ, de la curtea de apelŭ din Focșianĭ, unde amŭ apăratŭ pe nisce nenorociți moșneni contra primamaruluĭ de Argeșŭ, în urma casațiuniĭ decisiuniĭ curțeĭ apelative din Bucurescĭ, am fostŭ incunoscințatŭ că ḑiarulŭ *Presa*, în No. sĕŭ de la 3 Septembre, nu numaĭ îmĭ refusă publicațiunea apărăreĭ mele, contra articoluluĭ plinŭ de invective în potriva mea, în ḑiua de 29 ale corinteĭ luniĭ, dérŭ, ce este maĭ multŭ, motivéḑă, fără a publica, încă o dată, acéstă respingere. Ḑiaruluĭ *Presa* se servesce, și în acéstă chestiune, totŭ cu aceleașĭ espresiuniĭ ce le uisitéḑă neîncetatŭ, spre a întări acestŭ adevĕrŭ: *stilulŭ este omulŭ*. — Se afirmă de către ḑiarulŭ oficiosŭ că amŭ făcutŭ cestiune personală, că apărarea mea nu privea pe nicĭ unulŭ din redatoriĭ diaruluĭ *Presa* ci pe o terțiă personală, că n'amŭ făcutŭ nimicŭ de câtŭ se mĕ laudŭ și, în fine, că apărarea mea este *bizantină*.—

Étă, în resumatŭ, cestiunea comitetuluĭ ḑiaruluĭ *Presa*, prin care respinge publicarea articoluluĭ meŭ, trimesŭ imediatŭ la redacțiunea *Preseĭ*.—

—Nu m'amŭ îndoitŭ, de locŭ, dupe cumŭ nu ne îndoimŭ nicĭ acuma, că autorele articoluluĭ din *Presa* de la 29 Augustŭ, este persóna D-luĭ Proc. generalŭ, de pe lângă Inalta Curte de casațiune, pentru cuvêntulŭ că nimicŭ nu póte caracterisa și desemna pe unŭ omŭ de câtŭ stilulŭ sĕŭ.

—Acelŭ spiritŭ mușcătorŭ pe furișŭ și causticŭ, ca jeraticulŭ sub cenușe, espresiuniĭ banale și triviale, plagiate din limba franceză, sunt însușirile cele maĭ caracteristice ale acestuĭ omŭ.

Orĭ cine l'aŭ ascultatŭ vorbindŭ, precumŭ și orĭ cine l'aŭ cititŭ, s'aŭ pututŭ încredința pe deplinŭ, despre acestŭ adevĕrŭ *sempiterŭ*.— Neapăratĭ, după atâtea însărcinăriĭ bănescĭ ce suntŭ atârnate pe spatele D-luĭ P. Viorénu, tótă lumea arŭ fi fostŭ în dreptŭ sĕ crédă că nu 'ĭ maĭ rămânea timpŭ sĕ colaboreḑe și la ḑiariŭ *Presa*, care nu se ocupă, în tótă omnipotența sea, de câtŭ de chestiuniĭ purŭ personale.

Astăḑĭ ḑiarulŭ *Presa*, luându asupră-și responsabilitatea articoluluĭ, ca opera colaboratoruluĭ sĕŭ, fie acesta chiar D-nulŭ Proc. generale, intră de bună voe în luptă: sĕ'ĭ fie de bine!

—Maĭ întêiŭ de tóte, îĭ facumŭ cunoscutŭ că, în scurtŭ timpŭ, va cere sĕ i sĕ acorde apărarea, și i se va refusa.

—Unŭ esemplu, va fi suficiente: membriĭ guvernuluĭ de multŭ timpŭ caută a se scăpa de D-nulŭ B. Boerescu, fiindŭ-că, orĭ ce s'arŭ ḑice, elŭ nu este boerŭ. In casulŭ acesta, D-nulŭ S. Șoimescu, unulŭ dintre redactoriĭ ḑiaruluĭ *Presa*, va trece în opositiune.—Ce se va întêmpla, atunci, séŭ *quidigitur?* —

Domnulŭ S. Șoimescu va fi persecutatŭ, cumŭ este astăḑĭ D-nulŭ redactore alŭ ḑiaruluĭ *Poporulŭ*, nenorocitulŭ Onor. D-nŭ Basarabesccu, A. Macedonsky, Redactorele ḑiaruluĭ „*Oltuluĭ*“, D-nulŭ Mimi și alțiĭ.— Văcărescĭĭ cu zidurile luĭ recĭ se vorŭ oferi a'lŭ primi, și D-nu G. Petrescu se va constitui apĕrătorŭ, șoptindu'ĭ la urechĭ: aĭ în închisŭ porțile apĕrăriĭ, veḑĭ că nu este bine; omulŭ de ferŭ, D-nulŭ Generalŭ H. Tell a fost în positiunea în care se găsesce astăḑĭ protegiatulŭ D-luĭ Onor. B. Boerescu.—Aceste esemple de tóte ḑilele, carĭ se reproducŭ pe fiecare ḑi, nu suntŭ ele suficiente sĕ vĕ convingă despre unŭ viitorŭ ce se arĕta, cu brațele deschise, înaintea nenorociteĭ națiuniĭ române în destulŭ!!— „M'amŭ lăudatŭ eŭ, pe mine însumĭ.—“ N'amŭ făcutŭ

www.dacoromanica.ro

de câtŭ sĕ deschidŭ unŭ paralelismŭ între D-nulŭ Pro. generalŭ şi mine şi sĕ probeḑŭ, mathematicesce, că déca mergému şi eŭ pe aceiaşĭ cale ca D-sea, eramŭ sĕ fiŭ în locŭlŭ sĕŭ, pentru maĭ multe cuvinte: I. Maĭ nicĭ o dată Inalta curte nu decide conformŭ conclusiunelorŭ D-lui Procurore. II. In urma conslusiunelorŭ séle, părţilorŭ nu le este permisŭ a maĭ replica, *af tos efos.* Procurorele a vorbitŭ, D-ḑeŭ a cuvêntatŭ. — Décă D-nulŭ P. Viorénu nu se teme de adevĕr, ce arŭ putea sĕ facă a se teme de replică. Legea opresce pe părţĭ, ni se va ḑice, cu eróre, a lua cuvêntulŭ dupĕ Procurore. Eróre. Legea nu interḑice părţilorŭ replica de câtŭ atuncĭ numaĭ, cândŭ representantulŭ Ministeriuluĭ public nu invócă nicĭ unŭ motivŭ noŭ. Altŭ-minterea a opri pe părţĭ a se definde, este a primi dreptŭ normă maxima haiducéscă şi a bătăuşilorŭ alegĕtorĭ aĭ capitaleĭ: primesce loviturile pumnaluluĭ, dérŭ tu sĕ nu pocĭ ale întórce.—Ce sĕ maĭ vorbimŭ despre legea preseĭ asupra acestuĭ puntŭ, cândŭ arbitrariulŭ a ajunşŭ a lua locŭlŭ *dreptuluĭ* şi *echitabiluluĭ* şi cându astăḑĭ, graţiă intervenţiuniĭ D-luĭ Boerescu, contimporanulŭ meŭ de studiŭ la facultatea juridică parisiană, s'aŭ ridicatŭ la culmele acesteĭ ideiă a despotismuluĭ: *aşa voiŭ, aşa facŭ.*— Acéstă macsimă machiavelică nu va putea trona multŭ timpŭ pe terâmulŭ Românieĭ, *născută pentru libertate.*

Şi D-nulŭ S. Şoimescu şi D-nulŭ B. Boerescu se vorŭ căi; dérŭ va fi *tropo tardi* şi, atuncĭ, concursulŭ Hercullanŭ alŭ D-luĭ P. Viorénu nu le va fi de nicĭ unŭ ajutorŭ, vaĭ!

— Respunsulŭ a fostŭ bizantinŭ, se susţine de către *Pressa*, în No. seŭ din urmă, în care a găsitŭ oportunŭ a ataca pe unŭ cetăţénŭ neofensivŭ, pe unŭ fiŭ care conduce sacrele relicte ale uneĭ scumpe mume. Eŭ suntŭ născcutŭ în comuna Scrioştea, Distric. Teleorman, din părinţĭ opincarĭ ce, prin iscusinţa spiritului lorŭ, printr'o muncă assidue, din simplĭ clăcaşĭ ajunseră marĭ proprietarĭ. D-nul B. Boerescu cunoscea că, dupe încetarea părinteluĭ nostru din viaţă, *mama*, ca sĕ ne pótă da crescere şi învĕţĕtură, spre a putea face din noĭ adevăraţĭ cetăţenĭ, vîndu proprietatea nóstră Căzănesca D-nuluĭ G. Costaforu, pe care sora mea Elena Bildirescu, sociulŭ eĭ şi fratimeŭ, A. Petrescu, cu titlu membru Inalteĭ Curţĭ de Casaţiune, contribuise a'lŭ face sĕ fie alesŭ membru în camerile surorĭ, dreptŭ sumă de 3000 galbenĭ, pe cândŭ D-sea maĭ de una-ḑi a vîndut'o Eforiĭ spitalelorŭ civile, pentru 8000 galbenĭ. Dreptŭ este?— Opiniunea publică, de care nu mĕ depărteḑŭ, va decide, suntŭ sigurŭ, şi atuncĭ ceĭ cu fruntea inferată, vorŭ primi pedépsa lorŭ.—

Cine vorbesce de bizanţŭ? —

Aceia carĭ aŭ în capulŭ lorŭ şi în drépta lorŭ ómenĭ de la bizanţŭ, din moşĭ şi strămoşĭ. —

— Sĕ maĭ intru în esplicărĭ?

— Nu. — Acésta ecte suficientŭ ca sĕ facă pe morţĭ a înţelege câtŭ de mare este téma acelorŭ reĭ de adevĕrŭ. —

— Mĕ voiŭ apăra, câtŭ voiŭ putea, fiindŭ că apărarea este dreptulŭ celŭ maĭ sacru alŭ omuluĭ pe pămêntŭ, care înfioréḑă pe trădătorĭ şi face a se cutremura cenuşa ce acopere osemântele şi scheletele celorŭ reĭ.

G. Petrescu

Profesorŭ de dreptŭ publicŭ şi administrativŭ, advocatŭ

1875 Septembre 8

DIVERSE

Desnodămêntulŭ uneĭ căsătoriĭ princiare. — Étă desnodămêntulŭ căsătorieĭ făcută de marele duce Alexie al Rusieĭ, contra dorinţeĭ tatăluĭ sĕŭ, imperatorulŭ Rusieĭ, şi fasele prin carĭ a trecutŭ:

Juna femeiă a mareluĭ duce era Hesană, şi în acéstă cualitate a fostŭ primită de imperatricea Maria Alexadrovna ca D-şóră de onóre, Imperatricea fu fórte iute cucerită de compatriota sea, şi acésta deveni obiectulŭ tuturorŭ preferenţelorŭ eĭ.

O altă concuistă multŭ maĭ importantă aştepta în Rusia pe juna D-şóră. Nu frumósă; dérŭ dotată de acea graţiă ce se — duce maĭ multŭ de câtŭ frumuseţa, posedêndŭ o taliă încântătóre şi o eleganţă instinctivă ne comparabilă, ea inspiră mareluĭ duce Alexie o pasiune neresistabilă.

Intr'o séră ţarina vĕḑu intrându la ea pe D-şóra sea de onóre care se aruncă cu lacrimĭ la piciórele séle, mărturindŭ amorurile séle mare-ducale şi rugând'o a consimţi la căsătoria sea.

Se póte închipui lovitura de theatru ce avu locŭ. In acea nópte chiarŭ D-şóra de onóre fu pusă în drumulŭ de ferŭ, şi, sub bună escortă, recondusă la frontieră, şi marele duce primi ordinŭ de a pleca la escadră.

Déră ţarulŭ comptase fără amoroşĭ. Marele duce scăpă, se duse de căută pe fidanţata sea, se căsători cu ea în Germania, cu tóte fulgerile părinteştĭ, apoĭ plecă cu ea în America.

Romanulŭ sĕŭ dura de douĭ anĭ, şi nimicŭ nu putuse îndupleca pe ţarŭ de a reda graţia fiuluĭ sĕŭ, cândŭ influenţa ţarineĭ asupra fiuluĭ eĭ decise pe acesta a primi condiţiunile ţaruluĭ.

Se decise ca marele duce sĕ consimtă la divorţŭ, sĕ'şĭ reia situaţiunea sea în armata rusă, în care este şefulŭ regimentuluĭ de infanteriă de la Ekaterinenburg, şi eroineĭ romanuluĭ celuĭ alŭ 20-le anŭ alŭ etăţiĭ séle sĕ se servéscă o pensiune pe viaţă.

Atuncĭ principele se găsi la Londra cu tatălŭ sĕŭ. Formalităţile divorţuluĭ se făcură, şi acum juniĭ *Gretschen* se potŭ convinge, o dată maĭ multŭ, că regiĭ nu iaŭ totŭ-dé-una de soţiĭ pe păstoriţele pe carĭ le iubescŭ.

* * *

Iubirea de patriă. In ḑilele din urmă, ḑice *Evenimentul*, amuritŭ la Parisŭ în etate de patru-ḑecĭ de anĭ o femeiă care a fostŭ eroina uneĭ aventurĭ din cele maĭ atingătóre, după anessarea Alsacieĭ-Loreneĭ.

Bărbatulŭ şi fiulŭ seŭ, în etate de 22 anĭ, fuseseră omorâţĭ în resbelŭ, şi nenorocita, singură în lume, în lungile séle haine de doliŭ, se retrăsese în locuinţa sea plângêndŭ cu desperare pe aceia pe cari îĭ pierduse. Nu eraŭ eĭ singura sea fericire şi singurulŭ sĕŭ amorŭ? Resbelulŭ se termină şi semnarea tratatuluĭ de pace se îndeplini. Ea află într'o diminéţă că patria sea înceta de a maĭ fi francesă spre a deveni germană.

Ceĭ cari vĕḑuseră acéstă femeă atâtŭ de resemnată până atuncĭ, fură uimiţĭ de schimbarea care se făcu într'însa momentanŭ. Numaĭ plângea, dérŭ ochiĭ sĕĭ aruncaŭ scânteĭ. Lacrămile eĭ se uscaseră de focŭlŭ mânieĭ.

Ea repeta pe fie care momentŭ cu ură:

— Trebue a opta! trebue a opta!

Nimenĭ nu înţelegea ceea-ce voia sĕ ḑică; vaĭ! Nu era multŭ însă până sĕ se înţelége acésta.

Intr'o nópte, ea se transportă la cimitirulŭ în care dormea bărbatulŭ şi fiulŭ sĕŭ. Erea palidă şi liniştită. Unŭ visitiŭ o urma conducându unŭ furgonŭ. Sosindŭ la aceste morminte atâtŭ de iubite, ea se făcu de bună voiă sacrilige: desgropă cosciugele morţilorŭ adoraţĭ şi 'ĭ transportă în furgonŭ care se indreptă spre fruntăriă.

Ea voise ca aceia carĭ căḑuseră pentru Franţa, sĕ opteḑe pentru Franţa.

* * *

Sinistrele maritime din Julie 1875. — Sinistrele maritime ce aŭ avutŭ locŭ în cursulŭ luneĭ Julie 1875, cuprinḑêndŭ vase de sub tóte paviliónele, suntŭ următórele:

Corăbiĭ perdute 68, adecă: 34 englese, 12 francese, 5 olandese, 4 italiane, 3 germane, 3 americane, 2 brasiliane, 1 belgiană, 1 guatemaleă, 1 nicurages, 1 norvergian, 1 portugesa. In acestŭ numĕrŭ suntŭ coprinse 7 corăbiĭ presupuse ca perdute din lipsă de noutăţĭ despre ele.

Vapórele perdute 8, adecă: 7 anglese, 1 spaniolŭ.

ULTIME SCIRĬ

Marsilia, 17 Septembriŭ. Generalulŭ carlistŭ Lizaraga, comandantulŭ şefŭ alŭ garnisoneĭ care a capitulatŭ la Seo de Urgel, s'a îmbarcatŭ astăḑĭ pe vasulŭ francesŭ *Bastia*, spre a merge la Cartagina şi de aci la Madridŭ unde se va constitui prisonierŭ de resbelŭ.

Handaye, 17 Septembriŭ. Erĭ, garnisona de la Hernani, susţinută de forţele de la Sant-Sebastian, a luatŭ carliştilorŭ posiţiuni importante lângă Lasarte şi Urnietta.

Don Carlos este cu familia în valea Baztau.

Membriĭ ceĭ maĭ influenţĭ aĭ partiduluĭ carlistŭ lucréḑă în favórea păceĭ. Batalionele cantonate la Tolosa aŭ refusatŭ de a se bate. Şefiĭ aŭ fostŭ arestaţĭ.

Irun, 17 Septembriŭ. Armata continuă mişcările séle. Bateriele carliste aŭ trasŭ, în nóptea din urmă, 20 obuse asupra oraşuluĭ Sant-Sebastian. Erĭ unŭ obusŭ plecatŭ din Santiagomundi a străbătutŭ în palatulŭ municipalŭ de la Hernani şi a isbucnitŭ în mijloculŭ muniţiunilorŭ, causândŭ o esplosiune teribilă. Aŭ fostŭ multe victime.

Kragujevatz, 17 Septembriŭ. Popa Zarko care e la Nova Varosch cu 2,500 ómenĭ, a publicatŭ o proclamaţiune învitându pe toţĭ Bosnienĭ, Herzegovinenĭ şi vechiĭ Serbĭ de orĭ-ce religiune sĕ participe la luptă cu siguranţa că se vorŭ bucura de aceleaşĭ libertăţĭ şi drepturĭ de orĭ-ce religiune arŭ fi. Scopulŭ lupteĭ nóstre, ḑice elŭ, e libertatea şi unitatea naţiuneĭ serbe.

Ḑiarulŭ *Grahitchar* ḑice că trupe neregulate turce arŭ fi invadatŭ teritorulŭ sêrbŭ la Uzitze; o parte arŭ fi fostŭ făcută prisonieră iarŭ restulŭ respinsŭ în Turcia.

Viena, 16 Septembre. Guvernulŭ turcescŭ ia mĕsurĭ energice spre a pune forţele séle pe piciorŭ de resbelŭ în Bulgaria. Toţĭ redifiĭ suntŭ chemaţĭ; fortăreţele Danubiuluĭ suntŭ puse în stare de apĕrare; patru divisiuniĭ sosescŭ din Asia mică în provinciă.

Berlin, 16 Septembre. Suedia refusă a încheia tractatŭ de comerţŭ cu Germania. Negoţierile continuă în acéstă privinţă, dérŭ e de creḑutŭ că nu vorŭ ajunge la o înţelegere.

DE LA CASAŢIĂ.

Astăḑĭ s'a înfăţişatŭ la Curtea de Casaţiă, Secţia II, procesulŭ intentatŭ D Cerlenti, primarŭ de Brăila şi deputatŭ în Cameră, prin care i se contesta calitatea de cetăţénŭ românŭ.

Dupĕ o chibzuire de jumĕtate oră, Curtea găsindu-se în divergînţă de opiniuniĭ, a amânatŭ procesulŭ.

ANUNCIU.

TEATRULU CELU MARE

COMPANIA DRAMATICĂ

Onor. Direcţiune generală a Theatrelorŭ, în unire cu onor. Comitetŭ, a acordatŭ sub-scrisuluĭ Artistŭ şi Directorŭ alŭ Companieĭ Dramatice, concesiunea pe cinciĭ anĭ, cu dreptulŭ de a da representaţiuniĭ Române în Theatrulŭ celŭ mare, fără nicĭ o subvenţiune, şi acésta dupĕ condiţiuniĭ stipulate în o convenţiune sub scrisă de ambele părţi. Sub scrisulŭ, şi ca artistŭ şi ca Diriginte, va face, ca şi în trecutŭ, totŭ ce'ĭ va fi prin putinţa sa, ca sĕ serve interesele arteĭ, asteptarea publiculuĭ, şi confienţa celorŭ carĭ l'aŭ onoratŭ cu dênsa.

In cerculŭ mijlócelorŭ, şi a putinţeĭ, elŭ reclamă concursulŭ tuturorŭ bunilorŭ Românĭ, tuturorŭ celorŭ carĭ aŭ lucratŭ şi doresc sĕ lucreḑe pentru literatura dramatică, şi pentru prosperitatea arteĭ române; anunciŭ tuturorŭ membrilorŭ artiştĭ carĭ formeḑă Compania Dramatică, că reparaţiunea Theatruluĭ fiindŭ a se termina în *primele ḑile* ale luneĭ Decembrie, representaţiunile Companieĭ vorŭ continua *aiurea* până la deschiderea Theatruluĭ restauratŭ.

Suntŭ învitaţĭ dérŭ toţĭ a veni sĕ se reguleḑe cu direcţiunea ca sĕ ştie unde şi cândŭ începŭ repetiţiunele şi representaţiunile. Termenulŭ este de la 15 până la 20 Septembrie.

Nuoiĭ actorĭ, elevĭ, eleve, amatorĭ cu dorinţă şi dispositiuniĭ pentru acéstă carieră, suntŭ anunciaţĭ că înscrierile se vorŭ face de la 15 până la 30 Septembrie, érŭ incercările în casa de repetiţiuniĭ şi pe scenă; şi dupĕ unŭ termenŭ de o lună în aceste încercăriĭ, fie care va putea găsi unŭ locŭ în acestŭ Theatru, dacă se va proba că posedă cualităţile fisice şi morale absolutŭ necesariĭ celorŭ ce se destină arteĭ dramatice.

Artiştiĭ, actoriĭ, elevĭ şi eleve, precumŭ şi amatoriĭ ce se destină acesteĭ arte, vorŭ afla în acestŭ theatru studiĭ serióse de *Theoriă* şi *Practică* în arta Dramatică; studiĭ în musică care sĕ imiteze şi sĕ desvolte vocea. — Consiliile sincere, eficace, şi stabilitatea de maĭ multĭ anĭ, care este basa progresuluĭ.

M. Pascaly. *Artistŭ comedian.*

Representantele şi dirigintele Companieĭ dramatice în Theatru celŭ mare.

Dr. N. Măldărescu, întorcêndu-se în capitală, anunciă clienteleĭ séle că locuiesce totŭ în strada Silfidelorŭ, No. 10, la intrarea grădineĭ Cişmegiu, despre Gorganĭ, lângă grădina Stefan-celŭ-Mare. Consultaţiunĭ de la 12—1 şi séra de la 5—7.

De închiriatŭ, în Hôtelul Pesta, vis-à-vis de prefectura Polţieĭ, maĭ multe apartamente, în cele maĭ bune condiţiĭ de locuitŭ, cu dependinţe pentru serviciŭ, alte apartamente speciale pentru becherĭ, se aflu chiarŭ de acumŭ de închiriatŭ şi cu preţurile cele maĭ moderate.

A se adresa la Dr. N. Măldărescu, strada Silfidelorŭ No. 10, lângă grădina Stefanŭ celŭ mare, intrarea Cişmegiuluĭ despre Gorganĭ.

www.dacoromanica.ro

CALAUZA PRACTICA

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Subt acestŭ titlu se vede inseratŭ în „*Telegrafulŭ*“ No. 24 a. c. lunĭ consiliindŭ pe cumpĕrătorĭ a se adresa numaĭ la treĭ firme din Bucurescĭ, cu alte cuvinte că la alţĭ farmaciştĭ şi Droguiştĭ din Capitală *bănuesce a fi falşificate* tinţêndŭ a păgubi şi a descredita pe toţĭ depositariĭ medicamentelorŭ francese. Nu negŭ că subscriitoriĭ aceluĭ anunciŭ nu potŭ cumpĕra d'a dreptulŭ de la Inventatorĭ, mĕ simtŭ însă datorŭ a nu lăsa publicul indusŭ a fi în eróre, maĭ cu sémă Publiculŭ celŭ din Provincie.

Subscrisulŭ dupe cum este cunoscutŭ amŭ înfiinţatŭ în anulŭ 1873 în Capitală o „*Droguerie engros*“ asortată cu totŭ ce este necesariŭ tuturor farmacielorŭ din Romania în quantităţĭ de totŭ felulŭ de Medicamente îndestulătóre, întreţinênd relaţiunĭ directe cu fie care inventatorŭ de medicamente franeese, astŭ-felŭ încâtŭ furnisezŭ cu puţine escepţiunĭ tuturorŭ farmaciştilorŭ din România, şi declar că acele medicamente ce subsemnatoriĭ aceluĭ anunciŭ voescŭ sĕ şi le monopoliseze, se găsesce atât la toţĭ farmaciştiĭ din Capitală câtŭ şi la toţĭ ceĭ de prin Districte furnisate de mine.

I. OVESSA.

Nous avons l'honneur d'informer un public bien distingué que nous avons établi dès le premier Mai au coin de l'avenue de Kerepes et la rue Nagy kereszt une succursale de nôtre magasin avec un grand choix de

Voitures à la mode.

Le magasin principal reste néamoins dans la frabrique même rue Salétrom No. 4. où les commandataires bien estimés peuvent être servi nod seulement de voitures achevées mais aussi de details de construction.

Restant avec nos civilités respectueuses

Kölber Frères,

fabricants de voitures de la Cour imp. et royale.
Budapest.

Pour éviter des ereurs avec des noms ressemblants on est prié d'adresser des lettres et des depêches sous l'adresse

☞ **Kölber testvérek udvari kocsigyára.** ☜

AVIS

De închiriatŭ o maşină de treeratŭ, a se adresa pentru informaţiune la Magadia d-luĭ Breul, piaţa Tétruluĭ.

De închiriatŭ şi de vêndare Casele din Suburbia şi strada Vissarionŭ No. 26. Doritorĭ de închiriatŭ de la St. Dimitrie anulŭ curentŭ 1875, se vor înţelege cu proprietar vis-a-vis la No. 15.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la Hotel de Franţa.

De vênzare Un Atelier fotograficŭ cu tóte utensiile situatŭ pe Strada Râureanu, cu preţulŭ fórte moderate. Adresa la proprietărésa Atelierulŭ Photograficŭ.

Catarina Stefanovitz.

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate.

Avisŭ d-lorŭ cdnsnmatorĭ, Calea Moşilorŭ No. 16.

John Gosnell & C-nie

Parfumorĭ brevetaţĭ aĭ Majestăţiĭ Séle Regineĭ Anglieĭ, aĭ Alteţeĭ Séle Regale Principesa de Galles şi aĭ principalelor Curţĭ ale Europeĭ

Strica rea dinţilor oprirea

saŭ prevenirea după voinţă

Se află la toţĭ parfumerĭĭ

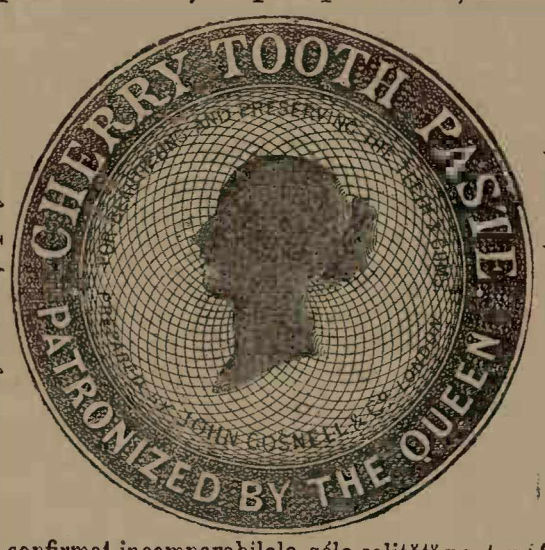

şi chimiştĭ din nme.

Albéta mărgăritarului data

smaltului dinţilor

Intrebuinţarea a confirmat incomparabilele séle calităţĭ pentru tóletă şi grijagureĭ

cea maĭ bună preparaţiune pentru dinţĭ.

Lumea sĕ se témă de contrafaceriĭ. Proprietariĭ brevetulu informédă că vorŭ urmări pe orĭ-ce contra-facĕtor séŭ detentor de contra-faceriĭ aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia cari le vor procura probe contra deliquenţilor.

Depositul la Bucurescĭ, Iaşĭ, Galaţĭ, Brăila la dd. Appel şi Comp.

DIETZ & CO.,
St. Paul's Buildings, Carter Lane,
LONDON,
inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones

CU

PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustr
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Braţe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ prevĕdute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dându o lumină albă manifică, şi constatate egale cu 25. 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite franco dupecerere.

Renumitulŭ meŭ fabricat:

APA DE MELISSA

Se află de vêndare în Bucurescĭ la D-niĭ T. Athanasiu & T. Klee.
Calea Mogoşóiĭ No. 72.

Ardinnan Gelassie.
la monastirea Ghighiu.

De venzare Cu licitaţiune voluntarie la Onor. Trib. Ilfov Secsia III pentru diua de 27 Septembre curent două prăvăliĭ cu etajile d'asupra din strada Lipscanĭ No. 83, în colţŭ, vis-a-vis de antreul grădineĭ St. George, unde este cofetăria acum. Informaţiunĭ la proprietarulŭ lorŭ din Strada Colţeĭ No. 5.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

GRĂŬ DE SAMANŢA

800 chile. Chila 120 leĭ, la Belgiugatu de sus-Moştiştea, 25 chilometre de la Bucurescĭ din care 20 şosea. A se adresa la cancelaria proprietăţiĭ şi în Bucurescĭ la depositulŭ de vinurĭ strada Nouă, No. 5, şi la sub-semnatulŭ strada Scaunele. No. 38.

Dumitru Brătianu.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 28 August st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.			103 ¾
» Domeniale	8	%	102 —
» Oppenheim	8	%	103 —
Scrisurĭ fonciare	7	%	90 ¼
Renta	5	%	69 ½
Ac. dr. de fer ro. (St.)			27 ¾
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	%	87 ½
Ac.Soc. d'asig. Dacia.	8	%	750 —
Ac. » » Roma.	8	%	125 —
Ac. Societate financia.	8	%	280 —
Ac. Băncel de Brăila.	8	%	— —
Meosurĭ Municipale	—		22 —
Landate	—		— —

SCHIMBULU

Paris	3 luni	—	— —
Marsilia	»	99	80 —
Belgia	»	—	— —
Londra	»	25	15 —
Berlin	»	1	22 ½
Lipsca	»	1	22 ¼
Viena	»	2	22 ½

Bastimentele

Corăbiĭ sosite		
« pornite		
Vapóre sosite		
« pornite		

Productele

Grâu ghirca, greutate	60 — 60	70 — 54	81 - 103	60 — 70	58 — 75	— — —	72 — —	70 — 80
Grâu ciacâr, calit. I. kila	— — —	— — —	62 - 92	76 — 82	— — —	65 — 70	— — —	— — —
» » » II. »	— — —	— — —	— — —	— — —	55 — 50	55 — 60	6 — —	— — —
Grâu căruă » I. »	— — —	80 — 85	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
» » » II. »	— — —	77 — 80	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Porumbulŭ	— — —	50 — 52	66 — 74	56 — 60	— — —	48 — 52	— — —	50 — 52
Orzulŭ	31 — —	34 — 36	40 — 55	45 — 47	— — —	— — —	80 — —	— — —
Ovăzulŭ	30 — —	30 — 32	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Secara	— — —	52 — 54	— — —	— — —	— — —	44 — 48	— — —	— — —
Rapiţa calit. I. kila	— — —	30 — 32	125 —127	104 —109	— — —	— — —	— — —	— — —
» » II. »	— — —	160 —190	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
» » III. 3⁶	— — —	130 —150	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi	Ismail	Brăila	Giurgiŭ	Calafat	Severin	Oltenița	Măgurele	Bechet	Călăreşi	Isfaz
1 Sept.	9 Sept.	8 Sept.	8,9 Sept.	6 Sept.	6 Sept.	8 Sept.	25 August	28 August	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
2		20 7	1 10		1		5	9		
3 3		11 17	6 1	1		1	1 18	1		
3	2		6	5		1	1	1	lia	
6	2	1	6	5	1	1	2 1	1	[illegible]	

CURSUL VIENEI

Viena, 20 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	70 05
Naţionale	70 30
Lose	112 25
Acţiunĭ băncel	9 27
Creditulŭ	214 20
London	111 85
Oblig. rur. ung.	81 25
» Temeşvar.	81 25
» Transilv.	76 25
» Croate	84 —
Arg. în măr.	101 90
Ducăţĭ	5 29 ½
Napoleonĭ	8 92 ½

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

VINERĬ, 12 SEPTEMBRE 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1035

ABONAMENTE

	In Orașŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Ori-ce Abonamentŭ neînsoțitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă și articolii nepublicațĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiunĭ și reclame, Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mica pe pagina IV		15 Bani
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
»	II	2 leĭ
»	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ și reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la Domnu Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, se adresa la Typ. Națională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*)

Viena, 21 Septembre.— Adunarea delegațiunelorŭ s'a deschisŭ. Delegațiunele austriace aŭ alesŭ președinte pe d. Schmerling, érŭ cele ungare pe d. Szogyeny.

D. Andrassy a depusŭ bugetulŭ comunŭ pe anulŭ 1876. Totalulŭ cheltueliloră, dupĕ deducerea veniturelorŭ, se urcă la 95 milióne florinĭ.

Ministerulŭ a maĭ depusŭ și unŭ proiectŭ specialŭ, prin care cere 8 1/2 milióne pentru cumpărare de tunurĭ dupĕ noua sistemă,

Președinte Szögyenyi, în discursulŭ sĕŭ, esprimă speranța că delegațiunea va sci se găsésca calea care, asicurându monarchieĭ o posițiune respectată în concertulŭ europénŭ, îĭ va da o basă tare, unŭ sprijinŭ puternicŭ și o direcțiune fericită în afacerile străine, carĭ se potŭ dobândi prin menținerea păcĭĭ și prin silințe d'a risipi nouriĭ grămădițĭ pe orizonte la Sud-Est.

După o telegramă de la Sassetot, cu data de 21, starea sănĕțaț împăratesei e pe deplinŭ satisfăcĕtóre.

BUCURESCI, 11 SEPTEMBRE

E tristŭ și desgustătorŭ rolulŭ unuĭ guvernŭ care, eșitŭ de sub piciorulŭ streinuluĭ, ne avêndu'șĭ puterea în națiune, care'lŭ respinge cu oróre, și neputêndu-se sprejini de câtŭ pe violință și arbitrarŭ, tinde și voesce cu orĭ-ce prețŭ sĕ rĕmână la cârma statuluĭ. E tristă și de o miă de orĭ detestabilă situațiunea ce creadă țĕreĭ unŭ asemenea guvernŭ care, animat numaĭ de *interesulŭ sĕŭ*, e nevoitŭ, a falsifica principiele constituționale, a sacrifica onórea și chiarŭ viitorulŭ patrieĭ, a batjocori libertățile publice și pe cetățenĭĭ onorabilĭ.

Părăsită de toțĭ ómenĭĭ ce se respectă și carĭ aŭ o intimă iubire pentru patria lorŭ, aceste guverne perfide, vĕdêndu-se isolate de totŭ ce este onestŭ și demnŭ, singure în miḑiloculŭ uneĭ națiunĭ pe care ele o spoliadă și care luptă spre a face sĕ domnéscă legea și adevĕrata ordine, se silescŭ ca, prin tóte miḑlócele imorale și perverse, sĕ'șĭ facă o mână de partisanĭ, fințe vile și demne de disprețulŭ generalŭ. Persecuțiunea și terorismulŭ suntŭ armele de convingere ale acestorŭ guverne [illegible] în facia [illegible] privindŭ timpurile rĕmase, corupțiunea, acordarea de funcțiunĭ și subvențiĭ delatoriloră și individiloră incapabilĭ dĕră servilĭ, suntŭ miḑlócele esențiale prin carĭ ele 'șĭ recrutédă susțiitorĭ devotațĭ.

A corupe națiunea, a demoralisa poporulŭ spre a'lŭ transforma într'o turmă de ființe brute, este scopulŭ principalŭ alŭ acestorŭ guverne streine, adăpate cu principiĭ contrariĭ moralitățiĭ și progresuluĭ în statŭ. Onórea lorŭ este sacrificată în profitulŭ celuĭ d'âmtêiŭ ce le oferă unŭ câștigŭ maĭ avantagiosŭ; consciința lorŭ este depusă fără remușcare la piciórele unuĭ inamicŭ chiarŭ alŭ țĕriĭ, care le dă puterea și prin urmare ocasiunea de a'șĭ satisface nesce pasiunĭ órbe, nesce ambițiunĭ ce nu potŭ exista de câtŭ în inimile fințelorŭ lipsite de demnitate și rațiune.

Ce devinŭ principiele de libertate și drepturĭ în mâinile unorŭ asemenea guverne? Nimicŭ altŭ de câtŭ unŭ miḑilocŭ de vexațiune, o nouă armă de speculă în contra nenorocituluĭ poporŭ ce se sbuciumă sub lanțulŭ calăiloră luĭ! Ce se face în asemenea sinistre timpurĭ cu legile fondamentale ale țĕreĭ, cu instituțiunile frumóse menite a aduce prosperitatea societățiĭ și a o ridica la rangulŭ la care e chemată de secolulŭ în care trăiesce? Tóte suntŭ violate și falsificate, transformându-se în instrumente de esploatare carĭ nu potŭ avea altŭ resultatŭ de câtŭ uciderea națiuneĭ.

O dată pornite, în adevĕrŭ, pe calea fatală a nelegiuirilorŭ, nimicŭ nu maĭ póte opri pe aceste guverne de a cădea dintr'unŭ abusŭ într'altulŭ; precum stâncile rupte din vârfulŭ munțilorŭ, de vênturile și ploile torențiale, nu potŭ fi reținute în calea lorŭ de nimicŭ până se rostogolescŭ în vale, totŭ astŭfelŭ și aceste ființe degradate carĭ nu maĭ vĕdŭ, nu maĭ audŭ nimicŭ din ce li se spunŭ, spre binele lorŭ și alŭ națiuneĭ, se precipită cu pașĭ gigantiĭ spre peire. Pudórea lorŭ dispare cu câtŭ golulŭ ce dărescŭ împregiurulŭ lorŭ e maĭ mare, și nerușinarca se vede cu ușurință în tóte actele ce comitŭ. In loculŭ moderațiuneĭ și respectuluĭ pentru legalitate, vedemŭ îngâmfărea, perfidia și cinismulŭ; în loculŭ adevĕrateĭ justițiĭ se va patrona dreptulŭ celuĭ maĭ forte, alŭ acelora carĭ aŭ cu eĭ o maĭ mare favóre, a celorŭ puternicĭ.

Voimŭ a ne convinge de aceste adevĕrurĭ? Nu amŭ de câtŭ a roti ochiĭ împrejurulŭ nostru, către instituțiunile nóstre, către guvernulŭ care de cinciĭ anĭ se află în capulŭ statuluĭ nostru. Ce vomŭ vedea dĕră de acéstă parte? Vomŭ dări cu ușurință o mână de individĭ fără principiĭ, fără credințe politice și cu unŭ trecutŭ de care nu ne putemŭ aminti de câtŭ cu desgustŭ; nesce individĭ carĭ, reḑematĭ pe brațele streinuluĭ, aŭ pusŭ mâinele pe frânele țĕreĭ și de cinciĭ anĭ continuă a o tortura și batjocori. Puține la numĕrŭ, aceste ființe decădute, maĭ respectă ele legĭ, justițiă, onóre? Nu! Forța lorŭ constă în baionete și partisaniĭ lorŭ suntŭ spioniĭ ce se degradă pentru unŭ interesŭ miserŭ, agențiĭ administrativĭ, și tótă ceata fințelorŭ vile ce se alimentédă din fondurile secrete.

Acestŭ guvernŭ, ce falsifică fără hesitare veritatea, ḑice cu tóte acestea că e representantul unuĭ partidŭ ce se numesce *liberalŭ-conservatorŭ*; amŭ căutatŭ și noĭ continuŭ acestŭ partidŭ și amŭ ajuns a ne convinge pe deplinŭ că elŭ nu esistă de câtŭ în mintea celorŭ de la putere, că elŭ se compune din forța publică, baionete și tunurĭ. Étă partidulŭ conservatorŭ! Amŭ spusŭ acésta ómeniloră de la putere, dĕră nu vorŭ sĕ ne asculte; le amŭ arĕtatŭ că e fatalŭ pentru eĭ și țĕră a continua sĕ rĕmâiă la cârma unuĭ statŭ ce 'ĭ respinge cu oróre, dĕrŭ tóte apelurile nóstre nu 'ĭ potŭ determina sĕ părăsésca nesce locurĭ carĭ le îndulcescŭ posițiunea materială și le satisfacŭ escesivulŭ lorŭ amorŭ propriŭ.

Cinismulŭ acestuĭ guvernămêntŭ de spaimă și corupțiune atinge celŭ maĭ înaltŭ gradŭ posibilŭ; adevĕrulŭ pentru elŭ e o calomniă; minciuna este ḑeulŭ la care se închină. Voiescĭ a 'ĭ spune adevĕrulŭ spre a aduce unŭ serviciŭ luĭ și națiuneĭ? Te numesce calomniatorŭ. Voiescĭ sĕ arĕțĭ poporuluĭ drepturile luĭ, abusurile celorŭ de la putere și ale creaturilorŭ lorŭ? Eștĭ acusat în dată de revoluționarŭ și petrolistŭ, de resturnătorŭ alŭ ordineĭ publice. Judecătoriĭ servilĭ și ignoranțĭ nu vorŭ lipsi a da concursulŭ lorŭ ministruluĭ, și temnițele carĭ te aștéptă cu braciele deschise îțĭ vorŭ oferi o chiliuță lângă tâlharĭ, ca locŭ de moralisare.

Voimŭ esemple? Istoria ultimilorŭ cinciĭ anĭ este abundentă; procesele de presă vorŭ apare în primulŭ rangŭ; arestațiunele cetățenilorŭ pentru crima de a'șĭ fi esercitatŭ drepturile lorŭ electorale vorŭ ocupa pe alŭ douilea. E dĕrŭ necesitate a maĭ cita și altele? Nu. Toțĭ trăimŭ în țéra românéscă, toțĭ ne svêrcolimŭ în tirania practicată subt domnia Constituțiuneĭ, și toțĭ prin urmare amŭ avutŭ nenorocirea de a vedea și suferi abusurile revoltatóre ale *regimuluĭ birurilorŭ și jafuluĭ*.

Ómenĭĭ falseĭ ordine se silescŭ a ascunde realitatea, ca cumŭ adevĕrulŭ arŭ fi altulŭ de câtŭ unulŭ și acel'așĭ; eĭ îșĭ daŭ ostenélă a amăgi poporulŭ încă odată, ca cum acesta nu 'ĭ-arŭ cunósce în de ajunsŭ, nu ar fi suferitŭ biciulŭ lorŭ, crimele lorŭ și tóte abusurile acesteĭ administrațiunĭ corupte. Națiunea întórce spatele cu disprețŭ la cursele ce'ĭ întindŭ ómenĭĭ puterei, érŭ eĭ nepăsătorĭ de tóte acusările serióse și fondate ce li se aducŭ, părêndŭ a nu înțelege gravitatea lorŭ sdrobitóre, caută ca prin desperarea poporuluĭ sĕ aducă revolte, sĕ causeze vĕrsărĭ de sânge de carĭ suntŭ insațiabilĭ.

Aceștĭ fiĭ mincinoșĭ, dĕrŭ, aĭ patrieĭ, mergŭ înainte, fără încetare și din ce în ce maĭ repede. Unde se vorŭ opri eĭ óre? In abisulŭ profundŭ care îĭ va înghiți! Cândŭ? Astă-ḑĭ? Póte nu! Mâine? Da.

Sĕ sperămŭ fără a ne îndoi unŭ singurŭ momentŭ și nu vomŭ fi înșelațĭ. Adevĕrulŭ nu va putea remâne multŭ timpŭ ascunsŭ. Elŭ va triumfa într'o ḑi, și suntemŭ în dreptŭ a crede că acéstă ḑi este fórte apropiată, este înaintea nóstră, este ḑiua de mâine.

Alegĕtorulŭ liberŭ, de la 10 Septembre publică o ofertă către primăriă și o scrisóre către redacțiune a D-luĭ inginerŭ Anton Bornénu, în privința planuluĭ Bucurescilorŭ datŭ de D. Primarŭ unorŭ inginerĭ străinĭ, fără niciĭ unŭ concursŭ, cu suma de 60,000 francĭ, pe cândŭ s'arŭ fi puțutŭ face cu jumĕtate décă s'arŭ fi pusŭ la concursŭ.

Spaciulŭ lipsindu-ne aḑĭ a publica acele scrisorĭ și a face comentariele nóstre asupra călcăreĭ de lege comise de D. Primarŭ, ne angajemŭ a le insera în numĕrulŭ viitorŭ.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

In privința evenimentelorŭ din Orientŭ, citimŭ următórele în *Republica francesă*:

Insurecțiunea e departe de a fi reprimată, cum voesce sĕ înțelégă guvernulŭ otomanŭ. Noĭ nu scimŭ în adevĕrŭ care e starea provincieloră agitate, dĕrŭ, ceea ce con-

www.dacoromanica.ro

statămŭ, e că insurgenţiĭ există încă, cu tóte că telegramele oficióse şi oficiale din Constantinopole ne-aŭ asicuratŭ totŭ-dé-una de contrariulŭ. Decĭ, şefiĭ insurgenţilorŭ, carĭ aŭ comunicatŭ cu cu consuliĭ puterilorŭ europene în Hertzegovina, aŭ manifestatŭ cu tăriă neîncrederea lorŭ între autorităţile turce, şi nu suntŭ dispuşĭ a depune armele, orĭ câtŭ de importante şi necesariĭ arŭ fi concesiunile ce li s'arŭ face.

De altă parte, principatele slave ale Muntenegruluĭ şi Serbieĭ, de şi guvernulŭ lor aŭ observatŭ până aci neutralitatea, întêmpină marĭ dificultăţĭ spre a reţine pe supuşiĭ lorŭ, şi arŭ putea fi forţaţĭ, maĭ curêndŭ séŭ maĭ têrdiŭ, de a se arunca în luptă. Turcia, apoĭ, pare a grăbi acéstă eventualitate înspăimêntătóre şi a da Serbieĭ, care va juca rolulŭ preporderantŭ în complicaţiunile eminente, dreptulŭ de a lua armele maĭ întêiŭ spre a apĕra teritorulŭ séŭ, şi apoĭ prin forţă lucrurilorŭ de a da ajutorŭ rescóleĭ din Bosnia şi Herzegovina.

In fine, puterile europene suntŭ unanime în a dori o arangiare pacifică; ele însĕ suntŭ asemenea de acordŭ a distruge aceste germene fără încetare renăscênde de perturbaţiune pentru popórele slave supuse Turcieĭ. Ele aŭ manifestatŭ, cumŭ amŭ arĕtatŭ, dorinţa energică de a vedea operându-se în aceste regiunĭ reforme administrative profunde, radicale spre a stinge tóte causele de drépţă nemulţumire a raielelorŭ, păcindŭ totŭ de odată principiulŭ menţinerii imperiuluĭ otomanŭ.

Porţiĭ déră îĭ incumbă sarcina de a da satisfacţiune supuşilorŭ sĕĭ crescinĭ ca şi puterilorŭ europene; décă ea nu o face, peste ea va cădea responsabilitatea dificultăţilorŭ şi a desastrelorŭ póte carĭ o aştéptă. Pórta a primitŭ miçlocirea puterilorŭ, atuncĭ cândŭ situaţiunea era ameninţătóre în Herzegovina; astăçĭ, cândŭ îşĭ închipuiesce că acéstă situaţiune s'a amelioratŭ, despreţueşte consiliurile acelor'aşĭ puterĭ şi pretinde a nu lucra de câtŭ dupĕ gustulŭ séŭ; ea crede póte că scrisórea şi firmanulŭ de la 1 Septempre suntŭ suficiente spre a restabili ordinea în Bosnia şi Herzegovina, a convinge Europa că liniştea nu va fi turburată.

Déca acesta nu este efectulŭ uneĭ naivităţĭ profunde din parteĭ, este ceia ce se chiamă a'şĭ bate joc de lume. Lucrulŭ intră în adevĕrŭ întru tóte în obiceiurile turceştĭ; amŭ vĕçutŭ acésta dupĕ tractatulŭ de la Paris din 1856, amŭ vĕçut'o în Siria, amŭ vĕçut'o în Creta. Pórta promite multŭ şi totŭ d'auna, şi nu ţine nimicŭ din ceea ce promite; sultanulŭ promulgă legĭ şi decrete carĭ remânŭ o literă mórtă. Trebue dérŭ ca experienţa sĕ ne serve la ceva.

Europa occidentală nu póte permite sĕ fiă aruncată astŭ-felŭ de turcĭ; cabinetele europene vorŭ stărui a duce la bine şi până la sfârşitŭ opera lorŭ de conciliare şi de justiţiă, orĭ ce arŭ promite guvernulŭ sultanuluĭ. Nu ne putemŭ lăsa sĕ fimŭ eliminaţĭ, cum çice o corespondinţă a *Gazeteĭ de Carlsruhe*. Trebuia însĕ ca diplomaţia europénă sĕ se aştepte la acésta·

Ni se scrie de la Scutarĭ, cu data 15 Septembriŭ, çice *Corespondinţa politică*, că Pórta face marĭ preparative militare în Albania, atâtŭ pentru a reprima încercările de rescólă în acéstă provinciă câtŭ şi pentru a se putea opune Montenegruluĭ, în casŭ de a se arĕta hostilŭ. La Podgoritza se ţinŭ 4000 ómenĭ şi tóte fortificaţiunele de la fruntariă primescŭ provisiunĭ. Redifiĭ albaneçĭ suntŭ chemaţĭ, şi în acéstă sĕptĕmână vorŭ sosi la Antivari batalióne de redifĭ din Siria. Din Rumelia aŭ plecatŭ 20 batalióne în contra Novi-Bazar.

De altă parte noutăţile, din isvorŭ slavŭ, confirmă, în mare parte, buletinele oficiale ale Porţiĭ, din sĕptĕmâna trecută. Diferitele grupe de consulĭ negociatorĭ parŭ a fi intratŭ în relaţiunĭ cu şefiĭ insurgenţilorŭ carĭ suntŭ refugiţĭ în munţĭ. De şi insurgenţiĭ nu aŭ întreruptŭ acţiunea lorŭ militară, eĭ s'aŭ mărginitŭ cu tóte acestea, în sĕptĕmâna trecută, a prinde convoiurĭ turce de provisiunĭ. Cea maĭ mare parte din aceste convoiurĭ aŭ căçutŭ în mâinele insurgenţilorŭ.

In Bosnia şi în Herzegovina s'aŭ reîntorsŭ câte-va sute de familiĭ din populaţiunea emigrată; cu tóte acestea numĕrulŭ celorŭ fugiţĭ, carĭ se află încă pe teritoriulŭ austriacŭ, serbŭ şi muntenegrénŭ, este încă considerabilŭ.

In ceia ce privesce ultimele lupte carĭ aŭ avutŭ locŭ între trupele turce şi insurgenţĭ, orĭ care arŭ fi, continuă *Corespondenţa politică*, opiniunea ce s'arŭ forma despre telegramele victorióse ale acestora din urmă nu e maĭ puţinŭ adevĕratŭ că fortuna n'a surîsŭ trupelorŭ turceştĭ în întêlnirele din urmă de la Trebinje şi Biletchje. Perderea încercată de Nedjile-paşa în capulŭ a treĭ batalióne de nizanĭ, lângă Skrobad, nu e o fanfaronadă din partea insurgenţilorŭ, ci unŭ faptŭ. Ceia ce e straniŭ însĕ, e că Nedjile-paşa, cu cele treĭ batalióne ale séle de nizamĭ, avea forţe numerice cu multŭ maĭ superióre insurgenţilorŭ carĭ nu contaŭ de câtŭ 800 de ómenĭ. Şi cu tóte acestea Nedjile-paşa, în acéstă ocasiune, a perdutŭ câte-va sute de ómenĭ. Cu restulŭ trupelorŭ, comandantulŭ turcŭ a reluatŭ îndată Trebinje.

La 14 Septembriŭ a avutŭ locŭ viuele lupte pe treĭ punte diferite, în lungulŭ fruntarieĭ muntenegrene. De astă dată, insurgenţiĭ aŭ luatŭ ofensiva. Turciĭ fură atacaţĭ în posiţiunele lorŭ întinse, parte la Biletchje, la Zubci şi la câmpulŭ Bobor. La Biletchje, insurgenţiĭ aŭ suferitŭ perderi serióse. Turciĭ aveaŭ în acéstă parte nu numaĭ forţe superióre insurgenţilorŭ, dérŭ încă posiţiunĭ fórte favorabile. 2100 turcĭ aveaŭ în faciă 700 insurgenţĭ. Aceştia din urmă aŭ fostŭ respinşĭ.

Spre resplată, turciĭ aŭ fostŭ băţuţĭ în câmpulŭ Bobor şi goniţĭ din castrele lorŭ. Dupĕ o luptă de maĭ multŭ de 5 ore, insurgenţiĭ aŭ înaintatŭ către Lubischuja, unde, ca şi la Plivaly, aŭ luatŭ turcilorŭ bagage şi convoiurĭ de nutrimente.

Citimŭ în *Obzor*, de la 4 Septembre:

Raievosela, 13 Septembrie. Popa Alexe, din monastirea Tavna, a voitŭ a se refugi la Bertchka, la caimacanŭ, pentru a 'ĭ cere protecţia în contra furóreĭ turce. La cinci minute de la Bertchka, turci 'l'aŭ atacatŭ pe drumŭ şi 'l'aŭ omorîtŭ, dupĕ ce 'ĭ aŭ luatŭ ceea ce avea. Dupĕ ce 'l'aŭ masacratŭ, 'l'aŭ târâtŭ până la Bertchka unde băeţiĭ turcĭ aŭ fostŭ însărcinaţĭ a'ĭ smulge barba.

Fremdenblatt ne aduce următórele sciriĭ:

Pesta, 14 Septembre. Çiarulŭ *Kalet Nepe* primesce din Belgrad noutatea ce urmĕçă, cu data 13 Septembre: Garda naţională din districtulŭ Negotinŭ a primitŭ câte 100 cartuşe cu glónţe de fie-care omŭ. Sĕ adună provisiunĭ pe o scară întinsă. Armata e pe piciorŭ de resbelŭ, arangiată pe batalióne. Se dă ca pretestŭ alŭ acesteĭ armărĭ concentrarea trupelorŭ turce la Nisch.

CRONICA.

Subt acestŭ titlu, *Revista sciinţifică*, numĕrulŭ din urmă publică următórele sciriĭ importante de D. P. S. Aurelianŭ:

Apele minerale de la Văiluţa, analisate de D. doctorŭ Kónya. — Proiectŭ pentru desecarea Zuiderzuluĭ în Olanda. — Metóda D-luĭ Agnolesi pentru stărpirea filocsereĭ prin lupinulŭ albŭ. — Congresulŭ Asociaţiuneĭ britanice pentru desvoltarea sciinţelorŭ,

In cronica precedentă amŭ çisŭ câteva cuvinte asupra apelorŭ minerale din România, şi în specialŭ asupra apelor sulfuróse şi feruginóse de la puciósa. Neamŭ adresatŭ către toţĭ românĭ şi în specialŭ către DD. medicĭ, de carĭ depinde în mare parte înflorirea staţiunilorŭ nóstre balneare. Suntemŭ fericiţĭ că modesta nóstră chiemare ne procură o lucrare a D. doctorŭ Kónya din Iaşĭ: D-sea ne adresézăă nrmătórea scrisóre:

«Cu multŭ interesŭ amŭ cetitŭ în numĕrulŭ din urmă alŭ *Revisteĭ Sciinţifice* articolulŭ D-vóstră despre apele minerale din ţeră, şi fiindŭ-că şi eŭ m'amŭ ocupatŭ cu analisarea apelorŭ, de aceia 'mĭ permitŭ a vĕ trimite analisa apeĭ din Văiluţa cu o mică precuvêntare, cu rugăminte de a publica lucrarea mea în *Revista Sciinţifică*.»

Redacţiunea mulţumesce D-luĭ doctore Kónya şi se folosesce de ocasiune pentru a face unŭ apelŭ căldurosŭ la toţĭ mediciĭ şi specialiştiĭ în asemenea materiă ca sĕ bine-voiască a'ĭ comunica lucrările ce vorŭ crede de cuviinţă că se potŭ da publicităţiĭ. Unindu-ne cu toţiĭ, luândŭ hotărârea ca în celŭ maĭ scurtŭ timpŭ apele minerale din România sĕ pótă satisface tóte trebuinţele suferinçilorŭ, vomŭ aduce unŭ serviciŭ însemnatŭ economieĭ naţionale; vomŭ dovedi că scimŭ sĕ apreţuimŭ dărnicia cu care generósa natură a înzestratŭ frumósa nóstră ţeră.

In No. viitorŭ v'a apărea şi lucrarea D-luĭ Doctorŭ Kónya asupra apeĭ minerale de la Văiluţa.

—Ţĕrile aĭ cărora locuitorĭ nu punŭ în destulŭ preţŭ pe valórea ce are pămêntulŭ, n'aŭ de câtŭ sĕ studieze ce se petrece pe fie-care çi în Olanda pentru a se pătrunde câtŭ de scump este pentru o naţiune laboriósă şi economă acelŭ obiectŭ care dă adevĕrata fiinţă a unuĭ statŭ, adică pămêntulŭ. De cândŭ esistă Niderlanda şi până astă-çi, neobosiţiĭ séĭ locuitorĭ aŭ avutŭ sĕ lupte fără pregetŭ contra năvălirilorŭ mariĭ. Nesăţiósa mare n'a lăsatŭ şi nu lasă sĕ trécă çi fără ca sĕ nu róçă, sĕ nu mănânce o bucată din pămêntulŭ Olandeĭ. Sate întregĭ, carĭ aŭ esistatŭ de la Romanĭ încóce, aŭ dispărutŭ. Astŭ-felŭ pe la 1337, la résăritŭ de Hont, 14 sate aŭ fostŭ distruse cu totulŭ. Aceste inundaţiunĭ s'aŭ repetatŭ în çece rêndurĭ până la 1715.

Dupĕ constatările făcute, marea arŭ fi ruptŭ din pămêntulŭ Olandeĭ 581,333 ectare, adică aprópe unŭ milionŭ şi 200 miĭ pogóne pămêntŭ. Prin lucrările colosale de andigare s'a reluatŭ 363,507 ectare; astŭ-felŭ că marea datoresce încă olandesilorŭ 217,825 ectare.

Olandesiĭ, cu tenacitatea lorŭ cunoscută, nu staŭ odihniţĭ până ce nu vorŭ lua înapoĭ acestŭ pămêntŭ. In momentulŭ de faciă acestŭ neobositŭ poporŭ este pe cale de a svênta séŭ deseca partea meridională a Zuiderzuluĭ, partea numită în timpulŭ Romanilorŭ *Flevo-lacus*. Intinderea ce se proectézăă ca sĕ desece este de 195,000 ectare, din care 19,000 ectare se vorŭ întrebuinţa pentru drumurĭ, canalurĭ, locurĭ de case, ş. a. l., astŭ-felŭ 176,000 ectare se vorŭ putea da agriculturei. Dupĕ întinderea ce aŭ provinciile Olandeĭ, pe loculŭ desecatŭ se va forma o nouă provinciă. In adevĕrŭ, cea maĭ întinsă provinciă a Olandeĭ, Brabantulŭ septentrionalŭ, cere 512,370 ectare; érŭ cea maĭ mică, Utrectulŭi, are 138,560 ectare. Noua provinciă a Zuiderzuluĭ va spori întinderea regatuluĭ Olandeĭ cu $^1/_{18}$.

Dupĕ estimaţiunile făcute, acéstă colosală lucrare va costa 180 milióne fiorinĭ; de unde urmĕçă că fie-care ectarŭ desecatŭ va costa 1000 fiorinĭ. Pentru esecutarea lucrăriĭ unĭĭ credŭ că trebuescŭ 16 anĭ, alţiĭ 12 anĭ; însĕ dupĕ alte calcule arŭ fi de ajunsŭ douĭ anĭ. Adâncimea meçiă a Zuiderzuluĭ fiindŭ de 4 metre $^1/_2$, se calculézăă că se va scóte 5,850 milióne de metri cubĭ de apă. Maşinile cu aburŭ, de o forţă totală de 9,400 caĭ, vorŭ trage 4,500 metri cubĭ de apă pe minută.

Ce maĭ este de çisŭ cândŭ vede cine-va o ţeră atâtŭ de mică ca Olanda; atâtŭ puţinŭ de favorisată de împrejurările fisice, că, mulţămită muncieĭ şi economieĭ locuitorilorŭ sĕĭ, întreprinde lucrărĭ publice pe carĭ le-arŭ ambiţiona imperiurĭ imense locuite de milióne de suflete.

Décă este cine-va care trebue sĕ se foloséscă de asemenea esemple, suntemŭ noĭ românĭĭ carĭ de abia amŭ începutŭ sĕ păşimŭ pe calea marilorŭ lucrărĭ economice; noĭ carĭ avemŭ o ţeră atâtŭ de favorată de împrejurările fisice şi economice şi care cu bună-voinţă şi activitate putemŭ face din România una din cele mai avute şi frumóse ţĕrĭ ale Europeĭ. Insĕ pentru acésta arŭ trebui maĭ multă activitate, maĭ multă îngrijire de ale nóstre, maĭ multă interesare de lucrulŭ publicŭ. Sĕ ne silimŭ a dobêndi aceste însuşirĭ economice, căci altŭ-felŭ rĕmânemŭ înapoĭ, şi înapoiarea în cele economice ca şi în altele este peirea. Sĕ nu ne intre în capŭ cum că décă amŭ făcutŭ câte-va liniĭ de căĭ ferate amŭ isprăvitŭ; dupĕ cumŭ amŭ maĭ çisŭ cu altă ocasiune, căile ferate nu suntŭ de nicĭ unŭ folosŭ décă nu aĭ ce căra cu cênsele; ele suntŭ nisce artere care nu potŭ întreţine viaţa décă n'aŭ sânge într'ênsele, şi în sensulŭ economicŭ sângele suntŭ productele agriculturei şi industrieĭ.

Sĕ imităm dérŭ pe miculuŭ poporŭ olandesŭ, sĕ ne punemŭ cu totă ânima pe lucru; sĕ nu lăsămŭ sĕ stea în înţelenire atâtea fântâni de avuţiă ale multŭ înzestrateĭ nóstre ţĕrĭ.

— Invĕţaţiĭ ca şi profesionalişti în Italia [illegible] Agnolesi, preparatorŭ alŭ cursului [illegible] la institutulŭ din Florenţa, a adresatŭ Academieĭ de sciinţe din Paris unŭ memoriŭ relativŭ la proprietatea ce arŭ avea planta numită *lupinŭ* albŭ (*lupinus albus*) de a face sĕ piară filocsera. Faptulŭ este că însuşirea lupinuluĭ de a îngraşa pămêntulŭ şi de a distruge insectele este cunoscută încă din timpulŭ botanistuluĭ Teofrastŭ. Ca îngrăşiămêntŭ verde lupi-

www.dacoromanica.ro

nulŭ se bucură de o reputaţiune meritată în mai multe din staturile Europeĭ.

In 1870, doctorulŭ Siewerdt a reuşitŭ sĕ estragă din lupinulŭ albŭ duoĭ alcaloiḑĭ veninoşĭ carĭ derivéḑă din *Conicină;* aceştĭ alcaloiḑĭ suntŭ *metil-conicina* şi *metil-conidrina.*

Doctorulŭ Banieri Bellini, profesorŭ de tocsicologiă esperimentală, a publicatŭ în 1875 resultatulŭ esperiinţeloroŭ séle asupra acţiuneĭ veninóse a lupinuluĭ atâtŭ asupra omuluĭ câtŭ şi a animalelorŭ.

Este asemenea cunoscutŭ că orĭ şi cândŭ puciósa în stare de pulbere se află în contactŭ cu substanţe carĭ putreḑescŭ, se unesce cu idrogenulŭ provenitŭ din a ceste substanţe şi produce gazŭ idrogenŭ sulfuratŭ.

Folosindu-se de aceste fapte sciinţifice, şi esperimentale, D. Agnolesi propune o metódă care, dupĕ sine, arŭ fi capabilă sĕ distrugă filocsera şi în acel'aşŭ timpŭ sĕ îngraşe şi via. Écă în ce consistă acéstă metodă: sĕ se semene în luna luĭ Septembrie, în viĭ, lupinŭ albŭ; în anulŭ următor, cândŭ lupinulŭ a înfloritŭ, se smulge şi se face mănuchiurĭ. Dupĕ aceia se desgărdinéḑă viţa de jurŭ împrejurŭ, descoperindu'ĭ rădăcinele; se ia mănuchiurĭ de lupinŭ, se tăvălescŭ câtŭ de multŭ în puciósă pisată; şi, în fine, se trage pământulŭ la locŭ, cum se face şi cândŭ se pune gunoiŭ la viţă.

Efectele metodeĭ espuse, arŭ fi, dupĕ D. Agnolesi, maĭântêiŭ îngrăşarea pământuluĭ, alŭ douilea distrugerea filocsereĭ. Proprietăţile veninóse ale lupinuluĭ fiindŭ constatate, se póte admite că filocsera, locuindŭ pe rĕdăcinele viţeĭ şi venindŭ în contactŭ cu lupinulŭ, arŭ peri. Afară de acésta gazulŭ idrogenŭ sulfuratŭ, care s'arŭ desvolta în timpulŭ putrediriĭ lupinuluĭ îngropatŭ, arŭ esercita acţiunea sea veninósă în totŭ timpulŭ câtŭ durézĕ metamorfosa insecteĭ, menţinêndŭ rădăcinile într'o atmosferă mefitică.

Acésta este, în substanţă, metóda ce propune d. Agnolesi pentru a stârpi filocsera. Principiile pe carĭ se fondéḑă suntŭ necontestabile; rĕmâne déră a se verifica déca în aplicaţiune se vorŭ putea dobândi resultate ce parŭ a promite raţionamentulŭ scienţificŭ. Fără îndoială că acéstă metodă se va supune cercăriĭ atâtŭ în Francia câtŭ şi în Italia. De arŭ reuşi d. Agnolesi, arŭ aduce cele maĭ însemnate serviciĭ viticultureĭ.

— In Englitera esistă de multŭ timpŭ o puternică asociaţiune cunoscută sub numele de *Asociaţiune britanică pentru desvoltarea sciinţeloroŭ.* Congresulŭ acesteĭsocietăţĭ s'a întrunitŭ anulŭ acesta la Bristol sub preşedinţa cunoscutuluĭ inginerŭ J. Hawkshaw. Preşedintele din anulŭ trecutŭ era învĕţatulŭ profesore Tyndall, ale căruia doctrinĭ sciinţifice aŭ displăcutŭ şi displacŭ cleruluĭ anglicanŭ. Pentru deschiderea sesiuneĭ congresuluĭ, distinsulŭ inginerŭ a rostitŭ unŭ discursŭ asupra geniuluĭ civilŭ, în alte cuvinte, asupra istorieĭ lucrărilorŭ de architectură, de mecanică, în fine a tutuloroŭ lucrărilorŭ carĭ intră în domeniulŭ sciinţeĭ inginerului. Subiectulŭ a fostŭ pre câtŭ de vastŭ pre atâtŭ de interesantŭ. Lucrările ingineresc din antichitate până astăḑĭ suntŭ din acelea cu carĭ se póte maĭ multŭ mândri omenirea. In adevĕrŭ, începândŭ de la acele lucrărĭ primitive croite şi esecutate de omŭ; trecândŭ apoĭ la construcţiunile măreţe ale Egiptuluĭ, Asirieĭ, Grecieĭ, Romeĭ; privindŭ timpurile rĕmase din meḑiulŭ evŭ; în fine ajungêndŭ la timpiĭ moderni, spiritulŭ celŭ maĭ îndrăsneţŭ rĕmâne uimitŭ de imensitatea lucrărilorŭ esecutate şi de progresulŭ ce a realisatŭ omenirea în acéstă direcţiune. Şi ca esemplu vomŭ aminti că numaĭ în secolul acesta s'a construitŭ peste 166,000 mile de căĭ ferate, carĭ, socotite câte 20,000 livre sterlinge pe milă, represintă o valóre de 3,200 milióne de livre sterlinge, la care sumă maĭ trebue adăogatŭ 100 milióne livre pentru 400,000 mile de telegrafŭ socotite câte 100 livre de milă, şi încă 100 milióne livre pentru canaluriĭ, porturĭ şi alte construcţiuni fluviale şi maritime. Astŭ-felŭ s'a cheltuitŭ suma de 3,340 milióne livre sterlinge de către generaţiunea actuală şi cea precedentă.

Preşedintele asociaţiuneĭ britanice 'şĭ a terminatŭ însemnatutŭ sĕŭ discursŭ mărturisindŭ că, cu totŭ progresulŭ realisatŭ, aceea ce scimŭ este prea puţinŭ în comparaţiune cu aceea ce nu scimŭ. Prin urmare la lucru ómeniĭ de sciinţă; la lucru voĭ carĭ sunteţĭ ante-guarda progresuluĭ.

DIVERSE

Mico Liubibratich... Erea anulŭ 1862. La apelurile mareluĭ agitatorŭ Vakalowich, unŭ oratorŭ atrăgătorŭ, unŭ luptătorŭ îndrăsneţŭ, ale căruia cuvinte mergeaŭ totŭ atâtŭ de dreptŭ în inimile raialelorŭ ca şi gloanţele în inima beiloroŭ, Herzegovina şi Bosnia, identice acelorŭ giganţi înspăimântătorĭ pe carĭ Fabula îĭ face ca resistândŭ greutăţiĭ unuĭ munte, se resculaseră din noŭ în contra dominaţiuneĭ turceştĭ. Ecourile munţiloroŭ repetaseră de o mie de orĭ strigătulŭ resbeluluĭ sântŭ, şi câmpiele se acoperiră îndată de bande străine şi hotărîte, carĭ venise a se împreuna cu şefulŭ în visiunia ce'şĭ alesese.

La aceia'şi epocă, trăia la gimnasiulŭ dalmatŭ din Ragusa unŭ tênĕrŭ de aprópe 16 anĭ. De originĕ din Herzegovina, elŭ venise în bĕtrânulŭ oraşŭ sĕ'şĭ facă studiulŭ. Ardoarea ce depunea pentru studiŭ erea singularŭ temperată printr'unŭ gustŭ maĭ viŭ alŭ armeloroŭ şi esercţielorŭ resbelnice. Avea unŭ spiritŭ neastêmpăratŭ, o imaginaţiune ardintă, iubitóre de gloriă şi căutândŭ sĕ facă fapte marĭ.

Cândŭ putea sĕ scape din acéstă monastire din evulŭ meḑiŭ, care nu da destulŭ aerŭ plămânilorŭ sĕĭ, nicĭ destulă întindere a cugetăriĭ séle, alerga la serbările de prin prejurŭ, serbărĭ belicóse unde nu se jócă nicĭ o dată de câtŭ la mirosulŭ şi fumulŭ prafuluĭ de puşcă; sĕŭ maĭ bine fugea, mergea sĕ céră munţiloroŭ, şi pentru câte-va rare momente, aerulŭ, isolarea, libertatea; şi cândŭ, fatigatŭ, se sprijinea pe o stâncă óre-care spre a se odihni, ochiĭ sĕĭ întristaţĭ se îndreptaŭ către locurile întunecóse, către formele neregulate, către crestele neuase şi dantelate carĭ apăréŭ într'unŭ colţŭ alŭ orisontuluĭ brumosŭ.

Acestea eraŭ patria sea, Herzegovina, acestŭ pământŭ alŭ creştinilorŭ oprimaţĭ de musulmanĭ, acestŭ pământŭ de sclavagiŭ care nu aspiră de câtŭ a'şĭ sfărâma lanţurile séle. — Şi dupĕ o lungă contemplaţiune agitată de ură şi speranţă, elŭ relua cu o inimă maĭ veselă, ocupaţiunile séle obicinuite, — nu fără a ḑice că 'ĭ arŭ fi plăcutŭ maĭ multŭ a se bate acolo de câtŭ a studia pe Virgiliŭ la Ragusa.

Acestŭ tênĕrŭ se numea Mico Liubibratich.

Intr'o ḑi fiindŭ ocupatŭ cu óre carĭ datoriĭ de şcolarŭ, o noutate ajunse până la elŭ: Se batŭ în Herzegovina! Herzegovina a scuturatŭ jugulŭ! Liubibratich, ne ascultândŭ de câtŭ tânĕrulŭ sĕŭ patriotismŭ, alérgă sĕ céră directoruluĭ gimnasiuluĭ permisiunea de a se uni cu fraţiĭ sĕĭ. Refusându-i-se permisiunea, nu ḑise nimicŭ dérŭ 'şĭ o luă elŭ. Fuge în timpulŭ nopţiĭ din colegiŭ, şi étă'lŭ alergândŭ nu pe căile cele marĭ ci pe potecile strimte ale munţiloroŭ.

Pe drumŭ, elŭ întâlnesce o trupă turcească. Ilŭ opresce; acéstă trupă are în adevĕrŭ de scopŭ a'şĭ însuşi propria casă a tatâluĭ luĭ Mico. Mico scăpă din mâinile lorŭ; graţiă agerimeĭ séle muntene, elŭ sosesce înaintea lorŭ la casa părintéscă, plăcutŭ adăpostŭ plinŭ de provisiuni. Tatâlŭ sĕŭ se afla cu ceĭ-l-alţĭ în munte. Nu era nicĭ unŭ mijlocŭ de apărare. Tênĕrulŭ puse focŭ caseĭ, şi cândŭ Turciĭ sosescŭ, numaĭ găsiră de câtŭ cenuşe şi unŭ inimicŭ nevisibilŭ şi imposibilŭ de atinsŭ, care, alergândŭ din stâncă în stâncă, le trimite, fugêndŭ, gloanţe.

Dupĕ acéstă primă faptă, Mico Liubibratich se uni cu Vacalowich. Se puse la dispositiunea acestuia şi deveni ajutoruluĭ sĕŭ de câmpŭ. Ah! frumosulŭ resbelŭ şi frumósele lovituriĭ de sabiă! Nu importă, elŭ trebui sĕ cedese; fu învinsŭ.

Dupĕ învingere, Liubibratich, orĭ-ce s'arŭ fi ḑisŭ, nu rĕmase în Herzegovina. Elŭ urmă pe şefulŭ sĕŭ Vacalowich, căruia 'ĭ se devotă cu totulŭ, şi se duse sĕ locuéscă cu elŭ în Rusia. Vacalowich mortŭ, Liubibratich se stabili la Belgrad, aprópe de patria sea. Acolo, dupe douĭ anĭ, elŭ alimenta pe sub mână rescóla ce a isbucnitŭ.

Liubibratich e unŭ omŭ de 30 anĭ aprópe, activŭ, intreprinḑĕtorŭ, capabilŭ de a prepara o cutesătóre lovitură de mână şi de a o esecuta bine; unŭ bravŭ, unŭ partisanŭ. Intinderea vederiloroŭ îĭ lipsesce, elŭ recunósce însuşĭ acésta. Elŭ nu e capabilŭ de a dirige resbelulŭ; astfelŭ a oferitŭ, cu o admirabilă desinteresare, comanda generală a forţeloroŭ resculaţiloroŭ Croatuluĭ Resclowich, care, vechiŭ colónelŭ alŭ unuĭ regimentŭ austriacŭ, vechiŭ conmandantŭ şefŭ alŭ armateĭ serbe, este unŭ strategistŭ consumatŭ.

Cu tóte acestea, de şi nu dirige insurecţiunea, Liubibratich este în realitate şefulŭ eĭ. Numele sĕŭ va fi totŭ-dé-una acela la care se vorŭ ralia slaviĭ; şi apoĭ, remânêndŭ în capulŭ uneĭ bande numaĭ de bravĭ, elŭ va vedea maĭ de aprópe focululŭ; va avea miĭ de ocasiunĭ sĕ tragă frumóse lovituriĭ de puşcă şi sĕ taie unŭ mare numĕrŭ de capete turce. Elŭ va plăti în persónă, şi acésta 'ĭ trebue temperamentuluĭ sĕŭ nervosŭ. Fumulŭ luptelorŭ îĭ convine maĭ multŭ de câtŭ calculele strategieĭ. A fi totŭ-dé-una în focŭ, a vedea de aprópe pe inimicŭ, a'lŭ lovi, a se îmbăta de odórea ierbeĭ, acesta era visulŭ ardinte alŭ elevuluĭ din gimnasiulŭ de la Ragusa. Astăḑĭ, îşĭ îndeplinesce visulŭ sĕŭ, şi déca sórta uneĭ naţiunĭ arŭ depinde de unŭ omŭ de curagiŭ şi de marĭ lovituriĭ de spadă, în dată Herzegovina arŭ fi liberă.

LA MUSE

De cândŭ Muselorŭ iubite
Cântulŭ vostru a 'ncetatŭ,
Ḑilele'mĭ se 'nşirŭ cernite,
Sufletu-mĭ s'a întristatŭ!
Plângŭ mereŭ şi fără sémă
De cândŭ voĭ nu maĭ cântaţĭ!
Vocea mea cu dragŭ vĕ chiamă,
Insĕ n'o maĭ ascultaţĭ!
O! Cântaţĭ,
Cântaţĭ.
Cântaţĭ,
Pentru bieţiĭ svânturaţĭ!

Eĭ cu mine dimpreună
Vĕ invócă plinĭ de dorŭ!...
N'auḑiţĭ ce tristŭ rĕsună
Lamentaţiile lorŭ? ...
Lumea 'ĭ trece cu vederea
Şi de toţĭ suntŭ delăsaţĭ!
Uşuraţi-le durerea....
Ca sĕ piară nu'ĭ lăsaţĭ!
O! Cântaţĭ!
Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
De Speranţe 'ĭ legănaţĭ!

Celorŭ care nu aŭ pâine
Spuneţi-le a spera!
Le-arĕtaţĭ ḑiua de mâine
Care îĭ va 'nbucura!
Copilaşilorŭ ce 'n lume
Micĭ orfanĭ aŭ fostŭ lăsaţĭ.
Ţineţi-le locŭ de mume
Şi virtutea le 'nsuflaţĭ!
O! Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
Inimile consolaţĭ!

Geniuluĭ ce combate
Pentru patria 'ĭ cu zelŭ,
Spuneţi 'ĭ a nu s'abate
Un minutŭ de l'alŭ sĕŭ ţelŭ!
Pe Zoiliĭ ce 'lŭ sfăşie
Prin dispreţŭ îĭ înfieraţĭ!
Rîḑeţĭ de a lorŭ mânie
Contra marilorŭ bărbaţĭ!
O! Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
Geninulŭ înbărbătaţĭ!

Popoluluĭ care zace
Subtŭ secure de caleĭ
Insuflaţi 'ĭ a se face
Mare ca strĕmoşiĭ sĕĭ!
A eşi din apathiă
Prin cântare'lŭ îndemnaţĭ!
Subt carcanulŭ de sclaviă
Sĕ adórmă, nu 'lŭ lăsaţĭ!
O! Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
Poporulŭ sĕ desceptaţĭ!

Pentru Patria'mĭ cea dulce
Impletiţĭ cununĭ de florĭ,
Ştergeţĭ plânsulŭ ce strĕluce
Intr'aĭ sĕĭ ochĭ lucitorĭ!
Pe despoţiĭ ce-o sfăşiă
Ca demonĭ ne'nduplecaţĭ
In orĭ-care poesiă,
Museloroŭ, îĭ înfieraţĭ!
O! Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
Cântaţĭ,
Patria'mĭ glorificaţĭ!

Al. A. Macedonski.

1875 Iulie

ULTIME SCIRĬ

Londra, 18 Septembriŭ. *Times* publică următórea depeşe din Cataro, cu data 18 Septembriŭ:

Insurecţiunea din Herzegovina orientală nu diminuă. Lupte serióse aŭ avutŭ locŭ lângă Gatsko şi Flevie (Plevie?). Trupele turceştĭ aŭ fostŭ respinse.

Ragusa, 17 Septembriŭ. Insurgenţiĭ din Herzegovina continuă a rĕmânea în defensivă, aşteptândŭ resoluţiunea Serbieĭ şi Montenegruluĭ. Ofiţeriĭ garibaldianĭ aŭ declaratŭ că eĭ nu vorŭ merge fără Serbia.

In Bosnia ascheriĭ, carĭ trecuseră frontaria sêrbéscă pe la Usgiza, aŭ fostŭ bătuţĭ şi goniţĭ.

Insurgenţiĭ aŭ bătutŭ pe turcĭ la Orasova în Bosnia.

Cettinje, 17 Septembriŭ, 2 ore şi 35 m. séra. Lângă Gatsko, în Herzegovina, Selim şi Dervisch-paşa, cu 2000 turcĭ, aŭ fostŭ surprinşi de insurgenţi. Turciĭ s'aŭ retrasŭ lângă Lipnich, lăsândŭ o sută de morţi şi răniţĭ pe terenŭ.

Constantinopole, 18 Septembre. Consuliĭ Austrieĭ, Germanieĭ şi Italieĭ parŭ desperaţĭ de a putea sĕ facă pe insurgenţĭ sĕ intre în comunicaţiune cu comisarulŭ otomanŭ.

Consuliĭ Rusieĭ, Englitereĭ şi Franţeĭ conservŭ încă óre care speranţă, de óre ce insurgenţiĭ din districtulŭ Herecin aŭ arĕtatŭ dispositiuniĭ favorabile păciĭ.

Consuliĭ acestoroŭ treĭ puteriĭ aŭ declaratŭ că eĭ nu se potŭ pronunţa definitivŭ, maĭ nainte de a fi vĕḑtŭ pe insurgenţiĭ carĭ se află în munţiĭ din spre Gatsko. Eĭ aŭ plecatŭ erĭ în acéstă direcţiune speră a fi lunĭ la Stolacĭ.

Tiflis, 17 Septembre. *Droeba* şi *Mesagerul,* din Tiflis, anunţă că grave desordine s'aŭ produsŭ în Lazistan, în Turcia asiatică, lângă Batoum. Trupele de reservă, chemate spre a fi trimise în Herzegovina, refusândŭ de a merge, paşa guvernorulŭ a espediatŭ în contra lorŭ gendarmĭ şi, la noulŭ lorŭ refusŭ, s'a făcutŭ o încăierare care a causatŭ mórtea şi rănirea maĭ multora. Locuitoriĭ din Lazistan suntŭ Georgieni.

www.dacoromanica.ro

DESCHIDEREA NOULUI MAGASIN

AU BON MARCHÉ

N. IONNESCU & C-nie

CALEA MOGOŞOAE, VIS-A-VIS DE HOTEL OTETELEŞIANU, CASA LAHOVARI.

Sub-semnaţiĭ anunţăm respectuos pe Onor. Public şi Onor. Clientelă că am priimitŭ unŭ mare şi bogat asortiment de mărfurĭ: **Coloniale, Delicatese, Bĕuturĭ**, precum: *Champagnie*, *Vinurĭ* de *Bordeaux* şi *Ungaria*, în butiliĭ şi cu ocaua, *Vinurĭ* de *Rhin* şi *Drăgăşianĭ*.

Consserve alimentare Pescării differite, **Cărnurĭ** *streine* şi *indigene*, **Brânzeturĭ** diferite, **Ciaiurĭ, Romurĭ** şi **Pesmeţi** differiţĭ.

Asortiment complect de **Liqueurĭ** din Francia şi Amsterdam, de **Chocolaturĭ** cu şi fără vanilie de la C-ie Colonial, Francaise, Suchard, Marquis şi Perron.— **Compoturĭ** de diferite fructe.— Asortiment complect de **Muştarurĭ, Sosurĭ** englezeştĭ, *Variantes*, *Capere*, *Chornichon*, *Piper cayen*, *Mix Picles* etc. — **Bombóne** de *Paris*, **Medicamente Francese** şi **Cerulală** garantată pentru scândurĭ, etc. etc.

NB. **Pesmeţi** de *Braşov* şi **Urtŭ prospătŭ** de *Itzcanĭ* priimimŭ la fie care 3 ţile.

Calitatea mărfurilorŭ se garantézĕ şi comandele se efectuézĕ prompt şi solidŭ.

Cu stjmă

N. IONNESCU & C-nie.

Anunciŭ important tutulorŭ agricultorilor.

După îndelungate studiĭ şi esperieuţă în instrumente de agric a acesteĭ ţĕrĭ, am constatatŭ, că **plugurile** până acum introduse din străinătate, nu corespund exigenţilorĭ pentru exploatarea pământuluĭ d'aice. Causa Principală era, că ele fiindŭ construite destulŭ **de naite**, eraŭ supuse la ceia ce se numesce în limbagiul agricultorilorŭ, de a se înneca;— de aceia am construitŭ unŭ noŭ sistem de pluguri, care fiind mult maĭ **nalte**, sunt asicurate, contr'aceluĭ mare desavantagiŭ, a se înneca, al sistemurilorŭ esistente.

Acestŭ noŭ sistemŭ, maĭ are şi marele avantagiŭ de a se putea întrebuinţa şi cu simplele rotile de lemnŭ, obicinuite la plugarĭ — ţĕranĭ — în acéstă ţĕră.

Am avutŭ cea maĭ mare îngrijire, de a construi aceste pluguri, **cu fer nemţescŭ de qualitatea cea maĭ bună** am datŭ cea maĭ mare **soliditate** tutulorŭ detaliurilor, şi a le pune **lemnŭ de frasinŭ**.

Atragŭ atenţiune a onorabililor Domnĭ agricultorĭ asupra acestuĭ sistem de pluguri, pentru a căruia avantage şi soliditate garantăm.

Informaţiunĭ la sub-semnatul, Strada Germană, 23.

Ioseph Lee.

Asemenea, se află în depositulŭ nostru Locomobile, Batose şi morĭ, din renumita fabrică «**RUSTON PROCTOR & C-o**» din Lincoln (Englitera)

Institutul de Educaţiune şi Instrucţiune de fete Maria I. Casabianu.

Direcţiunea acestuĭ Institut se grăbeşte a anunţa, că cursurile atât din clasele primare cât şi din cele gymnasiale încep regulat de la 1 Septembre viitor.

Maĭ sunt încă numaĭ câte-va locuri libere până la complectarea numĕruluĭ cerut.

Acest Institut: 1) dirigiat de specialista în materia educaţiuneĭ şi instrucţiuneĭ Maria I. Casabianu; 2, fiind aşezat în centrul oraşuluĭ, în casele reposatuluĭ comite Scarlat Rosseti, cu o vastă grădină de plantaţiunĭ; 3, în privinţa instrucţiuneĭ urmând programa şcólelor statuluĭ, şi elevele din ambele cursurĭ fiind esaminate la examenile generale în şcólele statuluĭ de profesorĭ respectivĭ, din preună cu elevele din acele şcolĭ; 4 avênd şi guvernante cu diplome de cursurĭ pedagogice etc, aceste tóte sunt cele maĭ factice garanţiĭ pentru părinţiĭ, care doresc a găsi cele trei condiţiunĭ principale: *sĕnătatea corpuluĭ*, *educuţiunea* şi *instrucţiunea* unite la un loc.

23. Bucureştĭ strada Polonă 23

De vêndare maĭ multe buţĭ de vinŭ de Drăgăşanĭ şi de délŭ. Strada Bulevardu No. 24.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

De închiriat de la St. Dumitru viitorŭ

2 apartamente case cu etaje de sus, compuse de câte unŭ salon, 4 camere ţugrăvite, cu balcon, odae de servitorĭ, bucătărie, pivniţă mare cc curte pavată spaţiósă. Precum şi alte 2 apartumente aşeţate compuse de câte 5 camere ţugrăvite, odae de servitorĭ şi bucătărie, totŭ în acéstă curte în Subur. St. Constandin lângă Biserică, Str. 11 Februarie, No. 1, colórea verde, în apropiere de Tribunale şi grădina Cismegiuluĭ, se dă cu preţurĭ moderate. Doritorĭ a se adressa la proprietarŭ în curte.

ANUNCIU

Etajiulŭ de josŭ, compusŭ de 7 camere pivniţă şi grădină de lucsŭ vis-a-vis de gara Târgovişte, este de datŭ cu chirie de la St. Dumitru, pentru Birtŭ şi Cafenea, séŭ la particolarĭ de şedere.

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jacques Rousseau No. 1*, Paris.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 28 August st. v. 1875.

Oblig. Rur. inte. 10 la sută.		103	¾
» Domeniale	8	102	—
» Oppenheim	8	103	—
Scrisurĭ fonciare	7	90	½
Renta	5	69	½
Ac. dr. de fer ro. (est.)		27	¾
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	87	½
Ac. Soc. d'asig. Dacia	8	750	—
Ac. » » Roma.	8	125	—
Ac. Societate financia.	8	280	—
Ac. Băncel de Brăila.	8	—	—
Meosurĭ Municipale	—	22	—
Landate	—	—	—

SCHIMBULŬ

Paris 3 lunĭ	—	—	—
Marsilia »	99	30	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	15	—
Berlin »	1	22	½
Lipsca »	1	22	¼
Viena »	2	22	½

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Bastimentele	Galaţĭ 1 Sept. încăr.	Galaţĭ 1 Sept. deşert.	Ismail 10 Sept. încăr.	Ismail 10 Sept. deşert.	Brăila 8 Sept. încăr.	Brăila 8 Sept. deşert.	Giurgiŭ 8,9 Sept. încăr.	Giurgiŭ 8,9 Sept. deşert.	Calafat 9 Sept. încăr.	Calafat 9 Sept. deşert.	Severin 9 Sept. încăr.	Severin 9 Sept. deşert.	Oltenita 8 Sept. încăr.	Oltenita 8 Sept. deşert.	Măgurele 25 August încăr.	Măgurele 25 August deşert.	Bechet 9 Sept. încăr.	Bechet 9 Sept. deşert.	Călarcşĭ 9 Maiŭ. încăr.	Călarcşĭ 9 Maiŭ. deşert.	Islaz 9 Maiŭ. încăr.	Islaz 9 Maiŭ. deşert.
Corăbiĭ sosite	2				20	7	1	10		2	3					5		7				
» pornite	3	3			11	17	6	1					1		1	18						
Vapóre sosite	3		3				6		3		2		1			1	2					
» pornite	6		1		1		6		3		1		1		2	1	2					

Productele

PREŢIURILE PRODUCTELOR

Grâu ghirca, greutate	60	—	60	70	—	74	81	-	103	60	—	70	58	—	75	—	—	—	72	—	—							
Grâu ciacâr. calit. I. kila	—	—	—	—	—	—	62	-	92	76	—	82	—	—	—	65	—	70	—	—	—				70	—	75	
» » » II. »	—	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	55	—	50	55	—	60	65	—	—				60	—	65	
Grâu cărnaŭ » I. »	—	—	—	80	—	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	
» » » II. »	—	—	—	77	—	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	
Porumbulă	—	—	—	50	—	52	66	—	74	56	—	60	—	—	—	48	—	52	—	—	—				—	—	—	
Orzulŭ	31	—	—	34	—	36	40	—	55	45	—	47	—	—	—	—	—	—	36	—	—				—	—	—	
Ovăzulŭ	30	—	—	30	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	
Secara	—	—	—	52	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—				—	—	—	
Rapiţa calit. I. kila	—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	
» » II. »	—	—	—	160	—	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	
» » III. »	—	—	—	130	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				—	—	—	

CURSUL VIENEI

Viena, 20 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	70	10
Naţionale	738	—
Lose	112	25
Acţiunĭ băncel	920	—
Creditulŭ	214	10
London	111	80
Oblig. rur. ung.	81	40
» Temeşvar	81	25
» Transilv.	79	20
» Croata	84	—
Arg. in măr	101	95
Ducăţi	5	29 ½
Napoleonĭ	8	92¼

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

SÂMBATA, 13 SEPTEMBRE 1875 — Unŭ numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1036

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei lunĭ.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 bani.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
» »	II	2 leĭ
» »	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, : se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românulŭi*).

Viena, 22 Septembre. — Impĕratulŭ a primitŭ delegaţiunile ungare şi austriace. Respundêndŭ la discursurile preşedinţilorŭ, împĕratulŭ le-a mulţumitŭ ţicêndŭ că comptézĕ pe patriotismulŭ încercatŭ alŭ delegaţiunilorŭ ş'a esprimatŭ convingerea că ele vorŭ sprijini guvernulŭ în totŭ ceia ce este indispensabilŭ necesarŭ pentru a'ĭ asicura interesele.

Impĕratulŭ a adaosŭ că mişcarea care a isbucnitŭ în-óre carĭ provinciĭ ale imperiuluĭ turcŭ trebuie se intereseţe în prima linia pe monarhia, prin vecinătatea sea directă cu Turcia şi prin relaţiunile multiple ce resultă din acéstă vecinătate. Cu tóte aceştea, relaţiunile nóstre cordiale cu cele douĕ marĭ imperiurĭ vecine, precumŭ şi raporturile amicale cu cele-lalte State, lăsă se s'arate fundată speranţa că linistea monarchieĭ şi pacea Europeĭ vorŭ fi menţinute.

Constantinopole, 23 Septembre. — Agenturŭ Serbieĭ comunică Porţeĭ depeşi ale guvernuluĭ sĕŭ, plângêndu se că bande de Turcĭ, umblândŭ dupĕ provisiunĭ, intră în Serbia, prădândŭ vite şi provisiunĭ. Pórta n'a respunsŭ încă.

Belgrad, 23 Noembre. — Adresa către tronŭ, adoptată de Skupcina, conţine în privirea insurecţiuneĭ din Bosnia şi Herzegovina următorulŭ pasagiŭ: «Naţiunea, adêncŭ mâhnită de vărsarea de sânge, provocată de suferinţele perpetue ale fraţilorŭ ieĭ, este recunoscĕtóre principeluĭ de declararea că va coopera pentru restabilirea păceĭ în Bosnia şi Herzegovina. Naţiunea va pune la dispositiunea principeluĭ tóte miḑlócele necesariĭ ajungeriĭ acestuĭ scopŭ, şi nu va cruţa nicĭ unŭ sacrificiŭ. Naţiunea speră că principele, în înţelepciunea sea, va îndeplini cu demnitate acéstă misiune.»

BUCURESCI, 12 SEPTEMBRE

In fie-care ḑi, cândŭ ne sculămŭ, trebue sĕ vedemŭ câte o reputaţiune dărâmându-se cu repeḑiciune. O clipire de ochĭ e destulŭ ca unŭ edificiŭ moralŭ, construitŭ de anĭ întregĭ, sĕ nu maĭ rĕmâe de câtŭ locŭ care sĕ aréte trecĕtorilorŭ că acilea a fostŭ unŭ frumosŭ edificiŭ.

Vĕḑurămŭ maĭântêiŭ pe D. G. Gr. Cantacosino, omulŭ acela pe care nicĭ bănuiala nu'lŭ atinsese că arŭ fi capabilŭ sĕ facă vre-o injustiţiă, sĕ tolerese vre-o abatere de la legĭ şi morala publică, îndată ce s'a aliatŭ cu ómenĭ de la putere, porecliţĭ aĭ ordineĭ, comiţêndŭ fapte carĭ nu se aşteptaŭ de la Domnia sea. Torturile de la moşia sea din Teleormanŭ, pe presupunerea că nisce ómenĭ aŭ datŭ focŭ móreĭ, priimirea caielorŭ ferate fără a fi terminate, ordinele către administraţiune de a urmări şi esecuta pe ţĕranĭ prin tóte miḑlócele pentru plata dărilorŭ către statŭ, precumŭ şi o sumă de asemenea fapte, pe care nu le maĭ citămŭ, suntŭ atâtea lucrurĭ nedemne de o reputaţiune stabilită, în câtŭ ele aŭ dărâmatŭ acea reputaţiune.

Maĭ suntŭ câte-va persóne de acéstă categoriă, dérŭ le trecemŭ aḑĭ cu vederea, ca sĕ venimŭ la una singură care, într'adevĕrŭ, de câte orĭ suntemŭ siliţĭ sĕ vorbimŭ de ea, sĕ spunemŭ câte-o ilegalitate comisă de dênsa, ne sângeră inima.

Voimŭ sĕ vorbimŭ de D. G. Manu, Primarulŭ Capitaleĭ. Cine se gîndea acum unŭ anŭ că Domnia sea, care a combătutŭ cu atâta patriotismŭ şi sciinţă tóte legile cele maĭ reacţionare, construcţiunea drumuluĭ de ferŭ pe la Predélŭ şi o sumă de cheltuelĭ carĭ provocaŭ nouĭ imposite, puţinŭ în urmă are sĕ se deḑică ?

Nu maĭ vorbimŭ de demisiunea dată pe motivulŭ că guvernulŭ a făcutŭ alegerile cu bâta, şi în urmă ş'a retrasŭ acea demisiune, ceia ce a datŭ prima şi cea maĭ tare lovitură reputaţiuniĭ séle. Acésta nu este cestiunea care ne-arŭ interesa pe noĭ maĭ multŭ, ci pe Domnia sea. Aceia ce ne intereséḑă pe noĭ, orăşeniĭ şi contribuabiliĭ, este cum Domnia sea dispune de averea nóstră ca Primarŭ.

Cu altă ocasiune amŭ arĕtatŭ nenumĕratele tacse ce a creatŭ D-sea, pre cum şi darea fără nicĭ o licitaţiune a pavăreĭ stradeĭ Târgovişte, lucrare de aprópe 500,000 leĭ nouĭ. Acum avemŭ sĕ vorbimŭ despre unŭ altŭ faptŭ alŭ Domnuluĭ Manu, care nu numaĭ că este ilegalŭ, dérŭ curiosŭ în sine.

Étă faptulŭ:

Din împrumutulŭ făcutŭ de 8 milióne, o sumă de 60,000 leĭ s'a destinatŭ pentru ridicarea planuluĭ stradelorŭ şi nivelarea capitaleĭ. Acéstă lucrare s'a datŭ de Domnulŭ Primarŭ fără nicĭ o licitaţiă, cu sumă de 60,000 leĭ, la nisce străinĭ, dupĕ cum spune scrisórea Domnuluĭ inginerŭ Bornénu către *Alegĕtorulŭ liberŭ*, pe care o publicămŭ maĭ la vale. Domnulŭ Bornénu, aflândŭ de acésta, merge la Primăriă şi depune oferta sea cu ḑece miĭ francĭ maĭ puţinŭ, însĕ D. Primarŭ o refusă, subt cuvêntŭ *că a venitŭ prea târḑiŭ* şi că Domnia sea *nu scia că suntŭ şi inginerĭ românĭ* carĭ arŭ fi pututŭ se ia acéstă lucrare!

Scusa, că a venitŭ prea târḑiŭ, este curiósă. Scusa, că nu scia c'avemŭ ingineriĭ românĭ, este ridicolă!

Legea contabilităţiĭ prevede că nicĭ o lucrare nu se póte face fără licitaţiune, fără concurenţă. Pentru ce Domnulŭ Primara nu a urmatŭ legeĭ? Pentru că nu eraŭ ingineriĭ românĭ? Dérŭ unde trăesce Domnia sea, din ce ţĕră vine ca se nu sciă că sĕ află aicĭ atâţia ingineriĭ românĭ, şi încă din ceĭ maĭ bunĭ, carĭ ş'aŭ făcutŭ studiile cu succesŭ?

Sciamŭ pe D. G. Manu cu maĭ multŭ bunŭ simţŭ, şi a trebuitŭ sĕ se amestice cu ómeniĭ de la putere sĕ'lŭ pérḑă şi sĕ fiă espusŭ chiarŭ la diferite banueliĭ!

Care e interesulŭ Primărieĭ, care e interesulŭ sĕŭ propriŭ chiarŭ, ca maĭântêiŭ sĕ facă actulŭ menţionatŭ, de a da lucrarea unorŭ strainĭ, şi apoĭ a respinge oferta unuiŭ românŭ care se oferea cu 10,000 leĭ maĭ josŭ, numaĭ pentru că s'a presentatŭ în urmă şi numaĭ pentru că nu scia la începutŭ că se află ingineriĭ românĭ?

Cândŭ cine-va are interesŭ de averea publică, nu face ca D. Manu. Face publicaţiunĭ multŭ înainte; face licitaţiunĭ de maĭ multe orĭ, până ese preţulŭ celŭ maĭ micŭ, şi apoĭ se dă întreprinderea. Domnia sea nu numaĭ că n'a făcutŭ astŭfelŭ, dérŭ încă a luatŭ lucrurile turcesce: *aşa vreaŭ, aşa facŭ!* Scimŭ că acésta era macsima luĭ Vilara acumŭ 25 anĭ, dérŭ nu puteamŭ sĕ ne închipuimŭ ca ea sĕ fiă adoptată aḑĭ, dupĕ atâta progresŭ, de unŭ omŭ care 'şĭ-a făcutŭ studiele în ţĕrile civilisate!

Singurulŭ lucru care arŭ putea se reabiliteze óre-cum pe D. Manu, este a schimba dispositiunile luate atâtŭ asupra pavăriĭ stradeĭ Târgovişte câtŭ şi asupra rîdicăriĭ planuluĭ de care vorbimŭ, făcêndŭ concurenţa prevĕḑută de lege.

Décă D. Manu are interesŭ a nu schimba acéstă dispositiune, chiămămŭ atenţiunea D-nuluĭ ministru de interne spre a opri acéstă ilegalitate, care nu se póte trece fără a face complice şi guvernulŭ pusŭ, a priveghia orĭ-ce abatere de la legile esistente.

Credemŭ că împrumutulŭ de 8 milióne, la care orăşeniĭ Bucurescilorŭ aŭ alergatŭ cu precititare sĕ se înscrie, nu a fostŭ făcutŭ sĕ fie rîsipitŭ în zadarŭ, cumŭ a fostŭ rîsipită sĕŭ *furată* averea contribuabililorŭ de ceĭ l'alţĭ membriĭ comunalĭ, cum ne spunea D. Nicolae Ioanid în cameră, sesiunea trecută.

Averea publică trebue se fie cheltuită cu multă băgare de sémă, şi acésta o recomandămŭ atâtŭ D-luĭ Primarŭ câtŭ şi D-luĭ ministru de interne, preşedintele consiliuluĭ.

Recomandămŭ atenţiuniĭ cititorilorŭ noştriĭ scrisórea din Berlin trimisă *Evenimentuluĭ*, pe care o publicămŭ maĭ la vale. Ea conţine amenunte fórte curióse asupra situaţiuneĭ economice şi financiare a imperiuluĭ germanŭ şi asupra proiectelorŭ politice atribuite D-luĭ de Bismark.

A se vedea ultime sciriĭ pe pagina III.

SCRISORI DIN CERMANIA

(Corespondinţă privată a *Evenimentuluĭ*)

Berlin, 15 Septembrie.

Noĭ carĭ credeamŭ aci că principele de Bismark petrecea timpulŭ la Varzin în acel'aşĭ modŭ ca şi unŭ burgesŭ din Paris, în mica seà proprietate de la Montmorency sĕŭ din altă parte, amŭ fostŭ tare înşelaţĭ. Admirabilulŭ omŭ de statŭ, care odată se plimba braţŭ la braţŭ cu socialistulŭ Lassale pe stradele Berlinuluĭ, spre marea indignaţiune a partiduluĭ badăranilorŭ sĕŭ alŭ *Gazeteĭ Crucii*, departe de a remâne fără trébă la vila sea de la Varzin, se ocupa. ghiciţĭ cu ce?... Cu afacerea Herzegovineĭ? Nicĭ de cumŭ; oficioşiĭ aŭ făcutŭ în consecinţă pe publicŭ sĕ crédă că cancelarulŭ ermitŭ n'a avutŭ nicĭ o grijă de acésta insurecţiune. Pare că principele de Bismarck meditéḑă asupra cestiuneĭ uvrierilorŭ! Unŭ exsocialistŭ, D-nulŭ de Wagener, arŭ fi fostŭ însărcinatŭ de ministrulŭ germanŭ cu strângerea materialelorŭ asupra acesteĭ grave cestiunĭ, şi, ca unŭ noŭ Turgot, D-lŭ de Bismarck arŭ fi cugetândŭ la o reformă economică care sĕ populariseḑe numele sĕŭ dincolo de bălţile unde lângeḑeşte bunulŭ sĕŭ poporŭ naţionalŭ-liberalŭ.

Tóte bune; situaţiunea economică şi financiară a imperiuluĭ, tristele profeţiĭ ale uneĭ mulţimĭ de pesimiştĭ, plângerile universale carĭ se ridicŭ relativŭ la extrema stagnaţiune a afacerilorŭ, tóte astea suntŭ în adevĕrŭ de natură a atrage atenţiunea unuĭ ministru consciinciosŭ; cine va cuteḑa însĕ sĕ pretindă că principele de Bismark nu este destulŭ de perspicace spre a recunósce că elŭ este primulŭ autorŭ alŭ uneĭ asemenea stărĭ de lucrurĭ? In aceste condiţiuni, — afară numaĭ décă nu a făcutŭ vre unŭ felŭ de *mea culpa*, ceia ce arŭ compromite în modŭ seriosŭ infai-

www.dacoromanica.ro

libitatea sea de omŭ de statŭ, — se înţelege lesne că principele cancelarŭ nu descinde din piedestalulŭ după care 'l'a urcatŭ noroculŭ spre a se îngriji de o cestiune atâtŭ de trivială ca cestiunea uvrieră. Mai multe resbele fericite, însoţite de anecsiuni de teritorii, aŭ reuşit sĕ facă pe poporulŭ germanŭ totŭ aşia de nefericitŭ ca şi pietrile; de sigurŭ că principele Bismarck trebue sĕ lucreţe pentru perpetuarea acesteĭ nenorociri prin miţlócele deja întrebuinţate. Elŭ va face acésta fără voiă, dérŭ o va face căci de aci decurge gloria sea.

Este dérŭ o simplă glumă a spune că cancelarulŭ federalŭ se ocupă cu aflarea uneĭ soluţiuni a cestiuneĭ sociale; cândŭ acésta va veni a se impune cu sgomotŭ, elŭ nu va fi nicĭ de cumŭ împovăratŭ a găsi unŭ derivativŭ; şi în acéstă privinţă permiteţi'mĭ a vĕ spune că sgomotulŭ relativŭ la mărirea bugetuluĭ, desminţitŭ maĭ ântêiŭ de oficioşĭ, se confirmă.

Vĕ amintiţĭ că odată *Gazeta Germanieĭ de Nord* şi *Corespondenţa provincială* 'şĭ aŭ datŭ ostenélă sĕ combată sgomotulŭ în cestiune, susţinêndŭ că era în adevĕrŭ esactŭ că guvernulŭ avea scopulŭ sĕ transforme batalionulŭ drumuluĭ de ferŭ în regimentŭ, dérŭ că cheltuelile consacrate de acésta, departe de a atinge cifra de 20 milióne mărcĭ, nu va necesita o ridicare de imposite. Cu tóte acestea, se vede că impositulŭ ce voescŭ sĕ creeţe nu este numaĭ unŭ impositŭ de bursă ci unŭ impositŭ asupra bereĭ. Spre a înţelege importanţa acestuĭ faptŭ, trebue sĕ vĕ amintiţĭ că statele de Sudŭ 'şĭ aŭ reservatŭ dreptulŭ de a ridica ele înşi-le acestŭ impositŭ în contulŭ lorŭ propriŭ; în Bavaria, unde consumaţia este celŭ puţinŭ întreită de aceia care este în Germania de Nordŭ, impositulŭ bereĭ este unŭ isvorŭ de venitŭ prea considerabilŭ pentru acestŭ statŭ, şi déca elŭ arŭ deveni unŭ impositŭ imperialŭ, e evidentŭ că arŭ fi în paguba sea şi în avantagiulŭ cuĭ? Alŭ Prusieĭ. E învederatŭ déră că pentru a preîntâmpina inconvenientulŭ ridicăriĭ contribuţiunilorŭ matriculare, acumŭ cândŭ câte-va micĭ state favorisate de Prusia (ca principatulŭ de Lauembaurg) aŭ multă ostenélă spre ale plăti, meditéţă D-lŭ Camphausen acéstă istoriă a noilorŭ imposite spre a le intinde asupra tutulorŭ popórelor glorióse ale imperiuluĭ.

Orĭ cum arŭ fi, şi în orĭ-ce modŭ s'arŭ mări bugetulŭ anuluĭ viitorŭ, noulŭ escedentŭ va fi afectatŭ la departamentulŭ de resbelŭ, şi acésta este puntulŭ importantŭ. Se vede déră, că mijlócele de carĭ se'ncongióră guvernulŭ germanŭ în vederea uneĭ marĭ crise comercială şi financiară suntŭ miraculóse: comerciulŭ este în suferinţă, industria este în stare de falimentŭ, iute noĭ imposite spre a vindeca asemenea rane; încrederea se stinge din ce în ce pe tóte pieţile; sĕ se grăbéscă a o face sĕ renască, cerênd popórelorŭ nouĭ sacrificiĭ, carĭ denotă că guvernulŭ nu este câtuşĭ de puţinu sigurŭ de pace. Trebue logică în acéstă lume de josŭ.

Batalionuluĭ drumuluĭ de ferŭ, unŭ felŭ de corpŭ de pontonieriĭ, a fost transformatŭ în regimentŭ de administraţiunea militară fără sĕ se fi creţutŭ obligată sĕ véţă déca Reiştagul va acorda séŭ nu fondurile necesariĭ pentru acéstă metamorfosă. Nu e loculuĭ de a ne mira. Acesta este unŭ semnŭ strălucitorŭ de confienţa ce guvernulŭ a obţinutŭ în parlamentulŭ din Berlin, care s'a arĕtatŭ totŭ-dé-auna fórte docilŭ şi devotatŭ Jupinuluĭ tunătorŭ din cancelaria germană. Se proiectéţă prin cercurile înalte recompensarea Reistaguluĭ pentru lealitatea sea, mărind durata mandatuluĭ de deputat cu unu séŭ douĭ anĭ, adică suind acésta durată la patru séŭ cincĭ anĭ. Cu tóte că o parte din presa germană contestă veritatea acestuĭ sgomotŭ, amŭ aflatŭ din bună sorgintă că elŭ are unŭ fundamentŭ prea seriosŭ. Parlamentulŭ actualŭ este tocmaĭ ceia ceĭ trebue principeluĭ Bismark, care 'şĭ amintesce acestŭ cuvêntŭ alŭ unuĭ vechĭ părăsitŭ: «fiĭ de o părere diferită de a mea, numaĭ sĕ fimŭ douĭ! şi unŭ Reistag maĭ supusŭ ca celŭ actualŭ 'l'arŭ face sĕ caşce. Principele cancelarŭ are necesitate de a se înfuria din timpŭ în timpŭ; elŭ iubesce glumele triste ca numirea ce dă Centruluĭ: *fracţiune de asasiniĭ*, cândŭ centru 'l apucă de scurt. Dér vaĭ! el prevede că viitórele alegeriĭ cu tótă abundenţa, fondurilorŭ secrete, ar putea sĕ aducă unŭ resultatŭ carĭ 'l'arŭ supăra, fiindŭ nevoitŭ a descinde în noulŭ Reistag spre a apĕra contra opoziţiuneĭ proiectele de legĭ presentate de guvernulŭ sĕŭ. *Adevĕrulŭ póte câte o dată sĕ nu fiă adevĕratŭ*, şi numaĭ acesta este casulŭ proiectuluĭ în cestiune.

«Politica orientală a comitelui Andrassy şi viitorulŭ Austro-Ungarieĭ.»

Acesta este titlulŭ uneĭ scrieriĭ volante, apărute de curêndŭ în Buda-Pesta, şi care a desceptatŭ unŭ viŭ sgomotŭ prin cercurile politice ale regatuluĭ-imperiu. Premisele acesteĭ scrieriĭ descoperă o *legăturĕ intimă între evenimentulŭ conveţiuneĭ comerciale austro-maghiară-română şi acela alŭ rescóleĭ herzegovinene.* Autorulŭ anonimŭ alŭ broşureĭ (care se presupune a fi o persónă distinsă din sfera politiceĭ 'nalte maghiare), împarte apoĭ orientulŭ între Rusia şi Germania, redând prin acésta din urmă Francieĭ provinciile perdute, Alsacia şi Lorena, érŭ Angliеĭ dându'ĭ de lucru contra Rusieĭ în Asia; apoĭ *înfiinţarea Daco-Românieĭ* şi marele imperiu Sudo-Slavicŭ, sub protectoratulŭ Rusieĭ, prin care faptŭ *Austro-Ungaria se şterge cu totulŭ din Charta Europeĭ.*

Românulŭ publică aceste douĕ scrisorĭ, adresate congresuluĭ păceĭ din Geneva:

Scrisórea luĭ Garibaldi.

«Preţiósa d-tale invitaţiune m'a atinsŭ până în fundulŭ inimeĭ şi suntŭ fórte supăratŭ că nu vĕ potŭ respunde că voiŭ veni sĕ strîngŭ mânile vóstre frăţescĭ, şi sĕ vĕdŭ buna şi simpatica poporaţiune a Geneveĭ, pe care o iubescŭ atâtŭ de multŭ.

«Neputândŭ avea onórea d'a participa în persónă la congresulŭ vostru umanitarŭ, vĕ rogŭ a aduce aminte de mine tutulor fraţilorŭ noştri de convingerĭ şi maĭ alesŭ a îndrepta privirile tutorŭ apostoliloru libertăţiĭ carĭ, ca d-vóstră, sunt pe întâriturĭ, asupra fraţilorŭ noştri din Orientŭ, carĭ luptă astă-ţĭ ca nisce eroĭ în contra celeĭ maĭ abominabile tiraniĭ.

«Devotatulŭ d-téle pentru tótă viaţa.

«*G. Garibaldi.*»

Scrisórea lui Jacoby, membru alŭ parlamentuluĭ germanŭ.

»*Scumpe amice,*

«Cu mare părere de rĕŭ nu potŭ asista în persónă la adunarea generală a Ligeĭ, nu potŭ de câtŭ a esprima dorinţa ca silinţele vóstre sĕ fiă încoronate de succesŭ. Rĕulŭ celŭ maĭ înspăimêntător, ţice Aristotelŭ, este injustiţia care are arme. Injustiţia e armată până în dinţĭ, pe cândŭ dreptulŭ e lăsatŭ la dispoşiţiunea violinţeĭ.

«O schimbare complectă în starea actuală a lucrurilorŭ póte singură aduce scăparea popórelorŭ şi indiviţilorŭ. Injustiţia trebue sĕ fiă desarmată şi puterea sĕ se dea dreptuluĭ. Miţloculŭ pentru a ajunge la acésta e de a recunósce dreptulŭ internaţionalŭ şi de a'lŭ mănţine prin o alianţă de republice democratice.

«*Si vis pacem, para libertatem* 1).

«Te salutŭ cu amiciţiă.

«Vechiulŭ D-téle amicŭ,

«*Jacoby.*»

Legalitatea D-luĭ primarŭ actualŭ

Domnule primarŭ alŭ capitaleĭ Bucurescĭ,

De şi n'amŭ vĕţutŭ nicĭ o publicaţiune, dérŭ suntŭ informatŭ că d-v. doriţĭ a avea unŭ planŭ generalŭ pentru tóte stradele capitaleĭ şi nivelmentuluĭ lorŭ, pentru care sunteţĭ dispusŭ a plăti suma de 60,000 de francĭ..

Sub semnatulŭ, de profesiune vechiŭ Inginerŭ, cu cunoscinţe teoretice şi practice în societate şi cu alţĭ celebri geometri românĭ, carĭ arŭ putea concura cu orĭ-care străinŭ de acéstă profesiune, mĕ oferŭ pentru acéstă lucrare, pentrŭ care suntŭ gata a presenta garanţiile necesariĭ cu preciulŭ de 50,000 de francĭ, terminândŭ operaţiunea în termenulŭ ce veţĭ crede nececariŭ.

Sperŭ, d-le primarŭ, că veţĭ bine-voĭ a primi ofereta mea şi a desemna condiţiunile operaţiuneĭ; maĭ cu sémă cândŭ prin acéstă ofertă, deosebitŭ de garanţiile materiale ce suntemŭ gata a le depune, vise presintă nu numaĭ garanţia morală că contractaţĭ cu românĭ domiciliaţĭ şi proprietarĭ chiarŭ în capitală, care vorŭ putea rĕspunde totŭ-dé-una cu numele şi averea lorŭ de infracţiunile contractuluĭ, déră încă aveţĭ ocasiune a efectua o economiă de 10,000 fr. pe care o puteţĭ întrebuinţa pentru alte îmbunătăţirĭ ale comuneĭ.

Primiţĭ, etc...

An. Bornénu, inginer.

No. Reg. 14,182, Primitŭ 29 August 1875.

Va servi de informaţiunĭ pentru corpul tecnicŭ spre a recurge la lucrările acestuĭ domnŭ pentru alte dispoşiţiunĭ, oferta venindŭ prea târţiŭ.

G Manu.

—

Domnilorŭ Redatorĭ,

Sciamŭ că din ptŭ milióne ale primărieĭ, una sută patru ţecĭ şi patru de milĭ de leĭ eraŭ destinaţĭ pentru studiile alimentăriĭ oraşuluĭ cu apă de fântênĭ.

Din aceştĭ una sută patru ţecĭ şi patru de milĭ, şése ţecĭ de milĭ leĭ trebuia sĕ le plătéscă pentru ridicare în planŭ alŭ stradelorŭ şi alŭ nivelmentelorŭ capitaleĭ.

Mĕ aşteptamŭ ca integrulŭ primarŭ D. G. Manu sĕ fi publicatŭ prin „*Monitorŭ*“ acéstă întreprindere pentru a putea cunóşte pe ómenĭ specialĭ şi meritoşĭ cărora sĕ le-o încredinţeţe.

In pervederea acesteĭ credinţe, sub-semnatulŭ, formândŭ din vreme o societate de Inginerĭ românĭ destulŭ de cunoscuţĭ în ţéra nóstră, m'amŭ şi presentatŭ la primăriă cu o petiţiune pe care am onóre a o alĕtura pe lângă acesta, cerêndŭ a mi-se conceda acéstă lucrare cu unŭ avantagiŭ chiarŭ pentru Primăriă de ţecemiĭ de leĭ, plusŭ garanţia materială şi morală ce eramŭ gata a oferi.

Eĭ bine, ce respunsŭ credeţĭ că 'mĭ a datŭ D. Primarŭ? Mi-a ţisŭ purŭ şi simplu c'amŭ venitŭ prea târţiŭ, că lucrarea s'a datŭ altora, că d-luĭ n'aŭ cunoscutŭ pe Inginerĭĭ românĭ cărora sĕ le fi încredinţatŭ acéstă lucrare.

Ce maĭ puteamŭ ţice? nimica; venisemŭ prea târţiŭ. Totŭ ce maĭ remânea erea observaţiunea că D. Primarŭ trebuia sĕ publice dorinţa ce avea de a da acéstă antreprisă, precumŭ a făcutŭ şi Comitetulŭ casieĭ de Consemnaţiunĭ cu construirea edificiuluĭ sĕŭ, şi acésta negreşitŭ în interesulŭ Primărieĭ pentru a putea cunóşte ómeniĭ specialĭ şi capabilĭ de a se însărcina cu asemenea lucrare.

Orĭ şi cumŭ, a datŭ lucrarea altora şi deşi n'a a voitŭ să'mĭ spue atuncea cine suntŭ aceĭ celebri întreprinţĕtorĭ, déră 'mi-amŭ imaginatŭ că trebue sĕ fie nişcaĭva Inginerĭ d'aĭ noştri cu care mă înţelesemŭ dinainte.

Plecasemŭ liniştitŭ, déră, care 'mĭ fu surprisa cândŭ întâlnirĭ pe uliţă nişte copil de străinĭ cu bucăţele de panglice pe care le întrebuinţéza zidarĭ la mĕsurarea temeliilorŭ, cu nişte instrumente strâmbe şi ruginite care numaĭ pótŭ fi bune nicĭ chiar pentru demonstrare la şcóla „der *Kleinen Kinder*„ înfiinţată aci în Bucurescĭ, nu ştiŭ de cine, şi în cari n'aşŭ fi avutŭ încredere sĕ'ĭ punŭ nicĭ sĕ tragă lanţulŭ după mine.

Eĭ bine, aceştĭ băeţĭ străinĭ suntŭ antreprenoriĭ ridicăriĭ în plan şi a nivelăriĭ stradelorŭ Bucuresciuluĭ, eĭ suntŭ aceĭ celebri Ingineri pe care 'i a găsitŭ integrulŭ primarŭ, d. G. Manu, capabilĭ a înghiţi cele 60,000 de franncĭ storşĭ din sudórea nóstră din metriĭ de faţadă, din birŭ pentru caĭ, birŭ de trăsură, birŭ de vinăritŭ, birŭ de podăritŭ, birŭ de sacagiĭ şi de tóte neamurile, a cărorŭ socotélă aŭ perduto şi însăşĭ primăria; pe acestia 'ĭ a cunoscutŭ d. primarŭ capabilĭ şi responsabilĭ de o lucrare aşea de însemnată.

Şi ce facŭ? Oĭ credeţi-mĕ, D-lorŭ redactorĭ, mĕ ruşineţŭ ca s'o spunŭ: trebue sĕ fie cine-va străinŭ séŭ trebue sĕ fie unŭ nemţŭ, trebue sĕ fie societatea căilorŭ ferate pentrŭ ca sĕ aibă cutesanţa de a crede că astă-ţĭ în ţéra românéscă póte sĕ facă paradă de ştiinţă şi de artă! I amŭ urmăritŭ în lucrarea lorŭ, i-amŭ vĕţutŭ posându pe uliţă, învêrtindu-se de 15 orĭ împrejurulŭ unuĭ instrumentŭ schilodŭ şi imperfectŭ, uitându-se pe lunetă, răsucind'o de câte-va orĭ şi în urmă pornindŭ cu'o panglică de cincĭ stânjenĭ pe lungulŭ stradelorŭ. Lumea care nu înţelege acéstă profesiune stă şi se uită la dênşiĭ cu mirare, întrebându ce o fi făcêndŭ aceştĭ *Inginerĭ*...auţĭ Inginerĭ!... Ce sĕ ţicĭ! vede pe unŭ omŭ cu unŭ lanţŭ în mână, cu unŭ jalonŭ roşu şi cu o maşină pe unŭ trepiedŭ, crede că este unŭ inginerŭ, unŭ calculatorŭ alŭ pămêntuluĭ şi alŭ spaciuluĭ! Déră nu ştie că pentru a fi cine-va inginerŭ trebuie sĕ'şĭ

---

1). Déca voescĭ pacea, prepară libertatea. Acésta este devisa ligeĭ pentru pace.

www.dacoromanica.ro

consume tóte tinerețile luĭ în studiĭ profunde și în facultățĭ; nu știe că aceĭ străinĭ mulțĭ dintr'ênșiĭ póte n'aŭ făcutŭ alte studiĭ de câtŭ acelea de chelnerĭ pe unŭ vaporŭ séŭ la unŭ otelŭ.

Sĕ nu vorbimŭ însĕ cu pĕcatŭ, căcĭ aceștia suntŭ singuriĭ inginerĭ capabilĭ pe care 'i a cunoscutŭ d. G. Manu în țéra românéscă; sĕ vedemŭ faptele lorŭ, sĕ vedemŭ planulŭ: sĕ nu credețĭ că face vre o triangulațiune trigonometrică a punctelorŭ principale ale capitaleĭ de care trebue sĕ lege detaliurile stradelorŭ; sĕ nu credețĭ că facŭ vre unŭ nivelmentŭ geodesicŭ pentru a deduce diferința nivelului realŭ de a celuĭ aparinte; ale cere acésta este a le cere sĕ vorbéscă limba sanscrită.

Eĭ facŭ purŭ și simplu unŭ șeminementŭ cu lanțulŭ pe tóte stradele capitaleĭ, și chiarŭ acésta nu numaĭ incomplectŭ séŭ aprosimativŭ, déră confusŭ și pierdutŭ cu totulŭ; căcĭ a începutŭ maĭ întâiŭ prin luarea unghiurilorŭ puntelorŭ de șeminatŭ; după aceea unŭ altŭ rândŭ din acéstă speciă de inginerĭ veneaŭ cu nivelarea acelor'așĭ puncte, carĭ, ne maĭ avêndŭ posițiunea lorŭ fixată, le luaŭ într'unŭ modŭ aprosimativŭ; după aceștia veneaŭ unŭ altŭ rêndŭ din aceștĭ speculatorĭ mĕsurândŭ cu o panglică de ĝece metri fără nicĭ o precisiune distanța acelorŭ punte pe care, ne maĭ esistândŭ pe fața pământuluĭ, le luaŭ asemenea într'unŭ modŭ aprosimativŭ.

Vĕ puteți imagina acumŭ ce felŭ de planŭ se va plăti cu 60,000 fr. Unŭ planŭ eșitŭ dintr'unŭ șeminementŭ compusŭ de o rĕțea de liniĭ egale cu numĕrulŭ și lungimea stradelorŭ Bucuresciuluĭ mĕsuratŭ cu negligență, pe care n'așĭ permite-o nicĭ logofĕtuluĭ care împarte locurile de muncă la ómenĭ, unde punctele unghiulare s'aŭ luatŭ într'o posițiune, punctele nivelate între alta; un asemenea planŭ, care nu se raportéză la nicĭ un altŭ punctŭ dererminatŭ cu precisiune de sciință, este maĭ puținŭ esactŭ decâtŭ chiarŭ pe sagiulŭ imaginatŭ de un pictorŭ.

Décă d. G. Manu, care nu a găsitŭ nicĭ un inginerŭ românŭ pentu a contracta acéstă lucrare, și noĭ nu inculpămŭ atâtŭ pe d-sa, de alŭ cărui caracterŭ integru ne place încă sĕ menținemŭ ilusiunea ce amŭ avut'o pênă acuma, pe câtŭ inculpămŭ corpulŭ tecnicŭ ce'lŭ are lângă d-sa, și care de ajunsŭ a vĕĝutŭ — și a înțelesŭ caraghiosliculŭ lucrăriĭ acestorŭ contractanțĭ străinĭ. Décă voește sĕ se convingă de adevĕrulŭ ĝiselorŭ mele, că planul ce se va face cu aceĭ 60,000 de fr. va fi o nccțiune netrebnică, nu are de câtŭ sĕ numéscă imediatŭ o comisiune compusă nu de inginerii corpuluĭ séŭ, ci de ómenĭ integri, serioși și capabilĭ carĭ suntŭ cunoscătorĭ de acésta, proprietarĭ și totŭ de odată contribuabilĭ aĭ capitaleĭ ca dd. inginerĭ Manovicĭ, Sefchide, Cotruciu, Const. Rĕmniceanu, d nii Robescĭ, Papadopolu, etc., carĭ sĕ esamineze lucrările făcute până acuma de acestĭ contractanțĭ, sĕ verifice o parte dintr'ênsele pe facia pământuluĭ, și va înțelege atuncea d. primarŭ că toțĭ aceĭ lucrătorĭ străinĭ, pe care i'amŭ vĕĝutŭ pe strade cu panglice, suntŭ nisce ómenĭ cari nu aŭ nicĭ cea maĭ mică cunoscință de lucrarea ce le este în credință.

Și décă 'ĭ maĭ este milă de pungele sĕrăcite ale nenorociților contribuabilĭ, sĕ resilieze îndată contractulŭ, sĕ publice și sĕ caute inginerĭ românĭ carĭ suntŭ destuĭ și destulŭ de capabilĭ pentru a efectua acéstă lucrare maĭ avantagiosŭ și maĭ bine de câtŭ străinĭ, și credemŭ că aceĭ inginerĭ românĭ, ce trăescŭ totŭ-dé-una în țéră, și carĭ nu fugŭ mâine poimâine peste fruntariă, vorŭ avea maĭ multă consciință și maĭ multă temere de opiniunea publică de câtŭ nisce ómenĭ fără nicĭ unŭ căpĕtâiŭ, străinĭ ce nu aŭ altă profesiune de câtŭ speculațiunea bunurilorŭ acestorŭ țĕrĭ.

Primițĭ, D-lorŭ redactorĭ, asicurarea considerațiuneĭ mele.

Anton Bornénu,
inginerŭ.

DIVERSE

Țĕranulŭ și mediculŭ. Unŭ țĕranŭ veni într'o ĝi sĕ róge pe unŭ medicŭ de a'ĭ da vre-o unsóre, cu care arŭ putea face sĕ'nceteĝe durerea de șeale de care suferea femea sea. — După ce esplică bine natura rĕuluĭ, mediculŭ scrise în grabă o rețetă și dând'o țĕranuluĭ 'ĭ ĝise:

— Ține, bravulŭ meŭ, o veĭ freca cu acésta.

— După douĕ ĝile clientulŭ reveni din noŭ.

— Eĭ bine, ce maĭ e? întrebă Mediculŭ.

— Pre legea mea, Domnule, de și se vorbesce multŭ despre D-ta, dérŭ femea mea susține că nu știĭ nimicŭ.

— Și pentru ce? întrebă mediculŭ cu seriositate; aĭ întrebuințatŭ fricțiunea?

— Ce fricțiune, rĕspunse țĕranulŭ miratŭ?

— La dracu, aceia pe care-ți 'am ordonat'o.

— Dérŭ D-le Doctorŭ, D-ta nu'mĭ aĭ datŭ nicĭ o fricțiune.

— Cum?

— Nu D-le, aĭ sgâriatŭ numaĭ cu cernélă pe unŭ petecŭ de hîrtiă, și dându-mĭ'o, mi'aĭ ĝisŭ: ține bravulŭ meŭ, o veĭ freca cu acésta.

— Eĭ bine?

— Eĭ bine, amŭ făcutŭ cum 'mĭ aĭ ĝisŭ: amŭ frecatŭ pe femeia mea cu acea hîrtie, și nu amŭ vĕĝutŭ nicĭ unŭ folosŭ.

* * *

O femeiă păcălită. O femeiă de óre-care vêrstă, aflându că bărbatulŭ sĕŭ făcea dese visite Domnișóreĭ D..., actriță, se presentă la ea, ĝicându'ĭ cu unŭ tonŭ plinŭ de disprețŭ.

— Dómnă, orĭ-ce ostenélă merită resplată. Étă 5 francĭ pentru visita pe care bărbatulŭ meŭ v'a făcut'o astădĭ de diminéță.

— D-nă, rĕspunse spirituela actriță, lăsați 10; căcĭ bărbatulŭ D-v. are sĕ vie și diseră.

* * *

Cuvintele copiilorŭ suntŭ câte o dată pericluóse. Dómna C... avea într'o ĝi maĭ multe persóne în salonŭ, în care se afla presinte și fiulŭ sĕŭ în etate de 7 anĭ.

— Cumŭ mergĭ cu șcóla. îlŭ întrebă unulŭ dintre Domnĭ? — E bunŭ profesorulŭ cu D-ta?

— Nu! elŭ mĕ pedepsesce totŭ dé-una.

— Și pentru ce?

— Ĝice că nu'mĭ cunoscŭ datoriile.

— Dérŭ, copilulŭ meŭ, rĕspunse muma-sea, are resonŭ profesorulŭ, trebue sĕ te obicinueștĭ a'ți face datoria.

— Décă e așa, atuncĭ pentru ce tata nu te pedepsesce și elŭ pe tine, cândŭ 'ți uiți datoriele, știĭ tu cumŭ ĝicea elŭ maĭ ĝilele ttecute, cândŭ era supăratŭ?

* * *

Rĕspunsulŭ unuĭ gamenŭ. Intr'o societate, unŭ june, povestindŭ din călătoriele sĕle, spunea că arŭ fi vĕĝutŭ o biserică de o miă pași lungime. Unŭ amic de lângă dênsulŭ, vrîndŭ sĕ'lŭ întrerupă, îĭ ĝise.

— Și de douĕ miĭ de largă póte!

Persónele care'ĭ ascultaŭ, începură sĕ rîdă.

— Eĭ, la Dracul rĕspunse junele, décă este maĭ largă de câtŭ lungă, greșéla e a gamenuluĭ acestuia, căcĭ déca tăcea elŭ, o făcémŭ eŭ potrivită.

* * *

Opiniunea unuĭ savantŭ despre femeĭ. Unŭ savantŭ ca toțĭ savanțiĭ în generalŭ, era indiferentŭ pentru femeia sea.

Intr'o ĝi acésta, plângênduse, îĭ ĝise:

— Oh! De ce nu suntŭ eŭ o carte, celŭ puținŭ atuncea așŭ fi totŭ d'auna cu tine.

— De ce nu eștĭ unŭ Almanah, rĕspunse bărbatulŭ, celŭ puținŭ atuncĭ teașŭ schimba pe fie-care anŭ.

* * *

O garanție sicură. Douĭ viĝitiĭ se disputaŭ pe o sumă ce unulŭ datora către celŭ-l'altŭ.

Debitorulŭ începu sĕ tăgăduiască.

— Eŭ nu știŭ cumŭ poți tu se tăgăduești, ĝise creditorulŭ; eŭ te amŭ împrumutatŭ dinaintea cailorŭ teĭ!

In cele din urmă debitorulŭ termină prin a mărturisi adevĕrulŭ.

— Eĭ bine, ĝise elŭ, ce vreĭ, banĭ nu amŭ acum.

— Dămŭ celŭ puținŭ o siguranță.

— Fie, rĕspunde debitorulŭ, și luândŭ unŭ cuțitŭ scrise pe zidulŭ grajduluĭ.

«Eŭ subsemnatulŭ recunoscŭ că datoreĝŭ suma de 60 leĭ pe care mĕ obligŭ a o plăti purtătoruluĭ acestuia.

Garanțĭ prin urmare eraŭ caiĭ!

* * *

Evreiĭ suntŭ totŭ aceiași pretutindenea. Intr'unŭ micŭ orășelŭ în Normandia, unŭ croitorŭ fu condamnatŭ la spânĝurătóre. Locuitoriĭ se duseră în deputațiune la judecătorŭ.

— Ce voițĭ, îĭ întrebă acésta.

—O! Domnule judecător: dacă veți spânĝura pe croitorulŭ nostru, lipsa luĭ ne va fi fórte simțitóre, căcĭ numaĭ avemŭ de câtŭ pe dênsulŭ. Déca voițĭ sĕ ne faceți o bunătate, lăsați-ni'lŭ, și în schimbŭ, décă trebue neapăratŭ ca sĕ fie cineva spânĝuratŭ, luați unulŭ dintre ceĭ douĭ ovreĭ ce avemŭ aci, căcĭ ne va fi îndestulŭ celŭ altŭ.

Ce sĕ ĝicemŭ noĭ, care avemŭ cu miile?

ULTIME SCIRĬ

Troyes, 19 Septembre. Deschiderea Congresuluĭ ĝiarelorŭ republicane ale regiuneĭ a avutŭ locŭ adĭ. Douĕ-ĝecĭ și patru ĝiare eraŭ representate.

S'a votatŭ în unanimitate o petițiune către ministru în contra stărĭ de asediŭ.

Madrid, 19 Septembre. O depeșă oficială, cu data 17 Septembre, anunță că brigada Casolo a bătutŭ 3500 carliștĭ sub ordinulŭ luĭ Gamundi. Carliștiĭ aŭ încercat perderĭ marĭ, aŭ avut mulțĭ răniți câtŭ și morți.

Orașulŭ Tremp a fostŭ surprinsŭ în timpulŭ nopțiĭ: Garnisona carlistă a scăpatŭ în munțĭ.

In Catalonia, brigada Gamir a avutŭ o întâlnire cu Carliștiĭ carĭ aŭ avutŭ 35 morți și 19 prisonierĭ, printre carĭ se găsesce un comandantŭ de al douilea grad al bandeĭ.

Constantinopole, 18 Septembre. O telegramă a Valiuluĭ Bosnieĭ, adresată ministruluĭ de resbelŭ, cu data 13 Septembre, spune că la 8 ale acesteĭ luni, insurgenții atacați lângă Vichegrad aŭ fostŭ bătuți și alungați. Raportulŭ valiuluĭ adaogă că învinșiĭ aŭ lăsatŭ pe terenŭ paspórte și alte piese carĭ daŭ sĕ se înțelégă că Serbiĭ se declară pe față și arŭ fi în ajunŭ de a trece fruntariele

CONSILIULŬ
SOCIETĂȚII ECONOMICE
PREVEDEREA

Adunarea generală a fondatorilorŭ și aderențelorŭ la statutele acesciĭ societățĭ, într'unindu-se la 7 Septembrie corentŭ, în ocalulŭ Societăți române de arme, aŭ procedatŭ la alegerea consiliuluĭ de administrațiune și a comisiuneĭ controlorilor prevĕĝuțĭ de statute, și după despuerea scrutinuluĭ s'a constatŭ resultatulŭ următorŭ:

Președ.	D-nul	Elie Bosianu	cu unan. vot.
Vic-Preș.	D.	Dr. Severénu Demetrescu	» »
Consiler	»	G. Rădulénu lipsc. cu	41 »
D-to	»	Chir. Teodoru com.	» 41 »
D-to	»	Petrache Ión băcan	» 39 »
Casier	D-l	N. D. Moroianu top. băc.	» 41 »
Comtabilŭ	»	Costangulache	» 41 »
Secretarŭ	»	N. Ionessu	» 40 »
D-to	»	A. Stefănescu	» 35 »
Controlor	»	Alexandru Ghica	» 40 »
D to	»	M. I. Popp	» 34 »
D-to	»	Th. Anton	» 33 »

Aceste persóne, în ĝiua de 9 Septembrie într'unindu-se în ședință, aŭ consti tuitŭ consiliulŭ de administrațiune și comisiunea de controlorŭ și aŭ procedatŭ imediatŭ la lucrările necesare pentru începerea funcționări societățiĭ. —

Biuroulŭ Casieruluĭ însărcinatŭ cu primirea taxelorŭ de admisiune și a depunerilorŭ de fonduri pentru capitalisare, este în magasinulŭ D-luĭ N. D. Moroianu, din Strada Germană No. 7, Casa Cerlenti, sub localulŭ creditului funciarŭ ruralŭ.

Consiliulŭ societățĭ, aducându acésta la cunoștința tutulorŭ bărbațilorŭ luminați care înțelegŭ avantagele îmulțireĭ asociațiunelorŭ economice la noĭ, face apelŭ la concursulŭ D-lorŭ inteligințe, încunoșciințându'ĭ că lista de înscriere între socierarĭ se află depusă la fie care din membri maĭ susŭ numițĭ.

Președinte, *Elie Bosianu.*

Ephoria Spitalelorŭ Civile

La 30 Septembre se va ține licitațiune la Ephoriă, Bucur. strada Colțea No. 38, pentru darea în exploatare a 10 miĭ arborĭ, esența stejarŭ bunŭ de lucru și sănătoși, în dimensiune minimă de șése palme în periforiă.

Aceștĭ arborĭ se vor da din pădurea Ciomăgescĭ, distr. Oltu, comuna Samburescĭ. Condițiunile de exploatare suntŭ înserate în *Monitorulŭ oficialŭ*, No. 193, 1875.

Institutulŭ de fete Emilia Luzzattu

Strada Negustoriĭ No. 4.

Direcțiunea acestuĭ institutŭ, are onóre a anunța pe onorabiliĭ părințĭ de familiă, carĭ arŭ dori sĕ încredințeĝe educațiunea și instrucțiunea copilelorŭ D-lorŭ în acestŭ institutŭ că, se maĭ află câte-va locurĭ vacante.

Acestŭ institutŭ, fiindŭ așeĝatŭ în centrulŭ orașuluĭ, într'una din suburbiele cele maĭ sănĕtóse și casele încongiurate de o vastă și frumósă grădină, prin posițiunea sea întrunesce tóte condițiunile hygienice.

Cursurile atâtŭ primare câtŭ și gymnasiale aŭ începutŭ deja de la 1 Septembre curentŭ și se urmeĝŭ întocmaĭ dupe programele statuluĭ.

Directrice *Em. Luzzattu*

www.dacoromanica.ro

ANUNCIU IMPORTANTU

Suntŭ cunoscute îndestulŭ rodinciile pământurilorŭ şi situaţia localnică de tóte avantagiele agricole şi comerciale, între Bucureşti şi Dunărea, a moşiei nóstre, şi care este în vederea orĭ căruĭ muncitorŭ şi intreprinzătorŭ de interese plugăreşti; numaĭ puţinŭ şi de orĭ-ce arendaşiŭ saŭ şi Propietarŭ din prejurŭ, şi de la alte părţi, toţi cunoscŭ fără sĕ pótă ascunde frumósele pământurĭ de natură, şi poziţia ei splendidă, ce însuşaşte moşia nóstră Ulmeniĭ Ungureni din susŭ către apusŭ de lângă schelea Olteniţa judeţulŭ Ilfovŭ, unde precum se zice vom avé şi o ramură dc drumŭ de fierŭ, de la Olteniţa şi până la Bucur scĭ: Este însă de însemnatŭ şi acea dulce atmosfera în privinţa higieniĭ orĭ cărorŭ hălăduitorĭ de orĭ ce condiţie arŭ fi cariera sĕŭ meseria sea, fără sĕ maĭ detailămŭ şi acca gospodărie rurală de tóte miḑlócele iconomice, şi apoĭ tocmaĭ lungă unŭ portŭ, ca şi în faţa Capitaleĭ ţĕreĭ.

Dupe maĭ multe dérŭ chibzuirĭ, şi în consideraţia de calităţile ce conţine acéstă moşie, încă de demultŭ proprietarulŭ moşieĭ avêndŭ în prevederea sa dupe ecsperienţele îndelungate şi ecsersate de însuşĭ, în afacerĭ câmpeneştĭ, s'a şi determinatŭ în raionulŭ moşiĭ şi vechia vatră, ce conţine acea frumósă posiţie de hălăduirĭ, pentru verĭ-ce speculantŭ saŭ meseriaşŭ pravăliaşŭ de orĭ-ce —rând; astŭ-felŭ că aci e locuIŭ de avantaje chiarŭ şi pentru celŭ maĭ din urmă neguţătoraşŭ, orĭ câtŭ ar fi de micŭ în capitalulŭ sĕŭ, în scopulŭ dérŭ de a se alcătui unŭ târgŭ de orĭ-ce doritorĭ arŭ fi muşterĭ ase întruni la cumpărărĭ de locurĭ ohavanice pentru case şi prăvăliĭ rustice, în faţa Dunăriĭ în faţa comerţuluĭ şi a orĭ căreĭ antreprinderĭ agricole şi de orĭ-ce speculare.

Orĭ cine însă cunóşte şi ştie cu ce preţurĭ grele abia se dobândescŭ locurĭ de casă şi prăvăliĭ alăturĭ cu noĭ aci în târgulŭ Olteniţa chiar şi până la 500 şi 600 galbenĭ locuIŭ de prăvăliĭ şi casă.

Suntŭ darŭ determinate pe moşia acésta acele coprinsurĭ de pământurĭ pentru casă şi prăvĕliĭ, spre alcatuirea unuĭ târgŭ de verce meseriaşŭ séŭ muncitorŭ, orĭ de unde şi de la orĭ-ce locurĭ vorŭ fi amatorĭ, atâtŭ pentru locurĭ de casă şi prăvĕliĭ, câtŭ şi pentru acele renumite vadurĭ de cârciumĭ şi băcăniĭ, precum şi pentru hanurĭ la drumurĭ, osebitŭ şi locurĭ de magaḑiĭ pentru producte şi alte ţinerĭ comerciale, pe acele coline şi vechiulŭ malŭ alŭ moşiĭ un de inundaţiile Dunăriĭ n'aŭ ajunsŭ vre odată.

Proprietarulŭ moşiĭ chibzuindŭ însĕ, că orĭ-ce gazdă rurală orĭcare arŭ fi poziţia şi condiţia luĭ, îĭ este necesarŭ a avea în ajutorulŭ de orĭ-ce natură alŭ iconomieĭ casiĭ şi familiĭ luĭ, sĕ aibă şi câte douĕ treĭ pogóne de muncă orĭ la ce arŭ voi ale întrebuinţa în folosulŭ sĕŭ.

Suntŭ luate şi acele dispoziţiĭ ca pentru înlesnirea schimburilorŭ şi a alişverişurilorŭ dintre muncitorĭ şi orĭ-ce meseriaşĭ, se va stabili şi târgŭ de sĕptămână în tóte duminicile.

Câtŭ pentru rodnicia pământurilorŭ moşiĭ, amŭ putea întreba chiarŭ pe muncitorulŭ plugarŭ localnicŭ, şi din prejurŭ, adică, fivorŭ adevĕrate că locurile din coprinsulŭ pădureĭ ce s'aŭ tăiatŭ, şi cu multe cheltuelĭ s'aŭ limpeḑitŭ tulpinele, precumŭ şi acele locurĭ până la capulŭ moşiĭ de ţelină, şi care la timpŭ şi lucratŭ bine pogonulŭ produce peste treĭ chile de grâŭ, peste patru chile de porumbŭ şi cincĭ chile meiŭ, osebitŭ şi alte semănăturĭ, érŭ maĭ alesŭ acelŭ întinsŭ islaḑŭ în crivina Dunăriĭ neatinsŭ de ferulŭ pluguluĭ la 70-80 de anĭ arăturĭ şi semănăturĭ de rapiţă, şi unde pogonulŭ lucratŭ bine produce peste treĭ chile de rapiţă, numaĭ puţinŭ niminea arŭ putea ascunde şi acele frumóse liveḑĭ din préjma Dunăriĭ, şi că pogonulŭ n'arŭ putea produce şi până la treĭ cara fânŭ de măsură, pe cândŭ în acele locurĭ fulgerişe de câmpŭ, acele păişurĭ abia sĕ producă unŭ carŭ de rândŭ, asemenea şi acea trestie şi papură de felurite interese, pentru rogojinĭ, învelişurĭ de case, magaḑiĭ şi altele.

Câtŭ pentru gâldaele cu peşte ri pté din Dunăre, suntŭ îndestulătóre, atâtŭ în interesulŭ moşeĭ, precumŭ şi în interesele şi îndestularea verĭ căruĭ hălăduitorŭ.

Suntŭ darŭ marginite locurile de case şi prăvăliĭ, pentru alcătuirea de târgŭ, pentru orĭ ce doritorŭ de hălăduirea sa ohamnică, adică, noă ştânjelărgimnĭ ea loculuĭ, şi optŭ spre-ḑece stânjenĭ lungimea luĭ, astŭ-felŭ că omulŭ póte avea şi casă de locuitŭ şi prăvălie, în speculele séle, cu unŭ preţŭ de şése-spre-ḑece Napoleonĭ, érŭ pogonulŭ de muncă câte opot spre-ḑece napoleoniţ şi va sĕ ḑică unŭ hălăduitorŭ ohmanicŭ, cu pogónele de muncă, cu locuIŭ de casă şi de prăvălie, póte într'unŭ anŭ de ḑile chiarŭ, sĕ'şĭ scóţă baniĭ, cumpĕrătorilor acespamênturĭ, şi sĕ'ĭ maĭ rĕmâie şi adălmaşu în buḑunarŭ; şi alte trebuinţe multŭ maĭ multŭ folositŭ, de câtŭ acele măreţe alişverişiurĭ de prin oraşe şi capitale marĭ.

Orĭ ce doritorŭ dar ce arŭ şti sĕ'şĭ cântărească interesile sale, în acea situaţiune localnică, nu va pierde din vedere o astŭ-felŭ de ocasie prin întârḑiere, căcĭ nişte astŭ-felŭ de prilegiurĭ nu le póte omulŭ totŭ d'auna întâlni, ca orĭ-ce mărfurĭ fabricate şi grămădite prin dughene şi magaḑinurĭ de mobile şi alte lucrurĭ surprinḑetóre, şi care aducŭ la ruină pe orĭ-ce braslă, şi isnafŭ de orĭ ce rândŭ, chiar şi pe muncitorulŭ nostru plugarŭ, care aŭ şi părăsitŭ multe din interesile domesnice şi casnice ale sale, precum Inulŭ, cănepa, lâna, duḑiĭ pentru mătasie, şi altele.

Muşterĭ, darŭ de aceste cumpărărĭ ohavnice, precum s'a vorbitŭ maĭ susŭ, se vorŭ arăta saŭ înşĭĭ de faţă, séŭ prin oferte sigilate, în Bucuresci Strada Cometuluĭ Suburbia Sîîntulŭ Visarion la proprietarulŭ moşiĭ subsemnatulŭ.

I. Scărişorénu.

NB. Prin anunciurile de curse în ḑiarul *Telegeafulŭ*, mulţi şi de la multe locurĭ dintre industriaşĭ şi agricultorĭ, luâudŭ cunoştinţă de cele prescrise maĭ susŭ, eĭ arŭ fi amatorĭ nu numaĭ pentru locurĭ de casă şi prăvăliĭ ohamnice pe moşie, dar pentru interesele lorŭ ar cere ca până la alcătuirea tîrgului menţionant, sĕ li se facă şi închirieri de pogóne pentru plugărie şi alte întreprinderĭ cămpeneştĭ.— Proprietaru dar în scopulŭ dorinţelorŭ luĭ de a se introduce tot posibilulŭ înlesnirilor pentru aceĭ amatorĭ întru a'şĭ avea îndeletnicirile şi îndămînările muncilor, li se închiriaḑă prin urmare şi pogónele de agricultură séŭ şi alte folosinţĭ câmpeneştĭ ce conţinŭ pământurile moşieĭ şi cu unŭ preţŭ arenda pogonuluĭ de duoĭ napolionĭ pe anŭ fără altă adăogire, fie pogonŭ, liveḑĭ de fînŭ, fie de rapiţă în crivina dunăriĭ, fie meiulŭ acel rodnicŭ productŭ, séŭ orĭ ce semănăturĭ, pământulŭ este în destulŭ de frumos şi în avantagele muncitoruluĭ. Adevĕrŭ este însĕ că puţin şi prea puţin are afaceri doĭ napolionĭ pe lângă produsulŭ unuĭ pogonŭ de acele treĭ şi patru chile rapiţă de acele patru şi cincĭ chile meĭ, atât de lesne munca lor precum şi finéţă in rodnicia nĭ.

Este bine dar înţeles chiar şi de simplu muncitor că prin acestŭ mod de înlesnirĭ, elŭ este de sine liberul săŭ muncitor şi numaĭ elŭ dispune de braţele şi folosurile muncĭĭ luĭ elŭ şi numaĭ elŭ fiindŭ şi arendaşĭ sĕĭ in pogónele arenḑiĭ luĭ; elŭ prin urmare înţelege că prin acestŭ curs nu'şĭ maĭ are subjugate braţele luĭ cu acea muncă perdută în folosurile verĭ-şi-cuĭ, elŭ n'are a maĭ perde nicĭ acele păgubitóre dişmurĭ, nicĭ a maĭ duce acele podveḑĭ transporturĭ şi acele geremele de totŭ felu, numaĭ puţin acea trudă de atâta muncă în profitu altora. Elŭ rĕmâne liber şi pe deplin stăpînu muncĭĭ luĭ fără sĕ maĭ fie constrânsŭ la acele valurĭ şi frămîntări cu subjugarea muncĭĭ luĭ— de către aceia, străinĭ de bătătura luĭ. şi c. l. şi c. l.

I. Scărişiorénn.

INSTITUTULŬ VACCINALŬ

DIRECŢIUNEA: STRADA PITARŬ MOŞU No. 5.

LISTA

de toţĭ indivizi vaccinaţĭ cu vaccinŭ animalŭ de la I-iŭ Maiŭ pênĕ la I-iŭ Augustŭ 1875.

No. curent	NUNELE şi PRONUMELE	Etatea ani	Etatea luni	Strada No.	Suburbia	No; inoculaţiilor	No; pustulelor	OBSERVAŢIUNI
1	Simion Nicolae Ionescu	2	—	Mir.-Vodă 25	Olteni	2	2	Succesu complect.
2	Constantinŭ Negoescu.....	24	—	—	—	4	0	n'a prinsŭ.
3	Alexandru Bărbieru.....	—	2	Mărgineni	Ilfovŭ	2	2	Succesu complectO.
4	Şmaranda Poliso (colonel)	1	2	Belvedere 78	St. Constant.	4	3	Succesŭ.
5	Nicolae Poliso idem.....	—	5	idem	idem	4	3	Succesŭ.
6	Mari. I. Foliso Micşunescu	—	4	Tîrgovisce	Gară	2	2	Succes complect.
7	..... Doctor Varlamu.. .	—	—	—	—	2	2	Succes complectŭ. { D-nu Marini delegatul Primăriei a fost presinte.
8	Duoĭ băeţi şi o fată.....	—	—	—	—	7	7	
9	Iorgu Tănase (colonel)...	—	—	Spit, milit.	St.Ştef. barzâ	2	2	Succesu complect.
10	... E. Costinescu (românul)	—	—	Dómni	—	2	2	idem
11	Nicolae Nicolescu	—	6	Şnagovu	Ilfovu	2	—	Nu s'a presentat.
12	Anica Michăescu.....	—	3	idem	idem	2	—	Nu s'a presentatŭ.
13	Mari. Băicuianu (Maior).	—	4	—	—	2	—	Vaccinatŭ in 3 rênduri a treia órà nu s'a presentat.
14	Elena T...	—	—	Ŭolona 27	Batişte	1	—	Contra unuĭ nevŭ matern.
?					—	4	—	eliminat, succesu.
15	Botezn. Sub-Locot. Geniu	—	—	—				Nu s'a presentatu.
16	Elena M Ferichides.....	—	2	Fântâni	—	2	—	Nu s'a prinsŭ.
17	Alexandrina Carapancu...	—	4	Văcărescĭ151	—	2	—	Nu s'a prinsŭ.
18	Hortensie Nicolae.....	3	6	Vaselorŭ 14	—	2	—	idem
19	Pavel Costache.....	1	6	idem	—	2	—	idem
					Suma...	50	25	

Din 21 indivizĭ vaccinaţĭ cu vaccinŭ animalŭ luândŭ limfă dupĕ pustula viţeli şi aplicând'o pe bracele indivizilor în presenţa părinţilorŭ séŭ a assistenţilor la 12 s'a prinsŭ vaccinulŭ dândŭ nascerŭ la cele maĭ frumóse pustule ; la 5 nu s'a prinsŭ; éră ceĭ-laltĭ 4 nu s'aŭ presentatŭ.

Directoru, D. VLADESCU

CALAUZA PRACTICA

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Subt acestŭ titlu se vede inseratŭ în „*Telegrafulŭ*“ No. 24 a. c. lunĭ consiliindŭ pe cumpărătorĭ a se adresa numaĭ la treĭ firme din Bucurescĭ, cu alte cuvinte că la alţĭ farmaciştĭ şi Droguiştĭ din Capitală *banuesce a fi falşificate* tinḑêndŭ a păgubi şi a descredita pe toţĭ depositariĭ medicamentelorŭ francese. Nu negŭ că subscriitoriĭ aceluĭ anunciŭ nu potŭ cumpăra d'a dreptulŭ de la Inventatorĭ, mĕ simtŭ însă datorŭ a nu lăsa publicul indusŭ a fi în eróre, maĭ cu sémă Publiculŭ celŭ din Provincie.

Subscrisulŭ dupe cum este cunoscutŭ amŭ înfiinţatŭ în anulŭ 1873 în Capitală o „*Droguerie engros*“ asortată cu totŭ ce este necesariŭ tuturor farmacielorŭ din Romania în quantităţĭ de totŭ felulŭ de Medicamente îndestulătóre, întreţinêndŭ relaţiuni directe cu fie care inventatorŭ de medicamente franeese, astŭ-felŭ încâtŭ furnisezŭ cu puţine escepţiunĭ tuturorŭ farmaciştilorŭ din România, şi declar că acele medicamente ce subsemnatoriĭ aceluĭ anunciŭ voescŭ sĕ şi le monopoliseze, se găsesce atât la toţĭ farmaciştiĭ din Capitală câtŭ şi la toţĭ ceĭ de prin Districte furnisate de mine.

I. OVESSA.

SAŬ PERDUTŬ

O Căţeluşe livretă mică de ḑece lunĭ la părŭ galbenă deschisă ca cafeaoa cu lapte, cu semn albŭ 'ntre capŭ pênĕ dupe urechĭ; picioruşele albe josŭ, cu o musculiţă prea mică neagră in vîrfulŭ nasuluĭ, codiţa la vîrfu cu albŭ, şi cu una sgărduliţă roşiă de lînă cu unŭ clopoţel. Cine o va fi găsitŭ, este rugat a o trimite la supt semnatululŭ, de la care va priimi o recompensă Bună.

Mihail Eustatiades.

(Calea Bel-vedere Nr. 47.)

De închiriat Casa din strada Tîrgovişteа visavis de gară cu grilagiŭ de fer la grădina din faţa 5 camere sus, 2 gios cu dependenţe şi grajd. Adresa strada Sóreluĭ No. 23 suburbia Manea Brutarul.

Girante responsabile, Dumitru Hristea.

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

DUMINECA, 14 SEPTEMBRE 1875 — Unu numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1037

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru trei luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ şi reclame, Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 bani.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
"	II	2 leĭ
"	I	3 leĭ

Pentru Francia : se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Berlin, 23 Septembre. — *Monitorulŭ imperiulŭĭ* declară că ministerulŭ germanŭ alŭ afacerilorŭ esterne e cu totulŭ străinŭ de apreciările ziarelorŭ germane asupra evenimentelorŭ din Turcia; politica germană nefiindŭ de locŭ interesată în prima linia în aceste evenimente, îĭ este impusă de posiţiunea sea geografică o atitudine reservată, mărginindu-se a sprijini dorinţele puterilorŭ amice.

Madrid, 23 Septemvre. — Poliţia a descoperitŭ unŭ depositŭ de arme pregătitŭ de socialiştĭ ca se serve a provoca turburărĭ în Madrid.

BUCURESCI, 13 SEPTEMBRE

Nu s'a vĕdutŭ în nicĭ o ţĕră din lume unŭ guvernŭ maĭ fără pudóre, maĭ coruptorŭ şi cu maĭ puţină sfială în călcarea legilorŭ şi risipirea avereĭ publice, ca guvernulŭ care conduce astă-dĭ destinele Românieĭ.

In tóte ţĕrile monarchice, ba chiar în acelea carĭ aŭ unŭ simulacru de republică, cum este Francia astă-dĭ, este adevĕratŭ că guvernele aŭ presa lorŭ plătită care sĕ le susţiă faptele şi opiniunele lorŭ politice; nicăierĭ însĕ nu se urmézĕ ca la noĭ, în acéstă privinţă.

Subt guvernămêntulŭ celŭ maĭ coruptŭ şi celŭ maĭ corupĕtorŭ alŭ luĭ Napoleon III, miniştriĭ totŭ aveaŭ puţină témă cândŭ cumpĕraŭ unele ziare, şi nu o făceaŭ aşia pe faciă, ci în ascunsŭ, din fondurile secrete, din baniĭ propriĭ aĭ lorŭ séŭ din caseta imperatoruluĭ. La noĭ se urmézĕ ca nicăerĭ în altă parte.

De câtŭ-va timpŭ se vede ceva scandalosŭ de totŭ. Dupe ce că ministrulŭ de esterne are unŭ organŭ alŭ sĕŭ propriŭ, care susţine faptele şi politica actualuluĭ ministeriŭ, dupe ce guvernulŭ are *Monitorulŭ* sĕŭ *oficialŭ* în care póte sĕ combată totŭ prin miĵloculŭ comunicatelorŭ, vedemŭ apărêndŭ în imprimeria statuluĭ, distribuindu-se cu împărţitoriĭ *Monitoruluĭ* şi trimiţêndu-se în provinciĭ pe lângă foia oficială o altă fóiă, întitulată *Curierulŭ de Bucurescĭ*.

Puţinŭ ne-arŭ păssa, décă acéstă fóiă arŭ apare în condiţiunile *Preseĭ*; nicĭ nu ne-amŭ preocupa de dênsa, fiindŭ că n'avemŭ nicĭ ce sĕ citimŭ într'ênsa, nicĭ ce sĕ învĕţămŭ de la redactoriĭ eĭ despre moralitate şi constanţă de principiĭ, nicĭ cu ce sĕ petrecemŭ ca literatură, căcĭ totŭ ce se publică s'a maĭ cititŭ până acumŭ de *cinci* séŭ *şése* orĭ în diferite foĭ politice şi literarie. Condiţiunile însĕ, în care se publică acéstă fóiă, ne face sĕ luămŭ péna şi sĕ denunţămŭ jafulŭ care se face cu ea, în detrimentulŭ contribuabililorŭ.

Fóia în cestiune se imprimă la tipografia statuluĭ, cu chârtia aceleĭ tipografiĭ şi fără ca sĕ se plătéscă de redactoriĭ eĭ unŭ banŭ. Toţi baniĭ dupe abonamente, —décă se facŭ, — tóte anunciurile şi tóte cele-l'alte produse, le iaŭ redactoriĭ. Afară de acésta, se maĭ dă *o miă leĭ nouĭ* cu mandatŭ în regulă din fondurile *secrete* de la ministeriulŭ de interne érăşi în folosulŭ redactorilorŭ!

Totŭ, prin urmare, pentru redactoriĭ, uimicŭ pentru contribuabilĭ, nimicŭ pentru ţĕră. Fericiţĭ redactoriĭ, nenorociţĭ contribuabilĭ! Căcĭ, făcêndu-se socotéla sumeĭ ce se cheltuesce pentru acéstă fóiă, se ridică la maĭ bine de *40,000 leĭ nouĭ pe anŭ*.

— Dérŭ ce este 40,000 miĭ leĭ pentru statŭ? — Ne întreba cine-va, unŭ amicŭ alŭ redactorilorŭ aceleĭ foĭ.— De cât sĕ se dea pe la spinoniĭ poliţieĭ acéstă sumă, maĭ bine sĕ se dea unorŭ ómenĭ carĭ sĕ ocupŭ de literatură!»

Nu scimŭ décă nisce ómenĭ cum se cade, carĭ se ocupă de literatură, arŭ priimi sĕ fie recompensaţĭ cu fonduriĭ secrete; dérŭ chiar aşa décă arŭ fi, noĭ totuşĭ nu găsimŭ că acésta este calea cea maĭ bună spre a se ajuta aceĭ ómenĭ. Spionulŭ are celŭ puţinŭ o consolare că nu este cunoscut publicŭ, pe cândŭ redactoriĭ în cestiune, maĭ multŭ séŭ maĭ puţinŭ, se cunoscŭ de tótă lumea prin contactulŭ cu ómeniĭ şi cu partisaniĭ guvernuluĭ maĭ cu sémă, carĭ şi aceştia de multe orĭ refusă de a'ĭ ceti şi de a priimi fóia. Astŭ-felŭ amŭ priimitŭ chiarŭ noĭ scrisorĭ de la diferite persóne, în carĭ ni se cerea ca se întrebămŭ în ce condiţiunĭ li se trimite *Curierulŭ* pe lângă *Monitorŭ*, căcĭ ele nu sunt abonate. Unŭ Domnŭ de la Galaţĭ ne tremite copiă dupĕ o scrisóre către redacţiunea *Monitoruluĭ*, în care o rógă se nu i se maĭ trimiţă *nicĭ chiarŭ gratisŭ* acea fóiă oficiósă, căcĭ nu o citesce. Acestŭ domnŭ este guvernamentalŭ până în fundulŭ sufletuluĭ.

Aşa dérŭ guvernulŭ cheltuesce baniĭ contribuabililorŭ, fără se aducă nicĭ unŭ folosŭ nicĭ luĭ, atâtŭ câtŭ 'ĭ-arŭ aduce spioniĭ, nicĭ partisaniloruĭ sĕĭ, nicĭ societăţiĭ cu nescaĭ-va articole literarie şi sciinţifice nouĭ. Nu se face decĭ de câtŭ a se arunca o sumă aşa de considerabilă în vêntŭ, şi noĭ protestămŭ pentru acésta în numele contribuabililorŭ.

Discuţiunea adreseĭ de respunsŭ la discursulŭ tronuluĭ a causatŭ ziĭele trecute o mare agitaţiune în sênulŭ Camerieĭ deputaţilorŭ din Pesta. Treĭ proecte aŭ fostŭ în desbatere: acela alŭ comisiuniĭ, acela alŭ estremeĭ stângĭ şi acela propus de D. Miletich, representantulŭ serbilorŭ în Cameră. In acea ce privesce politica interiórĕ, urmată de guvernŭ, aceste douĕ din urmă proecte suntŭ d'o egală forţă în ataculŭ pactuluĭ austro-ungarŭ din 1867. Singurulŭ puntŭ însĕ în care sémănă amândouĕ aceste proecte este acest:

Pe când proectulŭ estremeĭ stângĭ face unŭ tablóŭ posomorîtŭ despre situaţiunea ţĕreĭ, pretindându că acestă situaţiune se va agrava din ĵi în ĵi, conchide la suprimarea pactuluĭ de la 1867 şi cere într'unŭ cuvêntŭ ca Ungaria sĕ nu maĭ fie legată cu Austria de câtŭ prin legăturile dinastice, proectulŭ D-luĭ Melititch caută a face sĕ se transforme pactulŭ care a constituitŭ dualismulŭ austro-ungarŭ într'unŭ pact general între tóte naţionalităţile monarchieĭ, adică federalismul. In urmă D-lŭ Mlatitch se ocupă cu politica austriacă în Orientŭ, blamând'o cu mare violinţă. Puterile europene nu suntŭ nicĭ ele cruţate. Elŭ le acusă de a se fi făcutŭ complicele islamismuluĭ; aceea însĕ căreia îĭ adreseadă cele maĭ viĭ incriminărĭ, pretinzêndŭ că voiagiulŭ imperatoruluĭ Francisc Iosef în Dalmaţia fu o încuragiare a insurecţiuneĭ, este Austria. Pentru D-nulŭ Miletitch, imperiulŭ otomanŭ trebue sĕ dispară din Europa şi sĕ fiă înlocuitŭ cu maĭ multe state independente. Sentimentele bine cunoscute ale maghiarilorŭ, în minoritate în statŭ, dérŭ în majoritate în parlamentŭ, aŭ făcutŭ sĕ se respingă acestŭ proectŭ printr'o cestiune prealabilă; i-s'a refusatŭ chiar imprimarea şi punerea la ordinea zileĭ.

Neputându găsi nicăirĭ, până în momentulŭ de faciă, publicarea în estenso a acestuĭ contra proiectŭ, ne mărginimŭ a reproduce maĭ la vale partea întâiŭ din escelintele discursŭ, prin care acestŭ contraproiectŭ a fostŭ susţinutŭ de către celŭ-l-altŭ deputatŭ sêrbŭ, *Dr. Politu*, unulŭ din celebrităţile oratorice ale Camereĭ maghiare. Partea a doua, privitóre la politica Austro-Ungarieĭ în Orientŭ, o vomŭ publica în numĕrulŭ viitorŭ.

A se vedea ultime sciriĭ pe pagina III.

In privinţa celeĭ din urmă violaţiunĭ a teritoruluĭ serbŭ de trupele turceştĭ, găsimŭ următórele în *Corespondinţa politică* din Viena, de la 17 Septemvriŭ:

Unŭ micŭ detaşamentŭ din trupele regulate otomane, urmărindŭ o bandă de insurgenţĭ care căuta unŭ refugiŭ dincolo de fruntariă, a intratŭ pe teritorulŭ acestuĭ principatŭ. Turciĭ, comandaţĭ de unŭ sergentŭ, ignoraŭ cu totulŭ acéstă circumstanţa. Serbiĭ, cu tóte acestea, nu aŭ făcutŭ nimicŭ, de şi le-a fostŭ oferită posibilitatea de a opri pe Turcĭ la fruntariă séŭ a'ĭ respinge. Din contra, şefulŭ uneĭ patrule serbe, care se prefăcea a nu vedea pe invasorĭ, a lăsatŭ pe Turcĭ sĕ continue cu urmărirea departe pe teritoriulŭ sĕrbŭ. Numaĭ atuncĭ când Turciĭ părură a renunţa la urmărire şi a se întórce înapoĭ, detaşamentulŭ sêrbŭ, comandatŭ de căpitanulŭ Stenischitz, se presentă îndată înaintea lorŭ şi'ĭ somă de a depune armele.

Afară de câţĭ-va nizamĭ carĭ, o dată armele depuse, reuşiră a trece fruntaria, maĭ întregulŭ detaşamentŭ turcescŭ fu făcutŭ prisonierŭ şi condusŭ în interiorulŭ ţĕreĭ. Probă că guvernulŭ serbŭ, nu are intenţiunĭ de a face din acestŭ evenimentŭ unŭ *casus belli*, e că afacerea n'a făcutŭ mare sgomotŭ la Belgrad, şi că guvernulŭ serb s'a mulţumitŭ de a prescrie numaĭ o veghiare maĭ rigurósă a fruntarieĭ, unde a trimisŭ detaşamente de miliţiă maĭ numeróse.

Acel'aşĭ ziarŭ ne dă, în modulŭ următorŭ, câte-va detaliĭ asupra proclamaţiuneĭ şi atitudineĭ luĭ popa Zarco şi a trupelorŭ luĭ:

Popa Zarco ocupă cu trupa sea, de 2500 insurgenţĭ, ingusta bandă de pământŭ pe fruntariă între Vichegrad şi Nova-Varosch. Pare că până acum elŭ nu are mare dorinţă a lua ofensiva din causa celorŭ douĕ fortăreţe turce carĭ formédă cele douĕ aripe ale linieĭ séle de bătaiă. Orĭ câtŭ de micĭ arŭ fi garnisona acestorŭ douĕ fortăreţe, popa Zarco pare a nu voi sĕ le lase îndărătulŭ sĕŭ. De altă parte, pe câtŭ timpŭ ómeniĭ ce aŭ sub comanda sea nu vorŭ constitui o forţă maĭ considerabilă, nu va fi în stare ale bloca. Este déră condamnatŭ provisoriu la inacţiune. Cu tóte acestea, spre a ocupa cu folosŭ timpulŭ, popa Zarco redactédă, publică şi expediadă proclaţiunĭ tutorŭ Serbilorŭ în Bosnia, în Herzegovina şi în vechia Serbiă. Aceste proclamaţiunĭ nu aŭ, fără îndoială, altŭ scopŭ de câtŭ a generalisa, în tóte provinciele turceştĭ, mişcarea insurecţională care nu s'a produsŭ încă într'unŭ modŭ sporadicŭ.

Se vorbesce multŭ în aceste proclamaţiunĭ de lupta sântă, de garanţia drepturilorŭ naturale şi de

www.dacoromanica.ro

libertatea tutulorŭ culturilorŭ. Popa Zarco respândesce de asemenea ameninţărĭ. Cine nu va respunde apeluluĭ sĕŭ, îşĭ pune în pericolŭ viaţa. Scopulŭ acţiuneĭ séle este libertatea şi unitatea serbismuluĭ. Proclamaţiunile luĭ suntŭ imprimate în Serbia, şi respândite de maĭ multŭ de 15 ţile de câtre emisarĭ în tóte părţile. Până acum însĕ, ele nu aŭ avutŭ mare efectŭ. Intr'unŭ timpŭ destulŭ de lungŭ, bandele séle n'aŭ câştigatŭ de câtŭ unŭ ajutorŭ de 150 séŭ 200 ómenĭ. Unulŭ din detaşamentele séle a întâmpinatŭ o nenorocire în ultimele ţile. A fostŭ surprinsŭ de o parte din garnisona turcă de la Nova-Varosch şi respânditĕ cu totulŭ.

Fremdemblatt publică următórea depeşă:

Consululŭ rusŭ la Belgrad, D-lŭ Jastrebeff, ar fi telegrafiatŭ generaluluĭ Ignatieff sĕ renunţe la orĭ ce speranţă de succesŭ. Insurgenţiĭ nu voescŭ sĕ auţă vorbindu-se de negociărĭ cu comisarulŭ turcŭ. Eĭ nu'şĭ facŭ ilusiunĭ de puţinulŭ sprijinŭ ce aŭ sĕ aştepte de la puterile Europeĭ, déră speră cu tăriă de a fi ajutaţĭ de principate. Aci se consideră opera pacificăriĭ ca căţută cu totulŭ.

Citimŭ în *Obzor* de la 16 Septembriŭ următórele:

Zara, 16 Septembriŭ. Sâmbăta din urmă o luptă sângerósă arŭ fi avutŭ locŭ împrejurulŭ oraşiuluĭ Biletchje între 2000 turcĭ cu o bateriă de artileriă şi 400 insurgenţĭ. A doua ţi dupĕ acéstă luptă, insurgenţiĭ arŭ fi bătutŭ pe turcĭ la Liubichne şi le-arŭ fi luatŭ unŭ numĕrŭ óre-care de caĭ încărcaţĭ cu provisiunĭ. Insurgenţiĭ arŭ fi incendiatŭ maĭ multe orăşele pe drumulŭ de la Plevlie, érŭş cele-l'alte li s'arŭ fi predatŭ spontaneŭ.

Turciĭ aŭ suferitŭ douĕ perderĭ, la Nova-Varos şi la Popova. Insurgenţiĭ aŭ înaintatŭ până la Lubinje. Turciĭ aŭ atacatŭ unŭ orăşelŭ de lângă Gatsca şi aŭ fostŭ respinşĭ.

La Zubtzi şi la Subtchinĭani a avutŭ locŭ o întâlnire între insurgenţĭ şi trupele luĭ Niksitch unde ceĭ d'âintâiŭ aŭ avutŭ succesulŭ. Insurgenţiĭ aŭ atacatŭ oraşulŭ turcŭ Dobritza, şi 'l'aŭ incendiatŭ luându turcilorŭ 150 vite marĭ şi 550 berbecĭ. Turciĭ aŭ avutŭ 27 morţĭ şi mulţĭ răniţĭ. Insurecţiunea ia marĭ proporţiunĭ.

Se scriă ţiaruluĭ *Obzor* de la frontaria bosniacă, că neguţătoriĭ de la Banĭalukacari carĭ aŭ scăpatŭ pe teritorulŭ austriac, aŭ primit ordinŭ de la autorităţile turcescĭ din acel oraşĭ, că décă nu vorŭ intra în căminele lorŭ în treĭ ţile, vorŭ fi consideraţĭ ca rebelĭ şi familele lor vorŭ fi deportate în Asia mică. Alţiĭ aŭ fostŭ torturaţĭ în acel'aşĭ oraşiŭ. 'I-aŭ încatenatŭ şi le-aŭ pusŭ la gâtŭ lanţurĭ garnisite cu cuie ascuţite carĭ sĕ intre in carne. Pe capŭ li-s'a pusŭ casce de câte 20 chilos. In urmă aŭ întrebatŭ déca suntŭ rebelĭ. Cu modulŭ acesta 'ĭ aŭ făcutŭ a mărturisi, şi unulŭ din aceştĭ nenorociţĭ ne maĭ putêndŭ suferi tortura ţicea:

«De şi nu suntŭ rebelŭ, şi o jurŭ pe a totŭ puterniculŭ, dérŭ ne maĭ putêndŭ suferi tortura, mărturirescŭ că suntŭ».

Discursulŭ D-luĭ Dr. Politu rostitŭ în Camera Ungarieĭ.

Onorată Cameră! *Viaţa parlamentară a Ungarieĭ de 8 anĭ se află într'o stare escepţională.* Discusiunea marilorŭ principiĭ, relaţiunile Ungarieĭ faţă cu Austria şi opiniunile relative la autonomia şi independinţa Ungarieĭ, aŭ împărţitŭ ţéra în douĕ marĭ partide.

Dualismuluĭ a profanatŭ posiţiunea regulată şi bine-făcătóre a parlamentarismuluĭ. Acésta negreşitŭ era o stare escepţională, dérŭ de cândŭ s'a întêmplatŭ fusiunea celorŭ douâ marĭ partide (partidulŭ conservatorŭ séŭ deakianŭ cu partidulŭ liberalŭ), ni se pare, că guvernulŭ vrea sĕ restabiléscă posiţiunea naturală a vieţeĭ parlamentare. Acésta, sub óre-carĭ condiţiunĭ, arŭ fi negreşitŭ o procedură corectă.

In statele constituţionale, unde relaţiile suntŭ regulate, unde viaţa constituţională se manifestă prin óre-carĭ formalităţĭ anumite, şi unde partidele suntŭ deprinse a se mişca în o direcţiune certă şi pe temeiulŭ dreptuluĭ publicŭ bine definitŭ, — *discursulŭ Tronuluĭ nu póte fi altŭ-ceva de câtŭ unŭ programŭ de procedură alŭ parlamentuluĭ. Acesta credu, că trebue sĕ fie tipulŭ constituţionalŭ al unuĭ mesagiŭ.*

Actualulŭ mesagiŭ însĕ, Onor. Cameră, se reduce numaĭ la chestiunile financiare. Nu este îndoială, că aceste chestiunĭ sunt de o mare importanţă pentru acéstă patriă. Dérŭ, D-lorŭ, óre, afară de chestiunea financiară, starea actuală a Ungarieĭ este ea atâtŭ de bună, atâtŭ de regulată, în câtŭ sĕ putemŭ privi cu linişte la viitorŭ? Condiţiunea principală a resolvăreĭ fericite a chestiuneĭ financiare: concordia, patriotismulŭ naţionalităţilorŭ, de care acéstă ţéră are atâta nevoiă, găsescŭ ele espresiune în discursulŭ tronuluĭ? Mĕ temŭ, că va trebui sĕ respundŭ c'unŭ: *ba!* (Sgomotŭ. Mişcări).

Epoca maĭ nouĕ ne arată câte-va constituţiunĭ de Statŭ, carĭ, prin esteriorŭ aparŭ a fi tarĭ şi solide, déră care în interiorulŭ lorŭ suntŭ slabe, impotente. Austria, pe timpulŭ luĭ Bach, părea a fi tare; ea dicta convenţiunĭ, avea o forţă armată puternică; dérŭ celŭ âintâiŭ contactŭ esteriorŭ îĭ resturnă întregulŭ sistemŭ. Francia napoleoniană părea atâtŭ de puternică, în câtŭ vocea imperatoreluĭ era pândită cu panică de întrĕga Europă. *In corpulŭ legislativŭ opositiunea abia se compunea din cinci individĭ, şi étă unŭ contaetŭ din afară că restórnă întregulŭ sistemŭ, dându dreptate piticeĭ minorităţĭ.*

Étă cuvêntulŭ, pentru care susţinŭ, că parlamentarismuluĭ maghiarŭ se află într'o stare anormală. (Sgomotŭ mare).

Cine cunósce condiţiunile principale ale vieţeĭ parlamentare; cine scie, că parlamentulŭ trebue sĕ fie adevĕrata, fidela espresiune a voinţeĭ cetăţenilorŭ uneĭ ţĕrĭ, acela trebue sĕ se simtă surprinsŭ de acea flagrantă contradicţiune, ce esistă între acestŭ parlamentŭ, şi cetăţenii acesteĭ ţĕrĭ. Acésta este o enigmă, care arŭ părea neresolvabilă, décă nu ne-arŭ resolve-o istoria vieţeĭ parlamentare a Ungarieĭ. In decursŭ de secolĭ Ungaria a fostŭ representată numaĭ prin nobilime, dérŭ acéstă nobilime era concentrată într'o singură naţionalitate, — şi acésta era cea maghiară. Aşĭa-déră, Ungaria în totŭ d'auna a fostŭ representată numaĭ de către maghiarĭ. (Sgomotŭ. Voci: Sĕ auţimŭ. La tribună. Oratorulŭ se urcă pe tribună.)

Consecinţa acestuĭ faptŭ istoricŭ a fostŭ, că de câte-orĭ Austria voia sĕ trateţe cu Ungaria, naturalmente trata cu aceia carĭ represintaŭ Ungaria in parlamentŭ, şi consecinţa şi maĭ fatală a acestuĭ faptŭ a fostŭ că de câte-orĭ Austria era nevoită sĕ cedeze Ungarieĭ, de atâtea orĭ puterea de statŭ o ceda érăşĭ acelora, carĭ represintaŭ acéstă ţéră in parlamentŭ. Aşa s'a întêmplatŭ la anulŭ 1848, aşa la 1867.

Dérŭ ce va sĕ ţică: a avea 'n mâinĭ puterea de statŭ? Popórele occidentale sciŭ fórte bine, din viaţa lorŭ parlamentară, că atuncĭ cândŭ puterea statuluĭ se află numaĭ în mâinele uneĭ partide, ea este o putere imposantă, dérŭ nu aŭ nicĭ idee póte, câtŭ de gigantică devine acea putere, cândŭ ea se află numaĭ în mâinele uneĭ naţionalităţĭ: căcĭ dacă nu le-arŭ lipsi acéstă idee, atuncĭ arŭ putea sĕ'şĭ esplice enigma: *pentru ce noĭ, naţionalităţile, carĭ compunemŭ majoritatea imposantă a Ungariеĭ* (vocĭ: nu'ĭ adevĕratŭ. Sgomotŭ. Mişcări), *aicĭ in parlamentŭ ne aflămŭ in o minoritate incomparabilă?*

Onorată Cameră! *Cândŭ unŭ parlamentŭ nu este espresiunea fidelă a cetăţenilorŭ, atuncĭ acela, firesce, trebue sĕ producă o situaţiune escepţională, nenaturală.* Aşa déră cestiunea financiară nu este singura bólă de care suferă patria nóstră; rĕulŭ celŭ maĭ mare e, că este falşŭ sistemulŭ, este rĕŭ principiulŭ conducătorŭ, prin care o naţionalitate se identifică pe sine cu statulŭ. (Mişcărĭ, sgomotŭ.) Acésta nu este frasă simplă, dér este unŭ adevĕrŭ clarŭ pentru totĭ aceia carĭ s'aŭ ocupatŭ măcarŭ câtuşĭ de puţrnŭ cu studiulŭ sciinţificŭ alŭ posiţiuneĭ acestuĭ Statŭ.

Şi ceea ce voiŭ spune acumŭ, este convicţiunea mea sciinţifică, întocmaĭ astŭfelŭ, cumŭ e 2+2=4 pentru matematicĭ. *Statulŭ este syntesa teritoruluĭ şi a poporuluĭ. Poporul totŭ-dé-una alcătuesce unŭ statŭ, teritoriulŭ nicĭ odată. Dérŭ poporuluĭ nu esistă, de câtŭ ca naţionalitate; aşa déră in naţionalitate se coprinde elementuluĭ creatorĭ de statŭ. Nu verĭ-ce naţionalitate posedă şi condiţiunile alcătuireĭ de stat, şi acolo unde aceste condiţiunĭ lipsescŭ, se impreună maĭ multe naţionalităţĭ pentru a crea Statulŭ: elemeutulŭ alcătuireĭ de statŭ însĕ totŭ-dé-una esistă şi remâne în fie-care naţionalitate.—Acestŭ elementŭ nu se póte estermina; elŭ trebue sĕ fie satisfăcutŭ. Acéstă satisfacţiune însĕ nu se póte efectua, de câtŭ numaĭ în statŭ prin statŭ şi numaĭ pe calea administrativă.* Şi aicĭ trebue sĕ spunŭ ceva fórte importantŭ (Vocĭ: s'auţimŭ. Unulŭ din deputaţiĭ stângeĭ estreme: D-le preşedinte, vĕ rogŭ pentru linisce. Preşedintele cu faţa plină de pietate: vĕ rogŭ, eŭ nu facŭ huetŭ! Rîsete, mişcărĭ. Vocĭ: s'auţimŭ!)

Chestiunea naţionalităţilorŭ in Ungaria nu este cheştiune purŭ administrativă. Dacă d-vóstră voiţĭ a resolva acéstă chestiune numaĭ din puntulŭ de vedere alŭ limbeĭ, prin acésta nu veţĭ reuşi a satisface nicĭ interesele nóstre, nicĭ pe ale d-vóstră. Decĭ actuala lege a naţionalităţilorŭ séŭ trebue desfiinţată cu desăvêrşire trebue séŭ reformată din fundament. (Aprobărĭ generale). Da, saŭ trebue desfiinţată, (maĭ multe vocĭ: aşa déră o vomŭ desfiinţa,) s'aŭ trebue creată din noŭ, (vocĭ: dérŭ nu o sĕ ne mulţumiţĭ!), însĕ pe basa punctuluĭ de vedere administrativŭ.

Administraţiunea acésta este unŭ cuvêntŭ mare, D-lorŭ; sciinţa administrativă este o sciinţă nouă, sciinţă modernă. De cândŭ esistă statele, esistă şi administraţiunea; dérŭ sciinţa administrativă nu e vechiă; abia esistă de vre-o 30 anĭ încóce. Şi de cândŭ s'a născutŭ acéstă sciinţă, D-nilorŭ, avemŭ sĕ constatămŭ, că fie-care statŭ are unŭ sistemŭ administrativŭ istoricŭ. Ungaria încă are unŭ astŭfelŭ de sistemŭ, dérŭ acesta nu e nicĭ *connty* din Englitera, nicĭ *cantonul* elveţianŭ, s'apropiă însĕ şi de unulŭ şi de altulŭ, este sistemulŭ de administraţiune judeţiană.

D-lorŭ! Aicĭ nu este chestiunea, décă putemŭ a ne redacta suplicele în limba nóstră: română, serbă, slovacă, orĭ săséscă; *chestiunea este, că oraşele şi satele, în virtutea dreptuluĭ de autonomiŭ comunală, sĕ aibă tipulŭ naţionalităţilorŭ de carĭ suntŭ locuite şi astŭ felŭ fie-care cetăţianŭ alŭ acesteĭ patriĭ, fie român, serbŭ, slovacŭ orĭ sasŭ, sĕ se pótă simţi acasă în căminulŭ sĕŭ, cu alte cuvinte sĕ nu se simtă străinŭ în propria sea patriă.* (*Mişcări*). Nu amŭ de gândŭ sĕ comparŭ sistemulŭ cantonicŭ din Elveţia, cu sistemulŭ judecianŭ din Ungaria; dérŭ ceia ce vréŭ sĕ ţicŭ, D-lorŭ, este că acolo, unde cetăţeniĭ se simtŭ acasă, nu aŭ poftă de a gravita în afară. Italianulŭ, în cantonulŭ Tesinŭ din Elveţia, se bucură de fericirea confraţilorŭ sĕĭ din regatulŭ Italieĭ, dérŭ nu gravitezŭ spre dênşiĭ; francesiĭ din cantonulŭ Geneveĭ nicĭ-o-détă n'aŭ invidiatŭ mărirea Franciеĭ. Prin acésta nu voiŭ sé ţicŭ, ca şi Ungaria sĕ se dividă în cantóne, dérŭ ţicŭ şi susţinŭ, că totuşĭ arŭ fi unŭ puntŭ archimedicŭ, de unde chestiunea naţionalităţilorŭ s'arŭ putea resolva şi în Ungaria cu dreptŭ cuvêntŭ, chiarŭ pe basa dreptuluĭ de statŭ maghiarŭ. (Desaprobărĭ. Mişcări).

Domniloru! D-vóstră, plecândŭ din puntulŭ D-vóstră de vedere, aţĭ redusŭ autonomia judeţiană, prin legea municipală, la o stare ilusoriă, şi acumŭ tindeţĭ la centralisare. De ce? Pentru că totŭ astŭ-felŭ vĕ dictézăŭ puntulŭ D-vóstră de vedere naţionalŭ. Dérŭ gêndiţi-vĕ, unde o sĕ ajungemŭ prin acésta? Negreşitŭ la dominaţiunea de rasă. Şi esistândŭ acéstă dominaţiune în Ungaria, chestiunea naţionalităţilorŭ încetézăŭ de a fi chestiune administrativă, — ea devine *chestiune de putere.* Ca astŭ-felŭ apoĭ, ea nu va putea dura multŭ timpŭ, pentru că civilisaţiunea progresistă va resturna şi dominaţiunea de rasă, întocmaĭ precumŭ a resturnatŭ şi dominaţiunea de castă, dominaţiunea boerescă. Acesta este unŭ lucru fórte importantŭ pentru Ungaria, şi elŭ ne dă şi o esplicaţiune clară, relativŭ la fenomenulŭ încurcătureĭ, ce agită astă-ţi Orientulŭ. Mĕ voiŭ încerca sĕ vĕ espunŭ acéstă esplicaţiune. (Vocĭ: s'auţimŭ. Tăcere.)

(Fine în numĕrulŭ viitoriŭ.)

PREVEDEREA

SOCIETATEA JUNIMEI COMERCIANTILORŬ ROMANI

TITLULU ANTAIU

Compunerea, Reşedinţa, Scopulŭ şi Durata.

Art. 1. Se înfiinţézăŭ o societate sub titlulŭ *Prevederea.*

Art. 2. Numĕrulŭ membrilorŭ acesteĭ societăţĭ este nelimitatŭ; ea se compune din Romănĭ şi indigenaţĭ.

Art. 3. Reşedinţa societăţiĭ este în Bucurescĭ.

Art. 4. Societatea are de scopŭ: a capitalisa economiĭ depuse de membriĭ sĕĭ, a le procura fondurĭ în casŭ de necesitate, a ajuta micele întreprinderĭ de industriă şi comerciŭ naţionalŭ, şi a da sprijin mutualŭ membrilorŭ sĕĭ, în casurĭ de persecuţiunĭ séŭ nenorocirĭ.

Art. 5. Durata societăţeĭ este nedefinită; constituirea eĭ se va considera efectuată, îndată ce unŭ numĕrŭ de cinci-deci membriĭ vorŭ fi sub-scrisŭ presentele statute.

TITLULU II.

Intrarea în Societate, Capitalisarea depunerilorŭ, epoca restituireĭ lorŭ.

Art. 6. Aceĭ carĭ întrunindŭ calităţile prevĕţute la Art. 2 de maĭ susŭ, arŭ voi sĕ intre în societate, trebue sĕ se înscrie maĭ întâiŭ, în registrulŭ specialŭ ce se va ţine la biroulŭ caseĭ sociale, şi a depune o dată cu însărcinarea, o taxă de cinci leĭ, sub luare de chitanţă.

Acéstă taxă va intra la fondulŭ beneficielorŭ anuale din care se vorŭ acoperi cu precădere chieltuiele de administraţiune.

Art. 7. Dupĕ înscriere, Consiliulŭ de

www.dacoromanica.ro

administrațiune în prima sa întrunire ordinară, decide admiterea séŭ respingerea propunĕtoruluĭ.

In casulŭ d'ântêiŭ societarulŭ este chematŭ a'şĭ depune suma mensuală. cu care s'a înscrisŭ, érŭ în casul alŭ douilea i se restituie, nemotivatŭ, taxa depusă pentru admitere, retrăgêndu-i-se chitanța.

Art. 8. Membriĭ admişĭ suntŭ obligaţĭ a urma regulatŭ cu depunerea mensuală, a sumelorŭ cu care s'arŭ angagia în cursŭ de cinci anĭ, de la înscriere, neputându-se retrage sub nicĭ unŭ motivŭ, fără de casurĭ de forțiă majoră.

Art. 9. Depunerile mensuale suntŭ obligatoriĭ; minimumŭ acestorŭ depuneriĭ este de 5 leĭ, şi maximumŭ de 25 leĭ; ele se gradĕdă din cinci în cinci leĭ fără alte fracțiunĭ.

Art, 10. Societatea primesce a capitalisa şi depuneriĭ mai marĭ de câtŭ limita arĕtată mai susŭ, pentru acestea însĕ, nu se cere obligațiunea respundereĭ mensuale.

Art. 11. Depunerile mensuale obligatoriĭ, ca şi cele estra-ordinare facultative, daŭ dreptŭ la dividende anuale, calculate de la cinci ţile, dupĕ încasarea depunerilorŭ.

Arl. 12. Tóte depunerile făcute de membri se înscriŭ într'unŭ carnetŭ specialŭ, luatŭ la epoca intrăreĭ în societate.

Art. 13. Depunerile mensuale şi cele extra ordinare se constată prin sub-semnătura şi sigiliulŭ casieruluĭ, érŭ capitalulŭ fiă-căruĭ anŭ, unitŭ cu dividendele produse, se certifică în acel'aşĭ carnetŭ, prevĕdutŭ mai susŭ, subtŭ semnăturele Preşedinteluĭ, a comptabiluluĭ şi casieruluĭ.

Art. 14. Intârdierea peste prima decadă, a fiă-cărĭĭ luni a respunderiĭ sumelorŭ, cu care societariĭ suntŭ angagiaţĭ, dă locŭ la plata uneĭ amende de 1 % mensualŭ, calculată pe ţilele trecute.

Acéstă amendă se prelevă, în folosulŭ fonduluĭ de reservă alŭ societăţeĭ.

Art. 15. Cândŭ întârdierea, achităreĭ depunerilorŭ mensuale, arŭ trece peste 30 ţile, consiliulŭ de administrație alŭ societăţiĭ se informă de causele întârdiereĭ, şi hotărasce continuarea séŭ scutirea motivată a amendeĭ prevĕdută la art. precedentŭ.

Art. 16. Membriĭ societăţeĭ, potŭ vinde séŭ înstrăina, cu orĭ ce titlu, carnetele capitaluluĭ lorŭ, fiă către alţĭ membriĭ aĭ societăţiĭ, fiă către alţĭ Românĭ séŭ naturalisaţĭ care n'arŭ face parte din societate.

Art. 17. In casul de mai sus, transmiterea carnetuluĭ trebuie a se face prin scirea şi viza comitetuluĭ permanentŭ alŭ societăţeĭ.

Art. 18. Aceĭ care vorŭ fi dobânditŭ carnetele transmise de membriĭ, se vorŭ bucura numaĭ de devidendele aceluĭ capitalŭ până la espirarea termenuluĭ de cinci anĭ, destinaţĭ pentru rambursarea depunerilorŭ făcute la societate.

Art. 19. In nicĭ unŭ casŭ, societariĭ, moştenitoriĭ lorŭ, séŭ vre unŭ creditorŭ, nu potŭ provoca sequestrarea séŭ restituirea depunerilorŭ făcute la societate, nicĭ a cere împărțirea beneficielorŭ, orĭ liquidaţiunea, la orĭ-ce întêmplare, şi se vorŭ refera numaĭ la decisiunea adunărilorŭ generale, séŭ la arbitri, în casurĭ de contestaţiĭ.

Art. 20. Depunerile estra-ordinare se potŭ rădica la termenile stipulate ad-hoc între depunătorŭ şi comitetŭ, érŭ cele mensuale nu se potŭ lua, de câtŭ dupĕ finele anuluĭ alŭ cincilea de la înscrierea societaruluĭ.

In casulŭ din urmă ca şi în celŭ d'ântêiŭ, cererea de retragere a capitaluluĭ trebuie făcută cu treĭ luni mai 'nainte; aceĭ carĭ vorŭ fi dobênditŭ restituirea capitaluluĭ, potŭ reîncepe alte depuneri pentru unŭ noŭ periodŭ pe cinci anĭ.

TITLULU III.

Operaţiunile societăţiĭ.

Art. 21. Administrațiunea societăţiĭ este autorisată a face, pentru fructificarea sumelorŭ depuse de membriĭ sĕĭ urmĕtórele operaţiunĭ:

a) A plasa jumătate din capitalulŭ socialŭ în efecte publice garantate de statŭ, de judeţe séŭ de comune, şi în cupóne de asemenea efecte, preferindu-se acelea carĭ arŭ produce maĭ marĭ beneficiĭ. Specia efectelorŭ ce va trebui a se cumpĕra se va hotărî de majoritatea consiliuluĭ de administrație.

b) A întrebuința până la jumĕtate din capitalulŭ socialŭ, în avansurĭ făcute membrilorŭ pe garanţiile urmĕtóre:

— Avansurĭ pe propria semnătură a societaruluĭ până la concurența jumĕtăţiĭ depunerilorŭ séle.

— Avansurĭ societarilorŭ pe semnătura lorŭ şi pe girulŭ altorŭ membriĭ pentru sume carĭ n'arŭ depăşi jumĕtatea capitaluluĭ fiă-căruĭ sub-scriitorŭ, întru câtŭ fondurile lorŭ, arŭ fi libere de sarcinĭ anterióre.

— Avansurĭ Societarilorŭ, şi la casŭ de prisosinţă de fonduri, avansurĭ şi altorŭ Românĭ străinĭ de societate, pe garanţiă de efecte publice, până la $^3/_4$ din valórea cursuluĭ lorŭ efectivŭ.

c) A vinde efectele cumpĕrate pe séma societăţiĭ şi a le înlocui cu altele mai avantagióse şi totŭ atâtŭ de sigure, cândŭ casulŭ s'arŭ presinta.

d) A încasa valórea efectelorŭ eşite la sorţŭ, plasându baniĭ în alte titluri garantate, ca şi cele d'ântêiŭ.

e) A urmări incasarea depunerilorŭ obligatoriĭ şi rambusarea avansurilorŭ făcute.

f) A ajuta, prin credite acordate pe graniţiĭ îndestulătóre, şi pe termenulŭ de 3 la 6 luni, pe Româniĭ care arŭ întreprinde vre'o industriă séŭ comérciŭ naţionalŭ.

g) A lua cu împrumutare fonduri pe depositulŭ efectelorŭ capitaluluĭ socialŭ, cândŭ trebuinţele societăţeĭ arŭ fi ne'nlăturabile.

h) A primi de la particularĭ, care n'arŭ face parte din societate, sumele ce arŭ voi sĕ depună spre fructificare pe termenŭ şi cu interese fixate de deponentŭ în unire cu comitetulŭ oscietăţeĭ.

Art. 22. Avansurile făcute de Societate pe garanţiele arĕtate la aliniatulŭ b) de sub articolulŭ precedentŭ, se vorŭ rambursa prin omortisărĭ mensuale, în care interesele vorŭ fi calculate a 12 $^0/^0$ pe anŭ.

Art. 23 Termenulŭ de amortisare va fi de la 1 lună până la prima ţi a ultimuluĭ trimestru în care espiră periodulŭ cincinalŭ, de la intrarea în societate, a membruluĭ împrumutatŭ.

Art. 24 Amortisarea începe ase calcula de la prima ţi a luneĭ ce urmĕdă după acea în care s'arŭ face avansurĭ de fonduri, oprindu-se pe intervalŭ ce curge până la data menţionată mai susŭ, procentele cuvenite.

Art. 25. Cererile de fonduri se adresézĕ membrilorŭ comitetuluĭ permanentŭ alŭ societăţeĭ şi casierulŭ efectue cererile după visa comptabiluluĭ şi autorisarea preşedinteluĭ, séŭ în lipsa acestuia, după autorisarea vice-preşedinteluĭ.

Art. 26. Pentru fondurile avansate, primitoriĭ şi garanţiĭ lorŭ, sub-scriŭ acte speciale de împrumutare cu amortismentŭ, în dosulŭ cărora vorŭ fi rubrice destinate pentru înscrierea amortismentelorŭ plătite.

Art. 27. Sumele avansate şi cele restituite se vorŭ înscrie, osebitŭ de registrele societăţiĭ, şi în carnetulŭ fiă-căruia membru, cu arĕtarea de numele giranţilorŭ ce aŭ garantatŭ avansurile făcute.

Art. 28. Girurile date de societarĭ, se înscriŭ la partidele depunerilorŭ fiă-căruĭ anŭ atâtŭ în registrele societăţeĭ câtŭ şi în carnetele lorŭ, spre a se cunósce totŭ-d'a-una sarcinile de carĭ ar fi grevate depunerile lorŭ.

Art. 29. Societarĭĭ carĭ aŭ giratŭ pentru alţĭ membri nu potŭ lua şi înşile avansurĭ de fonduri mai marĭ, de câtŭ diferența ce arŭ esista între valórea girurilorŭ date şi între jumĕtatea capitalurilorŭ.

SENTINTE.

A devni amiculŭ uneĭ femeĭ pe care aĭ iubit'o, e unŭ medilocŭ onestŭ de a o uita; amorulŭ care face locŭ amiciţieĭ nu mai este amorŭ.

M-lle de l'Espinasse.

Amiciția şi amorulŭ se iubescŭ ca douĭ fraţĭ carĭ aŭ o succesiune de împărăţitŭ.

Oxestiern.

Amorulŭ se asĕmănă multŭ cu o grădină la alŭ căruia capătŭ amŭ ajunge cu treĭ paşĭ, decă drumulŭ nu arŭ fi prelungitŭ printr'o mulţime de micĭ alee întorcându-se în modŭ capriţiosŭ, înflorite şi înbălsămate.

Alphonse Karr.

Amorulŭ locuesce în cele maĭ frumóse inimĭ, pre cumŭ vermele mâncăciosŭ se lipesce de bobocululŭ celuĭ maĭ frumosŭ trandafirŭ.

Schakspéare.

Femeile nu trebuiescŭ a fi contate printre indivizĭĭ speţeĭ umane.

Cujas.

Femeile galante se pórtă cu ceĭ pe carĭ pretindŭ că'ĭ iubescŭ, ca şi beţiviĭ cu o cană plină de vinŭ: pe câtŭ timpŭ ea conţine încă puţinŭ liquidŭ, o mângâie cu plăcere; o aruncă însĕ la pământŭ, îndată ce ea este gólă.

Rochebrune.

Pentru a fi iubitŭ de o femeiă, e destulŭ adesea a face conchista maĭ multorŭ altora.

Achile Poincelot.

In amorŭ, blonda inspiră amorŭ şi bruna face sĕ nască dorinţe; căutămŭ maĭ multŭ a învinge pe cea din urmă de câtŭ a'ĭ plăcea.

Rochebrune.

Cândŭ s'a perdutŭ inima unuĭ amantŭ, în vanŭ se va face încercărĭ a o reţine; acesta este unŭ bunŭ ce a dispărutŭ fără a se maĭ întórce. Inima nu se guvernă ca spiritulŭ, ceĭ nu i se comandă nimicŭ, ci ea ne comandă nouĕ. Trebue ca o femeiă sĕ sciă sĕ ghicéscă cândŭ nu maĭ e iubită, şi sĕ previe, décă se póte, ruşinea de a fi abandonată. In abandonare esistă unŭ felŭ de dispreţŭ la care nu arŭ trebui nicĭ o dată sĕ fimŭ espuşĭ. Trebue a părăsi, dĕră nu a fi părăsitŭ.

M-me de Rieux.

In amorŭ, bărbatulŭ nu vede de câtŭ statua; spiritulŭ nu e făcutŭ de câtŭ pentru amantŭ.

Crébillon fils.

E totŭ d'auna o pierdere pentru femeiă a face amantulŭ sĕŭ din amiculŭ sĕŭ, dĕră e unŭ mare câştigŭ de a face amiculŭ sĕŭ din amantulŭ sĕŭ.

M-me de Puisieux.

Celŭ care se încrede uneĭ femeĭ, se încrede unuĭ hoţŭ.

Hésiode.

Confiĕdă barca ta venturilorŭ, nu confia inima ta frumóselorŭ; căcĭ unda e maĭ puţinŭ perfidă de câtŭ promisiunea uneĭ femeĭ.

Quintus Ciceron.

ULTIME SCIRĬ

Tarbes, 20 Septembre. Se asigură că 3000 carlişti aŭ sositŭ pe teritorulŭ francesŭ la Gavarin. Se vorŭ lua mĕsurile obicinuite în asemenea circumstanţe.

Irun, 20 Septembre. Comunicaţiele pe drumulŭ de la Irun la Sant-Sebastian s'aŭ restabilitŭ şi trăsurile circulă.

Compania căilorŭ ferate de **Nordŭ** e dispusă a restabili linia ferată de la Sant-Sebastian la frontieră.

Don Carlos este lângă Elisondŭ. Generalulŭ Quesada continuă mişcarea sea către nord estulŭ Pampeluneĭ.

Viena, 20 Septembriŭ. Dupe scirile private, Turciĭ aŭ încercat nouĭ eşecurĭ, maĭ cu cu sĕmă lângă Trebiuje.

Madrid, 19 Septembriŭ. Lizaraga a sositŭ; primarulŭ Madriduluĭ 'şĭ a retrasŭ demisiunea dupĕ îndemnulŭ luĭ Canovas del Castillo şi alŭ altora.

Berlin, 19 Septembre. Dieta L..varesă nu va fi deschisă de rege. Se aştéptă desbateri oragióse. Majoritatea ultramontană de douĕ voci, voiesce ca, dupĕ alegere a preşedinteluĭ, sĕ ceră schimbarea ministeruluĭ. Liberaliĭ speră că regele va refusa, dĕră nu se scie nimicŭ precisŭ în acéstă privinţă. Regele, care în acela'şĭ timpŭ e liberalŭ, este gelosŭ de Prusia şi se teme sĕ vĕdă regatulŭ sĕŭ încorporatŭ cu imperiulŭ.

Aflămŭ din sorginte sicurĕ că la Direcţiunea Domenielorŭ Statuluĭ arŭ fi dispărutŭ dintr'unŭ dosarŭ, adusŭ de la Tribunalulŭ Ilfovŭ, o otărâre rĕmasă definitivă, privitóre la o proprietate a statuluĭ ce se învecinézĕ cu o proprietate a D-nuluĭ B. Boerescu, ministrulŭ de esterne.

Nu scimŭ décă administrațiunea Domenielorŭ séŭ ministeriulŭ de finance cunósce acéstă împrejurare, şi décă o cunósce ce dispositiunĭ a luatŭ!

Se susţine că acea otărîre era avantagiósă statuluĭ şi defavorabilă D-luĭ Boerescu.

Se bănuesce ca aatorŭ alŭ sustragerii D-lŭ inginerŭ Stravolca, care este şi inginerŭ alŭ D-luĭ Boerescu.

Aflămŭ asemenea că comitetulŭ de apĕrare în contra daunilorŭ şi esploatăriĭ acţionarilorŭ căilorŭ ferate române a trimisŭ, la 9 Septembre, a patra denunţiațiune acusătóre procuroruluĭ regescŭ din Berlin, bine întemeiată, atâtŭ prin acte câtŭ şi prin marturĭ, conţinândŭ abusurile comise de către consiliulŭ de supravegere şi representanţiĭ sĕĭ d'aicĭ.

Suma în cestiune se urcă aproximativŭ la 4 milióne leĭ nouĭ, cu care aŭ fostŭ păgubiţĭ atâtŭ acţionariĭ câtŭ şi tesaurulŭ românŭ.

SALA ATHENEULUI

Dumineca, $^{14}/_{2}{}^{6}$ Septembre, la 2 ore ţiua, Domnulŭ profesorŭ Zeppenfeld va face a doua a sea conferinţă gratuită.

Subiectulŭ conferinţeĭ va fi: Franciĭ, stabilirea lorŭ pe ţermurile Rhinuluĭ; invasiunea cea mare; invasiunea vandaliloru în Gand; alaniĭ, sueziĭ, burgundiĭ, vizighoţiĭ, Clovin, Merovin, Athila şi Childeric I.

In acéstă coferinţă se póte convinge că orĭ-ce profesorŭ de istoriă, vorbindŭ elevilorŭ sĕĭ asupra acestuĭ subiectŭ, trebue inevitabilŭ sĕ desvolte metoda nóstră de simplificărĭ istorice şi cronologice.

Profesorulŭ *Zeppenfeld.*

ANUNCIU

Orĭ cine va fi perdutŭ schiţele planurilorŭ dellimitariĭ moşiilorŭ Trunchiu, Dimieniĭ şi altele din jurulŭ Buzeuluĭ, se va adresa la subscrisulŭ spre a le priimi, probând posesiunea lorŭ.

G. Cârpeneşeanu.

fostŭ tipograf.

Strada 11 Februarie No. 11.

Advocatul N. BLARAMBERG informédă clientela sea că s'a reîntorsŭ şi că şéde totŭ în podulŭ Mogoşóeĭ No. 48, în casele D-luĭ Popovicĭ ceasornicarulŭ.

www.dacoromanica.ro

CĂLĂUZĂ PRACTICĂ

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Ună combinatiune speciale ne permite a indica publicului căte-va din medicamentele francese mai multu pretiute in lumea intrégă şi preparate la Paris suptu supraveghierea inventatorilorŭ. Toţi sciu cu ce ingrijiri minutióse se prepară medicamentele in Francia. Reputatiunea acestorŭ producte şi vindarea lorŭ considerabilă aŭ datŭ nascere la unŭ mare numĕrŭ de imitatiunĭ adesea reŭ preparate şi carĭ suntŭ unŭ pericolŭ pentru sănătatea publică. Sfătuimŭ decĭ pe cumpărătorĭ a se adresa la casele indicate in josulŭ acestui avisŭ, aceste case vându producte cumpărate directŭ inventatorilorŭ Francesĭ.

INSOMNIE. — Insomnia este in genere causată séu de viue durérĭ, ca in casurile de podagră, rumatisme, nevralgiĭ, rănĭ, colice, durerĭ, de dintĭ, etc., séu de preocuparĭ morale, séu de escitatiunea causată prin furtunĭ şi marĭ căldurĭ, — Siropulŭ de chloral de Follet la dosa de una séu doue lingure de ciorbă, intrunŭ pătrarŭ de paharŭ cu apă, dă in cateva minute unŭ somnŭ linistitŭ şi naturale carĭ readuce puterile bolnavului şi facilită vindecarea. — Are uă actiune miraculósă asupra tusiĭ care fatigă atatŭ de multŭ pe bolnavĭ patimaşĭ de bronşite şi phthisie.

Nu s'arŭ puté prea multŭ atrage atentiunea generale asupra acestui medicamentŭ care arŭ trebui se se gă éscă in tóte familiele pentru momentulŭ de trebuintă, căcĭ se póte afirma că acela care a usatu uă dată de dansulŭ voesce in totŭ-déuna se aibe la dănsulŭ uă sticluţă de **Siropu de Chloral de Follet**, atătŭ efectele séle suntŭ repede şi miraculóse.

DURERI DE STOMACU — Maĭ tóte maladiele de stomacŭ, carĭ facŭ digestiunea atătŭ de penibile şi de dificile suntŭ tămăduite prin intrebuinţarea **carbunelui lui Belloc** care se ea la mâncarĭ suptŭ formă de prafŭ séu de pastiliă. Acestŭ medicamentŭ a devenitu populare in Francia pentru curarisirea acestorŭ morburĭ. **Carbunele lui Belloc** a primitŭ in 1849, aprobatiunea Academieĭ din Paris.

NEVRALGII MIGRENE — Tratamentulŭ celŭ maĭ eficace, şi celŭ maĭ repede consistă in a lua intr' uă lingură de apă doue séu treĭ **perle de essenta de terebenthina ale doctorelui Clertan**. De optu din dece orĭ uşurarea se produce in căte-va momente. Essenţa de terebenthină avându trebuinţă d'a fi distilată şi purificată cu uă nunutiósă ingrijire şi marĭ precautiunĭ, se se pădéscă de contrafacerĭ carĭ arŭ puté fi vătămătóre şi se se céră pe sticluţă semmnătura **Clertan**.

VERME SOLITARIU — Vorbind de Kousso, profesorele Bouchardat dice in formularielŭ seŭ : « Este celŭ maĭ bunŭ remediŭ contra vermelui solitariŭ, daru trebue ca se se stie sicurŭ origina sa; doctorele Trousseau m'a asicuratŭ că de maĭ multe orĭ Koussoulŭ de próstă calitate produsese otrăviriĭ.

Pe d'alta parte, profesorĭ Trousseau şi Pidoux spunŭ in tractatulŭ lorŭ de therapeutică : « Prafulŭ de Kousso are uă savóre nauseabondă care face administratiunea sé dificile. Unŭ pharmacistŭ din Paris, **D. Mentel** a avutŭ idea de a granula Koussoulŭ cu zaharŭ. Pregatitŭ astu-felŭ, koussoulŭ este lesne de luatŭ, chiarŭ de copiĭ.

Koussoulu granulatu de Mentel este garantatŭ de 1ª calitate.

AFECTIUNILE DE PEPTU (**bronsita, phthisia, dureri de gatu**). — Pentru tratamentulŭ acestorŭ bóle, remediulŭ celŭ maĭ eficace, celŭ maĭ usitatŭ, şi celŭ care costă maĭ pucinŭ, este **Gudronulu lui Guyot**. Se ea in dosa d'uă linguriţa de dulcéţa intr'unŭ paharŭ de apă séu de vinŭ, de maĭ multe orĭ pe ḑi. A se feri de multŭ numerósele imitărĭ.

D. Guyot prepară asemenea capsule rotunde de grosimea unui hapure carĭ conţinŭ gudronŭ de Norvegia purŭ de prima alegere. Aceste capsule de **Gudronulu lui Guyot** se eaŭ la mâncare şi potŭ inlocui apa de gudronŭ. Acestŭ din urmă productŭ trebue se fie cu totulŭ specialŭ recomandatŭ persónelorŭ suferindŭ de bronşite, de phthisie şi de guturaiurĭ vechĭe.

In aceste felurĭ de bóle esistă de multe orĭ uă tusă care obosesce bolnavulŭ şi' lŭ impedică d'a dormi. A se lua séra **Sirop de Chloral de Follet**, intr'unŭ paharŭ d'apă, cea ce dă unŭ somnŭ linistitŭ, şi binefăcatorŭ.

FRIGURI — Cându unŭ accesŭ de frigurĭ este de tăiatŭ repede, trebuesce a se recurge la sulfatulŭ de quinină. Acestŭ medicamentŭ are unŭ gustŭ nesuferitu care face luarea sa dificile. Doctorele Clertan a parvenitu se infăşure sulfatulŭ de quinină intr'uă involitóre de gelatină transparentă şi fórte supţire. **Perlele de sulfatu de quinina ale lui Clertan** suntŭ de grosimea unui hapure şi se eaŭ lesne fără a lăsa nicĭ unŭ gustŭ. Involitórea se disolvă in stomacŭ şi medicamentulŭ lucrésă repede. Acestŭ productŭ aduce marĭ servicie făcând lesne pentru totĭ luarea unuĭ remediŭ atătŭ de utile.

Când este vorbă de frigurĭ vechĭ, périodice şi persistente va trebui se se renunţe la sulfatulu de quinină care in zadarŭ obosesce stomaculŭ, şi se va recurge la **vinulu de Quinin a Labarraque**. Acestŭ medicamentŭ, aprobatŭ de Academia de Medicină din Paris, contine in proportiunĭ fixe şi invariabile tóte elementele utile conţinute in quinquina. In ţerrile unde domnescŭ frigurile elŭ este, celŭ maĭ sicuru preservativŭ. Ajunge d'a se bea unŭ păhăruţu in fiecare diminéţă.

ANEMIE, SLABICIUNEA SANGELUS, PALIDE COLORI — Aceste hapurĭ ale lui **Vallet** suntŭ unulŭ din celle maĭ bune feruginóse, a se da persónelorŭ slabe, junelorŭ fete şi convalescenţilorŭ. Aceste hapurĭ aŭ obţinutu aprobarea Academieĭ de Medecină din Paris, cea ce trebue se le recomande la increderea bolnavilorŭ. A se păzi de numerósele contrafacerĭ séu imitărĭ ş'a se esige pe etichéta semnătura lui **Vallet**.

Celorŭ carĭ aŭ dificultate a lua aceste hapurĭ, se póte recomanda **siropulu de Phosphatu de Feru de Robiquet**, care şi elŭ a obtinutu aprobatiunea atătŭ de rară a Academieĭ de Medecină din Paris.

DIGESTIUNI DIFICILE (DURERI DE CAPU, AMETÉLA). — A inghiţi doue séu treĭ **Perle de Ether ale Doctorelui Clertan**, intr'uă lingură de apă, efectŭ maĭ immediatŭ.

PURGATIVE. — Numĕrulŭ purgativelorŭ este considerabile; printre ele, un mare numerŭ suntŭ atătŭ de violente şi active că adesea producŭ inflamatiunĭ in stomacŭ s'in intestine. — **Prafulu lui Rogé** cu citratu de magnesie, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris este de sicurŭ purgativulŭ prin escelinţă. — Ajunge d'a se disolve uă sticluţă intr'uă sticlă séu uă jumătate sticlă de apă pentru a obţine indată uă limonadă d'unŭ gustŭ agreabile care curăţă certamente şi fără a ocasiona nici unŭ accidentŭ.

Nu este medicamentŭ care se fi fostŭ atătŭ de contrăfăcutŭ ca **Prafulu lui Rogé**. S'a şi constatatŭ că unele din acele contrafacerĭ nu continea citratŭ de magnesie de şi era indicatŭ pe eticheta. Cumpărătorulŭ va trebui decĭ se céră ca eticheta se pórte semnatura Rogé şi ca sticluţa se pórte la fiecare estremitate uă pecete cu litere in patru colorĭ. Acésta este marca de fabrică a inventatorelui.

GUTURAIURI, TUSE, GRIPE. — De la 1820, **Pasta Regnauld**, ţine celŭ d'anteiŭ rândŭ printre pectorale. Voga sa universale are doue motive ; ca tine maĭ ânteiŭ la gustulŭ seŭ agreabile şi la eficacitatea sa, s'apoĭ la lipsa de opium cea ce o face cu totulŭ inofensivă.

CONVALESCENTE. — **Quinium Labarraque** de care deja s'a făcutŭ mentiune pentru tratamentulŭ frigurilorŭ este toniculŭ şi reparatorulŭ prin escelintă, acestŭ vinu d'uă eficacitate incomparabile, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris, aduce celo maĭ marĭ servicie convalescenţilorŭ, persónelorŭ slabe şi epuisate, femeilorŭ carĭ se scolă din laudiă, tinerelorŭ fete carĭ se formésă şi se desvoltă cu anevoinţă, ş'in fine bătrinilorŭ slabitĭ prin vărstă.

TEMPERAMENTE SLABE, PHTHISIE, RACHITISMU. — A se lua in fie-care ḑi cate-va lingure de **Oliu de ficatu de Morunu alui Berthé.** Acestŭ oliu de ficatŭ de morunu este singurulŭ care a obţinutŭ aprobatiunea Academieĭ de Medecină din Paris. — Elŭ este garantatŭ cu totulŭ purŭ, cea ce este d'uă mare importanţă cand se scie că cele mai multe oliurĭ din comerciu suntŭ mestecate cu oliurĭ de totŭ-felulŭ.

DIARRHEE-COLERINE. — Celu maĭ bunŭ remediu este de sicurŭ suptu-nitratulŭ de bismuth, darŭ acestŭ medicamentŭ flindŭ destulŭ de greŭ de luatŭ, este bine a se da preferinţă **Bismutului granulatu alui Mentel.** Copiĭ chiarŭ 'lŭ eaŭ ca bombóne, pentru gustulŭ seŭ de zaharŭ.

DENTITIUNEA COPIILORU. — Pentru a facilita dentitiunea, a preveni convulsiunile şi rachitismulŭ la copiĭ nimicŭ maĭ bunŭ ca **Osteina Mouriès** care este uă combinatiune de phosphatŭ de calce şi de albuşŭ de oue. Acestŭ productŭ suptŭ formă de grişiu se prepară ca ciorbă in lapte séu zémă de carne. Fie-care sticluţă este insoţită d'uă mică mesură care indică dosa.

Acestŭ medicamentŭ a fostŭ aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris.

Osteina Mouriès conlucrand intr'unŭ modŭ activŭ la formarea şi la nutritiunea sistemului ososŭ, va fi cu utilitate administrată in casurile de fracturĭ şi de rachitismŭ.

DENTIFRICE. — Sunt atătea bóle de dinţi şi de gură causate prin intrebuintarea unui dentifrice preparatŭ intr'unŭ modŭ contrariŭ sciinţeĭ că convine se damŭ aci locŭ questiuneĭ dentifricelorŭ.

D. Pelletier, membrŭ alŭ Academieĭ de Medecină din Paris dupe ce a adusŭ unŭ iminentŭ serviciu umanităteĭ descoperind sulfatulŭ de quinină, voi se se ocupe şi cu igiena gureĭ, aducand in această lucrare tóte cunoscintele séle sciinţifice.

Elŭ recunoscu că alteratiunea dintilorŭ provenea prea desŭ din intrebuintarea dentifricelorŭ inventate pănă atuncĭ şi aceasta pentru că acele producte eraŭ maĭ in totŭ-dé-una acide, lucru contrariŭ principelorŭ sciinţeĭ. D. Pelletier compuse atuncĭ doue dentifricie, unulŭ solide, altulŭ liquide, oferind tóte garantiele dorite pentru intreţinerea gureĭ.

Odontina Pelletier este uă pastă móle asupra carăia se trece usorŭ peria umedă, ea dă dinţilorŭ culóra albă cautată, fără a altéra nicĭ uă dată emaliulŭ lorŭ.

Elixirulu odontalgicu de Pelletier fortifica gingiele, parfumă gura şi scóte mirosulŭ lăsatŭ de ţigărĭ. Este destulŭ a se vărsa căte-va picături intr'unŭ pacharu cu apă pentru a da unŭ parfumŭ suave.

Aceste doue dentifricie previnŭ numeróse durerĭ de dinţĭ. Numele şi positiunea sciinţifică a inventatorelui loru suntŭ uă garantiă de perfectiunea lorŭ.

Uă instructiune detaliată insoţesce fie-care din productele aci susŭ indicate.

DEPOSIT IN BUCURESCI *la d-niĭ Appel şi C-nia. Rissdöfer, Schmettau, farmacistulŭ Curţii; éră in Ploieştĭ la d-niĭ Rudolf Schmettea (la Michaiŭ Bravulŭ).*

De închiriat, Case 5 odăĭ susŭ, dedesupt iarăşĭ odăĭ şi beciurĭ, cu grajdŭ şi şopron, în subur. Negustoori strada Culmi No. 1.

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională a Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

MARȚI, 16 SEPTEMBRE 1875 — Unu numĕrŭ 10 Bani — BUCURESCI ANUL V. No. 1038

ABONAMENTE

	In Oraşŭ	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru trei luni	7	8 —

Ori-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numai de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuni şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina	IV	15 ba.
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 lei
" "	I	3 lei

Pentru Francia : se primescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu Eugène Grain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la Domnu Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, se adresa la Typ. Naţională, Strada Academiei 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Viena, 24 Noembre. — *Corespondinţa politică* comunică: In şedinţa comitatuluĭ delegaţiunilŏr ungare pentru bugetulŭ afacerilorŭ strĕine, comitele Andrassy desvoltă raţiunile pentru carĭ de astă-dată n'a apărutŭ încă cartea roşiă, dĕrŭ promite că va depune corespondinţele asupra relaţiunilorŭ comerciale.

Respundêndŭ apoi uneĭ interpelărĭ a delegatuluĭ, episcopŭ Hagnald, în privinţa mişcărĭĭ din Orĭinte, d. Andrassy declară în modŭ generalŭ, înlăturândŭ orĭ-ce amĕnunte, că Austro-Ungaria lucrĕdă în unire cu imperiurile linitrofe pentru a mĕnţine pacea Europeĭ, cu succesŭ şi speranţă că prin acésta ea va fi întemeiată şi pentru viitorŭ. D. Andrassy crede a putea lua garanţiĭ că propriele interese ale imperiuluĭ austro-ungarŭ vorŭ fi pe deplinŭ apărate. Cătŭ pentru silinţele tindêndŭ a înlătura renoirea unorŭ asemenĭ evenimente, ele se vorŭ mărgini în cerculŭ limitelorŭ legitime şi posibile, şi speră că resultatulŭ va fi bunŭ şi 'n acéstă direcţiune. Comitatulŭ a luatŭ actŭ cu satisfacere d'acéstă declaraţiune.

Paris, 24 Septembre. — Ministerulŭ a decisŭ în unanimitate a face cestiune de cabinetŭ din scrutinulŭ pe arondismentŭ.

Cettinje, 24 Septembre, — Insurgenţiĭ aŭ surprinsŭ Marţĭ mai multe companiĭ turce care conduceaŭ convoiurĭ de nutrimente la Goransko. Lupta a duratŭ mai multe ore şi de ambele părţĭ perderile suntŭ considerabile.

Constantinopole, 24 Septembre. — Telegrame oficiale, cu datele de 21 şi 22, anunţă că insurgenţiĭ, prindêndŭ unŭ convoiŭ cu nutrimente pe calea Ragusa-Trebjine, aŭ fostŭ urmăriţĭ de trupe şi pe deplinŭ bătuţĭ cu perderea a 150 ómenĭ.

Schevket-paşa, dupe ce a aprovisionatŭ cu nutrimente şi muniţiuni trupele aflate în tabără la Peira, a reintratŭ în Gatzko. In lupta ce-a avutŭ cu insurginţiĭ, aceştia din urmă aŭ perdutŭ 200 morţĭ, printre carĭ şi şefulŭ Darik.

BUCURESCI, 15 SEPTEMBRE

Incă unŭ ţiaristŭ întemniţatŭ! Domnulŭ C. Ienescu, redactorulŭ ţiaruluĭ *Vocea Prahoveĭ* din Ploescĭ, a fostŭ arestatŭ Sâmbătă séra.

Care este crima acestuĭ redactorŭ spre a fi luatŭ din căminulŭ sĕŭ şi trimisŭ între umedele zidurĭ ale temniţeĭ? Nimicŭ maĭ multŭ, nimicŭ maĭ puţin, deâct douĕ reviste motivate pe o reclamă a luĭ Ion Petrică din Podenĭ, către primulŭ procurorŭ, în care spunea că primarulŭ Nicolae Podénu l'a maltratatŭ în modulŭ celŭ maĭ barbarŭ şi 'ĭ-a luatŭ şi o sumă de 20 lire şi 30ĭ napoleonĭ. In aceste reviste, D. Ienescu a ţisŭ că, a lua baniĭ unuiŭ omŭ fără niciĭ unŭ dreptŭ, este curatŭ *unŭ furtŭ, o hoţiă o patentă.*

Calificarea a fostŭ justă, însĕ ea a turburatŭ pe administraţiunea din Prahova care, pe de o-parte a *ordonatŭ* parchetuluĭ se arestese pe redactorŭ, érŭ pe de-alta *a pusŭ* pe câţĭ-va nenorociţĭ cetăţenĭ sĕ respundă prin *Pressa* de ierĭ, că aceĭ baniĭ *nu s'aŭ furatŭ, ci s'aŭ luatŭ* de la femeia luĭ Petrică, dupe cererea eĭ, fiindŭ că tocmaĭ atunci o bătuse bărbata-seŭ şi voia sĕ-şĭ asicure acea sumă, ca sĕ nu fie luată de elŭ!

Precumŭ arestarea este turcéscă, căcĭ trebuia âutêiŭ sĕ se termine afacerea dintre primarŭ şi Petrică şi sĕ se véţă celŭ culpabilŭ, asemenea scusa séŭ apĕrarea ce voescŭ sĕ facă aceĭ cetăţenĭ primaruluĭ este stupidă dĕcă e seriósă, este strivitóre, dĕcă e făcută numaĭ ca sĕ îndeplinéscă ordinele administraţiuneĭ, căcĭ ea apĕră pe primarŭ ca funia pe spânduratŭ!

Cumŭ? De cândŭ unŭ primarŭ are dreptulŭ sĕ intre în casa unuiŭ omŭ, sĕ-lŭ maltratese, sĕ'lŭ torturese, sĕ'lŭ pórte de la Ana la Caiafa, pentru că acesta 'şĭ-a bătutŭ nevasta, şi totŭ de odată sĕ ia o sumă óre-care de baniĭ subtŭ cuvêntŭ că-ĭ a datŭ femeia sĕĭ păstreze ca baniĭ aĭ eĭ propriĭ? Care lege prevede că averea socilorŭ nu este comună şi că bărbatulŭ nu este elŭ singurŭ care dispune de totŭ în casa sea? Se vede că D. Podénu, administraţiunea şi parchetulŭ de Prahova aŭ creatŭ acumŭ împreună o nouă procedură, dupe chipulŭ şi asemĕnarea lorŭ!

Intrebămŭ însĕ pe guvernŭ, întrebămŭ pe laureatulŭ şi liberalulŭ ministru alŭ justiţieĭ: este seriósă, este logică, este demnă de nisce ómenĭ de sciinţă acéstă procedură? Ce ţicŭ érăşĭ redactoriĭ din strada Pensionatuluĭ, séŭ maĭ bine D· baron Boerescu, de modulŭ cum escută legile ómenilŏr ordineĭ din Prahova?

Primarulŭ s'a constatatŭ chiar de primulŭ procurore ca abusătorŭ, căcĭ a luatŭ imediatŭ baniĭ de la dênsulŭ şi-ĭ a restituitŭ bărbatuluĭ, érŭ nu femeieĭ de care ţicea că-ĭ a datŭ în păstrare. Cum se face atunci că primarulŭ e liberŭ, érŭ acela care a publicatŭ reclama luĭ Ion Petrică către primulŭ procurore şi a calificatŭ fapta D-luĭ Podénu de *furtŭ*, de *hoţiă*, se fiă arestatŭ cu precipitare?

Este dreptŭ că asemenea fapte trebue sĕ se petrécă numaĭ la noĭ, subt o conttituţiune liberală şi subt unŭ guvernămêntŭ venitŭ la putere prin fraudă!

In Bosnia şi Herzegovina, aceea ce a motivatŭ o rescólă din cele maĭ sângeróse, a fostŭ nisce fapte décă nu maĭ neînsemnate de câtŭ cele de la noĭ, dérŭ celŭ puţinŭ egale, şi cu tóte acestea puterile garante, presa europénă s'aŭ ridicatŭ şi cerŭ împreună schimbarea aceleĭ sisteme. Noĭ nu pretindemŭ, nicĭ chiarŭ nu tolerămŭ, ca puterile garante se interviă în ţéra nóstră; amŭ dori însĕ ca presa streină sĕ se ocupe de faptele carĭ se petrecŭ pe fie-care ţi, la noĭ, se le aréte lumeĭ, că póte atunci însăşĭ miniştriĭ noştriĭ le-arŭ ceti în altă limbă, arŭ începea sĕ se ruşinese, şi ar lua măsurĭ de îndreptare. Acésta decĭ arŭ fi misiunea foieloru din opositiune care esŭ în ţéră în alte limbĭ şi a tutulorŭ acelora carĭ sciŭ sĕ scrie şi aŭ prietinĭ ţiaristĭ prin diferite oraşie ale Europeĭ. Arŭ avea materiă pe tótă ţiua, căcĭ pe tótă ţiua administraţiunea nóstră comite fapte demne de paşiĭ din Bosnia şi Herzegovina. Ca şi acolo ómenĭ se jăfuescŭ, se torturéză, şi totŭ ceĭ asupriţĭ suntŭ maltrataţĭ şi arestaţĭ cândŭ reclamă. Ca şi acolo, ómenĭ se omóră, prin torture, şi omorâtoriĭ suntŭ ocrotiţĭ, cum s'aŭ întêmplatŭ în diferite locurĭ despre carĭ amŭ vorbitŭ.

Incă odată dérŭ, nu voimŭ intervenţiunea puterilorŭ, dérŭ voimŭ sĕ sciă Europa în ce situaţiune ne aflămŭ. Scimŭ că intervenţiunea arŭ dori-o însuşĭ guvernulŭ, ca sĕ îndeplinescă angajamentele luate; însĕ o mare parte din puterĭ suntŭ destulŭ de prudente ca sĕ nu caţă în cursă.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Ţiarele streine ne spunŭ că comisiunea consulară din Bosua şi Herzegovina ş'a terminatŭ lucrările séle. Acéstă comisiune a a încheiatŭ unŭ procesŭ verbalŭ ţilnicŭ în care se confirmă tóte plângerile raielelorŭ despre situaţiunea oribilă a lorŭ.

Republica francesă, vorbindŭ despre acestŭ resultatŭ găsitŭ în *Lloyd* din Pesta, se esprimă astŭ-felŭ:

Anchetă a demonstratŭ, pare-se, ceia ce noĭ sciamŭ de multŭ, că causele generale ale insurecţiuneĭ constaŭ în îngreuetórea sarcină fiscală care strivesce raialele şi în lipsa totală a garanţielorŭ pentru securitatea lorŭ personală. Creştiniĭ suntŭ supuşĭ la taxele statuluĭ şi la imposite prelevate de proprietariĭ fonciarĭ cu atâta rigóre, în câtŭ suntŭ reduşĭ la o miseriă perpetuă: familiele cele maĭ sărace arŭ trebui sĕ plătéscă până la 30 şi 40 galbenĭ pe anŭ. Ancheta a stabilitŭ de asemenea că procedările fisculuĭ sunt intolerabilŭ vexatorĭĭ; arbitrariulŭ singur presidă la repartiţia sarcinelorŭ şi la evaluarea veniturilorŭ; tratamentele cele maĭ odióse suntŭ aplicate nenorociţilorŭ insolvabilĭ carĭ, în fine, suntŭ despoiatĭ de venitulŭ lorŭ; câtŭ despre securiratea care domnesce în Bosnia şi în Herzegovina pentru creştinĭ, étă tabloulŭ ce face *Lloyd* din Pesta: „Omorurile, incendiele, relele tratamente, maĭ cu sémă în privinţa femeilorŭ creştine, sĕ re'nnoescŭ maĭ în tóte ţilele; dĕcă tatălŭ séŭ bărbatulŭ uneĭ femeĭ ultragiată se plânge, elŭ riscă de a i se oferi mórtea. Afara de acestea, plângerile creştinilorŭ n'aŭ niciĭ o valóre înaintea autorităţilorŭ turce. In ţilele din urmă, unŭ preotŭ ortodoxŭ fu omorîtŭ; fiulŭ sĕŭ se plânse; elŭ se adresă autorităţilorŭ celorŭ maĭ înalte; tóte demarşele rĕmaseră sterile; asasinulŭ n'a fostŭ turburatŭ".

Cândŭ consuliĭ aŭ cerutŭ acelora dintre insurgenţĭ, cu carĭ eĭ aŭ pututŭ vorbi, dĕcă eĭ arŭ fi dispuşĭ a se desarma şi a reintra în căminele lorŭ, în casulŭ cândŭ Pórta le arŭ permite de a face reforme, li s'aŭ rĕspunsŭ că li s'aŭ făcutŭ asemenea promisiuniĭ, maĭ cu sémă în 1862, că ele nu aŭ fostŭ ţinute şi că de astă dată nu se vorŭ maĭ lăsa a fi înşelaţĭ; insurgenţiĭ resping, afară de acestea, dominaţiunea otomană şi cerŭ sĕ fie puşĭ sub o putere creştină.

Se sciă — ţice la *Republique française*— că *Lloyd* este unŭ ţiarŭ austro-ungurescŭ, care s'a arĕtatŭ totŭ d'auna ostilŭ slavilorŭ şi care nu dedese probe până acum de câtŭ de animositaţĭ în privinţa Herzegovinenilorŭ. In fine, voimŭ a reţine şi a semnala conclusinnea ce elŭ trage din oribitulŭ tabloŭ de miseria ce face: „Europa, ţice *Lloyd*, nu are datoriă maĭ imperiósă de cât se punĕ unŭ termenŭ acesteĭ stărĭ de lucrurĭ». Acésta e pentru noĭ, ceia ce nu amŭ încetatŭ de a cere, soluţiunea cea maĭ practică, aceia care, satisfăcândŭ legitimele plângerĭ ale insurgenţilorŭ, ar aduce fórte repede restabilirea păcĭĭ, ar fi stabilirea Bosnieĭ şi a Herzegovineĭ într'unŭ statŭ autonomŭ şi tributarŭ către Pórtă.

Citimŭ în *Republica francesă* următórele apreciărĭ, asupra evenimentelorŭ ce se petrecŭ în Herzegovina:

Dupĕ informaţiunile ce ne vinŭ din tóte părţile, cabinetele europene s'arŭ fi pusŭ în acordŭ spre a reclama în cestiunea bosniacă, ceia ce *Nordulŭ* numesce «*statu quo* amelioratŭ". Ce trebue sĕ înţelegemŭ prin acéstă espresiune «*statu quo* amelioratŭ«? Este óre vorba numaĭ de o aderare la propunerile făcute de Pórtă, de a introduce

www.dacoromanica.ro

reforme în regimulŭ la care e su pusă provincia resculată? Este din contra vorba de a interveni pe terêmulŭ diplomaticŭ spre a crea în Bosnia o stare de lucruri propriă a satisface cerinţele legitime ale raialelorŭ? In alţi termeni se voru menţine la promisiunele musulmane, astŭ-felŭ cumŭ ele s'aŭ făcutŭ în 1862 în privinţa districtelorŭ cari se mărginescŭ cu Trebinje, séŭ voru lucra cu energiă, cumŭ s'aŭ decisŭ în 1858 în favórea Muntenegruluĭ, şi maĭ têrdiŭ în favórea Serbieĭ? Amŭ ţisŭ în unulŭ din numerile trecute că promisiunile guvernuluĭ turcescŭ nu putéŭ fi de câtŭ ilusoriĭ şi că, chiar admiţându buna-voinţă a acelora cari se angageadă în numele sĕŭ, arŭ fi imposibilŭ de a realisa programulŭ de care s'a vorbitŭ, de óre-ce Pórta nu are în Bosnia de câtŭ o autoritate din cele maĭ restrânse. Sultanulŭ nu scie póte că în cea maĭ mare parte a provincielorŭ imperiuluĭ sĕŭ nu este nicĭ administraţiă, nicĭ justiţiă; înţelegemŭ erăşĭ că înălţimea sea sĕ vină sĕ vorbéscă cu necesitate de sinceritatea perfecţionăreĭ unorŭ instituţiuni cariĭ nu există, dérŭ nu este totŭ astŭfelŭ în privinţa agenţilorŭ sĕĭ. Aceştia sciŭ, ca şi noĭ, că înainte de a purifia administraţiunea şi tribunalele, arŭ trebui a începe prin stabilirea uneĭ administraţiuniĭ şi prin a constitui tribunale.

Afară de acestea, décă cabinetele europene recunoscŭ cu noĭ că nu e nimicŭ de aşteptatŭ de la iniţiativa guvernuluĭ turcescŭ, credŭ ele că voru fi maĭ fericite de câtŭ elŭ şi că voru sili, în urma uneĭ înţelegeri între raiale şi opresoriĭ, pe ceĭ d'âncêiŭ a plăti regulatŭ unŭ impositŭ determinatŭ, pe ceĭ din urmă a nu cere maĭ multŭ de câtŭ li-se datoreadă? Aŭ reflectatŭ ele asupra dificultăţiĭ de a reorganisa unŭ statŭ în profitulŭ guvernuluĭ care nu ţine contŭ de nicĭ o organisaţiă? Aŭ cugetatŭ ele la piedicele fără numĕrŭ ce arŭ aduce procesele intr'unŭ statŭ în care singura procedură cunoscută este ţépa şi sgarda de fierŭ, amendate de *bacşişiuri?*

Acéstă a doua combinaţiune, décă s'arŭ opri aci, arŭ fi, credemŭ, totŭ atâtŭ de chimerică ca şi cea d'âncêiŭ. Şi sĕ nu displacă promotoriloru «*statului quo* amelioratŭ», nu este — vomŭ cuteza a ţice — altŭ miţlocŭ de a obţine în Bosnia o pacificaţiune seriósă şi de a dejuca cu aceiaşĭ lovitură calculele ambiţiuniloru vecine şi speculaţiunile dorinţelorŭ depărtate, de câtŭ a proclama autonomia provincieĭ resculate. Acestŭ proiectŭ este de altmintrelea vechiŭ, orĭ-ce arŭ ţice ţiarele care 'lŭ atribue cu candóre alternativamente luĭ *Times* séŭ principeluĭ Gortschacoff. Elŭ numĕră de multŭ numeroşĭ partisani în Bosnia, şi Luca Vucalovicĭ 'l'a formulatŭ în termeni precişĭ la întrevederea de la Ragusa în luna Ianuarie 1862. Şefuluĭ insurecţiuneĭ bosniace espuse în acea epocă, luĭ Omer-paşa, următórele condiţiuni: 1) a se permite Bosnieĭ, séŭ celŭ puţinŭ părţiĭ din Bosnia cunoscută sub numele de Herzegovina, sĕ aibă o constituţiune analogă aceleia a Serbieĭ, locuitoriĭ guvernându-se eĭ înşiĭ sub suveranitatea Porţiĭ; 2) evacuarea teritoruluĭ de autorităţile şi trupele turce; 3) înlocuirea impositelorŭ printr'unŭ tributŭ anualŭ; 4) garantarea nouiĭ constituţiuniĭ de către puterile europene.

Acestŭ proiectŭ, 'l'amŭ apăratŭ, din parte-ne, totŭ-d'auna pentru că realisarea sea ne pare a fi indispensabilă securităţiĭ generale. Şi daca cabinetele europene arŭ fi avutŭ înţelepciunea de a'lŭ primi în 1862, nu amŭ fi avutŭ a deplânge turburările de aţi. Din nenorocire, Austria forţându pe Luca Vucalovicĭ a distruge bateriile de la Lutorina la adăpostulŭ cărora elŭ negocia, Turcia a redevenitŭ stăpâna situaţiuneĭ. La Paris ca şi la Petersburg, s'a blamatŭ, în adevĕrŭ, cabinetulŭ din Viena de a fi violatŭ articolulŭ tractatuluĭ din 30 Martiŭ 1856, care interţice orĭ-ce intervenţiune pe teritoriulŭ otomanŭ fără o înţelegere prealabilă între puterile semnătóre. Cancelaria de la Sant-Petersburg a mersŭ chiarŭ până a califica cu severitate actulŭ comisŭ de Austria, ţicêndŭ că elŭ a slăbitŭ posiţiunea deja atâtŭ de critică a populaţiunilorŭ demne din tóte privirile de pietatea Europeĭ creştine.

Agenţia Havas comunică *Republiceĭ francese* următórele depeşi.

Sagora 19 Septembre. Turciĭ aŭ atacatŭ trupele comandate de Peko-Pavlovitch, nepotulŭ luĭ Liubibratich; insurgenţiĭ s'aŭ retrasŭ luptându spre Sciumma pentru a se uni cu banda luĭ Glaski lângă Ragusa.

Trebinje, 19 Septembre. 1000 nizami aŭ eşitŭ din Trebinje; o luptă a avutŭ locŭ la Glaski; perderile turcilorŭ aŭ fostŭ de 200 ómeni dintre Nizami şi 20 agale; dintre insurgenţiĭ aŭ peritŭ 50.

Citimŭ în *Obzor* următórele sciriĭ:

Stara Gradisca, 16 Septembre. In Oraşulŭ Voinitch, vecinŭ cu Dubitza, 600 insurgenţiĭ s'aŭ fortificat cu treĭ tunuriĭ. Aceştia şi bandele din munţiĭ Kozam şi Motoitza daŭ focuriĭ continue în contra turcilorŭ cariĭ mergŭ spre eĭ cu forţe superióre.

După o depeşe cu data 17 Septembre, publicată de *Narodoni Listy*, insurgenţiĭ arŭ fi bătutŭ la Rasna, între Gatsko şi Pivo, 3000 de turcĭ sub comanda luĭ Selim paşa. Dupĕ o luptă de 6 ore, insurgenţiĭ aŭ respinsŭ pe Turcĭ şi'ĭ aŭ urmăritŭ causându-le 200 morţi. Insurgenţiĭ aŭ luatŭ multe provisiuniĭ. Totŭ în acea ţi, continuă depeşa, a avut loc o luptă la Klioutch; insurgenţiĭ aŭ incendiatŭ câte-va orăşele.

De pe pragulŭ temniţeĭ

Suntemŭ chiămaţi la instrucţiune!...

Pentru ce?

Fiindŭ-că amŭ atacatŭ — ţicesĕ — înalta nóstră administraţiune locală, fiindŭ-că ne amŭ permisŭ se denunţămŭ unŭ abusŭ, şi sĕ numimŭ *hoţia*, cu adevĕratulŭ eĭ nume.

Revista din numĕrulŭ 15 şi 16 aŭ supĕratŭ fórte tare pe ceĭ cu musca pe căciulă.

A atinge astăţi *onesta* şi *leala* nóstră administraţiune, *este o crimă.*

A lovi în agenţiĭ guvernuluĭ care 'şĭ fac *onestele* lorŭ operaţiuniĭ, prin comunele ruralĭ, *este a te atinge de ceea ce e sacru.*

A spune că ómeniĭ ordineĭ schingiescŭ poporulŭ, *eştĭ poftitŭ la instrucţiune.*

Ni se spune că avemŭ sĕ fimŭ întrebaţi: *décă revista din No. 15 este scrisă de noĭ.* **Multă seriositate!...**

Ni se ţice, că avemŭ sĕ fimŭ întrebaţi: *décă o mânţinemŭ.* **Ce magistraţi geniali!...**

In fine . . .

Vomŭ vedea . . .

Representantulŭ societăţiĭ ne chiamă; noĭ cu credinţă în legile ţĕreĭ — **mergemŭ.** *C. Ienescu*

(*Vocea Prahoveĭ*).

Discursul D-luĭ Dr. Politu rostit l) în Camera Ungarieĭ.

(Urmare şi fine)

Onorată Camerăl Anglia, Francia, Germania, Italia, Europa întrégă manifestă óre-şi cariĭ simpatiĭ pentru creştiniĭ revoltaţi din Imperiulŭ musulmanilorŭ; numaĭ în Viena şi Buda-Pesta simpatiile suntŭ îndreptate spre turcĭ. (Mişcăriĭ, sgomotŭ). *Pressa austro-maghiară este maĭ turcită, de câtŭ ênsuşi turciĭ din Constantinopole;* maĭ multŭ de câtŭ atâtŭ: unŭ ţiarŭ din Buda-Pesta, care are relaţiuniĭ intime nu numaĭ cu guvernulŭ maghiarŭ, ci chiarŭ şi cu ministerulŭ de esterne vienesŭ, merge cu impertinenţa până a da creştiniloru revoltaţi epitetulŭ de *hoţi şi banditi.* (Mişcăriĭ şi sgomotŭ violentŭ). Mie, onor. Cameră, îmĭ place a presupune atâta lealitate din partea poporuluĭ maghiarŭ, că dênsulŭ, care de asemenea a purtatŭ în decursulŭ secoliloru jugulŭ semi-luneĭ şi care abia de curêndŭ s'a scuturatŭ de despotismulŭ maĭ civilisatŭ alŭ Austrieĭ, — îmĭ place a presupune, ţicŭ, că acestŭ poporŭ nu împărtĕşesce revoltatórea opiniune a ţisuluĭ ţiarŭ. Dérŭ, orĭ cumŭ arŭ fi, din partea mea, D-loruĭ, socotescŭ, că Austro-Ungaria arŭ trebui sĕ pórte órecare interesŭ pentru aceĭ nenorociţiĭ creştiniĭ, cariaŭ milióne de fraţi de aceĭaşĭ sânge în acestŭ imperiŭ-regatŭ; — ţicŭ, *fraţi de unŭ sânge*, precumŭ 'ĭa numitŭ şi Camera Croaţieĭ în facia întregeĭ Europe. (Spomotŭ.)

Şi acumŭ, onorată Cameră, fie'mĭ permisŭ a reflecta prin câte-va cuvinte asupra ultimuluĭ pasagiŭ din Discursulŭ Tronuluĭ, ce se referă la încurcăturile Orientuluĭ. Discursulŭ maghiarŭ alŭ tronuluĭ a fostŭ asteptatŭ cu viŭ interesŭ de întréga Europă, de óre-ce se credea, că elŭ va da óre-cariĭ desluşiriĭ asupra atitudineĭ Austro-Ungarieĭ, facă cu agitata cestiune a Orientuluĭ. Dérŭ discursulŭ Tronuluĭ a fostŭ avarŭ peste asceptare, în acéstă privinţă. In Viena apoĭ, étă cumŭ îşĭ esplicară acéstă împrejurare: Camera Ungarieĭ — ţicŭ vienesiĭ — nicĭ că are dreptulŭ de a se orienta în cestiunile politiceĭ din afară; acésta este tréba delegaţiuneĭ. Dérŭ, D-loruĭ, pe mine tóte acestea nu mă împedică de a crede, că on. ministru-preşedinte totuşi arŭ putea — în miţlocŭlŭ paragrafuluĭ 8 din articolulŭ XII alŭ legeĭ de la 67—sĕ ne dea óreşĭcariĭ desluşiriĭ despre atitudinea Austro-Ungarieĭ, facă cu evenimentele Orientuluĭ. (Vocĭ din stânga: aşa e. Mişcăriĭ). Credŭ şi susţinŭ, D-loruĭ, că atunci, câudŭ la frontiera ţĕreĭ nóstre se vérsă sânge şi se aude bubuitulŭ tunuriloru, cu alte cuvinte se petrece o luptă de viaţă şi mórte, şi câudŭ peste 30,000 refugiaţi se află chiarŭ în provincia croată a acestuĭ regatŭ, noĭ, representanţiĭ ţĕreĭ, vomŭ fi avêndŭ dóră dreptulŭ de a cere sĕ ni se spună: cumŭ maĭ mergŭ treburile! (Vocĭ din stânga: adevĕratŭ, aşa e.)

Aşĭ dori, D-loruĭ, ca cele ce voiŭ spune acumŭ, la óre care ocasiune dată, sĕ fiă desmînţite de către onor. ministru-preşedinte, care se află în posiţiunea de a putea fi maĭ bine informatŭ, pe câudŭ eŭ potŭ fi indusŭ în erore. Voiŭ sĕ ţicŭ, onor. Cameră, că astă-ţi nu maĭ este secretŭ faptulŭ, că *la începutŭ revolta din Orientŭ n'a fostŭ desaprobată de către Austro-Ungaria, ba încă a fostŭ primită cu óreşĭ-cariĭ simpatiĭ.* (Sgomotŭ mişcăriĭ, vocĭ: s'auţimŭ).

Până câudŭ revolta se mărginea numaĭ pe lângă frontiera Dalmaţieĭ, cu alte cuvinte până câudŭ avea unŭ caracterŭ localŭ, Austro-Ungaria nu prea era aprovisionată cu simpatiĭ pentru turcĭ. Dérŭ câudŭ revolta începu sĕ ia dimensiuniĭ maĭ mariĭ, câudŭ începu a se părea, că desvoltându-se acea revoltă pote sĕ devină o revoluţiune generală sêrbéscă, provocându şi intervenţiunea vecinuluĭ Muntenegru şi a Serbieĭ, — atunci, ţicŭ, atitudinea Austro-Ungarieĭ pe dată luă o altă direcţiune, numaĭ câtŭ că p'atunci era cunoscută deja în Constantinopole şi atitudinea eĭ de maĭ nainte, pentru care nicĭ nu era puţină furia ce'şĭ atrăsese din partea guvernuluĭ turcescŭ. Dérŭ, Austro Ungaria sciu se domolescă în grabă acéstă furiă, deschiţêndŭ cale armateĭ turceştĭ pe la Kleck, spre marea mirare a lumeĭ.

Dérŭ acestŭ faptŭ încă nu conţine nimicŭ curiosŭ, — numaĭ urmarea este interesantă. Şi acéstă urmare este atitudinea Austro-Ungarieĭ facă cu Serbia. (Sgomotŭ. Vocĭ: s'auţimŭ, s'auţimŭ.)

Pe câudŭ în luna luĭ Augustŭ la Belgrad se provocase crisa ministerială şi tóte simptomele lăsaŭ a se presupune, că Serbia se va amesteca în rescóla orientală, în acea împrejurare de incertitudine principele Wrede, consulŭ austro-maghiarŭ din Belgrad, de o dată se presintă guvernuluĭ sêrbescŭ cu amenînţarea, că dacă Serbia va trece Drinulŭ, Austro-Ungaria are sĕ o ocupe. Dérŭ, eŭ nu vĕţŭ ceva curiosŭ nicĭ în acéstă amenînţare. Austria póte sĕ risce ce va socoti, cu pericululŭ sĕŭ şi cu cheltuiala sea. Dérŭ ceia ce urmĕţă acumŭ, este de totŭ interesantŭ. — Austro-Ungaria, D-lor, se scie că de câte orĭ voesee sĕ jóce vre-unŭ mare rolŭ politicŭ în orientŭ, totŭ d'auna are obiceiulŭ a se acoperi cu alianţa ruso-germană. Altŭ-felŭ şi pe timpulŭ de care vĕ vorbescŭ, fóia semi-oficială a ministruluĭ de esterne de o dată începu sĕ predice, 'n lumea largă, că Austro-Ungaria arŭ fi primitŭ autorisaţiă din partea Rusieĭ şi Germanieĭ, pentru ocuparea Serbieĭ. La Berlin însĕ şi Petersburg ómeniĭ remaseră uimiţi la cetirea acesteĭ nuvele. Bismark şi Gortschacoff, despre tóte acestea nu şciaŭ nicĭ unŭ cuvêntŭ. (Ilaritate mare. Rîsete.) Şi ştiţi, D-lor, care a fostŭ consecinţa acesteĭ imprudente nuvele? Nimicŭ alta, de câtŭ că ministrulŭ de esterne s'a vĕţutŭ nevoitŭ a'şĭ desminţi singurŭ fóia şi a declara, că nu vela despre o asemenea autorisaţiă este cu totulŭ lipsită de temeiŭ. (Rîsuriĭ.)

Onorată Cameră! Câudŭ în apropierea frontiereĭ nóstre se petrecŭ astŭ-felŭ de lucruriĭ, câudŭ unŭ statŭ vecinŭ se află amenînţatŭ şi câudŭ în generalŭ situaţiunea este din cele maĭ curióse, dóră totuşi arŭ fi cu dreptŭ, ca adunarea legiuitóre a ţĕreĭ sĕ ia cunoscinţă despre situaţiune; da, D-lor, décă nu pe calea diplomatică, celŭ puţinŭ pe o alta, credŭ, că arŭ trebui sĕ ni se dea óreşĭ-cariĭ desluşiriĭ, căci altŭ-felŭ nu ştiŭ dacă suntemŭ noĭ unŭ *corpŭ legislativŭ*, séŭ numaĭ unŭ simplu *consiliŭ judeţianŭ?!* (Vocĭ din stânga: aşa este. Rîsuriĭ şi mişcăriĭ în centru.)

1] A se vedea numĕrulŭ trecutŭ.

www.dacoromanica.ro

Discursulŭ Tronuluĭ, în locŭ de a ne da o deslușire satisfăcĕtóre în acéstă privinţă, se mărginesce a da numaĭ în generalŭ espresia speranţeĭ, că pacea va fi conservată. In adevĕrŭ, D-lorŭ, conservarea păciĭ este o nobilă aspiraţiune, dĕrŭ numaĭ atunciĭ, cândŭ esistă condiţiunile de durabilitate a păciĭ. In împrejurarea de faţă însĕ, aceste condiţiuniĭ numaĭ atunciĭ arŭ esista, cându imperiulŭ otomanŭ s'arŭ putea transforma într'unŭ statŭ modernŭ civilisatŭ; dĕrŭ esperienţele de 20 de anĭ adică esperienţele câștigate de la nascerea vestituluĭ *hathumaium* încóce, 'mi-a dovedităŭ, că imperiulŭ otomanŭ este incapabilŭ de civilisaţia statelorŭ moderne. (Câte-va vociĭ: aşa e; alte vociĭ: nu vĕ abateţi de la sémă.)

Domniloruĭ Credînţa mea este, că Ungaria nu póte avea altŭ interesŭ, decâtŭ acel'a, că ea sĕ nu fie periclitată, sĕ nu sufere daune, şi în acéstă privinţă, credŭ, că noĭ, deputaţiĭ acesteĭ ţĕrĭ, suntemŭ în dreptŭ a pretinde, celŭ puţinŭ ca Austro-Ungaria sĕ'şĭ păstreze *neutralitatea*. Décă Turcia va avea destulă forţă, pentru a subjuga pe creştiniĭ revoltaţi, sĕ o facă, este tréba eĭ; dĕrŭ décă creştiniĭ vorŭ dispune de forţă suficientă, pentru a se emanicipa, atunciĭ Austro-Ungaria sĕ nu se opună nobileĭ lorŭ aspiraţiuniĭ. (Maĭ multe vociĭ: aşa e. Mişcărĭ.)

M'amŭ întinsŭ însĕ prea departe, póte; voiŭ termina dĕrŭ.

D-lorŭ, proiectulŭ de respunsŭ la adresa Tronuluĭ, pe care l'amŭ subsemnatŭ împreună cu d. Mileticĭ, nu are trebuinţă de desvoltare; elŭ este prea abondentŭ în detaliuriĭ şi minuţiositățĭ, prin urmare destulŭ de clarŭ. Dĕrŭ, D-lorŭ, impresiunea ce a produsŭ în cameră acestŭ proiectŭ, m'a atinsŭ într'unŭ modŭ durerosŭ, şi acésta fiindŭ-că vĕdŭ dându-se intenţiuneĭ nóstre o interpretare de rea credinţă.

Aşĭ înţelege, D-lorŭ, supărarea D-vóstră cândŭ acestŭ proectŭ arŭ conţine órecarĭ intenţiuniĭ in contra satuluĭ maghiarŭ; noĭ însĕ, naţionalităţile, ne cunóscemŭ pe deplinŭ datoriile cetăţenescĭ faţă cu Ungaria şi de la acestea nu ne vomŭ abate nicĭ-odată. Noĭ, D-lorŭ, românĭ, serbĭ, slovacĭ şi saşĭ, nu suntemŭ simple coloniĭ, nu suntemŭ unŭ poporŭ nomadŭ, ce vine, se duce: noĭ suntemŭ strînsă legaţĭ de acstă patriă. Orĭ nu zacŭ în acestŭ pămêntŭ osămintele strsmoşilorŭ noştri impreună cu acele ale strămoşilorŭ d-vóstră maghiarĭ? S'aŭ n'amŭ vărsatŭ şi noĭ sânge pentru acéstă patriă? Şi pe câtŭ timpŭ noĭ ne simţimŭ acasă în acéstă patriă; pe câtŭ timpŭ simţimŭ, că acéstă patrie este în adevĕrŭ patria nóstră, eŭ nu înţelegŭ, cine din noĭ arŭ putea fi contra eĭ! (Câte-va vociĭ: prea bine. Mişcărĭ sgomotŭ.)

Onorată cameră! Nu de multŭ, numaĭ cu vre-o douĕ lunĭ maĭ nainte, amŭ arĕţatŭ în acéstă sală, că la orientŭ se ţătescŭ nisce punte negre, presemnele uneĭ marĭ furtunĭ, şi acéstă catastrofă a orienturuĭ arŭ trebui, ca pre noĭ popórele Ungarieĭ, sĕ ne găséscă înfrăţite. De atunciĭ şi pênă aţĭ, acele puncte negre aŭ devenităŭ norĭ greĭ; furtuna nu s'a pornităŭ încă, dĕrŭ póte sĕ se pornéscă în verĭ-care momentŭ. Eŭ dĕrŭ aşŭ dori, că acéstă catastrofă pre noĭ sĕ ne găséscă gata şi înfrăţiţĭ în luptă pentru patriă, libertate şi constituţiune, contra verĭ-căruĭ inimicŭ. *Numaĭ atunci, cândŭ fie-care cetăţeanŭ alŭ* Ungarieĭ, maghiarŭ séŭ nemaghiarŭ, va fi *lipitŭ cu sufletulŭ şi inima de-acéstă patria, cele 15 milióne ale poporaţiunilor acesteĭ ţĕrĭ vomŭ putea compta pe respectulŭ Europeĭ; altmintrelea Ungaria nu póte avea viitorŭ!*

PREVEDEREA

SOCIETATEA JUNIMEI COMERCIANTILORU ROMANI

TITLULU IV.

Administraţiunea.

Art. 30 Dirigerea intereselorŭ societăţiĭ, este încredinţată unuĭ consiliŭ de administraţiune, compusŭ de membriĭ aleşĭ de adunarea generală, anume:

1 Preşedinte
1 Vice-Preşedinte
1 Comptabilu
1 Casieru
2 Secretarĭ
3 Consilieriĭ.

Art. 31 Jumĕtate din membriĭ consiliuluĭ desemnaţĭ prin sorţĭ, se pre-'noescŭ o-dată pe fie-care anŭ, de către Adunarea generală; membriĭ consilieriĭ eşiţĭ potŭ fi realeşĭ.

Art. 32 Membriĭ consiliuluĭ se alegŭ dintre aceia cariĭ s'aŭ angajatŭ a face depuneriĭ mensuale obligatoriĭ maĭ marĭ de 5 leĭ.

Art. 33. Afară de casuriĭ de forţă majoră, membriĭ consiliuluĭ nu potŭ, nicĭ renuncia la sarcinile lorŭ, nicĭ a lua avansuriĭ de fonduriĭ în comptulŭ depunerilorŭ făcute de dênşiĭ, trebuindŭ a sta capitalulŭ lorŭ în cassa Societăţii ca garanţiă pentru îngrijirea fondurilorŭ a cărorŭ fructificare li s'a încredinţatŭ.

Arl. 34. Consiliulŭ ţine şedinţă ordinară de douĕ orĭ pe lună în ḑilele de Duminicĭ, şi de sĕrbătoriĭ şi estra-ordinare, de câte-orĭ va fi trebuinţă.

Pentru a se putea ţine şedinţă, urmĕḑă a fi presenţĭ celŭ puţinŭ 5 membri.

Decisiunile consiliuluĭ se iaŭ cu majoritatea membrilorŭ presenţĭ, votulŭ preşedinteluĭ avêndŭ preponderinţă în casŭ de paritate.

Art. 35. Membriĭ consiliuluĭ se împărtăşescŭ de onorarile prevĕḑute la titlulŭ *împărţireĭ beneficielorŭ.*

Art. 36. Cândŭ din casuriĭ fortuite, unŭ membru din consiliŭ arŭ înceta funcţiunile sĕle, maĭ 'nainte de termenulŭ pentru care este alesŭ, consiliulŭ îlŭ póte înlocui, până la epoca întruniriĭ adunăriĭ generale, cu vre unulŭ din societariĭ cariĭ arŭ avea însuşirile prevĕḑute la Art. 32—33.

In acestŭ casŭ, partea de onorariĭ ce s'arŭ cuveni membruluĭ retrasŭ pentru anulŭ curgĕtorŭ, se varsă la fondulŭ de reservă.

Art. 37. In timpulŭ dintre şedinţele consiliuluĭ, operaţiunile societăţeĭ se esecută de unŭ comitetŭ permaninte compusŭ de

Preşedinte séŭ în lipsă, de Vice-Presedinte.
de Comptabilu
de Casieru şi
de unulŭ din Secretarĭ

Art. 38. La fie-care întrunire a consiliuluĭ, Comitetulŭ permaninte, dă relaţiune de tóte óperaţiile ce a sĕvârşităŭ şi propune mĕsurile ce arŭ găsi de trebuinţă a se lua în folosulŭ societăţiĭ.

Atribuţiunile Consiliuluĭ.

Art. 39. Drepturile şi îndatoririle Consiliuluĭ suntŭ cele următóre:

a) Aplicarea Statutelorŭ şi reglementarea lorŭ.

b) Indeplinirea scopuluĭ societăţiĭ, prin siguranţa manipulăriĭ fondurilorŭ, sporirea capitaluluĭ socialŭ, încuragiarea, în marginile posibilĭ, a micilorŭ întreprinderĭ de industrie şi comerţŭ naţionalŭ.

Ajutorarea membrilorŭ persecutaţĭ séŭ isbiţĭ de nenorocirĭ, întru câtŭ acel membriĭ n'arŭ avea miḑlóce.

c) Dirigiarea lucrăreĭ administraţieĭ.

d) Controlarea operaţiunelorŭ Caseĭ.

e) Defigerea garanţieĭ casieruluĭ în raportŭ cu crescerea fondurilorŭ.

f) Darea de seamă către adunarea generală, a resultatelorŭ administraţieĭ.

Art. 40. Preşedintele Societăţiĭ, presidă consiliulŭ, comitetulŭ permaninte şi adunarea generală a societăţiĭ.

Elŭ convócă întrunirea acestorŭ corpuriĭ, în şedinţă ordinoră, şi represintă societatea, orĭ unde necesitatea arŭ cere.

Art. 41. Vice-preşedintele societăţiĭ se bucură de tóte drepturile preşedinteluĭ în absenţa acestuia.

Art. 42 Comptabilulŭ are îndatorirea d'a constata, în registrele societăţiĭ, tóte operaţiile financiare, şi a 'ncheia bilanţele semestriale şi anuale.

Elŭ verifică încassările şi respunderile casieruluĭ, concurêndŭ cu dênsulŭ la urmărirea adunăriĭ depunerilorŭ întârḑiate, şi la rambursarea avansurilorŭ făcuta din fondulŭ societăţiĭ.

Elŭ pregătesce asemenea compturile de chieltuieli şi dividende, însoţindu-le de trebuinciósele piese justificative.

Elŭ redactéḑă darea de sémă de cestiunea fondurilorŭ, contra semnéḑă ordonanţele de platĕ, şi îndeplinsce tóte lucrările ce se atingŭ de comtabilitate.

Art. 43. Casierulŭ este însărcinatŭ, sub autoritatea Preşedinteluĭ, cu tóte primirile şi respunderile cerute de operaţiile Societăţiĭ.

Elŭ ţine registru de casă şi cele de recipise, şi predă pe fiă-care lună comptŭ de gestiunea fondurilorŭ manipulate.

Elŭ urmăresce, printr'unŭ preceptorŭ, adunarea depunerilorŭ mensuale şi rambursarea fondurilorŭ avansate din capitalulŭ socialŭ.

Elŭ este responsabil de faptele perceptoruluĭ, de la care va lua orĭ-ce garanţiă va crede de trebuinţă.

Art. 44. Casierulŭ este responsabilŭ către societate, pentru fondurile şi titlurile încredinţate în păstrarea sea, neputêndŭ scóte din casă nicĭ unŭ banŭ séŭ efecte de valóre, fără autorisarea înscrisă a Preşedinteluĭ şi viḑa comptabiluluĭ.

Art. 45. Cătimea garanţieĭ casieruluĭ se hotărasce de adunarea generală. — Actulŭ séŭ efectele ce forméḑă garanţia, se vorŭ depune la Casa de depuneriĭ, şi recipisa se va păstra de Preşedintele Societăţeĭ.

Liberarea garanţieĭ casieruluĭ se autorisă de adunarea generală.

Art. 46. Secretariĭ îndeplinescŭ tóte lucrările de grefă ale Societăţeĭ, contrasemnésă actele redactate de dênşiĭ.

Eĭ ţinŭ registrulŭ proceselorŭ-verbale încheiate de consiliulŭ şi de adunările generale.

Pregătescŭ statulŭ de numĕrulŭ voturilorŭ la care aŭ dreptulŭ membriĭ Societăţeĭ, şi ţinŭ archiva biurouluĭ, îngrijindŭ de procurarea şi păstrarea materialelorŭ administraţiuniĭ.

Art. 47. Cândŭ vre unulŭ din membriĭ comitetuluĭ permaninte, s'arŭ schimba, predarea cu inventariŭ a avereĭ séŭ efectelorŭ sociale, încredinţate în păstrarea sea, revine de dreptŭ în sarcina onóreĭ séle. (Va urma).

DIVERSE

O resbunare americană. Domnulŭ X..., magistratŭ într'unulŭ din oraşele cele micĭ ale Americeĭ, se însóră cu o Domnişóră concetăţiană cu dênsulŭ. Magistratulŭ era bătrênŭ şi urâtŭ, pe cândŭ femeia sea era tênără şi frumósă. Acéstă inegalitate de vêrstă, şi draculŭ care'şĭ bagă códa în tóte părţile, făcu ca peste şése lunĭ de la nuntă femeia se îndrăgĕscă unŭ felŭ de spaimă de bărbatulŭ sĕŭ.

Tocmaĭ în timpulŭ acesteĭ spaime, unŭ tênărŭ frumosŭ vine din altă parte şi se aşéḑă în apropiere de magistratŭ. Acestŭ tênărŭ făcu curte Domneĭ, se înţeleseră şi se iubiră. Cum s'aŭ iubităŭ, acésta nu ne privesce. Singurulŭ lucru ce ţine la istoria ce voimŭ a spune, este că într'o bună diminéţă totulŭ fu descoperităŭ.

Naturalmente bărbatulŭ începu prin a nu pricepe nimicŭ, şi, naturalmente încă, elŭ priimi la dênsulŭ, ca pe celŭ maĭ bunŭ amicŭ, pe *amiculŭ* femeieĭ séle.

Pe timpulŭ acesta trebuia sĕ se judece unŭ mare procesŭ care pasiona multŭ curiositatea publiculuĭ. Importanţa procesuluĭ făcu ca şedinţele tribunaluluĭ sĕ fie prea lungĭ, astŭ-felŭ că magistraţiĭ luase obiceiulŭ de a nu se întórce a casă de câtŭ diminéţa.

In ḑiua cea din urmă a şedinţeĭ, venindŭ ca de ordinarŭ despre ḑiuă, avu curiositatea fórte naturală de a întra în camera femeieĭ séle.

Grosăviă!

Unŭ înfricoşatŭ spectacolŭ i se arétă ochiloruĭ. Dĕrŭ, ca unŭ adevĕratŭ magistratŭ, elŭ se păḑi de a nu turbura somnulŭ celoruĭ douĭ vinovaţĭ. Se mulţămi numaĭ a pune toga sea, cu care era încă în capŭ, la piciórele patuluĭ, şi se retrase.

Deşteptându-se ceĭ douĭ înamoraţĭ, scósera unŭ ţipetŭ teribilŭ. Toga era plină de elocinţă. In acel'aşĭ timpŭ apăru şi bărbatulŭ surîḑêndŭ şi calmŭ.

— Eĭ, bună ḑiua amiculŭ meŭ, scumpulŭ meŭ amicŭ, — ḑise elŭ tênăruluĭ.

— Dĕrŭ...

— Ce felŭ, eştĭ supăratŭ? Atunciĭ nu aĭ de câtŭ sĕ plecĭ.

— Dĕrŭ...

— Vreĭ numaĭ de câtŭ, nu e aşa?

Amantulŭ era într'adevĕrŭ d'unŭ ridicolŭ indescriptibilŭ.

Cândŭ voi sĕ plece însĕ, bărbatulŭ îlŭ apucă de braţŭ şi îĭ ḑise:

— Dă unŭ dolarŭ (piesă de 5 franci) pentru Dómna.

— Unŭ dolarŭ!

— Aşa; însĕ nu de aurŭ; o piesă mare de argintŭ, câtŭ se póte de tăvălită, câtŭ se póte de ruginită.

Tênărulŭ dete dolarulŭ, întrebându-se décă magistratulŭ n'a devenităŭ nebunŭ, şi plecă.

— Câtŭ pentru dumnéta, Dómnă, adaogă Domnulŭ X... adresându-se femeieĭ séle, îţĭ daŭ parola mea de onóre că nu vĕ voĭ imputa nicĭ o dată acéstă faptă.

Elŭ îşĭ ţinu parola. Numaĭ a găuritŭ dolarulŭ, l'a atârnatŭ de lanţulŭ ceasornicului ca breloque, şi cândŭ îlŭ întreba cine-va:

— Pentru ce dracu porţĭ acéstă monedă mare ca breloque?

Elŭ rĕspundea:

— Ah! Istoria este fórte curiósă, întrebaţĭ pe femeia mea!

Nu e aşa că e frumósă răsbunarea Yankeuluĭ?

ULTIME SCIRĬ

Londra, 21 Septembre. Generalulŭ Garibaldi a adresatŭ luĭ Farley, organisatorulŭ comitetuluĭ englesŭ pentru ajutarea insurgenţilorŭ, o scrisóre datată din Caprera, 13 Septembre, şi în care reḑeră cu totulŭ la scrisórea lordului Russel către Farlay, în cestiunea Herzegovineĭ. Garibaldi termină esprimându simpatia sea pentru insurecţiune.

Constantinopole, 21 Septembre. Dupĕ o telegramă a guvernoruluĭ din Bosnia, cu data de 11, guvernatoriĭ din Behke şi Rangaluca asigură că Serbiĭ transpórtă în Bosnia, pe Gava, tunuriĭ, arme şi munițiuniĭ în mare cantitate şi lucréḑă fără încetare spre a provoca o resculare.

New-York, 20 Septembre. 15,000 lucrătoriĭ de ţesăturiĭ s'aŭ pusŭ în grevă, din causa uneĭ reducţiuniĭ a salariuluĭ. 40 fabriciĭ de ţesutŭ bumbacuriĭ aŭ încetatŭ de a maĭ lucra.

Belgrad, 18 Septembre. Stratimirovitch a formatŭ deja statulŭ sĕŭ majorŭ, care se compune din ómeniĭ cunoscuţĭ şi capabilĭ, printre cariĭ Filipŭ Bucovala, expreşedintele clubuluĭ deachis tŭ la Perlesz, Latzco din Semblin, Nicolitch, vechiŭ locotenentŭ austriacŭ, Boda, din Ungaria meridională, Lega, vechiŭ ofiţerŭ austriacŭ, Matkovitch, ofiţerŭ de geniŭ. Nu se scie însĕ cândŭ generalulŭ Stratimirovitch va începe marşulŭ.

Dupĕ o corerpondinţă adresată ḑiaruluĭ *Nordul*, Generalulŭ Stratimirovitch arŭ fi în capulŭ unuĭ corpŭ de 12,000 ómeniĭ, recrutaţĭ din ceia ce se numea o dată confiniĭ militarĭ, adică aparţinândŭ celoruĭ maĭ bune trupe austriace.

www.dacoromanica.ro

GRAND DÉPÔT

de coffres et valises nouveau genre, tirés de la première fabrique française nouvellement établie

A BUCAREST

EN GROS ET EN DÉTAIL.

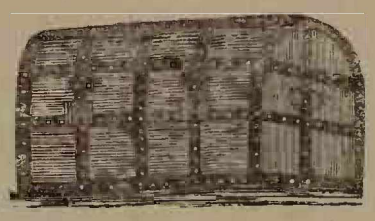

DÉPÔT

RUE VĂMIĬ I. (maison I. Mano).

FABRIQUE

RUE LUCACI 56

Une fabrique de coffres et valises montée sur un grand pied et dont l'exécution des travaux est confiée à des ouvriers européens et spéciaux, offre aujourdh'ui aux acheteurs de la capitale et des districts un double avantage, soit par la supériorité de la qualité, comme solidité et élégance, que par la modicité surprenante des prix.

M. M-rs les maitres des magasins et amaurs particuliers trouveront au dépôt sus-indiqué cet article de notre industrie selon le gout et le besoin : coffres riches pour trousseaux et pour noces, coffres à serrure-sonnette, coffres valises et sacs de voyage de toutes formes et grandeurs dont la variété est au choix et à la portée de toutes les bourses.

On reçoit et l'on exécute promptement toutes les commandes désirées, soit pour une seule piéce comme pour plusieures, d'après modèle, pour l'aprovisionnement même des établissements publics ou pensionnats.

On y fabrique aussi toutes espèces d'articles qui ont rapport à cette industrie ainsi que des cercueils richement garnis à des prix toujours très-modérés.

Nous ne reculerons devant aucun éffort pour nous rendre dignes du bienveillant concours des particuliers et de la confiance des maisons de commerce dans toutes les villes du pays.

O fabrică de cuffere şi geamantane pusă în perfecţiune prin lucrătorĭ europenĭ şi specialĭ, oferă astă-dĭ cumpărătorilorŭ din capitală şi din districte îndoite avantage, atâtŭ prin superioritatea cualităţiĭ ca soliditate şi eleganţă, câtŭ şi prin modicitatea însemnată a preciurilorŭ.

D-nĭĭ proprietarĭ de magasine şi amatorĭĭ particularĭ vorŭ găsi în susŭ-disulŭ depositŭ aceste articole din industria nóstră dupĕ gustulŭ şi trebuinţa D-lorŭ : cuffere bogate pentru rufe şi pentru zestre, cu brósce sunătóre (clopoţelŭ) cuffere de ferŭ şi giamantane precumŭ şi sacĭ de voiagiŭ de tóte formele şi mărimile şi dupe puterea fie-căruia.

Se primescŭ şi se esecută în grabă tóte comandele dorite, fie pentru o singură bucată ca şi pentru maĭ multe, dupĕ modelŭ şi chiar pentru aprovisionarea stabilimentelorŭ publice séŭ pensionate.

Se maĭ fabrică aicĭ totŭ felulŭ de articole carĭ depindŭ de acéstă industriă precumŭ şi cosciuge de lucsŭ, tóte cu preciurĭ fórte moderate.

Ne vomŭ pune tóte silinţele pentru a merita bine-voitorulŭ concursŭ alŭ particularilorŭ şi confienţa caselorŭ de comerciŭ stabilite în tóte oraşele ţĕrĭĭ.

Le Gérant, CH. MICHAYLIDI et Comp.

FTISIA

BRONCHITE CRONICE

GUTURAIURĬ NEGLESE

Tratamentu rationale

cu

CAPSULE DE ESINTA DE PECURA

(*Gudron*)

ALE LUI GUYOT

Farmacistu la Paris

Acestĕ capsule, sferice, de mărimea unuĭ hapŭ, conţinŭ esinţă de pĕcură (gudron) de Norvegia, curatŭ de orĭ-ce amestecŭ şi de prima calitate. Capsula se topesce cu stomacŭ, esinţa se spumifică şi lucréză răpede.

« Intrebuinţarea obicĭnuĭtă şi dilnică a « gudronuluĭ e fórte recomandată pentru « însănĕtoşiţiĭ după bólă şi pentru persónele « slabe : e unŭ preservativŭ escelinte în « contra unuĭ mare numerŭ de morburĭ, « maĭ alesŭ în contra bólelorŭ epidemice. »
(*Anuarulu de terapeutică* alŭ profesoreluĭ BOUCHARDAT).

« Gudronulŭ, dice d. A. Cazenave, a fostŭ « maĭ în de-osebĭ întrebuinţatŭ în contra « flegmasielorŭ cronice ale peleĭ şi ftisieĭ « pulmonare. »
(*Dicţionarulŭ de medicină* alŭ doctoreluĭ FABRE).

« In năuntru, gudronulŭ lucréză sporindŭ « cantitatea urinelorŭ, făcêndŭ polĭŭ de mân- « care, grăbindŭ mistuirea. E datŭ maĭ cu « sémă în contra catarelorŭ cronice ale « pulmonilorŭ şi bĕsiceĭ uduluĭ. »
(*Tratatu de farmacià* alŭ profesoreluĭ SOUBEIRAN).

In dosă ordinară, de la una pênĕ la douĕ capsule, în timpŭ de odihnă, acéstă doctoriă e d'uă eficacitate deossebită în următórele bóle :

FTISIA PULMONARA
BRONCHITE
CATARE PULMONARE
ASTMA (NADUFU)
TUSE INVECHITA
GUTURAIURI
ARSURI DE PEPTU
DURERI DE GUTU
DISPEPSIA
CATARE ALE BESICEI

şin'genere în contra tutorŭ afecţiunilorŭ membranelorŭ mucóse.

Fiă-care sticluţă conţine 60 capsule. E destulŭ sĕ spunemŭ câtŭ de puţinŭ costă tratarea cu capsule de gudronŭ : câţĭ-va banĭ pe dĭ.

Spre a'nlatura contrafacerile şi imitaţiunile, sĕ se céră pe firmă semnătura GUYOT, tipărită în treĭ colorĭ.

LA PARIS, CASA L. FRÈRE, 19, RUE JACOB

Depositu în Bucurescĭ la D-nĭĭ Apel et Comp, Rissdörfer, Schmethau Comp. farmacia Curţiĭ, şi în Ploescĭ la D-nu Rudolph Schmethau la Mihaĭ Bravulŭ.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. LA VAPOR.

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

De închiriat

de la St. Dumitru viitorŭ

2 apartamente case cu etaje de sus, compuse de câte unŭ salon, 4 camere ḑugrăvite, cu balcon, odae de servitorĭ, bucătărie, pivniţă mare cc curte pavată spaţiósă. Precum şi alte 2 apartumente aşedate compuse de câte 5 camere ḑugrăvite, odae de servitorĭ şi bucătărie, totŭ în acéstă curte în Subur. St. Constandin lângă Biserică, Str. 11 Februarie, No. 1, colórea verde, în apropiere de Tribunale şi grădina Cismegiuluĭ, se dă cu preţurĭ moderate. Doritorĭĭ a se adressa la proprietarŭ în curte.

De vêndare, cârnaţi buni şi must cu preţurile fórte moderate, strada Boulevard No. 24.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 13 Sept. st. v. 1875.

Oblig. Rur. înte. 10 la sută.		103	¾
» Domeniale.....	8	102	—
» Oppenheim.....	8	103	—
Scrisurĭ fonciare.....	7	90	½
Renta.....	5	69	½
Ac. dr. de fer ro. (St.)		27	¾
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	87	½
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	750	—
Ac. » » Roma.	8	125	—
Ac. Societate financia.	8	280	—
Ac. Băncĕĭ de Brăila.	8	—	—
Meosurĭ Municipale.....	—	22	—
Landate.....	—	—	—

SCHIMBULU

Paris 3 luni.....	—	—	—
Marsilia »	99	30	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	15	—
Berlin »	1	22	½
Lipsca »	1	22	¼
Viena »	2	22	½

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Bastimentele	Galaţi 13 Sept.		Ismaĭl 13 Sept.		Brăila 8 Sept.		Giurgiŭ 8,9 Sept.		Calafat 9 Sept.		Severin 12 Sept.		Oltenița 13 Sept.	Măgurele 25 August		Bechet 9 Sept.		Călarcĭ 9 Maiŭ.		Islaz 9 Maiŭ.	
	încăr.	deşert.	încăr.	deşerte.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr. deşert	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
Corăbiĭ sosite.....	5	3			20	7	1	10		2					5		7				
» pornite..	1				11	17	6	1				1	6	1	18						
Vapóre sosite.....	4		2				6		3						1	2					
» pornite.....	3		2		1		6		3		1			2	1	2					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

Producte																						
Grâu ghirca, greutate.....	—	—	—	70	—	74	81	-	103	60	—	70	58	—	75	—	—	—			—	—	—
Grâu ciacâr. calit. I. kila...	—	—	—	—	—	—	62	-	92	76	—	82	—	—	—	65	—	70	72	—	—	70	—	75
» » » II. »...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	—	50	55	—	60	63	—	—	60	—	65
Grâu căruă » I. »...	—	—	—	80	—	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » II. »...	—	—	—	77	—	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	—	—	—	—
Porumbulŭ.....	43	—	35	50	—	52	66	—	74	56	—	60	—	—	—	48	—	52	—	—	—	—	—	—
Orzulŭ.....	—	—	—	34	—	36	40	—	55	45	—	47	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—
Ovăzulŭ.....	—	—	—	30	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Secara.....	—	—	—	52	—	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—	—	—	—
Rapita calit. I. kila.....	—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » II. ».....	—	—	—	160	—	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » III ».....	—	—	—	130		150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

CURSUL VIENEI

Viena, 23 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	70	15
Naţionale.....	733	—
Lose.....	112	25
Acţiunĭ băncĕĭ	920	—
Creditulŭ.....	214	10
London.....	111	80
Oblig. rur. ung.	81	40
» Temeşvar	81	25
» Transilv..	79	20
» Croate...	84	—
Arg. în măr...	101	95
Ducăţi.....	5	29 ½
Napoleonĭ.....	8	92½

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

MERCURĬ, 17 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Bani. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1039.

ABONAMENTE.

	In Orașŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoțitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă și articoliĭ nepublicați se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiuniĭ și reclame. Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
« «	II	2 leĭ
« «	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ și reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, a se adresa la Typ. Națională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Constantinopole, 26 Septembre. — Consuliĭ Francieĭ, Englitereĭ și Rusieĭ aŭ informatŭ pe ambasadoriĭ lorŭ că n'aŭ reeșitŭ de locŭ în misiunea 'mpăciuitóre cu care aŭ fostŭ însărcinațiĭ și că nicĭ n'aŭ pututŭ vedea pe șefiĭ insurgenților. Nicĭ o altă ştire de la ceĭ-l-alțiĭ consulĭ despre carĭ se presupune a fi la Trebinje, de unde nu potŭ eșĭ.

Belgrad, 26 Septembre, — Comercianțiĭ nu suntŭ în stare sĕ'șĭ achite datoriele din causa criseĭ politice, și cerŭ guvernuluĭ unŭ terminŭ. Douĭ oficerĭ sêrbĭ aŭ fostŭ împușcațiĭ de Turcĭ pe fruntariă.

BUCURESCI, 16 SEPTEMBRE

In numĕrulŭ nostru de Duminecă, 14 Septembre, amŭ denunțatŭ sustragerea uneĭ otărîrĭ definitive dintr'unŭ dosarŭ alŭ Tribunaluluĭ Ilfovŭ, care se afla dusŭ la administrațiunea domenielorŭ statuluĭ.

Fiindŭ că acéstă denunțare privea directŭ pe D. B. Boerescu, redactoriĭ de la *Presa* s'aŭ grăbitŭ sĕ rĕspundă chiarŭ a doua ḑi.

Cum însĕ respundŭ? Sĕ-ĭ ascultămŭ:

Intr'una din codițele organelorŭ roșiĭ, *Telegraphulŭ* de la 14 Septembre, la pag. 3-a, amŭ găsitŭ inserată o notă *patriotică și liberală*, relativă la o sentință a tribunaluluĭ Ilfovŭ ce se pretinde că arŭ fi dispărutŭ dintr'unŭ dosarŭ alŭ acestuĭ tribunalŭ, adusŭ la administrațiunea domeniloră, și care se atinge de o chestiune de dotare a uneĭ proprietățiĭ a d-luĭ Boerescu.

Câte frumusețĭ și câte învĕțăminte în acéstă mică reclamă!...

Maĭântâiŭ cum îșĭ permitŭ grefele sĕ trimiră dosarele pe la particularĭ a casă, fiindŭ că, în definitivŭ, adminittrațiunea domenilorŭ este ca și unŭ simplu particularŭ în raporturile séle de procese séŭ moșiĭ cu particulariĭ?

Alŭ douilea, dacă este adevĕratŭ că a dispărutŭ acea sentință, definitivă, pentru ce nota *patriotică* a *Telegraphuluĭ* nu arată acea sentință, căcĭ Redacțiunea trebue sĕ cunóscă măcarŭ atâtŭ că sentințele se trecŭ în registrele tribunalelorŭ de unde se potŭ scóte câte copiĭ vorŭ voi aceștĭ infatigabilĭ liberalĭ?

Dĕră amŭ fostŭ și noĭ la informațiuul și étă ce am aflatŭ: D. B. Boerescu are o singură proprietate, moșia flindŭ în *Ialomița* care se învecinesce cu ale Statuluĭ Lunda, Crășanĭ și Broșteanca. Dupe depunerea hotărnicieĭ la tribunalulŭ Ialomița de către d. B. Boerescu, administrațiunea domenilorŭ a însărcinatŭ pe d. Const. Cotruțŭ, inginerŭ alŭ Statuluĭ, sĕ studieze chestiunea. Dupe cererea acestuia, s'a adus unŭ dosarŭ, nu de la trib. Ilfovŭ, ci de la trib. Ialomița; și, în acestŭ dosarŭ, se afirmă de acelŭ d. Cotruțŭ, că arŭ fi găsit *nu o sentință* ci unŭ simplu jurnalŭ care ordona o cercetare la facia locului.

D. Cotruțŭ a avutŭ la dispositiunea sea dosarulŭ în chestiune maĭ multŭ de treĭ sĕptĕmânĭ, și tocmaĭ acumŭ treĭ patru ḑile d. Cotruțŭ a datŭ *țipătulŭ* de alarmă *patriotică* că acelŭ jurnalŭ arŭ fi dispărutŭ.

Nu avemŭ nevoe sĕ facemŭ reflecțiuni asupra acestuĭ faptŭ care, din punctulŭ de vedere materialŭ, nu ofere absolutŭ nicĭ unŭ interesŭ, fiindŭ că și astă-ḑĭ tribunalulŭ Ialomița este în mĕsură de a ordona cercetarea locală în cestiune.

Aceea ce voimŭ și relevămŭ însĕ, este noulŭ sistemŭ de a atinge onórea adversarilorŭ lorŭ politicĭ, inventatŭ de *oficina* roșie cunoscută. Și nu ne putemŭ popri de a maĭ releva că D. Cotruțŭ este *roșu stacojiŭ* și, după cumŭ ni se asicură, *colaboratorŭ* **secretŭ** alŭ unuĭ ḑiarŭ roșu și *patrioticŭ* din capitală.

Ce se înțelege din acéstă lungă esplicare ce voesce se dea publiculuĭ fóia D-luĭ Boerescu? Noĭ nu înțelegemŭ altŭ ceva de câtŭ treĭ lucrurĭ: că dosarulŭ nu este de la Tribunalulŭ Ilfovŭ, că nu era o otărîre ci unŭ jurnalŭ, și că nicĭ o grefă nu'șĭ permite a trimite dosarile pe la particularĭ, voindŭ se probeze că direcțiunea domenielorŭ statuluĭ este unŭ particularŭ în raporturile séle cu particulariĭ! Cele-l-alte esplicațiunĭ, ne esplicite, nu suntŭ de câtŭ nisce frase sucite și învêrtite carĭ arŭ voi se ḑică ceva dĕrŭ nu ḑice nimicŭ, carĭ arŭ voi se apere pe cine-va dĕrŭ nu apără pe nimenĭ.

In ceea ce privesce aparținerea dosaruluĭ, pe noĭ puținŭ ne interesĕ să căruĭ tribunalulŭ aparține. Aceia ce voimŭ sĕ se constate este, dĕcă otărîrea a dispărutŭ, și dupĕ chiar îngînările *Preseĭ* se dovedesce că ea a dispărutŭ. Câtŭ pentru opiniunea învĕțaților redactorĭ din strada Pensionatuluĭ, că grefele nu daŭ dosarele la particularĭ, sĕ ne permită Dumnélorŭ sĕ nu o atmitemŭ, căcĭ este absurdă. De câte orĭ nu s'aŭ vĕḑutŭ dosare nu numaĭ date pe la particularĭ, dĕrŭ chiar dispărêndŭ, și încă cu miile. Dovadă este urmărirea ce se face acum de judele de instrucțiune în acéstă privință.

In ceia ce privesce érăși că obiectulŭ sustrasŭ nu era o otărîre ci unŭ jurnalŭ, ómeniĭ serioșĭ vorŭ judica dĕcă acéstă schimbare de nume póte scuti pe susträgĕtorŭ de a deveni vinovatŭ!

Se maĭ vede ceva din rîndurile *Preseĭ*, aceia că D. Cotruțŭ arŭ fi avutŭ acelŭ dosarŭ treĭ sĕptĕmânĭ în mână și că în acelŭ timpŭ n'a făcutŭ nicĭ o denunțare, și tocmaĭ acumŭ a datŭ țipătulŭ de alarmă patrioticŭ că jurnalulŭ în cestiune ar fi dispărutŭ. Pentru acestŭ cuvêntŭ redactoriĭ fóieĭ D-luĭ Boerescu se aruncă cu furiă asupra D-luĭ Cotruțŭ, calificêndu-lŭ de *roșiu stacojiŭ*, *colaboratorŭ secretŭ* alŭ unuiŭ ḑiarŭ *roșiu* și *patrioticŭ* din capitală. Singura calificare de *comunalistŭ*, de *petrolistŭ* și de *gambetistŭ* a lipsitŭ *Preseĭ*, ca sĕ-și complectese dicționarulŭ. Acestea suntŭ armele eĭ de luptă, de óre ce nu are altele sirióse și demne.

Noĭ declarămŭ pe onóre că nicĭ n'ĭ cunóscemŭ pe D. Cotruțŭ, nicĭ 'l'amŭ vĕḑutŭ venindŭ prin biuroulŭ nostru, și că informațiunea nóstră o avemŭ cu totulŭ din altă parte. Dĕcă însĕ redactoriĭ oficioșĭ declară că D. Cotruțŭ sciă și Domnia sea afacerea de care vorbimŭ, atâtŭ maĭ rĕŭ pentru dênșiĭ, căcĭ mărturisescŭ singurĭ că faptulŭ esistă astŭ-felŭ după cumŭ 'l'amŭ relatatŭ noĭ.

Criminaluluĭ, totŭ-dé-una voindŭ sĕ se apere printr'unŭ șiretlicŭ rafinatŭ, se dă pe facă maĭ lesne.

Așia aŭ făcutŭ ceĭ de la *Presa* în acéstă cestiune.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Sesiunea consiliuluĭ federalŭ germanŭ s'a deschisŭ, și una din cestiunile ce elŭ va avea se esamineze va fi schimbarea tarifelorŭ vamale.

In care parte va fi triumfulŭ, se întrebŭ ḑiarele: în partea ideieloră protecționiste séŭ a ideieĭ pentru liberulŭ schimbŭ?

«Sprijinulŭ principeluĭ Bismark, ḑice *„Corespondința americană“* este cîștigatŭ protecționiștilorŭ. Se pare că principele cancelarŭ a sacrificatŭ ceea ce'ĭ maĭ rĕmânea din vacanțe, dorinței de a resolva câtŭ se va putea maĭ repede cestiunea economică. Conferințele cu diplomațiĭ, ale cărora visite se urmĕḑă la Varzin, nu'l'aŭ împedicatŭ sĕ redacteḑe elŭ însușĭ unŭ cestionarŭ, care a fostŭ adresatŭ profesorilorŭ de economia politică, marilorŭ industrialĭ și principalilorŭ representanțĭ aĭ claseĭ lucrătorilorŭ.

„Se afirmă că acéstă cercetare a datŭ deja resultate conforme aserțiunilorŭ industriașilorŭ protecționiștĭ, carĭ n'aŭ încetatŭ de a stărui pe lângă cancelarŭ asupra necesitățeĭ de a închide, celŭ puținŭ pentru câțiva anĭ, piața germană productelorŭ industrieĭ străine, spre a încuragia «munca națională».

«Altŭ-felŭ, trebue sĕ se recunóscă că, recomandând atențiuneĭ Consiliuluĭ petițiunile industriașilorŭ protecționiștĭ, principele Bismark nu asculta de nicĭ-o preocupațiune de interesŭ personalŭ.

«Interesele materiale ale cancelaruluĭ se confundă cu acelea ale agriculturеĭ, și nu arŭ putea a se disimula că pentru mariĭ proprietarĭ fonciarĭ protecțiunea semnifică: diminuțiunea exportațiuneĭ cerealelorŭ și a vitelorŭ și a instrumentelorŭ aratorii de orĭ-ce felŭ.

«Imĭ vețĭ ḑice póte: „Princpele de Bismark nu este numaĭ mare proprietarŭ, elŭ este și mare industrialŭ, și ceea ce ar perde de o parte, ar câștiga de altă parte». La acésta respundŭ că așeḑĕmintele industriale ale d-luĭ de Bismark nu aŭ nicĭ o témă de concurența străină; ele aŭ clientela lorŭ asigurată și destulŭ de întinsă. Voițĭ probă? In fie-care ḑi corespondentulŭ vostru din Germania vĕ trimite depeșĭ telegrafice ale cărorŭ cheltueli le plătițĭ. In aceste cheltueli, intră chârtia întrebuințată în birourile telegrafice, și acéstă chârtiă provine din fabricele d-luĭ de Bismark.

«Este sicurŭ că atitudinea d-luĭ Birmark în acéstă cestiune este în contradicțiune flagrantă cu aceea a colegilorŭ sĕĭ. Sub directoriĭ cancelarieĭ suntŭ asemenea puținŭ favorabilĭ pentru aspirațiunile protecționiste.

«Dĕrŭ, nu trebue sĕ se uite că cancelarulŭ este în acel'așĭ timpŭ ministru Alsacieĭ Loreneĭ și că industrialiĭ acestorŭ provinciĭ sunt protecționiștĭ ardințĭ.

«După acestia, anesiunea cu liberulŭ schimbŭ le creéză o posițiune intolerabilă, și spre a'ĭ scăpa de ruină, și a'ĭ face sĕ fie maĭ bine dispușĭ către Germania, principele de Bismark a luatŭ inițiativa ancheteĭ de care v'amŭ vorbitŭ.»

Ḑiarulŭ prusianŭ *Post* publică unŭ interesantŭ articolŭ asupra cestiuneĭ slave. Acestŭ ḑiarŭ prevede că, lipsită de orĭ-ce ajutorŭ din afară, insurecțiunea este fatalminte condamnată la o represiune din partea Turcieĭ, după care Pórta va publica unŭ numĕrŭ óre-care de ordonanțe, avêndŭ de obiectŭ interḑicerea unorŭ abusurĭ administrative, și totulŭ va remânea totŭ cumŭ este astăḑĭ, numaĭ situațiunea sĕ nu devină maĭ rea.

Lucrurile nu arŭ fi astŭ-felŭ, crede ḑiarulŭ *Post*, dĕcă Serbia arŭ fi jucatŭ în evenimente rolulŭ la care pretindea. In acéstă priviață ḑiarulŭ din Berlin esaminéză situațiunea și dispositiunile Austrieĭ, și Serbieĭ.

«Se știe, ḑice elŭ că, în ceĭ dintêĭ anĭ aĭ secoluluĭ acestuia, o parte din populațiunea slavă de la sudŭ, aparținêndŭ ramureĭ Serbe, isbuti printr'o fericită hotărîre sĕ scape de jugulŭ imediatŭ alŭ Turcieĭ. Așa fu întemeiatŭ unŭ statŭ vasalŭ Porțeĭ, dĕrŭ în care aspirațiunile către independința completă nu întârḑiară a se manifesta îm-

www.dacoromanica.ro

preună cu dorinţa de a constitui unŭ statŭ mare, coprinḑêndŭ tóte populaţiunile de familiă slavă, adecă Serbia turcéscă, Croaţia turcéscă, Muntenegrulŭ, Bosnia, Herzegnvina, Croaţia austriacă, Sclavonia, Dalmaţia, Ungaria sêrbéscâ, etc.

«Se înţelege că în Austria aceste aspiraţiunĭ aŭ întîmpinatŭ totŭ-déuna oposiţiunea cea maĭ viă, oposiţiune care crescu maĭ multŭ în timpulŭ evenimentelorŭ din 1848 şi 1849. Cu câtŭ visurile ce tindeaŭ la constituirea uneĭ Serbiĭ luaŭ o formă maĭ precisă, cu atâtŭ politica vienesă se silea maĭ multŭ sĕ caute miḑlócele de a perpetua îmbucăţirea ramureĭ serbe.

«Câtŭ-va timpŭ Europa, pe care o speria fantoma panslavismuluĭ şi care mirosla influenţa Rusieĭ din dĕrĕtulŭ aspiraţiunilorŭ serbe, aplauda la silinţele Austrieĭ. De la ultima schimbare de guvernŭ, care s'a produsŭ la Belgrad, relaţiunile s'aŭ amelioratŭ într'unŭ modŭ simţitorŭ între amândouĕ statele. Dinastia care se urcase pe tronulŭ Serbieĭ promisese sĕ stea liniştită, şi'şĭ ţinea strictŭ promisiunea sea.

«Lumea mersese până a presupune existenţa unorŭ alcătuirĭ secrete, în vitutea cărora Austria arŭ fi trebuitŭ sĕ se hotăréscă, ca în timpŭ oportunŭ, sĕ realiseze dorinţele naţionalităţeĭ serbe. Étă că de odată se ivi insurecţinnea Herzegovineĭ care se întinse repede către Serbia. Indată însĕ, ce face Austria? Amenință cu o intervenţiune pe Serbia care se pregătea sĕ aducă ajutorŭ fraţilorŭ sĕĭ. Trebue a vedea în acéstă atitudine indiciulŭ uneĭ întórceri la vechia politică austriacă, séŭ Austria aştéptă unŭ momentŭ maĭ favorabilu?»

O corespondinţă din Roma adresată ḑiaruluĭ *Evenimentulŭi*, cu data 19 Septembre, conţine următórele, subt titlulŭ *Anglia şi tratatele de comerciŭ*:

«Pare că cabinetulŭ din Londra e mişcatŭ de urcările tarifeĭ pe care Italia caută s'o întroducă în noile séle convenţiunĭ comerciale. Ministrulŭ Engliteriĭ, sir August Paget, care era în congediŭ ca maĭ toţĭ colegiĭ sĕĭ din corpulŭ diplomaticŭ, a sositŭ la Roma acumŭ treĭ ḑile ca şi caderea uneĭ bombe In ḑiua chiarŭ séŭ a doua ḑi de sosirea sea, a avutŭ o lungă conferinţă cu preşedintele consiliuluĭ. Intreţinerea a urmatŭ asupra acţiuneĭ tractatelorŭ de comerciŭ. D-nulŭ Minghetti s'a silitŭ a linisci pe representantulŭ cabinetuluĭ englesŭ pentru intenţiunile Italieĭ. Elŭ a insistatŭ în particularŭ asupra acesteĭ ideĭ, că adaosele, ce'şĭ propune a introduce în drepturile ce isbescŭ óre-carĭ articole de importŭ, n'aŭ nicĭ unŭ caracterŭ protecţionistŭ şi nu suntŭ motivate de câtŭ pe necesităţĭ fiscale.

«Eŭ nu sciŭ în ce mĕsură aŭ satisfăcutŭ aceste esplicaţiunĭ pe ministrulŭ Angliteriĭ, dérŭ nu mĕ îndoescŭ că ele aŭ fostŭ punctulŭ de plecare alŭ unuĭ schimbŭ de comunicaţiunĭ între cabinetele din Roma şi Londra.»

Se scriă din Viena *Gazetteĭ de Francfort* următórele:

Sêrmanulŭ archiduce Jonŭ Salvatoru! De cândŭ a scrisŭ prima sea broşură, e într'o adevĕrată tortură. Déca se vorbesce de resbelŭ, déca vre-unŭ austriacŭ care are consciinţă de demnitatea naţională protestă în contra pretenţiunilorŭ Prusieĭ, se denunţă arhiducele ca instigatorulŭ revoluţiuneĭ. Ast-felŭ, după *Gazeta naţională*, elŭ nu arŭ fi fostŭ străinŭ la redactarea uneĭ broşurĭ publicată în aceste ḑile sub titlulŭ: «Austria şi cestiunea Orientuluĭ», şi în care autorulŭ declară că Austro-Ungaria trebue sĕ anexeḑe Bosnia şi Herzegovina şi sĕ deviă o triarhiă. Ceea ce probeaḑă că acéstă insinuare e ridiculă, e apărarea ce arhiducele a scrisŭ acum câte-va lunĭ, ca respuns uneĭ broşurĭ redigeată în contra luĭ. Autorulŭ anonimŭ alŭ «Insemnărilorŭ esupra consideraţiunilorŭ organisaţiuneĭ artillerieĭ austriace» consiliase pe Austria a se 'ntinde spre Orientŭ. Arhiducele respunsese: «Ce avantagiŭ arŭ putea sĕ ne procure o intindere către Orientŭ, care nu arŭ face de câtŭ a compromite existenţa nóstră politică chiarŭ în casulŭ cândŭ amŭ avea pe Rusia cu noĭ? Autorulŭ cunósce elŭ aceste state lipsite de căĭ de comunicaţiune, supuse de secole uneĭ rele administraţiunĭ? Cunósce elŭ aceste populaţiunĭ carĭ suntŭ încă în stare selbatică? După cumŭ conchista acestorŭ provinciĭ arŭ slăbi forţa militară a Austrieĭ, totŭ astŭ-felŭ travaliulŭ civilisatorŭ arŭ absorbi tóte resursele séle financiare. Arŭ fi o greşală a adăoga nouĭ dificultăţĭ la acelea în contra cărora monarchia austro-ungară are sĕ lupte.» Étă ceia ce arhiducele cugetă în privinţa conchistelorŭ făcute în detrimentulŭ Turcieĭ. In familia imperială, în armată, nu e nimenĭ care sĕ împărtăşéscă ideile séle subt acestŭ raportŭ. Nu este dérŭ elŭ care sĕ pótă fi autorulŭ uneĭ broşurĭ care predică anesiunea. Afară de acestea, se atribue în generalŭ paternitatea acesteĭ broşurĭ unuĭ maiorŭ, ataşatŭ la ministerulŭ de resbelŭ, care n'are nicĭ o relaţiune cu arhiducele, şi care a voitŭ numaĭ a se face ecoulŭ ideilorŭ camaraḑilorŭ sĕĭ. In cercurile politice ale Cislaitaneĭ, suntŭ personage carĭ arŭ voi sĕ transforme Austria în trirarhiă. Cererea unuĭ regatŭ sudslavŭ strânsŭ legatŭ de Austria este privită de mulţĭ ca celŭ maĭ bunŭ miḑlocŭ de a pune unŭ termenŭ tendinţelorŭ separatiste ale maghiarilorŭ. Déca ungurii continuă sĕ céră anesiunea Dalmaţieĭ, se va vedea îndată triarhia luându locŭlŭ dualismuluĭ.

Citimŭ în *Obzor*, de la 18 Septembriŭ:

Stara Gradisca, 17 Septembriŭ. Ni se spune din isvorŭ sicurŭ prea confidenţialŭ că insurecţiunea arŭ fi isbucnitŭ în Kroĭna septentrională (Croaţia turcă) între Bischtche şi Livna. Insurgenţiĭ se ţinŭ bine; eĭ arŭ fi conchisŭ Tiskowatz şi Grahova. 200 turcĭ aŭ luatŭ fuga.

Sissek, 18 Septembriŭ. Pretinşiĭ comisarĭ pe carĭ turciĭ îĭ trimisese în Esclavonia spre a angaja pe refugiţiĭ bosniacĭ sĕ se reîntórcă în căminele lorŭ, şi cărora autoritatea de la Kostainitza le-arŭ fi datŭ permisiune de trecere, aŭ fostŭ ierĭ opriţĭ aci.

Kostainitza, 18 Septembre. Insurgenţiĭ arŭ fi atacatŭ pe rediĭ între Dolerlina şi Novi. 24 turcĭ arŭ fi fostŭ omorâţĭ. Numeroşĭ bosniacĭ s'arŭ fi refugitŭ la Kostainitza.

Kostainitza, 18 Septembriŭ. Erĭ, 80 insurgenţĭ aŭ atacatŭ 300 turcĭ la Kuliana. Insurgenţiĭ arŭ fi incendiatŭ acestŭ orăşelŭ după ce aŭ pusŭ pe turcĭ pe fugă. Insurgenţiĭ arŭ fi avutŭ 2 răniţĭ şi turcii 13 morţĭ şi mulţĭ răniţĭ.

Se telegrafiéḑă din Viena, cu data 20 Septembriŭ, *Gazeteĭ din Colonia*:

Scrisorĭ private spunŭ că perderile turcilorŭ în luptele din urmă lângă Trebinje aŭ fostŭ considerabile.

SCIRI DIFERITE

Dupe şépte septemnĭ de arest preventivŭ, aflăm că D. Basarabescu, redactorulŭ fóieĭ *Poporuluĭ*, se va judeca, în fine, de curtea cu juraţĭ din Bucurescĭ, la 23 ale curenteĭ luniĭ.

Procesulŭ este fórte frumosŭ, căcĭ e vorba de o comparaţiune ce voesce sĕ facă ministeriulŭ publicŭ între nisce servicĭ ale Primărieĭ şi persóna Domnitoruluĭ. Pentru acestŭ cuvêntŭ credemŭ că baroulŭ din capitală va fi în numĕrŭ maré spre a lua apĕrarea înculpatuluĭ şi a arĕta greşiala imensă ce a făcutŭ parchetulŭ, intentându unŭ asemenea procesŭ.

Dómna Elena Ienescu telegrafiéḑă *Românuluĭ*, că agenţiĭ administraţiuneĭ din Prahova aŭ ajuns cu rigórea până a o opri de a merge sĕ'şĭ véḑă pe bărbatŭ în temniţă.

Dómna Ienescu terminâ acea telegrama protestându, de óre-ce nu maĭ găsesce în sistema de aḑĭ cuĭ sĕ maĭ reclame.

Procesulŭ de presă alŭ D-luĭ Hariton Racottă, care era sĕ se judice la curtea cu juraţĭ din Bucurescĭ la 13 Septembre, s'a amânatŭ pentru 27 ale curinteĭ, din causă că la 13 a începutŭ marele procesŭ de falită alŭ luĭ Ioanid şi Spirescu, librarĭ.

Domnulŭ Anastase Moschuna fiind datŭ judecăţiĭ, pentru că a denunţatŭ prin presă violinţe ale administraţiuneĭ din Têrgu-Jiulŭ în alegerĭ, şi fiindŭ că se va judica înaintea curţeĭ cu juraţĭ din Mehedinţĭ la 25 ale curinteĭ, D. Milescu, printr'o telegramă publicată în *Românulŭ* de aḑĭ, face apelŭ la baroulŭ avocaţilorŭ spre a veni în apĕrarea sea pentru triumfulŭ justiţieĭ.

L'Europe Orientale anunclă că D. Gambetta a sositŭ în Viena, însocitŭ de D-lŭ Labbé, secretarulŭ sĕŭ.

D. Socec, care 'şĭ-a luatŭ frumósa misiune de a edita cărţile autorilorŭ noştriĭ celebriĭ, ne-a maĭ datŭ acumŭ douĕ volume din cele maĭ lucsóse şi maĭ bine imprimate: *a doua seriă* din operile D-luĭ V. Alesandri, *Poesiĭ*.

Pe lângă teatrulŭ, coprinsŭ în cele d'întêiŭ *patru* volume, aceste douĕ din urmă coprindŭ: *Doine şi lăcrămióre, Mărgăritarele, Pasteluri* şi *Legende*.

Credemŭ că nu este românŭ care sĕ nu voiască a avea în biblioteca sea aceste florĭ divine ale ilustruluĭ poetŭ.

PREVEDEREA

SOCIETATEA JUNIMEI COMERCIANTILORU ROMANI

TITLULU V.

Adunarea generală şi Comisiunea de controlŭ.

Art. 48. Adunarea generală se compune de toţĭ membriĭ înscrişĭ, câţĭ urmḗă regulatŭ cu depunerile mensuale.

Art. 49. Adunarea generală se întrunesce de dreptŭ de douĕ orĭ pe anŭ şi anume:

In prima Duminecă a luniĭ Februariŭ.

In prima Dumineă a luniĭ Augustŭ

Ea póte fi convocată şi estra-ordinarŭ.

Art. 50. Convocarea adunăreĭ generale se face cu ḑece ḑile, celŭ puţinŭ, înainte de întrunire, încunostiinţându-se totŭ-d'odată şi cestiunile ce aŭ a fi supuse la desbaterile séle.

Art. 51. Adunarea se va considera constituită, cândŭ a treia parte din membriĭ societarĭ vorŭ fi întruniţi; în casŭ contrarŭ, se face a doua convocare pentru fiitórea Dumineă, cândŭ se va putea ţine şedinţa cu orĭ câţĭ membriĭ vorŭ fi presinţi.

Art. 52. Cândŭ 20 societarĭ arŭ cere motivatŭ convocarea estra-ordinară a adunăriĭ generale, Preşedintele este datorŭ a face acea convocare în termenŭ de 8 ḑile.

Art. 53. Decisiunile adunăriĭ generale se iaŭ cu majoritatea voturilorŭ membrilorŭ presenţĭ; decisiunea sĕ înscrie într'unŭ registru specialŭ sub adeverirea membrilorŭ biroului adunăreĭ generale.

Art. 54. Numĕrulŭ voturilorŭ de care se bucură fiă-care membru, este proporţionalŭ cu suma depunerilorŭ mensuale ce face în casa societăţiĭ, adică:

Aceĭ carĭ depunŭ mensualŭ 5 leĭ, aŭ dreptulŭ la unŭ votŭ.

Aceĭ carĭ depunŭ 10 leĭ mensualŭ aŭ dreptulŭ la douĕ voturĭ.

Aceĭ carĭ depunŭ 15 leĭ, aŭ treĭ voturĭ.

Aceĭ carĭ drpun 20 leĭ, aŭ patru voturĭ.

Aceĭ carĭ depunŭ 25 leĭ, aŭ 5 voturĭ.

Aceĭ carĭ, pe lângă maximum de 25 leĭ meusualŭ, vorŭ face şi alte depuneri estra-ordinare, aŭ dreptŭ la 6 voturĭ

Art. 55. Societariĭ carĭ arŭ datora maĭ multŭ de jumĕtatea capitaluluĭ ce aŭ depusŭ, n'aŭ dreptŭ de votŭ în adunarea generală.

Art. 56. Membriĭ carĭ arŭ fi împedicaţĭ d'a veni se ia parte la adunarea generală potŭ delega procuratorĭ autorisaţĭ a'ĭ representa.

Art. 57. Cestiunile privitóre la alegerea consiliuluĭ şi la modificarea statutelorŭ, se vorŭ resolva cu majoritatea absolută a membrilorŭ presenţĭ, câţĭ vorŭ avea dreptŭ de votŭ în adunare.

Art. 58 Afară de cestiunile puse la ordinea ḑileĭ de către preşedinte, nicĭ o propunere nu se póte desbate fără o prealabilă autorisare a adunăriĭ.

Art. 59. Indată ce adunarea va fi constituită cu numĕrulŭ membrilorŭ ceruţĭ de statute, ea numesce prin aclamare douĭ scrutatorĭ, care sĕ asiste pe preşedinte în tóte lucrările biroului adunăriĭ.

Art. 60. In timpulŭ şedinţeĭ adunăriĭ, membriĭ consiliuluĭ ocupă locurĭ deosebite la drépta biroului şi aducŭ la cunoscinţa eĭ faptele administraţiuneĭ lorŭ.

Art. 61. Adunarea alege pe fie-care anŭ o comisia de controlŭ compusă de treĭ membri. Acéstă comisie are însărcinarea d'a verifica înainte de întrunirea Adunăriĭ, actele următóre:

a) Conturile Societăţiĭ.

b) Registrele eĭ.

c) Piesele justificative a încasăsilorŭ şi respunderilorŭ făcute,

d) Valorile existânde în numerarie şi efecte.

e) Situaţiunea generală a operaţiunilorŭ.

f) Materialulŭ Societăţiĭ.

Art. 62. Comisiunea controlorilorŭ comunică prealabilŭ preşedinteluĭ Societăţiĭ, resultatulŭ constatarilorŭ ce va fi făcutŭ, şi supune apoĭ adunăriĭ la ḑiua întruniriĭ séle, raportulŭ privitorŭ la aceste constatări, pentru ca adunarea, după ascultarea dăreĭ de sémă a consiliuluĭ de

www.dacoromanica.ro

administraţiă, şi relaţiuneĭ comisiuneĭ de controlŭ, sĕ se pótă pronunţa fără altă amânare şi în cunoscinţă de causă, asupra faptelorŭ administraţiuniĭ Societăţiĭ.

TITLULU VI.

Fondulŭ de Reservă

Art. 63. Pentru acoperirea perderilorŭ eventuale şi pentru ajutorarea membrilorŭ isbiţĭ de persecuţiuni nedrepte sĕŭ de nenorociriĭ, sĕ creadă unŭ fondŭ de reservă, compusŭ de o reţinere de 15 % din beneficiele curate ale Societăţiĭ.

La aceste fonduri se vorŭ adăoga amenzile şi reţinerile prevĕdute la Art. 14, 36, 68, 69.

Art. 64. Fondulŭ de reservă fructifică până la jumĕtate din valórea luĭ, în folosulŭ sĕŭ propriŭ, érŭ restulŭ rĕmâne disponsibilŭ pentru întrebuinţarea la care este destinatŭ.

Art. 65. Fondulŭ de reservă se divide între membriĭ activi numaĭ la casŭ de disolvare forţată a Societăţiĭ.

Art. 66. Reţinerile hotărîte pentru fondulŭ de reservă încetédă cândŭ arŭ ajunge la o sumă egală cu ¼ parte a capitaluluĭ socialŭ.

TITLULU VII.

Impărţirea Beneficielorŭ

Art. 67. Benficiele realisate din specularea fondurilorŭ Societăţiĭ, după scăderea cheltuielilorŭ de administraţiă, se împartŭ la finele fiă-căruĭ anŭ în modulŭ următorŭ:

15 % pentru fondulŭ de reservă.

5 % onorariŭ membrilorŭ consilieriĭ, câţĭ nu facŭ parte din comitetulŭ permanentŭ.

10 % onorariŭ membrilorŭ comitetuluĭ permanentŭ.

70 % dividende societarilorŭ.

Art. 68. Partea de onorariŭ la care arŭ renuncia vr'unu din membriĭ consiliuluĭ sĕŭ comitetuluĭ permanentŭ, se va face venitŭ la fondulŭ de reservă.

Art 69. Dividendele cuvenite la depunerile întrerupte definitivŭ în cursulŭ lunelorŭ anuluĭ, nu se bonifică în folosulŭ depunătorilorŭ, ci se varsă la fondulŭ de reservă.

Art. 70. Dividendele cuvenite societarilorŭ la sumele depuse, se capitalisédă la începutulŭ fiă-căruĭ anŭ următorŭ.

TITLULU VIII.

Comptabilitatea

Art. 71. Anulŭ financiarŭ alŭ societăţiĭ începe la 1 Ianuariŭ şi se termină cu finele luĭ Decembre.

Art. 72. Comptabilitatea, operaţiunile societăţiĭ se încheiă pe fiă-care lună.

Situaţiunea fondurilorŭ se constată pe fiă-care semestru, bilanciulŭ generalŭ alŭ stăriĭ capitaluluĭ socialŭ se încheie pe fiă-care anŭ.

Art. 73. Compturile lunare se cercetédă de consiliŭ, érŭ cele semestriale şi anuale, de către consiliŭ, de comisiunea controlorilorŭ şi de adunarea generală.

Art. 74. Comptabilitatea se va ţine în partidă dublă şi în condiţiunile cerute de codulŭ comercialŭ.

TITLULU IX.

Disolvarea. Liquidarea.

Art. 75. Cândŭ din causa neatârnată de voinţa membrilorŭ, arŭ trebui a se disolva Societatea, şi în casŭ de marĭ perderĭ neprevĕdute, consiliulŭ de administraţiă, convócă extra-ordinarŭ adunarea generală, spre a statua cu majoritatea absolută a voturilorŭ.

Art. 76. Décă după desbaterĭ, adunarea decide disolvarea Societăţiĭ, se alege liquidatorĭ specialĭ, reservêndu'şĭ adunarea dreptulŭ aprobăreĭ compturilorŭ de liquidare şi aquitarea generală a membrilorŭ liquidatorĭ.

TITLULU X.

Contestaţiunĭ.

Art. 77. Orĭ-ce contestaţiĭ s'arŭ ivi în timpulŭ durateĭ Societăţiĭ, sĕŭ în timpulŭ liquidăreĭ séle, între societarĭ, se vorŭ judeca de arbitriĭ numiţi de ambele părţĭ câte doui.

La casŭ de neunire, se va alege prin sorţĭ unŭ supra-arbitru şi douĭ candidaţĭ propuşi de arbitri părţilorŭ aflate în contestaţiĭ, care va decide definitivŭ.

Dispositiunĭ transitorii.

Art. 78. Originaluluĭ statutelorŭ de faţă, sub-scrise de fondatoriĭ prevĕduţi la art. 5, se va păstra neatinsŭ în archiva biurouluĭ societăţiĭ.

Art. 79. Primulŭ consiliŭ de administraţie şi prima comisie de controlorĭ, se alege de către fondatorĭ.

Aceştĭ membriĭ funcţionédă până la prima adunare generală din anulŭ 1877, cândŭ atunci se vorŭ reînoi în modulŭ arĕtatŭ la art. 31.

Art. 80. Până la întrunirea adunăriĭ generale din anulŭ 1876, operaţiunile Societăţiĭ se vorŭ mărgini în plasarea fondurilorŭ adunate de la membri, în efecte publice garantate de Statŭ, de judeţe sĕŭ de comune, şi în încasarea şi replasarea produsuluĭ beneficielorŭ acelorŭ efecte.

MEMBRII FONDATORI.

Elie Bosianu, Chiriţă Teodorŭ, G. Rădulianu, Mitică I. Popŭ, Lazărŭ Ştefănescu, Alecsandru Ghica, George Moroianu, Stefanŭ Alex. Niculicĭ, Vasile Mihailŭ, Teodorŭ C. Graurŭ, P. Teodorescu, Petre N. Răduleanu, Nae Manolescu, T. Ghisdavescu, N. Dancovicĭ, St. G. Nicolescu, P. Constantin, Marin Sóre, Stefan G. Chiţu, Stanian, Gheorghe Ionescu, C. I. Nencovicĭ, P. C. Avrămescu, Vasile Nicolaŭ, Simion Mihalescu, N. I. Costinescu, Mitică Bălcescu, Stefanŭ Mihailŭ, Constantin Rădulescu, Ion Iliescu, C. Urmuzescu, A. Bidescu, N. C. Graur, C. Dumitrescu, Nae Ionescu, M. Gheorghescu, Iorgu D. Nicolopolu, Costache Rădulescu, N. Gheorghescu, T. Constantin, Gheorghe Grigoriu, State Teodorescu, Dimitrie Grigorescu, T. Antonŭ, Dim. D. Stefănescu, G. Scărlătescu. C. Ionescu, I. Marinescu, I. N. Rădulescu, N. Gheorghescu, Mogoşŭ Gheorghescu, N. Dimitriu, A. Stefănescu.

DIVERSE

Unŭ bărbatŭ teribilŭ. La 18 Septembre a sositŭ la Paris şi s'a coborîtŭ la Grand-Hotelŭ o femeiă fórte junĕ care vine directŭ din Peru, şi a căria istoriă, după *Paris-Journal,* este unŭ romanţŭ înspăimântătorŭ.

Acésta este o persónă frumósă, d'abia de 20 de anĭ, înaltă, cu o talie de fee, cu unŭ părŭ ca ebenulŭ şi cu ochĭ marĭ negri şi dulcĭ a cărorŭ espresiune de tristeţă face cui-va rĕŭ.

Se numeşte dona Raphaela Florez, şi aparţine uneia din familiele cele maĭ considerabile din Peru.

Acum patru anĭ, împlinise d'abia şasespre-dece anĭ, şi o mulţime de aspiranţĭ îşĭ disputaŭ mâna eĭ.

Tatălŭ sĕŭ însĕ, avea de plătitŭ o veche détoriă de recunoştinţă către unulŭ din amicĭĭ sĕĭ, unŭ bĕtrînŭ numitŭ Antonio Domenico, care se înamorase nebunŭ de tînăra fată. Dona Raphaela fu sacrificată de tatălŭ sĕŭ şi luă de bărbatŭ pe Antonio Domenico.

Bătrînulŭ, gelosŭ la culme, se duse de se închise cu juna sa soţiă într'o «hacienda» (casă de ţéră) ce poseda în giurulŭ Limeĭ.

Puse o gardă seriósă în giurulŭ caseĭ séle, nu primi pe nimenĭ şi întrebuinţă tóte mijlócele din lume spre a'şĭ conserva tesaurulŭ.

Insĕ, fie-care 'şĭ póte închipui décă acestŭ felŭ de viaţă putea sĕ placă frumóseĭ peruviane; ea considera casa sea ca o închisóre şi pe bărbatniŭ sĕŭ ca pe unŭ temnicerŭ. De aceea ea 'şĭ petrecea multe nopţĭ plângêndŭ la feréstra sa.

Antonio fu nevoitŭ, peste puţinŭ, sĕ lipséscă de acasă maĭ multŭ timpŭ; femeia sea profită spre a se preumbla în fie-care ḑi ore întregĭ pe cămpŭ cu camerista sa, pe care bărbatulŭ sĕŭ 'ĭ-o deduse dreptŭ păḑitóre şi pe care reuşise sĕ o corupă.

Intr'o séră, întârḑiindŭ prin munţĭ şi ne putêndŭ sĕ găséscă poteca care conducea la haciendă, ea întâlni unŭ cavalerŭ frumosŭ care îĭ arătă drumulŭ şi o conduse.

Pe drumŭ ceĭ douĭ tinerĭ începură a conversa. In Peru în amorŭ se înaintézĕ repede, şi pe lîngă acestea Raphaela era atâtŭ de nenorocită.

In fine, cândŭ se reîntórse Antonio, unŭ negru care'ĭ servea de viḑitiŭ şi voia sĕ'şĭ rĕsbune de câte-va vorbe puţinŭ c'amŭ aspre ale stăpâneĭ séle, îĭ povesti că dona Raphaela îlŭ înşela.

Cu turburarea în inimă, bĕtrânulŭ îmbrăţişă pe femea sa şi o preveni că era nevoitŭ sĕ plece earăşĭ chiarŭ în acea seară.

Pe la meḑulŭ nopţiĭ, în momentulă cândŭ ceĭ doĭ amanţĭ vorbiaŭ cu tinereţe într'un ietăcelŭ alŭ haciendeĭ, Antonio apăru ca spectrulŭ lu Banquo, cu unŭ pumnalŭ în mână.

Se aruncă îndatŭ asupra tânăruluĭ şi 'lŭ lovi în inimă, apoĭ, cu ajutorulŭ negruluĭ sĕŭ, scoborî corpulŭ nenorocituluĭ într'o privinţă ce era d'abia luminată de o ferĕstrue ce da într'o pivniţă care era d'abia luminată de o ferăstrue ce dă într'o prăpastie.

Duse apoĭ şi pe femea sa leşinată alăturĭ cu cadavrulŭ, şi după ce lăsă lîngă dênsa provisiunĭ pentru o lună, puse de zidi uşa.

Cândŭ îşĭ veni uenorocita în simţirĭ, fie-care 'şĭ póte închipui gróḑa şi desperarea eĭ vĕḑêndu-se lîngă cadavrulŭ aceluia pe care 'lŭ iubise, închisă vie în acestŭ felŭ de mormântŭ.

Nebună de durere, ea voi sĕ mórĭă de fóme; dérŭ dupe treĭ ḑile, natura fiindŭ maĭ tare de câtŭ voinţa eĭ, mâncă!

Se încercă sĕ adjungă până la ferăstrue, dérŭ îşĭ usă în zadarŭ unghiile şi carnea contra ḑidurilorŭ, carĭ nu aveaŭ nicĭ o işitură de care sĕ se ¡pótă apuca.

In acelaşĭ timpŭ vedea cadavrulŭ amantuluĭ sĕŭ descompuindu-se puţinŭ câte puţinŭ, şi vermiĭ roḑêndu'ĭ faţa!

Credemŭ că nicĭ n'a pututŭ cine-va sĕ'şĭ închipuiască unŭ supliciŭ maĭ oribilŭ.

Puţinŭ câte puţinŭ ea simţea că'şĭ perde mintea.

In fine, după *cinci-spre-ḑece* ḑile, ea auḑi un sgomotŭ care se părea că vine despre coridorulŭ pivniţeĭ. Adunêndu'şĭ tótă energia şi tóte puterile séle, ea începu sĕ strige: adjutorŭ! adjutorŭ!

Indată cine-va sosi la uşa pivniţeĭ; strigătele séle fuseseră auḑite şi era scăpată.

După ce zidise uşa, Antonio deşteptase pe toţĭ servitoriĭ sĕĭ, îĭ isgonise îndată şi plecase elŭ însoţitŭ de negrulŭ sĕŭ.

Tatălŭ doneĭ Raphaela era acela, care venindŭ sĕ'ĭ vĕḑă, şi găsindŭ hacienda pustiă, îşĭ închipuise că s'a comisŭ vre-o crimă şi pusese sĕ caute prin tóte colţurile!

De atunci nu se ştie încă ce s'a făcutŭ Antonio Domenico.

Dona Raphaela, după ce a fostŭ un anŭ întregŭ aprópe nebună, maĭ are încă o melancoliă profundă care o omóră, şi pentru acésta tatălŭ eĭ a şi trimis'o în voiagiŭ.

ULTIME SCIRĬ

Viena, 25 Septembre. Domnulŭ Leon Gambetta, după ce a petrecutŭ patru ḑile la Viena, a reluatŭ erĭ seara drumulŭ către Paris.

Madrid, 22 Septembre. *Gacetta* publică o circulară a ministruluĭ de interne, esplicându causele ultimeĭ modificărĭ ministeriale. Ea face apelŭ la unirea tutorŭ partidelorŭ pe terenulŭ legalităţiĭ actuale şi recomandă guvernorilorŭ provincieĭ de a grupa imprejurulŭ tronuluĭ cea maĭ mare forţă posibilă spre a continua resbelul şi a pacifica Spania, ceia ce este scopulŭ principalŭ alŭ guvernuluĭ.

Ministerulŭ crede că epoca convocăriĭ Cortesilorŭ este apropiată. Elŭ voesce protecţia tutorŭ acelora carĭ recunoscŭ pe Alfons XII, reprimarea energică a ortĭ cărĭĭ desordini şi o severă imparţialitate în actele guvernorilorŭ.

Tarbes, 23 Septembre. Douĕ companiĭ de vênătorĭ aŭ fostŭ trimişĭ erĭ la Bagnéres-de-Luchon spre a întări trupele staţionate la fruntariă.

Se asicură că unŭ corpŭ carlistŭ, evaluatŭ la 2500 séŭ 3000 ómenĭ, urmantŭ de armata alfonsistă a generaluluĭ Delate, a găsitŭ calea către Biescas închisă şi a trebuitŭ sĕ se întórcă înapoĭ. Se crede că va fi silitŭ sĕ intre în Francia pe la Luchon.

Handaye, 23 Septembre. Erĭ, trupele aŭ eşitŭ din Pampeluna şi, după o luptă strălucită, aŭ ocupatŭ posiţiuni tarĭ, respingêndŭ pe Carlişti către munţiĭ Andia.

Pretendintele a părăsitŭ valea Baztori, îndreptându-se către Estella.

Belgrad, 22 Septembre. Skupcina a adresatŭ, prin telegrafŭ, mulţumire lorduluĭ Rusel.

Belgrad, 22 Septembre. Ministrulŭ de resbelŭ a datŭ ordin aḑi diminéţă la cinci baterĭ de atileriă şi la patru batalióne de infanteriă sĕ mérgă spre fruntarie Bosnieĭ pe calea Ushitze.

Trupele turce suntŭ cantonate de ceal'altă parte a fruntarieĭ

Constantinopole, 22 Septembre. Atenţiunea ministruluĭ Persieĭ fiindŭ atrasă asupra pretinseĭ concentrărĭ de trupe persane la frontariĭ, ministrulŭ a telegrafiatŭ la Teharon în acésta privinţă. Respunsulŭ ce elŭ a primitŭ, şi pe care 'lŭ a transmisŭ guvernuluĭ Turcŭ, spune că acesta nu era de câtŭ unŭ falşŭ raportŭ: în câmpiele de lângă Talzer nu suntŭ de câtŭ câte-va batalióne, ocupate cu manevrele carĭ se facŭ în fie-care anŭ la acea epocă.

INSERŢIUNI şi RECLAME

Domnuluĭ Ministuru G Gr. Cantacuzino.

Suntŭ fórte împăcatŭ astăḑi, cândŭ lucrurile prin natura lorŭ vinŭ a vĕ proba că nu vĕ înşelamŭ cândŭ mĕ plângeamŭ Domnieĭ vóstre, acumŭ unŭ anŭ, în audienţa ce aţĭ bine voitŭ a'mĭ acorda câteva ḑile înainte d'a fi distituitŭ.

N'aveţĭ acumŭ de câtŭ a privi posiţiunea şi faptulŭ imparţialilorŭ Domnĭ Dimitriadis şi Radovicĭ amêndoĭ fraţii, precumŭ şi a victimelorŭ lorŭ.

De restŭ, credŭ că sunteţĭ destulŭ de informatŭ.

A maĭ rĕmasŭ códa; dérŭ, sciţĭ că códa şarpeluĭ de şi chiarŭ cândŭ capulŭ este sfărămatŭ şi încă maĭ mişcă, însĕ, şi ea va înceta cândŭ sórele va apune, şi peste puţinŭ se speră şi finitulŭ aceleĭ lungĭ ḑile, ca sĕ avemŭ buchetulŭ întregŭ.

Orĭ de câte orĭ Domnule, ministru, aşĭ avea onórea a mĕ adresa, voiŭ fi şi încântatŭ numindu-mĕ cu celŭ maĭ profundŭ respectŭ.

Alŭ Domnieĭ vóstre Prea plecatŭ şi supusŭ servŭ,

J. Caralea.

fostŭ impiegatŭ la drumulŭ de ferŭ Bucuresci-Giurgiŭ.

www.dacoromanica.ro

Anunciŭ important tutulorŭ agricultorilor.

După îndelungate studiĭ şi esperieuţă în instrumente de agricultură a acesteĭ ţĕrĭ, am constatatŭ, că **plugurile** până acum introduse din străinătate, nu corespund exigenţilorĭ pentru exploatarea pămîntuluĭ d'aice. Causa Principală era, că ele ne fiindŭ construite destulŭ **de nalte**, eraŭ supuse la ceia ce se numesce în limbagiul agricultorilorŭ, de a se înneca;— de aceia am construitŭ unŭ noŭ sistem de pluguri, care fiind mult maĭ nalte, sunt asicurate, contr'aceluĭ mare desavantagiŭ, a se înneca, al sistemurilorŭ esistente.

Acestŭ noŭ sistemŭ, maĭ are şi marele avantagiŭ de a se putea întrebuinţa şi cu simplele rotile de lemnŭ, obicĭnuite la plugarĭ — ţĕranĭ — în acéstă ţĕră.

Am avutŭ cea maĭ mare îngrijire, de a construi aceste pluguri, **cu fer nemţescŭ de qualitatea cea maĭ bună**; am datŭ cea maĭ mare **soliditate** tutulorŭ detaliurilor, şi a le pune **lemnŭ de frasinŭ**.

Atragŭ atenţiune a onorabililor Domnĭ agricultorĭ asupra acestuĭ sistem de pluguri, pentru a căruia avantage şi soliditate garantăm.

Informaţiunĭ la sub-semnatul, Strada Germană, 23.

Ioseph Lee.

Asemenea, se află în depositulŭ nostru Locomobile, Batose şi morĭ, din renumita fabrică «**RUSTON PROCTOR & C-o**» din Lincoln (Englitera)

Institutul de Educaţiune şi Instrucţiune de fete Maria I. Casabianu.

Direcţiunea acestuĭ Institut se grăbeşte a anunţa, că cursurile atât din clasele primare cât şi din cele gymnasiale încep regulat de la 1 Septembre viitor.

Maĭ sunt încă numaĭ câte-va locuri libere pênă la complectarea numĕruluĭ cerut.

Acest Institut: 1) dirigiat de specialista în materia educaţiuneĭ şi instrucţiuneĭ Maria I. Casabianu; 2, fiind aşezat în centrul oraşuluĭ, în casele reposatuluĭ comite Scarlat Rosseti, cu o vastă grădină de plantaţiunĭ; 3, în privinţa instrucţiuneĭ urmând programa şcólelor statuluĭ, şi elevele din ambele cursurĭ fiind esaminate la examenile generale în şcólele statuluĭ de profesorĭ respectivĭ, din preună cu elevele din acele şcolĭ; 4 avênd şi guvernante cu diplome de cursurĭ pedagogice etc, aceste tóte sunt cele maĭ factice garanţiĭ pentru părinţiĭ, care doresc a găsi cele trei condiţiunĭ principale: *sĕnătatea corpuluĭ*, *educuţiunea* şi *instrucţiunea* unite la un loc.

23. Bucureştĭ. strada Polonă 23

De vêndare maĭ multe buţĭ de vinŭ de Drăgăşanĭ şi de délŭ. Strada Bulevardu No. 24.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediadă promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acomptŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întêrdĭerĭ.

I. Athanasiu & I. Klee.

CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşĭ Magasinŭ Mare Depou de

CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU

Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru **Zugravĭ.**

PENSIONATUL DE BAEŢI „LASCU“

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-niĭ părinţĭ că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domnilorŭ părinţĭ. Invĕţăturile se urmézăîntocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Eleviĭ de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmédă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţĭ în aceestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, aumiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézăpărinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte çilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şi Ist: Universale la scóla superióră Comerciale.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Bucurescĭ.

S'AŬ PERDUTŬ

O Căţeluşe livretă mică de ḑece septemânĭ la părŭ galbenă deschisă ca cafeaoa cu lapte, cu semn albŭ 'ntre capŭ pênĕ dupe urechĭ; pcioruşele albe josŭ, cu o musuliţă prea mică neagră in vîrfulŭ nasuluĭ, codiţa la vîrfŭ cu albŭ, şi cu una sgărduliţă roşiă de lînă cu unŭ clopoţel. Cine o va fi găsitŭ, este rugat a o trimite la supt semnatulŭ, de la care va priimi o recompensă Bună.

Mihail Eustatiades.

(Calea Bel-vedere Nr. 47.)

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacques Rousseau No. 1*, Paris.

De venzare

Cu licitaţiune voluntarie la Onor. Trib. Ilfov Secsia III pentru ḑiua de 27 Septembre curent douĕ prăvăliĭ cu etajile d'asupra din strada Lipscanĭ No. 83, în colţŭ, vis-a-vis de antreul grădineĭ St. George, unde este cofetăria acum. Informaţiunĭ la proprietarulŭ lorŭ din Strada Colţeĭ No. 5.

De vênzare

Un Atelier fotograficŭ cu tóte utensiile situatŭ pe Strada Râureanu, cu preţulŭ fórte moderate. Adresa la proprietărésa Atelieruluĭ Photograficŭ.

Catarina Stefanovitz.

ANUNCIU

Etajiulŭ de josŭ, compusŭ de 7 camere pivniţă şi grădină de lucsŭ vis-a-vis de gara Târgovişte, este de datŭ cu chirie de la St. Dumitru, pentru Birtŭ şi Cafenea, séŭ la particolarĭ de şedere.

De închiriatŭ şi de vêndare

Casele din Suburbia şi strada Vissarionŭ No. 26 Doritoriĭ de închiriatŭ de la St. Dimitrie anulŭ curentŭ 1875, se vor înţelege cu proprietar vis-a-vis la No. 15.

De închiriat

Casa din strada Tîrgovişteaa visavis de gară cu grilagiŭ de fer la grădina din faţa 5 camere sus, 2 gios cu dependenţe şi grajd. Adresa strada Sóreluĭ No. 23 suburbia Manea Brutarul.

Differite odăĭ

bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la **Hotel de Franţa.**

Desfacere

De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate.

Avisŭ d-lorŭ cdnsumatorĭ, Calea Moşilorŭ No. 16.

De închiriatŭ

Casele din calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, séŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 15 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută			104 ½
» Domeniale	8	%	102 —
» Oppenheim	8	%	105 —
Scrisurĭ fonciare	7	%	90 —
Renta	5	%	69 ½
Ac. dr. de fer ro. (St.)			30 —
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	%	88 —
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	%	755 —
Ac. » » Roma.	8	%	125 —
Ac. Societate financia.	8	%	270 —
Ac. Bănceĭ de Brăila.	8	%	— —
Meosurĭ Municipale	—		22 —
Landate	—		— —

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ	—		— —
Marsilia »	99		35 —
Belgia »	—		— —
Londra »	25		17 ½
Berlin »	1		22 ⅞
Lipsca »	1		22 ¾
Viena »	2		22 ½

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate	— — —
Grâu ciacâr. calit. I. kila	— — —
» » » II. »	— — —
Grâu căruăŭ » I. »	— — —
» » » II. »	— — —
Porumbulă	43 — 35
Orzulŭ	— — —
Ovăzulŭ	— — —
Secara	— — —
Rapiţa calit. I. kila	— — —
» » II. »	— — —
» » III 3e	— — —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

	Galaţĭ	Ismail	Brăila	Giurgiu	Calafat	Severin	Oltenița	Măgurele	Bechet	Călarcşĭ	Ieiaz
	13 Sept.	15 Sept.	8 Sept.	8.9 Sept.	15 Sept.	15 Sept.	13 Sept.	25 August	9 Sept.	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
	încăr. deşert.	încăr. deşerte	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
	5 3	1	20 7	1 10	1 2			5		7	
	1	1	11 17	6 1	2	2	6	1 18			
	4			6	1	1		1	2		
	3	2	1	6	1			2 1	2		

PREŢIURILE PRODUCTELOR

Grâu ghirca, greutate	— — —	70 — 74	81 - 103	60 — 70	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Grâu ciacâr. calit. I. kila	— — —	— — —	62 - 92	76 — 82	57 — 50	65 — 70	72 — —		70 — 75	— — —	— — —
» » » II. »	— — —	— — —	— — —	— — —	54 — 40	55 — 60	63 — —		60 — 65	— — —	— — —
Grâu căruăŭ » I. »	— — —	80 — 85	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —	— — —	— — —
» » » II. »	— — —	70 — 80	— — —	— — —	— — —	— — —	46 — —		— — —	— — —	— — —
Porumbulă	43 — 35	50 — 52	66 — 74	56 — 60	— — —	48 — 52	— — —		— — —	— — —	— — —
Orzulŭ	— — —	34 — 36	40 — 55	45 — 47	— — —	— — —	34 — —		— — —	— — —	— — —
Ovăzulŭ	— — —	30 — 32	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —	— — —	— — —
Secara	— — —	52 — 54	— — —	— — —	— — —	44 — 48	— — —		— — —	— — —	— — —
Rapiţa calit. I. kila	— — —	30 — 32	125 —127	104 —109	— — —	— — —	— — —		— — —	— — —	— — —
» » II. »	— — —	160 —190	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —	— — —	— — —
» » III 3e	— — —	130 150	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —	— — —	— — —

CURSUL VIENEI

Viena, 27 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	70 —
Naţionale	73 50
Lose	111 75
Acţiunĭ bănceĭ	906 —
Creditulŭ	207 40
London	111 70
Oblig. rur. ung.	81 20
» Temeşvar.	80 75
» Transilv.	79 —
» Croate	84 —
Arg. în măr.	101 85
Ducăţĭ	5 31 ½
Napoleonĭ	8 92

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

JOUĬ, 18 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Bani. BUCUREScĬ, ANUL V. No. 1040.

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.
Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.
Pentru rubrica inserţiuniĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leu
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia: se primescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Viena, 27 Septembre. — Reichstagulŭ s'a convocatŭ pentru 19 Noembre.

Madrid, 26 Septembre. — Circulă scomotulŭ cá episcopulŭ de la Seo-de Urgel a scăpatŭ din închisórea de la Alicante.

Haya, 27 Septembre. — Ministri de interne şi de finanţe aŭ demisionatŭ în urma unuĭ votŭ de neîncredere datŭ de prima cameră. E positivŭ că regele lea refusatŭ demisiunea.

Belgrad, 27 Septembre. — D. Risticiă a sositŭ aci spre a conferi cu principele şi cu represintanţiĭ diplomaticĭ.

BUCUREScI, 17 SEPTEMBRE

Cuvêntulŭ de *ordine*, în gura ómenilorŭ regimuluĭ, este unulŭ din acelea pe care eĭ le întrebuinţédă fără nicĭ o osteneală séŭ jenă, spre a ne spune că ţéră înnótă în fericirĭ şi că liniştea domnesce în societatea nóstră. Nu este ḑi în care sĕ nu auḑimŭ pe ceĭ de la putere vorbindu-ne cu îngânfare de *ordine* şi *stabilitate*, şi cu tóte acestea, nu este érăşĭ ḑi în care să nu vedemŭ abusurĭ revoltătóre, crime ce nu se potŭ petrece de câtŭ în ţĕrile cele maĭ sĕlbatice şi inculte.

Numeróse circulare ministeriale, comunicate de diferite naturĭ, şi ḑiarele plătite spre a apăra fără ruşine şi remuşcare ororile şi jafulŭ, aŭ cântatŭ acestŭ frumosŭ visŭ alŭ *ordineĭ*, şi s'aŭ silitŭ a face pe poporŭ sĕ creaḑă că nu aceea ce vede elŭ este adevĕratŭ, ci aceea ce i se spune de ceĭ de la putere.

Este fórte adevĕratŭ, vomŭ ḑiçe şi noĭ cu Domniĭ miniştri, că nicĭ o dată *ordinea* nu a fostŭ maĭ complectă ca în aceştĭ ultimĭ anĭ, că nicĭ o dată poporulŭ nu s'a bucurattŭ de o stabilitatea maĭ mare ca aceea de sub regimulŭ bandelorŭ. Déră déca e aşea, ce felŭ de ordine este aceea de care vorbimŭ? Corespunde ea adevĕratuluĭ înţelesŭ alŭ cuvêntuluĭ, séŭ nu este altŭ de câtŭ o anarhiă dintre cele maĭ cumplite? Étă puntulŭ în care diferimŭ cu totulŭ de opiniunile D-lorŭ conservatorĭ.

Ordinea este respectulŭ legilor şi libertăţilorŭ cetăţenescĭ, foculŭ sacru care activeaḑă comerţulŭ, dă unŭ puternicŭ avêntŭ industrieĭ şi face ca diferitele ramurĭ de activitate socială sĕ prospere. Sub imperiulŭ adevĕrateĭ ordine, călăuḑa fie căruĭ cetaţianŭ este legea, şi drepturile luĭ nu potŭ fi altele de câtŭ acelea ceĭ dă acéstă lege; nimenĭ nu cutéḑă într'o asemenea stare a răpi bunurile vecinuluĭ sĕŭ, a atenta la onórea luĭ, la viaţa luĭ; toţĭ muncescŭ spre a produce, a'şĭ asicura o posiţiune materială maĭ bună, unŭ viitorŭ maĭ frumosŭ.

Pentru a progresa, avemŭ, în adevĕr, necesitate de *ordine*; spre a obţine acéstă *ordine*, trebue ca legea sĕ ia locŭlŭ bunuluĭ placŭ alŭ celorŭ puternicĭ, trebue ca principiele democratice şi frumóse ale pactuluĭ nostru fundamentalŭ sĕ fie aplicate cu sinceritate. Cândŭ aceste salutariĭ principiĭ vorŭ fi pe de o parte înţelese şi practicate de intréga naţiune, érŭ pe de alta respectate cu religiositate de guverne; cândŭ ómenĭ puterĕĭ vorŭ inceta a considera pe cetăţenĭ ca nisce instrumente de esploatatŭ, fie prin violinţă séŭ terore, fie prin corupţiune şi procedărĭ imoralĭ; cândŭ guvernanţĭ vorŭ face printr'o bună şi patriotică administraţiune ca iubirea şi concordia sĕ se stabiléscă între eĭ şi guvernaţĭ; cândŭ justiţia ţĕreĭ va fi la înălţimea misiuneĭ séle pedepsindŭ abusulŭ fără părtinire, orĭ din ce parte arŭ veni elŭ; când cu unŭ cuvêntŭ, teama de agresiunĭ lipsindŭ din miḑiloculŭ cetăţenilorŭ, instituţiunile urméḑă adevĕratuluĭ lorŭ cursŭ inspiratŭ de logică şi bunulŭ simţŭ; atuncĭ, putemŭ ḑice cu siguranţă că ordinea esistă şi patria iubită progreséḑă.

Acésta este ordinea adevĕrată, stabilitatea dupĕ care alérgă tóte naţiunile, singura care le póte apropia maĭ multŭ de fericire. Englitera, Belgia şi Elveţia îĭ datorescŭ eĭ înaintarea industrieĭ, progresulŭ artelorŭ şi sciinţelorŭ. Statele-Unite ale Americeĭ nu arŭ fi servitŭ de modelŭ bĕtrâneĭ Europe, déca legile séle arŭ fi remasŭ numaĭ nisce litere mórte.

Sĕ privésca déră miniştriĭ noştri *ordinea* şi *stabilitatea* Angliеĭ, Belgieĭ, Statelorŭ-Unite etc. şi sĕ ne spuie în conştiinţă déca cele de la noĭ se asémănă în ceva cu acelea. Pe cândŭ în acele ţĕrĭ, abusurile şi nelegiuirile funcţionarilorŭ publicĭ ca şi ale particularilorŭ se pedepsescŭ severitate, la noĭ din contră sĕ ocrotescŭ şi se iaŭ sub scutulŭ celorŭ puternicĭ, cu condiţiune numaĭ, ca aceştĭ violatorĭ aĭ legilorŭ sĕ abdice la consciinţa şi demnitatea lorŭ de omŭ — déca maĭ aŭ aceste bunurĭ— in favorulŭ dlorŭ miniştri; pe când, ḑicemŭ acele state civilisate, urmând cursulŭ naturalŭ al lucrurilorŭ, caută a inmulţi libertăţile publice şi drepturile naţiuneĭ, la noĭ din contră, pe de o parte se distrugŭ aceste libertăţĭ întorcêndu-ne spre timpurile feudale, érŭ pe de alta, cele rĕmase suntŭ violate, legile falsificate în profitulŭ celuĭ maĭ tare.

Ordinea déră ce domnesce la noĭ, nu este ordinea progresuluĭ, a liniştеĭ, a securităţiĭ; ea este ordinea anarchieĭ ce face pe naţiunĭ sĕ dea înapoĭ, sĕ remâiă într'o perpetuă agitare şi sĕ termine prin revoluţiunĭ. A se suspenda domnia legilorŭ spre a se înlocui cu a bunuluĭ placŭ alŭ miniştrilorŭ; a se transforma justiţia într'o adunătură de găḑĭ carĭ sĕ trimită în temniţe, fără distincţiune, pe ceĭ carĭ 'şĭ apără legile şi drepturile demascênd naţiuneĭ crimele şi abusurile, este o adevĕrată anarhiă, o ordine turcească identică celeĭ domenitóre în Herzegovina şi Bosnia, şi póte chiarŭ maĭ cumplită de câtŭ acésta.

Nu déră cu acestŭ felŭ de ordine ne putemŭ făli noĭ şi ómenĭ de la cârma statuluĭ; nu acésta ne va face sĕ progresămŭ, pe terêmulŭ economicŭ şi politicŭ şi sĕ ne luămŭ locŭlŭ în concertulŭ popórelorŭ culte din Europa.

Pentru guvernanţiĭ noştri de aḑĭ, partisanĭ aĭ principielorŭ fanariote, şi miniştri carĭ aŭ adusŭ detronarea principeluĭ Cuza, ordinea nu e de câtŭ fiindŭ eĭ la putere; înmulţéscă-se datoriele statuluĭ, ocrotéscă-se gheşefturile, jefuéscă-se fără ruşine poporulŭ prin imposite sdrobitóre carĭ sĕ se distribue cu profusiune străinilorŭ şi celorŭ pretinşĭ românĭ, torturéḑe-se naţiunea in modulŭ celŭ maĭ cumplitŭ; acestea tóte suntŭ ordine şi stabilitate pentru Domniĭ reacţionarĭ déca sunt eĭ la guvernŭ şi déca suntŭ toleraţĭ a rĕmânea acolo. Pasiunea de putere, amoarea pentru străinĭ şi totŭ ce vine de la eĭ îĭ orbesce şi nu'ĭ lasă a vedea cu ochiĭ limpeḑĭ cele ce se petrecŭ împrejurulŭ lorŭ şi cele ce potŭ sĕ le aducă la capŭ ḑiua de mâine.

Ómenĭ trecutuluĭ detestabilŭ cred în orbirea lorŭ că vorŭ putea trăi multŭ cu anarhia şi că vor reuşi a'şĭ asicura o putere perpetuă peste acestŭ nenorocitŭ poporŭ, schingiuitŭ, vexatŭ şi jefuitŭ; eĭ speră că ţéra care la 1866 a comisŭ grava eróre de a nu'ĭ fi trimisŭ în fundulŭ temniţelorŭ sĕ'şĭ expiă crimele de lesnaţiune, nu le va cere o dată contŭ de starea miserabilă şi tristă în care aŭ adusŭ România. Miniştri aĭ fanaruluĭ, delegaţĭ aĭ străinuluĭ în patria Română, eĭ plătescŭ indulgenţiĭ poporuluĭ de la 1866, prin cele maĭ atroce torturĭ, sub cuvêntulŭ de ordine şi stabilitate, numaĭ sĕ reţiă cu orĭ ce preţŭ puterea de care nu se potŭ deslipi.

In faţa déră a acesteĭ atitudinĭ ministeriale, şi în faţa campanieĭ intreprinse de guvernŭ în contra naţiuneĭ, noĭ nu vomŭ înceta pe de o parte a denunţa ţereĭ abusurile, érŭ pe de alta a spune celorŭ de la putere că urmândŭ pe acéstă cale se vorŭ pierde în curêndŭ pentru totŭ d'auna, spre a nu se maĭ putea ridica nicĭ o dată.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Citimŭ în *Republica francesă* următórele:

Amŭ calificatŭ politica adoptată de Serbia de politica expectativă. Textulŭ adreseĭ votate la Belgrad, la 20 Septembre, justifică în deplinŭ acéstă apreciare. Serbia nu voesce, dupe termenii adreseĭ, sĕ facă ceva care arŭ putea agrava situaţiunea Franciеĭ în Europa, dérŭ ea nu voesce cu tóte acestea sĕ abdice la patriotismulŭ sĕŭ în presenţa ameninţărilorŭ alŭ cărorŭ obiectŭ este pe fie-care ḑi. Aceste ameninţărĭ, de carĭ noĭ nu amŭ voitŭ a vorbi pânĕ acumŭ, devinŭ din ce în ce maĭ neruşinate. Se va judeca acésta din estractulŭ ce dămŭ aci dupĕ *Levant Herald*, care primesce, cum se scie, inspiraţiunile séle de la guvernulŭ turcŭ. «Turcia, ḑice ḑiarulŭ din Constantinopole, e perfectŭ capabilă de a pedepsi şi Muntenegrulŭ şi Serbia astŭ-felŭ cum ele merită. Şi cu câtŭ pedépsa va fi maĭ bine aplicată, cu atâtŭ pacea Europeĭ va fi asicurată. Turcia datoresce supuşilorŭ sĕĭ, creditorilorŭ şi propriuluĭ sĕŭ prestigiŭ ca putere, de a pune unŭ termenŭ intolerabileĭ situaţiunĭ ce'ĭ facŭ Serbia şi Muntenegrulŭ». *Levant Herald* nu avea în adevĕr necesitate a aminti ceea-ce Turcia datorézăă creditorilorŭ sĕĭ. Se scia de acésta prea multŭ pe pieţile Europeĭ. Cât despre datoriele séle către Europa, diplomaţia va sci sĕ o facă a'şĭ aminti de ele, déca e necesitate.

Respunsulŭ Scupcineĭ din Belgrad la discursulŭ tronuluĭ, conţine următorulŭ pasagiŭ relativŭ la intrarea trupelorŭ turce pe fruntariele principatuluĭ.

«Circumstanţele suntŭ serióse, dérŭ nu maĭ puţinŭ seriósă este şi ferma voinţă a poporuluĭ serbŭ de a fi la înălţimea situaţiuneĭ; astŭ-

www.dacoromanica.ro

fetŭ adunarea declară solemnŭ, în numele poporuluĭ sêrbŭ, că este gata a protege ţéra, a apĕra libertatea şi a păzi heritagiulŭ luĭ Miloch şi alŭ părinţilorŭ noştri. Nu este sacrificiŭ pe care Serbia sĕ nu fiă gata a'lŭ face în acestŭ scopŭ pe altarulŭ sânţitŭ alŭ patrieĭ. La vocea alteţeĭ vóstre, poporulŭ sêrbŭ se va ridica ca unŭ singurŭ omŭ, spre a'şĭ apĕra patria.»

In privinţa rescóleĭ Bosnieĭ şi Herzegovineĭ, adresa ḑice:

«Vederea sângeluĭ fraţilorŭ noştri revoltă sentimentele nóstre; strigătulŭ lorŭ de desperare găsescŭ unŭ nobilŭ eco la naţiunile civilisate. Ne este imposibilŭ de a remâne indiferenţi la destinele lorŭ; adunarea este coprinsă de cele maĭ profunde sentimente de recunoscinţă pentru silinţele cu carĭ Alteţa vóstră continuă a lupta, spre a aduce definitivŭ liniştea în părţile resculate şi a asicura mulţumirea durabilă a fraţilorŭ noştriĭ crudŭ încercaţi. Pe acéstă cale patriotică, alteţa vóstră póte conta pe sprijinulŭ poporuluĭ sêrbŭ; Adunarea, în numele poporuluĭ sêrbŭ, dă alteţeĭ vóstre asicurarea că, în acestŭ scopŭ, ea nu se va retrage de asemenea din naintea orĭ căruĭ sacrificiŭ, convinsă că alteţa vóstră va găsi cu guvernulŭ sĕŭ, calea cea maĭ nemeriă pentru ca Serbia sĕ respunḑă cu onóre datorieĭ séle.»

Citimŭ în *Le Danube*:

Concentrările trupelorŭ suntŭ la ordinea ḑileĭ.

Turcia concentră forţe considerabile lângă Nisch, pe fruntaria serbă;

Serbia concentră trupe nu maĭ puţinŭ considerabile pe fruntaria sea lângă Alexinotz;

România concentră unŭ bunŭ contingentŭ de trupe în România mică;

Muntenegrulŭ are tótă armata sea gata la fruntariă;

Şi Rusia în fine, dĕcă am da creḑĕmênt uneĭ noutăţi care circulă de 48 ore, concentră tótă armata sea în Basarabia.

Sĕ se créḑă de aceste trupe ceia ce va voi. Noĭ nu putemŭ însĕ a le înfăţişa ca simptome asicurătóre.

După o corespondinţă a *Gazeteĭ naţionale* din Berlinŭ, Popa Zarco care a apărutŭ pe teatrulŭ resbeluluĭ în Herzegovina, se află în capulŭ unuĭ corpŭ de 2800 ómenĭ, perfectŭ armatŭ şi organisatŭ.

Scopulŭ ce'şĭ propune Popa Zarco arŭ fi rescularea părţiĭ numită *vechia Serbiă*, situată la sudulŭ Bosnieĭ şi alŭ principatuluĭ serbŭ.

Citimŭ în *Obzor* următórele scirĭ din Belgrad cu data de 20 Septembriŭ:

600 insurgenţĭ conduşĭ de Pavlowitch aŭ bătutŭ pe turcĭ la Trebinje. Aceştia arŭ fi avutŭ (turciĭ) 136 morţĭ dintre carĭ 2 beĭ. Astŭfelŭ turciĭ din valea Gatzco suntŭ bătuţĭ, lăsândŭ insurgenţilorŭ numeróse aprovisionărĭ.

Nava turcă sosită la Klec n'a primitŭ încă permisiunea de a debarca.

Două batalióne de trupe aŭ fostŭ trimise de la Trebinje în contra insurgenţilorŭ *bosnianĭ* carĭ arŭ fi luatŭ turcilorŭ numeróse provisiunĭ. Aceste două batalióne, sosite la Glavsko, arŭ fi fostŭ bătute de insurgenţĭ.

O corespondinţă a ḑiaruluĭ *Fremdenblatt* ḑice:

„O persónă care cunósce perfectŭ totŭ ceea ce se petrece în sferele diplomatice, îmĭ spune că la Petersburg suntŭ în ajunulŭ uneĭ schimbărĭ de vederĭ fórte semnificativă. De şése ḑile, telegrafulŭ lucréḑa ḑiua şi nóptea între Petersburg şi Berlin. S'aŭ înţelesŭ sĕ ce lase libertatea de acţiune Muntenegruluĭ. Dĕcă este aşa, — şi eŭ afirmŭ că amŭ aceste nuvele din isvorŭ sigurŭ — trebue sĕ ne aşteptămŭ, înainte de optŭ ḑile, la o schimbare radicală în situaţiune».

Fremdenblatt apoĭ anunciă că principele Nicolae a trimisŭ la Londra pe unulŭ din intimiĭ sĕĭ spre a cere sprijinulŭ Angliеĭ.

Acel'aşĭ ḑiarŭ ne maĭ spune că şansele Turcieĭ diminuéḑă din ce în ce. Insurecţiunea este în tótă puterea eĭ. Rapórtele constată că turciĭ aŭ suferitŭ perderĭ enorme lângă Trebinje în ḑilele de 10, 11 şi 12. Din 5,000 ómenĭ desbarcaţĭ la Klec, abia jumĕtate maĭ suntŭ încă capabilĭ de luptă. — Cruḑimele musulmanilorŭ în contra raialelorŭ continuă.

Corespondinţa Particulară a «Telegraphuluĭ».

Viena, 12/24 Septembre.

Delegaţiunile austro-maghiare se întruniră alaltăeriĭ în şedinţa de deschidere a sesiuneĭ de estimpŭ, care este a opta sesiune anuală, de la înscenarea ereĭ constituţionale a monarchieĭ şi până astăḑĭ.

Misiunea acestuĭ parlementŭ fiindŭ resolvarea chestiunilorŭ privitóre la politica esternă şi maĭ alesŭ la finanţele şi miliţia comună a monarchieĭ, astă dată, delegaţiĭ celorŭ patru corpurĭ legiuitóre din Viena şi Buda-Pesta, vorŭ avea importante şi grele chestiunĭ de resolvatŭ. Care vorŭ fi principalele punte ale acestorŭ chestiunĭ, resunsul ni'l dă preşedintele *Schmerling*, acest distinsŭ cavalerŭ şi bărbatŭ de statŭ alŭ Austrieĭ, alŭ căruia discurs rostitŭ la dechiderea sesiuneĭ, îl ţinecsămŭ aci în întregulŭ sĕŭ, fiindŭ pe câtŭ de clarŭ, p'atâta şi de importantŭ.

Étă-lŭ:

Domniloră delegaţi! Pentru a treia óră mi-se întêmplă, că încrderea D-vóstră îmĭ oferă loculuĭ de preşedinte alŭ acesteĭ adunărĭ. Acésta 'mĭ servă de cea maĭ mare încuragiare în îndeplinirea înalteĭ misiunĭ, la care voi întrebuinţa tóte puterile de carĭ dispunŭ.

Nu numaĭ formalitatea obicinuită, dérŭ şi posiţia relaţiunilorŭ îmĭ impunŭ a vĕ cere voia sĕ vĕ adresezŭ de-odată cu acésta solemnitate de deschidere, câte-va cuvinte relative la misiunea şi starea de lucrurĭ, pentru care suntemŭ convocaţi. Graţiă înţelepciuneĭ bunuluĭ nostru imperatorŭ şi Domnŭ, precumŭ şi prudinţeĭ guvernuluĭ sĕŭ, până în momentulŭ de faţă, amŭ isbutitŭ a mănţine pacea compromisă dincolo de frontiera sudŭ-orientală a imperiuluĭ nostru, deşi nu putemŭ ascunde, că evenimentele ce se petrecŭ acolo de câte va ḑile, nouă ne-aŭ creatŭ deja multe dificultăţi şi că pentru resolvarea satisfăcĕtóre a acestorŭ evenimente, — dĕcă nu mĕ înşelŭ — va trebui câtŭ-va timpŭ încă. Dérŭ, tocmaĭ pentru acésta, cu atâtŭ maĭ viă trebue sĕ fiă dorinţa nóstră, ca guvernulŭ şi aliatele Majestăţiĭ séle sĕ isbutéscă a conduce aceste evenimente la o resolvare satisfăcĕtóre, şi eŭ nu mĕ îndoiescŭ că cabinetulŭ nostru de esterne se va conduce de a cea convinţiune, că: *aiĕ nu este vorba de năbuşirea rescóleĭ, ci de crearea uneĭ astŭfelŭ de posiţiuni p'acele teritoriĭ, care sĕ pună afară de probabilitate repeţirea uneĭ noĭ revoluţiunĭ.* Cu toţiĭ scimŭ, D-lorŭ, că *acolo nu e chestiunea de isbândĭ pe terenulŭ liberalismuluĭ*, ci de *resolvarea unorŭ chestiunĭ sociale* şi că *în fondŭ, causa acesteĭ rescóle nu e nimicŭ altŭ, de câtŭ — calamitatea.* Isbuti-va guvernulŭ nostru prin stăruinţele séle, acorda-se-vorŭ óre-carĭ concesiunĭ din partea guvernuluĭ otomanŭ, şi dĕcă se vorŭ acorda: respecta-se-vorŭ ele, — analisarea acestorŭ întrebărĭ nu póte fi misiunea mea în acestŭ momentŭ,

Misiunea cea maĭ importantă însĕ, ce ne ascĕptă, este fără îndoială — *bugetulŭ armateĭ*. Două părţi are sĕ coprindă acestŭ budgetŭ: unulŭ pentru îmbunătăţirea materială a posiţiuneĭ militarilorŭ şi alta pentru perfecţionarea armelorŭ, cu deosebită privire la *tunurĭ*.

Ambele vorŭ necesita marĭ cheltuieliĭ. Astăḑĭ nu este încă timpulŭ a ne pronunţa asupra acestorŭ părţi.

Lucrulŭ însĕ, despre care nu mĕ îndoiescŭ, este, că noĭ nu vomŭ hesita sĕ acordămŭ miḑlócele necesare, pentru ca fiĭ noştri, carĭ de altmintrelea aducŭ destulă jertfă prin faptulŭ că se supunŭ serviciuluĭ militarŭ, *sĕ fiă hrăniţi* celŭ puţinŭ în proporţiă convenabilă şi pentru ca sĕ nu maĭ întêmpinămŭ acelŭ durerosŭ spectacolŭ, ce ne oferă militariĭ, eşindŭ din serviciŭ, în stare phisică multŭ maĭ miserabilă, de câtŭ aceea, în care se aflaŭ la intrarea lorŭ în armată. Câtŭ pentru a doua chestiune, resolvarea eĭ érăşĭ nu póte fi îndoielnică. Nu Austria este aceea, care a datŭ esemplu, prin întreţinerea uneĭ armate colosale, şi érăşĭ nu Austria este aceea care sĕ'şĭ fi sfărămatŭ multŭ capulŭ cu inventarea noilorŭ instrumente de destrucţiune.

Tóte acestean s'aŭ petrecutŭ în ţĕrile străine; dérŭ dĕcă în fine ele s'aŭ petrecutŭ acolo, instinctulŭ de conservare ne impune, sĕ nu ne lăsămŭ nicĭ noĭ în urmă p'acestŭ terenŭ, dĕcă numaĭ nu voimŭ a ne espune *încă odată* pericolulŭĭ de *a vedea armata nóstră bătută*, pe lângă tótă vitejia ce posedă, — ş'acésta numaĭ din causă, că nu aveamŭ arme egale cu ale inamiculuĭ.

Cu tóte aceste, D-lorŭ, nu e de tăgăduitŭ, că faţă cu resolvirea acestorŭ chestiunĭ, ne vomŭ afla într'o posiţiune din cele maĭ confuse, din causă că economia naţională a imperiuluĭ, relaţiunile nóstre financiare, în aceste momente, nu suntŭ tocmaĭ fericite. Deja maĭ bine de doĭ anĭ, de cândŭ totŭ maĭ duréză consecinţele catastrofeĭ aşa numite: criaa burseĭ (*krach*), şi de atunci până astă-ḑi n'amŭ făcutŭ altă de câtŭ amŭ totŭ căḑut dintr'o decepţiune într'alta. Atunci de odată credeamŭ, că crisa se va reduce numaĭ la cercurile burseĭ, şi că nu va atinge de câtŭ prea puţinŭ comerciulŭ şi industria, în fine că celŭ puţinŭ visteria statuluĭ va remânea neatinsă.

Acumŭ însĕ, vedemŭ clarŭ, că tóte acelea n'aŭ fost de câtŭ vane speranţe şi că astă-ḑi Austria, pe terenulŭ economieĭ naţionale, se află în o tristă posiţiune. De aceea, ḑicŭ, că misiunea nóstră în acésta sesiune, va fi în adevĕrŭ grea, că sĕ nu ḑicŭ va fi *o tortură* chiarŭ. (voci: este prea adevĕrată; aşa e.)

Dérŭ, D-lorŭ, cândŭ Constituţiunea impune unuĭ parlamentŭ óre-care teme de resolvitŭ, acesta trebue sĕ aibă curagiulŭ necesarŭ, pentru a le resolva. Astŭ-felŭ îmĭ place a spera, că nouĕ nu ne va lipsi acestŭ curagiŭ; pentru a ne putea însĕ îndeplini misiunea, eŭ comptezŭ şi pe concursulŭ guvernuluĭ, care cunósce totŭ aşa de bine posiţiunea economică a imperiuluĭ, ca şi noĭ.»

După deschiderea solemnă, parlamentulŭ s'a ocupatŭ maĭ întâiŭ de tóte cu constituirea birouluĭ şi alegerea comisiunilorŭ obicinuite, după carĭ *contele Andrassy* depuse la birŏ proiectele financiare şi cele privitóre la reformarea armateĭ, carĭ aŭ sĕ constitue partea principală a desbaterilorŭ.

Pre cumŭ se vede din însuşĭ discursulŭ preşedinteluĭ, starea economică şi financiară a monarchieĭ se află în o stare câtŭ se póte de tristă şi deranjată. Cu tóte acestea ministeruluĭ de resbelŭ cere unŭ budgetŭ cu 10,274,444 fiorinĭ maĭ mare de câtŭ acela votatŭ de delegaţiunĭ în anulŭ trecutŭ, adică peste totŭ unŭ budgetŭ de aprópe 130 milióne fiorinĭ, din care 8,500,000 suntŭ destinate pentru a cumpăra *tunurĭ de sistemulŭ Uchatius* şi puscĭ de sistemulŭ Werndl, 15 milióne pentru întreţinerea Landwehruluĭ şi a honveḑilorŭ unguriscĭ, érŭ restulŭ pentru întreţinerea armateĭ comune. Acéstă considerabilă urcare a bugetuluĭ militarŭ, în împrejurărĭ financiare atâtŭ de critice, a produsŭ o adevĕrată revoluţiune în presa maghiară şi vienesă; partida cea maĭ tare însĕ, luptă pentru acestŭ bugetŭ, pe care delegaţiunile probabilmente îlŭ vorŭ şi vota.

Bugetulŭ ministeruluĭ de esterne asemenea o sĕ se urce cu vreo 20,000 fiorinĭ, din carĭ 13,000 suntŭ destinaţĭ pentru agenţia diplomatică din Petersburg.

Erĭ, la 2 ore postmeridiane, delegaţiunile aŭ fostŭ presintate Impĕratuluĭ, care a *apelatŭ la patriotismulŭ lorŭ*, accentuând totŭ de odată, că *pacea monarchieĭ va fi mănţinută cu rigóre* şi că *alianţa Austrieĭ cu Germania şi Prusia continuă a 'şĭ păstra caracterulŭ confidenţialŭ.*

In fine unŭ lucru încă, pe care nu trebue sĕ uitămŭ a'lŭ nota astădată, este, că între ceĭ 130 delegaţĭ, românĭ abia se află doŭ inşĭ, anume: mitropolitulŭ din Sibiŭ *Miron Romanulŭ*, membru alŭ Camereĭ magnaţilorŭ din Buda-Pesta şi *G. Misicĭ*, deputatŭ în parlamentulŭ maghiarŭ, — dealtmintrelea *două figurĭ impunătóre.*

Argus.

---

14 Septembre. 1875

D-luĭ Redactorŭ alŭ **CURIERULUI DE BUCURESCI**

Domnule Redactore!

Aflându-mĕ astăḑĭ în societate cu maĭ mulţĭ amicĭ, studenţi de peste Oltŭ, unulŭ dintre dânşiĭ ne aretă *Curieruluĭ de Bucu-*

www.dacoromanica.ro

rescĭ de Sâmbătă în care citirămŭ cu surprindere reflesiunile ce faceţi asupra epistolei D-luĭ Tallandier din le *Rappel*, relativă la succesele câştigate de d. George Brătianu în escursiunile d-séle pacifice, şi acel amicĭ 'mĭ-aŭ făcutŭ onórea d'a mĕ însărcina sĕ vĕ adresezŭ, în numele lorŭ şi alŭ meŭ, observaţiunile următore ce'mi-a sugertaŭ citirea articoluluĭ în cestiune şi pe carĭ le espuseiŭ verbalŭ înaintea lorŭ,

Scrisórea D-luĭ Tallandier amŭ cititu-o şi nu sciŭ ce v'a supăratŭ atâtŭ în câtŭ se 'ĭ consacraţi primulŭ d-vóstră Bucurescĭ. Sĕ vĕ fi supăratŭ calificarea de «straniŭ» ce se dă d-luĭ G. Brătianu ? nu creduŭ, pentru că nu e nicĭ-unŭ Românŭ, cu escepţiune póte de d-vóstră, care sĕ-nu'ĭ fi datŭ acéstă calificare ce i se cuvine atâtŭ de multŭ în câtŭ la urmăritŭ şi peste fruntarie şi-ĭ-a fostŭ atribuită şi d'unŭ străinŭ în dată ce peesóna şi ideile d-séle i aŭ fostŭ cunoscute. Ce, în adevĕrŭ, póte fi maĭ straniŭ de câtŭ a vedea unŭ omŭ strigându pe tóte tonurile în cameră că poporulŭ e sdrobitŭ suptŭ greutatea impositelorŭ şi în acel'aşĭ timpŭ susţinându legĭ omorâtóre pentru producţiunea naţională, ca legea monopoluluĭ tutunurilorŭ şi licenţa bĕuturilorŭ spirtóse, carĭ aŭ secatŭ două isvóre importante de avuţiă.

Ce póte fi asemenea maĭ straniŭ de câtŭ a vedea pe unŭ omŭ ce se pretinde seriosŭ şi face parte dintr'unŭ congresŭ care 'şĭ propune a *«prepara pacea prin libertate»*, susţinându că popórele din Turcia, ce s'aŭ resculatŭ pentru a'şĭ dobândi libertatea— care, după acel congres, e condiţiunea *sine quâ non* a păcĭ — nu meritĕ libertatea pentru că n'arŭ fi preparate, şi că e maĭ bine se rămâiă suptŭ jugulŭ Turcilorŭ, ca şi cum aceştia arŭ fi atâtŭ de preparaţi în câtŭ arŭ putea îndeplini rolulŭ de pedagogĭ de libertate,

Soliele şi faptele de soiulŭ acestor'a, înţelegeţi fórte bine, d-le redactore, că se parŭ fórrĕstraniĭ, maĭ alesŭ în ţéra d-luĭ Tallandier, unde formarea de naţionalităţĭ independinte în Orientŭ a găsitŭ unŭ sprijinŭ puternicŭ şi călduróssŭ şi unde tóte regimele, monarchia séŭ republica, despotismulŭ séŭ libertatea, aŭ ocrotitŭ interesele economice ale ţerĭĭ, aŭ studiatŭ cu multă înţelepciune impositele inainte d'a le vota, aŭ susţinutŭ, prin tóte mijlócele de carĭ dispune unŭ guvernŭ, crescerea avuţieĭ naţionale, érŭ nu distrugerea ieĭ ca la noĭ, pentru că acolo se scie că avuţia individuale e condiţiunea indispensabile a avuţieĭ naţionale.

Sĕ vĕ fi supăratŭ pentru că s'a spusŭ în acea scrisóre că d. G. Brătianu a fostŭ alesŭ cu bâte şi baionte, érăşĭ, nu credŭ, fiindŭ că d-vóstră, ca Românŭ, trebue sĕ sciţĭ maĭ bine de câtŭ D-lŭ Tallandier că proprietariĭ marĭdin Argeşŭ aŭ înferat acea alegere prin o petiţiune către Domnŭ în care aŭ desvălitŭ rolulŭ jucatŭ cu multă hărniciă de bâte şi baionete; că alegătoriĭ coleg. III chiar, făcându o alegere separată în persóna altorŭ domnĭ şi subtscriindŭ toţĭ tóte actele alegerĭĭ, aŭ arĕtatŭ legalitatea eĭ; că în fine, chiarŭ d-niĭ ministri pe carĭ îĭ susţineţĭ d-vóstră aŭ mărturitŭ în cameră că a fostŭ armată la alegere, şaŭ adausŭ că va fi totŭ-dé-una; aŭ mărturitŭ c'aŭ fostŭ şi bande. Însĕ roşiĭ, fără sĕ bine voiască a spune décă nu cum-va aveaŭ numaĭ ochiĭ roşiĭ.

Tóte aceste lucrurĭ aŭ ajunsŭ de multŭ la cunoscinţa lumeĭ prin importantulŭ organŭ alŭ d-luĭ Thiers, *le Bien public* şi prin *la Presse*; prin urmare, décă acésta vĕ supără, lăsaţi pe d. Tallandier, care n'a făcutŭ de câtŭ a condensa în câte-va liniĭ cele spuse de susŭ menţionatele organe, şi năpustiţi-vĕ asupra d-luĭ Thiers, pentru că a permisŭ a se denunţa lumeĭ asemenea fapte constituţionale în organulŭ sĕŭ, asupra redacţiunelorŭ de la *le Bien public* şi de la semi-seculara *la Presse*, căcĭ aceia suntŭ adevăraţiĭ culpabilĭ.

Vedeţi, d-le redactore, că décă acesta arŭ fi motivulŭ supărărĭĭ d-v. apoĭ aveţĭ multŭ de lucru, şi décă vĕ simţiţĭ slabŭ în faţa acesteĭ opere titanice, invocaţĭ umbra strălucituluĭ d-vóstră strămoşŭ — décă elŭ nu se va lepăda d'o astŭ-felŭ de rubedeniă — pentru a revĕrsa în acéstă luptă lumina asupra ideilorŭ şi bună cuviinţă în frasele *Curieruluĭ*.

De şi n'amŭ pututŭ găsi motivele supărărĭĭ d-vóstră, totuşĭ amŭ admiratŭ ceva în revista de erĭ: simţulŭ propriŭ fórte pătrunzĕtorŭ, sagacitatea practică care vĕ conduce la descoperirea că «fómea respiră în rĕndurile d-luĭ Tallandier». Noĭ, ne avêndŭ tainica aptitudine pe care d-v. aţĭ dobêndit'o în ţesercitiulŭ unora profesiunĭ şi care vĕ conduce la acéstă născocire, amŭ creduŭ şi credemŭ că d. Tallandier, a căruia capacitate şi d-v. o recunósceţĭ şi despre a căruia demnitate suntŭ marture sutimile de miĭ de voturĭ ale metropoleĭ civilisaţiuniĭ şi inteliginţiĭ, 'şĭ a propusŭ a urma buna tradiţiune a luĭ Edgar Quinet, Em. de Girardin, Filhârète Châsle, etc. şi ne amŭ creduŭ datorĭ a'ĭ mulţămi ş'alŭ felicita.

Câtŭ pentru alusiunile, ce faceţi la d. I. C. Brătianu, d'unŭ gustŭ — pe care lasŭ sarcina de a'lŭ califica poetulŭ descendinte din Byron, décă gustu-ĭ esteticŭ nu se va fi evaporatŭ prin intrarea la *Curierŭ* — n'amŭ sĕ dicŭ, altŭ de câtŭ că două soiurĭ de ómenĭ, aceĭ carĭ arŭ fi mâncatŭ falanga, décă bărbaţĭ ca Golescĭĭ, Brătianiĭ, n'arŭ fi avutŭ sublimulŭ devotamentŭ d'a renunţa la rangurile lorŭ şi la avantagiele ce resultaŭ imediatŭ din ele şi a lupta pentru egalisarea tutorŭ Românilorŭ, ş'aceĭ carĭ n'aŭ ce sacrifica pentru ţéra lorŭ, căcĭ şi braţele şi bruma de inteligiă şi capacitate ce aŭ, 'şi aŭ închiriat'o la aceĭ carĭ, în alte timpurĭ, i-arŭ fi ţinutŭ la scară şi le arŭ fi trasŭ cu biciulŭ la spete, arŭ trebui se fie maĭ modeştĭ chiarŭ pentru demnitatea lorŭ.

Mulţumitŭ c'amŭ ajunsŭ la capătulŭ acestorŭ esplicaţiunĭ, vĕ rogŭ a primi civilităţile mele.

I. G. B.

SENTINŢE.

Absinţa micşorĕdă pasiunile mediocre şi măresce pe cele marĭ, pre cum vêntulŭ stinge lumânările şi aprinde foculŭ.

La Rochefoucauld.

In amorŭ, aceia carĭ se prefacŭ a fi amoroşĭ reuşescŭ cu multŭ maĭ bine de câtŭ ceĭ carĭ suntŭ în adevĕrŭ.

Ninon de Lenclos.

Absinţa este epoca neconstanţeĭ inimeĭ; arŭ fi bine a data, în privinţa óre cărorŭ ómenĭ, finele amiciţieĭ din ziua depărtăreĭ.

M-me de Rieux.

Unŭ spiţerŭ, a căruia femeiă tênără născuse după cincĭ luniĭ de căsătoriă, se duse la mediculŭ sĕŭ spre a'lŭ întreba asupra acesteĭ paternităţĭ aşa de premature. — «Cum se póte acésta, Domnule ?» îĭ dicea elŭ cu nelinişte şi cu figura palidă. — «Dumneḑeŭ sĕ ştie ! respunse doctorulŭ; dĕră liniştiţi-vĕ, amiculŭ meŭ, adaogă elŭ cu unŭ tonŭ seriosŭ; acestŭ accidentŭ se întêmplă fórte adesea primilorŭ copiĭ, dĕră nicĭ o dată celor-l' altĭ.»

Adolphe Ricard.

O femeiă galantă este unŭ inelŭ care circulă în societate, şi pe care orĭ-cine póte sĕ'lŭ punĕ în degetulŭ seŭ.

Sophie Arnould.

Femeile galante se asémănă cu acele torente care 'şi schimbŭ fórte desŭ albia şi pe carĭ întêmplarea le îngróşe în cursulŭ lorŭ.

M. de Riévre.

In amorŭ, împăcarea trebue sĕ fie sigilată cu o sărutare, şi urmată de unŭ cartŭ de oră de tăcere, sub pedépsă de nulitate.

Horace Raisson.

Femeile potŭ după voiă sĕ creeḑe spirite şi corpurĭ în ceĭ imbecilĭ şi slabĭ.

Helvétius.

Femeia înţeléptă este unŭ obiectŭ de admiraţiune; unŭ omŭ înţeleptŭ, în aceiaşĭ accepţiune, este unŭ monstru ridicol. O Jana d'Arc nu arŭ găsi sĕ se mărite. Legile lumeĭ, maĭ tarĭ ca ale moraleĭ, aŭ voitŭ astŭ-felŭ.

Nestor Roqueplan.

Unŭ bărbatŭ care, după ce s'a separatŭ de femeiă, vine sĕ'şĭ o reia, e maĭ desonoratŭ de câtŭ înainte, pentru că se declară în publicŭ de sclavŭ prostŭ.

Duclos.

Jurămintele suntŭ moneda falsă cu carĭ se plătescŭ sacrificiele amoruluĭ.

Ninon de Lenclos.

O tĕnĕră încântătóre îmĭ ḑicea o dată: Pe fóia unuĭ trandafirŭ eŭ gravamŭ aceste trăsurĭ: «Nu, eŭ nu voĭ iubi nicĭ o dată, orĭ care arŭ fi amantulŭ ce 'mĭ arŭ propune». Abia terminamŭ aceste cuvinte, şi în acela'şĭ momentŭ, unŭ zefirŭ luă cu suflarea sea şi trandafirulŭ şi jurămêntulŭ.

Adolphe Richard.

O farmecŭ alŭ primelorŭ ilusiunĭ, frăgesiă a sentimentuluĭ, naivă juneţe a plăcerilorŭ, voĭ treceţĭ ca şi visulŭ proscrisuluĭ care vede sórele patrieĭ absinte! Câtŭ suntŭ de scurte aceste ḑile aşa de frumóse, pe carĭ le numimŭ timpulŭ suferirilorŭ! O amorŭ! cândŭ bĕtrâneţea vine sĕ sece inima, sĕ păléscă imaginaţiunea şi sĕ desfarmece viaţa, décă omulŭ te regretă, e maĭ puţinŭ pentru ultimele tale plăcerĭ de câtŭ pentru primele tale favorĭ! *Foscolo.*

Iubiţi; acesta este singurulŭ bunŭ în viaţă.

George Sand.

DIVERSE

Unŭ rĕspunsŭ frumosŭ. Ludovic alŭ XIII fiindŭ încă june, era fórte familiarŭ cu Conetabila Franciei; eĭ glumeaŭ adesea orĭ împreună, dĕră nicĭ o dată lucrulŭ nu mersese maĭ departe.

Conetabila era fórte frumósă, spirituală şi cochetă. Intr'o ḑi glumele séle avansără prea multŭ în câtŭ atinse inocenţa regeluĭ.

— Dómnă, îĭ ḑise Ludovic cu seriositate, te previŭ că nu'mĭ inḑescŭ metresele de câtŭ de la sentură în susŭ.

— Eĭ bine, Sire, rĕspunse Conetabila, metresele vóstre vorŭ face ca Guilom celŭ mare, îşĭ vorŭ pune senturile la genuchĭ.

* * *

Unŭ rĕspunsŭ nemeritŭ. O junĕ damă sculându-se indispusă primi de diminĕţă visita luĭ Fontenelle, ilustrulŭ academician, ḑicându'ĭ cu o încântătóre graţiă.

— Veḑi D-le că nu m'amŭ sculatŭ de câtŭ pentru D-ta.

— Este adevĕratŭ D-nă, rĕspunse glumeţulŭ bătrânŭ; dĕrŭ te-aĭ culcatŭ pentru unŭ altulŭ.

ULTIME SCIRĬ

Belgrad, 23 Septembre. 5000 ómenĭ din trupele regulate turce aŭ fostŭ trimise catre fruntariĭ pe carĭ guvernulŭ serbŭ, din parte'ĭ voesce ala fortifica.

Belgrad. Dupĕ noutăţile din Bosnia, publicate de ḑiare, popa Zarca arŭ fi primitŭ ajutóre şi arŭ fi comandându 7000 ómenĭ împărţiţĭ în patru corpurĭ.

Se crede că elŭ voesce sĕ ia Syeinitsza şi Priszren spre a se întări acolo.

Cettinje, 22 Septembre. Insurgenţiĭ aŭ surprinsŭ erĭ câte-va companiĭ turce care conducéŭ unŭ convoiŭ de nutrimente la Garanschi. Lupta a duratŭ maĭ multe ore.

Perderile aŭ fostŭ considerabile de ambele părţĭ.

Constantinopole, 23 Septembre. O telegramă, cu data 21 Septembre, anunţă că insurginţiĭ aŭ luatŭ unŭ convoĭ de nutrimente şi 50 caĭ, pe calea de la Ragusa la Trebinje. Trupe aŭ fostŭ trimise în dată în urma lorŭ; insurgenţiĭ, în numĕrŭ de maĭ multŭ de 1000 aŭ fostŭ bătuţĭ şi aŭ perdutŭ 150 ómenĭ,

---

Mâine, la 18 Septembre, se va judeca la Curtea cu juraţĭ din Capitală procesulŭ intentatŭ cetăţenilorŭ acusaţĭ că arŭ fi asasinatŭ pe banditiĭ Temeliă Trancă şi Ilie Geambaşiulŭ.

Avis membrilorŭ baroulŭ.

ANUNCIU.

TEATRULU CELU MARE

COMPANIA DRAMATICĂ

Onor. Direcţiune generală a Theatrelorŭ, în unire cu onor. Comitetŭ, a acordatŭ sub-scrisuluĭ Artistŭ şi Directorŭ alŭ Companieĭ Dramatice, concesiunea pe cincĭ anĭ, cu dreptulŭ de a da representaţiunĭ Române în Theatrulŭ celŭ mare, fără nicĭ o subvenţiune, şi acésta după condiţiunĭ stipulate în o convenţiune sub scrisă de ambele părţĭ. Sub scrisulŭ, şi ca artistŭ şi ca Diriginte, va face, ca şi în trecutŭ, totŭ ce'ĭ va fi prin putinţa sa, ca sĕ serve interesele arteĭ, asteptarea publicului, şi confienţa celorŭ carĭ l'aŭ onoratŭ cu dênsa.

In cercululŭ mijlócelorŭ, şi a putineĭ, elŭ reclamă concursulŭ tuturorŭ bunilorŭ Românĭ, tuturorŭ celorŭ carĭ aŭ lucratŭ şi doresc sĕ lucreḑe pentru literatura dramatică, şi pentru prosperitatea arteĭ române; anunciŭ tuturorŭ membrilorŭ artiştĭ carĭ formeḑă Compania Dramatică, că reparaţiunea Theatruluĭ fiindŭ a se termina în *primele ḑile* ale luneĭ Decembrie, representaţiunile Companieĭ vorŭ continua *aiurea* până la deschiderea Theatruluĭ restaurată.

Suntŭ învitaţĭ dĕrŭ toţĭ a veni sĕ se reguleḑe cu direcţiunea ca sĕ ştie unde şi cândŭ începŭ repetiţiunele şi representaţiunile. Termenulŭ este de la 15 până la 20 Septembrie.

Nuoiĭ actorĭ, elevĭ, eleve, amatorĭ cu dorinţă şi dispositiunĭ pentru acéstă carieră, suntŭ anunciaţĭ că înscrierile se vorŭ face de la 15 până la 30 Septembrie, érŭ incercările în casa de repetiţiunĭ şi pe scenă; şi după unŭ termenŭ de o lună în aceste încercărĭ, fie care va putea găsi unŭ locŭ în acestŭ Theatru, dacă se va proba că posedă cualităţile fisice şi morale absolutŭ necesariĭ celorŭ ce se destină arteĭ dramatice.

Artişiĭ, actoriĭ, elevĭ şi eleve, precumŭ şi amatoriĭ ce se destină acesteĭ arte, vorŭ afla în acestŭ theatru studiĭ serióse de *Theoriă* şi *Practică* în arta Dramatică; studiĭ în musică care sĕ imiteze şi sĕ desvolte vocea. — Consiliile sincere, eficace, şi stabilitatea de maĭ mulţĭ anĭ, care este basa progresuluĭ.

M. Pascaiy. *Artistŭ comedian.*

Representantele şi dirigintele Companieĭ dramatice în Theatru celŭ mare.

www.dacoromanica.ro

DESCHIDEREA NOULUI MAGASIN

AU BON MARCHÉ

N. IONNESCU & C-nie

CALEA MOGOŞOAE, VIS-A-VIS DE HOTEL OTETELEŞIANU, CASA LAHOVARI.

Sub-semnaţiĭ anunţăm respectuos pe Onor. Public şi Onor. Clientelă că am priimitŭ unŭ mare şi bogat asortiment de mărfurĭ: **Coloniale, Delicatese, Bĕuturi,** precum: *Champagnie, Vinurĭ* de *Bordeaux* şi *Ungaria*, în butiliĭ şi cu ocaua, *Vinurĭ* de *Rhin* şi *Drăgăşianĭ*.

Consserve alimentare Pescării differite, **Cărnurĭ** *streine* şi *indigene*, **Brănzeturĭ** diferite, **Ciaiurĭ, Romurĭ** şi **Pesmeţĭ** differiţĭ.

Asortiment complect de **Lîqueruri** din Francia şi Amsterdam, de **Chocolaturĭ** cu şi fără vanilie de la C-ie Colonial, Francaise, Suchard, Marquis şi Perron.— **Compoturĭ** de diferite fructe.— Asortiment complect de **Muştarurĭ, Sosurĭ** englezeştĭ, *Variantes, Capere, Chornichon, Piper cayen, Mix Picles* etc. — **Bombóne** de *Paris*, **Medicamente Francese** şi **Ceruială** garantată pentru scândurĭ, etc. etc.

NB. **Pesmeţĭ** de *Braşov* şi **Urtŭ prospătŭ** de *Itzcanĭ* priimimŭ la fie care 3 ţile.

Calitatea mărfurilorŭ se garantézĕ şi comandele se efectuézĕ prompt şi solidŭ.

Cu stimă

N. IONNESCU & C-nie.

John Gosnell & C -nie

Parfumorĭ brevetaţĭ aĭ Majestăţiĭ Séle Regineĭ Angliei, aĭ Alteţeĭ Séle Regal Principesa de Galles şi aĭ principalelor Curţi ale Europeĭ

Stricarea dinţilor oprirea saŭ prevenirea dupĕ voinţă

Se află la toţi parfumerĭi

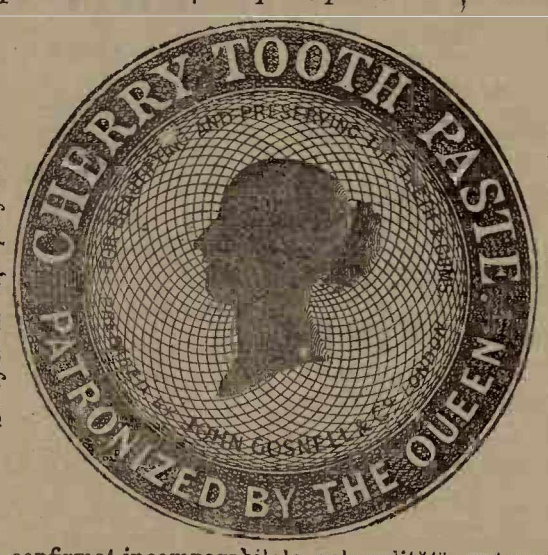

Albéta mărgăritarului data smaltului dinţilor

şi chimiştĭ din vme.

Intrebuinţarea a confirmat incomparabilele sele calităţi pentru tóletă şi grijagureĭ

cea maĭ bună preparaţiune pentru dinţĭ.

Lumea sĕ se témă de contrafacerĭ. Proprietariĭ brevetulu informéţă că vorŭ urmări pe orĭ-ce contra-facĕtor sĕŭ detentor de contra-facerĭ aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia cari le vor procura probe contra deliquenţilor.

Depositul la Bucurescĭ, Iaşĭ, Galaţĭ, Brăila la dd. Appel şi Comp.

DIETZ & Co.,
St. Paul's Buildings, Carter Lane,
LONDON,
inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones

CU

PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustre
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Braţe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ preveḑute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dândŭ o lumină albă manifică, şi constatate egale cu 25, 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite franco dupecerere.

Renumitulŭ meŭ fabricat:

APA DE MELISSA

Se află de vêndare în Bucurescĭ la D-niĭ T. Athanasiu & T. Klee.
Calea Mogoşóiĭ No. 72.

Ardinnan Gelassie.
la monastirea Ghighiu.

S'AŬ PERDUTŬ

O Căţeluşe livretă mică de ḑece septemănĭ la părŭ galbenă deschisă ca cafeaoa cu lapte, cu semn albŭ 'ntre capŭ pênĕ dupe urechĭ, pcioruşele albe josŭ, cu o musuliţă prea mică neagră in vîrfulŭ nasuluĭ, codiţa la vîrfŭ cu albŭ, şi cu una sgărduliţă roşiă de lînă cu unŭ clopoţel. Cine o va fi găsitŭ, este rugat a o trimite la supt semnatulŭ, de la care va priimi o recompensă Bună.

Mihail Eustatiades.

(Calea Bel-vedere Nr. 47.)

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Bucurescĭ.

De închiriatŭ Casele din calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, sĕŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la **Hotel** de Franţa.

AVIS

De închiriatŭ o maşină de treeratŭ, a se adresa pentru informaţiune la Magadia d-luĭ Breul, piaţa Tétruluĭ.

De vêndare Un Atelier fotograficŭ cu tóte utensilele situatŭ pe Strada Râureanu, cu preţulŭ fórte moderate. Adresa la proprietărésa Atelieruluĭ Photograficŭ.

Catarina Stefanovits.

De închiriatŭ şi de vêndare Casele din Suburbia şi strada Vissarionŭ No. 26 Doritoriĭ de închiriatŭ de la St. Dimitrie anulŭ curentŭ 1875, se vor înţelege cu proprietar vis-a-vis la No. 15.

De închiriat Casa din strada Tîrgovişteа visa-vis de gară cu grilagiŭ de fer la grădina din faţă 5 camere sus, 2 gios cu dependenţe şi grajd. Adresa strada Sórelui No. 23 suburbia Manea Brutarul.

De vêndare, cârnaţi buni şi must cu preţurile fórte moderate, strada Boulevard No. 24.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 16 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută		4 ½
» Domeniale	8	102 —
» Oppenheim	8	105 —
Scrisurĭ fonciare	7	90 —
Renta	5	69 ½
Ac. dr. de fer ro. (St.)		30 —
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	88 —
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	755 —
Ac. » » Roma.	8	125 —
Ac. Societate financia.	8	270 —
Ac. Băncei de Brăila.	8	— —
Loosurĭ Municipale	—	22 —
Mandate	—	— —

SCHIMBULU

Paris 8 lunĭ	—	— —
Marsilia »	99	35 —
Belgia »	—	— —
Londra »	25	17 ½
Berlin »	1	22 ⅞
Lipsca »	1	22 ¾
Viena »	2	22 ½

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, grentate	— — —
Grâu ciacăr. calit. I. kila	— — —
» » » II. »	— — —
Grâu căruă » I. »	— — —
» » » II. »	— — —
Porumbulă	43 — 35
Orzulă	— — —
Ovăzulă	— — —
Secara	— — —
Rapiţa calit. I. kila	— — —
» » » II. »	— — —
» » » III. »	—

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

	Galaţi	Ismail	Brăila	Giurgiu	Calafat	Severin	Oltenița	Măgurele	Bechet	Călarcşi	Islaz
	13 Sept.	15 Sept.	8 Sept.	8.9 Sept.	15 Sept.	15 Sept.	13 Sept.	25 August	15 Sept.	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
	încăr. deşert.	încăr. deşerte	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
	5 3	1	20 7	1 10	1 2	5		5	8		
	1	1	11 17	6 1	2		6	1 18			
	4			6	1	1		1	2		
	3	2	1	6	1	1		2 1	2		

PREŢIURILE PRODUCTELOR

	— — —	70 — 74	81 — 103	60 — 70	— — —	— — —	— — —		— — —		
	— — —	— — —	62 — 92	76 — 82	57 — 50	65 — 70	72 — —		60 — 65		
	— — —	— — —	— — —	— — —	54 — 40	55 — 60	63 — —		55 — —		
	— — —	80 — 85	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —		
	— — —	70 — 80	— — —	— — —	— — —	— — —	46 — —		— — —		
	43 — 35	50 — 52	66 — 74	56 — 60	— — —	48 — 52	— — —		— — —		
	— — —	34 — 36	40 — 55	45 — 47	— — —	— — —	34 — —		— — —		
	— — —	30 — 32	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —		
	— — —	52 — 54	— — —	— — —	— — —	44 — 48	— — —		45 — —		
	— — —	30 — 32	125 — 127	104 — 109	— — —	— — —	— — —		— — —		
	— — —	160 — 190	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —		
	—	130 150	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —		— — —		

CURSUL VIENE

Viena, 28 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice	69 90
Naţionale	73 75
Lose	111 75
Acţiunĭ băncei	913 —
Creditulă	209 —
London	111 75
Oblig. rur. ung.	81 20
» Temeşvar.	80 50
» Transilv.	79 —
» Croste	84 —
Arg. în măr	101 95
Ducăţi	5 31 ½
Napoleonĭ	8 92½

Gîrante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

VINERĬ, 19 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Bani. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1041.

ABONAMENTE.

	In Orașŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Ori-ce Abonamentŭ neînsoțitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă și articoliĭ nepublicați se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiuniĭ și reclame. Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
« «	II	2 leĭ
« «	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ și reclame la D-nu Eugène Oraiu rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la D-nu Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, a se adresa la Typ. Națională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Viena, 28 Septembre. — In comisiunea delegațiunilorŭ austricace, ministrulŭ de finance austriacŭ face o espunere financiară a întreguluĭ anŭ 1875, și ḑice că e probabile a fi unŭ escedinte în venituri din imposite de 5 milióne. Bugetulŭ pe 1876, avêndŭ cheltuelile sporite, e probabile că va da unŭ deficitŭ de 26 milióne, din carĭ 13 milióne suntŭ acoperite.

Ministrulŭ justițieĭ ḑice că cererile administrațiuniĭ de resbelŭ suntŭ necesare pentru monarchiă, ș'afirmă că guvernulŭ face tóte economicle posibile.

Constantinopole, 27 Septembre. — *Agenția Havas* comunică următórele: Consuliĭ Austrieĭ, Germanieĭ și Italieĭ aŭ sositŭ Vineri la Mostarŭ. Insurgenții cerŭ armistițiŭ, pentru ca diferiții șefi sĕ se pótă concetra asupra espuneriĭ nemulțămirilorŭ ș'asupra cereriĭ reformelorŭ. Capiĭ diferitelorŭ bande micĭ, neavêndŭ influință politică, trebue ca fie-care bandă sĕ'ș numéscă delegatŭ. Déca se va acorda armistițiŭ, acești delegați se vorŭ întâlni cu Server pașa și cu consulii și vorŭ espune dorințele lorŭ, carĭ parŭ moderate și carĭ suntŭ: admiterea crestinilorŭ ca marturĭ înaintea tribunalelorŭ; poliția sĕ fiă alésă dintre locuitorĭ; sĕ se limimiteḑe tacsarea la o țifră fixă de atâta la sută.

Insurgenții mai pretindŭ ca puterile se garanteḑe fidela esecutare a reformelorŭ promise. Acéstă pretențiune fiindŭ actualmente neadmisibilă, represintanții puteriloru nordice aŭ decisŭ se dea instrucțiunĭ consulilorŭ ca se confere între dênșiĭ și cu Server-pașa, spre a presinta ambasadorilorŭ vre-o combinațiune practică de conciliare.

Ambasadorele Franciеĭ a declaratŭ că se unesce cu acestŭ demersŭ în stricta limită a neintervenirii. Ambasadorii Engliteреĭ și Italieĭ considerà misiunea consulilorŭ ca terminată, dérŭ vorŭ refera guvernelorŭ demersulŭ propusŭ.

BUCURESCI, 18 SEPTEMBRE

Nu maĭ póte nimenĭ aḑi tăgădui că actualulŭ ministeriu alŭ principeluĭ Carol de Hohenzollern este unŭ servitorŭ devotatŭ alŭ guvernuluĭ austro-ungarŭ. Fiă care mișcare a sea este dictată de Domnulŭ Andrassy, fiă care pasŭ alŭ sĕŭ este însemnatŭ de dênsulŭ și de ministriĭ de la Pesta. Domnulŭ baronŭ Boerescu, maĭ cu sémă, se uită la acestia ca la unŭ oracolŭ, și face totŭ ce-ĭ ḑice și ce face patroniĭ sĕĭ carĭ l'aŭ baronitŭ și l'aŭ însemnatŭ prin crucĭ, păsăruicĭ și cordóne ca sĕ'lŭ cunóscă națiunea română ce mare patriotŭ este.

Face însĕ guvernulŭ nostru, face D. Boerescu totŭ ce vede făcêndu-se de protectoriĭ seĭ, rĕŭ și bine? Déca arŭ fi astŭ-felŭ, totŭ arŭ maĭ avea o mică scusă. Dérŭ nicĭ cu atâta lucru măcarŭ, nu mânjesce ochiĭ națiuneĭ române.

Nu numaĭ că guvernele din Pesta și Viena, — carĭ suntŭ óre-cumŭ representanțiĭ absolutismuluĭ — orĭ de câte orĭ este vorba de cestiunĭ financiare, comerciale și industriale, consultă pe ómeniĭ specialĭ. dérŭ încă provósă singure întruniriĭ publice spre a discuta acele cestiunĭ în publicŭ, a se lumina de la ceĭ interesanți și a lucra în cunoscință de causă. Astŭ-felŭ a făcută guvernulŭ de la Pesta cu tarifele vamele și cu convențiunea comercială pe care a încheiatu-o cu guvernulŭ românŭ; astŭ-felŭ a făcutŭ și face guvernulŭ din Viena cu nouele credițiunĭ de cheltuelĭ pentru armată, cu diferite lucrărĭ de îmbunĕtățirĭ și cu diferite legĭ privitóre la afacerile comerciuluĭ și industrieĭ; astŭ-felŭ face érăș astă-ḑi ministeriulŭ ungurescŭ în privința uneĭ nouĭ convențiunĭ comerciale ce Ungaria voesce se închiă cu Serbia.

Ḑiariele oficțóse din Pesta, cu data 20 și 22 Septembre, publică următorulŭ avis:

Ministeriulŭ lucrărilorŭ publice face cunoscutŭ că, la 24 ale curenteĭ luni, are sĕ se țină *o întrunire* publică în sala societățiĭ industriale din capitală, *spre a se discuta cestiunea convențiuneĭ comerciale* ce statulŭ austro-maghiarŭ voesce a încheia cu Serbia. *Ministeriulŭ invită dérŭ pe toțĭ ómeniĭ competenți*, și maĭ cu sémă pe aceĭ carĭ aŭ relațiuni comerciale cu numitulŭ statŭ, *se asiste și se participe la discuțiunile acesteĭ întruniriĭ*.

Făcutu-a astŭ-felŭ guvernulŭ nostru, spre a imita măcarŭ într'unŭ singurŭ puntŭ bunŭ pe guvernulŭ austro-ungarŭ, cândŭ s'a datŭ monopolulŭ tutunuluĭ, cândŭ s'a votatŭ concesiunea drumuluĭ de ferŭ Ploescĭ-Predealŭ, cândŭ s'a votatŭ convențiunea comercială încheiată cu Austro-Ungaria, cu unŭ cuvêntŭ cândŭ s'a votatŭ atâtea legĭ financiare, comerciale și industriale, carĭ aŭ înecatŭ țéra în datoriĭ și aŭ adusŭ imposite insuportabile asupra poporuluĭ românŭ?

Nu numaĭ că n'a urmatŭ astŭ-felŭ, dérŭ încă n'a ținutŭ nicĭ unŭ contŭ de nenumĕratele petițiunĭ, proteste și implorărĭ ce a făcutŭ țéra de la unŭ capĕtŭ până la altulŭ, spre a nu se vota aceste legĭ, spre a nu se aduce ruina politică și financiară a națiuneĭ.

Pressa Domnuluĭ baron Boerescu a mersŭ încă maĭ departe, faciă cu acéstă atitudine a națiuniĭ: a calificatu-o ca revoluționară, a datŭ ordine prefecților, subt-prefecților și poliților se oprésc㠠indirect orĭ-ce întrunire care are de obiectŭ a discuta aceste cestiunĭ și se rupă reclamele cetățenilorŭ, cum s'a întêmplatŭ în diferite districte.

Așa déră, prin însăș acéstă purtarea a lorŭ, miniștriĭ principeluĭ Carol de Hohenzollern aŭ probat că suntŭ maĭ reĭ patrioți, maĭ absoluți și maĭ despreț㠠catre binele publicŭ chiarŭ de câtŭ miniștriĭ uneĭ monarchiĭ absolutiste.

Tocmaĭ faptele acestea însĕ i-aŭ deconsideratŭ, ĭ-aŭ omorîtŭ în opiniunea publică, și nu este de câtŭ cestiune de timpŭ spre a-ĭ imormânta în gunoiulŭ de unde aŭ eșitŭ, cum ḑicea o dată D. Daniileanu.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Presa din Viena publică următórele amănunte din o conversațiă, petrecută de curêndŭ la Viena între D. Gambetta și unulŭ din colaboratoriĭ numituluĭ ḑiarŭ:

«Distinsulŭ bărbatŭ de statŭ — ḑice *Presse* — nu vede seriositate în lupta partidelorŭ, cu atâtŭ maĭ puținŭ în intrigele legitimiștilorŭ, orleaniștilorŭși maĭ alesŭ ale bonapartiștilorŭ. Tóte acestea se încercă în vanŭ numaĭ a străbate în masa poporuluĭ, căcĭ elŭ nu are de câtŭ o singură dorință și trebuință, acésta este: unŭ guvernŭ liberalŭ, care sĕ conducă afacerile statuluĭ cu lealitate, sĕ păḑéscă integritatea justițieĭ și sĕ supravegheḑe buna stare a căilorŭ de comunicațiă. Sĕ aibă Francia pace, în întru și în afară, încă numaĭ unŭ timpŭ de 6—8 anĭ, și ea va pune lumea în uimire maĭ multŭ de câtŭ pân'acuma, astŭ-felŭ de bogate și inesploatabile suntŭ resursele séle morale și materiale. Partidulŭ bonapartistŭ celŭ multŭ póte sĕ'șĭ duplice numĕrulŭ în viitórea adunare națională; dérŭ acestŭ partidŭ, cu totŭ lucsulŭ și activitatea ce desvoltéḑă, este incapabilŭ de a maĭ cuceri țéra, sĕŭ măcarŭ de a compromite disciplina armateĭ. Casulŭ admiraluluĭ La Roncière este unŭ casŭ isolatŭ și nu remâne îndoială, că scrisórea n'arŭ fi ajunsŭ nicĭ o dĕtă în Evreux, déca sciă cum avea sĕ fiă interpretată. — «De altmintrelea, — ḑise Gambetta cu deosebitŭ entusiasmŭ — armata și marina este celŭ maĭ bravŭ element alŭ națiuneĭ francese. Nicĭ nu se póte imagina puternicul avêntŭ, ce a luatŭ regenerarea morală în sênulŭ armateĭ nóstre, de la catastrofa ultimuluĭ resbelŭ și până astă-ḑi. Miliția și marina nóstră pe fie-care ḑi ne dau câte-unŭ strĕlucitŭ esemplu de onestitate, supunere și conscințа datorieĭ». — Despre Mac-Mahon, Gambetta s'a pronunciatŭ fără nicĭ o reservă. «Este bine constatatŭ— ḑise elŭ — că bĕtrânulŭ mareșalŭ propriamente nu este unŭ politicŭ, care, prin considerațiunĭ de partide sĕ se abată pe căĭ unilaterale. Câtŭ pentru lealitatea sea, este maĭ pe susŭ de orĭ-ce bănuială.» Gambetta îlŭ apără chiarŭ și pe Buffet, care, precumŭ se scie, este bănuitŭ c'arŭ fi avêndŭ relațiunĭ secrete cu bonapartismulŭ, dérŭ care în realitate nu este de câtŭ unŭ bĕtrânŭ timidŭ și politicŭ neresolutŭ, care la fie-care pasŭ, se teme de pericolŭ creḑêndŭ că décă vêntuluĭ arŭ face cea maĭ mică schimbare în actualulŭ personalŭ alŭ administrațiuneĭ, acésta arŭ produce o confusiune din cele maĭ marĭ. — Câtŭ pentru prospectulŭ partiduluĭ republicanŭ, Gambetta crede, că nicĭ diferințele personale, nicĭ propaganda radicală nu vorŭ avea vre-o înrîunire perniciósă asupra luĭ. Elŭ crede, că acestŭ partidŭ va întruni o imensă majoritate, și în Camera viitóre, și că actuala Cameră nu va maĭ dura de câtŭ până la Februarie sĕŭ Martie anuluĭ viitorŭ.»

Citimŭ în *Republica francesă*:

S'a cititŭ în foile regaliste unŭ felŭ de prospectŭ alŭ luĭ don Carlos, adresatŭ «amicilorŭ sĕĭ din Francia» și care este evidentŭ unŭ apelŭ la fonduri. Acestŭ șefŭ de banditi, care nu este în acestŭ momentŭ într'o situațiune prea strĕlucită, încércă a 'ncălḑi prin fleccările séle ḑelulŭ legitimiștilorŭ francesĭ, spunêndu-le că realisarea speranțelorŭ lorŭ este legată de succesulŭ brigandagelorŭ séle. Atingĕtóre solidaritate! Acestŭ distrugĕtorŭ, acestŭ incendiatorŭ, acestŭ împușcătorŭ, pentru care resbelulŭ civilŭ este o afacere și unŭ câștigŭ, și care de altmintrelea se ține totŭ-dé-una la o depărtare rațională de focŭ, se dă ca campionulŭ credințeĭ catolice și alŭ dreptuluĭ monarchicŭ; elŭ a primitŭ «misiunea» sea din mâna luĭ Dumneḑeŭ chiarŭ (bunulŭ Dumneḑeŭ nu arŭ fi în adevĕrŭ desgustatŭ); elŭ este maĭ în modŭ constantŭ victoriosŭ, dérŭ cere în cele din urmă puscĭ spre a fini nimicirea definitivă a armateĭ inimice. Poporulŭ sĕŭ nu așteptă de câtŭ acésta spre a se ridica în masă. Până acumŭ cu tóte acestea, afară de hórdele séle mercenare recrutate din tote părĭile, și carĭ ĭșĭ ținŭ esistența prin lovituri de cuțit atât în timpŭ de pace câtŭ și în timpŭ de resbelŭ (în rarele intervale în carĭ nu suntŭ în temnițe), nu s'a vĕḑutŭ nicĭ de cumŭ «sculându-se în masă» pentru causa sea de câtŭ nenorociții înrolați cu lovituri de baionete.

www.dacoromanica.ro

Ori cumŭ arŭ fi, ceea ce reiese clarŭ din acéstă piesă, e cŭ acestŭ pretendentŭ de codru are necesitate de o seriósă lovitură spre a se stabili bine, căci «revoluţiunea desfăşură în contra luĭ tóte violinţele eĭ". Dupĕ acéstă mărturisire însĕ, elŭ se grăbesce a reasigura Europa :

«Nu vĕ temeţĭ, ḑice elŭ, unŭ Burbon nu calcă nicĭ o dată parola sea. Amŭ promisŭ de a stînge revoluţiunea : ea va muri !"

Aci cădem cu totulŭ în genulŭ luĭ Mascarille. Deja e multŭ timpŭ de cândŭ Don Carlos promite de a sufoca revoluţiunea, şi cu tóte acestea s'a mărginit în a goli lăḑile şi face sĕ se masacreḑe ómeniĭ desarmaţĭ. Acésta este ceva, fără îndoială, déră încă nu este destulŭ pentru triumfulŭ bunelorŭ principiĭ. Cândŭ cineva are o «misiune", trebue sĕ o îndeplinéscă. Europa catolică şi monarhică începe a găsi timpulŭ prea lungŭ.

La Doberan, în Mecklemburg-Swerin, aprópe de Baltica, Impĕratulŭ Wilhelm a trecutŭ la 22 în revistă flota s'a dejunatŭ pe vasulŭ *Kŏnig-Wilhelm*. Inchinândŭ unŭ toastŭ pentru flotă, şefulŭ amiralităţiĭ, locotenintele general de Stosch, i-a respunsŭ astŭ-felŭ :

«Mi-a fostŭ datŭ a saluta pe primulŭ împĕratŭ alŭ Germanieĭ pe bordulŭ primeĭ flote germane. Acesta e unŭ resultatŭ politicŭ, căcĭ cu ajutorulŭ floteĭ, miĭ de germanĭ carĭ suntŭ risipiţĭ peste totŭ pămêntulŭ se relégă cu mama-patriă. Mai este însĕ s'unŭ resultatŭ impuitorŭ pentru desvoltarea marineĭ nóstre. Precumŭ mica armată, care a îndeplinitŭ suptŭ ordinele vóstre strălucite campaniĭ, a devenitŭ mare, presinţa actuală a Majestăţiĭ vóstre s'a unuia din membriĭ familieĭ domnitóre în corpulŭ oficiarilorŭ de marină, asicură floteĭ grijele şi unitatea ce'ĭ prevestescŭ unŭ mare viitorŭ. Marina va merge la luptă şi va învinge cu acelaşĭ strigătŭ ca şi armata : Trăĭescă împĕratulŭ.»

Monitorulŭ Oficialŭ alŭ imperiuluĭ germanŭ publică, în privinţa afacerilor din orientŭ, o notă în care guvernulŭ din Berlin desaprobă în totalŭ articolele preseĭ germane ce aŭ apărutŭ până acumŭ asupra acestuĭ subiectŭ.

Importanţa acesteĭ note, pe care o publicămŭ maĭ la vale, nu va scăpa din vederea lectorilorŭ noştri. Guvernulŭ prusianŭ declară formalŭ că ministerulŭ afacerilorŭ străine din Berlinŭ a remasŭ de maĭ multe lunĭ cu totulŭ străinŭ la tóte manifestările preseĭ germane relativŭ la cestiunea Herzegovineĭ. Acéstă declaraţiune, care tinde a degagea responsabilitatea cabinetuluĭ din Berlin de încuragierile date insurgenţilorŭ de ḑiarele devotate politiceĭ D-luĭ de Bismark, este prea târḑiă spre a înşela pe cine-va. Ceea ce putemŭ însĕ admite, e că acestę articole »nu aŭ pututŭ ridica téma, că politica germană nu caută sĕ profite de situaţiunea actuală spre a realisa proiecte carĭ, în ochiĭ óre cărorŭ ómenĭ, suntŭ comandate directŭ de interesulŭ Germanieĭ».

Acesta însemnéză că Germania nu cugetă a profita de complicaţiunile carĭ arŭ putea sĕ sĕ ivéscă în orientŭ spre a căuta cértă Franţeĭ. Guvernulŭ din Berlin se apără déră de proiecte carĭ arŭ fi de natură sĕ dea nascere la temerĭ în Europa în privinţa menţinerĭĭ păcĭĭ în occidentŭ. Luămŭ nota de acésta, fără a'ĭ da maĭ multă importanţă de câtŭ aceea ce se cuvine declaraţiunilorŭ oficiale. Se scie cea ce ele cântărescŭ în balanţă, în ḑiua în care interese positive suntŭ în jocŭ.

Étă nota :

Maĭ multe ḑiare importante, şi chiarŭ foĭ carĭ, pentru cestiunile interióre susţinŭ de ordinarŭ politica guvernuluĭ imperiulŭĭ, aŭ esprimatŭ publicamente opiniunea lorŭ asupra faseĭ actuale a cestiuneĭ orientuluĭ în articole de fondŭ, în consideraţiunĭ politice din isvorŭ străinŭ şi în corespondinţe.

Ministrulŭ afacerilorŭ străine, ḑice *Monitorulŭ oficialŭ alŭ imperiuluĭ germanŭ*, este cu totulŭ streinŭ de tóte aceste manifestărĭ, şi n'a datŭ nicĭ directŭ nicĭ indirectŭ nicĭ unŭ subiectŭ unorŭ asemenea declaraţiunĭ publice. Dupĕ cumŭ nicĭ una din declaraţiunile publicate până aci, atâtŭ în ḑiarele conservatóre câtŭ şi în foile iberale, nu respundea la o necesitate a politiceĭ străine oficială a imperiuluĭ germanŭ de a esercita o influeţă preponderantă asupra desvoltareĭ cestiuniĭ orientale, totŭ astŭ-felŭ noĭ nu credemŭ érăşĭ că consideraţiunile orĭ cărĭ foĭ germane se acordă cu sentimentele unuia séŭ celuĭ-l-altŭ din cele douĕ imperiĭ aliate ale Germanieĭ, nicĭ că vre una din cele treĭ curţĭ aliate arŭ fi doritŭ sĕ véḑă tratându-se acéstă cestiune arḑétóre în felulŭ eĭ, cum aŭ făcut'o ḑiarele germane, şi în particularŭ foile amice guvernuluĭ.

Politica străină a imperiuluĭ germanŭ nu este directŭ interesată în evenimentele Turcieĭ; maĭ multŭ încă, situaţiunea geografică a Germanieĭ îĭ impune datoria de a observa o atitudine reservată şi expectativă, mărginndu-se a sprijini voinţa puterilorŭ amice, indirectŭ interesate în cestiune.

Acéstă situaţiune este atâtŭ de clară pentru tótă lumea, în câtŭ putemŭ admite fără témă că în cercurile simpatice Germanieĭ, fie chiarŭ în ţéră, fie în străinătate, aceste articole, emanândŭ de la foile germane, fórte respectabile, nu arŭ putea sĕ deştepte téma că politica germană caută sĕ profite de situaţiunea actuală spre a realisa proiecte carĭ, în ochiĭ óre cărorŭ ómenĭ, parŭ comandate directŭ de interesulŭ germanŭ.

Politică germană e departe de a revendica, pentru simplulŭ amorŭ de prestigiŭ séŭ pentru sentimentulŭ puteriĭ, o posiţiune care sĕ întrécă interesele Germanieĭ.

Printre interesele Germanieĭ, e fără îndoială acel'a de a remânea amica amicilorŭ sĕĭ. Dérŭ aceste ḑiare, la carĭ facemŭ alusiune, nu cerŭ numaĭ sprijinulŭ nostru pentru politica puterilorŭ carĭ suntŭ aliatele nóstre, ele cerŭ de asemenea ca acéstă politică sĕ fie pusă sub tutela nóstră.

Pare prin urmare necesarŭ de a constata că politica Germanieĭ este absolutŭ străină îndemnurilorŭ în cestiune, şi că de maĭ multe lunĭ nicĭ o comunicare a vre unuia din organele ministeruluĭ afacerilorŭ streine n'a fostŭ făcută vre uneĭ foĭ publice.

L'Événement reproduce dupe *l'Ordre* următórele rênduriĭ :

«Este de obserbatŭ că, în momentulŭ cândŭ Austria împarte cu abundenţă guvernuluĭ de la Belgrad consiliurĭ de moderaţiune şi de prudenţă, presa din Berlin acusă pe Austria că se depărtéză, prin acéstă credinţă, de la tóte datoriele séle.

«Étă ce ḑice în acéstă privinţă fóia oficiósă *National Zeitung* :

«Austria a avutŭ până acumŭ de principiŭ de a combate pe turcĭ şi de a respândi spre estŭ civilisaţiunea europeană. Laurĭĭ armateĭ austriace aŭ înfloritŭ în acéstă luptă. Déca Austria adoptă pe viitorŭ principiulŭ opusŭ, apoĭ va trebui sĕ nu se mire cândŭ va vedea o putere *maĭ cuteḑătóre* că se însarcinéză într'o ḑi séŭ într'alta, cu sarcina civilisatrice şi o execută. A voi sĕ împedice cu împismare ruina Turcieĭ, e a voi sĕ atragă asupră'şĭ chiarŭ óre-carĭ complicărĭ în momentulŭ decisivŭ.

«Fóia berlinesă evită, după cum se vede, de a ne spune care este acea putere maĭ cuteḑătóre pe care o desemnésă aceste liniĭ misterióse. Este óre imperiulŭ ereditarilorŭ luĭ Petru celŭ Mare ? Séŭ maĭ bine este Prusia însĕşĭ, Prusia care a sciutŭ deja sĕ se stabiléscă în România ?"

D. Stravolea ne trimite următórea scrisóre ca respunsnsŭ la cele publicate de noĭ în No. de la 14 ale curenteĭ, privitorŭ la dispariţiunea uneĭ sentinţe dintr'un dosar de la Direcţia Domenielor.

Domnia-sea ne cere sĕ-ĭ spunemŭ pe autorulŭ aceleĭ note. Credemŭ de pristosŭ acésta, de óre ce faptulŭ dispariţiuneĭ sentenţeĭ nu se négă şi de óre ce afacerea e înaintea justiţieĭ.

Domnuluĭ redactorŭ alŭ ḑiaruluĭ «Telegraphulŭ.»

In ḑiarulŭ Domniilorŭ-vóstre, cu data de Duminică 14 Septembrie corentŭ, pe pagina III, s'a vĕḑutŭ conţinândŭ «din sorginte sigure amŭ aflatŭ că, la Direcţia Domenielorŭ Statuluĭ arŭ fi dispărutŭ dintr'unŭ dosarŭ, adusŭ de la Tribunalulŭ Ilfovulŭ, o otărîre rĕmasă definitivă, privitóre la o proprietate a D-luĭ V. Boerescu ministru de esterne. Că, nu ştiţĭ déca Administraţia domenelorŭ séŭ ministru de Finance cunóşte acéstă împrejurare, şi déca o cunóşte ce desposiţiĭ a luatŭ. Şi că se susţine că acea hotărîre era avanţagiósă Statuluĭ şi defavorabilă D-luĭ Boerescu», bănuindu-se că autorŭ alŭ sustrageriĭ aşĭ fi eŭ sub semnatulŭ, care aşŭ fi şi inginerŭ alŭ D-luĭ Boerescu.

Maĭ întêiŭ, vĕ rogŭ sĕ rĕspundeţĭ care vĕ suntŭ sorgintele sigure de unde aţĭ aflatŭ că eŭ suntŭ autorulŭ sustrageriĭ aceleĭ hotărîrĭ definitive din dosarŭ, ca sĕ ştiŭ cu cine am a mă pune în satisfacere pentru onórea mea ?

Apoĭ, ca sĕ aibă publiculŭ şi Domnia vóstră esactă cunoscinţă de cele petrecute, mĕ găsescŭ datorŭ a vĕ arĕta faptele cu cea maĭ mare esactitate.

Multŭ maĭ nainte de a fi chematŭ în serviciulŭ Statuluĭ, amŭ fostŭ luatŭ Inginerŭ hotarnicŭ de Ispasŭ Făgărăşeanu proprietarulŭ moşii Grindul-Bîltanul şi autoriḑatŭ de Tribunalulŭ Ialomiţa în acéstă calitate prin adresa No. $^{2786}/_{1859}$, (lucrare angagiată prin contractŭ). La anulŭ 1861, procedura era îndeplinită şi lucrarea făcută în faţa loculuĭ în presenţa chiarŭ a procuratoruluĭ M-reĭ Sfinţilorŭ Apostolĭ, proprietatea moşiĭ Furidu-Crăsani-Broşteanca (astăḑĭ Statul), lucrare, asupra căriea n'a ridicatŭ atuncĭ Advocatulŭ M-riĭ nicĭ o obiecţiune, căcĭ: vechia posesiune a aceĭ proprietăţĭ s'a respectatŭ, fiindă întemeiată prin pietre hotară inatacabile. Déca nu s'a resultatŭ atuncĭ, causa a fostŭ încetarea din viaţă a proprietaruluĭ Făgărăşeanul, şi astŭ-felŭ mĕ găsemŭ angajatŭ cândŭ m'a chematŭ în serviciulŭ Statuluĭ, angajamentŭ, de care nu mĕ putemŭ dispensa uşorŭ, fără de a întórce plata ce o priimisemŭ.

Devenind în urmă proprietarulŭ acesteĭ moşiĭ D-lŭ Vasile Boerescu, a trebuitŭ sĕ mĕ cheme la îndeplinirea condiţiilorŭ din contractulŭ ce avém cu predecesorulŭ Făgărăşeanu. Şi astŭ-felŭ, de şi mĕ aflamŭ în serviciulŭ Statuluĭ, urma se resultŭ lucrarea de hotărniciă a acesteĭ proprietăţĭ, ce o avémŭ angajată multŭ maĭ nainte de chemarea mea în functiune.

Sĕ fie bine constatatŭ că, lucrarea hotărniciĭ moşiĭ Grindul a D-luĭ Boerescu, n'a fostŭ o lucrare nouĕ ci, numaĭ unŭ resultatŭ alŭ precedenteĭ lucrărĭ din anulŭ 1861, respectândŭ aceleaşĭ puncte şi pietre hotare, fără sĕ fie atacată câtuşĭ de puţinŭ vechia şi actuala posesiune a proprietăţĭĭ vecine a Statuluĭ.

Hotărnicia a fostŭ resultată de mine în anulŭ curentŭ 1875, luna Ianuarie şi depusă spre confirmare la Tribunalulŭ Ialomiţa de proprietarŭ în luna luĭ Aprilie, după care, în urmarea legiĭ, s'a trimis unŭ esemplarŭ de hotărniciă şi planŭ administraţieĭ domenielorŭ, ca sĕ véḑă déca printr'ênsa se vatămă interesele Statuluĭ la proprietatea sea vecină Fundu-Crăsani-Broşteanca.

Dupĕ datoriă şi usulŭ din Administraţia domenielorŭ, s'a datŭ mensionata hotărîre în verificarea D-luĭ Inginerŭ hotarnicŭ C. Cotruciŭ, ca sĕ se pronunţe: trebue ca Statul sĕ declare séŭ nu mulţumire pe dênsa.

Cumŭ s'a resultatŭ de D-lŭ Cotruciŭ nu pociŭ sĕ ştiŭ, căcĭ: nicĭ o dată n'amŭ voitŭ sĕ aflu o chestiune ce numaĭ mĕ privea pe mine câtuşĭ de puţinŭ, ne maĭ avêndŭ nicĭ unŭ interesŭ, pe câtă vreme făcusemŭ lucrarea şi'mĭ luasemŭ plata de la D-lŭ Boerescu. Étă totulŭ, şi prin urmare, este bine vĕḑutŭ că numaĭ eramŭ inginerul D-luĭ Boerescu, dupĕ cumŭ se ḑice.

Sĕ venimŭ acum asupra dosaruluĭ şi a hotărîreĭ ce sĕ ḑice că s'a sustrasŭ dintr'ênsulŭ.

Pociŭ încredinţa că, n'amŭ ştiutŭ nicĭ o dată ce lucréḑă D-lŭ Cotruciŭ nu numaĭ în acéstă causă ci chiarŭ şi în altele. N'amŭ ştiutŭ érăşĭ câtuşĭ de puţinŭ déca s'a cerutŭ de la Tribunalŭ vre-unŭ dosarŭ şi deca se afla adusŭ în Administraţiă, acésta o mărturisescŭ în conştinţă şi onórea mea ne pătată până astăḑĭ.

In calitate de Inginerŭ hotarnicŭ alŭ Statuluĭ, n'am fostŭ şi nu suntŭ ţinutŭ ca amploiatŭ în permanenţă în Administraţiă de a lucra, avêndŭ serviciulŭ afară în operaţiunĭ pe faţa pămêntuluĭ, şi déca mergŭ în biroulŭ numitŭ de hotărniciĭ (nu totŭ d'auna avêndŭ lucrărĭ de cabinetŭ şi a casă la mine) daŭ opinia mea înscrisă prin avisele ce le facŭ pe hîrtiile înfăcişate de şefulŭ de biroŭ séŭ ajutorulŭ sĕŭ, care totŭ d'auna se punŭ în vederea D-lorŭ Administratorĭ pentru admitere séŭ respingere. Prin urmare, este bine constatatŭ că, nicĭ o dată nu pociŭ fi singurŭ într'o lucrare séŭ în biroŭ, maĭ multŭ cândŭ totŭ-déuna mergŭ la Administraţia pe la orele 12 şi unulŭ după amiaḑă, pe cândŭ suntŭ adunaţĭ maĭ toţĭ anploiaţĭĭ. Şi astŭ-felŭ nu pociŭ suferi culpa ce mi se atribue că aşŭ fi eŭ acela ce ar fi sustrasŭ o asemenea hotărâre din dosarŭ, când acelŭ biroŭ îlŭ frecuentéḑă şi lucreză alţĭ şi maĭ multŭ, că camera biroului unde lucrăm se găseşte cu uşa vis-a-vis de un locŭ inconvenabilŭ şi lângă uşa de din dosŭ a eşireĭ în curte din Administraţiă, pe unde frecuenteaḑă maĭ multe persóne chiarŭ streine, érŭ cheia de la acea uşă a biroului s'a păstratŭ şi se păstréḑă de odăeaşŭ.

Trebue sĕ maĭ ştiţĭ că, în urma denunţări făcută de D-lŭ Inginerŭ Cotruciŭ, că lipseşte unŭ jurnalŭ preparatorŭ (érŭ nu hotărîre definitivă) dintr'unŭ Dosarŭ alŭ Tribunaluluĭ Ialomiţa (rŭ nu Ilfovulŭ) relativŭ oare cum de moşiea D-luĭ Boerescu, Administraţia Domenielorŭ n'a neglijatŭ câtuşĭ de puţinŭ de a face cunoscutŭ parchetuluĭ, de unde imediatŭ s'a

www.dacoromanica.ro

presentată un D-nŭ Procurorŭ sîmbătă, la 13 corentŭ, la orele unulŭ după ameadă, tocmaĭ în momentele cândŭ veneamŭ şi eŭ în Administraţiă, pe care l'amŭ întâmpinatŭ la intrare, fără sĕ ştiŭ misiunea veniréĭ séle.

Sĕ spunemŭ acumŭ, ce a constatatŭ D-lŭ Procurorŭ prin procesulŭ verbalŭ ce a încheiatŭ

Interogându-se D-lŭ Cotruciŭ, i-a respunsŭ că încă de la 16 saŭ 18 ale trecuteĭ luni, Augustŭ, i s'a presentatŭ de D-lŭ şefŭ alŭ Biroului Dosarulŭ Tribunalului Ialomiţa, cerutŭ de D-luĭ relativŭ la causa cu D-lŭ Boerescu, pe care studiindu'lŭ, a vĕdutŭ în tr'ânsulŭ unŭ jurnalŭ preparatoriŭ în cuviinţândŭ o cercetare localnică, ce arŭ fi fostŭ favorabilă Statuluĭ; şi că acestŭ Dosarŭ de maĭ multŭ o l'a luatŭ în mână, până sĕ se pronunce, pe urmă îlŭ lăsă pe masa la care lucra, cândŭ pleca a casă, după cumŭ făcea şi cu alte Dosare de asemenea natură. Apoĭ, după întoarcerea Dumnisale din lucrăriĭ după afară, pe unde se găsea absentŭ de câte-va ţile, viindŭ la Administraţiă, i s'arŭ fi repetatŭ sĕ resulte causa cu D-lŭ Boerescu, după care căutându Dosarulŭ şi negăsindu'lŭ pe masă a căutatŭ să'lŭ ea de la D lŭ Conservatorŭ de documente, de unde, priimindu'lŭ şi căutându în tr'ânsulŭ jurnalulŭ de care este vorba a vĕdutŭ că lipseşte, şi aşea, îndată a făcutŭ denunţarea către D-niĭ administratoriĭ.

D-lŭ conservatorŭ a rĕspunsŭ că, Miercurĭ la ţece corentŭ, viindŭ în biroŭ ca sĕ deschidă un pachetŭ cu Documente (după cum face totŭ-dé-una) faţă fiindŭ D-lŭ şefŭ de biroŭ respectivŭ şi unŭ altŭ şefŭ de biroŭ din altă secsiă, i s'arŭ fi ţisŭ că sĕ ea Dosarulŭ cu Boerescu, ce s'arŭ fi aflatŭ pe colţulŭ uneĭ mese despre uşe pe care luându'lŭ l'a dusŭ în camera de conservarea documentelorŭ.

D-lŭ şefŭ de biroŭ respectivŭ, a constatatŭ că în adevĕrŭ aşea s'a petrecutŭ faptulŭ cu luarea dosaruluĭ de conservatorŭ în ţiua de Miercurĭ 10 Septembrie, adică cu două ţile maĭ nainte de luarea acestuĭ dosarŭ de D-lŭ Cotruciŭ de la conservatorŭ, şi denunţarea făcută de dânsulŭ că lipseşte jurnalulŭ pretendatŭ.

La rândulŭ meŭ, fiindŭ interogatŭ de D-lŭ Procurorŭ, amŭ rĕspunsŭ că, în adevĕrŭ după o lipsă de maĭ multe ţile în lucrărĭ pe afară, amŭ venitŭ miercurĭ pe la orele 12 saŭ unulŭ după amiadă, şi că amŭ lucratŭ cu D-lŭ şefŭ alŭ biroului respectivŭ până seara la sése ore, cu care amŭ şi plecatŭ din biroŭ, fărŭ sĕ ştiŭ daca a fost verĭ un dosarŭ, şi ce s'a petrecutŭ cu dânsulŭ, ne auţindŭ nimicŭ, fiindŭ ocupatŭ cu lectura unorŭ documente importante.

Astŭ-felŭ s'aŭ petrecutŭ faptele D-le Reductorŭ, astŭ-felŭ s'a luatŭ despoţitele de D lŭ Procurorŭ, şi procesulŭ verbalŭ încheiatŭ de dênsulŭ s'a dusŭ la parchetŭ unde póte să'lŭ vaţă fie-care, şi de unde justiţiea va pronunţa sentinţa asupra vinovatuluĭ.

Acumŭ, lumina făcută, lasŭ la aprecierea publiculuĭ, care este dreptŭ judecătorŭ, sĕ vaţă din cele susŭ arĕtate daca pociŭ fi eŭ autorulŭ faptuluĭ.

Bine voiţĭ de înseraţĭ în ţiarulŭ Domnilorŭ voastre acéstă esplicaţiune a mea, ce servă şi de rĕspunsŭ la cele denunţate. —

Primimiţĭ, vă rogŭ, asigurarea osebiteĭ mele consideraţiunĭ. —

Inginerŭ hotarnicŭ

Scarlatŭ Stravolea II.

LA ROMANI

I.

Atuncĭ cândŭ fie-care a patrieĭ iubire
De orĭ şi ce iubire vomŭ pune maĭ pe susŭ,
Cândŭ toţĭ ne vomŭ da mâna, cândŭ toţĭ într'o unire
Vomŭ fi a libertăţeĭ infatigată-oscire
Nu va maĭ fi atuncea nicĭ despotŭ, nicĭ supusŭ

Atuncĭ cândŭ unĭĭ pe-alţiĭ vomŭ sci a ne susţine
Impinşi de sentimente umane şi frăţescĭ,
Cândŭ, pentru-a face bine, vomŭ sci a face bine,
Cândŭ de-apathia de-astă-ţi vomŭ resimţi ruşine,
Vomŭ fi la înălţimea mărireĭ strĕmoşescĭ!

Atuncea cândŭ virtutea va fi de noĭ stimată,
Atuncĭ cândŭ abnegarea sĕ onorămŭ vomŭ sci,
Cândŭ geniuluĭ da-vomŭ coróna meritată,
Şi cândŭ stupiditatea va fi stigmatisată
Vomŭ fi în dreptŭ, atuncea, de noĭ a ne mândri!

Dérŭ aţi cândŭ nepăsarea în ghiarele'ĭ ne ţine,
Cândŭ drepturile nóstre nu scimŭ sĕ apĕrămŭ,
Cândŭ ţéra e trădată puterilorŭ vecine,
Cândŭ ne înclinămŭ fruntea la liftele străine,
Românĭ, destinulŭ nostru deplinŭ îlŭ meritămŭ!

Cândŭ geniulŭ, virtutea şi sacra abnegare
Le adăpămŭ cu fiere în locŭ de-a le iubi,
Cândŭ delăsămŭ uitareĭ a barţilorŭ cântare,
Cândŭ materialismulŭ e-a nóstră adorare,
Nicĭ ce suntemŭ acuma nu meritămŭ a fi!

II.

Constrânşĭ, după cumŭ suntemŭ, de-a nóstră nulitate,
Strĕbunele marĭ nume de noĭ suntŭ invocate:
Mihaiŭ, Stefanŭ séŭ Mircea şi alţĭ atâţĭ eroĭ!
Voimŭ prin ele 'n lume s'avemŭ locŭlŭ de-onóre,
Dérŭ lumea ne rĕspunde cu-o voce rîdĕtóre:
«Vĕ scimŭ străbuniĭ voştriĭ, ce sunteţĭ însĕ voĭ?

Incete aste fumurĭ de vanitate órbă,
Căcĭ orĭ ce-energiă ea póte sĕ ne-absórbă!...
Sĕ facemŭ, de se póte, de noĭ sĕ ne mêndrimŭ!
Astŭ-felŭ putemŭ ajunge a fi unŭ populŭ mare
In facia căruĭ lumea sĕ stea în admirare:
Ce-aŭ fostŭ strĕbuniĭ noştriĭ la rêndu-ne sĕ fimŭ!

De gloria strĕbună în dreptŭ sĕ se mêndréscă
Italia fu 'ntocmaĭ ca gintea românéscă,
Dérŭ ea voi printr'ênsa în lume-a străluci!
De unde era mórtă şi 'n lanţurĭ ferecată
Reînvie ca Lazărŭ, şi aţĭ, regenerată,
Păşesce înainte: Ea este şi va fi!

Va fi, căcĭ e unită şi gata pentru luptă;
Va fi, căcĭ este tare şi nu este conruptă;
Va fi, căcĭ legĭ şi ţéră e 'n stare-a 'şĭ apĕra!
Sciinţe, Muse, Arte, ea nu dispreţuesce,
Virtutea, Abnegarea, onoră şi iubesce,
La rêndu'ĭ vrêndŭ sĕ aibă cu ce se onora!

Sĕ facemŭ şi noĭ astă-felŭ, spre-a nu cădea 'n sclaviă,
Érŭ Libertăţeĭ sacre sĕ'ĭ dămŭ cetăţeniă!...
In Patria Română s'o împămêntenimŭ!
Şi 'n fine, o ghirlantă sĕ facemŭ Românieĭ
Cu florile Sciinţeĭ şi cu-ale Poesieĭ,
Décă voimŭ, Românĭ, o naţiă sĕ fimŭ!

1875 Iulie.

Al. A. Macedonski.

DIVERSE

Jubileulŭ de argintŭ alŭ unuĭ gâde şi societatea pungaşilorŭ. De curêndŭ unŭ gâde englez îşĭ serba în mijloculŭ familieĭ séle jubileulŭ de argintŭ alŭ serviciuluĭ sĕŭ. Şedêndŭ dinaintea Champagnieĭ, de o dată se pomenesce cu o servitóre care, palidă şi speriată, anunţă pe gîde că treĭ Domnĭ necunoscuţĭ, cu dorinţa d'aĭ vorbi, îlŭ aştéptă în catulŭ de susŭ, unde niciunulŭ din servitoriĭ caseĭ nu ştiaŭ cumŭ aŭ intratŭ. Gâdea se sue urmatŭ de întrĕga societate cu servitoriĭ după eĭ şi în adevĕrŭ găsesce pe aceĭ treĭ domnĭ aşteptându pe întunericŭ într'o odaiă.

Toţĭ, plinĭ de mirare, tacŭ, ĕră unulŭ din ceĭ treĭ necunoscuţĭ se scólă şi, înaintându, înmânésă patronuluĭ caseĭ o mică furcă de argintŭ, ţinêndŭ următorulŭ solemŭ discursŭ:

»*Sire!* Suntemŭ mândri d'a vĕ putea anuncia că nouĕ ne-a revenitŭ onórea d'a fi fostŭ aleşĭ de către *societatea pungaşilorŭ*, spre a 'ndeplini aţĭ o datoriă sântă către d-vóstră, adică d'a vĕ ura norocire la jubileulŭ d-vóstră, d'a vĕ arĕta stima ce vĕ păstrămŭ, şi d'a vĕ ruga ca sĕ urmaţĭ şi pe viitorŭ cu aceiaşĭ amabilă umanitate şi neîntrecută dibăciă, d'a scurta pe câtŭ va fi posibilŭ, acelorŭ sermane fiinţe carĭ vorŭ fi condamnate de grósnica justiţiă, la spênzurătóre, acele neplăcute simţirĭ din ultimele momente de pe acéstă lume a miserieĭ, şi de aĭ trimite repede şi sigur pe cea l'altă lume.»

La aceste cuvinte onorabilulŭ călăŭ rĕspunse cu demnitate şi fórte seriosŭ:

«Gentlemenĭ! Adâncŭ mişcatŭ de delicata dovadă a atenţiuneĭ d-vóstră, îmĭ lipsescŭ cuvintele pentru a esprima pe deplinŭ cea ce suntŭ..

«Gentlemenĭ! Primiţĭ vĕ rogŭ asigurarea că, în casulŭ cândŭ vreunulŭ din D-vóstre 'mĭ va fi datŭ spre a'lŭ spunzura, îmĭ voĭ îndeplini datoria cu cea maĭ mare acurateţe şi delicateţă.«

Pe urmă Domniĭ pungaşĭ cerură permisiunea d'a se depărta, precumŭ venisseră, adică prin feréstră, acésta pentru a nu contraveni legeĭ asociaţiuneĭ lorŭ, cerere care naturalmente li se acordă, şi astŭ-felŭ se depărtară sub effectuarea celorŭ maĭ respectuóse şi delicate salutărĭ. Societatea, remasă fără dênşiĭ, privea glumindŭ drăgălaşa furcuţă; apoĭ descinseră în sala de mâncare, déră care le fu mirarea cândŭ o găsiră golită de totŭ ce conţinea!

ULTIME SCIRĬ

Londra, 25 Septembriŭ. Ţiarele publică o scrisóre cu data din Caprera, 17 Septembre, adresată de Garibaldi lorduluĭ John Russel.

«In 1860, ţice Garibaldi, vocea vóstră s'a auţitŭ în totă Europa, cândŭ aţĭ vorbitŭ în favórea raialelorŭ italiane. Voĭ pledaţĭ astăţĭ causa raialelorŭ turce, carĭ suntŭ încă maĭ nenorocite; causa lorŭ va triumfa de asemenea. Eŭ mĕ voiŭ însărcina de a esecuta, în acéstă privinţă, totŭ ce veţĭ voi».

Londra, 25 Septembre. Ţiarele publică o depeşă din Berlin, cu data de aţĭ, anunţându că guvernulŭ turcŭ refusă de a face concesiunĭ supuşilorŭ sĕĭ crescinĭ, maĭ nainte de a'ĭ fi supusŭ cu totulŭ. Insurgenţiĭ, din parte-le, refusă de a suspenda hostilităţile şi cerŭ, ca condiţiune, ca puterile sĕ garanteţe concesiunile ce arŭ face Turcia.

Viena, 24 Septembre. După noutăţile luate dintr'unŭ isvorŭ particularŭ, Dervich paşa arŭ fi fostŭ surprinse, alaltăieriĭ, la Rovna de insurgenţĭ cariĭ aŭ omorîtŭ 200 ómenĭ.

Ragusa, 25 Septembre. Se semnaléţă sosirea escadreĭ englese.

Belgrad, 24 Septembre. Scirile din Bosnia spunŭ că maĭ multe agale şi beĭ arŭ fi avênd intenţiunea sĕ facă causă comună cu raialele.

Guvernulŭ sêrbŭ a publicatŭ unŭ ordin care interţice orĭ căruĭ omŭ din landverŭ de a părăsi domiciliulŭ sĕŭ.

Circulaţia pe căile de la fruntariă este fórte dificilă.

Belgrad, 25 Septembre. Fidanţata principeluĭ Milan, mergêndŭ în România, s'a opritŭ în apropiere de Belgrad, unde a fostŭ primită cu entusiasmŭ. Principele a însoţit'o până la Basiaşĭ.

CURŢI ŞI TRIBUNALE

Astă-ţi a începutŭ procesulŭ la Curtea cu juraţĭ a celorŭ acusaţĭ că arŭ fi omorâtŭ pe Temeliă şi pe Giambaşulŭ. Până în acestŭ momentŭ 4½ ore, a vorbitŭ D. G. Petrescu. Credemŭ că procesulŭ va urma şi mâine, cândŭ va vorbi între alţiĭ şi D. Fleva.

Advocatul N. BLARAMBERG informéţă clientela sea că s'a reîntorsŭ şi că şéde totŭ în podulŭ Mogoşóeĭ No. 48, în casele D-luĭ Popovicĭ ceasornicarulŭ.

DE VÎNŢARE

Unŭ locŭ în oraşulŭ Ploescĭ; suburbia Sf. George Vechĭ, strada Sfetescu. Doritoriĭ de a'lŭ cumpăra se vorŭ adresa la D-lŭ Dumitru Dinescu, proprietarulŭ luĭ, domiciliatŭ în aceiaşĭ stradă No. 26.

www.dacoromanica.ro

Anunciŭ important tutulorŭ agricultorilor.

După îndelungate studiĭ şi esperienţă în instrumente de agricultură a acesteĭ ţĕrĭ, am constatatŭ, că **plugurile** până acum introduse din străinătate, nu corespund exigenţilorĭ pentru exploatarea pământuluĭ d'aice. Causa Principală era, că ele ne fiindŭ construite destulŭ de nalte, eraŭ supuse la ceia ce se numesce în limbagiul agricultorilorŭ, de a se înneca;— de aceia am construitŭ unŭ noŭ sistem de pluguri, care fiind mult maĭ nalte, sunt asicurate, contr'aceluĭ mare desavantagiŭ, a se înneca, al sistemurilorŭ esistente.

Acestŭ noŭ sistemŭ, maĭ are şi marele avantagiŭ de a se putea întrebuinţa şi cu simplele rotile de lemnŭ, obicĭnuite la plugarĭ — ţĕranĭ — în acéstă ţĕră.

Am avutŭ cea maĭ mare îngrijire, de a construi aceste pluguri, cu fer nemţescŭ de qualitatea cea maĭ bună; am datŭ cea maĭ mare soliditate tutulorŭ detaliurilor, şi a le pune lemnŭ de frasinŭ.

Atragŭ atenţiune a onorabililor Domnĭ agricultorĭ asupra acestuĭ sistem de pluguri, pentru a căruia avantage şi soliditate garantăm.

Informaţiunĭ la sub-semnatul, Strada Germană, 23.

Ioseph Lee.

Asemenea, se află în depositulŭ nostru Locomobile, Batose şi morĭ, din renumita fabrică «RUSTON PROCTOR & C-o» din Lincoln (Englitera)

Institutul de Educaţiune şi Instrucţiune de fete Maria I. Casabianu.

Direcţiunea acestuĭ Institut se grăbeşte a anunţa, că cursurile atât din clasele primare cât şi din cele gymnasiale încep regulat de la 1 Septembre viitor.

Maĭ sunt încă numaĭ câte-va locurĭ libere până la complectarea numĕruluĭ cerut.

Acest Institut: 1) dirigiat de specialista în materia educaţiuneĭ şi instrucţiuneĭ Maria I. Casabianu; 2, fiind aşezat în centrul oraşuluĭ, în casele reposatuluĭ comite Scarlat Rosseti, cu o vastă grădină de plantaţiunĭ; 3, în privinţa instrucţiuneĭ urmând programa şcólelor statuluĭ. şi elevele din ambele cursurĭ fiind esaminate la examenile generale în şcólele statuluĭ de profesorĭ respectivĭ din preună cu elevele din acele şcolĭ; 4 avênd şi guvernante cu diplome de cursurĭ pedagogice etc, aceste tóte sunt cele maĭ factice garanţiĭ pentru părinţiĭ, care doresc a găsi cele trei condiţiunĭ principale: *sĕnătatea corpuluĭ, educaţiunea* şi *instrucţiunea* unite la un loc.

23. Bucureşti-strada Polonă 23

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ, Calea Moşilorŭ No. 16.

APE MINERALE NATURALE

DIN DIFERITE SURSE FRANCESE, GERMANE etc. etc.

TOTŬ-DÉUNA PRÓSPETE

priimite d'adreptulŭ de la sursele respective, se expediază promptŭ de subtsemnaţiĭ în orĭ ce parte a Romănieĭ, cândŭ Comandele vorŭ fi însocite d'un acomptŭ de 1 fr. pentru fie ce sticlă de Apă.

Rugămŭ a precisa bine felulŭ Apeĭ necesare, pentru a evita întârdierĭ.

I. Athanasiu & I. Klee.

CALEA MOGOŞOAEI 72, BUCURESCI.

La acelaşĭ Magasinŭ Mare Depou de

CIMENT DE PORTLAND CEL MAI BUNU

Culorĭ frecate şi nefrecate, Uleiurĭ etc. pentru Zugravĭ.

PENSIONATUL DE BAEŢI „LASCU"

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-niĭ părinţi că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domniloru părinţi. Invĕţăturile se urmézĕ întocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Eleviĭ de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmédă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţi în acestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, admiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézĕ părinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte ţilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, Gr. G. LASCU.

Profesore de L: Rom. şi Ist: Universale la scóla superióră Comerciale.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Bucurescĭ.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. LA VAPORE.

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

De închiriat de la St. Dumitru viitorŭ 2 apartamente case cu etaje de sus, compuse de câte unŭ salon, 4 camere ţugrăvite, cu balcon, odae de servitorĭ, bucătărie, pivniţă mare cc curte pavată spaţiósă. Precum şi alte 2 apartumente aşedate compuse de câte 5 camere ţugrăvite, odae de servitorĭ şi bucătărie, totŭ în acéstă curte în Subur. St. Constandin lângă Biserică, Str. 11 Februarie, No. 1, colórea verde, în apropiere de Tribunale şi grădina Cismegiuluĭ, se dă cu preţurĭ moderate. Doritorĭĭ a se adressa la proprietarŭ în curte.

De închiriat de la St. Dimitrie viitor, Prăvălia din strada Bărăţiĭ cu No. 9 şi cu firma Vasile Poppŭ. Doritorĭĭ se vor adresa în strada Sfinţilor No. 53 casele D-luĭ Dobrovicĭ, etajulŭ al 2-lea.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la 40 Banĭ pe tótă, linia.

De vêndare, cârnaţi buni şi must cu preţurile fórte moderate, strada Boulevard No. 24.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 17 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.		104 ½
» Domeniale.....	8 %	102 —
» Oppenheim.....	8 %	105 —
Scrisurĭ fonciare.....	7 %	90 —
Renta.....	5 %	69 ½
Ac. dr. de fer ro. (st.)		30 —
Ac. de pri. d.de fer ro.	8 %	88 —
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8 %	755 —
Ac. » » Roma.	8 %	125 —
Ac. Societate financia.	8 %	270 —
Ac. Băncĕĭ de Brăila.	8 %	— —
Loosurĭ Municipale.....	—	22 —
Mandate.....	—	— —

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ.....	—	— —
Marsilia »	99	35 —
Belgia »	—	— —
Londra »	25	17 ½
Berlin »	1	22 ⅞
Lipsca »	1	22 ¾
Viena »	2	22 ½

Bastimentele

Corăbiĭ sosite.....	
» pornite.....	
Vapóre sosite.....	
» pornite.....	

Productele

Grâu ghirca, greutate.....	— — —
Grâu ciacâr. calit. I. kila...	— — —
» » » II. »...	— — —
Grâu căruă » I. »...	— — —
» » » II. »...	— — —
Porumbulŭ.....	43 — 35
Orzulŭ.....	— — —
Ovăzulŭ.....	— — —
Secara.....	— — —
Rapiţa calit. I. kila.....	— — —
» » II. ».....	— — —
» » III. ».....	— — —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

	Galaţi	Ismail	Brăila	Giurgiŭ	Calafat	Severin	Oltenița	Măgurele	Bechet	Călăraşi	Islaz
	13 Sept.	17 Sept.	8 Sept.	16 Sept.	17 Sept.	15 Sept.	13 Sept.	25 August	15 Sept.	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
	5	3	1		20	7	1	1	1		5			5		8				
	1		1		11	17	8	3	1			6	1	18						
	4		3				7		1		1			1	2					
	3		1		1		7		1		1		2	1	2					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

— — —	70	—	74	81	—	103	56	—	76	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
— — —	— — —			62	—	92	74	—	89	57	—	72	65	—	70	72	—	—	— — —	— — —
— — —	— — —			— — —			— — —			54	—	40	55	—	60	63	—	—	60	—	65	— — —	— — —
— — —	80	—	85	— — —			— — —			— — —			— — —			— — —			— — —		— — —	— — —
— — —	70	—	80	— — —			— — —			— — —			— — —			46	—	—	— — —		— — —	— — —
43	—	35	50	—	52	66	—	74	54	—	58	— — —			48	—	52	— — —			— — —		— — —	— — —
— — —	34	—	36	40	—	55	44	—	46	— — —			— — —			34	—	—	— — —		— — —	— — —
— — —	30	—	32	— — —			— — —			— — —			— — —			— — —			— — —		— — —	— — —
— — —	52	—	54	— — —			— — —			— — —			44	—	48	— — —			45	—	— — —	— — —
— — —	30	—	32	125	—	127	104	—	109	— — —			— — —			— — —			— — —		— — —	— — —
— — —	160	—	190	— — —			— — —			— — —			— — —			— — —			— — —		— — —	— — —
— — —	130		150	— — —			— — —			— — —			— — —			— — —			— — —		— — —	— — —

CURSUL VIENEI

Viena, 29 Septem. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	69 85
Naţionale.....	734 —
Lose.....	11 60
Acţiunĭ băncĕĭ	914 —
Creditulŭ.....	208 60
London.....	111 75
Oblig. rur. ung.	81 20
» Temeşvar	80 50
» Transilv..	78 80
» Croate...	84 —
Arg. în măr...	101 85
Ducaţi.....	5 35
Napoleonĭ.....	8 92½

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

SÂMBATA, 20 SEPTEMBRE 1875. Unu numĕrŭ 10 Bani. BUCUREScI, ANUL V. No. 1042.

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cĕreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunii şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nu Philipp Löb, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Belgrad, 29 Septembre. — Se anunciă că Pórta arŭ fi comunicatŭ aci oficialŭ că va ocupa milităresce mica insulă de pe rîulŭ Drina. Acéstă insulă se află pe unŭ tĕrĕmŭ contestatŭ, dérŭ în realitate e în posesiunea Serbieĭ.

Petersburg, 29 Septembre. — *Journal de Petersburg* constată că Turcia recunósce necesitatea de reforme. Marele vizirŭ a decisŭ a le îndeplini. Prin urmare trebue ca cabinetele sĕ se abţie de la o presiune diplomatică ostensibilă şi s'ar éte încredere în intenţiunile Sultanuluĭ. Acţiunea diplomatică trebue sĕ se mărginéscă a da ajutorŭ pentru a se potoli rescóla şi a căuta împreună ceea ce e dificilŭ, dérŭ sĕ nu trécă peste forţa diplomatică. Prin acţiunea comună a cabinetelorŭ pe lângă guvernulŭ turcŭ, se va aduce o ameliorare seriósă crisei actuale din Orientŭ.

Berlin, 29 Septembre. — O comunicare primită aci de la Milan confirmă scirea că impĕratulŭ Germanieĭ va pleca pe la 11 Octombre în Italia, unde va sta patru çile şi va fi însoţitŭ de principele Bismark şi de feldmareşialulŭ Moltke.

Münich, 29 Septembre. — Biroulŭ cameriĭ s'a alesŭ întregŭ din partida ultramontană.

Belgrad, 29 Septembre. — Reşedinţa Skupcineĭ s'a transferatŭ de la Kragujewatz la Belgrad.

BUCUREScI, 19 SEPTEMBRE

Amŭ avutŭ trista ocasiune sĕ vedemŭ în maĭ multe rânduriĭ, şi maĭ cu sémă cu ocasia ultimeĭ arendărĭ a moşielor statuluĭ, nepăsarea, séŭ maĭ bine reaua voinţă, cu care se administréçă averea publică sub regimulŭ ordineĭ. Amŭ vĕçutŭ cumŭ, în çilele din urmă, arendaşiĭ serioşĭ, carĭ arŭ fi voitŭ sĕ ia spre esploatare proprietăţi de ale statuluĭ, s'aŭ retrasŭ din causa grelelorŭ şi absurdelorŭ condiţiunĭ ce li se impuneaŭ de către Domniĭ administratorĭ, numaĭ spre a'şĭ reserva pe de o parte arme de vexaţiune în contra arendaşilorŭ ce arŭ fi practicândŭ ideĭ opuse la ale guvernanţilorŭ, érŭ pe de alta spre a putea, la timpŭ, sĕ mulţuméscă pe devotaţiĭ puteriĭ.

Aceste manopere pe carĭ le amŭ denunţatŭ publiculuĭ încă de multŭ, nu suntŭ singurele carĭ denotă réua administrare subt guvernulŭ actualŭ, în profitulŭ *conservatorilorŭ* carĭ îlŭ susţinŭ. Altele, totŭ atâtŭ de grave, contribue în modŭ simţitorŭ la ruina statuluĭ, la risipirea celorŭ maĭ frumóse bunurĭ ale séle.

Spre a da unŭ esemplu de acestea, pentru marea gloriă a onorabiluluĭ ministru de finanţe şi a celorŭ-l'alţĭ domnĭ administratorĭ, vomŭ çice astăçĭ câte-va cuvinte în privinţa usurpaţiuneĭ moşieĭ statuluĭ, Roşieniĭ din Romanaţi, posedată actualmente de către D-lŭ G. Brătăşeanu, fără altŭ dreptŭ de câtŭ acela resultându din nepăsarea celorŭ însărcinaţi cu administrarea domenielorŭ publice. Cestiunea este destulŭ de importantă, de óre ce acéstă moşiă valoréçă aprópe 100,000 galbenĭ, şi de óre ce statulŭ este în presentŭ privatŭ de însemnatele venitурĭ ce dă acéstă proprietate.

Étă faptulŭ:

Moşia Roşieniĭ, proprietate a statuluĭ din judeţulŭ Romanaţi, în întindere de peste 3000 pogóne, e separată de o altă mică moşiă de 400 pogóne, numită *Cureaua din Dobrun*, printr'o proprietate a D-luĭ G. Brătăşeanu care, profitându de complesenţa D-lorŭ administratorĭ aĭ domenielorŭ, 'şĭ a însuşitŭ din mica moşiă vre-o 250 pogóne, dispunêndŭ de ea ca de o proprietate a D-séle. fără a fi supăratŭ de cine-va.

Conformŭ legiĭ din 1867, consiliulŭ de administraţiane pune la licitare acéstă proprietate fără însĕ a specifica cu esactitate în actul, adjudecaţiuneĭ că, ceia ce se vinde e *Cureaua din Dobrunŭ* şi nu *Roşieniĭ din Dobrenĭ*, faptŭ cunoscut de toţĭ concurenţiĭ carĭ s'aŭ presentatŭ la licitaţiă. Moşia déră pusă în realitate în vênçare, în întindere de 400 pogóne, déră din care statulŭ poseda nu maĭ 150, se adjudecă asupra D-luĭ Dobrescu care a datŭ unŭ preţŭ destulŭ de mare, cu speranţa de a putea revendica în urmă partea usurpată de D-lŭ G. Brătăşeanu.

Din diferite circumstanţe D-lŭ Dobrescu, neputându'şĭ realisa intenţiunea, fu nevoitŭ a transmite acéstă proprietate D-luĭ Brătăşeanu care deja poseda, cumŭ amŭ çisŭ, 250 pogóne dintr'ênsa. Acesta, îndată ce avu în mână actulŭ de vênçare liberatŭ de statŭ primuluĭ cumpărătorŭ şi în care se çicea că se vinde moşia Roşieniĭ din Dobrenĭ érŭ nu Cureaua din Dobrun, luă de le statŭ cu arendă moşia Dobrenĭ care, din negligenţă culpabilă séŭ póte chiarŭ cu intenţiune din partea D lorŭ administratorĭ, se arenda totŭ împreună cu Cureaua din Dobrunŭ, de şi acéstă din urmă era vêndută D-luĭ Brătăşeanu, noulŭ arendatarŭ. D-lŭ Brătăşeanu, care nu aştepta de câtŭ acésta, refusă d'a plăti câşturile la termenŭ sub cuvêntŭ că elŭ este adevĕratulŭ proprietarŭ alŭ întregiĭ moşiĭ. Statulŭ intentéçă procesŭ pentru neplata arendeĭ, şi din causa releĭ apărărĭ făcută de advocatulŭ sĕŭ, Curtea a decis resiliarea contractuluĭ de arendare, sub cuvêntŭ că unulŭ din cele doue trupurĭ de moşiĭ este vêndutŭ, fără însĕ a determina care din ele.

Domnulŭ Brătăşanu, dérŭ, numaĭ era arendatarŭ alŭ moşieĭ Roşieniĭ, dérŭ era posesorŭ şi făcea acte de proprietarŭ chiar tăind parte din o mare pădure ce se afla pe dênsa, construindŭ edificiĭ şi făcêndŭ diferite ameliorаţiunĭ pe acea moşiă ce valora peste 100,000 galbenĭ şi care în realitate este a statuluĭ.

Administraţiunea Domenielorŭ, îndată ce sentinţa de resiliare a contractuluĭ de arendare a remasŭ definitivă, pune din noŭ la licitare arendarea moşieĭ Roşieniĭ, escluçêndŭ de astă-dată cea-l'altă parte mică vêndută, adică *Cureaoua din Dobrunŭ*.

D-lŭ Brătăşanu, temêndu-se ca nu cum-va noulŭ arendaşĭ sĕ fie vre unŭ bărbatŭ cu o maĭ mare influenţă ca a D-séle, însărcinéçă pe D-lŭ Voinescu sĕ concure proforma la licitaţiune. Adjudecându-se arendarea moşieĭ Roşieniĭ asupra acestuia, se ceru punerea în posesiă, dérŭ administraţiunea, ne putêndŭ alunga pe D-lŭ G. Brătaşanu dintr' ênsa, îĭ intentă procesŭ. Arendatoruluĭ simulatŭ cere resiliarea contractuluĭ de arendare, ceea-ce şi obţine, restituindu-se şi cauţiunea depusă. D-lŭ Brătăşanu a remasŭ cu modulŭ acesta proprietarŭ alŭ moşieĭ ce nu cumpărase.

Étă dérŭ că una din cele maĭ însemnate moşiĭ ale statuluĭ, graţiă nepăsăriĭ celorŭ însărcinaţi cu gerarea marilorŭ interese ale naţiuneĭ, se stăpânesce pe nedreptŭ de către altulŭ, se esploatéçă în detrimentulŭ finanţelorŭ publice, érŭ Domniĭ miniştriĭ suntŭ nevoiţĭ a recurge la împrumuturĭ oneróse, la imposite sdrobitóre, spre a acoperi defictele enorme bugetare.

In facia dérŭ a unorŭ acte atâtŭ de daunătóre pentru statŭ, suntem în dreptŭ a întreba pe Domniĭ administratorĭ aĭ domenielorŭ, şi în specialŭ pe D-lŭ Mininistru Cantacusen, este óre acéstă atitudine românéscă, patriotică? Pentru ce aŭ manifestatŭ atâta nepăsare când a fostŭ vorba de redactarea actuluĭ de arendarea moşieĭ *Cureaoua Dobrunŭ* spre a nu da locŭ la discuţiunĭ şi acte desavantagióse pentru fondurile publice?

Pentru ce s'a toleratŭ D-lŭ Brătăşianu atâtŭ timpŭ sĕ posede o moşiă de 100,000 de galbenĭ, sĕ beneficieçe de venitulŭ eĭ într'unŭ timpŭ fórte lungŭ şi chiar astă-çĭ? Făcut'aŭ acésta numaĭ pentru cuvêntulu că D-lŭ G. Brătăşanu este membru alŭ partiduluĭ conservatorŭ? Noĭ nu scimŭ; aceea însĕ ce putemŭ çice, e că uşurinţa cu care aŭ lucratŭ Domniĭ administratorĭ în acéstă afacere, ca şi în alte multe, trebue sĕ ne inspire o seriósă témă de situaţiunea financiară a statuluĭ, şi în specialŭ de domeniele luĭ.

Arŭ fi maĭ bine, credemŭ, ca puterniciĭ noştriĭ de açĭ, în locŭ de a se ocupa cu organisaţiunea bandelorŭ electorale, sĕ procedeze cu o maĭ mare băgare de sémă cândŭ e vorba de averea ţĕreĭ. Étă dérŭ cuvêntulŭ pentru care stimulămŭ pe guvernŭ a invita pe advocaţiĭ de care dispnne ca, în procese de asemenea natură şi în celŭ de care ne ocuparămŭ maĭ cu sémă, sĕ'şĭ dea tóte silinţele posibile spre a face sĕ se recunóscă unŭ dreptŭ alŭ statuluĭ atâtŭ de incontestabilŭ.

Ni se trimite de D. August de Leliva unŭ articolŭ intitulatŭ *Şarlatania în gros a afacereĭ căilorŭ ferate române*. Iluĭ publicămŭ maĭ la vale, fără însĕ a împărtăşi întru tóte cele coprinse într'ênsulŭ, maĭ cu sémă în partea aceia în care autorulŭ pune alaturĭ naţiunea română cu guvernulŭ eĭ, cândŭ tótă lumea cunósce înclinările guvernuluĭ către interesele străine.

In urma arestăriĭ D-luĭ Ienescu, redactorulŭ foieĭ *Vocea Prahoveĭ*, 30 cetaţenĭ ploescenĭ din ceĭ maĭ distinşĭ aŭ protestatŭ printr'o telegramă adresată *Românuluĭ* contra aceleĭ arestărĭ.

Étă acea telegramă:

Ploescĭ, 26 Septembre.

Domnilorŭ redactorĭ,

D. Costantin Ienescu, redactorele çiaruluĭ *Vocea Prahoveĭ* astăçĭ, 13 Septembre, chiămatŭ la judele de instrucţiune Bereşténu, fără altă formalitate, fu depusŭ la temniţă pentru delictŭ de presă. Faptulŭ indignânde pe toţĭ cetăţeniĭ, vĕ rugămŭ protestaţĭ împreună cu noĭ.

Gheorge Stefănescu, Ioniţă Michalescu, Gh. Niculescu, Ghiţă Theodorescu, Petrache Stănescu, Ilie Georgescu. I. Teodorescu, Vasile Constantinescu, D. Protopopescu, N. A. Tudoriu, Stelian, T. Stoian, Hr. Stoenescu, C. G. Totica Nache I. Naiovici, Radu Stanian, Ghiţă Ionescu, Radu Pătârlăgénu, Petre Apostolescu, Michaiŭ C. Sisman, N. P. Raşcan, D. Stefan I. Christescu, Dimitrie Stanciu, Marin Stanciu, Titu Bălcénu, Hagi M, Săvescu, Popescu. C. T. Grigorescu, Matache Nicolaŭ, Alecu Stănescu.

www.dacoromanica.ro

Amŭ anunţatŭ într'unulŭ din numerile trecute că negocierile relative la unŭ tractatŭ de comerţŭ între Prusia şi Suedia aŭ căduţŭ; étă ce ţice *Republica francesă*, în acéstă privinţă:

«Prusia cerea Suediei o reducţiune considerabilă asupra importuluĭ rachiurilorŭ din Prusia în Suedia. Tractatulŭ de comerţŭ între Prusia şi Franţa permiţându Germaniloru de a'şĭ procura rachiurile din Franţa fórte eftinŭ, Prusia a voitŭ să trécă aceste rachiurĭ în Suedia realisându unŭ îndoitŭ beneficiŭ asupra valóreĭ reale şi asupra tarifuluĭ importaţiuneĭ în Suedia. Ministrulŭ de comerţŭ alŭ Suedieĭ a réspunsŭ că refusă tractatulŭ cu aceste condiţiunĭ, că Suedia nu avea necesitate de a trece rachiurile francese prin Germania şi că preferă sĕ'şĭ menţie pentru ea comisiunea.

Ţiarul *Obzor*, de la 21 Septembre, publică următórea depeşă din Dalmaţia, cu data 20 Septembre:

Turcii din Livna forţéţă, prin cruţimea lóru, raialele diu vecinătăţile acestuĭ oraşŭ a se rescula. Eĭ aŭ întemniţatŭ 20 familiĭ crescine, fără nicĭ unŭ motivŭ, şi le-aŭ încărcatŭ cu lanţurĭ.

Citimŭ în *Narodni Listy* din Praga, de la 22 Septembre:

Dupĕ *Istok* din Belgrad, banda luĭ popa Zarco, tare de 2500 ómenĭ, ar fi stăpână pe întregulŭ ţinutŭ de la fruntaria serbă până la Vichegrad. Priboj şi cincĭ orăşele turce arŭ fi fostŭ încendiate. Bandele şefiloru Vassoievitchi, carĭ operaŭ în Herzegovina, s'arŭ fi unitŭ cu ale luĭ Popa Zarco. Astŭ-felŭ întregulŭ ţinutŭ de la fruntaria serbă până la aceia a Muntenegruluĭ arŭ fi ocupatŭ de insurgenţĭ. Comunicaţiunile între oraşele vecine cu localităţile resculate şi Rumelia sunt tăiate.

Zara, 21 Septembre. Peko Pavlovitch, Maximŭ voivodŭ din Bogné şi popa Millo, aŭ venitŭ în ajutorulŭ insurgenţiloru din Trebinje cu o bandă de 800 ómenĭ. Bandele de insurgenţĭ conduse de Pavlovitch, Bactcevitch, Petrovitch, Liubibratitch, şi alţiĭ s'arŭ fi unitŭ la Trebinje. Se aştéptă la o mare luptă. Livno s'arŭ fi predatŭ insurgenţiloru.

Décă trebue sĕ dămŭ creţămêntŭ uneĭ depeşĭ din Ragusa, publicată în *Dailly Telegraph*, optŭ voivoţĭ, şefĭ aĭ insurecţiuneĭ, arŭ fi plecatŭ d'aci către Spala în nóptea din urmă spre a organisa o espediţiune în Herzegovina de susŭ, unde, dupĕ cele ce se ţicŭ, maĭ multe sute de raiale arŭ fi gata sĕ se unéscă cu eĭ. Indiviţiĭ ce compun acestŭ corpŭ espediţionarŭ, arŭ fi, se asigură, în cea maĭ mare parte austriacĭ. Aceĭ carĭ, aci simpatiséţă cu causa slavă, aŭ făcutŭ voivodiloru salutărĭ entusiaste.

Citimŭ în *Evenimentul*:

Resoluţiunea luată de curêndŭ de cabinetulŭ întregŭ, de a sili pe adunare sĕ decidă între o crisă ministerială şi adoptarea scrutinuluĭ pe arondismentŭ, a causatŭ óre-care viă mişcare, în ultimele ţile, în presa republicană. Dupĕ ce amŭ esprimatŭ îndoiala nóstră asupra atitudineĭ Preşedinteluĭ Republiceĭ în acéstă deliberare a consiliuluĭ miniştriloru, şi asupra posibilităţiĭ de a găsi sĕ succedă D-luĭ Buffet unŭ cabinetŭ care sĕ consimţă a ajurna la infinita disolvare, amŭ arĕtatŭ care trebuia sĕ fie în orĭ-ce casŭ conduita Stângeloru în asemenea conjecturĭ.

Trebue sĕ constatăm astăţĭ că confraţiĭ noştri de la presa republicană împărtăşescŭ, în acestŭ puntŭ, în unanimitate părerile nóstre.

S'a practicatŭ în destulŭ politica de concesiunĭ fructuóse. Cei maĭ timiţĭ începŭ a ţări acésta, şi centrul stângŭ nu va fi maĭ puţinŭ fermŭ în resistenţa sea la poruncile ministeriale.

Décă D-lŭ Buffet a speratŭ că adesiunea D luĭ Dufaure şi Léon Say la vederile séle arŭ atrage votulŭ favorabilŭ alŭ unuĭ grupŭ parlamentarŭ care a arătatŭ totŭ-d'auna multă deferenţă consilieloru şi dorinţeloru acestoru douĭ miniştri, trebue sĕ înţelegemŭ aţĭ că şi'aŭ făcutŭ ilusiunĭ: Limbagiulŭ organeloru acreditate ale centruluĭ stângŭ nu lasă nicĭ o speranţă vice-preşedinteluĭ consiliuluĭ. Ministrulŭ justiţieĭ şi alŭ finanţeloru, pronunţându-se în contra scrutinuluĭ pe listă, aŭ urmatŭ opiniunilorŭ lorŭ personale.

Singura fracţiune a partiduluĭ republicanŭ, care a fostŭ admisă la începutŭ a fi represeutată în cabinetŭ, centrulŭ stângŭ, numaĭ este representată. Tóte menagerile dérŭ devinŭ inutile de aci înainte şi póte periculóse.

Noĭ nu ne vomŭ opri la óre carĭ fabule ale nuveliştiloru doritorĭ de a încurca trebile maĭ multŭ de câtŭ suntŭ. Déca amŭ crede în discuţiunile lorŭ interesate, mareşalulŭ Mac-Mahon arŭ fi apăsatŭ cu tótă influenţa sea asupra spiritului miniştriloru indecişĭ, spre a'ĭ determina sĕ puie cestiunea cabinetuluĭ. Preşedintele Republiceĭ are unŭ sentimentŭ de legalitate prea viŭ spre a lua atitudinea ce imprudentele informaţiunĭ i le atribue. Şefulŭ statuluĭ s'a declaratŭ în maĭ multe rândurĭ servitorulŭ Adunăriĭ şi executorulŭ decisiunilorŭ séle.

Déca Camera se pronunţă pentru scrutinulŭ de listă, décă cabinetulŭ cade în meţiloculŭ uneĭ crise ce elŭ va provaca, noĭ nu vomŭ avea nicĭ unŭ cuvêntŭ spre a ne teme. Preferinţele private ale Mareşaluluĭ, fie ele pentru scrutinulŭ pe arondismentŭ, elŭ se va înclina înaintea voinţeĭ parlamentuluĭ, care represintă ţéra şi nu va merge sĕ caute pe ministriĭ sĕĭ în altă parte de câtŭ în rangurile singureĭ şi neschimbătoruĭ majorităţiĭ a acesteĭ Camere, divisată de altmintrelea în atâtea punte; noĭ amŭ numitŭ majoritatea republicană, devenită dupĕ 25 februare majoritatea constituţională.

Discuţiunea ţĕreĭ, ĭĭ revine de dreptŭ, orĭ ce guvernŭ executatŭ în contra eĭ séŭ fără ea va fi revoluţionarŭ.

Citimŭ în *Balcanulŭ*:

Corespondentulŭ ţiaruluĭ *Times*, în Muntenegru, descrie starea de lucrurĭ precum urméţă:

»Muntenegreniĭ arétă o simplicitate şi o demnitate militară care amintesce pe fiiŭ munţiloru din Scoţia şi pe Albanesĭ. Acéşţă purtare demnă, acéstă linisce tăcută şi acéstă bună cuviinţă a populaţiuneĭ este fenomenulŭ celŭ maĭ vrednicŭ de însemnatŭ pentru unŭ călĕtoru observatoru. Se pare de necreţutŭ că, în momentulŭ actualŭ, fie-care bărbătŭ în parte care 'ţĭ ese în drumŭ, chibzuiesce în sufletulŭ sĕŭ cestiunea cea maĭ importantă pentru unŭ poporŭ resbelnicŭ, şi este convinsŭ că hotărârea despre resbelŭ saŭ pace este eminentă. Nu se vede nicĭ o agitaţiune, nicĭ o adunare în grupe spre a chibsui asupra situaţiuneĭ. Fie-care este armatŭ şi între ceĭ 300-400 bărbaţĭ pe cariĭ amŭ vĕţutŭ în cursulŭ ţileĭ la Cetinje, domnea fără deosebire moderaţiunea cea maĭ complectă, seriositate şi politeţă. Principele este ca şi poporulŭ sĕŭ. Elŭ nu este de câtŭ întâiulŭ bărbatŭ în Muntenegrulŭ, şi pare a resimţi într'unŭ modŭ seriosŭ greutatea posiţiuneĭ sale. Poporulŭ sĕŭ este ascultătoru, dérŭ póte răbda cu greŭ starea siluită în care este pusŭ, şi cu tóte că autoritatea principeluĭ nu póte fi supusă la îndoială şi guvernulŭ sĕŭ nu póte fi periclitatŭ prin neutralitatea sa, totuşĭ popularitatea sa trebue sĕ sufere sub asemenea condiţiunĭ. 40 miĭ de refugiaţĭ din Herţegovina cu vite şi cu turme suntŭ deja înscrişĭ de autorităţĭ, şi nuoĭ emigraţiunĭ suntŭ anunţate. Pentru odurată maĭ lungă, acéstă sarcină devine prea grea, şi tótă lumea ascéptă cu încredere declaraţiunea de resbelŭ din gura Serbieĭ. Dupĕ acéstă eventualitate, Muntenegru arŭ îndrepta tóte forţele sale militare spre Herţegovina. Intr'o asemenea hotărîtă asceptare la ostilităţĭ, politica neutralităţeĭ are cu totulŭ altă faţă de câtŭ în casulŭ cândŭ s'arŭ putea prevede pacea. Daca Muntenegru va intra în resbelŭ, insurgenţiĭ vorŭ fi neapăratŭ aliaţiĭ sĕĭ, şi a lăsa ca vestulŭ Herţegovineĭ sĕ se supue, înainte de a se declara resbelulŭ, arŭ fi o slăbiciune cu care nu s'arŭ lăsa învinovăţi nicĭ un statŭ europeanŭ, orĭ-cumŭ arŭ arŭ fi împrejurările. Strategia guvernuluĭ Muntenegrenilorŭ trebue sĕ meargă însĕ maĭ departe. Nu numaĭ că trebue sĕ întreţie insurecţiunea, darŭ elŭ trebue sĕ'ĭ dea direcţiunea ce va lua resbelulŭ. Mişcarea principală se îndreptéţă dérŭ spre Herţegovina, care este aşeţată între Muntenegru şi Serbia, şi unirea cetelorŭ de insurgenţĭ din acéstă parte cu ceĭ din partea serbă s'a realisatŭ la Banje. Corpurile serbe aŭ quartierulŭ lorŭ generalŭ la Nova Varoş, érŭ cele muntenegrene la Plevlie, astŭ-felŭ în câtŭ stăpânescŭ strîmtorile prin carĭ trupele turcescĭ din Sieniţa, care este quartierulŭ generalŭ alŭ luĭ Ali-paşa, trebue rĕ trécă pentru a intra în Herţegovina. Acolo staŭ forţele principale ale insurgenţiloru. Câtŭ privesce Vestulŭ, se caută numaĭ a da óre-care ocupaţiune Turcilorŭ. Cu acésta însă, sĕ nu se ţică că guvernulŭ muntenegrénŭ conduce in realitate insurecţiunea, căcĭ nu se potŭ găsi doveţĭ pentru o asemenea mărturire. Principele mă încredinţeţă din contiă că trebue sĕ fie fórte sever pentru a 'năbuşi aplecarea ómenilorŭ sĕĭ la fugă cu scopŭ de a participa la insurecţiune, şi silinţele sale în acéstă privinţă nu potŭ avea unŭ resultatŭ complectŭ. Muntenegreniĭ suntŭ toţĭ soldaţĭ şi staŭ subtŭ legea militară, dupĕ care desertarea este pedepsită cu confiscarea avereĭ dosituluĭ. Dérŭ, arŭ fi a se înşela asupra caracteruluĭ poporuluĭ, décă s'arŭ presupune că opiniunea publică arŭ permite îndeplinirea acesteĭ legĭ în timpulŭ actualŭ. Aceĭ carĭ trecŭ graniţa, cunoscŭ din experienţă cerinţele situaţiuneĭ, şi acésta nu trebue sĕ facă a conchide că ieĭ aŭ primitŭ avise de susŭ spre a păşi acelŭ drumŭ pe care ajutorulŭ lorŭ póte fi celŭ maĭ eficace. Principele stăruesce a menţine neutralitatea, dérŭ nu se póte ascepta de la dânsulŭ sĕ părăsescă cu totulŭ avantagele carĭ arŭ fi în casŭ de resbelŭ de cea maĭ mare în semnătate. Mi s'a încredinţatŭ din partea acelora care'ĭ suntŭ de aprópe: eă elŭ s'arŭ fi opusŭ mişcăreĭ in modulŭ celŭ maĭ seriosŭ, dérŭ cu tóte acestea, elŭ n'a pututŭ sĕ împedice ca mulţĭ din ómeniĭ luĭ sĕ ia parte la insurecţiune. Este de iertatŭ că ieĭ nu voiescŭ a numi ţifra lorŭ. Pe câtŭ potŭ vedea lucrurile, puţinĭ muntenegreniĭ aŭ plăcerea de a rămâne a casă, şi în faţa uneĭ asemenea dispositiunĭ se póte îndoi cine-va dacă hotărîrile cele maĭ bune potŭ fi realisabile.

Ţiarulŭ vienezŭ *der Osten* a primitŭ din Bucurescĭ următórea comunicaţiune:

«Aci privescŭ cu curiositate nedescriptibilă la desvoltarea evenimenteloru în ţĕrile învecinate ale Turcieĭ europene. Situaţiunea care a fostŭ la începutŭ, s'a schimbatŭ cu totulŭ. Astăţĭ nu maĭ suntŭ stăpânitŭ situaţiuneĭ Austria şi Prusia, ci Anglia şi Rusia. Léca Rusia se va decide a susţine împreună cu Anglia constituirea ţĕrilorŭ balcanice în state autonome suzerane, atuncĭ tóte cele-l'alte combinaţiunĭ vorŭ căţea, şi acéstă constituire va avea locŭ. Rĕmâne chestiunea de a se sci déca cabinetulŭ din St. Petersburŭ se va putea desface până într'atâtŭ de influenţa luĭ Bismarck. Acésta este ţinta tutoruŭ stăruinţeloru din partea cercurilorŭ influente de carĭ dispune lumea slavă şi ortodoxă, în cabinetulŭ Ţaruluĭ şi al bĕtrânuluĭ sĕŭ cancelarŭ. Déca Rusia, déca stăpânitoruluĭ sĕŭ pune valóre pe influenţa ce posedă în lumea slavă şi órtodoxă, déca nu vooscŭ a perde acéstă influinţă, atuncĭ vorŭ sci ce trebue făcutŭ în faţa rugămintelorŭ ce li se adreséţă din tóte părţile. Atuncĭ Serbia câtŭ şi Muntenegru vorŭ resufla maĭ liberŭ, poporulŭ bulgarŭ va recunósce momentulŭ, şi Pórta se va vedea pusă înaintea necesităţeĭ de a renunţa la nefolositóre mĕsurĭ coercitive militare, şi va fi constrînsă la emanciparea popórelorŭ creştine de pe Peninsula balcanică: De la atitudinea Rusieĭ atîrnă acumŭ totulŭ. Acésta se simte universalŭ. Stă, ca sĕ ţicemŭ aşa, în aerŭ. La 9 ale luneĭ, 28 Augustŭ st. v., ţi onomastieă a Ţaruluĭ rusŭ, s'a pututŭ vedea acésta şi pe din afară. La ospelulŭ consulatuluĭ rusŭ, în curtea căruia cânta o musică militară, se înghesuia în cursulŭ ţileĭ totŭ ce lumea nóstră politică contéţă în notabilităţĭ. Aŭ voitŭ sĕ arate Rusieĭ într'unŭ modŭ demonstrativŭ că speră şi ascéptă multŭ de la dênsa. Tótă lumea privesce cu atenţiune. Rusia séŭ va rĕmâne în mréja politiceĭ luĭ Bismark şi raialele 'şĭ vorŭ fi vĕrsatŭ sângele de géba, séŭ ea va da deslegarea cestiuneĭ orientale.“

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Şarlatania en gros a afaceriĭ căilorŭ ferate Române.

Suntŭ şépte anĭ trecuţĭ de cândŭ România a avutŭ nenorocirea d'a face cunoscinţă cu nobilisaţiĭ ovreĭ aĭ regatuluĭ prusianŭ.

Strălucindŭ de raţele mareĭ nobleţĭ prusiane, d-lorŭ aŭ sciutŭ sĕ dobândéscă şi sĕ esploateţe nenorocita concesiune a căilorŭ ferate române.

Acéstă memorabilă istoriă, care de la începutŭ şi până astăţĭ a datŭ preseĭ multă materiă din cea maĭ interesantă darŭ fórte tristă, fiindŭ descrisă în tóte sensurile, adică şi *pro* şi *contra*, acéstă istoriă, ţicemŭ, este unică în felulŭ eĭ, în analele justiţieĭ criminale.

Intreprinderea căilorŭ ferate române în întregulŭ eĭ, formeţă unŭ lanţŭ neîntreruptŭ de înşelătoriă, abusŭ de încredere, falsificărĭ şi întunecarea stăreĭ în care se află averea societăţeĭ acţionarilorŭ,— în prejudiciulŭ acesteĭ din urmă, şi în folosulŭ pungilorŭ consiliuluĭ de supraveghere şi aĭ tovarăşilorŭ luĭ.

Căile întunecate pe carĭ a umblatŭ consiliulŭ de supraveghere,— machinaţiunile infernale pe care lea întrebuinţatŭ, şi operaţiunile financiare înşelătóre ce a realisatŭ,— tóte acestea aŭ contribuitŭ ca cursulŭ acţiunilorŭ, de şi garantate de către Statŭ cu 7½ %, sĕ scaţă de la 60% până la 24%, maĭ refusândŭ încă dobêndele pentru timpulŭ construcţiuneĭ şi scăţêndŭ séŭ suspendândŭ cu desăvârşire dividendele prin votarea artificială a adunăreĭ generale, prin care procedărĭ aŭ fostŭ ruinate miĭ de familiĭ, aĭ căror membri, în mare parte, aŭ devenitŭ cerşetorĭ, éră alţiĭ aŭ fostŭ împinşĭ la crime şi chiarŭ la sinucidere.

Acestŭ consiliŭ de supraveghere, înţestratŭ cu multă vicleniă şi ra-

www.dacoromanica.ro

finaţiune, s'a priceputŭ d'a se descărca de motivele acestorŭ rele şi nenorociri— atribuindŭ tótă culpa numaĭ guvernuluĭ românŭ. Pentru acestŭ scopŭ, consiliulŭ de supraveghere a hrănitŭ întregulŭ cârdŭ servilŭ alŭ jurnalelorŭ din capitala Prusieĭ şi din provincie, asmuţindu-le ca nisce câinĭ turbaţĭ în contra Românieĭ câtŭ şi în contra acelora carĭ apărauŭ drepturile acţionarilorŭ frustraţĭ.

Spre a pune capĕtŭ acestorŭ urmăriri ruşinóse, s'a unitŭ unŭ mare numĕrŭ de acţionarĭ în contra acestuĭ consiliu înşelătorŭ, alegêndŭ comitetele de apĕrare ce esistă astăḑĭ în tótă Germania şi în România,— carĭ, formândŭ o putere, se află în plină acţiune.

Mulţămită silinţelorŭ neobosite ale acestorŭ comitete, crimele cocomise de către consiliulŭ de supraveghere din Berlin s'aŭ pututŭ da la lumină şi denunţa cu probe procuroruluĭ regescŭ de la Berlin care, de la 2 Aprilie a. c., urmăreşte afacerea.

Suma totală cu care a fost frustrată averea societăţeĭ se urcă la 63 milióne de talere.

Astŭ-felŭ, amŭ isbutitŭ a stigmatisa în facia Europeĭ pe calomniatorĭ, carĭ aŭ mînjitŭ cu noroĭ România, d'a demasca pe ipocriţĭ, şi d'a preda justiţieĭ pe înşelătorĭ, abusătorĭ de încredere şi şarlatanĭ, spre a se justifica de crimele comise.

Acum însĕ, eĭ voescŭ a se sustrage pedepseĭ legale prin cotiturĭ, şi singurulŭ lorŭ refugiŭ nu este de câtŭ la aceĭ neruşinaţĭ, carĭ, cumpăraţĭ cu sângele concetăţenilorŭ lorŭ, falsifică opiniunea publică.

Dérŭ, cu tóte aceste uneltirĭ, bogaţiĭ escrochiĭ nu isbutescŭ d'a înşela şi d'acuma înainte pe lume. Infamiile şi crimele lorŭ, ce eraŭ acoperite până acuma, suntŭ desvălite astăḑĭ în facia întregeĭ omenirĭ.

Miliónele prădate de la concetăţenĭĭ lorŭ staŭ neputincióse: — în vanŭ se împartŭ în drépta şi în stânga grămeḑĭ de aurŭ spre a aţâţa presa coruptă în contra acelora carĭ aŭ descoperitŭ şarlatania, — în locŭ d'a se sili sĕ maĭ îmblânḑéscă celŭ puţinŭ aparinţa acestorŭ şarlataniĭ.

Acéstă miserabilă presă, năvăleşte cu neruşinare asupra tutulorŭ persónelorŭ carĭ aŭ cuteḑatŭ d'a atinge pe şarlatanĭ ca Bleichröder, Hanseman, Dr. Reinhard et consorţĭ — darŭ *Nemesis* cea divină veghéḑă şi chiar cea omenéscă 'ĭ urmăreşte la fie-care pasŭ : orĭ ce faptŭ îşĭ găseşte resplata.

Vĕḑêndu-se prea slabĭ în facia comitetelorŭ de apărare spre a acoperi faptele lorŭ, eĭ caută cu vicleniă adevĕratŭ ovreéscă d'a arunca tótă culpa asupra românilorŭ.

Eĭ ne trimite prin ḑiarulŭ *le Danube*, de la 19 curentŭ, *unŭ mare acţionarŭ* cu vorbe dulcĭ, şi ne dă prin fóia *Berliner-Borsen-Zeitung*, de la 16 curentŭ, nisce sciriĭ *norocóse* despre rescumperarea căilorŭ ferate române de guvernulŭ românŭ cu care ocasiune şi fóia jidovéscă *Neue Freie Presse*, din Viena, întonéḑă împreună cântecele lorŭ.

Sĕ începemŭ maĭ ântêiŭ cu marele nostru amicŭ, cu *Fóia Burseĭ* din Berlin, care a contribuitŭ maĭ multŭ de câtŭ tóte altele la aceste nenorocirĭ, ca una care, pentru hrana ce primea de la consiliulŭ de supraveghiere, a respânditŭ tótе acele sciriĭ despre starea şi nesiguranţa Românieĭ.

Acéstă fóiă a devenitŭ acumŭ unŭ reptilŭ têrêtorŭ înaintea acţionarilorŭ; ea încércă de a ne convinge, că consiliulŭ de supraveghere este onorabilŭ, că lucréḑă cu tótă inima pentru interesele acţionarilarŭ, — dérŭ că guvernulŭ românŭ este vinovatŭ pentru tóte relele, de óre-ce doresce de multŭ ca sĕ intre în posesiunea tutulorŭ linielorŭ cu unŭ preţŭ eftinŭ, şi face felurite dificultăţĭ în procurarea banilorŭ, spre a sili pe acţionarĭ ca sĕ vêndă căile ferate.

Noĭ avemŭ opiniune prea bună de românĭ ca sĕ credemŭ, că dênşiĭ se vorŭ servi cu unŭ asemenea planŭ în contra intereselorŭ acţionarilorŭ.

Acéstă fóiă, apĕrătóre fidelă a ovreilorŭ, se vede că judecă pe România dupĕ hranitoriĭ eĭ: *Bleichroder*, *Hauseman*, Dr. *Reinhard* et *Campanie*.

Acestă fóiă, fórte *amicală* Românieĭ, consiliéḑă pe guvernulŭ românŭ de a rescumpĕra întréga liniă, recomandândŭ ca miḑlocitóre pe tovareşa fidelă de escrocheriĭ a consiliuluĭ de supraveghere, adică pe societatea austriacă ovreească *Staatsbahn*.

In adevĕrŭ, mare amabilitate din partea societăţeĭ *Staatsbahn ! !*

Scimŭ bine, că ea este de multŭ gata de a figura în acestŭ gheşeftŭ ca miḑlocitóre, dérŭ numaĭ în interesulŭ sĕŭ propriŭ, şi că precumŭ a intratŭ ca contrabandă în acéstă afacere în contra art. 17 din convenţiune, totŭ pe basa acestuĭ articolŭ trebue şi dată afară; ea însĕ voesce a'şĭ lăsa deschisă o mică portiţă.

Unŭ frumosŭ cântecŭ, ne cântă şi *marele acţionarŭ* în ḑiarulŭ *le Danube*, care a fostŭ reprodusŭ în maĭ multe foĭ române, ca de esemplu în *le Journal de Bucharest*, *Vocea ţĕreĭ*, *Curierulŭ Bucurescilorŭ*, — şi se vede din scăpare din vedere şi într'unŭ mare ḑiarŭ independinte.

Acestŭ cântecŭ ce este acordatŭ dupĕ *ḑiarulŭ Burseĭ* din Berlin de la 16 ale curenteĭ, este fórte desarmonicŭ pentru acţionarĭ, de órece oferă pe o acţiune numaĭ 45 %.

Mare minune! Unŭ acţionarŭ aşa de mare, care face ca sĕ resune marea sea trompetă prin lume — îşĭ lasă aşa de eftinŭ acţiunile séle, pe care trebuia se facă sĕ se urce, de óre-ce chiarŭ fóia burseĭ, care a ajutatŭ de a depreţia acţiunile, ni le-a oferitŭ cu 50%. D-tea, mare acţionarŭ, déca voescĭ binele acţionarilorŭ şi Românilorŭ, de ce nu intri în comitetulŭ de apĕrare, şi te asigurămŭ că în scurtŭ timpŭ vomŭ urca acţiunele nóstre la 70%, şi la 5% dividende, ajungêndŭ póte şi la o supradividende, dupĕ ce însĕ vomŭ înlătura consiliulŭ înşelătorŭ de supraveghere.

Déca încă îţĭ place consiliulŭ nostru, atuncĭ unesce-te cu *Bleichroder-Rothschild-Staatsbahn*, *séŭ cu preşedintele universalŭ şi cu ruda sea*, *directorele óre-căreĭ bănci d'aicĭ*, *alŭ căruĭ nume şi sentimente pentru România suntŭ generalmente cunoscute din procesulŭ Cavaleruluĭ de Pontus* ce a avutŭ locŭ nu de multŭ.

Nu suntemŭ aşa de têmpiţĭ ca sĕ nu înţelegemŭ ce este ascunsŭ în dosulŭ dulcelorŭ vorbe ale D-téle.

In ceea ce privesce pe *Neue freie Presse*, care se amestecă şi dênsa, făcêndŭ guvernuluĭ românŭ propunerea de a rescumpĕra tóte liniile, ea merge cu prieteşugulŭ eĭ maĭ departe, făcêndŭ unŭ apelŭ patrioticŭ la senatoriĭ şi deputaţiĭ românĭ, ca sĕ priméscă în unanimitate acéstă propunere.

In mărinimósa şi pentru fericirea Românieĭ în vecĭ bine-voitóre fóiă, pare că nu scie, că pentru vêndarea unuĭ lucru trebue douĕ părţĭ, una pentru vêndare şi alta pentru cumpĕrare. Până acuma, într'adevĕrŭ, avemŭ obiectulŭ şi mulţĭ cumpĕrătorĭ, între care se află în *primo loco* societatea austriacă ovreéscă *Staatsbahn*; dérŭ nu avemŭ şi pe guvernulŭ românŭ, care nu s'a pronunciatŭ încă prin organele séle, şi care sperămŭ, că nu se va grăbi în acéstă afacere, ci va proceda cu cea maĭ mare pază. Elŭ, negreşitŭ, nu va propune corpuriloru legiuitóre unŭ óre care proiectŭ, maĭ nainte de a se lua iniţiativa din partea acţionarilorŭ şi de a face guvernuluĭ românŭ propunerea respectivă.

Tóte propunerile de asemenea natură, din partea foilorŭ publice, aŭ numaĭ intenţiune de a încurca pe românĭ şi de a sustrage pe coţcarĭ şi înşelătorĭ de pedepsele meritate, de a'ĭ descurca de orĭ-ce vină, acusândŭ pe românĭ, şi în urmă de a cere intevenţiune a guvernuluĭ prusianŭ spre a scamota căile ferate române în mâinele societăţeĭ austriace ovreescĭ *Staatsbahn*.

Şi pentru ce aceste ?!

Respunsulŭ şi'lŭ va da singurŭ orĭ-cine.

Cu acéstă ocasiune, vomŭ menţiona că şi germaniĭ vĕḑŭ acuma unde trebue căutaţĭ vrĕşmaşiĭ Imperiuluĭ. In orĭ-ce casŭ însĕ, trebue sĕ fiă convinsŭ orĭ-cine, că celŭ puţinŭ *Episcopiĭ* şi ceĭ-l'alţĭ prelaţĭ închişĭ, ca şi *călugăriţele* gonite, nu suntŭ aşa de periculoşĭ pentru Imperiŭ ca *jidaniĭ luĭ nobilisaţĭ*, aceştĭ fondatorĭ neconsciinţioşĭ, aceste *hiene* ale capitalurilorŭ.

August de Leliva,
Cavalerŭ de Kopysno-Kopystynski.
Imputernicitulŭ tutulorŭ comitetelorŭ de apĕrare în contra daunelorŭ şi esploatăreĭ acţionarilor căilorŭ ferate române.
Strada Frumósă, 29.

[Bucurescĭ, 15 Septembre 1875.]

SENTINŢE.

Fetile micĭ se 'nşélă cu păpuşĭ, şi cele marĭ cu juraminte.

Adolphe Ricard.

Nu luaţĭ servitóre tinere; déca aveţĭ nu le primiţĭ în patulŭ vortru, spre a nu găsi în ele séŭ metresa mândre, séŭ otrăvitóre.

Cardan.

Cerulŭ nu are nicĭ o pedépsă pentru jurămintele amoroşilorŭ. *Amantis jusjurandum poenam nosi kvbet.*

Publius Syrus.

Intr'o frumósă femeiă nu avemŭ de câtŭ o femeiă frumósă; într'o femeiă spirituală avemŭ maĭ multe femeĭ amabile într'una.

La Blaumele.

Unŭ tênĕrŭ care iubesce, numaĭ este nicĭ libertinŭ, nicĭ risipitorŭ, nicĭ ambiţiosŭ; pasiunile séle suntŭ suspendate; una singură umple tótă inma sea; elŭ nu se mândresce de câtŭ de a fi bunŭ. Fericiţĭ aceia carĭ aŭ pasiunĭ care'ĭ facŭ maĭ puţinŭ nesimţitorĭ şi maĭ umanĭ.

Vauvenargues.

Ó neniĭ şi femeile iubescŭ maĭ multŭ copilele micĭ de câtŭ pe băieţiĭ micĭ: omulŭ vede de acumŭ metresa sea în mica copilă: şi femeia nu vede în miculŭ băiatŭ de câtŭ amantulŭ uneĭ alte femeĭ.

Grétry.

Pasiunea care póte sĕ ne dea cele maĭ marĭ plăceriĭ şi sĕ ne facă ceĭ maĭ fericiţĭ, pune întréga nóstră fericre în dependinţa altor'a: se vede că voesce a a vorb de amorŭ. Acéstă pasiune este póte singura care ne póte face sĕ dorimŭ a trăi, şi sĕ mulţimimŭ Autoruluĭ naturei, orĭ carĭ arŭ fi elŭ, că ne a datŭ existenţa. Milord Rochester are mare cuvêntŭ sĕ ḑică că ḑeiĭ aŭ pusŭ acéstă picătură cerească în caliciulŭ vieţiĭ spre a ne da curagiulŭ sĕ o suportămŭ.

Trebue sĕ iubimŭ, acésta e ceea ce ne susţine; e tristŭ de a fi omŭ forĕ amorŭ.

Décă acestŭ gustŭ naturalŭ, care este alŭ şaselea simţŭ, celŭ maĭ finŭ, celŭ maĭ delicatŭ, celŭ maĭ preţiosŭ din tóte, se găsesce întrunitŭ în douĕ inimĭ de o potrivă simţitóre, de o potrivă susceptibile de fericire şi de plăcere, totulŭ e ḑisŭ, nu maĭ e nimicŭ de făcutŭ spre a fi fericitŭ; totŭ restulŭ este indiferinte. Nu e de câtŭ sănătatea care e necesară; trebue a întrebuinţa tóte facultăţile spiritului spre a se bucura de acéstă fericire; trebue sĕ părăsimŭ viaţa cândŭ îlŭ perdemŭ şi sĕ fimŭ siguriĭ că aniĭ luĭ Nestor nu suntŭ nimicŭ în faţa unuĭ quartŭ de oră de astŭ-felŭ de fericire.

E adevĕratŭ că o asemnea fericire e rară. Décă ea arŭ fi fostŭ comună, amŭ fi doritŭ maĭ multŭ sĕ fimŭ ómenĭ de câtŭ Dumneḑeŭ.

M-me Du Çhatlet.

ULTIME SCIRĬ

Florenţa, 25 Septembre. In reuniunea congresuluĭ catolic, saŭ pronunţatŭ discursurĭ asupra organisăriĭ asociaţiunilorŭ populare şi asupra miḑlócelorŭ de a recâştiga asupra poporuluĭ de josŭ din Italia influenţa religiósă şi morală tradiţională.

Congresulŭ a aprobatŭ principiulŭ libertăţiĭ învĕţămêntuluĭ şi a luatŭ o hotărîre în favórea legiĭ d'Connel.

Vashington, 25 Septembre. Raportulŭ biroului agriculturei, pentru luna Septembre, constată că recolta porumbuluĭ va întrece, décă se va cóce bine, tóte recoltele ce aŭ fostŭ până acumŭ, cu tóte perderile inundaţiunilorŭ. In sfârşitŭ, aceste perderĭ, vorŭ fi maĭ puţinŭ considerabile de câtŭ cele causate de ordinarŭ de secete şi de insectele vătămătóre.

Condiţiunea porumbuluĭ este acumŭ, în generalŭ maĭ bună cu 1 % de câtŭ în Augustŭ.

CURŢI ŞI TRIBUNALE

Procesulŭ inculpaţilorŭ că aŭ omorîtŭ pe Ciambaşulŭ şi Temeliă Trancă, a continuatŭ a sĕră până tĕrḑiŭ.

Unŭ publicŭ numerosŭ umplea salele Curţeĭ cu juraţĭ. Dupĕ D. G. Petrescu, aŭ vorbitŭ D-niĭ Bosie şi Fleva. In urmă curtea *a pronunţatŭ achitarea.*

DE VÎNḐARE

Unŭ locŭ în oraşulŭ Ploescĭ; suburbia Sf. George Vechĭ, strada Sfetescu. Doritoriĭ de a'lŭ cumpăra se vorŭ adresa la D-lŭ Dumitru Dinescu, proprietarulŭ luĭ, domiciliatŭ în aceiaşĭ stradă No. 26.

www.dacoromanica.ro

CĂLĂUZĂ PRACTICĂ

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Ună combinatiune speciale ne permite a indica publicului căte-va din medicamentele francese mai multă pretiute in lumea intrégă şi preparate la Paris suptă supraveghierea inventatorilorŭ. Toţi sciu cu ce ingrijiri minutióse se prepară medicamentele in Francia. Reputatiunea acestorŭ producte şi vindarea lorŭ considérabilă aŭ datŭ nascere la unŭ mare numĕrŭ de imitatiuni adesea reŭ preparate şi carĭ suntŭ unŭ pericolŭ pentru sănătatea publică. Sfătuimŭ decĭ pe cumpărătorĭ a se adresa la casele indicate in josulŭ acestui avisŭ, aceste case vândŭ producte cumpărate directŭ inventatorilorŭ Francesĭ.

INSOMNIE. — Insomnia este in genere causată séu de viue durérĭ, ca in casurile de podagră, rumatisme, nevralgiĭ, rănĭ, colice, durerĭ, de dintĭ, etc., séu de preocuparĭ morale, séu de escitatiunea causată prin furtunĭ şi marĭ căldurĭ, — Siropulŭ de chloral de Follet la dosa de una séu doue lingure de ciorbă, intrunŭ pătrarŭ de paharŭ cu apă, dă in cateva minute unŭ somnŭ linistitŭ şi naturale carĭ readuce puterile bolnavului şi facilită vindecarea. — Are uă actiune miraculósă asupra tusiĭ care fatigă atatŭ de multŭ pe bolnavĭ patimaşĭ de bronşite şi phthisie

Nu s'arŭ puté prea multŭ atrage atentiunea generale asupra acestui medicamentŭ care arŭ trebui se se gă-éscă in tóte familiele pentru momentulŭ de trebuintă, căcĭ se pôte afirma că acela care a usatu uă datŭ de dansulŭ voesce in totŭ-déuna se aibe la dănsulŭ uă sticluţă de **Siropu de Chloral de Follet**, atătŭ efectele séle suntŭ repede şi miraculóse.

DURERI DE STOMACU — Maĭ tóte maladiele de stomacŭ, carĭ facŭ digestiunea atătŭ de penibile şi de dificile suntŭ tămăduite prin intrebuinţarea **carbunelui lui Belloc** care se ea la măncarĭ suptŭ formă de prafŭ séu de pastiliă. Acestŭ medicamentŭ a devenitu populare in Francia pentru curarisirea acestorŭ morburĭ. **Carbunele lui Belloc** a primitŭ in 1849, aprobatiunea Academieĭ din Paris.

NEVRALGII MIGRENE — Tratamentulŭ celŭ maĭ eficace, şi celŭ maĭ repede consistă in a lua intr' uă lingură de apă doue séu treĭ **perle de essenta de terebenthina ale doctorelui Clertan.** De optu din dece orĭ uşurarea se produce in căte-va momente. Essenţa de terebenthină avăndŭ trebuinţă d'a fi distilată şi purificată cu uă minutiósă ingrijire şi marĭ precautiunĭ, se se pădéscă de contrafacerĭ carĭ arŭ puté fi vătămătóre şi se se céră pe sticluţă semmnătura **Clertan.**

VERME SOLITARIU — Vorbind de Kousso, profesorele Bouchardat ţice in formulariulŭ seŭ : « Este celŭ maĭ bunŭ remediŭ contra vermelui solitariŭ, daru trebue ca se se stie sicurŭ origina sa; doctorele Trousseau m'a asicuratŭ că de maĭ multe orĭ Koussoulŭ de próstă calitate produsese otrăvirĭ.

Pe d'alta parte, profesorĭ Trousseau şi Pidoux spunŭ in tractatulŭ lorŭ de therapeutică: « Prafulŭ de Kousso are uă savóre nauseabondă care face administratiunea sé dificile. Unŭ pharmacistŭ din Paris, D. **Mentel** a avutŭ idea de a granula Koussoulŭ cu zaharŭ. Pregatitŭ astu-felŭ, koussoulŭ este lesne de luatŭ, chiarŭ de copiĭ.

Koussoulu granulatu de Mentel este garantatŭ de ma calitate.

AFECTIUNILE DE PEPTU (**bronsita, phthisia, dureri de gatu**). — Pentru tratamentulŭ acestorŭ bóle, remediulŭ celŭ maĭ eficace, celŭ maĭ usitatŭ, şi celŭ care costă maĭ pucinŭ, este **Gudronulu lui Guyot**. Se ea in dosa d'uă linguriţa de dulcóţa intr'unŭ paharŭ de apă séu de vinŭ, de maĭ multe orĭ pe ţi. A se feri de multŭ numerósele imitărĭ.

D. Guyot prepară asemenea capsule rotunde de grosimea unui hapure carĭ conţinŭ gudronŭ de Norvegia purŭ de prima alegere. Aceste capsule de **Gudronulu lui Guyot** se eaŭ la măncare şi potŭ inlocui apa de gudronŭ. Acestŭ din urmă productŭ trebue se fie cu totulŭ specialŭ recomandatŭ persónelorŭ suferindŭ de bronşite, de phthisie şi de guturaiurĭ vechĭe.

In aceste felurĭ de bóle esistă de multe orĭ uă tusă care obosesce bolnavulŭ şi' lŭ impedică d'a dormi. A se lua séra **Sirop de Chloral de Follet**, intr'unŭ paharŭ d'apă, cea ce dă unŭ somnŭ linistitŭ, şi binefăcatorŭ.

FRIGURI — Cándŭ unŭ accesŭ de frigurĭ este de tăiatŭ repede, trebuesce a se recurge la sulfatulŭ de quinină. Acestŭ medicamentŭ are unŭ gustŭ nesuferitu care face luarea sa dificile. Doctorele Clertan a parvenitu se infăşure sulfatulŭ de quinină intr'uă invelitóre de gelatină transparentă şi fórte supţire. **Perlele de sulfatu de quinina ale lui Clertan** suntŭ de grosimea unui hapure şi se eaŭ lesne fără a lăsa nicĭ unŭ gustŭ. Invelitórea se disolvă in stomacŭ şi medicamentulŭ lucrésă repede. Acestŭ productŭ aduce marĭ servicie făcând lesne pentru toţi luarea unuĭ remediŭ atătŭ de utile.

Cănd este vorbă de frigarĭ vechĭ, périodice şi persistente va trebui se se renunţe la sulfatulu de quinină care in zadarŭ obosesce stomaculŭ, şi se va recurge la **vinulu de Quiniu m Labarraque**. Acestŭ medicamentŭ, aprobatŭ de Academia de Mediciuă din Paris, contine in proportiunĭ fixe şi invariabile tóte elementele utile conţinute in quinquina. In ţerriie unde domnescŭ frigurile elŭ este, celŭ maĭ sicuru preservativŭ. Ajunge d'a se bea unŭ păhăruţu in fiecare diminéţă.

ANEMIE, SLABICIUNEA SANGELUS, PALIDE COLORI — Aceste hapurĭ ale lui **Vallet** suntŭ unulŭ din celle maĭ bune feruginóse, a se da persónelorŭ slabe, junelorŭ fete şi convalescenţilorŭ. Aceste hapurĭ aŭ obţinutu aprobarea Academieĭ de Medecină din Paris, cea ce trebue se le recomande la increderea bolnavilorŭ. A se păzi de numerósele contrafacerĭ séu imitărĭ ş'a se esige pe eticheta semnătura lui **Vallet**.

Celorŭ carĭ aŭ dificultate a lua aceste hapurĭ, se pôte recomanda **siropulu de Phosphatu de Feru de Robiquet**, care şi elŭ a obtinutu aprobatiunea atătŭ de rară a Academieĭ de Medecină din Paris.

DIGESTIUNI DIFICILE (DURERĬ DE CAPU, AMETÉLA). — A inghiţi doue séu treĭ **Perle de Ether ale Doctorelui Clertan**, intr'uă lingură de apă, efectŭ maĭ immediatŭ.

PURGATIVE. — Numĕrulŭ purgativelorŭ este considerabile; printre ele, un mare numerŭ suntŭ atătŭ de violente şi active că adesea producŭ inflamatiunĭ in stomacŭ s'in intestine. — **Prafulu lui Rogé** cu citratu de magnesie, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris este de sicŭrŭ purgativulŭ prin escelinţă. — Ajunge d'a se disolve uă sticluţă intr'uă sticlă séu uă jumătate sticlă de apă pentru a obţine indată uă limonadă d'unŭ gustŭ agreabile care curăţă certamente şi fără a ocasiona nici unŭ accidentŭ.

Nu este medicamentŭ care se fi fostŭ atătŭ de contrăfăcutŭ ca **Prafulu lui Rogé**. S'a şi constatatŭ că unele din acele contrafacerĭ nu continea citratŭ de magnesie de şi era indicatŭ pe eticheta. Cumpărătorulŭ va trebŭi decĭ se céră ca eticheta se pórte semnatura Rogé şi ca sticluţa se pórte la fiecare estremitate uă pecete cu litere in patru colorĭ. Acésta este marca de fabrică a inventatorelui.

GUTURAIURI, TUSE, GRIPE. — De la 1820, **Pasta Regnauld**, ţine celŭ d'anteiŭ rándŭ printre pectorale. Voga sa universale are doue motive ; ca tine maĭ ănteiŭ la gustulŭ seŭ agreabile şi la eficacitatea sa, s'apoĭ la lipsa de opium cea ce o face cu totulŭ inofensivă.

CONVALESCENTE. — **Quinium Labarraque** de care deja s'a făcutŭ mentiune pentru tratamentulŭ frigurilorŭ este toniculŭ şi reparatorulŭ prin escelintă, acestŭ vinu d'uă eficacitate incomparabile, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris, aduce cele maĭ marĭ servicie convalescenţilorŭ, persónelorŭ slabe şi epuisate, femeilorŭ carĭ se scolă din lauţiă, tinerelorŭ fete carĭ se formésă şi se desvoltă cu anevoinţă, ş'in fine bătrinilorŭ slabitĭ prin vărstă.

TEMPERAMENTE SLABE, PHTHISIE, RACHITISMU. — A se lua in fie-care ţi cate-va lingure de **Oliu de ficatu de Morunu alui Bertié**. Acestŭ oliu de ficatŭ de morunu este singurulŭ care a obţinutŭ aprobatiunea Academieĭ de Medecină din Paris. — Elŭ este garantatŭ cu totulŭ purŭ, cea ce este d'uă mare importanţă cand se scie că cele mai multe oliurĭ din comerciu suntŭ mestecate cu oliurĭ de totŭ-felulŭ.

DIARRHEE-COLERINE — Celu maĭ bunŭ remediu este de sicurŭ suptu-nitratulŭ de bismuth, darŭ acestŭ medicamentŭ fiindŭ destulŭ de greŭ de luatŭ, este bine a se da preferinţă **Bismutului granulatu alui Mentel.** Copiĭ chiarŭ 'lŭ eaŭ ca bombóne, pentru gustulŭ seŭ de zaharŭ.

DENTITIUNEA COPIILORU. — Pentru a facilita dentitiunea, a preveni convulsiuniie şi rachitismulŭ la copiĭ nimicŭ maĭ bunŭ ca **Osteina Mouriès** care este uă combinatiune de phosphatŭ de calce şi de albuşŭ de oue. Acestŭ productŭ suptŭ formă de grişiu se prepară ca ciorbă in lapte séu zémă de carne. Fie-care sticluţă este insoţită d'uă mică mesură care indică dosa.

Acestŭ medicamentŭ a fostŭ aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris.

Osteina Mouriès conlucrand intr'unŭ modŭ activŭ la formarea şi la nutritiunea sistemului ososŭ, va fi cu utilitate administrată in casurile de fracturĭ şi de rachitismŭ.

DENTIFRICE. — Sunt atătea bóle de dinţi şi de gură causate prin intrebuintarea unui dentifrice preparatŭ intr'unŭ modŭ contrariŭ sciinţeĭ că convine se damŭ aci locŭ questiuneĭ dentifricelorŭ.

D. Pelletier, membrŭ alŭ Academieĭ de Medecină din Paris dupe ce a adusŭ unŭ iminentŭ servĭciu umanităţeĭ descoperind sulfatulŭ de quinină, voi se se ocupe şi cu igiena gureĭ, aducand in această lucrare tóte cunoscintele séle sciinţifice.

Elŭ recunoscu că alteratiunea dintilorŭ provenea prea desŭ din intrebuintarea dentifricelorŭ inventate pănă atuncĭ şi aceasta pentru că acele producte eraŭ maĭ in totŭ-dé-una acide, lucru contrariŭ principelorŭ sciinţeĭ. D. Pelletier compuse atuncĭ doue dentifricie, unulŭ solide, altulŭ liquide, oferind tóte garantiele dorite pentru intreţinerea gureĭ.

Odontina Pelletier este uă pastă móle asupra carăia se trece usorŭ peria umedă, ea dă dinţilorŭ culóra albă cautată, fără a altéra nicĭ uă datŭ emaliulŭ lorŭ.

Elixirulu odontalgicu de Pelletier fortifica gingiele, parfumă gura şi scóte mirosulŭ lăsatŭ de ţigărĭ. Este destulŭ a se vărsa căte-va picături intr'unŭ pacharu cu apă pentru a da unŭ parfumŭ suave.

Aceste doue dentifricie previnŭ numeróse durerĭ de dinţĭ. Numele şi positiunea sciinţifică a inventatorelui loru suntŭ uă garantiă de perfectiunea lorŭ.

Uă instructiune detaliată insoţesce fie-care din productele aci susŭ indicate.

DEPOSIT IN BUCURESCI *la d-niĭ Appel şi C-nia. Rissdöfer, Schmettau, farmacistuluĭ Curţii; éră in Ploieştĭ la d-niĭ Rudolf Schmettea (la Michaiŭ Bravulŭ).*

CĂRŢI BISERICESCI De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Girante responsabile, Dumitru Hristea, Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No. 24.

www.dacoromanica.ro

DUMINECA şi LUNĬ, 21–22 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Baniĭ. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1043.

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuniĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 baniĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
«	«	II	2 leĭ
«	«	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

RAPIREA BUCOVINEI

Ceahlĕŭ! bătrênŭ gigante alŭ munţilorŭ Carpaţĭ!
Privesce, peste noriĭ în giuru-ţĭ adunaţĭ
Ce sgomotŭ, ce contraste pe laturele tale:
De-o parte veselie, de alta lungă jale!

Austria, imperiŭ alŭ căruĭ vulturŭ mare
Rotundulŭ globŭ şi sceptru îĭ ţine strînsŭ în ghiare;
Austria ce vede roindŭ l'a eĭ picióre
Unŭ roiŭ în neastêmpĕrŭ de marĭ şi micĭ popóre,
Şi pórtă pe-a sa frunte coróna cesarină,
La care 'nsuşĭ Carpaţiĭ şi Dunărea se 'nchină,
Austria măréţă aţĭ e în serbatóre.

Armata'ĭ cu mândriă de óste 'nvingĕtóre
Desfăşură largĭ stégurĭ în falnică paradă
Sub cerulŭ Bucovineĭ ce geme, tristă prédă!
Şi 'n laturĭ, şi 'mpregiurulŭ puternice'ĭ armate
Se 'ndésă-o glótă órbă de tipurĭ disperate:
Nemţĭ, Leşĭ, Rusnacĭ şi Ungurĭ, babelică mulţime
Pătată, năduşită de négra Evreime.
Toţĭ plécă smeritŭ fruntea, pe cândŭ în catedrale
Se 'nalţă Te-Deumulŭ la sfere ideale.
Toţĭ suntŭ în aşteptare. . . . . .

D'o dată-unŭ fremetŭ sbóră
De-alungulŭ prin ostime şi 'n glótă se strecóră.
Unŭ semnŭ! . . . . Comanda trece prin rangurile dese,
Tamburele resună şi musicele-alese
Intónă imnulŭ sacru ce se unesce 'n sunetŭ,
Cu-a clopotelorŭ svonurĭ, ş'a tunurilorŭ tunetŭ,
Electrică scânteiă pătrunde lumea tótă.
Unŭ glasŭ de miĭ de glasurĭ, unŭ ura lungŭ de glótă,
Esprimă 'n limbĭ diverse naive-entusiasmurĭ,
Delirulŭ Evreimeĭ ajunge pân' la spasmurĭ!

Dérŭ ce serbézĕ astŭ-felŭ Austria cu falĕ?
Serbéz'alŭ unuĭ eroŭ vr'o faptă imortală,
Séŭ ţioa unuĭ Cesar, séŭ nuoe marĭ victoriĭ
Ce-aŭ coronatŭ armata'ĭ cu marĭ şi nuoĕ gloriĭ?

Ceahlĕule! vecine cu-a ceruluĭ minunĭ!
Vechiŭ marturŭ de-ale lumeĭ clipescĭ deşertăciunĭ,
Respunde din nălţime: De ce astă serbare
Descéptă în Sucéva o lungă văetare,
Unŭ noŭ fiorŭ de mórte prin mórtele-osemnite?
A clopotelorŭ tonurĭ metalice, pompóse
De ce trezescŭ în Putna rĕsunete duióse?
De ce tresarŭ ştejariĭ c'unŭ frémĕtŭ de oştire?
De ce românulŭ simte o cruntă oţerire?
De ce măréţa umbră luĭ Stefan, susŭ pe munte,
Cu giulgiulŭ sĕŭ de secolĭ s'acopere pe frunte?

»Austria serbézĕ cu-o pompă maiestósă
"A tristeĭ Bucovine *rapire gloriósă*
"Prin fraudă infamă ş'a Turculuĭ vêndare!
"E jubileŭ de mórte! căcĭ preţulŭ de trădare
"S'aŭ numĕratŭ pe racla luĭ Ghica Domnŭ, ucisŭ!

"Şi astă-ţĭ pe acea crimă unŭ secolŭ s'a închisŭ!« 1)

Inchisŭ! noĭ îlŭ deschidemŭ . . . şi adevĕrulŭ sântŭ
Chiematŭ de glasulŭ ţereĭ se 'nalţă din mormântŭ.
Fantasmă sângerândă, la lume elŭ apare
Se spuie a luĭ Ghica română protestare
In ţiua multŭ nefastă cândŭ tristă, umilită
Moldova d'a eĭ soră fu silnicŭ deslipită.
Se spue făr-de-legea păgânuluĭ viţirŭ,
Unéltă de peire a Domnuluĭ martirŭ,

Ce 'n setea luĭ de aurŭ jerfitŭ-aŭ lăcomieĭ
O sculă din coróna antic'a Românieĭ!

Victimă neferice înaltelorŭ trădărĭ!
Aţĭ este începutulŭ a taleĭ rĕsbunărĭ!
O! Chica, nume sacru, ce 'n lume reaparĭ
Ca vecinica sentenţă călăilorŭ barbarĭ!!
Privesce-acumŭ, privesce din bolţile senine
In astă ţi de doliŭ cândŭ miĭ de limbĭ străine,
Creştinĭ legaţĭ cu Iuda în stranie unire,
Serbéz'a Bucovineĭ modernă restignire!
Privesce!.. noĭ cu jale, supuşĭ acum tăcerĭĭ,
Venimŭ ca sĕ'ţĭ aducemŭ ofrandele durerĭĭ,
Venimŭ se vărsămŭ lacrimĭ ce inima le plânge
Pe loculŭ unde curs'aŭ o! Dómne! alŭ tĕŭ sânge!

Istoria înscrie totŭ ce-a vĕţutŭ şi vede,
Ea ţice:„Românĭă, în cerurĭ te încrede,
„*Căcĭ lacrimile calde d'unŭ neamŭ întregŭ vĕrsate*
„*Rodescŭ iosŭ dreptulŭ sacru şi susŭ nalta Dreptate*".

O umbră măiestósă, te 'ntórce spre hotare,
Ş'acumŭ, dupĕ unŭ secolŭ tăcutŭ, ţi cu glasŭ tare:
„In scumpa Bucovină! odrasla românéscă,
„In cuibulŭ vitejieĭ, tu, fală strămoşéscă,
„Respunde 'n faţa lumiĭ cu-a ta despreţuire
„Acelorŭ ce aclamă a ta nenorocire.
„Evreiĭ te insultă l'a sóreluĭ lumină,
„Ca pe unŭ şoimŭ ce zace o lacomă vermină;
„Eĭ râdŭ de tine astăţĭ, creţêndŭ c'a lorŭ grămadă
„De-acumŭ pe vecĭnicie te face a lorŭ pradă.

„Dérŭ nu te potŭ ajunge insultele profane
„Cândŭ estĭ vlăstarea, fica hohortelorŭ romane;
„Cândŭ falnicŭ răzămată pe vechile mormênturĭ
„Păstrezĭ în alŭ tĕŭ sufletŭ anticele avênturĭ;
Gândŭ fie-care arborŭ din codriţĭ fioroşĭ
„Cuprinde o legendă din timpiĭ glorioşĭ;
„Cândŭ fie-care stâncă şi plaiŭ, şi rîŭ, şi nume
„Atestă că nu pere româna ginte 'n lume.

„Prin aerŭ câte-o dată se vĕdŭ trecêndŭ în sborŭ
„Lungĭ cârdurĭ de corbĭ negriĭ cu svonŭ croncănitorŭ.
„Flămânţĭ, eĭ cadŭ pe câmpurĭ, se credŭ stăpânĭ pe ţĕră,
„Dĕră e destulŭ se vĕţă unŭ uliŭ ca se péră.
„Pe cerurile-albastre adeseorĭ s'adună
„Troiene 'ntunecóse de negriĭ norĭ ce tună
„Şi parŭ c'aŭ se reverse potopulŭ pe pământŭ...
„Dérŭ ca sĕ'ĭ risipéscă, ce trebue?..... unŭ vêntŭ.

Veni-va ţiua sântă cândŭ vêntulŭ mântuiriĭ
Va duce corbĭ şi nouriĭ pe calea pribegiriĭ,
Şi cerulŭ ţĕriĭ nóstre érŭ fi-va nepătatŭ
Şi limpede ca ochiulŭ de lacrime spĕlatŭ.
Érŭ pân'atuncĭ o! Dómne! dac'aĭ permisŭ se râţă
De codrulŭ vechiŭ şi sacru prĕdalnica omidă,
Hulésca Evreime, fanatică, duşmană,
Uitândŭ Ierusalimulŭ, uitândŭ pala romană,

Şi marele Imperiŭ aclame cu trufie
Unŭ actŭ ce pentru dênsulŭ uitatŭ arŭ fi sĕ flă;
Ordóne umilirea simţireĭ românescĭ
Ca se complacă ureĭ şi turbeĭ Evreescĭ,
Şi facă se resune vĕţduhulŭ de fanfare,
De clopote, de imnurĭ, de crâncenă serbare!

Zadarnicŭ! acelŭ sgomotŭ, câtŭ de puternicŭ fie,
Nu 'mpedică pe bronzu'ĭ Istoria se 'nscrie,
Pe lâng'a lumeĭ fapte, infame séŭ sublime,
O fraudă, o crimŭ, şi douĕ marĭ victime.

Ştefan Molna

(1875, Septembre 20.)

1) De şi data răpiriĭ este la 25 Aprilie 1875, totuşi acéstă poesiă s'a făcutŭ acumŭ, fiindŭ-că totŭ acumŭ e şi jubileulŭ evreescŭ pentru răpirea Bucovineĭ

www.dacoromanica.ro

BUCURESCI, 21 SEPTEMBRE

Astădĭ, 3 Octombre stilŭ nou, începându serbarea la Cernăuţĭ prin care nemţiĭ şi evreiĭ serbătorescŭ încorporarea Bucovineĭ la Austtia, Domnulŭ Stefan Molna n'a pututŭ sĕ nu simţă o indignare nobilă în inimă şi se scóţă aceste suspine, ale unuiŭ sufletŭ plinŭ de patriotismŭ, pe carĭ le dederămŭ maĭ susŭ şi carĭ suntŭ în facia sgomotuluĭ de veseliă alŭ inemicilorŭ noştriĭ unŭ energicŭ protestŭ.

Aceea, însĕ, ce a simţitŭ şi a esprimatŭ în versurĭ poetulŭ, simte în inima sea întregŭ poporulŭ românŭ din tóte unghiurile locuite de românĭ! Indignarea este maĭ cu sémă nemăsuratŭ, vĕdându că adĭ, în secolulŭ XIX, cându poporulŭ italianŭ şi poporulŭ germanŭ aŭ luptatŭ pentru constituirea naţionalităţiĭ lorŭ, cându atâtea popóre din lumea întrégă şi chiarŭ unŭ poporŭ aprópe de noĭ, herzegovineniĭ şi bosnieniĭ, aŭ luatŭ armele pentru independinţa şi unitatea lorŭ naţională, se găsescŭ germanĭ carĭ doresc unitatea lorŭ şi evreĭ carĭ cerŭ sĕ le dămŭ drepturĭ civile şi politice în ţera nóstră, serbătorindŭ concistele şi sugrumările altorŭ popóre de naţionalitate streină de a lorŭ!

Nemţiĭ şi evreiĭ se pregătescŭ se dea acesteĭ serbătorĭ unŭ aspectŭ imposatŭ şi se o generalisezе în tótă Bucovina. Pentru acésta eĭ îşĭ daŭ tóte silinţele ca sĕ atragă la Cernăuţĭ câtŭ se póte de multŭ publicŭ, atâtŭ din străinătate şi din ţéră, câtŭ şi de prin sate. Comitetele respective, compuse de nemţĭ şi evreĭ, dupĕ cum ne spune o corespondinţă a *Curieruluĭ* din Iaşĭ, trîmbiţă prin gazete că toţĭ óspeţiĭ vorŭ căpĕta locuinţa gratisŭ şi vorŭ fi dspătaţĭ la banchete publice ce se vorŭ da în ţilele de 3 – 4—5 Octompre stilŭ nou, adică adĭ, mâine şi poimâine, de către primăria de Cernăuţĭ.

In facia acesteĭ nerusinate procedărĭ, poporulŭ românŭ, neputêndŭ protesta astă-ţĭ prin alte miţlóce, ia dolĭŭ pentru aceste treĭ ţile, érŭ presa independinte, credinciósa espresiune a sea, îlŭ imitézā adĭ, protéstându şi aşteptându cu nerĕbdare ţiua cea frumosă, cându Dumneţeulŭ popórelorŭ ne va ajuta sĕ vedemŭ din noŭ pe sora maĭ mică a Românieĭ venindŭ în braciele séle.

Intr'una din revistele nóstre precedinte, amŭ protestatŭ în contra dispositiuneĭ arbitrare şi barbare luată de Judele instructorŭ din Prahova, Bereşteanu, de a se depune în arestlŭ preventivŭ cetăţénulŭ Ienescu, redactorulŭ *Voceĭ Prahoveĭ*, pentru delictŭ de presă. Amŭ arĕtatŭ atunci monstruositatea acusaţiuneĭ în cestiune, şi amŭ cerutŭ respectulŭ legilorŭ călcate în picióre, în detrimentulŭ securităţiĭ publice.

Ţiarulŭ D-luĭ baronŭ de Boerescu se supără, şi în numĕrulŭ sĕŭ de la 18 Septembre, luându apărarea primaruluĭ Podeanu, ne spune că D-lŭ Ienescu «a fostŭ arestatŭ nu pentru că a inseratŭ în ţiarulŭ sĕŭ plângerea luĭ Iónŭ Petrică, ci pentru ca'şĭ a însusit'o fădêndu'ĭ comentariĭ înţecitŭ maĭ violinte».

Aserţiunea făcută de nobiliĭ baroni de la *Presa* e cu totulŭ departe de a fi conformă cu adevĕrulŭ; orĭ cine a cititŭ numerile în carĭ *Vocea Prahoveĭ* vorbea de afacerea Podeanu, a pututŭ vedea cu înlesnire că D-lŭ Ienescu nu era maĭ multŭ, dérā nicĭ chiarŭ atâtŭ de violinte ca pacientutŭ *Petrică*, în reclama sea către primulŭ procurorŭ. Ce póte fi în adevĕrŭ maĭ tare de câtŭ espresiunile de *tâlharŭ*, *jefuitorŭ* întrebuinţate în contulŭ primaruluĭ Podeanu, către primulŭ procurorŭ, de nenorocitulŭ Ionŭ Petrică? Ce póte fi maĭ violentŭ de câtŭ aceste cuvinte pe care acestŭ ţĕranŭ nu a hesitatŭ a le întrebuînţa cându a vĕdutŭ că i se răpeşte averea, produsulŭ munceĭ séle?

In ce dérā e culpabilŭ D-lŭ Ienescŭ — chiarŭ presupunêndŭ pentru unŭ momentŭ că faptulŭ imputatŭ luĭ Podeanu nu este esactŭ — cându D-sea nu a făcutŭ altŭ de câtŭ a pusŭ în vederea publiculuĭ plângerile unuĭ bietŭ cetăţianŭ? In ce constă crima D-séle, cându denunţătorulŭ era cunoscutŭ şi cându elŭ se afla în mâna justiţieĭ? D-sea a găsitŭ o reclamă în contra unuĭ primarŭ; a făcutŭ apreciările posibile asupra eĭ, în limitele probelorŭ aduse de reclamantŭ, şi a conchisŭ prin a ţice că déca asemenea fapte se petrec în ţéră, administraţiunea este conplicea şi chiarŭ autórea spoliaţiunilorŭ. Noĭ credemŭ că nimicŭ nu póte fi maĭ logicŭ şi raţionalŭ de câtŭ acésta, cu tóte că ómeniĭ ordineĭ, îmbĕtaţĭ de dorinţa de resbunare, nu vĕdŭ de câtŭ crime, acolo unde cetaţeniĭ nu facŭ de câtŭ a'şĭ apăra drepturile, îndeplinindu'şĭ datoriele lorŭ sacre.

Dérā admiţându, pentru a place D-lorŭ baroni, că cetăţianulŭ Ienescu 'şĭ a însusitŭ faptele denunţate către primulŭ procurorŭ de Ion Petrică, este D-sea culpabil? Evident că nu. In adevĕrŭ, nicĭ chiarŭ nobiliĭ redactorĭ aĭ ţiaruluĭ *Presa* nu négă faptulŭ că primarulŭ Podeanu a intratŭ în casa luĭ Ionŭ Petrică şi că i-a luatŭ o sumă însemnată de banĭ; D-lorŭ însĕ, decişĭ a susţine totŭ d'auna pe ceĭ abusivĭ, ne spunŭ că Podeanu a fostŭ atrasŭ de ţipĕtulŭ femeiĭ reclamantuluĭ pe care a găsit'o sub loviturile bărbatuluĭ sĕŭ.

Se póte, Domniĭ miniştriĭ, ca lucrurile sĕ se fi petrecutŭ aşa; admitemŭ că primarulŭ Podeanu a venitŭ la Ionŭ Petrică sĕ scape nevésta acestuia de bătaiă. Dérā, baniĭ pentru ce 'ĭa cerutŭ? Dérā 20 lire şi 30 napoleonĭ pentru ce 'ĭ a luatŭ cu forţa, fără a avea vre-unŭ dreptŭ asupra lorŭ? Ce? Nu cum-va credŭ ómeniĭ ordineĭ că astădĭ administraţiunea trebue sĕ răpească munca unuĭ omŭ, pentru a facesĕ înceteţe neînţelegerile familiare? Ce felŭ de primarĭ se potŭ numi aceia carĭ, profitându de puterea lorŭ şi de unŭ ţipătŭ alŭ uneĭ femeĭ, intră în casele ómenilorŭ, îĭ violentéţă şi'ĭ sileşte prin forţă sĕ le dea munca lorŭ?

Sĕ ne răspundă dérŭ Domniĭ de la *Pressa* asupra acestuĭ punctŭ: avea séŭ nu dreptŭ Podeanu sĕ răpéscă averea luĭ Ionŭ Petrică? Déca avea — fiă chiarŭ fără nicĭ o formalitate, — pentru ce baniĭ s'aŭ restituitŭ pacientuluĭ de către judele instructorŭ? Déca nu avea în adevĕrŭ, pentru ce nu s'a trimisŭ primariĭ în temniţă, nu atâtŭ pentru violare de domiciliŭ — cuvêntŭ de care se agaţă Domniĭ de la *Presa* — câtŭ pentru că a răpitŭ averea unuĭ cetăţianŭ cu forţa? Acesta este punctulŭ înaintea căruia ómeniĭ ordineĭ trebue sĕ'şĭ încline fruntea; D-lorŭ nu potŭ eşi din acéstă dilemă, nicĭ chiar vorbindu-ne, cumŭ face pe fie-care ţi, de creditulŭ statuluĭ, de plata regulată a lefilorŭ şi subvenţiunilorŭ date spionilorŭ şi ţiarelorŭ redactate de D-niĭ Grandea şi Dianu în contulŭ fondurilorŭ secrete.

Afară de acestea, cumŭ rĕmâne cu arestulŭ preventivŭ în delicte de presă, chiarŭ presupuindŭ că faptulŭ D-luĭ Ienescu întrunesce elementele constitutive ale delictuluĭ de calomniă? Ce felŭ de justiţiă este acésta care pedepsesce pe cetăţenĭ maĭ nainte de a fi condamnaţĭ, cându Constituţiunea îĭ prohibe? Ce felŭ de justiţiă este cea actuală care în casurĭ identice, aplică dupĕ placŭ legea în moduri diferite?

Tótă lumea sciă că D-lŭ Hariton Racotă a fostŭ datŭ în judecată că ar fi calomniatŭ pe prefectulŭ din Giurgiu, pe autoritatea cea maĭ înaltă de acolo; eĭ bine! arestatu-s'a preventivŭ D-sea ca şi ceĭ-l'alţĭ? Nu. D-lŭ Hariton Racotă este lăsatŭ liberŭ — şi într'unŭ modŭ fórte legalŭ — de şi consideraţiunĭ de înaltă ordine 'l'aŭ făcutŭ pe D-lŭ Cairu sĕ procedeţe altŭ-felŭ cu D-sea. Pentru ce dérŭ cu D-lŭ Ienescu nu se aplică în acel'aşŭ modŭ legea? Pentru ce unulŭ e lăsatŭ sĕ se plimbe liberŭ, érŭ celŭ-l'altŭ trimisŭ sĕ ia aerŭ în temniţă cându casulŭ este identicŭ?

Unde vĕ este dérŭ, Domnĭ de la *Pressa*, lealitatea, justiţia, respectulŭ către persóne şi legi? Unde vĕ este celŭ puţinŭ logica D-vóstră, care faceţĭ atâta paradă de patriotismŭ? Ţiarulŭ guvernamentalŭ a ţisŭ că subt regimulŭ ordineĭ presa a fostŭ maĭ liberă de câtŭ orĭ cându, şi că procese pentru delicte de asemenea natură nu s'aŭ făcutŭ de câtŭ cându a fostŭ vorba de ofense aduse persóneĭ Domnitoruluĭ. Eĭ bine, astă ţi nu maĭ este vorba nicĭ de Domnitorŭ, nicĭ de miniştriĭ séŭ prefecţĭ; delictulŭ atribuitŭ D-luĭ Ienescu este o pretinsă calomniă adusă celuĭ din urmă agentŭ alŭ administraţiuneĭ, unuĭ primarŭ comunalŭ, şi cu tóte acestea autorităţile de poruncélă s'aŭ năpustitŭ asupra D-séle, 'l'aŭ arestatŭ preventiv, pe când cu rudele miniştrilorŭ nu se procedéţă totŭ ast-felŭ, de şi alegaţiunele lorŭ nu suntŭ susţinute cu nimicŭ.

Acésta este justiţiă turcéscă, barbară, tiranică, dérŭ numaĭ românéscă nu póte fi; ea ucide naţiunea, striveşte libertăţile şi aduce perturbaţiune în societate. Cându, în adevĕrŭ, agenţiĭ administraţiuneĭ se introducŭ în casele ómenilorŭ, îĭ jefuescŭ, îĭ batŭ şi torturéţă, arestându'ĭ prin beciurĭ; când aceştĭ agenţĭ în locŭ de a fi pedepsiţĭ cu severitate ca uniĭ ce însiĭ suntŭ însărcinaţĭ cu menţinerea securităţiĭ publice; cându curagioşiĭ cetăţenĭ carĭ daŭ strigătulŭ de alarmă în contra unorŭ asemenea fapte neomenóse suntŭ arestaţĭ; o! atunci numaĭ rĕmâne nicĭ o îndoială că altă justiţiă numaĭ este afară de voinţa guvernuluĭ, şi că elŭ lucrédă însuşĭ pentru derâmarea societăţeĭ.

In aceste condiţiunĭ dérŭ triste, détoria nóstră este de a lucra, nu separatŭ, ci uniţĭ spre a face sĕ dispară o sistemă maĭ funestă, maĭ barbară şi neomenósă de câtŭ cele carĭ domneaŭ în timpurile cele maĭ depărtate.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Times din Londra publică, dupe ţiarele slave, următorulŭ manifestŭ alŭ insurgenţilorŭ din Bosna şi Herzegovina.

Acesta este — ţice *Times*, — *manifestulŭ raialelorŭ despuiate, adresat Sultanuluĭ suveranŭ alŭ Turcieĭ, reşedindŭ la Stambulŭ, care a jefuitŭ, a furatŭ şi a strivitŭ pe Serbiĭ din Bosnia cinci sute de anĭ:*

Resbelŭ ţie, puternice Sultanŭ! Resbelŭ tutulorŭ acelorŭ marĭ demnitarĭ, carĭ aŭ juratŭ de a jefui şi extermina nenorocita raia prin taxe şi tiraniă. Resbelŭ de mórte!

Sutimĭ de eroĭ bosniacĭ aŭ trasŭ iataganele lorŭ, hotărîţĭ sĕ sfărame lanţurile cu carĭ tu şi sugĕtoriĭ tĕĭ de sânge ne-aţĭ legatŭ. Sutimĭ de eroĭ aŭ luatŭ armele, bĕtrênĭ ca şi tinerĭ. Şi pentru că tu eştĭ unulŭ din aceia carĭ ne-aŭ torturatŭ până la mórte, fiĭ sicurŭ că ghiuleaua sêrbéscă îşĭ va ajunge ţinta.

Cu tóte că nu suntemŭ încă de câtŭ o mână de ómenĭ, noĭ te vomŭ face sĕ sciĭ că puterea tea barbară se va sfărâma de stânca neînvinseĭ nóstre hotărârĭ. Nu este nicĭ unulŭ printre noĭ, care sĕ nu mérgă la luptă cu credinţă că causa nóstră va fi victoriósă.

Sĕ sciĭ dérŭ, sultane, că ne este sete de sângele tĕŭ şi de sângele neamuluĭ tĕŭ; sĕ sciĭ că voimŭ sĕ luptămŭ nu atâtŭ spre a ne răsbuna de crimele téle, câtŭ pentru a ne apĕra onórea nóstră, libertatea nóstră, viaţa nóstră pe care tu nu înceteţĭ de a o ameninţa, crude asiaticŭ ce eştĭ. Gândeşte-te, tu celŭ maĭ monstru dintre tiranĭ, de câte orĭ ne-amŭ apropiatŭ de tronulŭ tĕŭ cu lacrĕmĭ şi plângerĭ, şi de câte orĭ ne-aĭ despreţuitŭ sĕŭ respinsŭ umilitele nóstre cererĭ. Cu câtŭ noĭ amŭ fostŭ maĭ supuşĭ, cu atâtŭ ura tea s'a arĕtatŭ maĭ crudă. Cu câtŭ raielele aŭ fostŭ maĭ umile, cu atâtŭ turbarea şi tirania stăpânuluĭ lorŭ aŭ fostŭ maĭ teribile. De miĭ de orĭ, tu aĭ vĕdutŭ cu o privire liniştită şi distrată pe servitoriĭ tĕĭ vĕrsându ca apa sângele sêrbescŭ. Miĭ din compatrioţiĭ noştri nevinovaţĭ aŭ fostŭ masacraţĭ de barbarele téle tribunale séŭ martirisaţĭ de nedemniĭ musulmanĭ, şi tu nu voiaĭ sĕ te opreschĭ. Nemulţumitŭ că aĭ redusŭ pe moşiĭ noştriĭ în sclaviă, tu aĭ voitŭ, încă, sĕ ne torturedĭ ca toţĭ predecesoriĭ tĕĭ.

Poţĭ tu sĕ credĭ, imperatorŭ alŭ despotismuluĭ şi alŭ desfrânăreĭ, că ne vomŭ înclina totŭ-dé-una legilorŭ téle? Poţĭ tu sĕ credĭ că vom voi sĕ remânemŭ sclaviĭ tĕĭ, cându carnea nóstră, incapabilă de a nutri maĭ multŭ estravaganţa tea. se revoltă în contra cruţimeĭ téle? Sinistru imperatorŭ, te înşelĭ déca credĭ că spada şi puşca vorŭ putea sĕ întăréscă lanţurile nóstre. Armele cu carĭ tu speriĭ a ne sfărâma, vorŭ distruge imperiulŭ tĕŭ viermănosŭ; şi cându tu veĭ căda,

www.dacoromanica.ro

veĭ sci că noĭ, raialele, aveamŭ dreptulŭ în partea nóstră cândŭ îţi cereamŭ sĕ ne trateḑĭ cu umanitate.

Étă carĭ suntŭ motivele nóstre spre a te combate. Déca tu escĭ unŭ omŭ, ia'ţĭ sabia, pentru ca, pieptŭ la pieptŭ, sĕ putemŭ recâştiga ceia-ce părinţiĭ noştriĭ aŭ perdutŭ la Kossova. Pământulŭ e udatŭ cu sânge, şi astă-ḑi este timpulŭ de a maĭ respândi încă. Noĭ te salutămŭ, sultane, şi te anunţămŭ că ora a venitŭ pentru toţĭ Serbiĭ de a pune spada 'n mână pentru libertate şi unirea raseĭ lorŭ. Vin'o cu tótă forţa şi puterea tea, iatăne; étă piepturile nóstre. Vomŭ călca în picióre tirania ta şi vomŭ readuce pacea şi ordinea, libertatea şi unirea într'unŭ statŭ pe care tu l'aĭ jefuitŭ şi rănitŭ. Vin'o fără întârḑiere, şi piară pământulŭ de sub piciórele aceluia care'ţĭ va lăsa drumulŭ. Scóte ţipĕtulŭ tĕŭ de resbelŭ, şi fiĭ sigurŭ că noĭ 'ĭ vomŭ respunde prin formidabila nóstră aclamaţiune: «Resbelŭ ţiă, bĕtrânŭ bĕutorŭ de sânge! inimicŭ alŭ Serbilorŭ, padişahulŭ nostru.»

Şefiĭ Serbĭ în Bosnia.

Septembre 1875.

Agenţia americană publică telegrama urmĕtóre:

Depeşile private afirmă că negociările continuă între România şi Serbia, în privinţa atitudineĭ României în casŭ de resbelŭ. Principele Carol arŭ fi promisŭ sĕ concentreḑe unŭ corpŭ de armată la fruntaria turcă, spre a împărţi forţile otomane şi d'a interveni cu activitate în luptă, déca ea s'ar prelungi.

Dupĕ informaţiele particulare, România e decisă sĕ observe o strictă neutralitate, orĭ-ce s'arŭ întâmpla.

Pórta a respuns într'unŭ modŭ asigurător la observaţiunile celor treĭ imperiĭ, în privinţa concentrăriĭ trupelorŭ otomane pe fruntaria serbă.

Cabinetele din Sânt Petersburg, din Viena şi Berlin aŭ consiliatŭ pe Portă sĕ respecte neutralitatea Muntenegruluĭ. In consecinţă, comandantul trupelorŭ otomane aŭ opritŭ cu severitate urmărirea insurgenţilorŭ pe teritorulŭ muntenegreanŭ.

Dupĕ o telegramă adresată din Zara ḑiaruluĭ *Narodni Listy*, din Praga Dervisch-Paşa Tchterigitch, în capul a 8 batalióne de trupe turceştĭ carĭ trebuiaŭ sĕ mérgă la Goranska, a angajatŭ o luptă la Ravna cu insurgenţiĭ carĭ eraŭ în numĕrŭ de 600. Lupta a duratŭ de diminéţă până la 2 ore séra. Turciĭ aŭ avutŭ 200 morţĭ şi insurgenţiĭ 78.

Se anunţă din Cetinje că preşedintele comitetuluĭ de a jutorŭ pentru insurgenţĭ şi familiele lorŭ, aŭ învitatŭ poporulŭ serbŭ sĕ trimită medicamente pentru răniţiĭ din Muntenegru.

Citimŭ în ḑiarulŭ vienesŭ *Abendblat*:

Belgrad, 23 Septembre. Naţiunea serbă e atâtŭ de nemulţumită de Scupcină şi guvernulŭ sĕŭ, în câtŭ maĭ mulţĭ deputaţĭ sunt în ajunŭ de a'şĭ depune mandatele lorŭ. 15 deputaţĭ trebue sĕ'şĭ dea dimisia în ḑilele acestea şi alţĭ 14 'ĭ vorŭ imita îndată. Acésta ne provine din isvorŭ sigurŭ.

Belgrad, 22 Septembre. Se anunţă că Pórta otomană s'arŭ fi decisŭ, spre a sfârşi maĭ curêndŭ cu insurecţiunea, sĕ autoriseḑe pe ministru de resbelŭ sĕ transpórte trupe pe Danubiŭ şi Sava: Serbia arŭ fi protestatŭ în contra uneĭ asemenea hotărârĭ şi arŭ fi angajat pe România sĕ se asocieḑe la acestŭ actŭ de protestaţiune, de óre ce Danubiul atinge teritorulŭ serbŭ si românŭ.

INFORMAŢIUNILE NOASTRE

La 24 Septembre se va judeca, de către Inalta Curte de Casaţiune, in secţiunĭ unite, recursulŭ făcutŭ de Procurorulŭ Tribunaluluĭ din Iaşĭ în contra sentinţĭ prin care ce acorda jidanilorŭ dreptulŭ de alegătorĭ comunalĭ.

Avis cetăţenilorŭ carĭ se intereséḑă de acéstă spinósă cestiune.

D. Viorénu, dupe cum se scriă, a fostŭ recunoscutŭ printr'o sentinţă a Inalteĭ Curţĭ de Casaţiă că a votatŭ fără dreptŭ la Muscelŭ. Cumŭ se face că Domnia sea maĭ stă astă-ḑi în funcţiunea de prim procurore la cea maĭ înaltă instanţă a ţĕreĭ, representândŭ chiar persóna Domnitoruluĭ, în urma recunóscerĭĭ că a abusatŭ în aşa modŭ şi a călcatŭ legea?

Aflămŭ cu regretŭ, că târguşorulŭ Moineşciĭ (alţiĭ spunŭ Boereşciĭ) de lângă Târgul-Ocniĭ, cunoscutŭ maĭ alesŭ pentru industria producereĭ petroleuluĭ, ar fi arsŭ la 18 ale curenteĭ, cu desevêrşire, şi că mulţime de persóne s'ar fi aflêndŭ pe câmpŭ, fără hrană şi acoperemêntŭ.

Totŭ de odată ni-se comunică, că ar fi arsŭ şi târguşorulŭ Panciu, de lângă Odobescĭ. Ambele aceste târguşóre eraŭ locuite maĭ multŭ de ovreĭ.

O spargere s'a făcutŭ erĭ nópte la unulŭ din ceĭ maĭ însemnaţĭ bancherĭ din piaţa Bucurescilorŭ, D. G. Niculescu.

Făcătoriĭ de reŭ, dupe ce aŭ stricatŭ uşa de din dosŭ, arŭ fi tăiatŭ casa de ferŭ şi arŭ fi luatŭ peste 180,000 leĭ, din care 100,000 în bonurĭ şi 80,000 în numerariŭ.

Atâtŭ putemŭ spune aḑĭ, până la nouĭ informaţiunĭ.

Corespondinţa Particulară a «Telegraphuluĭ».

Viena $^{17}/_{29}$ Septembre.

De ce nu va apare în anulŭ acesta «*cartea roşiă*»? Acésta e una din chestiunile de predilecţiune, ce se discută aḑĭ prin presa austro-maghiară, maĭ multŭ însĕ c'unŭ felŭ de satiră, de câtŭ cu óre-care seriositate. Celorŭ maĭ multe ḑiare nu le pare rĕŭ, decâtŭ de *coperta* cărţiĭ, de óre-ce—ḑicŭ ele—coperta era fórte frumósă; de coprinsŭ nu le pasă, căcĭ acela nu valora maĭ multŭ, de câtŭ unŭ *zero*. Tocmaĭ ceea ce voiaĭ se afli, aceea lipsea dintr'ênsa. Darŭ nimicŭ maĭ naturalŭ. Ministrulŭ de esterne nu póte da publicităţiĭ actele, asupra cărora discuţiunile diplomatice suntŭ încă pendinţĭ. Potŭ sĕ se comunice numaĭ notele relative la actele resolvate, dérŭ nicĭ acestea nu tóte, şi nu totŭ-d'auna. Ş'acesta érăşĭ e lucru naturalŭ; căcĭ ceea ce place uneĭ puterĭ mariĭ, alteia de sigurŭ, séŭ celŭ puţinŭ probabilmente, îĭ displace Tocmaĭ din acéstă causă e atâtŭ de necompletă şi *cartea albastră* a Angliei. Ministriĭ de esterne aĭ Germanieĭ şi Italieĭ chiarŭ nu publică nicĭ unŭ felŭ de carte cu documente diplomatice. Şi facŭ maĭ bine, căcĭ ceea ce le-arŭ da, totŭ n'arŭ fi de câtŭ *o nimica tótă*. Aşa celŭ puţinŭ nu înşélă buna credinţă a lumiĭ. Din aceste consideraţiunĭ, presa din cele douĕ capitale ale monarchieĭ dualistice se felicită de declaraţia comiteluĭ *Andrassy*: că în acestŭ anŭ nu va publica *cartea roşiă*; maĭ multŭ se felicită însĕ, pentru o *altă carte*, pe care ministrulŭ de esterne a promisŭ s'o dea peste puţinŭ timpŭ publicităţiĭ. Acéstă carte va coprinde notele şi convenţiunile economice-comerciale preschimbate şi încheiate de monarchiă cu puterile străine. E probabilŭ, că în acéstă carte vorŭ intra şi notele relative la convenţiunea comercială austro-maghiară-română, dérŭ se înţelege numaĭ notele ce nu vorŭ compromite pe D-nulŭ *Baronŭ Boerescu*, *Costaforu* şi ceĭ-l'alţĭ în faţa naţiuneĭ române, pentru că D. de Andrasy negreşitŭ o maĭ fi avêndŭ trebuinţă de dênşiĭ. Asceptămŭ apariţiunea eĭ, ş'atunci — maĭ pe largŭ.

—

Tratările guvernuluĭ cisleitanŭ cu celŭ ungurescŭ, în privinţa tarifeĭ vamale generale, se potŭ considera ca încheiate, adoptându-se în generalŭ proectulŭ propusŭ de guvernulŭ austriacŭ. Testulŭ acesteĭ convenţiunĭ însĕ nu e datŭ încă publicităţiĭ şi nicĭ va fi supusŭ delegaţiunilorŭ, de câtŭ la anulŭ viitorŭ, de óre-ce comerciulŭ şi industria monarchieĭ actualmente se află într'o situaţiune anormală, care arŭ putea deveni încă şi maĭ critică, déca nona tarifă s'arŭ stabili definitivŭ acuma şi s'arŭ introduce maĭ înainte de anulŭ 77. — *Montags Revue*, vorbind despre acéstă cestiune, laudă atitudinea representanţilorŭ guvernuluĭ maghiarŭ, pentru servilismulŭ cu care s'aŭ supusŭ întru tóte voinţeĭ guvernuluĭ austriacŭ. Frumósă laudă, pe care însĕ arŭ merita-o şi maĭ multŭ încă guvernulŭ Românieĭ, căcĭ servilismulŭ sĕŭ faciă cu guvernulŭ D-luĭ Andrassy, a întrecutŭ chiarŭ şi pe acela alŭ guvernuluĭ ungurescŭ. — Câtŭ pentru serviciile D-luĭ de Andrassy, aduse interesélorŭ austro-nemţescĭ, apoĭ ele încă aŭ sĕ fiă în curêndŭ resplătite, căcĭ — dupĕ cum se şoptesce prin cercurile bine informate de aiciĭ,— marele cancelarŭ peste puţinŭ timpŭ va obţine *o corónă de principe*, întovĕrăşită încă de câte-va cruciuliţe şi păsĕruice nouĭ. De altmintrelea acéstă scire o înregistrămŭ cu cea maĭ mare reservă, nu carecum-va sĕ desceptămŭ gelosia D-luĭ *Baronŭ von Boerescu* ..

—

Alaltăeriĭ, la orele 2 dupĕ amédĭ, delegaţiunile s'aŭ întrunitŭ la arsenalŭ, unde aŭ asistatŭ timp de 2 ore — supt conducerea generaluluĭ *Uchatius* şi-a ministruluĭ de resbelŭ br. Koller — la fabricarea nouelorŭ tunurĭ de bronzŭ, de sistemulŭ Uchatins, pe carĭ le aŭ găsitŭ în totulŭ corespunḑĕtóre scopuluĭ. Ele suntŭ solide şi tarĭ, întocmaĭ ca renumitele tunurĭ de oţelŭ. Tunurile de bronzŭ suntŭ astŭ-felŭ constituite, că din afară se esercită o presiune elastică spre înlăuntru, care contra-balanséză efectulŭ esplosiuneĭ prafuluĭ; metaluluĭ acestorŭ tunurĭ nu este atâtŭ de fragilŭ şi nu se arde aşa curêndŭ, ca oţelulŭ; în fine, este maĭ puţinŭ espusŭ influenţeĭ climatice. Accesoriile ne-fiindŭ încă gata, încercarea formală cu aceste nouĕ instrumente de destrucţiune se va face numaĭ peste 10-14 ḑile, cândŭ vĕ voiŭ comunica resultatulŭ.

—

Comisiunile respective, însărcinate de delegaţiunĭ cu esaminarea budgetuluĭ militarŭ şi 'n specialŭ a părţiĭ privitóre la hrana soldaţilorŭ, dupĕ cumŭ susţine o depeşe adresată de aci ḑiaruluĭ *Corespondinţa provincială*, suntŭ decise a recomanda cu ocasia desbatereĭ generale şi a susţinea intacte tóte punctele prevĕḑute în acésta parte a budgetuluĭ. — Maĭ multe ḑiare însĕ, atâtŭ din Viena câtŭ şi din Pesta, apostrofésă cu óreşĭ-care violinţă articolulŭ privitorŭ la pâinea soldaţilorŭ, din proiectulŭ budgetuluĭ militarŭ propusŭ de bar. gen. Koller. Elŭ constată, că *acestŭ articolŭ prevede pentru pâine unŭ preţŭ multŭ maĭ mare, de câtŭ preţulŭ pieţeĭ*.—Ne-arŭ plăcea sĕ scimŭ, ce va fi ḑicêndŭ la acésta *marele generalŭ Florescu*, care — ce e dreptŭ — nu urcă pânea soldaţilorŭ peste tarifa pieţeĭ, dérŭ îĭ place sĕ comande opinciĭ şi mantale pentru grăniceriĭ, — cu preţurĭ esorbitate — la Paris şi Berlin. Negreşitŭ va fi ḑicêndŭ: bravo colegŭ! Şi tu — dérŭ eŭ şi maĭ .... *Suum cuique!*

Argus.

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 26 Septembre. Programa fracţiuneĭ politice dirigiate de Canovas del Castilo coprinde: consolidarea tronuluĭ, menţinerea libertăţilorŭ publice şi religióse, toleranţa politică, şi sistemulŭ representativŭ constituţionalŭ, care a asiguratŭ prosperitatea celor-l-alte naţiunĭ.

Madrid, 27 Septembre. Unŭ comandantŭ de artilerie, unŭ colonelŭ, ḑece ofiţerĭ, unŭ preotŭ şi 44 soldaţĭ carlişti s'aŭ supusŭ autorităţilorŭ liberale din Catalonia.

Santander, 27 Septembre. Notabilităţile carliste şi comitetele străine îşĭ daŭ marĭ silinţe de a face pe Don Carlos sĕ părăséscă lupta. Fueriştiĭ lucréḑă în acestŭ sensŭ la Guipuzcoa şi în Biscaia.

Armata Carlistă şi clericaliĭ se opune. Cu tóte acestea negocierile se urméḑă cu activitate. In Navara şi Guipuzcoa, populaţiunile suntŭ favorabile concilieriĭ.

New-York, 27 Septembre. Preşedintele Grant a primitŭ demisiunea luĭ Dlano, ministrulŭ de interne.

Viena, 1 Octombre.—Ambasadorulŭ Angliei din China a declaratŭ guvernuluĭ chinez la 30 Septembre că va părăsi Pekingul, déca guvernulŭ chinezŭ nu va îndeplini îndată cererile Angliei.

Constantinopole, 1 Octombre. — *Ḑiarulŭ oficialŭ* publică instrucţiunile trimise luĭ Server-Paşa, de a asculta numaĭ raporturile consuliorŭ, dérŭ de a nu intra cu dênşiĭ în nicĭ unŭ felŭ de negociare.

Astă-ḑi o convenţiune definitivă formală s'a încheiatŭ între Pórtă şi Austro-Ungaria, privitóre la unirea drumurilorŭ de fer dintre ambele ţĕrĭ, stabilindŭ termenile în care lucrările trebuescŭ a fi începute şi terminate.

Viena, 1 Octombre. — Andrassy, respunḑêndŭ uneĭ interpelaţiunĭ în comisiunea delegaţiuneĭ austriace, declară că ştirile privitóre la sprijinirea insurecţiuneĭ Herzegovinene din partea Serbieĭ şi a Montenegruluĭ suntŭ exagerate, totulŭ făcênduse spre a ţine în depărtare participarea populaţiuneĭ şi a maselorŭ; elŭ consideră pacea Europeĭ asigurată.

Ragusa 1 Octombre. — Lupte sângeróse aŭ avutŭ locŭ în cele din urmă zile ale luneĭ Septembre lângă Klepovitza şi Prapovitza; Turciĭ, fiindŭ maĭ numeroşĭ, aŭ forţatŭ trecerea.

Paris, 1 Octombre, — Consiliulŭ de ministri a examinatŭ chestiunea publicăreĭ discursuluĭ luĭ Léon Say în *ḑiarulŭ oficialŭ*, pe care Buffetŭ a refuḑat-o din causa unuĭ pasagiŭ. Incidentulŭ s'a regulatŭ în urma uneĭ explicaţiunĭ; nicĭ o schimbare ministerială nu va avea locŭ.

www.dacoromanica.ro

GRAND DÉPÔT DE
COFFRES ET VALISES NOUVEAU GENRE

tirés de la première fabrique française nouvellement établie á Bucarest

EN GROS ET EN DÉTAIL

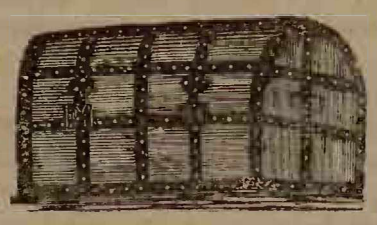

DÉPÔT

RUE VĂMIĬ I. (maison I. Mano).

FABRIQUE

RUE LUCACI 56.

Une fabrique de coffres et valises montée sur un grand pied et dont l'exécution des travaux est confiée à des ouvriers européens et spéciaux, offre aujourdh'ui aux acheteurs de la capitale et des districts un double avantage, soit par la supériorité de la qualité, comme solidité et élégance, que par la modicité surprenante des prix.

M. M-rs les maitres des magasins et amateurs particuliers trouveront au dépôt sus-indiqué cet article de notre industrie selon le goût et le besoin : coffres riches pour trousseaux et pour noces, coffres à serrure-sonnette, coffres valises et sacs de voyage de toutes formes et grandeurs dont la variété est au choix et à la portée de toutes les bourses.

On reçoit et l'on exécute promptement toutes les commandes désirées, soit pour une seule piéce comme pour plusieures, d'après modèle, pour l'approvisionnement même des établissements publics ou pensionnats.

On y fabrique aussi toutes espèces d'articles qui ont rapport à çette industrie ainsi que des cercueils richement garnis à des prix toujours très-modérés.

Nous ne reculerons devant aucun éffort pour nous rendre dignes du bienveillant concours des particuliers et de la confiance des maisons de commerce dans toutes les villes du pays.

O fabrică de cuffere şi geamantane pusă în perfecţiune prin lucrători europeni şi speciali, oferă astă-ḑi cumpărătoriiorŭ din captală şi din districte îndoite avantage, atâtŭ prin superioritatea cualităţiĭ ca soliditate şi eleganţă, câtŭ şi prin modicitatea însemnată a preciurilorŭ.

D-niĭ proprietarĭ de magasine şi amatoriĭ particularĭ vorŭ găsi în susŭ-ḑisulŭ depositŭ aceste articole din industria nóstră dupĕ gustulŭ şi trebuinţa D-lorŭ : cuffere bogate pentru rufe şi pentru zestre, cu brósce sunătóre (clopoţelŭ) cuffere de ferŭ şi giamantane precumŭ şi sacĭ de voiagiŭ de tóte formele şi mărimile şi dupe puterea fie-căruia.

Se primescŭ şi se esecută în grabă tóte comandele dorite, fie pentru o singură bucată ca şi pentru maĭ multe, dupĕ modelŭ şi chiar pentru aprovisionarea stabilimentelorŭ publice séŭ pensionate.

Se maĭ fabrică aicĭ totŭ felulŭ de articole carĭ depindŭ de acéstă industriă precumŭ şi cosciuge de lucsŭ, tóte cu preciurĭ fórte moderate.

Ne vomŭ pune tóte silinţele pentru a merita bine-voitorulŭ concursŭ alŭ particularilorŭ şi confienţa caselorŭ de comerciŭ stabilite în tóte oraşele ţĕriĭ.

Le Gérant, **CH. MICHAYLIDI et Comp.**

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ, Calea Moşilorŭ No. 16.

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacques Rousseau No. 1*, Paris.

Anunciŭ important tutulorŭ agricultorilor.

După îndelungate studiĭ şi esperienţă în instrumente de agricultură a acesteĭ ţĕrĭ, am constatatŭ, că plugurile până acum introduse din străinătate, nu corespund exigenţilorĭ pentru exploatarea pământuluĭ d'aice. Causa Principală era, că ele ne fiindŭ construite destulŭ de nalte, eraŭ supuse la ceia ce se numesce în limbagiul agricultorilorŭ, de a se înneca;— de aceia am construitŭ unŭ noŭ sistem de pluguri, care fiind mult maĭ nalte, sunt asicurate, contr'aceluĭ mare desavantagiŭ, a se înneca, al sistemurilorŭ esistente.

Acestŭ noŭ sistemŭ, maĭ are şi marele avantagiŭ de a se putea întrebuinţa şi cu simplele rotile de lemnŭ, obicĭnuite la plugarĭ — ţĕranĭ — în acéstă ţĕră.

Am avutŭ cea maĭ mare îngrijire, de a construi aceste pluguri, cu fer nemţescŭ de qualitatea cea maĭ bună; am datŭ cea maĭ mare soliditate tutulorŭ detaliurilor, şi a le pune lemnŭ de frasinŭ.

Atragŭ atenţiune a onorabililor Domnĭ agricultorĭ asupra acestuĭ sistem de pluguri, pentru a căruia avantage şi soliditate garantăm.

Informaţiunĭ la sub-semnatul, Strada Germană, 23.

Ioseph Lee.

Asemenea, se află în depositulŭ nostru Locomobile, Batose şi morĭ, din renumita fabrică «RUSTON PROCTOR & C-o» din Lincoln (Englitera)

PENSIONATUL DE BAEŢI „LASCU"

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-niĭ părinţĭ că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domnilorŭ părinţĭ. Invĕţăturile se urmĕză întocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Eleviĭ de scóla militară (cursulŭ inferiorŭ) urmĕdă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţĭ în acestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, aumiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézĕ părinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte ḑilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şi Ist: Universale la scóla superióră Comerciale.

Biuroulŭ De Imformaţiune

Din strada Episcopieĭ No. 4. lîngă calea Mogoşóeĭ mijlocind obţinerea de posturĭ, ţvênḑărĭ cumpărătorĭ de case, locurĭ mobile şi inchirierĭ de locuinţă.

Rogŭ onor. publică se bine voéscă alŭ onora cu însărcinările séle, pe care le va îndeplini cu esactitate.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Banĭ** pe tótă, linia.

Direcţiunea.

FTISIA

BRONCHITE CRONICE

GUTURAIURĬ NEGLESE

Tratamentu rationale

cu

CAPSULE DE ESINTA DE PECURA

(Gudron)

ALE LUI GUYOT

Farmacistu la Paris

Aceste capsule, sferice, de mărimea unuĭ hapŭ, conţinŭ esinţă de pĕcură (gudron) de Norvegia, curatŭ de orĭ-ce amestecŭ şi de prima calitate. Capsula se topesce cu stomacŭ, esinţa se spumifică şi lucrézĕ răpede.

« Intrebuinţarea obicĭnuită şi ḑilnică a « gudronuluĭ e fórte recomandată pentru « însănĕtoşiţiĭ după bólă şi pentru persónele « slabe : e unŭ preservativŭ escelinte în « contra unuĭ mare numerŭ de morburĭ, « maĭ alesŭ în contra bólelorŭ epidemice. »

(Anuarulu de terapeutică alŭ profesoreluĭ Bouchardat).

« Gudronulŭ, dice d. A. Cazenave, a fostŭ « maĭ în de-osebĭ întrebuinţatŭ în contra « flegmasielorŭ cronice ale peleĭ şi ftisieĭ « pulmonare. »

(Dicţionarulŭ de medicinŭ alŭ doctoreluĭ Fabre).

« In năuntru, gudronulŭ lucrézĕ sporindŭ « cantitatea urinelorŭ, făcêndŭ poftă de mân- « care, grăbindŭ mistuirea. E datŭ maĭ cu « sémă în contra catarelorŭ cronice ale « pulmonilorŭ şi bĕsiceĭ uduluĭ. »

(Tratatu de farmacia alŭ profesoreluĭ Soubeiran).

In desă ordinară, de la una pênĕ la douĕ capsule, în timpŭ de odihnă, acéstă doctoriă e d'uă eficacitate deossebită în următórele bóle :

FTISIA PULMONARA
BRONCHITE
CATARE PULMONARE
ASTMA (NADUFU)
TUSE INVECHITA
GUTURAIURI
ARSURI DE PEPTU
DURERI DE GUTU
DISPEPSIA
CATARE ALE BESICEI

şin'genere în contra tutorŭ afecţiunilorŭ membranelorŭ mucóse.

Fiă-care sticluţă conţine 60 capsule. E destulŭ sĕ spunemŭ câtŭ de puţinŭ costă tratarea cu capsule de gudronŭ : câţĭ-va banĭ pe ḑi.

Spre a'nlatura contrafaceride şi imitaţiunile, sĕ se céră pe firmă semnătura GUYOT, tipărită în treĭ colorĭ.

La Paris, casa L. FRÈRE, 19, rue Jacob

Depositu în Bucurescĭ la D-niĭ Apel et Comp, Rissdorfer, Schmettau. Comp. farmacia Curţiĭ, şi în Ploescĭ la D-nu Rudolph Schmethau la Mihaĭ Bravulŭ.

CĂRŢI BISERICESCI De vênḑare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ N· 024.

www.dacoromanica.ro

MARȚI, 23 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Baní. BUCURESCÍ, ANUL V. No. 1044.

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Ori-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunilŭ şi reclame Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 baní
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

BUCURESCI, 22 SEPTEMBRE

The Hour, din Londra, publică următórea telegramă de la Viena, cu data 26 Septembre:

Dupĕ scirile din Bucurescĭ, s'arŭ fi formatŭ în acelŭ oraşŭ o asociaţiune bulgară, subtŭ numele de *Slavanska Druzina* (miliţiă slavă), în scopulŭ de a organisa o mişcare insurecţională în Bulgaria. Primulŭ ministru românŭ însĕ, a informatŭ de curêndŭ pe unulŭ din organisatoriĭ aceleĭ societăţĭ că, déca elŭ şi amiciĭ sĕĭ nu vorŭ fi linisciţi, va fi nevoitŭ sĕ'ĭ gonéscă din România.

Unŭ comitetŭ s'a organisatŭ asemenea în Bucurescĭ şi se ocupă cu trimiterea de muniţiunĭ insurgenţilorŭ din Hsezegovina şi Bosnia, prin Serbia.

Nu scimŭ déca esistă acea asociaţiune şi acelŭ comitetŭ, de care ne vorbesce telegrama. Dupĕ fóia *Balcanulŭ*, care apare în Bucurescĭ, sciamŭ că nu esistă altŭ comitetŭ de câtŭ acela pentru trimiterea de ajutóre rănițilorŭ carĭ se luptă în Herzegovina pentru a scutura jugulŭ semi-luneĭ. De unde a eşitŭ óre acéstă telegramă, care face érăşĭ ţéra nóstră unŭ câmpŭ de agitaţiune şi pe primulŭ nostru ministru unŭ eroŭ de carnavalŭ?

Trebue sĕ fiă cine-va têmpitŭ ca sĕ nu vĕdă şi se nu înţelégă origina eĭ. Aceĭ carĭ aŭ arĕtatŭ totŭdé-una acéstă ţéră în agitaţiunĭ, ca sĕ convingă pe puterile europene că nu se póte guverna de câtŭ prin biciulŭ luĭ căpitanŭ Costache şi sabia cu douĕ tăişiurĭ a Domnuluĭ Costaforu, aceia negreşitŭ aŭ espediatŭ telegrama din Viena, unde D. Costaforu este aginte, către ţiarulŭ englesŭ.

Ţéra este agitată, oposiţiunea cresce necontenitŭ şi ia proporţiunĭ considerabile, ţicea D. Catargiu în telegrama sea confidenţială către prefecţĭ, înainte de alegerĭ. Ţéra a devenitŭ unŭ focarŭ de revoluţiune şi resturnare, adăoga acelaşĭ ministru în circularea sea şi în Cameră, pentru acésta amŭ trimisŭ armată la biurourile electorule. Ţéra este în ferbere, comitete revoluţionare bulgare şi serbe se organisézăpe teritoriul Românieĭ, trîmbiţă amiciĭ séŭ chiar servitoriĭ guvernuluĭ în Europa. Tóte aceste agitărĭ însĕ, nu facŭ nimicŭ; tóte aceste comitete şi asociaţiunĭ suntŭ impotente, căcĭ este unŭ ochiŭ ne adormitŭ care priveghézăă, este unŭ omŭ care nu dórme, nu mănâncă, nu se repausésă unŭ momentŭ, lucrândŭ pentru sicuranţa Statuluĭ românŭ, a Europeĭ şi chiarŭ a lumeĭ întregĭ. Acesta este marele şi inteligintele ministru alŭ Românieĭ, D. Lascar Catargiu. Prin urmare, Domnieĭ séle se cuvine recunoscinţa că aĕĭ Europa nu ia focŭ de la unŭ capĕtŭ la altulŭ şi nu devine unŭ incendiŭ generalŭ. Pentru acestŭ mare serviciŭ însĕ, Domnia sea nu meritá óre o recompensă?

Orĭ câtŭ de puţinŭ interesatŭ arŭ fi cine-va, cine fuge de recompensă? Domnulŭ Catargiu voesce însĕ o recompensă care se satisfacă ambiţiunea sea, visulŭ sĕŭ doritŭ.

Pentru acestŭ cuvêntŭ, Domnia sea a făcutŭ séŭ a pusŭ sĕ se facă acea telegramă.

Ce ş'a ţisŭ marele ministru? Se mĕ arĕtŭ către Turcia şi către puterile carĭ nu voescŭ aĕĭ desfiinţarea imperiulŭ otomanŭ că nu toleresŭ în România agitărĭ şi proecte ascunse contra aceluĭ imperiŭ. Déca va eşi triumfătóre Turcia din acéstă luptă, mĕ presintŭ cu capulŭ plecatŭ, cu fraculŭ închisŭ, cu mâinile la pieptŭ şi sărutŭ pulpana Padişahuluĭ. Elŭ avêndŭ maĭ dinainte opiniunĭ bune despre credinţa mea, mĕ va gratifica cu titlulŭ de Bey alŭ Românieĭ. Déca vorŭ eşi învingĕtorĭ insurginţiĭ prin ajutorulŭ altorŭ puterĭ, şi maĭ cu sémă alŭ Rusieĭ, mĕ voiŭ presenta înaintea mareluĭ imperatorŭ alŭ Nordului şi 'lŭ voiŭ face sĕ créţa că acea mĕsură, de a nu se tolera bande şi societăţĭ bulgare în Roumânia, amŭ luat-o numaĭ pe chârtiă, cândŭ în realitate amŭ datŭ tótă voia şi chiarŭ ajutóre.

Écă érăşĭ bine arangiatŭ şi aci D. Catargiu, şi cu sansa de a lua titlulŭ de principe alŭ Românieĭ şi de la Gzarulŭ.

Politica e bisantină, dérŭ e folositóre, îşĭ ţice D. Catargiu.

Redacţiunea ţiaruluĭ *Deutsche Eisenbahn-Zeitung*, subt propria subsemnătură a redactoruluĭ sĕŭ Heirich Ioachim-Gehlsen, publică următórele rînduriĭ:

Monitorulŭ oficialŭ N. 131—$^{31}/_{12}$ Septembre 1875 aduce următórea desminţire:

«Bucurescĭ la 30 Augustŭ 1875.»

«Maĭ multe ţiare reproducŭ o adresă germană a unorŭ acţionarĭ ai căilorŭ ferate române, despre care pretindŭ că arŭ fi fostŭ dată D-luĭ ministru Majorescu în timpulŭ aflăreĭ séle la Berlin. Suntemŭ autorisaţĭ a declara, că nicĭ la Berlin, nicĭ altŭ unde-va, D-nu ministru Majorescu nu a primitŭ o asemenea adresă şi în genere nicĭ o adresă relativă la căile ferate române.»

Declarămŭ positivŭ în contra acestuĭ comunicatŭ alŭ *Monitoruluĭ oficialŭ*, că D. ministru Maiorescu a primitŭ prin mâinele nóstre acéstă adresă şi că ea a fostŭ chiarŭ imprimată în diarulŭ nostru.

(*Berlin la 29 Septembre 1875.*)

La informaţiunile din numĕrulŭ trecut am datŭ o scire despre spargerea cantoruluĭ D-luĭ G. Niculescu. Informaţiunea aceia fiindŭ esagerată, în numĕrulŭ de mâine vomŭ da amĕnunte!

Mâine, la 23 Septembre, se va judeca la curtea cu Juraţĭ din Bucurescĭ procesulŭ intentatŭ D-luĭ N. Basarabescu pentru o pretinsă ofensă adusă capuluĭ Statuluĭ.

Nu ne îndoimŭ că neobositiĭ membriĭ aĭ baroulŭĭ din capitală, nu vorŭ lipsi de a da sprijinulŭ lorŭ spre înfierarea acelorŭ carĭ despreţuescŭ libertatea cetăţénuluĭ şi punŭ în jocŭ chiarŭ persóna Domnitoruluĭ.

Amŭ vorbitŭ, într'unulŭ din numerile trecute, despre achitarea celorŭ inculpaţĭ ca omorîtorĭ aĭ luĭ Giambaşu şi Temeliă. Étă acum şi câte-va amĕnunte asupra procesuluĭ, pe carĭ ni le dă *Alegĕtorulŭ liberŭ:*

Juoĭ, la 18 ale corenteĭ, a avutŭ locŭ judecata, de către Curtea juraţilorŭ din Bucurescĭ, a procesuluĭ criminalŭ intentatŭ cetăţenilorŭ T. Greceanu şi Ionŭ Dumitru, acusaţĭ că aŭ omorîtŭ pe banditiĭ electoralĭ Ilie Giambaşiu şi Temelie Trancă, şi cetăţianuluĭ Stefănescu, acusatŭ că, cu cugetŭ de a omorî, a trasŭ douĕ focurĭ de revolverŭ asupra agenţilorŭ poliţienescĭ.

Curtea a fostŭ presidată de D. Polisu-Micşiunescu, consilierŭ alŭ Curţiĭ de Apelŭ. Fotoliulŭ ministeruluĭ publicŭ ocupatŭ de D. Budişteanu, procurorŭ de secţiune pe lîngă Trib. judeţuluĭ Ilfovŭ. Pe banca apărăriĭ staŭ maĭ mulţĭ membriĭ aĭ baroulŭĭ din Bucurescĭ. Sala Curţiĭ, vestibululŭ, intrarea palatuluĭ eraŭ ocupate de o mulţime de lume venită sĕ asculte şi sĕ asiste la desbaterĭ.

Acusaţiunea, cu tóte silinţele Dluĭ procurorŭ, a fostŭ maĭ puţinŭ de câtŭ slabă. Talentulŭ şi zelulŭ represintantuluĭ ministeruluĭ public, lucrurĭ demne de o maĭ bună causă, aŭ remasŭ neputincióse în faţa adevĕruluĭ ce se făcuse cu evidenţă din cetirea actelorŭ şi din depositiunile martorilorŭ! D. Procurorŭ scia, de sigurŭ, slăbiciunea terêmuluĭ sĕŭ. De aceia, încă de la începutŭ, s'a silitŭ a înlătura din discuţiune elementulŭ principalŭ în orĭ ce acusaţiune publică: mobilulŭ crimeĭ, admiţêndŭ chiar că acusaţiĭ presenţĭ eraŭ adevĕraţiĭ autorĭ aĭ faptelorŭ ce li se imputaŭ. Fără acestŭ firŭ conductorŭ, ce efectŭ maĭ putea produce asupra minţiĭ judecătorilorŭ chiarŭ cea maĭ frumósă acusaţiune? Fără a se opri unŭ singurŭ momentŭ, aşa darŭ, asupra mobiluluĭ crimeĭ presupuşilorŭ culpabilĭ, d. procurorŭ trecu repede la discutarea faptelorŭ şi desvelirea probelorŭ. Dérŭ ce norocŭ putea aştepta de aci ministeruluĭ publicŭ pentru triumfulŭ acusaţiuniĭ séle? Câţĭ-va martorĭ poliţienescĭ şi douĕ treĭ acte de aceiaşĭ natură, ce încredere puteaŭ da cuĭ-va? Ómenĭ de tótă credinţa venirĭ şi spuserĭ, sub prestare de jurămêntŭ, cum se petrecuserĭ faptele, cum acusaţiĭ presenţĭ nu eraŭ autorĭ lorŭ, şi că mórtea celorŭ douĭ banditi fusese resultatulŭ tristŭ dérŭ fatalŭ alŭ vendicteĭ publice. Totuşĭ, d. Procurorŭ ceru unŭ verdictŭ de culpabilitate.

Rolulŭ apărăriĭ era facilŭ. Faţă cu probele acusaţiuniĭ, ce temere puteaŭ sĕ aibă acusaţiĭ? Cea maĭ mică suflare era destulă apărăriĭ pentru a spulbera şi a reduce la nimicŭ edificiulŭ slabŭ şi ne-orocitŭ alŭ instrucţiuniĭ. Aŭ vorbitŭ, dintre toţĭ advocaţiĭ câţĭ eraŭ gata spre apĕrare, d-niĭ, G. Petrescu, Bosie şi N. Fleva. Mobilulŭ crimeĭ, lucru de care fugia acusaţiunea, fu chematŭ în arenă şi arĕtatŭ, strălucitorŭ, juraţilorŭ şi aceluĭ imensŭ publicŭ. Sĕ presupunemŭ, ţise apĕrarea, că şi aceştĭ ómenĭ acusaţĭ aŭ fostŭ printre acele sute, aŭ făcutŭ parte din acea parte a poporuluĭ, care, într'unŭ momentŭ de neînfrînată indignaţiune, vĕţêndŭ cele maĭ sacre dreptурĭ ale cetăţenilorŭ călcate în picióre de către forţa brutală a guvernuluĭ, vĕţêndŭ vieţele tutulorŭ amenin̦ate de acele bande cărora omorulŭ, jafulŭ şi violenţa eraŭ hrana cotidiană, ne maĭ găsindŭ justiţia nicăirĭ pentru a fi pedepsite crimele la care toţĭ eraŭ marturĭ; că acea parte a poporuluĭ, a mersŭ înainte asupra capiloră bandelorŭ, asupra vrăjmaşilorŭ tutulorŭ şi 'şĭ-a făcutŭ justiţia singură; cine va putea sĕ'ĭ condamne? S'aŭ făcut legile pentru a înlătura resbunarea privată, pentru a împedica ca suferinţiĭ sĕ'şĭ facă singurĭ dreptate. Dérŭ, ând aceste legĭ depositate în mâna unorŭ ómenĭ carĭ le despreţuescŭ şi le calcă la fiece momentŭ, staŭ mute şi neputincióse la strigătulŭ de desperare alŭ pacienţilorŭ, dreptulŭ de justiţiă nu revine la ceĭ ce 'l'aŭ avutŭ înainte de a fi legile? Cacĭ legile nesocotite şi neesecutate suntŭ ca şi cumŭ n'arŭ esista. Vendicta publică, care în America se numea Legea *Linch*, nu este o necesitate, tristă fără îndoială, dérŭ fatală şi neînlăturabilă? Pe lângă acestea, dreptulŭ de legitimă apĕrare este

www.dacoromanica.ro

sacru. Aceĭ ómenĭ, carĭ aŭ făcutŭ pe renumiţiĭ capĭ de bande sĕ cadă victime ale indignaţiuniĭ lorŭ juste, aceĭ ómenĭ, ameninţaţĭ perpetuŭ în viéţa şi onórea lorŭ, loviţĭ, batjocoriţĭ, aŭ fostŭ în legitimă apĕrare. Ilie Giambaşiulŭ şi Temeliă Trancă, prin crimele şi fără-de-legile lorŭ, se puseseră singurĭ afară din lege, séŭ maĭ bine, guvernulŭ, care se servea cu dênşiĭ, scăpându'ĭ de rigorile legilorŭ, îĭ dedese singurŭ vendicteĭ publice.

Apĕrarea veni în urmă asupra probelorŭ ce se aduceaŭ de către instrucţiune contra acusaţilorŭ. Ce însemnaŭ ele? Nimicŭ. S'a tinsŭ cu orĭ-ce preţŭ sĕ se descarce responsabilitatea faptuluĭ asupra câtorŭ-va capete. Ne fiindŭ cu putinţă a se descoperi cine dintre sutele de ómenĭ ce deduseră năvala contra banditilorŭ, alŭ cărorŭ capŭ în alte timpurĭ arŭ fi fostŭ pusŭ la preţŭ, cine, ţicemŭ, aplicaseră loviturete mortale, se adunară câte-va indiciĭ incosistente; poliţia fabrică câte-va mărturiĭ mincinóse; se găsi unŭ tesacŭ cu care medicĭĭ spuse că ranele nu putuseră fi făcute, şi tóte acestea combinate cu o şiapcă de birjarŭ, pe care unŭ agentŭ poliţienescŭ o recunoscu dintre cele 700 ce staŭ pe capetele birjarilorŭ din Bucurescĭ, se declară de către D. judecătorŭ de instrucţiune: Amŭ găsitŭ culpabiliĭ! Aceştia suntŭ! Tóte aceste simulacre cu aparinţe de indiciĭ fură risipite unulŭ câte unulŭ. O urmă négră totuşĭ remase dupĕ dênsele: ororile comise de guvernŭ în alegerile trecute. Apĕrarea espuse cu evidenţă acestŭ durerosŭ adevĕrŭ.

Cândŭ d. Fleva citi declaraţiunile luĭ Temeliă Trancă de pe patulŭ de mórte, unŭ frémăt de indignaţiune strĕbătu spiritele auditorilorŭ. Nenorocitulŭ banditŭ spuse judeluĭ instructorŭ care 'lŭ confrunta cu presupuşiĭ culpabilĭ: «N'amŭ vĕţutŭ sĕ mĕ fi lovitŭ eĭ. *Dupĕ ce isprăvisemŭ alegerile de la Negru* (era abia în ţiua d'âmtâiŭ a alegilorŭ; dupĕ banditĭ, cu dreptŭ cuvêntŭ, cu instalarea biurouluĭ definitivŭ alesŭ de către dânşiĭ, se termină şi alegerea), *veniserămŭ la primăriă*. Aci, stândŭ puţinŭ într'o cărciumă, s'a repezitŭ lumea asupra nóstră . . . etc.»

Acestŭ dosarŭ se va păstra şi va servi la timpulŭ cândŭ legile nóstre nesocotite atâta timpŭ vorŭ fi resbunate.

Desbaterile s'aŭ petrecutŭ în cea maĭ mare ordine. D. Preşedinte cu o imparţialitate demnă de de tótă lauda şi cu unŭ tactŭ admirabilŭ, le-a condusŭ ca unŭ adevĕratŭ magistratŭ alŭ justiţieĭ.

Juraţiĭ, dupĕ o scurtă deliberare, timpulŭ necessrŭ la scrierea verdictuluĭ, aŭ declaratŭ că acusaţiĭ nu suntŭ culpabilĭ. Verdictulŭ a fostŭ cititŭ de către D. Boroşnai, primulŭ juratŭ.

Numaĭ descrimŭ impresiunea ce a produsŭ justulŭ veridictŭ alŭ juraţilorŭ asupra mulţimeĭ adunate ca sĕ-lŭ asculte. Entusiasmulŭ e indescriptibilŭ.

Cumŭ remâne acumŭ cu suferinţele îndurate de atâta timpŭ, pe nedreptŭ, de către acusaţiĭ? Cumŭ remâne maĭ cu sémă cu ingerinţele, violenţele şi crimele guvernuluĭ în alegerĭ? Cine va chema la respunderea legiĭ pe aceştiĭ ómenĭ carĭ se numescŭ miniştri, şi pe aceste instrumente, carĭ se numescŭ agenţiĭ poliţienescĭ? Cândŭ va veni timpulŭ cândŭ adevăraţiĭ culpabilĭ îşĭ vorŭ lua meritata pedépsă?

Punemŭ aceste cestiunĭ. Viitorulŭ, şi unŭ viitorŭ apropiatŭ, sperămŭ, le va resolva conformŭ cerinţelorŭ justiţieĭ şi intereselorŭ ne înlăturabile ale ţerĭĭ.

A se vedea ultime sciriĭ pe pagina III.

Locuitoriĭ din Herzegovina, refugiaţĭ în Dalmaţia, aŭ adresatŭ comisiuneĭ consulare unŭ *memorandum* conţinêndŭ expunerea situaţiuneĭ, în care 'i-a pusŭ dominaţiunea turcéscă. Étă cum se esprimă, în resumatŭ, acéstŭ memorandŭ în privinţa nedreptăţirilorŭ făcute raialelorŭ:

«Sĕ începemŭ cu agalele (proprietarĭ musulmanĭ), ţicŭ maĭ întâiŭ refugiaţiĭ. Nenorocitulŭ ţeranŭ care arendeadă de la unŭ aga o bucată de pământŭ e silitŭ se cumpere maĭ întâiŭ elŭ însuşĭ instrumentele şi semińţele; trebue în urmă sĕ lucredĕ pământulŭ şi sĕ dea proprietaruluĭ orĭ ce 'ĭ cere; şi nicĭ o dată elŭ nu pótе sĕ 'ĭ dea maĭ puţinŭ de câtŭ jumĕtate. Cândŭ agaua vine sĕ'şĭ visiteţe moşia e însoţitŭ de o suită pe care arendaşulŭ, e obligatŭ o ţiné pe ea şi pe seniorŭ. Aceste visite se reînoescŭ de 3 până la 4 orĭ pe anŭ, şi décŭ raiaua refusă a satisface pe stăpânŭ, va fi constrânsŭ, cu lovituriĭ de bastonŭ, sĕ se supue.

«A doua nedreptăţire constă în esistenţa arendaşilorŭ cu dijmă, modŭ de fiscalitate care a dispărutŭ în restulŭ Europeĭ Arendaşiĭ dispută cu funcţionariĭ statului, pentru că aceştia cerŭ de la contribuabiliĭ creştinĭ de 10 orĭ maĭ multŭ de câtŭ prescrie legea. Peste dijmă railele aŭ sĕ plătéscă contribuţiuni personale şi fonciare, taxe militare. Numĕrarea animalelorŭ e făcută în modŭ nedreptŭ de Turcĭ carĭ descarcă cu totulŭ pe coreligionariĭ lorŭ dérŭ carĭ îndoiescŭ şi întreescŭ numĕrulŭ vitelorŭ posedate de crescinĭ.

«Déca unŭ crescinŭ, ţice memorandulŭ, este tradusŭ în justiţiă de unŭ turcŭ séŭ vice-versa, şi déca raiaua nu are doĭ turcĭ de martorĭ, elŭ perde procesulŭ şi este aruncatŭ în închisóre. Déca se'ntêmplă ca unŭ crescinŭ sĕ se presinte ca martorŭ în contra unuĭ turcŭ, nenorocitulŭ nu are de trăitŭ maĭ multŭ de 3 ţile.

«Déca unŭ Turcŭ face unŭ procesŭ, continuă memorandulŭ, judecata se terminâ îndată.

Déca din contra unŭ crescinŭ cere justiţiă, procesulŭ se prelungeşte în infinitŭ, afară numaĭ déca judecata se pronunţă pe *banĭ*, ceea ce întrece de ţece orĭ valórea lucruluĭ în litigiŭ.»

Memorandulŭ raialelorŭ refugite în Dalmaţia citeadă spre susţinerea aserţiunilorŭ ce face, o mulţime de fapte şi barbariĭ ale Turcilorŭ, din carĭ estragerea numaĭ câte-va:

«Turciĭ din Mostar, geloşĭ de bărbăţia negutătoruluĭ George Billoberc care face comerţŭ cu Triestul, îlŭ tăiară şi acusară pe nepotulŭ omorîtoruluĭ. Indată îlŭ aruncară în închisóre şi acestŭ nenorocitŭ n'a pututŭ sĕ'şĭ rescumpere libertatea şi viaţa sea de câtŭ cu preţulŭ fortuneĭ séle pe care a trebuitŭ s'o dea turcilorŭ; elŭ se duse în urmă în Austria, în cea maĭ profundă miseriă.

«Ce securitate vomŭ putea noĭ avea cândŭ, de curêndŭ Turcii din Struza uciseră doĭ Dalmaţĭ, Stefanŭ Nerola şi Petar Magzan, ambiĭ din Metcovié? şi cândŭ la Gabela, eĭ aŭ bătutŭ crudŭ pe unŭ Dalmatŭ, Nmola Schucorectz?

«De ce securitate ne bucurămŭ noĭ, cândŭ în ţilele din urmă aŭ prinsŭ pe bordulŭ uneĭ nave austriace o raia refugitŭ şi care lucra liniştitŭ? Eĭ i aŭ pusŭ o botniţă ca unuĭ câine şi 'lŭ aŭ târâtŭ la Mostar!

Memorandul se maĭ plânge că nicĭ onórea nicĭ religiunea numaĭ este respectată şi că suntŭ cu totulŭ privaţĭ de scoliĭ.

Apoiĭ autorĭ memorândulŭ manifestându'şĭ absolutŭ neîncredere în Pórtă de a vedea vre o reformă óre care, conchidŭ cerêndŭ independenţa provincieĭ lorŭ? «Veţĭ putea, ţicŭ eĭ, sĕ nu neveniţĭ în ajutorŭ, dérŭ fiţĭ siguriĭ că pacificarea Herzegovineĭ nu va fi nicĭ o dată reală pe câtŭ timpŭ domnia turcă va fi menţinută.»

Estragemŭ următórele dintr'o corespondinţă din Belgrad, cu data 21 Septembre, adresată ţiaruluĭ *Republica francesă*:

«In timpŭ de maĭ multe ţile amŭ fostŭ cu totulŭ lipsiţĭ de noutăţĭ, şi fie-care aştepta cu nerăbdare venirea adreseĭ ce de obicinuitŭ se presintă în fie care anŭ la deschiderea Scupcineĭ. Ne vĕţêndŭ nimicŭ sosindŭ, ţiarele aŭ alesŭ partea cea maĭ frumósă şi aŭ declaratŭ insurecţiunea terminată.» Sêrbul, ţicĕŭ ele, nu este nicĭ atâtŭ de resboinicŭ, cumŭ se credea, şi Turciĭ, în Bosnia, nu suntŭ nicĭ eĭ atâtŭ de sĕlbaticĭ cumŭ îĭ presiutaŭ órecarĭ ţiare.

«Spre a ne da o ideiă de ceia ce sunt Turciĭ, în Bosnia, permiteţi'mĭ sĕ vĕ povestescŭ douĕ fapte adevĕrate şi ca sĕ ţicŭ astŭ-felŭ oficiale.

La Gradaschatz, trăia unŭ bogatŭ raia, tatălŭ a treĭ fiice renumite pentru frumuseţea lorŭ, şi a douĭ tineriĭ fiĭ. In ţilele din urmă, funcţionarulŭ Iagi-Beg Kulinovic intră cu forţa în casă şi somédă pe raia de a'ĭ lăsa femeia şi fiicele séle. Crescinulŭ refusândŭ, Iaji-Beg îlŭ dete pe mâna soldaţilorŭ sĕĭ, atâtŭ pe elŭ câtŭ şi pe fiĭ. Apoĭ îĭ puse în ţépă, şi în faţa lorŭ, femeia şi fiicele aŭ fostŭ lăsate turcilorŭ.

«Intr'una din ultimele lupte, douĭ popĭ fură făcuţĭ prisonieriĭ de Turcĭ, carĭ, obligaţĭ de a se retrage, forţară pe nenorociţiĭ sĕ serve ca animale de transportŭ în timpŭ de 7 ţile; dupĕ acésta unulŭ fu arsŭ la focŭ, şi corpulŭ sĕŭ aruncatŭ în Sava. Câtŭ despre alŭ douilea, eĭ îlŭ puseră în ţépă şi dupĕ ce'ĭ aŭ tăiatŭ o bucată de carne de la piciorŭ 'ĭ o dete s'o mănânce. Şi nu credeţĭ că aceste fapte suntŭ esagerate de emoţiunea mânieĭ. Nu. Totulŭ este esactŭ, martoriĭ suntŭ aci şi nimenĭ nu pótе sĕ se îndoiască de veracitatea acestorŭ crime. Étă ce suntŭ Turciĭ şi étă ce aŭ fostŭ în timpŭ de 500 anĭ.

«Pentru a se sci décă Sêrbiĭ suntŭ resboinicĭ séŭ nu, sĕ consultămŭ evenimentele din urmă. — Popa Zarco împrejurase Nova-Varosch. Vĕţêndŭ însĕ oraşulŭ fără apărare, credu că pótе sĕ lase soldaţilorŭ sĕĭ o ţi de repausŭ. In timpulŭ nopţiĭ, unŭ curierŭ însciinţă de sosirea sea pe Turciĭ din Sienitza, carĭ trimiseră fără sgomotŭ tunuri şi pietoni. A doua ţi, cândŭ Zarco se presentă înaintea oraşului, îlŭ găsi fortificatŭ, şi a fostŭ nevoitŭ sĕ se retragă, ne avêndŭ artileriă. Vĕţêndu-şĭ planulŭ nerealisatŭ, se îndreptă către monastirea Piva cu scopŭ de a se împreuna cu insurgenţiĭ Herzegovineni, proiect pe care'lŭ a şi realisatŭ bătândŭ pe turcĭ şi causându-le perderĭ însemnate.

«Acţiunea se întinde considerabilŭ. Turciĭ n'aŭ reuşitŭ sĕ alunge pe insurgenţiĭ de la Sutorina, din care eĭ voiaŭ sĕ facă unŭ puntŭ de desbarcare, maĭ puţinŭ depărtatŭ de cătŭ Klec. Bătălia de la Zubeĭ dupĕ ce a duratŭ douĕ ţile s'a terminatŭ în profitulŭ insurgenţilorŭ carĭ se află din noŭ la Trebinje.

»Insurecţiunea este mórtă! trăiască insurecţiunea!» pare că este strigătulŭ momentuluĭ. Peste totŭ luptă! Alaltaĭerĭ, 600 insurgenţĭ s'aŭ întâlnitŭ lângă Trebinje cu 3000 Nizamĭ şi başi-busucĭ. Turciĭ aŭ fostŭ bătuţĭ lăsându în mâinile Herzegovinenilor 54 caĭ încărcaţĭ cu făină, 29 catâri cu provisiuni, puscĭ ce se încarcă pe la culasă, săbiĭ şi o mare cantitate de revolvere. Insurgenţiĭ aŭ avutŭ 4 morţĭ şi 9 răniţĭ érŭ turciĭ 80 morţĭ. La Berana, a avut loc o luptă în care turciĭ aŭ fost obligaţĭ sĕ se retragă în facia loviturilorŭ de tunurĭ ale fortereţeĭ. La Zabitza (Herzegovina) insurgenţiĭ aŭ prin 19 turcĭ, multe provisiunĭ şi 52 catârĭ cu făină».

In privinţa unireĭ trupelorŭ luĭ Popa-Zarca cu insurgenţiĭ din Piva, corespondentulŭ *Republiceĭ francese* ne dă următórele detaliĭ:

«De la Nova-Varoch pâna la Vischegrad, Popa-Zarco a arsŭ totŭ şi a ridicatŭ raialele în tóte aceste judeţe. Trupele turce de la Pripolje aŭ fostŭ trimise sĕ se întâlnéscă, dérŭ elŭ le-aŭ bututŭ. A doua-ţi trupele din Pripolje reunite cu cele din Plevlie 'l'aŭ atacatŭ şi Zarco a pututŭ sĕ operese împreunarea cu insurgenţiĭ fără a fi seriosŭ neliniştitŭ.»

Artele în Evulŭ mediŭ.

Evulŭ mediŭ a avutŭ, ca tóte epocele istoriĭ nóstre, luminile şi umbrile luĭ. Elŭ a deschisŭ destule şanţurĭ progresuluĭ, ş'a astupatŭ multe altele. Părinţiĭ noştri nu eraŭ îngerĭ; dérŭ şi noĭ sumemŭ departe d'a atinge ultimulŭ gradŭ de perfecţiune. In fórte multe privinţe, scumpiĭ noştri nepoţĭ şi strănepoţĭ vorŭ rîde de noĭ, pre cum rîdemŭ şi noĭ în multe ocasiunĭ de strămoşiĭ noştri.

Sĕ ne silimŭ dérŭ, a ne lepĕda de ideile preconcepute, şi sĕ nu ne tememŭ d'a acorda ómenilorŭ din Evulŭ mediŭ justiţia ce-li-se cuvine. Eĭ fără incontestabilŭ fórte marĭ artiştĭ, şi formară atunci ca şi adĭ, acea falangă intelectuală, care merge în capulŭ naţiunilorŭ, care domină ideile domnitóre, şi care târâsce poporulŭ către nemărginitulŭ progresŭ.

. . . . . .

Studiulŭ monumentelorŭ Evuluĭ mediŭ n'a fostŭ până adĭ accesibilŭ tuturorŭ. Ele suntŭ aruncate încóce şi încolo prin museurĭ, provinciĭ, şi bibliotece. Desenurile carĭ le reproducŭ facŭ parte de colecţiunĭ d'unŭ preţŭ fórte mare.

Acestŭ deplorabilŭ incovenientŭ nu maĭ există astădĭ, graţiă D-lorŭ Firmin Didat librarĭ editorĭ din Paris. Acumŭ câtŭ-va timpŭ D-lorŭ aŭ publicatŭ unŭ magnificŭ uvragiŭ sub titlulŭ: *Artele în Evulŭ mediŭ, şi în epoca renascerii*. E ornatŭ cu 19 stampe în chromo-litographiă, şi 400 gravurĭ pe lemnŭ. Aceste frumóse stampe séŭ gravurĭ, unde sĕ jocŭ tóte culorile anticelorŭ veriere; unde scânteie oţelulŭ, aurulŭ şi argintulŭ; unde smalţurile, ivoriulŭ, tapiseriile, armele, argintăria şi aurăria, sculptura şi gravura îşĭ disputŭ admiraţiunea amatoruluĭ; aceste frumóse stampe aŭ fostŭ esecutate cu unŭ talentŭ rarŭ de D-lŭ F. Kellernoven. In ceea ce privesce însĕ textulŭ, maĭ mulţĭ erudiţĭ s'aŭ amestecatŭ, şi D-lŭ Paul Lacroix, învĕţatulŭ bibliophilŭ, a isprăvitŭ acéstă lucrare colectivă.

Pentru a nu eşi însĕ din specialitatea curatŭ musicală, ce 'mĭ propunŭ a trata în aceste puţine rêndurĭ, voiŭ trece în revistă capitolulŭ consacratŭ instrumentelorŭ musicale.

Orĭ care va fi naiţitatea întâeilorŭ încercărĭ ale instrumentaţiuniĭ, trebue sĕ ne aducemŭ aminte, că în Evulŭ mediŭ *armonia* a luatŭ nascere. Fórte straniŭ arŭ fi scriitorulŭ, care arŭ îndrăsni sĕ arunce piatra ómenilorŭ de iniţiativă, a cărorŭ pipăirĭ de maĭ multe secole aŭ produsŭ la sfârşitŭ pe *Palestrina*.

www.dacoromanica.ro

Intr'o epocă cându Biserica avea imperiulu lumei, totulu trebuia neapăratu a convergea spre Biserică, musica, ca şi sculptura. Musica era prin urmare religiósă, aşa pre cumu era şi pictura pe sticlă, şi tóte cele-l'alte arte. Dérŭ ce ne importă? Ceea ce trebue consideratu mai nainte de tóte este lucrarea de artă prin ea însăşi, fără a ne ocupa de împrejurările cari aŭ inspiratu pe artişti.

Fórte multă obscurirate domnesce asupra originei şi numeloru instrumenteloru musicale antice.

Chiaru interesanta scriere a eruditului Directoru alu Conservatoruluĭ din Bruxelles (de doui ani) D-lu Fétis, intitulată «*Histoire générale de la musique depuis les temps les plus anciens jusqu'á nos jours*» despre care Redactorele *Euterpei* din Milan s'a esprimatu astu-felu: *Quell' aureo volume dell'intelletto trascendente, che é il filosofo musicale di Mons;* chiaru acésta scriere, ţicu, lasă multu de doritu în acestă privinţă, cu tóta asiditatea studiiloru autoruluĭ sĕu.

Fie care populu îşi avea instrumentele séle naţionale, şi fiindŭ că ele le desemna în propria sea limbă prin denominaţiuni qualificative, acela'şi instrumentu reapărea în altă parte sub 10 alte denumiri diferente.

Romanii, spre esemplu, în urma conchistelorŭ aŭ adusu la ei cea mai mare parte din instrumentele de musică găsite la populii biruiţi. Grecilorŭ le-aŭ luatu instrumentele dulci din familia flautelorŭ şi lyrelorŭ; némurilorŭ resbelnice ale Germaniĭ şi ale provincielorŭ Nordului, leaŭ luatu trompetele şi tympanele; Asia şi Judeea le aŭ datu instrumentele de metalŭ, clopote şi tam-tam; Sistrele(1) aŭ fost luate de la Egyptieni împreună cu cultulu Isis; Byzanţa în fine le dete argurile pneumatice cari îmbogăţescu astăţi religiunea luĭ Christos, în ceremoniile sale (afară de ortodoxă).

Sântulu Ieronimu, care trăi între 321 şi 420 (d. ch) ne arată cari eraŭ instrumentele ce serveaŭ în timpulu luĭ pentru trebuinţele religiuneĭ, resboiuluĭ, ceremonialuluĭ şi arteĭ. Acestea suntŭ Orgulu, compusŭ din 15 ţevi de metalŭ tare, de douĕ reservorii de aerŭ de pele de elephantu, şi 12 foi de potcovari pentru a imita »vocea tunetului", tuba, nume genericu alu diferitelorŭ trompete; una din aceste trompete avea treĭ clopote de aramă, *mugeaŭ prin patru conducte de aurŭ;* unu altu instrumentu care se numea *Bombulum* era unu felu de *carillon*, ataşatu la o colónă sécă de metalŭ, care represinta prin ajutorulu a 12 ţevi, sunetulu a 24 de clopote puse în mişcare unele prin altele. D-lu Richard Wagner, compositorulu musiciĭ viitoruluĭ, (2) căruia îi place fórte multu sgomotulu, arŭ trebui sĕ reînvie acestu instrumentu. Aveaŭ şi cithara Hebreilorŭ, în forma unuĭ triangu garnită cu 24 de córde; mai aveaŭ *Sambuque* de origină chaldeană, trompetta formată de mai multe ţevi de lemnu mobile, îmbucânduse una într'alta; *Pialterium* era o mică harpă montată de 10 córde; şi în fine aveaŭ *timpanum* numitu şi *Chorus*, darabană cu mâneră, la care eraŭ adăugate douĕ flaute de metalŭ.

Sĕ găsesce în alu IX secolu, într'o istorie a luĭ Carolus Magnus, o nomenclatură a aceloraşi instrumente. Insă, ele sufferisă atâtea modificaţiuni, în câtu denominaţiunea primitivă nu mai este în raportu cu caracterulu instrumentului; spre esĕcutare instrumentulu, care aŭ avut odată 20 de córde, a nu mai avea în urmă de câtu 8, iaru altulu îşi rădicasă numĕrulu de la 2 la 24.

Până la secolulu alu XVI nu s'aŭ avutu de locu vr'o regulă fixă pentru făptura instrumenteloru. Eraŭ fabricate de nişte lucrători organişti, s'aŭ lăutari şi adesea chiar de căldărari, sub inspecţiunea şi garanţia corporaţiuniĭ lăutarilorŭ, (Menetries). Instrumen.ele eraŭ atunci ca şi aţi împărţite in 3 clase: instrumente suflătóre, cu percusiune, şi cu córde.

Printre cele dântâiu găsimu o destulu de mare familie de flaute; flautulu dreptu, flautulu dublu, flautulu traversalu, *sirynx*, *choru calamus*, cimpoiulu *hautbois* flaginetu, fagotu, etc. etc.

Trompetele formaŭ o familie mai puţinu numerósă. Ele se numeaŭ în limba latină: *Tuba Lituus*, *Bucina*, *Taurea*, *Cornu*, *claro*, *salpinx*, *etc. etc.*

In secolulu alu XIV mai sĕ găseaŭ încă în corpurile trupelorŭ militare Corniştĭ, Trompetiştĭ, séu clarinetiştĭ.

Iaru în Francia şi în o parte a Occidentului d'abiă în alu VIII secolu s'aŭ vĕdutu întroducêndusă Orgulu pneumaticu.

Clasa instrumenteloru cu percusiune era formată din clopote, cymbale, şi tambure.

Voiu mai menţiona aci şi unu altu instrumentu ce sĕ numea *Tintinnabulum* séu clopotu portativu, care trecu succesivu din mână *tealilorŭ* în a *clopotarilorŭ* de morţi şi pe urmă în acea a *sunătorilorŭ înfrăţireĭ*. Numai după reîntórcerea Cruciaţilorŭ, cându instrumentele cu percusiune avêndŭ unu timbru metalicu ca cymbabele, numai atunci ele s'aŭ în multţitu şi în Europa.

In ceea însĕ ce privesce instrumentele cu córde, le divisaŭ ca şi în ţilele nóstre în treĭ clase: I Cu córde sbârnîitóre: (ghitara, cobsa, mandolina etc.) II Cu córde lovite: (cymbalu etc.) şi III Cu córde frecate (Violină, Cello etc. etc.)

Cele mai vechi sunt neapăratu cele cu córde sbĕrnîitóre, i cărora trebue sĕ dămu locu Lireĭ, instrumentu alu Grecilorŭ şi alu romanilorŭ, care aŭ datu locu mai pe urmă *Cythereĭ*, *harpeĭ*, *psalteriuluĭ etc. etc.*

Vinu în fine instrumentele cu córde frecate, séu cu arcuşu, cari nu eraŭ cunoscute în secolulu alu V şi care apparţinu neamurilorŭ de la Nordu. Nu s'aŭ respânditu în Europa de câtu numai în urma invasiunilorŭ normande.

Sĕ va înţelege negreşitu fără multă bătae de capu, că aceste instrumente la începutu eraŭ fórte grosolanu fabricate, şi d'abia de la secolulu alu XII la alu XVI aŭ începutu a le mai perfecţiona óre cum.

Mai era şi *Viella* séu *viola*, dupe care apoi făcură violinulu, pe urmă monocordulu cu arcuşu, unu felu de cobsă, (cu 3 córde numai), unu altu instrumentu ce sĕ numea *Gigâ* şi care avea mare asemănare cu cópsa unei căprióre. S'aŭ conservatu numele multorŭ alte instrumente întrebuinţate în Evulu meţiu, dérŭ sĕ perde cine-va în hypothese în privinţa întrebuinţăriĭ lorŭ.

Parcurându cine-va cu deamănuntulu lucrarea D-luĭ Fétis în privinţa musiciĭ şi a instrumenteloru în antichitate, séu aceea publicată de D-nu Firmin Didot espuse mai susu, nu póte sĕ nu ne coprinsu de un respectu nemărginitu pentru aceĭ ómeni de sciinţă şi imaginaţiune, cari ne-aŭ precedatu în cariera artelorŭ. Ce eforturi gigantice, câte meditaţiuni n'aŭ întrebuinţatu eĭ pentru a ajunge la scopulu ce 'şi propuneaŭ. Cumu se transformă în mâna lorŭ materia brută! Smulgu piatra din locurile cele mai adâncĭ ale pământuluĭ, şi ea devine în urmă admirarea ochilorŭ. Lustruiescu metalulu şi prin acésta îi daŭ viaţă. Totu ce atingu va trăi, totu ce creadă va proclama geniulu lorŭ. Ómenii sĕ succedă pe pământu, dérŭ nicĭ unulu nu voesce sĕ móră fără testamentu—bine înţelesu déca aŭ ce lăsa.—Celu ce pleacă, lasă celuĭ ce vine unealta sea spartă, pe care mâna'i înghetată n'o mai póte ţinea; îi lasă geniulu sĕu, sufletulu, credinţa, consciinţa, ambiţiunea şi tóte speranţele séle. Pentru acésta aceĭ ómeni aŭ fostu dupĕ mulţi, mari artişti; pentru acésta dérŭ secolulu nostru, *cu tóte vicisitudinile ce încercămu pe fie care ţi*, suntemu siguri, că va lăsa o urmă ca şi a lorŭ în istoria progresuluĭ spirituluĭ omenescu.

G. D. Georgiade.

Galatz, Septembre 1875.

(1) Unu felu de instrumentu ce Egyptienii întrebuinţaŭ la resbelu şi la ceremoniele religióse ale zeităţiĭ „Isis".

(2) Acésta mĕ face amĭ aduce aminte de o critică camu aspră şi nu prea la loculi eĭ făcută de unu mélomanu vienesu. Acumĭ 4 séu 5 anĭ sĕ represinta la Viena *Lohengrin* a luĭ Richard Wagner, şi compositorulu în persónă dirigiă orchestra. Acelu melomanu cu sângele rece, ce caracterisă pe compatrioţiĭ sĕĭ, asculta opera de la A. până la Z. Eşindŭ afară din întêmplare trecea pe acolo unu detaşamentu de soldaţi cu darabane şi cornişti în capu. Acelu domnu în intusiasmulu séu auţindŭ marşulu corniştilorŭ exclamă: Ce deliciósă musică mi-se pare acésta, dupĕ ce amu auţitu pe aceea *a viitoruluĭ* compusă de Richard Wagner! A'şi dori însĕ sĕ sciu, déca şi astăţi acelu melomanu e de aceeaşi opinie!

G.

SENTINŢE.

E mai bine a ne abate de la nobleţe de cîtu de la virtute; şi femeia unuĭ cărbunaru e mai respctabilă de câtu metresa unuĭ principe.

J. J. Rousseau.

Legea luĭ Moise condamna la mórte pe femeia adultera; la Egipţieni, i se taiă nasulu; legea Julia, la Romani, prescria tăierea capuluĭ eĭ; astă-ţi în Franţa, cându o femeiă e surprinsă în flagrantu delictu cu amantulu sĕu, îşi batu jocu de bărbatulu sĕu.

Champfort

Natura a ţisu femeiĭ: fiĭ frumósă déca poci, înţeleptă déca vreĭ; dérŭ fiĭ considerată, trebue.

Beaumarchais

Unu omu strigă în contra uneĭ femeĭ care nu'lu mai iubesce şi se consolă; o femeiă face mai puţinu sgomotu cându e părăsită, şi rĕmâne multu timpu neconsolabilă.

La Bruyère.

Ceea ce trebue sĕ console pe unu bărbatu înşelatu de femeia sea, este că elu rĕmâne totu-d'auna proprietarulu unuĭ bunu din care ceĭ-l'alţi n'aŭ de câtu usufructulu.

Sophie Arnould.

Nu e nimica mai înspăimêntătoru de câtu dulcéţa şi tinereţele uneĭ femeĭ cochete. Temeţi-vĕ de vocea sea, de ochiĭ şi mâinile séle; ea nu are nimicu dulce şi amabilu care sĕ nu fiă mortalu. Ceea-ce nu e nimicu în altă parte, în ea este o putere periculósă: nu 'i trebue de câtu o clipire din ochi spre a ne resturna, unu firu de părŭ spre a ne târî. Fuga chiaru, nu vĕ servă la nimicu; déca aţi vĕdut'o înainte de a fugi, nu veţi fugi departe.

Solomon.

ULTIME SCIRI

Madrid, 27 Septembre. Diferite orăşele din Navara aŭ făcutu demarşe pe lângă concetăţeniĭ lorŭ din orăşelele vecine spre a'i determina se 'nceteţe de resbelulu.

Madrid, 28 Septembre. Dorregaray a luatu mĕsuri severe pentru impedicarea desertăriĭ soldaţilorŭ şi ofiţerilorŭ de sub ordinile séle.

Perula, Mendiri şi Dorregaray suntu prea divisaţi. Don Carlos nu e 'n stare sĕ restabilescă înţelegerea între eĭ.

Numeróse familii din Biscaia şi Navara emigréda în Franţa.

Veneţia, 28 Septembre. *Tempo* publică o adresă trimisă luĭ Garibaldi de şefii insurgenţilorŭ reuniţi la Kossierevo.

Derlington, 27 Septembre. Oraşulu a celebratu aţi a 56 aniversarea de la deschiderea primuluĭ drumu de ferŭ. A avutu locu unu banchetu, şi aŭ fostu date focuri de artificie.

Munich, 27 Septembre. *Presa Germanieĭ de Sudu* anunţă că, în urma unuĭ consiliu intimu, toţi miniştriĭ s'aŭ declaratu solidari în faţa agitaţiuniloru ultramontane.

Belgrad, 28 Septembre. Adresa minoritaţiĭ din Scupcină, ca respunsu la mesagiulu tronuluĭ, cerea declararea de resbelu imediatu, reforma abusurilorŭ administraţiuneĭ, escluderea celeĭ mai mari părţi din funcţionari, desfiinţarea gendarmerieĭ şi libertatea preseĭ.

Pontarlier, 29 Septembre. In timpulu opririi trenuluĭ la Pontarlier, D-lu Ganbetta a făcutu uneĭ deputaţiuni democratice o espunere a situaţiuneĭ politice. Strălucita sea improvisare, plină de speranţă în viitoru şi respunţându sentimentelorŭ de încredere ale tutorŭ cari 'lu ascultaŭ, a fost aclamată de o mulţime numerósă cu strigătele: Trăiască Republica.

Madrid, 25 Septembre. Mai mulţi şefi aŭ disolvatu bandele lorŭ în Catalonia, ţicêndu că pentru unu momentu totulu era sfârşitu.

Girgenti, 28 Septembre. Şefulu brigandilorŭ Caprera a fostu ucisu aţi dupĕ o luptă viă pe teritorulu Sciacca.

Londra, 19 Septembre. *Daily News* publică dupe unu avis datatu din Viena, 28 Septembre:

«Pórta a trimisu puterilorŭ o circulară în care se plânge de violările neutralitaţiĭ comise de Serbia şi Muntenegru, adăogându că unu conflictu este inevitabilu, déca aceste acte continuă.

New-York, 28 Septembre. Lucrătoriĭ de la Fallriver, puşi în greavă, 'şi-aŭ reluatu lucrările.

INSERŢIUNI şi RECLAME

D-luĭ ministru G. Gr. Cantacuzino.

A muritu şi coda şérpeluĭ; ea a fostu D-nulu D. Dimitrescu, perceptorŭ de bilete la gara în chestiune, unulu din nepoţiĭ D-loru Radoviciĭ.

13,000 leĭ nouĭ s'a mai găsitu şi la bilete păpaţi, pe câtu s'a pututu cunósce până acumu.

Acesta este agentulu care, dupĕ cumu se ţice, orĭ câudu se simţea pericolu, se trimitea de către ceĭ douĭ şefi aĭ companieĭ sĕ îmblânţéscă inimile celoru mari prin lacrămile séle, şi astu-felu păşeaŭ peste precipiţiu.

Vêrfulu córeĭ însĕ încă mişcă, cu tóte că 'şi cerŭ ertarea şi'n drépta şi'n stânga, sub motivu că ca nisce fideli servitori arŭ fi fostu şi eĭ forţaţi sĕ serve cându pe nepotu cându pe unchiulu şefu.

Recapitulaţia dérŭ este: 13,000, plusu 42,000, în totalu 55,000 leĭ nouĭ; de unde resultă că, nisce asemenea obrase subţiri şi imparţiale cu o aşa cheltuială se ţinu.

Érŭ eu de şi săracu dérŭ curatu, totu nu pociu tăgădui că şi chiaru lucrurile prin natura lorŭ aŭ venitu de v'a probatu tocmai contrariulu celoru ce aţi creţutu o dată.

Alu Domnieĭ-vóstre prea plecatu şi supusu servu.

J. Carallea.

fostu impiegatu la drumulu de ferŭ Bucurescĭ-Giurgiu.

O cătea de nevatóce albă cu urechile galbene a dispărutu de la stăpânulu eĭ. Cine o va găsi este rugatu a o duce la redacţiunea *Românuluĭ*, strada Dómneĭ No. 14, şi va primi o bună recompensă.

www.dacoromanica.ro

DESCHIDEREA NOULUI MAGASIN

AU BON MARCHÉ

N. IONNESCU & C-nie

CALEA MOGOŞOAE, VIS-A-VIS DE HOTEL OTETELEŞIANU, CASA LAHOVARI.

Sub-semnaţiĭ anunţăm respectuos pe Onor. Public şi Onor. Clientelă că am priimitŭ unŭ mare şi bogat asortiment de mărfurĭ: **Coloniale, Delicatese, Bĕuturĭ**, precum: *Champagnie*, *Vinurĭ* de *Bordeaux* şi *Ungaria*, în butiliĭ şi cu ocaua, *Vinurĭ* de *Rhin* şi *Drăgăşianĭ*. **Consserve alimentare Pescării** differite, **Cărnurĭ** *streine* şi *indigene*, **Brânzeturĭ** diferite, **Ciaiurĭ, Romurĭ** şi **Pesmeţĭ** differiţi.

Asortiment complect de **Liqueurĭ** din Francia şi Amsterdam, de **Chocolaturĭ** cu şi fără vanilie de la C-ie Colonial, Francaise, Suchard, Marquis şi Perron.— **Compoturĭ** de diferite fructe.— Asortiment complect de **Muştarurĭ, Sosurĭ** englezeştĭ, *Variantes*, *Capere*, *Chornichon*, *Piper cayen*, *Mix Picles* etc. — **Bombóne** de *Paris*, **Medicamente Francese** şi **Ceruială** garantată pentru scândurĭ, etc. etc.

NB. **Pesmeţĭ** de *Braşov* şi **Urtŭ** prospătŭ de *Itzcani* priimimŭ la fie care 3 ţile.

Calitatea mărfurilorŭ se garantézŭ şi comandele se efectuézŭ prompt şi solidŭ.

Cu stimă

N. IONNESCU & C-nie.

John Gosnell & C -nie

Parfumorĭ brevetaţĭ aĭ Majestăţiĭ Séle Regineĭ Angliei, aĭ Alteţeĭ Séle Regal Principesa de Galles şi aĭ principalelor Curţi ale Europeĭ

Sticăra dinţilor oprirea

saŭ prevenirea după voinţă

Se află la toţi parfumerĭ

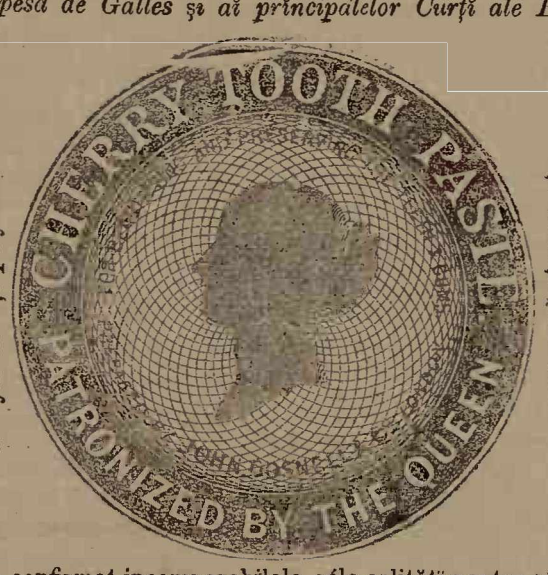

şi chimişti din lume.

Albéta mărgăritarului dată

sunătoriĭ dinţilor.

Intrebuinţarea a confirmat incomparabilele séle calităţi pentru tóletă şi grijagureĭ

cea maĭ bună preparaţiune pentru dinţi.

Lumea sĕ se témă de contrafaceri. Proprietariĭ brevetulu informéză că voră urmări pe orĭ-ce contra-facĕtor séŭ detentor de contra-faceri aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia çari le vor procura probe contra deliquenţilor.

Depositul la Bucurescĭ, Iaşi, Galaţi, Brăila la dd. Appel şi Comp.

DIETZ & Co.,

St. Paul's Buildings, Carter Lane,

LONDON,

inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones

CU

PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustre
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Braţe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ prevĕdute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dându o lumină albă manifică, şi constatate egale cu 25, 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite fran-co dupecerere.

Renumitulŭ meŭ fabricat:

APA DE MELISSA

Se află de vêndare în Bucurescĭ la D-niĭ T. Athanasiu & T. Klee.

Calea Mogoşóiĭ No. 72.

Ardinnan Gelassie.

la monastirea Ghighiu.

De închiriat de la St. Dumitru viitorŭ 2 apartamente case cu etaje de sus, compuse de câte unŭ salon, 4 camere ţugrăvite, cu balcon, odae de servitorĭ, bucătărie, pivniţă mare cc curte pavată spaţiósă. Precum şi alte 2 apartumente aşedate compuse de câte 5 camere ţugrăvite, odae de servitorĭ şi bucătărie, totŭ în acéstă curte în Subur. St. Constandin lângă Biserică, Str. 11 Februarie, No. 1, colórea verde, în apropiere de Tribunale şi grădina Cismegiuluĭ, se dă cu preţurĭ moderate. Doritoriĭ a se adressa la proprietarŭ în curte.

De închiriatŭ Casele din calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, séŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la Hotel de Franţa.

De vênzare Un Atelier fotograficŭ cu tóte utensilele situatŭ pe Strada Râureanu, cu preţulŭ fórte moderate. Adresa la proprietăresa Atelieruluĭ Photograficŭ.

Catarina Stefanovitz.

De închiriatŭ şi de vêndare Casele din Suburbia şi strada Vissarionŭ No. 26 Doritoriĭ de închiriatŭ de la St. Dimitrie anulŭ curentŭ 1875, se vor înţelege cu proprietar vis-a-vis la No. 15.

De închiriat Un apartament compusŭ de 4 odăĭ marĭ, unŭ salonŭ, precum şi 4 odăĭ maĭ micĭ şi pivniţă. Suntŭ de închiriatŭ chiarŭ de acuma, casele se află pe podu Mogoşóe şi pe strada Modeĭ în colţŭ, No. 59, doritoriĭ sn potŭ adresa la Magasinul de Lămpĭ alŭ d-luĭ

Carl Cnappe.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

La Magasinulŭ sub-semnatuluĭ ţpodu Mogoşóe No. 59 aŭ priimitŭ unŭ bogatŭ asortimentŭ de Maşine pentru gătitŭ bucate, asemenea şi diferite Sobe cu şi fără galeriĭ pentru case, cu preţurile fórte moderate.

Carol Cnappe.

AVIS.

La depositu de hârtie, de ţigară din strada Şelarĭ, vis-a-vis cu hotelŭ Fieschi, aŭ sositŭ o cantitate fórte mare de renumita hârtie de ţigară tricolorĭ veritabilă de Paris, asemenea se găseşte aprovisionatŭ cu totŭ felulŭ de hârtie din cele maĭ renumite fabricĭ streine, cu preţurĭ fórte moderate, de cea maĭ bună calitate de hârtie de ţigară.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 21 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.		104	½
» Domeniale.....	8	102	—
» Oppenheim.....	8	105	—
Scrisurĭ fonciare.....	7	90	—
Renta.....	5	69	½
Ac. dr. de fer ro. (vt.)		30	—
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	88	—
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	755	—
Ac. » » Roma.	8	125	—
Ac. Societate financia.	8	270	—
Ac. Băncel de Brăila.	8	—	—
Loosurĭ Municipale.....	—	22	—
Mandate.....	—	—	—

SCHIMBULU

Paris 3 luni.....	—	—	—
Marsilia »	99	35	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	17	½
Berlin »	1	22	⅞
Lipsca »	1	22	¾
Viena »	2	22	½

Bastimentele

Corăbiĭ sosite.....	
» pornite.....	
Vapóre sosite.....	
» pornite.....	

Productele

Grâu ghirca, greutate.....	
Grâu ciacâr. calit. I. kila...	
» » » II. »	
Grâu căruaŭ » I. »	
» » » II. »	
Porumbulŭ.....	
Orzulŭ.....	
Ovăzulŭ.....	
Secara.....	
Rapiţa calit. I. kila.....	
» » II. »	
» » III. »	

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi	Ismail	Brăila	Giurgiŭ	Calafat	Severin	Oltenita	Măgurele	Bechet	Călarcşi	Islaz
13 Sept.	17 Sept.	8 Sept.	16 Sept.	20 Sept.	20 Sept.	13 Sept.	25 August	15 Sept.	9 Maiŭ.	9 Maiŭ.
încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
5 3	1	20 7	1 1				5	8		
1	1	11 17	8 3	2	2	6	1 18			
4	3		7	3			1 2			
3	1	1	7	3	1		2 1 2			

PREŢIURILE PRODUCTELOR

— — —	70 — 74	81 - 103	56 — 76	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
— — —	— — —	62 - 92	74 — 89	57 — 72	65 — 70	72 — —													
— — —	— — —	— — —	— — —	54 — 40	55 — 60	63 — —													
— — —	80 — 85	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —													
— — —	70 — 80	— — —	— — —	— — —	— — —	46 — —													
43 — 35	50 — 52	66 — 74	54 — 58	— — —	48 — 52	— — —													
— — —	34 — 36	40 — 55	44 — 46	— — —	— — —	34 — —													
— — —	30 — 32	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —													
— — —	52 — 54	— — —	— — —	— — —	44 — 48	— — —													
— — —	30 — 32	125 —127	104 —109	— — —	— — —	— — —													
— — —	160 —190	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —													
— — —	130 150	— —	— —	— —	— —	— —													

CURSUL VIENEI

Viena, 2 Octom. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	70 —
Naţionale.....	73 50
Lose.....	111 40
Acţiuni băncel	918 —
Creditulŭ.....	210 76
London.....	111 90
Oblig. rur. ung.	81 30
» Temeşvar.	80 —
» Transilv..	79 —
» Croate...	84 —
Arg. în măr...	101 40
Ducaţi.....	5 32½
Napoleonĭ.....	8 92

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ N. 024.

www.dacoromanica.ro

MERCURĬ, 24 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Bani. BUCUREScĬ, ANUL V. No. 1045.

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuniĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
« «	II	2 leĭ
« «	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Constantinopole, 3 Octombre. — Printr'o convenţiune încheiată Jouĭ între Austria şi Pórta, lucrările pentru terminarea linieĭ Belova-Sofia trebuescŭ sĕ încépă înainte de 31 Maiŭ 1876. Intréga iinie Belova-Nissa trebue sĕ se termine înainte de finele anuluĭ 1879. Austria în aceleaşĭ termene va trebui sĕ 'ncépă şi se termine lucrările de joncţiunea reţeleĭ ungare cu Belgradul.

Constantinopole, 3 Octombre. — Ministrulŭ de resbelŭ Hussein-Avni-paşa a trecutŭ ministru le marină şi Riza-paşa în loculuĭ sĕŭ ministru de resbelŭ.

O iradea imperială, cu data de 2 Octombre, ordonă sĕ se păsuiască impositele poporaţiunilorŭ carĭ 'şĭ vĕdŭ în linisce de munca lorŭ, şi anunţă maĭ multe reforme de natură a satisface dorinţele poporaţiunilorŭ ş'a le garanta o tratare drépţă prin conversiunea dijmeĭ în impositŭ fonciarŭ. Afară de acésta, maĭ multe comunităţĭ vorŭ fi represintate în consiliele provinciale prin ómenĭ care se aibă încrederea lorŭ şi se vorŭ introduce maĭ multe roforme în poliţiă.

BUCURESCI, 23 SEPTEMBRE

Primulŭ organŭ alŭ D-luĭ baronŭ de Boerescu a găsitŭ de cuviinţă, în numĕrulŭ sĕŭ de aĭĕ, sĕ ḑică câte-va cuvinte asupra serbăriĭ iraţionale şi barbare prin care se insultă românĭĭ şi cele maĭ sublime sentimente ale lorŭ.

Ḑiarulŭ *Presa* însĕ, care în acésta serbare vede desminţirea cea maĭ eclatantă a tutorŭ afirmaţiunilorŭ făcute pânăaĭĕ, că Austria, stăpâna miniştrilorŭ actualĭ aĭ principeluĭ Carol, voesce binele Românieĭ, a căria amică sinceră se pretinde a fi, caută a masca realitatea hidoasă, a ascunde faptulŭ că vecinĭĭ noştrĭĭ găsescŭ naturalŭ şi logicŭ a serbătoriĭ perpetrarea unuĭ actŭ de trădare şi laşitate.

Nobilĭĭ baronĭ de la ḑiarulŭ guvernamentalŭ începe prin a declara că nu sciŭ nicĭ chiarŭ décă serbarea din Cernăuţĭ din ḑilele de 21, 22 şi 23 Septembre a avutŭ de obiectŭ împlinirea unuĭ secolŭ de la răpirea Bucovineĭ, séŭ décă a fostŭ purŭ şi simplu inaugurarea *Universităţiĭ din Cernăuţĭ*. Acésta afirmaţiune, prin care ómenĭĭ ordineĭ îşĭ daŭ unŭ brevetŭ de ignoranţă asupra unora din cele maĭ însemnate fapte ce se petrecŭ în Europa, asupua unorŭ acte în fine care ne privesce pe noĭ Românĭĭ şi simţimêntele nóstre, nu o putemŭ admite.

Ce felŭ? Nu sciŭ Domniĭ de la *Presa*, unŭ faptŭ pe care deja 'lŭ cunósce tótă lumea, că serbarea de la Cernăuţĭ, provocată de autorităţile de acolo, de consiliulŭ comunalŭ, a avutŭ de obiectŭ inaugurarea ridicăreĭ unuĭ monumentŭ spre a aminti răpireĭ Bucovineĭ? Nu 'aŭ cetitŭ óre nobiliĭ baronĭ ḑiarele străine, carĭ tóte aŭ vorbitŭ de acéstă manifestaţiune? Şi apoĭ, décă amŭ presupune chiarŭ că ómenĭĭ ordineĭ nu aŭ cititŭ în nicĭ unŭ ḑiarŭ acésta, nu aveaŭ óre nicĭ unŭ miḑlocŭ de a lua informaţiunĭ de la guvernulŭ austriacŭ, atâtŭ de *bine-voitorŭ* Românieĭ? Pentru ce acéstă nepăsare din parte guvernanţilorŭ noştri, cândŭ tótă presa oposiţiuneĭ a protestatŭ în contra uneĭ asemenea violaţiunĭ a demnităţiĭ nóstre, în contra uneĭ ofense grave ce ni se aducea de către autorităţile austro-maghiare?

Noĭ însĕ nu putem admite, nicĭ unŭ momentŭ măcarŭ, că Domniĭ miniştriĭ nu aŭ avutŭ în vedere serbarea din Bucovina şi adevĕratele cause carĭ aŭ provocat'o; nu se póte presupune că atotŭ sciutoriĭ noştrĭĭ guvernanţĭ, pacificatorĭ aĭ Europeĭ, nu sciaŭ că în ḑilele de 21, 22 şi 23 corentŭ, nemţiĭ avéŭ sĕ sĕrbătoréscă răpirea frumóseĭ Bucovine, şi că românĭĭ trebuiaŭ sĕ fiă isbiţĭ în demnitatea lorŭ, dupĕ ce li s'aŭ violatŭ o dată şi drepturile şi naţionalitatea lorŭ.

Guvernulŭ şi slugile séle aŭ încă maĭ multŭ de câtŭ atâta; eĭ sciaŭ că acéstă aniversare a trădăreĭ, a spoliaţiuneĭ criminale şi cotropireĭ de naţiunĭ, sĕ facea de autorităţile nemţescĭ, şi nicĭ de cumŭ numaĭ de particularĭ. Şi déca guvernanţiĭ noştrĭĭ sciaŭ tóte acestea, ce aŭ făcutŭ eĭ, cum aŭ protestatŭ în contra unuĭ actŭ prin care se arunca dispreţulŭ, otravă uciḑétóre peste ranele Românieĭ, încă sângerânde de pumnalulŭ calăiloruĭ eĭ? Care a fostŭ atitudinea sea, în facia unuĭ actŭ de o aşia extremă perversitate?

Nepăsarea, indiferinţa, tăcerea mormêntală! Étă actele regimuluĭ! Étă protestaţiunile ómenilorŭ ordineĭ şi satisfacţiunea ce daŭ eĭ ofenselorŭ aduse naţiuneĭ române de pretinşiĭ eĭ amicĭ. Este acésta patrioticŭ? Este acéstă procedare românéscă, naţională? Evidentŭ că nu. Ḑiarele guvernamentale, o sciŭ, o vĕdŭ bine, dérŭ se facŭ a nu înţelege, pentru că astŭ-felŭ le dictézăD-nulŭ Andrassy, ast-felŭ le comandă stăpâniĭ lorŭ din Berlinŭ.

Ḑiarulŭ D-luĭ Boerescu, terminândŭ articolulŭ, de care ne ocupămŭ, prin câte-va espresiunĭ de carĭ se găsescŭ multe în dicţionarulŭ nobiluluĭ baronŭ din grajdurile D-luĭ Câmpineanu, ḑice între altele că «a pune în sarcina acestuĭ guvernŭ evenimente petrecute acumŭ 100 de anĭ, nu este patriotica din partea organelorŭ oposiţiuneĭ».

Orĭ cine a studiatŭ puţinŭ tactica marilorŭ politicĭ aĭ ordineĭ, nu va fi nicĭ de cumŭ surprinsŭ de acestŭ modŭ nelealŭ de discuţiune usatŭ de eĭ şi de organele lor; obiceiulŭ acestorŭ indiviḑĭ e de a falsifica adevĕrulŭ, de a interverti cuvintele adversarilorŭ lorŭ şi a pune în sarcina altora cuvinte şi fapte ale cărorŭ funeste consecinţe nu incumbă de câtŭ neromânescilorŭ lorŭ procedărĭ.

Se înşélă dérŭ — cu intenţiune — ómenĭĭ de la *Presa*, cândŭ ḑicŭ că noĭ îĭ acusămŭ pentru evenimente carĭ s'aŭ petrecutŭ acum 100 de anĭ. Nu; noĭ acusămŭ actualuluĭ guvernŭ, pentru că prepară repetiţiunea unorŭ evenimente identice, şi póte maĭ fatale ca acelea; îlŭ acusămŭ pentru că se silesce a înşela naţiunea, spuindu-ne că o putere ca Austro-Ungaria ne este amică, cândŭ în realitate acésta nu voesce de câtŭ aservirea acesteĭ ţĕrĭ către care îşĭ are aţintită privirea, şi în centrulŭ căria 'şĭ a înfiptŭ deja ghiarele séle rapace, graţiă servilismuluĭ delegaţiuneĭ séle din România.

Suntŭ fórte monstruóse ilegalităţĭ, nenumĕrate concesiunĭ şi ghesefturĭ oneróse acordate străinuluĭ pe care cu dreptŭ cuvêntŭ le imputămŭ actualuluĭ regimŭ; avemŭ încă atitudinea sea neromânéscă în facia străinuluĭ, carĭ tóte ne scutescŭ de a'ĭ maĭ arunca în faciă acte pe carĭ nu le a comisŭ elŭ, aceia ce noĭ nu amŭ făcutŭ nicĭ o dată.

Sĕ tacă déră ḑiarele plătite din fondurile secrete, cândŭ orĭ ce cuvêntŭ alŭ lorŭ nu facŭ de câtŭ ada o probă maĭ multŭ de străinismulŭ celorŭ ce le susţinŭ. Sĕ tacă organele ce se nutrescŭ din averea nenorocituluĭ contribuabilŭ, cândŭ în facia celeĭ maĭ grave insulte aduse naţiuneĭ române de către nemţĭ şi jidanĭ, guvernulŭ D-luĭ Lascar Catargi a creḑutŭ maĭ patrioticŭ a'şĭ pleca fruntea ca o slugă devotată înaintea stăpânilorŭ sĕĭ din Viena şi Berlin, de câtŭ a protesta susŭ şi tare spre a se împedica o manifestare ce avea sĕ indigneḑe orĭce inimă românéscă.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Se scriă din Belgrad, cu data 24 Septembre, *Gazetaĭ de Augsburg*:

«O mare surescitare continuă de a domni aci în spiritŭ, şi noriĭ precursorĭ aĭ furtuneĭ viitóre se grămădescŭ din ce în ce maĭ împovăraţĭ de amenin̂ţărĭ. Se va găsi o indicaţiune de ceia ce s'arŭ putea întêmpla, déca Ristitch nu va renunţa la politica sea de basculă, în faptulŭ reportatŭ de *Granitschar*, că un batalionŭ din Landwer a trecutŭ în Bosnia. Guvernulŭ a început sĕ facă preparative serióse. Armata activă, cu 70 tunurĭ, este deja aşeḑată lîngă Alexinatz şi Nisch, carĭ suntŭ puntele cele maĭ ameninţate. Aprópe 9,000 ómenĭ din Ladwer suntŭ destinaţĭ sĕ sprijinéscă armata. Alţĭ 16,000 ómenĭ, pe carĭ douĕ divisiunĭ îĭ vorŭ întări în curêndŭ, vorŭ fi postaţĭ în interiorulŭ marilorŭ întăriturĭ pentru formarea cărora corpurile de geniŭ şi pionierĭ lucreaḑă ḑiua şi nóptea. Aceste întăriturĭ vorŭ fi armate cu 40 tunurĭ Krupp. Corpulŭ sanitarŭ a fostŭ în fine îndreptatŭ către acestŭ puntŭ. Este de creḑutŭ că pe aci Hussein-Avni-Paşa va încerca sĕ forţeḑe trecerea şi sĕ strĕbată în Serbia. La Uzitza, de asemenea, fruntaria este tare ocupată şi păḑită.

«Ḑiarele anunciă că 29 deputaţĭ din Scupcină voiescŭ sĕ depue mandatele lorŭ, pentru motivulŭ că guvernulŭ, contrariŭ obiceiuriloru parlamentare, ţine de douĕ-spre-ḑece ḑile şedinţa în comitetŭ secretŭ. Se cere asemenea uşieriloru Adunăriĭ jurămêntulŭ de a păḑi secretulŭ celŭ maĭ absolutŭ asupra celorŭ ce se petrecŭ în sala şedinţelorŭ.»

Corespondenţa politică, de la 27 Septembriŭ, conţine următórea corespondinţă din Belgrad:

«Sgomotulŭ resboinicŭ continuă şi se măresce din ce în ce, cu tóte că aḑĭ nu maĭ suntŭ motive ca eĭ de a se mişca de faptele ce se petrecŭ la fruntariă, nicĭ de îmbulḑirea trupelorŭ turce la Nisch. Agitaţiunea arŭ fi ast-felŭ în câtŭ guvernulŭ pare putere tare spre a împedica consecinţele pericólóse şi arŭ fi obligatŭ sĕ ia mĕsurĭ destinate satisfacţiuneĭ *balauruluĭ populară*. Mórtea celorŭ douĭ oficiărĭ sêrbĭ, Dimits şi Rajalovits, împuşcaţĭ de turcĭ maĭ cu sémă sĕ esploată de agitatorĭ. Cu tóte acestea, ḑice *Corespondinţa politică*, déca considerămŭ în ce circumstanţe s'a produsŭ acestŭ incidentŭ, suntemŭ obligaţĭ a recunósce că turciĭ aŭ procedatŭ corectŭ din

www.dacoromanica.ro

punctulŭ de vedere militarŭ, şi că trupele orĭ-cărĭĭ puterĭ arŭ fi luatŭ cu esactitate aceiaşĭ mĕsură. Oficiărĭĭ sêrbĭ, ocupaţĭ cu esaminarea întăriturilorŭ pe fruntaria serbă, erauŭ de câtŭ-va timpŭ supraveghiaţĭ de o patrulă turcéscă. Afară de acésta, pare că eĭ voiră, ca semnŭ de bravură, sĕ violeţe subt ochiĭ turcilorŭ fruntaria pe care o trecură armaţĭ până la o distanţă unde nu se maĭ putea presupune confusiune. E lesne de înţelesŭ că turcii considerauŭ acestŭ faptŭ ca o provocare, décă nu ca o tentativă spre a recunósce posiţiunile armatelorŭ Porţeĭ; patraula turcă dede focŭ din nenorocire, oficerĭĭ sêrbĭ furăŭ atinşĭ de maĭ multe bale şi remaseră pe terêmŭ.

„Acestŭ tristŭ incidentŭ a pusŭ în mişcare totŭ Belgradul. Se aud strigăte de rĕsbunare pentru sângele vĕrsatŭ. In acéstă oră D-lŭ Ristitch a plecatŭ din Cragujevatz către Belgrad spre a conferi cu principele Milan. Ministrulŭ a trebuitŭ sĕ soséscă în capitală la 26 sĕra şi sĕ fiă deja informatŭ de circumstanţele în care primele victime serbe auŭ căduţŭ sub loviturile turcilorŭ. Trebue sĕ sperămŭ, ţice fóia oficiósă, că D-lŭ Ristitch, care până aci a arĕtatŭ multŭ sânge rece în facia mişcărilorŭ opiniuneĭ publice, nu se va lăsa nicĭ de astă dată a fi têrâtŭ de vêrtegiulŭ pasiunilorŭ populare "

Citimŭ în *Corespodinţa politică* din Viena, de la 27 Septembre:

„Insurgenţiĭ, carĭ staţionauŭ lângă Glavsko, auŭ părăsitŭ câmpulŭ lorŭ în nóptea de 25 şi 26 Septembre; acestea sunţŭ detaşamentele luĭ Peko Pavlovitch şi Liubibratitch. Nu se sciă ce direcţiune auŭ luatŭ; déră se suposéţă că eĭ s'auŭ dirigiat către Klec spre a'mpedica debarcarea trupelorŭ. Acéstă mişcare arŭ fi motivată prin intenţiunea de a dejuca o mare manoperă a turcilorŭ despre carĭ eĭ auŭ fostŭ informaţĭ de spioniĭ lorŭ. Turcii, cu puterĭ până la 14 batalióne adunaţĭ la Klec, voescŭ sĕ se arunce asupra bandelorŭ de insurgenţĭ staţionate pe fruntaria districtuluĭ Raguseĭ, sĕ'ĭ respingă şi sĕ le răpească orĭ-ce mijlocŭ de a'şĭ procura nutrimente. Semlin-paşa, susţinutŭ de Zenjiti-Aga, cu unŭ corp de 4000 ómenĭ, arŭ avea intenţiunea sĕ esecute o operaţiune identică catre fruntaria Muntenegréna spre a tăia comunicaţiunile carĭ esistă între Muntenegru şi insurgenţĭ. Pentru acestŭ scopŭ merge Selim-paşa în acéstă mişcare spre districtulŭ Banjami. Insurgenţii, prea bine iniţiaţĭ în privinţa tutulorŭ mişcărilorŭ turcilorŭ, iauŭ mĕsurĭ pentru a se opune. 1,000 Muntenegrenĭ auŭ fostŭ îndreptaţĭ spre Ranjami."

Nota publicată de *Monitorul imperiuluĭ germanŭ*, relativă la atitudinea acestuĭ imperiŭ în cestiunea orientuluĭ, şi reprodusă de noĭ în unulŭ din numerile trecute, nu a fostŭ de locŭ luată la seriosŭ în Berlin. Ţiarele opositiuneĭ susţinŭ că acéstă notă se datoresce presiuneĭ cabinetuluĭ Rusieĭ; cu tóte acestea se susţine ca diplomaţia rusă e străină de acestŭ actŭ şi că numaĭ cabinetulŭ din Viena a determinatŭ pe guvernulŭ germanŭ sĕ'şĭ esplice fondulŭ cugetărĭĭ séle în privinţa inserărilorŭ făcute de ţiarele oficióse berlineţe.

Adevĕrulŭ e că guvernulu austriacŭ, în facia scirilorŭ respândite continuŭ de foile simpatice guvernuluĭ din Berlin, că Austria arŭ fi tinţêdŭ la anexarea provincielorŭ resculate, a sfârşitŭ prin a se mişca de acéstă manieră brutală a foilorŭ naţionale liberale germane, şi a împinsŭ pe guvernŭ a se pronunţa.

Pall Mall Gazette publică următórea depeşă din Berlin, cu data 27 Septembre:

Intr'o notă circulară adresată puterilorŭ streine, Turcia neagă că arŭ fi avêndŭ intenţiunea sĕ atace statele vasale! Ambasadoriĭ puterilorŭ Nordului auŭ recomandatŭ Porţeĭ sĕ nu urmăréscă pe insurgenţĭ în Muntenegru.

Se telegrafiaţă ţiaruluĭ *Times* din Berlin, cu data 26 Septembre, că, în urma concentrărilorŭ trupelorŭ turce pe fruntariele orientale şi meridionale ale Serbieĭ, guvernulŭ din Belgrad a ordonatŭ mobilisarea armateĭ întregĭ.

Citimŭ în *Narodni Listy*:

Zara, 25 Septembre. Erĭ, dupe amiéţŭ, corpurĭ de insurgenţĭ sub comandulŭ luĭ Liubibratich auŭ ocupatŭ calea de la Ragusa la Trebinje. Turcii 'ĭ arŭ fi atacatŭ déră auŭ fostŭ respinşĭ dupe o luptă de cincĭ ore. Turciĭ auŭ avutŭ 20 morţĭ şi mulţĭ răniţĭ. De erĭ insurgenţiĭ arŭ fi respinsŭ de patru orĭ pe Turciĭ de la Klec, forţândŭ pe acestia a se refugia pe bastimentulŭ de resbelŭ.

Ţiarulŭ *Osten* din Viena dă următórele lămuririĭ:

«Suntemŭ rugaţĭ din locŭ copetentŭ a rectifica scirea dată de maĭ multe foĭ vieneţe că la Bucurescĭ s'arŭ fi constituitŭ unŭ comitetŭ de acţiune bulgarŭ sub titlu »Slavianska Druzina" şi că elŭ arŭ fi începutŭ sĕ adune ajutóre pentru insurgenţĭ. Trebue sĕ constatămŭ că »Slavinska Druzina" şi comitetulŭ bulgarŭ pentru ajutóre sunţŭ douĕ lucruri diferite carĭ n'auŭ nimicŭ comunŭ. Slavianska Druzina" (Societatea Slavă) este o societate statornică cu scopŭ sociabil ca „Beseda Slavă" din Viena, şi servă tutorŭ Slavilor aşeţaţĭ la Bucurescĭ ca unŭ punctŭ de întrunire naţională. Comitetulŭ de ajutóre pentru insurgenţĭ din contra este coustituitŭ *ad hoc* din partea colonieĭ bulgare din Bucurescĭ. Ni se maĭ încredinţéză că Bulgariĭ nu socotescŭ încă timpulŭ venitŭ pentru o rescólă în Bulgaria, şi că bărbaţiĭ ceĭ maĭ înveţiunaţĭ aĭ partidului de acţiune ţinŭ insurecţiunea ca zadarnică până ce nu se va obţine încredinţărĭ formale din partea Rusieĭ séŭ din partea uneĭ alte puteri mare de competinţă. In Bulgaria domnesce dérŭ linisce şi ivescŭ numaĭ coflicte locale isolate, din causă că populaţiunea fuge de la serviciulŭ de redifĭ şi se opune chiarŭ cu forţa."

In privinţa lămurireĭ date despre comitetulŭ *ad-hoc* pentru ajutóre, ţice *Balcanulŭ*, trebue sĕ adăugim din partea nóstră că *Osten* nu este destulŭ de esactŭ déca atribue comitetuluĭ strîngere de ajutóre pentru insurgenţĭ. Din apelulŭ şi din statutele comitetuluĭ în chestiune, totă lumea s'a pututŭ convinge ca elŭ are unŭ scopŭ curatŭ filantropicŭ, şi prin urmare se ţine strictŭ de devisa sea de a nu da ajutóre de câtŭ numaĭ răniţilorŭ.

CRONICĂ.

Subt acestŭ titlu, *Revista sciinţifică* publică următórele sciriĭ, datorate învĕţatuluĭ nostru ageronomŭ P. S. Aurelianŭ:

Incheierea congresuluĭ de geografie din Paris. — Greşelile cĕ se comitŭ asupra ţĕreĭ nóstre. — Darea de séma a locotenentuluĭ Payer înaintea Societăţiĭ geografice din Viena asupra călătorieĭ séle de la polŭ. — Epizootia în Englitera. — Modificaţiunea contractelorŭ de arendare în Germania. — Unele resultate ale Congresuluĭ Asociaţiuneĭ englese pentru înaintarea sciinţelorŭ.

— Congresulŭ sciinţelorŭ geografice, întrunitŭ la Paris, 'şĭ-a terminatŭ lucrările. Premiurile s'auŭ distribuitŭ celorŭ în dreptŭ încă de la 11 Augustŭ. Acumŭ ţiaristica începe a se ocupa cu darea-de-sémă a Esposiţiuneĭ geografice, care pare că a fostŭ atâtŭ de interesantă că s'a prelungitŭ încă pentru o lună. Ţĕrile carĭ auŭ atrasŭ atenţiunea atâtŭ prin mulţimea obiectelorŭ espuse câtŭ şi prin perfecţiunea lucruluĭ, sunţŭ Francia, Rusia, Austria şi Elveţia. Germania oficială, atâtŭ de avută în cartografie, n'a espusŭ maĭ nicĭ o lucrare. Esposiţiunea rusă a atrasŭ atenţiunea specialiştilorŭ într'unŭ modŭ specialŭ. Perfecţiunea cu care sunţŭ lucrate cartele geografice şi cele economice face onóre geografilorŭ ruşĭ. Lucrulŭ nu ne surprinde. Deja la esposiţiunile de la Paris şi Viena admirasemŭ frumuseţea cartelorŭ economice ale Rusieĭ, şi putemŭ afirma că în acéstă privinţa maĭ nicĭ unŭ statŭ nu putea concura cu esposiţiunea rusă. Ruşiĭ sunţŭ convinşĭ de la micŭ până la mare că numaĭ prin sciinţă potŭ ajunge la adevĕrata mărire; astŭ-felŭ fiindŭ, eĭ s'auŭ pusŭ pe lucru cu o ardóre şi o perseveranţă care meritătŭ tótă lauda.

Déca timpulŭ ne va permite, ne vomŭ sili a presinta lectorilorŭ o dare-de-sémă asupra acesteĭ interesante esposiţiunĭ. Până atuncĭ fie-ne ertatŭ a mărturisi că amŭ simţitŭ o adevĕrată durere constatându că, chiarŭ cu ocasiunea unuĭ congresŭ şi a uneĭ esposiţiunĭ de geografie, uniĭ pretinşĭ specialiştĭ comitŭ erorĭ grosolane. Astŭ-felŭ într'unŭ ţiarŭ sciinţificŭ francesŭ, numitŭ *Natura*, în numĕrulŭ 117 de la 28 Augustŭ, un Domnŭ Eugène Guillemin, dând sémă despre lucrările congresuluĭ internaţionalŭ şi Esposiţiunea geografică, ţice între altele la pagina 198: «Maĭ tóte naţiunile lumeĭ civilisate auŭ lucrărĭ de felulŭ acesta la Esposiţiune; unele, în adevĕrŭ, în proporţiunĭ fórte micĭ, precumŭ Spania, Portugalia, Turcia şi *Valachia*. Grecia, Serbia, *Moldavia* n'auŭ trimisŭ nicĭ unŭ obiectŭ». Écă dérŭ că cu ocasiunea dărĭĭ-de-sémă *Geografice* se desparte Valachia de Moldavia, se răpeşte titlulŭ de România care figuréză astă-ţĭ în tóte Chartele geografice ale Europeĭ ce s'auŭ tipăritŭ de câţĭ-va anĭ încóce. Ce felŭ? Se vorbesce de Geografie şi nu se cunósce nicĭ numele ce pórtă o ţĕră? Se calcă din ignoranţă peste sciinţa politică şi cea geografică şi se vorbesse de România ca cumŭ Moldavia şi Muntenia arŭ face douĕ ţĕrĭ diferite? Şi cu tóte acestea, chiarŭ în geografiile francese, cele maĭ nouĭ se vorbesce de ţĕra nóstră subt numele de România. D. Levasseur, în Geografia Europeĭ făcută de dênsulŭ, luându de temeiŭ cartea ce amŭ elaboratŭ la Paris cu D. Odobescu, *Notice sur la Roumanie*, nu numaĭ că ne trece subt titlu de România, dérŭ intră în amĕnunte economice şi statistice asupra ţĕreĭ nóstre carĭ n'auŭ esistatŭ până astă-ţĭ în nicĭ o geografiă francesă.

Ceremŭ scuse lectoruluĭ pentru acéstă digresiune; însĕ elŭ va înţelege ca şi noĭ câtŭ este de tristŭ ca pretinşiĭ ómenĭ de sciinţă sĕ comită greşelĭ chiarŭ atuncĭ cândŭ îşĭ propunŭ a da sémă de o esposiţiune geografică. Inţelegemŭ ca ómeniĭ de rêndŭ sĕ crédă, atâtŭ în Francia câtŭ şi în alte ţĕrĭ, că România este încă o ţĕră sĕlbatică; asésta dovedesce slaba educaţiune ce li se dă în şcólele lorŭ; dérŭ nu putemŭ admite că unŭ omŭ care ţine condeiulŭ în mână sĕ ignoreze până şi titlulŭ ţĕreĭ nóstre.

Acéstă împrejurare este o dovédă că nu suntemŭ încă bine cunoscuţĭ. De aci patriotica datorie pentru noĭ toţĭ ca sĕ ne punemŭ tótă activitatea pentru a face ca România sĕ fiă cunoscută câtŭ se póte de bine în Europa.

— Locotenentulŭ austriacŭ Payer, esploratorulŭ regiunelorŭ polare, a începutŭ sĕ espună înaintea societăţiĭ geografice din Viena o parte din resultatele sciinţifice ale misiuneĭ séle. Intre altele, curagiosulŭ esploratorŭ, ocupându-se de influinţa friguluĭ estremŭ asupra organismuluĭ umanŭ, raportéză că în ţiua de 14 Martie 1874 făcu o călĕtoriă în sanie cu companionĭ sĕĭ, pe unŭ gerŭ de 36°, 6 sutimĭ subt zero. Cu tótă intensitatea friguluĭ, Payer şi unŭ tirolianŭ eşiră afară în altă ţi înainte de resăritulŭ sóreluĭ ca sĕ facă observaţiunĭ. Avêndŭ trebuinţă sĕ bea romŭ, s'auŭ feritŭ de a atinge cu buzele mărginile de metalŭ ale cupelorŭ; căcĭ pe unŭ aşa frigŭ mare contactulŭ buzelorŭ cu metalulŭ arŭ fi fostŭ totŭ atâtŭ de periculosŭ ca cumŭ arŭ fi fostŭ roşu. Romulŭ îşĭ perduse tótă puterea şi tótă fluiditatea şi era aşa de grosŭ ca uleiulŭ. Nu puteauŭ sĕ fumeze, căcĭ cigările séŭ pipele se transformauŭ într'o bucată de ghiaţă.

D. Payer spune că frigulŭ ajunsŭ la acestŭ gradŭ paralisézăŭ voinţa, şi subt influinţa sea ómeniĭ atâtŭ prin mersŭ câtŭ şi prin vorbă pare că arŭ fi beţĭ. In acelaşŭ timpŭ frigulŭ estremŭ produce o sete fórte mare. Este fórte periculosŭ ca sĕ'şĭ potoléscă cine-va setea cu zăpadă, căcĭ produce umflăturĭ în totă gura. Afară de acésta pe unŭ frigŭ mare zăpada întrodusă în gură pare a fi metalŭ topitŭ.

Pe cândŭ strĕbătĕuŭ câmpiele de ghiaţă, călĕtoriĭ eraŭ încongiuraţĭ de aburĭ proveniţĭ din transpiraţiunea lorŭ; aceştĭ aburĭ de abia eşiauŭ şi se prefăcéuŭ în cristalŭ de ghiaţă. Vorba se auţea în depărtare mare. Gustulŭ şi mirosulŭ le slăbise; puterile li se împuţinară şi ochiĭ li se închidéuŭ fără voia lorŭ. Pe dată ce staŭ în locŭ, tălpile piciórelorŭ devenéuŭ nesimţitóre, secreţiunile ochilorŭ şi ale nasuluĭ sporéuŭ şi transpiraţiunea se oprea.

Locotenentele recomandă ca în asemenea împrejurărĭ călătoriĭ sĕ caute a fi îmbrăcaţĭ câtŭ se póte de grosŭ şi sĕ se siléscă a împedica oprirea transpiraţiuneĭ.

www.dacoromanica.ro

— O epizotie crâncenă bântuiesce vitele în mai multe localităţi din Englitera Agricultorii suntu cu dreptu cuvêntu preocupaţi de perderile imense ce încércă. In adevêru, décă esistă veri-o ţéră unde vitele cornute sĕ se vênţă cu preţuri cari parú fabulóse, acésta ţéră este Englitera. Nu este multu timpu de cându unu taurú din vestita familie *Ducesa* s'a vêndutu cu preţulu de aprópe 100,000 lei! Ţiarele locale spunu că acestu taurú s'a cumpĕratu de lordulu Fitzardinze şi se chiamă Ducele de Connaught.

— In Germania, şi mai cu sémă în provinciile renane, agricultorii se ocupă cu modificaţiunea contractelorú de arendare. In locuiu contractelorú de nouĕ ani obicinuite pânĕ acumu, se recomandă contractele pentru douĕ-spre-ţece ani; se prevĕdu tóte îmbunătăţirile ce se potu face, érú contestaţiunile ce s'arú putea ivi între proprietari şi arendatori se propune ca sĕ se supună la judecata unui tribunalu arbitralu, compusu din duoi agricultori competinţi şi unu juristu. Adoptându-se acésta dispositiune, se vorú putea înlătura atâtea procese ruinătóre pentru ambele părţi.

— Congresulu asociaţiunei englese pentru înaintarea sciinţelorú, întrunitu în anulu acesta la Bristolu, s'a ocupatu, afară de cestiunile curatu sciinţifice, şi de cestiuni de sciinţe aplicate.

Intre altele D. J. Chamberlain comunică unu memoriu asupra începutului şi progresului ce a făcut producţiunea şi consumaţiunea zaharului. Din acestu memoriu resultă că întrebuinţarea zaharului de trestie datésă de la jumĕtatea secolului alu douĕ-spre-ţecelea, cându acésta substanţă s'a adusu din China în Sicilia. Arabii introducu zaharulu în Spania şi în Canari. La Bristol, adică în Englitera, s'a importatu zaharu pentru prima óră la 1526. Inainte cu 20 de ani spaniolii întroduseră trestia de zaharu în America. A trecutu 140 de ani, adică pe la 1646, pânĕ ce fabricaţiunea zaharului la Barbade a începutu sĕ espedieţe productele séle metropolei.

Ca sĕ'şi facă lectorii o ideiă despre desvoltarea ce a luatu consumaţiunea zaharului, le vomu comunica dupĕ D. Chamberlain că în Englitera se importa la 1700 de abia 10,000 tone de zaharu; în 1874, aceste importaţiuni s'au urcatu la 700,000 tone!

Invĕţaţii chimişti-agronomi, DD. Lawes şi Gilbert, au comunicatu congresului resultatulu esperiinţelorú ce au făcutu asupra influinţei ce a esercitatu seceta asupra recoltelorú de la Rothamsted. Din acésta lucrare resultă, între altele, că :

1. Abundenţa recoltei este independintă de cătăţimea de plóia căduta în timpulu periódei vegetaţiunei active.

2. Ingrăşămintele facu ca pământulu sĕ ţină umedélă mai multă.

3. Natura îngrăşămintelorú influenţédă într'unu modu particularu asupra cătăţimeloru de apă ţinute de către pământulu parcelelorú săturate de umiditate. Solulu şi sub-solulu părţii neîngrăşate, fórte puţinu desagregate prin pătrunderea şi descompositiunea rădăcinilorú, absorbu şi ţinu mai puţină apă de câtu acelea ale parcelelorú îngrăşate. Solulu şi subsolulu parcelei de pământu, care s'a îngrăşiatu cu îngrăşăminte artificiale, devinu mai absorbitóre nu numai prin o mai mare cătăţime de rădăcini, déră şi prin disoluţiunea părţilorú solubile ale îngrăşămintelorú, mai cu sémă în straturile profunde. In fine, parcela gunoită, prin grămădirea de materii organice la suprafaţă, prin produsele descompositiunei gunoiului divisate în infinitu, printr'o desvoltare considerabilă a rădăcinilorú, ţine o cătăţime de apă mai mare ca cele-l'alte, mai cu sémă aprópe de suprafaţă.

Astu-felu déră, gunoiulu nu numai că procură plantelorú hrana trebuinciósă şi sporesce prin urmare producţiunea, déră totu-de-odată face ca pământulu sĕ ţină mai multă umedélă şi prin urmare sĕ fia mai priinciosu vegetaţiunei în timpulu secetei.

Dupĕ cum amu ţisu în mai multe rînduri : arături adâncĭ şi gunoirea pământului suntu douĕ ameliorăţiuni cari vorú face sĕ sporéscă într'unu modu considerabilu producţiunea şi în acelaşu timpu ne va garanta pe câtu este posibilu contra efectelorú secetei.

Hoţii cu spargerea a trei case de ferú.

Subt acestu titlu, *Alegătorulu liberu* publică următórele amănunte despre spargerea cantoruluĭ de bancă alu D-luĭ G. Niculescu :

In nóptea de 19 spre 20 Septembre corentu, comptoarulu de bancă alu d-luĭ George Niculescu, din strada Lipscanĭ, fu spartu de din dosu, fără ca sergenţiĭ de nópte sĕ fi simţitu măcaru. Se pare că poliţia nóstră e cu totulu altu-ceva de câtu poliţia unui oraşu civilisatu. Sergenţiĭ de nópte, în tóte părţile lumeĭ, vĕdu şi cunoscu cea-ce se petrecu în jurulu lorú fără a fi dênşiĭ vĕduţi, pe cându sergenţiĭ din Bucurescĭ se facu a fi vĕduţi fără a vedea séu cunósce ei ceva. Misiunea sergenţilorú la noi pare că constă în a urmări mai multu pe ómeniĭ politici de câtu pe făcătoriĭ de rele cari spargu case de ferú în centrulu comercialu alu capitaleĭ; de acea poliţia nóstră e meritoriă fiindu o poliţiă escepţională, esenţialu politică.

Iată cumu furiĭ au sĕvârşitu crima lorú fără cea mai mică genă. Comptoarulu d-luĭ G. Niculescu, din strada Lipscanĭ, are despre strada Blănarilorú o mică eşire; pe acolo hoţiĭ au intratu de cu séra, profitându de intunericulu absolutu în care se află capitala, din causă că lămpile nu se aprindu de câtu dupĕ o jumătate de oră din nópte. Intre hoţi a trebuitu sĕ fie şi unulu sau duoi ferari, lăcătuşi cu burghie şi dălţi destinate a sparge şi găuri tablele de ferú de la uşile intrăreĭ comptoaruluĭ de din dosu, şi de la uşile caseloru de ferú. Dupĕ o lungă lucrare, ei au reuşitu a sparge uşa în dreptulu zăvórelorú, şi au intratu în comptoarú. Cea din tâiu casă de ferú, ce se afla în odaea dinapoi a comtoaruluĭ, fu găurită, şi scóse dintr'ênsa cinci sute franci şi alte valori, acésta casă a d-luĭ bancherú Niculescu nu era principala casă a comerciului. Casa cea mare se afla despre stradă în condiţiĭ de grosime şi mărime estraordinară : ea remase neatinsă.

Hoţiĭ nu se puteau mulţumi numai cu ceea ce adunaseră din aeea primă casă şi nu se puteau de altă parte agăţa de casa cea mare, care era aprópe de stradă, şi se putea atrage atenţia trecĕtorilorú prin sgomotulu spargereĭ; ei dérú se puseră sĕ spargă o altă casă de ferú care aparţinea d-luĭ maior Moescu şi care se găsea în păstrare în comptoarú. Acésta casă, destulu de bine condiţionată, fu completu sfărămată, tóte zăvórele fură scóse şi totu ce se afla acolo, cumu bijuteriĭ de valori însemnate, bonuri d'ale statuluĭ, scrisuri funciare, rurale şi urbane, în valóre de 30,000 leĭ, fură luate pre cumu şi 1,500 leĭ în numĕrariu. O altă casă totu de ferú ce se se afla alăturĭ fu nu mai puţinu găurită la mânerú, căci se pare că timpulu înaintatu nu a permisu hoţilorú a 'şi mai continua operaţiunile.

Prin ajutorulu numerilorú obligaţiilorú şi scrisurilorú de valóre, hoţiĭ se vorú descoperi.

DIVERSE

Unu mire făcutu nevĕdutu. — Nu s'au mai vĕdutu mire, ţice o fóie parisiană, ca *Charles Jorde*, a căruia nuntă se celebra suntu câte-va septêmâni la *Vincennes*.

La 11 ore ceremonia nupţială avuse locu ; în totu timpulu câtu ea a duratu, mirele avea aerulu eminamente morocănos, darú nu ţise nimicu.

De o dată, în momentu cându eşiau din biserică, mirele ia pe sócră-sa de o parte.

»Doamna mea, ţise elu, m'am gânditu fórte multu... Fata D-tale nu'mĭ convine de felu. N'am fostu vĕdutu pânĕ acum că fata D-tale are pete roşiĭ. Preferu mai bine sĕ mĕ ducu".

— Ginere! vrea sĕ strige biata sócră. Dérú mirele sărindu într'o trăsură ce trecea, a dispărutu.

Pânĕ acum ţiarele nu ne spunu ceea ce a devenitu.

* * *

Nunta picată în baltă. — Intêmplurea acésta avu locu asemine la Vincennes.

O nuntă mergea la Primărie în nişte echipage de totu galante. In momentulu cându mirésa se scobora din trăsură, vualulu se anină în uşea trăsureĭ şi se rupse puţinu.

Mirele, cedându uneĭ mişcări naturale, îşi muşcă budele şi murmură: „ Ce nătângă! " cuvêntu puţinu măgulitoriu, care de şi ţisu incetu, parveni totuşi la urechile miresei.

Ea nu respunse nimicu la acésta interjecţiune, lipsită de galanterie; dérú în momentu cându Primarulu rosti intrebarea sacramentală : *„Domnişóra vroesce sĕ ia de soţu pe D. M.“*, mirésa făcu sĕ se audă unu mititelu *"Nu"* fó te rece.

Sĕ póte uşorú închipui mina ce făcu mirele care 'şi lua mărturii la braţu, meditându la consecinţiele primeĭ séle mişcări.

* * *

Liquidul Philodonte. — Aflămu cu plăcere că o norocită descoperire vine sĕ îmbogăţéscă thérapeutica cu unu liquidu ce conţine o minunată proprietate ; elu face se înceteţe instantaneu, nevralgiile, durirele de dinţi, de capu şi de urechi, cele mai rebele. Modulu de administrare alu acestui nou medicamentu este destulu de singularu : îlu aspirămu dupĕ maniera tabaculuĭ de prizatu. Penetrându în nări, elu produce o agreabilă sensaţiune, şi rădică durerea.

Dupĕ cumu se pare, ne putemu deja procura la toţi farmaciştiĭ acestu productu căruia i s'a datu numele de *Philodonte.* ,

ULTIME SCIRI

Marsilia, 30 Septembre. Trupele reunite pe câmpurile de manevre ale Provinciei suntu evaluate la 40,000 ómeni. Este unu spectacolu nou pentru acésta parte unde de la conchista Algerieĭ nu s'a vĕdutu o adunare de trupe aşa de considerabilă.

Madrid, 30 Septembre. Republicaniĭ socialiştiĭ s'au resculatu la Despenaperros. (Andalusia). Ei au încercatu sĕ taie comunicaţiunile. Guvernulu a trimisu trupe spre a restabili ordinea.

Munich, 29 Septembre. Tragerea la sorţi a birourilorú camerii deputaţilorú a datu unu resultatu favorabilu partiduluĭ ultramontanu.

Ragusa, 29 Septembre. Bandele luĭ Liubibratitch şi Pavlovitch au sositu la Sciumma-Poporo. 130 luptători s'au unitu cu espediţiunea.

Ragusa, 30 Septembre. Guvernulu turcu, nemulţumitu de Husein-paşa comandantulu de la Trebinje, a trimisu pe Husein-paşa cu patru batalióne spre a'lu înlocui.

Insurgenţiĭ au luatu micului orăşelu de la Klobuc.

Ragusa, 30 Septembre. Alaltăeri, Turcii desbarcaţi la Klec au fostu atacaţi de insurgenţi pe calea de la Mostar. Spre séra turcii au revenitu pe ţermu. Eri au făcutu o nouĕ încercare de a trece déru fără succesu. Ei se află încă pe ţermu.

Liubibratitch şi Pecolovitch merge spre Klec.

Belgrad, 30 Septembre. Ceĭ douĕ ofiţeri serbi, cari se ţicea că au fostu împuşcaţi pe fruntariă de unu pichetu turcu, s'au întorsu la Belgrad. Ei au făcutu o recunóscere pe câmpulu Nisch, deghisaţi în ţerani.

Belgrad, 29 Septembre. Se crede că va isbucni o crisa ministerială din causa neînţelegerii ce esistă între ministrii în cestiunea resbeluluĭ.

BIBLIOGRAPHIA

Va apărea în curêndu :

DICTIONARULU

Limbeĭ Medicale-Române.

DE

Frédéric Damé — *Autorul noului dicţionarú Romano-frances.*

C. N. Chabudianu — *Doctor în medicină de la Facultatea din Paris.*

Publicatu în fascicule bi-mensuale

— Aprópe 50 fascicule. —

Se află de vêndare la tóte libreriile şi dispositiţii de cărţi didactice, din ţéră :

ELEMENTE DE GEOGRAFIE

Carte didactică de D. Gorjan aprobată de douĕ ori de Ministru Cultelorú şi Instrucţiuneĭ Publice, pentru usulu claseloru primare, urbane şi rurale.

Ediţia a 10 revĕdută şi adeogată, coprinde 104 pagine. Preţulu 45 baniĭ.

HISTORIA.

CASEI AUSTRIEI

Urmată de

POLITICA AUSTRIEĬ

IN ROMANIA

de

Ión C. Lerescu

preţulu 4 leĭ nuoĭ.

De vêndare în Bucurescĭ la librăria N. A. Danielopolu, Pasagiulu Românu.

La administraţia ţiaruluĭ *Alegĕtorulu liberu*, Strada Biserica Eni No. 4, Casa Masar-Paşa, şi la Chioşculu dupe Bulevardu, se află de vêndare **Răpirea Bucovineĭ** pe preţu de 75 baniĭ una. Acelora cari vorú cumpĕre peste 10 broşuri, se va lăsa unu rabatu de 25 baniĭ la una.

www.dacoromanica.ro

Anunciŭ important tutulorŭ agricultorilor.

După îndelungate studiĭ şi esperieuţă în instrumente de agricultură a acesteĭ ţĕrĭ, am constatatŭ, că **plugurile** până acum introduse din străinătate, nu corespund exigenţilorĭ pentru exploatarea pămăntuluĭ d'aice. Causa Principală era, că ele ne fiindŭ construite destulŭ **de nalte**, eraŭ supuse la ceia ce se numesce în limbagiul agricultorilorŭ, de a se înneca;— de aceia am construitŭ unŭ noŭ sistem de pluguri, care fiind mult maĭ **nalte**, sunt asicurate, contr'aceluĭ mare desavantagiŭ, a se înneca, al sistemurilorŭ esistente.

Acestŭ noŭ sistemŭ, maĭ are şi marele avantagiŭ de a se putea întrebuinţa şi cu simplele rotile de lemnŭ, obicĭnuite la plugarĭ — ţĕranĭ — în acéstă ţĕră.

Am avutŭ cea maĭ mare îngrijire, de a construi aceste pluguri, cu fer **nemţescŭ de qualitatea cea maĭ bună**; am datŭ cea maĭ mare **soliditate** tutulorŭ detaliurilor, şi a le pune **lemnŭ de frasinŭ**.

Atragŭ atenţiune a onorabililor Domnĭ agricultorĭ asupra acestuĭ sistem de pluguri, pentru a căruia avantage şi soliditate garantăm.

Informaţiunĭ la sub-semnatul, Strada Germană, 23.

Ioseph Lee.

Asemenea, se află în depositulŭ nostru Locomobile, Batose şi morĭ, din renumita fabrică «**RUSTON PROCTOR & C-o**» din Lincoln (Englitera)

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

PENSIONATUL DE BAETI „LASCU“

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-nĭ părinţĭ că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atătŭ în ramura didactică cătŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domnilorŭ părinţĭ. Invĕţăturile se urmézăîntocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Eleviĭ de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmédă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţĭ în aeestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, aumiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézăpărinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte ţilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şi Ist: Universale la scóla superiórăComerciale.

Biuroulŭ De Imformaţiune

Din strada Episcopieĭ No. 4. lîngă calea Mogoşóeĭ mijlocind obţinerea de posturĭ, ţvênzărĭ cumpărătorĭ de case, locurĭ mobile şi inchirierĭ de locuinţă.

Rogŭ onor. publică se bine voéscă alŭ onora cu însărcinările séle, pe care le va îndeplini cu esactitate.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Banĭ** pe tótă, linia.

Direcţiunea.

VIN ALB

de drăgăşanĭ, qualitate fórte bune, vechiŭ de patru anĭ; asemenea şi

VIN NFGRU

de vênzare la

I. Athanasiu & I. Klee.

— 72. Calea Mogoşóie 72. —

Colţulŭ de vis-a-vis de palatulŭ princiarŭ.

De închiriat de la St. Dimitrie viitor, Prăvălia din strada Bărăţiĭ cu No. 9 şi cu firma Vasile Poppŭ. Doritoriĭ se vor adresa în strada Sfinţilor No. 53 casele D-luĭ Dobrovicĭ, etajulŭ al 2-lea.

De închiriat de la S-tu Dumitru 1875 pe maĭ mulţĭ anĭ, cincĭ camere în etajulŭ 1-iŭ No. 20. Aceste încăperĭ cu salonŭ mare are tóte cele necesare. Doritoriĭ se vorŭ adresa la proprietariĭ I. Creţeanu şi Otilie Creţianu, ce locuesce în dosu, str. Brâncoveanu No. 6,vis-a-vis de D-lŭ Vlasto.

ANUNCIU

Etajiulŭ de josŭ, compusŭ de 7 camere pivniţă şi grădină de lucsŭ vis-a-vis de gara Târgovişte, este de dattŭ cu chirie de la St. Dumitru, pentru Birtŭ şi Cafenea, séŭ la particolarĭ de şedere.

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superiórăşi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ, Calea Moşilorŭ No. 16.

De vênzare Un Atelier fotograficŭ cu tóte utensiile situatŭ pe Strada Râureanu, cu preţulŭ fórte moderate. Adresa la proprietărésa Atelieruluĭ Photograficŭ.

Catarina Stefanovitz.

De închiriatŭ şi de vênzare Casele din Subʳbia şi strada Vissarionŭ No. 26 Doritoriĭ de închiriatŭ de la St. Dimitrie anulŭ curentŭ 1875, se vor înţelege cu proprietar vis-a-vis la No. 15.

De închiriat Un apartament compusŭ de 4 odăĭ marĭ, unŭ salonŭ, precum şi 4 odăĭ maĭ micĭ şi pivniţă. Suntŭ de închiriatŭ chiarŭ de acuma, casele se află pe podu Mogoşóe şi pe strada Modeĭ în colţŭ, No. 59, doritoriĭ sn potŭ adresa la Magasinul de Lămpĭ alŭ d-luĭ

Carl Cnappe.

CĂRŢI BISERICESCI

De vênzare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

De închiriat Casa din strada Tîrgovişteavis-a-vis de gară cu grilagiŭ de fer la grădina din faţa 5 camere sus, 2 gios cu dependenţe şi grajd. Adresa strada Sóreluĭ No. 23 suburbia Manea Brutarul.

La Magasinulŭ sub-semnatuluĭ ţpodu Mogoşóe No. 59 aŭ priimitŭ unŭ bogatŭ asortimentŭ de Maşine pentru gătitŭ bucate, asemenea şi diferite Sobe cu şi fără galeriĭ pentru case, cu preţurile fórte moderate.

Carol Cnappe.

De venzare Cu licitaţiune voluntarie la Onor. Trib. Ilfov Secsia III pentru ţiua de 27 Septembre curent douĕ prăvăliĭ cu etajile d'asupra din strada Lipscanĭ No. 83, în colţŭ, vis-a-vis de antreul grădineĭ St. George, unde este cofetăria acum. Informaţiunĭ la proprietarulŭ lorŭ din Strada Colţeĭ No. 5.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 21 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.		104	1/2
» Domeniale.....	8	102	—
» Oppenheim.....	8	105	—
Scrisurĭ fonciare.....	7	90	—
Renta.....	5	69	1/2
Ac. dr. de fer ro. (St.)		30	—
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	88	—
Ac. Scc. d'asig. Dacia.	8	755	—
Ac. » » Roma.	8	125	—
Ac. Societate financia.	8	270	—
Ac. Bănceĭ de Brăila.	8	—	—
Loosurĭ Municipale.....	—	22	—
Mandate.....	—	—	—

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ.....	—	—	—
Marsilia »	99	35	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	17	1/2
Lerlin »	1	22	7/8
Vipsca »	1	22	3/4
Biena »	2	22	1/2

Bastimentele

Corăbiĭ sosite.....		
» pornite.....		
Vapóre sosite.....		
» pornite.....		

Productele

Grâu ghirca, greutate.....	—	—	—	68	—	72	81	—	103	56	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu ciacâr, calit. I. kila...	—	—	—	—	—	—	62	—	92	74	—	89	57	—	72	65	—	70	72	—	—	60	—	65
» » » II. »...	—	—	—	74	—	82	—	—	—	—	—	—	54	—	40	55	—	60	63	—	—	55	—	—
Grâu căruăŭ » I. »...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » II. »...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	—	—	—	—
Porumbulŭ.....	43	—	35	48	—	50	66	—	74	54	—	58	—	—	—	48	—	52	—	—	—	—	—	—
Orzulŭ.....	—	—	—	32	—	35	40	—	55	44	—	46	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—
Ovăzulŭ.....	—	—	—	28	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Secara.....	—	—	—	50	—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—	45	—	—
Rapiţa calit. I. kila.....	—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » II. ».....	—	—	—	160	—	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » III. 3¹.....	—	—	—	130	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

	Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenita		Măgurele		Bechet		Călarcşi		Islaz	
	13 Sept.		22 Sept.		8 Sept.		16 Sept.		20 Sept.		20 Sept.		13 Sept.		25 August		15 Sept.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
	încăr.	deşert.	încăr.	deşerte	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
	5	3			20	7	1	1								5		8				
	1		3		11	17	8	3		2	2		6		1	18						
	4						7		3							1	2					
	3		2		1		7		3		1				2	1	2					

CURSUL VIENEI

Viena, 4 Octom. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	70	—
Naţionale.....	73	40
Lose.....	111	40
Acţiunĭ bănceĭ	920	—
Creditulŭ.....	111	95
London..	81	30
Oblig. rur. ung.	80	—
» Temeşvar.	79	—
» Transilv...	84	—
» Croate...	101	45
Arg. în măr...	533	—
Ducaţi.....	8	92 1/2
Napoleonĭ.....	55	40

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No 24.

www.dacoromanica.ro

JOUĬ, 25 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Baniĭ. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1046.

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.
Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţi se ardŭ.
Pentru rubrica inserţiuniĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 baniĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
« «	II	2 leĭ
« «	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Belgrad, 4 Octombre. — In urma uneĭ declaraţiunĭ a principeluĭ într'o şedinţă secretă a Skupcineĭ, cabinetulŭ Risticiĭ a trebuitŭ se demisioneţe. Declaraţiunile principeluĭ suntŭ necunoscute. Formarea unuĭ ministeriŭ conservatorŭ e fórte probabile.

BUCURESCI, 24 SEPTEMBRE

De cândŭ s'a votatŭ de adunările chiămaţiloru din délulŭ Mitropolieĭ şi din sala Universităţiĭ convenţiunea comercială între România cu Austro-Ungaria, foiele cu condicuţă ale guvernuluĭ din Bucurescĭ nu încetézŭ o singură di de a vorbi de acea convenţiune, de a arĕta avantagie enorme ce voru decurge pentru téră dintr'ênsa. Ele aŭ publicatŭ, una dupĕ alta, convenţiunea, discursulŭ D-luĭ Boerescu prin care a susţinutu-o în adunărĭ, precum şi totŭ ce s'a ḑisŭ şi s'a scrisŭ bine de foiele strĕina interesate a se încheia acea convenţiune.

Potŭ însĕ avea tóte acestea vre o importanţă, vre o valóre, în facia protestaţiuniĭ generale făcută Domnitoruluĭ de întréga naţiune prin diferite petiţiunĭ? Arĕ fi o copilăriă a bănui chiarŭ. Ţéra cunósce deja pe ómeniĭ de la putere, ş'a făcutŭ convingerea asupra scopuluĭ şi intenţiuniĭ loru streine de interesulŭ naţiuniĭ, s'a identificatŭ cu ideia că convenţiunea comercială este o fatalitate pentru naţiunea română, unŭ desastru politicŭ şi economicŭ.

Este atâtŭ de rea, atâtŭ de fatală, atâtŭ de desastrósă acésta convenţiune, în câtŭ ea a făcutŭ pe D. I. Lerescu se resfoiască tóte documentele şi se scrie *Historia Caseĭ Austriĭ şi politica sea în România*, spre a ne proba că acésta putere, totŭ-dé-una rapace, nu a căutatŭ prin convenţiune de câtŭ a ne cuceri pe terâmulŭ economicŭ, care conduce cu precipitare la cucerirea pe tĕrâmulŭ politicŭ.

Domnulŭ Lerescu, aretândŭ motivulŭ care l'a făcutŭ sĕ publice acésta operă a sea în întroducerea eĭ, reproducemŭ aci acea întroducere:

„De toţĭ se sciă că teritoriulŭ nostru naţionalŭ se circundă de treĭ marĭ imperiurĭ, cu carĭ, prin puterea lucruriloru, amŭ avutŭ, avemŭ şi vomŭ avea raporturĭ, pe atâtŭ de multiple pe câtŭ şi de variate.

„Austria, unulŭ din aceste treĭ state vecine, s'a datŭ, de douĭ anĭ încua, de amica, bine-voitórea nóstră, şi, prin aceste demonstraţiunĭ de amorŭ, a captivatŭ pe bărbaţiĭ carĭ, la noĭ, deţinŭ portofoliele ministeriale şi se găsescŭ mandatariĭ naţiuneĭ.

„Viitorulŭ, — acestŭ nefailibilŭ dĕsvĕluitorŭ alŭ consecuinţiloru, bune séŭ rele, ale orĭ-cariĭ fapte, — se va însărcina a da pe faciă décă bine-voitórele demonstraţiunĭ ale Austrieĭ pentru noĭ suntŭ sincere séŭ prefăcute, décă guvernânḑiĭ noştriĭ aŭ vĕḑutŭ chiaremente séŭ aŭ fostŭ momentamente orbiţi, până a călca pe resortulŭ uneĭ întinse curse, ascunsă subt florĭ, cândŭ aŭ acceptatŭ, cu o pripă ameţitóre, convenţiunea comercială, ticluită la Viena. Câtŭ despre mine, nu'mĭ potŭ ascunde temerea c'acéstă alianţă nu va întârḑia de a ne face sĕ păţimŭ cea ce fabula ne spune că aŭ suferitŭ naivele columbe, carĭ, — dându credĕmêntŭ declaraţiuniloru ereteluĭ cumŭ că s'a pocăitŭ, şi s'a decisŭ cu jurămêntŭ a se nutri, de aci înainte, numaĭ cu substanţe vegetale, — aderară la cererea luĭ de matrimoniŭ, una dintr'énsele îlŭ luă de bărbatŭ; érŭ elŭ, — dupĕ nuntă, dându-se de malad, cândŭ veniră mătuşele, surorele şi amicele consórteĭ séle a'lŭ visita, — le *regularisi*, păpându-le, şi fini prin a sparge capulŭ şi a devora chiarŭ pe scumpa sea jumĕtate, supĕratŭ pentru că biata femeiă, indignată, a strigatŭ: Trădare!...

„Acéstă temere este fundată pe precedente, pe numeróse probe historice: Meḑiile prin carĭ casa Austrieĭ, ale căreĭ posesiunĭ eraŭ maĭ puţinŭ întinse de câtŭ o jumĕtate de plasă de la noĭ, a ajunsŭ, în maĭ puţinŭ de cincĭ secole, a se ridica la unŭ gradŭ de putere şi de mărire egalŭ, décă nu superiorŭ, dinastiiloru celoru de frunte, şi a face, din palatulŭ sĕŭ din Viena, pentru multe naţionalităţĭ, antrulŭ leoneluĭ, unde vulpea din fabulă vedea urme de intrare şi nicĭ una de eşire.

„Până atuncĭ, sĕ întrebămŭ historia, căcĭ numaĭ acéstă sciinţă este în stare de a ne explica presentulŭ prin originele séle, şi de a ne pune în singurulŭ punctŭ de vedere ridicatŭ de pe care sĕ putemŭ judeca sănĕtosŭ faptele împlinite subt ochiĭ noştriĭ, séŭ carĭ suntŭ pe cale a se împlini*).

„Spre a facilita concetăţienilorŭ meĭ acestŭ studiŭ, — a căruĭ oportunitate este mare, maĭ alesŭ de cândŭ Austria ne omóră cu dragostea, — amŭ resumatŭ historia acesteĭ case, însuşindu'mĭ modestulŭ rolŭ de vulgarisatoru, ce constă întru a interesa pe lectoru, luminându'lŭ. M'amŭ nevoitŭ, într'unŭ stilŭ clarŭ şi precisŭ, a înregistra faptele historice, urmându încatenarea loru logică şi consecuinţele lorŭ, şi totŭ de odată a insista multŭ asupra originelorŭ, puindŭ în evidenţă sorginţile carĭ turnară în mintea potentaţiloru austriacĭ principiile dirigĕtóre ale politiciĭ lorŭ. Căcĭ, pentru indiviḑi ca şi pentru populĭ, importă a se cunósce nu numaĭ încantenarea faptelorŭ, ci şi filiaţiunea ideiloru care, potŭ ḑice, este genealogia lorŭ morală, şi de aceea, dupĕ a mea opiniune, historia devine o grămădire uriciósă de lucrurĭ confuse, pe câtŭ timpŭ nu vedemŭ desvoltându-se într'ênsa progresiunea organică a acestoru douĕ elemente de viaţă.

„Scriindŭ, amŭ avutŭ în vedere pe aceia ce nu credŭ a sci tóte, şi carĭ, prin urmare, vorŭ sĕ afle, sĕ înveţe, cărora m'amŭ nevoitŭ a le demonstra că, pe câtŭ unŭ omŭ séŭ unŭ popolŭ este maĭ luminatŭ, pe atâtŭ scie şi póte a'şĭ domina pasiunile, egoismulŭ, a resista vicleniĭ şi siliĭ, şi, în fine, că, — de óre-ce relele de carĭ suferimŭ suntŭ fructele inerţiĭ şi debilităţiĭ, — este de neapărată necesitate sĕ ne întărimŭ inteligința şi voinţa.

„Nu potŭ ascunde părerea mea de rĕŭ că scriŭ acéstă cărticică într'unulŭ din unghiurile extreme ale ţĕriĭ, unde suntŭ adjutoratŭ numaĭ de memoriă'mĭ şi de puţinele opere historice găsite în umila mea bibliotecă. Totuşĭ declarŭ, susŭ şi tare, că presenta mea scriere nu conţine o singură frasă care sĕ nu fie basată pe probe historice.

„Décă historia caseĭ Austriĭ va fi bine priimită de publicŭ, voiŭ lua acésta ca o încuragiare, şi nu voiŭ întârḑia de a publica şi historiile particulare ale celor-l-alte douĕ Imperiurĭ vecine, — Rusia şi Turcia.»

Brăila, 1875 Iuliŭ.

Insemnătarea acestoru rânduriĭ este cu atâtŭ maĭ mare, cu câtŭ autorulŭ nu este nicĭ roşŭ, nicĭ revoluţionarŭ, nicĭ petrolistŭ, dupĕ cumŭ ne calificŭ pe noĭ foiele oficióse. Domnulŭ Lerescu a fostŭ amicŭ alŭ D-loru Boerescu, Florescu, N. Cretzulescu maĭ până pe timpulŭ votăriĭ convenţiuniĭ despre care vorbimŭ. Domnia-sea este acela care, singurŭ în totŭ timpulŭ ministeriulŭ Brătianu, a fosta arestatŭ câte-va ore pentru delictŭ de presă şi despre care a făcutŭ atâta sgomotŭ presa opositiuniĭ de atuncĭ, în capulŭ căria eraŭ maĭ toţĭ miniştriĭ de aḑĭ şi cu carĭ lucra alăturĭ Domnulŭ Lerescu în ḑiarulŭ *Vespea*.

Acela dérŭ, care era amicŭ, atâtŭ de interese câtŭ şi de ideĭ cu Domniĭ miniştriĭ actualĭ, chiarŭ dênsulŭ s'a scandalisatŭ de enormitatea dispreţuluĭ ce a arĕtatŭ guvernulŭ străinuluĭ către interesele naţionale, şi s'a despărţitŭ de foştiĭ sĕĭ amicĭ.

Cu tóte acestea foiele oficióse aŭ încă curagiulŭ a susţine că convenţiunea este actulŭ celŭ maĭ însemnatŭ alŭ guvernuluĭ D-loru Catargiu Boerescu, gloria sea cea maĭ mare.

Noĭ nu putemŭ sĕ'lŭ felicitămŭ de acéstă gloriă, şi nu'lŭ va felicita nimenĭ, maĭ cu sémă dupĕ ce va ceti opera întrégă a Domnuluĭ Lerescu.

Unŭ sacrilegiŭ din cele maĭ însemnate se face cu ocasiunea reparaţiuniĭ thétruluĭ naţionalŭ!

Linguşirea a mersŭ până acolo, în câtŭ direcţiunea theatreloru a ordonatŭ sĕ se dea josŭ imensulŭ vulturŭ din faciadă şi sĕ se înlocuiască cu o marcă pe care sĕ se înscrie: *Nihil sine deo.*

Se vede că Domnulŭ Odobescu are unŭ felŭ de repulsiune pentru paseriĭ, în câtŭ nu-ĭ place sĕ le vĕḑă între obiectele de artă ale Românieĭ.

Ne mirămŭ însĕ cumŭ D. Boliac n'a rădicatŭ până acumŭ vocea contra acestuĭ sacrilegiŭ, Domnia-sea care este unŭ archeologŭ recunoscutŭ şi totŭ o dată membru în comitetulŭ theatralŭ! Care sĕ fiă causa tăcereĭ séle?

Nu scimŭ; décă însĕ nu va vorbi şi nu va protesta cu noĭ în contra procedăriĭ D-luĭ Odobescu, vomŭ căuta causa şi credemŭ că o vomŭ găsi neapăratŭ.

La 26 Septembre corentŭ se va judeca înaintea Curţiĭ de Casaţiune procesulŭ pentru contestarea naţionalităţiĭ de românŭ a d-luĭ Cerlenti, primarulŭ Urbeĭ Brăila şi membru alŭ Adunăriĭ chiămaţiloru din dealulŭ Mitropolieĭ.

Procesulŭ intentatŭ D-luĭ N. Basarabescu, pentru o pretinsă ofensă ce arŭ fi adusŭ Domnitoruluĭ, a fostŭ erĭ terminate de Curtea cu Juraţĭ din Bueurescĭ; dupe ce aŭ vorbitŭ dintre numeroşiĭ membri aĭ apărăriĭ, D-lŭ Câmpineanu, Pantazi Ghica şi Fleva. D. Basarabescu a fostŭ achitatŭ.

Cum remâne însĕ cu arestulŭ preventivŭ aplicatŭ acusatuluĭ pe nedreptŭ? Cumŭ se justificŭ acéstă mĕsură arbitrară, de a se ţine unŭ

*). Cicerone numesce historia institutricea viaţii

www.dacoromanica.ro

cetățianŭ peste 7 săptămâni arestatŭ numai pentru că așa place judilorŭ d-luĭ Lahovary? Să ne răspundă ómeniĭ ordineĭ de la ziarulŭ guvernamentalŭ, décă acéste continue achitărĭ nu suntŭ cea maĭ elocință palmă dată regimuluĭ pentru procedările séle ilegale?

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Ziarulŭ *Hour* primesce de la corespondentulŭ sĕŭ din Belgrad o depeșă, datată 20 Septembriŭ, anunțându că unŭ numĕrŭ de deputațĭ aŭ cerut ca Scupcina să remâiă în permanență. Aceiașĭ depeșă anunță că întréga Serbiă se asémănă unuĭ vastŭ câmpŭ de resbelŭ. Manevrele militare aŭ începutŭ și toțĭ militariĭ s'aŭ atașatŭ la regimentele lorŭ. Fruntaria este ocupată de numeróse detașamente. Subtdivisiunea Podrinska cu douĕ bateriĭ este campată la Losnitza pe Drina, în facia Zvorniculuĭ. Pe fruntaria sud vestŭ, în faciă de Nisch, Serbiĭ construescŭ douĕ-spre-dece micĭ forturĭ, dintre carĭ unele suntŭ deja armate cu tunurĭ de micĭ calibru aduse de la Kragujevatz. Bateria de artilerie de munțĭ a primitŭ ordine de a se transporta fără întârziere la fruntaria uestŭ. Guvernulŭ cumpĕră caĭ pentru artilerie. 300 de animale aŭ fostŭ deja luate și vorŭ fi imediatŭ întrebuințate pentru formarea baterielorŭ carĭ vorŭ fi armate cu 125 tunurĭ depuse în arsenalulŭ de la Kragujevatz.

Ĕtă proclamațiunea lu Popa-Zarco, unulŭ din șefiĭ insurecțiuneĭ, pe care o publică acel'așĭ ziarŭ:

«Să sciă tóte popórele că națiunea slavă era destinată a fi liberă. Fraților! E multŭ timp de la bătălia de la Kossova. De atuncĭ națiunea slavă a suferitŭ nedreptate, jefuire și totŭ felulŭ de asupriri din partea turcilorŭ. Fie-care degetŭ din teritorulŭ sĕŭ este udatŭ cu sânge, și până astă-zĭ, spre rușinea nóstră, caiĭ musulmanilorŭ calcă subt picióre religiunea nóstră, onórea nóstră, libertatea urmașilorŭ luĭ Niemanitch și Obititch. Ora resbunăreĭ Bosnieĭ a sunatŭ. Ziua în care noĭ trebue să încetămŭ de a maĭ fi raiale turcești a venitŭ. Frațiĭ noștriĭ facŭ cu eroismŭ să curgă sângele otomanŭ la Marents, și Bosnia scutură cu bravură jugulŭ. Ascultațĭ dérŭ vocea mea, compatrioțiĭ meĭ. Luațĭ armele vóstre, căcĭ lupta de față este pentru libertatea întregeĭ națiunĭ. Religiune, dreptŭ, onóre, buna existență a fie-căruia, astŭ-felŭ este devisa nóstră; dérŭ trădătoriĭ carĭ pórtă armele în contra nóstră vorŭ trebui să piérdă viéța. Plecațĭ dérŭ ca ómeniĭ, voĭ fiĭ aĭ Bosnieĭ, aĭ Herzegovineĭ și aĭ bĕtrâneĭ Serbiĭ. Udațĭ mormintele părințilorŭ voștri cu sângele opresorilorŭ voștri. Acestŭ pământŭ e alŭ nostru, și numaĭ alŭ nostru. Dumnedeŭ și dreptulŭ suntŭ pentru noĭ, și victoria ne aparține. Trăiască națiunea. Trăiască libertatea. Trăiască țĕrile libere ale Bosnieĭ, Herzegovineĭ și ale bĕtrâneĭ Serbiĭ.

Ĕtă câte-va detaliĭ, după *Corespondența politică* din Viena, asupra preparativelorŭ de resbelŭ ce face Serbia:

Ministrulŭ de resbelŭ a decretatŭ, pentru ca esercițiele miliției de orașe și de districte ale Belgraduluĭ să fie regulate, ca milițieniĭ să aranjeze celŭ maĭ curêndŭ posibilŭ afacerile lorŭ private, și să nu se depărteze de domiciliulŭ lorŭ. Nicĭ unŭ milițianŭ nu póte obține permisiunea fără autorisarea șefuluĭ brigadeĭ; ómeniĭ carĭ aŭ obținutŭ deja o permisiune, nu aŭ dreptulŭ să usedze de ea, afară numaĭ décă eĭ aŭ începutŭ voiagiulŭ.

500 Uvrieri lucreadă în arsenalulŭ de la Kragujevatz. Munițiunĭ suntŭ espediate la fruntariă. Generalalŭ Zach e numitŭ ca șefŭ alŭ statuluĭ majorŭ generalŭ, alŭ căruia comandamentŭ îlŭ va lua însuși prințulŭ Milan sĕŭ generalulŭ Leschjanini.

Colonelulŭ Alimpits a organisatŭ o trupă de 5000 voluntarĭ, in capulŭ căria elŭ e gata să trécă Drina, cu câte-vaĭ piese de artileriă.

Citimŭ în *Dailly News*, următórele telegrame primite de la Corespondințiĭ sĕĭ specialĭ:

Viena, 29 Septembre. Opiniunea gunerală aci e că Turcia voește să provóce unŭ conflictŭ ocupându mica insulă serbă a Drineĭ, și se anunciă că Scupcina a oferitŭ principeluĭ Milan unŭ ajutorŭ secretŭ de 3 milióne ducațĭ. Lângă Costainitza, în Bosnia, insurecțiunea divine din ce în ce maĭ forte și mulțĭ Croațĭ se unescŭ cu insurgențiĭ. Aceștia aŭ făcutŭ să sară în aerŭ porțiunĭ din drumulŭ spre Trebinje pentru a 'mpedica pe Turcĭ să'și transpórte provisiunĭ. Eĭ aŭ intențiune de a face totŭ astŭ-felŭ pe calea către Klec.

Ragusa, 22 Septembre. Comitetul insurecționalŭ posedă o copiă întrégă după rapórtele făcute guvernelorŭ străine de consuliĭ lorŭ. Insurgențiĭ nu voescŭ să trateze cu o comisiune a puterilorŭ europene, în asistența unuĭ comisarŭ turcŭ, afară de fruntariele Dalmațieĭ sĕŭ Muntenegruluĭ. Eĭ declară că unŭ armistițiŭ trebue să însoțéscă negociările și nu voescŭ să trateze directŭ cu Pórta în nicĭ unŭ casŭ; eĭ stăruiescŭ ca comisiunea europénă să facă unŭ tractatŭ pe care să 'lŭ confirme și să 'lŭ garanteze.

Afacerea este acumŭ în mâinile puterilorŭ europene. Consuliĭ ziculŭ că din sute de puncte resculate, eĭ nu aŭ pututŭ ajunge de câtŭ 20. O comunicațiune a consuluĭ francesŭ, datată de erĭ séră, confirmă procedentele informațiunĭ. O rescólă a isbucnitŭ lângă Tretigneta și căile suntŭ tăiate.

Agenția *Reuter* comunică ziarelorŭ englese depeșa urmĕtóre, dată din Belgradŭ, 29 Septembre:

Ziarele de aĭ din Belgrad asigură că unŭ corpŭ de 500 basibusucĭ aŭ străbătutŭ pe teritorulŭ sêrbŭ, lângă muntele Gora, în timpulŭ nopțiĭ de la 27. Câțĭ-va milițianĭ și păzitorĭ aĭ fruntarielorŭ sêrbe aŭ fostŭ uciși. Alarma fiindŭ dată, unŭ batalionŭ sêrbŭ a mersŭ în contra Turcilorŭ carĭ s'aŭ retrasŭ peste fruntariă. Acéstă noutate a causatŭ aci o viă sensațiă. Circulă sgomotulŭ că este eminente o crisă ministerlală, din cansa neînțelegerilorŭ ce se zice că esistă în sânulŭ cabinetuluĭ în cestiunea resbeluluĭ.

Fremdenblatt publică o depeșă, din Belgrad, după care 29 deputațĭ 'șĭ arŭ fi datŭ demisiunea de óre-ce credŭ nedemnŭ de eĭ de a face parte dintr'o Adunare care deliberézdă totŭ d'auna cu ușile închise.

După aceiașĭ depeșă, forțele luĭ popa Zarco, carĭ aŭ primitŭ ajutorŭ, se suie aĭ la 6500 ómeniĭ.

Citimŭ în *Obzor*:

Kostainitza, 26 Septembre. In ultimele zile aŭ avutŭ locŭ lupte crâncene în munțiĭ de prin vecinitățile Kostainitzeĭ turce; 500 turcĭ din Kraina s'aŭ aventuratŭ în munțĭ, dérŭ aŭ fostŭ respinși și sfărâmațĭ de insurgențĭ. Alaltăerĭ, 15 trăsurĭ de morțĭ turcĭ aŭ fostŭ aduse la Kostainitza turcă și astăzĭ altele. Alaltă-séră, a avutŭ locŭ la Kozara o luptă. Turciĭ aŭ povestitŭ înșiĭ că aŭ avutŭ 200 morțĭ.

Trennlŭ de aĭ a transportatŭ pe rediviĭ de aci spre a'ĭ ajuta.

Gazetta de Auysburg ne dă următórea depeșă, datată din Viena, 28 Septembre:

Intr'o ședință secretă, Scupcina a votatŭ unŭ creditŭ de resbelŭ, ceea ce dă locŭ la presupunerea că elŭ a fostŭ cerutŭ de guvernŭ. Marĭ comande de arme s'aŭ făcutŭ cu Belgia în contulŭ Serbieĭ.

Citimŭ în *Apărătorulŭ legiĭ*:

Comitatulŭ partituluĭ naționalŭ liberalŭ din Iași a luatŭ decisiunea de a serba ca o zi de doliŭ ziua de 1 (13) Octombre, în care Domnitorulŭ Grigorie Ghica a fostŭ decapitatŭ de Turcĭ, pentru că n'a voitŭ să consimtă la răpirea Bucovineĭ.

Unŭ supt-comitatŭ de 7 membri s'a numitŭ spre a elabora programulŭ uneĭ asemine marĭ serbăriĭ naționale menite de a respecta și venera umbra aceluĭ Domnŭ, care cu sângele seŭ a sciutŭ să plătéscă românească sea resistență!

Persónele ce compunŭ acestŭ supt-comitatŭ suntŭ:

D-niĭ: *Neculai Ionescu*, profesorŭ la Universitate.

Gheorghe Mărzescu, fostŭ profesorŭ la Universitate.

Colonelŭ Nec. Iamándi, mare proprietarŭ.

Alexandru Gheoryhiu, profesorŭ de Universitate

Colonelŭ Iorgu Catargiu, ex-adiutantŭ domnescŭ.

Telemacŭ Ciupercescu, mare proprietarŭ.

Andreĭ Visanti, profesorŭ la Universitate.

Româniĭ din tóte unghiurile pĕmêntuluĭ românescŭ suntŭ învițaț a lua parte la serbarea acesteĭ zile nefaste.

Programulŭ se va publica prin ziare și prin foĭ volante.

«Aflămŭ că preceptorulŭ presintându-se la domiciliulŭ d-luĭ Vasile Gheorghianŭ, unulŭ dintre ceĭ maĭ distinși membri aĭ baroului de Iași, spre a i-se plăti impositulŭ către statŭ și comună, d. Gheorghian refusatŭ de a plăti impositulŭ, pe cuvêntŭ că în țéră nu esistă unŭ controlŭ seriosŭ, și guvernulŭ țĕreĭ este unŭ guvernŭ anticonstituționalŭ, și că în totŭ timpulŭ câtŭ va ține regimulŭ acesta de anarchie, în care legile fundamentale suntŭ călcate în picióre, domniasea nu va plăti impositele.

— Totŭ în acéstă zi, 15 September, preceptorulŭ s'a presentatŭ din noŭ la d. Mârzescu pentru plata impositului, și, la refusulŭ sĕŭ, preceptorulŭ, conformŭ regulelorŭ stabilite, a secuestratŭ o pendulă și o ladă de ferŭ, sistemulŭ Haffner, No. 1.

Termenulŭ vêndăriĭ acestorŭ obiecte secuestrate este fixatŭ la 25 Septembre.

Corespondiața particulară a «Telegrafuluĭ».

Viena 20 Sept. / 2 Oct.

Pe cândŭ ziaristica europeană așa zicêndŭ rivaliséză în manifestarea simpatielorŭ séle pentru insurgențiĭ herzegovineĭ, și pe cândŭ chiarŭ presa ruséscă — atâtŭ de reservată până acum față cu causa raseĭ séle sudice — începe a deveni maĭ agitată și a declara chiarŭ: «că *ruși aŭ să se gândéscă de aci 'nainte rusesce, pentru că eĭ doresc, ca slavii de la sudŭ să se emancipeze câtŭ maĭ curêndŭ, și că Rusia prin nicĭ o alianță, fie cu Austria, fie cu Germania, nu póte renunța la misiunea sea istorică, ce are a îndeplini în Turcia*»; pe cândŭ, zicŭ, nu trece zi, fără să întêmpinămŭ în ziaristica francesă, italiană, englesă și ruséscă, manifestațiunile cele maĭ simpatice la adresa insurgențilorŭ, ce luptă subt flamura umanităței insultate și-a crestianismuluĭ din noŭ crucifiatŭ, — presa austro-maghiară continuă a se boci la fie-care scire de victorie a insurgențilorŭ, ce firulŭ electricŭ divulgă mereŭ în lume, și a țipa de beția veseliei, orĭ de câte orĭ li se pare, că Turcia arŭ fi avêndŭ celŭ puținŭ vre-o șansă de isbândă. Maĭ alesŭ însĕ se distingŭ «*Neue freie Presse*» din Viena și «*Pesther Lloyd*», carĭ în adevĕrŭ parŭ maĭ turcite, de câtŭ însuși Turciĭ din Constantinopole, după cumŭ prea nemeritŭ le caracterizase maĭ deunăzĭ doctorulŭ *Politu* în Camera Ungarieĭ. Ele nu maĭ combatŭ, dérŭ pórtă unŭ resboiŭ de mórte contra bieților insurgențĭ; nu maĭ insultă cu orgoliulŭ nemțescŭ obicinuitŭ, dérŭ înjură— *jidovesce*. Cu tóte aceste, cine nu cunósce care era tonulŭ acestorŭ ziare, maĭ nainte de isbucnirea rescóleĭ? Abia era numĕrŭ, în care să nu descopere câte-unŭ noŭ simptomŭ de bólă pe corpulŭ odióseĭ Turcie, până cândŭ ajunseseră a o declara de absolutŭ impotentă, de *mórtă* chiarŭ. A fostŭ însĕ de ajunsŭ unŭ bacșișorŭ, s'aŭ cumŭ s'are zice *'unŭ osŭ de rosŭ*, pentru ca câiniĭ să înceteze de-a'șĭ maĭ lătra stăpânulŭ. Dérŭ ce altă, décă nu *«gescheftulŭ»*, póte fi misiunea unorŭ ziare clocite în așa cuiburĭ infectate de jidanĭ, unde da la șefĭ-redactorĭ până la ceĭ din urmă împărțitorĭ nu găsescĭ de câtŭ numaĭ *nobile mlădițe din nobilulŭ arbore alŭ luĭ Israilŭ?!* Și aceste suntŭ chemate a forma opiniunea publică a ta — *sermană Austrie!...*

Cum că și ziarele ungurescĭ se servă de acelea-șĭ calapóde în atelierele lorŭ, de acésta nu ne coprinde mirarea. Celŭ puținŭ găsimŭ o esplicație naturală în atitudinea lorŭ. *Ungurii aŭ unŭ interesŭ de rasă* în simpatiile lorŭ pentru turcĭ, cu tóte

www.dacoromanica.ro

că şi ei aŭ sângeratŭ timpŭ de secolĭ, sub lovirile iataganuluĭ. *Ambele suntŭ popóre asiatice*, şi încă de aceiaşĭ viţă. Prin posiţiunea lorŭ incomodă în *culta* Europă necesarmente suntŭ déră avisate una la alta. Pe de altă parte fantoma *Panslavieĭ* sudice trebue sĕ'ĭ îngrozéscă cu atâtŭ maĭ multŭ, că astădĭ chiar şi în ţéra lorŭ slaviĭ le daŭ destulŭ de lucru. Nu ne mirămŭ dérŭ, că ţiarele ungurescĭ nu scapă din vedere nicĭ celŭ maĭ micŭ lucru, prin care sĕ'şĭ alunge din naintea ochilorŭ — pentru momentŭ măcarŭ— acéstă teribilă fantomă. Până maĭ ierĭ alaltă-erĭ priviaŭ cu óre care frică şi spre România, căcĭ nu le prea venia la socotélă simpatiile pentru insurgenţĭ, manifestate— de şi cu óre-carĭ reserve — prin ţiaristica română. Astădĭ însĕ, ţiarulŭ «*Hon*» cântă *hosana* şi saltă de bucurie asupra unuĭ pasagiu din «*Românulŭ*», încâtŭ ţi-s'arŭ părea, c'a prinsŭ pe *Hadur* (D-ţeulŭ specialŭ alŭ ungurilorŭ) de unŭ piciorŭ. Şi sciţĭ pentru ce? Pentru că *Românulŭ*, maĭ ţilele trecute, a pledatŭ printr'unŭ articolŭ pentru *neutralitatea Românieĭ*, accentuândŭ necesitatea de a conserva cele maĭ intime relaţiunĭ cu Turcia. Darŭ cândŭ ajungŭ la pasagiulŭ, unde *Românulŭ* ţice, că «cu tóte acestea neutralitatea Românieĭ nu trebue sĕ dureze, de câtŭ până la momentulŭ propice, cândŭ Turcia va fi forţată a părăsi Bosforulŭ şi atuncĭ româniĭ sĕ caute a posita câtŭ maĭ multŭ de acéstă disoluţie, spre a cuceri câtŭ maĭ multŭ în partea lorŭ»— aci d-niĭ de la „*Hon*“ îşĭ cam răsucescŭ mustéţele şi daŭ a se 'nţelege, că aşa ceva érăşĭ nu le prea convine—«*az angyalàt*»!...

Precumŭ vedeţĭ dérŭ, alianţa pocită a preseĭ judeo-maghiare este condusă de interese totŭ aşa de meschine, cumŭ e în generalŭ şi conduita eĭ faciă cu cestiunea din Orientŭ. Ambele se conducŭ de gelosiă, invidiă şi ură: cea d'ântêiŭ de o ură neîmpăcată contra omenireĭ creştine, cea-l'altă de o ură barbară contra naţionalităţilorŭ, ce aspiră la dreptŭrĭ şi libertate. Ceea ce însĕ şi aicĭ, în presă, ca pretutindenĭ, formézăunŭ privilegiŭ numaĭ pentru jidanĭ, este *gheşeftulŭ*. Adevĕrulŭ e, că presa maghiară nu'şĭ vinde codeiulŭ aşa lesne; maĭ alesŭ în cestiunile naţionale propriĭ, e neînduplicată, incoruptibilă.

Pe acestŭ terenŭ dérŭ, *presa jidovéscă nu are de câtŭ o aliată demnă*, ca sĕ nu ţicŭ o *rivală* chiarŭ, şi acésta décă nu mĕ 'nşelŭ e *actuala presă română guvernamentală!*...

Argus.

DIVERSE

Servitoriĭ permanenţĭ. — Cea maĭ mare parte din miniştriĭ actualĭ din Francia n'aŭ servitorĭ în neajunsŭ; lipsa acésta pare a fi extra-ordinară, căcĭ aceştĭ înalţĭ funcţionarĭ primescŭ unŭ onorarŭ anualŭ de 60,000 francĭ.

Astŭ-felŭ, cândŭ miniştriĭ daŭ unŭ mare dineŭ séŭ D-luĭ mareşalŭ Mac-Mahon séŭ în onórea cutăruĭ s'aŭ cutăruĭ altŭ înaltŭ personagiŭ, eĭ suntŭ nevoiţĭ, personalulŭ lorŭ órdinarŭ ţiindŭ insuficientŭ, sĕ ia servĭ cu inprumutŭ; aceştĭ servĭ suntŭ în mare parte, vechĭ uşieriĭ de camerĭ ministeriale, carĭ pentru circumstanţa ceremonieĭ, punŭ fracŭlŭ negru şi tradiţionala cravată albă, ceea ce 'ĭ asémănă multŭ cu nişte perfecţĭ notarĭ, cum s'arŭ ţice la noĭ cu membriĭ de la Tribunalŭ secţiunea III.

Se spune că la unŭ prânţŭ da galĭ, care a avutŭ locŭ la D. Wallon, ministrulŭ Instrucţiuneĭ publice, Preşedintele Republiceĭ, surprinsŭ de a vedea în totŭ-dé-una acel'aşĭ fisonomiĭ, arŭ fi cerutŭ de la amfitrionulŭ seŭ D. Wallon, esplicarea acestuĭ faptŭ straniŭ.

Dupĕ câte-va cuvinte spuse de D. Wallon la urechiă şi cu o voce câtŭ se póte de josŭ, D. Mareşalŭ aflândŭ realitatea a rîsŭ fórte multŭ, adecă a făcutŭ cum s'arŭ ţice la noĭ, fórte mare chefŭ.

* * *

Unŭ calculŭ curiosŭ. Dupĕ o lucrare presintată academieĭ de sciinţe de către unulŭ dintre ceĭ maĭ abilĭ anatomiştĭ din Paris, resultă că unŭ omŭ ajunsŭ la etate de 50 anĭ, a dormitŭ într'unŭ spaţiŭ de timpŭ egalŭ cu 6,000 ţile, a lucratŭ în timpŭ de alte 6,000, a umblatŭ în timpŭ de 800 ţile, a mâncatŭ în timpŭ de 1,500, a fostŭ bolnavŭ în timpŭ de 500, şi s'a amusatŭ în timpŭ de 400.

Pe lângă acestea, elŭ n'a înghiţitŭ maĭ puţinŭ de:

70,000 livre pâine, 20,000 livre carne, 5,000 livre legume, 20,000 livre de diverse liquide. Aceste 32,000 livre arŭ forma unŭ lacŭ de 400 picióre în suprafaţa, de 3 picióre de adâncime.

Şi încă aceste cifre, nu suntŭ decâtŭ cifrele mijlociĭ.

* * *

O statistică singulariă. — Statistica engleză a făcutŭ o singularie descoperire. Din 800,000 de persóne mórte la Londra într'unŭ periodŭ de 35 anĭ, douĕ numaĭ aŭ muritŭ lovite de fulgerŭ! Sciţĭ, lectorĭ, la ce atribue protestanţiĭ acéstă specie de imunitateĭ La aceea, că eĭ (protestanţiĭ) n'aŭ nebunia de a trage clopotele la orĭ cine sosesce, dupĕ cumŭ facŭ catoliciĭ. In Germania, în spaţiulŭ de 33 anĭ, fulgerulŭ a fostŭ picatŭ peste 336 clopotniţe şi aŭ ucisŭ 103 clopotarĭ imprudenţĭ,

(*La Liberté*).

Şi noĭ avemŭ mania de a trage clopotele camŭ desŭ. Arŭ fi, prin urmare, unŭ ce de totŭ interesantŭ ca biuroulŭ nostru de statistică, dupĕ pilda celuĭ din Englitera, sĕ facă şi elŭ unŭ studiŭ analogŭ.

* * *

Resbunarea uneĭ buhe. — O buhă işĭ făcuse cuibulŭ aprópe de casa arendaşuluĭ, într'unŭ vechiŭ trunchiŭ de stejarŭ; buha, partea femeéscă îşĭ clocise, în linişte, ouele ce deveniseră acumŭ douĕ micĭ buhe. Un băeatŭ de săteanŭ zăreşce cuibulŭ, şi, cedândŭ antipatieĭ ce inspiră la sate paserile aceste, ucide puiĭ buheĭ, ce eraŭ acum mărişorĭ şi gata sĕ sbóre.

Serile ce urmară dupĕ acéstă ucidere, cândŭ tênărulŭ ţeranŭ venea de pe câmpŭ a casă, buha, parte bărbătéscă, sbura împrejurulŭ caseĭ, dérŭ nimenĭ nu băga seamă la acésta; toţĭ li se părea lucru naturalŭ ca buha sĕ vină sĕ voltigeze în jurulŭ vechiuluĭ seŭ cuibŭ. Dérŭ buna bărbătéscă era condusă de unŭ altŭ instinctŭ: ea pândea pe ugicătorulŭ puilorŭ seĭ. In timpŭ de cincĭ ţile, ea făcu acelaşĭ sborŭ fără sĕ îndrăsnească sĕ atace; în fine, în a şésea ţi băeatulŭ eşia din casă, cândŭ de pe vêrfulŭ unuĭ arbore sĕ repeţi buha, dădu năvală asupra luĭ şi cu o lovitură de ghiară îĭ smulse maĭ totŭ ochiulŭ stângŭ.

Bietulŭ ţeranŭ, nebunŭ de durere, dădu un ţipătŭ de disperare şi pică fără de cunoştinţă; paserea resbunătóre era deja departe. La momentŭ, îngrijirĭ aŭ fostŭ date bietuluĭ rănit, alŭ căruia obraţŭ era într'o stare vrednică de milă. A doua ţi aŭ fostŭ visitat de către medicŭ, care constată, că ghiara buheĭ rupsese irisulŭ ochiuluĭ în direcţiunea longitudinală. Cu tóte aceste nu este maĭ puţinŭ adevĕratŭ din nenorocire, că ochiulŭ ţeranuluĭ este perdutŭ.

(*Apĕrătorulŭ Legeĭ.*)

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 30 Septembre. In urma mişcăriĭ trupelorŭ esecutate de colónele liberale în Guipuzcoa, carliştiĭ aŭ retrasŭ şi condusŭ la Tolosa artileria pe care o aveaŭ pe munţiĭ Santiago Mendi şi San-Marcos, de unde trâgeaŭ asupra posiţiunilorŭ liberalilorŭ.

Madrid, 1 Octombre. *Gacetta* publică unŭ decretŭ ordonândŭ reorganisarea a 14 nouĭ batalióne de infanteriă.

Londra, 1 Octombre. O depeşă din Berlin anunţă că ministrulŭ afacerilorŭ streine a primitŭ o depeşă a consululuĭ germanŭ la Amoy, cu data 29 Septembre, spunêndŭ că căpitanulŭ vasuluĭ germanŭ *Ana* şi ajutorulŭ sĕŭ aŭ fost asasinaţĭ pe mare, lângă Foo-Chow de echipagiulŭ chineţŭ alŭ acesteĭ năvi. Nu se scie încă ce a devenitŭ nava însăşĭ. Canoniera germană Cyclope a părăsitŭ Amoy la 28 spre a merge la Foo-Chow.

Viena, 30 Septembre. *Tages presse* anunţă că Zuchitch, representantulŭ Serbieĭ la Viena, a presentatŭ ambasadorilorŭ puterilorŭ străine unŭ memoriŭ constatândŭ o seriă de violărĭ a fruntarieĭ sêrbe de turcĭ.

Viena, 30 Septembre Se asigură că negocieriĭ fórte active se facŭ în aceste momente între şefiĭ partiduluĭ naţionalŭ liberalŭ polones şi şefiĭ comitetuluĭ panslavistŭ din Varşovia, spre a ajunge la o aranjare, dupĕ aĭ căria termenĭ guvernulŭ rusŭ arŭ acorda la 1 Ianuarie viitorŭ o amnestiă generală Polonesilorŭ.

CURŢI ŞI TRIBUNALE

Cu tótă susţinerea căldurósă din partea D-luĭ Viorénu, Procurorulŭ generalŭ, Curtea de Casaţiune a respinsŭ ađĭ recursulŭ evreilorŭ, în aplausele unuiŭ publicŭ numerosŭ.

SPECTACOLE

THEATRULU BOSELU.

Juoĭ, 25 Septembre, Dómna *Maria Flehtenmaher* va da o presentaţiune, cu concursulŭ D-reĭ *A. Dănescu* şi a Domnilor Manolescu, Campianu, Teodorian, Rosescu. et. et. Piesele carĭ se vorŭ juca suntŭ:

Unŭ capŭ romanticŭ, comediă originală într'unŭ actŭ, de Dómna Flehtenmaher, şi *La sânulŭ Mameĭ*, vodevilŭ în 2 acte.

Intre acte D-ra Dănescu va cânta *Reînturnarea în Patriă*, şi D. Manolescu va declama poesia *Călugăreniĭ*.

THEATRULU CIRCU

Piaţa Constantin-Vodă, theatrulŭ-circŭ. —Mare companiă de **baletŭ,** feericŭ, comicŭ, cu mare spectacolŭ (şi trupa variată) compusŭ de 26 baletiste şi 9 baletiştĭ suptŭ direcţiunea domnuluĭ *François Weiss*, maestru de baletŭ alŭ theatruluĭ imperialŭ de Moscova.

Unŭ abonamentŭ de 60 represintaţiĭ s'a deschisŭ pentru lunele Octombre, Noembre şi Decembre; acestŭ abonamentŭ „numaĭ pentru loge“ este împărţitŭ în douĕ părţĭ de câte 30 de represintaţiunĭ, adică: 30 la No. impair, şi 30 la No. pair. Ţilele de abonamentŭ suntŭ pentru No. impair Marţĭ şi Joui, pentru No. pair Mercurĭ şi Sâmbătă; ţiua de Duminecă este reservată pentru abonamente suspendate şi beneficiurĭ. Deschiderea stagiuneĭ la întâia sĕptĕmână de Octombre 1875.

Personalulŭ trupeĭ: damele: d-şóra Cristina Umlauf, prima baletistă asolută de stilŭ francesŭ; d-şóra Fanny Schul, prima baletistă de stilŭ italianŭ; d-şóra Erminia Buchmann, prima baletistă pentru danţurĭ naţionale; d-şóra Alesandrina Lug, prima baletistă de caractere; d-şóra Leong, baletistă solistă; d-şóra Delsul şi Angelina, baletiste soliste. Corpŭ de baletŭ de primulŭ cuadriluŭ: d-şórele Loga, Wanda, Bella, Cartali, Lenarda, Marta, Vanderhait şi Meghines. Corpŭ de baletŭ de secundulŭ cuadriluŭ: d-niĭ Raspi, Cronvel. Idach, Walter, Vighina, Ortans, Urban, Cecilia şi Alma. Baletiştĭ: d. François Weiss, directorŭ şi maisterŭ de baletŭ; d. Genard, primŭ baletistŭ; d. Egri, primŭ baletistŭ de danţurĭ naţionale; d-şóra Bekef, baletistă comică. Baletiştĭ mimicĭ: d-niĭ Cascoff, Irchum, Belden, Carle, Combert şi Jekzenski. Musică militară compusă de 18 musicanţĭ vorŭ cânta pe scenă. Orchestra complectă a opereĭ, dirigiată de d-nu *Ludovic Wiest*. Pictorulŭ d-nu Ghiorghi Petrowsky. Şefulŭ machiniştilorŭ d-nu F Müller.

Repertoriulŭ baletelorŭ: Balete feerice: Pisica albă, în 4 acte. Nayada, în 4 acte. Flich şi Floch, în 4 acte. Sardanapalŭ, în 4 acte. Robert şi Bertram séŭ ceĭ 2 hoţĭ în 4 acte: Diavolulŭ în patru, acte. Balete comice: Flautulŭ magicŭ, în 2 acte. Jesuiţĭ şi Bayaderele, în 1 actŭ. Nunta cracoviană, în 1 actŭ. Saltarel în 1 actŭ Julieta şi Pomponelŭ, în 1 actŭ. O nópte în Veneţia, în 3 actŭ. Statua de marmoră, în 1 actŭ. Fricosulŭ, în 1 actŭ. Studenţiĭ şi grizetele, în 2 acte. Frumósa Galatea, în 1 actŭ. Balete cu mare spectacolŭ şi bătălie: Irma, în două acte. Caterina în 3 acte. Dama Négră, 5 acte. Pitarulŭ 4 acte. Sclavi indienĭ în 5 acte. Don Quichotte, în 4 acte. Pentru între acte: Tablouri vii în costume de 24 dame; Diluviŭ universalŭ, compusŭ de 200 persóue. Cântece vocale şi instrumentale esecutate de maĭ multĭ artiştĭ celebri vorŭ fi esecutate de câte o dată, în între actele baletelorŭ, spre amusamentŭ maĭ mare alŭ onorŭ. publicŭ.

La baletele feerice scena va fi cu strălucire iluminată prin lumina electrică de d. *Delaporta,* mecanicŭ de la marea operă naţională din Paris.

Condiţiunĭ de abonamentŭ abouamentulŭ este obligatoriŭ pentru totŭ sesonulŭ,

Preţulŭ pentru 60 de represintaţiuniĭ; loja, francĭ 1200, stalu I, fr. 240, stalu II, francĭ 150 Preţulŭ locurilorŭ cu séra: loja, francĭ 30, stalŭ II, fr. 3, amfiteatrulŭ, fr. 2, locŭlŭ III, fr. 1,50, galeria 1 francŭ.

D-niĭ ce doresc a se abona suntŭ rugaţĭ d'a se adresa la D-nu Felici, podul Mogoşóieĭ, No. 12 de la orele 2 — 6 în tóte ţilele până la 1 Octombre, şi vorŭ plăti asupra chitanţeĭ iscălită de susŭ-ţisulŭ. Pentru lojă, fr. 300, pe fie-care tour de role; stal 1, fr. 120; stal II, fr. 75. Restulu sumeĭ pentru a complecta ţifra abonamentuluĭ va fi plătitŭ la 5 Octombre, epoca în care administraţia va libera la toţĭ onorabiliĭ subtscriptorĭ cupóne de abonamentŭ.

Directorŭ, *François Weiss.*

Subsemnatulŭ fiindŭ însărcinatŭ de direcţiune pentru a primi subtscripţiunile la abonamentŭ, d'a încasa sumele şi d'a libera chitanţe, are onóre d'a însciinţa pe d-niĭ subtscriptorĭ, că orĭ-ce sumă va încasa, o va depune la banca d-luĭ J. Poumay, şi directorulŭ va primi sumele posticipate dupĕ numĕrulŭ analogŭ de represintaţiunĭ.

Insărcinatulŭ direcţiunĭ, *G. Felici.*

www.dacoromanica.ro

DESCHIDEREA NOULUI MAGASIN

AU BON MARCHÉ

N. IONNESCU & C-nie

CALEA MOGOŞOAE, VIS-A-VIS DE HOTEL OTETELEŞIANU, CASA LAHOVARI.

Sub-semnaţiĭ anunţăm respectuos pe Onor. Public şi Onor. Clientelă că am priimitŭ unŭ mare şi bogat asortiment de mărfurĭ: **Coloniale**, **Delicatese**, **Bĕuturĭ**, precum: *Champagnie*, *Vinurĭ* de *Bordeaux* şi *Ungaria*, în butiliĭ şi cu ocaua, *Vinurĭ* de *Rhin* şi *Drăgăşianĭ*.

Consserve alimentare Pescării differite, **Cărnurĭ** *streine* şi *indigene*, **Brânzeturĭ** diferite, **Ciaiurĭ**, **Romurĭ** şi Pesmeţi differiţi.

Asortiment complect de **Liqueurĭ** din Franţia şi Amsterdam, de **Chocolaturĭ** cu şi fără vanilie de la C-ie Colonial, Francaise, Suchard, Marquis şi Perron.— **Compoturĭ** de diferite fructe.— Asortiment complect de **Muştarurĭ**, **Sosurĭ** englezeştĭ, *Variantes*, *Capere*, *Chornichon*, *Piper cayen*, *Mix Picles* etc. — **Bombóne** de *Paris*, **Medicamente Francese** şi **Ceruială** garantată pentru scândurĭ, etc. etc.

NB. **Pesmeţĭ** de *Braşov* şi **Urtŭ prospătŭ** de *Itzcanĭ* priimimŭ la fie care 3 ţile.

Calitatea mărfurilorŭ se garantézŭ şi comandele se efectuézŭ prompt şi solidŭ.

Cu stimă
N. IONNESCU & C-nie.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.
LA MAGASINULŬ
IOAN GEORGESCU
CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**
RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de măsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

VIN ALB

de drăgăşanĭ, qualitate fórte bune, vechiŭ de patru anĭ; asemenea şi

VIN NEGRU

de vênţare la
I. Athanasiu & I. Klee.
— 72. Calea Mogoşóie 72. —
Colţulŭ de vis-a-vis de palatulŭ princiarŭ.

Renumitulŭ meŭ fabricat:

APA DE MELISSA

Se află de vênţare în Bucurescĭ la D-niĭ T. Athanasiu & T. Klee.
Calea Mogoşóiĭ No. 72.
Ardinnan Gelassie.
la monastirea Ghighiu.

De închiriat de la S-tu Dumitru 1875 pe maĭ mulţĭ anĭ, cincĭ camere în etajulŭ 1-iŭ No. 20. Aceste încăperĭ cu salonŭ mare are tóte cele necesare. Doritoriĭ se potŭ adresa la proprietariĭ I. Cr[illegible] şi Otilie Creţianu, ce locuescŭ în dosu, str. Brâncoveanu No. 6, vis-a-vis de D-lŭ Vlasto.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Banĭ** pe tótă linia.

Direcţiunea.

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ, Calea Moşilorŭ No. 16.

De închiriat O prăvăliă mare, cu case d'asupra, cu curtea în dos, şi cu tóte comoditătile, care a fost Cofetăriă în gura pieţiĭ alăturea cu proprietatea Bazaca Strada Şerban-Vodă No. 2. reparată din nuoŭ. Şi încă una mică mergênd spre hală.

Doritoriĭ să poftiască la proprietarulor S. Pavlid, lângă Sf. Gheorghe Noŭ Strada Pescăria Veche No. 3.

Şi se vinde în total, cu o casă spaţiósă cu grădină în Strada Lucacĭ No. 44.

De închiriat Un apartament compusŭ de 4 odăĭ marĭ, unŭ salonŭ, precum şi 4 odăĭ maĭ micĭ şi pivniţă. Suntŭ de închiriatŭ chiarŭ de acuma, casele se află pe podu Mogoşóe şi pe strada Modeĭ în colţŭ. No. 59, doritoriĭ sn potŭ adresa la Magasinul de Lămpĭ alŭ d-luĭ
Carl Cnappe.

CĂRŢI BISERICESCI

De vênţare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

De închiriatŭ Casele din calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, séŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

La Magasinulŭ sub-semnatuluĭ podu Mogoşóe No. 59 aŭ priimitŭ unŭ bogatŭ asortimentŭ de Maşine pentru gătitŭ bucate, asemenea şi diferite Sobe cu şi fără galeriĭ pentru case, cu preţurile fórte moderate.
Carol Cnappe.

De venzare Cu licitaţiune voluntarie la Onor. Trib. Ilfov Secsia IIĭ pentru ţiua de 27 Septembre curent douĕ prăvăliĭ cu etajile d'asupra din strada Lipscanĭ No. 83, în colţŭ, vis-a-vis de antreul grădineĭ St. George, unde este cofetăria acum. Informaţiunĭ la proprietarulŭ lorŭ din Strada Colţeĭ No. 5.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 24 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută		104	½
» Domeniale	8	102	—
» Oppenheim	8	105	—
Scrisurĭ fonciare	7	90	—
Renta	5	69	—
Ac. dr. de fer ro. (St.)		29	—
Ac. de pri. d. de fer ro.	8	87	—
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	750	—
Ac. » » Roma.	8	125	—
Ac. Societate financia.	8	275	—
Ac. Băncei de Brăila	8	—	—
Loosurĭ Municipale	—	22	—
Mandate	—	—	—

SCHIMBULU

Paris 3 luni.		—	—
Marsilia »	99	45	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	20	—
Lerlin »	1	22	⅞
Vipsca »	1	22	¾
Biena »	2	22	¾

Bastimentele

Corăbiĭ sosite	
» pornite	
Vapóre sosite	
» pornite	

Productele

Grâu ghirca, greutate			
Grâu ciacăr. calit. I. kila			
» » » II. »			
Grâu cărnuă » I. »			
» » » II. »			
Porumbulŭ			
Orzulŭ			
Ovăzulŭ			
Secara			
Napiţa calit. I. kila			
» » II. »			
» » III. »			

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenita		Măgurele		Bechet		Călăraşi		Islaz	
13 Sept.		22 Sept.		8 Sept.		16 Sept.		20 Sept.		20 Sept.		13 Sept.		25 August		22 Sept.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
încăr.	deşert.	încăr.	deşerte	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
5	3			20	7	1	1								5						
1		3		1	17	8	3		2	2		6		1	18	1					
4						7		3							1						
3		2		1		7		3		1				2	1						

PREŢIURILE PRODUCTELOR

—	—	—	68	—	72	81	—	103	56	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	62	—	92	74	—	89	57	—	72	65	—	70	72	—	—	—	—	—
—	—	—	74	—	82	—	—	—	—	—	—	54	—	40	55	—	60	63	—	—	—	—	72
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	—	—	—	—
43	—	35	48	—	50	66	—	74	54	—	58	—	—	—	48	—	52	—	—	—	—	—	45 — 47
—	—	—	32	—	35	40	—	55	44	—	46	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—
—	—	—	28	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	50	—	52	—						—	—	—	44	—	48	—	—	—	—	—	—
—			30		32	125		127	104		109												
—			160		190				—		—												
—			130		150				—		—	—	—	—									

CURSUL VIENEI

Viena, 4 Octom. s. n.

EFECTELE

Metalice	69	95
Naţionale	73	40
Lose	111	40
Acţiunĭ băncei	918	—
Creditulŭ	209	—
London	112	—
Oblig. rur. ung.	81	30
» Temeşvar.	79	—
» Transilv.	84	—
» Croate.	101	60
Arg. în măr.	5	33
Ducaţi	8	92½
Napoleonĭ	55	40

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No 24.

www.dacoromanica.ro

VINERĬ, 26 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Banĭ. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1047.

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunii şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
« «	II	2 leĭ
« «	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb,** Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

Ţiarele din Iaşĭ ne aduce următórea invitare:

«INVITARE

„la solemnitatea în memoria luĭ

GRIGORE GHIKA VODA

„Comitatulŭ partiduluĭ „naţional-liberalŭ“ din Iaşĭ a luatŭ decisiunea de a conmemora, printr'o ţi de doliŭ, ţiua de 1 (13) Octombre, în care Domnitorulŭ Grigore Ghica a fostŭ decapitatŭ de Turcĭ pentru că n'a voitŭ sĕ consimţă la răpirea Bucovineĭ.

„Unŭ subtcomitatŭ de 7 membriĭ s'a numitŭ spre a elabora programulŭ acesteĭ solemnităţĭ naţionale, menite a venera umbra aceluĭ Domnŭ, care, cu sângele sĕŭ, a sciutŭ sĕ plătéscă românésca sea resistenţă.

„Persónele ce compunŭ acestŭ subt-comitatŭ suntŭ:

D-niĭ: *Neculai Ionescu, Gheorghie Mârzescu, Colonel N. Iamandi, Alesandru Gheorghiu, Colonel G. Catargiu, Telemach Ciupercescu, Andreĭ Vizante.*

„Românĭ din tóte ânghiurile pământuluĭ românescŭ suntŭ invitaţĭ a lua parte la serbarea acesteĭ ţile nefaste.

„Programulŭ se va publica prin ţiare şi prin foĭ volante.“

Redacţiunea *Telegraphuluĭ* nu póte de câtŭ sĕ apelese la tóte oraşiele din ţéră, carĭ nu vorŭ putea trimite delegaţiunĭ, sĕ trămită adrese de mulţumire acelora carĭ aŭ luatŭ acéstă patriotică iniţiativă.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Monitoruluĭ*),

Viena, 5 Octombre.—Ţiarele interpretă demisiunea Cabinetuluĭ Ristici în sensulŭ celŭ maĭ pacinicŭ. Informaţiunile *Corespondenţeĭ politice* reduce motivele acesteĭ demisiunĭ la bănuiala principeluĭ Milan despre sinceritatea ministrilorŭ sĕĭ şi la lipsa de o politică onestă în conduita ministeruluĭ; adaogă că declaraţiunile Principeluĭ înaintea Scupcineĭ, expunêndŭ politica periculósă a ministeruluĭ, aŭ fostŭ primite cu entusiasmŭ.

Impĕratulŭ Germanieĭ va sosi la 4 Octombre la Milan, unde va remânea 4 ţile.

Petersburg, 5 Octombre. — *Journal de St. Petersbourg*, observă că recentele concesiunĭ ale Porţeĭ anunciate de telegrama din Constantinopole formézĕ cea maĭ bună soluţiune şi trebuescŭ aprobate pretutindenĭ. Pe lângă acésta, Europa nu se va sustrage de la datoria impusă de interesele umanităţiĭ şi de propria eĭ siguranţă.

BUCURESCI, 25 SEPTEMBRE

Erĭ s'a judecatŭ înaintea Inalteĭ Curţĭ de Casaţiune, presidată de D-nulŭ Caligari, recursulŭ făcutŭ de treĭ jidanĭ, spre a fi admişĭ ca alegĕtorĭ în colegiele comunale, conformŭ legiĭ votate în anulŭ trecutŭ de adunarea celorŭ chiămaţĭ în dealulŭ Mitropolieĭ.

Cestiunea a fostŭ dintre cele maĭ importante şi demne de a atrage atenţiunea tutulorŭ românilorŭ ce se intereseadă de viitorulŭ ţĕreĭ lorŭ, de sórta nenorociteĭ nóstre populaţiunĭ rurale şi urbane; era vorba, ţicemŭ, de a se recunósce jidanilorŭ, carĭ maĭ în ţilele trecute banchetaŭ pe ranele încă nevindecate ale iubiteĭ nóstre Bucovinĭ, dreptulŭ de a lua parte şi eĭ în alegerile comunale, de a fi adică representanţĭ în acele autorităţĭ însărcinate cu administrarea intereselorŭ nóstre comunale.

Suntemŭ pe deplinŭ convinşĭ că nu era nicĭ unŭ adevĕratŭ românŭ, care sĕ nŭ fi aşteptatŭ cu impacienţă verdictulŭ autorităţiĭ judecătorescĭ supreme din ţéra nóstră, că nu se află nicĭ o inimă românéscă care sĕ nu doréscă o decisiune prin care sĕ se respingă de la esercitiulŭ unorŭ drepturĭ atâtŭ de importante, ca cele comunale jidaniĭ, aceste fiinţe carĭ în totŭ timpulŭ şi în tóte epocele aŭ insultatŭ România, aŭ calomniat'o în facia Europeĭ, şi încă maĭ multŭ, 'ĭ-aŭ ultragiatŭ cele maĭ nobile simţimente ale eĭ, aŭ blamatŭ justiţia, drepturile poporuluĭ românŭ.

Unŭ publicŭ numerosŭ dérŭ, venise cu dreptŭ cuvêntŭ sĕ asiste la aceste desbateriĭ, unde se trata de cea maĭ vitală dintre cestiunile ce se agită aţĭ, şi de carĭ depinde în mare parte viitorulŭ acesteĭ ţĕrĭ. Nimenĭ dintre adevĕraţiĭ românĭ nu cuteţaseră a lua rolulŭ de apĕrătorĭ aĭ pretenţiunilorŭ jidovescĭ; nicĭ unulŭ din membriĭ barouluĭ nu voiseră a se face, pentru interesŭ, uneltele degradate ale jidovilorŭ ce strigă în contra nóstră, ce ne acusă de intoleranţă şi persecuţiunĭ religióse.

Evreiĭ dérŭ 'şĭ aŭ făcutŭ înşiĭ apĕrarea; eĭ singurĭ 'şĭ aŭ desvoltatŭ motivele de recursŭ pe carĭ se basaŭ pentru infirmarea sentinţeĭ Tribunaluluĭ care respinsese cererea de a li se da drepturĭ comunale.

Tótă lumea asistentă aştepta cu nerăbdare sĕ auţă refutându-se de organulŭ ministeruluĭ publicŭ, care era D-nulŭ Vioreanu, Procurorŭ generalŭ, argumentele invocate de descendenţiĭ luĭ Moise în sprijinulŭ causeĭ lorŭ. Cât de mare însĕ fu uimirea publiculuĭ, când în loc de a afla în representantulŭ celŭ maĭ înaltŭ alŭ societăţiĭ un apĕrĕtor ardinte alŭ intereselorŭ de care depinde existenţa eĭ, găsi în D-lŭ Vioreanu violatorulŭ lorŭ celŭ maĭ înverşunatŭ? Care fu surprinderea şi indignarea românilorŭ asistenţĭ când, în locŭ de a auţi pe D-nulŭ Viorénu combătêndŭ cererile enorme şi monstruóse ale jidanilorŭ, îlŭ vĕţu făcêndu-se advocatulŭ înfocatŭ alŭ jidovilorŭ?

Eĭ bine! De şi nimenĭ nu se aştepta la acésta, totuşĭ D-lŭ Vioreanu, fiulŭ poporuluĭ, nu a hesitatŭ a aduce insultele séle acelor'a din alŭ cărorŭ miţlocŭ a eşitŭ, ţicêndŭ cu curagiŭ că acordarea de drepturĭ comunale, şi chiarŭ politice, jidovilorŭ, este unŭ actŭ de cea maĭ mare utilitate pentru naţiunea română. Marele procuror generalŭ de la Curtea de Casaţiue, luândŭ astfelŭ rolulŭ de apĕrătorŭ înfocatŭ alŭ perciunaţilorŭ luĭ Moise, s'a silitŭ a demonstra cu autoriĭ de care se încongiurase că, dupĕ noua lege comunală, art. 24, evreiĭ aŭ dreptulŭ, cu óre-care restricţiunĭ, de a fi alegĕtorĭ comunalĭ, de şi Constituţiunea îĭ esclude în modŭ absolutŭ de la bucuria şi esercitiulŭ unorŭ asemenea bunurĭ.

Puntulŭ în giurulŭ căruia s'a învêrtitŭ argumentaţiunea *erudituluĭ* fiŭ alŭ poporuluĭ, a fostŭ că chiarŭ déca legea comunală arŭ fi, în acéstă cestiune, în contradicţiune cu Constituţiunea, totuşĭ nu'ĭ e permisŭ justiţieĭ a judeca acésta, a se pronunţa asupra constituţionalităţiĭ uneĭ legĭ, ci trebue a o aplica aşa cumŭ este, bună séŭ rea, constituţională séŭ nu. Pe acestŭ tĕrâmŭ, D-lŭ Vioreanu 'şĭ a desvoltatŭ cuvintele de susţinerea jidanilorŭ, vorbindŭ de umanitate, de echitate şi toleranţă religiósă, spre marea indignaţiune a publiculuĭ, care nu s'a pututŭ opri de a'ĭ aminti *«Bucovina»*

Domnulŭ Vioreanu, părăsindŭ adevĕratulŭ tĕrâmŭ pe care trebuia sĕ puiă cestiunea, ne voindŭ adică sĕ discute déca legiuitorulŭ din anulŭ trecutŭ, reproducêndŭ articolulŭ 24 din legea comunală, 'l'a luatŭ astŭ-felŭ cumŭ era şi în cea vechiă, adică abrogatŭ de Constituţiă şi prin urmare nesusceptibilŭ de vre o aplicaţiune, a terminatŭ prin nisce cuvinte pe carĭ posiţiunea D-séle de procurorŭ alŭ Inalteĭ Curţĭ de Casaţiune nu'ĭ arŭ fi permisŭ sĕ le ţică. Desbrăcêndu-se de imparţialitatea ce trebue sĕ caracterise pe magistraţĭ, D-lŭ Vioreanu pasionatŭ ţise, că *se miră cumŭ chiarŭ aceia carĭ la 1866 voiaŭ sĕ acórde jidanilorŭ drepturĭ politice, nu numaĭ comunale, facŭ acumŭ o armă de partidă în contra Guvernuluĭ.*

Orĭ cine póte vedea din aceste cuvinte, cu carĭ D-lŭ Vioreanu a terminatŭ pledória în favórea jidanilorŭ, că mobiluluĭ care 'l'a împinsŭ sĕ ia acestŭ rolŭ de apărătorŭ înfocatŭ alŭ uneĭ cause blamată de tótă ţéra copleşită aţĭ de parasitele uciţătóre, numite *jidanĭ*, a fostŭ pasiunile politice, lipsă de ambiţiunĭ pentru binele ţĕre séle. Inaltulŭ procurorŭ de la Curtea de Casaţiune a voitŭ numaĭ sĕ se puie în acordŭ cu opiniunile D-luĭ Boerescu în acéstă cestiune şi ale redactorilorŭ ţiaruluĭ *Pressa*, alŭ căruia colaboratorŭ anonimŭ este.

Publicŭ însemnatŭ, ce asista, nu a pututŭ sĕ nu se indigneţe scoţêndŭ unŭ murmurŭ generalŭ, în momentulŭ cândŭ D-lŭ Vioreanu a căutatŭ sĕ vorbească de pasiunĭ politice, sĕ atace bărbaţi de statŭ carĭ nu eraŭ acolo şi carĭ póte nu s'arŭ fi coborîtŭ a'ĭ rĕspunde pe tĕrâmulŭ pe care D-sea se pusese.

E trist, în adevĕrŭ, ca unŭ procurorŭ alŭ celeĭ maĭ înalte autorităţĭ din ţéră sĕ nu'şĭ înţelégă misiunea sublimă ce are; e tristŭ că D-lŭ Vioreanu caută din înălţimea scaunuluĭ D-séle a escita pasiunĭ, a aprinde animositătĭ, prin cuvinte necugetate şi prin emiterea de ideĭ carĭ nu potŭ sĕ'ĭ atragă de câtŭ desaprobaţiunea generală. Nu vomŭ maĭ întréba pe D-lŭ Paul Vioreanu de cuvêntulŭ pentru care 'şĭ a datŭ ostenéla sĕ lupte ca acele individe detestabile, care maĭ în ţilele trecute danţaŭ pe ruinele Bucovineĭ, sĕ obţie drepturĭ comunale; îlŭ vomŭ întreba însĕ ce locŭ aveaŭ cuvintele cu carĭ 'şĭ a terminatŭ discursulŭ? Ce? nu 'şĭ-a pututŭ óre D-sea reţine avêntulŭ pasioneĭ, nicĭ în nesce momente solemne, cândŭ Inalta Curte de Casaţiune era chemată a se pronunţa asupra uneĭ cestiunĭ de viaţă pentru România?

Suntemŭ veselĭ a spune că rĕspunsulŭ cel maĭ elocinte al fraselorŭ şi ideilor pompóse ale D-luĭ procurorŭ generalŭ a fostŭ decisiunea prin care Cartea a respins recursulŭ jidanilorŭ susţinuţĭ de advocatulŭ lorŭ, D-lŭ Vioreanu. Vĕţă dérŭ acumŭ advocaţiĭ de la *Presa* că o-

www.dacoromanica.ro

piniunea profesată de D-lorŭ în cestiunea jidanilorŭ este blamată de însăşĭ Curtea de Casaţiune; véḑă încă, că acordarea de drepturĭ comunale jidanilorŭ, e anti-constituţională şi lipsită de orĭ-ce umbră de legalitate.

Acésta nu le o spunemŭ noĭ, ci chiarŭ Inalta Curte de Casaţiă.

Amŭ vorbitŭ într'una din revistele nóstre precedente, despre indiferinţa manifestată de administraţiunea Domenielorŭ şi guvernŭ, în faţa ocupaţiuneĭ arbitrare, de către D-lŭ G. Brătăşanu, a moşieĭ Roşienĭ din Romanaţĭ, una din cele maĭ însemnate domeniĭ alŭ Statuluĭ.

Suntemŭ informaţĭ că acţiunea intentată de administraţiune pentru revendicarea acesteĭ proprietăţĭ este a se judeca mâne la Tribunalulŭ din Romanaţĭ.

Cestiunea fiindŭ de cea maĭ mare importanţă, de óre ce e vorba de 100,000 galbenĭ aĭ statuluĭ, plusŭ venitulŭ aceleĭ moşiĭ Roşienĭ, ne credemŭ datorĭ a întreba din noŭ pe onorabila administraţiune a domenielorŭ, déca celŭ puţinŭ cu acéstă ocasiune a luatŭ mĕsurĭ maĭ serióse spre a face sĕ se restitue statuluĭ averea cotropită. Déca însĕ şi de astă dată va fi totŭ atâtŭ de indiferintă ca şi la tóte celel'alte procese ce aŭ decursŭ din usurparea moşieĭ Roşienĭ, ne trimeţândŭ advocaţĭ dintre ceĭ maĭ luminaţĭ de care dispune, ne va da încă o probă maĭ multŭ că cu intenţiune culpabile se lasă a fi prădate bunurile cele maĭ importante ale statuluĭ.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Amŭ menţionatŭ de curêndŭ turburările serióse carĭ aŭ isbucnitŭ în Lazistanŭ, în Asia mică, cu ocasia ridicăreĭ recruţilorŭ destinaţĭ armateĭ turce în Herzegovina. *Mesagerulŭ de Tiflis* dă asupra acestorŭ evenimente următoarele detalĭ:

«La începutulŭ luneĭ Septembre, guvernulŭ turcŭ promulgă în Lazistanŭ unŭ firmanŭ imperialŭ, ordonândŭ chiămarea reservistilorŭ pe carĭ trebuia sĕĭ espediese în Herzegovina în contra insurgenţilorŭ slavĭ.

«Locuitorĭ din Lazistanŭ aŭ declaratŭ imediatŭ, în unanimitate, guvernorilorŭ localĭ, că eĭ nu se puteaŭ conforma acestuĭ ordinŭ. «Locuindŭ fruntaria Turcieĭ,— ḑiceaŭ eĭ, — noĭ suntemŭ chiămaţĭ, a apĕra căminele nóstre şi nu a lupta în străinĕtate. Sleiţĭ sub dominaţiunea turcă de totŭ felulŭ de privaţiunĭ, maĭ de totŭ ruinaţĭ, noĭ suntemŭ incapabilĭ de a suferi o lungă strĕbatere a măreĭ şi a trăi într'o altă climă de câtŭ a nóstră".

Paşa, surprins de noutatea acestuĭ refusŭ, trimise şefilorŭ districtelorŭ (*caimacanĭ şi mudirĭ*) ordinulŭ de a întrebuinţa forţa în contra recalcitranţilorŭ, de a le arde casele şĭ de a aresta familiele lorŭ.

Caimacanulŭ din Kobulethi (districtŭ pe fruntaria provincieĭ ruse Cutaia), Osman-Begg-Tardghiridzé, făcu totŭ posibilulŭ spre a esecuta acestŭ ordinŭ fără a recurge la miḑlócele de rigóre, dérŭ căḑu în faţa resistenţiĭ populaţiuneĭ. Atunci elŭ espediă în contra eĭ gendarmeria

Laḑiĭ primiră gendarmeria cu lovituri de focŭ, şi primele încercări nu fură favorabile autorităţilorŭ. Se numĕră maĭ mulţĭ morţĭ şi răniţĭ. In faţa acesteĭ atitudini, gendarmeria fu silită a se bate în retragere.

Totŭ oraşulŭ este resculatŭ şi populaţiunile suntŭ fórte agitate. Nu se sciă ce se va întêmpla.

E uşorŭ de notatŭ că Laḑiĭ suntŭ musulmanĭ, pentru că eĭ suntŭ apţĭ a îndeplini cadrele armateĭ turce; aceştĭ musulmanĭ dérŭ facŭ sĕ se auḑă din fundulŭ Mărĭ negre, aceleaşĭ plângerĭ ca şi raialele din Bosnia şi Herzegovina. In privinţa acestorŭ ultime state, se sciă că administraţiunea turcă e nu numaĭ detestabilă, dérŭ chiarŭ nicĭ nu esistă. Pare că aceiaşĭ situaţiune domnesce şi în Asia mică, unde populaţiunile, chiarŭ mahometane, suferă aceleaşĭ maltratărĭ şi violinţe carĭ constitue fondulŭ procedărilorŭ guvernuluĭ Porţiĭ.

Citimŭ în *Narodni Listy*, din Praga, următórea telegramă a corespondentuluĭ sĕŭ specialŭ, cu data 28 Septembre:

Mulţĭ muntenegrenĭ, dalmaţĭ şi garibaldianĭ s'arŭ fi unitŭ cu insurgenţiĭ la Liubusca. In lupta de la Osredac, 90 turcĭ arŭ fi fostŭ ucişĭ şi 800 puşĭ pe fugă Toţĭ musulmaniĭ bogaţĭ din Banialuca şi Seraiova s'arŭ fi refugiatŭ la Constantinopole. Spiritele suntŭ escitate în Croaţia în urma violăriĭ de turcĭ a teritoruluĭ austriacŭ la Osredocc.

Se scriă din Belgrad *Corespondinţeĭ politice* din Viena că mişcările trupelorŭ către fruntariă, spre partea Abxinotz, aŭ începutŭ pe o mare întindere. Brigada din Jagodin s'a pusŭ deja pe drumŭ, cea din Belgrad arŭ fi plecatŭ la 30.

Amiciĭ păriĭ interpretă aceste mişcărĭ ale trupeĭ într'unŭ modŭ pacificŭ. Consemnândŭ pe miliţianĭ şi adunêndŭ trupele pe fruntariă, guvernulŭ serbŭ arŭ fi cugetândŭ sĕ împedice continuele depărtărĭ ale voluntarilorŭ carĭ mergŭ în provinciele resculate. Se pare de asemenea imposibilŭ că mariagiulŭ principeluĭ Milan, care trebue sĕ aiba locŭ peste câte-va ḑile, sĕ fie celebratŭ la sgomotulŭ tunurilorŭ şi alŭ câmpuluĭ de bătaiă. Spiritele resboinice, din contră, asigură că guvernulŭ serbŭ a datŭ ordine că orĭ-ce incercare de ocupaţiune a miceĭ insule de la Drina, de trupele turce, sĕ fie respinsă cu forţă.

Aceiaşĭ fóiă publică următórea corespondinţă din Constantinopol:

«Ministrulŭ de resbelŭ Husein-Avni paşa şi ministrulŭ de marină Riza-paşa, se ocupă fără intrerupere de mobilisare de corpurĭ numeróse, şi de trimiterea lor în provinciele resculate.

Maĭ multe batalióne de Nizamĭ, sosiţĭ de la Trebisondŭ şi Sinopŭ pe vaporulŭ *Şachper*, aŭ fostŭ îndreptaţĭ spre Bosnia. Pentru a'ĭ înlocui, aŭ sositŭ deja din Chio, pe *Thalia* şi *Chania*, batalióne de redifĭ carĭ aŭ desbarcatŭ şi aŭ luatŭ provisoriŭ castierele lorŭ în casarma luĭ Daut-paşa. Indată ce vor sosi vapórele cu restulŭ redifilorŭ din Chio, se vorŭ trimitŭ fără întârḑiere aceste nouĭ trupe în provinciele resculate.

De la începutul rescóleĭ, 30,000 ómenĭ aprópe, între care şi armata de la Nisch, aŭ fostŭ trimişĭ în Herzegovina şi în Albania. De la 10 până la 15,000 ómenĭ vorŭ fi trimişĭ în aceleaşĭ provinciĭ: Dervisch-paşa este definitivŭ revocatŭ de la comanda sea în Herzegovina.

Ḑiarele din Australia aducŭ detalĭ dureróse asupra mortalităţiĭ în insulele Tijia. Ciuma pare că a răpitŭ 40,000 insularĭ în patru lunĭ. Unŭ ḑiarŭ ḑice, după unŭ locuitorŭ din insulă, că populaţiunea numaĭ este astăḑĭ de câtŭ o treime din ceea ce era acumŭ 25 de anĭ. Intr'unŭ orăşelŭ toţĭ ómeniĭ aŭ muritŭ: într'unŭ altulŭ tóte femeile. Orĭ-ce muncă a încetat şi fómetea seceră pe ceĭ carĭ scăpaseră de bóle. Acésta este o tristă inaugurare a administraţieĭ engleḑe.

Citimŭ în *le Danube* următórele:

Comitele Andrassy, ministrulŭ afacerilorŭ străine, a vorbitŭ din noŭ. Elŭ a făcutŭ erĭ în sênulŭ Comitetuluĭ financiarŭ alŭ Delegaţiuneĭ austriace, relativŭ la atitudinea Austrieĭ în faţa mişcăriĭ sudŭ slave, declaraţiunĭ anaólge pe carĭ le maĭ făcuse acumŭ optŭ ḑile înaintea delegaţiuneĭ ungare. Cu alte cuvinte, elŭ nu a eşitŭ din generalităţĭ.

Austro-Ungaria, a ḑisŭ Comitele Andrassy, respinge orĭ ce ideiă de anesiune. Ea voiesce pacea. Dorinţa sea sincera este de a menţine tractatele încheiate cu Turcia şi de a împedica orĭ ce tentativă nouĕ de rescólă.

Este bine sĕ adăogămŭ că, cu câte va minute maĭ nainte, comitele Andrassy credŭse utilŭ sĕ noteḑe cu unŭ aerŭ învingĕtor că altă dată, la fie ce conflictŭ ce isbucnia între Pórtă şi Muntenegru, se 'nîtréba: «Ce va perde Austria?» pe cândŭ aḑĭ se întrébă, în aceleaşĭ circumstanţe, «ce arŭ câştiga Austria?»

Fondurile secrete cerute de d-lŭ Andrassy în acestŭ anŭ se ridică la 340,000 florinĭ.

Câte-va ḑiare se grăbescŭ a considera ca unŭ triumfŭ alŭ politiceĭ comiteluĭ Andrasy în Orientŭ, încheiarea definitivă între Pórta şi Austro-Ungarie a Convenţiuneĭ relativă la joctiunea drumurilorŭ de ferŭ, închiare care, după o telegramă din Constantinopol, s'arŭ fi semnatŭ erĭ.

Inainte de a triumfa, ḑice *le Danube*, ne pare că arŭ fi bine sĕ aşteptămŭ punerea în esecutare a ḑiseĭ convenţiunĭ. Se proiecteaḑă multŭ la Constantinopol ŭ dérŭ se execută fórte puţinŭ.

Ḑiarulŭ de Sant Petersburg constată că Turcia recunósce aḑĭ ea însăşĭ necesitatatea introducerĭ reformelorŭ, şi că pentru acestŭ cuvêntŭ puterile streine arŭ trebui sĕ sĕ abţiă de la orĭ-ce presiune diplomatică mărturindŭ încrederea lorŭ în intenţiunile sultanuluĭ.

Acestŭ ḑiarŭ adaogă că acţiunea diplomatică, arŭ trebui sĕ se mărginéscă în asistenţa cabinetelorŭ cu scopŭ de a aplana rescóla şi de a căuta instituţiunile carĭ li convinŭ maĭ bine bunuluĭ traĭ alŭ provincielorŭ resculate.

Limbagiulŭ acestuĭ organŭ rusŭ, ḑice *le Danube*, nu trebue sĕ surprinḑă pe aceia carĭ sciŭ că interesulŭ Rusieĭ este de a 'ntreţine în provinciele crescine ale imperiuluĭ otomanŭ germenile uneĭ insurecţiuneĭ pe care s'o póte face sĕ isbucnéscă cândŭ îĭ convine.

Banchetulŭ de la 26 Septembre.

Unŭ mare banchetŭ, care a întrunitŭ peste 500 persóne, a fostŭ datŭ la 26 Septembre în Paris, spre a serbători aniversarea proclamaţiuniĭ primeĭ Republice.

Celŭ dintaiŭ locŭ l'a avutŭ D. Louis Blanc, avêndu în drépta şi stânga pe D-niĭ Clément Dulac şi Maigne, carĭ aŭ fostŭ ca şi dênsulŭ representanţiĭ poporuluĭ la 1848.

Intre o mulţime de deputaţĭ, membriĭ comunalĭ, ómenĭ de litere şi ḑiarişti, comercianţĭ şi industrialĭ, se afla D. C. A. Rosetti, redactorulŭ ḑiaruluĭ *Românulŭ* din Bucurescĭ.

Douĕ discursurĭ aŭ fostŭ pronunţate: Unulŭ de D. Louis Blanc, şi altulŭ de D. Talandier, acel'a carĭ a găsitŭ straniă atitudinea D-luĭ Georgio Brătianu în congresulŭ păceĭ de la Geneva.

Amândouĕ discursurile aŭ o importanţă însemnată. Insĕ fiindŭ că alŭ D-luĭ Talandier are maĭ multŭ o importanţă economică érŭ acel'a alŭ D-luĭ Louis Blanc o importanţă politică, reproducemŭ pe acesta din urmă aḑĭ, într'unŭ resumatŭ fórte întinsŭ, astŭ-felŭ dupâ cum niĭlŭ dă *Românulŭ*:

«Domniloru şi scumpĭ concetăţeni,

« Suntŭ 83 anĭ de cândŭ maĭ în aceiaşŭ ḑi, adică la 26 Septembre 1792, Republica a fostŭ proclamată în Francia.

«Acésta s'a făcutŭ în puterea uneĭ crise cum uicĭ un poporŭ n'a cunoscutŭ o altă asemenea.

«Regele Prusieĭ înainta asupra Parisuluĭ în fruntea a 90,000 soldaţĭ deprinşĭ la luptă, pe carĭ îĭ conducea unŭ mare căpitanŭ. Pentru a coprinde luncile din Champagne, pe care trebuia s'o apere cu orĭ-ce preţŭ suptŭ pedeapsa d'a vedea pe inamicŭ stăpânŭ pe capitală, Dumouriez n'avea de câtŭ 23,000 ómenĭ, trupe novice şi desorgenisate. Longwy fuse luatŭ, Garnisona din Werdun capitulase şi comandantŭ Beaurepaire se sinucisese într' unŭ accesŭ de desperare sublimă. Lille era blocatŭ. La Thionville, e adevĕratŭ, locuitorĭ înstalaseră, pe inalţimea zidului, unŭ calŭ de lemnŭ, purtândŭ p'o legătură de fâuŭ, atêrnatŭ de gêtŭ, acéstă inscripţiune batjocoritóre: «Prusacĭ vorŭ lua Thionville cândŭ acestŭ calŭ va mânca fênŭ;» dérŭ, în ciuda acesteĭ isteţime cu totulŭ francesă, cetatea nu părea în stare d'a resiste. Dumouriez arĕtândŭ pe chartă unuia din oficieriĭ sĕĭ pădurea d'Argonne ḑisese: «Thermopylele Francieĭ.» Thermopylele Francieĭ!

«Atâtŭ de aprópe era de mórte! După acea o luptă fericită făcuse sĕ se pre-

www.dacoromanica.ro

simţă ce-arŭ fi pe câmpurile de bătăliă voluntariĭ luĭ 92, dérŭ se cerea maĭ multŭ de câtŭ canonada de la Valmy susţinută cu bravură, pentru a salva revoluţiunea şi Francia, căcĭ pericolulŭ venea de pretutindenĭ: Englitera intra în coalliţiune şi Vendea se rĕscula.

«Eĭ bine! Republica fu proclamată, nu numaĭ ca unica formă de guvernŭ demnă d'unŭ poporŭ majorŭ şi făcută pentru unŭ poporŭ liberŭ, dérŭ şi ca uniculŭ mĭdlocŭ d'a împedica Francia sĕ nu péră şi Republica sĕ nu se cufunde în nóptea istorieĭ. (Aplause prelungite, strigăte de: Trăiască Republica!)»

Aci oratorulŭ, după ce arată câtŭ de puţinĭ republicanĭ erauĭ în 1789, — numaĭ vre o ₫ece, cum ₫icea Camille Desmoulins, — şi cum la 1792 aceştĭ ₫ece inşĭ devenirĕ naţiunea întrégă numaĭ din causa nemernicieĭ domniĭ a regalităţiĭ în cursŭ de treĭ anĭ; după ce esplică că Republica cea mare n'a începutŭ sĕ fundeze acéstă formă de guvernŭ prin preşedinţĭ urcaţĭ pe tronurile lăsate vacante de regĭ, — căcĭ legislatoriĭ Republiceĭ voiaŭ ca „în corpulŭ socialu puterea esecutivă sĕ fie subordonată puteri legislative, precum în corpulŭ umanŭ braţulŭ e subordonatŭ capuluĭ“; — după ce combate *veto* alŭ puteriĭ esecutive şi instituţiunea Senatuluĭ, ca periculóse pentru libertate şi pentru voinţa naţiuniĭ, pronunţându-se astŭ-felŭ, în modŭ indirectŭ, contra actualeĭ constituţiunĭ de la 25 Februariŭ, apoĭ face istoriculŭ revoluţiuniĭ şi enumeră actele eĭ măreţe şi ne peritóre în modulŭ următorŭ:

Şi acum, ₫-lorŭ, sĕ ne urcămŭ cu mintea la începutulŭ lunceĭ luĭ Iuniŭ 1793, şi sĕ vedemŭ ce fu capabilă a face Convenţiunea, fără preşedinte de republică, fără senatŭ şi cu unŭ comitetŭ de salute publică, fidelŭ esecutorŭ alŭ voinţelorŭ séle.

Nicĭ odată lumea nu vĕ₫u ce-va atâtŭ de mare.

Orĭ-cine arŭ fi trecutŭ atunci prin Francia, fără sĕ cunóscă a totŭ puternicia ideieĭ care o poseda, arŭ fi creḑut'o irevocabilŭ perdută.

La Nordŭ, 60,000 Prusianĭ séŭ imperialĭ făcuseră invasiune din luna luĭ Aprilie în teritoriulŭ republiceĭ, ameninţându totŭ-d'o dată Lille, Valenciennes şi Condé. Lagărulŭ de la Famars a trebuitŭ sĕ fiă părăsitŭ, după o resistenţă înverşunată. De la Dunkerque până la Givet, inamicul cu braţulŭ rădicată, părea că nu avea sĕ dé de câtŭ o singură lovitură.

Despre Alpĭ, Francia n'avea spre apărare de câtŭ o armată compusă de recruţĭ şi carĭ ne avêndŭ nicĭ săbiĭ nicĭ puscĭ, părea făcută maĭ puţinŭ pentru a lupta de câtŭ pentru a muri.

Armata din Italia, angagiată pe unŭ tĕrămŭ strĕbătutŭ de munţĭ, nu înainta de câtŭ însemnându'şĭ trecerea printr'unŭ lungŭ şirŭ de sânge.

Fruntaria nóstră despre Pirineĭ nu era acoperită, afară de garnisonele din Pampeluna şi din alte cetăţĭ, de câtŭ cu vre o ₫ece miĭ de ómenĭ suptŭ corturĭ, carĭ nu putuseră a se opune la luarea Bellegardeĭ ce era în acea parte chiăia Franciеĭ.

Escadra ispaniolă, stăpână peste insula Saint-Pièrre, se preîmbla pe lângă cóste, la Nice şi Vilefranche, gata a se întruni cu escadra englesă.

Armata de la Moselle nu era de câtŭ de 14,000 ómenĭ şi inimicĭ asediaŭ Majence cu 60,000 ómenĭ.

Doue-spre-₫ece ₫ile de mersŭ forţatŭ asupra capitaleĭ, scria principele de Hardenberg, «arŭ fi fostŭ ₫'ajunsŭ pentru a o coprinde, a goni Convenţiunea, a sdrobi pa aderenţiĭ sĕĭ ş'a pune mâna pe armătura revoluţiuniĭ.»

Peste puţinŭ, pe lângă ororile resbeluluĭ străinŭ, resbelulŭ civilŭ adause ororile séle. Pe cândŭ popimea conspiră, pe cândŭ nobiliĭ chiamă pe străinŭ, pe când strîngĕtoriĭ de producte caută se causeḑe fómetea, pe cândŭ fabricanţiĭ de asignate false erauŭ la lucru, Girondiniĭ rădică partea de méḑă-₫i, revolta isbucnesce la Lyon, Toulon e datŭ Englesilorŭ; Vendea tremură subt armele séle.

Şi contra uneĭ asemeni grămădiriĭ de pericole, ce resurse? Francia n'avea destuĭ soldaţĭ, n'avea destulă pâne, n'avea destulŭ ferŭ, n'avea destulă pulbere.

In acéstă estremitate, clubulŭ jacobinilorŭ scrie Convenţiuneĭ: «Nu cereţĭ o sută miĭ ómenĭ: nu 'ĭ veţĭ avea; cereţĭ unŭ milionŭ de republicanĭ, şi 'ĭ veţĭ avea.» (*Sensaţiune profundă. — Indoită salvă de aplause. — Strigăte de: Trăiască republica*). Şi, după propunerea comitatuluĭ de salute publică, Convenţiunea decretă cele ce urmĕḑă: «Toţĭ Francesiĭ suntŭ în rechisiţiune permanentă pentru serviciulŭ armateĭ. — Tineriĭ vorŭ merge la luptă. — Femeile vorŭ face corturĭ şi vorŭ servi în spitale. — Copiiĭ vorŭ face scamă din cârpele vechĭ. Bĕtrâniĭ vorŭ fi duşĭ pe pieţele publice pentru a aţâţa curagiulŭ resboinicilorŭ, a predica urĕ regilorŭ şi unitatea Republiceĭ. — Casele naţionale vorŭ fi transformate în casarme, şi pieţile publice în ateliere de arme. — Pământul din pivniţe va fi spălatŭ cu leşie pentru a da salitru. — Rădicarea va fi generală. — Cetăţeniĭ neînsuraţĭ séŭ vĕduvĭ vorŭ merge ceĭ d'âintêiŭ. — Stindardele vorŭ purta: «Poporulŭ francesŭ în picióre contra tiranilorŭ!» (Aplause prelungite.)

Tóte acestea se făcură şi, în maĭ puţinŭ de cinciĭ lunĭ, invasiunea fu aruncată peste fruntariĭ, incendiulŭ întinsŭ din provincie în provincie fu stinsŭ. Vendea fu învinsă şi Convenţiunea, pretu.indeni victoriósă, putu striga regilorŭ coalisaţĭ: e rêndulŭ vostru sĕ tremuraţĭ.

Republica arŭ fi fostŭ ea capabilă d'a îndeplini astŭ-felŭ de minunĭ, cu o putere împărţită între o adunare poporară, unŭ preşedinte şi unŭ senatŭ?

O! prevĕḑŭ rĕspunsulŭ. Convenţiunea, se va ₫ice, fu o adunare militantă.

Despre acésta, nicĭ o îndoială. Dérŭ, câtŭ de puţinŭ cunoscŭ istoria sea aceia carĭ nu 'şi o închipuescŭ de câtŭ ca o arenă deschisă furóreĭ partitelorŭ, séŭ carĭ n'o vĕḑŭ de câtŭ luptându în contra Europeĭ! Din tóte adunările carĭ aŭ apărut pe scena lumeĭ, cea maĭ laboriósă, ₫-lor, cea maĭ organisătóre; acea care a făcutŭ maĭ multŭ pentru sciinţe, pentru arte, pentru industriă, pentru comerţŭ, e Convenţiunea. Ceea ce semănă acéstă mare resboinică, e în stare d'a confunda spiritulŭ. Ea avu 22 comitate în permanenţă, carĭ lucraŭ ₫iua şi nóptea; dete 11,200 decrete. Ea voi ca sĕ se fundeze scóle primare de la unŭ capĕtŭ alŭ Republiceĭ până la celŭ-l'altŭ, ca fie care departamentŭ se posédă o şcólă centrală; ca o şcólă normală, la Paris, sĕ predea arta d'a învĕţa astronomiă, geometriă, mecanică, limbĭ orientale, economiă rurală, anticităţĭ, totulŭ în fine era coprinsŭ de activitatea'ĭ intelectuală. Codificarea legilorŭ, punerea în mişcare a *telegrafuluĭ*, inaugurarea *sistemeĭ ₫ecimale*, stabilirea *uniformităţiĭ greutăţilorŭ şi mĕsurilorŭ*, fundarea *biurouluĭ de longitudinĭ*, reforma *calendaruluĭ*, instituirea *cărţiĭ celeĭ marĭ*, deschiderea *museuluĭ Louvrului*, crearea *Conservatoruluĭ de arte şi meseriĭ*, a *Conservatoruluĭ de musică*, a *scóleĭ politechnice*, a *Institutuluĭ*, ĕcă avuta şi vasta moştenire ce ne a transmisŭ. (Bravo prelungite).

Şi cu ce nobile, cu ce generóse ideĭ a înavuţitŭ ea patrimoniulŭ universalŭ!

In alte epoce, în alte ţĕrĭ sĕ proclamase principiele din carĭ se compune *dreptulŭ indiviĭauală:* libertatea de cuvêntŭ şi de presă, inviolabilitatea căminuluĭ domesticŭ, egalitatea înaintea legiĭ; dérŭ, numaĭ în Francia şi în timpulŭ revoluţiuniĭ francese, pentru prima óră: *dreptulŭ socialŭ* şi dogma solidarităţiĭ umane fă cură parte integrantă din constituţiune unuĭ poporŭ. Arŭ trebui sĕ plângemŭ p'aceia carĭ arŭ putea citi fără emoţiune aceste articole ale constituţiuniĭ de la 1789: «E opresiune în contra corpuluĭ socialŭ cândŭ unulŭ singurŭ din membriĭ sĕĭ e oprimatŭ. E Francesŭ orĭce străinŭ care domiciliatŭ în Francia d'unŭ anŭ, adoptă unŭ copilŭ séŭ nutresce unŭ bĕtrânŭ. — E admisŭ la esercitiulŭ drepturilorŭ de cetăténŭ francesŭ, orĭ-ce omŭ pe care corpulŭ legislativŭ îlŭ va fi judecatŭ a fi bine meritatŭ de la umanitate. — Ajutórele publice suntŭ o datoriă sacră. Societatea e datóre a ajuta pe cetăţeniĭ nefericiţĭ, fiă procurându-le de lucru, fiă asigurându mĭdlóce de esistinţă celora carĭ nu maĭ suntŭ în stare de a lucra. — Instrucţiunea e trebuinţa tuturorŭ. Societatea trebue s'o puie la disposiţiunea tutorŭ cetăţenilorŭ. — Poporulŭ francesŭ dă asilŭ tuturorŭ străinilorŭ alungaţĭ din patria lorŭ pentru causa libertăţiĭ, şi'lŭ refusă tiranilorŭ»! (Aplause).

Sĕ ne înclinămŭ, ₫-lorŭ cu respectŭ, cu iubire înaintea republiceĭ părinţilorŭ noştriĭ, şi amintirea relelorŭ carĭ întunecă istoria eĭ, ura şi crimele ce o pătară sĕ nu ne opréscă ₫'a glorifica ceea ce avu eroicŭ şi fecundŭ. Se rĕspundemŭ inamicilorŭ sĕĭ cândŭ ne vorŭ vorbi de terórea că, departe de a fi fostŭ rerultatulŭ ideilorŭ revoluţiuniĭ şi instrumentulŭ triumfuluĭ lorŭ, terórea avu de efectŭ ₫'a'ĭ întuneca semnificarea şi ₫'a masca inteligiţilorŭ strîmte suverana'ĭ mărire; că scimŭ acésta, c'o deplângemŭ din fundulŭ sufletuluĭ nostru şi c'amŭ fi voitŭ cu preţulŭ sângeluĭ ce curge în vinele nóstre ca sĕ nu fiă cu putinţă nimicŭ asemenea; dérŭ că terórea nu fu, cumŭ s'a pretinsŭ, delirulŭ câtorŭ-va ómenĭ reduşĭ în sistemă; că preparată prin maĭ multe seculĭ de apăsare, provocată prin atacurĭ furióse, surescitată prin pericle fără esemplu, ea eşi, ca sĕ ₫icŭ astŭ-felŭ, chiarŭ din pântecele situaţiuniĭ şi c'a muritŭ pentru a nu maĭ renasce, mórtă cu circumstanţele carĭ aŭ zămislit'o, circumstanţe cu totulŭ escepţionale cu carĭ nimicŭ nu s'asemĕnase şi nimicŭ nu se va asemăna vr'o dată; şi că, ca mărturiă câtŭ era de umană, în fondŭ, acéstă revoluţiune pe care turbarea inamicilorŭ sĕĭ o facu teribilă suntŭ nenumĕratele acte, ca organisarea institutuluĭ pentru orbĭ şi institutuluĭ pentru surdo-muţĭ, îndemnitatea acordată victimelorŭ uneĭ acusărĭ recunoscute injuste, adoptarea orfelinilorŭ de către patriă, protecţiunea Statuluĭ întinsă asupra copiilorŭ abandonaţĭ, asupra bĕtrânilorŭ, asupra săracilorŭ ş'asupra celorŭ goniţĭ. (Aplause)

A! calomniatoriĭ revoluţiuniĭ francese nu vorŭ reuşi a şterge tóte acestea din memoria ómenilorŭ. Pentru noĭ, ₫-lorŭ, pe carĭ ea ne-a făcutŭ aceea ce suntemŭ şi carĭ n'avemŭ, graţiă ceruluĭ, a continua opera sea de câtŭ în liniştitele regiuniĭ ale inteliginţiĭ, s'o bine-cuvêntămŭ c'a lărgitŭ atâtŭ de multŭ, în profitulŭ calomniatorilorŭ sĕĭ chiarŭ, orisontulŭ spirituluĭ umanŭ, şi sĕ-ĭ arĕtămŭ recunoscinţa nóstră, servindŭ cu o inimă nedomolită justiţia şi libertatea. (*Sensaţiune prelungită. Aplause. Strigări unanime de: Trăiască republica*).

DIVERSE

Unŭ medicŭ tare în limbuţiă. Maĭ ₫ilele trecute unŭ amicŭ alŭ nostru, găsindu-se indispusŭ, trimise sĕ chieme pe doctorulŭ Y... renumitŭ prin...limbuţia sea.

Trece o oră, douĕ, treĭ, şi doctorulŭ nu sosesce. Amiculŭ nostru începêndŭ sĕ se facă maĭ bine, era în momentulŭ de a eşi din casă, cândŭ ĕcă mediculŭ care apucă pe bolnavŭ cu felŭ de felŭ de cuvinte. Apoĭ, dupe ce a vorbitŭ singurŭ o jumătate de oră, ĭĭ ₫ise:

— Ce te dóre?

— Urechile.

— De cândŭ?

— De cândŭ aĭ sositŭ Dumneata.

* * *

Unŭ cuvêntŭ adâncŭ şi totŭ de o dată naturalŭ. Era vorba între unŭ comerciante şi fiulŭ seŭ.

— Pentru ce viĭ aşea de târ₫iŭ acasă? întreba comerciantele.

— Amŭ petrecutŭ cu *prietiniĭ* meĭ.

— *Prietiniĭ teĭ*? Ce felŭ, tu aĭ *prietiniĭ*? Eŭ suntŭ de 60 anĭ şi încă n'amŭ găsitŭ *până acumŭ unuluĭ singurŭ.*

* * *

La o librariă. Intre unŭ cumpărătorŭ şi vênḑătorulŭ. Cumpărătorulŭ cere o cartă şi începe sĕ observe.

— Acésta e Rusia? întrébă cumpărătorulŭ. Dérŭ nu vĕḑŭ nicĭ de cum Moscva?

— Moscva, Moscva, Moscva, îngână vênḑătorulŭ căutându cu degetulŭ pe cartă. Ĕtă! nu este.

Apoĭ luându unŭ tonŭ de savantŭ dupe unŭ momentŭ, respunde:

— Domnulŭ póte a uitatŭ ca Moscva a fostŭ arsă de Napoleon I, la anulŭ 1812!

* * *

Inconvenientele prin oteluri. Unŭ provincialŭ sosesce cu fiica sea şi trage la *Grand Hôtel de Boulevard.*

A doua ₫i se cobóră la antreprenorŭ şĭ ĭĭ ₫ice:

— Domnule, nu se póte sĕ observĭ vecinulŭ meŭ sâ fie maĭ convenabilŭ. Tótă nóptea face sgomotŭ, elŭ cu o ₫amă, care nu ne lasă nicĭ pe mine nicĭ pe fata mea sĕ dormimŭ.

—Cumŭ se póte! esclamă antreprenorulŭ. Se vedemŭ.

Elŭ deschide registrulŭ.

— Este numĕrulŭ... nu e e aşa?

— Intr'adevĕrŭ.

— Domnule, respunde antreprenorulŭ: îmĭ pare reŭ, dérŭ n'amŭ ce'ţĭ face. Acolo suntŭ douĭ căsătoriţĭ de câte-va ₫ile!

ULTIME SCIRĬ

Bayona, 2 Octombre. Carliştiĭ aŭ reînceputŭ joĭ seara bombardarea oraşuluĭ Sant-Sebastian. A muritŭ unŭ individŭ şi aŭ fostŭ ₫ece răniţĭ. Neliniştea e mare în oraşŭ. Carliştiĭ stabilescŭ noĭ bateriĭ. Vaporulŭ, care face serviciulŭ cósteĭ, n'a pututŭ lua pe pasageriĭ la Sant-Sebastian.

Sant-Sebastian, 2 Octombre. Carliştiĭ aŭ trasŭ eriĭ şi alaltăeriĭ o sută lovituri de tunuriĭ din posiţiunile lorŭ de la Mendizorata. S'aŭ făcutŭ câte-va victime. Autorităţile aŭ luatŭ mĕsurile comandate de prudinţă.

Ranjors, 2 Octombre. Dupĕ sgomote din isvorŭ chinesŭ, generalulŭ Lu-See-Tee care fusese degradatŭ a scăpatŭ. Funcţionariĭ chinesĭ tortură pe locuitoriĭ din Manuine spre a putea descoperi pe asasiniĭ luĭ Margary.

China şi Birmania ar fi încheiatŭ o alianţă ofensivă şi defensivă.

DE VÎNḐARE

Unŭ locŭ în oraşulŭ Ploescĭ; suburbia Sf. George Vechĭ, strada Sfetescu. Doritoriĭ de a'lŭ cumpăra se vorŭ adresa la D-lŭ Dumitru Dinescu, proprietarulŭ luĭ, domiciliatŭ în aceiaşĭ stradă No. 26.

www.dacoromanica.ro

Philippe Haas & Fils

GRAND HOTEL DU BOULEVARD

BUCURESCI

Aŭ onóre a încunoştiinţa pe Onor. Public că pe lîngă asortimentul de mărfurĭ cele maĭ nuoĭ şi moderne ce lorŭ aŭ sositŭ pentru saisonu de iarnă, aŭ aranjatŭ în localulŭ D-lorŭ unŭ Rayon cu următóre articole care le vorŭ vinde cu unŭ *Rabatŭ mare.*

Unŭ mare asortimentŭ de *mese, şervete şi peşchire* de olandă, din cele maĭ bune qualităţĭ:

Covóre adevĕrate de Smyrna,
Covóre şi presurĭ cu cotu,
Stofe de mobilă de lână, mătase şi Cretóne,
Feţe de mese şi acoperĕmênte de Paturĭ,
Plăpămĭ de Flanelă şi tartanurĭ, etc

Rugându pe Onor. Publicŭ de a profita de acéstă favorabilă ocasiune, fiindŭ vĕnḑarea acestorŭ articole va dura numaĭ pênĕ la fiinitulŭ luneĭ Noembrie.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

PENSIONATUL DE BAIETI

„LASCU“

Calea Moşilorŭ, 120.

Direcţiunea se grăbesce a anunţa pe D-niĭ părinţĭ că de la 18 Augustŭ aŭ începutŭ regulatŭ cursurile *primare* şi pregătitóre pentru *scóla militară*; érŭ cele *gimnasiale* şi *comerciale* vorŭ începe la 1 Septembre. In urma uneĭ reorganisărĭ complecte, atâtŭ în ramura didactică câtŭ şi în cea administrativă, sperŭ că nu va rĕmâne nimicŭ de doritŭ domnilorŭ părinţĭ. Invĕţăturile se urmézĕ întocmaĭ dupe programulŭ Statuluĭ. Elevĭĭ de scólă militară (cursulŭ inferiorŭ) urmĕḑă întocmaĭ programulŭ onor. minister de resbelŭ. In anulŭ încetat, din 9 elevĭ pregătiţĭ în aeestŭ institutŭ, 8 aŭ reuşitŭ la esamenŭ, aumiţêndu-se în scóla militară. Mĕ mărginescŭ în fine a declara că voiŭ depune şi pe viitorŭ tóte silinţele pentru instrucţiunea şi educaţiunea elevilorŭ, singurele motive pentru carĭ 'şĭ încredinţézĕ părinţiĭ copiĭ în internate. Programe detailate se potŭ da în tóte çilele; asemenea se potŭ trămite şi prin postă.

Director, **Gr. G. LASCU.**

Profesore de L: Rom. şi Ist: Universale la scóla superióră Comerciale.

Biuroulŭ De Imformaţiune

Din strada Episcopieĭ No. 4. lîngă calea Mogoşóeĭ mijlocind obţinerea de posturĭ, vĕnḑărĭ cumpărătorĭ de case, locurĭ mobile şi inchirieri de locuinţă.

Rogŭ onor. publică se bine voéscă alŭ onora cu însărcinările séle, pe care le va îndeplini cu esactitate

CĂRŢI BISERICESCI

De vĕnḑare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

VIN ALB

de drăgăşanĭ, qualitate fórte bune, vechiŭ de patru anĭ; asemenea şi

VIN NEGRU

de vĕnḑare la

I. Athanasiu & I. Klee.

— 72. Calea Mogoşóie 72. —

Colţulŭ de vis-a-vis de palatulŭ princiarŭ.

Renumitulŭ meŭ fabricat:

APA DE MELISSA

Se află de vĕnḑare în Bucurescĭ la D-niĭ T. Athanasiu & T. Klee.

Calea Mogoşóiĭ No. 72.

Ardinnan Gelassie.

la monastirea Ghighiu.

AVIS.

La depositu de hârtie, de ţigară din strada Şelarĭ, vis-a-vis cu hotelŭ Fieschi, aŭ sositŭ o cantitate fórte mare de renumita hârtie de ţigară tricolorĭ veritabilă de Paris, asemenea se găseşte aprovisionatŭ cu totŭ felulŭ de hârtie din cele maĭ renumite fabricĭ streine, cu preţurĭ fórte moderate, de cea maĭ bună calitate de hârtie de ţigară.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Bani** pe tótă linia.

Direcţiunea.

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ, Calea Moşilorŭ No. 16.

De venzare Cu licitaţiune voluntarie la Onor. Trib. Ilfov Secsia III pentru ḑiua de 27 Septembre curent douĕ prăvăliĭ cu etajile d'asupra din strada Lipscanĭ No. 83, în colţŭ, vis-a-vis de antreul grădineĭ St. George, unde este cofetăria acum. Informaţiunĭ la proprietarulŭ lorŭ din Strada Colţeĭ No. 5.

La Magasinulŭ sub-semnatuluĭ podu Mogoşóe No. 59 aŭ priimitŭ unŭ bogatŭ asortimentŭ de Maşine pentru gătitŭ bucate, asemenea şi diferite Sobe cu şi fără galeriĭ pentru case, unŭ mare asortimentŭ de Lămpĭ pentru Salóne şi odăĭ. Primesce reparaţiunĭ pentru asemenea objecte cu garantă cu preţurile fórte moderate.

Carol Cnappe.

DE VENZARE 80 bolobóce góle nuoĭ de lemnŭ stejar, lucrate de némţŭ, fórte eftine din causa desfaceriĭ, doritorĭĭ potŭ vedea vasele vis-a-vis de Visterie unde este o simigirie.

I. Christu.

De închiriat Un apartament compusŭ de 4 odăĭ marĭ, unŭ salonŭ, precum şi 4 odăĭ maĭ micĭ şi pivniţă. Suntŭ de închiriatŭ chiarŭ de acuma, casele se află pe podu Mogoşóe şi pe strada Modeĭ în colţŭ, No. 59, doritorĭĭ sn potŭ adresa la Magasinul de Lămpĭ alŭ d-luĭ

Carl Cnappe.

Differite odăĭ bine aranjate sunt eftinn de închiriatŭ cu luna la Hotel de Franţa.

De închiriatŭ Casele din calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, séŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

De închiriat de la St. Dimitrie viitor, Prăvălia din strada Bărăţiĭ cu No. 9 şi cu firma Vasile Poppŭ. Doritorĭĭ se vor adresa în strada Sfinţilor No. 53 casele D-luĭ Dobrovicĭ, etajulŭ al 2-lea.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 25 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.		104 ½
» Domeniale.....	8 %	102 —
» Oppenheim.....	8 %	105 —
Scrisurĭ fonciare.....	7 %	90 —
Renta.....	5 %	69 —
Ac. dr de fer ro. (St.)		29 —
Ac. de pri. d.de fer ro.	8 %	87 —
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8 %	750 —
Ac. » » Roma.	8 %	125 —
Ac. Societate financia.	8 %	275 —
Ac. Bănceĭ de Brăila.	8 %	— —
Loosurĭ Municipale.....	—	22 —
Mandate.....	—	— —

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ.....	—	— —
Marsilia »	99	45 —
Belgia »	—	— —
Londra »	25	20 —
Lerlin »	1	22 ⅞
Vipsca »	1	22 ¾
Biena »	2	22 ¾

Bastimentele

Corăbiĭ sosite.....	
» pornite.....	
Vapóre sosite.....	
» pornite.....	

Productele

Grâu ghirca, greutate.....	— — —
Grâu ciacâr, calit. I. kila...	— — —
» » » II. »...	— — —
Grâu căruăŭ » I. »...	— — —
» » » II. »...	— — —
Porumbulă.....	43 — 35
Orzulŭ.....	— — —
Ovăzulŭ.....	— — —
Secara.....	— — —
Rapiţa calit. I. kila.....	— — —
» » II. ».....	— — —
» » III. 3ª.....	— — —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenita		Măgurele		Bechet		Călarcşi		Islaz	
13 Sept.		24 Sept.		8 Sept.		16 Sept.		20 Sept.		20 Sept.		13 Sept.		25 August		22 Sept.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
5	3			20	7	1	1														
1		3		11	17	8	3		2	2		6		1	18	1					
4						7		3							1						
3		1		1		7		3		1				2	1						

PREŢIURILE PRODUCTELOR

— — —		68 — 72		81 - 103		56 — 76		— — —		— — —		— — —				— — —					
— — —		— — —		62 - 92		74 — 89		57 — 72		65 — 70		72 — —				65 — 72					
— — —		74 — 82		— — —		— — —		54 — 40		55 — 60		63 — —				— — —					
— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —				— — —					
— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		46 — —				— — —					
43 — 35		48 — 50		66 — 74		54 — 58		— — —		48 — 52		— — —				45 — 47					
— — —		32 — 35		40 — 55		44 — 46		— — —		— — —		34 — —				— — —					
— — —		28 — 30		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —				— — —					
— — —		50 — 52		— — —		— — —		— — —		44 — 48		— — —				— — —					
— — —		30 — 32		125 — 127		104 — 109		— — —		— — —		— — —				— — —					
— — —		160 — 190		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —				— — —					
— — —		130 — 150		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —				— — —					

CURSUL VIENEI

Viena, 6 Octom. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	73 —
Naţionale.....	73 55
Lose.....	111 50
Acţiunĭ bănceĭ	918 —
Creditulŭ.....	210 —
London.....	112 05
Oblig. rur. ung.	81 25
» Temeşvar.	80 75
» Transilv...	7 —
» Croate...	84 —
Arg. în măr...	101 70
Ducăţi.....	5 33
Napoleonĭ.....	8 93½

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No 24.

www.dacoromanica.ro

SAMBATA, 27 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Baniĭ. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1048

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luniĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luniĭ.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuniĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 baniĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

Comitetulŭ partiduluĭ naţionalŭ liberalŭ din Iaşĭ.

Fraţi Românĭ!

In România întreagă a fostŭ adîncŭ simţită insulta ce ni s'a adusŭ, de către autorităţile austriace din Bucovina, prin jubileulŭ centenarŭ serbatŭ la Cernăuţĭ. Ḑiua acésta nefastă a redesceptatŭ indignarea tuturorŭ. De la unŭ capătŭ alŭ ţĕreĭ la altulŭ s'aŭ mişcatŭ inimele, căcĭ unŭ simţimentŭ piosŭ a animatŭ sufletulŭ rănitŭ alŭ naţiuneĭ. Fapta patriotică a Domnitoruluĭ Ghica a adusŭ aminte împrejurările nefericite şi tragica sea mórte.

Insulta ce ni se face prin o aseminea serbare este cu atâta maĭ viă, maĭ sdrobitóre, cu câtŭ ea vine despre partea aceea de unde se reclamă onórea respândireĭ luminеĭ, ştiinţeĭ şi a adevĕruluĭ. Fraţiĭ noştriĭ din Bucovina aŭ simţitŭ maĭ viŭ de câtŭ orĭ cine insulta ce sĕ făcea demnităţeĭ naţionale. Eĭ aŭ rugatŭ pe Impĕratulŭ, care era invitatŭ la solemnitate, sĕĭ cruţe de acéstă umiliaţiune. Dérŭ guvernulŭ împĕrătescŭ a pusŭ la contribuţiune ţéra ca sĕ ridice numaĭ statua «*Austria*» şi sĕ se confunde serbarea actuluĭ criminalŭ alŭ răpireĭ Bucovineĭ cu inaugurarea Universităţiĭ din Cernăuţĭ. Bucovina nu este, nicĭ póte fi fericită de înstrăinarea eĭ de muma patriă, şi România liberă nu póte sĕ'şĭ maĭ ascundă resimţimintele pentru glorificarea fraudeĭ şi sanctificarea faptuluĭ celuĭ maĭ neauḑitŭ, maĭ imoralŭ şi maĭ criminalŭ.

Şi déca statua «*Austria*» ce s'a ridicatŭ în Cernăuţĭ spre batjocura simţimintelorŭ româneşcĭ, spoliatoriĭ o consideră de unŭ monumentŭ de gloriă şi de fală, umbra luĭ Grigorie Chica Vodă, a acestuĭ Domnitorŭ junghiatŭ şi discăpĕţênatŭ, ridicându-se din mormêntulŭ sĕŭ obscurŭ şi uitatŭ de Beilic, ne strigă: **priviţi copiiĭ meĭ, priviţi fumegările sângeróse ce se ridică împrejurulŭ aceleĭ statue, căcĭ nu suta de anĭ, dérŭ vecinicia chiar nu póte stinge dreptatea causeĭ pentru care sângele meŭ celŭ maĭ curatŭ a fostŭ vărsatŭ.**

Sĕ alergămŭ, decĭ, fraţĭ românĭ şi creştinĭ din tóte unghiurile pămêntuluĭ românescŭ, şi, îmbrăcând haina de doliŭ, sĕ mergemŭ cu toţiĭ sĕ îngenuchiămŭ cu respectŭ şi venerare la mormêntulŭ luĭ Grigorie Ghica, care, cu tronulŭ şi viaţa sea, a plătitŭ patriotica şi românésca sea resistenţă contra răpireĭ fraudulóse a scumpeĭ şi duióseĭ nóstre Bucovine. Sĕ alergămŭ, fraţĭ românĭ, cu micŭ şi mare, bogatŭ şi sĕracŭ, la acestŭ mormêntŭ; căcĭ oasele ce elŭ coprinde suntŭ ósele unuĭ Domnitorŭ creştinŭ, necoruptŭ şi nepătatŭ. Şi cândŭ statua «*Austria*» atestă realitatea răpireĭ a treĭ ţinuturĭ ale Moldoveĭ, mormêntulŭ luĭ Grigorie Ghica-Vodă sĕ spună lumeĭ întregĭ că corupţiunea şi asasinatulŭ nu suntŭ titlurile legitime cu care unŭ imperiŭ se póte glorifica în lumea civilisată!

Delegaţiĭ Comitetuluĭ partiduluĭ Naţionalŭ-liberalŭ din Iaşĭ:

Neculai Ionescu, prof. de Universitate.
Gheorghe Mârzescu, fost profesorŭ de Universitate.
Colonel Nec. Iámandi, mare proprietarŭ.
Alexandru Gheorghiu, prof. de Univer.
Colonelŭ Iorgu Catargiu, ex-agiotantŭ domnescŭ.
Telemac Ciupercescu, mare proprietar.
Andreĭ Visanti, prof. la Universitate.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Consfantinopole, 6 Octombre. — Scirea că guvernulŭ otomanŭ arŭ fi ordonatŭ sĕ se ocupe milităresce insula Drina se desminte oficialŭ.

Telegrame din partea valiuluĭ Bosnieĭ anunţă câte-va lupte victorióse pentru Turcĭ în ḑiua de 23 ale curinteĭ s. n., cu ocasiunea aprovisionărĭĭ trupelorŭ otomane împresurate la Duga şi Niksitch: Turcĭĭ, comandaţĭ de Schevkes-paşa, aŭ luatŭ cetăţuia Krtha şĭ'aŭ împrăştiatŭ pe insurgenţĭ pe calea Ragusa-Trebinje.

BUCUREŞCI, 26 SEPTEMBRE

Amŭ vorbitŭ în trécĕtŭ alaltăerĭ despre nefericita ideiă ce a venitŭ Direcţiunĭĭ theatrelorŭ de a lua din faciada theatruluĭ aquila română şi a o înlocui cu marca luĭ *Nihil sine deo*. Cestiunea însĕ e fórte gravă ca se nu revenimŭ asupra eĭ.

Suntŭ multe de ḑisŭ şi multe de descoperitŭ asupra moduluĭ cum se face reparaţiunea mareluĭ edificiŭ, pentru care Camera a votatŭ 300,000 leĭ şi pentru care ministeriulŭ Cultelorŭ a permisŭ Direcţiuniĭ se maĭ cheltuiască încă 56,000, suma de reservă găsită în casa comiteluĭ theatralŭ. Astă-ḑĭ însĕ ne mărginimŭ la singura cestiune a aquileĭ.

Ce a făcutŭ óre pe comitetulŭ theatralŭ se comită acéstă nesocotită crimă, ce a îndemnatŭ pe D. Odobescu, omŭ care s'a ocupatŭ cu archiologia, se facă acestŭ sacrilegiŭ?

Nu este ţéră în lume unde monumentele sĕ se modifice dupĕ gustulŭ celuĭ d'întêiŭ omŭ venitŭ şi în sensulŭ formeĭ de guvernămêntŭ ce se schimbă necontenitŭ. Avemŭ atâtea esemple, între carĭ Francia ne dă cele maĭ recente. De la revoluţiunea cea mare din 1789 s'a schimbatŭ nouĕ guvernămênte, şi cu tóte acestea palatulŭ cu flórea de crinŭ regalistă a rĕmasŭ alĕurĭ cu boneta frigiană a Republiceĭ, tricornulŭ napoleonianŭ în faciă cu acela orleanistŭ. Nu s'a gînditŭ nimenĭ sĕ le modifice în sensulŭ sĕŭ, fiindŭ că acele monumente trecuseră în domeniulŭ istorieĭ. Chiarŭ acum, dupĕ marea încercare a poporuluĭ francesŭ în lupta de la 1870, câţĭ-va rătăciţĭ, în ura lorŭ contra familieĭ napoleoniane care adusese marile desastre, ură póte legitimă, dărâmară colóna Vandôme şi o făcură bucăţĭ. Dupĕ restabilirea ordineĭ însĕ în Paris, guvernulŭ republicanŭ, guvernulŭ D-luĭ Thiers, inemicŭ totŭ aşa de mare alŭ familieĭ Bonaparte ca şi comunarḑiĭ, restabili colóna şi puse désupra eĭ érăşĭ statua luĭ Napoleon I.

Istoria cerea acésta.

Ce se ne maĭ ducemŭ însĕ în Francia spre a căuta esemple. La noĭ chiarŭ, însăşĭ cu aquila de care vorbimŭ, nu avemŭ unŭ esemplu vĕditŭ. De la construirea theatruluĭ până acumŭ s'aŭ schimbatŭ Domnia luĭ Stirbey, Căimăcamia luĭ A. Ghica şi Domnia luĭ Cuza, cu tóte acestea nimenĭ nu s'a gînditŭ se dărîme aquila dupĕ frontispiciulŭ acestuĭ edificiŭ. Subt principiule Cuza s'a schimbatŭ marca ţĕrilorŭ separate şi s'a făcutŭ una singură pentru România, ceea ce arŭ fi pututŭ negreşitŭ sĕ nască ideia schimbărĭĭ aquileĭ. Nicĭ chiar atunci însĕ, nu s'a găsit unŭ singurŭ omŭ se meditese o concepţiune atâtŭ de puţinŭ naţională.

Acéstă onóre a fostŭ reservată D-luĭ Odobescu, marele nostru scriitorŭ şi archiologŭ. In locŭ însĕ de a căpăta o gloriă din acestŭ faptŭ, şĭ'a atrasŭ din contra indignarea generală, esceptându se înţelege din acéstă generalitate doue-treĭ persóne. Tótă lumea se întrébă motivulŭ acesteĭ procedărĭ, şi tótă lumea nu vede, ca şi noĭ, de câtŭ unulŭ din aceste treĭ lucrurĭ:

Séŭ că D. Odobescu este o ignoranţă complectă în archiologiă şi istoriă, şi atuncĭ nu trebue se maĭ credemŭ în sciinţa sea.

Séŭ că bossa linguşiriĭ este fórte multŭ desvoltă la Domnia sea, şi nu putea sĕ se opue aplecărilorŭ séle naturalĭ.

Séŭ, în fine, a făcutŭ-o cu precugetare, ca sĕ se maĭ cheltuéscă nouĭ baniĭ, sĕ se facă nouĭ gheşefturĭ şi sĕ se râsipéscă érăşĭ baniĭ ţereĭ carĭ aŭ ajunsŭ unŭ jafŭ.

Orĭ care arŭ fi însĕ unulŭ din aceste treĭ punturĭ, noĭ protestămŭ încă o dată contra acestuĭ sacrilegiu şi chemămŭ atenţiunea tuturorŭ ómenilorŭ carĭ iubescŭ a se păstra monumentele nóstre naţionale, a veni sĕ proteste cu noĭ.

A se vedea ultime sciriĭ pe pagina III.

Citimŭ în *Journal de Sant-Pétersbourg* următórele:

Nu pentru prima óră cestiunea reformelorŭ a fostŭ agitată în Turcia sub presiunea diplomaţieĭ. Nu amintimŭ circumstanţele carĭ aŭ provocatŭ hatişerifulŭ *Gulhané*, hatihumainulŭ din 1856, ancheta luĭ Mehmet-Kepresli, etc. Aceste încercărĭ ale Europeĭ, spre a îmbunătăţi starea de lucrurĭ din Turcia, eraŭ deplinŭ justificate de interesulŭ generalŭ care se ataşéză la liniştea orientuluĭ. Pacea lumiĭ depinde de aci. Pórta nu e maĭ puţinŭ interesată, pentru că nu numaĭ prosperitatea sea o cere dérŭ chiar existenţa sea e în jocŭ.

Afară de acestea, tóte încercările aŭ remasŭ infructóse. Cuvêntulŭ e că societatea musulmană nu era preparată pentru realisarea progreselorŭ dorite. Guvernulŭ, silitŭ de Europa, era prea înaintatŭ cu moravurile. Presiunea chiarŭ ce elŭ suferea era antipatică şi făcea odióse statuluĭ inovaţiunile impuse de civilisaţiunea crescină.

Astăḑĭ lucrurile s'aŭ schimbatŭ. Musulmanĭĭ numaĭ suferă ca şi crescinĭĭ abusurile administraţiuneĭ. Starea finanţelorŭ a contribuitŭ la luminarea spiritelorŭ. Baniĭ nu cunoscŭ nicĭ religiune, nicĭ rangŭ, nicĭ naţionalităţĭ. Calea împrumuturilor se îngustéḑă din ḑi în ḑi.

Sarcinile necesitate de unŭ sistemŭ de guvernamêntŭ care se baseaḑă pe forţă, devinŭ insuportabile pentru tótă lumea, căcĭ forţa costă scumpŭ aḑĭ. Ele provócă rescóle carĭ mărescŭ cheltuelile, sleindŭ totŭ de o dată serviciele de venituri. Evidenţa acestorŭ fapte începe a isbi chiarŭ ochiĭ turcilorŭ şi ĭ dispune naturalmente sĕ caute unŭ remediŭ acesteĭ situaţiunĭ fără căpĕtêiŭ.

Marele vizirŭ actualŭ e particularmente dispusŭ; propria sea esperienţă ca guvernorŭ de provinciă, ĭ'a făcutŭ sĕ cunóscă viţiurile şi abusurile administraţiuneĭ şi a hotărâtŭ sĕ le reformeḑe nu numaĭ în provinciele resculate, dérŭ chiar în întregulŭ imperiŭ şi pentru tóte rasele carĭ îlŭ locuescŭ.

Este în interesulŭ întregeĭ lumĭ de a favorisa şi ajuta aceste bune dispositiuniĭ. Pentru acésta cabinetele se abţinŭ de a esercita o pre-

www.dacoromanica.ro

siune diplomatică care a fostŭ încercată altă dată fără succesŭ. Din contra, ele mărturisescŭ cea mai mare încredere în intenţiunile Sultanuluĭ şi în convincţiunea ce animă pe actualiĭ miniştri, că în de definitivŭ interesele populaţiunilor, acelea ale Porţiĭ şi ale Europeĭ, suntŭ cu totulŭ solidare în acéstă acţiune de reforme. Diplomaţia aĝĭ se mărginesce a da guvernuluĭ turcescŭ consiliĭ amicale pentru pacificarea insurecţiuneĭ şi aflarea unorŭ instituţiunĭ propriĭ a face sĕ dispară relele carĭ aŭ provocat'o.

Este de speratŭ că acestŭ scopŭ se va îndeplini şi că va eşi din acéstă crisă prin forţele combinate ale cabinetelorŭ şi ale guvernuluĭ turcŭ o ameliorare a stăriĭ de lucruri din Orientŭ.

Times publică depeşa următóre din Viena, cu data 30 Septembre:

Guvernulŭ serbŭ a informatŭ pe representanţiĭ puterilorŭ că, din causa incursiunilorŭ făcute de turcĭ pe teritorulŭ sĕŭ, s'a vĕĝutŭ forţatŭ sĕ ia mĕsurĭ militare de siguranţă spre a protege fruntariele. Se citeaţă unŭ numĕrŭ de casurĭ, între carĭ Circasienĭ arŭ fi luatŭ 40 caĭ şi 200 vite cornute. In altă ocasiune o bandă arŭ fi făcutŭ deja preparaţiunile séle spre a înconjura unŭ corpŭ de gardă serbă, déră arŭ fi renunţatŭ cându a venitŭ miliţia. Plângerĭ s'arŭ fi formulatŭ déră în privinţa acesteĭ stărĭ de lucrurĭ care dă locŭ la o perpetuă schimbare de loviturĭ de puşcă peste fruntariă. S'arŭ fi plânsŭ asemenea de ocuparea a doue insule ale Drineĭ, déră nu aŭ fostŭ evacuate cu tóte asicurările date.

Ar fi inutilŭ, ĝice *Times*, sĕ ascundem gravitatea noutăţilorŭ ce ne vinŭ din China Raportulŭ dupĕ care guvernulŭ nostru arŭ fi hotăritŭ sĕ întărescă escadra în apele chinese, se esplică prin cele ce ne spune corespondentulŭ nostru din Shangai, care afirmă că guvernulŭ din Pechin nu voesce sĕ îndeplinéscă angajamentele tractatuluĭ Tien-Tsin. Se pretinde că una din causele disputeĭ se află în cererea presentată de ministrulŭ nostru, D-lŭ Wade, care stăruesce în pedepsirea funcţionarilorŭ de la Yunnan, pentru uciderea luĭ Margary; o altă causă arŭ fi refusulŭ guvernuluĭ chinezŭ de a publica tractatele încheiate cu noĭ în *Gazeta de Pekin.*

Ne rĕmâne încă sĕ scimŭ déca noĭ voimŭ sĕ luptăm maĭ bine de câtŭ sĕ cedămŭ. Se póte ca Li-Hung-Chang, fidelŭ spirituluĭ raseĭ séle, sĕ negocieĝe numaĭ, şi descoperându că noĭ luămŭ lucrulŭ la serios sĕ dea nesce scuse pe carĭ diplomaţia chinesă le ţine totŭ-dé-una gata. In tóte casurile, până acumŭ ruptura nu a fostŭ deschisă, căcĭ ministrulŭ nostru n'a părăsitŭ încă Curtea din Pechin. Pare însĕ că a trimisŭ unŭ ultimatum şi arŭ fi avisatŭ că va pleca la 13 Octombre, afară numaĭ déca guvernulŭ chinesŭ va face dreptate cererilorŭ séle. O astŭ-felŭ de notificare este destulŭ de gravă.

Étă, în integrulŭ sĕŭ, adresa Scupcineĭ din Serbia ca rĕspunsŭ la mesagiulŭ tronuluĭ, adresă din care amŭ reprodusŭ căte-va pasage într'unulŭ din numerile trecute:

Alteţă, prea graţióse Dómne!

«De câte orĭ Scupcina poporuluĭ vede în mĭĝlocul ei pe nobilulŭ sĕŭ suveranŭ, şi'lŭ sciă lucrându fără încetare pentru binele patrieĭ, ea este gata a se asocia la lucrările vóstre cu acestŭ patriotismŭ ce aveţĭ dreptulŭ de a aştepta de la ea, şi de care naţiunea serbă a fostŭ animată în totŭ timpulŭ pentru gloriósa casă a luĭ Obrenovitsch.

«Sire, situaţiunea în care se găsesce Serbia este, în sfârşitŭ, prea dificilă. La fruntariele patrieĭ ,poporulŭ nostru, precumŭ a notatŭ Alteţa Vóstră, a fostŭ turburatŭ în repaosulŭ sĕŭ. Aglomerarea pe fruntariele nóstre a uneĭ armate Otomane escepţionalŭ numerósă, care a luatŭ în privinţa nóstră o ,atitudine ameninţătóre, a depărtatŭ pe o parte din fraţiĭ noştri de la căminele lorĭ şi câmpurĭ, cu scopulŭ de a veghia pentru securitatea fruntarielorŭ nóstre de la Est şi Vest.

«Naţiunea serbă, care a cuceritŭ acéstă scumpă patriă, cu spada 'n mână şi cu preţulŭ sângeluĭ sĕŭ, îşĭ aduce aminte cuvintele pe carĭ Alteţa Vóstră le a pronunţatŭ în proclamaţiunea de la 1871, că arŭ fi, adică, o crimă d'a părăsi cea maĭ mică părticică din ceea ce aŭ câştigatŭ părinţiĭ noştri, şi că arŭ fi desonóre de a nu câştiga nimicŭ la rêndulŭ nostru. Aceste cuvinte suntŭ săpate adâncŭ în inima orĭ-căruĭ Sêrbŭ. E bine, trebue ca în acestŭ momentŭ gravŭ, sĕ ni-le reamintimŭ Da, timpurile suntŭ grave, déră nu maĭ puţinŭ gravă, Sire, este voinţa naţiuneĭ de a fi la înălţimea situaţiuneĭ.

«Scupcina prin urmare declară solemnŭ în numele naţiuniĭ: că acésta este gata a protege patria, a apăra libertatea, şi a conserva marea operă a mareluĭ Milosch şi a strămoşilorŭ noştri. Nu este sacrificiŭ pe care Serbia sĕ hesite a'lŭ face în acestŭ scopŭ pe altarulŭ sacratŭ alŭ patrieĭ. La apelulŭ Alteţeĭ Vóstre, naţiunea e gata a alerga ca unŭ singurŭ omŭ, pentru apărarea patrieĭ.

«Sire, suferinţele perpetue aŭ forţatŭ pe fraţiĭ noştri din Bosnia şi Herzegovina sĕ ia armele şi sĕ lupte pentru drepturile lorŭ de ómenĭ şi de poporŭ. Sângele care curge peutru fraţiĭ noştri, isbesce sentimentele nóstre frăţeştĭ, şi ţipătulŭ chinuluĭ a găsitŭ unŭ eco în lumea civilisată.

«Noĭ nu putemŭ, nu trebue sĕ rĕmânemŭ indiferinţi la sórta lorŭ. Scupcina este animată de cea maĭ vie recunoscinţa către Alteţa Vóstră pentru promisiunea ce aţĭ făcutŭ de a lupta pentru repaosulŭ şi pacificarea definitivă a nefericiţilorŭ noştri fraţi. Spre acestŭ scopŭ, Sire, Voĭ puteţĭ compta pe concursulŭ naţiuneĭ. Poporulŭ este gata a acorda tote mĭĝlócele necesarĭ pentru îndeplinirea acesteĭ marĭ misiunĭ.

«Anunţându solemnŭ, în numele naţiuneĭ, acéstă hotărîre, Scupcina are convincţiunea că Alteţa vóstră, ca şi guvernulŭ vostru, veţĭ urmări acéstă mare operă astŭ-felŭ ca Serbia sĕ póta respunde cu onóre şi gloriă misiuneĭ séle.

«Scupcina va esamina propunerile anunţate cu acea solicitudine ce reclamă importanţa causeĭ, şi ne vomŭ sili a le resolva în cursulŭ sesiuneĭ. Scupcina va propune de asemenea din parteĭ, óre carĭ proiecte de legĭ reclamate de desvoltarea instituţiunilorŭ nóstre. Acestea vorŭ fi maĭ cu sĕmă doue carĭ tindŭ a stabili responsabilitatea ministerială în sensulŭ ideilorŭ şi necesităţilorŭ naţionale, în fine a simplifica şi a face maĭ puţinŭ costisitóre procedura administrativă şi procedurile judiciare.

«Naţiunea a vĕĝutŭ cu fericire că Alteţa vóstrĕ 'şĭ a alesŭ unŭ companionŭ şi poporulŭ sĕŭ o principesă eşită din naţiunea rusă, care e de aceiaşĭ rasă ca a nóstră. Natalia Petrowna v'a înfrumuseţa tronulŭ, şi prin virtuţile séle de mumă a poporuluĭ, ea va contribui a conserva naţiunea şi a întări dinsstia, aşa de scumpă a Obrenovicilorŭ. Oferindŭ alteţeĭ vóstre felicitările séle entusiaste, Scupcina nu póte de câtŭ sĕ unéscă vocea sea cu aceia a naţiuneĭ spre a ruga pe Dumneĝeŭ sĕ Vĕ dea, Vouĕ şi viitóreĭ ilustre principese, o lungă şi fericită uniune.

«Sire, în tóte epocile poporulŭ sêrbŭ a sciutŭ şi va sci maĭ multŭ ca totŭ-déuna, în epoca actuală aşa de gravă, se apreţieĝe necesitatea de a rămâne unitŭ. Scupciua împărtăşesce convincţiunea vóstră că acéstă unire este gajulŭ şi basa cea maĭ solidă a viitoruluĭ nostru.

«Terminându rugămŭ pe Dumneĝeŭ de a bine-cuvênta pe alteţa vóstră şi scumpa nóstră patriă, şi maĭ cu sĕmŭ de a întări drépta Sêrbuluĭ apre a putea ţine susŭ stindardulŭ libertăţiĭ şi sĕ putemŭ striga totŭ-dé-una: Trăiască principele Milan Obrenovitch IV.»

Times publică următórea depeşă din Ragusa, cu data 1 Octombriŭ:

Insurgenţiĭ aŭ atacutŭ oraşiulŭ Klec, dérŭ aŭ fostŭ siliţi a se retrage dupĕ ce aŭ isprăvitŭ muniţiunile. Aŭ avutŭ 3 morţi şi 17 răniţi.

Citimŭ în *Dailly Telegraph*:

Ragusa, 2 Octombre. Insurgenţiĭ din Nevesinje aŭ înconjuratŭ castelulŭ puterniculuĭ beiŭ Osman Gliubovitch. Acestŭ şefŭ turcŭ arŭ fi fostŭ ucisŭ împreună cu fraţiĭ luĭ.

O luptă a avutŭ locŭ la Dugapolie pe rîulŭ Duma. Turci eraŭ în numĕrŭ de 1200 în contra 600 insurgenţi. Perderile egale de ambele părţi.

Metcoviteh, 2 Octombre. 800 Turcĭ aŭ reuşitŭ sĕ forţeĝe trecerile şi aŭ sositŭ la Stolacĭ. Lupta a ţinutŭ 8 ore: Perderile aŭ fostŭ serióse de ambele părţi. 4 Companiĭ turce, venite din Stolacĭ, aŭ decisŭ de succesulŭ afacerii. Insurgenţiĭ s'aŭ retrasŭ la Zavolo. Eĭ aŭ luatŭ jumĕtatea unuĭ convoiŭ compusŭ din 40 lăĝĭ de muniţiunĭ, 200 puşcĭ şi nutrimente.

Aflămŭ în *Narodni Listy* din Praga următoarea depeşă din Viena. cu data 30 Septembre:

Patriarhulŭ arŭ fi scrisŭ o epistolă pastorală insurgenţilorŭ din Herţegovina, în care îĭ consiliaĝă se depună armele şi sĕ înceteĝe ostilităţile.

Citimŭ în *Pal Mall Gazett*:

Berlin 10 Octombrie. Se asigură că puterile nordului suntŭ de acordŭ a considera propunerile făcute de insurgenţi ca acceptabile. Ele le privescŭ ca o basă satisfăcătóre pentru negocierile ulterióre în favoarea păciĭ.

Reproducemŭ dupe *Vocea Prahoveĭ* următorulŭ actŭ importantŭ, remâindŭ a reveni asupra luĭ într'unulŭ din numerile viitóre:

Judecătoria judeţuluĭ Prahova.

«Cu adresa D-luĭ procurorŭ localŭ No 444, de la 22 Iuniŭ anulŭ curgĕtorŭ, înregistrată la No. 3197, s'aŭ îndreptatŭ în cercetarea judecătorieĭ, **Istrate Negulescu**, fostŭ pomoşnicŭ la onorab. Cărmuire a acestuĭ judeţŭ, pentru tăierea unorŭ foĭ din ĝiarulŭ cancelarieĭ de acolo, alăturându D. Procurorŭ şi în copiă adresa cârmuireĭ No. 6718, şi taclirulŭ luatŭ luĭ *Negulescu*, care prin înfăţişarea numituluĭ la 22 ale aceleĭ luniĭ Iuniŭ, luându-se în băgare de sémă, s'a vĕĝutŭ în coprinderea maĭ josŭ, însĕ:

«In copiă adresa Cârmuireĭ locale No. 6718 de la 20 Iuniŭ, adresată către Procurorŭ, coprinĝĕtóre că onor. departamentŭ financiarŭ prin porunca No. 2461, a făcutŭ cunoscutŭ aceleĭ Cârmuiriĭ că împrejurarea tăiăreĭ acelorŭ foĭ din ĝiarŭ şi registru, privindu-se ca una din cele *maĭ neauĝite* uneltirĭ în potriva buneĭ orânduieli şi cu scopŭ viclénŭ, negreşitŭ, de a se ascunde chârtiĭ importante atingĕtóre de sume de banĭ din venitурile statuluĭ, se cuvine a se tacsa în categoria *crimelorŭ*, şi că *Măria Sea Prea Inalţatuluĭ nostru Domnŭ* (*Stirbei-Vodă*), prin resoluţia ce a bine-voitŭ a pune asupra raportuluĭ ce i-s'a îndreptatŭ într'acésta, între altele a disposatŭ şi cele următóre:

„Pomoşnicŭlŭ Istrate Negulescu se va depărta îndată şi se va da sub judecată; este fără pildă (?) ca sĕ se taiă foĭ din registru şi delĭ, şi sĕ se uneltéscă asemenea criminale fapte în cancelariĭ.“

«Adăogându cârmuirea că, potrivitŭ legiuirilorŭ, sĕ se facă urmărirea cuvenită asupra acesteĭ pricinĭ.»

Alegere

«Din tóte cele maĭ susŭ aşternute, judecătoria cunósce de *vinovaţĭ* şi sĕvêrşitorĭ aĭ ruperei foilorŭ din ĝiarulŭ meseĭ cancelarieĭ (care ĝiare şi registru s'aŭ vĕĝutŭ de judecătoriă ne şnuruite şi ne pecetluite) dupĕ chiarŭ a sea mărturisire: pe Ión Dedulescu prin înţelegere cu **Istrate Negulescu**, care atâtŭ pentru cuvêntulŭ că în registru s'a găsitŭ răsăturĭ acolo unde trebuia sĕ fi fostŭ rigla împotriva numĕruluĭ 788 doveditóre de primirea luĭ, câtŭ şi pentru stăruirea ce a făcut în apărarea Dedulesculuĭ, şi chiarŭ în urma înfăţişiatuluĭ alŭ sĕŭ **rĕvaşiŭ**, către D. Mârzescu, nu se póte apĕra de acéstă categoriă, cu câtŭ maĭ vêrtosŭ că după cum şi ênsuşĭ ĝice, şi formele prevĕdŭ, elŭ era rĕspunĝĕtorŭ pentru ĝiarulŭ sĕŭ, pe care trebuia sĕ'lŭ priveghieĝe în totŭ césulŭ. Érŭ D. Pitar Ión Mârzescu. în temeiulŭ desluşirilorŭ cuvenite aşternute maĭ susŭ, între care se desluşesce că în luna Ianuariŭ, dovedindu-se că s'a trimisŭ aceĭ banĭ totŭ în trimestru acela, a şi trămisŭ; trimiţêndu'ĭ maĭ înainte de a veni comisia, érŭ nu dupĕ ce a venitŭ comisia, precum numiţiĭ **doui** (*Negulescu* şi *Dedulescu*)

www.dacoromanica.ro

stăruiaŭ în **zadarŭ**; se cunósce cu totulŭ neatinsŭ (*Mârzea*) de ruperea acestorŭ foĭ şi fără nicĭ unŭ felŭ de sciinţă».

«Osânda însĕ a cestorŭ **douĭ**: *Istrate Negulescu* şi *Dedulescu*, dupĕ art. 262 din regulamentŭ — urmândŭ a se hotărî de onor. Curte, ca o faptă ce se privesce ca **criminală**, spre a se da de acolo cuvenita hotărâre."

(Sub-scrisi) Preşedinte **Shina**.
(Judecătorĭ): *G. Cantacozino*, *C. Zefcari*.
(Amŭ auditu): *Ión Mărzescu*, *Istrate Negulescu*, *Dedulescu*.

No. 66 din 1851 Octombre 30.

Primarul municipiului Iaşi

PROGRAMA

Pentru serbarea funebră ce va avea locŭ în ţiua de 1 Octombre anulŭ curentŭ, în amintirea *Domnitoruluĭ Moldoveĭ Grigore Ghica*, ucisŭ în Beilicŭ, în aceiaşĭ ţi la anulŭ 1777.

I.

In ţiua de 1 Octombre orele 12, Eminenţia Sea Mitropolitulŭ Moldoveĭ şi Sucéveĭ, împreună cu înaltulŭ clerŭ, va bine-voi a sĕvêrşi în biserica sânteĭ Mitropoliĭ o panahidă religiósă, la care suntŭ rugaţĭ sĕ asiste toţĭ funcţionarĭĭ civilĭ şi militarĭ, clerulŭ, corpulŭ profesoralŭ, consiliulŭ comunalŭ şi totŭ publiculŭ în ţinută de doliŭ.

II.

Toţi primariĭ comunelorŭ urbane din ţéră, vorŭ fi asemenea invitaţi sĕ asiste la acéstă selemnitate de doliŭ naţianalŭ.

III.

Dupĕ sĕvêrşirea ceremonieĭ religióse, întregŭ cortegiulŭ, cu Eminenţia Sea Mitropolitulŭ Moldoveĭ în capŭ şi în sunetulŭ musiceĭ, care va esecuta unŭ marşŭ funebru, va merge în procesiune la piétra commemorativă, ridicată de consiliulŭ comunalŭ pe mormêntulŭ Domnitoruluĭ *Grigore Ghika*, unde se vorŭ face rugăciunele cuvenite pentru sfinţirea pietreĭ.

IV.

Dupĕ sfinţirea pietreĭ, supt-semnatulŭ primarŭ va rosti unŭ discursŭ în amintirea faptelorŭ repusatuluĭ Domnŭ.

V.

Se va împărţĭ apoĭ pâine şi carne la săracĭ.

Primarŭ, **N. Gane.**

Citimŭ în *Românulŭ*:

INGERINŢA CONSULATUI GERMANU
IN
ADMINISTRAREA JUSTITIEI ROMANE

Supunemŭ pentru astădĭ pur-şi simplu cititorilorŭ, următórele acte oficiale, carĭ dovedescŭ atâtŭ o ingerinţă scandalósă a consulatuluĭ germanŭ în afacerĭ carĭ nu potŭ se fiă de câtŭ de resortulŭ justiţieĭ nóstre, fără nicĭ unŭ altŭ amestecŭ, precumŭ şi vila platitudine a regimuluĭ actualŭ, a primuluĭ ministru în specialŭ către ordinele acestuĭ consulatŭ. In altŭ numĕrŭ ne vomŭ ocupa maĭ pe largŭ de acéstă cestiune.

Adresa ministeruluĭ justiţieĭ No. 9622 din 19 Augustŭ 1875 către preşedintele tribunaluluĭ din judeciulŭ Brăila.

Domnule preşedinte,

Vă tranamitŭ pe lângă acésta în traducţiune nota consulatuluĭ generalŭ alŭ Germanieĭ suptŭ No. 1525, însoţită de douĕ anexe relative la plângerea d-luĭ Ulrich Waibl, supusŭ germanŭ, contra arestăriĭ séle de către d. procurorŭ respectivŭ, spre a le avea în vedere la cercetarea acestuĭ procesŭ.

Primiţĭ asicurarea consideraţiuniĭ mele.

p. Ministru, *L. Paciurea*.

TRADTCŢIUNE. Bucurescĭ, 6 Iuliŭ, 1875.
Copiă.
Preşedenţia
consiliuluĭ ministrilorŭ.

Domnule consulŭ yenerale,

Amŭ onóre a vĕ restitui aci anexatŭ memoriulŭ ce 'mi-aţĭ remisŭ erĭ, precumŭ şi depeşa d-luĭ vice-consulŭ din Brăila.

Amŭ cerut esplicaţiunĭ la d. prefect din Brăila, şi colegulŭ meŭ de la justiţiă a făcutŭ tótŭ asemenea pentru procurorŭ; asceptămŭ aceste esplicaţiunĭ pentru ca sĕ dămŭ ordine în eonsecinţă, şi amŭ tótă speranţa c'acéstă afacere se va termina spre satisfacţiunea d-vóstră.

Bine-voiţĭ a primi asicurarea perfecteĭ mele consideraţiunĭ.

(Semnatŭ) *L. Catargi*
Pentru esactă traducţiune, *A. Zacharopolo*.

Traducţiune dupĕ nota d-luĭ gerantŭ alŭ consulatuluĭ generalŭ alŭ Germanieĭ supt No. 1525 din 31 Iuliă (12 Augustŭ) 1875.

Domnule ministre,

La începutulŭ luneĭ Iuliŭ trecutŭ, consulatulŭ generalŭ fusese informatŭ că supusulŭ germanŭ Ulrich Waibl, proprietar de otelŭ în oraşulŭ Brăila, fusese pe nedreptŭ arestatŭ de către d. procurorŭ localŭ.

Domnulŭ consulŭ generalŭ imperialŭ credu că intervenţiunea sea oficiósă pe lângă guvernulŭ princiarŭ arŭ fi de ajunsŭ pentru a se provoca punerea în libertate a numituluĭ Waibl şi pentru a'lŭ scăpa de nouĭ vexaţiunĭ. Prin urmare avu onórea d'a remite d-luĭ preşedinte alŭ consiliuluĭ de miniştriĭ memoriulŭ aci anexatŭ în copiă şi nisce telegrame confidenţiale ale vice-consululuĭ imperialŭ din Brăila, confirmândŭ inocenţa d-luĭ Waibl, precum şi precipitaţiunea de care d. procurorŭ se făcuse culpabilŭ în privinţa sea arestându'lŭ.

La aceste comunicaţiunĭ d. preşedinte alŭ consiliuluĭ rĕspunse printr'o scrisóre de asemenea aci anecsată în copiă, făcêndŭ a se spera c'acéstă afăcere s'arŭ arangia într'unŭ modŭ satisfăcĕtorŭ. Maĭ târdiŭ consulatulŭ generalŭ a fostŭ informatŭ că numitulŭ Waibl, dupĕ ce a suferitŭ o închisóre de câte-va ţile, fusese liberatŭ subt cauţiune de 500 francĭ, şi amŭ primitŭ unŭ nouŭ raportŭ alŭ vice-consulatuluĭ Germanieĭ, aducêndŭ la cunoscinţa mea că d. Waibl se găsesce cumŭ pusŭ subt judecată, ca înculpatŭ c'a ofensatŭ pe d. procurorŭ, şi că procesulŭ sĕŭ va fi judecatŭ de către tribunalulŭ din Brăila, probabilmente pe la finele luneĭ luĭ Augustŭ.

In acéstă stare de lucrurĭ şi basatŭ pe promisiunile făcute d-luĭ consulŭ generalŭ credu de datoria mea d'a vĕ semnala cele ce precedŭ, rugându-vĕ se bine-voiţĭ a vĕ interesa în favórea d luĭ Waibl ş'a avisa în consecinţă la mĕsurile ce vĕ vorŭ părea utile pentru a se remedia, pe câtŭ se póte, o situaţiune ce nu'mĭ pare conformă cu soluţiunea sperată de către consulatulŭ generalŭ.

In asceptsrea uneĭ bine-voitóre comunicaţiunĭ despre resultatulŭ obţinutŭ prin bine-voitorulŭ d-vóstră sprijinŭ, profitŭ d'acéstă ocasiune.

(Semnatŭ) Gerantulŭ *Reitz*.
Pentru traducţiune conformă.
Şefulŭ secţiuniĭ. *P. Davidescu*.

«Caracalŭ, 7 Octombre, 1875.

D-luĭ redactorŭ alu ROMÂNULUI

«Agenţiĭ poliţieĭ din acestŭ oraşiŭ, patronaţĭ de actualulŭ prefectŭ Lahovari, aŭ devenitŭ spaima şi terórea tutulorŭ. Toţĭ câţĭ aŭ nenorocirea sâ fiă aduşĭ la poliţiă pentru diferite împrejurărĭ, nu potŭ scăpa de câtŭ cu ósele sdrobite de bătăĭ, aplicate în modulŭ celŭ maĭ oribilŭ ca 'n timpurile de cea maĭ tristă memoriă: Pentru asemenea fapte, comisarulŭ Grigoriu, sfeşneculŭ de mésă alŭ ispravniculuĭ, a fostŭ condamnatŭ adĭ de tribunalŭ la 3 lunĭ de închisóre.

«Vĕ rogŭ bine-voiţĭ a publica aceste puţine linĭĭ, spre a vedea ţera întrégă şi ministrulŭ respectivŭ, déca va voi, ce soiŭ de funcţionarĭ are administraţiunea d'aci; érĕ pe d'alta mulţumimŭ din totŭ sufletulŭ membrilorŭ carĭ aŭ compusŭ şedinţa de astădĭ, căcĭ aŭ dispreţuitŭ cererea ce d-sea a făcutŭ pentru achitarea acestuĭ funcţionarŭ bătăuşŭ.

«*Băisoiu*, advocatŭ.»

ULTIME SCIRĬ

Sant-Sebastian. Aŭ căduţŭ în oraşŭ aprópe 150 obuse. Tunurile fortuluĭ Hernandez aŭ demontatŭ douĕ piese din bateria carlistă de la Mendizorots.

Belgrad, 3 Octombre. Insurgenţiĭ aŭ fostŭ bătuţĭ lângă Knin: Turciĭ aŭ arsŭ oraşulŭ şi biserica de la Michovatch. Patru orăşele de lângă Aclona, în Albania, s'aŭ resculatŭ.

Ragusa, 2 Octombre. Popa Mille Zuckeĭ şi Maxim Bogmani mergŭ către Trebinje; eĭ aŭ arsŭ Cicero şi Ibagna.

Barcelona, 1 Octombre. Şépte corpurĭ de trupe liberale urmărescŭ pe Gamundi şi Saballs în provincie Gerono.

CURŢI ŞI TRIBUNALE

Judecarea contestaţiuenĭ făcută în privinţa naţionalităţiĭ D-nuluĭ Cerlenti primarulŭ de la Brăila, s'a amânatŭ, nefiindŭ procedura îndeplinită.

SALA ATENEULUI.

Duminecă, 28 Septembre, la 2 ore precisŭ dupĕ amĕdĭ, va avea locŭ în sala Ateneuluĭ Românŭ, a patra conferinţă publică gratuită a profesoruluĭ *Zeppenfeld*.

Subiectulŭ conferinţeĭ:

Ceĭ patru fiĭ aĭ luĭ Clovis.

Austrasia şi Neustria: rivalităţile sângeróse ale luĭ Brunchaut şi alŭ Fredegundeĭ.

Clotariŭ II.

Dagobert I.

Conferenţiarulŭ atrage atenţiuuea publiculuĭ asupra particularităţiĭ conferinţelorŭ séle: *orĭ ce auditorŭ are dreptulŭ a'ĭ rĕspunde.*

Acéstă inovaţiune, pe lângă alte avantagie, oferă şi pe acelea că dă convingerilorŭ oposite posibilitatea d'a espune motivele în numele cărora arŭ refusa adesiunea lorŭ la conclusiunile séŭ la autenticitatea faptelorŭ prrsintate.

Acestŭ modŭ de a se adresa publiculuĭ presintă astŭ-felŭ îndoitulŭ avantagiŭ d'a esercita cugetarea auditorilorŭ ţinêndŭ atenţiunea lorŭ deştépträşĭ de a consacra dreptulŭ de alegere numaĭ în unuĭ controlŭ.

Imprumutul cu prime al căilor ferate otomane de franci
792,000,000
A 34-a tragere.— 1-iŭ Octombre 1875.— Efectuată la 30 Septembre 1875.

Obligaţiunĭ Nr.	Prime Fr.	Obligaţiunĭ Nr.	Prime Fr.	Obligaţiunĭ Nr.	Prime Fr.	Obligaţiunĭ Nr.	Prime Fr.	Obligaţiunĭ Nr.	Prime Fr.
607086	300000	29	1250	1353467	1250	843434	1000	1471209	1000
1505905	25000	266790	»	1975050	»	1108459	»	1500040	»
613404	10000	367700	»	20635	1000	1201940	»	1526626	»
1879351	«	375065	»	20635	»	1271584	»	1613031	»
82370	2000	446177	»	48361	»	1338953	»	1613035	»
1116935	»	586769	»	170172	»	1421986	»	1631292	»
1215804	»	844690	»	583507	»	1461248	»	1653006	»
1354926	»	1215802	»	586770	»	1462083	»	1745311	«
1505901	»	1309245	»	607088	»	1471203	»	1745606	»
1745313	»	1353466	»	723297	»	1471208	»	1968286	»

300 obligaţiunĭ rambursabile cu câte fr. 400

26	252595	479372	744362	1021939	1395216	1540319	1795854
27	266786	479373	744363	1215801	1395217	1540320	1795855
28	266787	479374	744364	1215803	1395218	1559071	1822271
30	266788	479375	744365	1215805	1395219	1559072	1822272
20631	266789	517336	843431	1219561	1395220	1559073	1822273
20632	320021	517337	843432	1219562	1421987	1559074	1822274
20634	320022	517338	843433	1219563	1421988	1559075	1822275
48362	320023	517339	843435	1219564	1421989	1613032	1826816
48363	320024	517340	844686	1219565	1421990	1613033	1826817
48364	320025	583506	844687	1225111	1461246	1613034	1826818
48365	346221	583508	844688	1225112	1461247	1631291	1826819
82366	346222	583509	844689	1225113	1461249	1631293	1826820
82367	346223	583510	1025856	1225114	1461250	1631294	1876291
82368	346224	586766	1025857	1225115	1462081	1631295	1876292
82369	346225	586767	1025858	1253356	1462082	1653007	1876293
135161	367696	586768	1025859	1253357	1462084	1653008	1876294
135162	367697	607087	1025860	1253358	1452085	1653009	1876295
135163	367698	607089	1050281	1253359	1471207	1653010	1879352
135164	367699	607090	1050282	1253360	1471210	1678456	1879353
135165	375061	613401	1050283	1271581	1491001	1678457	1879354
141891	375062	613402	1050284	1271582	1491002	1678458	1879355
141892	375063	613403	1050285	1271583	1491003	1678459	1885346
141893	375064	613405	1108456	1271585	1491004	1678460	1885347
141894	407021	625146	1108457	1309241	1591005	1692386	1885348
141895	407022	625147	1108458	1309242	1500036	1692387	1885349
170171	407023	625148	1108460	1309243	1500037	1692388	1885350
170173	407024	625149	1116931	1309244	1500038	1692389	1968287
170174	407025	625150	1116932	1338951	1500039	1692390	1968288
170175	430106	632631	1116933	1338952	1505902	1745312	1968289
220426	430107	632632	1116934	1338954	1505903	1745314	1968290
220427	430108	632633	1172546	1338955	1505904	1745315	1965046
220428	430109	632634	1172547	1353468	1526627	1745607	1975047
220429	430110	632635	1172548	1353469	1526628	1745608	1975078
220430	446176	723296	1172549	1353470	1526629	1745609	1975049
251591	446178	723298	1172550	1354927	1526630	1745610	
251592	446179	723299	1201936	1354928	1540316	1795851	
251593	446180	723300	1201937	1354929	1540317	1795852	
251594	479371	744361	1201938	1354930	1540318	1795853	

www.dacoromanica.ro

CĂLĂUZĂ PRACTICĂ

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Uă combinatiune speciale ne permite a indica publicului căte-va din medicamentele francese mai multu pretiute in lumea intrégă şi preparate la Paris suptu supraveghierea inventatorilorŭ. Toţi sciu cu ce ingrijiri minutióse se prepară medicamentele in Francia. Reputatiunea acestorŭ producte şi vinḑarea lorŭ considerabilă aŭ datŭ nascere la unŭ mare numărŭ de imitatiuni adesea reŭ preparate şi carĭ suntŭ unŭ pericolŭ pentru sănătatea publică. Sfătuimŭ deci pe cumpărătorĭ a se adresa la casele indicate in josulŭ acestui avisŭ, aceste case vându producte cumpărate directŭ inventatorilorŭ Francesĭ.

INSOMNIE. — Insomnia este in genere causată séu de viue durérĭ, ca in casurile de podagră, rumatisme, nevralgiĭ, rănĭ, colice, durerĭ, de dintĭ, etc., séu de preocuparĭ morale, séu de escitatiunea causată prin furtunĭ şi marĭ căldurĭ, — Siropulŭ de chloral de Follet la dosa de una séu doue lingure de ciorbă, intrunŭ pătrarŭ de paharŭ cu apă, dă in cateva minute unŭ somnŭ linistitŭ şi naturale carĭ readuce puterile bolnavului şi facilită vindecarea. — Are uă actiune miraculósă asupra tusiĭ care fatigă atatŭ de multŭ pe bolnavĭ patimaşĭ de bronşite şi phthisie.

Nu s'arŭ puté prea multŭ atrage atentiunea generale asupra acestui medicamentŭ care arŭ trebui se se gă éscă in tóte familiele pentru momentulŭ de trebuintă, căcĭ se pôte afirma că acela care a usatu uă dată de dansulŭ voesce in totŭ-déuna se aibe la dănsulŭ uă sticluţă de **Siropu de Chloral de Follet**, atătŭ efectele séle suntŭ repede şi miraculóse.

DURERI DE STOMACU — Maĭ tóte maladiele de stomacŭ, carĭ facŭ digestiunea atătŭ de penibile şi de dificile suntŭ tămăduite prin intrebuinţarea **carbunelui lui Belloc** care se ea la mâncarĭ suptŭ formă de prafŭ séu de pastiliă. Acestŭ medicamentŭ a devenitu populare in Francia pentru vindecarisirea acestorŭ morburĭ. **Carbunele lui Belloc** a primitŭ in 1849, aprobatiunea Academieĭ din Paris.

NEVRALGII MIGRENE — Tratamentulŭ celŭ maĭ eficace, şi celŭ maĭ repede consistă in a lua intr' uă lingură de apă doue séu treĭ **perle de essenta de terebenthina ale doctorelui Clertan.** De optu din ḑece orĭ uşurarea se produce in căte-va momente. Essenţa de terebenthină avându trebuinţă d'a fi distilată şi purificată cu uă minutiósă ingrijire şi marĭ precautiunĭ, se se pădéscă de contrafacerĭ carĭ arŭ puté fi vătămătóre şi se se céră pe sticluţă semmnătura **Clertan.**

VERME SOLITARIU — Vorbind de Kousso, profesorele Bouchardat ḑice in formulariulŭ seŭ : « Este celŭ maĭ bunŭ remediŭ contra vermelui solitariŭ, daru trebue ca se se stie sicurŭ origina sa; doctorele Trousseau m'a asicuratŭ că de maĭ multe orĭ Koussoulŭ de próstă calitate produsese otrăvirĭ.

Pe d'alta parte, profesorĭ Trousseau şi Pidoux spunŭ in tractatulŭ lorŭ de therapeutică : « Prafulŭ de Kousso are uă savóre nauseabondă care face administratiunea só dificile. Unŭ pharmacistŭ din Paris, D. **Mentel** a avutŭ idea de a granula Koussoulŭ cu zaharŭ. Pregatitŭ astu-felŭ, koussoulŭ este lesne de luatŭ, chiarŭ de copiĭ.

Koussoulu granulatu de Mentel este garantatŭ de 1ma calitate.

AFECTIUNILE DE PEPTU (**bronsita, phthisia, dureri de gatu**). — Pentru tratamentulŭ acestorŭ bóle, remediulŭ celŭ maĭ eficace, celŭ maĭ usitatŭ, şi celŭ care costă maĭ pucinŭ, este **Gudronulu lui Guyot.** Se ea in dosa d'uă linguriţa de dulcéţa intr'unŭ paharŭ de apă séu de vinŭ, de maĭ multe orĭ pe ḑi. A se feri de multŭ numerósele imitărĭ.

D. Guyot prepară asemenea capsule rotunde de grosimea unui hapure carĭ conţinŭ gudronŭ de Norvegia purŭ de prima alegere. Aceste capsule de **Gudronulu lui Guyot** se eaŭ la mâncare şi potŭ inlocui apa de gudronŭ. Acestŭ din urmă productŭ trebue se fie cu totulŭ specialŭ recomandatŭ persónelorŭ suferindŭ de bronşite, de phthisie şi de guturaiurĭ vechĭe.

In aceste feluri de bóle esistă de multe orĭ uă tusă care obosesce bolnavulŭ şi' lŭ impedică d'a dormi. A se lua séra **Sirop de Chloral de Follet**, intr'unŭ paharŭ d'apă, cea ce dă unŭ somnŭ linistitŭ, şi binefăcatorŭ.

FRIGURI — Cându unŭ accesŭ de friguri este de tăiatŭ repede, trebuesce a se recurge la sulfatulŭ de quinină. Acestŭ medicamentŭ are unŭ gustŭ nesuferitu care face luarea sa dificile. Doctorele Clertan a parvenitu se infăşure sulfatulŭ de quinină intr'uă invelitóre de gelatină transparentă şi fórte suptire. **Perlele de sulfatu de quinina ale lui Clertan** suntŭ de grosimea unui hapure şi se eaŭ lesne fără a lăsa nicĭ unŭ gustŭ. Invelitórea se disolvă in stomacŭ şi medicamentulŭ lucrésă repede. Acestŭ productŭ aduce marĭ servicie făcând lesne pentru toţĭ luarea unuĭ remediŭ atătŭ de utile.

Când este vorbă de frigurĭ vechĭ, périodice şi persistente va trebui se se renunţe la sulfatulu de quinină care in zadarŭ obosesce stomaculŭ, şi se va recurge la **vinulu de Quininum Labarraque.** Acestŭ medicamentŭ, aprobatŭ de Academia de Medicină din Paris, contine in proportiunĭ fixe şi invariabile tóte elementele utile conţinute in quinquina. In ţerrile unde domnescŭ frigurile elŭ este, celŭ maĭ sicuru preservativŭ. Ajunge d'a se bea unŭ păhăruţu in fiecare diminéţă.

ANEMIE, SLABICIUNEA SANGELUS, PALIDE COLORI — Aceste hapurĭ ale lui **Vallet** suntŭ unulŭ din celle maĭ bune feruginóse, a se da persónelorŭ slabe, junelorŭ fete şi convalescenţilorŭ. Aceste hapurĭ aŭ obţinutu aprobarea Academieĭ de Medecină din Paris, cea ce trebue se le recomande la incredérea bolnavilorŭ. A se păḑi de numerósele contrafacerĭ séu imitărĭ ş'a se esige pe eticheta semnĕtura lui **Vallet.**

Celorŭ carĭ aŭ dificultate a lua aceste hapurĭ, se póte recomanda **siropulu de Phosphatu de Feru de Robiquet,** care şi elŭ a obtinutu aprobatiunea atătŭ de rară a Academieĭ de Medecină din Paris.

DIGESTIUNI DIFICILE (DURERĬ DE CAPU, AMETĂLA). — A inghiţi doue séu treĭ **Perle de Ether ale Doctorelui Clertan,** intr'uă lingură de apă, efectŭ maĭ immediatŭ.

PURGATIVE. — Numĕrulŭ purgativelorŭ este considerabile; printre ele, un mare numerŭ suntŭ atătŭ de violente şi active că adesea producŭ inflamatiunĭ in stomacŭ s'in intestine. — **Prafulu lui Rogé** cu citratu de magnesie, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris este de sicurŭ purgativulŭ prin escelinţă. — Ajunge d'a se disolve uă sticluţă intr'uă sticlă séu uă jumătate sticlă de apă pentru a obţine indată uă limonadă d'unŭ gustŭ agreabile care curăţă certamente şi fără a ocasiona nici unŭ accidentŭ.

Nu este medicamentŭ care se fi fostŭ atătŭ de contrăfăcutŭ ca **Prafulu lui Rogé.** S'a şi constatatŭ că unele din acele contrafacerĭ nu continea citratŭ de magnesie de şi era indicatŭ pe eticheta. Cumpărătorulŭ va trebŭi decĭ se céră ca eticheta se pórte semnatura Rogé şi ca sticluţa se pórte la fiecare estremitate uă pecete cu litere in patru colorĭ. Acésta este marca de fabrică a inventatorelui.

GUTURAIURI, TUSE, GRIPE. — De la 1820, **Pasta Regnauld,** ţine celŭ d'anteiŭ rândŭ printre pectorale. Voga sa universale are doue motive ; ca tine maĭ ânteiŭ la gustulŭ seŭ agreabile şi la eficacitatea sa, s'apoĭ la lipsa de opium cea ce o face cu totulŭ inofensivă.

CONVALESCENTE. — **Quinium Labarraque** de care deja s'a făcutŭ mentiune pentru tratamentulŭ frigurilorŭ este toniculŭ şi reparatorulŭ prin escelintă, acestŭ vinu d'uă eficacitate incomparabile, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris, aduce cele maĭ marĭ servicie convalescenţilorŭ, persónelorŭ slabe şi epuisate, femeilorŭ carĭ se scolă din laudiă, tinerelorŭ fete carĭ se formésă şi se desvoltă cu anevoinţă, ş'in fine bătrînilorŭ slabiţĭ prin vărstă.

TEMPERAMENTE SLABE, PHTHISIE, RACHITISMU. — A se lua in fie-care ḑi cate-va lingure de **Oliu de ficatu de Morunu alui Berthé.** Acestŭ oliu de ficatŭ de morunu este singurulŭ care a obţinutŭ aprobatiunea Academieĭ de Medecină din Paris. — Elŭ este garantatŭ cu totulŭ purŭ, cea ce este d'uă mare importanţă cand se scie că cele mai multe oliurĭ din comerciu suntŭ mestecate cu oliurĭ de totŭ-felulŭ.

DIARRHEE-COLERINE. — Celu maĭ bunŭ remediu este de sicurŭ suptu-nitratulŭ de bismuth, darŭ acestŭ medicamentŭ fiindŭ destulŭ de greŭ de luatŭ, este bine a se da preferinţă **Bismutului granulatu alui Mentel.** Copiĭ chiarŭ 'lŭ eaŭ ca bombóne, pentru gustulŭ seŭ de zaharŭ.

DENTITIUNEA COPIILORU. — Pentru a facilita dentitiunea, a preveni convulsiunile şi rachitismulŭ la copiĭ nimicŭ maĭ bunŭ ca **Osteina Mouriès** care este uă combinatiune de phosphatŭ de calce şi de albuşŭ de oue. Acestŭ productŭ suptŭ formă de grişiu se prepară ca ciorbă in lapte séu zémă de carne. Fie-care sticluţă este insoţită d'uă mică mesură care indică dosa.

Acestŭ medicamentŭ a fostŭ aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris.

Osteina Mouriès conlucrand intr'unŭ modŭ activŭ la formarea şi la nutritiunea sistemului ososŭ, va fi cu utilitate administrată in casurile de fracturĭ şi de rachitismŭ.

DENTIFRICE. — Sunt atătea bóle de dinţi şi de gură causate prin intrebuintarea unui dentifrice preparatŭ intr'unŭ modŭ contrariŭ sciinţeĭ că convine se damŭ aci locŭ questiuneĭ dentifricelorŭ.

D. Pelletier, membrŭ alŭ Academieĭ de Medecină din Paris dupe ce a adusŭ unŭ iminentŭ serviciu umanităteĭ descoperind sulfatulŭ de quinină, voi se se ocupe şi cu igiena gureĭ, aducand in această lucrare tóte cunoscintele séle sciinţifice.

Elŭ recunoscu că alteratiunea dintilorŭ provenea prea desŭ din intrebuintarea dentifricelorŭ inventate pănă atuncĭ şi aceasta pentru că acele producte eraŭ maĭ in totŭ-dé-una acide, lucru contrariŭ principelorŭ sciinţeĭ. D. Pelletier compuse atunci doue dentifricie, unulŭ solide, altulŭ liquide, oferind tóte garantiele dorite pentru intreţinerea gureĭ.

Odontina Pelletier este uă pastă móle asupra carĕia se trece usorŭ peria umedă, ea dă dinţilorŭ culóra albă cautată, fără a altéra nicĭ uă dată emaliulŭ lorŭ.

Elixirulu odontalgicu de Pelletier fortifica gingiele, parfumă gura şi scóte mirosulŭ lăsatŭ de ţigărĭ. Este destulŭ a se vărsa căte-va picături intr'unŭ pacharu cu apă pentru a da unŭ parfumŭ suave.

Aceste doue dentifricie previnŭ numeróse durerĭ de dinţi. Numele şi positiunea sciinţifică a inventatorelui lorŭ suntŭ uă garantiă de perfectiunea lorŭ.

Uă instructiune detaliată insoţesce fie-care din productele aci susŭ indicate.

DEPOSIT IN BUCURESCI *la d-niĭ Appel şi C-nia. Rissdöfer, Schmettau, farmacistulŭ Curţiĭ; ĕră in Ploieşti la d-niĭ Rudolf Schmettea (la Michaiŭ Bravulŭ).*

CĂRŢI BISERICESCI De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Girante responsabile, Dumitru Hristea, Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ N·o 24.

www.dacoromanica.ro

DUMINECA, 28 SEPTEMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Banĭ. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1049

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuniĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
«	« II	2 leĭ
«	« I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

A eşitŭ de subt tiparŭ:

CALENDARUL

TELEGRAPHULUI

Redacţiunea acestuĭ ţiarŭ, cedându dorinţeĭ unuĭ mare numĕrŭ de cititorĭ, a publicatŭ anulŭ acesta unŭ calendarŭ din cele maĭ frumóse şi maĭ variate, puindu'ĭ preţulŭ de *unŭ leŭ*, ast-felŭ ca sĕ pótă fi cumpĕratŭ de tótă lumea.

Pe lângă cele necesariĭ ale unuiŭ calendarŭ, *Calendarulŭ Telegraphuluĭ* maĭ coprinde *bilete lunare pentru ambele sexe, séŭ esplicarea planeteloru, monetarulŭ comparativŭ* între monetele nóstre cu acelea ale *lumeĭ întregĭ*, tacsele postale şi telegrafice, precumŭ şi o materiă amusantă compusă din cele maĭ alese nuvele, poesiĭ, diverse şi curiosităţĭ.

Credemŭ că orĭ cine va ceti acestŭ calendarŭ, singurŭ în felulŭ sĕŭ până aţĭ, va remânea satisfăcutŭ.

Elŭ este trasŭ în 10,000 esemplare.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ *Monitoruluĭ*).

Belgrad, 7 Octombre. — Ieri, guvernulŭ sêrbŭ arŭ fi primitŭ o notă din partea marilorŭ puterĭ, care tratéză despre raporturile Serbieĭ către Turcia.

Munich, 7 Octombre. — Proiectulŭ de adresă s'a cititŭ astă-ţi; comisiunea cere Regeluĭ a congedia întregulŭ ministerŭ.

Constantinopole, 7 Octombre. — Pórta a decisŭ ca dobênda şi amortisarea datorieĭ turceştĭ sĕ încépă de la 1 Ianuarie 1876 şi în timpŭ de 5 anĭ sĕ fie plătite jumĕtate în numĕrătóre şi jumĕtate în obligaţiunĭ.

Roma, 7 Octombre. — Papa a primitŭ pe trimisulŭ Persieĭ care 'l'a asiguratŭ despre protecţiunile catolicilorŭ din Persia.

BUCURESCI, 27 SEPTEMBRE

Cititoriĭ noştriĭ aŭ vĕţutŭ, în numĕrulŭ de aţĭ alŭ *Telegrafuluĭ*, actulŭ de acusaţiune alŭ tribunaluluĭ de Prahova, încă din 1851, contra actualuluĭ prefectŭ Negulescu, prin care îlŭ declară criminalŭ pentru că «*a sustrasŭ foĭ din dosare* şi *a rasŭ acolo unde trebuia se fie rigla* în potriva numĕruluĭ doveditorŭ de priimirea luĭ», privindu-se acéstă faptă ca «una din cele *maĭ neauţite* uneltirĭ în potriva buneĭ orînduelĭ şi *cu scopŭ vicleanŭ*, negreşitŭ, de *a se ascunde chârtiĭ importante* atingĕtóre *de sume de banĭ din venitulŭ statuluĭ.*»

Cititoriĭ noştriĭ aŭ vĕţutŭ asemenea resoluţiunea principeluĭ Stirbey, prin care D. Negulescu se depărtése din funcţiune şi se dă în judecată, pentru că «*este fără pildă* ca *sĕ se taie foĭ din registre* şi *delĭ* şi sĕ se uneltéscă *asemenea criminale fapte în cancelariĭ* !»

Aŭ vĕţutŭ decĭ douĕ acte, emanate unulŭ de la cea maĭ înaltă autoritate în statŭ şi altulŭ de la justiţia ţĕreĭ, în care D. Negulescu este recunoscutŭ ca *plastografŭ* şi *furŭ* de acte publice. Este ceva însĕ care nu a vĕţutŭ cititorulŭ şi care sperămŭ se le-o punemŭ în curândŭ la dispositiune, acésta este sentinţa înalteĭ curţĭ.

Ni se asicură că înalta curte, preşeţută chiar de unulŭ din ceĭ maĭ înfocaţĭ partisanĭ aĭ guvernuluĭ actuale, arŭ fi recunoscutŭ tóte acusaţiunile aduse prin actulŭ tribunaluluĭ de Prahova, ţinându contŭ érăşĭ şi de resoluţiunea Domnéscă, şi arŭ fi osânditŭ pe D. Negulescu la închisore pe unŭ timpŭ mărginitŭ, la perderea drepturilorŭ cetăţienescĭ şi la neputinţa de a maĭ lua *slujbă* în tótă viaţa sea.

Nu scimŭ décă sentinţa s'a esecutatŭ în totulŭ şi în tocmaĭ; scimŭ însĕ, dupĕ câtŭ ni s'a spusŭ, că D. Nicolae Cretzulescu arŭ fi intervenitŭ la Domnŭ spre a gracia pe D. Negulescu, ceea ce s'a şi făcutŭ, pentru care D. Negulescu a rĕmasŭ de atuncĭ servitorŭ cu trupulŭ şi cu sufletulŭ alŭ actualuluĭ aginte alŭ Românieĭ la Berlin.

In facia unorŭ asemenea acte, nu maĭ póte nimenĭ se apere pe actualulŭ prefectŭ de Prahova. Culpabilitatea sea este recunoscută publicŭ. Cum se face însĕ că tocmaĭ acela care trebuia se stea la închisóre pentru lucrurile cele *maĭ neauţite*, sĕ'şĭ pérdă drepturile cetăţenescĭ şi se nu maĭ ia funcţiune în tótă viaţa, îlŭ vedemŭ ocupându postulŭ de prefectŭ de şése anĭ, călcându legile şi morala publică în picióre, abusându de totŭ şi închiţându la temniţă pe ómeniĭ oneştĭ şi patrioţĭ? Cum se face că acela care acum 25 de anĭ era criminalŭ pentru *plastografiă* şi *furtŭ*, astăţĭ e omŭ onestŭ şi capabilŭ de lucrurĭ bune?

Subt Domnia luĭ Stirbey se sciă că era unŭ guvernŭ absolutŭ, eşitŭ din bunulŭ placŭ alŭ streinilorŭ. Nu esista nicĭ libertăţile actuale, nicĭ legĭ aspre ca acum carĭ se pedepséscă pe asemenea criminalĭ, cu tóte acestea sustragerea câtorva foĭ dintr'unŭ dosarŭ şi câte-va răsaturĭ eraŭ atuncĭ *lucrurile cele maĭ neauţite*! De atuncĭ ţéra a progresatŭ, a mersŭ înainte cu paşĭ gigantiĭ: aţĭ avemŭ modificarea codiceluĭ penalŭ, drumurĭ de ferŭ, vapóre de resbelŭ, şi maĭ presusŭ de tóte o dinastiă eşită din cele maĭ însemnate familiĭ domnitóre ale Europeĭ. Cu totŭ acestŭ progresŭ însĕ, ce trebue se ţicem noĭ câtŭ vedemŭ că acea ce atuncĭ era o crimă, acum este o capacitate; omulŭ care la 1851 era unŭ *furtŭ* şi unŭ *plastografŭ*, acum guvernulŭ progresuluĭ şi alŭ viitoruluĭ îlŭ găsesce capabilŭ se administrese unŭ districtŭ întregŭ! Intr'ădevĕrŭ, este ceva scandalosŭ care trebue sĕ se petrécă numaĭ la noĭ!

Ne mirămŭ pentru ce nu putemŭ sĕ înaintămŭ în căile virtuţeĭ, pentru ce moralitatea este aşa de pribégă în câtŭ nu se maĭ vede prin societatea nóstră! Cumŭ voiţĭ sĕ învĕţămŭ a iubi virtutea, a ne închina moraleĭ, câtŭ nu trebue unuĭ criminalŭ de câtŭ a nu maĭ fi în temniţă, ca noĭ sĕ'lŭ salutămŭ, sĕ'ĭ întindemŭ mâna şi guvernulŭ sĕ'lŭ îmbrăcişeze, rîdicându'lŭ la cea maĭ înaltă tréptă în funcţiunile Statuluĭ! Nu este acésta calea prin care putemŭ a ne moralisa. Ne trebue puţinŭ simţŭ de demnitate, puţinŭ orgoliŭ, puţinŭ amorŭ propriŭ, şi chiarŭ puţinŭ puritaaisnŭ, ca sĕ eşimŭ din acéstă strâmtóre în care nomolulŭ corupţiuneĭ ne ţine în locŭ.

Nu maĭ este nicĭ o îndouială că guvernulŭ este totŭ aşa de criminalŭ ca şi D. Negulescu; că, sciindŭ faptele séle, l'a numitŭ în postulŭ de prefectŭ şi l'a ţinutŭ şése anĭ. Dérŭ suntŭ de vină şi cetăţenii ploescenĭ carĭ, cunoscêndŭ tóte aceste acte, n'aŭ protestatŭ în masă câtŭ s'a numitŭ acestŭ prefectŭ şi n'aŭ urmatŭ cu protestulŭ lorŭ şi cu indiferinţa către acela care nu meritä de câtŭ locŭlŭ destinatŭ de resoluţiunea Domnéscă şi de sentinţa Tribunaluluĭ şi a Inalteĭ Curţĭ.

O asemenea atitudine suntemŭ sicurĭ că arŭ fi pusŭ în posiţiune chiarŭ pe actualulŭ guvernŭ sĕ'lŭ distitue.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Étă, dupĕ *Tagblatt* din Viena, testulŭ corespondinţeĭ schimbată între Consuliĭ Austrieĭ, Germanieĭ şi Italieĭ cu şefiĭ insurgenţilorŭ.

«La Michailŭ Liubibratitch, Luca Pelcovitch, Trifco-Vukalovitch, câmpulŭ din Sjemacdo lângă Begovist.

«Conformŭ ordinuluĭ guvernelorŭ nóstre, vĕ ceremŭ o intrevedere spre a conferi asupra situaţiuneĭ crescinilorŭ în Herzegovina.

«Venimŭ ca amicĭ la acéstă întrevedere, fără nicĭ o autorisaţiă turcă; fără askerĭ nicĭ jandarmĭ turcĭ. Primiţĭ salutările nóstre, etc.

L. S. Wasich, L. S. Lichtenberg, L. S. Durondo.

Trebinje, 5/17 Septembre, 1875.

Étă fără introducţiă, rĕspunsulŭ la invitarea de maĭ susŭ:

«1). Fără ceĭ-l'altĭ şefiĭ herzegovinenĭ, Michael Liubibratitch, Luca Petcovitch, Trifco-Vukalovitch, nu potŭ conferi cu consuliĭ puterilorŭ, insurecţiunea actuală fiindŭ o rescólă a Herzegovineĭ întregĭ.

«2). Pentru ca toţĭ şefiiĭ sĕ pótă a se aduna, trebue timpŭ, pentru care arŭ fi necesarŭ unŭ armistiţiŭ de câte-va ţile.

«3). In casŭ de armistiţiŭ, trupele turce vor trebui sĕ menţiă posiţiunile ce arŭ ocupa în ţiua incheiăreĭ armistiţiuluĭ; aprovisionarea ţilnică a turcilorŭ (la Trebinje) nu arŭ putea sĕ se facă de câtŭ prin întrepunerea insurgenţilorŭ.

«4). Locŭlŭ unde se va ţine conferinţa trebue sĕ fiă alesŭ séŭ la fruntaria muntenegréna séŭ la cea austriacă.

«5). Nu vorŭ fi admişĭ la conferinţă de câtŭ comisariĭ europenĭ, fiindŭ esclusŭ orĭ-ce representantŭ turcŭ.

«6). Invitările la conferinţă trebuescŭ făcute de comisuriĭ Europeĭ.

Brecenik, 7/19 Septembre 1875.

Dr. Kosta Gruich.

Se scriă de la fruntariele bosniace *Gazeteĭ de Augsburg*:

Insurecţiunea presintă în Bosnia unŭ caracterŭ cu totulŭ diferitŭ de acela alŭ Herzegovineĭ. Pe câtŭ insurgenţiĭ herzegovinenĭ se presintă înaintea turcilorŭ în rênduri, şi parŭ a urma, eĭ şi şefiiĭ lorŭ, unŭ planŭ strategicŭ alŭ căruia mişcărĭ suntŭ combinate din nainte, nimicŭ identicŭ nu se vede în Bosnia. Aci, se vĕţŭ bande apărêndŭ icĭ şi colo, apoĭ disparêndŭ. Déră, abia turciĭ credŭ că aŭ curăţitŭ o intindere óre care de presenţa insurgenţilorŭ, şi étă că aceştia reaparŭ şi cadŭ pe neaşteptate asupra turcilorŭ. Pânä către 15 Septembre, turciĭ se flataŭ de a fi curăţitŭ întrégа regiune care se învecinesce cu Kostainitza; eĭ credeaŭ acésta cu atâta certitudine în câtŭ aduseseră, chiarŭ din Austria, o legiune de lucrătorĭ spre a recolta porumbulŭ raialelorŭ. Indată însĕ

www.dacoromanica.ro

la 18 Septembre, o bandă de 200 insurgenţi se coborî din munţii de la Partineva, şi goni pe turci până o sfârşi prin a'i alunga.

Mai mulţi rediſi se refugiară într'unu corpu de gardă, de unde ei deschiseră în contra insurgenţilorŭ unu focu omorîtoru. Aceştia, pentru a se apropia de turci, împinseră în contra corpului de gardă o trăsură cu fênu căria îi dederă focu. Trei rediſi numai putură a scăpa. Ceilalţi, în numĕră de 24, periră în flacări.

La 24 Septembre, în aceiaşi regiune, aŭ avutŭ locu, lângă Kolendor şi Nisari, două mici lupte în cari Turcii aŭ perdutŭ 17 ómeni, între alţii pe beyul Căpitanovitch, care a fostŭ multu timpu spaima raialelorŭ.

Ştirile cari ajungu aci de la fruntaria serbă-bosniacă spunu că insurecţiunea a luatŭ deja acolo dimensiuni considerabile, şi că şefulŭ insurgentŭ Zarco dispune deja de o trupă de mai multŭ de 3000 ómeni, ţifră importantă, mai cu sémă déca o comparămu cu valórea numerică a micilorŭ *guerillas* bosniaci cari întrecu ţifra de 300 ómeni. Telegrafulŭ anunţă că Liubibratich a bătutŭ pe turci pe drumulŭ Trebinje şi le a luatŭ provisiuni importante. Turcii aŭ perdutŭ în acésta luptă 20 morţi.

După o corespondinţă trimisă din Bayona *Republicei francese*, Alfonsiştii arŭ fi pusŭ mânile, în urma ultimelorŭ lupte cu bandele lui Dorregaray, pe unu mare numĕru de documentŭ lăsate de Carlişti. Aceste documente s'arŭ fi raportând, se ḑice, la o corespondinţă întreţinută într'o epocă óre care de funcţionarii francesi de la fruntariă cu şefii bandelorŭ carliste. Intre alte lucruri s'arŭ fi aflându respunsuri la cererile de informaţiuni din partea carlistilorŭ, notiţe asupra diferitelorŭ personage influente ale administraţiunei franceze şi comunicaţiuni asupra operaţiunilorŭ militare ale trupelorŭ ispaniole. Tóte aceste documente, clasate, inventariate, arŭ fi fostŭ trimise guvernului din Madrid.

Estragemŭ din *Republica francesă* următórele depeşi:

Madrid, 3 Octombre. *Gaceta de Madrid* publică unu decretŭ ordonându municipalităţilorŭ de a prepara listele electorale conformu legii de la 23 Iuniu 1870, care prescriă usulŭ sufragiului universalŭ directŭ pentru alegerea de deputaţi, câte unu deputatŭ pentru 50,000 locuitori, şi sufragiulŭ de două grade pentru alegerea de senatori.

Preambulul acestui decret esplică că resbelulŭ civilŭ fiindŭ din fericire dominatŭ şi inimicii mărginiţi într'o mică parte a peninsulei, nu e posibilŭ de a întârdia reunirea comiţielorŭ. Preambulul adaogă că, spre a face alegerea de deputaţi şi senatori, drepturile electorale întrerupte de la începutulŭ anului 1874 suntŭ restabilite.

Berlin, 3 Octombre. Proiectulŭ de lege presentatŭ consiliului federalŭ de cancelarulŭ imperialŭ, în privinţa rivisuiri coduluĭ criminal german conţine un paragraf corespundêndu legii belgiane provocat de afacerea Duchesne. Elŭ conţine asemenea o nouă dispoziţiă în contra persónelorŭ ce esercită funcţiuni afară din ţéră, cari se facŭ culpabili de infracţiunile legi, fie violându secretele diplomatice, fie depărtându séu reţinându documentele diplomatice.

Citimŭ in *Republica francesă*:

O depeşă din Constantinopolŭ, pe care agenţia Havas ne-o trimete cu acésta menţiune «isvorŭ oficialŭ», enumeră reformele pe cari guvernulŭ Porţii arŭ fi dispusŭ sĕ le întroducă în administraţiunea provincielorŭ resculate. Acésta enumerare ne arată mai întêiŭ «că populaţiunile agricole cari se ocupă in pace de munca lorŭ, vorŭ fi scutite îndată de impositulŭ de unu patrarŭ alŭ dijmei, după recensimêntulŭ stabilitŭ, şi încă mai multŭ că li se va face o descărcare de impositele lorŭ până la 1 Martiu 1875.» Oferindŭ astŭ-felŭ o primă acelora dintre raiele cari nu aŭ luatŭ parte la insurecţiune, guvernulŭ Porţii face unu actŭ abilŭ, deră acésta ofertă nu este reală de câtŭ în ceea ce privesce a patra parte din dijmă, căci suma impositelorŭ ne percepute înainte de 1 Martiŭ 1873 trebue sĕ fi dispărutŭ deja de multŭ din capitolulŭ provisiunilor bugetare ale imperiului turcŭ. Mărturisimŭ, de altă parte, că nu putemŭ înţelege bine, cumŭ a pututŭ fi stabilitŭ recensemêntulŭ locuitorilorŭ pacinici, şi, déca se rapórtă la unu puntŭ óre care de interogaţiune care figuréḑă în depeşa de care vorbimŭ, agenţia Havas nu pare a fi mai solidifiată de câtŭ noi asupra acestui puntŭ. Proiectulŭ de reforme alŭ Porţii se ocupă de representarea diferitelorŭ comunităţi religióse în consiliele administrative. Acolo încă termenii suntŭ vagi şi fórte adesea neînţeleşi. Ce se înţelege la Constantinopole prin «dorinţe emise în limitele bunului simţŭ»? Care va fi rolulŭ deputaţiunilorŭ de notabili «chemate din timpŭ în timpŭ de guvernŭ»? Noi nu vomŭ insista asupra acestorŭ diferite articole ca şi asupra conversiunei dijmelorŭ în impositŭ fonciarŭ de care se vorbesce la Constantinopole, ca şi cum arŭ fi existându acolo unu cadastru alŭ pământurilorŭ Bosniei. Ne va fi însĕ permisŭ de a ḑice că puterile europene eraŭ, după hatişerifulŭ Gulbané şi după hatihumaiumulŭ din 1856, în dreptŭ sĕ aştepte de la guvernulŭ lui Abdul Azis ceva mai lămuritŭ şi precisŭ, din puntulŭ de vedere teoreticŭ celŭ puţinŭ; căci, pentru punerea în practică a reformelorŭ, se scie că nu trebue sĕ avemŭ nici o ilusiune asupra acestui puntŭ.

JUBILEULU BUCOVINEI.

(*Corespondinţa particulară a «Telegraphului»*)

Cernăuţi $\frac{4 \text{ Oct.}}{23 \text{ Sept.}}$

Astaḑi s'aŭ petrecutŭ scenele de culminaţiune ale festivităţii meschine improvisată de *neamulŭ lui Iuda* pe sînulŭ scumpei nóstre Bucovine, classiculŭ cimiteriŭ alŭ lui Stefanŭ celŭ mare şi atâtorŭ alţi eroi espiaţi pe câmpulŭ de onóre, pentru gloria şi mărirea némuluĭ românescŭ.

Până ieri ne nutriamŭ încă cu speranţa, că guvernulŭ Austriei va avea măcarŭ prudinţa de a evita sĕ dea acestei odióse serbări unŭ caracterŭ oficialŭ, lăsându pe jidani, ca celŭ puţinŭ *singuri numai sĕ 'şi bate jocŭ* de suntimentele revoltate ale poporaţiunei istorice din Bucovina românéscă, fără a se face complice la o astŭ-felŭ de injuriă fără esemplu în cronicele popórelorŭ. Dérŭ ne-amŭ înşelatŭ. Trenulŭ de ieri ne aduse pe ministrulŭ *Stremayr*, trimisŭ anume din Viena, ca sĕ represinte pe Maj. Sea împĕratulŭ şi pe guvernulŭ monarchiei, la profanulŭ jubileŭ.

Incă de alaltă-ieri ferestrele şi balcónele începură a se împodobi serbătorescu cu ştamure, între cari cele mai multe *bicolore*— „galbene-negre"— colórea neestetică şi funestă a casei habsburgice. *Tricolorulŭ românescŭ* nu e represintatŭ, decâtŭ prin două mari flamure, atârnate de vârfulŭ mareluĭ „*Hotel-Veiss*" (jidovesc), singurele cari 'şiaŭ conservatŭ colorulŭ nemânjitŭ, după ploia cu care le-a botezatŭ ieri sântulŭ cerŭ.

Trenurile de ieri şi alaltă-ieri ne-aŭ adusŭ unŭ *roiŭ de jidani*, din Galiţia, Moldova şi de prin districte, alŭ cărorŭ numĕrŭ amŭ putea sĕ 'lŭ însemnămŭ cu cifra de 3000, toţi cu perciuni de unu cotu şi bărbile peptănate, ca şi cumŭ arŭ fi venitŭ s'adóre *viţelulŭ de aurŭ*.

Incă nu se pornise trenulŭ ce aducea pe ministru de la ultima staţiune, cândŭ gara Cernăuţilorŭ era deja inundată de *lifte*, ce murmuraŭ şi sbârnâiaŭ, ca roiulŭ în ajunulŭ ploii. La sosire óspele ministru, însoţitŭ de guvernatorulŭ ţĕrii baronulŭ *Pino*, fu priimit c'unŭ «*hoch*» esaltatŭ, după care căpitanulŭ ţĕrei *Kochanovschi* (renegatŭ) împreună cu primarulŭ urbei îşi rostiră discursurile de «bună-venire», apoi îlŭ conduseră cu alaiŭ până la locuinţă. Séra oraşulŭ fu iluminatŭ, éră ministruluĭ i-se făcu o ovaţiune cu musică şi torţi, rostindu-se şi câte-va discursuri. — Colonelulŭ Baumgarten, comand. regim. 41 de inf. vorbindŭ, în numele oficerilorŭ de *landwehr*, despre interesele instrucţiunei publice, lăudă faptulŭ înfiinţării Universităţii, care — după d-sea — este menită a nutri şi mai multŭ iubirea şi alipirea populaţiunei bucovinene către Austria şi împĕratŭ; apoi dărui mai multe portrete de ale împĕratului Franz-Ioseph, spre a se distribui scólelorŭ rurale.

Astaḑi pe la amédi, după unŭ serviciŭ divinŭ, delegaţii urbei şi ai comunelorŭ, între cari şi două-trei români *aduşi cu forţa* de pe la Dorna şi Câmpu-lungŭ, s'aŭ întrunitŭ în sala palatului administrativŭ, unde aŭ depusŭ la piciórele ministruluĭ şi ale guvernatoruluĭ omagiele lorŭ pentru împĕratŭ. Preşedintele dietei provinciale, d. *Alesani*, ceti unŭ felŭ de mesagiŭ împĕrătescŭ, adresatŭ ministrului-preşedinte, prin care Maj. Sea îşi esprimă mulţămirea faciă cu poporaţiunea Bucovinei, care, cu ocasiunea acestui jubileŭ de încorporare, făcu atâtŭ de loiale şi unanime manifestări, accentuându totŭ o dată, *că fii Bucovinei, de la era creată prin anecsare, totŭ déuna aŭ luptatŭ cu fidelitate şi vitejie pentru imperiŭ şi împĕratŭ* (!). Maj. Sea déră primesce cu bucurie omagiele credinţei şi supunerei, reînoite cu acésta ocasiune de *locuitorii Bucovinei* (?), asicurându'i despre *graţia sea părintéscă* (!)

După acésta tótă céta *alesilorŭ* şi *chemaţilorŭ*, dimpreună cu roiulŭ veneticilorŭ se porni spre *templulŭ jidovescŭ*, întrunindu-se în piaţa din noŭ botezată pe numele imperiului unde se procedă la *desvălirea solemnă a statuei Austriei*, momentulŭ supremŭ alŭ jubileului. Unŭ răcnetŭ înfiorătoru produse căderea învalitórei, în câtŭ se părea că ai dinaintea ochilor peirea Ierusalimului. Era «hosanaua» jidovilorŭ, acompaniată de «*imnulŭ austriacŭ*» esecutatŭ de musica militară, după care primarulŭ urbei, urcându-se p'unŭ pedestalŭ, rosti unŭ scurtŭ discursŭ, séu mai bine o *minciună* fără esemplu de nerusinare, pe care o resumămŭ în aceste patru cuvinte: «*Bucovina totului datoresce Austriei*»!.....

Cortegiulŭ se porni apoi spre localulŭ *noueĭ universităţi*, a cărei deschidere solemnă fu combinată a coincide de odată cu jubileulŭ jidanilorŭ. Aci se citi decretulŭ împĕrătescŭ, relativŭ la înfiinţarea noului institutŭ, după care ministrulŭ Stremayr rosti unŭ discursŭ ocasionalŭ, menitŭ a vorbi mai multŭ la inima *românilorŭ* şi a *slavilorŭ*. «*Credŭ*, — ḑise D-sea — *că românii şi slavii se vorŭ grăbi cu bucuriă a se adăpa din acestŭ nuoŭ isvorŭ alŭ culturei şi sciinţei germane, de unde vorŭ putea sĕ'şi împrumute unŭ impulsŭ şi mai puternicŭ, pentru ca împreună, cu puteri unite, sĕ lucreze pentru interesele Austriei*» (sic!)

Urmară apoi banchetele oficiale şi neoficiale, toastele rostite şi înghiţite, chefŭ şi beţiă, pe urmă amestecarea limbelorŭ... Aţi vĕḑutŭ D-voastră *jidani beţi*? Aici vedemŭ cu sutele. Nimicŭ mai nostimŭ, nimicŭ mai comicŭ. Dérŭ cum sĕ nu se 'mbete de-atâta *chilipirŭ* ce dete peste ei!...

Onóre însĕ adevăraţilorŭ fii ai acestei ţĕrişóre! Nici unŭ românŭ, nici unŭ ruteanŭ (afară de două-trei preoţi şi câţi-va ţĕrani, aduşi cu forţa. sĕ danţeze în grădina publică, spre a da serbărei óre-şi cumŭ unŭ timbru naţionalŭ-popularŭ) şi nici unŭ polonŭ (afară de câţi-va amploiaţi) n'aŭ luatŭ parte la jubileulŭ trădărei şi minciunei. Elŭ a rĕmasŭ dérŭ, după cumŭ se prevedea, unŭ purŭ şi simplu—*judileŭ*.

Spre a completa însĕ nostimulŭ

www.dacoromanica.ro

tablou, trebue să însemnămŭ cu o trăsĕtură de condeiŭ, că păsăruicele şi cruciuliţele încă aŭ jucatŭ unŭ rolŭ însemnat la acéstă serbare a gloriei jidovescĭ. Maĭ ântêiŭ de tóte ministrulŭ Stremayr primi din mâinele primaruluĭ diploma de *cetăţianŭ de onóre* alŭ urbeĭ Cernăuţĭ, după care acesta — ca prin magiă — făcu să cadă o plóie de *decoraţiunĭ împĕrătescĭ*. Intre persónele distinse resări şi unŭ românŭ. Acesta e archimandritulŭ *Blazievicĭ*, unŭ bărbatŭ de altmintrelea eruditŭ şi onestŭ, căruia i-se oferi cavaleria séŭ *semi-baronia* corónei de ferŭ, cl. III şi care probabilmente va fi chiămatŭ să ocupe scaunulŭ de mitropolitŭ alŭ Bucovineĭ şi Dalmaţieĭ, remasŭ vacantŭ prin mórtea regretatuluĭ *Bendella*.

Ce suntŭ însĕ tóte aceste decoraţiunĭ, pe lângă monstruósa *medaliă* commemorativă, menită a vorbi posterităţiĭ despre actulŭ jubileuluĭ?! Ea este de calibrulŭ unuĭ fundŭ de farfurie, represintându pe o parte: *efigia Marieĭ Terezia cum primesce pe vergina Bucovină sub scutulŭ mameĭ Austria*, éră pe partea opusă: *marca Bucovineĭ* cu inscripţiunea «*Austriae grata Bucovina*», adecă «*Bucovina recunoscătóre Austrieĭ*» (!? !) Étă singura satisfacţiune ce găsimŭ în acestŭ jubileŭ infamŭ. Ţicemŭ satisfacţiune, căcĭ pentru a represinta adevĕrulŭ, trebuia făcută cu totulŭ altŭ-felŭ, bunăóră: cum Maria Terezia înhaţă de pĕrŭ p'o junĕ romăncă, despoindu-o de odorurile părintescĭ, éră pe partea opusă inscripţiunea: «*Bucovinae grata Austria*» adecă «Austria recunoseătóre Bucovineĭ». — Astŭ-felŭ însĕ, cumŭ aŭ făcutu-o jidaniĭ, acéstă medaliă este o infamă ironie, pre care *istoria insultată* o va conserva posterităţiĭ, ca o *pétă négră*, ce secolŭ întregĭ nu vorŭ putea-o sterge de pe sbârcita faciă a perfideĭ Austriĭ!....

Xerxes.

DIVERSE

Unŭ metalŭ noŭ. — Intr'una din şedinţele hebdomadeie recente ale Academieĭ de sciinţe din Francia, D. Wurtz al datŭ lectură, în mijlocŭlŭ uneĭ tăcerĭ religióse, uneĭ note a D-luĭ Lecocq de Boisbaudran ce anunţa descoperirea unuĭ noŭ metalŭ ce presintă analogiĭ marĭ cu zinculŭ şi s'a obţinutŭ prin tratarea blendelorŭ de Spania. Acestŭ metalŭ este caracterisatŭ prin doŭĕ dungĭ spectroscopice, de intensitate ne egală, ce se manifestă în partea violetă cândŭ scînteia isbucnesce d'asupra soluţiuniĭ séle. Ca şi zinculŭ, noulŭ corpŭ este precipitatŭ din soluţiunea sea acetică de acidulŭ sulfidricŭ. Acestŭ metalŭ mai este separatŭ de combinaţiunile séle solubile prin sulfidratulŭ de amoniacŭ, şi, faptŭ destulŭ de ne aşteptatŭ, chiarŭ de zincŭ, nu în stare de metalŭ, ci în stare de oxidŭ. Aluminiulŭ, după cumŭ se ştie, presintă aceeaşĭ particularitate. D. Lecocq de Boisbaudran datorescе acéstă descoperire ce, din punctulŭ de vedese şciinţificŭ, presintă unŭ interesŭ mare, studiuluĭ atent alŭ fenomenelorŭ spectroscopice.

* * *

Lucrările tuneluluĭ sub La Manche. — Sondagele pentru executarea tuneluluĭ sub-marin ce va lega Francia cu Anglia continuă cu multŭ zelŭ. Aceste studiĭ aŭ în acestŭ momentŭ de theatru partea strâmtoriĭ despre cóstele englese; de câte-va ţile să operédă la câte-va mile de ele.

In fie-care séră vasulŭ ce pórtă comisiunea se duce la Duvre, Calais séŭ Boulogne, şi a doua ţi se începe érăşĭ. Inginerii însărcinaţĭ cu acéstă lucrare atâtŭ de importantă, D niĭ Larousse şi Lavallée, suntŭ fórte satisfăcuţĭ de resultatele obţinute. Până acumŭ nimicŭ n'arŭ fi venitŭ să distrugă prevederile lorŭ în ceea ce privesce adâncimile.

Acelaşĭ succesŭ arŭ fi asiguratŭ geologilorŭ în ceea ce privesce natura fonduluĭ şi diversele păturĭ ce elŭ presinta. Lucrările ingineriloru probabilŭ nu se vorŭ termina anulŭ acesta din causa anotimpuluĭ rĕŭ ce se apropie şi care va face imposibile fórte desŭ studiele şi sondagele.

(Vocea Cov.)

UMBRA DE LA PUTNA

O trâmbiţă resună! Vibrarea eĭ cumplită,
Ca fluerulŭ de şérpe, aşa de ascuţită,
Alunecă pe aerŭ, ş'alérgă, şi străbate
In patru părţĭ pământulŭ cu sguduirĭ turbate!

Păduriĭ de fragĭ superbe şi câmpurĭ roditóre,
Coline şi Vâlcele din plaiurĭ răpitóre,
Şi stâncĭ, vechĭ ca natura, rîdêndŭ maĭ susŭ de norĭ,
La sunetulŭ funebru, tresaltă în florĭ!

Sucéva 'n spume ferbe, se schimbă 'n munţĭ de valurĭ
Ce vorŭ s'ajungă cerulŭ din vechile lorŭ malurĭ!
Moldova cruntŭ mugeşte! Érŭ Bistriţa, balaurŭ,
Se precipită 'n furiĭ pe albia'ĭ de aurŭ!

A doua trâmbiţare, maĭ furiosŭ răsună,
Şi mórtea tinde vălulŭ! In juru'ĭ se adună
In cârdurĭ lepra lumeĭ—aceĭ viermĭ veninoşĭ
Ce facŭ din ţĕrĭ cadavre, le róde fometoşĭ.
Maĭ lacomĭ ca păcatulŭ, cu pofte nesfârşite
Şi îndrăsneţĭ la pradă ca fiarele cumplite,
Pe hoitulŭ Bucovineĭ,—acea frumósă flóre,
Predată de unŭ secolŭ de vulpea 'ncelătóre,
Diu sânulŭ Romănieĭ,—cu toţĭ năpustescŭ
Ca se serbeze crima şi faptulŭ tâlhărescŭ:
Uciderea virtuţeĭ, pe *Domnulŭ patriotă*,
Şi jafulŭ Bucovineĭ de fometosulŭ gotŭ!

Eĭ râdŭ! eĭ banchetédă cu musicĭ şi cu surle,
Ca lupiĭ cândŭ victima o prindŭ şi 'ncepŭ se urle!
Sabatulŭ se lugesce. Aprinşĭ de bĕutură,
Scârnesc se musce cerulŭ! blestemă şi murmură!
Dérŭ...urletulŭ sĕlbaticŭ, la Putna 'n monastire
Se sparge! Solulŭ geme! O cruntă sguduire!
Unŭ trăsnetŭ îĭ urmézĕ!...Atuncea unŭ mormêntŭ
D'o dată se deschide!... Apoĭ, unŭ dulce cântŭ
De ângerĭ se aude! Vederea e divină!
O umbră 'nconjurată de rade de lumină
S'arată!... Tótă lumea din juru'ĭ amuţeşte,
Toţĭ tremură şi ochiĭ la dénsa aţintesce!

«O! patria mea dulce! o! ţéra mea iubită
Amară 'ţi-este jalea! Amarŭ eştĭ umilită!...
O! Zimbrŭ alŭ Moldoveĭ, în care parte eştĭ?
Pierit'aĭ de o-dată cu timpiĭ vitejeştĭ?...
Apărătorĭ aĭ ţĕreĭ!... Panduriĭ cu spete late,
Puscaşĭ cu ochĭ de flacărĭ şi plete resfirate,
Deliĭ, spaimă păgână, plăieşĭ şi ferentarĭ,
Haiducĭ agerĭ ca zmeiĭ, lipcanĭ şi voĭ stegarĭ,
Voĭ, toţĭ copiĭ aĭ ţĕreĭ, armată de Titanĭ,
Ce botezaţĭ păn êntulŭ cu sânge de duşmanĭ,
Adĭ ochiulŭ meŭ vĕ cată în dulcea Bucovină,
Dérŭ vaĭ! In loculŭ vostru, vĕdŭ stânca cum suspină!

«Aci, pe aste plaiurĭ, frumóse ca gândirea,
Pe unde-o dinióră se revĕrsa mărirea,
Priviţĭ ce jale mare! Ce furiosŭ sabatŭ!
Cumŭ viermiĭ omenireĭ s'aŭ pusŭ pe sfâşiatŭ!...

«Aci, în vremea nóstră, tătariĭ şi poloniĭ, —
Aceĭ leşĭ duşĭ din lume — maghiariĭ, teutoniĭ
Şi-orĭ-ce străină liftă de îndrăsnea sĕ vie,
Găsea suflarea morţeĭ, odihna de vecie!
Atuncĭ, era românulŭ deprinsŭ sĕ dea năvală
Prin flacărĭ ca sĕ ţie a ţĕreĭ séle fală!
Atuncĭ, murea românulŭ aprinsŭ de vitejiă
Căcĭ nu voia sĕ cadă în lanţurĭ de robiă!»

«Aci, cresceaŭ o dată vitejĭ şi florĭ frumóse!
Mândria românéscă cu sĕrbătorĭ voióse!
Cimpoiulŭ şi cavalulŭ pe plaiurĭ rĕsunaŭ,
Şi tinerĭ, şi fecióre ca ângerĭĭ jucaŭ!

Dérŭ astă-ţĭ, vaĭ!... Ruşine maĭ mare nu se pótel
Vedeţĭ cumŭ se desfată străiniĭ glóte-glóte!
Cum calcă fie-care dintr'ênşiĭ unŭ mormêntŭ
In care odihneşte din secolĭ vechĭ unŭ sântŭ!
Mormêntulŭ meŭ!... chiarŭ dênsulŭ se calcă în picióre

De lepra venetică!... Acésta este óre
A némuluĭ meŭ fală, splendóre şi mărire?
Acéstă umilinţă lăsat'amŭ moştenire?...
O! dulcea mea Moldovă! în care parte eştĭ?
O! ţéra mea iubită respunde'mĭ: maĭ trăescĭ?.

Aşa umbra luĭ Stefanŭ vorbesce, şi dispare!
Érŭ câmpulŭ Bucovineĭ, hueste de fanfare!...

Const. C.

SENTINŢE.

O cochetă care 'şĭ ia unŭ amantŭ, este unŭ suveranŭ care abdică,

M-me de Goigny.

O cochetă nu are inimă, ea nu are de câtŭ vanitate. Eĭ îĭ trebue adoratorĭ, şi nu unŭ amantŭ.

Joachim Duflot.

Erórea celorŭ maĭ multe din femeĭ e de a schimba sentimentele pentru spiritŭ.

C. Jouy.

A nu acorda nimicŭ şi a lăsa sĕ se spere totulŭ; a convorbi pe pragulŭ amoruluĭ, dérŭ cu uşa închisă; étă tótă sciinţa uneĭ cochete.

Charles de Bernard.

A spune uneĭ femeĭ că amorulŭ ce 'lŭ aĭ pentru ea este desinteresatŭ, este a comite o mare minciună. Acéstă minciună nu angajadă la nimicŭ; cine-va reuşeste cu atâtŭ maĭ bine, cu câtŭ aceea care 'lŭ ascultă crede maĭ puţinŭ chiarŭ de câtŭ aceia care spune. In amorŭ, cine-va minte pentru că trebue a înşela spre a reuşi, şi nu este înşelatŭ de câtŭ pentru că voiesce sĕ fiă.

Adolphe Ricard.

In amorŭ, împlinirea celorŭ maĭ marĭ dorinţe ale nóstre, este adesea isvorulŭ suferinţelorŭ nóstre celorŭ maĭ marĭ.

Seneca.

Amorulŭ nu depinde de stimă, dérŭ în multe ocasiunĭ stima depinde de amorŭ.

Duclos.

A iubi eternŭ este o espresiune poetică întrebuinţată de amoroşĭ, dérŭ ea nu este adevĕrată în privinţa multora din femeĭ. La ele unŭ amantŭ înlocuiesce pe altulŭ, şi eternitatea subsistă, căcĭ nu e schimbare de câtŭ în obiectŭ.

Marivaux.

O tênără fată care nu era de câtŭ unŭ îngerŭ căduiŭ, cerea de la învingătoruluĭ sĕŭ juramêntulŭ unuĭ amorŭ eternŭ.— Te voĭ iubi totŭ-d'una, Fani, respunse amantulŭ fericitŭ...: dérŭ, spune'mĭ, frumósa mea, adaogă elŭ după unŭ momentŭ de tăcere, în care ţi a săptămânĭ viitóre se va sfârşi eternitatea?

Adolphe Rieard.

Adulteriulŭ este în cugetulŭ orĭ căruĭ femeĭ care vede unŭ bărbatŭ ce'ĭ place, şi în ochiĭ orĭ căruĭ bărbatŭ care privesce o femeiă pe care o găsesce frumósă.

Adolphe Ricard.

In amorŭ, de la inocenţă până la gregşală nu e de câtŭ o sărutare.

Albérie Second.

La unŭ mare prândŭ ce da Curtea la palatulŭ de la Versailles, Maria Antoneta se amusa aruncêndŭ bucăţele de pâine regeluĭ, soţulŭ sĕŭ. Ludovic XVI pişcatŭ de aceste gingăşiĭ, se întórce către D-lŭ Saint- Germain: — Ce aţĭ face Domnule conte, décă arŭ da astŭ-felŭ în voĭ? îlŭ întrebă elŭ rîdêndŭ. — «Sire, respunse ministrulŭ de resbelŭ, aşĭ întórce piesa»

Adolphe Ricard.

Cine-va se póte face iubitŭ la orĭ-ce vêrstă, întrebuinţândŭ mediele propriĭ acesteĭ vêrste. In tinereţe, ajungemŭ la inimă prin simţurĭ; la maturitate ajungemŭ prin inimă la simţurĭ.

Rétif de la Bretonne.

ULTIME SCIRĬ

Bayona, 4 Octombre. Bombardarea Sant-Sebastian a fostŭ reînceputu sâmbătă séra. Carlĭştiĭ aŭ stabilitŭ o nouĕ bateriă între Sant-Sebastian şi Santiagomendi.

Se dă ca sigurŭ, că carlĭştiĭ bombardédă Pampeluna de la 27 Septembre.

Sant-Sebastian, 4 Octombre. Bateriile carliste aŭ suferitŭ multŭ de focululŭ forturilorŭ Sugariz şi Igueldo, şi tragerile lorŭ s'aŭ slăbitŭ.

Bombardarea Guetarieĭ a fostŭ reluată cu violenţă.

Madrid, 4 Octombre. Comunicaţiunile între Irun şi Sant-Sebastian s'aŭ restabilitŭ.

Berlin, 4 Octombre. Ţiarele de séră confirmă, că desbaterile procesuluĭ Arnim, în a treia instanţă, vorŭ avea locŭ la 20 Octombre.

Constantinopole, 4 Octombre. Circulă sgomotulŭ, că unŭ numĕrŭ considerabilŭ de trupe turceştĭ arŭ fi intratŭ pe teritorulŭ serbŭ.

Bayona, 4 Octombre. Se ţice, că carlĭştiĭ aŭ voitŭ sĕ impue cetăţiĭ Sant-Sebastian condiţiunĭ, pe carĭ autorităţile leaŭ respinsŭ categoricŭ.

CURŢI ŞI TRIBUNALE

Domnulŭ Hariton Racotă, acusatŭ că arŭ fi calomniatŭ pe D-lŭ Muratŭ prefectulŭ de Vlaşca, a fostŭ achitatŭ aĭ de Juraţiĭ din Capitală.

SPECTACOLE

THEATRULU CIRCU

Duminecă, 28 Septembre, D-nulŭ **I. Ionescu** va juca în beneficiulŭ sĕŭ o representaţiune de **adio** în sala Circuluĭ, cu concursulŭ graciosŭ alŭ Domnişiórelorŭ *Fanelly*, *T. Pĕtraşcu*, *Maria Ionescu*, şi cu alŭ Domniloru *St. Julian* şi *Schipeck*.

Domnulŭ Ionescu, pe lângă cele-l'alte cançonete frumóse, va esecuta astă dată una nouă: *Ia'lĭ după mine, că'lĭ omorŭ!*

Inceputulŭ la 8 ½ ore séra.

Preţurile reduse: lojea 10 francĭ, Stalŭ I-iŭ 2 francĭ, Stalŭ alŭ II-lea 1 fr, 50 banĭ. Stalŭ III-lea şi amfiteatru 1 francŭ, galeria 50 banĭ.

THEATRULU BOSELU.

Duminecă, 28 Septembre, 8 ora 8 séra, se va juca subt direcţiunea D-neĭ Maria Flechtenmacher, în beneficiulŭ D-şóreĭ A. Dănescu, cantatrice de operete române: **Copila schimbă dinţiĭ** şi **Post-Scriptumŭ.**

Intre acte D şióra Dănescu va cânta *O Doină* şi romanţa: *Amŭ spusŭ floriloru frumóse.*

DE VÎNDARE

Unŭ locŭ în oraşulŭ Ploescĭ; suburbia Sf. George Vechĭ, strada Sfetescu. Doritoriĭ de a'lŭ cumpăra se vorŭ adresa la D-lŭ Dumitru Dinescu, proprietarulŭ luĭ, domiciliatŭ în aceiaşĭ stradă No. 26.

www.dacoromanica.ro

GRAND DÉPÔT DE
COFFRES ET VALISES NOUVEAU GENRE

tirés de la première fabrique française nouvellement établie á Bucarest

EN GROS ET EN DÉTAIL

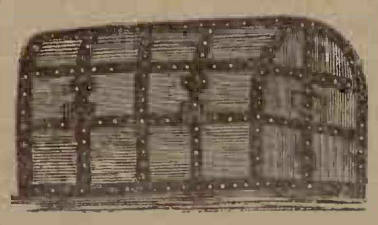

DÉPÔT

RUE VĂMII I. (maison I. Mano).

FABRIQUE

RUE LUCACI 56

Une fabrique de coffres et valises montée sur un grand pied et dont l'exécution des travaux est confiée à des ouvriers européens et spéciaux, offre aujourdh'ui aux acheteurs de la capitale et des districts un double avantage, soit par la supériorité de la qualité, comme solidité et élégance, que par la modicité surprenante des prix.

M. M-rs les maitres des magasins et amateurs particuliers trouveront au dépôt sus-indiqué cet article de notre industrie selon le goût et le besoin : coffres riches pour trousseaux et pour noces, coffres à serrure-sonnette, coffres valises et sacs de voyage de toutes formes et grandeurs dont la variété est au choix et à la portée de toutes les bourses.

On reçoit et l'on exécute promptement toutes les commandes désirées, soit pour une seule piéce comme pour plusieures, d'après modèle, pour l'approvisionnement même des établissements publics ou pensionnats.

On y fabrique aussi toutes espèces d'articles qui ont rapport à cette industrie ainsi que des cercueils richement garnis à des prix toujours très-modérés.

Nous ne reculerons devant aucun éffort pour nous rendre dignes du bienveillant concours des particuliers et de la confiance des maisons de commerce dans toutes les villes du pays.

O fabrică de cuffere şi geamantane pusă în perfecţiune prin lucrători europeni şi speciali, oferă astă-ḑi cumpărătoriiorŭ din captală şi din districte îndoite avantage, atâtŭ prin superioritatea cualităţiĭ ca soliditate şi eleganţă, câtŭ şi prin modicitatea însemnată a preciurilorŭ.

D-niĭ proprietarĭ de magasine şi amatoriĭ particularĭ vorŭ găsi în susŭ-ḑisulŭ depositŭ aceste articole din industria nóstră dupĕ gustulŭ şi trebuinţa D-lorŭ : cuffere bogate pentru rufe şi pentru zestre, cu brósce sunătóre (clopoţelŭ) cuffere de ferŭ şi giamantane precumŭ şi sacĭ de voiagiŭ de tóte formele şi mărimile şi dupe puterea fie-căruia.

Se primescŭ şi se esecută în grabă tóte comandele dorite, fie pentru o singură bucată ca şi pentru maĭ multe, dupĕ modelŭ şi chiar pentru aprovisionarea stabilimentelorŭ publice séŭ pensionate.

Se maĭ fabrică aicĭ totŭ felulŭ de articole carĭ depindŭ de acéstă industriă precumŭ şi cosciuge de lucsŭ, tóte cu preciurĭ fórte moderate.

Ne vomŭ pune tóte silinţele pentru a merita bine-voitorulŭ concursŭ alŭ particularilorŭ şi confienţa caselorŭ de comerciŭ stabilite în tóte oraşele ţĕriĭ.

Le Gérant, **CH. MICHAYLIDI et Comp.**

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ Calea Moşilorŭ No. 16.

De închiriat de la S-tu Dumitru 1875 pe maĭ mulţĭ anĭ, cincĭ camere în etajulŭ 1-iŭ No. 20. Aceste încăperĭ cu salonŭ mare are tóte cele necesare. Doritoriĭ se vorŭ adresa la proprietariĭ I. Creţeanu şi Otilie Creţianu, ce locuesce în dosu, str. Brâncoveanu No. 6, vis-a-vis de D-lŭ Vlasto.

De închiriat Un apartament compusŭ de 4 odăĭ marĭ, unŭ salonŭ, precum şi 4 odăĭ maĭ micĭ şi pivniţă. Suntŭ de închiriatŭ chiarŭ de acuma, casele se află pe podu Mogoşóe şi pe strada Modeĭ în colţŭ, No. 59, doritoriĭ sn potŭ adresa la Magasinul de Lămpĭ alŭ d-luĭ

Carl Cnappe.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Banĭ** pe tótă, linia.

Direcţiunea.

De vênzare Un Atelier fotograficŭ cu tóte utensiile situatŭ pe Strada Râureanu, cu preţulŭ fórte moderate. Adresa la proprietărésa Atelieruluĭ Photograficŭ.

Catarina Stefanovitz.

ANUNCIU

Etajiulŭ de josŭ, compusŭ de 7 camere pivniţă şi grădină de lucsŭ vis-a-vis de gara Târgovişte, este de datŭ cu chirie de la St. Dumitru, pentru Birtŭ şi Cafenea, séŭ la particolarĭ de şedere.

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacques Rousseau No. 1*, Paris.

HOTELUL CU INSIGNIA «BELFORT»

Situatŭ în urba T. Măgurele este de vênḑare, amatorii de a cumpăra aceztŭ imobilŭ, ce se vinde împreună cu magaḑiele de Cereale dependinte de acest fondŭ, se potŭ înţelege cu D. *N. R. Lepădătescŭ* în *T. Măgurele* séŭ cu proprietarulŭ acestuĭ fondŭ, domiciliatŭ în strada Săgeţiĭ No. 7.

VINURILE

Albe de **Mischet** şi negru *Ales* din recolta 1872 ale D-luĭ *Saicaru*, din renumita *Viiă a Monastiriĭ «Stravopoleos»*, se află de vênḑare în buteĭ la D-nu *G. Dobricénu* (Aó gourmand) vis-a-vis de Prefectura Poliţiĭ, Calea Mogoşóe în Bucurescĭ.

Depositar, *B. Nestor.*

La Magasinulŭ sub-semnatuluĭ podu Mogoşóe No. 59 aŭ priimitŭ unŭ bogatŭ asortimentŭ de Maşine pentru gătitŭ bucate, asemenea şi diferite Sobe cu şi fără galeriĭ pentru case, unŭ mare asortimentŭ de Lămpĭ pentru Salóne şi odăĭ. Primesce reparaţiunĭ pentru asemenea objecte cu garantă cu preţurile fórte moderate.

Carol Cnappe.

DE VENZARE 80 bolobóce góle nuoĭ de lemnŭ stejar, lucrate de némţŭ, fórte eftine din causa desfaceriĭ, doritoriĭ potŭ vedea vasele vis-a-vis de Visterie unde este o simigirie.

I. Christu.

De închiriatŭ Casele diu calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, séŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

FTISIA

BRONCHITE CRONICE

GUTURAIURĬ NEGLESE

Tratamentu rationale

cu

CAPSULE DE ESINTA DE PECURA

(Gudron)

ALE LUI GUYOT

Farmacistu la Paris

Aceste capsule, sferice, de mărimea unuĭ hapŭ, conţinŭ esinţă de pĕcură (gudron) de Norvegia, curatŭ de orĭ-ce amestecŭ şi de prima calitate. Capsula se topesce cu stomacŭ, esinţa se spumifică şi lucrézā răpede.

« Intrebuinţarea obicinuiţă şi ḑilnică a « gudronuluĭ e fórte recomandată pentru « însănĕtoşiţiĭ după bólă şi pentru persónele « slabe : e unŭ preservativŭ escelinte în « contra unuĭ mare numerŭ de morburĭ, « maĭ alesŭ în contra bólelorŭ epidemice. »

(Anuarulu de terapeuticŭ alŭ profesoreluĭ BOUCHARDAT).

« Gudronulŭ, dice d. A. Cazenave, a fostŭ « maĭ în de-osebĭ întrebuinţatŭ în contra « flegmasielorŭ cronice ale peleĭ şi ftisieĭ « pulmonare. »

(Dicţionarulŭ de medicină alŭ doctoreluĭ FABRE).

« In năuntru, gudronulŭ lucrézā sporindŭ « cantitatea urinelorŭ, făcêndŭ poftă de mân- « care, grăbindŭ mistuirea. E datŭ maĭ cu « sémă în contra catarelorŭ cronice ale « pulmonilorŭ şi bĕsiceĭ ureluĭ. »

(Tratatu de farmaciă alŭ profesoreluĭ SOUBEIRAN).

In dosă ordinară, de la una pênĕ la douĕ capsule, în timpŭ de odihnă, acéstă doctoriă e d'uă eficacitate deossebită în următórele bóle :

FTISIA PULMONARA
BRONCHITE
CATARE PULMONARE
ASTMA (NADUFU)
TUSE INVECHITA
GUTURAIURI
ARSURI DE PEPTU
DURERI DE GUTU
DISPEPSIA
CATARE ALE BESICEI

şin'genere în contra tutorŭ afecţiunilorŭ membranelorŭ mucóse.

Fiă-care sticluţă conţine 60 capsule. E destulŭ sĕ spunemŭ câtŭ de puţinŭ costă tratarea cu capsule de gudronŭ : câţĭ-va banĭ pe ḑi.

Spre a'nlatura contrafacerile şi imitaţiunile, sĕ se cérā pe fírmă semnătura GUYOT, tipărită în treĭ colorĭ.

LA PARIS, CASA L. FRÈRE, 19, RUE JACOB

Depositu în Bucurescĭ la D-niĭ Apel et Comp, Rissdorfer, Schmettau. Comp. farmacia Curţiĭ, şi în Ploescĭ la D-nu Rudolph Schmethau la Mihaĭ Bravulŭ.

CĂRŢI BISERICESCI De vênḑare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No 24.

www.dacoromanica.ro

MARȚI, 30 SEPTEMBRE 1875. Unu numĕrŭ 10 Bani. BUCUREȘCI, ANUL V. No. 1050

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoțitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă și articoliĭ nepublicați se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiuniĭ și reclame. Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
« «	II	2 leĭ
« «	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ și reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, a se adresa la Typ. Națională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciul privatŭ alŭ *Monitoruluĭ*).

Belgrad, 9 Octombre. — Se asicură că cabinetulŭ s'a formatŭ în modulŭ următorŭ: — Raljevits, președinte și la interne, Pavlovicĭ la esterne, profesorulŭ Baskovicĭ la culte, Markovicĭ la justiție, maiorulŭ Idrakovicĭ la comunicațiunĭ, colonelŭ Nicolicĭ Iankovicĭ la finance.

BUCUREȘCI, 29 SEPTEMBRE

Puternicĭi miniștri aĭ principeluĭ Carol, membri și capĭ aĭ unuĭ partidŭ imaginarŭ, denumitŭ cu calificativulŭ impropriŭ de *conservatorŭ*, aŭ afirmatŭ fără pudóre, și strigă încă necontenitŭ, fie prin foile lorŭ plătiteĭ, fie prin adunările ticluite de banditĭ ca Geambașu, Temeliă și alțĭ de felulŭ acestor'a, că eĭ represintă ideile progresuluĭ și civilisațiuneĭ, că luptă pentru binele acesteĭ țĕrĭ, alŭ căreia representantŭ legalŭ se pretindŭ a fi, și că puterea lorŭ constă în forța opiniuneĭ publice.

Am datŭ pe fie care ḑi probe incontestabile de estremele neadevĕruriĭ conținute în aceste afirmațiuniĭ ridicole; amŭ constatatŭ cu fapte ilegale, cu abusurĭ monstruóse ale administrațiuniĭ, că tóte procedările acestuĭ regimŭ de fraudă și corupțiune, departe de a fi utile națiuneĭ, din contră îĭ prepară pieirea, și o îmbrâncește cu secolĭ înapoĭ.

In fața însĕ a tuturŭ probelorŭ nóstre constante și reale, în fața argumentațiunilorŭ basate pe logică și rațiune, ómeniĭ ordineĭ ne aŭ rĕspunsŭ prin injuriĭ, continuându a afirma din noŭ, și pe tóte tonurile, că suntŭ patrioțĭ și că eĭ represintă opiniunea publică.

Surprinși de persistența ómenilorŭ de la putere în aceste declarațiuniĭ cutesătóre, ne amŭ întrebatŭ și noĭ ce 'nsémnă *opiniunea publică* în limbagiulŭ guvernanțilorŭ, și unde găsescŭ eĭ acéstă opiniune, care sĕ le aprobe faptele și sĕ le dea epitetulŭ de *patrioțĭ*, cumŭ aŭ aerulŭ a se numi.

Resfoindŭ cu deamănuntulŭ trecutulŭ celorŭ ce ne guvernă și a creaturelorŭ lorŭ servile, studiindŭ cu imparțialitate faptele presente și atitudinea lorŭ în fața străinuluĭ, amŭ ajunsŭ a ne întări încă maĭ multŭ în credința nóstră primitivă, că *partidulŭ conservatorŭ*, vorbindu-ne de opiniunea publică, înțelege opiniunea banditilorŭ și a slugilorŭ sĕle, opiniunea stăpânuluĭ sĕŭ decoratorŭ de la Viena și a celuĭ din Berlin.

In ce altă parte, în adevĕrŭ, vomŭ putea găsi *opiniunea publică* pe care se sprijină regimulŭ? In poporŭ? Déră, cine nu a vĕḑutŭ națiunea manifestându-se în masă în contra tuturŭ actelorŭ arbitrare, legilorŭ monstruóse, concesiunilorŭ anti-naționale și uciḑĕtóre, emanate de la regimulŭ inauguratŭ în meḑulŭ uneĭ noptĭ furtunóse? Cine a uitatŭ protestele întregiĭ țĕrĭ adresate principeluĭ Carol, în contra despotismuluĭ administrativŭ, a crimelorŭ înspăimêntătóre și jafuluĭ practicatŭ în detrimentulŭ societățiĭ? Ce ne vorŭ ḑice óre aceĭa carĭ, avêndŭ aḑĭ puterea în mână, credŭ că o vorŭ reține pentru eternitate? Óre, tóte aceste proteste elocinți îndreptate în contra sistemeĭ actuale de guvernământŭ, nu suntŭ ele manifestarea opiniuneĭ publice? Óre judecătoriĭ demisionați în fața crimelorŭ electorale, sutele de miĭ de cetățenĭ indignați, nu suntŭ espresiunea puternicieĭ și adevĕrateĭ opiniunĭ publice?

De care déră opiniunea publică, și în alŭ căria nume aŭ nerușinarea a ne vorbi ḑiarele guvernamentale și stăpânirĭ lorŭ? Care este, soiulŭ de populațiune care aprobă actele guvernanțilorŭ de aḑĭ, déca nu banditĭi și jefuitoriĭ?

Ómeniĭ ordineĭ aŭ practicatŭ sistema arestuluĭ preventivŭ în delicte de presă; eĭ s'aŭ năpustitŭ furibunḑĭ asupra ḑiariștilorŭ și'ĭ aŭ aruncatŭ în temniță cu speranța de a face sĕ domnéscă tăcerea mormêntuluĭ în acéstă nefericită țĕră. Eĭ bine! Aprobat'a justiția acésta? Nu! Jurațiĭ aŭ achitatŭ pe toțĭ ceĭ persecutați de guvernanțĭ și aŭ aruncatŭ acestorŭ din urmă disprețulŭ și blamul ce meritaŭ pentru faptele lorŭ neomenóse.

Unde vĕ este dérŭ, Domnĭ Miniștri, sprijinulŭ opiniuneĭ publice? D-l Basarabescu, de și dupĕ D-vóstră arŭ fi ofensatŭ persóna Domnitoruluĭ este achitatŭ; ceĭ treĭ cetățenĭ preveniți că ar fi ucisŭ pe Giambașu, suntŭ recunoscuți de inocinți; D-lŭ Hariton Racotă achitatŭ de acusațiunea de calomniă ce aĭ pretinsŭ că a adusŭ prefectulŭ de Vlașca. Eĭ bine, cine a pronunțatŭ aceste verdicte carĭ vĕ înfiereḑă? Jurațiĭ, cetățenĭ luminați, opiniunea publică!

Étă dérŭ adevĕrata opiniune publică; ea este în partea nóstră și pentru noĭ, căcĭ cu noĭ e justiția, legalitatea, costituționalismulŭ. Aceia carĭ v'aŭ stigmatisatŭ ca violatorĭ aĭ libertățiĭ celeĭ maĭ scumpe a omuluĭ prin aceste continue și dese achitărĭ suntŭ esența cetățenilorŭ, lumina capitaleĭ; pentru ce derŭ eĭ nu v'aŭ aprobatŭ faptele? Ce? Nu cumŭ-va și aceștĭ onorabilĭ cetățenĭ suntŭ petroliștĭ, demagogĭ, revoluționarĭ? Pentru ce eĭ, represintanțĭ aĭ opiniuneĭ publice, nu aŭ pedepsitŭ pe ceĭ pretinșĭ de D-v. culpabilĭ?

Nu 'ĭ aŭ pedepsitŭ, Domnĭ miniștri, pentru că justiția imparțială reclama achitarea lorŭ și pălmuirea D-vóstră carĭ torturațĭ societatea și o dațĭ pradă făcĕtorilorŭ de rele.

Unde vĕ este dérŭ, încă o datĕ, opiniunea publică în numele căria vorbițĭ? Ațĭ susținutŭ cu focŭ pe jidanĭ, le-ațĭ datŭ drepturĭ de alegĕtorĭ prin legea comunală din 1874, pe când Constituțiunea vĕ interḑice absolutŭ acésta. Aprobatu-v'a cineva pentru acéstă procedare ne românéscă? Nu. Curtea de casațiune v'a demascatŭ intențiunile și a decisŭ în ședință solemnă că legea votată de camerile chematilorŭ suntŭ nule și de nulŭ efectŭ fiindŭ contrariĭ Constituțiuneĭ.

Acésta dérŭ credemŭ că este adevĕrata opiniune publică; ea este ins: cu totulŭ în contra D-vóstră, și vĕ desaprobă în tóte actele ce emiteți, căcĭ tóte, fără escepțiune suntŭ inspirate de simțimênte streine, antinaționale și funeste. Majoritatea dérŭ a națiuneĭ vĕ urăsce, Domnĭ miniștri, și déca continuați încă a maĭ rĕmâne la putere fără voința eĭ supremă, nu meritați de câtŭ titlulŭ de usurpatorĭ aĭ suveranităților naționale. Țéra umilită în afară sub D-vóstră, batjocorită și redusă în miseriă înăutru, va sci sĕ vĕ plătéscă într'unŭ timpŭ pe care noĭ îlŭ credemŭ fórte apropiatŭ.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

In privința ocupațiuneĭ micelorŭ insule serbe Drina, de către trupele turcescĭ, aflămŭ următoarele esplicațiuni în Lloyd din Pești:

Drina a formatŭ în cursulŭ timpurilorŭ o insulă care nu e de câtŭ o bancă de nisipŭ pe unŭ puntŭ unde fluviul formeḑă fruntaria. Acéstă insulă era considerată printr' unŭ felŭ de convențiune tacită ca unŭ teritoriŭ neutru încheiatŭ între puterile vecine. Suntŭ câte-va sĕptămânĭ de cândŭ posturĭ turcescĭ aŭ ocupatŭ subit acéstă insulă, spre a putea cu maĭ multă ușurință sĕ observe și sĕ bată marginile Serbieĭ.

In acestŭ momentŭ, guvernulŭ serbŭ a depusŭ reclamațiunea sea înaintea guvernuluĭ din Constantinopolŭ. Turciĭ recunoscură justiția plângeriĭ și promiseră de a regula afacerea, cu condițiune însĕ ca Serbia, din parteĭ, sĕ respecte neutralitatea insuleĭ. La acéstă cestiune déră, deja regulată, se repórtă telegrama nóstră, afară numaĭ déca Turcia nu va fi ocupatŭ încă odată aceste insulĭ, cea ce arŭ putea sĕ aducă noĭ reclamațiunĭ fără a intra directŭ în conflictŭ. —

Aflămŭ din o corespondință specială a ḑiaruluĭ *Narodni Listy*, din Praga, următórele:

Ragusa, 1 Octombre. La 28 Septembre a avutŭ locŭ o luptă crâncenă la Clepavitza, și la 29 și 30 Septembre, la Propatnitza, între 1200 insurgenți și 4000 turcĭ. Insurgenții anunță că aŭ avutŭ 56 morțĭ érŭ turciĭ 500. Turciĭ din causa superiorității lorŭ în numĕrŭ arŭ fi închisŭ trecerea.

Zara, 1 Octombre. Pavlovitch arŭ fi pusŭ pe turcĭ pe fugă la Klec, marțea și mercurea din urmă. Insurgenții arŭ fi ocupatŭ căile între Trebinje și Ragusa. Insurgenții din Nevesinje arŭ fi ucisŭ 7 beĭ între care și Osman. Turciĭ arŭ fi arsŭ orășelulŭ Tiskovatj.

Ragusa, 1 Octombre. La 29 Septembre, la 8 ore diminéța, insurgenții arŭ fi avutŭ o întâlnire cu turciĭ la Gabela. Petcovitch arŭ fi atacatŭ o caravană cu 400 caĭ escortați de aschieri. Turci arŭ fi fostŭ bătuți. Unŭ detașamentŭ de trupe de la Stolacĭ arŭ fi însoțitŭ acéstă caravană și arŭ fi atacatŭ pe insurgenți pe la spate. Indată, Liubibratitch a alergatŭ cu unŭ detașamentŭ și arŭ fi luatŭ pe turcĭ de asemenea pe la spate și 'ĭ arŭ fi bătutŭ. Unŭ detașamentŭ de trupe turcești s'arŭ fi refugiatŭ pe teritorulŭ austriacŭ unde a fostŭ desarmatŭ. Turci aŭ avutŭ 81 morțĭ insurgenții 6 și 21 rănițĭ.

Corespondința particulară a «Telegrafuluĭ».

Viena $\frac{7 \text{ Oct.}}{25 \text{ Sept.}}$

Nouĭ interpelărĭ aŭ avutŭ locŭ ḑilele acestea în parlamentulŭ delegațiunilorŭ austro-maghiare, relativŭ la insurecțiunea orientală, carĭ aŭ provocatŭ nouĭ și interesante deslușirĭ din partea comiteluĭ Andrassy. «Rusia — ḑise ministrulŭ de esterne, respunḑêndŭ

www.dacoromanica.ro

delegatului Hartung — totu aşa de multu doresce se menţină *statu-quo* în Orientu, ca şi celelalte doue puteri aliate: Austria şi Germania. Despre acésta garantéză *parola dată de ênsuşi Ţarulu*, prin urmare, pe câtu ne putemu încrede în calculele omenesci, pacea generală e pe deplinu asecurată." Ţiarele austro-maghiare atribuescu o mare importanţă acestei declaraţiuni a Cancelariului, fiindu că — ţicu ele — este vorba de *parola Ţarului*. Déru nu cum-va D. de Andrassy va păţi-o şi astădată, ca mai de una-ţi cu pretinsa autorisaţiă primită din partea Rusiei şi Germaniei, pentru ocuparea Serbiei, despre care însé ómenii de la Berlin şi Petersburg *nu sciau nimicu?!*...

Ţiarulu „*Corresp. Hongrois*" ocupându-se şi elu la rêndulu seu de cestiunea herzegovineană, face următórele reflesiuni, cari au dobênditu óre-şi-care importanţă prin faptulu, că mai multe foi din Pesta şi unele chiar din Viena s'au grăbitu a le reproduce. «Este o trebuinţă inevitabilă — ţice numitulu ţiaru — ca Pórta se întroducă órecari reforme în actuala stare de lucruri a provincielorŭ insurgente. Relaţiunile raialelorŭ au multă asemênare cu acele ale *iobagilorŭ* din Ungaria, înainte de revoluţiunea de la 1848, cari atunci se regulaseră astu-felu, în câtu proprietarilorŭ, în schimbulu emancipărei iobagilorŭ, li-se deteră óre-cari îndemnisări, fără se li-se atace dreptulu şi proprietatea. In felulu acesta, s'aru putea regula şi relaţiunile raialelorŭ din Bosnia şi Herzegovina, ridicându-se posiţiunea privilegiată a turcilorŭ, fără însé, ca prin acésta se fiă isbiţi în drepturile şi averea lorŭ. Austro-Ungaria are mari interese, pentru a se regula cestiunea Bosniei şi Herzegovinei, de óre-ce ea sufere mari daune din causa posîţiunei precarie a acelorŭ provinciï. Este déru o trebuinţă necondiţionată, de a se regula acésta chestiune defitivamente. Déru mănţinerea integrităţii imperiului otomanu de asemenea şi fără îndouială, este o cestiune de celu mai mare interesu pentru Austro-Ungaria, de ore-ce convincţiunea nóstră e, că înfiinţarea unorŭ state mici slave la frontiera statului nostru, aru da nascere unorŭ turburări permanente. Acesta e motivulu principalu, care ne face, se dorimu mănţinerea integrităţii Turciei, din care însé Austro-Ungaria nu va putea trage folóse destulu de mari, déca neorênduielile în provinciile slave ale Turciei, s'aru repeta mai desu. La isbucnirea revoluţiunei din Creta — încheiă numitulu ţiaru — representanţii puterilorŭ au elaboratu unu *statutu* pentru acea provinciă. *Pe câtu scimu*, acésta operă a conferinţelorŭ de la 1868–69 din Paris, admisă atunci şi de Turcia, va fi luată dreptu modelu în casulu de faciă, *elaborându-se unu asemenea actu şi pentru Bosnia-Herzegovina, care se va supune garanţiei tutelare a puterilorŭ subsemnate la convenţia din Paris.*

„*Koelnische Zeitung*" în numerulu seu din urmă publică şi ea o corespondenţă din Viena, ce conţine câte-va reflesiuni interesante asupra sângerosului conflictu dintre turci şi raiale şi pe cari corespondentulu ţisului ţiaru le atribue principelui *Metternich*. Cu tóte că aţi rolulu politicu alu bêtrênului principe este cu totulu neînsemnatu, considerându însé, marele seu rolu din trecutu, care 'i-a asiguratu unu renume istoricu chiaru în analele Austriei, cuvintele séle pronunciate într'o cestiune atât de gravă, nu lipsescu a'şi avea importanţa lorŭ, din care causă ţiarele din Pesta şi Viena s'au şi grăbitu a lua actu de dênsele şi a le aprecia cu óre-care seriositate. «Suferinţa — ţice bêtrênulu diplomatu în reflesiunile séle — ce o naţiune îndură timpu de trei şi jumetate secoli, fără se facă până aţi măcaru o încercare seriósă de ameliorare, o asemenea suferinţă nu póte fi insuportabilă. Unu poporu bravu şi de viaţă, póte, prin o luptă nenorocită, séu prin o trădare, se caţă pentru momentu în sclăviă; déru în scurtu timpu elu se regeneréză şi îşi sfărâmă lanţulu. Popórele slave din Turcia însé ne dau unu esemplu cu totulu contrariu. Ele, cu tóte că de la începutu compunu majoritatea aceluï imperiu, au acceptatu şi legi şi moravuri de la cuceritorii lorŭ. Adevĕrulu e, că populaţiunile creştine ale imperiului otomanu, în privinţa valórei, se afla p'o tréptă multu mai inferióră, de câtu musulmanii. Déca vre-una din puteri aru arunca mănuşa Turciei, pentru causa creştinilorŭ asupriţi, eu credu, c'acelu pasu n'aru avea de basă nici vre-o consideraţiune umanitară, nici vre-unu motivu internaţionalu, ci aru fi dictatu numai şi numai de egoismulu naţionalu particularu, împreunatu cu pofta de stăpânire. Austria nu va comite acestu pasu, de óre-ce istoria mai nouă i-a procuratu convincţiunea, că ori de câte ori a îmbrăţişatu causa creştinilorŭ otomani, ea n'a servitu de câtu de instrumentu altorŭ puteri."

Vi s'o părea curiosu, póte, că viu a vĕ întreţine despre politica Orientului, tocmai de aici din Viena. Adevĕrulu e însé, că de şi în realitate astă-ţi teatrulu acestei politice este Bosnia şi Herzegovina, déru precum tóte teatrele, aşa şi acesta îşi are intrigele séle, cari îşi jócă rolulu între culise, şi acestu rolu astă-ţi îlu jócă Austria între culisele Vienei. Étă, prin ce terminu denunţă acestu adevĕru, în numerulu seu din urmă, importantulu ţiaru rusescu „*Golos*:» «Scirile ce sosescu mereu din Bosnia şi Herzegovina, — ţice numitulu ţiaru, — ne spunu lucruri înfiorătóre, despre uciderï, arderï, bóle şi fómete. Câte-va ţile încă şi sângele va curge părae! Déru, ce blestemu zace asupra naţionalităţilorŭ slave, că numai lorŭ nu li se aplică principiile incontestabile ale dreptului internaţionalu? Ce-aru fi mai naturalu, de câtu aceea, ca pe peninsula balcanică, se se creeţe mai multe state slave semiautonome, dupe modelulu Serbiei şi alu Muntenegrului? Sistemulu de state tributare este o federaţiune totu aşa de pacinică, cumu este republica Şviţerei; ele n'aru ameninţa drepturile nimenui. Déru este *o putere*, care la cea mai mică încercare de emancipaţiune a elementului slavu, îşi simte pacea ameninţată şi temeliile sguduite. Acésta e Austria. *Astă-ţi redăcina şi nodulu cestiunei slave realmente nu e în Turcia, ci în Austro-Ungaria.* Atitudinea Austro-Ungariei însé, faţă cu cestiunea slavă, este falsă, şi prin acésta creeţă o posiţiune falsă causei întregi. Ce e dreptu, acésta nu e vina Austriei propiu ţise. *Evenimente sinistre căţute asupra ei, au trădatu imperiulu în mâinele Ungurilorŭ, preponderanţă în imperiu guvernului ungurescu. Şi acésta e causa falsei posiţiuni, ce ocupă aţi Austria faciă cu cestiunea slavă*". Numitulu ţiaru, acusând apoi Rusia de prea multă nepăsare faciă cu raialele, sfêrşesce astu-felu: «se póte nega, se póte chiar vătăma unitatea raselor slave, dér nu se póte nimici. Posiţiunea slavilorŭ din Turcia şi Austra-Ungaria se reflectă şi asupra nóstră. Voim séu ba, adevĕrulu este, că *sórta slavilorŭ din Turcia şi Austro-Ungaria e strânsu legată de rolulu Rusiei în Europa* şi chiar de posiţiunea nóstă individuală din Rusia».

Déru fiindu că tocmai e vorba de *presa rusésca*, nu va fi, credu, de puţinu interesu, a face o scurtă revistă asupra ei, cu atâtu mai alesu, că tonulu ei atâtu de agitatu şi violentu, tocmai acuma, cându presa austro-maghiară privesce afacerea insurecţiunei ca fapt aprópe terminatu, — cu dreptu cuvêntu trebue se provóce îngrijirele cele mai serióse. Étă câte-va specialităţi prea interesante:

«*Russki Mir*» publică o telegramă recentă din Moscva, cu următorulu coprinsu: «S'a datu autorisaţiune, ca se se deschidă subscripţiuni în tótă ţéra, spre a se da ajutoru locuitorilorŭ din Bosnia şi Herzegovina. Scirea acésta, respândindu-se ca fulgerulu prin oraşu, a produsu o simpatiă generală».

«*Novorossyky Telegraph*» merge până a demonstra, că — «devisa capilorŭ raialelorŭ astă-ţi nu póte fi alta, de câtu: *emanciparea séu mórtea.*» — Totu acestu ţiaru, în numerulu seu din urmă, comunică o scire sensaţională din Constantinopole, care nu conţine nimicu mai multu, de câtu că «*Marele Vizirŭ*, într'o convorbire confidenţială cu *gen. Ignatieff*, aru fi declaratu fără reservă, că interveniţiunea puterilorŭ a începutu a deveni insuportabilă, de-óre-ce consulii nu numai nu producu resultatulu doritu, déru încă încurcă trebile şi mai multu. Turcia déru, sătulă de amiciţia şi bună-voinţa puterilorŭ, n'aru cruţa nici unu sacrificiu, ca prin legarea unei alianţe cu o putere, se se pótă scutura de prietenia şi serviciile celorŭ-l'alte puteri. Care va se ţică, *Marele-vizirŭ*, prin acésta n'a făcutu nici mai multu nici mai puţinu, de câtu *a propusu Rusiei o alianţă.*» — Numitulu ţiaru însé regretă, că nu e cunoscutu şi respunsulu lui Ignatieff, căruia acésta propunere i-s'aru fi făcutu óre-şicum numai aşa („*sub rosa,*" şi că nu se sciă, cari aru fi sacrificiile ce Pórta vrea se facă, pentru a obţine alianţa Rusiei?!

In fine, „*St. Petersburg. Viedow.*» vorbindu asemenea despre Bosnia şi Herzegovina, îşi esprimă în terminï fórte gravi nemulţămirea pentru atitudinea pasivă a poporului românu. «România — ţice acestu ţiaru — astăţi pare óre-şi cum separată de marea familiă slavă. Guvernându-se de către *familia Hohenzollern*, i-se pare lucru uşoru a păstra nepăsarea faţă cu suferinţele şi lupta coreligionarilorŭ sei de aceiaşi rasă (?). *Déru unu asemenea sistemu egoisticu*, mai curându séu mai târţiu, *are se producă fructe amare!* Se înţelege, că întru cât privesce interesele păcii generale, e peste putinţă a nu ne bucura de faptulu, că România nu participă la ferberea ce se observă în Serbia şi Montegru. Privindu însé afacerea din puntulu de vedere alu intereselorŭ slave, e imposibilu se nu ne turburămu de atâta apathiă, ce pórtă România, faţă cu lucrurile ce se petrecu în jurulu ei. Resboiulu Bosniei şi Herzegovinei pare de unu interesu aşa de micu pentru nobilii moldoveni şi munteni, ca şi cum totulu s'aru petrece undeva în Hubes, ori în Cochinchina. Şi pe cându *guvernulu şi representaţiunea naţională a Romîniei* privescu cu atâta nepăsare rescóla raialelor, *presa română* urmăresce unu altu sistemu: ea vorbesce în adevĕru şi încă fórte multu, déră astu-felu, că aru face mai bine se păstreze tăcerea mormêntală, de câtu se-şi petrécă timpul cu îngâmfări atât de cinice.» Acésta furiă a ţiarului rusescu a provenitu totu din causa articolului din „*Românulu*", care supărase atâtu de multu pe d-nii de la ungurescul „*Hon*" şi care nu conţine nimicu mai multu, de câtu înţeleptulu consiliu, că „de óre-ce elementulu asiaticu nici odată n'a înghiţitu p'unu elementu europénu, politica cea mai potrivită a Romîniei este de a nu'şi compromite intima alianţă cu Turcia, pe câtu timpu acésta mai esistă, éră dupe căderea ei, se se alieţe cu statulu ce o va înlocui." — „Tóte suntu bune, — observă la acésta ţiarulu rusu — dérú întrebarea e, déca federaţiunea popórelorŭ ce se va redica pe ruinele Turciei, priimi-va ea alianţa unui statu, care s'a făcutu culpabilu de unu interesu atâtu de egoisticu?"...

— Prea frumosu! Déru fiă-ne şi nouă permisu la rândulu nostru a întreba pe d-nii de la «St. Petersburg. Viedow": ce voescu dumnélorŭ? Voescu póte, ca într'unu timpu, cându Ţarulu îşi dă *parola de pace* d-lui Andrassy, éru, Ignatieff tratéză cu marele Vizirŭ despre *o alianţă turco-russă*, — România, unu statu micu şi fără nici o identitate de interese cu elementele slave, se rolulu ce i se cuvine însă-şi Russiei?... *Magna petis Phaëton!*...

Argus.

VOTUL FEMEILOR.

Nu a uitatu póte încă lumea petiţiunea, cea solemnă adresată acum câte-va luni lui Victor Hugo de o grupă de notabilităţi feminine în vederea de a obţine de la poetu, aşteptându ceva mai bunu, o recunóştere înscrisu asupra egalităţii absolute a drepturilorŭ femeilorŭ în societatea actuală. Poetulu scăpă de acésta cerere neaşteptată într'unu modu c'am evasivu, şi, din acea ţi, jurnalulu ce continuă a publica simpaticele notabiliităţi de mai susu, spre a adjunge la emanciparea secsului lorŭ, n'a prea făcutu se se vorbéscă multu de dênsele. Este puţinu probabilu, în adevĕru, că, la noi, proiectulu acestorŭ dómne se aibă şanse mari de succesu. Lumea nici nu se mai gândea la acésta, cându unu ţiaru anglu veni şe se povestéscă cele ce se petrecéu în Anglia chiaru în acestu momentu. Vecinii noştri suntu puru şi simplu în ajunulu de a vedea sufragiulu politicu alu femeilorŭ recunoscutu de Parlamentu într'unu modu solemnu şi regulatu.

www.dacoromanica.ro

Tocmaĭ amŭ cititŭ darea de sémă întrégă a meetingurilorŭ ţinute la Londra de organisatórele acesteĭ marĭ mişcărĭ civilisatóre, şi, în puntulŭ în care se pare că aŭ ajunsŭ lucrurile este de creḑutŭ, că nicĭ nu va trece unŭ anŭ şi dómnele şi miscle angle vorŭ fi chemate întocmaĭ ca şi celŭ d'âmtêiŭ cetăţénŭ, sĕ depue în urnele electorale buletinulŭ lorŭ de votŭ. Meetingurile, dupĕ traducţiunea dărĭ de sémă publicată de *le Révue politique*, coprindea, în adevĕrŭ, esclusivamente, oratorĭ femeninĭ, şi, — precauţiune nicĭ că se póte maĭ inteligentă — oratorĭ femeninĭ favorabilĭ proiectuluĭ. Este de neapărată trebuinţă sĕ lăsămŭ posterităţiĭ numele acestorŭ femeĭ curagióse care, putândŭ sĕ se bucure în linişte de privilegiurile şi de imunităţile ce le asigură secsulŭ lorŭ, vorŭ cu orĭ-ce preţŭ sĕ se arunce în arena politică, şi sĕ ajungă cu încetulŭ la a guverna ţéra lorŭ. Acestea suntŭ : miss Becker, care redigézĕ şi administrézĕ la Manchester *Jurnalul femeilorŭ*, mistress Fawcett, femea unuia din capiĭ ceĭ maĭ principalĭ aĭ partiduluĭ radicalŭ din Parlamentŭ; mistress Mac Larew soţia deputatuluĭ din Edimburg şi sora luĭ John Bright, fostulŭ ministru ; miss Rhoda Garett, verişóra mistreseĭ Fawcett, care este în capulŭ uneĭ întreprinderĭ de decoraţiunĭ pentru interiorulŭ apartamentelorŭ; miss Tod, de la Belfast; miss Vilkinson, lucrătóre de tapiţerie; miss Sturge, membru din *Shoold Board*, la Birmingham, şi miss Downing, studentă în medicină la Londra. Dupĕ cum se póte fórte uşorŭ vedea din acéstă simplă enunciare, multe din aceste dómne suntŭ legate între dênsele prin legăturile rudenieĭ; altele aŭ interese nu maĭ puţinŭ comune. In calitatea sea de lucrătóre de tapiţerie, este fórte naturalŭ, spre esemplu, ca miss Wilkinson se aibă interesŭ sĕ fie de aceiaşĭ opiniune ca miss Rhoda Garett, care, până sĕ ajungă sĕ decoreze cu persóna sea Parlamentulŭ anglu, se ocupă cu decorarea aparamentelorŭ, care vorŭ sĕ o onoreze cu încrederea lorŭ. Nobila conduită a misseĭ Vilkinson îĭ va asigura de sigurŭ mai multe comande de tapiţerie din partea opulenteĭ séle colege. Şi astŭfelŭ aceste dómne vorŭ putea aştepta cu răbdare ora în care sufragiurile lorŭ reciproce vorŭ ajunge sĕ schimbe vechile Parlamente de fracurĭ în Parlamente de fuste.

* * *

In calitatea sea de redactorŭ şefŭ alŭ *Jurnalului femeilorŭ*, miss Beker, fórte tare în subiectulŭ sĕŭ, a învocatŭ chiarŭ de la începutŭ unŭ argumentŭ puternicŭ: ea a amintitŭ că femeile nu eraŭ escluse de la tronulŭ Angliei. «Prin urmare,» a adăogatŭ ea, cu acea logică de miratŭ a femeilorŭ decise sĕ reuşască, «déca ordinulŭ guvernului permite femeilorŭ esercitiulŭ directŭ alŭ puterei politice, este anevoe de înţelesŭ cumŭ esercitiulŭ indirectŭ alŭ acesteĭ puterĭ póte sĕ le fie tăgăduitŭ, şi cumŭ arŭ pune elŭ în pericolŭ siguranţa naţiunei.» Acestŭ magnificŭ argumentŭ pare că a entusiasmatŭ adunarea. Cu tóte acestea se pare că regalitatea, astŭ-felŭ precumŭ o esercită suveraniĭ în Anglia, n'are nicĭ unŭ raportŭ cu dreptulŭ solicitatŭ de aceste dómne ambiţióse. Voindŭ cu orĭ-ce preţŭ sĕ voteze, adică sĕ adjungă prin votulŭ lorŭ sĕ facă vremea rea şi vremea bună în politică, aceste dómne vorŭ purŭ şi simplu sĕ guverneze. Aşa dérŭ ele vorŭ sĕ fie maĭ multŭ ca regina, fiindŭ-că în Anglia, regina, — totŭ astŭ-felŭ ca şi regele, — domneşte, dérŭ nu guvernézĕ. Nimenuĭ însĕ nu'ĭ a datŭ prin minte sĕ facă acéstă objecţiune, şi miss Beker s'a coborîtŭ dupĕ tribună convinsă că a săpatŭ până în temeliĭ prejudecata ce combătea.

Nu misseĭ Beker trebue cu tóte acestea sĕ se dea lauriĭ acestuĭ meetingŭ, ci uneĭ june oratore, numită miss Taylor, nepóta ilustruluĭ Stuart Mill. Miss Taylor este nemilostivă pentru secsulŭ celŭ forte şi ea 'şĭ espune cu francheţă intenţiunile séle: «Uniĭ, ḑice ea, credŭ, în adevĕrŭ, că femeile potŭ fi inteligente, patriotice şi ambiţióse, însĕ tóte aceste sentimente ale lor suntŭ numaĭ pentru bărbaţĭ. Pentru ce, ḑic eĭ, nu s'ar mulţumi ele sĕ lucreḑe pentru mărirea companionilorŭ lorŭ? Pentru ce n'arŭ aprecia ele valórea sciinţeĭ şi a libertăţiĭ, de câtŭ numaĭ ca sĕ le abandone bărbaţilorŭ posesiunea şi usulŭ lorŭ? Pentru ce? Pentru douĕ cuvinte: celŭ d'âmtêiŭ cuvêntŭ este acela că ele nu voescŭ ; celŭ d'alŭ duoilea, este acela că nu suntŭ détóre sĕ facă acésta.»

Êtă-ne lămuriţĭ, cumŭ amŭ ḑice. Cineva póte întrevedea îndată, dupĕ aceste cuvinte totŭ atâtŭ de clare câtŭ şi de elocinte, minunatulŭ viitorŭ ce pregătesce întreprinderea acestorŭ dómne din Anglia condiţiunilorŭ, pe viitorŭ eşite de la modă, ale familieĭ.

Până acumŭ femeia împărtăşia bucuriile şi neajunsurile, mâhnirile şi triumfurile soţuluĭ eĭ. Ea îlŭ susţinea cândŭ cădea în slăbiciune. Ilŭ încuragia şi îlŭ adjuta chiarŭ în lucrările séle, cândŭ era capabilă. Acéslă stare de lucrurĭ a durat destul; sĕ nu maĭ fie unire, sĕ nu maĭ fie colaboraţiune intimă. Fie-care pentru dênsulŭ. Déca femeea se bizue că are talente de oratorŭ politicŭ, bărbatulŭ, deputatŭ pe timpulŭ celeĭ din urmă sesiunĭ, va găsi în fata sea, la alegerile viitóre, séŭ maĭ bine contra'ĭ pe femeea sea, propuindu-se ea singură candidată. Şi póte că elŭ va fi bătutŭ de soţia sea, ceea ce este, se pare *nec plus ultra* alŭ progresuluĭ.

* * *

Billul privitorŭ la votulŭ femeilorŭ este elŭ oare, dupĕ cum ne asigură câte-va jurnale angle, în ajunulŭ d'a veni în Parlamentŭ? Orĭ-ce arŭ fi însĕ, în Franţa suntemŭ încă departe de o reformă de felulŭ acesta, şi credŭ că ea ne va face multŭ timpŭ încă numaĭ sĕ rîdemŭ. Femeile francese nu suntŭ, în generalŭ, atâtŭ de ambiţióse, şi acelea care suntŭ măritate nu se gândescŭ nicĭ de cum, creḑŭ, sĕ dispute soţilorŭ lorŭ înfluenţa politică ce eĭ aŭ pututŭ sĕ câştige. Este cu tóte acestea, în tóte aceste meetingurĭ de dómne angle setóse de drepturĭ nuoĭ, un micŭ faptŭ, care se pare de nimicŭ, dérŭ care invită la reflecţiune: acesta este că, pe totŭ timpulŭ duratei întrunirilorŭ, nu s'a presintatŭ nicĭ unŭ oratorŭ ca sĕ opue opiniune contrarie opiniunei esprimate de aceste dómne. Cea maĭ atingătóre şi simţită unanimitate n'a încetatŭ a domni în resumatulŭ deliberaţiunilorŭ. Totulŭ arŭ merge de minune, déca, la finele dărĭ de sémă, n'aşĭ găsi acéstă scurtă menţiune :

«Un óre-care căpitanŭ Jones se încercă «în vanŭ sĕ facă sĕ fie ascultatŭ contra acestuĭ *bill*. Vocea sea fu înăbuşită cu fluerăturĭ şi murmure» Este uşorŭ sĕ aibă cine-va totŭ-déuna cuvêntŭ, cândŭ vorbeşte singurŭ. Ia sĕ vedemŭ dómnele şi misele mele, pentru ce n'aţĭ lăsatŭ pe căpitanulŭ Jones sĕ se urce şi elŭ la rândulŭ sĕŭ pe tribună? Ştiţĭ că inamiciĭ d-vóstră suntŭ în stare sĕ deducă din acésta, că sunteţĭ netolerante, şi că arŭ fi fórte neînţeleptŭ lucru de a se acorda dreptulŭ de votŭ unorŭ dómne netratabile în materie de liberă discuţiune?

Póte că avea sĕ spue lucrurĭ sĕ releveḑe tocmaĭ erórea comisă de miss Becker, trăgêndŭ din presinţa reginei, pe tronulŭ Angliei, acéstă conclusiune, că tóte femeile arŭ avea aceleaşĭ drepturĭ politice ca şi bărbaţiĭ. Aţĭ făcutŭ atâta sgomotŭ, în câtŭ elŭ n'a pututŭ sĕ ḑică un singurŭ cuvêntŭ. Acésta este supărătorŭ. Póte că aţĭ aflatŭ din gura sea, că argumentulŭ invocatŭ de miss Becker era tocmaĭ condemnarea revendicărilorŭ d-vóstră ; căcĭ adevĕratulŭ, singurulŭ rolŭ alŭ femeieĭ în societatea modernă nu este altulŭ, decât acela al suveranilorŭ Angliei pe tronulŭ lorŭ : nu a guverna, ci a domni.

SENTINŢE.

Amorulŭ e deja departe cândŭ cine-va cugetă sĕ'lŭ reţiă.

Bruys.

Femeile suntŭ ca şi umbra care merge cu noĭ; de vê duceţĭ lângă ele, vĕ gonescŭ ; de fugiţĭ de ele, aleargă dupĕ voĭ.

D'Arlincourt.

Femeia galantă este o colecţiune de istorióre a căreiă prefaţă este celŭ maĭ frumosŭ capitolŭ ; ne o împrumutămŭ, ne amusămŭ cu ea: cartea găsesce mulţĭ curioşĭ, este în dată citită astŭ-felŭ că se trenţăreşte, şi în dată nu remâne celorŭ din urmă cititorĭ de câtŭ *erata*.

Sophie Arnould.

Cândŭ femeilorŭ galante, le lipsesce frumuseţea, acestŭ instrumentŭ principalŭ alŭ meşteşuguluĭ lorŭ, le maĭ remâne încă un lucru care le face tăria lorŭ; acésta este prostia bărbaţilorŭ.

Jules Lecomte.

Femeile ne batŭ maĭ bine fugind ca Sciţiĭ.

Montaigne

Femeile nu suntŭ făcute spre a fugi ; cândŭ ele fugŭ o facŭ numaĭ pentru a fi urmărite.

J. J. Russeau.

Cu câtŭ tinerile fete daŭ maĭ multe îngrijirĭ toaleteĭ lorŭ, cu atâtŭ suntŭ maĭ puţinŭ caste. *Casta puella nimis, casta puella minus.*

Catulle.

Femeia este unŭ animalŭ care se delecteḑă în toaleta sea.

Sant Augnstin.

S'a observatŭ că din tóte animalele, pisicile, berbeciĭ şi femeile suntŭ acelea carĭ perdŭ maĭ multŭ timpŭ la toaleta lorŭ.

Charles Nodier.

Injustiţia depraveaḑă inimile slabe, şi póte că nedreptăţile ómenilorŭ facŭ jumĕtatea viţielorŭ femeilor.

Ernest Legouvé.

A se da la muncă, este a răpi amorulŭi şi arculŭ şi săgeţile séle. *Otia si tollas periêre cupidinis arcus.*

Ovide.

Trebue ca o femeiă sĕ proporţioneḑe cu vêrsta sea gusturile şi pedóba sea. Cochetăria toaleteĭ este unŭ ridiculŭ odiosŭ cândŭ cine-va numaĭ este tênărŭ, şi vivacitatea tinereţeĭ într'o etate înaintată se asĕmănă uneĭ noĭ podoabe pe o rochiă vechiă.

Mercier.

ULTIME SCIRĬ

Santander, 4 Octombre. Carlişti cerŭ 20,000 livre sterlinge pentru a'nceta bombardarea Sant-Sebastian.

Bayona, 5 Octombre. Carlişti aŭ stabilitŭ noĭ bateriĭ pentru bombardarea oraşuluĭ Sant-Sebastian. Nelinişte a cresce printre locuitori acestuĭ oraşŭ.

Sant Jean de Luz, 5 Octombre. Focululŭ îndreptatŭ de carlişti contra Santuluĭ Sebastian a fostŭ complectŭ stinsŭ de forturĭ.

Sant-Sebastian, 6 Octombre. Erĭ séra a avutŭ locŭ desbarcarea tunurilorŭ şi muniţielor de resbelŭ ce venéŭ din Santander.

Se aştéptă trupe în astă nópte.

Bateriile carliste aŭ rĕmasŭ în tăcere. Ele parŭ abandonate.

Cablulŭ sub marinŭ va fi pusŭ mâne până la fruntariă.

Londra, 6 Octombre. Principele de Gales va pleca mâine séră către Indiĭ pe drumulŭ Calais. Elŭ se va reîntórce în Anglia la finele luĭ Martie.

New-York, 6 Octombre. E de temutŭ unŭ conflictŭ la Fraiars între albĭ şi negri. Femeile şi copiĭ aŭ părăsitŭ oraşulŭ. Albiĭ se reunescŭ şi prepară apărarea. 300 negri arŭ fi sositŭ lângă oraşŭ.

Fotografia Rudnicky

Calea Mogoşóeĭ, alăturĭ cu prefectura poliţieĭ Capitaleĭ.

Sub-scrisa face cunoscutŭ onor. publicŭ că de şi soţulŭ meŭ I. Rudnicky a repausatŭ în urma uneĭ bóle grele de care suferea de maĭ multŭ timpŭ, atelierulŭ nostru fotograficŭ aşa de bine cunoscutŭ publicului prin maĭ multe lucrărĭ de artă ce a esecutat, continuă a funcţiona totŭ sub conducerea artistică a vechiuluĭ seŭ dirigentŭ D. *Alecsandru Ihalsky*, care ţinea locululŭ repausatuluĭ meŭ soţŭ de maĭ multŭ timpŭ cu atâta demnitate şi capacitate artistică.

Atelierulŭ nostru se află astă-ḑĭ în condiţiunĭ cu multŭ maĭ bune şi maĭ perfecţionate de câtŭ până acumŭ.

Sperămŭ dérŭ că vomŭ fi onoraţĭ cu o clienteliă multŭ maĭ numerósă de câtŭ până aḑĭ.

Carolina Rudnicky.

BIBLIOGRAFIE

A eşitŭ de sub tiparŭ în editura *Szolŏsi* şi *Graeve* Piaţa Teatruluĭ 40.

CALENDARULU

PROGRESULUI

pe anulŭ 1876.

Conţinêndŭ maĭ multe scrierĭ literarĭ, istorice, amusante şi poesiĭ între care *Moscenitorulŭ luĭ Radu Negru*, nuvelă istorică originalĕ de **N. D. Popescu**. Cumŭ şi unŭ interesantŭ art. relativ la „**Răpirea Bucovineĭ**“ ilustratŭ cu maĭ multe gravurĭ în textŭ.

Preciulŭ unĭ esemplarŭ 2 leĭ noĭ.

De la 10 es. în susŭ unŭ rabatŭ fórte avantagiosŭ.

De vêndare la tóte librăriile.

A eşitŭ de subt tiparŭ :

CALENDARUL

TELEGRAPHULUI

Redacţiunea acestuĭ ḑiarŭ, cedêndŭ dorinţeĭ unuĭ mare numĕrŭ de cititorĭ, a publicatŭ anulŭ acesta unŭ calendarŭ din cele maĭ frumóse şi maĭ variate, puindu'ĭ preţulŭ de *unŭ leŭ*, ast-felŭ ca sĕ pótă fi cumpĕratŭ de tótă lumea.

Pe lângă cele necesarĭ ale unuĭ calendarŭ, *Calendarulŭ Telegraphuluĭ* maĭ coprinde *bilete lunare pentru ambele sexe, séŭ esplicarea planetelorŭ, monetarulŭ comparativŭ* între monetele nóstre cu acelea ale *lumeĭ întregi*, tacsele postale şi telegrafice, precumŭ şi o materiă amusantă compusă din cele maĭ alese nuvele, poesiĭ, diverse şi curiosităţĭ.

Credemŭ că orĭ cine va ceti acestŭ calendarŭ, singurŭ în felulŭ sĕŭ până aḑĭ, va remânea satisfăcutŭ.

Elŭ este trasŭ în 10,000 esemplare.

www.dacoromanica.ro

DESCHIDEREA NOULUI MAGASIN

AU BON MARCHÉ

N. IONNESCU & C-nie

CALEA MOGOŞOAE, VIS-A-VIS DE HOTEL OTETELEŞIANU, CASA LAHOVARI.

Sub-semnaţiĭ anunţăm respectuos pe Onor. Public şi Onor. Clientelă că am priimitŭ unŭ mare şi bogat asortiment de mărfurĭ: **Coloniale, Delicatese, Bĕuturi**, precum: *Champagnie*, *Vinurĭ* de *Bordeaux* şi *Ungaria*, în butiliĭ şi cu ocaua, *Vinurĭ* de *Rhin* şi *Drăgăşianĭ*. **Consserve alimentare Pescării** differite, **Cărnurĭ** *streine* şi *indigene*, **Brănzeturĭ** diferite, **Ciaiurĭ, Romurĭ** şi **Pesmeţĭ** differiţĭ.

Asortiment complect de **Liqueurĭ** din Francia şi Amsterdam, de **Chocolaturĭ** cu şi fără vanilie de la C-ie Colonial, Francaise, Suchard, Marquis şi Perron.— **Compoturĭ** de diferite fructe.— Asortiment complect de **Muştarurĭ, Sosurĭ** englezeştĭ, *Variantes*, *Capere*, *Chornichon*, *Piper cayen*, *Mix Picles* etc. — **Bombóne** de *Paris*, **Medicamente Francese** şi **Ceruială** garantată pentru scândurĭ, etc. etc.

NB. **Pesmeţĭ** de *Braşov* şi **Urtŭ prospătŭ** de *Itzcanĭ* priimimŭ la fie care 3 ţile.

Calitatea mărfurilorŭ se garantézĕ şi comandele se efectuézĕ prompt şi solidŭ.

Cu stimă

N. IONNESCU & C-nie.

Philippe Haas & Fils

GRAND HOTEL DU BOULEVARD

BUCURESCI

Aŭ onóre a încunoştiinţa pe Onor. Public că pe lîngă asortimentul de mărfurĭ cele maĭ nuoĭ şi moderne ce l'aŭ sositŭ pentru saisonu de iarnă, aŭ maĭ aranjatŭ în localulŭ **D-lorŭ** unŭ **Rayon** cu următóre articole care le vorŭ vinde cu unŭ **Rabatŭ mare.**

Unŭ mare asortimentŭ de **mese, şervete şi peşchire** de olandă, din cele maĭ bune **qualităţi**:

Covóre adevĕrate de Smyrna,
Covóre şi presurĭ cu cotu,
Stofe de mobilă de lână, mătase şi Cretóne,
Feţe de mese şi acoperĕmênte de Paturĭ,
Plăpămĭ de Flanelă şi tartanurĭ, etc

Rugându pe Onor. Publicŭ de a profita de acéstă favorabilă ocasiune, fiindŭ vĕndarea acestorŭ articole va dura numaĭ pênĕ la fiinitulŭ luneĭ Noembrie.

De închiriat

de la St. Dumitru viitorŭ 2 apartamente case cu etaje de sus, compuse de câte unŭ salon, 4 camere ţugrăvite, cu balcon, odae de servitorĭ, bucătărie, pivniţă mare cc curte pavată spaţiósă. Precum şi alte 2 apartumente aşeţate compuse de câte 5 camere ţugrăvite, odae de servitorĭ şi bucătărie, totŭ în acéstă curte în Subur. St. Constandin lângă Biserică, Str. 11 Februarie, No. 1, colórea verde, în apropiere de Tribunale şi gradina Cismegiului, se dă cu preţurĭ moderate. Doritorĭ a se adressa la proprietarŭ în curte.

De închiriat

7 camere în totalŭ saŭ în parte cu cu cuhnie şi pivniţă, în Subur. Negustorĭ Strada Culmiĭ No. 3.

De închiriat

O prăvăliă mare, cu case d'asupra, cu curtea în dos, şi cu tóte comoditătile, care a fost Cofetăriă în gura pieţiĭ alăturea cu proprietatea Bazaca Strada Şerban-Vodă No. 2. reparată din nuoŭ. Şi încă una mică mergĕnd spre hală.

Doritorĭ să poftiască la proprietarulor S. Pavlid, lângă Sf. Gheorghe Noŭ Strada Pescăria Veche No. 3.

Şi se vinde în total, cu o casă spaţiósă cu grădină în Strada Lucacĭ No. 44.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Banĭ**, pe tótă linia.

Direcţiunea.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

AVIS.

La depositu de hârtie, de ţigară din strada Şelarĭ, vis-a-vis cu hotelŭ Fieschi, aŭ sositŭ o cantitate fórte mare de renumita hârtie de ţigară tricolorĭ veritabilă de Paris, asemenea se găseşte aprovisionatŭ cu totŭ felulŭ de hârtie din cele maĭ renumite fabricĭ streine, cu preţurĭ fórte moderate, de cea maĭ bună calitate de hârtie de ţigară.

De închiriat

primul etajŭ cu 6 odăĭ şi o cuhnie a caselor No. 86, din calea Văcăreştĭ.

Biuroulŭ De Imformaţiune

Din strada Episcopieĭ No. 4. lîngă calea Mogoşóeĭ mijlocind obţinerea de posturĭ, vĕnţarĭ cumpărătorĭ de case, locurĭ mobile şi inchirierĭ de locuinţă.

Rogŭ onor. publică se bine voéscă alŭ onora cu însărcinările séle, pe care le va îndeplini cu esactitate

CĂRŢI BISERICESCI

De vĕnţare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Bucurescĭ.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 25 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută		104 1/2
» Domeniale	8 %	102 —
» Oppenheim	8 %	105 —
Scrisurĭ fonciare	7 %	90 —
Renta	5 %	69 —
Ac. dr. de fer ro. (St.)		29 —
Ac. de pri. d.de fer ro.	8 %	87 —
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8 %	750 —
Ac. » » Roma.	8 %	125 —
Ac. Societate financia.	8 %	275 —
Ac. Băncĕi de Brăila.	8 %	—
Loosurĭ Municipale	—	22 —
Mandate	—	—

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ	—	—
Marsilia »	99	45 —
Belgia »	—	—
Londra »	25	20 —
Lerlin »	1	22 7/8
Vipsca »	1	22 3/4
Biena »	2	22 3/4

Bastimentele

	Galaţĭ 13 Sept.	Ismail 24 Sept.	Brăila 8 Sept.	Giurgiŭ 16 Sept.	Calafat 20 Sept.	Severin 27 Sept.	Oltenita 13 Sept.	Măgurele 25 August	Bechet 27 Sept.	Călarcşi 9 Maiŭ.	Islaz 9 Maiŭ.
	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.	încăr. deşert.
Corăbiĭ sosite	5 3		20 7	1 1				5			
» pornite	1	3	11 17	8 3	2		6	1 18			
Vapóre sosite	4			7	3	1		1	2		
» pornite	3	1	1	7	3			2 1	2		

Productele

PREŢIURILE PRODUCTELOR

Grâu ghirca, greutate	—	—	—	68	—	72	81	—	103	56	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu ciacâr. calit. I. kila	—	—	—	—	—	—	62	—	92	74	—	89	57	—	72	55	—	60	72	—	—	65	—	72
» » » II. »	—	—	—	74	—	82	—	—	—	—	—	—	54	—	40	50	—	55	63	—	—	—	—	—
Grâu cărnaŭ » I. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	—	—	—	—
Porumbulŭ	43	—	35	48	—	50	66	—	74	54	—	58	—	—	—	45	—	50	—	—	—	45	—	47
Orzulŭ	—	—	—	32	—	35	40	—	55	44	—	46	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—
Ovăzulŭ	—	—	—	28	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Secara	—	—	—	50	—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—	—	—	—
Rapiţa calit. I. kila	—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » II. »	—	—	—	160	—	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » III 3/4	—	—	—	130	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

CURSUL VIENEI

Viena, 6 Octom. s. n.

EFECTELE

Metalice	73 —
Naţionale	73 55
Lose	111 50
Acţiunĭ băncĕi	918 —
Creditulŭ	210 —
London	112 05
Oblig. rur. ung.	81 25
» Temeşvar.	80 75
» Transilv.	79 —
» Croate	84 —
Arg. in măr.	101 70
Ducăţi	5 33
Napoleonĭ	8 93 1/2

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ N·o 24.

www.dacoromanica.ro

MERCURĬ, 1 OCTOMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Banĭ. BUCURESCȘI, ANUL V. No. 1051

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolĭ nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunilŏr şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
«	« II	2 leĭ
«	« I	3 leĭ

Pentru Francia se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

Mâine Mercurĭ, la 1 Octombre, la ora 10 de diminéţă se va face în biserica St. George noŭ unŭ serviciŭ funebru pentru pomenirea rĕposatuluĭ întru fericire, Domnuluĭ patriotŭ şi martir

GRIGORE GHICA

Inaltulŭ prea S. S. părintele mitropolitu-primatŭ fiindŭ rugatŭ prin o comisiune a oficia la acéstă serbare naţională şi neputêndŭ lua parte din causă de bólă, a bine voitŭ a delega pe S. S. părintele Vicaru.

Capitala nu are trebuinţă de invitaţiunĭ pentru a asista la acéstă sĕrbătóre de dolĭŭ naţionalŭ şi a se face resunetulŭ durereĭ ce simte totŭ Românulŭ pentru sfâşiarea scumpeĭ nóstre Moldove. Presenţa nóstră numerósă va fi unŭ omagiŭ meritat adusŭ ţĕrîneĭ martiruluĭ care 'şĭ-a sacrificatŭ viéţa pentru integritatea ţĕreĭ şi o mângâiere pentru nefericiţiĭ noştri fraţĭ din Bucovina.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciul privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Constantinopole, 9 Octombre. — Banca imperială a protestatŭ formalŭ contra mĕsurilorŭ privitóre la plata cupónelorŭ, în aşteptarea instrucţiunilorŭ comitetuluĭ din Paris.

La Londra se aştéptă publicarea uneĭ alte note esplicătóre celeĭ care stabilesce plata cupónelorŭ, jumĕtate în numerarŭ, jumĕtate peste cinci anĭ.

Belgrad, 9 Octombre. — Principesa Natalia, logodnica principeluĭ Milan, a sositŭ aci şa fostŭ primită cu solemnitate. Cununia se va face Marţĭ sĕŭ Mercurĭ.

Ţiarulŭ oficialŭ publică unŭ comunicatŭ, care ţice că ţarulŭ, voindŭ sĕ dea principeluĭ Milan o nouă dovadă de afecţiune, a însărcinatŭ pe adiotantulŭ sĕŭ, comitele Sumaracow, ca sĕ'lŭ represinte ca marturŭ la căsătoriă.

La Haye, 9 Octombre. — Guvernulŭ refusândŭ cererea de despăgubire a republiceĭ Venezuela, guvernul acestuĭ statŭ a ruptŭ negocierile şi represintantulŭ sĕŭ a părăsitŭ La Haye.

BUCURESCI, 30 SEPTEMBRE

Mâine se împlinesce unŭ secolŭ fără doĭ anĭ, de cândŭ celŭ maĭ patriotŭ dintre Domniĭ Moldoveĭ, celŭ maĭ iubitorŭ de ţéră dintre descendinţiĭ Marilorŭ eroĭ, Mihaĭ şi Stefanŭ, căţu sub lovitura laşă a asasinuluĭ turcescŭ. Mâine, întâiŭ Octombre, e ţiua de dolĭŭ în care turculŭ fără consciinţă, luândŭ pumnalulŭ asasinuluĭ, cutesă a'lŭ îndrepta în inima aceluia care ridicase vocea sea cu demnitate şi curagiŭ în contra vêndărilĭ infame a iubiteĭ nóstre Bucovine, în contra nemuritoruluĭ Grigore Ghica.

Ultragiul fără nume adusŭ simţimêntelorŭ şi demnităţiĭ nóstre naţionale prin jubileul miserabilŭ de la Cernăuţĭ, a redeşteptatŭ în România întrégă suvenirea neperitóre a ilustruluĭ Domnŭ, a măritŭ durerea acestuĭ poporŭ care'şĭ ;vede o parte din ţéra sea, frumósa Bucovină, gemândŭ sub Jugulŭ austriaculuĭ trădătorŭ. Sabatul de la Cernăuţĭ a făcutŭ ca orĭ-ce inimă românéscă sĕ fiă strĕpunsă de durere şi sĕ se indigneze până în sufletŭ de curagiulŭ acelorŭ trădătorĭ carĭ, dupĕ ce aŭ comisŭ o vêndare şi unŭ laşŭ asasinŭ, banchietéţă la ţlumina ţileĭ, în facia lumeĭ civilisate, pe corpulŭ sângerîndŭ alŭ iubiteĭ nóstre ţĕrişióre.

Era necesară dĕrŭ o protestaţine generală în contra acestorŭ acte barbare; era necesarŭ sĕ arĕtămŭ străinuluĭ jefuitorŭ şi turculuĭ ucigaşŭ, că România încă trăiesce, că sângele ce circulă în vinele nóstre nu a încetatŭ de a fi românescŭ. Era absolutŭ necesarŭ, ţicemŭ, ca veselieĭ şi fanfarelorŭ perfide ale celorŭ ce ne ultragiaŭ în Cernăuţĭ, sĕ opunemŭ intristarea nóstră, durerea nóstră profundă, comemorarea uciderеĭ principeluĭ Grigore Ghika.

Bĕtrâna capitalăla Moldoveĭ, adîncŭ mişcată de insultele ce ni s'aŭ adusŭ, a datŭ cea d'êntêiŭ semnalulŭ de protestaţiune; Ea, a organisatŭ serbarea uneĭ Panahide în memoria ilustruluĭ principe unde e chematŭ sĕ mérgă totŭ Românulŭ sĕ depuiă o lacrimă pe mormântulŭ sĕŭ sfântŭ şi preţiosŭ.

Bucurescĭi, capitala Românieĭ, nu putea sĕ rĕmâiă indiferentă la acéstă mişcare generală ce se vedea în tóte unghiurile Ţĕriĭ, nu putea sĕ nu îmbrace şi ea haina de dolĭŭ şi sĕ aducă omagele séle aceluia care 'şi-a datŭ viaţa călăuluĭ pentru patria sea.

Capitala Românieĭ dĕrŭ, a decisŭ a'şĭ uni vocea sea cu a întregiĭ ţĕrĭ făcêndŭ o solemnitate religiósă la 1 Octombre, 10 ore diminéţă în biserica Sf. George. Ea va protesta cu modulŭ acesta pacinicŭ în contra acelor'a carĭ dupĕ ce ne aŭ jefuitŭ şi trunchiatŭ ţéra, ne aŭ ultragiatŭ în modŭ nedemnŭ şi infamŭ.

La 1 Octombre, toţĭ ceĭ ce simtŭ românesce, toţĭ ceĭ ce 'şĭ iubescŭ ţéra şi drepturile eĭ imutabile suntŭ chemaţĭ a aduce recunoscinţa lorŭ martiruluĭ de la Beilicŭ. România, de la o margine la cea-l'altă sĕ îmbrace haina de dolĭŭ şi sĕ facă a rĕsuna aerulŭ de imnulŭ funebru întonatŭ spre amintirea celuĭ maĭ bunŭ dintre Domnĭ, spre protestare în contra sacrilegiuluĭ de la Cernăuţĭ.

Numaĭ astŭ-felŭ vomŭ arĕta lumeĭ întregĭ că simţimŭ durerea causată de răpitorĭĭ scumpeĭ nóstre Bucovine, că avemŭ simpatiĭ neperitóre pentru aceea care aţĭ e dată pradă cotropitorilor carĭ, cu o mână laşă, aŭ subt-semnatŭ actulŭ de vêndare a uueĭ părţĭ din teritorulŭ nostru.

Sĕ ne ridicămŭ dĕrŭ cu toţiĭ vocea déca simţimŭ românesce şi décă sperămŭ într'unŭ viitorŭ maĭ ferice; sĕ aruncămŭ împreună o lacrimă de durere la reamintirea patriotismuluĭ luĭ Grigorie Ghica, şi póte că Dumneţeulŭ naţiunilorŭ nu va întêrţia a'şĭ aminti de poporulŭ românŭ.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Iată apelulŭ făcutŭ către Românĭ din Bucovina de comitetulŭ partiduluĭ liberalŭ naţionalŭ din Iaşĭ, pentru solemnitatea de la 1 Octombre.

Fraţi românĭ din Bucovina!

Comitetulŭ partiduluĭ naţionalŭ-liberalŭ din Iaşĭ, în consciinţa misiunĭ ce are de-a apĕra demnitatea şi interesele Românieĭ, a hotărîtŭ a convoca din tóte unghiurile ţĕrilor românescĭ pe toţĭ aceia, în ale cărorŭ vine maĭ curge o picătură de sânge românescŭ, pentru 1 Octombre, la o serbare funebră pe acel'aşŭ locŭ, unde înainte de unŭ secolŭ a fostŭ decapitatŭ prin cea maĭ laşă trădare gloriosulŭ martirŭ *Grigore Ghika Vodă*.

Către voĭ, fraţĭ românĭ din Bucovina, carĭ locuiţĭ ţéra unde ţacŭ móştele luĭ Stefan-celŭ-Mare, către voĭ carĭ aţĭ sciutŭ sĕ apĕraţĭ tradiţiunile şi drepturile nóstre istorice cu demna vóstră purtare, faţă cu insulta ce v'aŭ lovitŭ împreună cu România întrégă prin serbarea seculară a deslipireĭ vóstre de sânulŭ Moldoveĭ, către voĭ se îndréptă glasulŭ comitetuluĭ partiduluĭ naţionalŭ-liberalŭ, pentru a vĕ chiăma la astă serbare solemnă de dolĭŭ naţionalŭ, fiindŭ-că maĭ înainte de toţĭ sunteţĭ chiămaţĭ a depune lacrimele vóstre pe mormêntulŭ ce coprinde pe ultimulŭ vostru Domnitorŭ legiuitŭ!

Ghika Vodă, de supt piétra unde dace de unŭ secolŭ, ne chiamă pe toţĭ românĭĭ la mormêntulŭ sĕŭ, ca sĕ ne dămŭ mâna şi sĕ jurămŭ, că vomŭ sci sĕ împlinimŭ fapta, pe care ucigaşĭĭ luĭ nu l'aŭ lasatŭ sĕ o sĕvêrşască.

Delegaţĭ comitetuluĭ partiduluĭ-naţionalŭ-liberalŭ din Iaşĭ:

Nicolae Ionescu, profesorŭ la Universitate.

Gheorghe Mârzescu, fostŭ profesorŭ de Universitate.

Colonel Nic. Iamandi, mare proprietarŭ.

Alesandru Gheorghiu, profesorŭ de Universitate.

Colonel Iorgu Catargiu, ex-adiotantŭ Domnescŭ.

Telemac Ciupercescu, mare proprietarŭ.

Andreĭ Visanti, profesorŭ la Universitate.

Agenţia Havas transmite *Republiceĭ francese*, următórele depeşĭ din Constantinopol cu data 5 Octombre:

O telegramă a valiuluĭ Bosnieĭ cu data 3 Octombre, ţice:

«Spre a reprovisiona trupele încongiurate la Duga şi la Niksitch, o divisiune compusă din şése batalióne a fostŭ îndreptată la 23 Septembre către Niksitch. Aceste batalióne aŭ fostŭ atacate pe drumŭ de insurgenţĭ, de douĕ părţĭ; lupta a duratŭ patru ore. Insurgenţiĭ aŭ fostŭ goniţĭ din posiţiunile lorŭ şi complectŭ bătuţĭ, érŭ trupele aŭ coprinsŭ forturile de la Cristach. Ele aŭ sositŭ la Niksitch la 25 Septembre fără a se întâlni cu altĭ insurgenţĭ şi s'aŭ reîntorsŭ la Gatcka la 27 Septembriŭ. In lupta de la Cristach, insurgenţiĭ aŭ avutŭ 45 morţĭ şi o sută de răniţĭ; trupele n'aŭ avutŭ de câtŭ 3 morţĭ şi 18 răniţĭ.

«Spre a 'nconjura şi respândi pe insurgenţiĭ carĭ, cu scopŭ de a întrerupe comunicaţiunile cu Ragusa, luaseră posiţiunĭ pe drumulŭ ce conduce la acestŭ oraşŭ, Chefket paşa, cu treĭ batalióne şi Ali paşa cu patru batalióne, aŭ fostŭ îndreptaţĭ la 30 Septembre către Trebinje. Ali-Paşa se puse sĕ urmăréscă o bandă de 400 insurgenţĭ carĭ aŭ luatŭ fuga părăsindŭ animalele lorŭ».

— «Sciri din isvorŭ oficialŭ ne spunŭ că noutatea dupĕ care guvernulŭ arŭ fi datŭ ordinŭ sĕ ocupe milităresce insulile dupĕ Drina este contestată: se sciă că dreptulŭ de proprietate alŭ acestorŭ insule este de câţĭ-va anĭ în contestaţiune cu Serbia şi că de curêndŭ aŭ avutŭ locŭ conferinţe în acéstă privinţă între Turcia şi Serbia.

«Guvernulŭ otomanŭ, nevoindŭ sĕ complice situaţiunea actuală, n'a protestatŭ în contra ocupăreĭ aceș-

www.dacoromanica.ro

torŭ insule de către Sêrbĭ, de câtŭ declarându că'şĭ conservă tóte drepturile séle».

Insurgenţiĭ din Herzegovina aŭ trimisŭ generaluluĭ Garibaldi următórea adresă pe care o publică ţiarele peninsuleĭ:

«De maĭ multŭ de patru secole jugul turculuĭ ne apasă. Décă o naţiune putea sĕ péră ca unŭ individŭ, din noĭ, sârmanĭ nenorociţĭ, nu arŭ maĭ fi rĕmasŭ nimicŭ; dérŭ, o naţiune nu póte fi îngropată cu totulŭ. Ne este imposibilŭ de a vĕ spune miserabila istoriă a lungeĭ nóstre sclaviĭ. Póte într'o ţi, cându noĭ vomŭ fi vĕnatŭ în aceste pădurĭ pe barbarulŭ nostru apĕsătorŭ, o va scri unŭ fiŭ liberŭ alŭ libereĭ Herzegovine, şi lumea va geme de oróre citindŭ aceste pagine de sânge. Şi acestă istoriă va fi ruşinea Europeĭ civilisată, care de secole remâne spectatórea liniştită şi indiferentă a chipuluĭ nostru.

Dérŭ, de aci înainte s'a umplutŭ paharulŭ. Acestŭ feroce tiranŭ aşteptă cu neodihna feberilă a ucigaşuluĭ ca fie-care din noĭ sĕ fi strânsŭ puţinĭ banĭ spre a'lŭ ucide şi jefui. Fiicele nóstre, îndată ce s'aŭ măritŭ, aŭ fostŭ smulse de la părinţiĭ lorŭ şi servă a sătura poftele brutale ale vre-unuĭ paşe. Câtŭ despre fiiĭ noştri, spre a nu se vedea constrânşĭ a mări rêndurile armateĭ gâţilorŭ noştri, eĭ părăsescŭ familiele lorŭ, şi sĕracĭ şi exilaţĭ, se refugiaţă pe pământŭ străinŭ. Şi voĭ sciţĭ câtŭ e de tare şi amară pâinea exiluluĭ!

«De şi desarmaţĭ de apăsătoriĭ noştri, noĭ ne-amŭ resculatŭ cu curagiulŭ desperăriĭ spre a combate pe eternulŭ nostru gâde, şi amŭ juratŭ pe mormintele martirilorŭ noştri de ă trăi séŭ a muri. In acestŭ momentŭ supremŭ, amŭ gânditŭ la voĭ, infatigabilŭ campionŭ alŭ libertăţiĭ, la voĭ, alŭ căruĭ nume ne pătatŭ, străluceşte ca unŭ astru, luminéţă întunericulŭ acestuĭ secolŭ venalŭ, fiindŭ siguriĭ că la strigătulŭ nostru de durere, nobila vóstră inimă nu va rĕmâne mută. Rĕdicaţĭ vocea vóstra putinte şi liberă în favórea insurgenţilerŭ herzegovineĭ, şi ajutaţi-ne a dĕrâma ultimulŭ bastionŭ alŭ tiranieĭ. Triumfulŭ sânteĭ nóstre cause va fi pentru restulŭ vieţeĭ vóstre o dulce bucuriă.

Votată de Adunarea din Kossierovo, 27 Augustŭ 1875.

«Sofroniă Spremo, George Radulovicĭ, Vucko Vuleticĭ, Giocko Ciurtovicĭ, Michailŭ Guticĭ, Tripeo Grabaci, Mŭo Bristina.

Citimŭ în *Progresul* din Lyon:

In 1832, Victor Hugo scria luĭ Sainte-Beuve: «Vomŭ avea într'o ţi Republica; cându va veni, va fi bună. Dérŭ sĕ nu culegemŭ în Maĭ fructulŭ care sĕ cóce bine numaĭ în Augustŭ. Sĕ ne învĕţămŭ a ascepta. *Republica proclamată de Francia în Europa, va fi coróna bĕtrâneţilorŭ nóstre.*»

A treia Republică francesă va reuşi, pentru că spiritele alese aŭ cugetatŭ multŭ până cându sĕ o stabiléscă, pentru că ea a eşitŭ din periodulŭ de preparaţiune şi de crude încercăriĭ, pentru că în locŭ sĕ fiă idealulŭ întrevĕţutŭ şi doritŭ cu pasiune de inimele cele maĭ nobile şi de spiritele cele maĭ eminenţĭ, ea a devenitŭ forma necesară de guvernŭ, şi a fostŭ acceptată de toţĭ aceia carĭ punŭ fericirea şi prosperitatea Franciеĭ înainte de culpabilele lorŭ speranţe de înjustele şi criminalele dorinţe, ale interesuluĭ lorŭ personalŭ.

SCIRĬ DIFERITE.

Curierulŭ din Iaşĭ ne aduce scirea că pe cându jidoviĭ şi nemţiĭ serbaŭ la Cernăuţĭ anecsarea Bucovineĭ la Austro-Ungaria, Cetăţeniĭ din Botoşanĭ aŭ făcutŭ o ceremoniă religiósă în biserica Catedrală spre amintirea principeluĭ Gregoriŭ Ghica.

Serbarea a fostŭ dintre cele maĭ imposante şi urbea întrégă a luatŭ parte la acestŭ protestŭ făcutŭ ultragiuluĭ jidano-nemţescŭ de la Cernăuţĭ.

*

Aceiaşĭ fóiă ne spune ca la Fălticenĭ s'a organisatŭ pentru ţiua de 1 Octombre o serbare sólemnă pentru acel'aşĭ scopŭ. Iniţiativa acesteĭ serbărĭ se datorésce în mare parte maĭ multorŭ Dómne române.

*

Ni se comunică din sorginte positivă că D. Andreĭ Visanti şi Victor Chaliol ambiĭ profesorĭ aĭ Universităţiĭ din Iaşĭ, numiţĭ în urma concursului ţinutŭ la 20 Septembre 1869, aŭ fostŭ depărtaţĭ din funcţiunile lorŭ, prin graţia mareluĭ şi atotŭ putinteluĭ distrugătorŭ alŭ instrucţiuneĭ publice, D-lŭ Maiorescu. Denunţămŭ aţĭ acestŭ faptŭ arbitrarŭ şi de sfruntată cutesanţă, reservându-ne dreptulŭ a reveni.

*

Aflămŭ că D-lŭ ministru Maiorescu care de la venirea sea la ministerulŭ cultelor nu s'a semnalatŭ de câtŭ printr'unŭ şirŭ neîntreruptŭ de persecuţiunĭ şi fapte funeste pentru instrucţiune, a declaratŭ că refusă de a maĭ da subvenţiunea acordată până acum şcoleĭ normale din Ploieşcĭ, décă nu se va destitui D-lŭ C. Ienescu din postulŭ de profesorŭ ce ocupă la acea şcólă.

Directorulŭ ţiseĭ şcóle, a fostŭ învitatŭ în consecinţă sĕ dispue cele ce va crede de cuviinţă.

Étă cine ne conduce aţĭ instrucţiunea şi de la cine atârnă sorta nenorociţilorŭ profesorĭ!

INŢARCAREA COPIILORU

Considerându înţărcarea ca unŭ faptŭ de care tótă lumea se ocupă fără a'ĭ da mare apreciare, din puntele de vedere hygienice şi patologice, şi pentru că ea este unŭ actŭ, care procură o esistenţă viitóre în generaţiunea humană, trebue ca tóte mamele sĕ fie bine instruite în aplicarea sea. Lucrurile facile găsesc dificultatea lorŭ. Sĕ vedemŭ maĭ întâiŭ ce se înţelege prin înţărcare? O schimbare întrodusă în alimentaţiunea copiilorŭ, cându voimŭ a'ĭ priva de peptulŭ aceleia care 'ĭ nutresce, de a le crea o esistenţă independentă, obicinuindu'ĭ cu alimentele pe carĭ eĭ trebue a le întrebuinţa in cursulŭ vieţeĭ lorŭ. Acéstă epocă este adesea critică pentru copiĭ; saŭ că transiţiunea nu a fostŭ convenabilŭ menagiată şi că ea a fostŭ adesea bruscă orĭ prematură, séŭ că ea nu a fostŭ împlinită în momentŭ oportunŭ.

La ce epocă se potŭ înţărca copiiĭ?

Afară de circumstanţe speciale, astŭ-felŭ ca o maladiă gravă a mumeĭ séŭ a doicei, lăptarea nu trebue a fi întreruptă înaintea etăţeĭ de 12 la 18 lunĭ. Acésta arŭ fi o voinţă a duce unŭ gravŭ prejudiciŭ copiluluĭ décă s'arŭ înţărca prea de curêndŭ; maĭ întâiŭ pentru că desvoltarea probéţă unŭ momentŭ, de oprire; apoĭ pentru că organele séle nu suntŭ destulŭ de obicĭnuite cu escitaţiunea alimentelorŭ pe care le dămŭ şi de unde resultă câte o dată accidente maĭ multŭ séŭ maĭ puţinŭ serióse; în fine pentru că în momentulŭ evoluţiuneĭ dinţilorŭ sugerea este o mare consolaţiune pentru copiĭ, care se ataşéţă cu ardóre şi găsescŭ o mare vindecare în suferinţele lorŭ. Trebue sĕ aşteptămŭ ca lucrarea dinţilorŭ sĕ fie fórte înaintată séŭ terminată, prin urmare epoca înţărcăriĭ trebue a fi fixată la etatea de 12 la 18 lunĭ. — Pentru mine cautŭ totŭ d'auna a ordona înţărcarea copiilorŭ în unulŭ din momentele acestea de repausŭ, care esistă în facerea dinţilorŭ şi nu suprimŭ lăptarea de câtŭ după eşirea dinţilorŭ caninĭ. Cu astŭ-felŭ de manieră, copilul se găsesce a avea ceĭ 15 séŭ 16 d'ântêiŭ dinţĭ caducĭ, a căruĭ evoluţiune este cea maĭ penibilă, şi nu'ĭ rĕmâne a face de cât ceĭ 4 din urmă molarĭ, care vinŭ de ordinarŭ cu o mare facilitate. — O înţărcare prematură aruncă pe copilŭ la pericolulŭ uneĭ alimentaţiunĭ disproporţionate cu facultăţile séle digestive, şi'lŭ înşélă în casŭ de maladiă séŭ incomoditate de resurse dietetice şi medicinale, care 'lŭ găseşte la peptulŭ mumeĭ séle. — Este asemenea supărătorŭ de a prelungi prea multŭ timpŭ lăptarea, puntru că întâmpinămŭ marĭ dificultăţĭ a'lŭ întrerupe şi copilulŭ póte suferi de a nu avea un nutrice destulŭ de substanţialŭ pentru etatea sea.

Cându amŭ ajunsŭ la momentulŭ de a înţărca unŭ copilŭ, trebue a începe prin a înceta lăptarea nóptea şi a familiarisa copilulŭ cu alimente, carĭ în viitorŭ trebue sĕ facă parte din regimulŭ sĕŭ. Cu modulŭ acesta nu'lŭ privămŭ de lăptatulŭ nutriceĭ adică de lapte, de câtŭ cându este nutritŭ în diferite moduri. Atuncĭ trebue a'lŭ obicĭnui cu pâine, apă cu ţacărŭ, fecule simple, cu infusiune de cafea, cu potagiŭ slabŭ séŭ grasŭ odată séŭ de douĕ orĭ pe ţi, cu carne ce'ĭ se dă sĕ sugă, şi în fine, când este bine obicĭnuitŭ la aceste alimente în timpŭ de o lună de ţile aprópe, se încetéţă de o dată de a'lŭ maĭ lăpta. Maĭ întâiŭ elŭ strigă, déră îndată tace; décă nu este bolnav trebue a'ĭ resista căcĭ îndată elŭ cedéţă la despăgubirea lăptareĭ ce i-se refusă. Câţĭ-va cu tóte acestea, rĕmânŭ ataşaţĭ la peptul nutriceĭ lorŭ, şi trebue pentru a'ĭ desgusta sĕ punem împrejurul, mamelelorŭ o soluţiune amară, déră inofensivă, de Sulfatu Chinae de Gentian séŭ d'aloés (saburŭ) a căruĭ savóre este fórte desagreabilă, şi eĭ respinge fără a se reîntórce. S'a vĕţutŭ mume prelungindŭ lăptarea maĭ departe de termenulŭ la care trebuía sĕ înceteţe: déră acésta este escepţionalŭ. Astŭ-felŭ D. Baffos povestea elevilorŭ din spitalulŭ de copiĭ din Paris istoria uneĭ Dame, care reduta multŭ epoca înţărcăriĭ copiluluĭ sĕŭ. Ea continua a lăpta, şi către etatea de 3 anĭ, într'o ţi cându ea chema pe copilul sĕŭ alŭ lăpta, acést'a 'ĭ răspunse: «In fine mamă nu maĭ voiŭ».

Sub influenţa ideilorŭ chimice moderne, câţĭ-va se ridică în contra supeĭ feculante pentru a o înlocui prin fecule torifiate, ţémă de carne puţinŭ fiértă şi carne crudă. Este nedreptŭ. Fără îndoială, aceste alimente suntŭ câte o dată utile, dérŭ nu trebue sĕ ne gândimŭ a le substitui acelor'a, carĭ aŭ servitŭ până aci de nutritură copiilor tinerĭ. Aceste consiliĭ suntŭ motivate pe aceea că amylacele nu se disolvă complectŭ în apă fiartă şi că trebue pentru a obţine acestŭ resultat întrebuinţarea marmiteĭ luĭ Papin séŭ torefacţiunea, până ce amidonulŭ începe a îngălbeni. In acestŭ din urmă casŭ se ia 16 la 24 pentru 100 in greutate, se transformă în gomă şi în dextrină, devine solubilă şi se digeră maĭ lesne, o parte de modificaţiunĭ, care trebue a primi fiindŭ apărată anteriormente. Câţĭ-va medicĭ voescŭ asemenea înainte şi după înţărcare a adăoga regimulŭ animalŭ la regimul feculantŭ şi a da, afară de bulionŭ de vacă ordinarŭ, carne crudă tocată şi bulionŭ de Liebig. Pentru carnea crudă este celŭ maĭ bunŭ filet de vacă slabŭ şi adusŭ în bulie fină; douĕ linguriĭ de masă pe ţi, cu séŭ fără sacharŭ, séŭ maĭ bine a se adăoga supeĭ preparate cu fecule. Bulionu de Liebig se obţine cu carne de vacă slabă tocată; o jumĕtate oca de carne este amestecată cu aceeaşĭ quantitate de apă şi puţină sare. Se férbe încetŭ o jumĕtate de oră şi se strecóră printr'o cârpă. Grăsimea, albumina cuagulată şi fibrina, rĕmâne pe filtru şi bulionul conţine principiĭ aromatice şi nutritive ale cărneĭ, creatină, acidŭ lacticŭ, inosicŭ şi sărurĭ. ŬSe dă singurŭ séŭ cu fecule torifiate. Carnea de calŭ póte servi la prepararea acestuĭ bulionŭ.

Regimulŭ după înţărcare trebuie a fi simplu şi compusŭ de substanţele cele maĭ delicate ale nutrireĭ familieĭ. Nu trebue a intra nicĭ unulŭ din alimentele de unŭ gustŭ prea mare, fórte multŭ pipărate, convenabile potŭ fi pentru adulţĭ, dérŭ sigurŭ vĕtămătóre pentru aceştĭ tinerĭ copiĭ. Lorŭ le convine a mânca de maĭ multe orĭ pe ţi, căcĭ déca mănâncă câte puţinŭ trebue a mânca adesea; acésta este ceea ce mumele de familiĭ sciŭ.

Trebue pe câtŭ se póte a 'ĭ priva de prăjiturĭ şi coţonacĭ, cu care se obicinuescŭ copiliĭ, căcĭ la epoca acésta, ca şi în timpulŭ lăptatuluĭ, ele suntŭ adesea vătămătóre. Eutilă însĕ pâinea cu dulcéţă şi carnea crudă, adică: se ia 25 grame carne fragedă fórte finŭ tocată, unŭ gălbenuşiŭ de oŭ crudŭ, se amestecă cu ţémă de dulcéţă pe câtŭ sĕ se pótă da gustŭ uneĭ plăcinte cu carne; acéstă pastă se aşterne între douĕ feliĭ de pâine subţirŭ tăiate, pe care maĭ nainte s'aşeţasă unŭ stratŭ óre care de untŭ próspătŭ.

Copiĭ se obicinuescŭ atâtŭ de multŭ, încâtŭ refusă orĭ şi ce altŭ alimentŭ; acéstă hrană nu servă numaĭ pentru copiĭ înţărcaţĭ de curêndŭ, ba chiarŭ şi pentru

www.dacoromanica.ro

ceĭ de multŭ înţărcaţĭ, carĭ se află într'o stare de slăbiciune înaintată şi acolo unde frica ne conduce a crede o diathesă (scrofule, tubercule etc.) la acésta se adăogă infusiunea de cafea şi plimbarea la aerŭ curatŭ. Acéstă îngrijire hygienică 'mĭ a datŭ resultate atâtŭ de briliante, încâtŭ m'a pusŭ în posiţiunea de a le divulga publiculuĭ, avêndŭ tótă siguranţa, că pe lângă desvoltarea forţelorŭ înlătură orĭ şi ce gravă hygienă rĕŭ aplicată.

Bólele înţărcăreĭ. Se chiema înainte bóle ale înţărcăreĭ bólele de natură specială în raportŭ cu schimbarea hrăneĭ copiilorŭ. Aceste afecţiunĭ n'aŭ nimicŭ de particularŭ şi presintă la acéstă epocă acel'aşĭ caracterŭ ca în alte perióde ale copilărieĭ. Cele maĭ multe aparŭ ca simple fenomene de coincidenţă fără relaţiunĭ de causă. Este una cu tóte acestea, care pare a fi maĭ specială în raportŭ cu înţărcarea, este inflamaţiunea căilorŭ digestive; ele resultă dintr'o alimentaţiune prea multŭ substanţială séŭ indigestă, însĕ prea multŭ copiósă. Aceste caractere nu suntŭ de locŭ modificate şi se póte preveni desvoltarea sea prin întrebuinţarea miĵlócelorŭ destinate a menagia transiţiunea între alimente şi viaţa indipendintă.

D-rŭ Th. Păunescu

Craiova.

TELEGRAMA

Caracalŭ 11 Octombre.

Domnuluĭ Redactorŭ alŭ ĵiaruluĭ «Telegrafulŭ».

Procesulŭ despre care s'a scrisŭ în colonele ĵiaruluĭ D-v. intentatŭ de statŭ contra D-luĭ Guţă Brătăşénu, pentru deţinerea moşieĭ Roşienĭ fără dreptŭ, s'a resolvatŭ aĵĭ de Trib. în favórea statuluĭ. Aducemŭ omagele nóstre publicalmente membrilorŭ carĭ aŭ datŭ acéstă justă sentinţă şi care este o probă evidentă, că D. Brătăşénu voia sĕ se îmbogăţéscă cu averea publică.

R. Pârvulescu, Baisoiu, C. Manega, advocaţĭ.

Administraţia continuă a asupri dirtictele şi a le terifica. In generalŭ sĕrmanĭ ţĕranĭ, victimele abusuritorŭ si ilegalităţilorŭ celorŭ maĭ revoltătóre, suferŭ şi se supunŭ. Cuĭ potŭ sĕ céră dreptate? Cine audĕ glasulŭ lorŭ? Eĭ aŭ terminatŭ prin a'şĭ lua rĕulŭ în răbdare! De unde scimŭ noĭ! póte chiarŭ că se credŭ condamnaţĭ de miserabila lorŭ sórtă sĕ îndure nevoile ce nu discontinuă de a se abate spre dênşiĭ!

Din timpŭ în timpŭ, câte unŭ omŭ coprinsŭ de milă, se încércă a le lua causa în mână şi a 'ĭ apăra. Câte odată elŭ reuşeşte sĕ facă a li se da dreptate; de multe orĭ însĕ silinţele luĭ suntŭ zadarnice.

Aflămŭ că, nu de multe ĵile, ministrulŭ justiţieĭ a primitŭ o denunţare formală în privinţa esacţiunilorŭ ce se comitŭ în districtulŭ Teleormanŭ, de cătré prefectŭ, sub-prefecţĭ şi primarĭ, şi că ar fi ordonatŭ, în faţa gravelorŭ abusurĭ ce i se aduceaŭ la cunoscinţă o anchetă. Dea Domnulŭ ca resultatulŭ eĭ sĕ nu fie acel'a alŭ maĭ tutulorŭ acelor'a ce s'aŭ făcutŭ până acumŭ în asemenea împrejurărĭ!

Faptele denunţate, dupĕ cele ni ce se spun afară de maltratările orale şi corporale, suntŭ deprădăţiunile de totŭ felulŭ la care ţĕraniĭ suntŭ espuşĭ. Comunele rurale suntŭ cutreerate de ómenĭ de aĭ administraţiuneĭ care le răpescŭ păsĕrile de prin curţĭ şi le vêndŭ pe la hangiĭ. Spoliaţiunea sătenilorŭ de pământurile lorŭ este asemenea unulŭ din abusurile denunţate. Cu ocasiunea facereĭ şoselelorŭ judeţiane, maĭ mulţĭ din aceştĭ nenorociţĭ aŭ fostŭ privaţĭ de viele lorŭ, fără sĕ fi fostŭ despăgubiţĭ, fără sĕ se fi aplicatŭ legea espropriaţiuneĭ, fără sĕ se fi respectatŭ inviolavilitatea proprietăţilorŭ, consfinţită prin art. 19 din Constituţiune. Insĕ asuprirea cea mare ce li se face este aceea care ia nascere din lucrarea şoselelorŭ. Sătenii carĭ, dupĕ lege, aŭ numaĭ treĭ ĵile la muncitŭ, suntŭ luaţĭ, conduşĭ în distanţe de câte 15 séŭ 20 de chilomentri şi siliţĭ sĕ lucreĵe câte o săptămână întrégă.

Ca esemplu, étă ce ni se arată că se petrece în comuna Spătăreĭ-Furculescĭ: Locuitorii suntŭ transportaţĭ cu carele, peste comuna Ologeniĭ, la o distanţă de o poşte. Aci, nefiindŭ cariere din carĭ sĕ pótă scóte petră, eĭ o taiă dintr'unŭ délŭ. Dupĕ acésta suntŭ siliţĭ sĕ o cérnă séŭ sĕ o vânture, de óre-ce este amestecată cu pământŭ, şi pe urmă sĕ o aştérnă pe şosea séŭ sĕ o facă porcóie pe marginea eĭ. Aceste diferite operaţiunĭ le ia, în locŭ de treĭ, câte cinci-spre-ĵece ĵile, şi tótă lumea scie că singura avuţiă a ţĕranuluĭ este munca, este timpulŭ!

Acestuĭ esemplu, putemŭ adăoga cele ce aŭ locŭ în comuna Florescĭ, din districtulŭ Prahova. D. Gheorghe Cantacozino, proprietarulŭ aceleĭ moşiĭ, care sciă sĕ'şĭ facă afacerile, a determinatŭ pe consiliulŭ judeţianŭ sĕ voteĵe construirea uneĭ şosele care, trecêndŭ prin proprietatea D-séle, conduce în şoseaua cea mare a Braşiovuluĭ. Utilitatea acesteĭ şosele pentru D. Cantacuĵino, este că ea trece printr'o pădure seculară, de o mare întindere, care n'a fostŭ nicĭ-o-dată esploatată. Prin acestŭ miĵlocŭ, pădurea promite câte-va milióne. Insĕ acésta nu ne privesce. Ceea ce ne interesézăă este modulŭ cu care şoseaua se construesce. Ni se afirmă că lucrarea este împinsă cu o activitate neauĵită. Prefectulŭ, subt-prefectulŭ, escadre de călăraşĭ, supraveghiédă pe muncitorĭ şi'ĭ îndémnă la lucru. Ţĕranĭ suntŭ aduşĭ cu sila la facia loculuĭ şi ţinuţĭ sĕ muncéscă maĭ multŭ de câtŭ suntŭ datorĭ. In timpul acesta, recoltele lorŭ se pierdŭ. Prin comunele vecine, nicĭ arendaşĭ, nicĭ proprietarĭ nu maĭ găsescŭ ómenĭ disponibilĭ pentru lucrările lorŭ agricole!

Insĕ D. Cantacuzino este prea înaltŭ pusŭ pentru a cuteĵa cine-va sĕ se plângă cu speranţa de a fi ascultatŭ. Dorimŭ ca abusurile din Teleorman sĕ fiă celŭ puţinŭ înţelese şi îndreptate.

[Alegĕtorulŭ liberŭ].

DIVERSE

Nava Serapis şi călĕtoria principeluĭ de Galles în India. După cum amŭ anunţatŭ lectorilorŭ noştri încă de prin Augustŭ, principele de Galles, moştenitorulŭ regineĭ Angliеĭ, va face o călĕtoriă în India. Étă calea care va urma o: va pleca prin *via Calais*, se va opri puţinŭ la Paris şi de acolo va merge cu drumulŭ de ferŭ până la Modena unde unŭ adiotantŭ alŭ regeluĭ Victorŭ Emanuel îlŭ va primi; de aci va merge prin Turin spre Brindisi, se va imbarca pe Adriatica, va sta puţinŭ la Atena şi de acolo prin *via Suez şi Aden*, va merge directŭ la Bombay.

Serapis e una din cele maĭ frumóse nave ale marineĭ englese. Ea va fi comandată de sir Henri Carr Glyn, oficierŭ în serviciul estraordinar al marineĭ englesă. La lucrarea şi mobilarea naveĭ a lucratŭ 400 de lucrătorĭ, în arsenalulŭ de la Portsmuth. Nu se isprăvise totulŭ cândŭ a plecatŭ *Serapis* şi de acea s'a luatŭ o mulţime de tapiţerĭ carĭ vorŭ termina lucrările cândŭ corabia se va opri la Malta spre a'ĭ retrimite în Anglia.

Persónele care formédă suita principeluĭ şi oficierĭ de marină vorŭ locui cabinele după puntea naveĭ. Mobilarea acestorŭ cabine este fórte simplă. Din contră, camerile destinate principeluĭ suntŭ mobilate c'unŭ luxŭ fórte bogatŭ.

Toţĭ muri camerilorŭ suntŭ albĭ, străbătuţĭ de vine de aurŭ. Plafondulŭ este d'unŭ azurŭ deschisŭ minunatŭ. Ferestrile suntŭ ornate cu stofe de mătase verde şi perdele de dantelă. Fotoliurile, scaunele, canapelele suntŭ îmbrăcate în ripsŭ închisŭ, şi marcate c'unŭ desemnŭ în aurŭ ce represintă coranulŭ şi ordinulŭ *Steleĭ Indieĭ* unitŭ cu panglica ordinuluĭ *Jaretiereĭ*, acesta înconjorândŭ monogramma A-E, d'asupra căreia e o corónă imperială.

Pereţii — ceva curiosŭ! — suntŭ căptuşiţĭ pe dinăuntru cu pae de oreĵŭ, carĭ aŭ singulara proprietate a respinge căldura. Principele nu se va culca ca toţĭ ómenĭ ce umblă pe mare în hamace, adică unŭ felŭ de paturĭ spândurate; nu, elŭ va avea unŭ patŭ de cupru pusŭ pe nisce base mecanice ca busola. In privinţa mâncăreĭ, nu s'a uitatŭ la nimicŭ regina mumă pentru a face ca fiulŭ séŭ sĕ fiă nutritŭ cu abondenţă şi hygienicŭ.

Se află în navă boĭ, mieĭ, găinĭ, cocoşĭ pentru ca principele se aibă totŭ-déuna carne próspătă. In fine s'a încercatŭ a'lŭ face sĕ nu simţă căldurile toride ale măreĭ Roşiĭ şi ale oceanuluĭ Pacificŭ. O mulţime de Chinesĭ vorŭ agita imense evantaliurĭ şi în privinţa corăbieĭ s'a pusŭ 20 tonte de ghiaţă.

Ne amŭ mira fórte multŭ, décă moştenitorulŭ măreĭ Bretaniĭ va ĵice la reîntórcere că voiagiulŭ nu'l'a făcutŭ într'unŭ modŭ comodŭ.

* * *

M'amŭ pliroforisitŭ. Junele M .. după ce şi'a luatŭ bacalaureatulŭ era sĕ plece la Paris din urbea 'ĭ natală Avignon. Mama, fraţi, rudele, toţĭ în fine eşiră sĕ'lŭ petrécă la gară.

Sĕrmana mumă cu lacrămile în ochĭ 'ĭ da o mulţime de consiliĭ pe care M... le ascultă c'unu aerŭ cu totulŭ distrasŭ.

Din cândŭ în cândŭ privea orologiulŭ se véĵă décă a sositŭ ora.

In fine!!!

— Adio, M... scumpulŭ meŭ, strigă muma.

— Adio, frate, strigă miculuĭ George.

Trenulŭ plecă earŭ M... tragêndu-se pe bancă strigă.

— Uf! mĕ *pliroforisisum*!

Inimă, nu e aşea lectorĭ?!!

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 6 Octombre. Gaceta anunţă că Carliştĭ aŭ fostŭ goniţĭ de la Calaf (în Barcelonia) şi că aŭ fugitŭ spre Solsona.

Unŭ bastimentŭ cu vaporĭ a plecatŭ erĭ din Barcelona către Cuba cu 900 ómenĭ. Se prepară o altă espediţiă de 3000 ómenĭ totŭ pentru Barcelona.

Generalulŭ Martinez Campos a împărţitŭ forţele séle în micĭ colóne spre a urmări pe Carliştĭ în provincia Gerona. In urma acestorŭ dispositiunĭ, Gamundi a fostŭ silitŭ sĕ priméscă o luptă în care a perdutŭ 130 ómenĭ, atâtŭ în morţĭ câtŭ şi răniţĭ, şi 75 prisonierĭ.

Tolosa, 7 Octombre. Ducesa de Madrid a revenitŭ la cartierulŭ generalŭ lângă Don Carlos.

Pan, 7 Octombre. O grupă de 57 Carliştĭ cu arme şi bagage a intratŭ în Franţa la Aragnonet. Eĭ aŭ fostŭ desarmaţĭ şi internaţĭ.

Viena, 10 Octombre. Insurgenţiĭ din Herzegovina, aŭ atacatŭ Ljubinje, luândŭ unŭ mare numĕrŭ de caĭ şi aŭ bătutŭ pe turcĭ. Eĭ ocupă acumŭ vecinătăţile de la Popova unde s'aŭ fortificatŭ. Alaltăerĭ a vutŭ locŭ în acel'aşĭ puntŭ o întâlnire fără gravitate.

ERATA

In Corespondinţa nóstră din Viena, publicată în numerulŭ de erĭ, s'a lăsată afară, din eróre, în pagina II, colóna III, rêndulŭ 8, cŭvêntulŭ *dândŭ*. Sĕ se citéscă dérŭ, *dândŭ preponderanţă* etc.

Asemenea în colóna IV a aceleiaşĭ pagine, la antipenultimulŭ rêndŭ al corespondinţeĭ sĕ se citéscă: *sĕ ia rolulŭ ce i-se cuvine* etc.

Fotografia Rudnicky

Calea Mogoşóeĭ, alăturĭ cu prefectura poliţieĭ Capitaleĭ.

Sub-scrisa face cunoscutŭ onor. publicŭ că de şi soţulŭ meŭ I. Rudnicky a repausatŭ în urma uneĭ bóle grele de care suferea de maĭ multŭ timpŭ, atelierulŭ nostru fotograficŭ, aşa de bine cunoscutŭ publiculuĭ prin maĭ multe lucrărĭ de artă ce a esecutat, continuă a funcţiona totŭ sub conducerea artistică a vechiuluĭ seŭ dirigentŭ D. *Alecsandru Ihalsky*, care ţinea loculŭ repausatuluĭ meŭ soţŭ de maĭ multŭ timpŭ cu atâta demnitate şi capacitate artistică.

Atelierulŭ nostru se află astă-ĵĭ în condiţiunĭ cu multŭ maĭ bune şi maĭ perfecţionate de câtŭ până acumŭ.

Sperămŭ dérŭ că vomŭ fi onoraţĭ cu o clientelă multŭ maĭ numerósă de câtŭ până aĵĭ.

Carolina Rudnicky.

BIBLIOGRAFIE

A eşitŭ de sub tiparŭ în editura *Szolŏsi* şi *Graeve* Piaţa Teatruluĭ 40.

CALENDARULU

PROGRESULUI

pe anulŭ 1876.

Conţinêndŭ maĭ multe scrieriĭ literariĭ, istorice, amusante şi poesiĭ între care *Moscenitorulŭ luĭ Radu Negru*, nuvelă istorică originalĕ de **N. D. Popescu**. Cumŭ şi unŭ interesantŭ art. relativ la „Răpirea Bucovineĭ“ ilustratŭ cu maĭ multe gravurĭ în textŭ.

Preciulŭ unĭ esemplarŭ 2 leĭ noĭ.

De la 10 es. în susŭ unŭ rabatŭ fórte avantagiosŭ.

De vêndare la tóte librăriile.

A apărutŭ de sub presă în editura Librărieĭ, Socec şi Comp. *Poesiile* complecte ale D luĭ V. Alesandri, în douĕ volume; preciulŭ 10 leĭ nouĭ.

DE VÎNDARE

Unŭ locŭ în oraşulŭ Ploescĭ, suburbia Sf. George Vechĭ, strada Sfetescu. Doritorĭ de a 'lŭ cumpăra se vorŭ adresa la D-lŭ Dumitru Dinescu, proprietarulŭ luĭ, domiciliatŭ în aceiaşĭ stradă No. 26.

www.dacoromanica.ro

John Gosnell & C -nie

Parfumorĭ brevetaţĭ aĭ Majestăţiĭ Séle Reginei Angliei, aĭ Alteţei Séle Regal Principesa de Galles şi aĭ principalilor Curţi ale Europei

Stricarea dinţilor oprirea

saŭ prevenirea dupĕ voinţă

Se află la toţi parfumerii

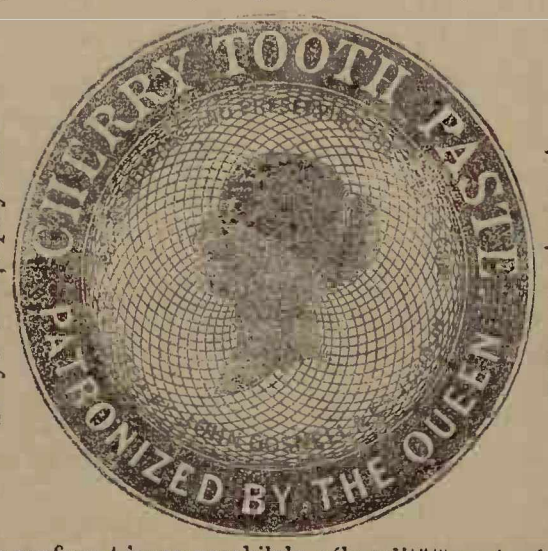

Albéta mărgăritarului data

Smaltului dinţilor

şi chimişti din lume.

Intrebuinţarea a confirmat incomparabilele séle calităţi pentru tóletă şi grijagurei

cea maĭ bună preparaţiune pentru dinţi.

Lumea sĕ se témă de contrafaceri. Proprietarii brevetului informédă că voru urmări pe ori-ce contra-facĕtor séu detentor de contra-faceri aĭ articolilorŭ lorŭ, precum vor recompensa pe aceia cari le vor procura probe contra deliquenţilor.

Depositul la Bucurescĭ, Iaşĭ, Galaţĭ, Brăila la dd. Appel şi Comp.

DIETZ & Co.,

St. Paul's Buildings, Carter Lane,

LONDON,

inventator şi Fabricator de Celebre

Lampe Paragones

CU

PETROLIU

Maĭ mult de 5,000 Monstre de

Lampe cu mânerŭ	Lampe de Bilard	Lustre
Lampe de masă	Lam. p. dr. de fer	Braţe
Lampe de sală	Lampe p. fabrice	Felin.
Lampe de biserică	Lampe p. corăbiĭ	Sobe

Tóte lămpile nóstre suntŭ prevĕdute de celebrele nóstre Becurĭ Paragóne, dându o lumină alba manifică, şi constatate egale cu 25, 20, 15 şi 11 lumânărĭ.

Preţurile curente se trimite franco dupecerere.

VIN ALB

de drăgăşanĭ, qualitate fórte bune, vechiŭ de patru anĭ; asemenea şi

VIN NEGRU

de vênţare la

I. Athanasiu & I. Klee.

— 72. Calea Mogoşóie 72. —

Colţulŭ de vis-a-vis de palatulŭ princiarŭ.

Renumitulŭ meŭ fabricat:

APA DE MELISSA

Se află de vênţare în Bucurescĭ la D-niĭ T. Athanasiu & T. Klee.

Calea Mogoşóiĭ No. 72.

Ardinnan Gelassie.

la monastirea Ghighiu.

De închiriat de la St. Dimitrie viitorŭ, Prăvălia din strada Bărăţiĭ cu No. 9 şi cu firma Vasile Poppŭ. Doritoriĭ se vor adresa în strada Sfinţilor No. 53 casele D-luĭ Dobrovalŭ icĭ, etajul 2-lea.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Banĭ**, pe tótă linia.

Direcţiunea.

CĂRŢI BISERICESCI De vênţare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

De închiriat de la S-tu Dumitru 1875 pe maĭ mulţĭ anĭ, cincĭ camere în etajulŭ 1-iŭ No. 20. Aceste încăperĭ cu salonŭ mare are tóte cele necesare. Doritoriĭ se vorŭ adresa la proprietariĭ I. Creţeanu şi Otilie Creţianu, ce locuesce în dosu, str. Brâncoveanu No. 6, vis-a-vis de D-lŭ Vlasto.

De închiriat Un apartament compusŭ de 4 odăĭ marĭ, unŭ salonŭ, precum şi 4 odăĭ maĭ micĭ şi pivniţă. Suntŭ de închiriatŭ chiarŭ de acuma, casele se află pe podu Mogoşóe şi pe strada Modeĭ în colţŭ. No. 59, doritoriĭ sn potŭ adresa la Magasinul de Lămpĭ alŭ d-luĭ

Carl Cnappe.

De vênzare Un Atelier fotograficŭ cu tóte utensiile situatŭ pe Strada Râureanu, cu preţulŭ fórte moderate. Adresa la proprietarésa Atelierului Photograficŭ.

Catarina Stefanovitz.

ANUNCIU

Etajiulŭ de josŭ, compusŭ de 7 camere pivniţă şi grădină de lucsŭ vis-a-vis de gara Târgovişte, este de datŭ cu chirie de la St. Dumitru, pentru Birtŭ şi Cafenea, séŭ la particolarĭ de şedere.

De închiriat primul etajŭ cu 6 odăĭ şi o cuhnie a caselor No. 86, din calea Văcăreştĭ.

HOTELUL CU INSIGNIA «BELFORT»

Situatŭ în urba T. Măgurele este de vênţare, amatorii de a cumpăra aceztŭ imobilŭ, ce se vinde împreună cu magaţiele de Cereale dependinte de acest fondŭ, se potŭ înţelege cu D. *N. R. Lepădătescŭ* în *T. Măgurele* séŭ cu proprietarulŭ acestuĭ fondŭ, domiciliatŭ în strada Săgeţiĭ No. 7.

VINURILE

Albe de **Mischet** şi negru *Ales* din recolta 1872 ale D-luĭ *Saicaru*, din renumita *Viiă a Monastiriĭ «Stravopoleos»*, se află de vênţare în butelĭ la D-nu *G. Dobricénu* (Aó gourmand) vis-a-vis de Prefectura Poliţiĭ, Calea Mogoşóe în Bucurescĭ.

Depositar, *B. Nestor.*

La Magasinulŭ sub-semnatuluĭ podu Mogoşóe No. 59 aŭ priimitŭ unŭ bogatŭ asortimentŭ de Maşine pentru gătitŭ bucate, asemenea şi diferite Sobe cu şi fără galeriĭ pentru case, unŭ mare asortimentŭ de Lămpĭ pentru Salóne şi odăĭ Primesce reparaţiunĭ pentru asemenea objecte cu garantă cu preţurile fórte moderate.

Carol Cnappe.

DE VENZARE 80 bolobóce góle nuoĭ de lemnŭ stejar, lucrate de némţŭ, fórte eftine din causa desfacerii, doritoriĭ potŭ vedea vasele vis-a-vis de Vistérie unde este o simigirie.

I. Christu.

De închiriatŭ Casele din calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, séŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ Calea Moşilorŭ No. 16.

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacues Rousseau No. 1*, Paris.

De închiriat 7 camere în totalŭ saŭ în parte cu cu cuhnie şi pivniţă, în Subur. Negustoriĭ Strada Culmiĭ No. 3.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 25 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.		104	1/2
» Domeniale.....	8 %	102	—
» Oppenheim.....	8 %	105	—
Scrisurĭ fonciare.....	7 %	90	—
Renta.....	5 %	69	—
Ac. dr de fer ro. (St.)		29	—
Ac. de pri. d.de fer ro.	8 %	87	—
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8 %	750	—
Ac. » » Roma.	8 %	125	—
Ac. Societate financia.	8 %	275	—
Ac. Băncei de Brăila.	8 %	—	—
Loosurĭ Municipale.....	—	22	—
Mandate.....	—	—	—

SCHIMBULU

Paris 3 luni.....	—	—	—
Marsilia »	99	45	—
Belgia »	—	—	—
Londra »	25	20	—
Lerlin »	1	22	7/8
Vipsca »	1	22	3/4
Biena »	2	22	3/4

Bastimentele

Corăbiĭ sosite.....	
» pornite.....	
Vapóre sosite.....	
» pornite.....	

Productele

Grâu ghirca, greutate.....	61 — 64
Grâu ciacâr. calit. I. kila...	— — —
» » » II. »...	— — —
Grâu căruăă » I. »...	— — —
» » » II. »...	— — —
Porumbulă.....	34 — 25
Orzulă.....	— — —
Ovăzulă.....	— — —
Secara.....	56 — 37
Rapiţa calit. I. kila.....	— — —
» » II. ».....	— — —
» » III. ».....	— — —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galaţi		Ismail		Brăila		Giurgiŭ		Calafat		Severin		Oltenita		Măgurele		Bechet		Călarcşi		Islaz	
29 Sept.		24 Sept.		8 Sept.		16 Sept.		20 Sept.		27 Sept.		13 Sept.		25 August		27 Sept.		9 Maiŭ.		9 Maiŭ.	
încăr.	deşert.	încăr.	deşerte	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
2	2			20	7	1	1								5						
1	3	3		11	17	8	3		2			6		1	18						
1						7		3		1					1	2					
1		1		1		7		3						2	1	2					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

61 — 64		68 — 72		81 - 103		56 — 76		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
— — —		— — —		62 - 92		74 — 89		57 — 72		55 — 60		72 — —		— — —		65 — 72		— — —		— — —	
— — —		74 — 82		— — —		— — —		54 — 40		50 — 55		63 — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
34 — 25		48 — 50		66 — 74		54 — 58		— — —		45 — 50		— — —		— — —		45 — 47		— — —		— — —	
— — —		32 — 35		40 — 55		44 — 46		— — —		— — —		34 — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
— — —		28 — 30		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
56 — 37		50 — 52		— — —		— — —		— — —		44 — 48		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
— — —		30 — 32		125 — 127		104 — 109		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
— — —		160 — 190		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —	
— — —		130 — 150		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —		— — —	

CURSUL VIENE

Viena, 11 Octom. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	70 05
Naţionale.....	74 —
Lose.....	110 8
Acţiuni băncei	923 —
Creditulă.....	208 90
London.....	112 30
Oblig. rur. ung.	81 35
» Temeşvar	80 50
» Transilv...	79 —
» Croate...	84 —
Arg. în măr...	101 20
Ducaţi.....	5 33
Napoleonĭ.....	8 96 1/2

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No 24.

www.dacoromanica.ro

JOUĬ, 2 OCTOMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Banĭ. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1052

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articoliĭ nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuniĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Servicial privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Viena, 11 Octombre. — *Corespondance polttique* anunciă că împĕratulŭ Austrieĭ va fi represintatŭ la cununia principeluĭ Serbieĭ prin marele maestru de ceremoniĭ, comitele Hunyady.

BUCURESCI, 1 OCTOMBRE

Primulŭ organŭ alŭ delegaţiuneĭ austriace din România, înfuriatŭ în contra decisiuneĭ patriotice şi raţionale a înalteĭ curţĭ de Casaţiune, în cestiunea recursuluĭ jidanilorŭ, dupĕ ce aruncă asupra oposiţiuneĭ, în numĕrulŭ sĕŭ de erĭ, espresiunĭ şi înjuriĭ demne de lacheiĭ din grajdurile D-luĭ Cămpinénu, merge cu cutesanţa până a face chiarŭ ameninţărĭ membrilorŭ carĭ, — dupĕ organulŭ D-luĭ Boerescu în numĕrŭ de 5 — aŭ pronunţatŭ acea decisiune.

Nu vomŭ discuta aĕĭ décă în dreptŭ, dupĕ legile nóstre existente, jidaniĭ potŭ a se bucura de dreptulŭ de a fi alegĕtorĭ comunalĭ, şi déca prin urmare, argumentele pe carĭ s'a basatŭ D-lŭ Viorénu, în susţinerea clienţilorŭ sĕĭ, suntŭ séŭ nu conforme cu raţiunea şi sciinţa dreptuluĭ. Vomŭ semnala însĕ, o necuviinţă dintre cele maĭ marĭ, contrariă legiĭ şi moraleĭ, comisă de Domniĭ din strada Pensionatuluĭ.

Ţiarulŭ *Presa* ne spune, între altele, că decisiunea în cestiune *s'a pronunţatŭ cu o majoritate de 5 în contra 4.* Orĭ cine a cititŭ aceste cuvinte s'a pututŭ întreba: pentru ce óre acéstă destăinuire? Pentru ce sĕ ni se spuie de către marĭĭ politicĭ de la ţiarulŭ ministerialŭ că cutare decisiune a înalteĭ curţĭ s'a pronunţatŭ cu atâtea séŭ maĭ puţine voturĭ? Evidentŭ că afirmaţiunea *Preseĭ* tinde la unŭ scopŭ maĭ depărtatŭ, imoralŭ şi privatŭ de óre ce umbră de lealitate; ţinta sea resultându şi din modulŭ cumŭ spune lectorilorŭ sĕĭ acésta, este de a dĕrîma suprema autoritate morală a decisiunilorŭ Curţiĭ, de a'ĭ micşora importanţa şi de a atinge cu unŭ cuvêntŭ prestigiulŭ celorŭ maĭ înalţĭ judecătorĭ din ţéra nóstră.

Pe noĭ nu ne surprinde câtuşĭ de puţinŭ acestŭ faptŭ necuviinciosŭ din partea Domnilorŭ baronĭ de la *Presa*; eĭ, carĭ aŭ susţinutŭ totŭ-d'auna pe jidanĭ, şi carĭ prin legea comunală din 1874 le aŭ datŭ dreptulŭ de a fi alegĕtorĭ comunalĭ prin ajutorulŭ uneĭ adunărĭ de poruncială, aŭ simţitŭ ferulŭ arsŭ cu care 'ĭ a înfierat Inalta curte de Casaţiune, aŭ înţelesŭ gravitatea lovitureĭ ce li s'a datŭ, şi naturalmente aŭ căutatŭ împreună cu advocatulŭ jidanilorŭ de la curtea de Casaţiune sĕ micşoreze palma ce li sa alipitŭ, fie chiar tentându la prestigiulŭ şi demnitatea celeĭ maĭ înalte autorităţĭ judecătorescĭ.

Acéstă însĕ nu e destulŭ; Domniĭ baronĭ aŭ comisŭ nu numaĭ o necuviinţă déră încă unŭ actŭ contrariŭ legiĭ, o denunţare a secretelorŭ prescrise a remânea astŭfelŭ de către legea organică a Curţiĭ de Casaţiune. In adevĕrŭ; art: 61 ale acesteĭ legĭ ţice că hotărîrile dată de acea înaltă Curte *suntŭ privite ca acte colective ale întregiĭ Curţĭ*, érŭ nu a uneĭ părţĭ din membri ce o compunŭ. De unde déră sciŭ Domniĭ de la *Presa*, că *cinci* aŭ fostŭ judecĕtoriĭ carĭ aŭ respinsŭ recursulŭ jidanilorŭ? Aflat'aŭ acésta din decisiune? Nu, căcĭ ea nu este încă redactată şi décă ar fi, totuşĭ ea nu le ar spune nimicŭ de felulŭ acesta de óre ce aliniatulŭ ale II alŭ art. 61 din legea Curţiĭ de Casaţiune, ţice că nicĭ unulŭ din judecătorĭ disidenţĭ *nu are dreptulŭ a'şĭ da părerea separată, ci trebue a subscri hotărîrea majorităţiĭ.*

Este déră logicŭ şi seriosŭ din partea nobililorŭ baronĭ de la *Presa* şi a *colaboratoriloru sĕĭ particularĭ*, sĕ divulge secrete ale Inalteĭ Curţĭ şi sĕ considere decisiunea acesteĭ ca emanându de la cincĭ din membri eĭ, cându ea este după lege *unŭ actŭ colectivŭ alŭ întregeĭ Curţĭ?* Nu este óre acesta o patentă lipsă de pudóre, şi unŭ dispreţŭ manifestŭ către cea maĭ înaltă autoritate din ţéră, chiarŭ déca elŭ ar fi comisŭ de D-lŭ Viorénu care de sigurŭ a împrumutatŭ celorŭ de la *Presa* discursulŭ rostitŭ de D-sea? Evidentŭ că da; cu tóte acestea ómeniĭ ordineĭ nu se daŭ înapoĭ a comite nicĭ cele maĭ scandalóse fapte cându este vorba de a'şĭ susţine credinţele lorŭ politice nefaste, şi pe sprijinitoriĭ partideĭ reacţionare. Eĭ nu cruţă nicĭ spionagiulŭ, nicĭ corupţiunea şi tótă seria manoperilorŭ celorŭ maĭ imorale, numaĭ sĕ'şĭ atingă scopulŭ finalŭ, *puterea.*

Astŭ-felŭ, Domniĭ de la *Pressa*, în articolulŭ publicatŭ în numĕrulŭ sĕŭ de erĭ, ca introducţiune la discursulŭ D-luĭ Vioreanu in cestiunea jidanilorŭ, merge până a face o ameninţare sfruntată Curţeĭ de Casaţiune, invitând indirectŭ *puterea esecutivă şi legiuitóre sĕ decidă déca Curtea nu a trecutŭ peste limitele puteriĭ séle.* Acésta în adevĕrŭ, întrece în cutesanţă şi cinismŭ orĭ-ce aşteptare a nóstră; ea ne arată până la evidenţă că furia guvernanţilorŭ noştri şi a slugilorŭ séle plecate în contra integrilorŭ judecătorĭ este mare; ea ne demonstră încă că déca principiulŭ inamovibilităţiĭ nu arŭ fi fostŭ consacratŭ prin legile nóstre în ceea ce privesce magistratura înaltă a Curţiĭ de Casaţiune, amŭ fi fostŭ espuşĭ sĕ vedemŭ pe aceştĭ ómenĭ carĭ nu hesită a face cele maĭ imorale şi funeste acte, depărtându magistraţiĭ integri şi carĭ nu selasă a fi conduşĭ de curentulŭ ordinelorŭ ministeriale.

Aceste manopere meschine însĕ, orĭ-câtŭ de sfruntate arŭ fi ele, nu potŭ atinge câtuşĭ de puţinŭ justiţia care a rĕspunsŭ aşteptărilorŭ unanime ale întregiĭ ţĕrĭ; tóte fanfaronadele ómenilorŭ de la *Presa* şi ale D-luĭ Viorénu colaboratorul sĕŭ, şi póte autorŭ al articoluluĭ de care ne ocupămŭ, nu vorŭ putea sĕ întunece aclamaţiunile cu carĭ România, de la o margine la alta, a primitŭ solemna decisiune a Curţiĭ de Casaţiune; ele însĕ vorŭ fi de natură face sĕ cadă moralmente toţĭ aceĭ fiĭ vitrigĭ aĭ ţĕriĭ carĭ se facŭ instrumentele órbe ale străinuluĭ ce'ĭ alimentĕdă, şi advocaţĭ înfocaţĭ aĭ celorŭ ce caută sĕ sugrume şi sĕ jefuiască acéstă ţéră.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Citimŭ în *Republica francesă* următórele amĕnunte asupra infameĭ serbărĭ din Cernăuţĭ:

Ţiarele Austrieĭ suntŭ pline de amĕnunte asupra serbărilorŭ carĭ aŭ avutŭ locŭ la 4 Octombriŭ, în Cernăuţĭ, cu ocasiunea centenaruluĭ anexiuneĭ Bucovineĭ cu imperiulŭ Habsburgilorŭ.

Unŭ monumentŭ s'a ridicatŭ în onórea acestuĭ faptŭ istoricŭ; s'a maĭ inauguratŭ în miţloculŭ serbărilorŭ şi o Universitate pe care guvernulŭ a fondat'o acumŭ la Cernăuţĭ. Naturalŭ că ţiarele vienese cântă continuŭ la osanale şi se felicită mutualŭ asupra acestuĭ evenimentŭ.

Din contra, ţiarele române şi o parte din ţiarile slave aŭ apărutŭ încadrate în negru; acésta a fostŭ ca o protestaţiune şi o manifestaţiune contra actuluĭ infamŭ prin care 700,000 de românĭ aŭ fostŭ, acumŭ o sută de anĭ, smulşĭ din braţele fraţilorŭ lorŭ din România, pentru a face sĕ varieţe inca acestŭ mosaicŭ, care se numesce imperiulŭ Austrieĭ.

Tablettele unuĭ spectatorŭ anunţă că unŭ óre-care personagiŭ 'şi-a procuratŭ telegramele, de celŭ maĭ mare interesŭ, schimbate între D-nulŭ de Kaunitz şi D-lŭ de Thugut relative la anexiunea Bucovineĭ. Aceste telegrame carĭ se aflaŭ în archivele secrete la Viena, s'aŭ publicatŭ într'o broşiură editată de librăria Guillaumin intitulată *Răpirea Bucovineĭ.*

Étă ce găsimŭ în ţiarulŭ *Les tablettes d'un Spectateur*, asupra broşureĭ de care vorbesce *Republica francesă.*

„Va apare în curându, mâine chiar, décă nu ne înşelămŭ, o broşură care va face o mare sensaţiune în lumea diplomatică internaţională. Broşura va purta titlul semnificativŭ prin simplicitatea sea, «*Răpirea Bucovineĭ*».

«Bucovina, credemŭ necesarŭ sĕ o reamintimŭ, este o provinciă a Monarchieĭ Hasburgilor. Ea (Bucovina), cu tóte acestea, nu a făcutŭ totu-dé-una parte din acéstă Monarchiă. *Bucovina este* ţéră românéscă. Astăţĭ încă, după o sută de anĭ de la răpire, şi dupĕ miĭ de încercărĭ de a ucide naţionalitatea originară, din numĕrulŭ totalŭ alŭ populaţiuneĭ séle de 900,000 de suflete, 600000 suntŭ românĭ carĭ aŭ conservatŭ tóte tradiţiunile şi tóte aspiraţiunile naţionalităţiĭ lorŭ.

Ţilele acestea, germaniĭ Bucovineĭ 'şĭ aŭ propusŭ de a celebra *Centenarul reuniuneĭ Bucovineĭ cu Austria.*».

Imperatorulŭ Francisc Iosif, învitatŭ a onora cu presenţa sea acéstă serbătóre, primi de o cam dată şi promise de a se duce. Serbătórea era fixată la 21 Maĭ trecutŭ. Ea fu cu tóte acestea amânată în urma unor ordine superióre. Se ţice însĕ că ea va avea locŭ în luna Octombre viitor. Pentru ce acéstă întârţiere? Se ţice şi se afirmă într'unŭ modŭ positivŭ că principele Carol de Hohenzolern, elŭ însuşĭ, cu tóte sentimentele séle germane, a prevenitŭ cabinetulŭ de Viena că faţă cu sentimentele de indigaţiune ce aŭ provocatŭ în Principatele-Unite, anunciulŭ celebraţiuneĭ desmembrărĭĭ patrieĭ române, elŭ nu'şĭ póte permite nicĭ imprudenţa, nicĭ curagiulŭ de a trimete sĕ salute pe imperatorŭ la fruntariă, după cum comandă în asemunea ocasiunĭ usulŭ înaltelorŭ convenienţe internaţionale. Acéstă procedare 'şĭ a produsŭ efectulŭ eĭ. Imperatorele Francisc Iosif a făcutŭ cunoscutŭ organisatorilorŭ acesteĭ

www.dacoromanica.ro

serbătorĭ, că nu va putea merge sĕ ia parte. Acésta nu are nicĭ o importanţă; aceea ce trebue însĕ sĕ ne intereseţe este că afacerile se complică; Românii din Moldova, aŭ hotărâtŭ sĕ facă sĕ coincidă cu serbarea din Cernăuţĭ erecţiunea în Iaşĭ a unuĭ monumentŭ consacratŭ memorieĭ principeluĭ Grigore Ghica care, în 1875, a protestatŭ în contra „Răpireĭ Bucovineĭ“ şi care a plătitŭ cu viaţa sea acestŭ actŭ de patriotismŭ. Elŭ fu decapitatŭ în piaţa pe care i se va ridica statua.

Este uşorŭ de a prevedea efectulŭ ce aŭ sĕ producă aceste *curióse serbări* de care vorbimŭ, asupra imaginaţiuneĭ deja în ebolueţiune a populaţiunilorŭ din Orient, asupra Slavilorŭ şi a Românilorŭ.

In cea ce priveşte broşura care va apărea în curândŭ, ea va coprinde documente de cea maĭ mare importanţă.»

Étă ce maĭ aflămŭ în acelaşĭ numĕrŭ alŭ ţisuluĭ ţiarŭ, sub rubrica *comunicaţiunĭ importante*:

«In momentulŭ de a pune sub presă, nĭ se aducŭ informaţiunĭ precise asupra broşureĭ de care vorbimŭ maĭ susŭ şi care va avea o importanţă multŭ maĭ mare decâtŭ credémŭ noĭ.

Documentele ce va conţine acéstă broşură suntŭ *hârtiĭ secrete* pe care o mână abilă a reuşitŭ a le lua din archivele secrete ale statuluĭ austriacŭ.

«Suberminulŭ luĭ Francisc Iosif, causă din tóte puterile o crimă de inaltă trădare. Dérŭ trădarea este consumată şi peste puţinŭ publiculŭ europénŭ va fi luminatŭ pe deplinŭ». Curêndŭ vomŭ avea sub ochiĭ noştriĭ tótă corespondenţa, principeluĭ de Caunitz, celebrulŭ ministru alŭ Marieĭ Tereza, cu baronulŭ Thugut, internunciulŭ Austrieĭ la Constantinopole.

Evidentŭ că publicaţiunea broşureĭ care ne ocupă, şi divulgaţiunea documentelorŭ care de sigurŭ nu aŭ pututŭ sĕ se procure decâtŭ cu sacrificiĭ pecuniare considerabile, suntŭ în cea maĭ mare legătură cu preocupaţiunile, agitaţiunile şi aspiraţiunile cari sbuciumă populaţiunea de la Dunăre, precumŭ şi acele de peste Balcanĭ, Slavĭ şi Românĭ.

Unŭ lucru nu maĭ puţinŭ evidentŭ şi care se impută tuturorŭ este şi acésta «că chestiunea Orientuluĭ nu se va putea pune din noŭ pe tapetŭ, şi într'unŭ modŭ satisfăcĕtorŭ de câtŭ de odată cu cestiunea austriacă».

Declaraţiunile comiteluĭ Adrassy, făcute în comitetul de finance alŭ delegaţiuneĭ Reichsathuluĭ aŭ produsŭ, cum se ascepta, o mare impresiune Prin acésta se vede că guvernulŭ austro-ungarŭ voesce sĕ restrângă acţiunile'ĭ diplomatice în Orientŭ, atâtŭ câtŭ ĭĭ va permite tractatele internaţionale; nu va trece însĕ peste limita acestorŭ tractate. Acésta va sĕ ţică că guvernulŭ din Viena nu se va amesteca de locŭ în presiunea ce cele-l'alte puterĭ voesce sĕ esercite asupra resoluţiunilorŭ Porţeĭ otomane. Prin urmare, ea nu va admite ca puterile sĕ forţeze într'unŭ modŭ diplomaticŭ pe Turcia sĕ dea astorŭ puterĭ garanţiele ce cerŭ capiĭ insurecţiunĭ din Herzegovina pentru reformele dictate de eĭ, pentru că obligaţiunea garanţielorŭ acestora nu parŭ guvernuluĭ vienesŭ conciliabile cu suveranitatea recunoscută Porţeĭ prin tratatulŭ din Paris.

Décă de altă parte ţiarulŭ de *Sant Petersburg*, alŭ cărui caracterŭ oficiosŭ e recunoscutŭ, a reprodusŭ cugetele cancelaruluĭ rusŭ, trebue sĕ conchidemŭ că Rusia e de acordŭ asupra acestuĭ puntŭ cu Austro-Ungaria.

Acéstă fóiă da sĕ se înţelégă acum câte-va ţile, că trebue ca puterile sĕ aibă deplină confienţă în reformele pe carĭ Turcia va promite sĕ le facă dupĕ invitaţiunea popórelorŭ europene, adică sĕ i-se lase iniţiativa şi responsabilitatea, cum cerea acumŭ de curêndŭ comitetulŭ afacerilorŭ străine din deleţiunea ungară.

Raportulŭ la care face alusiune, şi prin care se aprobă silinţele ministruluĭ afacerilorŭ străine de a preveni repeţirea conflictelorŭ ulterióre între Pórtă şi supuşiĭ creştinĭ, declară însĕ că nu permite prin acésta intervenţiunea uneĭ puterĭ străine în afacerile interióre ale Turcieĭ, căruia, dupĕ cum ţiserămŭ maĭ susŭ, trebue sĕ i-se lase iniţiativa şi responsabilitatea acţiunilorŭ séle.

Agenţia Havas comunică urmatórele sciriĭ în privinţa resculăreĭ din Herzegovina:

Ragusa, 6 Octombriŭ. Bandele luĭ Liubibratitch şi ale luĭ Pako înaintéţă mereŭ pe fruntaria Raguseĭ. Liubibratitch a venitŭ la Ragusa pentru a face aprovisionările cuvenite pentru érna viitóre. Turciĭ, asemenea vinŭ spre Zubzi de unde trimitŭ mereŭ mesageriĭ la Trebinje ca sĕ li se aducă ajutóre, căcĭ insurgenţiĭ sunt gata a'ĭ ataca.

Server-Paşa, din Mostar, a datŭ o proclamaţiune basată pe decretulŭ imperialŭ ce a apărutŭ la Constantinopole şi prin care promite populaţiunilorŭ diminuarea dijmeĭ actuale, reforma consiliilorŭ de provinciă şi transformaţiunea dijmeĭ în împositŭ fonciarŭ.

Citimŭ în *Republica francesă*:

Narodny-Listy, din Praga, cu data de 7 Octombriŭ, publică urmatórele telegrame:

Zara, 3 Octombriŭ. Senatorulŭ Verbiţa a plecatŭ din Cetinge la Viena. Insurgenţiĭ, carĭ fuseseră blocaţĭ în Stolacĭ aŭ fostŭ liberaţĭ de Bagnaquis şi Rudignagui (seminţiĭ slave).

Turciĭ aŭ fostŭ bătuţĭ, aci, la Stolaci aŭ fostŭ cu totulŭ bătuţĭ. Insurgenţiĭ aŭ fostŭ asemenea învingĕtoriĭ la Durdeva şi Stipavicia.

Se anunciă din Berlin, că imperatorulŭ Guilom va pleca din Baden la 16 Octombriŭ, 10 ore séra, pentru a începe călĕtoria sea în Italia. Va sosi la Milan în ţiua urmatóre şi va sta acolo până la 22 ale aceleiaşĭ lunĭ.

Tóte ţiarele s'aŭ miratŭ fórte de alegerea ce a făcutŭ imperatorulŭ sĕ şéţă câtŭ-va timpŭ în Milan, ale căruĭ simpatiĭ francese suntŭ fórte cunoscute. Chiarŭ ţiarele germane nu négă acésta, şi de acumŭ a începutŭ sĕ îndulcéscă amărăciunea ce va simţi imperialulŭ călĕtorŭ în facia rĕcelei şi mândrieĭ ce'ĭ vorŭ arĕta Milanesiĭ.

Ultramontaniĭ bavaresĭ, carĭ dupĕ cum se sciă, aŭ în Camera Bavarieĭ majoritatea strictŭ necesară, aŭ încredinţatŭ redacţiunea adreseĭ la discursulŭ tronuluĭ D-nuluĭ Joerg, unulŭ din ceĭ maĭ înflăcăraţĭ partisanĭ aĭ clericalismuluĭ; adresa va fi o invitaţiune către rege de a forma unŭ ministerŭ din majoritatea clericală. Regele se află în momentele de faciă, într'o posiţiune fórte dificilă de óre-ce majoritatea de 79 deputaţĭ clericalĭ ĭĭ cerŭ căderea ministeruluĭ, érŭ minoritatea de 77 deputaţĭ liberalĭ susţinŭ cu ardóre pe actualiĭ miniştri.

Regele va primi séŭ nu adresa? O va considera ca neavenită? Acestea suntŭ cestiunile ce toţĭ ómeniĭ politicĭ şi le punŭ, şi la carĭ e dificilŭ de a respunde.

Décă regele va accepta invitaţiunea clericalismuluĭ, de sigurŭ Bavaria are sĕ fiă espusă érăşĭ la o mulţime de conflicte cu imperiulŭ, de óre-ce politica ascunsă şi tenebrósă a clericalilorŭ nu'ĭ place de locŭ mareluĭ cancelarŭ alŭ imperiuluĭ, principele de Bismarck.

Astăţĭ la ora 10 s'a serbatŭ în capitală, în biserica St. George noŭ o panahidă în memoria patriotuluĭ Domnŭ Grigorie Ghica. Ceremonia a fostŭ dintre cele maĭ imposante; unŭ publicŭ distinsŭ şi numerosŭ venise sĕ asiste la acéstă serbare naţională, menită a fi o protestaţiune puternică ultragielorŭ inamicilorŭ noştri, şi unŭ omagiŭ adusŭ umbrelorŭ sfinte ale Domnuluĭ martirŭ.

Durerea, întristarea se vedeaŭ imprimate pe tóte figurile Românilorŭ asistenţĭ, carĭ, amintindu'şĭ de laşitatea streinuluĭ şi devotamentulŭ către ţĕră alŭ principeluĭ Gr. Ghica, nu puteam remâne nepăsătorĭ în acéstă ţi de doliŭ naţionalŭ.

De-şi amŭ constatatŭ cu regretŭ, ca nicĭ unŭ representantŭ nu se ţărea din partea guvernuluĭ, de câtŭ singurŭ Comisarulŭ de Roşu, totuşĭ serbarea a fostŭ demnă de scopulŭ pentru care se făcea.

Étă discursulŭ cititŭ de bătrânulŭ nostru istoricŭ, Laurianŭ, şi care a făcutŭ o profundă sensaţiune în mijloculu auditorilorŭ:

Fraţilorŭ Românĭ!

Cu întristare şi durere serbămŭ astă-ţi ţiua cea nefastă, în care acumŭ unŭ secolŭ, Grigorie Ghica Domnul Moldoveĭ, vĕţêndŭ, că Bucovina, acea parte a ţĕreĭ care fusese leagănulŭ principatuluĭ, se rupea în contra tutulorŭ legilorŭ divine şi umane din corpulŭ Moldoveĭ, avu curagiulŭ de a protesta înaintea luĭ Dumneţeŭ şi a ómenilorŭ.

Intrigele de la Constantinopol motivară pe Sultanulŭ, care garantase în scrisŭ integritatea ţĕreĭ, în locŭ de a da o ascultare voceĭ dreptăţiĭ, se trimită o turmă de asasinĭ, carĭ sĕ'lŭ ducă orĭ viŭ, orĭ mortŭ la Constantinopol, şi Grigorie Ghika căţu victima mareluĭ sĕŭ patriotismŭ, precumŭ căţuse la anulŭ 1601, prin mâinele luĭ Basta, marele nostru eroŭ Mihaĭ Viteazulŭ, care ridicăse puterea şi înălţase numele Românilorŭ la culmea gloriei, şi care însuflase respectŭ chiarŭ şi turcilorŭ, pe carĭ ĭĭ făcuse elŭ întâia dată, dupĕ Iónŭ Corvinŭ sĕ tremure dinaintea armelor creştine. Românĭĭ n'aŭ uitatŭ şi nu vorŭ uita nicĭ-o-dĕtă aceste acte de laşitate, ultimele refugiĭ ale tiranilorŭ; eĭ n'aŭ uitatŭ şi nu vorŭ uita nicĭ-o-dĕtă martirulŭ ce aŭ suferitŭ eroiŭ naţiuneĭ, carĭ aŭ pusŭ datoria către patriă maĭ pre susŭ de tóte consideraţiunile politice.

Memoria lorŭ va servi Românilorŭ de eternŭ stimulatorŭ pentru iubirea de patriă, pentru apărarea drepturilorŭ eĭ chiarŭ şi cu sacrificiulŭ vieţiĭ. Românĭĭ vorŭ avea pentrŭ totŭ-d'una o voce admonitóre de a fi deştepţĭ, de a'şĭ da mâna unulŭ cu altulŭ ca fraţĭ şi de a nu compta nicĭ odată pe streiniĭ carĭ nu caută, de câtŭ se speculeţe, şi la momentulŭ datŭ sĕ ne înghiţă. Români vorŭ sci că pentru dênşi nu e mântuire, de câtŭ în propria lorŭ virtute.

Sĕ învocămŭ aşa dérŭ, fraţĭ Români, în acéstă ţi solemnă, umbra mareluĭ martirŭ patriotŭ Grigore Ghica, care 'şĭ a datŭ mâna cu umbra mareluĭ eroŭ Mihaĭ Vitézulŭ, ca aceste umbre măreţe sĕ ţiă în noĭ pentru totŭ-d'auna descéptă credinţa în datoria către patriă şi sĕ ne inspire acelŭ curagiŭ, cu care eĭ 'şĭ dederă marele lorŭ suflete pentru apărarea drepturilorŭ şi sĕ strigămŭ cu poetulŭ romanŭ:

«Dulce et decorum est pro patria mori!»

Corespondinţa particulară a «Telegrafuluĭ».

Viena 9 Oct. / 27 Sept.

In anulŭ viitorŭ se întêmplă pentru prima óră, ca Austria va întrece pe Ungaria în privinţa deficituluĭ, şi astŭ-felŭ va ridica acestŭ privilegiŭ óre cum proverbialŭ alŭ statuluĭ maghiarŭ. Cu tóte că venitulŭ contribuţiunilorŭ directe şi indirecte ale Austrieĭ anulŭ acesta probéţă unŭ *plus* de peste cincĭ milióne, cea ce în Ungaria nu s'a întêmplatŭ nicĭ o dată, din contră, resultatulŭ totŭ-déuna era unŭ *minus* óre-care, Austria anulŭ viitorŭ va avea *unŭ deficitŭ de 42 milióne* fiorinĭ, şi acésta din causa urcăreĭ subvenţiunilorŭ şi a cheltuelilorŭ comune dualistice, şi maĭ alesŭ din causa proceselorŭ ce reclamă imensele datoriĭ de totŭ felulŭ. — Bugetulŭ propusŭ de ministerulŭ comunŭ (aprope 130 milióne) s'a aprobatŭ de comisiunile delegaţiunilorŭ, cu miculŭ scăţemêntŭ de 1,554, 827 fl. Cheltuelile dinastice déră s'aŭ redusŭ la cifra de 128 ½ milióne, din care Ungaria 'şi are partea sea de 35 milióne. Acésta a produsŭ o deranjare de 1 ½ milionŭ în proectulŭ budgetuluĭ specialŭ alŭ Ungarieĭ, propusŭ de D. Szél, ministrulŭ de finanţe din Peşta.

—

Incercarea formală cu tunurile de bronzŭ, sistemulŭ *uckatius*, despre carĭ v'amŭ comunicatŭ cunosciinţele elementare într'una din corespondinţele anterióre, şi pentru carĭ delegaţiunile aŭ şi aprobatŭ suma de 8 milióne, cerută de mînistrulŭ de resbelŭ, — a avutŭ locŭ alaltă-erĭ pe câmpulŭ Steinfeld, în depărtare de o óră de la Viena, în presenţa ministruluĭ de resbelŭ, baronulŭ *Koller*, gen. *Uca-*

www.dacoromanica.ro

fius contele *Bylaudt* mai mulți oficieri de grade superióre, preste 100 delegați și unu numerosu publicu. Mai nainte de începerea focurilorŭ, contele Bylaudt a ținutŭ o interesantă conferință asupra noului sistemŭ de tunuri, inventatŭ de gen. Uchatius; apoi s'aŭ făcutŭ încercări comparative intre tunurile de bronzŭ și acele de sistemulŭ Krupp. Triumfulŭ a fostŭ de partida tunurilorŭ de bronzŭ, cari aruncă ghiulelile la o distanță de 4000 pași, pe cândŭ tunurile Krupp numai la 1500. Esplosiunea bombelorŭ apoi producŭ o mortalitate aprópe incomparabilă, față cu tunurile Krupp. Intr'unŭ cuvêntŭ noulŭ systemŭ a obținutŭ o victoriă deplină. — Până acuma suntŭ deja gata vre-o 80 tunuri de acestŭ sistemŭ și amŭ putea ḑice, că 'n urma acesteĭ inventiuni, tunurile de până acuma vorŭ fi silite sĕ tacă, séŭ vorŭ fi reduse la simple salve de paradă.--- Câtŭ pentru Austria, prin nouile sale tunuri, ea a devenitŭ atâtŭ de puternică, în câtŭ, după cumŭ o consiliază delegatulŭ *Iókai*, genialulŭ satyric alŭ Ungarieĭ, de acuma póte sĕ'și desființeḑe tótă armata, căci gen. Uchatius ajunge ca s'o apere. Și déca cu tóte aceste vreunuĭ inamicŭ i'arŭ trece prin gândŭ nebunia s'o atace, acel'a nici sĕ nu se mai ostenéscă de giaba până aicĭ, dérŭ sĕ se îngrópe chiarŭ acasă la sine — *de viŭ*!...

—

Bursa Vieneĭ totŭ mereŭ e surprinsă prin câte o nouă scire din Serbia, orĭ din Constantinopole, — sciri inventate de către nescaĭ samsari, orĭ bursiani șarlatani, pentru a înșela buna-credință în profitulŭ lorŭ. — Cea mai mare surprindere însĕ, fu falimentulŭ datŭ ḑilele aceste de câte-va firme din cele mai renumite ale pieței vienese, faptŭ, care a sguduitŭ din noŭ temeliile creditului publicŭ, cu tóte că ḑiaristica nu cruță nici unŭ argumentŭ, pentru a restabili reputațiunea comerciului și mai alesŭ a burseĭ discreditate. — «Orĭ câtŭ de regretabile suntŭ în adevĕrŭ aceste falimente — ḑice «N. Fr. Prese» — ele însĕ nu ḭustifică agitațiunea produsă în domeniulŭ comercialŭ. Tóte firmele, fiă câtŭ de solide, aŭ începutŭ a fi supuse bănuieleĭ. Dérŭ acésta nu póte continua astŭ-felŭ. Adevĕrului este, că situațiunea comerciului a ajunsŭ a fi fórte critică, din causa, că recolta a produsŭ unŭ resultatŭ mai pe josŭ de orĭ-ce speranță, érŭ relațiunile comerciale cu Serbia 'și aŭ perdutŭ mai tótă vioiciunea. Tóte aceste ne avisésă înadevĕrŭ sĕ fimŭ precauți, dérŭ nici de cum pessimiști, de óre-ce pessimismulŭ în comerciŭ are o influență totŭ atâtŭ de periculósă, ca și încrederea prea mare.»

—

Focŭ și pară s'a făcutŭ ḑiaristica ungurésca și chiarŭ două-treĭ ḑiare filomaghiare din Viena, pentru cuvêntulŭ, că congresulŭ sêrbesc din Carlovitz, presidatŭ de patriarchulŭ Ivacicovici (fostulŭ mitropolitŭ românŭ în Sibiŭ) a alesŭ de advocatŭ alŭ fondurilorŭ naționale și bisericescĭ pe doctorulŭ *Politŭ*, érŭ de organŭ oficiosŭ alŭ autorităților bisericescĭ și școlare pe „Zastava", fóia luĭ Miletici. Se sciă, că tocmai aceștĭ două distinși deputați aĭ serbilor propuseseră mai dăunăḑi în Camera Ungarieĭ memorabilulŭ proiectŭ de respunsŭ la mesagiulŭ Tronuluĭ, prin care contestaŭ dreptulŭ Ungurilorŭ, de a se identifica cu Statulŭ, în detrimentulŭ celorŭ-l'alte naționalități nemaghiare. Unele foĭ mergŭ cu impertinența, până a propune guvernuluĭ, sĕ desființeḑe autonomia bisericéscă sêrbă, pentru că ea nu servă, de câtŭ de scutŭ agitațiunilorŭ anti-maghiare, ale sêrbilorŭ!

— Nainte, d-nĭ maghiarĭ; isbiți cu tótă violența barbarismuluĭ în naționalitățile asuprite de voĭ, căcĭ cu câtŭ veți isbi mai tare, cu atâtŭ veți grăbi mai multŭ ora supremă a mântuireĭ lorŭ!...

Argus.

SONETU

LA ..

Mai limpede ca cerulŭ îĭ e a sa privire,
Mai purŭ de câtŭ eterulŭ îĭ e alŭ sĕŭ respirŭ,
Mai veselă ca ḑiua îĭ e a sa ḑimbire,
Mai rosă 'ĭ e gurița de câtŭ un trandafirŭ!

Printr'unŭ inelŭ arŭ treceḑalŭ sĕŭ mijlocŭ subțire,
Până la genuchĭ îĭ cade buclatulŭ pĕrŭ de firŭ;
Vĕḑênd'o iți perḑi vocea și tremurĭ de uimire,
Și 'n minte'ți s'aprinde un voluptosŭ delirŭ

Cândŭ umblă, ea se în clină în mersu'ĭ cu langóre
Ș'abia atinge terra cu micile'ĭ picióre...
Ca și o nălucire alunecă mergêndŭ!...

Și de n'arŭ fi profumulŭ ce lasă 'n a sa cale,...
Privindŭ vagile 'ĭ forme atâtŭ de ideale,
N'aĭ crede-o că escistă de câtŭ în alŭ tĕŭ gândŭ!

A. A. Macedonski.

1875.

SENTINȚE.

«Revino — scriea o femeiă puținŭ creștină amantuluĭ sĕŭ; — déca aș fi pututŭ sĕ iubescŭ pe unŭ absinte, a'și fi iubitŭ pe Dumneḑeŭ».

Rivarol.

O tênără a căria facere fusese prea dificilă, ḑicea într'o ḑi Sofieĭ Arnould: «Ah! amica mea, pentru ce trebue atâta suferință pentru unŭ momentŭ de fericire!» — «Ce voescĭ, scumpa mea! îĭ rĕspunse spirituala actriță, durerile nascerii suntŭ pentru noĭ remușcările voluptățiĭ.»

Adolphe Ricard.

..... Ce roșu convine mai bine acestuĭ secsŭ frumosŭ? Acel'a alŭ pudóreĭ.

Sapho.

Déca femeile voiescŭ numai sĕ fie frumóse propriilorŭ lorŭ ochĭ și a fi plăcute lorŭ înșile, potŭ fără îndoială sĕ urmeḑe gustuluĭ și capriciuluĭ lorŭ, în modulŭ îmfrumusețăreĭ, gătireĭ și podóbelorŭ; déră déca ele voiescŭ sĕ placă bărbaților, déca pentru ei se sulemenescŭ, eŭ le spuĭ din partea tutorŭ ómenilorŭ, că albulŭ și roșu le facŭ înspăimêntătóre; că roșulŭ singurŭ le îmbătrânesce; că eĭ urâscŭ totŭ atâtŭ de multŭ a le vedea cu dresŭ albŭ pe obraḑŭ ca și cu dinții falși în gură și că protestă seriosŭ în contra orĭ-cărui artificiŭ de care ele uséḑă spre a se face urâte.

La Bruyére.

La șése-ḑecĭ de anĭ, Fontenelle avea ochĭ rĕĭ pe care îĭ incomoda lumina. „O tênără persónă eare scia acésta, îĭ ḑise într'o séră: — Voiŭ face sĕ se ridice lampele, Domnule, căcĭ știŭ că iubiți obscuritatea. — Nu unde eștĭ D-ta Domnișóră, îĭ rĕspunse galantulŭ bĕtrânŭ.

Adolphe Ricard.

In amorŭ, lacrămile valoréḑă câtŭ discursurile cele mai elocinți. Prin lacrămi voĭ veți atinge o inimă de piatră. Grăbiți-vĕ déră ca metresele vóstre sĕ vĕ véḑă lăcrămându. Déca nu le puteți respândi, muiați-vĕ ochiĭ.

Ovidiŭ.

Femeile aŭ învĕțatŭ sĕ plângă pentru a'nșela mai bine.

Publius Syrus.

Dumneḑeŭ n'a creatŭ femeia de câtŭ pentru a domestici pe bărbați.

Voltaire.

Déca plăcerea amoruluĭ nu póte dura totŭ d'auna, suvenirea trecutului mulțumește încă puținŭ.

Brantôme.

Amorulŭ, plăcerea și inconstanța nu suntŭ de câtŭ o urmare a dorinței de a cunóște adevĕrulŭ.

Duclos.

— Iónŭ s'a legatŭ prin jurămêntŭ conjugalŭ cu multŭ căutata sea Alix. Déră, patru lunĭ după cununiă ea s'a grăbitŭ a da unŭ fructŭ de nouĕ lunĭ. Iónŭ se jelesce, Alix este tare supărată; publiculŭ însĕ diferă în privința lorŭ: unulŭ ḑice că Alix a născutŭ prea curêndŭ, altulŭ că Iónŭ s'a însuratŭ prea târḑiŭ.

J. *B. Rousseau.*

Virtutea pare mai frumósă într'unŭ corpŭ frumosŭ. *Gratior est pulchro veniens in corpore virtus.*

Virgiliŭ.

Sinonimulŭ cuvêntuluĭ *femeiă*, este cuvêntulu slăbiciune.

Shakespeare.

Femeile aŭ pusŭ ele însele printre datoriele unuĭ omŭ care știe sĕ trăiască, pe aceia de a'ĭ înșela lingușindu'ĭ.

Félix Faulcon.

Déca voescĭ a spune adevĕrulŭ, nu ḑice că nu veĭ mai iubi.

Félix Faulcon.

Voluptățile cele mai delicióse suntŭ acelea carĭ se'mpartŭ voluntarŭ.

Richardson.

Déca voescĭ rĕulŭ uneĭ femeĭ, lasă o sĕ'și satisfacă voințele.

Young.

Spre a'și conserva multŭ timpŭ metresa, nu trebue sĕ o véḑă în tóte ḑilele, pentru că cu câtŭ se vede mai multŭ, cu atâtŭ se cunóște; și cu câtŭ se cunósce cu atâtŭ, fórte adesea, se iubescŭ mai puținŭ.

Adrien Dupuy.

DIVERSE

Incă ceva englesescŭ. Scena se petrece într'una din stradele cele mai strimte ale Londreĭ. Doĭ englezĭ se întâlnescŭ acolo, fie care în trăsura sea; nu le este posibilŭ nici de a trece nici de a 'și ceda unul altuia locului.

Fie care din eĭ aprinde flegmaticŭ o țigare, apoi a doua, apoi a treia.

Țigările terminate, unului din eĭ scóse din busunarŭ o enormă gaḑetă și începe sĕ citéscă; celŭ-l'altŭ englesŭ atunci ia cuvêntulŭ:

—Aveți, credŭ, de cititŭ celŭ puțin pentru treĭ ore, nu e așea? Cândŭ veți fini, făceți'mĭ plăcerea de a 'mĭ împrumuta și mie ḑiarulŭ.

Acesta atunci nu se mai putu ține și întórse îndată trăsura; onórea însĕ fiindŭ nevĕtămată, elŭ era învinsŭ de unŭ englesŭ.

* * *

Furtŭ colosalŭ. Banca otomană a fostŭ ḑilele acesteă, victima unuĭ furtŭ de douĕ milióne de francĭ, perpetratŭ cu multă dibăcia și audaciă.

Unŭ consorțium de samsarĭ armenĭ, în timpŭ de 5 anĭ, luaseră mereŭ monedele de aurŭ ale Băncei, înlocuindu-le cu monede de argintŭ. Afară de asta, acești Armenĭ furaseră 2000 de obligațiuni ale Băncei otomane din 1869, depuse acolo de particularĭ. Frauda s'a descoperitŭ în urma uneĭ verificațiuni escepționale a caseĭ. Aurulŭ furatŭ nu se va mai găsi, dérŭ obligațiunile s'aŭ datŭ înderĕtŭ de aceea cărora hoții le încredințase. Casierulŭ și impegatulŭ sĕŭ aŭ fostŭ arestați. Eĭ mărturisiră faptulŭ, dérŭ protestă contra qualificațiuneĭ datŭ crimeĭ lorŭ.

Atâtŭ mai trebuia Turcieĭ, care mai alaltă-ieri făcu unu deficilŭ de 25,000,000 livre sterlinge.

ULTIME SCIRĬ

Sant-Sebastian, 8 Octombre. Generalulŭ Trilo a plecatŭ la Irun.

Carliștiĭ aŭ ridicatŭ tunurile de la Aratzain și aŭ pusŭ altele noĭ la Santiagomendi. Eĭ continuă de a bombarda Hernani. Orașul Guetara este aprópe distrusŭ. Operațiunile vorŭ fi reluate în curândŭ.

Perpignan, 8 Octombre. Unŭ locotenentŭ colonelŭ, unŭ căpitanŭ și unŭ altŭ ofițerŭ carlistŭ, reținuți mercurĭ la frontariă, aŭ fostŭ aduși la Perpignan.

Belgrad, 8 Octombre. Se vorbesce de o nouă demarșe diplomatică a marilorŭ puterĭ carĭ arŭ avea de scopŭ sĕ consilieḑe pe Serbia sĕ se abțină de la orĭ ce atitudine provocătóre.

Bayona, 8 Octombre. Bombardarea Santuluĭ-Sebastian a reînceputŭ erĭ. Pare că a produsŭ puține daune. Carliștiĭ continuă de a construi întăriturĭ împrejurulŭ pieții. Locuitoriĭ, din parte-le, continuă lucrările lorŭ de apărare. Unŭ corpŭ de 1000 ómenĭ a sositŭ erĭ la Sant-Sebastian. Se aștéptă alte întăriturĭ.

Patru batalióne aŭ sositŭ erĭ diminéța la Santander și douĕ baterii Krupp. Unŭ batalionŭ a fostŭ trimisŭ la Irun.

BIBLIOGRAFIE

A eșitŭ de subt tiparŭ:

CALENDARUL

TELEGRAPHULUI

Redacțiunea acestuĭ ḑiarŭ, cedându dorinței unuĭ mare numĕrŭ de cititorĭ, a publicatŭ anulŭ acesta unŭ calendarŭ din cele mai frumóse și mai variate, puindu'ĭ prețulŭ de *unŭ leŭ*, ast-felŭ ca sĕ pótă fi cumpĕratŭ de tótă lumea.

Pe lângă cele necesariĭ ale unuĭ calendarŭ, *Calendarulŭ Telegraphuluĭ* mai coprinde *bilete lunare pentru ambele sexe, séŭ esplicarea planetelorŭ, monetarulŭ comparativŭ* între monetele nóstre cu acelea ale *lumeĭ întregĭ*, tacsele postale și telegrafice, precumŭ și o materiă amusantă compusă din cele mai alese nuvele, poesiĭ, diverse și curiosităților.

Credemŭ că orĭ cine va ceti acestŭ calendarŭ, singurŭ în felulŭ sĕŭ până aḑĭ, va remânea satisfăcutŭ.

Elŭ este trasŭ în 10,000 esemplare.

DE VÎNḐARE

Unŭ locŭ în orașulŭ Ploescĭ, suburbia Sf. George Vechĭ, strada Sfetescu. Doritoriĭ de a 'lŭ cumpăra se vorŭ adresa la D-lŭ Dumitru Dinescu, proprietarulŭ luĭ, domiciliatŭ în aceiași stradă No. 26.

www.dacoromanica.ro

DESCHIDEREA NOULUI MAGASIN

AU BON MARCHÉ

N. IONNESCU & C-nie

CALEA MOGOŞOAE, VIS-A-VIS DE HOTEL OTETELEŞIANU, CASA LAHOVARI.

Sub-semnaţiĭ anunţăm respectuos pe Onor. Public şi Onor. Clientelă că am priimitŭ unŭ mare şi bogat asortiment de mărfurĭ: **Coloniale**, **Delicatese**, **Bĕuturĭ**, precum: *Champagnie*, *Vinurĭ* de *Bordeaux* şi *Ungaria*, în butiliĭ şi cu ocaua, *Vinurĭ* de *Rhin* şi *Drăgăşianŭ*.

Consserve alimentare Pescării differite, **Cărnurĭ** *streine* şi *indigene*, **Brânzeturĭ** diferite, **Ciaiurĭ**, **Romurĭ** şi **Pesmeţĭ** differiţĭ.

Asortiment complect de **Liqueurĭ** din Francia şi Amsterdam, de **Chocolaturĭ** cu şi fără vanilie de la C-ie Colonial, Francaise, Suchard, Marquis şi Perron.— **Compoturĭ** de diferite fructe.— Asortiment complect de **Muştarurĭ**, **Sosurĭ** englezeştĭ, *Variantes*, *Capere*, *Chornichon*, *Piper cayen*, *Mix Picles* etc. — **Bombóne** de *Paris*, **Medicamente Francese** şi **Ceruială** garantată pentru scândurĭ, etc. etc.

NB. **Pesmeţĭ** de *Braşov* şi **Urtŭ** prospătŭ de *Itzcanĭ* priimimŭ la fie care 3 ţile.

Calitatea mărfurilorŭ se garantézĕ şi comandele se efectuézĕ prompt şi solidŭ.

Cu stimă
N. IONNESCU & C-nie.

Philippe Haas & Fils

GRAND HOTEL DU BOULEVARD
BUCURESCI

Aŭ onóre a încunoştiinţa pe Onor. Public că pe lîngă asortimentul de mărfurĭ cele maĭ nuoĭ şi moderne ce l'aŭ sositŭ pentru saisonu de iarnă, aŭ maĭ aranjatŭ în localulŭ D-lorŭ unŭ Rayon cu următóre articole care le vorŭ vinde cu unŭ Rabatŭ mare.

Unŭ mare asortimentŭ de **mese, servete şi peşchire** de olandă, din cele maĭ bune **qualităţĭ**:

Covóre adevĕrate de Smyrna,
Covóre şi presurĭ cu cotu,
Stofe de mobilă de lână, mătase şi Cretóne,
Feţe de mese şi acoperĕmênte de Paturĭ,
Plăpămĭ de Flanelă şi tartanurĭ, etc

Rugându pe Onor. Publicŭ de a profita de acéstă favorabilă ocasiune, fiindŭ vênzarea acestorŭ articole va dura numaĭ pênĕ la fiinitulŭ luneĭ Noembrie.

AVIS IMPORTANTU
Magasinŭ de Incălţămintе
pentru
BARBATI SI COPII

STRADA ŞELARĬ LINGĂ HOTELULŬ FIESCHI

Sub-semnatul ca în tóte saisónele nu lipsescŭ a aduce la cunoştinţa Onor. Publicŭ şi înalteĭ noblime c'am primitŭ pentru saisonulŭ de Iarnă un mare asortimentŭ de diferite încălţăminte peutru bărbaţi şi copiĭ, din primele fabricĭ precum şi din renumita fabrică a luĭ **FRANZ HULLA** promiţându onor. Clientele şi cu preţurĭ fórte moderate.

D. MESCHELSOHN.

De închiriat în Galaţĭ de la Sf. Dimitrie **Hotelul Moldavie** conţinênd 13 odăĭ mobilate, ograda spaţiósă, grajd, şiopron, restaarant (Gruba) şi alte (Pivniţe) atenante.

Doritoriĭ se pot adresa la proprietarul Strada Sf. Nicolae No. 6.

Biuroulŭ De Imformaţiune

Din strada Episcopieĭ No. 4. lîngă calea Mogoşóeĭ mijlocind obţinerea de posturĭ, vênzărĭ cumpărătorĭ de case, locurĭ mobile şi inchirierĭ de locuinţă.

Rogŭ onor. publică se bine voéscă alŭ onora cu însărcinările séle, pe care le va îndeplini cu esactitate

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.
LA MAGASINULŬ
IOAN GEORGESCU
CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**
RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi baniţe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

De închiriat O prăvălĭă mare, cu case d'asupra, cu curtea în dos, şi cu tóte comoditătile, care a fost Cofetărĭă în gura pieţĭĭ alăturea cu proprietatea Bazaca Strada Şerban-Vodă No. 2. reparată din nuoŭ. Şi încă una mică mergênd spre hală.

Doritoriĭ să poftiască la proprietarulor S. Pavlid, lângă Sf. Gheorghe Noŭ Strada Pescăria Veche No. 3.

Şi se vinde în total, cu o casă spaţiósă cu grădină în Strada Lucacĭ No. 44.

De închiriat una séŭ două camere. Strada Lucacĭ No. 21.

CĂRŢI BISERICESCI

De vênzare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

AVIS.

La depositu de hârtie, de ţigară din strada Şelarĭ, vis-a-vis cu hotelŭ Fieschi, aŭ sositŭ o cantitate fórte mare de renumita hârtie de ţigară tricolorĭ veritabilă de Paris, asemenea se găseşte aprovisionatŭ cu totŭ felulŭ de hârtie din cele maĭ renumite fabricĭ streine, cu preţurĭ fórte moderate, de cea maĭ bună calitate de hârtie de ţigară.

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 30 Sept. st. v. 1875.

Obig. Rur. inte. 10 la sută.	104	1/2
» Domeniale.. ..... 8 %	101	1/2
» Oppenheim..... 8 %	—	—
Scrisurĭ fonciare... ... 7 %	89	5/8
Renta..... 5 %	—	—
Ac. dr. de fer ro. (St.)	—	—
Ac. de pri. d.de fer ro. 8 %	—	—
Ac. Soc. d'asig. Dacia. 8 %	730	—
Ac. » » Roma. 8 %	116	—
Ac. Societate financia. 8 %	275	—
Ac. Băncĕi de Brăila. 8 %	—	—
Loosurĭ Municipale.....	—	—
Mandate.....	—	63 —

SCHIMBULU

Paris	3 luni.	99	45 —
Marsilia	»	4	— —
Belgia	»	—	— —
Londra	»	25	16 —
Lerlin	»	1	22 3/4
Vipsca	»	—	— —
Biena	»	2	22 —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Bastimentele	Galaţĭ 29 Sept.		Ismail 24 Sept.		Brăila 8 Sept.		Giurgiŭ 16 Sept.		Călafat 30 Sept.		Severin 27 Sept.		Oltenița 13 Sept.		Măgurele 25 August		Bechet 27 Sept.		Călarcşi 9 Maiŭ.		Islaz 9 Maiŭ.	
	încăr.	deşert.	încăr.	desrte	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
Corăbiĭ sosite.....	2	2			20	7	1	1								5						
» pornite..	1	3	3		11	17	8	3	2				6		1	18						
Vapóre sosite.....	1						7		3		1					1	2					
» pornite.....	1		1		1		7		3						2	1	2					

PREŢIURILE PRODUCTELOR

Productele																						
Grâu ghirca, greutate.....	61	—	64	68	—	72	81	-	103	56	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu ciacâr. calit. I. kila...	—	—	—	—	—	—	62	-	92	74	—	89	—	—	—	55	—	60	72	—	—	—
» » » II. »...	—	—	—	74	—	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	55	63	—	—	—
Grâu căruăŭ » I. »...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » II. »...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	—	—
Porumbulŭ.....	34	—	25	48	—	50	66	—	74	54	—	58	—	—	—	45	—	50	—	—	—	45	—	47
Orzulŭ.....	—	—	—	32	—	35	40	—	55	44	—	46	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—
Ovăzulŭ.....	—	—	—	28	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Secara.....	56	—	37	50	—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—	—	—	—
Napiţa calit. I. kila.....	—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » II. ».....	—	—	—	160	—	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » III. 3[5].....	—	—	—	130	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

CURSUL VIENEI

Viena, 12 Octom. s. n.

EFECTELE

Metalice.....	70	05
Naţionale.....	74	05
Lose.....	111	80
Acţiunĭ băncĕi	920	—
Creditulŭ.....	207	25
London.....	112	30
Oblig. rur. ung.	81	40
» Temeşvar.	80	50
» Transilv. .	79	—
» Croate...	85	50
Arg. în măr...	102	30
Ducaţĭ.....	5	33
Napoleonĭ.....	8	97

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ N·o 24.

www.dacoromanica.ro

VINERĬ, 3 OCTOMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Bani. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1053

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru trei luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţĭ se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiunĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
«	« II	2 leĭ
«	« I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciul privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Belgrad, 13 Octombre. — Clajevits fiindŭ numitŭ preşedinte alŭ ministrilorŭ, Scupcina a alesŭ de preşedinte alŭ ieĭ pe Iovanovits. Principele a confirmatŭ alegerea.

Athena, 13 Octombre. — Tricupis a demisionatŭ promiţându a se justifica. Elŭ va rĕmânea la postulŭ sĕŭ până ce se va constitui Camera.

BUCURESCI, 2 OCTOMBRE

Ierĭ, cu unŭ amŭ anunţatŭ, s'a servitŭ în capitală o ceremoniă funebră spre reamîntirea principeluĭ Grigore Ghica, care căduse din causa patriotismuluĭ sĕŭ, victimă a asasinilorŭ turceştĭ.

Décă insĕ Româniĭ s'aŭ grăbitŭ a respunde impulsiunilorŭ inimeĭ lorŭ, a veni sĕ depuiă o rugă către cerŭ pentru devotatulŭ Domnitorŭ alŭ Moldoveĭ, care a fostŭ atitudinea miniştrilorŭ de miadă nópte? Desbrăcatu-s'aŭ eĭ, pentru unŭ momentŭ măcarŭ, de pasiunĭ sĕŭ de servilismulŭ lorŭ către Austriaculŭ jefuitorŭ? Venit'a vre unŭ ministru la acea ceremoniă religiósă, sĕŭ trimi-s'a celŭ puţinŭ vre unŭ delegatŭ care sĕ'lŭ represinte? Étă cestiunile la carĭ nu putemŭ a respunde de câtŭ negativŭ, de şi plinĭ de întristare.

Da; guvernulŭ principeluĭ Carol a stattŭ nepăsătorŭ în faţa mişcăriĭ generale a ţĕriĭ, animată de cele maĭ nobile şi patriotice sentimente; elŭ a preferatŭ sĕ remâie în tăcere şi sĕ nu facă nicĭ o protestaţiune solemnă în contra infameĭ trădărĭ comisă acum unŭ secolŭ, şi a gravuluĭ ultragiŭ ce ni s'a adusŭ de jidovĭ la Cernăuţĭ.

Româniĭ carĭ aŭ asistatŭ la ceremonia dia capitală, s'aŭ pututŭ convinge încă o datŭ că nu de simsimţimênte românescĭ se conduce guvernulŭ actualŭ, ci de curentulŭ ordinelorŭ streine. In adevĕrŭ, nu numaĭ că nu s'a vĕdutŭ ierĭ la St. George noŭ nicĭ unŭ ministru, sĕŭ directorŭ de ministerŭ, sĕŭ prefectulŭ cupitaleĭ, dérŭ încă ministriĭ streinuluĭ nu aŭ trimisŭ sĕ'ĭ represinte de câtŭ pe vestitulŭ comisarŭ de Roşu.

In Cernăuţĭ s'a făcutŭ o serbare alŭ căruia scopŭ era imoralŭ, o serbare a sacrilegiuluĭ şi cotropireĭ de naţiunĭ; Imperatorulŭ Franţ Iosif cu tóte acestea, a trimis un representant din partea sea şi a guvernuluĭ pe D-lŭ Stremayr. La noĭ însĕ din contră; cu tóte că eră vorba de a se serbători şi aduce omagiĭ celuĭ maĭ patriot şi devotat până la mórte dintre Domniĭ Moldoveĭ, totuşĭ guvernanţiĭ noştri aŭ strălucitŭ prin absinţa lorŭ absolută.

Este óre acésta patriotismŭ, din parte-vĕ, Domnĭ baroniĭ? Este acéstă procedare românéscă şi de natură a vĕ înălţa în ochiĭ ţĕriĭ? Nu. D-vostră ca slugĭ ale streinuluĭ de la Viena şi Berlin, v'aţĭ temutŭ a vĕ asocia cu vocea naţiuneĭ şi a protesta în contra miserabileĭ profanaţiunĭ de la Cernăuţĭ; aţĭ preferatŭ sĕ vĕ plecaţĭ capulŭ spre degradarea D-v. şi ruşinea naţiunĭĭ române, în locŭ de a protesta în contra insulteĭ adusă ţĕriĭ nóstre şi ilustruluĭ principe Grigore Ghica.

Unde vĕ este déră, Domnĭ ministrĭ, atitudinea românéscă ce pretindeţĭ că aveţĭ în faţa streinuluĭ? Unde vĕ este devotamentulŭ către patriă şi către instituţiunile eĭ, calităţĭ carĭ trebue sĕ anime pe unŭ guvernŭ, spre a'şĭ putea atrage amórea şi recunoscinţa ţĕriĭ?

Dérŭ ce ţicŭ? Ce trebue sĕ pretindemŭ asemenea lucrurĭ de la nesce indivizĭ carĭ, venindŭ la putere în mijlocŭlŭ nopţiĭ, sĕ prosternă la piciórele Austro-maghiarilorŭ, depunŭ ca ofrandă în mânile acestor'a averea ţĕriĭ, şi viitorulŭ eĭ? Ce trebue sĕ ceremŭ patriotismŭ de la nesce miniştri pentru carĭ onórea ţĕriĭ este nimicŭ şi drepturile eĭ seculare o ficţiune? Nu! Guvernulŭ Catargi-Boerescu a făcutŭ şi cu acéstă ocasiune aceia ce a făcutŭ totŭ d'auna, adică aceia ce 'ĭ aŭ dictatŭ inimiciĭ acesteĭ ţĕriĭ, aceĭ puternicĭ carĭ 'şĭ facŭ o gloriă din uciderea naţiunilorŭ şi o corónă din răpirea libertăţilorŭ publice!

Amŭ semnalatŭ în numĕrulŭ de ierĭ necuviinţa comisă de ţiarele guvernamentale, în ceea ce privesce insinuaţiunile perfide că decisiunea curţiĭ de casaţiune în cestiunea jidanilorŭ, s'arŭ fi pronunţatŭ cu o majoritate de 5 voturĭ în contra 4. Amŭ combătutŭ acéstă procedare neleală de care uséţă ţiarele ciocoescĭ, de a destăinui fapte prescrise de lege a remâne ca secrete, cu scopŭ numaĭ de a isbi fără pudóre în prestigiulŭ şi autoritatea supremeĭ nóstre puteriĭ judecătorescĭ.

Aceste manopere meschine ale inamicilorŭ ordineĭ, aŭ revoltatŭ orĭ ce omŭ onestŭ şi a constrînsŭ pe D-lŭ Al. Creţescu, preşedinte la curtea de casaţiune sĕ trimiţă D-luĭ Marsillo— care ca şi *Presa* a făcutŭ aceiaşĭ afirmaţiune, urmĕtórea epistolă pe care o aflămŭ în *Journal de Bucarest*, în numĕrulŭ sĕŭ de adĭ:

»Amŭ cititŭ în ţiarulŭ D-vóstre de eri, sub rubrica *Israeliţi înaintea curţiĭ de casaţiune*, darea de sémă a unuĭ procesŭ, unde se ţice că recursulŭ în casaţiune a fostŭ respinsŭ cu o majoritate *de cinci voturĭ în contra 4*.

»Permiteţi'mĭ Domnule, de a vĕ observa că acéstă aserţiune nu este legalmente esactă. După termeniĭ art. 61 din legea sea organică, decretele curţi de casaţiune suntŭ *acte colective ale Curţiĭ întregĭ*.

»Adresându-vĕ aceste liniĭ, nu facŭ de câtŭ a'mĭ îndeplini o datoriă ce'mĭ incumbă, în lipsa momentană a D-luĭ Prim Preşedinte, aceia de a veghia ca autoritatea decisiunilorŭ Curţĭ de casaţiune, sĕ continue a fi, ca şi în trecut, scutite de orĭ ce atingere. Acésta este voinţa legi prea formală — pe care am citat'o.»

Ce vorŭ rĕspunde ómeniĭ ordineĭ la acéstă elocinte lovitură dată pamfletarilorŭ guvernamentalĭ carĭ nu sciŭ de câtŭ a nesocoti legĭ, a despreţui decisiunile şi autorităţile cândŭ nu le convinŭ, şi a vexa pe cetăţenĭ carĭ nu se supunŭ poruncilorŭ ministeriale? Ce va rĕspunde marele procurorŭ-cinovnicŭ de la casaţiune, care în realitate este autorulŭ primitivŭ alŭ insinuaţiuneĭ de care vorbimŭ?

Şi sĕ nu se ţică că nu i se cuvine şi D-luĭ Vioreanu, apărătorulŭ jidanilorŭ, observaţiunea făcută de onor. Preşedinte Creţescu, D-luĭ Marsillac; nu; D-sea singurŭ, care este colaboratorŭ ocultŭ alŭ *Preseĭ*, a oferitŭ redactorilorŭ acestuĭ ţiarŭ, discursulŭ înfocatŭ pentru susţinerea celorŭ 3 jidanĭ şi publicatŭ în numĕrulŭ sĕŭ de alaltăerĭ; D-sea, ca şi colegiĭ D-séle de la *Pressa*, eraŭ singurĭ interesaţĭ ca autoritatea decisiuneĭ curţiĭ de Casaţiune sĕ fie diminuată, şi prin urmare D-lŭ Vioreanu este autorulŭ principalŭ alŭ necuviinţeĭ de care vorbimŭ.

Este acésta frumosŭ, Domnĭ de la *Pressa*? Nu sciaţĭ D-vóstră art. 61 din legea curţiĭ de Casaţiune? Décă 'lŭ sciaţĭ pentru ce nu aţĭ censuratŭ pe neesperimentalulŭ D-v. colaboratorŭ, amintindu'ĭ legea? D-lŭ Vioreanu credemŭ că acumŭ celŭ puţinŭ a simţitŭ lovitura ce i s'a datŭ de însuşĭ D lŭ Creţescu Preşedintele curţiĭ de casaţiune. Conformase-va însĕ în viitorŭ lecţiuneĭ gratuite ce i s'a oferitŭ? Étă aceia ce nu ne vine cu nicĭ unŭ chipŭ sĕ credemŭ.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Evenimentulŭ estrage dintr'o corespondinţă adresată din Cracovia ţiaruluĭ *l'Univers*, următórele pasasage din carĭ se póte vedea impresiunea ce facŭ în streinătate manevrele nóstre de tómnă:

Afacerea Herzegovineĭ şi Bosnieĭ se încurcă fórte. In vanŭ diplomaţia se încearcă sĕ dea o altă direcţiune opiniuneĭ publice; faptele vorbescŭ de sine. Insurgenţiĭ, departe de a se descuragia de atitudinea cea enigmatică a Serbieĭ şi de intrarea în campaniă a douĕzecĭ de miĭ, — alţiĭ ţicŭ treĭ-zecĭ de miĭ de turcĭ — carĭ trebuia sĕ'ĭ esterminedze, continuă lupta cu furiă; proclamaţiunile lorŭ probézăcă eĭ suntŭ maĭ decişĭ sĕ móră de câtŭ sĕ pactiseze cu opresoriĭ lor, şi tóte rodomandadele turceştĭ n'aŭ avutŭ până acumŭ nicĭ unŭ resultatŭ.

»De altă parte, adresa Scupcineĭ sêrbe nu este atâtŭ de pacifică, pe câtŭ se anunţă. Étă pasagiulŭ privitorŭ la afacerea Herzegovineĭ şi a Bosnieĭ, care a fostŭ desnaturatŭ de telegrafŭ:

«Tótă naţiunea este adâncŭ mişcată de lupta cea sângerósă ce aŭ provocatŭ suferinţele intolerabile ale fraţilorŭ noştri, în cursŭ de secolĭ. Naţiunea este recunoscĕtóre Alteţeĭ Vóstre Serenisime că'ĭ a declaratu că'şĭ va pune tóte silinţele posibile *ca sĕ asigure pacea Herzegovineĭ şi a Bosnieĭ. Naţiunea pune spre acestŭ sfârşitŭ la dispositiunea sea tóte midlócele necesariĭ şi nu se va da înapoĭ de la nicĭ unŭ sacrificiŭ. Naţiunea speră că Alteţa Vóstră va resolva acéstă cestiune cu obicĭnuita'ĭ înţelepciune.*»

«De aci se póte vedea că nu este vorba numaĭ şi numaĭ de negociaţiunĭ, pentru care naţiunea n'arŭ avea trebuinţă sĕ pue la dispositiunea principeluĭ midlóce întindându-se până la cele maĭ marĭ sacrificiurĭ. O telegramă din Belgrad adresată ţiaruluĭ cehŭ din Praga, Pokrok, comentédă adresa Scupcineĭ în acestŭ snnsŭ că Serbia nu este încă gata în acestŭ momentŭ ca sĕ arunce mănuşa Turcieĭ, însĕ ea voesce sĕ susţiă cu orĭ-ce preţŭ insurecţiunea ca sĕ câştige timpulŭ necesarŭ spre a'şĭ termina preparativele, şi că o datăgata, ea nu va maĭ întârdia nicĭ unŭ momentŭ măcarŭ spre a intra în luptă. O corespondinţă adresată din Kragujevatz chiar, oraşŭ unde se află Scupcina, unuĭ ţiarŭ din Galiţia, presintă lucrulŭ subt unŭ aspectŭ şi maĭ ameninţătorŭ încă; ea afirmă că comisiunea adreseĭ a scrisŭ o epistolă colectivă principeluĭ Milan', conjurându'lŭ sĕ 'şĭ

www.dacoromanica.ro

grăbéscă preparativele şi sĕ începă resbelulŭ câtŭ se va putea mai curêndŭ.

„*Glos Czernogarca*, din Cetinge, organulŭ principeluĭ Nicolae, nu încetéză de a stimula pe Sêrbĭ, şi repetă, în fie-care numĕrŭ, că Muntenegrulŭ nu aştéptă de câtŭ unŭ semnalŭ din partea lorŭ, arzêndŭ de nerăbdare de a sbura în ajutorulŭ insurgenţilorŭ. Chiarŭ România, care era acusată de indiferenţă egoistă, în presenţa mişcăriĭ slave, *va scóte la lumină, în câte va ţile, tótă forţa sea militară; sub pretecstŭ de manevre de tómnă cele şése divisiunĭ ale armateĭ séle permanente şi reservelc acesteĭ armate vorŭ fi puse pe piciorŭ de resbelă la 1 Octombre;* dérŭ, spre a nu supĕra de totŭ pe Turcia, tótă acéstă forţă nu va fi adunată într'unŭ singurŭ punctŭ, ci împărţită în corpurĭ micĭ şi împrăştiată în maĭ multe părţĭ ale ţĕreĭ. Fie-care corpŭ micŭ va esecuta separatŭ manevre. Ţiarele austriace oficióse nu dau nicĭ o importanţă acesteĭ scóteri la lumină a forţelorŭ militare ale Românieĭ, — nu este însĕ maĭ puţinŭ adevĕratŭ că guvernulŭ principeluĭ Carol, va avea în cursŭ de o lună o armată pe piceorŭ de resbelŭ şi gata pentru orĭ-ce evenimentŭ. Începă Serbia resbelulŭ, şi atâtŭ România câtŭ şi Muntenegrulŭ vorŭ urma esemplulŭ eĭ.

«Dérŭ, pretextulŭ hesitaţiunilorŭ Serbieĭ nu este de câtŭ în parte acel'a care este datŭ oficialmente, adică că ea nu este pe deplinŭ pregătită pentrŭ resbelŭ. Arsenalele séle nu suntŭ bine aprovisionate, este adevĕratŭ, însĕ reservele séle suntŭ armate cu puşcĭ cu acŭ şi ea are maĭ bine de două sute de tunurĭ sistemŭ nouŭ. Ceea ce o reţine maĭ cu sémă, este presiunea Austrieĭ, la spatele căreia suntŭ cele-l'alte două puterĭ marĭ. Dérŭ, unde vorŭ ele câte-şi treile sĕ ajungă? Până acumŭ ele n'aŭ spus'o de câtŭ într'unŭ modŭ fórte vagŭ care lasă o latitudine insuficientă vederilorŭ celorŭ maĭ contradictorĭ. . . . . »

Déca trebue sĕ dămŭ unŭ crezĕmêntŭ óre-care la sgomotele pe carĭ le rĕspândescŭ câte-va agenţiĭ europene, atuncĭ trebue sĕ afirmămŭ că tótă lumea conspiră în timpulŭ de faţă.

Se conspiră la Constantinopole, se conspiră la Belgrad, se conspiră la Viena, se conspiră, în fine, la Sant-Petersburg. Vêntulŭ conspiraţiuneĭ este aşa de puternicŭ în câtŭ Coco şi Bouvier arŭ face bune parale pe marginele Danubiuluĭ, Bosphoruluĭ şi Neveĭ.

Dérŭ, sĕ precisămŭ aceste conspiraţiunĭ, de carĭ, chiarŭ jurnalele cele maĭ serióse aŭ intreţinutŭ îndelungŭ pe lectoriĭ lorŭ.

La Constantinopole, ministrulŭ de resbelŭ, Hussein-Avni-Paşa arŭ fi conspiratŭ invasiunea Serbieĭ, cu tóte că marele vizirŭ nu voia acésta: «Neîmpăcatŭ în contra insurecţiuneĭ bosniace, încredinţându-se numaĭ în forţa sea, elŭ voia, ţice *le Journal des Débats*, sĕ facă ca principatele supuse Porţeĭ sĕ numaĭ aibă veleităţĭ resbelnice, dându o lovitură teribilă Turcieĭ. Elŭ îşĭ conservase comandamentulŭ armateĭ concentrate la Nisch pentru ca sĕ fiă gata, déca circumstanţele vorŭ veni astŭ-felŭ, sĕ violese neutralitateb teritoriuluĭ sêrbŭ.

Se înfióră cine-va, ţice cu ironiă *Republica francesă*, câudŭ se gândesce că acestŭ Turcŭ arŭ fi pututŭ transforma Europ'a într'o vastă câmpiă plină de fumŭ şi de sânge, numaĭ pentru a 'şĭ mulţumi barbara'ĭ fantasiă. Din fericire bunulŭ şi blândulŭ vizirŭ Mahmud fuse prevenitŭ la timpŭ în privinţa acestuĭ negru complotŭ, şi trădătorulŭ Hussein fu congediatŭ fără ca justiţia turcă — déca e justiţia; divanulŭ ţice că este;— sĕ se fi neliniscitŭ câtuşĭ de puţinŭ.

Ce trebuia!

La Belgrad, nu a fostŭ maĭ puţinŭ gravŭ. Acolo, ministrulŭ Risticĭ conspiră contra suveranuluĭ sĕŭ, aşa că, pe câudŭ trădătorulŭ Hussein concepea proiectulŭ de a invade în Serbia, elŭ, Risticĭ, avea unŭ altŭ projectŭ, totŭ aşa de odiosŭ, de a face ca Serbia se calce teritoriulŭ Turcieĭ. Totŭ din fericire pentru Europa, principele Milan, cu tóte preocupaţiunile'ĭ matrimoniale, a ghicitŭ planulŭ ministruluĭ sĕŭ, dérŭ l'a lăsatŭ în pace, până câudŭ D-lŭ Marinovicĭ — totŭ conspiratorŭ şi ĕsta, cu diferinţă că elŭ conspiră pacea — a pututŭ forma unŭ cabinetŭ, care abia s'a pututŭ forma luându-se în vedere dificilele circumstanţe în carĭ se află Serbia.

La Viena evenimentele conspiră în contra comiteluĭ Andrassy. In fine, la Sant- Petresburg, pare, că Slaviĭ Norduluĭ conspiră în contra Slavilorŭ, din Sudŭ. «Acéstă afinitate pe care se încercaseră elocinţiĭ oratorĭ aĭ panslavismuluĭ sĕ înculce chiarŭ nouĕ, s'a evaporatŭ c'o iuţélă de locomotivĕ câudŭ a fostŭ vorba ca sĕ se trécă din domenulŭ fraselorŭ pompóse dérŭ secĭ în acela alŭ practiceĭ,

Aceste pretinse conspiraţiunĭ nu aŭ nimicŭ în ele ca sĕ pótă nelinişti şi îngrija pe ómenĭ pacinicĭ: Dér, e o altă conspiraţiune, maĭ reală, şi care o sĕ întristeze pe mulţĭ din eĭ. Voimŭ sĕ vorbimŭ de complotulŭ financiarŭ urzitŭ de Pórtă contra posesorilorŭ fondurilorŭ turceştĭ. *Jurnalulŭ oficialŭ* din Constantinopole a descoperitŭ acestŭ complotŭ. «Pentru ca sĕ se pótă, ţice elŭ, ca guvernulŭ otomanŭ sĕ plătéscă regulatŭ cupónele împrumuturilor, *Pórta luase obiceiŭ a face nóuĭ împrumuturĭ pentru achitarea celor vechi.* Prin urmare, acestŭ espedientŭ a avutŭ ca resultat mărirea deficituluĭ şi diminuarea confienţeĭ posesorilorŭ în valorile otomane. De aceia, Pórta pentru ca *sĕ equilibreze complectŭ bugetulŭ*, a luatŭ decisiunea de a pune în vigóre următórele mĕsurĭ: «Se va pune în case specialŭ fixate, nesce sume óre carĭ; în timpŭ de cinci ani, valorile otomane vorŭ fi plătite, o jumĕtate în monetă, şi alta în obligaţiunĭ plătibile după cinci anĭ. După acestŭ timpŭ, cupónele vorŭ fi pe dintregulŭ şi regulatŭ plătite ca şi în trecutŭ »

Déca bogăţiele agricole şi minerale ale împeriuluĭ otomanŭ arŭ fi complectŭ esploatate, ţice ţiarulŭ *World*, déca administraţiunea arŭ fi reformată, amŭ putea avea óre care speranţă, dérŭ *Turcii sunt Turcĭ* şi nu facŭ altŭ ceva de câtŭ a'şĭ îngreuna posiţiunea.

Fără a fi pesimiştĭ, ţicŭ maĭ tóte ţiarele europene, putemŭ a ne uni cu opiniunea emisă de ţiarulŭ Angliteriĭ.

Ţiarulŭ turcŭ, *Hasiret*, publică următórea notificaţiune oficială :

«Este cunoscutŭ de toţĭ că bugetulŭ presintă unŭ dificitŭ de 5 milióne livre sterlinge. Pentru ca sĕ se pótă plăti regulatŭ cupónele, guvernulŭ luase mĕsurĭ ce făceaŭ ca pe fie care ţi, sĕ scadă valorile turce.

Guvernulŭ turcŭ a luatŭ următórele decisiunĭ prin cara va căta se equilibreze bugetulŭ sĕŭ:

«Sumele provenindŭ de la vămĭ, tutunŭ, sare, de la tributulŭ plătitŭ anualŭ de Egiptŭ, şi déca se va simţi trebuinţa, şi din o parte din taxa asupra mieilorŭ, se vorŭ vĕrsa în case speciale.»

«In cursŭ de cincĭ anĭ, interesele valorilorŭ otomane vorŭ fi plătite cincĭ la sută şi acéstă sumă parte în obligaţiunĭ plătibile în decursŭ de cincĭ, parte în monedă sunătóre.

Se telegrafiază din Belgrad, că ceremonia nupţială a principeluĭ Milan cu principesa Natalia de Kecsko va avea locŭ duminică.

Cu ocasiunea ceremoniĭ, nici o serbătóre nu va avea locŭ, luându-se în consideraţiune gravele circumstanţe de carĭ e încongiorată Serbia în timpulŭ de faţă.

Sĕrmana principesă sub ce negre auspiciĭ începe viaţa sea de principesă a Serbieĭ!

COMITETULU
Partidului naţional-liberal
Din Botoşani.

Citimŭ în *apărătorulŭ legiĭ* :

Astăzĭ, în 20 Septembre 1875, întrunindu-se comitetulŭ compusŭ din 19 membriĭ, s'aŭ datŭ maĭ întâiŭ citire tuturorŭ jurnalelorŭ carĭ suntŭ pentru şi contra regimuluĭ de astăzĭ; s'a datŭ citire tuturorŭ supplicelorŭ de prin judeţe trămise Mărieĭ Séle Domnitorŭluĭ contra legilorŭ votate de cameră în fosta sesiune estraordinară, şi a nume: concesiunea Crawley, împrumutulŭ de 63,500,000 leĭ votatu în folosulŭ companieĭ Bleischröder, şi în fine rĕutatea rĕutăţilorŭ, convenţiunea cu Austro-Ungaria; s'a cititŭ circularea d-luĭ prim ministru, publicată prin *Monitorulŭ offcialŭ* No. 150, şi apoĭ după discursurile ţinute, comitetulŭ a avutŭ destule lumine pentru a vedé şi prevedea tóte nenorocirile ţĕreĭ carĭ aŭ sĕ se nască din acele legĭ. Şi dérŭ, în deplină cunoscinţă de causă, declarămŭ că menţionatele legĭ suntŭ ucigătóre interesuluĭ nostru naţionalŭ, suntŭ cuţitele morţeĭ care intră în inima şi 'n rĕrunchiĭ ţĕreĭ; de acea aderămŭ şi noĭ la protestaţiunea comitetuluĭ naţionalŭ-liberalŭ din Iaşĭ, făcută în şedinţa sea din 14 Iuliŭ 1875 şi publicată în *Apărĕtorulŭ legiĭ* No. 19, obligându ne totŭ d'o dată de-a conlucra în unire cu acelŭ onorabilŭ comitetŭ şi de a fi împreună cu elŭ şi cu tóte cele-l'alte comitete din ţĕră sentinela credinciósă a Constituţiuniĭ nóstre. Pentru care finitŭ comitetulŭ acesta, totŭ în şedinţa de astăzĭ, a delegatŭ din parte'ĭ cincĭ din membriĭ sĕĭ şi a nume d-niĭ *Th. Buzdugan* proprietarŭ mare fostŭ prefectŭ în maĭ multe rânduri; *Th. Mĕtăsaru*, proprietarŭ mare, fostŭ senatorŭ în maĭ multe legislaţiunĭ; *D. Christea*, proprietarŭ, fostŭ deputatŭ; *A. Enacovicĭ*, advocatŭ, şi *V. Sireténu*, advocatŭ carĭ aŭ bine voitŭ a primi însărcinarea de a lucra pe viitorŭ în permanenţă, şi prin urmare de a aduna sciinţi esacte pentru tóte abusurile, violările şi apăsările ce s'aŭ comisŭ şi s'arŭ maĭ comite, de a le da publicităţiĭ şi de a ţine corespondinţă cu tóte comitetele, érŭ la casurĭ grave de a convoca pe toţĭ membriĭ acestuĭ comitetŭ în şedinţă generală.

Testul acestuĭ prescriptŭ-verbalŭ, aprobându-se în unanimitate, regulămŭ a se forma în doĕ esemplare, din carĭ unulŭ se va păstra de către d-niĭ delegatĭ, şi altulŭ se va trămite comitetuluĭ naţionalŭ-liberalŭ din Iaşĭ spre sciinţa şi cuvenita publicaţiune.

Th. Buzdugan, proprietarŭ mare fostŭ prefectŭ în maĭ multe rênduri; *T. Măikan*, proprietarŭ *Gh. Cantemirŭ*, proprietarŭ mare; *T. Mătăsaru*, proprietarŭ mare, fostŭ senatorŭ în maĭ multe legislaţiunĭ; *V. Arapu*, proprietarŭ mare; *V. Pisoski*, proprietarŭ mare, fostŭ deputatŭ; *N. Fotea, C. Hanţescu, C. Bobeică, V. Sireténu*; advocatŭ ; *I, Arapu*, proprietarŭ mare şi advocatŭ; *A. Botedŭ*, advocatŭ; *Iacobŭ Mătăsaru*, proprietarŭ; *Panaite Neculaŭ, D. Davidelŭ*, advocatŭ; *Leon Boldesco. D. Cristea*, proprietarŭ mare, fostŭ deputatŭ; *A. Enacovicĭ*, advocatŭ; *I. Gh. Codrescu*, proprietarŭ mare şi deputatŭ.

INFORMAŢIUNILE NOASTRE

Ni se comunică din Galaţĭ că se prepară în acelŭ oraşŭ o serată musicală în teatrulŭ celŭ mare *în beneficiulŭ esclusivŭ alŭ săracelorŭ jidóvce.*

Ne dispunând de destule elemente pentru compunerea programuluĭ, jidovimea a făcutŭ apelŭ la D-lŭ Colonelŭ Ipătescu, Comand. regim. de infanteriă, şi la capelmaistrulŭ Vollmar carĭ le aŭ promisŭ, celŭ d'êntâiŭ a oferi gratis musica militară, érŭ celŭ-l'altŭ a participa ca solistŭ.

Suntemă îndreptŭ a ne mira, cumŭ în faţa esclusivismuluĭ de carĭ suntŭ animaţĭ jidanii şi în acéstă cestiune s'aŭ putut găsi Românĭ carĭ sĕ le ofere concursul lor în neşte timpurĭ când jubileul de la Cernăuţĭ nu e departe şi câudŭ calomniele descendenţilorŭ luĭ Moise, adresate naţiuneĭ române suntŭ încă recente în memoria nóstră.

Arŭ fi demnŭ credemŭ ca guvernanţiĭ noştri carĭ aŭ creduţŭ de cuviinţă sĕ nu trimită nicĭ în representantŭ la serbarea din Bucurescĭ, sĕ interdică militarilor din Galaţĭ de a'şĭ infecta uniforma la o serată publică a acelora carĭ ne insultă şi ne ultragiasă fără pudóre.

Domnuluĭ redactorŭ alŭ „Românuluĭ“.

Domnule redactorŭ,

Conjudeţeniĭ meĭ, adâncŭ mişcaţĭ de piósa şi patriotica solemnitate făcută manelorŭ nefericituluĭ voevodŭ Grigore Ghika, şi pĕtrunşĭ de sacrulŭ simţimêntŭ alŭ cultuluĭ virtuţiĭ, formulară cugetarea lorŭ comună în câte-va cuvinte, destinate a fi proferate la mormêntulŭ voevoduluĭ martirŭ.

www.dacoromanica.ro

Amŭ fostŭ însărcinatŭ a merge sĕ îndeplinescŭ acéstă spontanee şi intimă manifestaţiune de profundă recunoscinţă la mormêntulŭ mareloră victime a celoră mai mai o dióse dintre crimele Cesarilorŭ; dérŭ, din nefericire, amŭ sositŭ în Bucurescĭ prea târdiŭ ca sĕ mai potŭ pleca la Iaşĭ, şi a fi acolo la timpulŭ oportunŭ.

In acéstă situaţiune m'amŭ adresatŭ către d. N. Ionescu, rugându'lŭ a se face interpretulŭ Teleormăneniloră, transmiţêndu'ĭ prin telegrafŭ espresiunea simţimintelorŭ lorŭ.

Vĕ rogŭ şi pe d-vóstră, d-le redactorŭ, a publica în *Românulŭ* actulŭ prin care se traducŭ aceste simţiminte de durere şi gratitudine, ce poporaţiunea unuĭ districtŭ aduce virtuţiĭ şi patriotismuluĭ voevoduluĭ asasinatŭ.

Primiţĭ, etc.

N. R. Lepădătescu.

La mormêntulŭ luĭ Grigore Ghika Vodă.

Noĭ, locuitorĭ aĭ Teleormanuluĭ, depunemŭ profundele nóstre omagiĭ pe mormêntulŭ mareluĭ martirŭ alŭ causeĭ scumpeĭ nóstre Românieĭ, pe mormêntulŭ demnuluĭ şi patriotuluĭ Domnŭ Grigore Ghika.

Luĭ, nefortunată victimă a fraudeĭ şi a infamieĭ strainuluĭ; Luĭ, măréţă imagine a celeĭ mai sublime dintre virtuţĭ; Luĭ, aducemŭ o eternă veneraţiune! Fiă nobilulŭ sĕŭ sufletŭ marturŭ de durerea şi recunoştinţa nóstră!

A. I. Popescu, preşedintele comitetuluĭ permaninte; R. Protopopescu, mare proprietarŭ; Capitanŭ N. Paspale, mare proprietarŭ; Antache Petrescu, mare comerciantŭ şi proprietarŭ; Diman Lazăr, idemŭ; A. D, Popescu, mare proprietarŭ urbanŭ; Loc. C. Trestian, mare proprietarŭ; Niţă Popescu, mare proprietarŭ urbanŭ: N. Nisipénu, mare proprietarŭ urbanŭ; Ilie N. Popescu, mare proprietarŭ urbanŭ; I. B. Bunescu, proprietarŭ; dr. Economu. mare proprietarŭ; Ioniţă D. Munténu, proprietarŭ; Michailŭ Stefănescu, comerciante, fostŭ primarŭ alŭ com. Turnu-Măgurele; N. Stoenescu, mare proprietarŭ; A. I. Demetrescu, advocatŭ, proprietarŭ: D. Constantinescu, idem; dr, Diamandescu; Ilicea Stoian, mare proprietarŭ urbanŭ; D. Dănciulescu, comerciante; D. Cănciulescu, proprietarŭ, comerciante; Marin Stănescu, comerciante; Z. Rădulescu, Dore Cristea proprietar, comerciante; C. Gheorgheténu, idemŭ; D. Constantinescu, advocatŭ; Stancu Rădulescu, comerciante; Th. F. Piaporcescu. idemŭ; Anghel Constantinescu, proprietarŭ şi comerciante; I. Popa Audreĭ, comerciante; I. Panaitescu, proprietarŭ; G. Dumitrescu, comerciante; O. Andreescu, proprietarŭ; Stancu Ivănuşĭ, comerciante; I. G. Enescu, comerciante; N. C. Ionian, comerciante, ect.

SENTINŢE.

A se mărgini în a vorbi fără încetare de amorulŭ sĕŭ, e unŭ slabŭ mijlocŭ de a reuşi! Décă discursurile linguşescŭ pe femeĭ, faptele singure aŭ puterea de a le convinge.

Ovidiŭ.

Cu câtŭ corpulŭ e maĭ delicatŭ, cu atâtŭ elŭ cómandă maĭ multŭ; cu câtŭ e maĭ forte, cu ţatâtŭ ascultă. Tote pasiunile sensuale locuiescŭ în corpurile afemeiate; acestea se iritŭ cu atâtŭ maĭ multŭ cu câtŭ potŭ maĭ puţinŭ a se satisface.

J. J. Rousseau.

Femeile, spre a'nşela maĭ bine pe aceia carĭ le apropiă, deprindŭ ochii sĕ plângă în momentulŭ chiarŭ în care ele aŭ maĭ multă poftă de a rîde.

Le R. P. Du Bosc.

Moda, printre noĭ, voiesce ca femeile sĕ plângă la mórtea bărbaţilorŭ lorŭ; se urmédă acéstă modă. Décă obiceiulŭ arŭ fi stabilitŭ sĕ se danţeţe într'unŭ asemenea casŭ, arŭ fi póte totŭ atâtea carĭ sĕ danţeţe din tótă inima câtŭ cele care plângŭ de întristare.

Adrien Dupuy.

Mahomettŭ, dupĕ ce a făcutŭ sĕ se închidă femeile, a creduttŭ infernulŭ inutilŭ, şi'l' a suprimatŭ.

Grimm.

In amorŭ, ce este o ţi de fericire fără o a doua ţi care o purifică? Din acéstă a doua ţi dateadă inima suvenirile séle.

M-me de Girardin.

Femeia cea maĭ virtuósă este aceia de care se vorbesce maĭ puţinŭ.

Thucidide.

Femeile laudă cu inimă bună pe aceia carĭ le admiră.

J. J. Rousseau.

Mângâerile ce óre carĭ femeĭ facŭ în publicŭ bărbaţilorŭ lorŭ, nu probédă că ele 'ĭ iubescŭ, ci de ordinarŭ, nu suntŭ de câtŭ o cochetariă rafinată, o manieră abilă de a escita dorinţe, în sufletulŭ spectatorilorŭ.

M-me D'Arcouville.

Glumele cele micĭ te mână la altele maĭ marĭ; femeia care nu se apără seŭ se apără réŭ, te invită de a le reînoi.

A. Ricard.

Inima uneĭ femeĭ este unŭ abisŭ alŭ căruĭ fundŭ niminea nu'lŭ cunóşte.

M-me Ricabon.

Greutataa nu este de a deveni inamoratŭ, ci este de a şti sĕ o spuĭ că eştĭ.

Alfr. de Musset.

Omulŭ care place maĭ multŭ femeilorŭ, este de ordinarŭ acel'a care le stimă maĭ puţinŭ, căcĭ maĭ nainte de tóte le trebue plăceriĭ şi respectulŭ le dă puţine; amuda-le şi ele te vorŭ căuta.

Latera.

Angelul pe care cineva 'la iubitŭ până la nebunie, devine cu timpulŭ un dracŭ bătrînŭ pe care 'lŭ detestă.

Erasme.

O bătrână cochetă ţicea într'o ţi luĭ Rivalore: dérŭ D-ta, D-le, câţĭ anĭ 'mĭ daĭ? pentru ce sĕ 'ţĭ maĭ daŭ şi eŭ dómnă, nu aĭ D-ta indestul? îi răspunse celebru scriitorŭ.

La optŭ-spre-ţece anĭ, se adóră numaĭ de câtŭ, la douĕ-ţecĭ se iubesce, la trei-ţecĭ şése doresce şi la patru-ţecĭ stă la gânduri.

Paul de Kock.

DIVERSE

Elveţia. Sciţĭ câtŭ câştigă Elveţia pe anŭ cu străiniĭ carĭ o visitédă? Maĭ multŭ de o sută de milióne! Etă ţifrele care probédă acésta:

Suntŭ acum în Elveţia, 150,000 străiniĭ stabiliţĭ séŭ domiciliaţĭ, unĭ pentru plăceriĭ, alţi pentru afaceriĭ. Turiştiĭ suntŭ aceia carĭ imbogăţescŭ pe Elveţienĭ. Maĭ multŭ de 100000 vinŭ în fie care véră a cheltui, în termenŭ mediŭ, 500 fr.; apoĭ mulţimea acelor'a carĭ vinŭ sĕ petrécă numaĭ câte-va ţile. Se numĕra în 1860, 110 séŭ 120,000 călĕtorĭ carĭ circulaŭ în trăsurile publice de colo până colo în Elveţia. In 1864 s'a numĕratŭ 255000 dintre carĭ 65000 aŭ traversatŭ muntele Saint-Gothard. 27 séŭ 28000 traversă Simplonulŭ şi Sidlungen. Egumenatulŭ de la Einsiedeln, în cantonulŭ Schwyz primesce pe fie care anŭ aprópe 60,000 de peregrinĭ, carĭ vinŭ sĕ bea din apa miraculósă care curge pe patru-spre-ţece tuburĭ de la *Fontaine Sninte*. Crisoni carĭ altă dată nu vedeaŭ de câtŭ unŭ călĕtorŭ facŭ acumŭ cu eĭ şi pentru eĭ unŭ comerţŭ de 3 séŭ 4 milióne. Suntŭ 500 hoteluriĭ străine în Elveţia, tóte într'o stare de prosperitate admirabilă, altele noĭ se construescŭ fără încetare; suntŭ 40 séŭ 50. carĭ s'aŭ fondatŭ prin acţiuniĭ şi carĭ aŭ costatŭ câte unu séŭ duoĕ milióne.

Acéstă industriă merge minunatŭ de bine şi lunile luĭ Augustŭ şi Septembriŭ a făcutŭ pe Elveţianĭ sĕ bage la buţunarŭ moneda ce întârţiase din causa ploiloră din Iuniŭ şi Iuliŭ.

* * *

Duelŭ în publicŭ. Găsimŭ în cronica americană din *Vee-Kly Messenger*, din Zanesville (Ohio), naraţiunea unuĭ adevĕratŭ duelŭ pe scenă între doĭ actorĭ:

«Posedămŭ aci, de câtŭ-va timpŭ, ţice cronicarulŭ, o companiă lirică italiană care jócă repertoriulŭ marilorŭ maestri.

Basulŭ Guifo şi baritonulŭ Pacasi se inamoraseră de signora Arabela, primadonă.

Giulio era preferatŭ şi nu 'ĭ sta în nimicŭ a necăji pe rivaulŭ séŭ totŭ-déuna când i se presinta ocasiunea; de aci certe, şi în fine o ură feroce se născu intre ambi rivalĭ. O cértă violentă făcu pe Pacassi a provoca pe Giulio la duelŭ. Acesta primi cu nesce condiţiuniĭ cu carĭ Pacassi se în voi... Etă ce se întâmplă.

A doua ţi, trupa da pe *Faust*.

Giulio avea rolulŭ luĭ Mephistofeles şi Pacassi pe acela alŭ luĭ Valentin. Se scie că la alŭ cincilea tablouŭ Faust are unŭ duelŭ cu Valentin, duelŭ, în care fratele Margueretei e mortŭ.

In acéstă parte a opereĭ, ambi rivalĭ aleseră timpulŭ ca sĕ 'şĭ isprăvéscă treburile şi unulŭ din eĭ se 'şĭ ia adio din lumea asta.

Cândŭ Paccassi-Valentin eşi din casa Margaritei căŭ în gardă contra luĭ Giulio-Mephistopheles, şi amêndoĭ începură sĕ se lupte cu turbare. Aplaudele şi bătăile dlui picóre ale publicului mergeaŭ până la delirŭ. Nicĭ o dată nu se maĭ vĕduse doĭ artiştĭ atăcêndu-se cu atâta animositate şi ură.

De odată, însă, unŭ strigătŭ de înmărmurire indignatŭ isbucni în tótă sala. Mephistopheles primise o lovitură din partea soldatuluĭ Valentin şi căduse în braţele lui Faust.

Atuncĭ se vĕdu că duelulŭ a fostŭ câtŭ se póte de seriosŭ şi că Pacassi omorîse pe rivalulŭ sĕŭ în ochiĭ publiculuĭ.

Emoţiunea fuse îndescriptibilă

Agenţiĭ poliţieĭ se aruncară pe scenă şi cortina se lasă, cândŭ Marguerita nebună de durere primea ultimulŭ suspinŭ alŭ nenorocituluĭ Mephistopheles şi cândŭ sergenţi lua pe Valentinŭ pentru a 'lŭ duce la închisóre.

DECLARTIUNE

Sub semnata rogŭ pe onorbbilulŭ publicŭ şi onor. bancă fonciară, se considere ca nulă şi ne existentă procura generală ce o dedesemŭ D-luĭ G. Petrescu advospre a contracta împrumutul ce voiamŭ sĕ facŭ de la menţionata bancă; asemenea orĭ ce altă procură aflată la D lŭ G. Petrescu va fi nulă.

Ecaterina Macedonski.

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 8 Octombre. *Imparcial* firmă că don Carlos a datŭ ordinu sĕ împusce pe Sabals.

Bayona, 9 Octombre, Nelinişstea e mare la Sant-Sebastian; mulţĭ locuitori continuă de a emigra.

Ţifra întăriturilorŭ trimise erĭ aci a fostŭ esagerată. Erĭ nu venise de câtŭ 800 ómenĭ şi se aşteptaŭ ajutóre spre a ataca posiţiunile Carliştilorŭ.

Generalulŭ Trilo a plecatŭ erĭ de la Sant-Sebastian cu 400 ómenĭ spre Irun.

Hernan e continuŭ bombardatŭ de Carliştĭ carĭ parŭ decişi a'lŭ lua cu orĭ ce preţŭ spre a putea întórce bateriile lorŭ în contra Santului-Sebastian.

Roma, 9 Octombre. Imperatorulŭ Germaniei va fi primitŭ la Milan de tótă familia regală. Generalulŭ Cialdini, cu unŭ altŭ generalŭ şi treĭ ajutóre de câmpŭ vorŭ merge sĕ'lŭ priméscă la fruntariă.

Metcovitch, 7 Octombre. Consuliĭ streiniĭ veniţĭ la Mostar arŭ fi esprimatŭ părerea că Pórta singură nu va putea resolva într'unŭ modŭ satisfăcĕtorŭ cestiunea Herzegovineĭ, chiarŭ în casulŭ cândŭ arŭ sufoca rescóla, de câtŭ cu condiţiunea de a face reforme radicale în administraţiă, de susŭ până josŭ. Insurecţiunea e diregiată în contra abusurilorŭ administraţiuneĭ şi opresiuneĭ beilorŭ şi agalelorŭ.

Constantinopole, 8 Octombre. Târgulŭ fondurilorŭ turceştĭ a fostŭ astădĭ prea mişcatŭ.

Atena, 8 Octombre. Regele a intratŭ aséră la Atena. Se aştéptă principele de Gales.

Montevideo, 6 Octombre. Starea de asediŭ a fostŭ proclamată.

Sant-Sebastian, 9 Octombre. Starea mărilor a împedecatŭ sosirea forţelorŭ ce se aştepta.

La 6, Carlişti aŭ bombardatŭ Pampeluna din înălţimile de la Beriaplana. Don Carlos asista la bombardare.

Garnisona a făcutŭ o eşire care a forţatŭ pe Carliştĭ sĕ se retragă cu precipitare. Unŭ obusŭ a isbucnitŭ lângă Don Carlos.

EFORIA SPITALELORU CIVILE

La 18 Octombre, la 10 ore de diminéţă, se va ţine licitaţiune la Eforiă în Bucurescĭ, strada Colţi No. 38, pentru vêndarea spre esploatare a 20.000 arborĭ bătrânĭ din pădurea Morunglavuluĭ, plasa Olteţuluĭ distr. Romanaţĭ.

Condiţiunile se potŭ vedea în *Monitorulŭ oficialŭ* No. 207, anulŭ corentŭ.

BIBLIOGRAFIE

Va apărea în curêndŭ:

DICTIONARULU

Limbeĭ Medicale-Române

DE

FRÉDÉRIC DAMÉ — autorulŭ noulŭi dictionarŭ Romano-Francesŭ.

C. N. CHABUDIANU — doctorŭ în Medicină de la Facultatea din Paris.

Publicatŭ în Fascicule bi-mensuale.

— Aproape 50 Fascile. —

A eşitŭ de subtŭ tiparŭ, şi se află de vêndare la librăriĭ:

PHAEDRI FABULARUM
LIBRI QUINQUE
de
C. S. Stoicescu (Profesorŭ).

Cu note românescĭ, pentru clasele inferióre gimnasiale.

Preţulŭ 70 banĭ.

www.dacoromanica.ro

O pereche Casse cu două etaje

situate în strada Stirbey-Vodă No. 23 din vale de Theatru cel mare, din **nuoŭ reparate** şi confortabile pentru două familiĭ, suntŭ de datŭ cu chirie de la Sf. Dumitrie viitorŭ saŭ chiar de acum, se închiriadă în totalŭ şi în parte.

Doritoriĭ se vor adresa la Proprietar ce locuesce Calea Mogoşóeĭ No. 117 lîngă Ministerul de Resbelŭ.

Matei Hristescu.

De închiriat şi DE VINDARE casele din strada Batiştea No. 33, avêndŭ cinci odăĭ sos, treĭ josŭ, doă pivniţe, grajdŭ, şopronŭ şi grădină.

Proprietarulŭ N. Cămărăşescu, Calea Mogoşóe strada Puţulŭ de piatră No.

De închiriat una séŭ două camere. Strada Lucacĭ No. 21.

VIN ALB

de drăgăşanĭ, qualităte fórte bune, vechiŭ de patru anĭ; asemenea şi

VIN NFGRU

de vêndare la

I. Athanasiu & I. Klee.

— 72. Calea Mogoşóie 72. —

Colţulŭ de vis-a-vis de palatulŭ princiarŭ.

De închiriat de la S-tu Dumitru 1875 pe maĭ mulţĭ anĭ, cinci camere în etajulŭ 1-iŭ strada Carol 1-iŭ No. 20. Aceste încăperĭ cu salonŭ mare are tóte cele necesare. Doritoriĭ se vor adresa la proprietariĭ I. Creţeanuşi Otilie Creţianu, ce locuesce în dosu, strada Brâncoveanu No. 6, vis-a-vis de D-lŭ Vlasto.

De închiriat Un apartament compusŭ de 4 odăĭ marĭ, unŭ salonŭ, precum şi 4 odăĭ maĭ micĭ şi pivniţă. Suntŭ de închiriatŭ chiarŭ de acuma, casele se află pe podu Mogoşóe şi pe strada Modeĭ în colţŭ. No. 59, doritoriĭ sn potŭ adresa la Magasinul de Lămpĭ alŭ d-luĭ

Carl Cnappe.

De vênzare Un Atelier fotograficŭ cu tóte utensilele situatŭ pe Strada Râureanu, cu preţulŭ fórte moderate. Adresa la proprietărésa Atelieruluĭ Photograficŭ.

Catarina Stefanovitz.

ANUNCIU

Etajiulŭ de josŭ, compusŭ de 7 camere pivniţă şi grădină de lucsŭ vis-a-vis de gara Târgovişte, este de datŭ cu chirie de la St. Dumitru, pentru Birtŭ şi Cafenea, séŭ la particolarĭ de şedere.

De închiriat primul etajŭ cu 6 odăĭ şi o cuhnie a caselor No. 86, din calea Văcăreştĭ.

HOTELUL CU INSIGNIA «BELFORT»

Situatŭ în urba T. Măgurele este de vêndare, amatorii de a cumpăra aceztŭ imobilŭ, ce se vinde împreună cu magaziele de Cereale dependinte de acest fondŭ, se potŭ înţelege cu D. *N. R. Lepădătescŭ* în *T. Măgurele* séŭ cu proprietarulŭ acestuĭ fondŭ, domiciliatŭ în strada Săgeţiĭ No. 7.

VINURILE

Albe de **Mischet** şi negru *Ales* din recolta 1872 ale D-luĭ *Saicaru*, din renumita *Viiă a Monastiriĭ «Stravopoleos»*, se află de vêndare în buteĭ la D-nu *G. Dobricénu* (Aó gourmand) vis-a-vis de Prefectura Poliţiĭ, Calea Mogoşóe în Bucurescĭ.

Depositar, *B. Nestor.*

La Magasinulŭ sub-semnatuluĭ podu Mogoşóe No. 59 aŭ priimitŭ unŭ bogatŭ asortimentŭ de Maşine pentru gătitŭ bucate, asemenea şi diferite Sobe cu şi fără galeriĭ pentru case, unŭ mare asortimentŭ de Lămpĭ pentru Salóne şi odăĭ. Primesce reparaţiunĭ pentru asemenea objecte cu garantă cu preţurile fórte moderate.

Carol Cnappe.

DE VENZARE 80 bolobóce góle nuoĭ de lemnŭ stejar, lucrate de némţŭ, fórte eftine din causa desfaceriĭ, doritoriĭ potŭ vedea vasele vis-a-vis de Visterie unde este o simigirie.

I. Christu.

De închiriatŭ Casele din calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, séŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

De închiriat 7 camere în totalŭ saŭ în parte cu cu cuhnie şi pivniţă, în Strada Culmiĭ Subur. Negustoriĭ No. 3.

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ Calea Moşilorŭ No. 16.

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacues Rousseau No. 1*, Paris.

AVIS.

D-LOR ARENDAŞI ŞI PROPRIETARĬ, DE MAŞINĬ.

LA MAGASINULŬ

IOAN GEORGESCU

CALEA MOŞILORU No. 74. **LA VAPOR.**

RECOMANDĂ

Untŭ de lemnŭ pentru maşinĭ curatŭ, şi diferite culorĭ făcute gata. Asemenea şi banițe de mĕsură, lucrate fórte solide şi cu preţŭ moderatŭ.

ANUNCIU

Desfacerea Pepinierelor.

La grădina Ioanid, numita Brăslea, situată în Suburbia Icónei, Strada Polonă No. 104, aprópe de biserica Icónei, se află de vêndare pomĭ roditorĭ, altoiţĭ de diferite speciĭ din cele maĭ renumite calităţĭ şi de diferite etăţĭ; totŭ ce e maĭ de observatŭ că posiţia acesteĭ grădinĭ se află pe locŭ înaltŭ, şi dupĕ o asemenea posiţie pomiĭ orĭ unde se vorŭ strămuta suntŭ siguri de prinderea lorŭ; pomiĭ ceĭ dupĕ lunceĭ, strămutându-se pe locŭ înaltŭ, nu potŭ fi siguri d'alor prindere. Preţulŭ pomilorŭ se pote vedea în catalogŭ, d-niĭ amatorĭ din disrricte, voindŭ a avea catalogulŭ, se vorŭ adresa prin epistole la disa grădină séŭ la magasinulŭ de librăriă din strada Lipscanĭ, şi în dată li se va trimite.

Timpulŭ pentru plantatulŭ pomilorŭ aŭ sositŭ. începutulŭ scótereĭ lorŭ va urma de la 5 Octombre. Intr'acéstă tómnă, după cum se vede, timpulŭ va fi câtŭ se póte de favorabil pentru plantatŭ; cu atât maĭ mult că tot-d'auna tómna este maĭ bine d'a se planta pomĭ.

Ioanid.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Banĭ**, pe tótă linia.

Direcţiunea.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

CURSUL ROMÂN

Bucurescĭ 1 Octom. st. v. 1875.

Oblig. Rur. inte. 10 la sută		104	1/2
» Domeniale	8	101	1/2
» Oppenheim	8	—	—
Scrisurĭ fonciare	7	89	5/8
Renta	5	—	—
Ac. dr. de fer ro. (St.)		—	—
Ac. de pri. d.de fer ro.	8	—	—
Ac. Soc. d'asig. Dacia.	8	730	—
Ac. » » Roma.	8	116	—
Ac. Societate financia.	8	275	—
Ac. Băncĕĭ de Brăila.	8	—	—
Loosurĭ Municipale	—	—	—
Mandate	—	63	—

SCHIMBULU

Paris 3 lunĭ		99	45 —
Marsilia »		4	— —
Belgia »		—	— —
Londra »		25	16 —
Lerlin »		1	22 3/4
Vipsca »		—	— —
Biena »		2	22 —

MIŞCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Bastimentele	Galaţi 29 Sept.		Ismail 24 Sept.		Brăila 8 Sept.		Giurgiŭ 16 Sept.		Calafat 30 Sept.		Severin 1 Oct.		Oltenița 13 Sept.		Măgurele 25 August		Bechet 1 Oct.		Călarcşi 9 Maiŭ.		Islaz 9 Maiŭ.	
	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.	încăr.	deşert.
Corăbiĭ sosite	2	2			20	7	1	1								5						
» pornite	1	3	3		11	17	8	3	2				6		1	18	1					
Vapóre sosite	1						7		3							1	1					
» pornite	1		1		1		7		3		2				2	1	1					

Productele

PREŢIURILE PRODUCTELOR

Grâu ghirca, greutate	61	—	64	68	—	72	81	—	103	56	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grâu ciacâr, calit. I. kila	—	—	—	—	—	—	62	—	92	74	—	89	—	—	—	55	—	60	72	—	—	65	—	72
» » » II. »	—	—	—	74	—	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	55	63	—	—	58	—	60
Grâu căruaŭ » I. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » » II. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	—	—	—	—	—
Porumbulŭ	34	—	25	48	—	50	66	—	74	54	—	58	—	—	—	45	—	50	—	—	—	45	—	47
Orzulŭ	—	—	—	32	—	35	40	—	55	44	—	46	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—
Ovăzulŭ	—	—	—	28	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Secara	56	—	37	50	—	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	—	48	—	—	—	—	—	—
Rapiţa calit. I. kila	—	—	—	30	—	32	125	—	127	104	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » II. »	—	—	—	160	—	190	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » III. »	—	—	—	130	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

CURSUL VIENEI

Viena, 13 Octom. s. n.

EFECTELE

Metalice	70	05
Naţionale	74	05
Lose	111	75
Acţiunĭ băncĕĭ	924	—
Creditulŭ	208	10
London	112	35
Oblig. rur. ung.	81	30
» Temeşvar.	80	50
» Transilv.	79	—
» Croate	83	50
Arg. în măr	102	15
Ducăţi	5	32
Napoleonĭ	8	97

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No 24.

www.dacoromanica.ro

SAMBATA, 4 OCTOMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Bani. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1054

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.
Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolĭ nepublicaţĭ se ardŭ.
Pentru rubrica inserţiunii şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
« «	II	2 leĭ
« «	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

Unulŭ din bărbaţiĭ ceĭ maĭ iluştri aĭ Românieĭ, care în lunga cale a vieţiĭ séle s'a devotatŭ bineluĭ publicŭ şi fericireĭ acesteĭ ţĕrĭ, propagându fără pregetŭ lumina şi principiele carĭ facŭ pe o naţiune sĕ se înalţe în mijlocŭlŭ celor-l'alte popóre,

PETRE POENARU,

Acestŭ aprigŭ luptătorŭ în contra întunereculuĭ şi unulŭ din adevĕraţiĭ părinţĭ aĭ limbeĭ nóstre, a 'ncetatŭ din viaţă la 2 Octombre în etate de 78 anĭ. România perdêndŭ în acestŭ demnŭ bărbatŭ pe celŭ maĭ devotatŭ dintre fiiĭ sĕĭ, nu putemŭ sĕ nu aducemŭ şi noĭ omagele nóstre mareluĭ patriotŭ şi cetăţénŭ, Petre Poenaru.

Fie ca esemplele luĭ de devotamentŭ câtre ţară şi abnegaţiune sĕ fie urmate de generaţiunile presente şi viitóre ale Românieĭ, pentru a căria mărire a luptatŭ în totŭ timpulŭ vieţeĭ séle!

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciul privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Berlin, 13 Octombre. — Episcopul celŭ vechiŭ din Breslaŭ a fostŭ desbrăcatŭ de tóte atribuţiunile episcopale pentru partea prusiană a eparchieĭ séle.

BUCURESCI, 3 OCTOMBRE

Abusurile şi ilegalităţile sub regimulŭ actualŭ suntŭ atâtŭ de numeróse şi variĭ, în câtŭ suntemŭ fórte adesea nevoiţĭ sĕ trecemŭ cu repedĭciune asupra unor'a, sĕ înregistrămŭ purŭ şi simplu pe altele, spre a le avea în vedere într'unŭ timpŭ cândŭ naţiunea reluându'şĭ suveranitatea usurpată şi libertăţile eĭ nimicite aḑĭ, se va ridica maiestuósă spre a cere contŭ asupritorilorŭ eĭ.

Prodigiositatea faptelorŭ monstruóse ale regimuluĭ, ne-a 'mpedicatŭ a reveni asupra uneĭ cestiunĭ de cea maĭ maĭ mare gravitate, ce tinde la libertatea cetăţianuluĭ, asupra arestaţiuneĭ, adică, a D-luĭ C. Ienescu, redactorulŭ *Voceĭ Prahoveĭ*.

Este deja unŭ timpŭ destulŭ de lungŭ, de cândŭ acestŭ onorabilŭ cetăţianŭ este aruncatŭ în temniţă, deţinutŭ în arestulŭ preventivŭ numaĭ pentru simplulŭ cuvêntŭ că a denunţatŭ abusurile unuia din primariĭ D-luĭ Negulescu, vestiţĭ în timpurile alegerilorŭ. D-nulŭ Ienescu suferă rigorile temniţeĭ maĭ înainte de a fi fostŭ pedepsitŭ şi numaĭ dupĕ bunulŭ placŭ alŭ judeluĭ instructorŭ Bereşténŭ, pe care cu dreptŭ cuvêntŭ îlŭ putemŭ numi a treia ediţiune a D-luĭ Ciuleĭ; răpitŭ din miḑlocŭlŭ concetăţenilor sĕĭ carĭ îlŭ stimaŭ şi iubeaŭ, D-sea este condamnatŭ de arbitrara voinţă a D-luĭ Bereşteanu sĕ maĭ şeḑă încă, treĭ luni de acumŭ înainte în arestulŭ preventivŭ, până la sesiunea de la Decembre a juraţilorŭ.

Nepăsătorĭ, la strigătele de indignaţiune ale întregeĭ ţĕrĭ, actualiĭ ministri aĭ principeluĭ Carol nu cugetă unŭ singurŭ momentŭ la gravitatea unuĭ asemenea faptŭ, la perversitatea crimeĭ ce comitŭ pedepsindŭ pe unŭ omŭ onestŭ maĭ nainte de a fi condamnatŭ de justiţia ţĕrĭĭ, răpindŭ libertatea unuĭ cetăţianŭ care nu face altŭ de câtŭ a propaga justiţia şi binele, a combate jafurile şi nefericirile de carĭ suferă întregŭ poporulŭ românŭ.

Nu este ḑi în care ómeniĭ putereĭ sĕ nu primêscă câte o nouă lovitură, fie din partea bărbaţilorŭ carĭ până maĭ erĭ îĭ susţineaŭ, fiă din partea celorŭ maĭ înalţĭ membri din societatea nóstră. Justiţia ţĕrĭĭ îĭ lovesce continuŭ aruncându-le în faţă crimele şi abusurile; juraţiĭ achită fără hesitare pe pretinşiĭ delecuenţĭ de presă infierându pe aceia carĭ 'ĭ-aŭ trimisŭ înaintea lorŭ; înalta Curte de casaţiune le declară ca nule legile votate de adunările formate de conservatorĭ ca Geambaşul, George Brătianu, Trancă, etc. pentru că ele suntŭ contrariĭ Constituţiuneĭ, contrariĭ moraleĭ şi buneĭ stărĭ a societăţeĭ nóstre.

Cu tóte acestea, ómeniĭ ordineĭ mergŭ înainte spre abisŭ şi împingŭ împreună cu eĭ naţiunea care suferă, România pe care aŭ dat'o pradă tăcĕtorilorŭ de rele, şi spre esploatare liftelor străine. Eĭ mergŭ înainte fără a fi opriţĭ de stigmatisările bărbaţilorŭ integri, de loviturile continue ce li se dă de către justiţia adevĕrată a Ţĕreĭ. Libertatea unuĭ cetăţénŭ pentru guvernanţi de aḑĭ nu este nimicŭ; viaţa luĭ este lăsată la discreţiunea celuĭ maĭ miserabilŭ agentŭ politienescŭ şi demnitatea ţĕrĭĭ este ultragiată fără impunitate de cele maĭ infame lepădăturĭ străine.

Arŭ fi pututŭ crede cine-va că în urma atâtorŭ achitărĭ pronunţate în delictele de presă, guvernulŭ va înceta de a maĭ urmări cu atâta furiă pe ḑiariştĭ, séŭ celŭ puţinŭ că va suprima acea mĕsură funestă şi arbitrară a arestaţiuneĭ preventive. Insĕ nu; puterniciĭ ḑileĭ numaĭ vĕḑŭ nimicŭ împrejurulŭ lorŭ, numaĭ simtŭ nicĭ loviturile ce li se dă fără cruţare, nicĭ nu audŭ valurile de protestaţiunĭ ce li se trimite de la o margine la cea-l'altă a Românieĭ; eĭ nu vĕḑŭ nimicŭ, căcĭ déca arŭ vedea şi arŭ simţi, arŭ trebui sĕ fugă din miḑlocŭlŭ societăţiĭ nóstre, unde nu suntŭ priviţĭ de câtŭ cu dispreţŭ şi repugnaţiune ca nisce sbirĭ aĭ poporuluĭ.

Guvernulŭ actualŭ a perdutŭ orĭ ce umbră de pudóre şi respectŭ pentru totŭ ce avemŭ maĭ sacru şi preţiosŭ; elŭ nu se dă înapoĭ din faţa chiarŭ a celorŭ maĭ revoltătóre ilegalităţiĭ, numaĭ sĕ 'şĭ ajungă scopulŭ care nu e altŭ de câtŭ îngenuchiarea ţĕrĭĭ la străinĭ, reducerea în miseriă a populaţiuneĭ nóstre.

Ajunge-va sĕ 'şĭ realiseḑe acéstă ţintă fatală? Credemŭ că nu. Va tortura pe Românĭ, îĭ va trimite în temniţe, îĭ va opri de a 'şĭ esercita drepturile lorŭ, déră nu va putea învinge până în sfârşitŭ, căcĭ naţiunile carĭ aŭ unŭ trecutŭ ca alŭ nostru, nu vorŭ putea nicĭ odată sĕ piară sub loviturile perverse ale unorŭ guvernanţĭ ca ceĭ ce suntŭ aḑĭ la cârma statuluĭ românŭ.

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Noutatea sosită din Constantinopole, că guvernulŭ turcŭ se declară incapabil de a plăti creditorilorŭ sĕĭ, a produsŭ o viă sensaţiune în Anglia, cu tóte că cercurile financiare nu aŭ fostŭ de locŭ surprinse.

Times scrie următórele: «Nu e trebuinţă a insista asupra efectelorŭ acestuĭ faptŭ. Noutatea că Pórta va plăti de la 1 Ianuariŭ, în timpŭ de cincĭ anĭ, interesele şi amortismentulŭ datorieĭ séle publice, parte în banĭ, parte în obligaţiunĭ cu procentulŭ de 5 %, e destulŭ de gravă. Astŭ-felŭ, posesoriĭ fondurilorŭ turce vorŭ găsi jumĕtatea dividendului lorŭ redusă la o quantitate nesigură şi de la cincĭ în colo posibilităţile suntŭ fórte indecise.

«O astŭ felŭ de scire arŭ trebui sĕ producă o emoţiune legitimă în cercurile politice şi financiare ale Angliei. Cu tóte acestea, lucrulŭ nu este astŭ-felŭ în câtŭ sĕ pótă surprinde pe ómeniĭ, chiarŭ carĭ n'aŭ de câtŭ superficiale cunoscinţe asupra stăriĭ deplorabile în care se află astă-ḑĭ Turcia. De multŭ se prevĕḑuse că Turcia trebuia sĕ ajungă la acestŭ espedientŭ, déca nu 'ş'arŭ fi făcutŭ o reformă radicală în administraţiune. Nu a făcut'o, prin urmare a păţitŭ ruşinea ce Europa politică o prevĕḑuse.»

Daily News, admiţêndŭ că puţine evenimente potŭ sĕ producă astă-ḑĭ o sensaţiune profundă, adage:

De cincĭ-spre-ḑece anĭ din urmă, Turcia, încuragiată de primele séle încercărĭ făcute în timpulŭ resbeluluĭ Crimeiĭ, a făcutŭ împrumuturĭ gigantice în târgurile financiare ale Europeĭ, şi astŭ-felŭ incidentulŭ prevĕḑutŭ de atuncĭ, maĭ curêndŭ séŭ maĭ târḑiŭ trebuia sĕ se întêmple. Turcia, în acestŭ spaţiŭ de timpŭ, nu făcea altŭ ceva de câtŭ se gândea cumŭ sĕ împrumute alte parale pentru a plăti dobênda vechilorŭ datoriĭ.

Daily Telegraph ḑice: Se înţelege că acestŭ incidentŭ e unŭ falimentŭ cumŭ se cade, care iţĭ dă cincĭ-ḑecĭ de banĭ pentru francŭ şi unŭ biletŭ prin care ţi se recunósce dreptulŭ că maĭ aĭ sĕ ieĭ încă ceva. Rentele, posesoriĭ le vorŭ lua pe jumĕtate.....

E probabilŭ că Turcia datorescе maĭ multŭ de 3 miliarde, optŭ sute milióne de francĭ şi că plătesce maĭ multŭ de 3 sute milióne dobêndĭ pe anŭ. Operaţiunea ce o face astăḑĭ o va scuti pe anŭ cu 125 milióne, tocmaĭ câtŭ 'ĭ trebue sĕ 'şĭ acopere deficitulŭ pe 1874, care s'a măritŭ acumŭ prin cheltuielile ocasionate de revolta din Herzegovina.

Episcopiĭ, carĭ s'aŭ angagiattŭ cu creaţiunea viitóreĭ Universităţĭ clericale la Paris, aŭ ţinutŭ septămâna asta o şedinţă. Unulŭ singur dintre eĭ nu a luatŭ parte nicĭ în persónă nicĭ prin procuratorŭ. Póte că acestŭ prelatŭ scia din nainte ruşinea ce era sĕ paţă, şi a preferitŭ sĕ nu apară în conferinţă. In prima şedinţă, D-lŭ Dupanloup propusese colegilor sĕĭ, de a nu'şĭ desfăşura drapelulŭ şi de a da viitórelorŭ Univeritătţĭ, studiurile banale şi puţinŭ sincere ale Universităţilorŭ libere; acéstă propunere a d-luĭ Dupanloup a fostŭ judecată de colegiĭ sĕĭ cu fórte mare severitate. Eĭ aŭ ḑis cu o fervóre sântă şi iubitóre de progresŭ (!) că nu trebue sĕ se comită acestŭ mare sacrilegiŭ, adică acel'a de a da Universităţilorŭ fundate de servitoriĭ Domnuluĭ unŭ cursŭ asemenea cu acel'a alŭ Universităţilorŭ libere moderne, anathematisate de atâtea orĭ de sântulŭ Scaunŭ. Universitatea nóstră,

www.dacoromanica.ro

ţicŭ evlavioşii păstorĭ se va numi simplŭ şi modestŭ «*Universitate catolică.*»

Presa clericală anunţă că în cursulŭ asteĭ ernĭ, treĭ universităţĭ catolice are sĕ se formeţe, carĭ naturalŭ vorŭ întârţia multŭ asupra anuluĭ scolarŭ, dérŭ se vede că preoţiĭ nu vor face nimicŭ şi eleviĭ lorŭ vorŭ înainta totŭ ca cĕĭ-l'alţĭ din Universităţile Franciеĭ.

O dorinţă nebună domină pe preoţĭ a deschide maĭ iute aceste Universităţĭ. Voescŭ sĕ'şĭ véţă maĭ iute visulŭ realisatŭ; fără scolarĭ chiarŭ, eĭ aŭ sĕ inaugureţe Uninersităţile, siguri fiindŭ că prin diabolicele lorŭ machinaţiunĭ vorŭ sci pe urmă, eĭ, carĭ suntŭ descendinţiĭ direcţĭ aĭ jesuiţilgrŭ din Montrouge, sĕ facă pe familiile slabe l creeriĭ, a'şĭ trimite fiĭ spre a se adăpa cu afurisitele doctrine ale acestorŭ corbĭ.

Cu tóte acestea, ţelulŭ celŭ mare alŭ călugărilorŭ francesĭ nu póte învinge dificultăţile ce se opunŭ încă la realisarea visuluĭ lorŭ.

Afară de subscripţiunile pe carĭ Francesiĭ din Brasilia le aŭ făcutŭ în favórea inundaţilorŭ din Sudŭ, Brasilianĭ aŭ voitŭ ca şi eĭ sĕ aducă obolulŭ lorŭ marilorŭ nenorociriĭ ale Sudiştilorŭ din Francia. D. Gonus de Ollivier, directorulŭ unuia din ţiarele cele maĭ importante din Rio-Janeiro, a deschisŭ o subscripţiune care a produsŭ numaĭ în câte-va ţile o sumă de 4115 francĭ. Acéstă sumă a fostŭ trimésă către comisiunea centrală

Felicităмŭ, ţice *Evenimentulŭ*, pe confratele nostru brasilianŭ de generósa'ĭ iniţiativă; în Brasilia ca şi în Franţa, presa e gata a rĕspunde la apelurile nenorociţilorŭ.

Unul din proprietariĭ ţiaruluĭ de susŭ, şi care se chiamă *el Globo*, *Dnubu* Hector Reiss, auţindŭ noutatea desastruluĭ care isbise pe Francesiĭ din Sudŭ a trimisŭ primaruluĭ din Bordeaux o sumă de 1000 de francĭ.

La 10 Octombre s. n. a avutŭ locŭ la Paris, strada d'Arras o întrunire publică asupra alegeriĭ candidatuluĭ republicanŭ, Mauriciŭ Engelhardt, pentru alŭ V-lea arondismentŭ (Quartierulŭ Sorboneĭ). Intrunirea era presidată de celebrulŭ deputatŭ alŭ Seneĭ, D nu Louis Blanc. Dupĕ unŭ discursŭ bine simţitŭ şi continuŭ aplaudatŭ alŭ ilustruluĭ oratorŭ, adunarea a decisŭ ca candidatura D-luĭ Engelhardt, unŭ alsacianŭ ce a voitŭ maĭ bine a părăsi Alsacia de câtŭ a se face Prusianŭ, sĕ fiă acea a republicanilor.

O corespondinţă a ţiaruluĭ *Politik* conţine următórele, cu data 29 Septembre.

"In Bulgaria de la Dunăre domnescĕ o linisce semnificativă. Tóte trupele de liniă aŭ plecatŭ la câmpulŭ de resbelŭ. Nerăbdarea şi curiositatea se depingŭ pe tóte chipurile. Raialele suntŭ de părere că binele lorŭ atârnă de la reuşita insurecţiuneĭ din Herţegovina; Mahometaniĭ vĕdŭ venindŭ sfîrşitulŭ lumeĭ. Relaţiunile reciproce între Creştinĭ şi Mahomentanĭ aŭ luatŭ unŭ straniŭ aspectŭ de delicateţa; agalele de la ţĕră aŭ devenitŭ în timpulŭ din urmă blânţi şi politicoşi într'unŭ modŭ neasceptatŭ. Cete de haiducĭ naţionalĭ animéţă Balcanulŭ lângă Sliven, Trojan şi Şumla. Nimenea nu'ĭ incomodéţă, şi eĭ ascéptă nouĭ întăririĭ. Autorităţile guvernamentale suntŭ speriate în tóte ţilele prin svonŭ, că corpurĭ bulgare s'ar fi arĕtatŭ la Dunăre. Lêngă Pleven, Bulgarĭ, creştinĭ şi mahomentanĭ, s'aŭ unitŭ contra uneĭ bande de cerchesĭ şi aŭ înprăsciat'o prin arme. Guvernulŭ, temânduse că Bulgariĭ arŭ putea în cele din urmă sĕ intre în luptă, a devenitŭ móle pênă la mirare. Statutul Bisericeĭ naţionale bulgare a fostŭ pe neasceptate trasŭ din uitare şi confirmatŭ prin o iradea imperială. O a doua iradea însărcinéţă pe Exarh a exprima poporuluĭ bulgarŭ mulţumirea guvernuluĭ pentru purtarea sa înţeléptă în actualele împrejurărĭ. Un asemenea lucru n'amŭ vĕţutŭ nicĭ n dată din partea Porţeĭ! Literatulŭ D. Ţancov a fostŭ numitŭ censorŭ bulgarŭ. Mişcarea, dupĕ tótă probabilitatea se va prelungi tótă iarna, şi în acestŭ timpŭ cândŭ drumurile turcescĭ vorŭ fi impracticabile pentru tunurĭ şi care de transportŭ, în genere pentru orĭ-ce mişcare de trupe, ea va lua dimensiunĭ enorme. Guvernulŭ serbŭ, în unire cu Rusia, potŭ privi cu sânge rece la acestŭ spectacolŭ, însĕ în acel'aşĭ timpŭ, ţie-le ţisŭ, că ele 'şĭ perdŭ totŭ prestigiulŭ la popórele slave de Sud. Creştini Turcieĭ sciŭ că armatele puterilorŭ marĭ nu se vorŭ îndrepta contra lorŭ şi speră că diplomaţia europeană, care s'a animatŭ o dată atâtŭ de multŭ pentru sclaviĭ ceĭ negri, va veni sĕ apere cu energiă şi pe sclaviĭ ceĭ albĭ carĭ de secoliĭ ducŭ pe Peninsula balcanică o viaţă miserabilă de aseménatŭ numaĭ cu acea a lucrătorilorŭ africanĭ pe plantaţiunile Americeĭ.

Étă câte-va din telegramele trimise la Iaşĭ cu ocasiunea serbăriĭ de la 1 Octombre, din carĭ resultă durerea simţită de românĭ la reamintirea asasinatuluĭ luĭ Vodă Ghica, şi a infameĭ serbărĭ de la Cernăuţĭ:

Câmpu-lungŭ, 29 Septembre 1875.

D-lor D. Gusti şi Anastase Fĕtŭ

la Iaşĭ.

Subscrişiĭ vĕ rógă, sĕ bine voiţĭ a representa Judeţuluĭ nostru Muscel la solemnitatea de la 1 Octombre, şi a depune la mormêntulŭ patriotului Domnŭ Grigore Ghica cu respectŭ omagele pentru a sea protestaţiune pentru desmembrarea Românieĭ, plătită cu sângele sĕŭ, salutândŭ totŭ de o dată frumósa iniţiativă luată de fraţiĭ noştri Ieşenĭ, ca o protestaţiune la serbarea răpireĭ Bucovineĭ.

Anton Paul, M. Rucărcanu, G. Nicolaŭ, P. C. Zamfirescu, Em. I. Saulescu, G. Baldovin, P. Ionescu, Dia Nicolaŭ, G. Dejanu, N. Ionescu, Boldeanu, căpitanŭ în neactivitate, G. Angeanu, G. Bamcescu, V. Popescu, T. Nicolescu, Ana Rizeanu, I. Iancu, Gr. Nicolescu, N. Bucănelŭ.

Focşanĭ, 30 Septembre 1875.

Domnule Redactor alŭ Apĕrătoruluĭ legiĭ!

Vĕ rugămĭ sĕ primiţĭ a fi representantulŭ nostru la ceremonia funebră celebrată în memoria ilustruluĭ nostru Domnitorŭ Gr. Ghica, căţutŭ victima resistenţiĭ séle la răpirea Bucovineĭ.

Comunicaţĭ comitetuluĭ instituitŭ în acestŭ scopŭ că împărtăşimŭ doliulŭ ce ţéra întrégă pórtă în astă comemorativă ţi.

I. Lapati, I. Mosgos, M. M. Vlădeanu, Costache Lascar, N. Bener, D. Zalarĭ, N. Voinov, Bălănescu, Pruncu.

Domnuluĭ Nicolae Ionescu Profesorŭ la facultate.

Iaşi.

Sub semnaţiĭ cetăţenĭ din districtulŭ Vâlcea, dorindŭ a fi presenţĭ la serbarea comemorativă a ţileĭ de doliŭ pentru decapitarea bunuluĭ şi patriotuluĭ nostru Domnŭ Grigorie Ghica, şi neputândŭ veni pentru a plînge împreună cu toţiĭ pe morméntulŭ ilustruluĭ Domnŭ din causa depărtăriĭ şi a lipseĭ timpuluĭ, salutând Comitetulŭ partiduluĭ liberalŭ pentru iniţiativa luată, Vĕ rugămŭ a fi espresiunea durereĭ sufletuluĭ nostru în acéstă ocasie solemnă.

Scarlatŭ Călinescu. Costantin Romulu, Haralambŭ Zugrăvescu, George Tufeanu.

Amŭ vorbitŭ într'unulŭ din numerile precedente ale acestuĭ ţiarŭ, despre importanta operă a D-luĭ Ionŭ Lerescu întitulată: *Istoria Casеĭ Austrieĭ şi politica sea în România.* Astă-ţi, credemŭ oportunŭ şi utilŭ a reproduce din acea operă câte-va pasage relative la Convenţiunea comercială încheiată de guvernulŭ din România cu Austro-Ungaria, recomandându-le atenţiuneĭ cititorilorŭ noştri:

Étă în acéstă privinţă, ce ţice D-nulŭ I. Lerescu, la pagina 304 a opuluĭ D-séle:

«Domnĭ pe Cameră şi pe Senatŭ, — pretinsa representaţiune naţională, — compusă din partisaniĭ, ca sĕ nu ţicŭ creaturele miniştrilorŭ, aceştia, tractară ţéra ca pe unŭ lucru ce era alŭ lorŭ şi în privinţa căruia aveaŭ dreptulŭ de a usa şi de a abusa. — Ce era de aşteptatŭ de la nisce indiviţĭ cărora în mare parte nu le fusese milă de propria lorŭ avere, şi cari, — ca sĕ'şĭ satisfacă lenea, luxulŭ, desfrînările, aplecările la jocurĭ de hasardŭ, — îşĭ înstrăinaseră moşiile? Carĭ se deprinseseră a considera restulŭ naţiuneĭ ca o óiă bună numaĭ de mulsŭ, de tunsŭ şi junghiatŭ? Şi carĭ totŭ-dé-una căutaseră sprijinulŭ lorŭ aci la Constantinopole, aci la Petersburg şi aci la Viena? Ce altŭ, afară numaĭ de acte fără şirŭ, fără logică, ruinătóre, prodigalitate, concesiunĭ şi totŭ de o dată servilismŭ vilŭ către puterile cele marĭ?

Austria nu întârţiă de a se convinge că nu eraŭ nicĭ de cumŭ justificate temerile séle că vomŭ juca în Orientŭ rolulŭ Piemontuluĭ. Spre culmea derĕdereĭ, ea ne smulse convenţiunea comercială, prin ajutorulŭ căreia ea, deja monopolistă a căilorŭ nóstre de comunicaţiune pe uscatŭ şi pe apă, pune mâna pe fruntariile nóstre, Carpaţiĭ şi Dunărea. Pentru ţece anĭ, ea se face Dómna născêndeĭ nóstre industriĭ şi a totŭ comerciulŭ nostru, de óre-ce a dobênditŭ reduceriĭ şi chiarŭ scutiriĭ de drepturĭ vamale în favórea maĭ tutulorŭ produselorŭ importate seŭ exportate pentru statele séle de supuşiĭ austriacĭ; cu acésta, se violéţă atâtŭ autonomia comunelorŭ, carĭ, în virtutea legeĭ maximuluĭ taxelorŭ, aŭ dreptulŭ de a impune mărfile ce se desfacŭ în interiorulŭ lorŭ, câtŭ şi ecuitatea, de óre-ce supuşilorŭ austriacĭ, ceĭ maĭ numeroşi dintre strĕiniĭ reşeţêndŭ în ţéra nóstră, suntŭ scutiţĭ şi de alte imposite cumŭ şi de tóte servituţile pe carĭ naţionaliĭ datorescŭ a le plăti şi suporta. Şi lucru neauţitŭ! Într'unŭ tractatŭ de comerciŭ *), alŭ căruĭ obiectŭ este numaĭ averea mobiliară, s'a statuatŭ asupra imobilelorŭ, dându-se facultatea supuşilorŭ austriacĭ necreştinĭ de a cumpĕra imobile, pe cândŭ supuşilorŭ noştri de o atare categoriă acestŭ dreptŭ le este interţisŭ**).

Acordarea atâtorŭ favorĭ enorme supuşilorŭ Austrieĭ ce reşedŭ în ţéra nóstră, nu va întârţia de a le spori repede numĕrulŭ celŭ deja prea mare. Căcĭ eĭ se vorŭ immulţi neapĕratŭ cu lepĕdăturile provinciilorŭ imperiuluĭ. De aci va resulta neapĕratŭ înmulţirea consulilorŭ, vice-consulilorŭ, şi starostilorŭ. Spiritulŭ şi mersulŭ tutulorŭ acestorŭ agenţĭ austriacĭ, de la celŭ maĭ micŭ şi pênă la celŭ maĭ mare, vorŭ fi uniforme şi invariabile: Eĭ, sub totŭ felulŭ de pretexte, vorŭ căuta a se amesteca în afacerile nóstre, desbătêndŭ cu administraţiunea, poliţia şi magistratura, a umili guvernulŭ ţĕriĭ dinaintea ochilorŭ tutulorŭ indiviţilorŭ dipsuşi a'şĭ schimba protecţiunea şi maĭ alesŭ dinaintea ochilorŭ propriilorŭ sĕĭ supuşi, în tóte circumstanţele, şi de a'ĭ uni cu Austria, prin legămintele interesuluĭ şi securităţeĭ, căcĭ eĭ, spre a face influinţa curţiĭ lorŭ maĭ activă şi maĭ fecundă, din ţi în ţi, vorŭ da patente de suditţiă în drépta şi în stânga. Privelegiele de carĭ se vorŭ bucura supuşiĭ sĕĭ vorŭ escita chiarŭ şi pe uniĭ din Românĭ a se pune subtŭ dependinţa Austrieĭ. In scurtŭ timpŭ, România va fi populată numaĭ de supuşi austriacĭ.

Acestea suntŭ fructele funeste ce va da neapĕratŭ convenţiunea comercială încheiată cu Austria. Ţicŭ *neapĕratŭ*, basându-mĕ pe învĕţămintele historieĭ. Este în natura lucrurilorŭ ca, dându uneĭ puterĭ óre-carĭ privilegiĭ, acéstă putere se va sili a usa ilimitatŭ de dênsele, nu se va opri de câtŭ din naintea unuĭ obstacolŭ, uneĭ resistenţe capabile de a o reţine. Orgoliulŭ, aviditatea (şi acumŭ scimŭ la ce gradŭ aceste viţiurĭ există la Habsburgĭ), tóte pasiunele umane o împingŭ. Nimicŭ nu este în stare a distruge, a modera, a satisface ambiţiunea, cea maĭ neînfrênată, ce a maĭ nesaţiabilă dintre relele

---

*). Cu multă artă, convenţiunea în cestiune a fostŭ ticluită la Viena. Biurocraţia austriacă a lucratŭ anĭ la dênsa, érŭ la noĭ ea s'a votatŭ cu iuţéla electricităţiĭ. Politicamente, noĭ nu câşigămŭ nimicŭ, de óre-ce s'a declaratŭ că: a) Imperatorulŭ şi M. S. Domnulŭ nu o vorŭ ratifica; b) Incheiând'o, Austria nu înţelege a împrumuta nicĭ unulŭ din drepturile pretinse de Sublima Pórtă asupra nóstră, *vasaliĭ* sĕĭ; şi c) O face de nevoe, căcĭ Turcia voesce a ridica drepturile vamale. Ea nu se justifică iarăşĭ nicĭ măcarŭ sciinţificamente.

**). Óre onorabiliĭ miniştriĭ cu daputaţiĭ şi senatoriĭ sĕĭ docilĭ, nu se vorŭ servi de acéstă împrejurare ca de o armă spre a acorda plentitudinea drepturilotŭ politice israiliţilorŭ supuşĭ Românĭ?

www.dacoromanica.ro

porniri ce restórnă lumea, şi calcă în picióre genulŭ umanŭ. O atare situaţiune s'a făcutŭ Polonieĭ de Rusia*) care, la urmă, a cercatŭ a o realisa şi în Turcia.

Intr'o bună diminéţă, — cândŭ Austria va crede ora propice, cu alte cuvinte cândŭ, pe de o parte, se va convinge că cele-l'alte Puteri îĭ suntŭ favorabile séŭ se găsescŭ preocupate de alte afaceri, iarŭ pe de altă parte, cândŭ ea va judeca că a făcutŭ o simplă anexă din guvernulŭ nostru, — nu este de mirare ca atunci, — la cererea Domnuluĭ de a revendica drepturile Statuluĭ Românŭ, — sĕĭ respundă:

"Casa e a mea, tu trebue sĕ eşi**)."

Rogŭ pe M. S. şi pe toţi concetăţeniĭ a'şĭ aduce aminte de cursele ce secule întregi, Habsburgiĭ aŭ întinsŭ fără pregetŭ Bohemieĭ şi Ungarieĭ şi de finele celŭ durerosŭ alŭ acestorŭ două regate.

Dérŭ în cucura sea, acéstă familiă nesaţiabilă va găsi maĭ multe săgeţi.

Cine ne assecură că nu se vorŭ repeta desgustătórele scene de odinióră, cândŭ boieriĭ, stâlpiĭ ţĕriĭ, se duceaŭ cu jelbĭ pline de lacrimĭ ferbinţi, aci la Viena, şi, căzêndŭ în genuchĭ, cereaŭ anexiunea Ţĕreĭ? La ce nu ne putemŭ aştepta din partea miculuĭ numĕrŭ de privelegiaţi carĭ, sub numirĭ diverse, aŭ dispusŭ şi dispunŭ de destinele nefericiteĭ nóstre naţiunĭ? Nu e maĭ multŭ de câtŭ probabilŭ că acestĭ domnişorĭ, — carĭ într'una, s'aŭ arĕtatŭ aşea de condescendenţi, ca sĕ nu ţicŭ servili, către străinĭ, — vorŭ fi gata, — cândŭ li se va da cuvêntulŭ de ordine, — a ruga cu stăruinţă casa Austrieĭ *sĕ 'şĭ facă mila şi pomană* a ne primi suptŭ aripele 'ĭ ocrotitóre, *a se milostivi* sĕ întindă patriarhalulŭ sĕŭ guvernŭ şi asupra nóstră? Rapiditatea cu care noĭ amŭ renunciatŭ la celŭ maĭ mare dreptŭ ce posedămŭ, — dreptulŭ de alege pe capulŭ Statuluĭ dintre noĭ, — pripa cu care s'a votatŭ vestita convenţiune în cestiune, nu învederéză că, la noĭ, nu există imposibilităţi morale?

Şi apoĭ, nu, pentru prima óră, s'a vĕzutŭ, sub sóre, un populŭ independentŭ, dérŭ aĭ căruĭ conductorĭ aŭ fostŭ corupţi, usândŭ de libertate spre a se repune în servitute, a reprimi jugulŭ chiarŭ alŭ unuĭ potentatŭ străinŭ *). Nu suntemŭ o naţiune suverană, şi suveranitatea unuĭ populŭ ce nu este altŭ de câtŭ omnipotenţa, nu implică până şi dreptulŭ de a dispune de sine şi de destinele séle orĭ-cumŭ şi orĭ-cândŭ îĭ place? Ce arŭ avé de ţisŭ ceĭ-l'alţi populĭ,— neatentivĭ la lucrurĭ ce se petrece aşa de departe, — contra uneĭ atarĭ voinţe, exprimată în modulŭ celŭ maĭ clarŭ, precisŭ şi positivŭ de către *representanţiĭ legalĭ aĭ naţiuniĭ nóstre* séŭ de masele poporuluĭ, de vorŭ fi consultate prin plebiscitŭ, ca la 1866? N'am putea, — mĕ rogŭ, — a astupa gura acelor'a care ne arŭ adresa indiscreta întrebare de ce abdicămŭ, ca naţiune? — cu respunsulŭ datŭ de Tândală vecinilorŭ sĕĭ carĭ rîdeaŭ suprinţându'lŭ cumŭ îlŭ bătea femeia sea: „Ce vĕ pasă, „décă mie 'mĭ place sĕ fiŭ bătutŭ?"

De ce ne am obstina a ne adeposti subt unŭ lăstarŭ, care,— transplantatŭ aşa de departe, — nu s'a prinsŭ, — după atăţia anĭ, — şi a remasŭ, stă aşa de pipernicitŭ, în câtŭ ne umbresce rĕŭ séŭ maĭ nicĭ de cum, pe cândŭ creatorele, în marea 'ĭ prevedere, a îngrijitŭ de atâţia secuĭ, a face, şi a prospera în vecinătatea nóstră, unŭ arbore, sub care se umbresc peste 35000000 de persóne?

Fie ca aceste linii sĕ caţă subt ochiĭ M. S. Domnuluĭ, şi ca ele sĕ aibă darulŭ a'ĭ fixa, unŭ momentŭ, atenţiunea!

Ni se trimite spre publicare statutele de maĭ la vale, pentru formarea uneĭ societăţi cu scopŭ de a'ncuragia artele şi sciinţele. Deplinŭ convinşĭ de imensa utilitate a unorŭ asemenea societăţi, în aceste timpurĭ maĭ cu sémă, cândŭ guvernanţiĭ persecută lumina şi caută a distruge orĭ ce focarŭ de instrucţiune, ne simţimŭ datorĭ a aplauda iniţiativa luată cu acestŭ scopŭ şi a ura realisarea luĭ.

Numaĭ cândŭ cetăţeniĭ românĭ vorŭ înţelege cu toţi, că trebue sĕ luptămŭ cu persistenţă pe tóte căile frumóse, între carĭ calea asociaţiunilorŭ, fie industriale, sciinţifice séŭ literare, ocupă primulŭ locŭ, numaĭ atunci societatea nóstră va putea merge cu paşĭ gigantici spre progresŭ.

Scopul, Cercul de activitate, reşedinţa şi durata Societăţeĭ.

I. «Prima Societate română, pentru încuragiara artelorŭ şi ştiinţelorŭ», este o societate anonimă, fondată cu scopŭ d'a dota pe publiculŭ românŭ cu scrieri utile şi instructive; d'a încuragea talentulŭ şi ştiinţa, dându ocasiune — principalmente junimeĭ instruite — d'a'şĭ desvolta activitatea şi cunoştinţele pe unŭ terenŭ maĭ folositorŭ binelui publicŭ, şi chiarŭ maĭ lucrativŭ pentru autorŭ, decum este adĭ presa periodică politică, pe a căreĭ arenă de lupte pasionate s'aŭ aruncatŭ şi se perdŭ atâţea scriitorĭ relativmente eminenţi.

2. In cercul activităţeĭ acesteĭ Societăţi intră următórele afaceri:

a) In generalŭ tipărirea, publicarea şi vinderea, pe contulŭ Societăţeĭ, a totŭ felulŭ de scrieri scienţifice, corespundĕtóre necesităţilorŭ periodice ale publicului românŭ.

b) Tipărirea, pe contŭ străinŭ, a totŭ felulŭ de opere şi publicaţiuni private séŭ oficiale, cu absoluta escludere însĕ a ţiarelorŭ politice.

c) Infiinţarea succesivă — în raportŭ cu mijlócele Societăţeĭ — de ateliere de xilografie, litografie, chalcografie şi siderografie, de fondăriĭ de litere, ornamente şi maşini tipografice.

d) Cumpărarea de totŭ felulŭ de opere manuscrise, cu scopŭ d'a le publica şi vinde în contulŭ şi beneficiulŭ Societăţeĭ.

3. Manuscrisele cumpărate de Societate, devinŭ proprietate perfectă şi absolută a Societăţeĭ, făr'a maĭ rĕmânea în viitorŭ autoruluĭ vr'unŭ felŭ de dreptŭ asupra opereĭ séle.

4. Operele manuscrise originale, se vor plăti de Societate până la 120 leĭ noi cóla de tiparŭ.

Operele manuscrise traduse, se vorŭ plăti până la 60 leĭ noĭ cóla de tiparŭ.

Poesiile isolate, care nu vorŭ conţine celŭ puţinŭ o cólă de tiparŭ, se vorŭ plăti de la 5 până la 50 leĭ noĭ piesa.

5. Cóla de tiparŭ se va socoti compusă din 16 pagine octavŭ de mijlocŭ, conţiindŭ fie care pagină celŭ puţinŭ 40 rêndurĭ de tiparŭ.

6. O dată unŭ manuscrisŭ primitŭ de Societate, se va plăti imediatmente autoreluĭ unŭ a-contŭ corospunzĕtorŭ cu mărimea opereĭ séle, érŭ restulŭ, până la integrala valóre, se va plăti îndată ce va eşi de sub presă prima ediţiune a opereĭ.

7. Se va maĭ da autoruluĭ şi în esemplare tipărite, câte 10 % din fie care ediţiune a opereĭ séle.

8. Societatea este în dreptŭ d'a'şĭ însărcina imobilele séle cu hipotecĭ, până la valórea lorŭ reală.

9. Societatea pórtă numirea de «*Prima Societate română pentru încuragiarea artelorŭ şi ştiinţelorŭ*». Ea îşĭ are reşedinţa în Galaţi, şi are facultatea d'a'şĭ stabili filiale şi agenţiĭ, atâtŭ în diferitele localităţi ale Statuluĭ românŭ, câtŭ şi în străinătate.

10. Indată ce jumĕtate acapitaluluĭ de fundaţiune, prevĕdutŭ la Art. 12 din Statute, va fi subscris, şi jumĕtate din suma subscrisă vĕrsată în casa Societăţeĭ, statutele aprobate de Guvernŭ, şi firma înscrisă în registrele Tribunaluluĭ competentŭ, conformŭ prescripţinnilorŭ Codicelui de Comerţŭ, Societatea va începe a funcţiona. Érŭ durata ei va continua până în momentulŭ, când Societatea se va disolve, în condiţiunile stabilite de aceste statute.

11. Tóte publicaţiunile relative la administraţiunea Societăţeĭ, se vorŭ insera totŭ dé-una de câte treĭ orĭ în «Monitorulŭ Oficialŭ», precum şi în unulŭ din ţiarele ce s'arŭ publica în localitatea reşedinţeĭ Societăţeĭ.

(Va urma).

DIVERSE

Baronulŭ de Stein şi Alsacianulŭ. Ura ce acestŭ ministru prusianŭ avea contra Francesilorŭ îlŭ făcea de multe orĭ sĕ comită fapte ridicule. Aşa odată, era în 1814, elŭ se afla la palatulŭ sĕŭ privindŭ la ferestră cum o ploiă fórte mare gonia pe trecătorĭ după uliţĭ.

Vede pe unulŭ adăpostindu-se cum putea sub unŭ arborŭ. I se face milă şi'lŭ chiamă înăuntru la elŭ, unde cu fórte mare politeţă îĭ dă sĕ'şĭ suhimbe hainele udate de ploiă şi'lŭ poftesce şi la masă. Pe cândŭ conversaŭ împreună, baronulŭ de Stein întrebă pe Alsacienu că din ce parte a Germanieĭ este. Alsacianulŭ vórbea perfectŭ limba francesă.

— Suntŭ Francesŭ! respunse cu mândriă Alsacianulŭ.

— Nu putemŭ sĕ stămŭ împreună sub acel'aşŭ acoperământŭ, ţise baronulŭ sculându-se şi aretându'ĭ uşa.

— De ce?

— Pentru că pui pe slugĭ sĕ te dea afară.

La aceste vorbe ţise c'unŭ tonŭ batjocoritorŭ, Alsacianul care era dotatŭ c'o putere herculeană, revoltându-se ţise:

— Nu mĕ aşteptamŭ la o astŭ-felŭ de ospitalitate, Domnule, dérŭ pentru că o luaţi ast-felŭ, îţi spui că nu mĕ veĭ scóte afară din casă viŭ. Vaĭ de acela care se va apropria de mine. Ilŭ omorŭ.

Baronulŭ ministru sună şi unŭ domesticŭ intră.

— Sĕ pue caiĭ la trăsura mea, ordonă elŭ.

Alsacianulŭ îlŭ privesce cu mirare.

— Domnule, 'ĭ ţice baronulŭ, mĕ ducŭ sĕ mĕ culcŭ la otelŭ din causa D-tale. Creţŭ că după ploiă o sĕ plecĭ,

— Fără îndoială, respunse Alsacianulŭ pufnindŭ de rîsŭ, de nebunia baronuluĭ.

ULTIME SCIRĬ

Haya, 9 Octombre. In negoţierile pendinte între Holanda şi republica Venezuela, guvernulŭ neerlandeţŭ a refusat de a face dreptate cereriĭ de indemnisare formată de Venezuela pentru pretinsa amestecare a supuşilorŭ neerlandeţi în afacerile interióre ale Republiceĭ.

Ministrulŭ Venezueleĭ a întreruptŭ negocierile şi a părăsit Haia. Insărcinatulŭ cu afacerile neerlandeţe la Caracas a fostŭ rechematŭ.

Ragusa, 9 Octombre. Turciĭ după ce aŭ reprovisionatŭ fortulŭ Zubci, aŭ încercatŭ de a goni pe insurgenţi din posiţiunile lorŭ, déră aŭ fostŭ siliţi a se retrage cu perderĭ considerabile la Trebinje.

Berlin, 9 Octombre. Circulă sgomotulŭ din noŭ că guvernulŭ germanŭ va cere în acestŭ anŭ unŭ suplimentŭ de creditŭ de 6 milióne mărcĭ peste previsiunile bugetuluĭ militarŭ.

Bayona, 10 Octombre. Tunurile Krupp sosite la Sant-Sebastian nu suntŭ încă aşeţate şi generalulŭ Trillo n'a pututŭ sĕ încerce nicĭ o eşire.

SOCIETATEA

Pentru învĕţătura poporuluĭ românŭ.

(Secţiunea centrală).

Peste numĕruluĭ de 40 bursieri, întreţinuţi de Societate, în şcóla sea normală făcêndu-se încă 6 locurĭ de bursieri, prin generósa subvenţiune ce D-lŭ Constantinŭ G. Porumburu a oferitŭ Societăţeĭ,— se publică, pentru ocuparea acestorŭ 6 locurĭ, concursŭ pentru ţiua de 6 Octombriŭ la orele 10.

«Concurenţiĭ, se înscriŭ la direcţiunea Scóleĭ (strada Bibescu-vodă, în curtea bisericeĭ Sf. Ecaterina).

Comitetulŭ.

Fotografia Rudnicky

Calea Mogoşóeĭ, alăturĭ cu prefectura poliţieĭ Capitaleĭ.

Sub-scrisa face cunoscutŭ onor. publicŭ că de şi soţulŭ meŭ I. Rudnicky a repausatŭ în urma uneĭ bóle grele de care sufera de maĭ multŭ timpŭ, atelierulŭ nostru fotograficŭ, aşa de bine cunoscutŭ publicului prin maĭ multe lucrărĭ de artă ce a esecutat, continuă a funcţiona totŭ sub conducerea artistică a vechiuluĭ seŭ dirigentŭ D. *Alecsandru Ihalsky*, care ţinea locŭlŭ repausatuluĭ meŭ soţŭ de maĭ multŭ timpŭ cu atâta demnitate şi capacitate artistică.

Atelierulŭ nostru se află astă-ţi în condiţiunĭ cu multŭ maĭ bune şi maĭ perfecţionate de câtŭ până acumŭ.

Sperămŭ dérŭ că vomŭ fi onoraţi cu o clientelă multŭ maĭ numerósă de câtŭ până adĭ.

Carolina Rudnicky.

DE VÎNDARE

Unŭ locŭ în oraşulŭ Ploescĭ, suburbia Sf. George Vechĭ, strada Sfetescu. Doritoriĭ de a 'lŭ cumpăra se vorŭ adresa la D-lŭ Dumitru Dinescu, proprietarulŭ luĭ domiciliatŭ în aceiaşĭ stradă No. 26.

---

*). Motivele intervenţiuneĭ Rusieĭ în Polonia, intervenţiunĭ adesea armate şi carĭ aŭ precedatŭ partagele aceleĭ ţĕrĭ, aŭ fostŭ basate totŭ pe asemenea pacte de alianţă; aceiaşĭ sórte astepta şi pe turcia (1792—1807), de nu se oppuniaŭ Anglia, şi Prusia carĭ nu se puteaŭ flata de a se împărtăşi din spolliaţiune. Maĭ alesŭ în demnitate, consulĭ Rusieĭ s'aŭ nevoitŭ a pune fundamente dominaţiuniĭ fiitóre a acesteĭ puterĭ.

**). Tartuffe de Moliére.

*). Noblesa Poloniĭ,— parte întimiŭ dându-se şi parte venţându-se,— a comisşi repetatŭ o atare crimă.

www.dacoromanica.ro

CĂLĂUZĂ PRACTICĂ

PENTRU BOLNAVI

MEDICAMENTE RECOMANDATE

Ună combinatiune speciale ne permite a indica publicului căte-va din medicamentele francese mai multu pretiute in lumea intrégă şi preparate la Paris suptu supraveghierea inventatorilorŭ. Toţi sciu cu ce ingrijiri minutiòse se prepară medicamentele in Francia. Reputatiunea acestorŭ producte şi vindarea lorŭ considerabilă aŭ datŭ nascere la unŭ mare numărŭ de imitatiuni adesea reŭ preparate şi carĭ suntŭ unŭ pericolŭ pentru sănătatea publică. Sfătuimŭ decĭ pe cumpărătorĭ a se adresa la casele indicate in josulŭ acestui avisŭ, aceste case vându producte cumpărate directŭ inventatorilorŭ Francesĭ.

INSOMNIE. — Insomnia este in genere causată séu de viue durérĭ, ca in casurile de podagră, rumatisme, nevralgiĭ, rănĭ, colice, durerĭ, de dintĭ, etc., séu de preocuparĭ morale, séu de escitatiunea causată prin furtunĭ şi marĭ căldurĭ, — Siropulŭ de chloral de Follet la dosa de una séu doue lingure de ciorbă, intrunŭ pătrarŭ de paharŭ cu apă, dă in cateva minute unŭ somnŭ linist tŭ şi naturale carĭ readuce puterile bolnavului şi facilită vindecarea. — Are uă actiune miraculósă asupra tusiĭ care fatigă atatŭ de multŭ pe bolnavĭ patimaşĭ de bronşite şi phthisie.

Nu s'arŭ puté prea multŭ atrage atentiunea generale asupra acestui medicamentŭ care arŭ trebui se se gă éscă in tóte familiele pentru momentulŭ de trebuintă, căcĭ se pôte afirma că acela care a usatu uă dată de dansulŭ voesce in totŭ-déuna se aibe la dănsulŭ uă sticluţă de **Siropu de Chloral de Follet**, atătŭ efectele séle suntŭ repede şi miraculóse.

DURERI DE STOMACU — Maĭ tóte maladiele de stomacŭ, carĭ facŭ digestiunea atătŭ de penibile şi de dificile suntŭ tămăduite prin intrebuinţarea **carbunelui lui Belloc** care se ea la măncarĭ suptŭ formă de prafŭ séu de pastiliă. Acestŭ medicamentŭ a devenitu populare in Francia pentru curarisirea acestorŭ morburĭ. **Carbunele lui Belloc** a primitŭ in 1849, aprobaţiunea Academieĭ din Paris.

NEVRALGII MIGRENE — Tratamentulŭ celŭ maĭ eficace, şi celŭ maĭ repede consistă in a lua intr' uă lingură de apă doue séu treĭ **perle de essenta de terebenthina ale doctorelui Clertan**. De optu din ţece orĭ uşurarea se produce in căte-va momente. Essenţa de terebenthină avăndŭ trebuinţă d'a fi distilată şi purificată cu uă minutiósă ingrijire şi marĭ precautiunĭ, se se pădéscă de contrafacerĭ carĭ arŭ puté fi vătămătóre şi se se céră pe sticluţă semmnătura **Clertan**.

VERME SOLITARIU — Vorbind de Kousso, profesorele Bouchardat ţice in formulariulŭ seŭ: « Este celŭ maĭ bunŭ remediŭ contra vermelui solitariŭ, daru trebue ca se se stie sicurŭ origina sa; doctorele Trousseau m'a asicuratŭ că de maĭ multe orĭ Koussoulŭ de próstă calitate produsese otrăvirĭ.

Pe d'alta parte, profesorĭ Trousseau şi Pidoux spunŭ in tractatulŭ lorŭ de therapeutică: « Prafulŭ de Kousso are uă savóre nauseabondă care face administratiunea sé dificile. Unŭ pharmacistŭ din Paris, **D. Mentel** a avutŭ idea de a granula Koussoulŭ cu zaharŭ. Pregatitŭ astu-felŭ, koussoulŭ este lesne de luatŭ, chiarŭ de copiĭ.

Koussoulu granulatu de Mentel este garantatŭ de 1ma calitate.

AFECTIUNILE DE PEPTU (bronsita, phthisia, dureri de gatu). — Pentru tratamentulŭ acestorŭ bóle, remediulŭ celŭ maĭ eficace, celŭ maĭ usitatŭ, şi celŭ care costă maĭ pucinŭ, este **Gudronulu lui Guyot**. Se ea in dosa d'uă linguriţa de dulcéţa intr'unŭ paharŭ de apă séu de vinŭ, de maĭ multe orĭ pe ţi. A se feri de multŭ numerósele imitărĭ.

D. Guyot prepară asemenea capsule rotunde de grosimea unui hapure carĭ conţinŭ gudronŭ de Norvegia purŭ de prima alegere. Aceste capsule de **Gudronulu lui Guyot** se eaŭ la măncare şi potŭ inlocui apa de gudronŭ. Acestŭ din urmă productŭ trebue se fie cu totulŭ specialŭ recomandatŭ persónelorŭ suferindŭ de bronşite, de phthisie şi de gutnraiurĭ vechĭe.

In aceste felurĭ de bóle esistă de multe orĭ uă tusă care obosesce bolnavulŭ şi' lŭ impedică d'a dormi. A se luaséra **Sirop de Chloral de Follet**, intr'unŭ paharŭ d'apă, cea ce dă unŭ somnŭ linistitŭ, şi binefăcatorŭ.

FRIGURI — Căndŭ unŭ accesŭ de frigurĭ este de tăiatŭ repede, trebuesce a se recurge la sulfatulŭ de quinină. Acestŭ medicamentŭ are unŭ gustŭ nesuferitu care face luarea sa dificile. Doctorele Clertan a parvenitu se infăşure sulfatulŭ de quinină intr'uă invelitóre de gelatină transparentă şi fórte supţire. **Perlele de sulfatu de quinina ale lui Clertan** suntŭ de grosimea unui hapure şi se eaŭ lesne fără a lăsa nicĭ unŭ gustŭ. Invelitórea se disolvă in stomacŭ şi medicamentulŭ lucrésă repede. Acestŭ productŭ aduce marĭ servicie făcănd lesne pentru toţi luarea unuĭ remediŭ atătŭ de utile.

Căndeste vorbă de frigurĭ vechĭ, périodice şi persistente va trebui se se renunţe la sulfatulu de quinină care in zadarŭ obosesce stomaculŭ, şi se va recurge la **vinulu de Quinin m Labarraque**. Acestŭ medicamentŭ, aprobatŭ de Academia de Medicină din Paris, contine in proportiunĭ fixe şi invariabile tóte elementele utile conţinute in quinquina. In ţerrile unde domnescŭ frigurile elŭ este, celŭ maĭ sicuru preservativŭ. Ajunge d'a se bea unŭ păhăruţu in fiecare diminéţă.

ANEMIE, SLABICIUNEA SANGELUS, PALIDE COLORI — Aceste hapurĭ ale lui **Vallet** suntŭ unulŭ din celle maĭ bune feruginóse, a se da persónelorŭ slabe, junelorŭ fete şi convalescenţilorŭ. Aceste hapurĭ aŭ obţinutu aprobarea Academieĭ de Medecină din Paris, cea ce trebue se le recomande la increderea bolnavilorŭ. A se păzi de numerósele contrafaceri séu imitări ş'a se esige pe eticheta semnătura lui **Vallet**.

Celorŭ carĭ aŭ dificultate a lua aceste hapurĭ, se póte recomanda **siropulu de Phosphatu de Feru de Robiquet**, care şi elŭ a obtinutu aprobatiunea atătŭ de rară a Academieĭ de Medecină din Paris.

DIGESTIUNI DIFICILE (DURERĬ DE CAPU, AMETÉLA). — A inghiţi doue séu treĭ **Perle de Ether ale Doctorelui Clertan**, intr'uă lingură de apă, efectŭ maĭ immediatŭ.

PURGATIVE. — Numĕrulŭ purgativelorŭ este considerabile; printre ele, un mare numerŭ suntŭ atătŭ de violente şi active că adesea producŭ inflamatiunĭ in stomacŭ s'in intestine. — **Prafulu lui Rogé** cu citratu de magnesie, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris este de sicurŭ purgativulŭ prin escelinţă. — Ajunge d'a se disolve uă sticluţă intr'uă sticlă séu uă jumătate sticlă de apă pentru a obţine indată uă limonadă d'unŭ gustŭ agreabile care curăţă certamente şi fără a ocasiona nici unŭ accidentŭ.

Nu este medicamentŭ care se fi fostŭ atătŭ de contrăfăcutŭ ca **Prafulu lui Rogé**. S'a şi constatatŭ că unele din acele contrafaceri nu continea citratŭ de magnesie de şi era indicatŭ pe eticheta. Cumpărătorulŭ va trebŭi decĭ se céră ca eticheta se pórte semnatura Rogé şi ca sticluţa se pórte la fiecare estremitate uă pecete cu litere in patru colorĭ. Acésta este marca de fabrică a inventatorelui.

GUTURAIURI, TUSE, GRIPE. — De la 1820, **Pasta Regnauld**, ţine celŭ d'anteiŭ răndŭ printre pectorale. Voga sa universale are doue motive; ca tine maĭ ănteiŭ la gustulŭ seŭ agreabile şi la eficacitatea sa, s'apoĭ la lipsa de opium cea ce o face cu totulŭ inofensivă.

CONVALESCENTE. — **Quinium Labarraque** de care deja s'a făcutŭ mentiune pentru tratamentulŭ frigurilorŭ este toniculŭ şi reparatorulŭ prin escelintă, acestŭ vinu d'uă eficacitate incomparabile, aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris, aduce celemaĭ marĭ servicie convalescenţilorŭ, persónelorŭ slabe şi epuisate, femeilorŭ carĭ se scolă din laudiă, tinerelorŭ fete carĭ se formésă şi se desvoltă cu anevoinţă, ş'in fine bătrinilorŭ slabitĭ prin vărstă.

TEMPERAMENTE SLABE, PHTHISIE, RACHITISMU. — A se lua in fie-care ţi cate-va lingure de **Oliu de ficatu de Morunu alui Berthé.** Acestŭ oliu de ficatŭ de morunu este singurulŭ care a obţinutŭ aprobatiunea Academieĭ de Medecină din Paris. — Elŭ este garantatŭ cu totulŭ purŭ, cea ce este d'uă mare importanţă cand se scie că cele mai multe oliurĭ din comerciu suntŭ mestecate cu oliurĭ de totŭ-felulŭ.

DIARRHEE-COLERINE. — Celu maĭ bună remediu este de sicurŭ suptu-nitratulŭ de bismuth, darŭ acestŭ medicamentŭ fiindŭ destulŭ de greŭ de luatŭ, este bine a se da preferinţă **Bismutului granulatu alui Mentel.** Copiĭ chiarŭ 'lŭ eaŭ ca bombóne, pentru gustulŭ seŭ de zaharŭ.

DENTITIUNEA COPIILORU. — Pentru a facilita dentitiunea, a preveni convulsiunile şi rachitismulŭ la copiĭ ninicŭ maĭ bunŭ ca **Osteina Mouriès** care este uă combinatiune de phosphatŭ de calce şi de albuşŭ de oue. Acestŭ productŭ suptŭ formă de grişiu se prepară ca ciorbă in lapte séu zémă de carne. Fie-care sticluţă este insoţită d'uă mică mesură care indică dosa.

Acestŭ medicamentŭ a fostŭ aprobatŭ de Academia de Medecină din Paris.

Osteina Mouriès conlucrand intr'unŭ modŭ activŭ la formarea şi la nutritiunea sistemului ososŭ, va fi cu utilitate administrată in casurile de fracturĭ şi de rachitismŭ.

DENTIFRICE. — Sunt atătea bóle de dinţi şi de gură causate prin intrebuintarea unui dentifrice preparatŭ intr'unŭ modŭ contrariŭ sciinţeĭ că convine se damŭ aci locŭ questiuneĭ dentifricelorŭ.

D. Pelletier, membrŭ alŭ Academieĭ de Medecină din Paris dupe ce a adusŭ unŭ iminentŭ serviciu umanităteĭ descoperind sulfatulŭ de quinină, voi se se ocupe şi cu igiena gureĭ, aducand in această lucrare tóte cunoscintele séle sciinţifice.

Elŭ recunoscu că alteratiunea dintilorŭ provenea prea desŭ din intrebuintarea dentifricelorŭ inventate pănă atuncĭ şi aceasta pentru că acele producte eraŭ maĭ in totŭ-dé-una acide, lucru contrariŭ principelorŭ sciinţeĭ. D. Pelletier compuse atuncĭ doue dentifricie, unulŭ solide, altulŭ liquide, oferind tóte garantiele dorite pentru intreţinerea gureĭ.

Odontina Pelletier este uă pastă móle asupra carăia se trece usorŭ peria umedă, ea dă dinţilorŭ culóra albă cautată, fără a altéra nicĭ uă dată emaliulŭ lorŭ.

Elixirulu odontalgicu de Pelletier fortifica gingiele, parfumă gura şi scóte mirosulŭ lăsatŭ de ţigărĭ. Este destulŭ a se vărsa căte-va picături intr'unŭ pacharu cu apă pentru a da unŭ parfumŭ suave.

Aceste doue dentifricie previnŭ numeróse durerĭ de dinţĭ. Numele şi positiunea sciinţifică a inventatorelui loru suntŭ uă garantiă de perfectiunea lorŭ.

Uă instructiune detaliată insoţesce fie-care din productele aci susŭ indicate.

DEPOSIT IN BUCURESCI *la d-niĭ Appel şi C-nia. Rissdöfer, Schmettau, farmacistulŭ Curţii; éră în Ploieşti la d-niĭ Rudolf Schmettea (la Michaiŭ Bravulŭ).*

CĂRŢI BISERICESCI De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

Girante responsabile. Dumitru Hristea, Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No 24.

www.dacoromanica.ro

DUMINECA, 5 OCTOMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Bani. BUCURESCĬ, ANUL V. No. 1055

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ luni	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoţitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni.

Epistolele nefrancate se refusă şi articolii nepublicaţi se ardŭ.

Pentru rubrica inserţiuniĭ şi reclame. Redacţiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
" "	II	2 leĭ
" "	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciurĭ şi reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria şi Germania, la D-nn **Philipp Löb**, Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame şi anunciurĭ, a se adresa la Typ. Naţională, Strada Academieĭ 24.

DEPEŞI TELEGRAFICE.

(Serviciul privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Münich, 14 Octombre.—Camera deputaţilorŭ a adoptatŭ, cu 79 voturĭ contra 76, adresa propusă de clericalĭ, prin care se cere destitnirea ministeriuluĭ.

Berlin, 14 Octombre. — Dupĕ oprirea categorică a medicilorŭ, d. de Bismark nu va însoţi pe împĕratŭ în călĕtoria sea în Italia.

BUCURESCI, 4 OCTOMBRE

Miercurĭ, 1 Octombre, a avutŭ locŭ în oraşulŭ Iaşĭ serbarea funebră în memoria luĭ Grigorie Vodă-Ghica, ucisŭ de turcĭ în anulŭ 1777, fiindŭ că a protestatŭ contra răpiriĭ Bucovineĭ de către Austria.

Ţeremonia a fostŭ gradiósă ca şi mărirea faptuluĭ pentru care s'a făcutŭ. Şése ore câtŭ a ţinutŭ acéstă ţeremoniă, Iassiulŭ era în picióre, cu tótă natura posomorâtă, demnă de o asemenea ḑi, şi cu tótă plóia ce cădea din când în când din ochiĭ ceruluĭ, pare că voia şi elŭ se plîngă pe mormântulŭ martiruluĭ.

Nu vomŭ relata aci tóte amănuntele câte s'aŭ petrecutŭ cu acéstă ocasiune, căcĭ reproducemŭ maĭ la vale o dare de sémă dupe *Curierulŭ* din Iassĭ. Vomŭ spune numaĭ că maĭ tótă ţéra era representată de la o margine până la ceĭ-l'altă. Delegatulŭ oraşuluĭ Severin a strânsŭ mâna delegatuluĭ oraşuluĭ Dorohoiŭ; iubirea de patriă s'a întinsŭ peste totŭ şi a coprinsŭ tóte inimile. Din Muntenia oraşulŭ Severin era representatŭ prin D. I. Isvorauu; Craiova prin D. Crătunescu; Pitesciĭ prin D. inginerŭ Papadopolu; Bucurescĭ prin D-niĭ Oprenĭ, tatălŭ şi fiulŭ, prin D-niĭ Pretorŭ şi prin redactoriĭ *Românuluĭ* şi *Telegrafuluĭ*; Ploescĭ prin D-niĭ Pătărlăgianu şi Răscanu; Buzeulŭ prin ajutorulŭ primaruluĭ; Brăila prin D-niĭ G. Giuvara şi Campiniu. Partea de dincolo de Milcovŭ era representată prin maĭ mulţĭ primarĭ şi diferite delegaţiunĭ cetăţienescĭ.

Representaţiunea însĕ care a avutŭ cea maĭ mare însemnătate, a fostŭ aceia a primaruluĭ de Bucurescĭ, D. G. Manu. Cu tóte greşele ce face Domnulŭ Manu din când în când, carĭ de multe orĭ ĭ aŭ ruinatŭ reputaţiunea, cu tóte acestea are câte-odată avênturĭ patriotice ce amŭ dori se le aibă mulţĭ conservatorĭ.

Aceste delegaţiunĭ eraŭ însocite de miĭ de cetăţenĭ ieşenĭ în cursulŭ ţeremoieĭ. Nimicŭ nu lipsea ca ţeremonia se 'şĭ aibă însemnătatea sea: nicĭ simţimêntŭ patrioticŭ, nicĭ unitate, nicĭ religiositatea pentru acela care s'a sacrificatŭ pentru patriă. Chiarŭ Prefectulŭ oraşuluĭ, D. Negruzzi, a însoţitŭ cortegiulŭ pe josŭ şi cu capulŭ descoperitŭ în totŭ cursulŭ sĕŭ şi a statŭ până la terminarea ţeremonieĭ. Prin acésta s'a aretată streinilorŭ că, orĭ câtŭ de desbinaţĭ suntŭ românĭ între eĭ în cestiunĭ de partitŭ, când este vorba de o ideiă mare, de unŭ protestŭ contra hrăpitorilorŭ uneĭ cóste a ţĕreĭ, toţĭ suntŭ uniţĭ.

Ne pare ĭrĕŭ unŭ lucru numaĭ, avemŭ inima sfîşiată că marele poetŭ alŭ Românieĭ, D. Alesandri, nu era faciă; că descendinţiĭ martiruluĭ principe, maĭ cu sémă aceia carĭ vorbescŭ aşa multŭ de strĕmoşiĭ lorŭ, aceĭ carĭ voescŭ sĕ strĕlucéscă prin faptele strĕmoşilorŭ, aci strĕluceaŭ prin o lipsă complectă; le era fricĕ pote că, protestându prin presenţa lorŭ contra hrăpiriĭ Bucovineĭ, Austria le va lua înapoĭ decoraţiunele ce le dedese.

Dérŭ ce suntŭ câte-va persóne într'o asemenea împrejurare? Ţeremonia s'a făcutŭ şi fără ele, reuşindŭ pe deplinŭ, mulţumită comitetuluĭ partituluĭ liberalŭ-naţionalŭ din Iaşĭ, ieşenilorŭ şi Primaruluĭ care, trebue sĕ recunóscemŭ, ş'a datŭ multă osteneală şi a arĕtatŭ multŭ patriotismŭ. Cu deosebire trebue sĕ muţumimŭ acestora, căcĭ eĭ ne-aŭ reamintitŭ o faptă care arŭ trebui sĕ dea de gânditŭ guvernuluĭ actualŭ, care ne presintă pe Austria ca o amică.

Pe piétra monumentală ridicată în aducerea aminte a aceluia care nu gândea ca ministriĭ actualĭ desdre imperiulŭ absburgilorŭ, dupĕ ce s'a făcutŭ serviciulŭ divinŭ, s'a ţinutŭ şi treĭ discursurĭ de D-lŭ primarŭ, D. Petrino şi D. N. Ionescu, pe carĭ le vomŭ publica treptatŭ. Astă-ḑĭ începemŭ cu alŭ D-luĭ Primarŭ Tóte aŭ fostŭ însemnate în cerculŭ lorŭ. Acela însĕ care a făcutŭ maĭ multă impresiune, acela care a emoţionatŭ maĭ multŭ publiculŭ şi l'a făcutŭ sĕ scóţă lacremĭ, a fostŭ alŭ Domnuluĭ Petrino, unulŭ din fiiĭ ceĭ maĭ însemnaţĭ aĭ Bucovineĭ. Domnia sea a protestatŭ în numele tutulorŭ compatrioţilorŭ sĕĭ contra furtuluĭ ce s'a făcutŭ Românieĭ şi contra jubileuluĭ jidovescŭ din Cernăuţĭ. Décă unŭ agentŭ austriacŭ arŭ fi fostŭ faciă la pronunciarea acestuĭ discursŭ, arŭ fi tremuratŭ maĭ rĕŭ ca consululŭ din Iaşĭ care a cerutŭ poliţieĭ locale jandarmĭ şi Primărieĭ ca se împedice cortegiulŭ de a trece pe dinaintea consulatuluĭ!

Recomandămŭ cititorilorŭ se citéscă cu multă băgare de sémă tóte discursurile, dérŭ pe acela alŭ D-luĭ Petrino sĕ'lŭ citéscă de maĭ multe orĭ, căcĭ elŭ este o epopeiă.

Chiarŭ natura s'a revoltatŭ în facia accentelorŭ dureróse, eşite din gura patriotuluĭ Bucovinénŭ, pentru subjugarea patrieĭ séle, căcĭ în acea ḑi, în miḑlocululŭ uneĭ ploĭ torenţiale, pe la orele 12 din nópte, totŭ oraşulŭ a fostŭ luminatŭ de unŭ fulgerŭ şi unŭ trăsnetŭ a căḑutŭ cu sgomotŭ.

Acésta este o previstire rea pentru cotropitoriĭ noştrĭ; căcĭ, pre cum ḑicŭ prevestitorĭ, *„în tóte laturile va fi prădare. Cetăţile şi corăbiile imperiale vorŭ peri şi mulţĭ din ceĭ marĭ vorŭ dispare.»*

A se vedea ultime soiri pe pagina III.

Ḑiarulŭ *Graniciar*, din Zemlin, anunciă, că în Rusia a începutŭ sĕ se formeḑe, icĭ şi colo, corpurĭ micĭ de voluntarĭ, carĭ vorŭ merge în ajutorulŭ fraţilorŭ lorŭ din Bosnia şi Herzegovina.

Se anunciă din Moscva că o delegaţiune provincială a guvernuluĭ *Orel* a votatŭ suma de 5000 ruble în favórea Bosniacilorŭ şi Herzegovinenilorŭ. Ḑiarele ruse speră că şi delegaţiunele altorŭ guverne din Rusia vorŭ avea aceleaşĭ părerĭ umanitare şi vorŭ urma acestŭ esemplu. *Ruski Mir* asicură că până acumŭ s'aŭ strîns pentru răniţiĭ din Bosnia şi Herzegovina 11000 ruble.

Dupĕ corespondinţele din Bosnia, se afirmă că vicariatulŭ apostolicŭ alŭ Herzegovineĭ şi Bosnieĭ insistă pe lângă congregaţiunea propagandeĭ, de care depindŭ, pentru a obţine instrucţiunĭ asupra conduiteĭ ce trebue sĕ aibă în circumstanţele actualĭ. Vicarul apostolicŭ alŭ Herzegovineĭ, D-lŭ Kralievicĭ, episcopulŭ de Metelopolĭ, a informatŭ pe presidentulŭ Congregaţiuniĭ că, din cele 60000 de catolicĭ, unŭ numĕrŭ óre care s'a unitŭ cu insurgenţiĭ şi a fugitŭ în munte, érŭ că muiţĭ alţiĭ ascéptă momentulŭ oportunŭ pentru a se revolta şi eĭ, maĭ cu sémă ceĭ din satele fortificate Brieg-Vistar şi Liufiuko. Preoţiĭ cercă tóte mijlócele pentru a desfătui pe curioşĭ a nu lua armele în unire cu schismaţiĭ; érŭ câţĭ-va călugĕrĭ franciscanĭ, pentru ca sĕ dea eĭ unŭ esemplu maĭ puternicŭ, a părăsitŭ monastirulŭ lorŭ respectivŭ pentru a merge sĕ exalte curagiulŭ luptătorilorŭ din munţĭ.

Instrucţiunile prea sântuluĭ părinte din Roma, infailibilulŭ Piu IX, pe carĭ elŭ le-a ordonatŭ a le espedia cardinalului Franchi şi nunciulŭ papalŭ din Viena, consistă, după cum ḑice *Ialienisthe Allgemeine Corespondenz* în a recomenda prudenţa obiĉnuită; sântulŭ scaunŭ a aplicatŭ şi aci. ca pretutindenea, politica cea jesuitică, adică separaţiunea principiuluĭ religiosŭ de celŭ naţionalŭ şi prin asta elŭ e de părere,— şi fiindŭ elŭ, care e infailibilŭ, trebue toţĭ curioşĭ sĕ fiă,— a nu face catoliciĭ causă comună cu schismaticiĭ.

Vicarulŭ apostolicŭ, Kralievicĭ, este învitatŭ din partea papeĭ a nu scrie nimicŭ; orĭ ce recomandaţiune va face, nu trebue sĕ o efectue verbalŭ, pentru ca sĕ nu atace sentimentulŭ naţionalŭ, de care, câtŭ de jesuitŭ sĕ fiă clericalismulŭ, totŭ trebue sĕ ţie comptŭ, pentru cuvêntulŭ celŭ maĭ tare că elŭ constitue o forţă în Herzegovina, o forţă, cum vedemŭ, înaintea căreia armatele turce adesea orĭ înclină.

Ne sosesce prin ḑiarele străine câte-va amĕnunte asupra cădereĭ ministeriuluĭ Risticĭ. Le dămŭ lectorilorŭ astŭ-felŭ cum le găsimŭ:

Se sciă că majoritatea în Scupcină aparţine partiduluĭ numitŭ alŭ resbeluluĭ; de la reunirea acesteĭ adunărĭ la Kragujevatz, s'aŭ manifestatŭ continuŭ în sênulŭ eĭ tendinţe fórte belicóse; se pretinde chiarŭ, că se presintase principeluĭ Milan, spre a subsemna, o declaraţiune de resbelŭ; acesta, se ḑice, că se reîntórse la Belgradŭ fără a o subsemna. Atunci, pentru a câştiga timpŭ, se votă adresa, alŭ cărui caracterŭ ambiguŭ, lectoriĭ noştrĭ îlŭ cunoscŭ. Pentru ca sĕ se pună Scupcina subt influinţa directă a consulilorŭ puterilorŭ, o transferară din Kragujevatz în Belgrad. Dérŭ situaţiunea nu se modifică de locŭ. Intr'o şedinţă secretă, principele arŭ fi declaratŭ, că elŭ nu póte sancţiona nicĭ unŭ actŭ, care arŭ fi favorabilŭ hostilităţilorŭ contra Turcieĭ, pentru că puterile Europeĭ vorŭ lua, de sigurŭ, Serbieĭ beneficiulŭ articoluluĭ 29 din tratatulŭ de la Paris. De aceea, ministeriulŭ Gruicĭ-Risticĭ îşĭ dete demisiunea.

Narodny-Listy dă, dupre o corespondinţa din Belgrad, amĕnunte asupra sceneĭ, care s'a petrecutŭ în Scupcină, şi care a avutŭ de consecinţă retragerea ministeruluĭ. Se ḑice că miniştriĭ se aflaŭ reuniţĭ în Scupcină, în dimineţa de 5 Octombriŭ, când Principele veni şi declară că şedinţa va fi secretă. Miniştriĭ protestară contra amneste-

www.dacoromanica.ro

cărei personale a principelui, oferiră dimisiunea lorŭ Camerei şi părăsiră îndată sala.

Dupĕ retragerea miniştrilorŭ, principele adresându-se către Adunare, întrebă : — «Aveţi încredere în mine?» — «Da, respunseră mai multe voci. — «Sunteţi pentru resbelŭ? — «Voimŭ resbelulŭ, o sciŭ prea bine».

Principele începu sĕ spună, că elŭ nu voesce resbelulŭ. Dĕrŭ deputaţii strigară : «Scimŭ tóte, dĕrŭ voimŭ resbelulŭ.«

Atunci principele se depărtă aprinzêndŭ o ţigară în miçlocul emoţiunei generale!

D-nulŭ Marinovici, însărcinatŭ mai întêiŭ a forma noulŭ cabinetŭ, nu putu reuşi, sĕŭ refusă a se însărcina cu acésta; dênsulŭ nu e încă bine determinatŭ. Cu d. Cristici se întêmplă totŭ asemenea. In fine, preşedintele Camerei, D-nulŭ Kalievici, a pututŭ forma noulŭ ministerŭ. Dĕrŭ se presupune, că D-nulŭ Kalievici va fi de nisce opiniuni cu totulŭ opuse acelorŭ ale D-luĭ Marinovici, a căruĭ candidatură, în ultimele alegeri, căduse cu totulŭ.

Corespondentulŭ ziarului Londrei, *Times*, scriă din Herzegovina :

«Amŭ avutŭ o lungă conversaţiune cu Liubibratici, astă-di 6 Octombriŭ. Elŭ m'a asiguratŭ, că Herzegovinenii nu vorŭ primi altŭ ceva de la Turci, de câtŭ autonomia, afară numai décă puterile europene vorŭ promite reforme radicale, a cărorŭ esecuţiune sĕ fiă încredinţată Muntenegruluĭ. Insurgenţiĭ, 'mĭ-a çisŭ Liubibratici cu tăriă, nu suntŭ descuragiaţi, eĭ vorŭ petrece érna subt arme, şi décă le va fi imposibilŭ a rĕmâne uniţi în corpuri mari, se vorŭ divisa în grupuri mici, vorŭ hărţui pe Turci şi vorŭ distruge totŭ ce se va putea distruge. Liubibratici ascéptă cu deplină speranţă bunele ajutóre ale Angliei, însĕ a se mai supune Turcilorŭ ca mai înainte, a mai reîncepe cruda viaţă de suferinţă, e imposibilŭ.

«Preferŭ, a strigatŭ elŭ, sĕ facŭ din Herzegovina o pustiă, de câtŭ provinciă supusă Turciei!!»

Dupĕ cum anunţarăm erĭ lectorilorŭ noştriĭ, candidatulŭ republicanilorŭ din quartierulŭ sorbonnei, a fostŭ D-nu Mauriciu Engelhard. Astăzĭ ziarele aducŭ scirea că la despuerea scrutinuluĭ victoria complectă a fost a partiduluĭ republicanŭ. D-nu Engelhardt a fostŭ alesŭ c'o majoritate de 2476 din 3168 votanţi. Incă o victoriă ca sĕ adauge încă o voce puternică care va combate hydra négră a clericalismuluĭ, acestŭ monstru «care, dupĕ vorbele D-luĭ Louis Blanc într'unulŭ din recentele séle discursurĭ, cândŭ apare, orĭ ce lumină, orĭ ce libertate dispare ca fumulŭ».

INFORMAŢIUNILE NOASTRE

Erĭ Vineri, la 2 ore post-meridiane, s'a pornitŭ cortegiulŭ funebru, cu corpulŭ repausatuluĭ *P. Poenaru*. Tóte şcolile publice şi câte-va chiarŭ din cele private, cu stindardele în frunte, formaŭ partea imposantă a cortegiuluĭ. Inaintea Universităţiĭ d. profesorŭ Zalomitŭ a rostitŭ unŭ micŭ discursŭ relativŭ la viaţa regretatuluĭ defunctŭ. Discursurile se rostirĕ însĕ cele mai importante la mormêntŭ de către d-niĭ Laurian, Sion şi Davila.

Asistenţiĭ eraŭ numeroşi.

* * *

A sĕră, pe la 7 ore şi jumĕtate, s'aŭ descoperită şi s'aŭ prinsŭ de către d. prefectŭ alŭ poliţieĭ şi d. procurorŭ generalŭ, în sala de aşteptare cl. I de la gara Târgovişte, *hoţiĭ*, ce spărseseră acum dóue sĕptămâni cele treĭ case de ferŭ din comptoarulŭ d-luĭ G. Niculescu, găsindu-se în geamantanulŭ unuia, care tocmai voia sĕ plece la Galaţi, tóte efectele sustrase, cu escepţiunea câtor-va parale. Eĭ suntŭ deţinuţi în arestulŭ poliţieĭ.

Corespondinţa particulară a «Telegrafului».

Viena 1/13 Octombre.

«Avêndŭ în vedere evenimentele statuluĭ vecinŭ, relaţiunile monarchieĭ nóstre suntŭ ele în adevĕrŭ atâtŭ de solide, încâtŭ *pacea*, conformŭ calculelorŭ omenescĭ, sĕ se pótă mănţinea?» — Éta interpelarea, ce pentru ultima óră avu locŭ — credemŭ — în sesiunea de estimpŭ a delegaţiunilorŭ austro-maghiare, relativŭ la evenimentele orientuluĭ. Cunóscemŭ respunsurile de mai nainte ale d-luĭ Andrassy, despre *parola Ţarului* şi despre alianţa celorŭ treĭ împĕraţi, ce, conformŭ calculelorŭ oraţiei, representă *garanţa păciĭ* menescĭ. Décă cu tóte aceste mai *generale*. Potă şi de acésta nouĕ luarămŭ notiţă este, că respunsulŭ d-luĭ Andrassy la interpelare, ésta-dată pare a nu puternică de mai mai avea basa ine ca asemenea nainte şi este b pe din vedere. Ĕtă lucruri sĕ nu sc punse d-sea :

«Imĭ este dific are, în şedinţă o asemenea întreb tŭ. Declarŭ to publică şi neprepara unŭ motivŭ, tuşi, că nu esistă nici eană sĕ fiă prin care pacea europ ntra, amŭ pusă în pericolŭ; din c că ea va cea mai bună speranţă estea, eŭ, fi mănţinută. Cu tóte a asupră'mĭ din parte'mĭ, *nu potŭ lua garanţia păciĭ!*»

Corespondinţa politică-comercială a Austro-Ungarieĭ, anunciată d D. Andrassy cu câte-va çile mai ina- inte, a eşitŭ de subt presă, s'a şi distribuitŭ delegaţiunilorŭ. Şi fiindŭ că are o cuvertă de ci lóre închisă, ea se numesce «*Cartea bruna*». Acésta carte n'arŭ conţin- e ni- micŭ interesantŭ, décă 'ĭ-arŭ lipsi câte-va raporturĭ ale consulate- lorŭ. Acestea însĕ suntŭ de unŭ nare interesŭ, pentru că divulgă cele mai utile cunoscinţe asupra ela- ţiunilorŭ economice, comerciale le şi industriale ale diferitelorŭ ţĕ- şi mai alesŭ ale statelorŭ din Ori- entŭ. Intre acestea găsimŭ *ra- portulŭ* baronuluĭ *Haan*, consulŭ austro-maghiarŭ din Bucuresci (acumŭ permutatŭ la Galaţi), cu data din Iuliŭ, anulŭ curentŭ, care con- ţine interesante detaliurĭ asupra căilorŭ de comunicaţiune, şi, in- pra agriculturei, silviculture, nă- dustrieĭ şi comerciuluĭ ro- nă. Peste totŭ acésta carte co rinde 32 acte, între carĭ şi textulŭ con- venţiuneĭ comerciale austro-ro- mâne; dĕrŭ, precumŭ amŭ prevĕ- ut o, fără nicĭ unŭ actŭ compromiţĕtorŭ pentru baronulŭ *Boerescu* şi *Costaforu*...

Intr'una din corespondinţele de mai înainte, v'amŭ vorbitŭ despre atitudinea şi limbagiulŭ ziaristiceĭ *jidano-maghiare* din Viena şi Pesta, facă cu evenimentele Orientuluĭ. Astă-çĭ amŭ ocasiunea a vĕ presinta o nouă specialitate de acéstă natură. Çilele acestea, avêndŭ locŭ în sânulŭ delegaţiunelorŭ o interpelare, relativŭ la insurgenţiĭ herzegovineni refugiaţi pe teritoriulŭ austro-maghiarŭ, comitele Andrassy respunse că pentru întreţinerea lorŭ, va fi nevoitŭ a cere unŭ creditŭ suplementarŭ. Şi ce sĕ vedĭ? Ziarele «*N. Fr. Presse*» şi «*Hon*», luândŭ cunoscinţă de acéstă declaraţiă humană a ministruluĭ de esterne, ĕtă în ce termenĭ delicaţi se pronunciă asupra eĭ: «Aşa dĕrŭ — esclamă ele — nu suntŭ de ajunsŭ cheltuelile ce reclamă trebuinţele nóstre : mai trebue sĕ întreţinemŭ şi unŭ *poporŭ semi-sĕlbatecŭ!*» — O! o!.....

Argus.

---

1 Octombre la Iassi

Curierulŭ face următórea dare de sémă despre serbarea de la Iaşi.

Iaşi, 1 Octombre 1875

Astă-çĭ a avutŭ loc în urbea nóstră serbarea funebră în memoria nemuritoruluĭ Voevod Grigorie Ghica, ucisŭ de Turci la 1 Octombre 1777, pentru inpotrivirea ce a pusŭ la răpirea Bucovineĭ. Serbarea a fostŭ prea măreţă şi prea imposantă, şi timpulŭ de care dispunem fiind prea scurt pentru a putea da lectorilorŭ noştri o dare de seamă detaliată, ne vomŭ mărgini dĕrŭ a face numai o schiţare, care însĕ va fi câtŭ se póte de esactă.

Acéstă serbare avea îndoitulŭ scopŭ: de a glorifica pe unŭ Domnitorŭ patriotŭ şi de a protesta contra celeĭ mai negre infamiĭ, care a fostŭ iubileulŭ din Cernăuţi.

La orele 9 1/2 Inaltulŭ Prea Sânţitulŭ Mitropolitŭ alŭ Moldavieĭ şi Sucéveĭ, asistatŭ de înaltulŭ clerŭ, a înce putŭ serviciulŭ Sânteĭ leturghiĭ, căruia a urmatŭ imediatŭ o Panahidă pentru pomenirea Voevoduluĭ martirŭ. La acestŭ serviciŭ eraŭ faţă D-niĭ Leon Negruzi, prefectulŭ Judeţuluĭ Iaşi şi Iorgu Lăţescu, perfectul acestuĭ oraşŭ, ca representanţi aĭ Guvernuluĭ; D. Nicu Gane, primarele urbeĭ nóstre, înconjuratŭ de primariĭ mai a tuturorŭ celorŭ-l'alte oraşe principale din ţĕră, fie în persónă fie prin delegaţĭ, representanţiĭ partituluĭ naţionalŭ liberalŭ din mai multe oraşe, delegaţi românilorŭ din Bucovina, autorităţile, Scólele şi unŭ publicŭ fórte numerosŭ.

La orele 12 cortegiulŭ a plecatŭ în sunetulŭ clopotelorŭ, din Curtea Mitropolieĭ, în ordinulŭ următorŭ.

Gendarmi călări şi pedestri;

Scóla de arte, scóla de meseriĭ şi scóla preparandală Vasili Lupu cu stindardele lorŭ.

Clerulŭ.

Redacţiuuea ziaruluĭ nostru cu toţĭ lucrătoriĭ acesteĭ tipografiĭ purtândŭ unŭ stindardŭ negru peste totŭ cu inscripţia „Curierulŭ“ în litere de argintŭ.

Pomenele.

Musica roşiorilorŭ şi musica regimentuluĭ alŭ V-le;

Primarele urbeĭ nóstre şi primarele Capitaleĭ purtândŭ ¿o corónă cu inscripţia: „Urba Bucurescĭ.“

Primarele urbeĭ Focşani şi primarele urbeĭ Romanŭ purtândŭ o altă corónă cu inscripţia „Martiruluĭ Gr. Ghica V. V. Ziarulŭ Românulŭ.“

Corónа studenţilorŭ Universităţiĭ.

D. Dimitrie Petrino purtândŭ o corónă din partea Bucovineĭ.

Apoĭ corónа din partea partituluĭ naţionalŭ liberalŭ;

Şi în fine numeróse alte corône şi buchete purtate de diferiţĭ primariĭ şi delegaţĭ aĭ diferitelor judeţe.

Stindardulŭ Reuniuneĭ femeilorŭ române, stindardulŭ Clubuluĭ Liberalŭ, cinci stindarde ale Universităţiĭ representând universitatea cu facultăţile eĭ, stindardulŭ Liceuluĭ Naţionalŭ.

Universitatea şi cele-l'alte scolĭ.

In fine publiculŭ care se compunea din mai multe miĭ de persóne, de ambe sexe, toţĭ în doliŭ şi cu capetele descoperite.

Cortegiulŭ traversândŭ strada Mare, strada Băncieĭ, strada Primărieĭ, se întórse érăşĭ în strada Mare, o traversă până în strada S-ta Vineri, apoĭ pe acésta şi strada Haleĭ şi Ghica-Vodă şi se opri la monumentulŭ rădicatŭ de consiliulŭ comunalŭ alŭ Iaşilorŭ pe piaţa Beilicŭ, în locŭ unde Domnitorulŭ martirŭ a fostŭ decapitatŭ.

In totŭ cursulŭ cortegiuluĭ, musicile aŭ întonatŭ neîntreruptŭ imnuri funebre.

De-asupra monumentuluĭ, care are forma unuĭ sarcofagŭ de marmură de Carara purtândŭ armelee luĭ Grigori Ghica Vodă şi care este aşedatŭ pe trepte, era pusŭ unŭ baldahin de catifea neagră brodatŭ cu argintŭ şi ornatŭ cu ghirlandele de imortale; de jurŭ în prejurul mormântuluĭ era o grădină improvisată şi apărată de unŭ grilajŭ de ferŭ. In jurulŭ grilajuluĭ o estradă pe a căria balustrade se înalţa în fie-care colţŭ câte unŭ arcŭ de doliŭ.

Dupĕ sosirea cortegiuluĭ aicĭ s'a făcutŭ maĭ întêiŭ sânţirea petreĭ monumentale de către Inaltu P. S. Mitropolitu, asistatŭ de clerulŭ înaltŭ; apoĭ a urmatŭ discursurile începêndu-se cu acelŭ alŭ D-luĭ Primarŭ alŭ beĭ Iaşĭ, care a detailatŭ istoricŭ actuluĭ infamŭ sevêrşitŭ la 1777, şi care a produsŭ o viuă impresiune asupra auditoruluĭ.

D-luĭ Gane, primarulŭ, a urmatŭ imediatŭ bunulŭ patriotŭ românŭ din Bucovina D. Dimitrie Petrino, care îndată ce a aflatŭ despre jubileulŭ ce se pregătea în Cernăuţĭ, s'a lepădatŭ de protecţiunea austriacă şi fără a considera drepturile, ce dobândise acolo, s'a espatriatŭ, stabilindu-se în Iaşĭ, şi oferindŭ serviciele séle Românieĭ. Prin discursulŭ sĕŭ, D. Petrino a depinsŭ cu cele mai viĭ colorĭ trista stare în care se află fraţiĭ noştri de sub jugulŭ austriacŭ. Ascultându'lŭ, auditorulŭ credea a avea înainte'ĭ întrĕga Bucovină, jălindŭ ruperea eĭ din inima Moldoveĭ şi consolându-se cu speranţa scăpăreĭ eĭ din ghiarele pajereĭ cu douĕ capete.

In fine, ora fiindŭ fórte înaintată şi timpulŭ nefavorabilŭ, D. Nic. Ionescu, în numele tuturorŭ delegaţilorŭ de prin judeţe, carĭ voiaŭ a lua cuvêntulŭ, rosti unŭ discursŭ elocinte, arĕtândŭ între altele adevĕratulŭ scopŭ alŭ înfiinţărei Universităţeĭ din Cernăuţĭ, şi comparândŭ aşia numitele progrese introduse de Austria în Bucovina în timpŭ de unŭ secolŭ cu adevĕratele progrese ce aŭ făcutŭ româniĭ din România liberă în timpŭ de 15 ani, cu tóte că aŭ fostŭ bântuiţĭ de atâtea invasiuni străine.

Dupĕ terminarea discursurilorŭ, cortegiulŭ în sunetulŭ musiceĭ a mersŭ la Palatulŭ Municipalŭ, unde a depusŭ spre păstrare atâtŭ corónele câtŭ şi stindardele făcute spre amintirea acesteĭ serbărĭ, şi anume: alŭ Reuniuneĭ Femeilorŭ Române, alŭ Clubuluĭ naţionalŭ şi alŭ Liceiuluĭ Statuluĭ.

Totŭ oraşulŭ era în doliŭ, pe mai multe case precumŭ şi pe localulŭ Comuneĭ fâlfăiaŭ stindarde negre; autorităţile şaŭ

www.dacoromanica.ro

suspendată lucrările pentru timpulŭ serbărei; şcólele, sabilimentulŭ nostru tipograficŭ, precumŭ şi tóte magasiile aŭ fostŭ închise.

In scurtŭ, serbarea a corespunsŭ în totulŭ scopuluĭ mĕreţŭ pentru care s'a făcutŭ. Şi însăşĭ natura părea că ia parte la doliulŭ generalŭ; nourĭ, de care cerulŭ era acoperitŭ, trecéŭ de-asupra cortegiuluĭ, venindŭ de la răsăritŭ şi îndreptându-se spre apusŭ, ca şi cându arŭ fi ducêndŭ lacrimile nóstre sĕ-le verse asupra Bucovineĭ.

Séra, Primăria urbeĭ nóstre a datŭ unŭ banchetŭ, la „Otelulŭ România", la care aŭ luatŭ parte atâţĭ unĭ din D-nĭ delegaţĭ de prin judeţe, câţi şi maĭ mulţĭ dintre concetăţenĭĭ noştri. Aĭcĭ s'aŭ rĕdicatŭ maĭ multe toaste ocasionale, din care celŭ întêiŭ alŭ d-luĭ Primarŭ Nicu Gane pentru Măriile Lorŭ.

In N-le viitóre vomŭ publica discursurile ţinute cumŭ şi diferitele poesiĭ distribuite cu acéstă ocasie şi pe carĭ spaciulŭ nu ne-a permisŭ a le înserа în Nr. de adĭ.

Uitamŭ a arĕta, că D. Primarŭ a terminatŭ discursulŭ sĕŭ, declarându, că acéstă serbare se va repeta în fie-care anŭ la 1 Oct. spre a arĕta adâncululŭ nostru doliŭ pentru perderea Bucovineĭ şi spre a se înrădăcina din copiĭ în copiĭ simţĕmêntulŭ de recunoscinţă pentru fapta patriotică a luĭ Gr. Alex. Ghika Voevod.

Acéstă declaraţiune a fostŭ primită cu viĭ aprobărĭ.

Nu putemŭ termina acéstă scurtă dare de sémă fără a aduce mulţumirile nóstre D-lorŭ Prefecţĭ şi poliţieĭ în genere, pentru buna ordine ce aŭ făcutŭ a se ţinea în totŭ timpulŭ serbăriĭ, care s'a petrecutŭ în cea maĭ mare linişte.

Discursulŭ Primaruluĭ

Domniloru,

Este aproape unŭ secolŭ de cândŭ în acestŭ locŭ, numitŭ Beiliculŭ, s'a petrecutŭ una din cele maĭ crude drame ale istorieĭ nóstre a căreĭ jertfă a fostŭ bunulŭ şi virtosulŭ Domnŭ alŭ Moldoveĭ, Grigorie Alecsandru Ghica. Să înălţămŭ decĭ către cerŭ o rugă de jale pentru pomenirea acestuĭ Domnŭ nefericitŭ, şi sĕ improspătămŭ astă-dĭ în memoria nóstră faptele séle patriotice a cărorŭ strĕlucire se revarsă atâtŭ de viŭ asupra morméntuluĭ sĕŭ.

Grigorie Ghica Voevod era fiulŭ dragomanuluĭ Porţiĭ Alexandru Ghica, care a avutŭ trista soartă de a fi închisŭ şi tăétŭ la Ţarigradŭ în facia seraiuluĭ la anulŭ 1741.

Grigorie Ghica a fostŭ de douĕ orĭ Domnŭ în Moldova şi o-détă în ţéra Românéscă.

La 1764, luna Februarie, se urcă pentru întâia dată pe tronulŭ Moldoveĭ şi domni cu înţelepciuue şi dreptate. Elŭ micşoră birulŭ sătenilorŭ, uşură boeresculŭ, fundă şcolĭ în Iaşĭ şi prin ţinuturĭ, aduse isvóre de apă la St. Spiridon şi la Golia, şi înfiinţă întâia fabrică din ţéră, o fabrică de postavŭ la Chipereştĭ, pe malulŭ Jijieĭ. Étă ce ţice cronica despre dênsulŭ:

„Intregŭ era acestŭ Domă la tóte, plinŭ „la minte, scia tóte trebile cum le va purta. „Ţéra cu elŭ se tocmea şi se umplea de „locuitorĭ şi le era fórte de uşurare cumŭ „nu le fusese de multă vreme la nicĭ unŭ „Domn de maĭ înainte, care se miraŭ sin„gurĭ pământeniĭ la acésta, dar împlinin„du-se ceĭ treĭ anĭ l'a mazilitŭ împĕrăţia „pentru nenorocirea bieţilorŭ săracĭ locuitorĭ".

Bunŭ în adevĕrŭ trebue sĕ fi fostŭ Grigorie Ghica Voevod şi scumpe suvenire trebue sĕ fi lăsatŭ dupĕ dênsulŭ pentru ca cronica nepărtinitóre se vorbéscă în aşa termenĭ din elŭ.

La 1768, luna Noembrie, elŭ înlocui pe vĕrulŭ seŭ Alexandru Ghica în scaunulŭ Ţereĭ Românescĭ, alesŭ de Pórtă ca unŭ maĭ bunŭ şi maĭ vrednicŭ cârmuitorŭ pentru timpurile grele ce se pregătéŭ, căcĭ resboiulŭ se declarase între împărăţia Turcieĭ şi a Rusieĭ; acolo însĕ domnia luĭ fu maĭ scurtă de câtŭ în Moldova, căcĭ înainte chiar de a împlini anul, oştirea ruséscă cotropise ambele ţĕrĭ dunărene, îlŭ prinse şi-lŭ duse robŭ de resboiŭ la curtea de Petersburg. Acolo Ghica Vodă se deosebi prin meritele şi capacitatea sea, astŭ-felŭ în câtŭ marea Impărătésă Catherina a II-a îlŭ luă subtŭ protecţiunea eĭ, şi la încheerea păcĕĭ de la Kainardji impuse Porţiĭ numirea luĭ de Domnŭ în Moldova. Pórta îlŭ numi decĭ pentru a doua óră Domnŭ în Moldova la 1774, luna Septembrie. Elŭ fu primitŭ cu mare pompă şi cu unŭ adevĕratŭ entusiasmŭ, căcĭ toţĭ cunoştéŭ din întâia luĭ Domnie virtuţile şi capacitatea sea... dérŭ nicĭ astă détă sórta n'a voitŭ a-lĭ lăsa timpulŭ de a-şĭ ferici ţéra.

Indétă dupe retragerea oştilorŭ ruseştĭ, Impărăţia Austrieĭ trimise trupe sĕ ocupe Bucovina subtŭ cuvêntŭ de a-şĭ apăra Galiţia de năvălirile Tătarilorŭ, érŭ Grigorie Ghica, ca unŭ bunŭ Domnŭ şi românŭ, se împotrivi din tóte puterile la acéstă călcare a ţĕreĭ séle, şi protestă în terminĭ energicĭ la Pórtă. ţicêndŭ: că décă Pórta „nu va îmbrăţoşa causa provincieĭ supuse „suzeranităţiĭ séle, Moldoveniĭ se vorŭ „găsi în marea îndoială la ce mijlóce se „alerge spre a înlătura primejdia, adică „sĕ lucreţe cu însuşĭ puterile lorŭ, séŭ „nefiindŭ apăraţĭ de suzeranulŭ lorŭ sĕ alerge la altă protecţiune.

Această patriotică împotrivire, sprijinită de boerĭ Divanuluĭ Moldavieĭ, în locŭ de a găsi resunetulŭ ce merita, atrase fulgerile a douĕ Impărăţiĭ asupra capuluĭ seŭ.

Pe de o parte decĭ Bucovina, grădina Moldoveĭ, cu mormântulŭ luĭ Stefanŭ celŭ Mare, cu atâtea şesurĭ îmbelşugate şi munţĭ plinĭ de metalurĭ, cu atâtea vechĭ cetăţĭ şi monastirĭ marture din timpurele de gloriă a vechilorŭ Moldovenĭ, fu deslipită de la sĕnulŭ mumeĭ patrie; érŭ pe de alta, solĭ fură trămişĭ de la Ţarigrad spre a pedepsi cu mórte pe Domnulŭ care a cutezatŭ sĕ apere pământulŭ aflatŭ sub suzeranitatea Porţiĭ.

In una din cele d'întêiŭ ţile ale luneĭ Octomvrie la anul 1777, şi pe câtŭ amŭ pututŭ descoperi pênă acumŭ chiar in ţiua de astă-dĭ 1 Octombrie, sosi la casa de conac zidită aci în piaţa Beiliculuĭ pentru primirea solilorŭ turcĭ, unŭ Kara Higiorzades Ahmedbeg cu poruncă sĕ nu se întórcă fără capul luĭ Grigorie Vodă.—Turcul se prefăcu bolnavŭ şi invită pe Vodă la dênsulŭ sub pretextŭ de a'ĭ arĕta nisce firmanurĭ de la impĕrăţiă, iar acesta fără grijă de mórte şi plinŭ de încredere că apărându causa ţĕreĭ sale apăra pe însăşĭ aceia a Porţiĭ, merse la conaculŭ turcescŭ în contra prevestirilorŭ ce'ĭ dăduse amicĭĭ seĭ din Ţarigrad, in contra scrisorilorŭ ce îĭ trimese Alexandru Ipsilanti Domnulŭ Ţereĭ Românescĭ, in contra rugămintelorŭ soţieĭ luĭ şi a doctoruluĭ Gavrilachi care visitase pe solulŭ turcŭ şi remăsese în îndoială despre realitatea bóleĭ séle.—Elŭ merse fără nicĭ o armă în mână şi fără altă escortă de câtŭ duoĭ *idiklĭĭ* în códă şi doĭ *delĭĭ* călărĭ, şi cându ajunseĭ n dreptulŭ porţeĭ Beiliculuĭ, tradiţiunea spune, că în locŭ i s'aŭ opritŭ caĭĭ, şi n'aŭ voitŭ cu nicĭ unŭ chipŭ să tragă la scară, astfelŭ că Domuulŭ a trebuitŭ să se scobóre din caretă şi să'şĭ urmeţe calea pe josŭ la palatulŭ conaculuĭ.

La scară elŭ fu întêmpinatŭ de 12 robĭ negri dintre carĭ unĭĭ îl luminaŭ drumulŭ cu făclĭĭ de céră albă, alţiĭ îl tămăiaŭ cu căţuĭ de argintŭ, şi alţiĭ îl stropiaŭ cu apă de trandafirŭ; — darŭ aceştĭ negri avéŭ figurĭ posomorîte şi în contra praviieĭ şi a dreptuluĭ robilorŭ purtaŭ hangere la brâŭ. La vederea lorŭ Domnulŭ simţi unŭ fiorŭ în inimă, dérŭ învingêndu'şĭ iute prepusulŭ, elŭ păşi cu bărbăţiă inainte şi intră în odaea unde îl aşteptă trimisulŭ Porţiĭ.

Acolo eĭ schimbară câte-va vorbe de bună întêlnire, când de odată, la unŭ semnŭ datŭ de solulŭ turcŭ, o perdea se ridică şi din dărătulŭ eĭ patru-ţecĭ de Ienicerĭ se aruncară asupra nefericituluĭ Domnŭ. Lupta nu putu să fie lungă între unulŭ singurŭ fără arme şi atâţia năvălitorĭ armaţĭ. In momentutŭ în care elŭ sparse unŭ gémŭ de la feréstră spre a cere ajutorŭ de afară, tóte cuţitele se înfipseră în trupulŭ luĭ şi astfelŭ, în mijlocululŭ strigătelorŭ de bucuriă ale ucigaşilorŭ seĭ, Domnulŭ Moldoveĭ Grigorie Alexandru Ghica Voevodŭ, apărătorulŭ causeĭ Românilorŭ şi a Turcilorŭ, căţu mortŭ de însăşĭ cuţitele turcescĭ de pe care nu se ştersese încа rugina de sânge a părinteluĭ sĕŭ. Capulŭ sĕŭ fu dusŭ la Ţarigrad ca dovadă de întocmaĭ îndeplinire a ordinilor împărătescĭ, érŭ trupulŭ fu aruncatŭ pe feréstră şi îngropatŭ lîngă zidulŭ caseĭ,

Aşa s'a sfârşitŭ acestŭ Domnŭ bunŭ şi dreptŭ, iubitŭ şi iubitorŭ de ţéră, a căruĭ singură vinovăţiă era că a voitŭ să'şĭ apere pământulŭ strămoşescŭ.

In acestŭ locŭ dérŭ, stropitŭ de sângele luĭ, consiliulŭ comunalŭ a ridicatŭ acumŭ de o-cam-dată mica şi modesta piatră ce vedeţi, prea modestă pentru amintirea gloriosuluĭ martirŭ, prea modestă pentru recunostinţa ce ţéra îĭ datoreşte; in acest ŭ locŭ de jale dérŭ. noĭ Românĭĭ adunaţĭ din tóte unghiurile ţereĭ, cu durere în inimă şi cu veneraţiune sfântă pentru marea umbră a luĭ Grigorie Ghica, să depunemŭ florĭ şi lacrimĭ pe morméntulŭ luĭ; se uitămŭ păsurile noastre ţilnice în faţa maiestăţeĭ morméntuluĭ, şi uniţĭ într'unŭ gândŭ şi unŭ sufletŭ să plângemŭ îndoita perdere a mareluĭ Domnŭ şi a dulceĭ Bucovine. Şi această serbare de doliŭ a ţereĭ se o repetămŭ şi în anulŭ viitorŭ şi în toţĭ anĭĭ de a rândulŭ şi sĕ o înrădăcinămŭ în deprinderile noastre şi ale copiilorŭ noştri, căcĭ esemplele marĭ adesea amintite hrănescŭ sufletulŭ şi formeaţă buniĭ cetăţenĭ. *Să trăească darŭ în veci memoria Domnuluĭ Grigorie Alexandru Ghica Voevodŭ!*

DIVERSE

Conclusiune de advocatŭ. D-nulŭ D... advocatŭ pleda pentru unŭ lingăŭ acusatŭ că a sedusŭ o fată de familiă bună.

Ajungêndŭ la finele argumentaţiuneĭ séle, apĕrătorulŭ o resumă astŭ-felŭ:

— Carĭ suntŭ cele treĭ mijlóce de seducţiune? Fru museţa, talentulŭ séŭ spiritulŭ, şi banĭ.

Nicĭ diavolulŭ nu e maĭ urîtŭ de câtŭ clientulŭ meŭ. Una la mână.

Rĕspunsurile séle la interogaţiunile D-luĭ presidentŭ arĕtă că e d'o prostiă admirabilă.

Câtŭ despre banĭ, n'are cu ce sĕ'mĭ platéscă nicĭ mie.

Acusatulŭ fu achitatŭ în unanimitate.

* * *

Banchierulŭ şi limba latină. D... unŭ bogatŭ bancherŭ are unŭ nepotŭ care în vacanţiile trecute venise se petréca la elŭ. Carol, — aşa se numeşte nepotulŭ — îşĭ adusese şi câte-va cărţĭ pe carĭ era scrisŭ: *Ex libris Caroli* D...

Unchiu-sĕŭ vede acéstă inscripţiune şi'lŭ întrebă:

— De ce scrĭĭ acelea acolo.

— Eh! ca sĕ nu mi le ştérgă conşcolariĭ meĭ, rĕspunse nepotulŭ surîţendŭ.

Banchierulŭ, căruia de curêndŭ i se furase pălăria la o adunare, s'apucă şi'şĭ puse pe cea nouă, dreptŭ în faţă, în litere de aurŭ, inscripţiunea: *Ex libris D...*

* * *

Origina tutunuluĭ dupĕ Turcĭ. Mahomet, călătorindŭ printr'unŭ deşertŭ, într'o ţi de érnă, vede o viperă îngheţată. O ia, o încălţesce în sênŭ şi'ĭ dă astŭ-felŭ mişcarea şi viaţa.

Ca resplată pentru buna luĭ acţiune, vipera rĕdică capulŭ şi'ĭ ţise:

— Prophete, amŭ sĕ te muşcŭ.

— De ce? E vr'o causă la mijlocŭ, spune'mi-o.

— Gintea tea e inemica aleĭ mele. E unŭ resbelŭ inverşunatŭ între poporulŭ tĕŭ şi alŭ meŭ.

— Dérŭ eŭ nu 'ţi-amŭ făcutŭ de câtŭ bine.

— Te voiŭ muşca ca sĕ nu poţĭ sĕ'm faci rĕŭ.

— Nu fiĭ ingrată.

— In numele luĭ Alah, te voiŭ muşca.

— Muşcă-mĕ atuncĭ.

Vipera înfipse dintele în sfânta mână a luĭ Mahomet şi acesta de durere o aruncă josŭ fără a o răni şi ordonându suiteĭ sêle sĕ nu o omóre. Apoĭ puse buţele pe rană, supse veninulŭ şi'lŭ ţscuipă pe pământŭ.

Din scuipatulŭ luĭ amestecatŭ cu veninulŭ vipereĭ a eşitŭ tutunulŭ, şi e puţinŭ dulce din causă că a fostŭ pe lângă veninŭ şi sfânta salivă a mareluĭ prophetŭ.

Ceea ce ştiŭ e că póte pe la Meca o maĭ fi avêndŭ şi dulcéţă, dérŭ pe la noĭ monopolulŭ 'ia scosŭ tótă saliva prophetuluĭ, nelăsându'ĭ de câtŭ amărăciunea şérpeluĭ.

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 10 Octombre. Carlişti, postaţĭ pe râpa stângă a Ebruluĭ, tragŭ asupra trenurilorŭ de voiagiorĭ carĭ trecŭ pe râpa drépră spre a merge de la Lograno la Miranda. Treĭ călĕtorĭ aŭ fostŭ răniţĭ.

Sant-Sebastian, 10 Octombre. Bateriile carliste tragŭ în contra oraşuluĭ, ocasionând stricăciunĭ puţinŭ serióse.

Santiagomendi şi Basanngoiburru tragŭ în contra luĭ Hernani.

Unŭ focŭ violente e îndreptatŭ în contra Guetareĭ.

Perpignan, 11 Octombre. Saballs şi fiul sĕŭ nu aŭ intratŭ în Franţa. Eĭ aŭ plecat cu drumul de ferŭ şi se asigură că mergŭ în Elveţia.

In Catalonia Carliştiĭ suntŭ complectŭ desorganisaţĭ.

Roma, 11 Octombre. Papa va participa la esposiţiunea de la Filadelfia şi va trimite douĭ magnificĭ mosaicĭ.

Londra, 10 Octombre. Se asigură că navele de resbel englese, care găsesc actualmente în porturile Japonieĭ, aŭ primitŭ ordinŭ sĕ mergă în China.

S'aŭ semnalatŭ marĭ inundaţiunĭ în comitatele de Leicester şi Warwick causându marĭ perderĭ.

BIBLIOGRAFIE

Va apărea în curêndŭ:

DICTIONARULU

Limbeĭ Medicale-Române

DE

FRÉDÉRIC DAMÉ — autorulŭ nuoului dicţionarŭ Romano-Francesŭ.

C. N. CHABUDIANU — doctorŭ în Medicină de la Facultatea din Paris.

Publicatŭ în Fascicule bi-mensuale.

— Aproape 50 Fascile. —

THEATRULU CIRCU

Duminecă, 5 Octombre, representaţia de *Concertŭ, Danţŭ* şi *Gimnastică*, dată de D-lŭ Moceanu cu elevi D-séle şi concursulŭ bine-voitorŭ alŭ D-lorŭ Ionescu, Schiplek şi D-ra M. Georgescu.

Inceputulŭ la 8 ore séra.

www.dacoromanica.ro

GRAND DÉPÔT DE
COFFRES ET VALISES NOUVEAU GENRE

tirés de la première fabrique française nouvellement établie á Bucarest

EN GROS ET EN DÉTAIL

DÉPÔT

RUE VĂMIĬ I. (maison I. Mano).

FABRIQUE

RUE LUCACI 56

Une fabrique de coffres et valises montée sur un grand pied et dont l'exécution des travaux est confiée à des ouvriers européens et spéciaux, offre aujourdh'ui aux acheteurs de la capitale et des districts un double avantage, soit par la supériorité de la qualité, comme solidité et élégance, que par la modicité surprenante des prix.

M. M-rs les maitres des magasins et amateurs particuliers trouveront au dépôt sus-indiqué cet article de notre industrie selon le goût et le besoin : coffres riches pour trousseaux et pour noces, coffres à serrure-sonnette, coffres valises et sacs de voyage de toutes formes et grandeurs dont la variété est au choix et à la portée de toutes les bourses.

On reçoit et l'on exécute promptement toutes les commandes désirées, soit pour une seule piéce comme pour plusieures, d'après modèle, pour l'approvisionnement même des établissements publics ou pensionnats.

On y fabrique aussi toutes espèces d'articles qui ont rapport à cette industrie ainsi que des cercueils richement garnis à des prix toujours très-modérés.

Nous ne reculerons devant aucun éffort pour nous rendre dignes du bienveillant concours des particuliers et de la confiance des maisons de commerce dans toutes les villes du pays.

O fabrică de cuffere şi geamantane pusă în perfecţiune prin lucrători europeni şi speciali, oferă astă-ţi cumpărătoriiorŭ din captală şi din districte îndoite avantage, atâtŭ prin superioritatea cualităţiĭ ca soliditate şi eleganţă, câtŭ şi prin modicitatea însemnată a preciurilorŭ.

D-niĭ proprietarĭ de magasine şi amatoriĭ particularĭ vorŭ găsi în susŭ-ţisulŭ depositŭ aceste articole din industria nóstră dupĕ gustulŭ şi trebuinţa D-lorŭ : cuffere bogate pentru rufe şi pentru zestre, cu brósce sunătóre (clopoţelŭ) cuffere de ferŭ şi giamantane precumŭ şi sacĭ de voiagiŭ de tóte formele şi mărimile şi dupe puterea fie-căruia.

Se primescŭ şi se esecută în grabă tóte comandele dorite, fie pentru o singură bucată ca şi pentru maĭ multe, dupĕ modelŭ şi chiar pentru aprovisionarea stabilimentelorŭ publice séŭ pensionate.

Se maĭ fabrică aicĭ totŭ felulŭ de articole carĭ depindŭ de acéstă industriă precumŭ şi cosciuge de lucsŭ, **tóte** cu preciurĭ fórte moderate.

Ne vomŭ pune tóte silinţele pentru a merita bine-voitorulŭ concursŭ alŭ particularilorŭ şi confienţa caselorŭ de comerciŭ stabilite în tóte oraşele ţerĭĭ.

Le Gérant, **CH. MICHAYLIDI et Comp.**

Desfacere De vinurĭ vechĭ de Drăgăşanĭ, cualitate superióră şi naturală, în butóie şi cu ocaua, cu preţurile fórte moderate. Avisŭ d-lorŭ consumatorĭ Calea Moşilorŭ No. 16.

PASTA EPILATORIA

Distruge orĭ-ce tulee importune dupĕ obrazŭ fără pericolŭ pentru pele. 10 frcs. costulŭ.

Dusser, parfumerŭ, Str. *Jean-Jacues Rousseau No. 1*, Paris.

FTISIA

BRONCHITE CRONICE

GUTURAIURĬ NEGLESE

Tratamentu rationale

cu

CAPSULE DE ESINTA DE PECURA

(Gudron)

ALE LUI GUYOT

Farmacistu la Paris

Aceste capsule, sferice, de mărimea unuĭ hapŭ, conţinŭ esinţă de pĕcură (gudron) de Norvegia, curatŭ de orĭ-ce amestecŭ şi de prima calitate. Capsula se topesce cu stomacŭ, esinţa se spumifică şi lucrézĕ răpede.

« Intrebuinţarea obicinuiţă şi ţilnică a « gudronuluĭ e fórte recomandată pentru « insănĕtoşiţiĭ după bólă şi pentru persónele « slabe : e unŭ preservativŭ escelinte în « contra unuĭ mare numerŭ de morburĭ, « maĭ alesŭ în contra bólelorŭ epidemice. »

(Anuarulu de terapeutică alŭ profesoreluĭ BOUCHARDAT).

« Gudronuluĭ, dice d. A. Cazenave, a fostŭ « maĭ în de-osebĭ întrebuinţatŭ în contra « flegmasielorŭ cronice ale peleĭ şi ftisieĭ « pulmonare. »

(Dicţionarulŭ de medicină alŭ doctoreluĭ FABRE).

« In năuntru, gudronulŭ lucrézĕ sporindŭ « cantitatea urinelorŭ, făcendŭ poftă de mân- « care, grăbindŭ mistuirea. E datŭ maĭ cu « sémă în contra catarelorŭ cronice ale « pulmonilorŭ şi bĕsiceĭ udului. »

(Tratatu de farmacie alŭ profesoreluĭ SOUBEIRAN).

In dosă ordinară, de la una pănă la douĕ capsule, în timpŭ de odihnă, acéstă doctoriă e d'uă eficacitate deosebită în următórele bóle :

FTISIA PULMONARA
BRONCHITE
CATARE PULMONARE
ASTMA (NADUFU)
TUSE INVECHITA
GUTURAIURI
ARSURI DE PEPTU
DURERI DE GUTU
DISPEPSIA
CATARE ALE BESICEI

şin'genere în contra tutorŭ afecţiunilorŭ membranelorŭ mucóse.

Fiĕ-care sticluţă conţine 60 capsule. E destulŭ sĕ spunemŭ câtŭ de puţinŭ costă tratarea cu capsule de gudronŭ : câţi-va banĭ pe ţi.

Spre a'nlatura contrafacerile şi imitaţiunile, sĕ se cérĕ pe ĭrmă semnătura GUYOT, tipărită în treĭ colorĭ.

LA PARIS, CASA L. FRÈRE, 19, RUE JACOB

Depositu în Bucurescĭ la D-niĭ Apel et. Comp. Risdorfer, Schmettau. Comp. farmacia Curţiĭ, şi în Ploescĭ la D-nu Rudolph Schmethau la Mihaĭ Bravulŭ.

O pereche Casse cu două etaje situate în **strada Stirbey-Vodă No. 23** din vale de Theatru cel mare, din **nuoŭ reparate** şi confortabile pentru două familiĭ, suntŭ de datŭ cu chirie de la Sf. Dumitrie viitorŭ saŭ chiar de acum, se închiriadă în totalŭ şi în parte.

Doritoriĭ se vor adresa la Proprietar ce locuesce Calea Mogoşóeĭ No. 117 lingă Ministerul de Resbelŭ.

Matei Hristescu.

AVIS IMPORTANTU

Magasinŭ de Incălţăminte

pentru

BARBATI SI COPII

LA Steaua Albastră

LA Steaua Albastră

STRADA ŞELARĬ LINGĂ HOTELULŬ FIESCHI.

Sub-semnatul ca în tóte saisónele nu lipsescŭ a aduce la cunoştinţa Onor. Publicŭ şi înalteĭ noblime c'am primitŭ pentru saisonulŭ de Iarnă un mare asortimentŭ de diferite încălţăminte pentru bărbaţi şi copiĭ, din primele fabricĭ precum şi din renumita fabrică a luĭ **FRANZ HULLA** promiţândŭ onor. Clientele cu serviciŭ prompt şi cu preţurĭ fórte moderate.

D. MESCHELSOHN.

De închiriat maĭ multe camere chiar de astădĭ cu preţŭ moderat pentru una séŭ două familiĭ, în strada Icóna între No. 7 şi 9 unde pentru informaţiunĭ se găseşte în orĭ-ce vreme sub semnatulŭ.

Ispas Georgescu.

De închiriat Casele din strad Verde No. 11 alăturĭ cu podu Mogoşóe, se închiriadă de la St. Dimitrie avândŭ unŭ grajd şi şopron, doritoriĭ se vor adresa la C. Ioan str frumósă No. 3 séŭ strada Dréptă No. 20.

CĂRŢI BISERICESCI

De vêndare la D. G. Georgescu Strada Bărăţieĭ. No 12.

De închiriat ŞI DE VINDARE casele din strada Batiştea No. 33, avêndŭ cinci odăĭ sos, treĭ josŭ, doă pivniţe, grajdŭ, şopronŭ şi grădină.

Proprietarulŭ N. Cămărăşescu, Calea Mogoşóe strada Puţulŭ de piatră No.

De închiriat ŞI DE VENDARE grădina mea de la şoseaua Kisselef cu treĭ perechĭ case avêndŭ 17 încăperĭ, locŭ de fănéţă şi pomĭ roditorĭ.

Amatoriĭ sĕ se adreseţe la mine în Strada Scaunele No. 47.

C. N. Brăiloiu.

De închiriat una séŭ două camere. Strada Lucacĭ No. 21.

De închiriat primul etajŭ cu 6 odăĭ şi o cuhnie a caselor No. 86, din calea Văcăreştĭ.

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ No 24.

www.dacoromanica.ro

MARȚI, 7 OCTOMBRE 1875. Unŭ numĕrŭ 10 Bani. BUCUREȘCI, ANUL V. No. 1056

ABONAMENTE.

	In Oraşŭ.	In Districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 leĭ.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru treĭ lunĭ	7	8 —

Orĭ-ce Abonamentŭ neînsoțitŭ de valóre se refusă.

Abonamentele se facŭ numaĭ de la 1 și 15 ale fie-cărei lunĭ.

Epistolele nefrancate se refusă și articolii nepublicați se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiunii și reclame. Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURĬ.

Linia mică pe pagina	IV	15 banĭ
Reclame pe pagina	III	1 leŭ
«	II	2 leĭ
«	I	3 leĭ

Pentru Francia: se priimescŭ anunciuri și reclame la D-nu **Eugène Orain** rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la D-nn **Philipp Löb,** Wien Reichsrathplatz No. 2.

Pentru Londra la D-nul **Eugène Micoud** 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunciurĭ, a se adresa la Typ. Națională, Strada Academieĭ 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciul privatŭ alŭ *Românuluĭ*).

Constantincpole, 15 Octombre. — Server-pașa telegrafiédă din Mostar, cu data de 18, către marele viĭrŭ: Peste 2000 insurgenți aŭ fostŭ bătuți pe deplinŭ de Chefket-pașa, la Grab, aprópe de Ojupitcha. Insurgenții aŭ fugiŭ în Muntenegru lăsându 160 morți. Locuitorii din 18 sate din districtulŭ Popowo, carĭ aŭ luatŭ parte activă la revoltă, aŭ venitŭ sĕ se supue, și aŭ fostŭ instalați de autorități în satele respective.

Viena, 15 Octombre. — Delegațiunile aŭ votatŭ aĭ definitivŭ bugetulŭ comunŭ pe 1876.

Belgrad, 13 Octombre. — S'a făcutŭ în Scupcină o propunere, prin care se cere reducerea serviciuluĭ în armata activă la unŭ anŭ.

Constantinopole, 15 Octombre. — Guvernulŭ declară că reducerea dobênzilorŭ nu este aplicabilă ș'asupra împrumutuluĭ de la 1855, garantatŭ de Francia și Englitera.

Berlin, 15 Octombre. — D. Bulow, secretarŭ de statŭ, a plecatŭ pentru a însoți pe împĕratŭ în Italia.

BUCUREȘCI, 6 OCTOMBRE

O telegramă către ziarele străine ne-a adus analisa uneĭ scrisorĭ ce președintele Statelorŭ-Unite ale Americeĭ a adresatŭ Societățiĭ de arme din Tennessee. Cuvintele președintelui, zice *la République française*, aŭ atinsŭ într'adevĕrŭ tóte spiritele curióse despre lucrurile politice.

«Sĕ lucrămŭ, — scrie generalulŭ Grant societățiĭ de arme, — pentru securitatea libertățiĭ gândireĭ, a cuvêntuluĭ, a preseĭ libere, a curateĭ morale, a sentimentelorŭ religióse oprite de tóte piedicile, a egalității dreptuluĭ și libertățiĭ tutulorŭ ómenilorŭ fără accepțiune de naționalitate, de culóre și de religiune; se încuragiamŭ scólele libere, făcêndŭ ca nicĭ unŭ singurŭ dolarŭ destinatŭ la acéstă operă se nu fie consacratŭ a susține o scólă sectară; se decidemŭ ca nicĭ unŭ statŭ, nicĭ națiunea se nu susțină altă instituțiune de cătŭ acea unde toți copiĭ se pótă primi educațiunea comună, curățită de tóte învățăturile athee, păgâne séŭ sectare; se lăsamŭ învățătura religiósă în sînulŭ familieĭ și se menținemŭ în totŭ-déuna separațiunea Bisericeĭ de Statŭ.»

In cea ce se atinge de partea privitóre la învĕțămêntŭ, fiindŭ că la noĭ este deja de multŭ separată biserica de statŭ, și prin urmare nu avemŭ se ne tememŭ de influența religiósă în educațiune, o lĕsămŭ la o parte. Partea însĕ care ne-a făcutŭ sĕ reproducemŭ aceste rinduri, este acea în care președintele dă consiliĭ de a lucra pentru libertățile publice, carĭ suntŭ baza prosperității unuiŭ statŭ.

Cândŭ unŭ omŭ ca generalulŭ Grant, cândŭ șefulŭ unuĭ statŭ, care orĭ cătŭ de republicanŭ arŭ fi acelŭ șefŭ, este în capulŭ putereĭ, prin urmare dupe principiele ómenilorŭ nostriĭ de la guvernŭ arŭ trebue sĕ se schimbe; cându acela care cu spada a abolitŭ sclavagiulŭ, vine și face o asemenea declarațiune, că trebue sĕ lucrămŭ pentru libertățiĭ și contra sectarilorŭ, acéstă declarațiune are o însemnătate fórte mare și româniĭ arŭ trebui sĕ profite de lecțiunea ce le dă primulŭ cetățianŭ americanŭ.

Sĕ lucrămŭ dérŭ, românĭ; sĕ nu lĕsămŭ unŭ minutŭ neîntrebuințatŭ pentru a face sĕ triumfe aceste ideĭ mântuitóre și sĕ se stabiléscă vecĭnicŭ în acestŭ pămêntŭ alŭ strămoșilorŭ noștriĭ. Sĕ lucrămŭ și sĕ fimŭ uniți în acestŭ scopŭ. Esemplulŭ s'a datŭ în ziua de 1 Octombre la Iassĭ. Scânteia electrică a patriotismuluĭ a strĕbătutŭ tótă țéra, a aprinsŭ tóte inimele și tóte aŭ trimisŭ delegațiĭ séŭ adesiunile lorŭ la o țeremoniă funebră care se făcea în memoria uneĭ zile triste, cândŭ România a fostŭ furată de o parte a eĭ și cândŭ unŭ Domnŭ a fostŭ asasinatŭ pentru că a protestatŭ în contra aceleĭ hoții.

Trebue sĕ lucrămŭ pentru acele bunurĭ de carĭ ne vorbesce generalulŭ Grant, căcĭ numaĭ prin ele vomŭ ajunge sĕ avemŭ ómenĭ carĭ sĕ protesteze și sĕ móră pentru drepturile și integritatea teritoriuluĭ românŭ, și vomŭ scăpa de aceĭ carĭ, pentru o cruce séŭ unŭ cordonŭ, își vêndŭ onóre, consciință și chiarŭ patriă.

După cumŭ amŭ promisŭ, publicămŭ aĭ maĭ înainte, în întregulŭ sĕŭ, importantulŭ discursu alŭ D-luĭ Petrino ținutŭ la 1 Octombre dinaintea pietreĭ monumentale a luĭ Grigorie Ghica.

Curierulŭ din Iassĭ ne spune că D. Doctorŭ Zotta, românŭ din Bucovina, care se afla în Iassĭ cu ocasiunea țeremonieĭ de la 1 Octombre, îndată ce s'a întorsŭ în Cernăuțĭ, a fostŭ arestatŭ pentru a arĕta motivele veniriĭ sĕlŭ în Capitala Moldoveĭ și déca nu a venitŭ *espre* ca sĕ participe la acea serbare.

Scimŭ că cu ocasiunea jubileuluĭ evreescŭ din Cernăuțĭ maĭ mulțĭ jidanĭ din România de peste Milcovŭ s'aŭ dusŭ sĕ fiă faciă. Arestatu-s'a vre unulŭ la întórcere?

Acéstă întrebare o facemŭ guvernuluĭ actualŭ, care ne arétă că are o iubire peste măsură către imperiulŭ austriacŭ.

Unde este atuncĭ reciprocitatea prevĕdută în convențiunea comercială?

A se vedea ultimele sciriĭ pe pagina III.

Ministrulŭ sêrbŭ, care a succedatŭ cabinetulŭ Ristitch, este constituitŭ definitivŭ. Elŭ e compusŭ din D-niĭ Kalievitch, președintele consiliuluĭ și ministru de interne; Boscovitch, ministru alŭ instrucțiuneĭ publice și alŭ cultelorŭ; Marcovitch, ministru de justițiă; Nicolitch, ministru de resbelŭ; Zdrakovitch, ministrulŭ de lucrărĭ publice; Paulovitch, ministrulŭ alŭ afacerilorŭ străine, și Jankovitch, ministrulŭ de finance.

D-lŭ Kalievitch, care presida Scupcina, a fostŭ în capulŭ partiduluĭ Omladiniștilorŭ. Elŭ este fiulŭ unuĭ banch rŭ din Uzjitza. Se zice că a luatŭ parte la complotulŭ îndreptatŭ în contra prințuluĭ Mihaelŭ.

Domnulŭ Boscovitch era profesorŭ la școla superióră din Belgrad. Elŭ aparține asemenea Omladineĭ.

D-lŭ Marcovitch este, se zice, din partida prințuluĭ Karageorgevitch.

Colonelŭ Nicolitch s'a pronunțatŭ pentru resbelŭ în momentulŭ votuluĭ pentru adresa Scupcineĭ. Elŭ făcea de altŭ-mintrelea parte din cabinetulŭ luĭ Ristitch.

D-nulŭ Zdacovitch este maiorŭ în corpulŭ de geniŭ. Elŭ ș'a făcutŭ studiele la Paris.

Paulovitch era profesor de dreptŭ civilŭ la școla de dreptŭ din Belgrad.

Jancovitch a fostŭ în exiliŭ în totŭ timpulŭ cătŭ a duratŭ domnia luĭ Mihael. Elŭ redactă la Geneva, cu Vladimir Iovanovitch unŭ ziarŭ intitulatŭ *Sloboda* (libertatea). Ca maĭ toți colegiĭ sĕĭ, elŭ este membru alŭ omladineĭ.

Se vede că noulŭ ministerŭ sêrbŭ e privatŭ de omogenitate și că nu este, propriŭ zisŭ, de cătŭ unŭ ministerŭ de transițiune. D-lŭ Marinovitch va veni elŭ în viitorŭ la putere? Acésta e probabilŭ. De o c'am-dată, orĭ ce s'arŭ întêmpla, D-lŭ Ristitch nu pare a fi adevĕratulŭ representantŭ alŭ opiniuneĭ ce domină în Serbia. Se póte dérŭ ușorŭ prevede că onorabilulŭ omŭ de statŭ va fi supusŭ persecuțiuneĭ acelor'a carĭ vorŭ veni la putere.

Citimŭ în *Pall Mall Gazette* următórea telegramă din Berlin, cu data 9 Octombre:

«Principala dificultate ce esistă în negocierile cu insurgenți Herzegovineĭ fiindŭ cererea ce facŭ eĭ de a li se garanta reformele promise de Turcia și acceptate de cea maĭ mare parte din insurgenți, că vorŭ fi executate, în realitate, o nouĕ propunere a fostŭ făcută cu ore carĭ șanse de succesŭ. Se propune ca esecutarea reformelorŭ sĕ fie încredințate, împreună cu administrația provincielorŭ interesate, unuĭ guvernorŭ generalŭ, bucurându-se de încrederea supușilor creștinĭ aĭ Porțiĭ. Nu e de creduțŭ că puterile sĕ voiască a primi responsabilitatea garanțielorŭ, cu tóte că aŭ fostŭ din noŭ rugate de insurgenți.

«Consuliĭ străinĭ la Mostar se forțéză de a profita de serviciele clerului localŭ spre a aduce împăciuirea cu insurgenții și urmăresc cu activitate negocierile lorŭ prin delegatulŭ lorŭ.»

Aflămŭ din *Republica francesă* următórele sciriĭ, cu data 9 Octombriŭ:

Insurgenții din Rudinje arŭ fi atacatŭ Liubinje (între Mostar și Trebinje) și arŭ fi bătutŭ pe turcĭ. Eĭ arŭ fi luatŭ unŭ mare numĕrŭ de caĭ. Insurgenții campeadă la Popovalje.

La Klec se află treĭ bastimente de resbelŭ turcești. Trupele turce nu potŭ sĕ înainteze.

Astă-zi o noutate a mișcatŭ totŭ orașulŭ. După acéstă noutate, turciĭ arŭ fi violatŭ pentru a treia óră teritorulŭ sêrbŭ; de astă dată în vecinătățile Bosnieĭ, la Ractha în departamentulŭ Ratcha. Turciĭ arŭ fi arsŭ câte-va orășele sêrbe și arŭ fi ucisŭ unŭ miliținŭ care mergea liniștitŭ acasă.

Golos publică unŭ lungŭ articolŭ de fondŭ spre a combate ideia uneĭ soluțiuni a cestiuneĭ Orientuluĭ prin mijlocul reformelorŭ operate în Turcia. După ce trece în revistă reformele promise de curêndŭ de Pórta și demonstră imposibilitatea de a le pune în executare, *Golos* zice: «De la subsemnarea tractatuluĭ de la Paris în 1856, Europa a prevĕdutŭ inevitabila necesitate a uneĭ intervenirĭ europene permanente și a uneĭ garanțiĭ permanente, din partea puterilorŭ, în favórea tutorŭ legilorŭ turcești în beneficiulŭ creștinilorŭ. Acéstă necesitate va persista până în momentulŭ în care pu-

www.dacoromanica.ro

terile europene voră lua singurele mijlóce capabile de a'mbunătăți situațiunea creștinilorŭ. Aceste mijlóce consistă în formațiunea în Turcia a mai multorŭ state semi-indepenninte de felulŭ Serbieĭ și Românieĭ». *Golos* desvoltă acéstă ideiă și conchide ținêndŭ că déca Europa nu va adopta acest mijlóc pentru soluțiunea practică a cestiuneĭ turce, dominațiunea otomană asupra mai multorŭ milióne de creștinĭ va'nceta, și din ruinele puteriĭ musulmane va nasce șérpele cestiuneĭ orientuluĭ care va fi semnalulŭ unuĭ resbelŭ generalŭ.

Unŭ meetingŭ numerosŭ a fostŭ ținutŭ la 5 Octombre în localulŭ Primărieĭ din Glascow în Englitera, subt președința conteluĭ Galloway Aci s'a discutatŭ atitudinea actuală a Papeĭ și s'a luatŭ o resoluțiune, prin care declară că decretele din Vaticanŭ, carĭ reclamă puterea absolută, aŭ făcut pe Papa sĕ iasă din domenulŭ religiuniĭ curate, și a cerutŭ sĕ se opue la acésta.

Scrisórea următóre a Domnuluĭ Gladston a fostŭ cetită în acestŭ meeting:

«*Domnule Președinte!*

Cu cea mai viă satisfacțiune vĕdŭ peste totŭ, și mai cu sémă într'unŭ centru de lumină atâtŭ de importantŭ ca Glascow, indiciĭ sigure că spiritulŭ publicŭ se deștéptă în facia gravitățiĭ cestiuneĭ ridicate de actele recente ale Curțiĭ papale, acte pe carĭ din nenorocire le susține marea majoritate a cleruluĭ catolicŭ romanŭ, și cărora le daŭ adesiune marea masă a laicilorŭ aparținêndŭ acesteĭ comuniuni.

Imĭ place sĕ creḑŭ că, cu tótă acéstă adesiune aparentă, mulțĭ catolicĭ romanĭ s'aŭ pronunțatŭ în contra procedărilorŭ pe carĭ nu le potŭ aproba și pe carĭ le respinge consciința lorŭ, și aș avea o prea sinceră plăcere déca spiritulŭ de moderațiune și de dreptate de care, nu mĕ îndoiescŭ, că vorŭ fi conduse deliberările adunăriĭ vóstre, va putea esercita o influință salutară, de natură a atrage atențiunea concetățenilorŭ lorŭ asupra gravuluĭ subiectŭ de care vĕ ocupațĭ.

Primițĭ, etc.

Ḑiarele italiane anunță preparativele carĭ se facŭ la Milan pentru recepțiunea imperatoruluĭ Guilomŭ. Se calculeaḑă de la 80 până la 100,000 numĕrulŭ provincialilorŭ și străinilorŭ carĭ vorŭ fi la Milan în timpulŭ șederiĭ acolo a imperatoruluĭ. Locuințele suntŭ peste totŭ ocupate, asemenea și locurile teatruluĭ *Scala* pentru representația de gală.

Imperatorulŭ și suita sea vorŭ fi instalate în palatulŭ regalŭ care se prepară pentru acestŭ scopŭ; apartamentele imperatoruluĭ se vorŭ compune din nouĕ camere, dintr'unŭ cabinetŭ de lucru și o mare cameră de culcare. Patulŭ sĕŭ va fi acel'așĭ care a servitŭ imperatoruluĭ Ferdinand I-iŭ înainte de încoronarea sea.

Unŭ detaliŭ curiosŭ: imperatorulŭ aduce patulŭ sĕŭ de câmpŭ pe care dórme în totŭ-déuna în timpulŭ călĕtorieĭ séle.

Nu se va face invitațiuniĭ oficiale primarilorŭ principalelorŭ orașe ale regatuluĭ, nefăcêndu-se nicĭ o invitare la Veneția în circumstanțe analóge.

Regele va merge la Milan la 16 séŭ 17. Va fi însoțitŭ de generalulŭ Medici. Autoritățile localităților lorŭ pe unde va trece convoiulŭ imperialŭ aŭ primitŭ ordinulŭ de a fi la stațiune în uniformă spre a primi pe óspe. Dupĕ obiceiŭ, acest'a din urmă va trece în revistă trupele cantonate în aceste localităților.

Principele Humbert va avea la revista cea mare uniforma de ofițerŭ din alŭ 13 regimentŭ de husarĭ prusianĭ.

Ḑiarulŭ *L'Italie* ne dă următórele note asupra împrumuturilorŭ turcescĭ:

Intr'ună spațiŭ de 20 anĭ, Turcia a încheiatŭ 16 împrumuturĭ în străinĕtate, representândŭ unŭ capitalŭ nominalŭ de 5 miliarde 447 milióne. Din acéstă sumă însĕ, ea n'a încasatŭ în realitate de câtŭ 3 miliarde 200 milióne celŭ multŭ.

De la 1868, se póte ḑice că împrumutulŭ era periodicŭ. Nu a trecutŭ unŭ anŭ fără ca Turcia sĕ nu ceară iconomieĭ străine resurse momentane.

Étă cu ce dobêndĭ aŭ fostŭ emise aceste împrumuturĭ în ultimiĭ anĭ:

1868 —	150,000,000,	— 6% —	Emis. pe 83 fr.
1869 —	555,500,000.	— 6% —	» » 54 »
1870 —	792,000,000,	— 3% —	» » 45 »
1871 —	142,500,000,	— 6% —	» » 68 »
1872 —	278,000,000,	— 9% —	» » 98½ »
1873 —	694,500,000,	— 6% —	» » 58½ »
1874 —	1 miliardŭ	— 5% —	» » 43½ »

Domnulŭ Dimitrie Brătianu, ne putândŭ se asiste în persónă la ţeremonia din Iassĭ, a trimisŭ comitetuluĭ, care a luatŭ inițiativa serbăreĭ, următórea scrisóre:

Belciugatŭ, 29 Septembre, 1875.

D-lorŭ membri aĭ comitatuluĭ națională-liberalŭ din Iași

Dragi meĭ concetățenĭ

Pelerinagiulŭ la Iașĭ de la 1 Octombre este o datoriă sacră simțită de totŭ Românulŭ; permiteți'mĭ dérŭ, vĕ rogŭ, a vĕ face ale mele scuse ș'a vĕ oferi totŭ de o dată espresiunea vieloră mele regrete, căcĭ, din împrejurărĭ independinte de voința mea, nu potŭ lua parte de câtŭ d'aicĭ cu cugetulŭ și cu inima la piósa și patriotica serbare de la 1 Octombre, provocată de recenta orgiă, care a 'ntristatŭ sufletele locuitorilorŭ Cernăuțuluĭ.

La Iașĭ are sĕ se represinte partea a doua a aceleașĭ drame începută la Cernăuțĭ; Austria a pusŭ în scenă ceea ce o privesce pe dênsa: răpirea Bucovineĭ séŭ mai bine mișelia și crima, perfidia, asasinatulŭ; România va onora memoria mareluĭ Domnitorŭ Grigore Ghika, martirŭ alŭ iubireĭ séle de țéră ș'alŭ criminalelorŭ uneltirĭ austriace.

In timpurĭ barbare se serbaŭ cuceririle făcute cu sabia. Sângele luptătorilorŭ părea că spăla păcatulŭ cuceririĭ și c'arunca gloriă asupra învingătoruluĭ: dérŭ, nu este esemplu în istoria omenirĭ ca lașitatea și crima sĕ se celebreḑe prin jubileurĭ. Straniulŭ jubileŭ de la Cernăuțĭ nu póte fi de câtŭ espiațiunea uneĭ crime. In adevĕrŭ, este acum unŭ secolŭ, s'a comisŭ pe pământulŭ Românieĭ o crimă mare, infamă în urḑéla ieĭ, oribilă în a eĭ perpetrare: Moldova fu trunchiată, și apărătorulŭ eĭ, Grigore Vodă Ghica, ucisŭ, decapitatŭ, prin vicleniă, perfidiă și corupere; crimă nepedepsită până astăḑĭ, căcĭ, preparată și consumată fără sgomotŭ, în întunereculŭ cabinetuluĭ Vieneĭ, remăsese maĭ necunoscută Europeĭ, și chiarŭ Româniĭ nu sciaŭ până astăḑĭ înfiorătórele și hidósele amĕnunte ale teribileĭ drame petrecută în anulŭ 1775. A trebuitŭ ca pĕcatulŭ care apésă asupraĭ de o sută de anĭ sĕ împingă pe Austria a se prăda ea însăș în mânele justițieĭ opiniuniĭ publice universale, ș'a'și confesa crima; a trebuitŭ ca ea însăș, prin investigațiunile bunuluĭ și învĕțatuluĭ Românŭ Doxache Hurmuzache, autorisatŭ de dênsa, sĕ descopere probele culpabilităților séle uitate în archivele Vieneĭ; a trebuitŭ ca ea singură sĕ se esecute în efigiă pe una din pieţele Cernăuțuluĭ, sĕ se espuie la vederea publiculuĭ indignatŭ supt forma uneĭ statue înferată cu sigiliulŭ crimeĭ ș'alŭ infamieĭ, ca trecătoriĭ pururea s'o arate cu degetulŭ și sĕĭ strige: anatema! Putea fi maĭ bine resbunatŭ fericitulŭ întru pomenire și gloriosulŭ Grigore Vodă Ghika?

Fiă liniștitŭ d'aci înainte sufletulŭ eroiculuĭ apărătorŭ alŭ întregimiĭ Moldoveĭ! Unŭ pasŭ mare s'a făcutŭ: furulŭ este astă-ḑĭ descoperitŭ, cunoscutŭ de toțĭ, și furtulŭ nu este încă distrusŭ. Unŭ mare geniŭ a ḑisŭ: «Viitorulŭ nu aparține de câtŭ luĭ Dumneḑeŭ,» adecă popórelorŭ, și poporulŭ Bucovineĭ este poporulŭ românŭ.

Scumpiĭ meĭ concetățenĭ, vĕ trămitŭ aci câte-o strângere de mână frățéscă ș'o lacrimă de durere și de speranță.

D. Brătianu.

Discursulŭ d-luĭ D. Petrino

Românilorŭ!

Daț'mĭ voie și mie, ca Românŭ din Bucovina și ca fostŭ cetățénŭ alŭ Austrieĭ pênĕ la momentulŭ umilitorŭ pentru noĭ și rușinosŭ pentru dênsa, cândŭ s'a hotărîtŭ serbarea secularĕ ce s'a celebratŭ în Cernăuțĭ, în memoria ḑilieĭ fatale care a răpitŭ Bucoviua din brațele Moldoveĭ, sĕ rostescŭ și eŭ aicĭ puține cuvinte, fiindŭ că viŭ sĕ depunŭ lacrimele sermaneĭ Bucovine pe mormêntulŭ Domnuluĭ martir Grigorie Ghica, care pentru dênsa și cu dênsa împreună a căḑut: elŭ în mâinele ucigașilorŭ sĕĭ, ea subtŭ jugŭ streinŭ.

Credŭ că în concertulŭ atâtorŭ glasurĭ eloquente eșite din inima Românieĭ libere, amŭ eŭ îndatorirea grea de a ridica și slabulŭ meŭ glasŭ. Suntŭ convinsŭ însĕ că orĭ câtŭ de slabŭ și de imperfectŭ sĕ fie elŭ, acestŭ glasŭ de Bucovinénŭ, trebue sĕ aibă importanța sea dincóce, fiindŭ-că este ecoulŭ simțirilorŭ de dincolo de Molna.

Reḑematŭ de pétra acestuĭ mormêntŭ sacru, care coprinde în sine noroculŭ Bucovineĭ, asasinatŭ în persóna ultimuluĭ sĕŭ regentŭ legiuitŭ, prin mine astă-ḑi vorbesce acelŭ românŭ peste care a trecutŭ unŭ secolŭ de înstreinare cu tóte urgiile séle; fără a'ĭ fi pututŭ lua nimicŭ din individualitatea sea și care, dupĕ ce a înfruntatŭ insultele timpuluĭ și acelea ale dușmanilorŭ sĕĭ cu multŭ maĭ umilitóre încă, dupĕ ce a invinsŭ cu bărbăție totŭ ce era menitŭ a'ĭ șterge urmele de pre fața pământuluĭ, vine astă-ḑi, cândŭ degetulŭ veciniciei însémnă pe orologiulŭ istorieĭ séle sfârșitulŭ unuĭ secolŭ, sĕ vĕ spue, că elŭ este dovadă supremă, că aceĭ ce în patria luĭ Stefan celŭ Mare aŭ ridicatŭ viclenieĭ și trădăreĭ unŭ monumentŭ de rușine sĕpatŭ în pétră, nu aŭ dobênditŭ în decursŭ de o sută de anĭ, nicĭ celŭ maĭ micŭ triumfŭ moralŭ.

Acelea ce le-aŭ dobênditŭ eĭ nu le potŭ fi spre onorŭ, fiindŭ numaĭ avantage brutale dupĕ unŭ axiomŭ matematicŭ și din neuorocire necontestabilŭ. Numĕrulŭ lorŭ de maĭ bine de 30 milióne, față cu ținra de 500 de miĭ, numĕrulŭ locuitorilorŭ din Bucovina, produce proporțiunea de 1 la 60, proporțiune totŭ-dé-una avantagiósă milióneloră, chiarŭ și atuncĭ cândŭ ele s'arŭ compune din selbaticĭ de prin codriĭ Africeĭ și nu de pretinșĭ purtătorĭ de cultură în Orientŭ. Sĕ ne fie ertatŭ decĭ a ne îndoi despre puterea lorŭ civilisătóre și misiunea cu care se credŭ învestiți.

Se vede că Dumneḑeulŭ strămoșilorŭ noștri, care ne-a ocrotitŭ odinióră prin brațele de oțelŭ ale luĭ Stefan celŭ Mare și ale luĭ Mihaĭ Vitézulŭ, care a inspiratŭ țerilorŭ surorĭ, Moldova și Valahia, votulŭ memorabilŭ din 1859 și care a înălțatŭ pe tronulŭ eroilorŭ străbunĭ pe Alecsandru Ión I pentru a realisa prin dênsulŭ visulŭ sublimŭ de *Unire* a 5 milióne de Românĭ, se vede că acel'așŭ D-ḑeŭ maĭ are în vedere și visulŭ acelorŭ alte milióne de Românĭ, cari gemŭ subtŭ jugŭ streinŭ și pentru care o asemenea ḑi zace încă în sînulŭ viitoruluĭ.

Sĕĭ mulțămimŭ darŭ de pe peatra acestuĭ mormêntŭ că ne-a feritŭ de a vedea în pretinsa coróna de fală a *vulturuluĭ nemilos*, — care 'și face o serbătóre din ḑiua în care ale sale 2 pliscurĭ le-a afundat în rana sângerândă și nevindecată a unuĭ popor întregŭ, — pe acea fóie de laurŭ atâtŭ de dorită de dênsulŭ, pe care se fie scrisŭ: *Desnaționalisarea Bucovineĭ*. Astăḑi maĭ multŭ de câtŭ orĭ cândŭ Bucovina se simțesce românească și maĭ tare de cât orĭ când, astă-ḑi ea vine să protesteḑe în fața lumeĭ, de pe peatra acestuĭ mormênt.

Din Valea Colbuluĭ și pênă la malurile Nistruluĭ, de prin Codriĭ Munților Carpațĭ, din trunchiulŭ fie-căruĭ bradŭ care a fostŭ marturŭ alŭ urgiilorŭ acestuĭ secolŭ de desonóre, din fie-care lanŭ, ce produce pâinea de tóte ḑilele și care 'ĭ-a adăpat cu sudórea unuĭ poporŭ subjugatŭ, din fie-care isvorŭ ce potolesce setea, și din fie-care biserică care adăpostesce credința și priimesce ofrandele creștinilor pe altarulŭ sĕŭ, miĭ de glasurĭ topite într'unŭ singurŭ țipetŭ de indignare, lovindu-se de mormintele eroilor noștri și repetate de unŭ echo secularŭ, trecŭ astă-ḑi peste hotare, înfruntă pajerile înfipte în trupulŭ Bucovineĭ, în urma uneĭ Conventiuniĭ fraudulóse și pătrundŭ pênă la acestŭ mormêntŭ unde vĕ strigŭ, că Bucovina este fiica Moldoveĭ, că ranele eĭ suntŭ ranele vóstre, că pruncii ce se nascŭ, cu întêia lorŭ suflare, că moșnegiĭ ce morŭ cu ultimulŭ lorŭ suspinŭ, invócă viitorul, și că sacrilegiulŭ comisŭ asupra unuĭ Domnŭ martirŭ și a uneĭ țĕrĭ răpite îșĭ cere resbunarea sea.

Domniloră! Este o regulă de convențiune socială care cere de la fie-care individŭ sĕ'și apere onórea și sĕ ștérgă insultele ce i se facŭ, cu sângele seŭ, pentru a nu remânea desonoratŭ pentru totŭ d'auna.

Aceeași regulă însĕ, puindŭ onorulŭ maĭ pe susŭ de tóte, oprește pe totŭ omulŭ onestŭ de a provoca prin insulte pe acel'a care este cu multŭ maĭ slabŭ de câtŭ dênsulŭ.

Dupe aceasta vĕ întrebŭ cu câtŭ maĭ mult trebue unŭ poporŭ se caute a spăla insultele ce i se facŭ? Și cu câtŭ maĭ lașŭ este acelŭ statŭ care provócă prin insultele sale cele maĭ umilitóre, pe unŭ altŭ statŭ, atuncĭ cândŭ știe că acesta, din nenorocire, nu este în posițiune a'și măsura puterile cu dênsulŭ? Cu câtŭ maĭ neagră însĕ devine acéstă lipsă de generositate cândŭ, — precum în împrejurarea de față, — statulŭ insultătorŭ este unŭ din puterile garante ale libertăților niciuluĭ statŭ insultatŭ de dênsulŭ.

Sĕ ne fie ertatŭ, dupĕ constatarea acestuĭ faptŭ neauḑitŭ, să aruncăm o privire in paginile istorieĭ pentru a ne convinge, prin documente veridice, că Austria ne-a persecutatŭ tot-déuna și că nu a avutŭ, precum nicĭ nu are, altŭ scopŭ, de cât peirea

www.dacoromanica.ro

nóstră, şi că protestările sale de simpatiă pentru Români suntu atâtea neadevěruri, de câte orĭ istoria ne dovedeşte contrarul.

In trécătu numaĭ, (fiind-că nu este aice locului a enumera tóte actele ce califică puterea Austrieĭ către ţěrile române,) sĕ ne aducemŭ aminte numai că, deja in 24 Ianuarie 1771 Rusia, exprimându'şĭ indignarea sa despre intenţiunile Austrieĭ, cerea unirea principatelorŭ sub unŭ domnŭ, care sĕ aibă armata şi fortereţele séle, pe când acésta se grăbia a încheia în dosulŭ Rusieĭ, cu sublima Pórtă un tractat, prin care partea Munteniei numită Valachia mică avea să devie prada eĭ.

Dupĕ pacea din Kutciuc-Kainardgi de la 1774, ea parveni însfîrşit a încheia în 7 Maĭ alŭ anuluĭ viitorŭ Convenţiuuea nenorocită de cesiune a Bucovinei, şi in 17 Maĭ 1777 a şi urmatŭ demarcaţiunea acestei ţěrĭ victime.

Dar, convenţiunea menţionată ne arată încă în art. III, că la aceiaşi ocasiune se maĭ întăreşte şi luarea în stăpânire arbitrară de pământŭ alŭ Moldoveĭ şi al Munteniei ce se hotăra cu Ardealulŭ şi care a premersŭ acesteĭ Convenţiunĭ spoliatóre.

Ceea-ce însĕ ne dovedeşte maĭ bine de cât orĭ-ce, că însăşĭ Austria simţia nelegiuirea procedăreĭ séle este, că, multŭ maĭ tărdiŭ ea a aflatŭ necesarŭ a face pe Sublima Pórtă sĕ maĭ recunóscă şi prin tractatul de pace subscrisŭ la Sistov în 4 Augustŭ 1794, tóte cotropirele séle micĭ şi marĭ, până şi actul de cesiune nedréptă a Bucovineĭ.

Eŭ unulŭ credŭ că dacă amŭ esamina fruntariile nóstre, amŭ maĭ găsi răpirĭ ce se comitŭ şi în ḑiua de adĭ.

Eĭ bine, Domnilorŭ! Dacă proprietatea unuĭ individŭ este asigurată prin legĭ, óre aceea a unuĭ poporŭ póte sĕ se violeḑe fără nicĭ o pedépsă?

Ah! De ce nu este între popóre unŭ tribunalŭ de supremă justiţiă? Căcĭ atuncĭ cu bună sémă Austria şĭ'arŭ fi primitŭ de multŭ sentinţa condemnătóre.

Dar condamnarea totŭ vine. Austria însăşĭ ştie cum. Unŭ nume este destulŭ pentru a'ĭ aduce aminte... *Veneţia.*

Cu credinţă dar în D-ḑeŭ şi cu speranţă în viitorŭ, viindŭ dintr'o ţéră care'şĭ aştéptă mîntuirea sa de la noĭ, cetăţenĭ aĭ Românieĭ libere, nu potŭ să depunŭ pe pétra acestuĭ mormîntŭ omagiulŭ de recunoscinţă, fără a mĕ adresa cătră descendenţiĭ luĭ Grigorie Ghica şi aĭ membrilorŭ divanuluĭ care 'l'a sprijinitŭ, pentru a le spune, că eĭ sunt menĭţi maĭ multŭ de cât orĭ-cine a săvârşi lucrulŭ începutŭ cu atâta demnitate de strămoşiĭ lorŭ.

Ḑiua de astăḑĭ este o ḑi mare. Numele Ghica sfinţitŭ de secolĭ şi nouă scump de la 1657, maĭ are încă în viitorŭ o datoriă a împlini, pentru care i-a veni inspirarea din acest mormênt!

Acum Domnilor, maĭ daţi'mĭ voe sĕ aamintescŭ pe scurtŭ purtarea fraţilorŭ noştri din Bucovina faţă cu jubileulŭ infamŭ din Cernăuţĭ, fiind-că acest faptŭ este şi va remânea pururea unŭ monumentŭ memorabilŭ în istoria Românilorŭ.

Orĭ-cătŭ de greŭ este de a se coborî la înălţimea acestuĭ mormênt la trista realitate, totuşĭ, ca Bucovineanŭ mĕ simţŭ îndatoritŭ a vĕ face o descripţiune fidelă a acelorŭ ce s'a petrecutŭ in Bucovina şi a'mĭ readuce aminte infamiile comise de acea viţă de ómenĭ, care singură in decursulŭ istorieĭ omenescĭ ni se înfăţişéḑă aruncată afară din însuşĭ cuibulŭ sĕŭ şi care, ne-avěndŭ patriă în nicĭ unŭ unghiŭ al pământuluĭ ce se bucură de raḑele sórelui, cu unŭ cinismŭ nerusinatŭ, 'şĭ a făcutŭ din suferinţele lumeĭ o hrană, din egoismŭ unŭ templu şi din banŭ unŭ Dumneḑeŭ.

Indată ce primarulŭ din Cernăuţĭ, primarŭ demnŭ de comuna sa (comună jidovéscă în maĭ bine de ale séle duoĕ treimĭ) prin o proclamare sfruntată a anunţatŭ jubileulŭ din Cernăuţĭ, îndată ce tóte jurnalele din Viena ce se află în mâinele puţinŭ consciincióse ale aceluiaşi némŭ, aŭ trîmbiţatŭ prin buciumulŭ uneĭ publiciste corupte şi venale, în numele opiniuneĭ publice denaturate, cum că comuna din Cernăuţĭ va priimi o universitate germană cu scopŭ de a respândi cultura în Orientŭ, scopulŭ însă adevěratŭ alŭ acestuĭ institutŭ cu destinaţiune politicŭ, este a desnaţionalisa ţěrile vecine, România şi Galiţia; puindŭ între universităţile române şi polone, o universitate germană pentru jidovimea care s'a lăsatŭ de limba sa spre a adopta in locului eĭ pe acea germană, — *protest* a fostŭ cuvêntulŭ, pe care 'l a rostitŭ într'o adunare plenară a sa nobilimea patriotică a Bucovineĭ. Şi ca o scânteе electrică, trecêndŭ din gură în gură, şi din suflet în suflet, *protest»* a repetatŭ ţéra întrégă şi protestŭ a respunsŭ totŭ ce a maĭ remas creştin de la o margine a Bucovineĭ pênĕ la cea-altă.

Acest protest bărbătescŭ, redeşteptând simţirĭ patriotice chiar şi acolo, unde părĕŭ amorţite sub rugina unuĭ secolŭ, şi, avêndŭ de basă principiile cele maĭ sacre ale omenireĭ : *amoruluĭ de patrie şi demnitatea de omŭ,* cu o putere gigantică, ca unŭ fulgerŭ detunătorŭ, 'şĭ-a făcutŭ drumŭ printre intrigile curtesanilorŭ şi cabalele linguşitorilorŭ — care tot-dé-una înconjóră pe unŭ suveranŭ ca vermiĭ pe unŭ cadavru — pênĕ la treptele tronuluĭ unde s'a impusŭ ca supremŭ şi neviolabilŭ.

Resultatulŭ a fostŭ că însuşĭ suveranulŭ ş'a revocatŭ promisiunea dată de a veni în mijloculŭ insultătorilorŭ noştri şi, în astŭ modŭ, desaprobândŭ puţinulŭ tactŭ politicŭ alŭ guvernuluĭ şi alŭ sbirilorŭ guvernamentalĭ, elŭ a cunoscutŭ legitimitatea lacrămilorŭ nóstre şi drepturile istorice ce le avemŭ asupra Bucovineĭ şi carĭ, dupe unŭ secolŭ, aŭ reapărutŭ astă-ḑĭ maĭ puternice de câtŭ orĭ cândŭ, pentru a însărcina pe viitorŭ cu revindicarea lorŭ.

Şi elŭ ne-a maĭ doveditŭ prin asta că, pe câtŭ nu este uşorŭ a nu se împlini unŭ cuvêntŭ împĕrătescŭ, pe atâta a devenitŭ maĭ greŭ în ḑiua de astăḑĭ de a se brava din partea unuĭ suveranŭ creştinŭ opiniunea publică şi doliulŭ unuĭ poporŭ.

Să ne fie déră permisŭ ca, pe lângă acele acte ce cuprindŭ convenţiunĭ, tractate, încheerĭ de pace şi asemenea multe, tóte în dauna Românilorŭ, să însemnămŭ de astă dată în analele istorieĭ nóstre, spre onorulŭ împĕratuluĭ Fraocisc Iosif I, pe acestŭ actŭ de o importanţă imensurabilă pentru noĭ şi din care viitorulŭ va şti să profiteze.

Dupĕ asta se înţelege lesne, că jubileulŭ din Cernăuţĭ, proiectatŭ şi anunţatŭ pe unŭ piciorŭ mare, ca serbare de Statŭ, nu a pututŭ întârḑia a degenera într'o urgie păcătósă a unuĭ partidŭ anti-naţionalŭ şi periculosŭ pentru însuşĭ statulŭ care 'lŭ protejă, şi ale căruĭ fundamente le-a cutremuratŭ elŭ, fiindŭ-că nepedepsitŭ a pututŭ sĕ calce în picióre simţirile de patriotismŭ, de onorŭ şi de demnitate, fără care nicĭ o societate omenéscă nu se póte constitui într'unŭ statŭ civilisatŭ. Astăḑĭ acelŭ sabatŭ desfrînat, ce s'a ţinutŭ în Cernăuţĭ, nu merită să ne maĭ ocupămŭ de dânsulŭ.

Ceea ce merită însĕ atenţiunea nóstră este, că astŭ-felŭ — spre ruşinea secoluluĭ alŭ XIX-a, — judaismulŭ absurdŭ şi ruginitŭ în prejudeţile séle cutéză sĕ se rĕsbune asupra creştinătăţeĭ civilisatóre, şi că faptele cele maĭ ruşinóse şi maĭ imorale în viéţa unuĭ poporŭ, crimele cele maĭ negre din partea unuĭ stat, tóte aŭ devenitŭ posibile, de cândŭ acea naţiune mare şi generósă, care ş'a vĕrsatŭ sângele pentru renascerea Românieĭ, a fostŭ învinsă. De atuncĭ ş'a şi redobênditŭ deplina sea autoritate dreptulŭ celuĭ maĭ tare; şi asta nu numaĭ în Bucovina ci pretutindenĭ.

Eată pentru ce totŭ ce de la unŭ polŭ pânĕ la altulŭ aspiră la scopŭ maĭ inaltŭ; totŭ ce are inima la loculŭ sĕŭ, sufere astăḑĭ. Lĕsămŭ déră ca, în mijloculŭ acestuĭ doliŭ obştescŭ, sĕ se bucure, spre caracterisarea lorŭ, singurĭ numaĭ descendenţiĭ luĭ Iuda şi protectoriĭ lorŭ.

Privindŭ purtarea Românilorŭ necorupţĭ din Bucovina (căcĭ renegaţĭ are fie-care naţiune), trebue se mărturisimŭ, că eĭ aŭ ştiutŭ se apere, cu călcarea în picióre a intereselorŭ proprie, onorulŭ Moldoveĭ şi demnitatea Românieĭ; şi că, de şi micĭ la numĕrŭ, avênd însĕ dreptulŭ pentru sine, eĭ ş'aŭ dobênditŭ simpatiile şi aprobarea tutulorŭ omenilorŭ de inimă.

Ca exemplu voiŭ cita cuvintele unuĭ profesorŭ germanŭ de la universitatea din Viena, rostite în parlamentulŭ Austrieĭ, cu privire la universitatea din Cernăuţĭ: «Ştiinţa ce se degradéză a deveni servitórea politiceĭ îşĭ perde, misiunea sea civilisatóre.»

Unŭ altŭ esemplu, care face onóre naţiuneĭ polone şi care se va afla în România cu satisfacţiune este, că represdetarea politică a Galiţieĭ, cu mareşalulŭ sĕŭ în frunte, a respinsŭ ca o insultă pentru eroiciĭ Poloni, invitarea Comitetuluĭ festivŭ din Cernăuţĭ.

Acumŭ maĭ daţi'mĭ voe, pentru a complecta acestŭ tristŭ tabloŭ, să vĕ maĭ spunŭ pe scurtŭ şi mijlócele pe carĭ le-aŭ întrebuinţatŭ jidaniĭ din Cernăuţĭ, ca se crédă lumea că însuşĭ Bucovina glorifică actulŭ neomenosŭ alŭ răpireĭ séle.

Şi nimicŭ nu era maĭ uşorŭ pentrn dênşiĭ, de cătŭ a dobêndi protecţiunea şi sprijinulŭ guvernuluĭ, de óre-ce în ministerulŭ actualŭ din Viena eĭ aŭ norocululŭ şi Austria nenorocirea a poseda membriĭ de descedenţă şi ce e maĭ multŭ de simţire mosaică. — Decĭ dérŭ, unŭ ordinŭ de susŭ a dispusŭ lucrurile astŭ-felŭ, în cătŭ amploiaţilorŭ din Bucovina s'a retrasŭ o parte din salariulŭ lorŭ, locuitorilorŭ de prin sate s'a impusŭ o dare nelegiuită, fără sĕ cunóscă eĭ scopulŭ acestuĭ birŭ şi astŭ-felŭ vagabonḑiĭ din lumea întrégă, adunaţĭ pe malurile Prutuluĭ subŭ drapelulŭ uneĭ pseudo-culturĭ pătatŭ de sângele luĭ Grigorie Ghica, se vĕḑură stăpânĭ peste o somă de blăsteme prefăcute în arginţĭ şi acumulată prin viclenie şi prin silă, din care fie-care banŭ este o picătură de sânge, şi pe carĭ eĭ nu se sfiescŭ s'o întrebuinţeze pentru a umili pe însuşĭ ţéra amăgită şi trădată fără milă nicĭ ruşine.

«Vĕ dămŭ o universitate,» respund eĭ la inculpările ce li se facŭ. Şi întru adevěrŭ o universitate germană s'a inauguratŭ maĭ erĭ sub auspiciile ministruluĭ cultelorŭ şi alŭ instrucţiuneĭ publice în Cernăuţĭ, pentru ca să ateste decadenţa statuluĭ în care s'aŭ degradatŭ însuşĭ ştiinţa la rangŭ de servitóre a uneĭ politice învechite şi bolnăvicióse.

Darŭ nicĭ acea *scólă înaltă*, orĭ cătŭ de ostilă este ea pentru românĭ, să nu crédă cine-va că s'a făcutŭ altŭ-felŭ de cătŭ din averele românilor.

Moşiĭ dăruite monăstirilorŭ din Bucovina, pentru scopurĭ de bine-facerĭ şi pentru a respîndi principiile chreştinătăţiĭ, de către Domnĭ şi boerĭ moldovenĭ, de către părinţiĭ şi străbuniĭ noştri aĭ tuturorŭ, bunurĭ acumulate de secolĭ prin virtutea patriotismuluĭ şi prin zelulŭ credinţeĭ, aceste suntŭ întrebuinţate pentru a adăposti judaismulŭ în cuibulŭ luĭ Stefan-cel-Mare şi alŭ luĭ Alexandru celŭ Bunŭ şi a ospeta sub ruinele Castelului Coecina, vechiŭ marturŭ alŭ glorieĭ române, pe apostoliĭ falşĭ aĭ uneĭ falşe culturĭ.

Eată Domnilorŭ unde culminéză cea maĭ amară şi maĭ crudă ironie!

Cine óre nu ştie că cultura austriacă nu este la înălţimea timpuluĭ în care trăim. Nu numaĭ că ea nu póte nicĭ o détă să convie uneĭ rase latine, după însuşĭ legile naturieĭ; însĕ ea nu este nicĭ umbra adevěrateĭ culturĭ germane. Astăḑĭ România se bucură de instituţiunĭ mult maĭ liberalĭ de cât marele stat vecin.

Eŭ nu pot, după aceste, să nu apelez aicĭ, în faţa acestuĭ mormênt, la patriotismul şi la misiunea ce o are România liberă, când îşĭ vede fiĭ de aĭ seĭ suferindŭ sub jug străin insultele cele maĭ brutale şi maĭ vătămătóre care potŭ fi pentru o naţiune.

Românilor! Lupta fraţilor noştri din Bucovina este o luptă grea, o luptă de mórte. Să ne feréscă dérŭ umbra măréţă a luĭ Grigore Ghica de aceea ce ar adveni póte déca amŭ lăsa să maĭ trécă încă unŭ alt secol de înstrăinare peste catacombele din Putna şi ruinele din Sucéva.

Asta, Domnilorŭ, eram datorŭ a spune, aicĭ, pentru a 'mĭ uşura conştiinţa mea de noŭ cetăţean alŭ Românieĭ, pentru a'mĭ împlini o datorie sacră către fosta mea patrie Bucovina, şi în sfârşitŭ pentru a şterge oprobiul, că amŭ pututŭ fi cetăţeanŭ alŭ unuĭ Statŭ care ne insultă în totŭ ce avem maĭ sacru şi care, pentru a pune o coronă crudimeĭ séle, opreşte astăḑĭ în Bucovina până şi lăţirea ştirilorŭ care vestescŭ suspinurile ce se înalţă de pe acestŭ mormêntŭ.

Cu atâtŭ maĭ multŭ m'amŭ vĕḑutŭ îndemnatŭ a împlini aceste treĭ datoriĭ ale inimeĭ mele, de óre-ce, pentru ca s'o potŭ face, eramŭ silitŭ a mĕ deslipi de tóte acele ce în decursul uneĭ vieţĭ divin sacre inimeĭ omeneştĭ, lăsând în urma mea o ţară românéscă scumpă mie de la întîia bătae a inimeĭ, pânĕ la osemintele celorŭ pe care i-amŭ iubitŭ.

Acumŭ trebue încă să rostescŭ aicĭ recunoştinţa mea acelora carĭ aŭ luatŭ iniţiativa pentru a ne aduna împrejurulŭ acestuĭ monumentŭ, pe care amŭ pututŭ depune lacrimile Bucovineĭ, carĭ astăḑĭ suntŭ multŭ maĭ eloquente de cătŭ orĭ-ce cuvêntŭ.

Dea bunulŭ D-ḑeŭ ca astă ḑi de doliŭ a tuturorŭ Românilorŭ să aducă fructele séle bine-făcătóre pentru ceĭ asupriţĭ. Intr'o durere mare se unescŭ şi se légă între dînşiĭ ómenii de inimă multŭ maĭ strînsŭ, de cătŭ în orĭ-ce momentŭ de veselie; fiindŭ-că suferinţele ascuţescŭ simţirile nobile ale inimeĭ, pe cândŭ norocululŭ le adórme.

Astăḑĭ acele treĭ ţinuturĭ prădalnicŭ deslipite de muma-patrie aŭ depus prin mine pe acestŭ altarŭ florĭ şi lăcrimĭ.

Cine ştie de este depărtată ḑiua, cândŭ florile de pe mormêntŭ vorŭ deveni cununĭ de laur şi lacrimile unuĭ secolŭ pietre scumpe în coróna Românieĭ.

Dupĕ ce darŭ eĭ, ceĭ tarĭ, se bucură dincolo, noĭ, ceĭ slabĭ ce plângem dincóce de Molna, noĭ sĕ ne dămŭ mâna pentru a ne întări şi a grăbi timpulŭ care este menitŭ a serba, într'unŭ modŭ demnŭ de numele ce-'lŭ purtămŭ, memoria Domnuluĭ martirŭ Grigorie Ghica, cu acea ḑi care va readuce Bucovina în braţile Moldoveĭ.

ULTIME SCIRĬ

Madrid, 12 Octombre. *Gacetta* ḑice că 562 carlişţĭ comandaţĭ de Colonelŭ Vizcarro şi Cucala fiĭ, urmariţĭ de divisiunea Delâtre în Pirineĭ meridionalĭ şi în Aragonŭ, aŭ intratŭ în Franţa prin Vala Plou şi Benasque, după ce a constatatŭ neputinţa de a trece în Navara conformŭ ordinilorŭ luĭ don Carlos.

Belgrad, 13 Octombre. Douĕ propuneri diferite, presentate erĭ în Scupcină, cerêndŭ revisuirea Constituţiuneĭ, aŭ fostŭ trimise la Comisiune.

New-York, 13 Octombre. D-lŭ Haye, republicanŭ, a fostŭ alesŭ guvernorŭ alŭ Ohio. D-lŭ Kirkowood, republicanŭ, a fost alesŭ guvernorŭ la Iova.

Madrid, 11 Octombre. Tribunalul provincieĭ Catalonia a condamnatŭ pe Sabals la 10 anĭ de reclusiune pentru furtŭ comis înaintea insurecţiuneĭ Carliste. Autoritatea judiciară cere estradarea luĭ orĭ unde s'arŭ afla.

Bayona, 12 Octombre. Eată textulŭ ordinuluĭ de ḑi publicatŭ de generalulŭ Trilo, cu data de 9 Octombre.

«Inimiculŭ continuând a bombarda Hernani şi Guetaria, suntŭ obligatŭ de a usa de represaliĭ către orăşelele ce elŭ ocupă şi carĭ suntŭ sub focululŭ artilerieĭ nóstre.

«Decidŭ ca orăşelele Uzurbil, Sasasta, Urnieta, Ergabia şi Aztigarraga sĕ aibă aceiaşi sórtă. Pentru a acorda însĕ timpulŭ prevĕḑutŭ de legile resbeluluĭ, pentru ca locuitorĭ sĕ pótă părăsi căminele lorŭ, bombardamentuluĭ începe la 11 ale acesteĭ lunĭ, la 8 ore diminéţa, şi va continua până la unŭ noŭ ordinŭ de la 8 ore de diminéţă până la 4 ore séra. Déca se va da ordinŭ, se va prelungi pânĕ în nópte.»

BIBLIOGRAFIE

A eşitŭ de subtŭ tiparŭ, şi se află de vêndare la librării:

PHAEDRI FABULARUM
LIBRI QUINQUE
de
C. S. Stoicescu (Profesorŭ).

Cu note românescĭ, pentru clasele inferióre gimnasiale.

Preţulŭ 70 banĭ.

EFORIA SPITALELORU CIVILE

La 18 Octombre, la 10 ore de diminéţă, se va ţine licitaţiune la Eforiă în Bucurescĭ, strada Colţi No. 38, pentru vêndarea spre esploatare a 20,000 arborĭ bĕtrânĭ din pădurea Morunglavului, plasa Olteţului distr. Romanaţĭ.

Condiţiunile se potŭ vedea în *Monitorulŭ oficialŭ* No. 207, anulŭ corentŭ.

www.dacoromanica.ro

O pereche Casse cu două etaje

situate în strada **Stirbey-Vodă No. 23** din vale de Theatru cel mare, din **nuoŭ reparate** şi confortabile pentru două familiĭ, suntŭ de datŭ cu chirie de la Sf. Dumitrie viitorŭ saŭ chiar de acum, se închiriadă în totalŭ şi în parte.

Doritoriĭ se vor adresa la Proprietar ce locuesce Calea Mogoşóeĭ No. 117 lîngă Ministerul de Resbelŭ.

Matei Hristescu.

De închiriat de la S-tu. Dimitrie viitor apartamentul cu patru séŭ cinci Camere ce se află în strada Llpscanĭ No. 29 d'asupra Magasinuluĭ de Băcănie a d-luĭ Vasilie I Racoviţă. Doritoriĭ se vor adresa chiar în acest magasin.

CĂRŢI BISERICESCI

De vênzare la D. G. Georgescu strada Bărăţieĭ. No 12.

De închiriat de la S-tu Dumitru 1875 pe maĭ mulţi anĭ, cinci camere în etajulŭ 1-iŭ strada Carol 1-iŭ No. 20. Aceste încăperĭ cu salonŭ mare are tóte cele necesare. Doritoriĭ se vor adresa la proprietariĭ I. Creţeanu şi Otilie Creţianu, ce locuesce în dosu, strada Brâncoveanu No. 6, vis-a-vis de D-lŭ Vlasto.

HOTELUL CU INSIGNIA «BELFORT»

Situatŭ în urba T. Măgurele este de vênzare, amatorii de a cumpăra aceztŭ imobilŭ, ce se vinde împreună cu magaziele de Cereale dependinte de acest fondŭ, se potŭ înţelege cu D. *N. R Lepădătescŭ* în *T. Măgurele* séŭ cu proprietarulŭ acestuĭ fondŭ, domiciliatŭ în strada Săgeţiĭ No. 7.

VINURILE

Albe de **Mischet** şi negru *Ales* din recolta 1872 ale D-luĭ *Saicaru*, din renumita *Viiă a Monastiriĭ «Stravopoleos»*, se află de vênzare în buteliĭ la D-nu *G. Dobricénu* (Aó gourmand) vis-a-vis de Prefectura Poliţiĭ, Calea Mogoşóe în Bucurescĭ.

Depositar, *B. Nestor.*

La Magasinulŭ sub-semnatuluĭ podu Mogoşóe No. 59 aŭ priimitŭ unŭ bogatŭ asortimentŭ de Maşine pentru gătitŭ bucate, asemenea şi diferite Sobe cu şi fără galeriĭ pentru case, unŭ mare asortimentŭ de Lămpi pentru Salóne şi odăĭ. Primesce reparaţiunĭ pentru asemenea objecte cu garantă cu preţurile fórte moderate.

Carol Cnappe.

DE VENZARE 80 bolobóce góle nuoĭ de lemnŭ stejar, lucrate de némţŭ, fórte eftine din causa desfacerii, doritoriĭ potŭ vedea vasele vis-a-vis de Visterie unde este o simigirie.

I. Christu.

De închiriatŭ Casele din calea Mogoşóĭ vis-a-vi de Palat actualmente ocupate de societatea Dacia, împărţite în treĭ apartamente, care pot servi de Hotel, séŭ la treĭ familiĭ prin treĭ diferite antrele.

De închiriat Un apartament compusŭ de 4 odăĭ marĭ, unŭ salonŭ, precum şi 4 odăĭ maĭ micĭ şi pivniţă. Suntŭ de închiriatŭ chiarŭ de acuma, casele se află pe podu Mogoşóe şi pe strada Modeĭ în colţŭ, No. 59, doritoriĭ sn potŭ adresa la Magasinul de Lămpi alŭ d-luĭ

Carl Cnappe.

De închiriat 7 camere în totalŭ saŭ în parte cu cu cuhnie şi pivniţă, în Strada Culmiĭ Subur. Negustoriĭ No. 3.

THE BUCAREST TRAMWAYS.

Până la al duoilea avis, preţurile s'a redus la **40 Banĭ**, pe tótă linia.

Direcţiunea.

BALSAM DE MESTEACĂN

AL LUI

Dr. F. LENGILS.

Sucŭlŭ vegetabilŭ, care curge din mesteacănŭ cândŭ se găureşte trunculŭ seŭ, este de cândŭ gândescŭ ómeniĭ, cunoscutŭ ca celŭ maĭ escelent mijlocŭ de înfrumuseţare; însă dacă acestŭ sucŭ se va prepara în unŭ balsamŭ prin manieră chemică, conform prescripţiunei inventătoruluĭ, efectulŭ séŭ devine atuncĭ miraculosŭ. Dacă séra cine se unge cu dênsu, obradulŭ séŭ alte părţi ale peleĭ, deja ziua viitóre pelea se curăţă şi se face albă şi tandră.

Acestŭ balsam depărtédă sbîrciturile obraţuluĭ şi semnele de vêrsatŭ, procură o faţă juvenilă, face pelea albă, tandră şi frescă; face sĕ dispară în celŭ maĭ scurtŭ timpŭ pete de sóre, pete de fesatŭ, semne, materne roşéţă de nasŭ şi vindecă tóte cele alte maladie de pele.

Preciulŭ unuĭ flacănŭ cu instrucţie 3 frcĭ. 73 cent.

Depoŭ la D-niĭ Appel şi C-ie Bucurescĭ şi Galaţi.

MEDALIA 1845 **PATE GEORGE** MEDALIA 1845

Se rógă d'a conserva bine aceste insciinţări în fie care familiă.

Tablete pectorale pentru guturaiŭ, tuse şi răguşélă. Preţul uneĭ cutie 70 kr. mare 1 fl. 30. la duzina 25 la sută rabat.

Anodyne Necklase Childrens Teeth, saŭ mărgăritariĭ inglesĭ de dinţi spre a le purta la gîtŭ, spre a facilita facerea dinţilor şi cu maĭ pucine dureri. 2 flor. Duz. 20 la sută maĭ eftin.

Odontine (pasta de dinţi) în borcani de porcelan 80 kr. La 1 Duz. 20 la sută rab. Acéstă pastă de dinţi este remediŭ cel maĭ principal pentru conservarea dinţilor, d'a depărta piétra roditóre, d'a întări gingiele, şi d'a impiedeca curgerea de sânge din dinţi şi căderea lor.

Cachou Aromatisé pentru depărtarea urîtuluĭ miros din gură după fumatul de tutun, de mâncare şi de bĕutnrĭ spirtuóse vin, bere s. c. l. de cea maĭ mare necesitate la visitarea de societăţĭ maĭ nobile, de teatru, baluri şi de salóne. Acest „cachou consistă de substanţe de plante cele maĭ sanbre şi de tot nevĕtămătóre pentru sănĕtate, recomandabile ca un preservatif în contra sricăreĭ de dinţi precum şi pentru durere de dinţi. La fie care întrebuinţare este d'a se mestica cu dinţii o pilulă prin care urîtul miros este depărtat. O cutie 60 kr.

Eau anthéphélique. Acéstă apă preparată de substanţe curate de plante este un remediŭ aprovat de mulţi anĭ pentru recorirea, înfrumusetire şi întărirea peleĭ şi pentru depărtarea de orĭ ce efflorescenţă pete de sóre, lintiţe, pustule s. c. l. Preţul 1 flor. o duzină 9 flor.

Balsam de degerături, în borcanĭ 50 kr. care vindecă chiar reul invechit şi îndulceşte fórte curând durerea cea maĭ mare, acest remediŭ prin aprobarea sa s'a atras satisfacţiunea generală.

Tinctură de dinţi anti-scorbutică, fortificândă şi îndulcitóre de dureri a luĭ Macs Florian Schmidt Dr. în medicină şi Profesor. Acéstă tinctură preparată dupe recetă originală se aplică deja de un pemi-secol în general cu mare avantagiŭ atât pentru grabnică vindecare de durere de dinţi ca şi apă de gură; acéstă tinctură are duoĕ maĭ avantagiurĭ; ea este forte eficace şi prin preţul seŭ fórte moderat se face de prisos tóte cele alte picăturĭ de dinţi. Fără falsificare în sticle cu instrucţiune 40 kr. la 1 Duz. 25 la sută rabat.

Praf universel de bucate de Dr. Gelle. Până acuma incomparabil în efectnl seŭ la digestiune şi curăţenia sângelui, în contra suferinţeloopiniatre precum rea digestiune arderea în stomac, emoroide spuĭtură, remediŭ pentru artetică cronică şi înrădărinată.

Preţul uneĭ cutie marĭ 1 flor. 26 kr. mica 84 kr.

Alifia de vătămătură. Aplicabilă maĭ vîrtos la vătămăturĭ de corp, de jos, preparată şi recomandată de Dr. Krisl, medic de vătămăturĭ la mesl, în cutie de tinechea cu instrucţie 3 flor. 60 kr.

Emplastru univer. de Dr. Buron în Paris. Acesta este prevetat cu diploma de facultăţi de Londra şi Paris, esaminat de locurĭ competente şi aprovat pentru vênzare. Acest emplastru este un remediŭ eficaciŭ pentru bătăturĭ, degerăturĭ, vindecă orĭ ce rană. De lovitură, muşcătură tăiătură şi impunsătură, scrofulă cócere şi umflătură, cărîea şi cngere de unghie 30 kr. borcanu.

Tinctura francesă fluidă d'a văpsi părul după dorinţa negru, bun şi blond in 10 minute şi durabil. Eficacitatea sa cunoscută în genere nu are trebninţă de o altă recomandaţie. Apăratul consiste în duoĕ periĭ şi duoĕ cescĭ 50 kr. Un flacon de acéstă tinctură 2 flor.

Pastilles digestives de Bilin. Pasti le de digestiune de Bilin, produse din vestită fontînă de sare de Bilin sunt a se recomanda la ardere de stomac, umflare, spasm şi la o grea digestiune urmată dupe fiecărearea stomaculuĭ cu mâncare saŭ băutur ispirtuóse şi la răgăirea acră. 1 cutie 60 kr.

Tablete de verme alle Dr. Callond. Aceste tablete [bombóne:] sunt a se recomanda ca un remediŭ escelent pentru vermiĭ, acestea sunt fórte plăcute de gust şi le póte da copiilor jucând. Preţul 40 kr. cutia cu instrucţie.

Pomada China-Glicerină. Acéstă pomade fortifică crescerea părulŭi, dând peleĭ cuvenite putere. In boreanĭ cu 80 kr. şi 1 flor. 50 kr.

Ess-Bouquet, un parfum fórte fin pentru batiste şi rufe in genere. Preţul 1 flacon 1 flor.

Essenţa de viéţă d'Augsburg de Dr. Kieson. De escelentă rocomandaţie la astupărea opiniatră, rea digestiune, suferinte emoroidale. Flacóne cu 50 kr. şi 1 flor. In cutie originale 25 la sută, la duzină.

Alifiă de guşă pentru umflarea gîtului, în sticle cu 40 şi 80 kr.

Essenţă de ochiĭ de Dr. Romershausen pentru conservarea şi restabilirea puterei vederei 1 flacon şi instrucţie 2 fl. 60 kr.

Vatta de arbitră şi reumatism de Pattison un pachet 70 kr. şi 40 kr. pentru sfîşierea în membre şi junguri.

JOSEPH WEIS

Farmacist „la Arabŭ."

Nº. 27. VIENNA, TUCHLAUBEN Nº. 27.

recomandă Onorabiluluĭ Publicŭ următórele articole.

Trimiteri cu posta se vor esecuta numaĭ cu adăogire de 15 kr. mon. aust. plata ambalagiuluĭ.

Praf de dinţi. Puri tas. Preţul 1 fiorin.

Pastilles de Chocolat ferugineux. Şocolata de fer în contra gălbinăreĭ şi pentru îmbunătăţire de sânge. Preţul uneĭ cutie 90 kr.

Pasta de dinţi de Popp. Preţul 1 f. 20 kr.

Fluid restitutiune. Remediŭ eccelent pentru caĭ, 1 flor. 40 kr.

Balsam vetorinic de erburĭ de Apĭ şi colsenţe precióse, aprobat de guvern C. R. de Galiţia este un remediu eccelent şi efectuos pentru slăbiciunea nevrilor, spasme, reumatism, jungurĭ şi inflamaţiunĭ, 1 flacon 1 flor. 50 kr.

Praf pentru asudarea de picióre. Acest praf depărteadă fie-care asudare de picióre şi mirosul neplăcut aprobat ca nevătămător, cutia 2fl.

Praf celebru Dr. Quarin pentru tuse, guturaiŭ maĭ vîrtos la flecma persónelor foĭţi, 1 cutie 65 kr.

Neuroxylin de erburĭ de Alpi şi estract de plante pentru suferinţe reumatice, artetice şi maĭ vîrtos la slăbiciune; 1 flacon 1 flor; maĭ fórte 1 f. 20 kr.

Ceaiŭ artetic de Praga în pachete cu 40 kr. şi plastru artetic al luĭ Woidinger, ridică durerĭ, Nr. 1, a 52 kr. Nr. 2 dublu puternic a 1 flor Remediu cel maĭ sicur de dureri de încheeturĭ junguri artetică, umflare, resultată în celŭ maĭ scurt timp.

Pastilles Prendini în contra răguşeleĭ a recomanda cântăreţiler şi oratorilor. Preţul 1 cutie 40 kr.

Franzbranntwein. (Rachiŭ:) Sticlă c 80 kr. saŭ 1 flor. 50.

Pentru Degerături. Arĕtŭ prin acésta, că balsamulŭ de Degerăturĭ a fostă întrebuinţatŭ cu succesŭ fórte favorabile, de D-nulŭ Dr. Julius Chepes medicŭ de medicină în espediţiunea dela Nordŭ a imperiuluĭ Austriacŭ, acestŭ balsamŭ s. póte căpĕta totŭ-déuna naturel. Preţul 1 fl. borcanu

Pastilles Fortificantes. Pastilles de Roma. Aceste pastile sunt d'o deosebită recomandaţie ca un remediŭ inviător şi fortificatif in sistemul secsuluĭ şi genitariŭ, fără de a eccesa saŭ a vătăma cu efect chiar în vîrstă înaintată. Preţul un flacon cu instrucţie 10 flor.

Adevĕrat Dorsch Leberthranöl. Unt de ficat de morum, un eccelent remediŭ la tóte bălele de pept şi de plămâni, de o eccelentă cualitate şi gust curat, butilea 1 flor. 80 kr. Cu duţina 25 la sută rabat.

Elicsir stirian de erburĭ pentru bolnavĭ de pept şi de plămâni, tusă răguşală. D'a recomanda atât pentru copiĭ micĭ ca şi pentru ómenĭ bătrînĭ şi slabĭ. Preţul uneĭ butilie 87 kr.

Pomada Tannochinin c. r. pr. Remediu cel maĭ sicur şi cel maĭ bun pentru crescerea perilor, dupe o intrebuinţare de 3—10 orĭ căderea părulŭi este depărtată, crescerea sa se favorisézâ şi părul se conservă în colórea sa naturală móie şi strălucitor Acésta este recomandată de multe autorităţĭ medicale şi prin multe scrierĭ de recomandaţie. Prin superba sa formă este un ornament pentru cea maĭ frumósă toaletă. Preţul 2 flor. pentru o cutie care ajunge pentru treĭ lunĭ.

Eau fontaine de jouvence golden procură fie-cărui pĕr colórea blondă ca aur admirată acuma generalmente intr'un mod cel maĭ perfect şi suprinzător. Preţul 10 flor.

Eau de Bot. Arom. Apă de gură. Prea vestită prin mirosul şi gustul seŭ fórte plăcut şi efectul seŭ salutariŭ pentru dinţi dureroşi şi stricaţi impiedecând dinţii găunoşi şi căderea lor. Un flacon 50 kr.

Stangenpomade. Pomada de mustăţi saŭ cosmetic care posedă tóte qualităţile eccelente ale pomadeĭ de maĭ sus. şi servă d'aacoperi crescerea părulŭi până acésta prin influenţa pomadeĭ este de tot văpsit. Acéstă pomadă se întrebuinţéză ca un eccelent cosmetic de barbă. Pr. 60 kr.

Pentru suferinţa de ochi. Cu cea maĭ deplină convincţiune consimţŭ la recomandaţiunile ce s'a datŭ apei de ochi a D-luĭ Stroinski. Facŭ usŭ de acestŭ medicamentŭ deja de unŭ lungŭ şirŭ de anĭ, şi'ĭ datoresecŭ facultatea de a citi în etatea mea de 66 anĭ, séra la luminare cea maĭ mică scriptură fără ochelarĭ, la care avusesemŭ ultimulŭ meŭ refugiŭ. Inflamaţiunile ochilorĭ trecŭ prin acestŭ preţiosŭ remediŭ în puţine dile.

Preţulŭ flaconuluĭ fl. 1.10.

Fiakerpulver. Un remediŭ de casă prea cunosent şi eccelent in contra guturaiulŭi, răguşélă tuse spasmatică ş. c. l. cutie 35 kr.

Balsam unguresc de stomac şi de rănĭ a luĭ Seehofer în flacóne, 40 kr. cu un efect eccelent şi aprobat contra emoroidelor, astupăreĭ opiniatre, rea digestiune şi acrime stomaculuĭ.

Erburĭ sanitarie liberice. Acest remediŭ eccelent şi aprobat în contra tutulor suferinţelor de pept, plămâni, guturae, flecmă, tuse şi răguşélă ş. c. a. 1 pachet 1 flor. 50 kr.

Alimentarea luĭ Liebe Liebig pentru copiĭ spre a găti supa cea vestită de Liebig.

Preţul un flacon 70 kr.

Pasta de dinţi C. R. pr. de Pfefferman 1 fl. 52 kr.

Laptele condensat preparat de Angle Sviss condensed Milk co. Cham. Seweitz este singurul lapte condensat şi analisat de Baron Liebig, recomandabil pentru casă, călătorĭ şi pentru copiĭ la ţîţă. Preţul 65 kr.

Pagliano, sirop prea inbit desolubil şi purificator de sânge adevĕrat şi spedat direct le Profesor Pagliano de Florenţa. Preţul 1 flor. 50 kr.

Licuor elveţian de aud pentru sbîrnăirea urechelor, durere de ureche şi auzul greŭ Pr. 1 f.

Cement de dinţi C. R. pr. [illegible] a plomba singur dinţiĭ găunoşi. Preţul 1 flor.

Apă de gură anaterină C. R. pr. de I. G. Popp recunosent în general ca remediu cel maĭ bun conservativ de dinţi. Flaconu 1 flor. 40 kr. cu posta 1 flor. 70.

Estract de carne. (Liebig) cea maĭ bună sortă în óle originale de 1 funt, ½ funt ¼ f. şi⅛ funtă.

Bombóne de plante de muschiŭ de Dr. Schneeberger în Presburg, remediŭ eccelent pentru tuse, răguşélă şi guturaiŭ, 1 cutie 38 kr.

Praf de dinţi dupe instrucţiunea Profesorului Heider 1 cutie 40 kr.

Alifia de vătămătură a corpuluĭ de jos a luĭ Aurzenegger, intrebuinţat cu cel maĭ bun succes. Preţul 3 f. 20 kr. cual. maĭ forte 3 f. 70 k.

Essenţa de muschele şi nerve a luĭ Enelhofer, preparată de erburĭ de Alpi aromatice pentru artetică, reumatism, slăbiciunea nevrilor aurerĭ de încheetarĭ, ameţélă, junguri, emoroide, slăbeirne de partile genitóre, un flacon 1 fior.

Pândă artetică. (Reumatismŭ). Gicht-Leinnwand.

Aprovată de prime colegie medicale ale Germanieĭ, concesionată de guvernu C. R. Austro-Maghiară pentru artetică, reumatismŭ, spasmŭ, umflare de membre de încheeturĭ, junghiurĭ, scrintre ş. c. l. — In pachete cu instrucţiune 1 flor. 5 kr. dublu forte pentru suferinţe maĭ marĭ, 2 flor. 10 kr.

Assortiment cel maĭ mare de specialităţi francese.

Girante responsabile, Dumitru Hristea,

Tipografia Naţională Antr. C. N. Rădulescu, Strada Academieĭ N·o 24.

www.dacoromanica.ro